Allar Spaman̄a Bækurnar/ wtlagdar a Norrænu.

Act. 10.

Þessum Christo bera aller Spamen̄ Vitne/ Ad aller þeir sem trwa a hann/ skulu þm̄ Fyrergiefning Syndanna/ fyrer hans Nafn.

Formale yfer Prophetana
D. Mart. Luth.

Huad ſkynſe men hellds wt aþ Spamanna Bookum.

HUAD ſyneſt fyrer Skynſemiñe næſta lijtels vert/ vm Spamanna Bækur nar/ ſo ſem ad mune þær oſſ ad litlu gagne koma/ Sierdeilis ef ad þeir Sier uitringar dæma þar vm/ huørier ad heilaga Ritning þikiaſt alla fyrer vt an kuña/ ſiñ fingrarñm/ Þeir hallda þta af myklum Rijkdome ſijns Anda/ ecke ødruuijs eñ ſo ſem fyrer toomt Mæl z fænytañ þuætting. Eñ þui hi nu ſama velldur helſt þad/ ad þau Verkeñ z þeir giørningarner eru nu all er vmlidner / z þad nu heyreſt þar ecke añad wt af vtañ Ordeñ ein og Hiſtorian. Huad ei þarf ad vndra/ þt Guds Ord er z ſo eirneñ nu fyrerlited/ þo ad eñ nu daglegana ſie þau ſo mu Teikneñ z Giørningarner/ þar med eirneñ ſialft Rijked Chriſti/ ſo vollduglegana fyrer vorre Augſyn. Eñ huørſu myklu framar munde þ þa fyrerlited verda/ ef ad þeir Giørnin gar z þau Daſemdaruerkeñ være ecke nein fyrer høndū? Eins lijka z þad Iſraels Syner fyrerlitu Gud z hans Ord / þañ tijd er þeir þo fyrer Augſyn høfdu ſialft Himnabrauded/ Elldſtolpañ z ſkijnanda Skyed/ þar mz eirneñ bæde Kieñemañſkapeñ z Høfdingiadomeñ.

Guds Ord þorſmaaſt

Þar fyrer eigū vier hiner Chriſtnu ecke ad vera ſlijker ſo vanuirduleger/ ofmatader/ og opacklæter Sieruitringar/ helldur þa eigum vier Spamañaña Bækur medur alwd z athyg le ad leſa z oſſ til Nytſemdar ad færa. Þuiad j fyrſtu kuñgiøra þeir z vitna wt af Chriſti Rijke þar ed vier nu vm ſtunder jñe lifum/ z þar ed aller Chriſts Truader Meñ hafa jñe lifad til þeſſa Dags/ z lifa munu allt til Heimſins enda. Og þad er oſſ ein mijkel Huggun z eitt næſta ørugt trauſt / ad vier fyrer vorre Chriſtelegre tru høfum ſo megtuga z gamla Vitnismeñ / fyrer huad vor Chriſteleg trw hun ſtyrkeſt næſta miøg/ ad hun ſie fyrer Gude ſu ſaña Religio z Guds þionuſta / j giegn øllum røngum falſklegum Maña heilagleik og Villudomum/ huørier vegna ſijns hins mykla fegurdar alits/ z fiølda ſaker þeirra Maña ſem þar adhnyga/ miøg hneyxla z æſtrijda trwarveyk Hiortu/ So z eirneñ vegna þeſſ moot lætis Kroſſens / z Fæmeñis ſaker þeirrra hiña ſømu ſem chriſtelegre Trw ad hnyga. So ſem þad nu a vorum Døgum þad Tyrkians/ Þavans z añara fleire Villumaña Magtar uellde giører oſſ mykla z megtuga Hneyxlan.

Rijked Chriſti bodaſt aþ Spamøñunū.

J moote ſlijkum Hneyxlønum ad ſtanda/ þa eru oſſ Spameñerner gagnleger/ epter þui ſē Petur Poſtule hñ hrooſar af 1. Pet. 1. C. þ Spameñerner hafe ecke ſialfum ſier þar mz þionad/ huad þeim var openberad/ helldur oſſ/ oſſ (ſeiger hñ) þa hafa þeir þar med þionad. Þuiad þeir hafa oſſ ſo med ſijnū Spadomum þionuſtu veitt/ Ad huør hñ vill j Chriſti Rij ke vera/ ſa hiñ ſame ſkal vita þ og þeſſ oduleñ ganga/ ad hañ hlytur ædur margt mootlæte ad lijda/ fyrr eñ þ hñ kiemſt til þeirrar fyrerheiteñar Dyrdar. So ad vier verdū huørstueg gia þeſſ ſañfrooder/ z j þui fullvijſer/ Ad ſu hin mykla Dyrdeñ Rijkeſins Chriſti ſie viſſeleg ana vor/ z þ hun mune ſañarlega koma/ þo þ ædur þar vndan fare Kroſſens Motlæte/ Sm an/ Vtlegd/ Fyrerlytning/ z allſkyns Motgangur Chriſti vegna. Og hier vm amiña þeir oſſ fyrer þañ ſkulld/ ad vier ei ſkulum læta ſkielfa oſſ medur Þolinmæde eda Vantrw/ z ør uæntum ecke þeirrar epterkomande Dyrdar/ ſem ſo mijkel z merkeleg mun vera/ þad eirnenn Einglarner gyrnaſt hana ad ſiæ.

Prophetarn er þioona oſſ med ſijnū Spadome.

Huør hann vill vera j Chriſti Rijke/ hañ hlytur ad lijda

J añare Grein/ þa audſyna Spameñerner oſſ mørg z merkeleg Dæme z reynſlur hins fyrſta Bodordſins/ z wtbreida þ hid ſama næſta meiſtaralegana/ bæde mz Ordum z Epter dæmū/ Huar mz þr knya oſſ vollduglegana til Guds Otta z ſañrar Trwar/ ſo ad vier ſtadſa ſter blijfum þar vid. Þuiad þa þeir hafa nu endad ſijna Spadoma wt af Rijkenu Chriſti/ þa er allt þ añad ecke vtañ ſo ſiñ Dæme til þeſſ/ huørneñ Gud hefur ſitt hid fyrſta Bodord ſo ſtreingelega z hardlega ſtadfeſt. So þ er viſſulegana eckert añad ad leſa edr heyra Spa domana/ eñ ad leſa z heyra huørneñ þ Gud oognar z hugſualar. Þeim Ogudlegū oognar hñ ſem athugalauſer z Drambſamer eru/ Og ef hans Ognaner edur heitingar vilia ei ſtoda þa þreynger hñ ad þeim medur ſijnū Hyrtingar ſprota/ ſiñ er Drepſoott/ Hallære z Ofridr/ allt þangad til ad þeir forganga med øllu/ z ſañar ſo ſijnar ognaner z heitingar j þui hinu fyrſta Bodordenu. Eñ hñ veiter hugſualan þeim goodfwſū z Gudhrædduū/ ſem j allſkyns A naudum ſtadder eru/ z hialpar þeim med Rædū/ Styrk z Fulltinge/ fyrer allſkyns Jardteik ner og

Prophetarn er wt leggia þ þyrſta Bodord med Ordū z ep terdæmum

Gud hootar z hugſualar þ Spameñena

ner z Stormerke/ j giegn allre Magt Diøfulsins og þessarar Veralldar/ og sañar so sÿna hugsualan hins fyrsta Bodordsins.

Medur slykum Predikønum z soddan Epterdæmum veita Spæmeñerner oss eñ ad nyiu sÿna þionustu/ z þ sama næsta merkelegana so ad vier skulum ei þar fyrer hneyxlast/ þo ad vier siaũ huørsu þ hiner ogudlegu med øllu so athugalauser z Dramblæter fyrerlÿta Guds ord/ z giefa so hñs Heitingũ edr Ognan ongua vakt/ lÿka sem ad Gud sialfr hñ være ecke vtan Hiegome z einskis verdr. Þuiad j Spæmañaña bookũ siæum vier fullkomlega/ huør su þ ønguum þm̃ hefur vel wtgeinged/ sm̃ heitingarnar z Guds Ognaner hafa forsmæd/ þo þ hafe hiner allra sidferdugustu z lærdustu Meñ / jæ/ og hiner Vollduguftu Kongar z Keisarar vered/ s̃ Solen hefur mætt yfer skÿna. Og þar j moot siæum vier þañ onguañ mz øllu yfergiefeñ hafa vered/ s̃ sier hefur wtvogad vppa Guds traust z Fyrerheit/ þo ad þ hafe hiner herfelegustu z mestu Glæpa meñ/ z hiner aumustu Vesalingar vered/ s̃ hier a Jardrÿke vera kuña/ jæ/ þo ad þ være eirnen sa j helslegne Abel/ z hiñ vppsuelgde Jonas. Þui ad Spæmeñerner þeir beuÿsa oss medr þessu þ Gud hañ hallde streingelega yfer sÿnu hinu fyrsta Bodorde/ z vilie þm̃ Fatækũ z riettruudũ eirn Myskunsamr Fader vera/ huørsu lÿtels hættar z fyrerliteñ Madr sem er. Þar j moot vill hñ z eirn hardwdugr hefnesamur Doomare vera yfer Ogudlegum z Dramblætũ/ huørsu stollter/ Megtuger/ Diwplærder eda sidferdisgooder sem þeir eru/ sie þ Keisareñ/ Paveñ/ Tyrkeñ/ eda Diøfulleñ sialfur.

Huør Guds Hootaner for actar blyfur ecke ostraffadr

Huør Guds Fyrerheitũ tre yster verdur ei yfergiefen.

Gud helldur fast a sÿnu fyrsta Bodorde.

Og fyrer þessar greindar saker/ þa eru oss Spæmañaña bækurnar nu a vorũ Døgũ næsta nytsamlegar/ z þarflegar ad lesa/ so ad vier medur slÿkũ Epterdæmũ z Predikonũ verdũ styrkter z hughreyster/ j giegn þm̃ oseigianlegũ z otelianlegũ skamfyllingũ/ z (s̃ vier vonũ) j giegn þre hiñe allra sÿdustu hneyxlan þssarar bøluadrar Veralldar. Og vier siaũ huørsu algiørlega þ Tyrkeñ helldur DROTTiñ vorn Jesũ Christũ z hans Rÿke/ j hiæ sier og sÿnũ Mahomet ad reikna ønguø neitañ ad vera. Og huørsu þ mz øllu j hiæ oss/ til vorr^a handar/ vnder Pavans yferbodan/ ad fyrerlited er þ elskulega Evangelion z Gudspiallsins ord/ j hiæ þui fegurdar yferuarpenu z þeim mikla Rÿkdome mañlegra vppsetninga z Heilagleiks. Huørsu athugalaust þa handtiera þeir vondu Fluguandar/ Epicurei/ z adrer þra jafningiar/ medr sÿnũ eigenlegũ þootta j giegn Heilagre Ritningu? Eñ huørsu þuerwdarsamlega z herfelega þa lifer nu nalega huør Madur epter sÿnu sialfræde z jlluilia/ j moote skiærum Sañleikanũ/ sem nu a þessũ tÿmũ er auglios ordiñ? Þui so lætur þ asiast/ sem þ summhuøriũ þike Gud z Christur DROTTiñ vor lÿtels virdur/ eñ eg þeige vm þad/ ad Guds hid fyrsta Bodorded skyllde so streingelegt vera.

Prophetanna Bækur ad lesaer naudsynlegt z þarflegt

Tyrkeñ.

Paven.

Villuand^a

Eñ hier j mot kallar Guds Ord z seiger/ Bÿdtu fyrst/ Bÿdtu nockra stũd/ Huad gillder? þu munt reyna ad Spæmeñerner hafa oss ei osatt sagt nie a tælar dreiged med sÿnũ Epterdæmum z Predikønum. Eñ vit þ fyrer vÿst ad þar hafa Volldugre z ædre Kongar vered/ z verre Skalkar eñ þesser/ z eru nidur slegner/ So munu þesser s̃ nu eru til ecke hia sleppa. Þar j moot/ hafa z eirneñ aumer og lÿtelshættar Meñ vered fordũ/ huørium ed þo hefur dyrdlig hialp veitst/ so munũ vier z eirneñ lÿka ecke helldur yfergiefner verda. Þeir eru ecke hiner fyrstu sem oolmast z jllskast hafa/ so erũ vier z eirneñ ecke hiner fyrstu sem Motlætid hafa lidid/ z þuingader hafa vered. Siæ þu/ med þessũ hætte eigũ vier nu Spæmañaña bækurnar oss nytsamlegar ad giøra/ þui so verda þra Bækur auaxtarsamlegana lesnar.

Spæmeñerner liuga ecke.

Eñ þ ad þar eru j þeirra Bookũ fleire Ognaner z heitingar jñe/ helldur eñ Hugganer z Fyrerheit/ þa er hægt ad vita huør ad Søkeñ sie / Þuiad hiner Ogudlegu hafa alla tÿma fleire vered eñ þr hiner Goodfwsu z Gudhræddu. Þar fyrer hlytur med jafnade Løgmæled einatt meir ad framknyast/ helldur eñ Fyrerheited Hædareñar/ med þui ad hiner Ogudlegu eru ad auk sÿns athugaleyses næsta slynguer a þ/ ad þyda Gudlegar hugganer z Fyrerheit vppa sialfa sig/ z þær Ognaner z heitingarnar wt ad leggia vppa hina adra/ z læta sier mz ønguø moote j burt snua af slÿku rangsnunu siñe z falskre Von/ Þuiad þra vÿsa z Mæltæke er þetta/ Pax et Securitas/ Vier høfũ ongua Heyd/ þar blÿfa þr vid z fara so þar med burt j hryggelega Fordiarfan/ epter þui sem Paall Postule hñ seiger/ Þeirra fordiarfan mune brædlega yfer þa koma.

Huar fyrer j Spædomũum sie fleire hootaner enn Hugganer.

Afgudadyrkaner Gydingaña.

Framucigis/ Med þui ad Spæmeñerner þr kalla eirnamest wt yfer þessare Afgudadyrkuneñe/ þar þ̃ være þ naudsynlegt ad vita/ huørsu þ þessare Afgudadyrkuneñe hefur hætt

Spæmeñerner klaga allra hellst vppa

ad vered

Afgudadyrkan. Papiſtar vilia ecke heita Afguda dyrkendur:

ad vered. Þuiad j hia oſſ vnder Pavadomenum/ þiker mørgum miøg vant vm ſig/ ⁊ meina ad ei ſie ꝥr ſlijker Afgudadyrkendur/ ſē ꝥ Iſraels ſyner voru/ Þar fyrer ackta þeir ⁊ ecke mikels Spaamēnena/ ſierdeilis j þeſſu efne/ ſo ſem ad þetta kome ecke vid þa/ nær ed þeir ſtraffa Folked fyrer ſijna Afgudadyrkan/ Þeir þikiaſt þar mikels of hreinferduger ⁊ heilager til ꝥſſ ad ꝥr mune fremia nøckra Afgudadyrdkan/ Og ꝥ munde þeim athlægelegt þikia/ ad þeir ſkylldu þurfa ad hrædaſt ꝥ neinum heitingū edur ognan/ vegna ſlijkrar Afgudadyrkunar. Lijka ſo ſm̄ ꝥ Iſraels lydur hn̄ giørde/ ⁊ villde ønguaneigen þui trua/ þad ꝥr være Afguda dyrkendur/ og Spamañaña heitingarnar og Ognaner hlutu allar Lygar ad vera/ Og þui vrdu þeir af Folkenu fordæmder/ ſem være ꝥr Villumeñ.

Skwrgoda dyrkan hia Gydingum.

Eige høfdu Iſraels ſyner ſo heimſkulega Gudrækne ad ꝥr mundu tilbidia Stocka ⁊ Steina/ ſierdeilis þeirra Kongar ⁊ Høfdingiar/ Kieñemeñ ⁊ Prophetar/ huørier þo ad eirnaſt ſter Skwrgodadyrkendur voru. Helldur var ꝥta þeirra Afgudadyrkan/ ad þeir lietu þa Guds þionuſtuna hia fara/ ſm̄ til Ieruſalem var ſtycktud ⁊ til ſkipud/ eñ dycktudu ⁊ vppbyriudu eina adra Guds dyrdkan/ ſm̄ þm̄ þootte þægelegre epter ſijnu ſialfs hugbode ⁊ Lunderne/ ꝥ vtan Guds tilſkipan/ ⁊ vpp ſettu ſo adrar nyar ſidueniur / ⁊ ſtiptudu þar til adra tijma ⁊ adrar Perſonur/ Huad ed Moyſes hafde þm̄ ſtreingelega fyrerboded/ ſierdeilis j Bookeñe Deuteronomij 12. Cap. ⁊ vijſade þm̄ til þeſſ ſtadar ſm̄ Gud ſialfur hafde wtualed ⁊ þar til eitt kad/ ſm̄ var til hn̄s Tialldbwdar ⁊ hn̄s Hwſſ. Slijkur þeirra falſklegur ⁊ rangſnweñ þootte þa var ꝥra Afgudadyrdkan/ ⁊ ꝥ ſama þootte þeim med afbragde fara/ ⁊ þar treyſta þeir vppa/ lijka ſem ad hefdu þeir framed allþægelegt Verk Gude / Huad ed þo ecke var vtañ ohlydne vidur Gud/ ⁊ fyrerlytning hans Bodorda.

Ierobeams Kalfar.

So ſm̄ ad vier leſum 1. Reg. 12. Cap. ꝥ Ieroboam ſette ei vpp ad eingeingu tuo Kalfa/ helldur liet hn̄ eirneñ þar jafn framt fyrer Folkenu ſo Predika/ Eige ſkulud þier nu leingur vpp fara til Ieruſalem/ helldur ſiaa þu Iſrael/ ad hier er þiñ Gud/ ſem þig hefur wtleidt af Egyptalande. Hn̄ ſeiger ecke/ Siaa þu hier Iſrael/ hier er eirn Kalfur/ Helldur hier er þiñ Gud/ ſem þig hefur wt leidt af Egyptalande. Hañ medkieñer berlega/ Þad Gud Iſraels ſie ſañur Gud/ ſa ed þa hefur wt leidt af Egyptalande/ eñ þo þurfe þeir ei til Ieruſalem epter hm̄ ad fara/ nie hans ad vitia/ helldur ſo/ ꝥr fiñe hañ jafnuel til Dan ⁊ Berſeba/ j hia þm̄ Gullkaalfum. Þui var þeſſe hans meining/ ꝥ Meñ kyñe lijka ſo vel ad offra ⁊ foornfæra Gude fyrer þm̄ Gullkalfū/ ſo ſm̄ fyrer ødru Guds heiløgu Teikne/ eins lijka ſem til Ieruſalem/ fyrer ꝥre Gullørkeñe DROTTIns/ være Gude þionad ⁊ offrad. Siaa þu ad þetta kallaſt ad yfergiefa þa Guds þionuſtuna til Ieruſalem/ ⁊ afneita þar med Gude / huør ed ſlijka þionuſtugiørd hafde tilſkipad ⁊ jñ ſett/ ⁊ hallda/ ad hn̄ hefde ei ſlijka Guds þionuſtu boded/ ⁊ med ſlijku atferle bygdu þeir vppa ſijn eigenleg Verk ⁊ Hugþootta/ eñ ecke hreinferduglegana vppa Gud einſaman.

Skwrgoda dyrkan vpp ad byria.

Medur ſlijku ſijnu Hugbode ⁊ goodre Meiningu/ þa vppfylltu ꝥr allt Landed med Afgudadyrdkaner/ ſo ad þeir a øllum Hædū ⁊ Dølū/ ⁊ vnder øllū Stooreikum ⁊ Vidartriam þa vppbygdu þeir Ollturu/ Foornudu þar ⁊ offrudu / Og ꝥ hlaut þo allt ad kallaſt Iſraels Gude þionad/ Huør aꝼad ſagde ſa var hallden Villumadur ⁊ Falsprophete. Þar fyrer kallaſt ꝥ berlega Afgudadyrdkan vpp ad byria/ nær ed einhuør vppdycktar nøckra Guds þionuſtu epter ſialfs ſijns Hugbode/ fyrer vtan Guds tilſkipan. Þuiad Gud hn̄ vill ecke ad vier ſkulū kieña hm̄/ nie ſeigia honum fyrer/ huørneñ ꝥ hønū ſkule þionad vera. Helldur vill hañ meñta oſſ / ⁊ ꝥ vier ſkulum epter hans ſkipan giøra/ hans Ord eiga ꝥ ad vera ſem oſſ ſkulu vpplyſa ⁊ leidrietta. Þuiad aan hans Orda er ꝥ allt huad Meñ vppdickta Gude til þionuſtu epter ſijnu hugbode/ ecke vtan Afgudadyrdkan ⁊ openberar Lygar/ huørſu fagurt ⁊ goodmootlegt ꝥ ſyneſt vera j Maña Augſyn/ huar af ed vier høfum optſiñis vm ſkrifad.

Afgudadyrkaner hia þeim hinum Chriſtnu

Ad hallda ⁊ wtuelia nyia Guds þionuſtugiørd aan bifalningar/ þad er Skwrgoda dyrdkan.

Hier wt af epterfylger nu/ ꝥ j hia oſſ hinū Chriſtnu þa ſie þeir aller Afgudadyrdkender ⁊ ꝥ þær heitingar ⁊ ognaner Spaamañaña kome þeim lijka vid / ſem nyia Guds þionuſtu vppdyckta j Chriſtneñe / ⁊ þeir ed hana eñ nu hafa edur hallda j moote Guds tilſkipan og Bodorde/ epter ſijnu ſialfs Hugbode (⁊ ſem þeir kalla) j goodre meiningu. Þuiad viſſelega na þa ſetia ꝥr mz ſoddan hætte ſitt Trunadar trauſt vppa ſijn eigenleg verk ⁊ wtualda giørninga/ ⁊ ecke einfalldlega nie hreinferduglega vppa vorn Herra Ieſum Chriſtum. Þeir hiner ſømu kallaſt nu j Spaamañabokunū þær Hoordoms Kuiñur ſm̄ ecke laata ſier nægia ad

hallda

hallda vidur siñ eignar mañ Christum/helldur hlaupa eirnen epter ødrum/so sē það kyñe Christi ei eirn hialp ad veita/fyrer vtan vorn tilstyrk edur vorra verka/Eda so s þ hñ hafe ei einfær verid til ad endurleysa oss/og par þ þa hliotum vier eirnen sialper þʳ nockud til ad giøra. Huad vier vitum þo fullkomlega med sialfum oss/huørnen pad vier høfum par alls ønguañ tiluerknad haft/ þ Guds son hafe fyrer oss Dauda lided/ z vorar Synder vppa sig teked/z pær sømu a Krossenum bored/Ecke ad eins ædur eñ Heimureñ kuñe pad ad skynia/ helldur eirneñ fyrr eñ þ vier vorum fædder. So lijtt z þo miklu midur eñ þ Israels syner gi ordu par nockud til/ pad Egyptaland z Pharao var plægadur/z pad þeir vrdu frelsader fyrer Dauda þeirra Egyptiskra Frumgietningaña/huad Gud eirn hañ giorde/z þeir aller veittu par onguañ styrk nie studning til.

Noordomur j hiæ Spamønnum.

Jæ seigia þeir(Papistar)Israels syner þeir gøfgudu Afgude medur siñe Guds þionustu z dyrdkudu ecke sañañ Gud/Eñ vier þionum j vorum Kyrkium þm sañarlegū Gude/z þm einka DROTTne Jesu Christo/Þuiad vier vitum af onguum Afgude ad seigia. Andsu ar/ Lijka so tøludu eirneñ Israels syner fordum / Og søgdu aller/ad øll þra Guds dyrdkan veittist þm sañarlega Gude/z villdu mz ongu moote þ lijda ad pad skyllde kallad Skwrgodū þionad/ei helldur eñ vorer Papistar vilia þ lijda/Og fyrer pañ skulld j Hel slou þeir eirneñ og offoktu alla Riettferduga Spæmeñ. Þuiad vissulega þa villdu þr eirnenn vt af onguum Afgude vita/epter þui sem ad sagnabækurnar vtuiijsa.

Papistar þi kiast ei þiona Afgudum:

Gydingar dr æpu propheta na þess uegna/ ad þeir strøpp udu þa vegna siñar Afguda dyrkunar.

Þuiad so lesum vier. Judicū. 17. Cap. Pad Moder þss mans er Micha hiet/þa ed hañ hafde þa Þusund z Hundrad Silfurpeninga j fra heñe teked/ z heñe þa aptur feinged/ad hū sagde þa so til hñs/ Velsignadur siertu DROTtne Son miñ/þta Silfur hefe eg DROTTne lofad / huad er miñ Son skal af mier taka/ z eina Mynd edur Lykneskiu par wt af giora læta/z ct. Hier heyrum vier klærlegana z skilmerkelegana/pad Modureñ hun meinte par med pañ hiñ sañarlega Gud / þeim ed hun hafde þetta Silfur heited ad giefa/ so ad par giørdest ein Mañlijkan edur Likneske wt af. Þuiad hun seiger ecke/ Eg hefe þetta Silfur heited ad giefa einū Afgude/helldr seiger hū DROTTne/huort Ord ad øllu Gydinga folke er vel kuñugt/so þ merker pañ sañarlega lifanda Gud. Eins lijka þa giører z Tyrkeñ medur siñe Guds þionustu/ad hañ meinar z nefner pañ sañarlegañ Gud s skapad hefur Himen z Jørd/so lijka eirneñ Gydingarner/Tartararner z aller Vantrwader/Enn þo er pad allt ecke vtan Skwrgodadyrkan huad þeir lætast Gude þiona.

Moder Micha.

Tyrkianna Gydingaña/og allra Vantru adra þionustu giørder eru ecke vtan Afgudadyrkaner.

Jtē sa merkelege Mañ Gedeon/huørsu furdanlega ad hñ fiell/Judic. 8. C. Huør ed þo so talade/þa ed hñ sagde til Israels Sona(huørier ad villdu ad hñ z hñs syner skylldu Høfdingiar vera yfer þm) Eige vil eg nie miñer Syner ydar Høfdinge vera/helldur DROTTiñ sialfur (pad er sa hiñ sañarlege Gud) hañ skal yduar Høfdingie vera. Eñ lijka vel þa took hñ pær Hæfur sē þeir gæfu hm/z giørde þo huørke Likneskiur nie nockurt Alltare par wt af/helldur eitt Kieñemañlegt Klæde/ z villde so eirneñ wt af Goodre meiningu hafa eina Guds þionustu j siñe Borg. Eñ Heiløg Ritning hun seiger/ad allur Israels Lydr hafe par med Hooraner drygt/z pad hans Hws z Afkuæme hafe fyrer þ j gruñ geinged. Nu meinte þo sa hiñ Heilage merkelege Mañ onguañ Afgud par me d/helldur pañ hiñ sañarlega einka Gud/ epter þui s þau enu ægiætu z Andrijku ordeñ wtuiijsa/ par hñ seiger/DROTTiñ skal ydar Høfdinge vera eñ ei eg/z ct. Par med hañ auglioslegana giefur Gude Heidureñ/z vidurkieñer alleinasta pañ sañarlegañ Gud fyrer eirn Herra z Almættugann Gud/z vill ad hñ skule so hallden vera.

Gedeon

So høfum vier hier lijka z ædur fyrre heyrt/pad Konungureñ Jeroboam/ 1. Reg. 12. C kallade z ecke sijna Gullkalfa neina Afgude/helldur pañ Gud Israels sem þa hafde wt leidt af Egyptalande/Huør ad er sa hiñ sañarlege einka Gud/þuiad eingeñ Afgud hafde þa wt leidt af Egyptalande. Og þ var z ecke helldur hans meining/þ hñ villde Afgude til bidia/Helldur/med þui hñ ootfadest(so sem Texteñ seiger)þ hans Folk munde fra hm falla til Konūgsins Juda/ef ad Meñ skylldu ad eins Gude offra til Jerusalem/z þui vpp sette hñ eina sierlega Guds þionustu/ par med hñ villde Folkenu hallda j hīæ sier. Og meinte þo samt pañ saña Gud sem til Jerusalem bygde/Eñ þess være ecke þørf/pad Gude være allein asta offrad j Jerusalem.

Jeroboams Kalfar:

Og huad parf hier fleire ord vm ad hafa? Gud sialfur hañ medkieñer þ Israels Syner hafe j þssare Guds þionustu ønguan Afgud meinad/ helldur alleinasta hñ sialfañ. Þuiad so seiger hñ/Hosea j ødrum Cap. Pa muntu kueda so ad mier (seiger DROTTJN) Ma

dur minn

minn/ ꝛ kalla mig ecke leingur Baal minn/ þuiad eg mun j burt taka þau Nøfnen Baal af þeirra Munne/ ſo ad þr ſkulu ecke leingur huxa epter þui nafne Baals. Hier hlioota vier þo ad medkienna/ ad full Sanninde ſie þ/ ad Iſraels Syner hafe med ſijnu Offre ꝛ Guds þionuſtu ønguan Afgud meinad/ helldur þann ſialfann ſannan Gud/ ſo ſē þ Gud ſialfur hann ſeiger hier augliosleganna j þeſſare Orda grein Noſea Spamans/ Þu munt ei leingur kalla mig Baal minn/ Nu var þo Baals dyrdkan ſu hin allra meſta/ almennelegaſta ꝛ hin Nattijdlegaſta Guds þionuſta/ ſem var hia øllu Iſraels folke/ Enn þo var hun ecke vtan Afgudadyrdkan/ ꝛ huørſu ſem þeir hrooſudu ad þeir meintu þar med þann ſanna lifanda Gud.

Vorer Papiſtar hafa ecke afſøkun þo þr ſeigie ſig ønguum Afgudum þiona.

Þar fyrer þa kiemur þ vorum Papiſtum til lijtels/ þ framm ad bera/ ad þeir þione ønguum Afgude j ſijnum Kyrkium ꝛ Klauſtrum/ helldur alleinaſta Gude þeim ſanna DROTTne. Þuiad þu heyrer hier/ ad þ er ei noog þo ad Menn huxe edur ſeige ſo/ Þad ſama giøre eg Gude til Lofs/ Eg meina þar med Gud ſialfann/ Item/ þeim einum ſannarlegum Gude vil eg þiona/ fyrſt ad aller Afgudadyrkendur ſeigia eirnen lijka ſo/ ꝛ hafa hina ſømu Meining. Su gooda Meining eda Hugbod hefur ecke ad ſeigia þar/ annars være þeir ꝛ eirnenn Guds þienarar ſē pijnt hafa Poſtulana ꝛ Chriſtum/ þuiad þeir þeinktu eirnen (ſo ſem Chriſtur ſialfur ſeiger. Ioh. 16. Cap) ad þeir mundu Gude þar med þæga Þionuſtu giøra. Og Paall Poſtule Rom. 10. Cap. ber Gydingunum þ Vitne/ ad þeir vandlæte vm Gud/ Og jn Actis. 26. Cap. ſeiger hann/ ad þeir medur ſinne Guds þionuſtu/ Noott ꝛ Dag vone ad koma til þrar fyrerheitennar Saluhialpar.

Guds þionuſtugiørd fyrer vtan Gudsord er Dioſuls þionuſta

Helldur huør ſem eirn hann giæte vel ad þui/ ad hann vite viſſelega/ þad hans Guds þionuſta ſie ſtiktud mz Guds orde/ enn ecke vppdicktud epter ſialfs hugbode edr godre Meiningu. Þui huør þa Guds þionuſtu giører/ fremur eda frammflytur/ ſem ønguan Guds vitnisburd hefur/ ſa ſkal vita fyrer vijſt/ þad ecke þione hann ſonnum Gude/ helldur ſijnum ſialfs eigen vppdicktudum Afgude/ þ er ſijnu ſialfs hugbode ꝛ rangre meiningu/ ꝛ þar med eirnenn ohreinum Anda. Og øll Spamannanna ord eru honum j moote. Þuiad ſa Gud er ecke til/ ſem ſig vilie dyrkadan hafa epter vorre villd ꝛ Hugbode/ edur ſier nockra Guds þionuſtu vppdyckta lata/ þ vtan hans Ord ꝛ tilſkipan. Helldur er þar ecke vtan eirn Gud/ ſem fyrer ſijn Ord nogleganna hefur ſtiktad ꝛ tilſett allshattadar Stietter ꝛ Guds dyrdkaner/ þar jnne ad hann vill ſier þiona lata. Þar vid eigum vier ad blijfa/ ꝛ huørke til Hægre nie vinſtre Handar þar fra ad vijkia/ huørke meira nie minna ad ſtarfa/ huørke betur nie verr þad ad giøra enn ſo ſem hann hefur ſkipad ꝛ tilſett. Ellegar mun þeirrar Afgudadyrdkunar eingenn endr verda/ ꝛ eingenn greinarmunur a blijfa/ huørt þ er helldur ſonn Guds þionuſta/ edur Afgudadyrkan/ med þui þeir ſeigiaſt aller meina þar ſannarlegan Gud med ꝛ tijdka aller hans rietta Nafn. Þeim einum hinum ſama lifanda Gude/ ſie Lof ꝛ Dyrd ꝑ Jeſum Chriſtum Son hans/ ꝛ DROTTinn vorn Blez adann ad Eilijfu/ AMEN.

Formaale yfer Book Eſaiæ Spamans

HUOR hñ vill Spadom Prophetans Eſaiæ nytſamlegana ꝛ medꝛ Avexte yferleſa/ꝛ hañ giøruallañ vnder ſtanda/Sa fyrerlyte ecke þetta mitt Raad og vnderugſan ef ad hñ ſialfur veit ei adra betre. J fyrſtu/þad hñ ſkilie ei vndañ þann Titel edur vpp haf þeſſarar Bookar helldur lære ſem beſt hañ ad ſkilia. Og læte ſier ei þad þikia/ ad hann kuñe Eſaiam alluel ad vnder ſtanda/eun hlioote þar epter æ þad ad lyda/ad Menn ſeige/Þad hañ hafe eñ alldrei vpphafed ſialft / nie þa fyrſtu Lyuuna riettelega lært ad ſkilia/auk helldur allañ Spadoomeñ. Þuiad þad ſama vpphafed/og ſa Titellen er ad me ſtu ſo ſem fyrer eitt Lioos/og eina Gloſeran halldande yfer allre Bookeñe. Og Eſaias ſialfur hñ vyſar þeim eirneñ ed hans Spadoma leſa/ſo ſem med Fingre ſynum þangad ad / lyka ſem til eins Leidaruyſers og Grunduallanar ſiñar Bookar. Eñ huør hñ fyrerlytur Vpphafed/edur þad hañ ſkilur þad ecke riettele, ga/þeim hinum ſama ſeige eg/ þad hñ læte þeñañ Spadom Eſaiæ med Nadum vera/ellegar þad hañ mu ne hañ ei ødruuys med riettum Grunduelle ſkilia kuña. Þui þad er ecke møgulegt/ þad Meñ kuñe riettele ga ꝛ klaarlega ad ſkilia nie ad vnderſtanda Prophetans Ord edur Meining/vtan þeir vite Titelſins og Vpphafſins ſkilmerkelegañ Grundvøll/ꝛ huør Root eda vpptøk Maalſins eru.

Huornenn Madur ſkal ſier til Nytſm dar leſa Eſaiam.

Eñ þeñañ Titeleñ edur Vpphafed Bockareñar/kalla eg ecke alleinaſta þetta/ ꝥ er þu les edur yferſkod ar þeſſe Ordeñ/Vſia/Jothan/ Achas/ Ezechias/Kongar j Judea/et ct. Helldꝛ ſo/ad þu yferles þa ſydnſtu Book Kongaña/ꝛ eirneñ þa adra Bookena Chronikuñar ꝛ ſkoder þær mꝫ Athygle/ ſierdeilis þa Giørninga Ord ꝛ Atburde/ſem þar hafa til bored vnder ſtiornan ꝛ Vellde þeirra Kongaña ſem hier j Vpphafenu eru til greinder allt til enda fra Booka. Þui þeſſ er oſſ þørf/ef ad vier viliñ Spamañabækurnar riettelega ſkil ia/ad Meñ vite huørneñ þad hafe j þañ tyma hattad vered j Landenu/ ꝛ huørier Atburder ed þar hafa til bored/ꝛ huad Folkenu hefur hellſt j vil vered/eda huørn æſetning ed Meñ hafa þa haft vid ſyna Nagraña/ vidur ſyna Vine edur Ovine / ꝛ ſierdeilis huørneñ þeir hafa þa j Landenu hegdad ſier vidur Gud ꝛ hans Spameñ/j hans Orde/ edur tilſettre Guds Þionuſtu/ellegar j ſialfs þeirra Afgudadyrkan.

Titell Bokareñar Eſaiæ.

SO være þad ꝛ vel naudſynlegt/ad Meñ viſſe huørneñ ꝥ Londeñ læge huørt vid ann ad/ſo ad þau wtlendſku Nøfn og okiendu Ordeñ giørdu þeim ed les ønguañ leida og Villu edur for hindran j Skilningenum.

Eñ ſo ad eg myuu faafroodu ꝛ einfølldu Lands folke ſyne j þeſſu myna Þionuſtu/Þa vil eg j ſtu ttu maale vpp teikna þau Lønd ꝛ Hierød/ ſem liggia j kringū Jeruſalem ꝛ Judeam/þar ed Eſaias hefur jñe lifad ꝛ predikad. So ad þeir ſiæe þad þeſſ glögglegar/huørt wt þad Propheteñ/edur j huøria ætt þad hñ ve ndar ſynu Maale/So ſem þa/nær ed hañ Spadooma fremur j moot Sudre/j moot Nordrenu/ et ct.

Lond þau ſē liggia vm kring Jeruſalem ꝛ Landed Juda.

J moot Auſtrenu hefur Jeruſalem edur Judea ſier hid næſta þad Dauda hafed / þar ed fordum hefur ſtaded Sodoma og Gomorra. Enn hinumeigeñ þeſſ Daudahafſins þa liggur Landed Moab / og Barna Ammons. Þar næſt enn leingra j burt liggur Babilon edur Chaldea Land / Og þar enn j Auſtur betur liggur Perſialand/þar ed Eſaias talar margt vm.

J moote Nordrenu liggur Fialled Libanon/og þar eñ nøckud burt betur Damaſcus og Syria. Eñ þad añ eñ Nordur leingra/ſo ſem til Auſturs þa liggur Aſſyria / þar ed Eſaias hefur margt og myked af ſagt.

J moote Veſtrenu liggia þeir Philiſtei/ wt med þui mykla hafe / ſem voru hiner allra ſkiædyſtu Oviner Gydinga/Og vid þad ſama hafed til Nordurs liggia Borgernar Zidon og Tyrus / huøriar ſamteingia ſig vid Galilea Hierad.

J mote Sudrenu hefur þad mørg Lønd liggiande/ſem er Egyptaland/ Blaland/ Arabiam/ Hafed Rau da/Edom og Madian/So þad Egyptaland liggur vid Veſtrenu til wtſudurs.

Þetta eru hellſt þau Lønd og þeirra Nøfn þar ed Eſaias hefur ſpad wt af/ſo ſem wt af þeim Nauiſt ar mønnum/þeirra Vinum og Ovinum/er lau j kringum Gydinga land/lyka ſem grimer Vargar j kringum Sauda hws/Vid huøria þeir giørdu ſamtydis Sattmaala og vinattu / þo ad þad kiæme til lytels gagns.

NÆſt þui hlytur þu þeſſum Spadome Eſaias j ſundur ad ſkipta j þriar Greiner. J Fyrſtu þa hefur hñ med hønd/eins ꝛ adrer Spameñ/tueggia handa greiner. Eina þa/ad hñ predik ar margt og myked ſynu Folke/ꝛ ſtraffar fra marghattadar Synder/eñ eirna hellſt þa margfølldu Afgudadyrkan/ſem þa took yfer ad gnæfa j hia øllu Jſraels folke (lyka ſo ſem ꝥ eñ nu gooder Predikarar giøra/Og eirneñ alla tyma giøra hliota/ hia ſynu Folke) og hiellt þeim jafnañ j Aga og Sidſemd/medur Ognan Hyrtinganna/og med goodum Guds Fyrerheitum. Hin ønnur Greinenn er/ þad hann tilreider Menn/og þa hæfelega giører til ad vænta og vona vppa þad tilkomanda Ryked Chriſti/wt af huøriu hann ſo ſkilmerkelega og margfalldlegana fyrer ſpaer og ſeiger/ huad eingeñ añar Prophete ſo ſkiluyſlega giører So þad hann tilteiknar Jungfru Mariu Moodur Chriſts / huørnenn þad hun ſkyllde Son gieta og fæda/ ad oſpilltum Meydome/ Cap. vij. Og huørnenn þad hañ vors Herra Þynu/medur Vppriſuñe af Daudan um/og hans Ryke vollduglegana og auglioosleganа wtſkyrer j þeim Fimtugaſta og þridia Capitula/lyka ſm ad være ꝥ þa þegar a þeim ſama tyma ſkied/So þad hefur ei ødruvys maatt vera/eñ þad hañ hafe eirn næſ ta Agiætur og miøg frabærlega vpp lyſtur Spamadur vered. Þad ſama giøra ꝛ aller Spameñ ad þeir læra ꝛ ſtraffa þad nærueranda Folked/Og kuñgiøra þui þar jafnframt Jeſu Chriſti tilkomu/og hans Ryke / og vyſa Folkenu ꝛ ſnua þui a þañ Veg ſem til hans leider/ſo ſem til hans huør ed øllum hialpar/bæde þeim ſm fyrre hafa vered/og epterkomande eru. Þo þad ſama giøre nu ſa eine meir enn hiñ añar / ſa eine ryk uglegar eñ hiñ añar/Enn Eſaias meir og framar eñ aller þeir adrer.

Eſaias hefur med høndū þria Hlute/ fyrſt ſtraffar hañ margfalld ar Synder Gydingaña.

Huad aller Spameñerner giøre ꝛ lære.

J añare Grein/þa hefur hñ nøckud ſierlegt ad giøra vidur þañ Keiſaradom til Aſſyria / og vidur þann Keiſarañ Sennacherib/þar ſpaer hañ eirneñ meira ꝛ fleira wtaf/helldur eñ þad nøckur annar Spamadur giører. Einkum/ huørneñ þad ſa ſame Keyſare munde vnder ſig vinna øll kringumliggiande Lønd/ og eirneñ Jſraels Ryke / þar ad auk eirneñ miøg mikla Ogiæfu tilleggia þui Kongaryꝛkenu j Judea. Enn a þui helldur hñ faſt/ſem ørngguum Mwruegg/med ſynu Fyrerheite/huørneñ þad Jeruſalem ſkyllde verndaſt og frelſud vera fyrer hans ægange/Huørt Daſemdar verk ad eitt er a medal þeirra ſtærſtu ſem ad finnaſt j heilagre Ritningu/ecke alleinaſta þeſſ giørnings vegna/þad eirn ſoddañ Keiſare ſkyllde fyrer Jeruſalem ſle igeñ verda/ Helldur jafnuel eirneñ Truareñar vegna/þad Meñ gatu þui trwad. Vndur eru þad (ſeige eg)

Añar Spadomur Eſaiæ/ mote Keiſaradomenum j Aſſyria.

ad nøckꝛ

ad nøckur Madur til Jerusalem hefur kuñad hans Ordum ad trwa/ j so otruanlegre Grein. Vissulega hefur hañ optsiñis hloted ad lyda mørg skamaryrde af þeim vantrwudum Gydingum / Þo hefur hañ samt þui til uegar komed/ þad Keisareñ og hans Folk vard vid Velle lagt/og Borgeñ so frelsud. Þar fyrer þa hefur hann vered eirn goodur Guds Astuinur/og eirn frabær forkostulegur Madur j Guds Auglite.

Þridie Spadomur wt af Babilons Herleidingu.

J þridiu grein/ þa hefur hñ eirneñ ad sysla vidur þañ Keisaradomeñ j Babilon/Þar spær hann wt af þeirre Babiloniskre Herleidingunne/þar ed Folked skyllde med strapfast / og Jerusalem foreydd verda/ af þeim Keisaranum til Babilon. Eñ þad er hans mesta kapp / ad hann hreyster og hugsualan veiter sinne epterkomande Þiood/j slykre tilkomande Foreydslu og herleidingu / so þad Folked skyllde ecke j mishop nie j Aurwilnan falla/sem være þad nu med øllu endad & wtgiørt vm þad/& þad Christs Ryke nuñ enu ecke koma og þad aller Spaadoomar være nu so sem til einskis og ønguu nyter. O huørsu agiæta og yfergnæfanle ga Predikan giører hañ þar/ þa hann seiger ad Babilon skule þar j moot foreydast/ og þeir Gydingarner lauser og kuitter verda j burt þadann/ og til Jerusalem aptur koma/ So ad hann wtuijsar þad med fullu metnadar trauste j giegn Babilon/huør ed være Nøfneñ þeirra Kongaña sem Babilon skylldu foreyda/eink um þa wr Meden og Elamiten edur Persia/Enn sierdeilis þo þañ Konungenn sem Gydingana munde lau

Cyrus

sa giefa/og þa styrkia til ad fara til Jerusalem aptur/sem var Cyrus/huørn ed hann kallar þann Smurda Guds/þo laungu ædur fyrre enn þad nøckurt Kongsryke var j Persia. Af þui ad allt þetta þa giører hñ eirna hellst Christs vegna/so þad hans tilkoma og þad tilsagda Ryked Nadarennar og Saaluhialparennar yrde ei fyrerlited/edur forgleymt fyrer Vantrwnadar saker og mykels Mootgangs & Oþolenmæde Folksins/ so ad nu munde þad ad ønguu verda/ og eige þyrftu þeir þess leingur ad vænta / helldur skylldu þeir myklu framar trwa þad vissulegana komande vera.

Þetta hid sama eru nu þær þriar Greinernar sem Esaias hefur hellst med høndum.

Nuilijka skipan og hegdan Esaias hann hallde.

ENN þa skipun edur hegdan hefur hañ ecke ad hallda/þad ein sierhuør Greineñ ann are epterfylgie/og þad med sierlegum Capitulum edur Bløddum Bookarennar wt skyre / Helldur er þ so sem samanblandad huørt med ødru/So þad hann margt huad hiñar fyrstu Greinarennar meing ar vid þa adra og hina þridiu Greinena/og sumtydis þa handtierar hann fyrre þa þridiu Greinena enn hina adra. Huørt þad er nu skied af þeim sem soddan Spaadom hafa skrifad/og til samans lesed (huad ed sumer Menn þeir meina/ þad eirneñ mune so skied vera j Psalltaranum) ellegar mune hann sialfur hafa komed þui sotil vegar/ad seigia wt af eirne sierhuørre Greinenne/epter þui sem þa hefur vidbored/og epter atuikum/huor atuik edur tilburder ecke eru alla tyma samlyker/ eda kuña hina sømu skipan edur hegdan ad hafa/annars þa veit eg ecke huar fyrer ad þetta er so skied. Enn soddan hegdan hefur hann/ad hina fyrstu (so sem þa hellstu Grein) dregur hann og framber j fra Vpphafenu allt til Enda/bæde framm fyrer þa ad ra og hina þridiu Greinena/huad oss hæfer og eirnenn ad giøra j vorre Predikan /so vorar hinar hellstu Gr einer sie/ad finna ad vid Folked/og Predika þui þar jafnframt wt af Christo og hans Myskunseme/þo ad vier høfum nøckud annad ad Predika epter tiltækelegum hætte/og epter þui sem þa kann vid ad bera/so sem þa Madur talar wt af Tyrkianum edur Keisaranum.

Hier wt af kann nu huør sem eirn hæglega ad formerkia þennañ Spaadom/og sier þar jñe ad hegda/So þad samblandan Maalsins ville hann ecke/nie giøre hønum nøckurn leida/so sem ad skie mæ hina þa sem ecke eru slyku vaner. Vier høfum og epter fremstu megne þar allann Vilia til hafft/þad Esaias skyllde j goodu skilianlegu Maale wt lagdur vera/þo þ hafe nu nøckud so toruellt geinged/ þui hañ er j Ebreskuñe miøg vel

Gagn & nytsemd sem Esaias giører þeim ed hañ les.

Maale fareñ/so þad ønnur stird Tungumaal fella sig ecke vel vid hans Maaltæke. Enn huøria Nytseme ad þeir meige þar wt af hafa/sem Esaiam lesa/þad vil eg helldur ad Lesareñ reyne sialfur/helldur enn eg þad wtskyre. Og huør han merker þad ecke/og vill ecke helldur formerkia þad/Hønum hinum sama kiemur þ til lytels ad hroosa þar myked wt af. Hann er ad sømmu fullur vpp med lifande huggunarsamlegar liwf legar Maalsgreiner/fyrer allar fararadar sundradar Samuiskur/og Harmþrwngenn Hiørtu. So eru þar og eirnen jnne noogar þær Ognanar Greiner og skielfingar j giegn þeim jllskusamlegum/ Drambsømum/ Hardsuyrudum/Ogudlegum Mønnum/ef ad þad mætte nøckud stoda.

Esaias hefur vered fyrer liteñ hiæ Gydingum.

Enn Esaiam hiæ Gydinga Foolke skalltu ei ødruuijs ælyta/enn so sem eirn forACKtadañ Mañ/jæ/so sem eirn siñulausann Mann og Vitleysing/ þuiad fyrer so veglegañ Mann sem nu høllldum vier hann/þa hafa þeir hann ecke hallded/ helldur þa hafa þeir/so sem sialfur hann vottar j þeim Fimtugasta og ætt unda Capitula: skiælt sig ad hønum/og tert Fingurnar epter hønum/og allar hans Predikaner hallded fyr

Nuørneñ heimureñ heldrar Guds Þionustumeñ:

er Heimsku og Hiegoma/Vtañ alleinasta miøg fa ein good Guds Børn medal Folksins/sem var Konung ureñ Ezechias og nøckrer adrer/& ct. Þuiad þad var vane þess Folks/ad hæda og spotta Spameñ Guds/ og hallda þa fyrer Athlæge/ 2. Reg. 9. Huad ed alla tyma vel flesta Predikara og Guds Þionustumeñ skied hefur/og enn daglega skier/og skie mun hiedañ j fra: Þad kuña Meñ og þar wt af ad formerkia/þ hñ hefur eirna hellst strapfad Lydeñ vegna sinnar Afgudadyrkunar: Hin ønnur Synda kyn/Sem var Dra mbseme/Ofdryckia/Fiedrættur/æhrærer hann varla þrysuar. Eñ þañ Ofstækis Atrunadeñ a þeirra sialfs wtualdre Afgudadyrkan og eigenlegum Verkum/og þad trausted sem þeir høfdu a heidnum Kongum/& fra Sambande/þ sama strapfar hann nalega med j afnade allt til enda. Huad er þui Folke var olydanlegt/ þuiad þad villde satt hafa ad seigia j slykum Maalefnum. Þar fyrer þa hefur hann ad sydustu af Kongenum Manasse Lyflatenn vered/eins og annar Villumadur og Suikare/og (so sem þad Gydingarner seigia) þa skal hann hafa vered medur eirne Søg j sundr sagadur.

Fyrste Capitule

DEsse er Syn Esaiæ Amos sonar/huøria han̄ sa vm Juda z Jerusalem / j Tijd þeirra / Vsia/ Jotham/ Achas/og Ezechia Kongan̄a Juda.

2 HEyre þier Himnar/og þu Jørd/ hlust a med Eyrunum/ þuiad DROTTin̄ han̄ talar. Eg hefe Børn vpp foostrad z vpphafed/ z þau eru fallenn fra mier. 3 Nauted þ þecker sin̄ Herra / z Asnen̄ Jotu sijns Herra/ En̄ Jsrael þecker þ ecke / z mitt Folk skynjar þad eige. 4 O vei þui Synduga Folke/ þui Folke mikellra Misgiørda/ þess jllskufulla Sædesins/ a þeim skadsomu Børnū s yfergiefa DROTTin̄/ þeir ed lasta þan̄ hin̄ Heilaga j Jsrael/ z ganga a bak sier aptur.

5 Huad skal ad lemia ydur leingr/ fyrst þier ganged þui meir afvega? Allt Høfuded er siukt/ allt Hiartad er veykt. 6 J fra Hurfle allt til Hiia/ er ecke neitt heilbrygdt a hm̄/ helldur Sær z Beniar z Þrote/ s ecke er saman̄ teingslad nie vm bunded/ z eige helldur med Vidsmiøre mykt. 7 Ydvart Land er j eyde lagt/ ydar Borger eru med Ellde vpp brendar/ þeir Vtlendu fortæra ydar Akurlende fyrer ydar Augū/ z þau eru eydd/ lijka s þ er eydelagt er af Vtlendskum. 8 En̄ þ huad en̄ nu er afgangs af Dotturen̄e Zion/ þa er þ so sem Hwskorn j Vijngarde/ so sem eitt lijted Vackthws j Graskiers garde / sm̄ sa stadur ad foreyddur er. 9 Hefde ecke DROTTin̄ Zebaoth læted nockud lijted b epter verda af oss/ þa værū vier ordner eins s Sodoma/ z lijka s Gomorra.

10 HEyred Ord DROTTJns þier Høfdingiar af Sodoma / læt þer j Eyrum loda Løgmaal Guds vors þu Lydur af Gomorra. 11 Huar til skal mier fiølden̄ ydvarra Fornfæringa? seig(r) DROttin̄. Eg em mettr af Bren̄eoffre Hrwtan̄a/ z af feyten̄e Alen̄arens/ z øngua Lysting hefe eg a Bloode Oxan̄a/ Lamban̄a z Hafran̄a. 12 Þa er þier komed hier jn̄ ad byrtast ꝥ mier/ Huør krefur slijks af ydar Hende/ þ þier gāged vppa min̄ Forgard? 13 Færed ecke leingur Matoffur so til forgiefens/ þad Reykelse er mier Andstygd þær Tunglkomu Hatijder z Þuottdagar a huørium þier komed til samans til Mædu og Angistar/ fæ eg ecke lided. 14 Mijn Sæla hun stuggar vid ydar Tunglkomu helgum z Hatijdum þær eru mier leidar vordnar/ eg em þreyttur þær ad lijda. 15 Og þo ad þier wtbreided ydar Hendr/ þa byrge eg þo mijn Augu fyrer ydur/ z þo ad þier bidied margfalldlega/ þa heyre eg ydur þo ecke/ þuiad ydar Hendur eru fullar af Bloode.

16 Þuoed/ hreinsed ydur/ taked ydar jllsku breytne j burt fra mijnū Augum. 17 Læted af jllu. Læred gott ad giøra. Leited epter Riettenum/ hialped hinum Nidurþryckta. Læted hin̄ Fødurlausa riett skie/ z styrked Eckiun̄ar Mælefne. 18 Komed þa z b eigunst Løg vid seiger DROTTin̄. Þo ad ydar Synder sieu raudar sem Blood/ þa skulu þær Sniohuijtar verda/ Og þo þær sieu raudar sem Roos/ þa skulu þær þo verda sem Vll. 19 Ef ad þier vilied mier hlyda/ þa skulud þier neyta Landsins giæda. 20 En̄ ef þier vilied þ ecke/ z erud ohlyduger/ þa skulud þier af Sverde vpp etner verda. Þuiad Mun̄ur DROTTJns hefr sagt þetta.

21 Hūnen̄ geingur þ til/ ad su trwfasta Borgen̄ er orden̄ ad eirnre Hooru/ hū v(r) full Riettinda/ Riettuijsen̄ bygde þar jn̄e/ en̄ nu Mordingiar. 22 Þitt Silfur er orded ad skwme/ z þin̄ Dryckur er Vatzblandadur. 23 Þijner Høfdingiar eru affallner og samlagsmen̄ Þiofanna. Þeir þiggia giarnan̄ aller Mwtur/ z leita epter Fiegiøfum/ hinum Fødurlausu giøra þeir ønguan̄ Riett / og Mælefned Eckiun̄ar kiemur ei fyrer þa.

24 Þar ꝼ seiger DROTTin̄/ DROTTin̄ Zebaoth sa Megtuge j Jsrael. O vei/ eg mū

a (skadsømu) þeir sem bæde med raungum Kien̄ingum z Hiatrwar eptirdæmū/ villtu og fordiørfu du Folked

Inf. 5/6.

Rom. 9/29

Gen. 19/24

b (Epter verda) so er Guds Kirkia æt yd af þeim epter leifum sm̄ epter verda af Folkenu:

Prov. 15/8. z 21/27.

Psal. 50/8

Jnf. 59/15

1. Pet. 3. 11

b (Eigunst Løg vid) æt yd er hallded ad Gud giøre rangt/ Vier erum Riettferduger þui straff(r) þu oss so hardlega vier høfū slykt straff ecke forþient.

Jer. 5/28.

hugſuala mier a [b] Ovinum mȳnum/⁊ hefna mȳn a mȳnum Ovinum. 25 Og eg mun ſnwa mīn̄e Hende j mote þier/⁊ hreinſa þitt Skwm hid klꝏraſta/og allt þitt Tin j burt taka. 26 Og giefa þier Domara aptur lȳka ſem ꝏdur fyrre voru/og Rꝏdherra ſem j Vpphaꝭenu. Þa muntu eirn Stadur Riettuȳſſen̄ar/⁊ eirn ꝏgiꝏtur Stadur kallaſt. 27 Zion hlytur fyrer Riettinden̄ frelſud ad verda/⁊ hen̄ar hiner Nerteknu fyrer Riettlꝏted. 28 So ad ꝥr Yfertrod ſlumen̄ ⁊ Synduger verde til ſamans j ſundur brotner/⁊ ꝥr ed yfergiefa DROTTin̄ fyrer fareſt. 29 Þuiad ꝥr munu til ſkam̄ar verda yfer þeim Eyketrianū s̄ þier hafed lyſting til/⁊ ad ſkam̄aſt ydar yfer þm̄ Jurtragørdunum ſem þier wtuelied. 30 Þa ed þier munud verda s̄ øn̄ur Eik med þurrum Laufblødum/⁊ ſo ſem an̄ar Jurtragardur fyrer vtan̄ Votn. 31 Þa nær ſa [c] ſterke mun verda ſm̄ an̄ar Nør/⁊ hn̄s [f] Giørningur ſem Elldgneyſte/⁊ mun ſo huør tueggia til ſamans vppbrent verda ſo ad eingen̄ giete wtſløgt þad.

[b] (Ouinū) þad er/maner ovmer Chaldei og adrer Kongar hliota ad hepna mȳn a mȳnu eigen̄ Folke.
[c] (Sa ſterke) þad er þeirra Skwrgod
[f] Giørningz Er ſu Skwrgodadyrkan ⁊ þionuſtugiørd ſm̄ aller Ogudleger haꝭa.

II

Etta er þad huad Eſaias ſonur Amos hn̄ ſa vm Juda og Jeruſalem. 2 A ſȳduſtum døgum mun þad fialled ſem hws DROTTEns er/[a] viſſulega vera hærra enn øll fiøll og yfer allar hæder vpphafed verda. 3 Og aller Neidingiar munu þangad [b] ſkunda/og margt folk þangad ganga/ og ſeigia/ Komed/og lꝏtum oſſ fara vppa fialled DROTTENS/til Hwſſins Guds Jacobs/ſo þad han̄ kienne oſſ ſȳna vegu/og þad vier gøngū j hans ſtigum. Þuiad af Zion mun Logmꝏled vt ganga/og Ord DROTTens af Jeruſalem. 4 Og hn̄ mun dꝏma a medal Neidingian̄a/og ſtraffa margt folk. Þa munu þeir wr Suerdum ſȳnum ſmȳda Ploog jarn/⁊ vr ſȳnū Spiotū [c] Kornſigde. Þuiad eingen̄ þiod mun vpp hefia neitt Suerd j mote annare/⁊ munu ecke framarmeir lꝏra ad ſtrȳda. 5 Kome þier nu af Hwſe Jacobs/Lꝏtum oſſ ganga j Lioſe DROTTins.

Mich. 4/1.
a (viſſelega) ꝥ Men̄ þurꝭe ecke hingad nie þangad ad hlaupa/helldur viſſulega verda Gud ꝭin̄ande/ þuert a moote þeim oviſſu giørningum med huørium men̄ vilia þiona Gude

6 En þu hefur þitt Folk/ꝥ Hws Jacobs fara lꝏted/ þuiad ꝥr frømdu ꝥ meir en̄ hiner j vppgaungu Solaren̄ar/⁊ eru Daga wtueliendur lȳka ſem Philiſtei/⁊ giøra mørg an̄arleg [d] Børn. 7 Hans Land er fullt af Silfre ⁊ Gulle/⁊ Fiarſioda hn̄s er eingen̄ ende/hn̄s Land er fullt med Heſta/⁊ hans Vagnar eru oteliandleger. 8 Hans Land er eirnen̄ fullt af Skwrgodum/⁊ Verken̄ ſin̄a Handa þa tilbidia þeir/þad ſem þeirra Fingur hafa ſmȳdad. 9 Þar hneyger ſig Alþȳdan̄ fyrer/þar lȳtelꝏta ſig fyrer Yfermen̄erner/ ꝥ ſama muntu þeim ecke fyrergiefa.

Þeſſe eru rangs lærdoms og Aꝭgudadyrkunar Børn ſm̄ haꝭa Reingrettrw en̄ ꝥr Heidingiar til Auſturs

10 Gack j Biarged/⁊ fel þig j Jørdun̄e/Fyrer þeirre Ognan DROTTIns/⁊ fyrer hans daſamlegu Tignaruellde. 11 Þuiad øll þau hꝏu Augu ſkulu nidur lꝏgd verda/og huørier mȳkels hꝏttar men̄ eru/þeir munu hlioota ſig ad lꝏgia. Enn DROTTin̄ alleina mun hꝏr vera a þeim tȳma. 12 Þuiad Dagur DROTTIns Zebaoth mun ganga yfer alla þa Drambſomu og hꝏu/og vfer allt ꝥ ſem vpphafed er/ſo ad ꝥ nidur lꝏgeſt. 13 Eirnen̄ yfer alla hꝏ og vpphꝏckada Cedrus vidu j Libanon/⁊ yfer allar Eykur j Baſan. 14 Yfer øll hꝏ Fiøll/⁊ vfer allar vpphafdar Hæder. 15 Yfer alla Hꝏturna/⁊ yfer alla faſta Mwruegge. 16 Yfer øll Skip j Hafenu/⁊ yfer øll koſtuleg ſmȳde. 17 So ꝥ ſig hlytur ad beygia huørs s̄ eins Mans vpphæd/ ⁊ ſig ad lȳtelꝏta þeir s̄ mȳkelshꝏttar Men̄ eru. Og DROTTin̄ mun alleinaſta hꝏr vera a þeim tȳma. 18 Og þeir Afguder munu þa med øllu wtgiørder vera.

b (Skunda) ſo ſem þa Vatn þramþlytur med myklū ſtrangleika aꝭ ſialꝭu ſier:
c (Kornſigde) edur Þꝏl rekr.
d (Børn) þad eru vppaꝭundingar.

19 Þa munu Men̄ jn̄ganga j Biarghellrana/⁊ j Filſne Jardaren̄ar / ꝥ ꝥre Ognan DROTTins/⁊ fyrer hans Dyrdarſamlega Tignaruellde / þa ed han̄ mun taka ſig vpp til ad ſkielfa Jordena. 20 A þeim tȳma mun huør Madur j burt kaſta ſȳnum Silfur ⁊ Gull Skwrgodum (huør ed þeir høfdu giøra lꝏted ad tilbidia) j Holur Mollduarpan̄a ⁊ Mwſarbꝏdra. 21 So ad hn̄ meige jn̄ganga j Steinſprungurnar ⁊ Biargſkorurnar/ꝥ þeirre Ognan DROTTins/⁊ fyrer hans Dyrdarlegu Magtaruellde/þa ed hn̄ mun taka ſig vpp til ad ſkielfa Jørdena. 22 So vȳked nu fra Man̄enum ſem hefur Andan̄ j Noſunum / þui þier vited ecke huad mȳkels han̄ er meten̄.

Oſe. 10/8.
Luc. 23/30.
Apoc. 9/ 17

III

Þui

NVi sia þad DROttenn DROTtenn Zebaoth mun j burt taka af Jerusalem og Juda allar nægter/ alla nægt Braudsins ꝛ alla nægt Vatsins. 2 þa sterku og Bardaga mennena/ Yfer domara/ Propheta/ Sannsagnar menn og Ølldunga. 3 Høfuds menn yfer fimtÿge og ærlega Menn/ Rꝫadgiafa/ ꝛ hyggna handuerks Meistara/ ꝛ vÿsa Mꝫælskumenn. 4 Og eg vil giefa þeim Vngmenne til Høfdingia/ ꝛ þeir Barndomslegu skulu Drottna yfer þeim/ 5 Og Folked mun Fiꝫarploog hafa huør a ødrum/ ꝛ huør sem eirn a sÿnum Naunga. Og Æskumadurenn mun hrokast vpp j moote þeim hinum Gamla/ og sa Oærlege j moote þeim heidarlega.

Vt af Foreydslu Gydinga/ þeirra sem Christum villdu ei medtaka.

6 þa mun huør høndla sinn Brodur wt af sÿns Fodurs hwse/ Þu hefur Klædnadenn/ vertu vor Høfdingie/ hialpa oss j þessare Ogiæfu. 7 Enn hann mun sueria a þeim tÿma ꝛ seigia/ Eingenn Læknet er eg/ huørke er þar Braud nie Klæde j mÿnu Hwse/ Setied mig ei til Høfdingia medal Folksins. 8 Þuiad Jerusalem hun hrapar/ ꝛ Juda liggur þar/ med þui ad þeirra Tunga ꝛ þeirra Giørningar eru a mote DROTTne/ so ad þeir mootstødu veita Augum hans Tignarvelldis. 9 Þeirra Yferbragd vitnar vm þa/ og þeir hroosa af sÿnum Syndum lÿka so sem þeir til Sodoma / ꝛ þeir a skyla þeim ecke. Vei Sꝫalum þeirra/ þuiad þar med koma þeir sialfum sier j alla Olucku.

10 Seiged vm þa Riettferdugu/ ad þeim mune vel vegna / þuiad Avaxtarins sinna Verka munu þeir neyta. 11 Enn vei þeim Ogudlegum/ þui þeir eru Jllskufuller/ ꝛ þad mun þeim endurgollded verda/ lÿka sem ad þeir hafa forþient til.

12 Børn reka epter mÿnu Folke/ ꝛ Konur Drottna yfer þui. Folk mitt / þÿner Huggunar Menn villa þig/ ꝛ briota nidur þann Gøtustÿgenn þar þu skallt ganga. 13 Enn DROTTinn stendur þar til hægre Handar/ ꝛ er vppstygenn til ad dæma Lydenn. 14 Og DROTTinn kiemur til Domsins medur þeim ellstu sÿns Folks / ꝛ medur sÿnum Høfdingium. Þuiad þier hafed þann b Vÿngard foreydt/ ꝛ þad ran Fie af Fatækum er j ydar Hwse. 15 Huar fyrer nidur þrycked þier mÿnu Folke/ ꝛ j sundur melied Fatækar Personur/ seiger DROTTJN DROTTJN Zebaoth.

a (Skyla) þeir hroosa þui openberlega so sem nøckrum Mannkost / af huøriu þeir ættu helldur ad skamast sÿn/ sem er fra Afgudadyrkan/ af huøriu þeir nu hroosa ad þad se Gudsdyrkun/ þad heiter su hroosun sem betra var ad þeigia yfer

16 OG DROTTinn. hann seiger/ Þar fyrer ad Dætur Zion eru Rÿkelꝫatar/ ꝛ ganga med vpp reygdum Halse/ med forpryddu Andlite/ bruna framm ꝛ houera/ ꝛ hafa kostulega Sko a sÿnum Footum. 17 So mun DROTTinn Hꝫarlausann giora Huirfelenn Dotturennar Zion/ ꝛ DROTTenn mun þra Blygdun openbera. 18 A þeim tÿma mun DROTTinn j burt taka Prÿdena a þeirra kostulegum Skom/ eirnenn Spennurnar. 19 Speingur/ Festar Vÿsluda speingur. 20 Hwfurnar/ c Silkeskaufed edur Koppbreimingarnar/ Snwrurnar/ Jlmum hnottenn/ Eirnaspeingurnar. 21 Hringana/ Hꝫarfliettudu Bøndinn. 22 Hꝫatÿdar klædnadenn/ Kꝫapurnar/ Skickiurnar/ Pungana. 23 Speigelinn/ Fyrer Klæded/ Lindann/ Belltid. 24 Og þar mun jllur Daun fyrer sætann jlm vera/ ꝛ eitt lÿtelshꝫattar band fyrer godann Linda/ ꝛ ber skalle fyrer krwsad Hꝫar / Fyrer Sÿda skyckiu þraungur Hæruseckur / allt soddan j stadenn þinnar Pryde. 25 Þÿn Alþÿda mun fyrer Suerde falla/ ꝛ þÿner Bardagamenn j Strÿde. 26 Og hennar Borgarhlid munu syrgia ꝛ veina/ ꝛ hun mun eymdarlega a Jordu sitia. 27 So ad siø Konur munu a þeim tÿma grÿpa eirn Mann/ ꝛ seigia/ Sialfar vilium vier fæda oss ꝛ klæda/ ad eins þa lꝫattu oss epter þÿnu Nafne kallast/ so þad vor Smꝫan verde j burt fra oss tekenn.

b (Vÿngarden) þad er Guds Folk. Cap 5

c (Silkeskaut) edur Høp udskart.

IIII

A þeim tÿma mun a Kuistur DROTTJNS kiær ꝛ virduglegur vera/ og Avøgstur Jardarennar tÿguglegur ꝛ fagur/ hiꝫa þeim sem hialpleger verda j Jsrael. 2 Og huør þa epter verdur j Zion/ ꝛ yfer blÿfur til Jerusalem/ sa mun Heilagur kallast/ huør sa sem skrifadur er a medal þeirra sem lifa til Jerusalem. 3 þa mun DROTTinn af þuo Saurendenn Dotturennar Zion/ og þa Bloodskulldena Jerusalem j burt reka fra henne fyrer Andann/ sa dꝫæma skal ꝛ eirn Elld vpp tendra.

Jere. 23/5. Huggun fra Riettrwudu a Christum

4 Og DROTTinn mun skycka yfer allar byggingar Fiallsins Zion/ ꝛ huar ed hun er til samans sofnud Sky ꝛ Reyk vm Daga / ꝛ þær Elldingar ed brenna vm Natur, Þuiad þar

Exod. 13/21

mun ein

b (Dyrdar samlegt) þ sem þyrer Gude er dyrlegt/so sem þr Truudu

mun ein verndar hlijf vera yfer øllu þui huad b Dyrdarsamlegt er 5 Og mun ein Tialldbwd vera til forskygnis a deigen̄ fyrer Hitan̄ / z eitt hæle z skiol ꝥ Stormuidrenu z Døgeñe.

V

Psal. 80/9
Jerem. 2/21
Matth. 21/33.

NV vel/ Eg vil mijnum elskulega kueda eitt Kuæde mijns Fødur broedurs/ wt af hn̄s Vijngarde. Min̄ Astuin̄ hefr eirn Vijngard j friosømu takmarke. 2 Og hefur gyrt j kringum hn̄/z medur griote hladed/z Rootsett þar jn̄e kostulega Vijnkuistu. Han̄ vppbygde eirnen̄ eirn Støpul/þar jn̄e/z grof eina Vijnpressu þar nidur/z vonade þad han̄ munde Vijnber af sier giefa/En̄ han̄ gaf fram̄ swr Vijnber. 3 Dæme þier nu Borgar men̄ af Jerusalem/z þier Men̄ Juda mille mijn̄ z mijns Vijngards. 4 Huad skylldu Men̄ þa meira giøra vid min̄ Vijngard/þad eg hefe ecke vid hn̄ giørt? Huar fyrer hefur hn̄ þa swr Vijnber af sier giefed/þa eg vonade hn̄ munde sæt Vijnber af sier giefa?

Ognar Hootan wt af Foreydslu Folksins Sup. 1/7.

5 Nu vel / eg vil kun̄giora ydur huad eg vil giøra mijnum Vijngarde. Hn̄s Veggur skal j burt takast/so ꝥ han̄ foreyddur verde/z hans Gardur skal nidur broten̄ verda/so ꝥ hn̄ vnder Footum trodest. 6 Eg vil han̄ foreyddan̄ liggia lata/so ꝥ hn̄ verde huørke eriadur nie vpp skorenn/ helldur so ad þar vaxe Þyslar og Þyrnar/ og vil Skyunum bioda ad þau Døgge þar ei yfer. 7 En̄ Vijngardur DROTTins Zebaoth er Jsraels Hws/Og þr Men̄

Huad Vijngarduren̄ sie

Juda hans astwdleg plantan. Hn̄ vonade epter Riettenum/ Sia þu/ þa var þar Fiedrættur/Epter Riettlætenu/Sia þu/þa var þar Kløgumal.

8 Vei þm̄ s̄ saman̄ draga eitt Hws til an̄ars/z leggia eirn Akr til an̄ars/þangad til ad þr er ecke meira rwm til/so ad þier einsamler eignest Landed. 9 Þad sama er fyrer Eyrū DROTTins Zebaoth. Huad gillder / ef ad þau enu morgu Hwsen̄ skulu ecke j eydeleggiast/ og þau hinu miklu z føgru standa j eyde? 10 Þuiad tiju Akurlønd Vijngardsins skulu ecke giefa nema eina skioolu/z eitt Trog Sædis skal giefa ad eins eirn Mæleask.

Hier wtleggur propheten̄ huad þau Swru Vijnberen̄ sieu / hart nær Capitulan̄ til enda.

11 Vei þeim sem snem̄a vpp standa a morna til ad stunda vppa Dryckiuskap/ z sitia allt til Nætur/so ad þeim hitne af Vijnenu. 12 Og hafa Hørpur/Gygtur/Bumbr/Þijpr z Vijn/ j sijnum Giestabodum/z gæta ecke ad þui a Verke DROTTins/z hafa ønguagiætslu a hn̄s Handauerkū. 13 Þar ꝥ mun mitt Folk ofyrersyniu hliota herleidt ad verda/z þess Villdarmen̄ Hungur ad þola/z þess Alþydumwgur Þorsta lijda. 14 Þar fyrer hefur Heluijted Salun̄e vijdt j sundur sleiged/z Ginenu vpp loked an alls mæta/so ad nidur fare bæde þra Villdarmen̄ z Alþydumwgur/bæde þeirra enu Rijku z so Gladuæru. 15 Ad huør sem eirn hliote sig nidur ad beyia/z ꝥ huør sem eirn lijtelættur verde/ z ꝥ Augu Dramblætra nidur lægd verde. 16 En̄ DROTTin̄ Zebaoth vpphefiest j Riettindonum/og Gud sa hin̄ heilage Helgadur verde j Riettlætenu. 17 Þa munu Lømbin̄ gresia sier j þra stad/ z hiner wtlendu munu næra sig j Eydemørkum b Feitingian̄a.

a (Verke) þ er/huad Gud bydur z vill hafa.

b (Feitingian̄a) þ er þrra rijku sem wtdreiþner eru/z hliota lata sitt Gots j eyde epter sig.

18 Vei þeim sem saman̄ reyra sig med Lygen̄ar Bøndū rangt ad giøra/z med Bøndū Vagnan̄a til ad syndga z seigia. 19 Lat snart z brædlega koma hn̄s Verk/so ad vier siaum ꝥ/ Lated fara z fram̄ koma Raadagiørd hins heilaga j Jsrael/ so ad vier verdū varer vid ꝥ. 20 Vei þm̄/ huørier ed kalla hid vonda gott/z ꝥ hid Gooda Vont/ þeir ed af Myrkrun̄ giøra Liooseð / og wt af Liosenu Myrkred / þeir ed giøra swrt af sætu/og wt af Sætu hid Swra.

Prov. 3/7.
Rom. 12/16

21 Vei þeim/huørier j him̄ sialfum sier eru vijser z hallda sig sialfa forsiala.
22 Vei þeim/sem kappar eru Vijn ad drecka z Strijdsmen̄ til Dryckiuskapar.
23 Þeir sem seigia þa Ogudlegu riett ad hafa/fyrer Fiegiafa saker/z Riettarfarenu hinna Riettuijsu j burt snwa fra þeim.

Prov. 17/15

24 ÞAr fyrer/lijka so s̄ ꝥ Elldslogen̄ foreyder Stræenu/ z Logen̄ Agnernar j burt tekur/so mū þra Root forrotna/z þra Greiner vppfliuga lijka sem an̄ad Molldarryk. Þuiad þr forackta Løgmal DROTTIns Zebaoth/ og lasta Rædu hins Heilaga j Jsrael. 25 Fyrer þad sama er Reide DROTTins grim̄ orden̄ yfer hans Folk/z bretder sijna Hønd wt yfer þa/z leggur a þa/so þad Fiøllen̄ skialfa/z þra Lijkamer eru eins so sem Sauren̄ a Strætum wte. Og j øllu þessu þa lætur hans Reide en̄ ecke af/ helldur er hans Hønd en̄ nu wtrielt.

Þuiad

26 Þuid hñ mun einu Strijds merke wtfleygia j fiarlægd medal Heidingia/ z þa hina somu hingad locka j fra enda Jardareñar. 27 Og siaa þu/ ad skiott z skyndelega/ þa koma þr hing ad/ z þar er eingeñ þreyttur nie veykur medal þra/ onguañ þeirra syfiar nie sæker Suefn/ z onguum þeirra losnar Bellte fra Lendum/ z ecke eins þeirra Skooþueingur slitnar. 28 Þeir ra Skeyte eru huoss/ z aller þeirra Bogar eru vpp spañader. Hoofar þeirra Hesta eru sem Hellusteinar/ z Hioleñ þeirra Vagna so sem stormvidre. 29 Þeir grenia sem Leon/ z so sem Vng Leon þa grenia þeir/ þeir munu frambruna z Herfanged grijpa/ z þad a burt flytia/ so ad eingeñ fær þui fordad. 30 Og a þeim tijma munu þeir dynia yfer þa so sem Sioor. Nær ed Landed verdr ælited/ sia þu/ ad þa er þad myrkt af Sorgum/ z Liosed skijn ecke meir ofan yfer þa.

[Þetta eru þr Chaldei.]

VI

Þui Aarenu þegar Vsias Kongur andadest/ sa eg DROTTIñ sitia vp pa einum hææfum z vpphofdum Stool / z Falldur hñs Klæda vppfyllde Mustered. 2 Seraphim stodu yfer hm/ huor þra hafde Sex Vænge/ med tueimur huldu þeir sijn Andlit/ z med tueimur huldu þeir sijna Fætur/ z mz tueimur flugu þeir. 3 Og huør kallade til añars/ z sagde/ Heilagur/ Heila gur/ Heilagur/ er DROTTIñ Zebaoth/ øll Lond eru full hñs Dyrdar. 4 So ad Drottartrien skulfu af Raust þeirra kalls/ z Hwsed vard fullt af Reyk.

[Vsias.]

[Apoc. 4/8.]

5 Þa sagda eg/ Vei mier/ eg forgeing / þuiad eg hefe Saurugar Varer/ z by a medal þess Folks sem hefur saurugar Varer. Þuiad eg hefe þañ Kongeñ DROTTeñ Zebaoth sied med mijnum Augum. 6 Þa flaug eirn þeirra Seraphim til mijn/ z hafde eitt glooande Kol j Hendeñe/ huort ed hñ med Tongeñe tok af Alltarenu. 7 Og æhrærde miñ Muñ z sagde Siaa þu/ hier eru þijnar Varer med æhrærdar/ so ad þijnar Misgiørder verde j fra þier tek nar/ z þijnar Synder sieu forlijktar.

8 OG eg heyrde Rodd DROTTins/ ꝥ hañ sagde/ Huørn skal eg wt senda? Huør vill vor Sendebode vera? Eñ eg sagde /hier em eg/ send þu mig. 9 Og hañ sagde/ Far þu af stad z seig þu til Folks þessa/ Heyred ꝥ z skilied ꝥ ecke/ Siaed ꝥ z formerked ꝥ ecke. 10 Hertu Hiarta Folks þessa/ z laat þra Eyru þyckheyrd verda/ z forblinda þra Augu/ so ad þr siaae ecke med sijnū Augū/ nie heyre mz sijnū Eyrū/ nie skilie ꝥ med sijnu Hiarta z snwest z verde heilbrygder. 11/ Eñ eg sagde/ DROTTIñ/ Huorsu leinge? Hñ sagde/ þa ngad til ad Borgernar verda foreyddar ꝥ vtañ Iñbyggiara/ z Hwseñ Folklaus/ z ꝥ Landed liggur med øllu j eyde. 12 Þuiad DROTTIñ mun Folked j fiarlægd burt læta/ so ꝥ Land ed foreydt verde. 13 Þo skal eñ nu sa Tiunde hlutur þar jñe vera/ þuiad ꝥ mun j burt fært og foreydt verda/ Lijka sem oñur Eyk z Lindartrie/ huoriar ad hafa Stofneñ/ þo ad þeirra Laufblod verde af skiekeñ/ Eitt Heilagt Sæde mun soddañ Stofn vera.

[Mat. 13/14 Marc. 4/12 Luc. 8/10. Rom. 11/8.]

VII

Ad skiede j tijd Achas/ sonar Jotham/ sonar Vsiæ Kongsins j Juda/ ad Re zin Kongureñ j Syria/ og Pekah Sonur Remalia/ Israels Kongur/ fooru vpp til Jerusalem/ til ad beriast j mote heñe/ eñ eige gaatu þr hana yfer vñ ed. 2 Þa vard þad Hwse Dauids kuñgiort/ þeir af Syria forlæta sig vp pa Ephraim/ þa skalf Hiartad j honum/ z Hiartad hans Folks/ Lijka sem þa Trien j Skogenū skialfa af Vinde.

[Achas. Rezin. Pekah. 2. Re. 16/5]

3 EN DROTTIñ sagde til Esaia/ Gack þu wt j mote Achas/ þu z þiñ son Sear Ja sub/ til enda Vatzreñuñar / vid þad efsta Fiskedyked/ wt vid Veigeñ hia Akreñū Lit arans. 4 Og seig til hans. Vara þig z vert kyrr/ hrædst þu ecke/ og þitt Hiarta sie Ottalaust/ fyrer þessū tueimur riwkande Kolbrondū. Sem er fyrer Reide Rezins z þra af Syria z sonar Remalia. 5 Ad þeir af Syria / med Ephaim/ z syne Remalia hafe eina vonda Raadagiørd samsett j moote þier/ z seigia. 6 Vier vilium vpp fara til Juda/ vekia þa vpp/ skipta þeim med oss/ z setia son Tabeals til Kongs þar jñe. 7 Þui so seiger DROT TIñ DROTTIñ/ ꝥ skal ecke so standa nie so verda. 8 Helldur lijka sem þad Damascus er høfud j Syria/ so skal Rezin Høfud vera til Damasco. 8 Og jñañ fim z Sextiju æra þa skal þad

[65. Aar]

ꝥ mꝫ Ephraim wtgiørt vera/ſo ad þeir ſkulu ecke leingur eitt Folk vera. 9 Og lijka ſem þad Samaria er hofud j Ephraim / ſo ſkal ſonur Remalia Høfud vera j Samaria. Ef þier trwed ecke/ mūud þier ecke vidſtandaſt.

10 OG DROTTin̄ talade en̄ aptur til Achas ⁊ ſagde. 11 Kref þu þier eins Teikns af DROTTne Gude þijnū/ huørt ꝥ er nidre j Vnderdiwpunū/edur a Hædū vppe. 12 En̄ Achas ſagde/ecke vil eg þeſſ krefia/vppa ꝥ eg freiſte ecke DROTTins. 13 Þa ſagde han̄/Nu vel/Þar fyrer heyre þier af Hwſe Dauids/Huørt er ydur ꝥ forlijted ad þier giøred Møn̄unum Angur / ad þier hlioted eirnen̄ ad angra min̄ Gud? 14 Fyrer þan̄ ſkulld mun DROTTin̄ ſialfur giefa ydur eitt Teikn. Sia þu/Ein Jungfru er oliett/⁊ mun eirn Son fæda/hn̄ mun hun kalla Im̄anuel/ 15 Smiørs ⁊ Hunangs mun hn̄ neyta/ſo ad hn̄ kun̄e ad burt kaſta þui vonda / ⁊ wtuelia hid gooda. 16 Þuiad fyrr en̄ ꝥ Sueirnen̄ lærer ad burt kaſta þui vonda ⁊ wtuelia hid gooda/þa mun ꝥ Landed fyrer huøriu þu hrædeſt/yfergiefed verda af ſijnū tueimꝛ Kongum.

Math. 1/23
Luc. 1/ 31.

17 EN DROTTin̄ mun yfer þig/ yfer þitt Folk/ yfer þijns Føדurs Hws þa Daga koma læta/huørier ꝥ ecke hafa komed j fra þeim tijma ꝥ Ephraim ſkilde ſig j burt fra Juda/fyrer þan̄ Kongen̄ til Aſſyria.

18 Þuiad a þeim tijma mun DROTTin̄ blyſtra ad Flugunū vid endan̄ Vatnan̄a j Egyptalande/⁊ ad Biflugunum j Landenu Aſſur. 19 So ad þær kome ⁊ legge ſig allar nidꝛ vid þa þurru Lækena ⁊ j Biargſkorurnar/⁊ jn̄ j alla Vidarrun̄a/⁊ j alla Buſka. 20 A þeim ſama tijma mū DROttin̄ afraka Hæred af Høfdenu ⁊ Footunū/⁊ burttaka Skiegged mꝫ einum [a] leygdum Hærknijfe/ſm̄ er/fyrer þa ſem eru hinumeigen̄ Vatzſins/ſem er fyrer Kongen̄ af Aſſyria.

Aſſyria.

a (Leygdū) Kongurenn af Aſſyria kallaſt leygdꝛ Hærknijfr/þuiad Gud hefur han̄ vm ſtundar ſaker til þeſſ ad ſtraffa ſitt Folk.

21 A þeim ſama tijma mun eirn Man̄ ala fiolda Kwa/⁊ tuen̄ar Hiarder. 22 Og mun hafa ſo margt ad miolka/ꝥ han̄ mun Smiørs neyta/þui huør hn̄ blijfur epter j Landenu/ ſa mun Smiør ⁊ Hunang eta. 23 Þuiad ꝥ mū ſkie a þeim tijma/ad þᵛ huar ed nu ſtanda Þuſund Vijntrie/Þuſund Silfurpeninga verd/þar mūu vera Þyrnar ⁊ Þiſlar. 24 So ad Men̄ meige med Skeytum ⁊ Bogū þangad ganga. Þuiad [b] j øllu Landenu munu Þyrnar ⁊ Þiſlar vera. 25 So ꝥ til allra þra Fiallan̄a ſm̄ Vant var ad eria ⁊ plægia vmhuerfis/þa kun̄a Men̄ eirnen̄ ecke ad koma fyrer hrædſlu Þyrnan̄a ⁊ Þiſlan̄a/ helldur munu þar Vxar hafder ⁊ Men̄ munu læta Saude þar yfer ren̄a.

b (J øllu) ꝥ er/ Landed ſkal liggia j eide ꜳn þeſſ Folks ſm̄ þad vppvinne

26 OG DROTTin̄ ſagde til mijn/Tak þier ſtoort Brief/⁊ ſkrifa þᵛ vppa mꝫ Man̄ſins Stijl/Ræned fliott/ſkipted ſkiott. 27 Og eg took til mijn tuo trulynda Votta/ Preſten̄ Vriam/⁊ Sachariam ſon Jeberechia. 28 Og gieck til eirnrar Spædoms konu/hn̄ vard oliett ⁊ fædde ſon/Og DROTTin̄ ſagde til mijn/Kalla þu hn̄/Ræned fliott ſkipted ſkiott. 29 Þuiad ædur en̄ ꝥ Sueirnen̄ kan̄ ad kalla/Kiære Fader/Kiæra Moder/ſkal Magten̄ Damaſcus ⁊ Herfanged Samariæ Burt teked verda/ꝥ Kongen̄ til Aſſyria.

30 OG DROTTin̄ talade en̄ framar vid mig ⁊ ſagde. 31 Af þui ad þta Folk ꝥlytur Vatned til Siloah / ſem hooſliga ren̄ꝛ/⁊ treyſter Rezin/ ⁊ ſyne Remalia. 32 Sia þar ꝥ mun DROTTJN yfer þa koma læta ſtraung ⁊ mørg Vøtn [c] Floodſins ſem er Kongen̄ af Aſſyria/⁊ alla hn̄s Vegſemd/ſo ꝥ hn̄ mun fara yfer alla þra Læke/⁊ ganga yfer alla þeirra Arbacka. 33 ⁊ þr munu jn̄briotaſt j Juda/ſueima þar ⁊ yfer vm fara/ allt þar til ad ꝥ tekꝛ þm̄ vndᵛ Høku/⁊ þr mūu ſijna Vænge wt breida/ſo ad þr fylle þitt Land/O Im̄anuEl/ſo vijdt ſ ꝥ er til.

c (floodſins) ꝥ er Ephratis þuiad Landed Aſſyria liggur hinumeigen̄ þſſ Fliots.

VIII

WEred Iller þier Lyder/⁊ ren̄ed þo vndan̄. heyre þier ꝥ aller þier ſem j fiarlægū Løndum erud. Herklæded ydur ⁊ flyed þo vndan/ Bwed ydur wt ⁊ vered þo a Flootta rekner. 2 Alyckted eina Rædagiørd/⁊ þar verde þo eckert af/hafed ſamtøk/en̄ þad hafe þo ønguan̄ ſtad/ Þui hier er Im̄anuEl. 3 Þui ſo ſeiger DROTTin̄ til mijn/ lijka ſem ad tæke hn̄ j Hønd mier /og ſegde mier til /þad eg ſkyllde ei ganga a vegum Folks þeſſa/ ⁊ ſagde. 4 Eige ſkud þier ſeigia/[a] Sættmæle/þta Folk kn̄ af ønguu ad ſeigia nema/Sættmala/ Vered ei ſo Ottaſlegner/⁊ ecke ſo kun̄daſamer/ſ þr eru. 5 Helldꝛ helged DROTTin̄ Zebaoth/læted hn̄ va ydar hrædſlu ⁊ Otta. 6 Þa mun hn̄ ydur til helgunar vera. En̄ eirn æſteyting Steirn

2. Re. 19/35 Hn̄ ſpottᵛ Aſſyrios/ꝥ þr munu kōa ꝥ Jeruſalem/⁊ þo bara j burt þadan mꝫ Sneypu

a (Sattmæl) Gydingalydur trwde Gude ecke / og bun

Steirn ꝛ ein hneixlunur Hella/þeim tueimur Hwsum Jsraels / til eirnrar Snøru ꝛ Hrøp unar/þm̃ Borgarmoñum til Jerusalem. 7 So þ marger af þm̃ reke sig þar a/ falle/sundur meriest/bundner ꝛ herteꝁner verde.

8 b Bitt til samans Vitnisburdeñ/ꝛ jñsigla Løgmæled mÿnū Læresueinum. 9 Þuiad eg vona vpp a DROTTiñ/ huør ed sitt Andlit hefur tilbyrgt fyrer Hwse Jacobs/Eñ eg byd epter hm̃. 10 Sia þu/ hier em eg/ꝛ þau Born s̃ DROTTiñ hefur mier giefed/til teikns ꝛ Stoormerkis j Jsrael/af DROTTne Zebaoth/ huør ed bygger vppa Fiallenu Zion.

11 Eñ nær ed þr seigia til ydar/þier verded ad spyria Sañsagnarmeñena ad/ꝛ hina sem af Teiknū rada/huørier ed þuagla ꝛ þræta (þa seiged) skal ecke Folked spyria siñ Gud/Edr er þad riettara ad c spyria hina Daudu fyrer þa hina Lifondu? Ja/ epter Løgmalenu og Vitnisburdenū. 12 Eñ ef þeir seigia ecke þ sama/þa munu þr ecke Morgunliosed hafa. 13 Helldur munu þr fara vm kring j Landenu hart slegner ꝛ Hungrader. Eñ nær ed þr lÿda nu Hungr/mūu þr reidast ꝛ bolua sÿnū Konge ꝛ sÿnū Gude. 14 Og mūu gapa vpp yfer sig ꝛ lÿta nidr þ sig a Jordena/ ꝛ ønguañ hlut siña vtañ Harmkuæle ꝛ Myrkur. 15 Þuiad þr eru Mædder j Harmkuælunū/ꝛ fara viller j Myrkrenu. 16 Þuiad þar mū vel ein oñr Mæda vera sem þeim giorer Mein/ helldur eñ su sem a þeim fyrre tÿmonum var/þa ed þ gieck so hooglega til j Landenu Sebulon/ ꝛ j Landenu Naphtali / ꝛ þar epter vard eñ þyngra/ vid Veigeñ Siafarins þessumeigeñ Jordanar/j þeirre heidnu Galilea.

du þar þyrer Sa[illegible] og [illegible] Hlidingarna vm kring sig sm̃ þo voru þra Frandmeñ.

1. Pet. 3/15

b (Bitt) Løg maled ski[illegible] er og [illegible] fullkomed [illegible] sem Trweñ ecke er/ sem giører oss ad Christi Lærisueinum. Hebre. 2/13.

c (Spyria þa daudu) þ er Dauda Hlute ap daudum lærendum.

Matth. 4/15.

IX

Ad Folk sem gieck j Myrkrunum/sier eitt Lioos mÿked / ꝛ yfer þeim s̃ byggia j myrkus Lande skyn þad klart. 2 Þu fiølgar þa enu Heidnu þar mz eykur þu ecke Gledena. Eñ þ þier munu Meñ gledia sig/Lÿka s̃ ad Meñ eru glader nær ed Meñ wtskipta Herfange. 3 Þuiad þu hefur j sundur brot ed Oked þra Byrda/ꝛ Vondeñ þra Herda/ꝛ Stafeñ þra sem þa fram dref/lÿka sem j tÿd Madian. 4 Þuiad allt Strÿd med Styrølld/og Bloodugum Ræflū/mun brent ꝛ med Ellde foreydt verda. 5 Þuiad oss er eitt Barn fædt/eirn Sonur er oss giefeñ/huørs Høfdingiadomur ad er a hans Herdum. Og hañ heiter/Vndarlegur/Rad/Kraptur/Hetia/Eilÿfur Fader/Fridar Høfdingie. 6 So ad hans Høfdingiadomur verde mÿkell/ꝛ a Fridnum eingeñ ender / a þeim Stolnum Dauids ꝛ hans Kongsrÿke ad hñ tilreide þad ꝛ efle/medur Dome ꝛ Riettuÿse/hiedan j fra ꝛ ad eilÿfu. Slÿkt mun giora Vandlæting DROTTJNS Zebaoth.

Judi. 7/22

Luc. 2/10/11

7 DROTTiñ hefur eitt Ord wtsent j Jacob/ꝛ þ er nidur falled j Jsrael. 8 So ad þad sama sk formerkia allt þ Folk Ephraim/ꝛ þr Jñbyggiarar til Samaria/þr ed seigia j Metnade ꝛ stolltu siñe. 9 Tigulsteinar eru nidur fallner/ eñ vier vilium med þm̃ hoggnum Steinū vpp aptur byggia/Morbertrie eru af hoggueñ/ þa viliū vier Cedrus vidu þar j stadeñ setia. 10 Þuiad DROTTiñ mun Herlid Rezins forhefia j moote þeim ꝛ þra Ovine til samans draga. 11 Þa Syrlendsku ad framañ/ꝛ þa Philisteos a bak til/so ad þr jete Jsrael mz fullū Muñe. J øllu þssu þa lætr hñs reide eñ ei af/ hñs Hønd er eñ nu wtriett. 12 So snyst Folked ꝛ ecke ad helldr til hñs sem þ slær/ꝛ skeyter ecke vm DROTTiñ Zebaoth. 13 Þar fyrer mun DROTTiñ burt hoggua af Jsrael bæde Høfuded ꝛ Halañ/bæde Kuisteñ ꝛ Tried a einum Deige. 14 Hiner gømlu Heidurs meñ eru Høfuded/enn þr Spameñ sem Lyge kieña eru Haleñ. 15 Þuiad Leidtogar Folks þessa eru Tals meñ/ꝛ þeir ed lata Leidtoga sig eru glatader. 16 Þar fyrer kañ DROTTiñ ecke ad glediast yfer þeirra Yngismoñum/nie þeirra Fodurleisingium ꝛ Eckium Myskunsamr ad vera. Þuiad allersamañ eru þeir Hræsnarar ꝛ Jllmeñe/ꝛ allra Muñr talar Heimsku. J øllu þessu lætr hñs Reide eige af/hans Hønd er eñ nu wtriett.

17 Þuiad þ ogudlega athæfed er vpp tendrad lÿka sem Elldur/ꝛ foreyder Þyrnū ꝛ Þyslum ꝛ logar so s̃ j þyckuū Skoge/ꝛ giefur af sier hafañ Reyk. 18 Þuiad j Reide DROTTins Zebaoth er Landed formyrkuad/so þ Folked er lÿka s̃ añar Elldsmatr/ eingeñ væger ødrū. 19 Ef ræna þr til Hægre Hādar/þa lÿda þr Hūgr/Matist þr til Vinstre Hand°/þa verda þr ei sadd°. 20 Hū eiñ etr Kisted sÿns Armleggs/Māasses Ephraim/ Ephraim Manasse ꝛ þr bad° til sāans j mote Juda/j øllu þssu lætr hñs reide ei af/hñs Hønd er eñ nu wtriett.

Vei þm̃

X

WEi þm̃ Skriptlærdu/ ſem giøra røng Log/ ꝛ þm̃ ed ranga wtſkurde ſkrifa. 2 So ad þeir halle Mꝏlefnũ Fatækra/ ꝛ yfergang veite j Riettarfare Lyt telmagnana a medal mỹns Folks / ſo ꝥ Eckiurnar hliota ꝥra Ranſie/ ꝛ Fødurleyſingiarner ꝥrar Herfang ad vera. 3 Huad vilie þier tilgiøra a þm̃ Deige Vitiunarẽnar ꝛ Oluckuñar ſm̃ af fiarlægd kiemur? Til huørs vil ie þier flyia hialpar ad leita? Og huar vilie þier ydar Vegſemd lꝏta. 4 So ad hun verde ecke nidur beygd medal hiña Herteknu/ ꝛ falle medal þeirra ſem eru j hel ſlegner? J øllu þeſſu lætur hans Reide eñ ei aꝼ/ hans Hond er eñ nu wtrieтт.

5 DVei Aſſur/ ſem er Vøndur miñar Reide/ ꝛ hñs Hond er ſtafr miñar Bræde. 6 Eg vil wtſenda hñ j mote eirne Hræſnes þiod/ ꝛ ſkipa hm̃ j mote þui Folke miñar Reide/ ſo ad hñ ræne ꝥ/ ꝛ wtſkipte þui/ ꝛ vnder Footum trode ꝥ/ ſo ſm̃ añañ ſaur a ſtrætũ.

7 Þo ad hñ þeinke ꝥ ecke ſo/ ꝛ hñs Hiarta hugleide ꝥ ecke a þañ veg. Helldur er hñs Hiarta reidubwed til ad aꝼmꝏ/ ꝛ foreyda eige allfꝏu Folke. 8 Þuiad hñ ſeiger. 9 Huort eru mỹner Høfdingiᵃʳ ecke aller Kongar? Er ecke Calno ſo ſẽ Charchemis? Huort er Hamath ecke ſo ſẽ Arpad? Er ecke Samaria lỹka ſem Damaſcus? 10 Lỹka ſo ſẽ ꝥ mỹn Hønd hefr fũded Kongarỹkeñ Afgudaña/ huorra Afguder þo øflugre voru eñ þr ſm̃ j Jeruſalem ꝛ Samaria eru. 11 Huort ſkyllde eg ecke giøra vid Jeruſalem ꝛ heñar Afgude/ lỹka ſm̃ ꝥ eg hefe giort vid Samariam og heñar Afgude?

Forſpꝏ j giegn Aſſur.
2. Re. 19/35
Jnſ. 37/36

12 MEn nær ed DROTteñ hefr framkuꝏmt øll ſỹn verk a fiallenu Zion ꝛ til Jeruſalem / þa mun eg vitia Auaxtarins þeſſ Drambſama Kongſins til Aſſyria/ ꝛ prydeñ Dar hans dramblatra Augna. 13 Þar ꝥ ad hñ ſeiger/ Eg hefe þetta framkuꝏmt fyrer krapt miña Handa/ ꝛ med mỹnum Vỹſdome/ ꝥt eg em hyggeñ. Eg hefe Løndunũ a añañ veg j ſundur ſkipt/ Og ꝥra aftektum rꝏnt/ Og lỹka ſem eirn Vollduguг Mañ Jñbyggiarana ad Velle lagt. 14 Og mỹn Hønd hefur funded Folked lỹka ſem añad Fugls Hreidur/ ſo ꝥ eg hefe øllũ Løndũ til ſamans ſafnad/ lỹka ſem þa Egg ſafnaſt/ þau ed epterſkileñ eru ſo ad eingeñ hrærde eina Fiødur/ eda geyſpade eda andade a mote mier.

15 Huørt fær Øxeñ nøckud hrooſad ſier j moote þm̃ ſem med heñe høggur? Edur Søgeñ trꝏſſad j mote þm̃ ſẽ med heñe ſagar? Lỹka ſẽ ed ſa ma hrooſa/ ſem ᵃ Stafeñ bæde ber ꝛ vpp hefur/ ꝛ ber hñ ſo liettelega ſem være hñ eckert Trie. 16 Þar ꝥ mun DROTTiñ DROTTJN Zebaoth/ ſenda Megurd a medal hans Feitingia/ ꝛ hans Vegſemd mun hann vpptendra/ ſo ꝥ hun mun breña lỹka ſẽ Elldr. 17 Og ᵇ Lioſed j Jſrael mun vera eirn Elldr/ ꝛ hñs hiñ Heilage mun eirn Elldsloge vera/ ꝛ mun hñs Þyrna ꝛ Þyſla vpp breña ꝛ forenda a einum Deige. 18 Og ſu fegurdeñ hñs Skoogar ꝛ Vỹdlendis ſkal ad ønguu verda/ J fra Sꝏluñe allt vppa Holldꝫ. Og mun ſo foreydaſt ꝛ burt huerfa. 19 Ad þau Trien hñs Skoogar ſem epter eru meige taleñ verda/ ꝛ eitt Barn meige þau vppſkrifa.

a (Staf) ꝥ er/ auduellðra er Gude ein Tiraña vpp ad taka/ helldr eñ oſſ Reyrſtaꝼ edur Graaſtrꝏ ſem ecke er trie
b (Lioſed) þad er Gud/ j Muſtere Jeruſalem.

20 A Þm̃ døgũ mũu þr ſẽ epter eru ordnᵉ j Jſrael/ ꝛ þr ſẽ vndañ komaſt af Hwſe Jacobs treyſta ecke leingur vppa þañ ſẽ a þa leggur/ helldr munu þr treyſta vppa DROTTiñ þñ heilaga j Jſrael j Sañleika. 21 Þeir ſem epter eru vordner munu ſnwaſt/ Jꝏ/ þr ſẽ yfer blỹfa j Jacob/ til Guds hins Øfluga. 22 Þui þo þitt Folk/ o Jſrael/ ſie lỹka ſem Siafar Sandur / þa ſkulu þo þeir vmuender verda / ſem afgangs eru af þui enu ſama. Þuiad þegar Fordiørfuneñ er ſtillt/ þa mũ yferfliotanlegt Riettlæte koma. 23 Þuiad DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth ſkal eina Fordiørfun ganga lꝏta. Eñ ſtilla þa ſømu þo j øllu Landenu.

Rom. 9/27
Jnſ. 11/12
Jnſ. 28/22

24 Þar ꝥ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth/ Ottaſt þu ecke mitt Folk/ ꝥ ſẽ til Zion bygger/ fyrer Aſſur. Hñ mun þig med Stafnum ſlꝏ/ ꝛ ſiñ Staf vpphefia j mote þier/ lỹka ſem ſkiede a Egyptalande. 25 Þuiad ꝥ er vm eina miøg ſtutta ſtund ad giøra. Þa mun mỹn Þyckia ꝛ mỹn Reide yfer ꝥra Miſgiørdum eirn enda hafa. 26 Þa mun DROTTiñ Zebaoth vpp vekia yfer hñ eina Suipu/ lỹka ſem j ſlagenu Madian/ a Biargenu Oreb/ ꝛ hñ mun ſiñ Staf þañ ed hñ j Hafenu hafde vpp hefia / lỹka ſem a Egyptalande. 27 A þm̃ tỹma mun hñs Byrde af þỹnum Herdum vỹkia hlioota/ ꝛ hans Anaudar ok af þỹnum Halſe/ ꝥt Oked mun af Feite j ſundur ᶜ Morkna.

c (morkna) Eins ꝛ Vxenn ver ꝥrꝏ Okenu/ þa hñ verdur feytur ꝛ ſterkur/ ſo hñ ſundur brytur Oked ſo ſem añad þwed Reyp.

28 Hñ kemr (lꝏt ſẽ ꝥ ſo ſie) til Aiath/ hñ fer j giegnum Migron/ hañ velur ſitt Herfolk til

Michmas

Michmas. 29 Þeir fara fram̃ hiaa vorũ Nerbwdũ j Geba/Rama hũ skielfest vid/Gibeath Sauls j burt flyr. 30 Þu dotter Gallim æptu hꜳtt/Nygg ad Laiſa/þu hin Falæka Anathoth. 31 Madmena vijkr vndan̄/þeir Borgarar til Gebin efla ſtyrk. 32 Kan̄ vera Meñ blijfe eirn Dag til Nob/Þa mun hñ hræra Hønd ſijna j moote Fiallenu Dotteranña Zion/z j mote Jeruſalems Hæd. 33 Eñ ſiaa þu/þ DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth mun Greinernᵃ med vallde af ſnijda/z þ huad hꜳtt vpp ſtendur ſtytta. 34 So ad þ s hꜳtt er mun nidr lægt verda/ Og ſa hiñ þyckue Skogureñ mũ medr Jarne vm koll høggueñ verda/z Libanon mũ falla þ þañ hiñ Megtuga.

Hier vp teiknᵃ hañ hærþør Kongſins aþ Aſſyria til Jeruſalem/z þ hñ mune þſſar Borg er rupla z ræna eñ hañ mũe ſo vpphøggueñ verda ſm̃ ſkoogr.

XI

OG þar mun eirn Vondr vpp reña af Kyne Jeſſe/z eirn Kuiſtr af hñs Root mun Avøgſt færa. 2 Yfer huoriũ þ huijla mũ Ande DROTTJns/ Ande Vitſkuñar z Skilningſins/Ande rædſins z Styrkleikſins/ Ande þeckingar eñar z Otta DROTTins. 3 Og hñs Jlmr mun verda j Otta DROTTins/hñ mun ecke dæma epter þui ſem hñs Augu ſiaa/ z ecke ſtraffa epter þui ſem hñs Eyru heyra til. 4 Helldur mun hñ med Riettuijſe dæma hina Fatæku/z medrᵃ Dome hyrta þa Aumu j Landenu. Og hñ mun ſlaa Jørdena med Vende ſijns Muñs/z med Anda ſiña Vara j hel ſlaa hina Ogudlegu. 5 Riettlæted mun vera Bellte hans Lenda/z Truan Lindeñ hans Nyrna.

Actu. 13/23
Rom. 15/ 12
Spadomur vt aþ Chriſto og hñs Rijke.

ᵃ (Dome) hañ mun giøra þa Riettlæta þ Nadena/ z þo ſamt læta þyr er Kroſſeñ ſtraþaſt þann epter veranda Gamla Adam j Holldeñ og þ heiter ad ſtrapþa mz Dome/þ er ecke j a kepd edr Reide/ helldur þorſtalega/z til hins beſta.

6 Vlfarner munu byggia hiaa Lømbonum/z Pardus dyreñ munu liggia hiaa Hofrunum/ Eitt Smæbarn mun Kalfa z Vng Leon/z Alefie til ſamans reka. 7 Kyr z Byrner munu j Grashaga ganga/ſo þad þeirra Vngar huijleſt huor hiaa ødrum/ z Leonen mũu Hey eta ſem Naut. 8 Og eitt Brioſtbarn mun leika ſier yfer ſmugu Nødruñar/z þad Barn af Broſte er vaned mun ſtinga ſinne Hende j bæled Baſiliſci. 9 Og Meñ munu huørge ſkada nie Fordiørfun giøra a mijnu heilogu Fialle. Þuiad Landed er fullt af Kyñingu DROTtins/ lijka ſem ad være þad huled med Botnum Siafarins.

10 OG þ mũ ſkie a þm̃ tijma/þ Rooteñ Jeſſe/s ſtendr folkenu til Strijdsmerkis/ad epter hm̃ ſpyria Heidnᵃ þioder/z hñs huijld mũ vera dyrdleg. 11 Og a þm̃ tijma mun DROTTiñ j añad ſiñ ſijna Hønd wtrietta/ſo ad hñ fæe þ s afgangs er ſijns Folks/þ epter er orded fra þeim j Aſſyria/ Egyptſkum/Pathros/Morlendſkum/Elamitum/ Sinear/Hamath/ z fra Eyunum Siafarins. 12 Og hñ mun eitt Strijdsmerke vpp ſetia medal Heideñа Þioda/z ſamañ ſafna þeim wtreknum af Jſrael/z hina j ſundur dreyfdu af Juda til ſamans leida/wr þeim fiorum ættum Jardareñar. 13 Og ſa Ovinſkapureñ vid Ephraim mun enda taka z þeir Ovıner Juda munu afmæder verda/ſo þ Ephraim hafe ecke Juda/ z þ Juda ſie ecke j mote Ephraim. 14 Eñ þm̃ Philiſteis j mote Veſtrenu mũu þr a Hals leggiaſt/z ræna þa alla ſem j moote Auſtrenu bwa/Edom z Moab munu wtbreida ſijnar Hendur a moote þeim/ Børn Amon munu hlydug vera. 15 Og DROTTiñ mun fyrermæla Straumũ Siafarins j Egyptalande/ Og hñ mun ſijna Hønd læta yferganga Vatned med ſijnũ ſterkũ Vinde/z ſlaa þa ſiø Vatsſtrauñana/ſo ad Meñ meige þᵃ mz Skom j giegnum ganga. 16 Og hñ mun Vegureñ vera þeim s epter eru af hans Folke/þ epter er orded af þm̃ Aſſyrijs/lijka s þ ſkiede Jſrael a þm̃ tijma þa þr wtgeingu af Egyptalande.

Spadomur vt aþ kallan Heideña Þioda til Evangeliũ.
Rom. 15/12
Exo. 14/29

XII

A þeim ſama tijma munitu ſeigia.

Eg þacka þier DROTTiñ/ ad þu varſt reidur vppa mig/z þad þijn Reide hefur vmvent ſier/z Hugſualad mier.

2 Siaa / Gud er miñ Hialpare/eg em øruggur z ottaſt ecke. Þuiad Gud DROTTiñ er miñ ſtyrkur/z miñ Lofpſalmur/z er mitt Hialpræde.

3 Þier mũud mz Fagnade Vatned vpp auſa wr Hialpræðiſins Bruñum.

4 Og munut ſeigia a þm̃ ſama tijma/Þacke þier DROTTne/Prediked hans Nafn/giøred kuña medal Folkſins hñs Giørninga/kuñgiored huørſu hans Nafn er ſo hꜳtt.

5 Lof ſynged DROTTne / þuiad hñ hefur audſynt ſig dyrdlegañ/þad ſie kuñugt j øllum Løndum.

6 Syng lof/z vert glød þu ſem jñe bygger j Zion/þuiad Jſrael hiñ Heilage er mykell hiaa þier.

Exo. 15/ 2.
Pſa. 118/14
Joh. 6/56
Joh. 7/37.
1. Par. 16/8
Pſal. 105/1

Þeſſe er

XIII

Jere. 50/51 Spaadomur wt aþ heþndar straþþe þui sm̄ koma skyllde yfer Heidnar Þioder.

NEsse er Byrden̄ yfer Babilon/ huøria Esaias son Amos hefur sied. 2 Setied vpp Merked vppa Hæfiollonū/ Kalled fast j mote hen̄e/ slæed vpp Hendene/ Læted jn̄draga vm Hliden̄ Høfdingian̄a. 3 Eg hefe mijnum Heiløgū boded/ ⁊ mijna Øfluga kallad til min̄ar Reide/ þr ed gladuærer eru j minne Vegsemd. 4 Þar er eitt kall mikels fiolda a Fiollunum/ lijka sem være þar grwa Folk. Eitt Hroop lijka sem ein̄ Þis/ af samansøfnudum Kongarijkium Heidingian̄a. 5 DROTTJN Zebaoth byr eirn Her wt til Bardaga/ huør ed wt af fiarlægum Londum mun koma j fra enda Himensins. Ja DROTTJN sialfur medur Herlide sin̄ar Reide/ til ad fordiarfa allt Landed.

Nahū. 2/10

6 Kueined þuiad Dagur DROTTins er nalægur/ hn̄ kiemur lijka sem ofur Foreydsla af hinum Almættuga. 7 Þar fyrer tregast vpp allra Hendur/ ⁊ allra Man̄a Hiortu munu huglaus vera. 8 Skielfing/ Angist ⁊ Harmkuæle mun yfer þa koma/ þr munu Hugsiuker vera lijka sem hun ed fæda skal/ huør þeirra mun hrædast an̄an̄/ þeirra Andlit munu raud verda sem Elldur. 9 Þuiad sia þu/ Dagur DROTTins kiemur ogurlegur/ Reiduglig:/ ⁊ grimlegur til ad foreyda Landed/ ⁊ ad afmæ hina Syndugu wt þadan̄. 10 Þuiad Stiørnurnar a Himnenum/ ⁊ hans Orion skijna ei skiært/ Solen̄ geingur myrk vpp/ ⁊ Tungled hefur ecke sitt Lioos. 11 Eg vil Jardarkringlun̄ar vitia vegna sin̄ar jllgirne/ ⁊ þeirra Ogudlegu þ sin̄ar Odygdar saker. Og eg vil eirn enda giøra Metnadarens hin̄a Rijkelætu/ ⁊ Dramblætid hin̄a Vollþugu nidur lægia. 12 So ad eirn Karlmadur skal dyrkeyptare vera helldr en̄ kostulegt Gull/ ⁊ eirn Madur meira a verdur en̄ eitt stycke Gulls af Ophir.

Ezech. 32/7

Joel. 2/15. Mat. 24/29 Luc. 21/25

13 Þar fyrer vil eg hræra Himenen/ so þad Jorden̄ skal wr sijnū stad hrærast/ af þre Grimdar bræde DROTTJns Zebaoth / ⁊ fyrer þeim Deigenum hans Reide. 14 Og b hun skal verda sem ein jøgud Skoogargeit/ og sem ein Hiord an Hirders/ so þad huør eirn snue aptur til sijns Folks/ ⁊ huør eirn mun flya j sitt Land. 15 Af þui ad huør sem þar finst mun j Hel sleigen̄ verda/ ⁊ huør hn̄ er þar j hiæ/ sa mun fyrer Suerde falla. 16 Þeirra Børn skulu eirnen̄ þeim æsiaande sun̄dur maren̄ verda/ þra Heimele rænt/ ⁊ þra Kuin̄ur skam̄adar. 17 Þuiad siæ þu/ Eg vil þa Medos vpp vekia yfer þa/ huørier ad Silfre ecke leita nie epter neinu Gulle spyria. 18 Helldr þra Yngesmen̄ med Bogum j hel skiota/ ⁊ yfer Lijfs Avegste Myskunarlauser eru / og ei Vngbørnum vægia.

a (Verdur) þ er/ so mijkel þæda mun verda a Mønnum j Landenu so sm̄ a Gulle.

b (Hun) þ er Babilon

Gen. 19/24 Jer. 50/30.

19 Þan̄en̄ skal Babilon hin fegursta medal Kongarijkian̄a / hin dyrdlega Pracken̄ j Chaldea vmturnud verda af Gude/ lijka so s̄ Sodoma ⁊ Gomorra. 20 So ad þar skal ei leingur bwed vera / nie nockur þar blijfa ad eilijfu/ so þ eirnen̄ þeir j Arabia slæe þar øngum̄ Tiolldū vpp/ ⁊ ønguer Hiardar geymslu men̄ hafe þar nein Fiærhws. 21 Helldr munu Zihim hreidra sig þar/ ⁊ þra Hws af c Ohim full vera/ ⁊ Strutsfuglar munu þar byggia/ ⁊ Draugar munu þar dansa. 22 Og Vglur munu syngia j þeirra Høllum/ ⁊ Eyturdrekar j þeirra lystelegum Slotum. 23 Þeirra tijme mun ad mestu komen̄/ ⁊ þeirra Dagar skulu ecke vndan̄ dragast.

c (Ohim) meina eg ad sie allshættud Dyr ⁊ Kuikende þau sem eru þer þætt/ so sm̄ Zihim allra handa Villudyr.

Jnf. 34/13 Zoph. 2/14

24 HVíad DROTTin̄ mun Myskuna sig yfer Jacob/ ⁊ Jsrael en̄ nu framueigis wtuelia/ ⁊ þa jn̄setia j þra Land/ ⁊ hiner framande munu nalægia sig til þra/ ⁊ samteingia sig þui Hwse Jacobs. 25 Og Folked mū taka vid þm̄/ ⁊ fæ ra þa til sinna Stada/ so þ Hws Jsraels mun eignast þa j Lande DROTTins/ sier til Þræla ⁊ Ambættа. Og munu þa hertekna hallda/ af huørim̄ ad þeir hertekner voru/ ⁊ Drottna yfer þm̄ s̄ þa þiædu.

XIIII

Babilon Ein huggun j giegn þre Babilonisku Herleidingu.

OG a þeim tijma nær ed DROTTJN giefur þier huijld af þisse Eymd og Armædu/ ⁊ af þeirre hardre þionustu s̄ þu varst j. 2 Þa muntu soddan̄ Ordskuid hafa j mote Kongenum til Babilon/ ⁊ seigia/ Huørnen̄ er þ so med øllu wtgiort vm þan̄ fordrijfaran̄/ ⁊ þ Skattgialldеd hefur enda? 3 DROTTin̄ hefur þan̄ Vonden̄ þess Ogudlega j sundur broted/ þan̄ Vonden̄ Yfer Drottnarans. 4 Sem j Reide sloo vaslætanlega Folked/ ⁊ med Grimd Drottnade yfer heidingiunum/ ⁊ ofsokte Myskunarlaust.

5 Nu huijlest þo øll Verollden̄ ⁊ er vm kyrt/ ⁊ fagn* gledelega. 6 Grene trien gledia sig eirnen̄ yfer þier

eirneñ yfer þier/ z þr Cedrus viderner a Libanon (z seigia) þ fyrst þu liggur/ þa kiemur ein geñ vpp hingad sa ed oss hoggue nidur. 7 Pad Heluiited þar vnder nidre skielfest þ þier/ þa þu kiemur þui j moote/ þ vppuekur þier þa hinu Daudu / alla a Kiarnhafra Verallldareñ ar/ z skipar ollū Kongum Heideña Pioda ad standa vpp af sijnū Stoolum. 8 So ad þr all er huor epter aññ munu tala z seigia til þijn. Pu ert z eirneñ nidursleigeñ lijka sem vær/ z þ geingur þier lijka sm oss. 9 Piñ Metnadur er nidur fareñ til Heluijtis/ z Saunghlioded þiñar b Hørpu/ Molureñ mun vera þijn vnderdyna/ z Madkarner þijn Abreida.

10 Huørneñ ertu af Himne ofañ dotteñ þu hin fagra Morgunstiarna? Huørneñ ertu til Jardar falleñ þu sem veykter Heydingiana? 11 Pu þeinkter þo j þijnu Hiarta. Eg vil vpp stijga j Himeneñ/ z forhefia mitt Tignarsæte yfer Stiørnur Guds/ Eg vil setia mig vppa Fialled Samkunduñar / vidur þa hlidena mote Nordrenu. 12 Eg vil fara yfer þau hæfu Skyeñ z lijkur verda þeim allra Hæsta. 13 Jæ/ til Heluijtis fer þu til Grafereñarsijdu. 14 Huør þig sier sa mun skoda þig og lijta til þijn og seigia / Huort er þad sa madureñ sm skook Jørdena/ z skielfde Kongarijkeñ? 15 huør ed Verolldena foreydde z Borgernar þar jñe nidur braut / og gaf ecke sijna fanga lausa?

16 Ad søñu aller Kong' Heideña Pioda til samans liggia/ þo mz Heidre/ huør j sijnu Hwse. 17 Eñ þu ert rekeñ af þiñe Grøf/ so sem þsliteñ Kuistur/ lijka sm eirn Hræfell þeirra drepnu s med Suerde j hel slegner eru/ þeir ed ofañ fara j þær c Griotkaser Heluijtis/ so sem annad foottroded Lijk. 18 Eige muntu lijka sem þeir grafeñ verda/ þuiad þu hefur þitt Land fordiarfad/ z þitt Folk nidur droped. Puiad alldreige mū þess Sædesins hiña Illskufullu framar minst verda. 19 Bwed til þ hans Børn verde slatrud/ fyrer Misgiørdasaker Fedra þra/ so ad þau komest ecke a legg/ huørke til ad erfa Landed/ nie ad vppfylla Jardrijke med stade.

20 Og eg vil koma yfer þa seiger DROTTiñ Zebaoth/ z vpprræta þeirra miñing af Babilon/ þra epterlatna ætt/ hñs son z Sonar son/ seiger DROTTiñ. 21 Og eg vil giora hana til eignar Pindsuijnum/ z ad Stoduvøtnum/ z eg vil wt soopa heñe med Soplimum fordysluñar seiger DROTTiñ Zebaoth. 22 DROTTiñ Zebaoth hefur so suared z sagt. Huad gillder/ ad þ skal so skie sem eg þeinke/ z skal so blijfa sem eg hefe j siñe. 23 Pad Assur verde nidrsleigeñ j mijnu Lande/ z þ eg nidr trode hañ a mijnū Fiollū/ so þ hñs Ok verde af þeim teked/ z þ hans Byrde komest af þra Halse. 24 Petta hid sama er æformed þ hñ hefur yfer ollū Londū/ z þ er su hin wtrietta Høndeñ yfer alla Heidingia. 25 Puiad DROTTiñ Zebaoth hefur þ so wrskurdad/ Huør vill þui hamla? Og hñs hønd er wtriett/ Huør vill heñe j burt snwa?

a Kiarnhafra þ er/ þa Megtugu Storherrana.

b (Hørpu) þier/ bæde hefrenda Magteñ og Gledenn.

Foreydsla Babilonar

c (Griot) þ er j Grytta Jørd edur þar sem hræ er j kastad.

Foreydsla Assyria Lands Esa. 37/36

XV.

Pui Are þa Kong Achas andadest/ var þsse su a Byrde. 2 Gled þig ecke þu giorualt Philistei Land/ þ sa Vøndureñ s þig sloo sie j sundur broteñ/ Pui ad wt af Root Høggormsins mun koma eiñ Basiliscus/ z hñs Sæde mun eirn glooande Flugdreke vera. 3 Puiad hiner Frumgietnu þra voludu mūu fæda sig/ z hin' Fatæku Ottalauser huijlast. Eñ þijna Root vil eg mz Hūgre deyda/ z þijna epterlatnu skal hañ j hel sla. 4 Ylfbra þu Port/ Kueina þu Borg/ Allt Philisteis Land er Huglaust. Puiad wr Nordrenu kiemur b Reykur. Og þar er eingeñ einsamañ j hans Landtiallde. 5 Og huad munu Sendebodarner Heideña Pioda hier z þar seigia? Petta / Pad ad Zion hafe DROTTiñ Grunduallad/ og hiner Fatæku hans Folks munu þangad sier skiols leita.

Achas

Foreydsla Philistei lands

a (Byrde) þad er Spadoomur.

b (Reykur) þ er eirn stoor Her/ z þer hast ecke einsleg/ helldur j stoor hoopum saman

XVI

Etta er Byrdeñ yfer Moab. A Nattarþele kiemur Foreydsla yfer Ar j Moab/ hun er j burtu. A Nattartijma kiemur foreyding yfer Kir j Moab/ hun er j burtu. 2 Peir ganga vpp til Baith z Dibon/ til Alltaranna/ so ad þeir græte z Yle yfer Nebo z Medba j Moab. Allra Hofud er hærlaust/ allra Skiegg er j burt rakad. 3 A sijnū gatnamotū ganga þr mz ur Hæruseckiū vafder / vppa sijnū Hæfrū z Strætū Yla þr aller / z ganga grætande þar ofañ af. 4 Hesbon z Eliale æpa so ad þad heyrest til Jahza. Par fyrer

Moab. Jer. 48/37 Ezech. 7.18

Num. 21/23

kueina

Kueina hiner Hiklæddu j Moab/þuiad þeirra Sælum geingur jlla.

a (Kwnne) Moab kallar hann þreuetra Kw/þui þ So It var rykt aþ Land eign/ so sem ein Ung Kyr er Atuætt arsom/og mio lkar myked.

5 Mitt Hiarta kallar til Moab/Þeirra Flottamenn flwdu fra þeirre þreuetru a Kwnne allt til Zoar/þui þeir ganga ofan til Luhith ꝛ græta/og a Veigenu til Horonaim/þar vpphef st eitt aumlegt Hroop. 6 Þuiad þau Votnenn til Nimrim þuerra/so þad Heyed ofþornar/ꝛ Grased visnar/og onguar grænar Jurter vaxa þar. 7 Þuiad þau Audæfenn sem þeir hafa til samans dreiged/og þad Foolked sem þeir hafa wtbwed/ flyst j burt yfer um þann Vijder lækenn. 8 Eitt hrygdarkall geingur um kring j Landsælfum Moab/ þeir emia allt til Eglaim/ꝛ þeir emia j hiaa brunnenum Elim. 9 Þuiad Votnenn til Dimon eru full af Bloode. Þar ad auk vil eg enn meira Blood koma læta yfer Dimon/senda b Leon bæde yfer þa sem vndann hafa komest j Moab/og yfer þa sem epter eru ordner j Landenu.

b (Leon) kallar hann þa Volldugu/ꝛ vil sagt hafa/ad bæde Herrarn er og þeir vnd ergiefnu sem epter yrde/sky lldu mæta eni meire Ogiæfu

10 Kiære/wt sende þier Ladsins Herrar Lombenn af c Sela/wr Eydemorkenne/til Fiallsins Dotturennar Zion. 11 Enn lijka sem eirn Fugl flygur j burt sa ed af sijnu Hreidre verdr j burt drifenn/ lijka so munu verda þær Dæturnar Moab nær ed þær ganga framm hiaa Arnon. 12 Safned radum/halldet Þingstefnu/Gior þier skugga um Middeige lijka s Nott. Fel þu þa flootta Mennena/ꝛ legg ei til þra s flwed hafa. 13 Leyf þu mijnum Flottamonnum j hia þier ad herbergia/ Kiære Moab/ vert þra Verndarskiol þ Foreydarans/þa mun sa Kualarenn eirn enda hafa/og sa Fordiarfarenn linna/Og sa Nidurþryckiarenn aflæta j Landenu.

c þ er/sended aþ þur til Jerusalem/ꝛ þ vill de nockud stoda Jer. 8/29.

14 Enn þar mun eirn Stooll tilreiddur verda af Myskunsemenne/ so ad eirn þar vppa sitie j Sannleikanum/ j Tialldbwd Dauids/og dæme ꝛ tractere epter Riettenum/ og framfylgie Riettlætenu.

15 Enn vier hofum heyrt wt af Drambsemenne Moab/þ hun sie miog mikel/so þ hennar Dramb seme/Stærlæte/ꝛ Reide er meire enn hennar Magt. 16 Þar þ mun huor Moabite æpa yfer odrum/allersamann munu þeir æpa/Yfer Grunduellenum Borgarennar KirHareseth munu hiner lemstrudu anduarpa. 17 Þuiad Hesbon er Eydeland ordenn/ Vijntried til Sibma er fordiarfad / Herrarner medal Heidenna Pioda hafa þess edla Vijnvidarkuistu j sundur sleiged/ꝛ eru komner allt til Jaeser/ ꝛ fara j kring j Eydemorkene/hennar edla Vijnuider eru j sundur dreyfder/og yferum Hafed flutter.

18 Þar fyrer græt eg vegna Jaeser / ꝛ vegna þss Vijntriesins til Sibma/ꝛ wthelle morgum Tarum vegna Hesbon ꝛ Eleale. Þuiad þar er eitt d Saunghliod j þijna Sumaruinnu og Haustyrkiu jnnfalled. 19 So þ Gledenn ꝛ Fognudurenn er af Akurlondonum j burt horfenn ꝛ j þeim Vijngordonum kueda þeir ei nie gledia sig. Þar wtþryckiest eckert Vijn j Vijnpress unum/ a Saungnum hefe eg eirn enda giort. 20 Þar þ hlioodar mitt Hiarta yfer Moab lijka sem ein Harpa/ꝛ mijn Jdur yfer Kirhares. 21 Þa mun þ openskært verda/ huornenn þ Moab er e þreyttur j hiaa Alltaronum/ꝛ huornenn þad hun sie geingenn til sinnar Kyrkiu ad bid iast fyrer/ꝛ hafe þo onguo til stadar komed. 22 Þetta er þ huad DROTTINN hefur talad j giegn Moab j þ sama sinn. 23 Enn nu mæler DROTTINN ꝛ seiger/ A þremur arum/lijka s þ eins Verkmans ar eru/þa mun Vegsemdenn j Moab lijtelmotleg verda j þeim mykla Mannfiolda / so þad miog fæer epter verde ꝛ eige marger.

d (Saung) Sveinahroop j staden þyns gledelegs saungs

e (Þreyttr) ad hann hefur næsta miog mæ dt sig og til einskis gagns.

XVII

Jer. 49/1. Amos 1/3. Damascus kallast Ephraims Folks Rastale aþ þui þr treystu vpp a Damascum. Eydeleggi ng Damasci Borgar.

HEsse er su byrdenn yfer Damascum. Sia þu/ad Damascus mun eingenn Stadur leingur vera/helldur ein nidur hrunenn Griothrwga. 2 Þeir Staderner Aroer munu forlætner verda/so ad þar mun Hiordonum beytt verda / ꝛ þar mun eingenn vera s hræde þær. 3 Og þ mun wtgiort vera um Kastala Ephraims / ꝛ Kongs Rijked til Damascum / ꝛ þ sem epter er blifed Syria mun vera lijka sem Vegsemdenn Jsraels Barna/seiger DROTTINN Zebaoth.

4 A þeim tijma mun Vegsemdenn Jacobs þunn verda/ꝛ hans feytur Lijkame mun magur verda. 5 Þuiad þr munu vera lijka s þa nær ed nockur jnn safnar Korne j Haustuinnunne/ꝛ so s þa nær ed einhuor jnndregur Axenn med sijnum Armleggium / ꝛ lijka sem þa eirn saman les Axenn j Dalnum Rephaim. 6 Og verde þar epter ein Haust epteryrkia/Lijka sem þ nær ed Madur skiekur eitt Vidsmiors trie/so þad vpp j Toppenum epterblijfe tuo edur þriu Ber/ edur so s þa fiogr eda fimm Alldine hanga a Kuistenum/seig' DROTTINN Jsraels Gud.

7 A þeim tijma mun Madurenn hneygiast ad honum sem hann hefur skapad/ꝛ hans Augu munu lijta vpp

lijta vppa þañ hitt Heilaga j Jsrael. 8 Og ei mun hñ hallda sig til þra Alltarana s̄ hñs Hendr hafa giort/ ⁊ ecke lijta vppa þad huad hans Fingur hafa giort/ huorke vppa Lunda na nie Likneskiurnar.

9 A þeim tijma munu Staderner þeirra a Styrkleiks/ vera lijka sem epterlætnar Greiner ⁊ Kuister / sem ad epterlætner voru vegna Jsraels Barna/ ⁊ munu j eyde vera. 10 Þuiad þu hefur forgleymt Gude þijns Hialprædis/ ⁊ þu hefur ecke minst a þ Hellubiarged þijns Styrkleika. Þar fyrer muntu lystelega plantan nidur setia. Eñ þar med muntu añarlegū þa Vijnkuistu lagt hafa. 11 A Plontunar tijmanū muntu þeirra vel giæta/ so ad þitt Sæde vare tijmanlega. Eñ j Haustīnuñe/ nær ed þu skallt Kiarnañ jñ yrkia/ muntu Sorg eins Naūþrwngens þar fyrer hafa.

12 O vei þm̄ b fiolda so mikels Folks/ lijka sm̄ Siæfarhafed mun þ vppþioota/ ⁊ Bulldran Lydsins mun dynia/ lijka sem dynur mikellra Vatzfalla. 13 Ja/ lijka sem stoor Vatzføll dynia/ so mun Folked fram̄ þeysa. Eñ hañ mun straffa þa / so munu þier langt j burt flyia/ ⁊ mun offækia þa lijka sem þ Vindur feyker Molldardupte a Fiollum vppe/ ⁊ lijka s̄ Huirfelvindur kiemur af Stormuidre. 14 Ad Kuølldtijma/ Siæ þu/ þa er þar skielfing/ og ædur eñ Morgun kiemur eru þeir þr ei leingur. Þetta er Verdkauped vorra Rænsmaña/ ⁊ Erfd þeirra sem vort hafa burt teked.

XVIII

VEi þui a Landenu sem ad fer vnder Vængia skuggañ þessumeigeñ Vatnaña j Morlande. 2 Sem bodskapeñ wtsender a Hafenu/ ⁊ j Reyrskiponū a Vøtnunum fer. Fared hiedañ þier skioter Sendebodar/ til þrar Þiodar s̄ rænd ⁊ rutlud er/ til þess Folksins s̄ ognarligra er eñ nockurt añad/ til þss Folksins s̄ hier ⁊ þar afskamtad ⁊ nidurtroded er/ huørs Land Vatzflood eñ vnderleggia. 3 Aller þier s̄ a Jardrijke bygged/ ⁊ þr sm̄ j Landenu bwa munu siæ huørneñ þad Merkeñ a Fiollunum munu wtsliwga / ⁊ heyra þad huørneñ Lwdrarner munu blæsast.

4 Þuiad so seiger DROTTiñ til mijn. Eg vil kyrru fyrer hallda/ ⁊ vmskygnast j mijnu Sæte / lijka sem eirn Hite sem vppþurkar Regned / og so sem Døgg j hita Haustuiñuñar. 5 Þuiad fyrer Haustyrkiuna mun Avøgstureñ vppvisna/ ⁊ sa Alldins Vijsereñ j Bloomsturtijdeñe vppþorna/ so þad Steingurnar hliote Meñ medur Sigdum j burt ad snijda/ ⁊ Vijnkuistuna af ad høggua ⁊ j burt kasta. 6 So ad Meñ hliota til samans ad liggia læta/ Fuglana a Fiollunum ⁊ Dyreñ j Landenu/ so þad a Sumared Hreidre Fuglarner sig þar jñe/ ⁊ a Vetureñ ligge þar jñe allskyns Dyr j Landenu.

7 A þm̄ tijma mū þ hid sūdurdreyfda ⁊ hid rænta folked/ þ s̄ ogurlegra er eñ nockurt añad/ þ hier ⁊ þar er wtaf mællt ⁊ nidur troded/ huørs Land Vatzflooden vnderleggia/ Gæfur færa DROTTne Zebaoth/ j þeim stad þar ed Nafned DROTTins Zebaoth er/ til Fiall sins Zion.

XIX

ÞEsse er Byrdeñ yfer Egyptalande / Sia þu ad DROTTiñ mun fara a einu skiootu Skye/ ⁊ koma j Egyptaland. Þa mūu Skwrgodeñ j Egyptalande skialfa fyrer hm̄ / ⁊ Hiarta Egyptskra maña mun sliofgast j þeirra Bwk. 2 Og eg mun egna huørn Egyptskañ moote ødrum/ so ad eirn Brodureñ moote ødrum/ Eirn Vinureñ moote ødrum/ Eirn Stadureñ moote ødrum/ Eitt Rijke skal mote ødru beriast. 3 Og hugarhreysteñ þra Egyptsku skal ad ønguo verda j hia þm̄ / ⁊ eg vil þra Ræd ad onytu giøra. Þa munu þeir ad spyria sijna Afgude ⁊ a Presta ⁊ Sañsagnarmeñ/ ⁊ Teikna wtþydara. 4 Eñ eg mun ofur giefa hina Egyptsku j Hond grimra Hofdingia/ ⁊ b Hardrædur Kongur skal yfer þm̄ Drottna/ seiger sa Stiornareñ DROTTiñ Zebaoth.

5 Og þ Vatned j Sionū mun vpp þorna/ Þar ad auk mun Vatzfalled þuerra ⁊ burthuerfa. 6 Og Vøtneñ munu fram̄hlaupa / so ad þau stoor Vøtneñ hiæ Dykiunū munu verda lijtel ⁊ þurr / bæde Reyreñ ⁊ Sefed / mun vppvisna. 7 Og þad Grased fram̄ vid Vøtneñ

a (Styrkleiks) þ eru þeir staderner j huørū þra Stwrgod ⁊ Embætt isgiørdeñ var/ huar vppa þr treystu/ Eñ so sm̄ Jsraels synder lietu þætt Folk/ lijka suo sm̄ Greiner edr kuistu epter blyþa/ þa þr vnnu Canaans land/ so sk þ ⁊ eirneñ ganga þm̄ les Esa. 38.

b Þta er sagt vm þa Assyrios/ huørium hñ seiger þyrer sijna Fordiørþū/ Jsraels Lyd til Huggunar/

a (Land) þ Land liggur a millū Egyptalands ⁊ rauda Haþs / huørt Meñ kalla Troglodita Arabiska ⁊ Jsmaelita allgrimt og olmt Ræn̄sþolk/ huørt ed hroosar sier þar aþ ad þr liþde aþ Rænskap ⁊ harðþeinge.

Egyptalād
Jere. 46/2
Ezech. 29/2

a (Prestar) þ eru þeir aNd legu Spámeñ og Kiēnemenn

b Hardrædr Kongureñ aþ Assyria

nen vpp þorna / z allt þad Sæde sem vid Vøtnen er mun vpp visna z ad øngu verda. 8 Og þeir Fiskemen munu syrgia/z aller þeir hiner sømu sem kasta Onglunum j Vatned mu nu kueina / z þeir sem Fiskenetenn wtleggia j Vøtnen munu hrygguer vera. 9 Þeir ed gott Netgarn verka z Netenn til samans riida munu fa sneypu. 10 Og þeir ed Fiskehæfana hafa/æsamt med øllum þeim sem Veideuøtnen giøra fyrer Verklaunasaker/þa munu So rgbitner vera.

11 Þeir Høfdingiarner til Zoan eru fauiser/Hiner Hygnu Rædgiafarner Pharaonis eru ordner Heimsker j Rædum. Huad seige þier þo wt af Pharao? Eg em Sonur Spekinganna/z wtkomenn af þeim gømlu Kongunum? 12 Huar eru nu þa þijner Spek ingar? Lattu þa kunngiøra þier z vijsa þ/huad ed DROTTenn Zebaoth hefur ælycktad yf er Egyptaland. 13 Enn þr Høfdingiarner til Zoan eru heimsker ordner / þeir Høfding iarner til Noph eru suikner/þeir suikia z med Egyptalande þann Hyrningarsteinenn Kyn kuisslanna. 14 Þuiad DROTTinn hefur wthellt medal þra einum Sunnlunar Anda/so ad þeir ville Egyptaland j øllum þra Giørningum/lijka s þ eirn ofdruckenn Madur hn kolluelltur nær ed hann selur vpp. 15 Og Egyptaland mun eckert hafa/huørke Høfuded nie Halann/ Kuist nie Eikina. 16 A þeim tijma mun Egyptaland vera lijka sem Konur / og Ottast z Skielfast / þa ed DROTTinn Zebaoth mun Hendenne veyfa yfer þ. 17 Og Egyptaland mun hrædast fyrer Landenu Juda/so þ/huør hann minnest a þ sama mun hrædast fyrer þui/ yfer Rædenu DROTTins Zebaoth sem hn hefur ælycktad yfer þeim.

Fyrerheit þ þeir Egyptsku sklu snwast til Christum.

18 A þeim tijma munu fimm Staderner j Egyptalande tala epter Tungumæle Canaans/z sueria vid DROTTinn Zebaoth/Eirn mun heita b IrHeres. 19 A þeim sama tijma mun Alltare DROTTins vera midt j Egyptalande/z eirn yferskriptar Steirn DROTT ins vid Landamerkenn. 20 Huør ed vera mun eitt Teikn z Vitnisburdur þeim DROTT ne Zebaoth j Egyptalande. Þuiad þr munu kalla til DROTTins yfer þeim s þa þuin ga. Hann mun þa z senda þm eirn Hialparmann z Meistara huør ed þa frelsar. 21 Þuiad DROTTinn mun þeim Egyptskum kunnugur verda / z þeir hinu Egyptsku munu þeckia DROTTinn a þeim tijma/z munu hm medur Foornum z Matoffre þiona/z þr munu Hei tum lofa DROTTne z hallda þ. 22 Og DROTTinn mun plaga hina Egyptsku z græda þa/þt þeir munu snwast til DROTTins/z hn mun læta þa bidia sig/z lækna þa. 23 A þm tijmu mun Vegr vera/af Egyptalande j Assyriam/so þ þr wr Assyria j Egypta land/z hiner Egyptsku j Assyriam kome/z þr huørutueggiu hiner Egyptsku z wr Assyria munu Gude þiona. 24 A þm tijmu mun Jsrael med þeim Egyptskum z Assyrijs sialfr þridie vera/þ þa Blessan sm a Jørdunne mun verda. 25 Þuiad DROTTinn Zebaoth mun blessa þa/z seigia. Blessad siertu Egyptaland mitt Folk/z þu Assur verked minna Handa/z þu Jsrael mijn Arfleifd.

b(IrHeres) þ er Solarenn ar Borg/z þui meina marger ad þ sie Heliopolis.

XX

Tharthan Sargon

A Þui Aarenu þa ed Tharthan kom til Asdod/so sm þ Sargon Kongurenn j Assyria hafde hn wtsent/z hn bardest j mote Asdod z yferuann hana. 2 A þeim sama tijma talade DROTTinn fyrer Esaiam son Amos og sagde. Far þu z leys þann a Secken af þijnum Lendum/z drag þijn Skoklæde burt af þijnum Footum. Og hn giørde so/Gieck nakenn z berfættur. 3 Þa sagde DROTTJN.

a Þann stor ofna Kyrtel edur huørs dag legan Klædnad

Lijka so sm þ minn Þion Esaias geingr Nakenn z berfættr/til Merkis z Storundra þrigg ia Aara/yfer Egiptum og Morland. 4 Eins mun Kongurenn j Assyria burt reka Egiptska fangada/ og burt reka bæde Vnga og Gamla/ Nakta og Berfætta af Morlande/ medur alsberre blygdan Egiptskum til skammar. 5 Og þeir munu skielfast z skammast sijn vegna Mor lands/vppa huort þeir vonudu/Og þar j mot Morland vegna þra Egiptsku wt af huørium þeir hrosudu sier. 6 Og þr jnnbyggiarar þessarar Eyar munu seigia a þeim sama tijma. Er þad vort Traust/þangad ed vier flydum til Hialpar/ so ad vier frelsader yrdum fyrer Kong enum j Assyria? Huørsu finlegana erum vier vndann komner?

Egyptaland Morland

XXI

Þesse

ÞEsse er su byrde yfer Eydemorkena vidur Siæfarhafed. Lijka so sem eitt Stormvidre kiemur af Sudre/ ꝥ er vmsnyr øllum hlutū/so kemur ꝥ ꝛ lijka wt af Eydemorkeñe/ j burt wr einu ogurlegu Lande. 2 Þuiad mier er vijsud ein þung Syn/ Eiñ Forsmæanareñ kiemur j mote ødrum/ Eiñ fordiarfareñ j mote ødrū. Far vpp hingad þu Elam/ vmkryngdu hana Madai. Eg vil eirn enda giora a allre þra Anduarpan. 3 Þar ß eru mijnar Lendar full ar af Hrygd/ꝛ Angist hefr hondlad mig/so sem eina þa ed fæder. Eg beyge mig þa eg he yre ꝥ/ꝛ skielfest þa eg sie ꝥ. 4 Mitt Hiarta ꝥ skielfest vid/Ognaneñ hefur hrædt mig/a Notttuñe hef eg þar ongua roo ß. 5 Jæ/Bw þu eitt Matbord til/Lættu vaka a Vardhall ds Hoolnum. Eted/ Drecked/Taked ydur vpp þier Høfdingiar/bered feitt a Skiølldūa.

6 Þuiad DROTTiñ seiger so til mijn. Far þu ꝛ set eirn Tilsionarmañ/sa er adgiæte ꝛ tilseige. 7 Eñ hñ sier Reidmeñ rijda/ꝛ reña a Hestū/Øsnū ꝛ Vlfvolldum/ꝛ giefur giætur þar ad med miklu athygle. 8 Og eitt Leon kallade/DROTTiñ/eg stend a Dageñ mꝫ jafnade vppa Vokuhædeñe/ꝛ set mig vppa mitt Vardhalld vm allar Nætur. 9 Og siæ þu ad þar kiemur eirn sem ferdast a einum Vagne/ hañ giefur suar ꝛ seiger/[a] Babilon er fall eñ/hun er falleñ/ꝛ allar Likneskiur heñar Skwrgoda eru nidr slegnar til Jardar. 10 Miñ kiære Kornlæfe/þar ed eg þreske vppa. Huad eg hefe heyrt af DROTTne Zebaoth/ þm Gude Jsraels/ꝥ sama kuñgiore eg ydur.

Þetta er tal ad j mot Babilon.
a (Anduarpan) huørre hañ kom aþ stad þʳ med ad hñ plæ gade marga lyde ꝛ sierdeilis Guds Folk.
b (Babilon) kallast Guds Kornlæþe/þui ad hñ vill þr eskia/sundr slæ ꝛ melia hana.
Jerem. 51/8
Apoc. 14/8

11 ÞEsse er su byrdeñ yfer Duma. Til mijn var kallad wt af Seir/Vokumadur / Er Nootteñ snart wte? Vøkumadur/ Er Notteñ snart wte? Eñ Vøkumadureñ sa gde. 12 Þa Morgūeñ kiemr/þa mū ꝥ þo samt Nott vera/þo ad þier spyried ad þui/ þa munud þier þo aptur koma/ꝛ aptur spyria.

c (Nott ꝥ er/Myrkur/Hrelling ꝛ Harmkuæles tyd/ þyrer Olucku saker.

13 ÞEsse er su Byrdeñ yfer Arabia. Þier munud bwa j Skoogienū j Arabia/a Veigen hum til Dedanim. 14 Færed Vatn wt a mote hinū þyrsta/þier sem bygged j Landenu Thema. Bioded fram Brauded þeim ed flyia. 15 Þuiad þeir flyia fyrer Suerdenu/Jæ/ß nocktu Suerde/Fyrer þm vppspenta Boga/Fyrer þui mikla strijde. 16 Þuiad so seiger DROTTiñ til mijn/ꝥ eñ a einuære/lijka so sem ad eru æreñ Daglaunarans/Þa skal øll Vegsemd Kedar vnder ganga. 17 Og þærSkytturnar sem epter eru ordnar af Koppunum j Kedar skulu færre verda. Þuiad DROTTiñ Jsraels Gud hefur ꝥ talad.

Arabia

XXII

ÞEsse er Byrdeñ yþer a Sionardalnū. Huad er ydur/ad þier hlauped so aller vppa Ræfreñ? 2 Þu varst full med Glaum/ein Borg full af Folke/ein gledeleg Borg. Þijner Helslegnu eru ecke med Suerde vegner/ ꝛ ecke j Bardaga dauder. 3 Helldr eru aller þijner Høfudsmeñ ß Boganū j burt flyder ꝛ herfekner. Aller þr s̄ fūdest hafa j þier / þr eru fangader ꝛ langt j burt flyder. 4 Þar ß seige eg/hafed ydur j fra mier/Læted mig græta beyskslega/ Omaked ydur ecke ad hugsuala mier yfer þre Foreydsluñe Dottureñar mijns Folks. 5 Þui ad þad er eirn Dagur Styrialldar ꝛ fottrodningar ꝛ Eydeleggingar af DROTTNE DROTTNE Zebaoth j Sioonardalnum / vegna þess vndergraptar Mwranna/ꝛ þess Heroopsins a Fiallenu. 6 Þuiad [b] Elam kiemr þar med Pilnakoffreñ/Vagna/Foolked og rijdanda lid/ꝛ Kir lætur skijna a Skilldena.

Foreydsla Jerusalem
a Jerusalem kallar hañ Sionardal/aþ þui hun haþde marga Sionarmeñ ꝥ er/ Spæmeñ ꝛ Kieñeþedur j Guds orde.
b (Elam) eru þeir Persar ꝛ Chaldei

7 Og ꝥ mū skie/ad þijner Vtuøldu dalʳ mūu fuller verda med Vagna/ꝛ rijdande Lid mū sijnar Herbwder setia ß Portdyrønum. 8 Þa mū [c] Fortialldenu Juda vpplypt verda/so ꝥ mun siæst a þeim tijma þau Vopneñ Skoogar Hwssens. 9 Og spiølleñ Borgareñar Dauids munu þa morg siast/ꝛ þier munud Vatnenu wr þui nedsta Vatzdykenu safna. 10 Þier munud ꝛ eirneñ telia Hwseñ til Jerusalem / Jæ / Þier munud nidurbriota Hwseñ til ad styrkia Mwrueggena med. 11 Og þier munud giora grof millum beggia Mwrañа/wt af Vatne þess gamla Fiske Dykesins. Þo giæte þier ecke ad hm̄ sem soddan giorer/ꝛ siæed ecke vppa hañ sem slijkt tilsender æleingdar.

c (Fortialld) þad er/øll þau Hws/þar Fiest oder/ꝛ Vopn ꝛ Veriur jñe eru munu þyrer Ovinenum open standa.
2 Chro. 32/30.

12 Þar ß mū DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth a þm tijma kalla læta ad þr skule græta ꝛ kueina/ꝛ Hæred af raka/ og Hrygdarbwnade klædast. 13 Enn siæ /þar er ecke vtañ Glede ꝛ Glaumur/Naut drepeñ/Saudum slætrad/Kieted eted/Vijn drucked(og sagt)[b] Lat

um oss

d (Leatum) so spotta þeir Spámeñena/ huørier ed þm̄ seigia þra Dauda þyrer.

um oss eta ⁊ drecka/vier Deyium þo a Morgun. 14 Soddan er fyrer Eyrum DROTTins Zebaoth openbert/ Huad gillder/ ef þesse Misgiord verdur ydur Fyrergiefeñ/ adr eñ þier deyied/seiger DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth.

Sebna

15 SO seiger DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth/ Far þu ⁊ gack jñ til Rentumeistar ans Sebna Hofgards meistarans/ ⁊ seig þu til hñs. 16 Huad hefr þu hier? Huor iñ heyrer þu til? Ad þu lætr wthøggua þier hier eina Grøf/ so s̄ sa ed sijna Grøf a Hædū vppe wthøggua lætur/ ⁊ sijna Ibygging lætr j Steinhellū giøra. 17 Sia þu ad DROTTiñ mun j burt c fleyia þier/ lijka sem þ eirn Oflugur Madr j burt fleyger ødrū/ ⁊ Kr afsa vpp yfer þig. 18 Og hñ mū vellta þier s̄ ødrū hnette/ langt burt j framande Lønd/ þar mūtu deyia/ þar munu þijner dyrleger Vagnar blijfa/ med forsmaan Hwssens þijns Herra/ 19 Og eg vil wtskwfa þier wr þiñe Stiett/ ⁊ eg vil afsetia þig af þijnu Embætte.

e (Burt fleyia) so hañ skal ecke greptrast j sijnu Hwse edr siñe Grøp/ helldur añarstadr

Eliakim

f (Lykell) ad hñ sie Rentumeistare j stad iñ hins.

Job. 12/14
Apoc. 3/7.

20 Og a þeim tijma vil eg kalla miñ Þion Eliakim son Hilkia. 21 Og vil jklæda hñ þijnū Kyrtle/ ⁊ gyrda hñ mz þijnu Bellte/ ⁊ giefa þitt Valld j hñs Hendr/ so ad hñ sie Fader þra sem byggia til Jerusalem/ ⁊ Hwssens Juda. 22 Og eg vil f Lyckeleñ til Hwssens Dauids leggia vppa hñs Herdar/ so þ hñ lwke vpp ⁊ eingeñ aptur læse/ þ hñ aptr læse ⁊ eingeñ vpplu ke. 23 Og eg vil keyra hñ eiñ fastañ Nagla j sterkū stad/ ⁊ hñ skal hafa þ dyrdar Sæted j sijns Fødurs Hwse. 24 So þad heingest vppa hañ øll Vegsemd Hwssens hañs Fødurs/ Barna ⁊ Barnabarna/ øll þau smæ Ker/ bæde Dryckiarstaup/ ⁊ allshættud Hliodþære. 25 A þeim tijma seiger DROTTiñ Zebaoth/ skal sa Nagleñ j burt tekeñ verda s̄ fastr stendr j ørugguñ stad/ so þ hañ j sundur brotne ⁊ nidur falle/ ⁊ ad hñs þūge glatest/ Þuiad DROTTiñ hñ seiger þ.

XXIII

Foreydsla Tyri

a (Chitim) þ heþur giørt Alexander hiñ mikle aþ Macedonia/ so laungum tijma adr heþr Esaias þ þyrer sed

Exo. 15/14

b (Siæfarhaþ) þ er Tyrus.

ÞEsse er su byrdeñ yfer Tyro. Yle þier Skipeñ a Sionū/ Þuiad hū er foreydd/ so ad þar er eckert Hws vppe/ nie sa nøckur s̄ þangad fare/ Wt af Lande a Chitim munu þeir þiss varer verda. 2 Þeir Iñbyggiarar Eyaña eru nu kyrrer vordner / þr Kaupmeñ j Zidon sem yfer Hafed fooru þr vppfylltu þig. 3 Og huad þ Alldine er ox vid Sizor/ ⁊ þ Korned sem vid Vatnedvogs þ flutteſt jñ til heñar/ yfer vm mijkel Votn/ ⁊ þu varst vordeñ Kauphøndlū Heideña þioda. 4 Þu mætt vel skielfast Zidon/ þt b Siæfarhafed/ Iæ/ su hin allra sterkasta vid hafed hū seiger / Eg em ei leingr þungud/ eg fæde ecke leingur/ so el eg eingeñ Vngmeñe vpp/ ⁊ fæde ei neinar Meyar vpp. 5 Lijka sem Meñ hræddust/ þa þeir heyrdu vm Egyptaland/ so munu þr ⁊ hrædast þegar þeir heyra af Tyro. 6 Fared wt a b Hafed/ Yle þier Iñbyggiendr Eyaña.

Ezech. 27/4

c (Korōudu) þrre einuølldu Koronu þram yþer adrar.

7 Huørt er þ ydar fagnadar Borg/ sē sier hroosar sijns Alldurs vegna? Heñar Fætur munu lāgt j burt flytia hana til ad ferdast. 8 Huor hefde þ meint/ ad þ skyllde Tyro hiñe c Koronudu so gāga? Huørr Kaupmeñ ad þo voru Høfdingiar/ ⁊ heñar Varnings meñ hiner Tijgugleguſtu j Landenu? 9 DROTTiñ Zebaoth hefur þ so þ hugsad/ vppa þ ad hañ veykte allt Dramb þeirrar lystelegu Borgar/ ⁊ fyrerlijtanlega giøre alla Tygnarmeñ j Landenu. 10 Reñ þu j giegnum þitt Land/ lijka sem Aarstraumr/ Þu Dotter Siæfarhafsins/ þar er eckert d Bellte leingur. 11 Hañ wtrietter sijna Hønd yfer Sioeñ og skielfer Kongarijkeñ/ DROTTiñ hñ bydur yfer Canaan/ til ad afmæ þra hina Volldugu. 12 Og seiger. Þu skallt ecke leingur glød vera þu hin skamada Jungfrw/ þu Dotter Zidons.

d (Bellte) þ er eingeñ Valldsstiett / nie Yþervalld

e (Chitim) þ er þa Alexander haþde nidur broted Tyrum/ hlaut hñ ad þoreyda Babilon/ þra kom þram epter 400. Aar

Og e Chitim vert til reidu/ ⁊ far afram/ þuiad þu matt þar ei blijfa. 13 Helldr j Chaldea lande/ sem eckert Folk var / helldr hefr Assur þar Skipaferder byriad / ⁊ fastañ Turn þar jñe vppbygt/ ⁊ hefur þar Høll vpp smijdad/ eñ hun er sett til þess ad hun ad Velle nidur briotest 14 Yle þier Skip a Sionum/ Þuiad ydar Magt er nidur broteñ.

f (Portlijfes laun) þ er heñar Abate og høndlun sē hū heþr aþ Afgudadyrkan.

15 A þeim tijma mun Tyrus forgleymd verda vm siøtijge ær/ so leinge sem eirn Kongr getur lifad. Eñ epter siøtijge ær lideñ mū kueded vera eitt Hooru Kuæde vm Tyro. 16 Tak þu Hørpuna ⁊ gack j kring j Borgeñe þu forgleymda Hoora/ haf þu gott lag a Hliodstreingiū/ ⁊ syng frydt so ad þijn verde minst aptur. 17 Þuiad epter Siøtige Aar lideñ mun DROTTiñ vitia Tyro/ so ad hun kome aptur til siña Portlijfes Verdlauna/ og drytie Hooraner vid øll Kongarijkeñ a Jørdu. 18 Eñ heñar Kaupskapr ⁊ f Portlijfes laun mūu DROTTNE helgud vera/ þad mun ei samañ dreiged vera j Fiesiodu/ og ecke nidur

byrgt

byrgt/helldur munu þeir ſem ꝥ DROTTne byggia/hennar Kaupeyr hafa/ſo ad þr neyte ⁊ verde ſadder/⁊ ſieu vel klædder.

XXIIII

SIa þu/ DROTTin̄ giører Landed tomt og j eyde/ ⁊ kollkaſtar þui ſem þar jn̄e er/⁊ j ſundur dreyfer þeſſ jn̄byggiurū. 2 Og ꝥ geingur ſo Preſtinū ſin̄ Folkenu/ſo Hwsbondanū ſē Þienaranū/ſo Husfreyiun̄e ſē Þionuſtukon un̄e/ſo þeim ed ſelur ſem hinum ed kauper/ ſo þeim ed lænar ſem hinum ed Læned tekur/ ſo þm̄ ed krefur ſem hinum ed ſkylldugur er. 3 Þuiad Landed mun tomt ⁊ rænt vera/Þui DROTTin̄ hefur ſoddan talad.

Spadomur wt af Foreyd ſlu Gydinga lyds.

Oſeæ. 4/9.

4 Landed ſtendur hørmulega ⁊ ſpilleſt/Jardarkringlan̄ þuerrar ⁊ fordiarfaſt/þr Ædſtu fo lkſins j Landenu fara til minkunar. 5 Landed er ſaurgad af ſijnum Jn̄byggiurum/þt þeir ganga a Logmæled/⁊ vmſkipta Bodordunū/⁊ læta fara þan̄ eilijfa Sattmala.

6 Fyrer ꝥ ſama þa vppſuelger Boluanen̄ Landed/ þt þeir verdſkullda ꝥ ſem þar jn̄e bygg ia/Þar fyrer vppþorna þr Jn̄byggendur Landſins/ ſo ad fæer Men̄ blijfa þar epter. 7 Nid nyia Vijned ꝥ j burt huerfur/Vijnuidduren̄ hiadnar nidur/⁊ aller ſē af Hiarta glader voru/ þeir anduarpa. 8 Gleden̄ Būbuſlættarins legſt af/Fognuduren̄ hin̄a Gladuærū er wtgiørd ur/⁊ Glaumr Horpuſlættarins hefur eirn enda. 9 Vid Vijndryckiurnar kueda Men̄ ecke/⁊ goodur Dryckur er þm̄ beiſkur ed hn̄ dreckur. 10 Su tooma Borgen̄ er nidur broten̄/øll Hwſen̄ eru apturbyrgd/ſo ꝥ eingen̄ geingur þar jn̄. 11 Kallad er epter Vijnenu a Strætunū/øll Glede er j burt/allur Fognudr Landſins er horfen̄. 12 Ecke vtan̄ Foreydſlan̄ er epter j Borg en̄e blifen̄/⁊ Borgarhliden̄ ſtanda j eyde.

13 HViad ꝥ geingur Landenu ⁊ Folkenu lijka ſo ſē þa nær eitt Vidſmiørs trie er wtplockad/lijka ſo ſē þa ed leſed verdur epter/nær ed Vijnyrkian̄ er wte. 14 Þeir hiner ſomu hefia vpp ſijna Rauſt/hroopa ⁊ glediaſt/ fra Siafarhafenu/yfer þre Dyrdar veg ſemdin̄e DROTTins. 15 Þar ꝥ þa vegſamed nu DROTTin̄ a Læglondonū/ j þm̄ wt eyum Siafarins/Nafned DROTTins Guds Jſraels.

16 a Vier heyrum Lofſaung j fra Endemørkū Jardaren̄ar/til Dyrdar hinū Riettferduga. Og eg hlyt ad ſeigia/ Huørnen̄ er eg þa ſo Magur? Huørnen̄ em eg þa ſo Magur? Vei mier/þuiad þeir Forſmænarar forſmæ ꝥ/Ja þeir Forſmænarar forſmæ ꝥ.

a (Vi heyrum) þr Heidnu pryſa Gud j ſt oorhoopū/enn af voru Folke er miøg fatt ꝥ ſlijkt vilie giøra.

17 HAr ꝥ kiemur yfer ydur þier Jn̄byggiarar Landſins ſkielfing/Grøf ⁊ ſnara. 18 Og þo ad nøckr flyde fyrer kallenu Skielfingaren̄ar/ þa mun hn̄ þo falla j Grøfena/ Komeſt hn̄ wr Grøfen̄e/þa mun han̄ þo fangadur verda j Snørun̄e. Þuiad þau Vindaugun̄ j Hædunū eru vpplæten̄/⁊ Grundueller Jardaren̄ar þr ſkialfa. 19 Þad mū þui Landenu jlla adfara/⁊ ecke luckaſt vel/⁊ ꝥ mun nidur hrynia. 29 Þad Landed mun vm koll detta lijka ſem drucken̄ Madur/ ⁊ j burt flutt lijka ſem an̄ad Tialldhreyſe/þuiad þeſſ Miſ giørder nidur þryckia þui/ſo þad hlytur ad falla/⁊ kan̄ ecke ad ſtanda.

Jer. 48/44

21 A þeim tijma mun DROTTin̄ vitia þeſſ hæfa Riddaraſkaparins ſem a Hædunum er/ ⁊ þeirra Jardrijkes Kongan̄a ſem eru a Jordu. 22 Þad þeir ſamanſafnader verde j eitt Byndene til Gryfiun̄ar/ ⁊ jn̄eluckter j Fangelſenu/⁊ epter langan̄ tijma liden̄/þa verdur þra vitiad aptur. 23 Og Tungled mun þyrerlijta ſig/⁊ Solen̄ mun ſtanda med Minkun nær ed DROTTin̄ Zebaoth mun Kongur vera vppa Fiallenu Zion ⁊ til Jeruſalem/⁊ j Augſyn ſin̄a Ølldunga j Dyrdarvegſemdin̄e.

XXV

DROTTin̄ þu ert min̄ Gud/þig vegſama eg/Þitt Nafn lofa eg/Þuiad þu giører Stoormerke/ Þitt æform j fra fornū tijdum er trwtt ⁊ ſan̄arlegt. 2 Þuiad þu giører Borgena ad Grioothrwgu/þa ſterku Borgena/ ad hun liggur nidur fallen̄ j eirnre Hrwgu/Hallernar þra an̄arlegu/ ſo ad ꝥ ſie ecke leingur ein Borg/og hun verde alldrei meir vppbygd.

Þackargiord fyrer Chriſti Rijke.

3 HAr fyrer heidrar þig eitt megtugt Folk/Borgernar Vollduga Heidingia þær oottaſt þig. 4 Þuiad þu ert Styrkleikur Lijtelmagnans/ Styrkleikur hins Veſæla j Hormungen̄e/Eitt ſkiool fyrer Stormuidrenu/ Eirn Skugge fyrer Ofurhitanū/ nær ed Vijkingarner oolmaſt/ſo ſē an̄ad Hretuidre a mote einū vegg. 5 Þu læger hæfadan̄ hin̄a an̄arlegu/

lijka ſem

lijka sem hitenn giører j þurrum stad / so hitenn fordiarfe Vijnvidarkuistuna Vijkinganna z Skyenn giefe þo samt Skugganñ.

Mat. 22/11 Luc. 14/16

6 Og DROTTINN Zebaoth mun giora øllu Folke vppa þessu Fiallenu eitt feitt Giesta bod/eitt Giestabod af klaaru Vijne/af Feite/af Merg/af Dreggiarlausu Vijne. 7 Og hann mun a þijsu Fialle j burt taka [a] Niwpinn/þar allt Folk er med sueipad/ z þa byrgingena sem aller Heidingiar eru mz byrgder. 8 Þuiad hann mun Daudann vppsuelgia eilijflega. Og DROTTINN DROTTINN mun af þurka Taarenn af allra Andlite/z hann mun j burt taka þa for smaan sijns Folks j øllum Londum/Þuiad DROTTINN hefur þ sagt.

Vpprisa hinna Daudu 1. Cor/15/54 Apoc. 7/17 z 21/4

9 A þeim tijma mun sagt verda/Sia þu/þ er vor Gud vppa hann vier vonum/z hann mun hialpa oss/ Þad er DROTTINN/vppa huorn vier vonum/so þ vier gledium oss z sieum glader j hans Hialpræde. 10 Þuiad Hønd DROTTINS huijlest vppa þessu Fiallenu. Enn Moab mun vnder hm j sundur þresktur verda/lijka sem Straa þ sundurþreskest/z so sem Saurende. 11 Og hann mun breida wt sijnar Hendur midt a mal þra/lijka sem eirn Sundmadur breider þær wt til sundsins/ z hann mun lægia þeirra Vols medur Armleggium sinna Handa. 12 Og beygia þann styrkleikenn yduarra hæarra Mwrueggia/z lægia þa/z j Dupt allt til Jardar nidr sleya.

a (Niupenn) sem þeir Daudu eru sueipast mz þad/er/ hann mun giøra þa enn Daudu Lifande.

XXVI

Ein Þack argiørd/ þyrer samansafnan z vppreistn Christelegrar Kyrkiu/z þar mz ein Bæn/ad hun mætte þramm veigis varduei tast.

A Þeim tijma mun soddann Kuæde sunged vera j Landenu Juda.

Vier høfum eina øfluga Borg/Mwrarner z Veriurnar eru Hialp.

2 Lated vpp Dyrnar/ so ad þar jnngange þad Riettuijsa Folked/ sem Trwna vardueiter.

3 Þu helldur jafnann Fridenn epter vissu Fyrerheite/Þui Menn treysta a þig.

4 Þar fyrer þa treysted vppa DROTTINN eilijflega / þuiad Gud DROTTINN er eitt Biarg eilijflega.

5 Og hann beyger þa somu sem byggia a Hædenne/þa hæu Borgena nidurlæger hann/Ja/hann hrinder henne til Jardar/so þad hun liggur j Dupte.

6 So ad hun verde med Footum trodenn/Ja med Fotum Voladra/med Hælum Fatækra.

7 Enn Vegurenn Riettferdugra er sliettur / Fotstijgenn Riettuijsra giører þu beinann.

8 Þuiad vier vonum vppa þig DROTTINN a Veigenum þinna Riettinda / Hiartans Lyst ing stendur til þijns Nafns z þinnar [a] Minningar.

a (Minningar) þ er þinnar Predikunar og Ords/giøred þ j minna Minning.

9 Af Hiarta girnest eg þijn a Nottunne/ þar ad auk med mijnum Anda j mier/ vakna eg snemma til þijn.

Þuiad nær ed þijn Riettinde ganga j Landenu/ þa læra þeir Innbyggendur Jardarennar Riettuijsena.

10 Enn þo ad Ogudlegum verde Nadenn frambodinn/ þa læra þr þo ecke Riettuijssena. Helldr giøra ad eins jlla j riettuijssu Lande/þt þr sia ecke þa Dyrdarvegsemd DROTTINS.

Psa. 112/10 Sap. 5/2.

11 DROTTINN þijn Hønd er vpphafenn/þad sia þr ecke/enn þa nær ed þeir sia þ/þa munu þeir til skammar verda/j þeirre vandlætingu yfer Heidnum Þiodum/Þar ad auk muntu foreyda þeim med Ellde/þar ed þu foreyder þijnum Ouinum med.

12 Enn oss muntu DROTTINN Fridenn til senda / þuiad allt huad vier wtriettum þad hefur þu giefed oss.

13 DROTTINN Gud vor/þar Drottna enn adrer Herrar yfer oss enn þu/Enn vier hugsum þo alleinasta til þijn og þijns Nafns.

14 Hiner Daudu blijfa ecke lifande/Hiner Framlidnu standa ecke vpp.

Þuiad þu hefur vitiad þeirra z afmad þa/z ad ønguu giørt alla þra minning.

15 Enn þu DROTTINN fer æfram medal Heidenna Þiooda/Þu fer einatt æfram medal Heidenna Þiooda/audsyner þijna Vegsemd/z kiemst langt a burt allt til enda Verålldarennar.

Psa. 78/34

16 DROTTINN nær ad Hørmungenn er fyrer Høndum/ þa vitia Menn þijn/nær ed þu agar þa/kalla þeir sargrætelega.

Joh. 18/21

17 Lijka so sem Oliett Kona/nær ed hun skal nu fæda/þa hefur hun Kuøl/ kallar vpp j sijnum Harmkuælum/So geingur þad oss eirnenn DROTTINN fyrer þijnu Auglite.

18 Þar erum vier z eirnenn þungader/ z vier høfum Hrygd/so ad vier gietum varla Andardrættenum nad.

Þo gietti

Þo gietum vier ecke Landenu vid hialpad/ z þr Byggiendr a Jardrijkenu vilia ecke falla.
19 Eñ þijñer hiner Daudu munu lifa / z medur Lijkomum vpp rijsa.
Vaked vpp og lof seigied / þier sem liggied j Jordu / Þuiad þijn Dogg er su Dogg hins Græna Vallarins/ eñ þu munt þui Daudra Landenu nidur kasta.
20 Far þu mitt Folk jñ j þitt Suefnhws/ z lyk aptur Dyrnar epter þier/ Geym þig vm lijt ed Augabragd/ þangad til ad Reiden̄ er hiaa geingen̄.
21 Þuiad siaa þu/ DROTTiñ mun wt ganga af sijnum stad/ til ad vitia Landsins Jñbyggiarañа Jllgirne yfer þa / so þad Landed mun openbera þeirra Blood/ z ecke leingur fela þa sem drepner eru þar jñe.

Vpprisa daudra.
Joh. 5/ 29
Mich. 1/3.

XXVII

A Þeim tijma mun DROTTiñ vitia med sijnu harda mikla z sterka Suerde/ bæde þess Leuiathans s eirn sliettur Høggormur er / z þss Leuiathans s eirn biwgr Høggormur er/ z hñ mun drepa þañ Drekañ sem j Sionum er.
2 A þeim tijma mun sunged vera af Vijngardenum hins besta Vijnsins. 3 Eg DROTTiñ geyme hañ/ z vokua hañ snarlega so ad hans Laufblød missest ecke/ Eg vil Dag z Noott bijuara hañ.
4 Gud hñ er mier ei reidur/ Eg villde eg mætte beriast vid Þyrna z Þysla/ þa villda eg ruska til þeirra/ z breña þa vpp j eirne hrwgu. 5 Hñ mun hallda mier vid miñ Styrkleik/ z giøra frid vid mig / Friden̄ mun hañ vijst giøra vid mig.
6 Þad mun þo lijka vel þar ad koma/ ꝥ Jacob mun rætast/ z Jsrael blomgast z grænkast so ad þeir Jardrijked mz Avøgstum vpp fylle. 7 Hañ verdur þo ecke sleigen̄/ lijka sem ad slæge hñ hans Oviner. Og verdur ecke deyddur/ so sem deyddu hñ hans Ovíner. 8 Helldur dæmer þu þa med mæta / z lætur þa lausa/ nær ed þu hefur angrad þa medur þijnum huøssum Vinde/ sem er med Austañ Vindenum. 9 Þar fyrer þa mūu Synder Jacobs þar fyrer af læta/ z ꝥ er su Nytsemiñ þar wt af/ ꝥ hans Synder verda burt teknar/ j þui/ þad hañ giører alla Steina [a] Alltaresins/ lijka so sem sundurmolada Steina ad Øsku/ so ad þar verdur ecke epter neirn Lundur nie Bylæte.
10 Þuiad su hin sterka Borgeñ mun einsleg verda / þaug hinu føgru Hwseñ munu kollkøstud z yfergiefeñ verda/ lijka sem oñur Eydemørk / so ad Kalfar munu þar j fædast og huijlast / z þar Kuistu af bijta. 11 Heñar Kuister munu af þurk j sundur springa/ so ad Konur munu koma z kueikia þar Ellda med. Þuiad ꝥ er eitt Faurijst Folk / þar fyrer mun z eirneñ sa sm̄ þa hefur giort ecke j Brioste kieña vm þa/ z hñ sem þa hefur skapad mun ecke vægeñ vera vidur þa.
12 A þm tijma mun DROTTeñ [b] wtkasta/ j fra Backanum Vatnsins/ allt til Lækiarins Egypti/ og þier Jsraels Børn munud samañ safnast eirn epter ødrum.
13 A þm tijma mun blæsed vera med einum miklum Herlwdre/ þa munu z koma hiner fortøpudu wr Landenu Assyria/ z hiner wtreknu j Egyptalande/ z munu tilbidia DROTTiñ vppa þui Heilaga Fiallenu til Jerusalem.

Vitiun þra megtugu Kongarykiaña.
Christeleg Kyrkia.
Rom. 8/15
Huggun
[a] (Alltaresins) ꝥ er alla þeirra Afgud adyrkun.
[b] (wtkasta) so sem þa meñ kasta Korne vpp j Hlødu. Kyrkiunnar samañ safnan
Euangelij Lwdr edr Basuna
2. Chro. 36 /22

XXVIII

WEI þre prydelegre Coronu hiña Fordrucknu af Ephraim/ þm følnudum Blomstrum hennar listelegrar Pryde / huør ed stendur vpp yfer einum Feitū Dal/ þra hiña sømu sm̄ vm koll vellta af Vijnenu. 2 Sia þu/ ad eiñ Sterkur z Volldugur af DROTTne/ lijka sem ein Haglhrijd/ lijka s eitt skadsamt hretuidre lijka sm̄ eirn ærfoss sem megtuglega frambryst/ mun mz Vallde jñlæteñ j Landed. 3 So ꝥ hin prydelega Coronañ hiña Fordrucknu af Ephraim verde med Footum nidur troden̄. 4 Og ꝥ følnada Blomstred heñar lifslegrar prijde/ huørt ed stendur vpp yfer einum feitū Dal/ mun vera lijka sem ꝥ fulluaxed er fyrer Sumared/ huørt ed fordiarfast þa er Meñ sia ꝥ eñ nu hanga a sijnum Kuistum.
5 A þeim tijma mun DROTTiñ Zebaoth vera ein elskuleg Corona/ z eirn Prijdelegur Krans/ þui sijnu Folke sem epter er ordid. 6 Og þeim eirn Ande Domsins sem j Domenū sitia/ z Styrkleikur þeim sem j fra Strijdenu koma aptur til Borgarhlidsins.

Spadomur vm Fordiørfū þeirra Salmanassar z Sennacheribs.

Þar med

a (Falma) Eirn druckenn Dõare wtspyr dominum eins z þ þellur hm̃ j Munñ/eins seig ia og þr gølldu Spamenn/ so sm̃ þm̃ þellur þ þa j gied.

b (Þr seigia) Þer/þr Spottarar.

1. Cor. 14/21

c (Mæddu) Samuiskunnar þrid ackta þeir einskis sem aþ Truñe kiemur/ helldur spotta Lærdom Trwareñar/z þorlata sig vppa Verkeñ.

Spadomur wt aþ Rykenu Christi.

d (flyr ecke) Jll Samuiska flyr lyka j gieg nũ eirn Jarn mwr eþ þ være møgulegt / so hrædelega ogn ar heñe z ottast so snøgt sm̃ nøckur Neyd kiemr ad høndum En eitt trwad Hiarta stendur ørugt/z spottr eirneñ Port Helujtaña.

7 Þar med eru þesser eirneñ vyngallder ordner/ z hrasa af sterkũ Dryck/ Þuiad huorer tueggiu Presturen z Prophetiñ eru galder af sterkũ Dryck/eru dreckter j Vyñenu/ z detta vm koll af sterkũ Dryck/þr galast j Spadomenũ/z a falma til Doemsins.
8 Þuiad oll Matbord eru full med Spyiu z Ovheckt/j øllum Stødum.
9 Huørium skal hñ þa kieña þa vidurkieñingena? Huørium hñ skal þa giefa ad skilia þa Predikunena? Þeim sem afvander eru af Miolkeñe/ þm̃ sem j burt tekner eru af Brioftunum. 10 Þuiad(þeir b seigia) Biodtu hier/Biodtu þar/Biodtu hier/Biodtu þar/Byñdtu hier/Byñdtu þar/Bidtu hier/Byñdtu þar/Hier nockud lyñted/þar nockud lyñted.
11 Nu vel/hann mun eitt sinn med Hœdgiørnum Vorum/ z med añarlegre Tungu tala til Folks þessa/huøriu ed þetta verdr nu predikad. 12 Þa hafa Meñ huylld/þa endurnæra Meñ þa c mæddu. So verda Meñ vm kyrt/z vilia þo ecke soddañ Predikan. 13 Þar þ skal þm̃ eirneñ Ord DROTTins jafnt so verda/Biodtu þar/Biodtu hier/Biodtu þar/Biodtu hier/ Byñdtu hier / Byñdtu þar/Byñdtu hier/Byñdtu þar/Hier nockud lyñted/ Þar nockud lyñted/So ad þeir j burt gange/ og a bak aptur falle/ sundurknosest/ Fiotrader z Fangader verde.
14 AF þui þa heyred nu Ord DROTTins þier Spottarar/ þier s drottned yfer þssu Folke sem til Jerusalem er. 15 Þuiad þier seiged / Sattmæla høfũ vier giort vid Daudañ/z samtok haft vid Helujted/nær ed Vatsflooded ad kemur/þa mun þ ecke hitta oss. Þuiad vier høfũ Lygena giort oss ad Athuarfe/z Hræsnena vora Hlyñfdarvernd.
16 Þar fyrr seiger DROTTiñ DROTTiñ. Sia þu/ ad eg legg j Zion eirn Grunduallarstein/eirn proofadañ Stein/eirn kostulegañ Hyrningar stein/sem vel er Grundualladur/ Huør hñ trwer sa d flyr ecke. 17 Og eg mun Domeñ setia til Mælissnwru/ z Riettuiseña til Viktar. Þa mun Hagled þ falska Athuarfed fordryñfa/z Votneñ skulu þrre Verndar hlyñfdeñe j burt fleyta. 18 So ad ydar Sattmæle vid Daudañ verde laus/z ydart samtak vid Helujted hafe ønguañ stad. Og nær eitt Vatzflood ad kiemur/mun þ ydur vndertroda/jafn snart sem þ fram geingur mun þad ydur j burt taka. 19 Kiemur þ ad Morne Dags/þa skier þ ad Morne Dags/Lyñka so eirneñ huort þad kiemur Daga edur Nætur. Þuiad alleina Freistingen kieñer ad merkia Orded. 20 Þuiad Sængeñ er so þraung ad þar veiter ecke af/og Abreidañ so stutt ad þeir verda ad kreppa sig þar vnder. 21 Þuiad DROTTiñ mun taka sig vpp lyñka so sem a Fiallenu Prazim/ z reidast lyñka sem j Dalnum Gibeon/so ad hñ giore sitt Verk med einũ odrum hætte/z þ hñ giore sitt Eruide med odru moote.
22 Þui læted nu af ydrum Spieskap/so ad ydar Bønd verde ecke hardare/Þuiad eg hefe heyrt eina fordiorfun z Foreydslu / sem skie mun af DROTTne DROTTne Zebaoth j allre Verolldeñe.
23 Læted ydur j Eyrum loda z heyred myñna Raust/ hygged ad z heyred myñna Rædu.
24 Huørt plæger eda eriar/edr erfidar eirneñ Akurkalleñ mz jafnade siñ Akur til Kornsædis? 25 Er ei so/ad þa nær ed hñ hefr giort hñ jafnsliettañ/þa dreifer hñ Vicheñ z kastar Kumine/z sæer Hueitenu z Byggenu/einu sierhuiu j þañ stad ed hñ vill hafa þ/z þær adrr Grasajurter j siñ stad. 26 Lyñka so agar þa z þra Gud mz Dome/z menntr þa.
27 Þuiad Meñ þresskia ecke Viche med Preskingar Verkfære/læta ei Vagnhiooled ganga yfer Kumined/helldr beria þeir af Viched mz Staf / z Kumined mz Prike. 28 Þeir mala þ so þar gioreft Braud af/ z j sundurþresskia þ ecke so med ollu ad þ verde ad onguu/lyñka sem þa/ nær ed þad yrde mz Vagnahioolum z Hestum j sundur þreskt. 29 Soddañ skier eirneñ af DROTTne Zebaoth. Þuiad hans Rad er dasamlegt / z kiemur þui merkelegana af stad.

XXIX

Ariel Spadomur wt aþ þre sydustu Foreydslu Jerusalem.

WEi Ariel/Ariel/þu Borgeñ Herbwdaña Dauids/Þier hallded Artyñder z helga Daga. 2 Eñ eg vil veita Angist Ariel/so ad hun sie hrygg z syrgiande/z hñ skal mier ein riett Ariel vera. 3 Þuiad eg vil vmkringia þig alla vega/z giora þir Angist mz Heruirke/z torfvegge vpp giora læta j kringũ þig. 4 Þa skltu nidurlægd verda/ z wr Jordu tala/z wt wr Molldardupte medur þyñnu Mæle mogla/so ad þyñ Raust sie lyñka s eins Galldramañs nedañ wr Jordeñe/z burt wr Molldeñe wthuæsa þyñnu Mæle. 5 Og sa Mañfioldeñ s þir

mun j sund

mun j sundr dreyfa/ mũ so margur vera sem eitt þuñt Molldar ryk/ ꝛ sa fiøldeñ Vijkingaña sem fiukande Agner/ ꝛ ꝥ sama skal snart skyndelega skie. 6 Þuiad þijn mun af DROTTne Zebaoth vitiad verda/ mz Stooruidre/ ꝛ Jardskialfta ꝛ miklum Reidarþrumum/ med Huirfeluinde ꝛ Ovedrættu/ ꝛ med Loga þess foreydanda Elldsins.

7 ENn lijka sẽ ein Syn a Notteñe j Draume/ so skal vera sa fiøldeñ allra Heideña Þioda sẽ strijda a mote Ariel/ æsamt mz øllu þra Lide ꝛ Heruirke/ ꝛ þr sim ad heñe þrengia. 8 Þuiad lijka so sim ad Hungradañ dreymer ꝥ hñ þijkest neyta/ Eñ nær ed hñ vaknar þa er hans Sæla samt toom/ Og lijka sem ꝥ þyrstañ dreymer/ ꝥ hñ mune drecka/ Eñ nær ed hñ vaknar þa er hañ Mættlaus ꝛ þyrstur. So skal vera sa fiøldeñ allra Heidingia/ sem strijda a mote þui Fiallenu Zion.

9 VEred Felmsfuller ꝛ nidurslegner/ Forblinded ydur/ ꝛ vered Druckner/ ꝛ þo ecke af Vijnenu. Vmkoll vellted/ þo ecke af sterkũ Dryck. 10 Þuiad DROTTiñ hefur jnskeinkt ydur eirn Anda þess fasta Suefnsins/ ꝛ tilluckt ydar Augu/ ydar Spæmeñ ꝛ Høfdingia/ æsamt Siæondnuũ hefur hañ blindad. 11 So ꝥ Sioner allra ydra Spæmanna munu vera ydur lijka sem Ord eirnrar Jñsigladrar Bookar/ Huør/ ef ad hun verdr feingeñ þm ed lesa kañ/ ꝛ sagt so/ Les þu þad/ Og hñ segde/ Eg kañ ecke/ þuiad hun er Jñsiglud. 12 Eda lijka so sem þa nær ed hun yrde þm feingeñ sim ecke kañ ad lesa/ Og hñ segde/ Les þu þad/ ꝛ hañ segde/ Eg kañ ecke ad lesa.

13 Og DROTTiñ seiger/ Þar fyrer ad Folk þetta nalægest mig med sijnum Muñe/ ꝛ heidrar mig med sijnum Vørum/ eñ þeirra Hiarta er langt fra mier/ Og ottast mig epter Mañaña Bodordum sem þeir kieña. 14 Þar fyrer vil eg ꝛ eirneñ vndarlegana vmgangast med þessu Folke/ Jæ/ hid allra vndarlegasta/ so ad Spekeñ þeirra Spekinga vnder gange/ ꝛ þad Skynsemeñ þeirra Vitringa b forblindud verde.

15 VEi þeim er dulder vilia vera ꝥ DROTTne/ til ad fela sitt æform/ ꝛ sijna Giorninga ad hallda j Myrkrenu/ ꝛ seigia/ Hu sier oss? Og huør þecker oss? Huørneñ erud þier so rangsnwner? 16 Lijka so sem þa ad huxade Moreñ Leirsmidsins so/ ꝛ ꝥ Verked segde af sijnũ Meistara/ Hñ hefur mig ecke giørt/ Og Leirpottureñ segde af sijnũ Leirsmid/ Hñ þecker mig ecke. 17 Nu vel/ Þad er nu vm eina miøg litla stund ad giora/ þa skal c Libanon eitt Sliettlende verda/ ꝛ ꝥ Sliettlended skal fyrer Skoog reiknad verda.

18 Þuiad a þeim sama tijma munu hiner Daufu heyra ordeñ Bookareñar/ ꝛ Augun blindra munu siæ wr Myrkrenu ꝛ Dymuñe. 19 Og hiner Fæmdu munu ad nyiu glediast j DROTTne/ ꝛ hiner Fatæku medal Mañaña munu glader vera j þeim Heilaga Jsraels. 20 Nær ed þr Vijkingarner hafa eirn enda/ ꝛ ꝥ mun wtgiort vera vm þa Spottarana. 21 Og ad þeir aller afmæder verde sem vaka til þess ad vppbyria d Mæduna huorier ed koma Folkenu til ad syndgast fyrer Predikan/ ꝛ veita þeim epterfør sem þa muñta j Portenu/ ꝛ burt snwa ꝥ Lygar j fra hinum Riettferduga.

22 Þar fyrer seiger DROTTiñ/ sem frelsad hefur Abraham/ so til Hwssens Jacobs. Jacob skal ecke meir til skamar verda ꝛ hans Andlit skal ecke meir skamast sijn. 23 Þuiad nær ed þr siæ sijn Børn/ þau Verkeñ miña Handa a medal sijn/ þa munu þr helga mitt Nafn/ ꝛ þr munu helga þañ hiñ Heilaga i Jacob/ ꝛ ottast þañ Gud Jsraels. 24 Þuiad þeir sem soddañ Villuanda hafa/ munu Skilningeñ medtaka/ ꝛ þeir Þuættarar mũu sig menta læta.

Spæmadur eñ hootar þm Romuersku

Blindleike ꝛ Þorherding Gydinga.

Math. 15/8
Marc. 7/6
1. Cor. 1/19
Abd. 1/8

b (Forblindud) þuiad Krossens ord giører þa alla blinda/ galda ꝛ aþ sińa/ af þui eingeñ verdur Riettlætur wt aþ Løgmælsins verkum/ Jtem ad sa gãie Maðurenn hlytur ad deydast og Dæmast þyrer Ord Andans/ huør ed straþþar verølldena ꝥ Syndena.

c (Libanon) er Jerusalem/ huør ed aþ Libanons Vide varbygd/

d (Mædu) Rangañ Lærdom ꝛ verk

XXX

VEI þeim frahuerfum Børnũ/ seiger DROTTJN/ sem æn mijn taka Ræd/ og æn mijns Anda hlijfdar leita/ til ad auka eirnre Syndeñe yfer adra. 2 Þeir sem ofan fara j Egyptaland/ ꝛ adspyria ecke miñ Muñ/ so ad þr styrkie sig med Magt Pharaonis/ ꝛ hlijfe sier vnder Skugganũ Egyptalands. 3 Þuiad sa Styrkleikureñ Pharaonis skal ydur til skamar snwast/ ꝛ su hlyfdeñ vnder Skugganum Egyptalands til Sniæmar. 4 Þeirra Høfdingiar hafa vel vered til Zoan/ ꝛ þra Sendebod hefur komed til Hanes. 5 Eñ þeir hliota þo aller til skamar ad verda/ yfer þui Folkenu sem þm kañ eingeñ nytsemd ad ad vera/ huørke til hialpar nie añara nota/ helldur alleinasta til Skamar ꝛ Spotts.

Amiñing til Trwareñar og otta DROTTJNS.

6 Þesse er su Byrdeñ yfer þeim Dyrunũ/ sem j moote Sudrenu fara/ Huar ed eru Leon og

Leona

Leona Jnur/Jæ/Nodrur z Gloande Flugdrekar/j Landenu Hormungarennar z Narmkuæ lesins. Þeir flytia sitt Gots a Hryggium Folanna/ z sijna Fiestodu vppa Bake Vlfvalldanna/ til þess Folksins s þm̄ kan̄ ecke neitt gagn ad ad vera. 7 Þuiad Egyptaland er eckert/z þe irra Hialp er forgiefens. Þar þ Predika eg þar so vtaf/ad Rahab skal sitia kyrr þar til.

8 SO far þu nu/z skrifa þ þ þeim a eitt Spialld/z teikna þ j eina Book/ so ad þ vare vm Alldur z ad eilijfu. 9 Þuiad þ er ohlyded Folk/z lygen̄ Børn/þau sem ecke vil ia heyra Logmal DROTTins. 10 Helldur seigia til Siaarans/Þier skulud ecke siæ/z til Tilsionarmannanna / þier skulud ecke skoda oss þan̄ rietta Lærdom. Enn Prediked oss giedfellt/z skoded oss þ sem a tælar dregur. 11 Vijked af Vegenum/Fared j burt af Braute nne/Læted þan̄ hin̄ heilaga j Jsrael læta af hiæ oss.

12 Þar fyrer seiger hin̄ heilage j Jsrael so/Med þui ad þier j burt kasted þessu Ordenu/ og forlæted ydur vppa Ofbellde og þuerlynde og treysted þar vppa. 13 Þa skal ydar sod dan Odygd vera/Lijka sem ein Sprwnga j Haum Mwruegg/nær ed hun tekur ad glidna/ þa mun hun miøg snarlega z oforuarandis jn̄ detta z nidur hrynia. 14 So sem þa eirn Le yrpottur verdur j sundur broten̄ / so Man̄ j sundur molar han̄ z væger hm̄ ecke/so ad vt af hans Brotum finnest eckert Skurn/þar Elld mætte jbera fra Elldstadnum/edur Vatne med ausa vr einu Brunne.

15 Þui so seiger DROTTin̄ DROTTin̄/ sa hin̄ Heilage j Jsrael. Ef ad þier værud a kyrrer / þa yrde ydur hialpad. Og fyrer Kyrrlæted z Vonena munud þier ofluger vera. Enn þier vilied ecke/ z seiged. 16 Nei/Helldur vilium vier a Hestum vndan flyia (þar þ mu nud þier z Flottamenn verda) z a Gønguorunum vilium vier rijda (þar fyrer munu ydrer Of sækiendur næ ydur) 17 Þuiad Þusund af ydur mun flyia fyrer Heitingar ordum eins þeir ra/ Jæ fyrer fim̄ Monnum munud þier aller flyia/þangad til ad þier verded epter/ lijka s eitt Mastur trie vppa einu Fialle/z so sem Merke vppa eirnre Hæd.

18 HAr þ bidleikar DROTTin̄ vid/ad hn̄ sie ydr Myskunsamur/z hefur sig þui vpp ad hn̄ sie ydur Lijknsamur/Þuiad DROTTin̄ er eirn Gud b Domsins/Sæler eru aller þr s hn̄s bijda. 19 Þuiad Zions Folk mun til Jerusalem byggia/Þu munt eige græta/Han̄ mun þier Myskunsamur vera/ nær ed þu kallar/ Han̄ mun þier andsuar giefa jafnsnart/z hn̄ heyrer þ. 20 Og DROTTin̄ mun ydr j Hormungenne Brauded/z j Angi stenne Vatned giefa/ Þuiad hn̄ mun þin̄ Læremeistara ecke meir j burt flyia læta/helldr mu nu þijn Augu siæ þin̄ Læremeistara. 21 Og þijn Eyru munu heyra þ Orded a bak þier tal ad/Seigiande/Þetta er sa Vegurenn/ þan̄ sama ganged/annars huorke til hægre nie Vinst re Handar.

22 Og þier munud saurga ydar Silfrada Afgude/z Gyllene klæde ydar Likneskia/z munud j burt kasta þm̄/lijka sem opeckttar Saur/z seigia til þeirra/far j burt. 23 Þa mun hn̄ þijnu Sæde þui ed þu hefur j Akuren̄ sæd Regned giefa/z Brauded af Akursins jnkomu/z þess hins sama alls Nækter. Og þitt Fie mun sier a þeim tijma Fædslu fæ j einum vijdlendum Grashaga. 24 Þeir Vxar z Folarner sem Akuren̄ eria/munu c sammeingad Foodr eta/hu ort ad vinsad er med Vindskuflunne z Salldrenum. 25 Og vppa øllum stoorum Fiollum og stoor Hædum munu adskilder Vatzlæker framfliota / a tijmanum þess mikla Mannldrapsins/ nær ed d Turnarner nidur falla. 26 Og Lioesed Tunglsins mun vera lijka sem Lioosed Sool arennar/Og Solarlioosed mun siofallt skiærara vera enn nu er þ/a þm̄ tijma/nær ed DROT Tin̄ bindur vm Særen̄ sijns Folks/z græder þeirra Akomur.

27 SJa þu Nafned DROTTins kiemr vt af fiarlægd/ Hans Reide hun brennur z er miog þung/Hans Varer eru fullar med Grimd/z hans Tunga s eirn fortæran de Elldur. 28 Og hans Andarblæstur lijka sem eitt Vatzfall / sem ad tekur allt vppa Halsen̄/til ad sundurdreyfa Heidnum þiodum/þangad til ad þær verda ad ønguu/z drey fa Folkenu hingad z þangad/medr Beisle j þeirra Munne. 29 Þa muud þier syngia lijka s a eirnre heilagre Hætijdar noott/z gledia ydur af Hiarta/ lijka so sem þa Menn ganga med Pipna hlioodum til Fiallsins DROTTins/z til hins Ofluga Jsraels. 30 Og DROTTin̄ mun heyra læta sijna dyrdlega Raust/so ad þr siae hn̄s vtriettan̄ Armlegg/ medr reiduglegre Ogn/z mz Loga þss fortærada Elldsins/mz Geislum/mz sterku Regne z mz Hagle. 31 Þuiad Assr mun skielfast þ Raust DROTTins þess er hn̄ slær mz Vendenum. 32 Þuiad Vøndurenn mun med øllu j giegnum ganga/z beint athæfa/ nær ed DROTTin̄ mun hn̄ koma læta yfer hn̄/medur Bumbum z Hørpum/z allstadar j mote þm̄ ad strijda. 33 Þuiad e Grøfen̄ er þegar j Giærdag

Fyrerheit Gudlegrar hia lpar.

a (Kyrrer) þad er ad lijda þola z bijda.

Deut. 28/25 z 32/30

Huggun og Fyrerheit.

b (Dømsins) ecke bræds sin̄s edur grimlei ka/helldur stra ffar han̄ med mæta/z giører þ ecke vm of/ so sem þr Heb ndargiørnu pl äga ad gøra.

c (meingad) svrt med sætu samanblandad

d (Turnar) eru þr stooru Tyrannar z hin̄ er Volldugu.

Foreydsla þe irra j Assyria

e (Grøfen̄) þ hlyder vppa Hebreske z þan̄ eilijfa Elld/ a Hebresku Tho phet/ huar vm meira ma lesa/ Jere. 7/19

j Giærdag tilbwēn/Ja/ſu hin ſama er og eirnen Kongenum tilbwen/Diwp ꝛ noogu vīd/ſo eru ꝛ Nybylen þar jñe/Elldꝛ ꝛ noglegur Breñeuidur/Sa Andarblæſturen DROTTins mun vpptendra þad/ lijka ſem Breñeſteins Læk.

XXXI

VEJ þeim ſm̄ ofan fara j Egyptaland epter Hialp/ ꝛ treyſta vppa Heſta/ ꝛ vona vppa Hervagna/ af þui þeir eru ſo marger/ꝛ a Riddarana af þui þeir eru miøg Sterker/ ꝛ hallda ſig ecke til hins Heilaga j Jſrael/ꝛ leita ecke DROTTins. 2 En hn̄ er vitur/Og tilſender Ogiæfuna/ ꝛ vmvend er ecke ſijnū Ordū/helldur mun hn̄ taka ſig vpp j giegn Hwſū þra Jllſku fullu / og j giegn Hialpenne a Jlluirkiana. 3 Þuiad Egyptaland er Madur og eingen Gud/ og þeirra Heſtar eru Kiøt og ecke Ande. Og DROTTEN mun ſijna Hond vtrietta/ſo ad ſa hraſe ſm̄ Hialpena veiter/og hn̄ ſem hialpad verdur/ nidur falle/ ꝛ ad þeir aller til ſamans tortyneſt.

2. Reg. 18/ 21/24

a (Jllvirkia) þ/ er Gydinganna/huørter ſlykrar hialp v. leitudu.

4 ÞViad ſo ſeiger DROTTEn til mijn/Lijka ſo ſem eitt Leon ꝛ eitt vngt Leon greniar yfer ſiñe Brad/nær ed fiølden Fiarhirdarana kallar ad hm̄/þa ſkielfeſt han̄ ecke þ þra hroope/han̄ er ꝛ eirnen ecke ſtwrande þ þeirra Mañfiolda. Lijka ſo mun DROTTin̄ Zebaoth ofan ſtijga ad ſtrijda a Fiallenu Zion/ꝛ a þeſſ Hædum. 5 Og DROTTin̄ Zebaoth mun veria Jeruſalem (Lijka ſem ad Fuglarner giøra med Vængiunum) hlijfa heñe/Frelſa hana/ꝛ ganga kringum j heñe/ꝛ hialpa heñe wr vanda.

6 Snwed aptur þier Jſraels Børn/þier ſem miøg erud frahorfen. 7 Þuiad a þeim tijma mū huør ſ eirn j burt kaſta ſijnū Silfurs ꝛ Gulls Skwrgodū/huør ad ydar Hendur høfdu giørt ydꝛ til Syndar. 8 Og Aſſur ſk falla/ ecke þ Mañs Suerde/ꝛ ſkal foreyddur vera ecke fyrer Mans Suerde/Og þo mun hn̄ fyrer Suerdenu flyia/ꝛ hans Æſkumen munu Skatt gillder verda. 9 Og þra c Helluſteirn mū af Hrædſlu j burt fara/ꝛ hans Hofdingiar munu þ Mirkenu a flootta hallda/ſeiger DROTTin̄ ſ til Zion hefꝛ Elld/ꝛ til Jeruſalem eirn Ellds b Ofn.

Sup. 2/17

Aſſur.

2. Reg. 19/ 36

b (Ofn) þ er/ſa ſem til Jeruſalem byr og a heima.

XXXII

SJa þu/þar mun eirn Kongur rijkia/Riettuijſena til ad vpphefia/og høfdingiar munu Drottna/Riettinden ad efla. 2 So ad huør Madur mun verda ſo ſ ſa ed fyrer Vinde er forvaradur / ꝛ ſo ſ ſa ed þ Steypiregne er jñebyrgdur/ſo ſem Vatzlækur a þurrlende/ ſo ſem Skugge mijkels Hellubiargs j þurru Lande. 3 Og Augu þeirra ſem ſiaa munu ecke lata blinda ſig/ꝛ Eyru þra ſ til heyra munu giæta ad þui. 4 Og þeir ſem oframſyner eru mūu hygginde læra/Og Tungan̄ þeirra ſem ſtama mun ſkyrt ꝛ hreint tala. 5 Eirn Heimſkur Madur mun ecke leingur Høfdingie kallaſt/nie eirn agiarn Madur eirn Herra kalladur verda. 6 Þuiad hin̄ Heimſke ſeiger vt af Heimſkuñe/ꝛ hn̄s Hiarta vmgeingſt mz Ogiæfuñe/ſo ad hn̄ vppbyrie Hræſne/ꝛ predike Villudom af DROTTne/huar med hn̄ wthungre þær Hūgrudu Sæler/ꝛ bañe hinum Þyrſta ad drecka. 7 Þuiad Verkfære hins Agiarna er ecke vtan ſkade/Þuiad hn̄ fiñur vppa Prette til fordiorfunar Fatrædum/ med følſkum Ordum/ þa ed han̄ ſkal tala Riettinde vegna hins Fatæka. 8 En̄ þeir Høfdingiar munu þad hugſa ſem Høfdingium hæfer/ꝛ hallda þar vid.

9 STanded vpp þier Dramblaatu kuiñur/Heyred mijna Rauſt þier Dætur ſ ſo athugalauſar erud/Lated ydꝛ j Eyrū loda mijna Rædu. 10 Þad er vm eitt aar ꝛ Dag ad giøra/ þa munud þier hinar Vgglauſu ſkielfaſt / Þuiad þar verdur eingen Vijnyrkia/Þar verdur ꝛ eingen jn̄ſafnan. 11 Hrædeſt þier Drambſømu Kuiñur/Skialfe þier hinar athugalauſu/Þar er þ Hondum af Klædum ad fara/alsberum ad vera/ꝛ ad vppſtytta ſig vm ſijnar Lendar. 12 Harmur mun vera Akurſins vegna/Ja vegna þra lyſtelegu Akrana/vegna þrra frioſamu Vijntriana. 13 Þuiad a Akurløndū mijns Folks mūu vppvaxa Þyrnar ꝛ Þyſlar/þar ad auk vppa øllū Gledehwſū hiñar gladuæru Borgaren̄ v. 14 Þuiad Hallernar munu j eyde vera/ꝛ ſa Borgarinnwguren mun ad ønguu verda/ſo ad þr Turnarner ꝛ þau ſterku Vijgen̄ verde Jardgrifiur æfenlega/ꝛ Villudyrunum ad Fagnade/Hiordeñe til haga.

Ein Jdran ar Amiñing/.

Þangad

Joelis. 2/28
Vm Rijked Christi.

a (Skoogenum) Jeruſalem kallar hann Skoog/þui hū var bygd af Libanon ſkoge.

15 Þangad til ſo leinge ꝥ yfer oſſ wthelltur verdur ſa Ande wt af Hædunū/þa mū Eydemørken̄ ad Akre verda/ ⁊ Akuren̄ fyrer Skoog reiknadur verda. 16 Og Riettuꝛen̄ mun j Eydemørken̄e byggia/⁊ Riettlætid a Akrenū þar ꝥ vtan̄. 17 Og Riettlæteſins Avøxtr mū Friduren̄ vera/⁊ þſſ Riettlæteſins Nytſeme mū vera eilijfleg kyrd ⁊ øruggleike. 18 So ꝥ mitt Folk mū bwa j Hwſū Fridarins/j øruggre Byggingu / ⁊ j okun̄deñe Roſemd. 19 En̄ Hagled mū vera ofan ad a Skogienū/ ⁊ ſu Borgen̄ þar ꝥ nedan̄ mū nedarlega verda. 20 Sæler erud þier ſm̄ ſæed alla vegana vid Votnen̄/Þuiad þar meiged þier vppa ganga læta Fætur Vxañа ⁊ Aſnaña.

XXXIII

Forſpa vm þoreydſlu þra j Aſſyria.

Ein Bæn

VEi þier þu Eydeleggiare / Meinar þu ad þu muner ecke eyddr verda? Og þu Forſmænare/meinar þu ad þu mūer ecke forſmædr verda? Nær ed þu hefur Eydeleggingena wtendad/þa mūtu eirnen̄ eydelagdur verda/nær ed þu hefur giort eirn enda Forſmænaren̄ar/þa muntu lijka aptur forſmædur verda.

2 DROTtin̄ Myſkuna þu oſſ þt þijn bijdū vier. Vertu þra Armleggr ſin̄ema/ þar ad auk vort Hialpræde a Nørmungartijmanum. 3 Lætu Folked vndan̄ flyia ꝥ þm̄ ſtoora gny / ⁊ þa Heidnu j ſundur dreyfda verda/nær ed þu vpphefur þig. 4 Þa munu þr vpptijna ydur ſo ſem Herfang. Lijka ſem þa Eingeſprettur tijnaſt vpp / ⁊ ſem þa Kefer j ſudr elltar verda nær ed Men̄ yferfalla þær. 5 DROTtin̄ hn̄ er vpphafen̄/þt hn̄ bygger j Hædunū/hn̄ hefr Zion vppfyllt mz Dōe ⁊ Riettuſſe, 6 Og þʳ mū a þijnū tijma vara trw/⁊ Yferdrottnan/Hialpræde/Spekt/Vijsdōr/Otte DROTTins mū vera hen̄ar Fiarſiodr.

a (Sendebodar) ſem ſender voru til þeirra/⁊ þeir villdu þo ecke heyra þeim

b (Libanon) Saron/Baſan Charmel/er eirnar Meining ar/og merkier Jeruſalem/þt hū vppbygdeſt ⁊ nærde ſig af þeſſum Fiøllū og Akurløndū

7 SJaed þeirra a Sendebodar kalla fyrer vtan̄/ og Einglar Fridarins græta beyſklegana (⁊ ſeigia) þeir Veigerner eru j eyde/þar geingur eingen̄ leingur a Strætunum. 8 Han̄ helldur huørke Trygd nie Tru. 9 Han̄ burtkaſtar Stødonū/og acktar ecke Folked neins. Landed liggur aumlega ⁊ ſærgrætelega/b Libanon ſtendur ſkam̄arlegana forhøggven̄/⁊ Saron er lijka ſem an̄ad Sliettlende/⁊ Baſan ⁊ Charmel eru j eyde.

10 Nu vil eg taka mig vpp ſeiger DROTTin̄/Nu vil eg hefia mig vpp/Nu vil eg komaſt hætt. 11 Ad Stræe erud þier Olietter/þier mūud fæda Hælm/ydar eigen̄ Ande mun ydr forfæra ſo ſem an̄ar Elldur. 12 Þuiad Folked mun ad Mwrlijme bren̄t verda/ ſo ſem þa afhøggven̄ Þyrneklwngur med Ellde vppbren̄aſt.

1. Chron. 5/16

13 SO heyred nu/þier ſem fiarlæger erud huad eg hefe giørt/⁊ þier ſ nalæger erud merked min̄ ſtyrkleika. 14 Hiner Syndugu til Zion eru ſkielfder/ Hrædſla er yfer þa Hræſnara komen̄ (⁊ ſeigia) Huør er ſa vor a mzal þar kun̄e ad bwa j hia einū forȳdande Ellde? Huør er ſa a medal vor ad bwa kun̄e hia eilijfum Glædum?

Fyrerheit
Pſalm. 15/5

15. Huør hn̄ geingur j Riettuſſen̄e ⁊ talar huad riett er/Huør hn̄ hatar Ranginden̄ ⁊ Agyrndena/⁊ tekur ſijnar Hendur j fra þui/ ꝥ hn̄ þiggieønguar Skeinkingar/Huør ad tilbyrger ſijn Eyru/ ſo han̄ heyre ecke Bloodſkulld/⁊ lykur ſijn Augu aptur/ſo ad hn̄ ſiæe eingen̄ Jllſkupør. 16 Sa mun j Hædunum byggia/ og Biørgen̄ munu hans Virke og Verndar hlijf vera. Hans Braud mun hm̄ giefaſt/ſitt Vatn ꝥ hefur hn̄ vijſt. 17 Þijn Augu munu þan̄ Kongen̄ ſiæ j ſin̄e Fegurdar prijde/Þu munt ⁊ ſiæ ꝥ Landed wtun̄dkad. 18 So ad þitt Hiarta mū vndraſt ꝥ næſta/⁊ ſeigia. Huar eru nu þeir hiner Skriptlærdu? Huar eru Raadgiafarar? Huar eru nu Canzelerar? 19 Þar ad auk mūtu ecke ſiæ ꝥ øfluga Folked/ꝥ Folked ſ diwpſett Tūgumæl hefur/huørt ed Man̄ fær ecke ſkiled/⁊ af oſkilianlegu Tungumæle ſem ecke kan̄ ad ſkiliaſt.

2. Chron. 32/23.

2. Re. 19/35

Fyrerheit vppa Hialp

20 SKoda þu Zion vora Hætijda Borg/ þijn Augu ſkulu ſiæ Jeruſalem/þa Øruggu Bygging/eina Tialldbwd ſ ecke verdur j burtu flutt/Huørrar naglar ꝥ alldrei ſkulu vtdragaſt/⁊ eingen̄ hen̄ar ſtøg j ſundur ſliten̄ verda. 21 Þuiad DROTTin̄ mū þar Volldugur hiæ oſſ vera/⁊ þar mūu vijdar Vatzgrafer vera/ſo ad ønguu Skipe mū þʳ mz Arū yferroœd/ ⁊ ønguar Galeidur munu þangad ſigla. 22 Þuiad DROTTin̄ er vor Domare/DROTtin̄ er vor Meiſtare/DROTTin̄ er vor Kongur/hn̄ hialpar oſſ.

23 Læted þa ſijnar Snørur vpp ſpan̄a / þær munu þo ecke hallda. So munu þeir ⁊ eirnen̄ Merkenu a Maſtrenu ecke wtſlæ. Þa mun miklu koſtulegu Herfange wtſkipt verda/ſo ꝥ eirnen̄ hiner høllttu munu ræna. 24 Og eingen̄ Jn̄byggiare mun þa ſeigia/Eg em veykur Þuiad þad Folked ſem þar jn̄e byggier mun hafa Syndan̄a fyrergiefning.

Komed

XXXIV

Komid hingad þier enu Heidnu z heyred/þier Folked hygged ad þui/Jørden hun heyre til/z huad þar er jñe/Veralldarkringlañ med heñar Avøgstum. 2 Þuiad DROTTiñ er reidꝛ vppa allar Heidnar Þioder/z Gramur vppa allt þra Herlid/hñ mun formæla þeim z ofurselia til Dꝛapsins. 3 Og þrra hiner j hel slegnu mũu j burt kastader verda/ so ad af þeirra Lỹkømũ mũ O þefur vpp koma/z Fiolleñ munu flioota af þra Bloode. 4 Og allt þ a Herlid Himensins mun forrotna/ z Himeneñ mun til samans broteñ verda lỹka sem añad Brief/ z allur hans Herskare mun vpp visna / Lỹka sẽ añad Laufblad vpp visnar a Vỹnvide/ z so sem eitt þurt Laufblad a Fỹkiutrienu. 5 Þuiad mitt Suerd er Drucked a Himnenum/ z sia þu/þ mun ofañ fara yfer Edom / z yfer þad boluada Folked/til straffs.

6 Suerd DROTTins er fullt af Bloode/z þyckt af Feyte/af Bloodenu Lambaña z Hafraña/ af Nyrnafeyteñe Hrwtaña. Þuiad DROTTiñ helldꝛ eitt Mañslag til Bozra/ z eitt mỹked Mañdrap j Landenu Edom. 7 Þar verda Einhyrningarner medur þm vnder ad krwpa/z Vngneyteñ medꝛ þeim Feitu Nautum. Þuiad þra Land mun drucked verda af Bloode/z þra Jørd boolgeñ verda af Feite. 8 Þuiad þ er sa hefndar Dagur DROTTins/z Aared endurgialldsins ad hefna Zion. 9 Þar munu þra Læker verda ad Bike/ z þra Jørd ad Breñesteine. Ja/þra Land mun ad breñande Bike verda / þad huørke mun sløckna Daga nie Nætur. 10 Helldur mun eilỹfleg Suæla vpp af þui ganga/z vm Alldur z Æfe mun þad j eyde vera / so ad þar mun eingeñ j giegnum ferdast ad eilỹfu. 11 Helldur skal þad eignast Reyrdrumꝛ z Tindsuin/Nattuglur z Hrafnar skulu þar bwa.

Þuiad hñ mun draga þar yfer eirn Mælefrꝛæd/ so ad þ j eyde verde/z eitt Mælis Lood ad þ skal vera j eyde. 12 So ad þra hiner Edalbornu sku kallast Herrar s̃ eckert Lãd eiga/ z aller þeirra Høfdingiar hafa eirn enda. 13 Og þar munu Þyrnar vppvaxa j þeirra Høllum / Netlur z Þyslar j þeirra Slotum / z mun vera eitt Bæle Drekaña / z Grashage Strutsfuglaña. 14 Þar munu til samans hlaupa Draugar z Skrỹmsl/ z eitt Troll mun þar ødru mæta / Næturdraugar munu eirneñ þar sitt Bæle hafa z sỹna Hufld þar fiña. 15 Þar mun z eirneñ Tindsuiñed hreidra sig/leggia z wtklekia vnder þess Skugga/ so munu eirneñ Hræfuglarner þar til samans koma.

16 Leited nu j Book DROTtins z lesed/þ^r mũ ecke j einu af þssu brestꝛ vera/z þar mũ eirneñ ecke neitt missast/hỹke hitt nie þta. Þuiad hñ er sa s̃ þ miñ Muñ bydꝛ. z hñs Ande er þ s̃ þ til sãans fœrer. 17 Hñ sender hlutfalled yfer þa/z hñs Hond wtskipter Mælernum a mille þra/ so ad þr eigneſt þ þar jñe ad eilỹfu/z blỹfe þar jñe vm Alldur z æfe.

Aminning

a (Herlid Himensins) so kallar hañ Gydinga Folk/med þeirra Gudlegre Embættis þionustugiørd/ huar af þr hiell du sig sẽ Himneskt Folk hiaa Heidingium

Jes. 63/4.

Epter foreydslu Jerusalem mun vera ein eilỹf Foreyding

XXXV

ENN su Eydemørkeñ z Obygdeñ mun lysteleg vera/z Slietllended mũ gledelegt standa/z bloomgast lỹka sem Liliugras. 2 Hun mũ blomgast z gledeleg standa j allskyns Lyst z Fognude. Þuiad Dyrdeñ Libani er heñe giefeñ/og Prỹdeñ Carmels z Saron/þr sia þa Dyrdar vegsemd DROTTIns/þa Fegurdar prydena vors Guds.

3 Styrked Lwnar Hendꝛ/ z endurlỹfged þau veyklудu Knien. 4 Seiged þm efablendnum Hiortũ/vered hrauster j Huganum/ z vered ei Ottaslegner / Sjied ad yduar Gud kiemꝛ ad hefna/Gud sa ed endurgielldꝛ/ hñ kiemꝛ z mun hialpa ydꝛ. 5 Þa mũu Augũ Blindra vpp lukast/z Eyrun Daufra opnud verda. 6 þa mũ hiñ hallte vpp støkua s̃ Hiørtur/ z Tũgañ hins Mallausa mũ lof seigia. Þuiad þ^r mũu Vatzræser j Eydemørkuñe hingad z þangad fliota/z Vatzstraumar vm slietllendid. 7 Og huar ed ædur hefur vered hørd Grũd/þar skulu Støduvøtn vera/z huar ed Þurrlended hefur vered / þar skulu Vppsprettubruñar vera. Þar ed ædꝛ fyrre hafa Høggormar leiged/þar skal Gras Reyr z Stør standa. 8 Og þar mun Braut z Vegꝛ vera / huør ed kallast mun sa hiñ Heilage vegureñ þar eingeñ Saurugur mun vppa ganga. Og sa hinn same mun vera fyrer þa/ so ad þeir gange þar vppa/ so þ eirneñ hiner Fauỹsku kuñe ecke ad villast. 9 Þar mun eckert Leon vera/z eckert oarga Dyr mũ þar vppa ganga/nie þar funded verda/helldꝛ mun þar frỹ og vgglaust ganga meiga. 10 Þeir hiner endurkeyptu DROTTENS munu aptur koma

Spadomur af kallan Christelegs Safnadar/ wt af Gydingum z Heidingum

Ebr. 12/12

Math. 11/5

z 15/30

z 21/14

Spadomur wt af Ryknu Christi

Joh. 7/38.

Trwañ a Christum

z til Zion koma med Fagnadar kiæte/Eilijf glede mun vera yfer þra Høfdum/Glede z Fø gnud munu þr høndla/z hrygd z Sorg mun hliota j burt ad vijkia.

XXXVI

Senacherib
2 Reg.18/13
2 Kron.32/1

a (Rabſake) þydeſt ædſte ſkeinkiare a Norrænu/þar ꝥ høfum vier ꝥ norrænad hiñ ypparſta Skeinkiara.

OG þad ſkiede ſo a þui fiortanda aare Kongſins Ezechias/ ꝥ Konguren̄ af Aſſyria Senacherib for vpp j moote øllū føſtū Borgū j Juda/z yferuan̄ þær. 2 Og Kōguren̄ af Aſſyria ſende a Rabſake fra Lachis til Jeruſalem/til Kongſins Ezechia med mikelle Magt/ z han̄ gieck til Vatzreñuñar hins efſta Dykeſins/vid Veigen̄ hia Akrenum Litarans.
3 Og Eliakim ſonur Hilkia/ Hofmeiſtaren̄/z Sebna Canzeleriñ/z Joah ſonr Aſſaphs ſkrifaren̄ geingu wt til hn̄s. 4 Og ſa ypparſte Skeinkiare ſagde til þra/Seiged þta Ezechia/ So ſeiger ſa hiñ mikle Kongr/ſa Konguren̄ af Aſſyria. 5 Huada trauſt er ꝥ er þu treyſter vppa? Eg helld ad þu lærur ſo vmtelia fyrer þier / s̄ þu hafer Raad edur Magt til ad beriaſt. Vppa huørn treyſter þu þa? Ad þu ert fallen̄ fra mier? 6 Treyſter þu vppa þann j ſundurbrotna Reyrſtafen̄ Egyptaland? Huør ef nockur ſtydur ſig þar vppa/þa geingur hn̄ jn̄ j hans Hønd z j giegnum ſtijngur hana/ſo giører Pharao Kongr Egyptalands/øllū þm̄ ſem vppa han̄ treyſta. 7 En̄ villtu ſeigia mier. Vier treyſtū vppa DROTTiñ Gud vorn/Huørt er hn̄ ecke ſa/huørs Hæder z Olltøru ad Ezechias hefr nidur broted/z ſagt ſo til Juda z Jeruſalem/Fyrer þeſſu Alltare ſkulud þier til bidia.
8 Nu vel/þa reyndu til vid miñ Herra Kongen̄ af Aſſyria. Eg vil giefa þier tuø Þuſund Heſta/Laattu ſia huørt þu kan̄t hia þier ad faa þa ſem þar vppa rijda. 9 Huørnen̄ villtu þa blijfa fyrer einum Høfudsmañe hins minſta Þienara mijns Herra? Og þu treyſter vppa Egyptaland/fyrer ſaker þra Heruagna z Riddaralids. 10 Þar med meinar þu ad eg hafe aan DROTtins vpp fared j þetta Land til ad fordiarfa ꝥ / Jaa/DROTTiñ ſagde til mijn/ Far þu vpp j ꝥ Land z fordiarfa þad.
11 EN Eliakim z Sebna z Joah ſøgdu til þeſſ ypparſta Skeinkiara / Tala þu vid þijna Þionuſtumen̄/a Syrlendſt Tungumaal/þt vier ſkiliū ꝥ fulluel/z tala ecke vid oſſ Gydinga Maal/ꝥ Eyrū Folkſins ſem vppa Mwrunū er. 12 Þa ſagde ſa ædſte Skeinkiare/Huørt meinar þu / ꝥ miñ Herra hafe ſent mig til þijns Herra ad eins/eda til þijn ſlijkum Ordū ad tala/ z ecke miklu framar til þra Mañа s̄ þar vppa Mwrnū ſitia/ſo ad þr med ydur ete ſiñ eigen̄ Þreck/z drecke ſitt eiged Þuag. 13 Og ſa ædſte Skeinkiare ſtood z kallade mz hærre Rauſt a Gydinga Tungu/z ſagde. Heyred þau Orden̄ hins mikla Kongſins/ Kōgſins af Aſſyria. 14 So ſeiger Konguren̄. Laated ecke Ezechiam tæla ydr/þt hn̄ kan̄ ecke ad frelſa ydur. 15 Og laated ecke Ezechiam giefa ydur ofmijked trauſt vppa DROTTiñ/ꝥ hn̄ ſeiger. DROTTiñ mun frelſa oſſ. Og þſſe Borg mun ecke giefen̄ verda j Hendur Kongſins af Aſſyria. 16 Hlyded ecke Ezechia/ þt ſo ſeiger Konguren̄ af Aſſyria.
Giøred mier ꝥ til vilia/z ganged wt til mijn/þa ſkulud þier/huør ydar ſem eirn af ſijnum Vijnuide z ſijnu Fikiutrie eta/ z wr ſijnum Brunne drecka. 17 Þangad til ad eg kiem z flyt ydur j eitt Land/þad lijka er ſem ydart Land/Þad Land ſem Korn z nytt Vijn er jnne/ Þad Land ſem Braud z Vijngardar eru jñe. 18 Laated ecke Ezechiam telia vm ꝥ ydur/þad hn̄ ſeiger/DROTTiñ mun frelſa oſſ. Hafa nockud Guder Heiden̄a þioda frelſad huør ſitt Land af Hende Kongſins j Aſſyria? 19 Huar eru þeirra Guder til Hamath z Arpad? Huar eru þr Guderner Sepharuaim? Hafa þr nockud frelſad Samariam af miñe Hende?

2 Re. 18/31

Sup. 10/10

20 Huørier af allra þſſara Landa Gudum hafa frelſad ſitt Land af miñe Hende? So þad DROTTiñ ſkyllde frelſa Jeruſalem af miñe Hende?
21 En̄ þr þøgdu z ſuørudu hm̄ ønguo/Þuiad Konguren̄ hafde ſo boded z ſagt/Suared hønum ønguo. 22 Þa komu þr Eliakim ſonr Hilkia Hofmeiſtaren̄/ z Sebna Canzeleren̄ z Joah ſonur Aſſaphs Skrifaren̄/med ſundur rifnū Klædū/z ſøgdu hm̄ fra Ordū þſſ ædſta Skeinkiara.

XXXVII

2. Re. 19/1
2 Par. 32/1

EN þa ed Konguren̄ Ezechias heyrde þta/Reyf hn̄ ſijn Klæde/z tok a ſig Hrygdarbuning/z gieck jn̄ j Hws DROTTins. 2 Og ſende Eliakim Hofmeiſtara/ z Sebna Canzelera/mz þeim ellſtu Kieñemøñum/med Hrygdar buninge klædda/til Prophetans Eſaia ſonar Amos. 3 Ad þeir ſegde til hn̄s. So ſeiger Ezechias. Þetta er eirn

er eirn Dagur Normungar/Stroffunarenar z Hædungarinar. Og er ei olijkt sm þa Børn en eru ad fædingu komenn/ Enn þar er eingen Kraptur til ad fæda. 4 Ad DROTTen Gud þin villde nockud heyra þau orden Rabsacis / huorn ed hans Herra Kongurenn af Assyria hafde sendt / til ad lasta þn Lifanda Gud/og til ad lyta hann mz suoddan Ordum/ sem þad DROTTin Gud þin hefur heyrt. Og þad þu villder eina Bæn vpphefia/fyrer þeim sem epter eru / sem en eru epter.

Bæn Esaiæ

5 Og þionustumen Kongsins Ezechia komu til Esaia. 6 En Esaias sagde til þra/seiged so ydrum Herra. DROTTin seiger so/Vertu ei Hrædd: fyrer þm ordu sm þu hef: heyrt med: huorium þ Suein^v Kongsins af Assyria hafa nidrad mier. 7 Sia þu/ Eg vil giøra honum eitt anad Hugarfar/z hn skal fa þad nockud ad heyra þ han fare Heim aptur j sitt Land/og j sijnu Lande mun eg læta hn fyrer Suerde falla.

Fyrerheit vm Hialp

8 En þa ed sa ypparste skeinkiare kom aptur/fan hn Kongen af Assyria Strijdande j mote Libna/Þuiad hn hafde heyrt þ hn være j burt faren fra Lachis. 9 Þui þar kom þ ryckte af Tirhaka Morlands Konge/Seigiande/Hn er wtfaren til ad strijda a mote þier.

Tirhhaka

10 Þa ed hn heyrde nu þ/Sende han Bod til Ezechia z liet seigia hønu/ Seiged Ezechia Kongenum j Juda so. Lættu ecke þin Gud tæla þig vppa þn ed þu treyster/z seiger/Jerusalem mun ecke giefen verda j Hendur Kongenum af Assyria. 11 Sia þu/Þu hefur hey t hu ad Kongarner af Assyria hafa giort øllu Løndum/og foreydt þm/z þu skyllder frelsadur verda? 12 Hafa nockud Guderner Heidingiana frelsad þau Lønden sem mijner Fedur hafa fordiarfad?/sem er Go san/Haran/Rezeph/z Børn Eden til Thelassar. 13 Huar er sa Kongurenn til Hamath? Og sa Kögurenn til Arpad/z sa Kögurenn Borgaren^v Sepharuaim/Hena og Jua?

14 Og þa Ezechias hafde teked vid briefenu af Sendebodanu/z lesed þ/Gieck hn vpp j Hws DROTTins/z breidde þ vt þ DROTTne. 15 Og Ezechias badst fyrer til DROTTins/z sagde. 16 DROTTin Zebaoth/ þu Gud Jsraels/þu s situr vpp yfer Cherubim/Þu alleirn ert Gud yfer øllu Kongarijkiu a Jordu/ Þu hefur Skapad Himenn z Jørd. 17 DROTTin hneig þu þijn Eyru z Heyrdu þ Vpplwk þijnu Augu DROTTin z sia þu / Heyr þu øll Ord Senacheribs/sem han hef: sent til ad lasta þan Lifanda Gud. 18 Sanninde eru þ DROTTin/ ad Kongarner af Assyria hafa j eydelagt øll Kongarijke/med þra Løndum. 19 Og hafa þra Godu j Elld kastad/Þuiad þr voru ønguer Guder/ helld: Manana Handaverk / Stockar Steinar/ þr eru tortynder. 20 En nu DROTTin Gud vor/Hialpa þu oss af hans Hende/so þ øll Kongarijken a Jordu reyne þad/ad þu alleina siert DROTTin.

Bæn Ezechiæ Kongs

21 Þa sende Esaias son: Amos til Ezechia z liet seigia hm/ So seiger DROTTin Gud Jsraels/Vm þ þu hefur bedid mig vegna Kongsins Senacheribs af Assyria. 22 Þa er þta þ er DROTTin seiger af hm. Jungfrwen Dotter Zion hu forsmar þig z hæder ad þier/z Dotturen Jerusalem hrister Høfuded epter þier. 23 Hun hef: þu smanad z lastad? Yfer huorn hef: þu þijna Raust vpphafed? z vpphafed þijn Augu j mote þeim Heilaga j Jsrael. 24 Fyrer þijna Þionustumen hefur þu DROTTne Hædug tillagt/z seiger. Fyrer þan fioldan mina Heruagna em eg hier vpp faren a Hæder Fiallana/ vid þa Sijduna Libanon/ z hefe afhøggued hns hæfan Cedrus vid/mz þm hans wtvøldu Grenetriam /z j giegnu em eg kömen Hædern^v til enda þssa Skogarins j Ladenu. 25 Eg hefe vppgrafed z drucked Vøtnen/z hefe med mijnu Soolu vppþurkad øll þau hin nidrebyrgdu Vatzboolen. 26 En hefur þu ecke heyrt þ eg fyrr meir giørde so/ z þ eg breytte so fordu daga/z giøre nu so eirnen/þ sterkar Borger verde nidur brotnar j Griothrwg: ? 27 Og þ þra jnbyggiendur verde veyker og skielfder z til skamar giørder/z ad þr verde ad Twngrast z grænu Jurtriu/lijka s anad Hey a Ræfrum vppe/huort ed vpp visnar ad: en þ er fullvaxid. 28 En eg þecke vel þin Bwstad/þijna Vtgongu z Jngongu/z þitt Grimdaræde a mote mier. 29 Med þui þa ad þu Olmast so a mote mier/z þ þijn Drambseme er hier vppkomen þ mijn Eyru / Þa vil eg setia eirn Hring j þijnar Naser/ z eitt Beisl j þinn Mun/ og leida þig þan sama veg heim aptur sem þu komst hingad.

Gud vill ecke yfergiefa sijna sem hn akalla

Psal. 129/5

Sup. 10/12

30 En þ skal vera þi^r til merkis/Et þta ared þ vndertrodna/þ anad ared/huad sialft vex. Þad þridia ared nid: said z vppyrked/Planted Vijngarda/z eted þra Avøgstu. 31 Þuiad þr hiner frelsudu af Hwse Juda/z þr hin^r eptervordnu mun en apt: rotfestast vnder si^r/z yfer sig Avøgst bera. 32 Þuiad af Jerusalem mun en wt ganga þr s epter eru vordn^r/z hiner frelsudu af fiallenu Zion. Suodda mu giøra Vandlætinge DROTTins Zebaoth.

Teikn

33 Þar fyrer seiger DROTtiñ so af Kōgenū j Assyria/hñ skal ecke koma j þessa Borg/ og hañ skal þar ongre Pijlu ad skiota /ꝛ eingeñ Herskiølldur skal þar fyrer koma/ ønguañ Virkis vegg skal hñ j kringum hana giora. 34 helldꝛ skal hñ aptur snua þñ sama veg sm̄ hñ kom hingad/so ad ecke kome hñ j þessa Borg seiger DROTtiñ. 35 Þuiad eg vil vernda þssa Borg so ad eg hialpe heñe/ miña vegna og vegna mijns þions Dauidz.

Fyrerheit vm Hialp

36 Þa for Eingell DROttins wt/ꝛ slo j Herbwdū Assyrianskra Hundrad fim̄ ꝛ Attatijge þusunder maña. Og þa ed þr stodu vpp snem̄a vm Morguneñ / Siæ þu/þa læ þar alls stadar fullt med Dauda Lijkame. 37 Og Kongureñ af Assyria Senacherib suipte Herbwdū og for j burt og snere Heim aptur/ꝛ bleif til Niniue. 38 Og ꝥ skiede so/þa ed hñ badst fyrᵉ j hwse Nisroch Guds sijns/þa slou hañ syner hñs Adramelech ꝛ SarEzer medur Suerde/ ꝛ þr flydu j Landid Ararat/og hñs sonur AssarHaddon vard Kongur j hñs stad.

2 Re. 19/35
Tob. 1/21
Senacheri bs Herlid j Helsteiged aꝥ Einglenum/ꝛ hañ sialꝥur drepeñ aꝥ sijnum sonū

XXXVIII

A þeim tijma vard Ezechias Daudsiukur/ Og Spæmadurinñ Esaias sonur Amos kom til hñs og sagde til hans / So seiger DROTTiñ/Rædstafa þu þijnu hwse/þt þu munt Deyia og ecke Lifa. 2 Þa snere Ezechias sijnu Andlite til Veggiar og Bad til DROTTins/ꝛ sagde. 3 Minstu DROTTiñ a ꝥ/huørneñ ad eg hefe geinged fyrer þier j Sañleika mz fullkomnu hiarta/og ꝥ giørt huad þier hefur lijkad/ꝛ Ezechias Griet miøg.

2 Reg. 20/1
2 Pa. 32/24

4 Þa skiede Ord DROTTins til Esaia og sagde. 5 Far þu af stad og seig Ezechia. So seiger DROTTiñ Gud þijns Fodurs Dauids. Eg hefe heyrt þijna Bæn/ ꝛ sied þijn Tær/ Sia þu/ad eg vil leingia þijna Lijfdaga vm Fimtan ær. 6 Og vil þig a samt med þessare Borg frelsa af Hende Kongsins j Assyria/Þuiad eg vil Vernd veita þssare Borg. 7 Og haf þier þad til Teikns af DROTTne/ad DROTTiñ mun ꝥ sãa giora huad hñ hefur talad. 8 Sia þu/Eg mun Skuggañ a Solar Skijfuñe Achas læta aptur vm Tiju Lijnur til baka ganga /yfer huoriar ed hñ hefur ædꝛ geinged /so þad Soleñ skal ganga vm Tiju Lijnꝛ til baka aptꝛ a Solᵘ skijfuñe/yfᵉ huoriᵘ ad hū er þo ædꝛ geingeñ

Ezechias verdur Bænheyrdur

Teikned

9 ÞEtta er su Ritningeñ Ezechia Kongsins Juda/þa ed hñ hafde Siukur verid/ꝛ var heilbrigdur vordeñ af Krankdæmenu.

10 Eg sagda/Nu hlyt eg ad fara til Heliar Portdyra/þa miñ tijme var wte/þa eg hugde mier þo leingur ad lifa.

Þackargiørd Ezechiæ

11 Jeg sagda/Nu ma eg ecke leingur siæ DROTTiñ/ Jæ þañ DROTTiñ j Landenu þeirra Lifondu/Nu ma eg ecke leingur siæ þa Meñ/j hiæ þm̄ sem sijna æfe wtlifa.

12 Mijn Æfe er lideñ/ꝛ fra mier j burtu rymd/ so sem añad Fiærmaña hreyse/ ꝛ eg slijt mijna Lijfdaga j fræ lijka sem eirn ᵃ Vefare.

Hann þurrsygur mig vpp/þu giører eina ending vid mig fra Deigenum til Kuølldsins.

13 Eg huxade/mætte eg eñ lifa allt til Morgūs/ eñ hñ j sundur kramde j miᵉ øll mijn Bein/ Lijka sem añad Leon. Þuiad þu giører wtaf vid mig a Deigenum ꝥ Kuøllded.

14 Eg tijste sem Tranañ ꝛ Sualañ / ꝛ stunde lijka sem Dwfa/mijn Augu villdu wt sprijnga/DROTTiñ eg lijd Anaud/lina þu mier.

a (Vefare) Lijka sm̄ Pradureñ slitnar ꝥyrer einum Veꝥara/þar hañ er midt j sijnu erꝥide/ædur eñ hañ aꝥ veit

15 O huørsu vil eg ꝥ epterseigia/mz þui hñ hefur tilsagt mier ꝥ/ꝛ giører ꝥ eirneñ/Þar fyrer vil eg alla mijna Lijfdaga fordast ꝥ soddañ Harmkuælingu miñar Sælu.

16 DROTTiñ þar af ᵇ Lifa Meñ/ꝛ ꝥ Lijfed mijns Anda stendꝛ mz øllu j þui sama/þui ad þu liest mig sofna wtaf/ꝛ lijfgader mig.

b (lifa meñ) ꝥ er / aꝥ slijku þijnu Orde/þegar þu ꝥyrerhiest Lijꝥenu/ eñ ecke aꝥ vorum Krapte nie eigeñ Mætte

17 Siæ þu/vm Huggañ var eg miøg Angurbiteñ/Eñ hiartanlega þa hefꝛ þu ad þier teked mijna Sælu/so ad hū fordiarfadest ei/þt þu fleyger øllū mijnū Syndū a bak þier aptur.

18 Þuiad Helujted ꝥ lofar þig ecke/so prijssar þig ꝛ ecke Daudeñ/ꝛ þr sm̄ nidur fara j Grøfena/vænta ecke vppa þiñ Sañleika.

Psa. 115/17
Bar. 2/17.

19 Helldur alleina þr sem lifa þa lofa þig/so sem ad nu giøre eg. Fadereñ mun Børnonum kuñañ giora þiñ Sañleika.

20 DROTTiñ hialpa þu mier/þa vilium vier Spila mijna Lofsongua/so leinge vier lifum j Hwse DROTTINS.

c (Sañleika) ꝥ er Nædarennar ꝛ Lijꝥsins Fyrerheit

21 Og Esaias skipade ad taka Plæstꝛ af Fijkium/ ꝛ leggia yfer hñs Sær /so ad hañ yrde

Heilbrigdur

Heilbrigdur. Þa sagde Ezechias/ Huilijkt teikn er þad/ ad eg meige vppganga j Hws DROTTINS?

XXXIX

A Þeim tijma sende Merodach Bal Adan/ som Bal Adan/ Kongureñ til Babilon/ Brief & Skeinking til Ezechiā/ Þuiad hñ hafde heyrt/ þ hñ hafde Siukr verid & være nu styrkur vordeñ aptr. 2 Þui vard Ezechias gladr/ & synde þm sitt Fiehirdslu Hws/ Silfr & Gull/ & Jurter/ Dyrdleg Smyrsl/ & øll Hwsenn siña Vopna/ & allañ Fiesiood sem hañ hafde/ Þar var ecke þad neitt ad Ezechias synde þeim ecke j sijnu Hwse/ & j hñs Herra dæme.
3 Þa kom Propheteñ Esaias til Kongsins Ezechia/ & sagde til hñs. Huad seigia þesser Meñ til? Og huadañ komu þr til þijn? Ezechia sagde/ Þeir komu wr fiarlægum stødum til mijn/ sem er j fra Babilon. 4 Eñ hñ sagde/ Huad hafa þr sied j þijnu Hwse? Ezechias suarade/ Allt huad j mijnu Hwse er/ þ hafa þr sied/ & þar er ei þ neitt ad eg hafe ei syndt þm j mijnum Fiesioodum.
5 Og Esaias sagde til Ezechia/ Heyr þu Ord DROTTins Zebaoth. 6 Sia þu/ sa tijme kiemur/ ad allt þ huad j þijnu Hwse er/ & huad þijner fedur hafa til samans dreiged/ allt til þssa dags/ þad mun j burt flutt verda j Babilon/ so ad þar mun ecke neitt epterblijfa/ seiger DROTTiñ. 7 Þar ad auk munu þr taka þijn Børn/ sem wt af þier munu koma/ & þu munt vppfæda/ & þr munu hlioota ad vera Herbergis Sueinar j Garde Kongsins af Babilon. 8 Og Ezechia sagde til Esaias. Þad Ord DROTTins er gott sm̄ þu seiger/ & sagde/ Sie ad eins Fridur & Trygd vm mijna Lijfdaga.

2 Re. 20/12
Bal Adan Kongur j Babilon.

Misgiørd Ezechiæ & hñs strapp

XL

HUgged/ Hugged mitt Folk/ seiger ydar Gud. 2 Talid vinsamlega vid Jerusalem/ & Prediked heñe/ ad heñar a strijd hafe eirn enda. Þuiad heñar Misgiørningur er fyrergiefeñ/ þuiad hun hefr b tuefalldlegt medteked af Hende DROTTins fyrer allar heñar Synder.
3 Þar er ein Raust eins Predikara wti Eydemørkeñe. Tilreide þier veg DROTTne/ giøred j Obygdeñe sliettañ Veg vorū Gude. 4 Aller Daler sku vpphefiast/ & øll Fioll & Halsar skulu nidur lægd verda/ & huad oslie tt er þ skal sliett verda/ & huad ojafnt er þ skal eggsliett verda. 5 Þuiad Dyrdeñ DROTTins skal opinberud verda/ & allt Holld eitt med ødru mun Siaa/ þ Muñur DROTTins talar.
6 Þar seiger ein Raust/ Predika þu/ & hñ sagde/ Huad skal eg Predika? Allt Holld er Hey/ & Allr þss c goode er so sm̄ Akursins Bloomstur. 7 Heyed þ vppþornar/ Bloomstred visnar. Þuiad Ande DROTTins blæs þar a/ Ja/ folked er Heyed. 8 Heyed þ vppþornar/ Bloomstred visnar/ eñ Orded Guds vors blijfur eilijflega.
9 ZJon þu sem Predikar/ far þu vppa hatt Fiall/ Jerusalem þu sem Predikar/ Hef þijna Raust vpp med Magt/ Hef þu vpp & ottast ei/ Seig þu Borgunum Juda/ Siaed/ Þar er ydar Gud. 10 Þui siaed/ DROTTiñ DROttiñ kiemr Vollduglegana/ & hñs Armleggur mun Drottna/ Siaed/ hñs Laun eru hia honum/ & hñs bitalingur er fyrer honum. 11 Hñ mun fodra sijna Hiørd sem eirn Hirder/ Hñ mū Lombunum safna a sijna Armlegge/ & þau j siñe Kiølltu bera/ & leida Lamba mædurnar.
12 Huor metur Vøtneñ med Hnefanum & Jñelykur Himeneñ med Spoñeñe? & yfer grypr Jørdena med eiñe þriggia Þūlūga breidd? Og vegr þau Fiølleñ med eirnre Vigt/ & Halsana med eirne Vog? 13 Huor fræder Anda DROTTJns/ & huor Rædgiafe vnder vijsar honum? 14 Huorn spyr hñ ad Rædum/ sa ed hm̄ Skilningeñ giefe/ & kieñe honum þñ veigeñ Riettarins/ & kieñe honū þa Vitskuna/ & vndervijse hm̄ þañ Veigeñ Skilningsins. 15 Siaa þu/ ad hiner Heidnu eru acktader sem sa Drope huor ad j Skioluñe verdur epter/ & suo sem ein lijtil Ogn er j Metaskaluñe blijfr epter. Siaa þu ad Eyiarnar eru sem duptkorn. 16 Libanon være hellst til lijtill til Elldsins/ & hñs Villudyr ecke anægianleg til Breñeoffursins. 17 Aller Heidingiar eru ecke neitt fyrer hm̄/ & lijka so reiknader sem Hiegoome/ & þ s ecke er pared.

Añar partr Bookareñar Esaia/ Spaaer þyrer wt aþ Rykenu Christi.
Matth. 3/5
Mar. 1/3.
Luc. 3/4.
Joh. 1/23.
a (Strijd) Er su Guds þionustugiørd j gamla Testamentenu
b (tuofallt) Sem er Fyrergiefning Syndaña/ & frij og frelse fra Moyses Løgmaale þ er einunges Naad fyrer Syndeña/ Lijfed j Daudañ.
c (Gode) þ er øll þss Goodverk & Lijsterne/ sm̄ Si ynsemeñ kann aþ stad ad koma & framkuæma.

Jnf.46/5. Act.17/29

[b] formegnͬ) Þier/þeir Ryku hafa af Gulle eñ Fatæker af Trie / þeirra Afgude.

[c] (Eingesprettur) huørꝛ ed hæglega verda j burt elltar ⁊ reknar.

18 Huim vilie þier þa eptermynda Gud? Eda huoria Lijking vilie þier hm̃ giøra? 19 Meistareñ steypper vel eina Mynd/ ⁊ Gullsmidureñ yfer Gyller hana/ ⁊ giører þar Sylfur Kediu vid. 20 So lijka huor hñ [b] formegnͬ fatæklegt vpplyptingͬ offꝛ/ sa wtvelꝛ sier ꝥ Trie s̃ ecke fwnar/ ⁊ sæker klokañ Meistara þar til/ sem giører eitt Likneske/ ꝥ varanlegt sie. 21 Vite þier ecke? Heyre þier ecke? Var ydur ꝥ ecke kuñgiort fyrerfram? Hafe þier ecke skiled þad j fra Vpphafe Jardareñar? 22 Hñ situr vpp yfer Jardarkringluñe/ ⁊ þeir ed þar vppa bwa eru sem [c] Eingesprettur. Hñ huør ed wt þenur Himeneñ sem añad þunt Skiñ/ ⁊ breider hñ wt sem adra Tialldbwd/ þar jñe bwed er. 23 Huør ed Høfdingiana giører ad onguu/ ⁊ þa Yferdomarana a Jørduñe giører ad Hiegoma. 24 So s̃ ad hefde þeirra Stofn huørke plantan nie Sæde / nie nockra Root j Jørduñe / so ad þeir / nær ed Vindureñ blæs a mille þeirra/ vpp þorne/ ⁊ eirn Huirfelvindur þeim j burt feyke s̃ ødru Grasstræ. 25 Huørium vilie þier þa eptermynda mig / þeim eg skyllde lijkur vera? Seiger sa hiñ Heilage.

Psa.147/4

26 VPphefied ydar Augu j Hædernar/ ⁊ siæed/ Huør hefur soddan Hlute skapad/ ⁊ wt leider þeirra Her med tølu? Hañ sa sem þa alla kallar med Nafne. Hañs Mætt ⁊ Oflugur Kraptur er so mijkell/ so ꝥ kañ ecke j einu brestur ad vera.

[f] Þad Vnga Mañfolked sẽ treyster vppa siñ eigeñ styrkleika ⁊ Vngdom.

27 Huar fyrer seiger þu þa Jacob/ ⁊ talar so Jsrael/ Miñ vegur er folgeñ fyrer DROTTne/ ⁊ miñ domur hñ geingur fram hiá Gude mijnum. 28 Veistu ecke? Hefur þu ecke heyrt? Ad DROTTiñ sa eilijfe Gud/ sm̃ Endemørk Jardariñar hefꝛ skapad/ hañ verde huorke Þreyttur nie Modꝛ/ hñs Skilningꝛ er Oransakañlegur. 29 Hñ giefꝛ Þreyttũ krapt/ ⁊ styrkleik noogañ ꝥm Vanmættugu. 30 Hiner [f] Vngu verda moodͬ ⁊ Mættlausͬ/ ⁊ ꝥr æskumeñernͬ falla. 31 Eñ ꝥr sm̃ vona vppa DROTTiñ/ ꝥr fæ Hyañ krapt/ so ad ꝥr vppfliuge med Vængiũ sm̃ Erner/ so þeir hlaupe ⁊ verde ecke lwner/ so þeir gange ⁊ mædest ecke.

XLI

Hañ huggͬ sijna/ ⁊ spottar þa ogudlegu.

[a] (Koma) ꝥ er/ læted heyra huad ꝥr kuña.

[b] (Riettferduga) ꝥ er Abraham:

Hañ spottar Heidingia/ þad þeir eru so ærhyggiusamer huørneñ ꝥr kyñe ad forsuara sijn verk/ a mote Gude ⁊ hñs Orde/ þui þeir ottast ad þeir mune falla/ og Mæalefnũum tapa.

LAT Eyarnar fyrer mier þegia/ ⁊ Folked styrkia sig. Læt þa [a] koma hier fram ad ⁊ tala nu/ Lætum oss eigast løg vid. 2 Huor hefꝛ hiñ [b] Riettferduga af Austrenu vppvaked? Huor kallade hann þad hañ geinge? Huør gaf Heidnar Þiooder/ ⁊ Kongana fyrer hønum/ so ad hñ vard þeim yfermættugur/ ⁊ gaf þa hans Suerde/ lijka sem Dupt/ ⁊ hañs Boga sem burtfeykt Grasstra? 3 So þad hñ veite þeim eptirfør / ⁊ foor þar j giegnum med Fride/ og hañ mæddest alldrei a þeim Veige. 4 Huør giører ꝥ? Og verkar þetta? Og kallar alla Meñ huorn epter ødrum j fra Vpphafe? Eg er sa DROTtiñ/ bæde hiñ fyrste ⁊ sijdaste. 5 Þa ed Eyarnar sæu þad/ hræddust þær/ ⁊ Endemerkur Jardareñar skielfdust vid ꝥ. Þeir nælægdu sig ⁊ komu hingad. 6 Eirn hialpade ødrum/ ⁊ sagde til sijns Naunga. Vertu Hughraustur. 7 Timburmadureñ took Gullsmideñ til sijn/ ⁊ giørdu med Hamrenum Þiatred sliett a Stedianum/ ⁊ søgdu/ Þad skal fara vel/ ⁊ þeir festu ꝥ med Nøglum/ so ad ꝥ skyllde ecke skeyka.

[c] (Styrkt) þad er/ eg took þig/ greip ⁊ hiellt ⁊ hafde Hendur a þier

[d] (Volldugu) þad er/ fra Høfdingium Egyptalands.

8 EN þu Jsrael miñ Þion/ Jacob þañ eg hefe wtualed/ Þu Sæded Abrahams mijns hins elskulega. 9 Eg sm̃ þig hefe [c] styrkt allt fra Veralldareñar Endemørkum/ og hefe kallad þig burt fra heñar [d] Volldugum/ ⁊ sagde til þijn. Þu skallt miñ Þion vera/ þuiad eg wtvel þig/ ⁊ forlegg þig ecke. 10 Ottast ecke/ eg em medꝛ þier/ Vijktu ecke/ þuiad eg em þiñ Gud/ Eg styrke þig/ Eg hialpa þier eirneñ/ Eg helld þier vid/ fyrer þa Hægre Høndena mijns Riettlætis. 11 Siæ þu/ Þeir skulu til Hædungar ⁊ til skamar verda/ aller þeir sem þier eru reider/ þeir skulu verda sem eckert/ Og þeir Meñ sem deila a mote þier/ skulu fyrerfarast. 12 So ad þu meiger spyria epter þeim/ ⁊ muntu ecke þa fiña. Þeir Meñ sem þræta vid þig/ skulu verda sem ecke neitt. Og ꝥ Folk sem strijder vid þig / skal hafa eirn enda. 13 Þuiad eg em DROTTiñ Gud þiñ sem styrker þijna Hægre Hønd/ ⁊ til þijn seiger/ Ottast eige/ eg hialpa þier.

Rijked Christi

14 So vert ei hræddur þu Madkorned Jacob/ þier fatæker hoopͬ Jsrael. Eg hialpa þier seiger DROTtiñ/ ⁊ þiñ Frelsare sa Heilage j Jsrael. 15 Sia þu ad eg hefe giørt þig ad huossum nyum þreske Vagne/ sem Agnua hefur/ so ad þu skallt Fiølleñ j sundur þreskia ⁊ j smætt mola/ ⁊ Hædernar giora sem Agner. 16 Þu skallt j sundur dreifa ꝥm so ad Vindureñ blæse þeim j burt/ ⁊ Huirfelvindureñ feyke þeim hiedañ. Eñ þu munt gladuær vera j DROTTne / ⁊ munt hroosa þier af þeim Heilaga j Jsrael.

17 Þeir Fatæku ⁊ Voludu leita ad Vatne/ ⁊ þar er ecke neitt/ þeirra Twnga þornar vpp af Þorsta. Eñ eg DROTTiñ vil bænheyra þa/ Eg Gud Jsraels vil ecke yfergiefa þa. 18 Helldur vil eg Vatzræser opna à Hædum vppe/ ⁊ Vatzbruña a midiu sliettlendenu. Eg mū giøra Eydemorkena ad stoduvotnum/ ⁊ þad Þurralanded ad Vppsprettu Bruñum. 19 Eg mun giefa j Obygdeñe Cedrus vid/ Furu/ Myrte ⁊ Oliu trie/ Eg mun giefa a sliettlendenu Grenetrien / Beike videñ/ ⁊ Busbom huort med odru til samans. 20 So ad þr Siæe/ ⁊ þeckie/ ⁊ merke/ ⁊ skilie æsampt/ ad Hond DROTTins hafe þuilijkt giørt/ ⁊ sa hinn Heilage j Jsrael hafe skapad slijkt.

Joh. 4/10. ⁊ 7/37.

21 SO læted ydvar Mælefne hingad koma seiger DROTTeñ/ Hafed þad hingad huar þier standed vppa / seiger sa Kongureñ j Jacob. Læted þa hier fram̄ ganga ⁊ kuñgiøra ꝥ fyr[r] oss huad epterkomande er. 22 Kuñgiøred oss ⁊ spæed eitthuad ꝥ/ Læted oss med vorum hiørtum hafa þar vakt vppa / ⁊ formerkia/ huorneñ þad skal seirna meir til ganga. 23 Edur læted oss heyra huad epterkomande er. Kuñgiøred oss ꝥ huad hier eptera koma mun/ Þa vilium vier formerkia ꝥ ad þier erud Guder. Trátss/ Giøred añad hu ort Gott/ edur skadseme/ Þa vilium vier seigia þar wt af/ ⁊ sia ꝥ til samans. 24 Siaed/ þier erud wt af ønguu/ ⁊ ydar giørningur er ⁊ af ønguu/ ⁊ ad [e] wtvelia ydur er andstyggelegt.

25 Eñ eg vppvek eirn vt af Nordrenu/ ⁊ kiemur af vppgøngu Solareñar/ hñ mun j mijnu nafne Predika/ ⁊ hñ mun ganga yfer hina [f] Volldugu/ sm̄ yfer añañ Jardar Leir/ ⁊ hñ mū nidr troda þañ saureñ lijka sm̄ añar Leirkiera smidr. 26 Huor kañ nockud ad kuñgiøra wt af Vpphafenu/ þa vilium vier skilta ꝥ/ edur Spæ fyrer fram̄/ þa vilium vier seigia/ Þu seiger riett. Eñ þar er sa eingen ed kuñgiøre/ eingeñ sa s̄ nøckud lætr heyra / eingeñ s̄ kñ ad heyra eitt ord af ydur. 27 Eg em fyrstur sem til Zion seiger/ Sia þu/ ꝥ sama er ꝥ/ ⁊ eg gief Jerusalem Predikara. 28 Eñ eg lijt þangad/ eñ þar er eingeñ/ ⁊ sie a mzal þra/ eñ þar er eingeñ Rædgiafare. Eg adspyr þa/ eñ þr andsuara þa ønguu. 29 Sia þu/ ꝥ er allt samañ ecke vtañ Armæda ⁊ ønguu neytt mz þra giørningum/ þra Afguder eru Vindur ⁊ Hiegome.

[e] (wtvelia ydur) ꝥ er/ hu ør sm̄ helldur wt af ydur/ ⁊ geingr vid yd[u]r Frammferde / sa er Andstygd
[f] (Volldugu) Þa kallar hñ hier Saga-nim/ ꝥ er þa hina Hæstu j andlegre stett/ so sem þa Ædstu Kieñemēñ/ Levita/ Biskupa/ ⁊ Presta.

XLII

SJA þu/ Þad er miñ þion. Eg helld hm̄ vid/ ⁊ miñ sa hiñ wtualde/ a huoriñ mijn Sala hefur Giedþeckne. Eg hefe honum miñ Anda giefed/ hñ mun Doomeñ wt flytia medal Heideña þioda. 2 Hñ mun huorke kalla nie hroopa/ ⁊ hñs Raust mun ecke heyrast a Strætunū. 3 Þañ brækada Reyreñ mū hñ ecke j sundr briota/ ⁊ þñ riukanda Lijnkueik mun hñ ecke wtslockua. Hñ mun kieña ad hallda Domeñ med Sañleiknum. 4 Hñ mun ecke Møglunarsamur nie [a] hrædelegur vera/ so ad hñ a Jørdu Riettteñ vppbyrie/ Og Eyiarnar munu epter hans Løgmæle vænta.

Mat. 12/18 Vt af Rijke nu Christi.
[a] (hrædelegur) ꝥ er/ Mañ sk ecke vera hardur edur beisklundadur ⁊ bystur/ helldr vingiarnlegur og goodur.

5 So seiger Gud DROTTiñ/ sa ed Himeneñ skap[ar] ⁊ wtbreider/ sa ed Jørdena giører ⁊ heñar Avøgst / sa ed folkenu þui sem þar er vppa Andardratt giefur/ ⁊ Andañ þm sem þar vppa gãga. 6 Eg DROTTiñ hefe kallad þig mz Riettlæte/ ⁊ hefe teked þig vid þijna hønd/ ⁊ hefe bijvarad þig. Og hefe þig giefed til Sattmæla medal Folksins/ til Liossens Heideña. 7 So ad þu skt opna Augū Blindra/ ⁊ Hertekna j burtleida wr Fangelsenu/ ⁊ þa sem þar sitia j Myrkrunum/ j burt wr Dyblissuñe. 8 Eg DROTTiñ/ ꝥ er mitt nafn/ ⁊ mijna Dyrd vil eg ønguū ødrum giefa/ nie mitt Lof Afgudunum. 9 Siæ þu/ huad epter komanda er kuñ giøre eg fyrer fram̄/ ⁊ hid Nya giøre eg vitanlegt/ ædur eñ þad vppgeingur/ þa læt eg ydur þad heyra.

Spædomur ⁊ þyrersøgn vt af Christo
Luc. 2/23
Act. 13/47
Jnf. 49/6.

10 SYnged DROTTne Nyiañ Lofsøng/ hñs Lofstyr er allt til Veralldareñar enda. Þeir j Sioonum fara ⁊ huad þar er jñe/ þær Eyiarnar ⁊ þr sem þar jñe bwa. 11 Kalled hætt þier Eydemerkur/ ⁊ Borgernar þar jñe/ med Þorpunū/ þar sem Kedar byr/ þr giefa af sier fagnadar hliood sem j Griot hellunum byggia/ ⁊ kalla af Hædum Fiallaña. 12 Læted þa giefa DROTTne Dyrdena/ ⁊ hñs Lof kuñgiøra j þm̄ Eyionum.

Þackargiørd þyrer Christi Rijke.

13 DROTTiñ mū wtfara sm̄ ein Hetia/ hñ mū Vandlæted vppuekia s̄ eirn Bardagamadur/ hñ mū glediast ⁊ fagna/ hñ mun sijna Ovine yfer viña. 14 Eg þeige vm stund/ ⁊ em hliodur/ ⁊ aptra mier. Enn nu vil eg so hætt hroopa sem su ed Barn fæder. Eg vil foreyda þeim ⁊ vppsuelgia þa alla. 15 Eg vil eyda Fioll ⁊ Hælsa/ ⁊ allt þra Gras vpp þurka.

Og vil

Og vil Vatzfollen ad Eyum giøra/ z Stoduvøtnen vpp þurka.

16 Eñ þa hina Blindu vil eg leida a þm̃ Veige/ sem þeir vita ecke af. Eg vil leida þa a þañ Footstijgeñ sm̃ þeir þeckia ecke / eg vil fyrer þeim Myrkreñ ad Liøse giøra/ z þ jafna sem osliett er. Soddan vil eg þeim giøra/ z ecke yfergiefa þa. 17 Eñ þeir sem treysta vppa Gudena/ z seigia til þeirra steyptu Likneskiaña/ Þier erud vorer Guder. Þeir skulu aptur til baka snwa z til Skamar verda.

18 Heyre þier hiner Daufu/ z lijted hingad þier hiner Blindu/ so ad þier siæd. 19 Huør er so blindr s̃ miñ Þion? Og huør er so Daufr s̃ miñ [b] Sendebode þañ eg sende? Huør er so Blindr s̃ sa hiñ Fullkomne? Og so blindr s̃ Þion DROTTins? 20 Meñ predika ad son nu miked/ eñ þr hallda þ ecke. Þeim er noog sagt/ eñ þr vilia þ ecke heyra. 21 Þo vill DROTTiñ þm̃ vel ß hans Riettlætis saker/ vppa þ ad hñ kostulegt z miked giøre Løgmæled.
22 Þad sama er eitt rænt z rutlad Folk/ þr eru aller Fiøtrũ vafder j Holunũ/ z nidurbyrgd er j Myrkuastofuñe/ Þeir eru ad Herfange vordner/ z þar er eingeñ Frelsare/ þeir eru ræknt er/ z þar er eingeñ sem seiger/ giefed þad aptur.

23 Huør er sa a medal ydar sem sier læte slijkt j Eyrum loda/ sa ed giætur þar ad giefe z þui hlyde/ huad hier eptr mun koma? 24 Huør hefur yfergiefed Jacob til Gripdeillda/ z Jsrael þeim Ræansmøñum? Hefur ecke DROTTiñ giørt þ/ moote huørium ad vier høfum synd gast? Og þeir villdu ecke a hans Vegum ganga/ z hlyddu ecke hans Løgmæle. 25 Þar fyrer hefur hñ wthellt yfer þa grimd siñar Reide/ z eirnre Strijds magt/ z hefur so vppbrent þa allt vm kring/ eñ þr formerkia þ ecke/ Og hefr kueikt Elld vm þa/ eñ þr leggia þ ecke vp þa Hiartad.

[b] (Sẽdebode) þ eru þeir Kieñemaña høfdingiar/ z þr ed høfdu embætted a mæal Folk sins / sem ødrũ ættu ad kieña/ eñ eru hiner blindustu/ So sm̃ Christus vottr j Evangelio/ vm þ Sallt sm̃ til einkis er ordeð/ z þeir Lærdu eru opt rangsnwner

XLIII

Og nu seiger DROTTiñ sa ed þig hefur skapad Jacob / z þig hefur giørt Jsrael. Ottast þu ecke/ þuiad eg hefe frelsad þig/ eg hefe kallad þig mz þijnu Nafne/ þu ert miñ. 2 Þui nær ed þu geingur j giegnum Vøtneñ/ mun eg hiæ þier vera/ so ad Vatzfølleñ skulu ecke dreckia þier. Og ef þu geingur j Elldeñ skalltu ecke breña/ z sa Elldslogeñ skal ecke vpp breña þig. 3 Þuiad eg em DROTTiñ Gud þiñ/ sa hiñ Heilage j Jsrael/ þiñ Hialpare. Eg hefe Egyptaland/ Morlãd [a] z Seba giefed j þiñ stad til forlijkunar. 4 Af þui þu ert so dyrt virtur j mijnu Auglite/ so hlytur þu eirneñ vegsamlegur ad vera/ z eg elska þig/ Þar fyrer gief eg Meñ j þiñ stad/ z Þioodernar fyrer þijna [b] Sælu.

5 Þar ß þa [c] oottast þu nu ecke/ þt eg em hiæ þier/ eg vil af Austre þitt Sæde hier fram leida/ z wr Vestre þier til sãans safna. 6 Og eg vil mote Nordrenu seigia/ gief hier fram/ z j moot Sudrenu/ hamla þu ecke. Læt hier fram koma mijna Sonu af fiarlægdeñe/ z mijnar Dætr fra Veralldareñar enda. 7 Alla þa sem med mijnu Nafne nefnder eru/ sm̃ er. Þa eg hefe skapad til miñar Dyrdar/ z þa tilreidt z giørt.

8 Lattu hier fram koma þ Blinda folked/ huørt ed þo hefr Augũ/ z þa hinu Daufu/ sm̃ þo hafa Eyrum. 9 Lætid alla Heidingia koma saman j hoop/ z folkid samañsafnast. Huor er þar a medal þra sem soddañ kuñe ad kuñgiora/ z læte oss þad heyra fyrer fram huad skie skal? Læted þa sijna Votta fram leida z saña þ/ þa munu Meñ heyra þ/ z seigia/ þad er Sañleikur.

10 Eñ þier erud mijner Vottar/ seiger DROttiñ / z miñ Þion þañ eg wtualed hefe/ so ad þier vited þ/ z trwed mier/ z skilied þ/ ad eg sie þad. Fyrer mier er eingeñ Gud giørdur/ so mun z eirneñ epter mig eingeñ vera. 11 Eg/ Eg em DROTTeñ z þar er eingeñ Hialpare vtan eg. 12 Eg hefe kuñgiørt þ/ z eg hefe eirneñ hialpad/ z eg hefe læted seigia ydr þ/ z þar er eingeñ framande (Gud) a medal ydar. Þier erud mijner Vottar seiger DROTTiñ/ so em eg Gud. 13 Og eg em z eirneñ ædr eñ þ nockur Dagur var til/ z sa er eingeñ sem wt af miñe Hende kuñe ad frelsa/ Eg verka þ/ Huør vill hamla þui?

14 Svo seiger DROTTiñ ydvar Frelsare/ sa hiñ Heilage j Jsrael. Ydar vegna þa hefe eg sendt j Babilon / z hefe allar [d] Lokur nidr sleigid / z þa kueinande Chaldeos wti Skipeñ Jagad. 15 Eg em sa DROTTiñ ydar hiñ Heilage/ Eg sm̃ Jsrael hefe skapad ydar Kongr. 16 So seiger DROTTiñ sa ed j Sionũ vegiñ/ z j straungũ Vøtnũ Brautena giør. 17 Nũ sa ed hier wtleidr Vagna z Vijghesta/ Herlid z Magt/ so

ad þeir

[a] (Seba) er Høfudstadr j Morlande.
[b] (Sælu) þ er/ eg læt ønr Lønd eydast ß Kongenum af Assyria/ vppa þ þu beuarest.

Math. 8/11 Fiolgan christelegrar Kyrkiu.

[c] (Ottast) Su christelega Kyrkia, hrædest og þurdar sig þar vppa/ ad þeir eru þar er sem trwa/ z þeir enu Ogudlegu eru marg er.

Hose 13/4.

Nũ huggar z heiter Frelse

[d] (Lokur) þ er/ eg hefe nidurlægt Høfdingiãa/ z hina volldugu j Babylon/ ß Kong Cyrum

ad þeir ligge j einn hoop z stande ei vpp/ so ad þr wtslokne lijka s annar Lijnkueikr wtslokn[r]
18 Hured ecke a hid gamla/ z aktid ecke þad sem fyrr meir var. Þui sæed/ Eg vil giøra nør kud nytt. 19 Nu skal þad vppvaxa/ so ad þier munud þ reyna/ ad eg giøre vegu j Eydemørke nne/ z Vatzstrauma j Obygdenne. 20 So ad mig prijse Villudyren a Mørkunn/ Drekarner z Strwssfuglarner. Þuiad eg mun Vatnid j Eydemørkenne/ z Vatzstraumana j Obygdenne giefa ad drecka mijnu Foolke/ mijnum wtuøldum.

2 Cor. 5/17
Apoc. 21/5

21 HEtta Folk hefe eg tilreidt mier/ þ skal mitt Lof fram telia. 22 Eige so ad þu hafer kallad mig Jacob/ eda þ þu hafer vegna mijn ervidad Jsrael. 23 Mier hefr þu ad sønu ecke fært þa Saudena þijns Brenneoffurs/ nie mig heidrad med þijnum Forn færingum/ Mig hefur ecke lyst til þinnar þionustu j Matar offrenu/ eg hefe z eirnenn øngua lysting a þijnu erfuide wti Reykelsis veisunne. 24 Þu hefur ecke keypt mier Kalmes fyrer Pening. Mig hefur þu ecke fyllt med Feite þijns offurs/ Jaa/ þu hefur giørt mier Erfides mune j þijnum Syndum z hefur giort mier Mædu j þijnum Misgiørdum. 25 Eg/ Eg em hann sem afmaae þijnar Synder minna vegna/ z minnest ecke þinna Synda.
26 Mintu mig a/ Lattu oss eigast Løg vid / Seig þu fram huornenn þu villt Riettlatur vera? 27 Þijner Forfedur hafa Syndgast/ z þijner Læremeistarar hafa misgiort a mote mier/ þar fyrer þa hefe eg saurgad þa Hofdingia Helgedomsins/ og hefe Jacob ad Boluan giørt/ z Jsrael ad Hædungu.

Þetta alltsa man er þeirr[a] meiningar/ ad vor Verk burt taka ecke Synd ena þyrer Gude/ helldur allet nasta hans nаd so sem hann seig er hier/ Mig/ mig seiger hann/ þ er til ad stilla mig til Fridar.

XLIIII

SVo heyr nu minn þion Jacob/ z Jsrael þann eg hefe wtualed. 2 Suo seiger DROTTinn sa ed þig hefur giørt z tilreidt/ z sa ed þier hiastod veiter allt fra Modr kuide. Ottast þu ecke minn þion Jacob z þu hinn agiætlige/ huorn eg hefe wtualed. 3 Þuiad eg mun Vøtnum wthella yfer hina þyrstu/ z Vatz strømum yfer hina Þurru. Eg vil wthella mijnum Anda yfer þitt Sæde/ z minne Blessan yfer þijna epterkomendur. 4 So ad þr skulu vaxa sem Gras z so sem Vijder vid Vatzlæke. 5 a Þesse mun seigia. Eg em DROTTins/ z hinn mun nefndur verda med þui nafnenu Jacob/ z þsse mun med sinne hende til skrifa sig DROTTNe z mun medur þui nafnenu Jsrael nefndur verda.

Jere. 30/10 z 46/27
Huggun og Fyrerheit.
Joel 2/28
Act. 2/17
a (Þesse hinn annar) þ er/ hier z þ[r] z j øllum Stødum skulu Christner vera eirnenn a mille Heidingianna

6 SO seiger DROTTinn sa Kongurenn Jsraels/ z hans Frelsare DROTTenn Zebaoth/ Eg em hinn fyrste z eg em hinn sijdaste/ z þ vtann mig er eingenn Gud. 7 Og huor er mier lijkur? Eg sem kalla z kunngiøre / z tilreide mier þ/ eg sem j fra Veralldar ennar vpphafe jnnsette Folkid/ Læted þa kunngiora þeim Takneñ/ z huad koma skal. 8 Ottist þier ecke z hrædest ei/ Hefe eg ecke j þ sinn læted þig þ hepra z kunngiort þier þ? Þuiad þier erud mijner Vottar/ Huort er þar nockur annar Gud vtan eg? Þar er eckert athuarf/ eg veit þo ønguann annann.

Sup/ 41/4
Inf. 48/12
Apoc. 1/18

9 HEir sem Skwrgod smijda eru aller samt Hiegome / z þeirra hid Kostulegasta er til øngrar nytsemdar. Þeir eru þra Vottar z sia ecke neitt/ skynia z ecke neitt/ Þar fyr[r] þa hlioota þeir til skammar ad verda.
10 Huorier eru þeir sem eirn Afgud giøra/ z steypa eitt Skwrgod þ sem til einskis er neytt?
11 Sia/ Aller þra Hluttakendur verda til skammar/ þuiad þ eru Hagleiks meistarar af mønnum til. Þo þeir kiæme aller til samans/ þa hlite þeir þo lijka vel ottablandner ad vera vm sig/ z til skammar ad verda.

Skwrgoda Dyrkan

12 Eirn smijdar Jarned med Tøngenne/ z vinnur þ j Gloodenne/ z til reider þ mz Hamrenum/ og erfuidar þar vppa med øllu Afle sijns Handleggs/ þoler eirnenn Sueingd/ þangad til hann orkar eige meir/ Dreckur z ecke vatn/ þangad til ad hann Mædest.

Sap. 13/11
Jerem. 10/3

13 Hinn annar smijd[ur] Tried/ z mæler þ med Mæleþrædenum/ z teiknar þ med Raudsteinenum/ z høggur þ vm kring/ z mætar þ af med Cirklenum/ z giører þ so s adra Mansmynd/ so sem eirn fagrann mann sem j Hwsenu byr. 14 Hann geingr diarft þar ad a mzal Triana j Skogenum/ þ hann Cedrus videnn nidr høggue/ z take Beyke vid z Eike trie/ Ja/ eitt plantad Cedrus Trie/ z þ s af Regnenu er vppvaxid/ z þ monnum være til elldevidar. 15 Hu[r] af menn taka þ huad þr verma sig vid/ z þ menn vppkueikie/ z bake þ[r] Braud vid. Af þui giører hann eitt God/ z tilbidr þ Hann giører þar eirn Afgud wt af/ z nidrkrypr þar fyrer. 16 Helmingenn þar fra vppbrenn[er] hann j Ellde/ z yfer ødrum Helmingenum etur hann Kiøt. Hann steiker Steik/ z mettar sig/

Heimska þeirra sem Skwrgodum þiona/

Vermer

Bermer sig eirnen̄ ⁊ seiger. Nei Jæ/ Eg em heitur vorden̄ / Og sie Mÿna lysting a Elldenum. 17 En̄ þad an̄ad sem epter er/giører hn̄ ad Gude/so ad ꝥ sie hn̄s Afgud/þar ed hn̄ hnickrÿpur ꝑ ⁊ framfellz ⁊ tilbidur/⁊ seiger/Frelsa þu mig/Þuiad þu ert min̄ Gud.

18 Þeir vita ecke neitt/⁊ skilia ecke neitt/Þuiad þr eru forblindader/so ad þra Augu siæ ecke ⁊ þeirra Hiørtu kun̄a ecke ad skilia. 19 Og þad geingur ecke j þeirra Hiarta/ Þar er ⁊ eingen̄ Skynseme nie Vitsmuner fyrer Høndum/ so ad þeir hugleiddu þad/Helmingen̄ þar fra hefe eg med Ellde vpp brent/⁊ a Kolenu hefe eg Brauð bakad/⁊ Kiøt steykt ⁊ ꝥ eted/⁊ skyllde eg nu af þui sem auk være giøra eina Suiuirding / ⁊ skyllde eg hnickriwpa ꝑ einum Trie drumb? 20 Han̄ fæder sig af Osku/hans Tælldregna Hiarta leider hn̄ afvega/ad han̄ kan̄ ecke sÿna Sælu ad frelsa. En̄ þo hugleider hn̄ ecke ad þui / Eru þad ecke Suik sem mÿn Hægre Hønd giører?

b (giørt) ꝥ᷾ hn̄ er ein̄ giøra nde/en̄ ecke þal ske talande/ þyrer vtan̄ giørning/so sem Skurgoden̄ eru

21 MInstu ꝥ Jacob og Jsrael/ Þuiad þu ert min̄ þion/eg hefe tilreidt þig/ad þu siert min̄ þion/Jsrael forgleymdu mier ecke. 22 Eg afmæe þÿnar misgiørder/sem an̄ad Sky/og þÿnar Synder sem Þoku. Snu þier til mÿn/þt eg frelsa þig. 23 Lof synge þier Himnar/Þuiad DROTTin̄ hefr b giørt. Kalla hætt þu Jørd hier nidre/Þier Fiollen̄ vered gladuær mz Føgnude/ Skogurin̄ ⁊ øll Trien þar jn̄e/þuiad DROTTin̄ hefr endurleyst Jacob/og er Dyrdarsamlegur j Jsrael.

24 So seiger DROTTin̄ þin̄ Endurlausnare/sa ed þig hefur tilreidt j fra Modurkuide/ Eg em sa DROTTin̄ sm̄ alla hlute giører/huor ed Himenen̄ wtbreider alleina/sa ed Jørdena wtuidkar æn tilstyrks. 25 Huor ed teiknen̄ san̄sagnaran̄a onytir/⁊ Spæsøgumen̄ina ad Heimsku giører. Sa ed Vitringun̄ snyr til baka/⁊ þra vÿsdom ad fauitsku giører. 26 En̄ stadfester ordid sÿns þions/⁊ fullkōnar c ræded sin̄a Sendeboda. Sem til Jerusalem seiger/ Vertu bygd/og til stadan̄a j Juda/vered bygder/og eg vpp riette þra foreyding. 27 Eg sem seige til diwpsins/þuerra þu/og til Vatzstraauman̄a/þurkist vpp. 28 Eg sm̄ seige til Cyrus/ Sa er min̄ Hirder/ og han̄ skal fullkomna allan̄ min̄ vilia/so ad sagt verde til Jerusalem/ vertu vppbygd/⁊ til Musterisins/þu skallt grunduallast.

(Ræded) ꝥ er Predikun/ med huørre þr rædleggia Folkenu

Cyrus

XLV

Spæmadur in̄ spæer ad Gydingar skylldu koma hm̄ aptr ⁊ þær leyþe wt aþ Fangelsinu þyrer Cyrum/ Þetta vppþyllest epter tuø hundrud Aar liden̄.

Huggun a moote þui epterkomande Fangelse j Babilon

SVo seiger DROTTin̄ til Cyrus sÿns hins Smurda/þn̄ ad eg tek vid hn̄s Hægre hønd/so ꝥ eg legge vnder hn̄ Heidnar þiod᷾/⁊ Kongun̄ Suerded af leyse. So ad fyrer hønum verde dyrnar vpplætnar/og ad þau Borgarhliden̄ blÿfe ecke til luckt. 2 Eg mun ganga frame fyrer þier/ ⁊ Hædernar sliettar giøra/ eg mū Koparhurdernar sundurslæ/⁊ Jarngrindurnar sundr briota. 3 Og eg mun giefa þier þa folgna Fiarsioduna/og þau nidr byrgdu Eleno dia. So ad þu viter ꝥ/eg DROTTin̄ Gud Jsrael hafe þig kallad med þÿnu nafne. 4 Vegna Jacobs mÿns þions/og vegna Jsraels mÿns hins wtvalda. Jæ eg kallade þig mz þÿnu nafne/⁊ nefnda þig þa ed þu þeckter mig en̄ ecke. 5 Eg em DROTTin̄ ⁊ eingen̄ an̄ar/þᵛ er og eingen̄ Gud vtan̄ eg. Eg hefe þig wtbryniad/þa ed þu þeckt᷾ mig en̄ ei. 6 So ad men̄ vite bæde j fra vppgøngu Solaren̄ar/⁊ so j fra nidurgøngu Solaren̄ar/ꝥ æn mÿn sie ecke neitt/ Eg em DROTTin̄ og eingen̄ an̄ar. 7 Eg sm̄ giøre Liosed ⁊ skicka Myrkrin/Eg sem Friden̄ gief/og skicka hid vonda. Eg em DROTTin̄ sm̄ allt þetta giører.

Hn̄ talar hier vm Kong Cyrus/ ꝥ han̄ mune koma og hialpa Jsraels folke.

8 Driwpe þier Himnar hier ofan af/ og Skyen̄ þau rigne Riettuÿsen̄e/Jørdinn liwke sig vpp ⁊ fære Hialprædid/⁊ Riettuÿsin̄ vaxe þar vpp med eirnen̄/Eg DROTTin̄ verka ꝥ. 9 Vei þm sm̄ Møglar j mote sÿnum Skapara/s̄ er skurned med ødrum Leyrkierū / Seiger nockud Leirid til sÿns Leirkera smids/Huad giører þu? eige audsyner þu þÿnar hendr a þÿnu verke. 10 Vei þeim s̄ seiger til Fødursins/Huar fyrer hefur þu gieted mig? Og til Kuin̄an̄ar /Huar fyrer fædder þu?

Jere. 18/ 6
Rom. 9/20

11 So seiger DROTTin̄ sa hin̄ Heilage j Jsrael/⁊ hn̄s a Meistari. Spyried mig ad Teiknum/vÿsid mÿnum Børnū / ⁊ k verkū min̄a handa til mÿn. 12 Eg hefe Jørdena giørt/⁊ Man̄in̄ þar vppa skapad/Eg em hn̄ huors hendur ad Himenen̄ hafa wtbreidt/ ⁊ hefe øllū hn̄s Herskara bodid. 13 Eg hefe hn̄ vppvaked j Riettuÿse/⁊ alla hn̄s vegu vil eg jafnsliettta giøra. Hn̄ skal mÿna Borg vppbyggia/⁊ mÿna Hertekna lausa læta/eige fyr᷾ Peninga nie Fiegiafer/seiger DROTTin̄ Zebaoth.

a (Meistare) ꝥ er sa sem vel kn̄ ad koma þeim til Heidurs aptur/so sm̄ einn Leyrpotta smidur sem er Meistare ⁊ Herra yþer leirnū/kan̄ ad giøra aþ Leirnum huørt Kier sem hn̄ vill.

So seiger

14 So seiger DROTTinn / Syslan Egyptskra/⁊ wtveigier þra Morlendinganna/⁊ so þ hævaxna Folked til Seba/mun undergiefa sig þier/ ⁊ þijner eigenleger vera. Þeir munu þi er epter fylgia/ j Fiotrum munu þeir ganga/ ⁊ fyrer þier munu þeir nidur falla/⁊ þig græt bæna. Þuiad Gud er hiaa þier/⁊ þar er annars eingenn Gud framar.

15 Sannarlegana þa ertu eirn foolgenn Gud/þu Gud Jsraels Lausnarenn. 16 Enn þr Afgud agiørendurner hlioota aller til samans mz Skømm ⁊ smaan ad standa/⁊ aller saan med vanui rdu j burt ad ganga. 17 Enn Jsrael mun frelsast þ DROTTinn/þ eina eilijfa Endurlau sn/⁊ mun ei til Skammar nie til Hædungar verda um Alldur ⁊ æfe.

18 Þuiad so seiger DROTTinn/sa ed Himenenn hefur skapad/ Sa Gud sem Jørdena hefur tilreidt/⁊ hana hefur giørt ⁊ tilbwed/⁊ hefur ei giort hana þ hun skule toom vera/ helldr hefur hann tilbwed hana so þ Menn sku þar vppa bwa. Eg em DROTTinn ⁊ þar er eingenn annar. 19 Eg hefe ei j c leynu talad/ j Myrkunn stødu Jardarennar. Eg hefe ecke til Sædis Jacobs forgiefens sagt / Leited mijn/þt eg em DROTTinn sem af Riettuijsene tala/⁊ kunn giøre þad huad riett er.

b (Verkum) þ er ad þr ecke aþ Opolenmæ de til bidie ann arlega Gude þui eg vil vel seigia þm þ þr amm/huonær þei rra eymd skal endast/þar þyr er skycked þier so/ad þr hall ist til myn alle ina/eg giet og hefe alla reidu vppvakt þnn smm skal hialpa þm

c (Leynum) þ wti tomann He imenn edur þar sem ecke er þolk smm heyra kunne

20 LAted safna sier samann/⁊ koma hier framm til saans/þær Hetir Heidingianna/s ecke neitt vita/⁊ slæda sier framm mz Drumbunn sinna Skwrgoda/⁊ grætbæna þann Gudinn s ecke kann ad hialpa. 21 Kunngiored þ/⁊ komed hier framm ad/⁊ taked ræd til samans. Huør hefur læted seigia þta j fra fordum tijdum/ ⁊ þa þegar kunngiørt þ sama ? Hefe eg DROTTinn ecke giørt þ/⁊ þar er eingenn annar Gud vtann eg / Eirn Riettlætur Gud ⁊ Hialp are/⁊ ænn mijn er þar eingenn.

22 SNwest til mijn/þa munud þier hiælplegar verda/ allar Endemerkur Jardarennar/ Þuiad eg em Gud ⁊ eingenn annar. 23 Eg suer vid sialfann mig/⁊ eitt Ord Riettlæte sins wtgeingur af mijnum Munne/þar skal þ vid blijfa/s er. Ad þ mier sku sig be ygia øll Knie/⁊ allar Tungr sueria ⁊ seigia. 24 J DROTTne hef eg Riettlæte ⁊ styrkleik. Slijker munu ⁊ eirnenn til hans koma. Enn þr aller s hm j mote standa hlioта til skammar ad vda. 25 Þuiad j DROTTne mun Riettlætast allt þ Sæded j Jsrael/⁊ hroosa sier af hm.

Rom. 14/11
Phil. 2/10

26 BEl er nidr beygdr/Nebo er nidur fallenn/ Þeirra Afguder eru Villudyrønn ⁊ Fien adenum ad hlutskipte ordner/so ad þr af þra byrdar þunga eru mædder. 27 Ja þr hra sa ⁊ beygia sig aller samann/⁊ kunna ecke þm Byrdr þunga af stad ad koma/helldr hlyt vr þra Sæla ad ganga j Fangelsed.

XLVI

HEyred mier þier af Hwse Jacobs / ⁊ aller hiner epterblifnu af Hwse Jsra els/þier huøria eg ber j mijnu Lijfe/ ⁊ med huøria eg geing. 2 Jæ eg vil be ra ydur allt til Elledaga/⁊ þangad til þ þier græer af Hærum verdid/Eg vil giøra þ/eg vil vpphefia/⁊ bera ⁊ frelsa.

Huggun og Fyrerheit

3 Epter huørium mynded þier? Og huørium samlijked þier mig þa ? Vidr huø rn mæled þr mig/þm ad eg skule lijkur vera? 4 Þeir hrysta Gulled wr Þun genum/⁊ vega þr wt Silfred med Vogenne/ ⁊ giallda Laun Gullsmidnum/þ hnn giøre eirn Gud þar wt af/þ huørium ad þr Hniekriwpa ⁊ tilbidia. 5 Þeir taka hnn vppa Axlernar ⁊ bera hnn ⁊ setia hnn a sinn Stall/þar stendur hnn ⁊ kiemst ecke j burt wr sijnum stad/Kallar nøekur til ha ns þa andsuarar hnn ecke/⁊ hialpar hm ei j burt wr sinne Anaud.

Bar. 6/25

6 Minnest þo a þetta ⁊ vered stadfaster/ Þier Yfertrodslu menn/ ganged jnn j ydar Hiarta. 7 Huxed vm þad framm farna fra gamallre Tijd / Þuiad eg em Gud enn eingenn annar/ sa Gud þss lijke ad huørge er. 8 Eg s ædur kunngiøre þ huad hier eptera koma skal/og ædr fyrre enn þad skier/og seige. Minn asetningur stendur stødugur/og eg giøre allt huad mier vel þocknast. 9 Eg kalla eirn a Fugl wr Austrino/og eirn Mann s minn asetning mun giøra wr fiarlægu Lande/ Huad eg seige/þad læt eg framm koma/ Huad eg huxa/þad giøre eg eirnenn.

a (Fugl) Kong Cyrus kallar hann Fu gl/þui hann kie mur þliott smm fliugande være

XLVII

HEyred mier þier a Stollthiartader/þier smm langt erud fra Riettlætenu. 2 Eg he fe mitt Riettlæte j nand fært/þad er ecke fiærre/⁊ mitt Hialpræde þ duelur ecke vid/ Þuiad eg vil til Zion Hialpræded giefa / ⁊ j Jsrael mijna Dyrd.

Babilon.

a (Stollt) þ eru þr Babi loniskur.

Stijgdu

Nid:urbrot Babi:onar hu ɡrt ed þram̄ kō 200. ærum ſe irna.
Nahum 3/5

3 Stijgdu nidur Jungfrw/þu Dotturen̄ Babilon/Settu þig j Molldardupt/Settu þig a Jørdena. Þuiad Dotturen̄ þeirra Chaldeara hefur ønguan̄ Stool leingur/Men̄ munu ei leingur kalla þig/þu hin ſmavaxna z kræſelega. 4 Tak þu Kuørnena z mala þu Miøl ed/wtgreiddu þijnar Haarfliettur/læt beran̄ þin̄ Foot/afklæd þijna Skøſlunga/vaddu Vatn ed ſo ad þin̄ leyndar Limur j lioſe lætiſt/z þijn Smæn ſiaeſt. 5 Eg vil hefna mijn/z eingen̄ Madur ſkal þeſſ fæ afbeded af mier. 6 (Soddan̄ giorer)vor Lauſnare/huør ed heiter DR OTTin̄ Zebaoth/ſa hin̄ Heilage j Iſrael.

7 Settu þig j Kyrdena/Gack þu in̄ j Myrkren̄ þu Dotter þrra Chaldeara/Þuiad þu ſkallt ei leingur kallaſt Frw yfer Kongarijkiunum. 8 Þuiad þa ed eg var reidur vidur mitt Folk z eg ohelgade mijna Arfleyfd/yfergaf eg þa j þijna Hond. En̄ þu ſynd' þm̄ ongua Myſkunſeme/ z eirnen̄ yfer hina gomlu giorder þu þitt Ok ofþungt. 9 Og huxader/Eg em ein Drottning eilijfflegana/Þu hefr hingad til en̄ nu ecke ſett þier þ j Hiarta/z ecke huxad epter þui/huørnen̄ þ ſkyllde med þeim hier eptera ſeirna meir verda.

10 So heyr nu þetta/þu ſem j Sælgiæte lifer/ z ſo Vgglauſt ſitur/z ſeiger j þijnu Hiarta. Eg em z eingen̄ onnur/Eg mun eingen̄ Eckia verda/nie Obyria verda. 11 En̄ ſoddan mun þier huørtueggia brædlega koma a einum Deige/þ þu ſiert bæde Eckia z Obyria/ Ja full komlegana munu þeir yfer þig koma/fyrer ſaker fiølda þin̄a Galldra man̄a/ z vegna þin̄a Særingar Man̄a/þra ed mikell Flockur er hiæ þier. 12 Þuiad þu hefur treyſt vppa þijna Illgirne/þa ed þu huxader/Men̄ ſiæ mig ecke. Þijn Speke z Kiænſka hefr þkomed þier/z þu ſeiger j þijnu Hiarta/Eg em z eingen̄ onnur. 13 Þar þ mū yfer þig koma ein Ogiæfa/ſo þu veiſt ei huonar hun bryſt fram̄/ z eitt ſlys mū yfer þig falla/ huørt þu munt ecke kunna ad ſætta/Þuiad þar mun ſkyndelega ein ſtyriolld yfer þig koma þar þu vænter ecke.

Apo. 18/7.
Inf. 51/19
Synder þra j Babilon.

b (Þreytt) þ er/ſo marg' Rædagiørder giøra þig ving lada z veſala/ af huørium eingen̄ er þo nytſamleg

14 So gack nu fram̄ med þijna Særingarmen̄/z med þan̄ Flocken̄ þin̄a Galldramanna/med al huørra ed þu hefur þiæd þig j fra Barnæſku þin̄e. huørt þu kan̄t nockurt Ræd ad fin na/ huørt þu kan̄t efla þig. 15 Þuiad þu ert b þreytt af Fiøldanū þin̄a Rædagiørda. Læt hier framkoma z þier hialpa Meiſtarana Himentunglagangſins/z þa Stiørnuliſtar men̄ena/ ſem epter Tunglkomunum reikna huad yfer þig mun koma. 16 Siæ þu/ þeir eru ſem an̄ad Halmſtræ/ þ Elldurē vpp bren̄er/þeir kun̄a ei ſitt Lijf ad frelſa þ þeim Ellds loganū. Þuiad þ mū ecke vera ein Ellds glood/þar ed Men̄ verma ſig vid/ edr eirn Elldur er Men̄ meiga j kringū ſitia. 17 So eru þr þijner hondlunar men̄/a medal huørra ed þu hefr Erfidismūe haft j fra Barnæſku þin̄e / huør eirn þra mū ſitt veg hingad z þangad j burt ræſa/Og þu hefr ønguan̄ Hialpara.

XLVIII

Heyred þ þier af Hwſe Jacobs/þier ſm̄ heited ad nafne Iſrael/z wt af Val nenu Juda wtrun̄er erud. Þier ſm̄ ſueried vidur nafned DROTTins/z min̄ eſt þeſſ Guds j Iſrael/en̄ þo ecke j ſan̄leika nie Riettlæte. 2 Þuiad þr nefna ſig wt af þeirre Heilagre Borg/og træſſa vppa Gud Iſraels/ſm̄ heiter DR OTTIN Zebaoth.

3 Eg hefe ædur fyrre kun̄giort þetta hid okomna/wt af mijnum Munne er þ framkomed / z eg hefe læted þ ſeigia. Eg giøre þ z eirnen̄ ſkyndlega ad þad kome. 4 Þui ad eg veit ad þu ert hardudigr/z þin̄ Hnacke er ein Jarn ædr/z þitt Enne af Kopar. 5 Eg hefe kun̄giort þier þ fyrer fram̄/z eg hefe læted ſeigia þier þ ædr en̄ þ er komid/vppa þ ad þu meiger ecke ſeigia/min̄ Afgud hn̄ giører þ/z mijn Likneſkia z Skwrgod hefr bodid þ. 6 Þetta allt heyrer þu z ſier /og hefur þo ecke kun̄giort þ. Þuiad eg hefe ædr þ fram̄ nockud nylegt læted þier ſeigia/z þ huad huled var z þu viſſer ecke. 7 Nu er þ ſkickad/en̄ ei þa/z ecke einum deige ædr hefur þu þar wt af heyrt/vppa þ þu kun̄er ei ad ſeigia. Siæ þu/þad viſſa eg vel. 8 Þuiad þu heyrder þ ecke/z viſſer þ eirnen̄ ei/z þitt eyra var j þ ſin̄ ecke vpplo ked. En̄ eg viſſa vel ad þu munder fyrerlijta þ/og ert kalladur eirn Yfertrodſlu madur j fra Modur lijfe.

Athuga hi' þ er ad vanhel ga Gud/þegar man̄ ' :oſ' ſi:r aþ ſunum eigen̄ giørn:ngū og þorþienuſtu

9 Af þui em eg fyrer mijns nafns ſaker þolin̄modr/z fyrer ſaker min̄ar hrooſunar vil eg vm lijda þ til gooda vid þig/ſo ad þu verder ei afmædur. 10 Siæ þu/Eg vil hreinſa þig/en̄ ei ſm̄ Silfur/helldur vil eg giøra þig wtualdan̄ j Ofne Fatæktaren̄ar. 11 Min̄a vegna/Ja/þ mijn' ſaker mū eg giøra þ/ ſo ad eg bóde ecke laſtadr/þt mijna Dyrd vil eg ønguñ ødrū giefa.

12 HEyr þu mig Jacob/ z þu Jsrael miñ hiñ kallade/ Eg em hñ/ Eg em hiñ fyrste/ þar med z hiñ sijdaste. 13 Myn Hond hefur Jardrijked grunduallad/ z myn Hægre Hond hefur Himeneñ vmspañad/ Huad eg kalla þad stendur allt þar. 14 Samanñsafnid ydur aller z heyred. Huor er þar a medal þessara/ sem þetta kañ ad kuñgiøra? DROTTiñ elskar hñ/ þar fyrer mun hñ z audsyna hñs vilia vidur Babilon/ z hñs Armlegg vidur þa Chaldeos. 15 Eg/ Ja Eg hefe sagt þ/ eg hefe kallad hñ/ Eg mun hñ z eirneñ koma lata z hñs vegur skal hønũ vel luckast.

Merk/ þad kallast Gud lastan/ ad hroosa sier af sijnũ eigeñ verkũ og þorþienustu.

16 Ganged hingad til myn z heyrid þtta/ Eg hefe ecke j leyndum þ adur fyrer fram talad/ sijdañ þ var talad var eg þar. Og nu sender DROTTiñ DROttiñ mig z siñ Anda. 17 So seiger DROTTeñ þiñ Lausnare/ sa hiñ Heilage j Jsrael/ Eg em DROTTiñ Gud þiñ/ huor ed þier kieñer þ huad nytsamlegt er/ z leider þig vppa þñ veigeñ s þu geingr. 18 Eg sæe giarnañ ad þu giætter ad mijnum Bodordũ/ þa munde þiñ fridur vera sm̃ Vatzstraumur z þitt Riettlæte sem Bylgiur Siauarins. 19 Og þitt Sæde munde vera sem Sandur / z Avøgstureñ þijns kuidar so sm̃ smæsteinar Sandsins/ huors Nafn ad ecke mun afmæd nie afskafed verda fyrer mier.

20 GAnged wt af Babilõ/ flyed j burt fra þm Chaldeis mz glediñar hliom/ kuñgiøred þ z læted heyra soddañ/ flytied þ wt allt til Veralldareñar enda. Seiged / þ DROttiñ hafe frelsad Jacob siñ Þienara. 21 Þeir høfdu onguañ þorsta / þa hñ leidde þa j Eydemørkeñe/ hñ liet þm Vatned wr hellusteinenũ framfliota/ hñ j sũdr klauf þ Hellubiarged/ so ad þar spratt fram Vatn. 22 Eñ hiner ogudlegu (seiger DROttiñ) hafa onguañ frid.

Jere. 51/6
Apoc. 18/2
Exo. 17/6
Num. 20/12
Inf. 57/21.

XLIX

HEyred mier þier Eyiarnar/ z þier folked sm̃ j fiarska erud hygged ad. DROtteñ hefur mig kallad j fra Modurlijfe / hñ hefur minst mijns Nafns þa ed eg var eñ j Modurlijfe/ 2 Og hñ hefur miñ Muñ giørt s eitt Huast Suerd med Skugganum siñar Handar hefur hñ huled mig. Hñ hefur giørt mig ad [a] hreinnre Pijlu/ z læted mig j sitt Pijlna koffur. 3 Og seiger til myn/ þu ert miñ Þion Jsrael / fyrer huorn ad eg vil Prijsadur verda. 4 Eñ eg hugsade / eg eruidade forgiefens / z fyrerkiæme mijnum Styrkleika fyrer ecke z til onytis/ þo ad mitt Mælefne sie DROTTins/ z mitt Embætte mijns Guds.

Spædomur þ Christi Ryke mune koma:

[a] (Hreiñe) sem er føgur/ sliett/ z tilbwen til Skots.

5 Og nu seiger DROTTiñ/ sa ed mig j fra Modurlijfe hefur tilbwed til sijns þions/ þad eg skule snua Jacob til hñs/ so þ Jsrael verde ecke j burt tekeñ. Þar fyrer em eg Vegsamlegur þ DROTTne/ z miñ Gud er miñ styrkleike. Og seiger. 6 Þad er lijted ad þu ert miñ Þion/ til ad vpprietta þær kynkuislernar Jacobs/ z þ hid byuarada af Jsrael aptr ad hafa/ heldur hefe eg z so giørt þig til Liossins Heidingiañа/ so ad þu siert mitt Hialpræde allt til Veralldareñar Endemarka.

Christus heidingia Lios z Hialpræde.

7 SO seiger DROTTeñ Endurlausnareñ Jsraels/ hñs Heilage/ til fyrer litiña Sælna/ til folksins s meñ hafa andstygd a/ til þss Þionsins s a mzal Tyrañаña er. Kõgarner skulu siæ þ z vppstanda/ z Høfdingiarner skulu tilbidia vegna DROttins/ s trwlyndr er/ vegna þss hins Heilaga j Jsrael/ s þig hefr wtualed. 8 So seiger DROtteñ/ a Nædareñar tijma heyrda eg þig/ z a deige Hialprædesins hialpade eg þier/ z vardueitte þig/ z sette þig til Sattmæla mzal folksins/ so ad þu vpprietter Landed/ z ad þier taker þa eyddu Arfleifdena. 9 Til ad seigia þm Herteknu. Farid wt hiedañ/ z til þra j Myrkrunũ/ komid hier fram/ so ad þr fæe sier fædu a veigenũ/ z hafe sijna fædslu a øllũ hædũ. 10 Þa mũ huorke hũgra nie Þyrsta/ þa mũ eingeñ hite nie Sol breña. Þuiad þra Myskunare mũ þm leid seigia z mun leida þa til Vatzbruñаña. 11 Eg mun øll mijn fiøll ad vegum giøra/ z mijner fotstijger skulu Þiodbrauter vera. 12 Siæ þu/ þesser munu af fiarlægd koma/ z Siæ þu/ hiner af Nordrenu/ z þsser fra Sionũ/ z hiner af Lãdenu [b] Sinim. 13 Giefed Fagnadar hlioom þier Himnar/ gled þig Jørd/ þier Fiølleñ Lofed med Fagnadar hliom/ þuiad DROTteñ hefur huggan veitt sijnu Folke / z Myskunad sijnum Fatækum.

2. Cor. 6/2

Apoc. 7/16

[b] (Sinim) a Sinai/ wtaf Buskũ z ville þyrnum.

14 EN Zion seiger/ DROTTiñ hefr yfer giefed mig/ DROTteñ hũ hefr forgleymt mier. 15 Huort kañ Konañ nockud ad forgleyma sijnu Barne/ so ad hũ siæe ecke aumur a Syne sijns Kuidar? Og þo ad hũ forgleyme þui sama/ þa vil eg þo ecke þier forgleyma. 16 Siæ þu j høndunũ hefe eg teiknad þig/ þijnar Mwruegger eru Jafnañ þ mier.

Huggun og Syrerheit:

Þijner vpp

17 Þi͂ner vppbyggiendur munu flyta sier / Enn þi͂ner nidurbriotendr ꝛ foreydslu men͂/ munu taka sig þar j fra.

Fiølgan christelegrar Kyrkiu

18 Vpphef þu þi͂n Augu vm kri͂ng / ꝛ sia þu/ aller þesser koma samansafnader til þi͂n So san͂arlega sem eg life/ seiger DROTTen͂/ þa skalltu med øllu͂ þessu͂/ li͂ka sem med an͂are Pri͂de klædd verda/ ꝛ þu munt leggia þa vm kring þig/ sem adra Brwde. 19 Þuiad þitt hid foreydda/ j sundur dreyfda/ ꝛ þ nidur brotna Land mun þier þa of þraungt verda/ til ad byggia þar i͂ne. Þa nær ed þi͂ner fordiorfun men͂ þr koma langt j burt fra þier. 20 So þ Børn þi͂ns c Obyriuskapar munu en͂ fram seigia fyrer þi͂nu͂ Eyru͂/ sa Stadurenn er mier of þraungr/ far þu j burt betur so ad eg meige hia þier bwa. 21 En͂ þu mu͂t seigia j þi͂nu hiarta Huor hefur fædt mier þessa? Eg er ofriofsøm / einmana / fordiorfud ꝛ wt rymd / Og hu or hefur vppfædt mier þessa? Sia þu/ eg var læten͂ einsømul/ huar voru þa þesser?

Infr. 60/4

c (Obyrtu skapar) Børn en͂ sem hun a/ þ þyrst hun er Obyria / er eitt þorlæted Folk/ ꝛ þo ma r gsallt/ so sem þeir eru Christnu eru.

22 So seiger DROTTen͂ DRotten͂/ Sia þu/ eg mun vpphefia mi͂na Hønd til Heidingian͂a/ ꝛ til folksins mi͂nu Merke wtsleyia/ þa mu͂u þeir þi͂na Sonu a Armleggiu͂ hingad hafa/ ꝛ þi͂nar Dætur a Herdunu͂ hingad bera. 23 Og Kongarner skulu þi͂ner fostur fedur/ ꝛ þra Drottningar þi͂nar fostur Mædur vera. Þeir munu fyrer þier fram falla til Jardar a Asioonuna/ ꝛ sleikia dupted þin͂a Foota/ Þa muntu þ reina ad eg em DROTTi͂n/ a huorium þ ecke til skam͂ar verda/ þr sem vppa mig vona.

Kollun Heidingian͂a

d (Riettferduga) Løgmal ed ꝛ Syndenn hafde oss vnder sier med øllum riette og Magt / þui hlaut Christus ad vinna oss aptur med Riette.

24 Huort kun͂a men͂ Herfanged ad taka af einu͂ Risa? edr kun͂a Men͂ nockud þess d Riettferduga Bandingia ad leysa. 25 Þuiad so seiger DROTTIN / Nu skulu þr fongudu fra Risanum tekner verda / ꝛ þad Herfanged hins Ofluga laust verda. Og eg vil þratta vid þa sem vid þig þratta/ ꝛ þi͂num Børnum hialpa. 26 Og eg vil þi͂na e Apianad men͂ mata mz þra eigen͂ Hollde/ ꝛ þr skulu af si͂nu eigen͂ Blode li͂ka sem af ødru sætu Vi͂ne Druckner verda. Og allt Holld skal formerkia/ þad eg em sa DROTTi͂n/ þin͂ Hialpare ꝛ þin͂ Lausnare/ sa hin͂ Megtuge j Jacob.

e (Apiaad men͂) þeir Tyranar yber Samuiskunni sem Løgmalenu ꝛ verkunu͂ þram hallda.

L

SO seiger DROTTi͂n/ Huar er þ skilnadar Bref͂id ydrar Modur/ þar ed eg yfer gaf hana med? Edr huor er min͂ Okurs man͂/ þm ed eg hefe sellt ydr? Siaid/ Þier erud fyrer ydra Synda saker j burt sellder/ ꝛ ydvar Moder er fyrer yduara Misgiørda saker yfergiefen͂. 2 Huar fyrer kom eg/ ꝛ þar var eingen͂? Eg kallade ꝛ eingen͂ suarade? Huort er mi͂n Hønd nu so stutt orden͂/ þ hun kan͂ ecke ad frelsa? Eda huort er þar eingen͂ Kraptur hia mier til ad frelsa? Siaid/ med min͂e au͂tan vppþurka eg Siafar hafed/ ꝛ giøre Vatzfloden͂ sm͂ adra Eydemørk/ so ad þra Fiskar af þrote Vatsins wldna ꝛ deyia af þorsta. 3 Eg klæde Himen en͂ med Myrkrenu/ ꝛ giøre hn͂s skyling sm͂ an͂an Seck.

Num. 11/23
Inf. 59/ 1.
Exo. 7/21.
Exo. 10/ 22

Spadomur wt af Þyinu͂e Christi.

4 DROTTi͂n DRotten͂ hefr giefed mier vel a lærda Tu͂gu/ so þ eg vite j riettan͂ ti͂ma ad tala vid þa s Mædder eru. Hn͂ vppvekur mig alla Morgna/ hn͂ vekr mitt Eyra so þ eg heyre sem an͂ar Læresueirn. 5 DROTTen͂ DRottin͂ hefr opnad mitt eyra ꝛ eg em ei Ohlydugur ꝛ geing ecke til baka aptur. 6 Eg hiellt mi͂nu Bake til þra sm͂ mig sloou / ꝛ mi͂na Kinnvanga ad þm sm͂ mig reyttu/ Mi͂na Asionu byrgda eg ecke fyrer Forsmaan ꝛ Hrækum. 7 Þuiad DROTTi͂n DRottin͂ hialpar mier/ þar fyrer verd eg ecke til skam͂ar/ Af þui hefe eg mi͂na Asionu framboded/ sem an͂an hardan͂ Stein/ þt eg veit ad eg verd ecke til skam͂ar. 8 Hn͂ er nærre sem mig Riettlætan͂ seiger/ huor vill þratta vid mig? Latum oss ganga til samans/ Huor er sa ed hefur riett til mi͂n? sa kome hier til mi͂n. 9 Sia þu DROTTen͂ DRotten͂ hialpar mier/ Huor er sa ed mig vill fordæma/ Sia þu/ þeir munu aller saman fyrnast vpp sm͂ an͂ad Klæde / Moluren͂ mun vpp jeta þa.

a (Lærda) þa ed ecke dickt ar af sialfre sier/ helldur kien͂ er þad sm͂ Gud hefur kient hen͂e / hun er ecke Meistare/ helldur Læresueirn

10 Huor er þar a medal ydar sa ed ottast DROTTen͂/ hn͂ sem hlyder Raustene si͂ns þienara/ sa j Myrkrunum geingur/ ꝛ lyser honu͂ ecke. Vone sa vppa Nafn DROTTIns/ ꝛ treyste vppa sin͂ Gud/ Siaid/ Þier aller sem Ellden͂ vppkueiked/ med Loganum wtbwner b ganged j Liosenu yduars Ellds / ꝛ j þm Loganum sm͂ þier hafid vpp kueikt/ Soddan͂ skiedur ydur af min͂e Hende/ j Harmkuælum munud þier liggia.

b (Ganged) Tortrynest j þre Olucku sem þier er tilbwed mier.

LI

Heyred

Hñ huggar Guds Lyd.

HEyred mier þier sm̃ stunded epter Riettlætenu/ þier sm̃ leited DROTTins Lĩted a þad Hellubiarged sem þier erud af hoggner/ z a Grøfena þess Bruñ sins sm̃ þier erud wt af grafner. 2 Alyted Abraham ydarn Fødur/ z Sara af huorre þier erud fædder. Þuiad eg kallade hñ þa ed hñ var eñ eirn sam añ/ z Blessade hñ z Jook hñ. 3 Þuiad DROTTiñ hughreyster Zion/ hñ hughreyster allar heñar Obygder/ z heñar Obygder giorer hñ so sem Lyste garda/ z heñar sliettlende sem Jurtragard DROTTins/ so ad þar jñe fundeñ verde Glede z Fognudur/ Þackargiørd z Lofsongur

4 Hygged ad mier mitt Folk/ Heyred mier mĩner meñ. Þuiad wt af mier mun eitt Logmaal ganga / z miñ riett vil eg miog snart setia Lydnum til Lioss. 5 Þuiad mitt Riettlæte er nær re/ Mitt Hialpræde þad fer wt/ z mĩner Armlegger munu Folked dæma. Eyarnar vona vp pa mig/ z hafa vakt a mĩnum Armlegg. 6 Vpphefied ydar Augu til Himens/ z siaid nidur a Jordena/ Þuiad Himeneñ mun sem Reykur forganga/ z Jordeñ sm̃ añad Klæde fyrnast/ z þeir sem þar a bwa/ munu j burt deya/ so sem þad [a] tharna. Eñ mitt Hialpræde blijfur ei lijflega/ z mitt Riettlæte mun ecke audvirdast.

[a] þ tharna) þ skal Madur syna med Fingreuum/ so sem ef eirn spretter Fingrenum/ og segde/ eg ackta þa ecke meira enn þad tharna.

7 Heyred mier þier sem Riettlæted þecked / þu Folked j huorra Hiortum ad mitt Logmaal er. Ottist ecke / nær ed Menn vanuirda ydur/ z hrædist ecke þo ad þeir giore ydur efasama 8 Þuiad Molureñ mun eta þa sm̃ añad Klæde/ z Madkarner mũu vpp eta þa sm̃ adra Vll þurku. Eñ mitt Riettlæte blijfur eilijflega z mitt Hialpræde vm Alldur z æfe.

9 HEf þig vpp/ Hef þig vpp/ Jklædstu styrkleikanum þu Armleggur DROTTins/ Hef þig vpp / so sem fordum daga z j Fyrndiñe. Ertu ecke sa sem afhioost hina [b] Dramblatu/ z særder þañ Drekañ? 10 Ertu ei sa sem Siafar Hafid þeirra miklu diwpu Vatnaña vppþurkader? z sa sm̃ gruñed Siafarins giorder ad veige/ so þ hiner frelsudu geingu þar j gegnum? 11 Lijka so munu þeir endurleystu DROTTins aptur snwa/ z til Zion koma medr hroosan/ z eilijfur Fognudur mun a þeirra Hofdum vera/ Glede z vnadsemd munu þeir hondla/ Eñ Sorg z anduarpan mun j burt fra þeim flyia.

[b] (Dramblatu) þeir Egyptsku/ Og Drekeñ/ þad er Kong Pharao

12 Eg/ Eg er ydar Hugsualare/ Huor ertu þa/ ad þu hrædist fyrer moñoñum/ þeir ed þo deyia? z fyrer Mañaña Bornum sm̃ fortærast lijka sm̃ añad Hey? 13 Og forgleymer DROTTne þeim sm̃ þig hefr giort/ huor ed Himeneñ wtbreider/ z Jordena grunduallar. Eñ þu ert hræddur vm þig Daglega allañ Dageñ / fyrer Grimdar Reide þess Fordiorfunar [c] Tyraña/ nær ed hñ asetur sier ad fordiarfa/ Huad vard af þre Grimdeñe þess fordiorfunarsama Tyrañans? 14 Þa ed hñ hlaut ad flyia sier/ z vm kring ad hlaupa/ so ad hñ giæfe lausa/ z ad [d] þr dæe ei nidr vndr þeirre fordiorfuniñe/ hofdu z eirneñ onguañ brest a Braudenu. 15 Þuiad eg em DROTTeñ þiñ Gud/ sem hrærer Hafid/ so ad þess Bylgiur vppþiota/ hñs nafn heiter DROTTiñ Zebaoth. 16 Eg legg mitt ord j þiñ muñ/ z skyle þier vnder skugga miña handa/ vppa þ eg groodursetie Himeneñ/ z grundualle Jordena/ z seige til Zion/ Þu ert mitt Foolk.

[c] (Tyranna) þ er Pharaonis.
[d] (þeir) þ eru Israels Børn. Sup. 49/2.

Fyrerheit

17 VAkna þu/ Vakna þu/ Statt vpp Jerusalem/ þu sem af hende DROTTins Kalkeikeñ hñs Grimdar reide hefr drucked. Dreggina þess hrosunar Kaleiksins þa hefurþu wtdrucked/ z sleikt Dropana. 18 Þar var ei neirn af ollum Bornũ s hun hafde fædt þad hana leidde/ ecke neitt af ollum þenn Bornum sm̃ hun hefur vppaled/ sem tæke j heñar Hond. 19 Þetta tuent hefur þig skied/ Huor bar Harm medur þier? Þar var Foreydsla/ Skade/ Hungur z Suerd/ Huor skyllde hugsuala þier? 20 Þijn Born voru vanmegnud þau lau a ollum Strætum/ lijka sem añar fiotradur Skoogar Vxe/ full af reide fra DROTTne z wt af straffe þijns Guds.

Sup. 47/9

21 Þar fyrer heyr þu þetta/ þu hin Fatæka z hin fordruckna an Vijns. 22 So seiger þiñ yfer Drottnare/ DROTteñ z þiñ Gud/ sem hefner sijns Folks/ Sia þu/ eg tek þiñ hrosũ Kaleik j burt af þiñe hende/ a samt mz þre Dreggiñe þss Kaleiksins miñar Grymdar reide. 23 Þu skallt ecke leingur drecka þañ hiñ sama/ helldr mun eg giefa hñ j hond þiña Plagũ ar maña/ Þeir ed sogdu til þiñar Sælar/ Beyg þig nidr so ad vier kuñum ad ganga þar yfer/ z legg þiñ Hrygg a Jordena nidur/ z so sem eina gotu/ þ Meñ hlaupe þar yfer.

LII

Fyrerheit vm Eilijfa Endurlausn.
Hier talar Christur j gegn Phariseum og þeim ed afuega leida

VAk þig vpp/Tak þig vpp Zion/ J klæd þig þijnum Styrkleika. Prijd þu þig vegſamlega/þu Heilaga Borg Jeruſalem. Þuiad þar mun nu hiedañ j fra ein geñ ovmſkoreñ edur ohreinn Rijkia j þier.2 Haf þig j burt wr Molldarduptinu / Statt vpp þu hin hertekna Jeruſalem. Leyſtu þig burt wr þijnum Hælsbondū þu hin hertekna Dottureñ Zion. 3 Þuiad ſo ſeiger DROTTiñ. Þier erud ꝥ ecke neitt j burt ſellder/þier ſkulud ꝛ eirneñ ān Peninga endurleyſter verda.
4 Þuiad ſo ſeiger DROTTeñ DRotteñ/Mitt Folk þoor j fyrſtu ofañ j Egyptaland/ſo ad þad være þar eirn gieſtur/ꝛ Aſſur giørde þui ofrijke fyrer vtan ſok. 5 Eñ huorneñ verdur mier nu hier giort? Seiger DROTtiñ. Mitt folk er burt fært fyrer eckert/þra yfer Drottnarar giøra ecke vtan ª Kueinan/ſeiger DROTTeñ/ ꝛ mitt nafn verdur jafnañ daglega laſtad. 6 Þar fyrer ſkal mitt folk þeckia mitt nafn/a þeim ſama tijma/þuiad Siaa þu/ſialfur vil eg tala.

a (Kueinan) þeirra Lærdomur er Harmꝛ/ ꝛ giører Samuiſkuna þunga og harmande/ med Løgmælenu.
Nahu. 1/15
Rom. 10/15
Pſal. 98/3.

7 HVorſu elſkuleger eru a Fiøllunum fæturner þeirra Sendebodaña/ſē Frideñ kuñgiøra/ gott Predika/Hialpræded boda/Þeir ſem til Zion ſeigia/þiñ Gud er Kongur. 8 Þijner Vokumeñ kalla hátt med ſiñe røddu/ꝛ glediaſt til ſamans/Þuiad meñ munu þad med Augū ſia/þa ed DROTTiñ vmuender Zion. 9 Fagned ꝛ gledieſt aller til ſamans/þier ſem erud j þre eyddu Jeruſalem/Þuiad DROTTeñ hefur huggad ſitt folk/ꝛ endurleyſt Jeruſalem. 10 DROTTeñ hefur auglyſt ſiñ Heilagañ Armlegg fyrer augum allra Heidingia/ſo þad øll endemørk Veralldareñar ſkulu ſia þad Hialpræded vors Guds.

2. Cor. 6/17
b (Flyte) So ſem þeir med flyte wtfoꝛu af Egyptalande.

11 Vijked fra/ Vijked fra/Fared j burt þadañ/ꝛ ahrœred ecke neitt ſaurugt/Ganged wt af heñe/hreinſid ydur/þier ſē bered Kiereñ DROTTins. 12 Þui þier ſkulud ecke med ᵇ flyte wt fara / nie med flootta ferdaſt/Þuiad DROTTEN mun ganga frame fyrer ydur/Og Gud Jſraels mun ſamañ ſafna ydur.

LIII

Spadomur af Pijnu ꝛ Vpriſu Christi/ ꝛ vm hans giørvallt Rijke.
Eſa. 65/1
Rom. 15/21
Joh. 12/38
Rom. 10/16
Mar. 9/12

SJA þu/miñ þion mun forſialega breyta/ꝛ hñ mun vpphefiaſt/ꝛ miøg hátt vpphafeñ verda.2 So ꝥ marger mūu hneyxlaſt a þier/af þui ad hñs yferlitur er vidurſtyggelegre helldur eñ añara maña/ ꝛ hñs æſynd helldꝛ eñ mañaña Barna. 3 Eñ hñ mun a þeñañ hátt ædreyfa marga heidingia/ſo þad eirneñ Kongarner munu ſijnum Muñe ſamañ hallda j moote hm̄. Þuiad þeim ſem eckert er þar af kuñgiort/þeir ſømu munu ſia ꝥ med fagnade/Og þeir ſem þar hafa ecke neitt wt af heyrt/þeir munu merkia þad.
4 Eñ huor trwer vorre Predikan? Og huorium verdur Armleggur DROTTins opinberadur? 5 Þuiad hñ ſprettur vpp fyrer hønum lijka ſem eirn Kuiſtur/ꝛ ſo ſem øñur Root wr þurre Jordu. Hñ hefur onguañ yferlit nie fegurd. Vier ſáum hñ/ eñ þar var eckert álit ſ oſſ þoknadeſt. 6 hñ var ſa hiñ allra fyrerlitnaſte ꝛ hiñ forſmanarlegaſte/fullur pijnu ꝛ Krankleika/So var hñ forſmádur ad meñ byrgdu ſijna Aſionu fyrer hønum/þar fyrer øktudum vier hñ einſkis.

Math. 8/17
1. Cor. 15/3
1. Pet. 2/24
Math. 26/
Act. 8/32.
a (Rijke) Sꝛ ed ſetꝛ ſijn Málefne a rijkedæme / ſa er ogudlegur.
1. Pet. 2/22
1. Joh. 3/5

7 SAñarlega þa bar hñ vort Krankdæme/ ꝛ vorū pijnum hlood hñ vppa ſig. Eñ vier hielldum hñ fyrer þañ ſem Plágadur var/ꝛ af Gude være ſleigeñ ꝛ pijndur. 8 Eñ fyrer vorra Miſgiorda ſaker er hñ ſærdur/ꝛ fyrer vorra Syndaſaker er hñ Lemſtradur. Hegningeñ hun liggur a hønum/vppa þad vier hefdum Frideñ/ ꝛ fyrer hñs Beniar erum vier Heilbrigder vordner. 9 Vier geingū aller villt ſem Sauder/ huor horfde vppa ſitt Veg/eñ DROTTeñ Kaſtade øllum vorum Syndum vppa hañ.
10 Þa hañ var ſtraffadur ꝛ pyndur/lauk hñ ei ſijnum Muñe vpp/lijka ſem Lamb ꝥ til Dráps er leidt/ꝛ ſo ſ ſa Saudur er þeiger ꝥ þm̄ ed hñ klipper/ꝛ vpp lykur ei ſijnum Muñe.
11 ENN fra Angiſteñe ꝛ Domenum er hañ j burt numeñ/Huør vill leingd hans Lijfdaga wt ſeigia? Þuiad hañ er af Lande Lifande Manna burt ſliteñ / þa ed hañ ꝥ Miſgiorda ſaker mijns Folks plágadꝛ var. 12 Og hñ er greptradur lijka ſ þr Ogudligu/ꝛ dáeñ eins lijka ꝛ hiñ ª Rijke/þo hñ hefde ønguum orett til giort/ꝛ ꝥ eingeñ Sutk være j hans Muñe. 13 Eñ DROTTiñ villde ſo kremia hañ nidur medur Krankdæme. Þegar hñ hefur nu ſitt lijf til Synda offurs wtgiefed/ Þa mun hñ Sæde hafa ꝛ alleinge Lifa.

lifa. Og DROTTins b Aform mun fyrer hñs Hond framganga. 14 Þar fyrer ad hñs Sæla hefr Erfide drygt/mun hñ sÿna lysting sia/ z nægd hafa. Og fyrer sÿna þecking/mun hñ/miñ þion sa hiñ Riettlæte/marga riettlæta giora/þuiad hñ ber þra Synder. 15 Þar fyr er vil eg hm̃ mikeñ fiølda til bytis giefa/ z hañ skal fa þa Øflugu til Herfangs/ þar fyrer ad hañ hefur sitt Lÿf j Daudañ wtgiefed/og er lÿka sem Spilluirke reiknadur/ z hefur bor ed margra Synder/ z hefur fyrer Yfertrodslumøñunum beded.

b (Aform) Þad er hñs Vil le og Verk sem hañ hefur j sin ne/sem er Ma nkynsins End urlausn.
Mar. 15/28.
Luc. 22/37.
Luc. 23/34

LIV

VErt glød þu hin Obyria s̃ ecke fæder/ gled þig m̃ Fagnade z vert glød/þu s̃ ecke ert Oliett. Þuiad hin einsamla hefur fleire Børn eñ hun s̃ Mañeñ hefur/seiger DROTTiñ. 2 Vÿdka þu wt rwmed þiñar Tialldbwdar/ z wtþen Tiolldeñ þÿns Bwstadar/ Spara þu þau ecke/ teyg þÿn Reyp langt wt/ og keyr þÿna Nagla fast. 3 Þuiad þu munt þig wtbriota til hægre z Vinstre Handar/ z þitt Sæde mun erfa Heidnar Þioder/ z j þeim foreyddum Stødunum bwa.

Nũ huggar Guds Søpnud og þyrer seiger hønum þ hann mune margfalldast.
Luc. 23/29
Gal. 4/27.

4 Ottast ecke/ Þuiad þu skallt ecke til Skam̃ar verda/ Vert eige bliwg/ þt þu skallt ecke ad spotte verda/ helldur þa muntu þrre vanuirduñe þÿns a Meydoms forgleyma/ z a Emæn ena þÿns Eckiudoms ecke framar miñast. 5 Þuiad hñ sæ ed þig hefr giort/hñ er þiñ Madur/DROTTiñ Zebaoth er hans heite / z þiñ Endurlausnare sa hiñ Helage j Israel/ hañ sem allrar Veralldareñar Gud verdur kalladur.

a (Meydooms) ad þu hefdur vered Barnlaus og volud j Mootgange an Ecktamanns:

6 Þuiad DROTTeñ hefur læted þig j Ryktenu vera/þad þu værer sem oñur yfergiefeñ/ z af Hiarta Harmþrũgeñ kuiña/ z s̃ øñr Yngis kuiña/ su ed a burtrekeñ er/seiger þiñ Gud. 7 Eg yfergaf þig a litlu Augna bragde/eñ med mÿkille Myskunseme þa vil eg samãsafna þier. 8 Eg hefe mitt Andlit/a Augabragde Reideñar/vm litla stund hulid fyrer þier/ Eñ med eilÿfre Myskunseme þa mun eg þier Myskunsamur vera/ seiger DROTteñ þiñ Endurlausnare.

9 Þuiad soddañ skal mier vera/so sm̃ Vatned Noæ/þa ed eg suor/ad Noa Vatn skyllde ecke meir ganga yfer Jørdena. Lÿka so hefe eg suared/ad eg skyllde ecke reidur vppa þig vera ne þig straffa. 10 Þuiad Fiolleñ skulu ad søñu vÿkia/ z Hædernar nidurfalla/ Eñ mÿn Myskun skal ei burt fra þier vÿkia/ z Sattmæleñ mÿns fridar skal ecke nidurfalla/seiger DROTTeñ þinn Myskunare.

Gen. 9/15.

11 ÞV hin Volada/yþer huoria ed øll Stormvidre gãga/ z þu hin Huggunarlausa. 12 Siæ þu / Eg vil þÿna Steina leggia sem adra fegurdar pryde/ z þiñ grunduøll vil eg leggia med Saphiris steina / z þÿna glugga af Christallus giora/ og þÿnar Dyr af Rubinum / z øll þÿn Endemørk af wtuøldũ steinum. 13 Og øll þÿn Børn af DROTtne mentud/ z mÿkeñ frid þÿnum Bornum. 14 Þu skallt fyrer riettlæted til reidd verda. Þu mũt fiarlæg vera Ofrÿke z b Oriettindũ/ so ad þu þurfer ei þar fyrer ad ottast/ Og fyrer skielfingu/þui hun skal ecke nalægiast þig.

Joh. 6/45
b (Oriettindum) þ er þu skallt ecke leingur lyda Ranginde.

15 Sia þu/huor vill samansafnast a moote þier/til ad yferfalla þig/ef ad þr samansafnast an mÿn? 16 Sia þu/þui kiem eg til vegar/ ad Smidureñ blæs vpp Koliñ j Elldenũ / sem giøre eitt verkfære þar wt af til sÿns c Verks. Þui eg giore þ ad sa fordiarfareñ fyrerferst. 17 Þuiad allt Verkfære s̃ a mote þier verdr til reidt/ skal ecke luckast/ z allar Tũgur sm̃ setia sig a moote þier/þær skalltu j Dome fordæma/þ sama er Arfleifdeñ þeirra þionaña DROTTINS/ z þeirra Riettlæte wt af mier/ seiger DROTTIN.

c (Verks) þ er/hñ þordiarþar sig og sÿna/eñ þig ecke.

LV

HO vel/ Aller þier sm̃ þyrster erud/komed hingad til Vatsins /Og þier sem øngua Peninga hafed/ Komid hingad/kauped z eted/komed hingad z kauped æn Peninga/ z þ ecke neitt/bæde Vÿn og Miolk. 2 Huar fyrer telie þier Peninga wt þar ecke neitt Braud er/ z ydar Erfide/huar þier kuñed ecke sadder af ad verda? Heyred mier þo/ z eted þad gooda/þa mun ydar Sæla j Sælgiæti feit verda. 3 Hneyged ydur Eyru hingad/ z komid hier til mÿn/ Heyred/ þa mun yduar Sæla lifa/ Þuiad eg vil vid ydur Eilÿflegañ Sattmæla giora/

Amiñing til ad heyra Guds Ord.
Syr. 50/35
Joh. 7/37.
Apoc. 22/17

2 Samu. 7/15
Act. 13/22
a (Dauids) Su sñ Dauid var þheitenn.

s er þa vissselegu Nadena a Dauids. 4 Siá þu/Eg hefe sett Lydnū hañ til Vitnismans/ til Høfdingia z Yferbodara Folkenu. 5 Siá þu/Þu munt hina Heidnu kalla huoria ed þu þeckter ei/z þeir hiner Heidnu sem ecke þeckia þig/munu hlaupa til þijn vegna DROTT ins Guds þijns/z þess hins Heilaga j Israel/sem þig Vegsamar.

6 LEited DROTTins a medañ hñ ma fiñast. Kalled a hñ a medañ hñ er nalægur. 7 Sa hiñ Ogudlege læte af sijnum veige/ z Illuirkeñ af siñe Huxan/ z snúe sier til DROTTins/þa mun hñ Myskuna honum/z til Guds vors/Þuiad j hiá honū er mikel Fyrergiefning.

Psalm. 130/7.

8 Þui mijnar Huxaner eru ei sem ydrar Huxaner/z ydrer veiger eru ei mijner Veiger/seiger DROTTiñ. 9 Helldur so miklu meir sñ þ Himeneñ er hærre enn Jordeñ/so eru eirneñ mijn' veiger hærre eñ ydar veiger/z mijn' huxaner/eñ ydrar huxan'. 10 Þuiad lijka sem Regned z Snioreñ þad fellur af Himnū ofañ/z kiemr ei þangad aptur/ Helldur Vøkuar þ Jordena/z hana friodsama giører/z grøande/so ad hun giefur Sæded til ad sá/z Brauded til ad eta. 11 So skal þ Orded/sem wt af mijnum Muñe framgeingur eirneñ vera/Þad skal ecke tomt aptr til mijn koma/Helldr giora þ huad mier vel þocknast/z þ skal vel gagnast hñ til huors eg sende þ. 12 Þuiad þier skulud j glediñe wt fara/z j Fridn um leidder verda/Fiølleñ z Hálsarner skulu fyrer ydur gladuær vera/ medur Lofsøng/ z øll Trien a Mørkunū med Lofa klappe. 13 Grened skal vaxa j stadeñ Þistlaña/z Myrtustrien j stadeñ Þyrnaña. Og DROTTne skal þad eitt Nafn/z eitt eilijft Teikn vera/þad ecke mun afmad verda.

Avøgstur Gudlegs ords

LVI

Christus er Guds riettlæte

SVo seiger DROTTeñ/ hallded Domeñ/z giøred Riettuijssena/Þuiad mitt Hialpræde er nærre/so ad þad kome/z mitt Riettlæte/suo ad þad opinbert verde. 2 Sæll er sa Madur sem soddan giører/z þad Mañs Barn sem þad fastlega helldur/þad hñ hallde Þuottdageñ z saurge hann ei/z varduete sijnar Hendur/þad hañ giøre ei neitt Vondslegt.

3 OG sa hiñ Framande/ s hefur giefed sig til DROTTINS/skal ei seigia. DROTTiñ mun skilia mig j fra sijnu Folke. 4 Og sa sñ Gielldur er/skal ei seigia/Siá þu/eg em eitt þurt Trie. Þuiad so seiger DROTTeñ til þeirra sem Giellder eru/ þr ed hallda mijna Þuottdaga/z wtuelia þ huad mier þoknast/ z høndla fast miñ Sattmala. 5 Þeim mun eg giefa Plass j mijnu Hwse/ z jñañ miña Mwrueggia/z betra nafn eñ Sonar z Dottur. Eitt eilijft Nafn vil eg giefa þeim/þad ei skal forganga.

6 Og þau añarlegu Børn/sem sig hafa giefed til DROTTins/ so ad þau þione honum z elske hñs nafn so ad þau sieu hñs þionar/sierhuor sa sem helldur Sabbathsdageñ/so hñ saurge hñ ei/ z helldur fastlega miñ Sattmala. 7 Þa somu vil eg eg færa til mijns hins Heilaga Fiallz / z vil gledia þa j mijnu Bæna Hwse / og þeirra Forner og Breñeoffur skulu mier þacknæmar vera a mijnu Alltare. Þuiad mitt hws kallast Bænahws øllu Folke. 8 Sa DROTTeñ DROtteñ sem hina wtreknu af Israel samañsafnar/ hñ seiger. Eg vil eñ fleirum safna j þeirra hoop/sem samañsafnader eru.

Matth. 21/13
Mar. 11/17.
Luc. 19/46

9 ALl Dyreñ a Mørkeñe/Komed z eted. Já/øll Dyreñ j Skogenum. 10 Aller þra a Vøkumeñ eru Blinder/Þeir vita aller eckert/Hliodlauser Hundar eru þeir/sñ ecke kuña vm ad vanda/eru Later/liggia z Sofa giarnast. 11 Eñ þ eru þo Hraust' Hūdar af gyrugleika/sñ alldrei kuña Sadder ad verda. Siá/Hirdararner hafa ongua b Skynsemd/huor eirn horfer a siñ Veg/huor eirn þra er agiarn þ sig j siñe Stiett. 12 Komed hingad/ lát um oss Vijnid sækia/z drecka oss drucknа/z a morgū skal þ vera so s j dag/z eñ miklu fram'.

a (Vøkumeñ) Þad eru Fals kieñemeñ

b (Skynsemd) þ er/Guds ord
Jerem. 6/13.
Sup. 22/13.
Sap. 2/13.

13 EN sa hiñ Riettþerduge hañ fortynest / z þar er eingeñ sem þad legge vppa Hiartad/z Heilager meñ verda j burt safnader/z eingeñ hyggr ad þui. Þuiad hiner Riettferdugu verda burt tekner fra Ogiæfuñe/z þeir sem Riettferduglega hafa geingid koma til Fridar/z huilast j sijnū Suefnhwsum.

LVII

a (Daga wtuelur) Eru þeir sem falsklega hallda til samans / a moote Guds Orde.

OG þier komid hingad/þier Børn heñar sem a Dagana wtuelur/þier Sæded Hor konuñar/z Skiækuñar. 2 A huoriū vilied þier nu ydar Lysting hafa? Yfer huorjū vilied þier nu vppsperra muñeñ ? z Tunguna wtrietta ? Huort erud þier ecke þr synerner Yfertrodslunar/z eitt falskt Sæde. 3 Þier sñ j Brunanū hlaupid til

Afgudaña

Afgudaña / vnder øll grænkud Trie / ꝛ slatrid Børnunum hia Lækiunum/vnder Steinklet tunum. 4 Þyn vmsyslan er vid þa sliettu Lækiarsteinana/ þeir hiner sømu eru þyn hlutdeilld/ a þa sømu wthelller þu þynu Dryckiar offre/þar ed þu fornar Matar offur/Skyllde eg b hugga mig þar vid ?

5 Þu giører þitt c Legurwm vppa einu miøg hau fialle/ ꝛ þu geingur og so vpp þangad ad offra. 6 Og a bak vid Dyrnar ꝛ Dyrustafena setur þu þyna Miñing/ þuiad þu vellter þier fra mier/ꝛ geingur vpp þangad ꝛ giører þitt Legurwm vijdt/ ꝛ sambindur þad vidꝛ þa/ Þu elskar þeirra Legurwm huar sem þu sier þa. 7 Þu reiser med Vidsmiør til Kongsins/ꝛ hefur marghattud Smyrsl/ꝛ sender þyna sendeboda langt j burt/ ꝛ ert nidꝛ lægd allt til Helujtis. 8 Þu omakar þig j fiøldanum þyns vegar/ꝛ seiger ecke/eg læt þᵃ af/helldꝛ a medañ þu fiñur Lijf j þiñe hende/þa mædest þu ecke.

9 Fyrer huorium sorgar þu/ꝛ ottast so ? Fyrst ad þu fer þo med Lygar/ꝛ huxar ecke til myn ꝛ tekur þier þad ecke til Hiarta. Þeinker þu ad eg mune alltiafnt þeigia/ þad þu so giørua Illdlegaña ottast mig ecke ? 10 Eñ eg vil þitt Riettlæte kuñigt giøra/ꝛ þyn verk/ad þau sku þier eingeñ nytseme vera. 11 Nær ed þu kallar/þa lattu þiñ flock hialpa þier/Eñ Vindureñ mun þeim øllum j burt suipta/ꝛ Hiegomeñ mun j burt taka þa.

b (Hugga) þ er/lata mier þad þocknast.
c (Legurñ) So kallar hañ Skwrgoda Alltare/þar þr mz synū Afgudū hooruduft/sem ein Lausqkona med hoorkarle. Og ad þara til Røgs Pharao med gaþur/ er ad treysta vpp a Meñena.

MEn huor hñ vonar a mig/sa mū Landed erfa/ꝛ eignast mitt hid heilaga Fiall. 12 Og mū seigia. b Giøred Veguna/giøred veguna/Rymid wt veigeñ/takid burt þær asteytingar af veigenū myns folks. 13 Þuiad so seiger sa hiñ Hæfe/ꝛ hñ ed vpphafeñ er/sa ed eilijflegana Byr/huors nafn ad Heilagt er. Eg sa sem j Hædunum ꝛ j Helgedomenū Byggger/ ꝛ j hia þeim sm̄ hafa sundurknosadañ ꝛ lijtelatañ Anda/so ad eg lijfge Andañ hiña Lijtelatu/ꝛ Hiørtū þra j sundurmørdu. 14 Eg vil ei þratta mz jafnade/ꝛ ecke reidast æfinlegana. Helldꝛ skal eirn Ande af mynu auglite sueima/ꝛ eg vil Andardrættena giøra. 15 Eg var Reidur vppa odygd þrra Agirndar/ꝛ slo þa/geymda mig/ ꝛ vard Reidur. Þa rafudu þr hingad ꝛ þangad a veigenū syns Hiarta. 16 Eñ þa ed eg aleit þra Vegu/græd de eg þa/ꝛ leidde þa/ ꝛ huggade þa aptur/ꝛ þa s̄ c grietu yfer þeim. 17 Eg mun til reida Avøgsteñ þeirra Vara ad þeir predike Frid/Frid/bæde þeim sem eru fiarlæger/ ꝛ þeim sem nalæger eru/seiger DROTTiñ/ꝛ vil lækna þa. 18 Eñ hiner ogudlegu eru sem vppþicot ande Sioor/sa ed ei kañ kyrr ad vera/ ꝛ hañs Bylgiur wtkasta Saur og Ohreinendum. 19 Hiner Ogudlegu hafa ønguañ frid/seiger miñ Gud.

Nañ huggᵃ þa Gudhræddu
b (Giøred Veguna)þ er/j þreyngingu og Neyd skulu þr hafa Rwm og Huggun.
c (Grietu) þr hinu Godu græta yþer jll sku hiña Ogudlegu/so sm̄ Loth j Sodoma.
Sup. 48/22

LVIII

KAlla þu j Akiefd/Væg eige/vpphef þyna Raust sm̄ eina Basunu/ꝛ kuñgi ør mynu Folke þra Yfertrodslꝛ/ꝛ þui Hwsenu Jacobs synar Synder. 2 Þeir leita myn daglega/ꝛ vilia vita myna vegu/so s̄ þ folk ed allareidu Riettuñsena giørt hefde/ꝛ Domeñ syns Guds hefde ecke yfergiefed/Þeir krefia mig til Doms/ꝛ vilia þreyta Log vid þra Gud. 3 Huar þ̄ þa fostū vier/ꝛ þu alijtur þ ecke/Huar fyrer þiaum vier vorar Saler/ꝛ þu villt eige vita þad ? Siaed/nær þiᵉ fasted/þa giøred þier yduarn vilia/ꝛ þuinged alla ydra Skulldameñ 4 Siaed/þier fasted ad þier deiled ꝛ þræted/ꝛ slaed med Knefunū ogudlegana. Fasted ei so sem nu giøred þier/ so ad af ydur heyrt verde eitt Kall j Hædernar. 5 Skyllde þ vera su Fasta huøria eg skyllde wtuelia/þ Madureñ þuingade siñ Lijkama a Deigenū? Edur heinge nid ur Hofuded sem Sef? Edur jklædest Seck ꝛ ligge j Øsku? Vilied þier kalla þetta føstu/ꝛ eirn þacknæmelegañ Dag DROTTni ?

6 EÑ þ er su fasta s̄ eg wtuel/Lattu þa lausa s̄ þu hefꝛ mz Rangindū j Bønd sett/ Lat lausa þa s̄ þu ofþyngᵉ/gief þa frialsa s̄ þu þreyngᵉ/Slijt j burt allañ þyga. 7 Brijot þu Hungrudū sitt Braud/ꝛ jñleid þa s̄ Volader eru j þitt Hws. Sier þu nockurn Nakeñ/þa klæd þu hñ/ꝛ drag ecke fra þynu Hollde. 8 Þa mū þitt Lios hier frambriotast sm̄ Morgun rode/ꝛ þyn a Forbetran mun snarlega aukast/ꝛ þitt Riettlæte mun ganga frame fyrer þier/ꝛ Dyrdeñ DROTTins mun taka þig til syn. 9 Þa muntu kalla/so mun DROTTeñ þier Andsuar giefa. Þa ed þu kallar/þa mun hñ seigia/Sia þu/hier em eg.

Ef ad þu Þynger ønguum hia þier/og Vijsar eige med Fingrenum/ og talar eige neitt Vondslegt. 10 Og lætur hinn hungrada finna þitt Hiarta/ og Mettar Suo þa hina Fatæku Salu

Hræsnara Fastañ
Zach. 7/5.
So heingia Hræsnarar nidur Høfuded/ hafa sorgarlega asyn/ꝛ giøra sig aumlega.
Ein soñ og riett Fasta.
Ezech. 18/6.
Matth. 25/35
a (Forbetrā) ad þu audgest/ og þier fare þr añ/bæde a Gotse þynu ꝛ velferd.
Fyrerheit:

(vppbygt) Þ er/þu skallt vera Verndar madur ꝛ Þorbe trunar Madur j Landenu/gagnast og hialpa mørgum.

rædu Sælu/Þa mun þitt Lios j Myrkrunū vpprēna/ ꝛ þijn Myrkur munu vera s Middeige. 11 Og DROTteñ mun þig ætijd leida/ ꝛ þijna Sælu sedia j Þurkenū/ ꝛ þijn Bein styrkia. Og þu munt vera sem añar vøkuadur Jurtra gardur/ ꝛ sm̄ añar vppsprettu Bruñur þañ alldrei þrytur Vatn 12 Og fyrer þig skal b vppbygt verda/ huad leinge hefur j eyde leiged/ ꝛ þu munt þañ grunduoll leggia sm̄ standa mun vm Alldur ꝛ æfe/ ꝛ þu skallt kallast vppbyggiare brostiña gyrdinga/ ꝛ sa ed Veigena forbetrar/ so ad þar meige bwa.

Sabbaths dagsins helgū. c Hier seiger ꝛ þramsetur hañ riettā skilning vm Sabbaths dagana/ ad meñ skulu þa jdka Guds verk og Ord.

13 c Ef ad þu burt snyr þijnū fæte fra Sabbathsdeigenum/ so ad þu giører ecke/ huad þu villt a mijnum Heilogum Deige/ þa mun þad lystelegur Sabbathsdagur kallast/ DROTTNE til Helgunar ꝛ til Lofs. Þuiad so muntu prijsa hn̄/ nær ed þu giører ecke þijna vegu/ ꝛ ad þad verde ecke þar jñe funded/ huad þier Sialfum vel lijkar/ eda þad huad þu talar. 14 Þa muntu Lysting hafa til DROTTins/ ꝛ eg vil læta þig sueima vpp yfer þeim hæu a Jørduñe/ ꝛ mun fæda þig medur Arfleifd þijns Fødurs Jacobs. Þuiad Munnur DROTTINS seiger þad.

LIX

Num. 11/25. Sup. 50/ 1. Orsøk til Straffsins eru Synder Folksins. Sup. 1. 15.

SJA þu/ Hønd DROTtins er ei offstutt/ Þ hn̄ kuñe ei ad Hialpa/ ꝛ hn̄s Eyru eru ei þick vordeñ ad hn̄ heyre ei. 2 Helldur ydrar Odygder ad skilia ydr ꝛ ydvarn Gud/ huora fra ødrum/ ꝛ ydrar Synder byrgia Andlited fra ydur so ad þier verded ei heyrder. 3 Þuiad ydrar Hendur eru med Bloode saurgadar/ ꝛ ydrer fingur med jllgiørdū/ ydrar Varer þær tala Lygar/ ydar Tunga dicktar þad vpp huad oriett er. 4 Þar er sa eingeñ sm̄ af Riettlætenu Predikeme trulega a dæme. Þeir treysta vppa Hiegomañ/ ꝛ tala þad huad ei duger. Med Ogiæfuna eru þeir þungader/ ꝛ fæda Mæduna.

a (Dæme) Þ er Kieñe/ þui hier talar hañ vm falska eiturlega Kieñendur.

5 Þeir wtklekia Basiliskus Eggium/ ꝛ vefa Konguloar Vefu. Ete madr af þeirra Eggiū sa hlytur ad deyia/ eñ verde þau j sundur Trodeñ þa skrydur þar eitn Eytur Ormur wt. 6 Þeirra Kōguloar Vefur duger ei til Klæda/ ꝛ Þ sm̄ þeir hafa ofid duger ei til skiools/ Þui ad þra verk eru Grimdismuner/ ꝛ j þra høndum eru Ranginde. 7 Þeirra fætr skunda til hins vonda/ ꝛ eru flioter til ad wthella saklausu Blode/ þeirra huxan' eru Grimdis muner/ þra vegur er ecke vtañ fordiørfū ꝛ skade. 8 Þeir þeckia ei veigeñ Fridarins/ ꝛ þar eru eingeñ riettinde j þra gøngu. Þeir eru rangsnun' a sijnū vegū/ huor ed þʳ vppa geingr/ sa hefr alldrei frid.

Hræsnarañа Lærdomur. Pro. 1/16. Rom. 3/15.

9 HAr fyrer er sa Riettureñ langt fra oss/ ꝛ Riettlæted Þ ødlunst vier ecke. Vier væntum epter Liosenu/ Sia þu/ þa verdur Myrkur/ epter Byrtuñe/ Sia þu/ þa gøngū vier j Myrkrinu. 10 Vier fælmū epter Veggiñ sm̄ hiner Sionlausu/ ꝛ þreyfū so sm̄ Þr ed eingeñ Augu hafa/ vær steytū oss a vm Middeiged so s j Røckrinu/ vier eiū j Mirkrinu so sm̄ hiner Daudu. Vier rymmū aller sm̄ Biarndyr/ ꝛ krytiū sm̄ Dwfr/ Þuiad vier væntū epter Riettenum/ þa er hn̄ þar ecke/ epter Hialprædenu/ þa er þad langt j burt fra oss.

12 Þuiad vorar Yfertrodslur eru hellst til miklar fyrer þier ꝛ vorʳ Synder þær Andsuara j moote oss. Þuiad vorar Yfertrodslur eru hia oss/ ꝛ vier fiñū til vorra Synda. 13 Med yfertrodslum/ ꝛ Lygū a mote DROTTne/ ꝛ mz burtsnunige j fra vorū Gude/ og med offstækis ordum ꝛ Ohlydne/ astundum ꝛ vppkueikiñ lygeleg ord wr Hiartanu. 14 Þar Þ er eirneñ sa Riettureñ til baka geingeñ/ ꝛ Riettlæted langt j burtu fared/ þui Sañleikureñ fellur nidur a Strætunum/ ꝛ Riettuřiñ kañ ecke hier jn̄ ad ganga. 15 Og Sañleikureñ er j burt/ ꝛ hann huor ed snyst fra Illu/ sa hlytur ad vera huors mans herfang.

Huggun.

HAD sama sier DROTTiñ/ ꝛ þad lijkar hønum Illa/ ad þar er ecke neirn Riettr. 16 Og hn̄ sier ad þar er eingeñ/ ꝛ hn̄ furdar þad/ ad eingeñ geingur fram̄ fyrer þa. Þar fyrer Hialpar hn̄ hønū sialfr mz sijnum Armlegg/ Og vid Magt helldur hm̄ mz sijnu Riettlæte. 17 Þuiad hn̄ j klædest Riettlætenu sem Hringabriniu/ ꝛ setr Hialprædis Hialmiñ a sitt Høfud/ ꝛ byr sig wt til Hefndar/ ꝛ klæder sig med vandlætenu/ sem med ødrum Kyrtle. 18 So sem sa ed vill endurgiallda sijnū motstødumøñum/ ꝛ ad bitala sijnum Ouinum medr Grimd/ Ja/ þeim Eyunum vill hann bitala. 19 So ad þeir ottist nafned DROTTins j fra nidurgøngu/ ꝛ hn̄s Dyrdar vegsemd j fra vppgøngu Solareñar/ nær ed hn̄ mun koma so sem eirn stijflдur Straumur/ þañ s Vindur DROTTins fram̄ dryfur.

Ephe 6/17. 1. Thes. 5/8.

20 Þuiad þeim til Zion mun Endurlausnariñ koma/ ꝛ þm̄ s sier j burt snua fra Syndunū j Jacob/ seiger DROttiñ. 21 Og eg giøre soddañ Sattmæla vidr þa/ seiger DRottiñ. Miñ

Rom. 11/26.

Ande sem hia þier er/ z mijn ord sem eg hefe lagt j þiñ Muñ/ skulu ecke j burt vijkia af þijnum Muñe/ nie af Muñe þijns Sædis/ z Barna barna(seiger DROTTeñ)hiedañ j fra z ad Eilijfu.

Fyrerheit ad christeleg Kyrkia skal beugt ud verda:

LX

Vert þu vpp/ ...

Vaki ør þig reidubuna/ vertu Biørt/ þuiad þitt Lios kiemur/ z Dyrd DROTTins vpp reñur yfer þier. 2 Þui sia þu/ Myrkren hylia Jordena z Þokañ Folked. Eñ yfer þier vppreñur DROTTIN / z hans Dyrd skyn yfer þier.

Spædomur ap Ryke Christi/ z Liose heilags Evangelij

3 Og Heidingiarner munu ganga j þijnu Liose/ z Kongarner j þui skyne sem yfer þier vppreñur. 4 Lypt vpp þijnum Augum/ z sia vmhuerfis/ Þesser all er samansafnader koma til þijn. Syner þijner muñu koma wr fiarlægd/ z Dætur þijnar munu hia hlideñe vppfostrast. 5 Þa muntu sia þijna Lysting/ z wtbriotast/ z þitt Hiarta mun vndrast og [a] wtbreida sig / nær ed sa Mwgafiolden vid Siooeñ snyst til þijn / Og þa ed su Magteñ Heidingiaña kiemur til þijn. 6 Þuiad sa fiolldeñ Wlfalldaña mun hylia þig/ Þeir hlauparar wr Madian z Epha/ Aller af Saba munu koma/ færande Gull z Reykelse/ og kuñgiørande Lof DROTTins. 7 Allar Hiarder j Kedar skulu til þijn safnadar verda/ og Hrwtarner Nebaioth skulu þier þiona. Þeir skulu vppa mijnu þægelegu Alltare offrader verda/ Þuiad eg mun pryda Hwsed miñar Vegsemdar.

Esa. 49/18

a (wtbreida) So sem þa Vatoþøll þramhla upa og sig wtbreida

Psal. 72/10

Math. 2/11

8 Huorier eru þr/ ed flyuga sem Skyeñ/ z so sem Dwfurnar til siña Vindglugga? 9 Þær Eyiarnar vænta mijn/ z Skipeñ hia Sionū fyrer løngu/ so ad þr fære hingad þijn Børn wr fiarlægd/ medur þeirra Silfre z Gulle/ Nafnenu DROTTins Guds þijns z þeim Heilaga j Jsrael/ sem þig hefur Vegsamlega giort. 10 Framande munu vppbyggia þijna Mwrvegge/ z þra Kongar munu þier þiona. Þuiad j miñe Reide hefe eg sleiged þig/ z j miñe Liknseme em eg þier Myskunsamur. 11 Og þijnar dyr skulu med jafnade opnar standa/ z huorke vm Dag nie Nætur aptur lætnar verda/ so þ Magteñ Heidingiaña sie til þijn høfd/ z þ þra Kōgar verde hingad leidder. 12 Þuiad huorier þr Heidingiar/ edr þau Kongarijke sem ecke vilia þier þiona/ þa skulu fyrerfarast/ z Heidingiarner foreydder verda. 13 Vegsemden Libant skal til þijn koma/ Grenid/ Beyked/ z Busbomid/ huort mz ødru/ til ad pryda þañ stadiñ mijns helgedoms. Þuiad eg muñ þañ stadeñ miña Foota vegsamlegañ giora.

Postularner

Apoc. 21/25

14 Þa lijka eirneñ skulu þeir biuger til þijn koma/ sem þig hafa vnderþryckt/ og þr all er sem þig hafa lastad/ munu nidr falla til þiña Fota/ z munu kalla þig Borg DROTTins/ þa Zion hins Heilaga j Jsrael. 15 Þui þar fyrer ad þu varst su yfergiefna z hatada / til huorrar eingeñ gieck/ þa vil eg þig ad skraute gioraeilijflegaña z til fagnadar glede vm Alldur z æfe. 16 So ad þu skallt Miolkena wtswga af Heidingiunum/ og Kongaña Briost skulu giefa þier ad swga. So ad þu reyner þad eg em DROTTeñ/ þiñ Frelsare/ z eg sa hiñ Vollduge j Jacob/ er þiñ Endurlausnare.

17 Eg vil færa Gull j stadiñ Kopars / z Silfur j stadeñ Jarnsins / z Kopar j stadeñ Triesins/ z Jarn j stadiñ Griotsins. Og eg vil giora þad / ad þijner Forstiorar skulu fridenn kieña/ z þijner Fyrerstionarmeñ Riettlæted Predika. 18 Þar skulu eingeñ Ræninde leingur heyrast j þijnu Lande/ z eingeñ skadsemd nie fordiorfun j þijnum Takmørkum/ Helldur skulu þijner Mwrvegger Hialpræded/ z þijnar Dyr Forprijs kallast.

Apoc. 21/23

19 Soleñ skal ecke skijna þier a Dageñ leingur/ z birtan Tunglsins skal ecke lysa þier. Helldur mun DROTTIN vera þitt eilijft Lios/ z þiñ Gud hañ mun vera þiñ Prijs. 20 Þijn Sol mun ecke meir vnder ganga/ nie þitt Tungl Birtuna missa/ Þuiad DROTTeñ mun vera þitt eilijflegt Lios/ z dagarner þiñar Hormungr skulu eirn enda hafa. 21 Og þitt folk skal allt vera Riettferdugt/ z mun Jardrijked eignast eilijflegana/ so sem þeir ed eru Kuistermiñar plantanar/ z verk miña Handa/ til hroosunar. 22 Vt af þm minsta skulu Þusund verda/ z wt af þeim Smæstu eitt Mecktugt folk. Eg DROTTeñ vil slijku a sijnum tijma snarlega til vegar koma.

LXI

Ande DROTTins DRottins er yfer mier/ Þar fyrer heft DROTTiñ smurt mig/ Hñ heft sent mig til ad Predika Voludū/ ad leggia vid þau sundurknosudu Hiørtu/ til ad Predika þm Herteknu frelsed/ þeim hinum bundnu ad vpp sie lokid. 2 Til ad Predika Nadarsamlegt Aar DROTTINS / Og eirn Hefndar dag

Embætte Herrans Christi.

Luc. 4/ 18.

dar Dag vors Guds/til huggunar øllum Harmþrungnum. 3 Til ad afreka þeim Sorgbit nu j Zion/ad þeim giefest Fegurdar pryden̄ fyrer Øskuna/ & fagnadar Vidsmiør fyrer Hrygdena/ & kostuleg Klæde fyrer Sorgar anda. So ad þr kallader verde trie Riettlætesins/Rotsetning DROTTIns/til Lofs. 4 Þeir munu þa gømlu eyde Stadena byggia/ & vidrietta þad aptur huad fyrr meir var nidurbroted. Þeir munu vppnyia aptur þær foreyddu Borgernar/sem vm Alldur & Æfe hafa j eyde leiged.

Sup. 58/12

5 Framande munu standa/ & ydar Hiørd fæda / & hiner Vtlensku munu ydar Akur Men̄ og Vijngards men̄ vera. 6 En̄ þier skulud DROTTens Kien̄emen̄ heita/ & Men̄ mūu kalla ydur Þiona Guds vors. Og þier munud eta Audæfen̄ Heidingian̄a/ & hroosa ydr yfer þeirra Vegsemd. 7 Fyrer ydra forsmaan skal tuefallt koma/ & fyrer ydra Vanuirdu skulu þeir glad uærer vera a þeirra Akurløndum. Þuiad þeir skulu tuisuarsin̄um eignast so mijked/ j þeirra Lande/Þeir skulu eilijflegan̄ Fognud hafa. 8 Þuiad eg em DROTTen̄ sa ed Rietten̄ elskar/ & ad hatre heþur a Reyfaran̄a Bren̄eoffur. Og eg mū ꝥ giøra/ad þra Erfide skal visselegt vera/ & eirn eilijfan̄ Sattmaala vil eg giøra vidur þa. 9 Og þra Sæde skal audkient mz al Heidingian̄a/ & þeirra epterkomendur medal Folksins/so ad aller þr sem þa munu siaa/munu þeckia þa/ ad þeir sieu þad Sæded sm̄ Blessad er af DROTTne.

a (Reyfaran̄a) ꝥ er øll su Guds Þionusta/ med huorre Men̄ leita ecke epter Guds Dyrd/ helldur epter synu eigen̄ gagne/hroosun og glede.

10 EG gled mig j DROTTne/ & mijn Saala er gladuær j Gude mijnum.
Þuiad hn̄ hefur j klædt mig klædum Hialprædesins/ & medur Møtlinum Riettlætesins klædde hn̄ mig.
Lijka sem Brudguma pryddan̄ Kien̄eman̄legum Skrwda/ & so sem adra Brwde prydda med sijnu Skarte.
11 Þuiad lijka sem Avøgsturen̄ vegs wr Jørdun̄e/ & Sæded vppren̄ur j Grasgardenum. Lijka so mun Riettlæted & Lofed/vppganga fyrer øllum Heidingium/ wt af DROTTNE DROTTNE.

Þackargiørd þyrer medtekna Velgiørninga aþ Christo.

LXII

VEgna Zion mun eg eige þeigia/ & vegna Jerusalem mun eg eige kyrru halda/þangad til ad hen̄ar Riettlæte vppgeingr s̄ an̄ar Geisle/ & hen̄ar Hialpræde bren̄ur/ sem an̄ad Blys. 2 So ad hiner Heidnu siae þitt Riettlæte & aller Kongarner þijna Dyrd. Og þu skallt med nyiu Nafne nefnd verda/ huort ed Mun̄ur DROTTens mun nefna. 3 Og þu munt vera eitt fagurt Diaasn j Hende DROTTins/ & eirn Konunglegur Hattur j Hende Guds þijns.

Huggun og Fyrerheit.

4 Þu skallt ecke leingur kallast hin yfergiefna/nie þitt Land Foreydsla kallast. Helldur skallt þu kallast(mijn lysting a hen̄e) & þitt Land(kiæra Brwdur) Þuiad DROTTin̄ hefur lyst til þijn/Og þitt Land hefur eina a kiæra Brwdur. 5 Þuiad lijka sem Vngur Madur hefur sijna Vn̄ustu kiæra/ so mūu þijn Børn þig kiæra hafa. Og so sem þad Brwdgumen̄ gledur sig yfer Brwden̄e/so mun þin̄ Gud gledia sig yfer þier.

a (Kiæra Brwdur) ꝥ er sem ecke er þyrer vtan̄ Mann og þorlæten̄/ helldur er kiær og j virdingu so sem Vn̄usta.

6 O Jerusalem/eg mun Vokumen̄ til skipa vppa þijna Mwruegge/ þeir ed alla Daga og allar Nætur skulu alldreige hlioder vera/ & þeir ed skulu min̄ast DROTTens. 7 So þad j hia ydur sie eingen̄ Þogn/ & þier þeiged ecke vm hn̄/þangad til ad Jerusalem verdur bwen̄/ & verde sett til Lofs a Jørdu.

8 DROTTin̄ hn̄ hefur Suared vid sijna Hægre Hønd/ & vid Armleggin̄ sijns Maktarvelldis. Eg vil ei leingur giefa þitt Korn þijnum Ovinum ad eta/ nie laata Framande men̄ drecka þitt þad sæta Vijned/sem þu hefur Erfide fyrer haft. 9 Helldur þeir sem þui safna/ skulu eirnen̄ þess neyta / & Lofa DROTTen̄ / & þeir ed þad jn̄bera/ skulu drecka þad j Forgarde mijns Helgedooms.

10 GAnged burt/Ganged burt/j giegnum Þortin̄/tilreided foolkenu veigen̄/giøred brautena/giøred brautena/rooted j burt Steinønum/Setied vpp Merked fyrer Folkenu. 11 Siaed/ DROTTin̄ lætur heyra sig allt til enda Veralldaren̄ar. Seiged Dotturin̄e Zion/Sia þu/Þitt Hialpræde kiemr/Sia þu/hn̄s laun eru hia hønū/ & hn̄s b Endurgialld er fyrer hm̄. 12 Men̄ munu kalla þa ꝥ Heilaga folk/þa endurleystu DROTtens/ Og þu munt kallast hin Heimsokta Borg/ & ecke hin yfergiefna.

b (Endurgialld) han̄ mun ... giøra laga ... a ad laun ... þeim godu ... straþþa þa Vondu

LXIII

Huor

HVer er sa sem kiemur af Edom/med Raudlitudum klædum aþ Bazra/sm̃ so pryddur er j sijnum klædnade/ z hier frambrunar j sijnũ mykla Krapte? Eg em hñ sa sem Riettlæted kieñer/ z eirn Meistare er til ad hialpa. 2 Huar fyr er er þa þiñ Klædnadur so raudur ad lit / og þitt Klæde so sem þess ed Vijn Pressuna tredur? 3 Eg fottred Vijn Pressuna eirn samañ/ z þar er eing eñ af Folkenu medur mier. Eg hefe Pressad þa j Reide miñe/ z nidur troded j miñe Heipt/ Þar fyrer hefur þeirra Megn dreyfst a mijn Klæde / og eg hefe velkt allañ miñ Klædnad. 4/Þuiad eg hefe asett mier Nefndar Dag/Þad ared/til ad Endurleysa miñ na/er Komed.

Apoc. 19/13

5 Þuiad eg skygndunst j kringum mig/ z þar var eingeñ Hialpare/ z eg v^r j skelfingu/ z eing eñ studde mig. Helldur vard miñ Armleggur ad Hialpa mier/ z mijn Reide studde mig. 6 Þar fyrer hefe eg Folked nidztroded j miñe Reide/ z hefe þa druckna giort j miñe Bræde/ z þeirra Megne til Jardar hrunded.

Sup. 34/ 8
Psal. 69/21

LXIIII

EG vil miñast Myskunsemdar DROTTens/ z þess Lofstyrs DROTTins j øllu þui ed DROttiñ hefur giort vid oss/ z þess hins mikla Goda vid þ Hws ed Israels/ sem hañ hefur þeim giort/ Fyrer Sijna Myskunseme z Mykla Goodgirne.

2 Þuiad hañ sagde/ Þeir eru ad søñu mitt Foolk/ þau Børn sem ecke eru Følsk / þarfyrer var hann þeirra Frelsare.

3 Huor hañ angrade þa / sa angrade hñ eirneñ/ z sa Eingelleñ sem fyrer hanns Augsyn er/ Hialpade þeim.

Hñ frelsade þa/ þar fyrer ad hñ elskade þa/ z vagde þeim.

Hñ took þa vpp/ z bar þa alla tijma/fra Gamallre Tijd.

4 Eñ þeir voru genstrijduger z hrelldu hans Heilaga Anda/ þar fyrer vard hñ þra Ovin/ z Strijdde a moote þeim.

5 OG hñ minntest aptur a þa vmlidnu Tijdena/a Moysen/sem var a medal hñs Lyds. Huar er þa nu hñ/ sem j burt leidde þa wr Sionum/ medur Hirdernũ siñar Hiardar? Huar er hñ sm̃ gaf siñ Heilaga Anda medal þra?

Exo. 14/29

6 Huor ed Moysen vidur Hægre Hond leidde/ fyrer siñ dyrdarsamlegañ Armlegg.

Huor ed j sundur skilde Vøtneñ frame fyrer þm/ vppa þ ad hñ giorde sier eitt eilijft Nafn.

7 Hñ ed þa leidde j giegnum Diwpeñ / lijka sem Hesta j Eydemorkena þa ed ecke hnioota.

8 So z þañ fienad ed ofañ geingur a sliettlendid/ huorn ed Ande DROTtins framdrijfz.

Lijka so hefur þu þitt Foolk eirneñ leidt / vppa þad ad þu giørder þier eitt Dyrdarsamlegt Nafn.

9 SO siadu nu þui af Himne ofan/ z lijttu nidz af þijnu Heiløgu dyrdarsãlegu Heimile. Huar er nu þijn Vandlæting/ þijn Magt? Þijn mykla Hiartgroeñ Myskunseme jnne helldur sier fast vid mig.

Ein Bæn
Deu. 26/15
Baru. 2/16

10 Þu ert þo vor Fader/ þui Abraham hañ veit ei af oss/ z Israel hñ þecker oss ei.

Enn þu DROTTeñ ert vor Fader/ z vor frelsare / Þegar fyrer langre æfe er þad þitt Nafn.

11 Huar fyrer lætur þu oss DROTTeñ villt fara af þijnum vegum/ z forhardna vort hiarta/ so ad vier ottunst þig eige?

Snu þu aptur/ vegna þiña þionustu maña / fyrer saker Ættkuñslaña þiñar Arfleifdar.

12 Þeir eignast þitt Heilaga Foolk næsta med øllu/ þijner mootstodu meñ nidur troda þinn Helgedoom.

13 Vier erum lijka so sem ædur til forna/ þa ed þu Drottnader ecke yfer oss/ z vier vorum ecke nefnder epter þijnu Nafne.

14 Æ eg villde/ad þu j sũdz sliter Himnana z þærer hingad ofañ/ so þ Fiolleñ wtryñe z þi'

15 Lijka sem añad heitt Vatn vppsodid af Megnum Ellde.

So ad þitt Nafn kuñugt verde medal þiña Ovina/ z þad hiner Heidnu hlioote fyrer þier ad skielfast.

Fyrer þau

16 Fyrer þau Dasemdarverken sem þu giører/ huørra ei var vænt/ þa ed þu foorst ofañ/ z Fiøllen j sundur runu fyrer þier.

1. Cor. 2/9.

17 So sem j fra Veralldarenar Vpphafe hafde ei heyrst / nie med Eyrum heyrt/ z eckert Auga hefur sied/ æn þyn Gud/ huad þa skier sem vppa hñ vona.

18 Þu mætter þm̄ Gladuæru/ z þm̄ s Riettlæted jdkudu/ z a þyñu Vegū miñtust þyn. Sia þu/ þu reiddest ad søñu þa vier syndgudunst z blifū þar leinge jñe. Eñ oss vard þo hialpad.

19 Eñ nu erum vier aller til samans so sem hiner Ohreinu / z allt vort Riettlæte er sem añ ar Opecktar Leppur.

Vier erum aller vppuisnader sem Laufblød / z vorar Synder feykia oss j burt / sem añar Vindur.

20 Eingeñ ækallar þitt Nafn/ edur tekur sig vpp þad hañ hallde þier.

Þuiad þu hylur þitt Andlit fyrer oss/ z lætur oss j vorum Syndum vanmegnast.

Rom. 9/21.

21 MEn nu DROTTiñ/ Þu ert vor Fader. Vier erum Leireñ/ Þu ert vor Leyrpotta Smidur/ z vier aller erum Verked þiña Handa.

Psal. 79/8

22 OG DROTTeñ reidstu ecke ofmiøg/ z minstu ecke eilyflegana a Syndernar/ Alijt tu þad þo/ ad vier allersamañ erum þitt Foolk.

23 Staderner þyns Helgedoms eru ad Orbyle vordner/ Zion er ad Obygd vordeñ/ Jerusal em liggur eydeløgd.

24 Þad Hwsed vors Heilagleiks z Vegsemdar/ þar jñe ed Fedur vorer lofudu þig / er med Ellde vpp brent/ z allt huad vier hofdum lystelegt/ þ er til skamar giort.

25 DROTTiñ/ Villtu so hardrædur vera j slijku/ z þeigia vm þetta/ z nidur slæ oss so mi øg?

LXV

Rom. 10/20

MIn verdur leitad af þeim s ecke spurdu epter mier. Eg verd fundeñ af þm̄ s ecke leitudu ad mier. Og til þra Heidingia sem ecke ækølludu mitt Na fn/ seige eg/ Hier em eg/ Hier em eg. 2 Þuiad eg wtrietti myñar Hendur all añ Dageñ/ til eins Ohlydugs Folks/ huørt ed geingur epter syñu Hugreñ ingum/ a einū Veige sm̄ ecke er godur. 3 Þad Folk sem mig til Reide reyt er/ er jafnañ þ miñe Augsyn/ þr offra j Grasgørdum/ z veyfa Reykelsenu yfer [a] Tigulsteinū. 4 Þeir bwa a medal Grafaña/ z hallda sig j Holunum/ eta Suiñakiøt/ z hafa herfeligt Juck j syñum Elldsgøgnū. 5 Og seigia/ Vertu heima/ z æhrær mig ecke/ þuiad eg skal [b] Helga þig.

Slijker skulu verda Reykur j miñe Reide/ sa Elldur sem allañ Dag breñur. 6 Sia þu/ þ stendur skrifad þ mier/ Eg vil ei þeigia/ helldur endurgiallda/ Ja/ Eg vil giallda þm̄ þ aptur j þra Barm. 7 Bæde þra Misgiørder/ z Misgiørdernar Fedra þeirra til samans/ se iger DROTTIN/ þeirra sem vppa Fiøllunum hafa reykiad/ z mig hafa vanuirdt vppa Hædunum/ Eg mun mæla þeim aptur þ fyrra Athæfed j þeirra Barm.

8 SO seiger DROTTiñ/ Lijka so s þa nær ed Løgureñ finst j Vyñberenu/ z sagt ver dur/ Fordiarfa þ ecke/ Þuiad þar er Blessan jñe. So vil eg z lijka eirneñ giøra ve gna miña Þionustumaña/ ad eg fordiarfe þ ecke alltsamañ. 9 Helldr vil eg wt af Jacob læta Sæde vpp vaxa/ z wt af Juda þ s eignast mun mitt Fiall. Þuiad myñer hin[a] wtuøldu skulu þ erfa/ z myñer Þionustumeñ skulu þar byggia. 10 Og Saron skal verda eitt Hws handa Hiørdeñe/ z sa Dalureñ Achor ad Fiærlegrū myñu Folke/ þui sm̄ myn leitar.

11 Eñ þier huørier ed yfergiefed DROTTiñ/ z forgleymed myñu Heiløgu Fialle/ z tilre ided þm [c] Gad eitt Matbord/ z skeinked fullt a þm Meni af dryckiar offrenu. 12 Nu vel/ Eg vil telia ydur til Suerdsins / so ad þier hlioofed aller ad beygia ydur til Slætrunar. Af þui ad eg kallade/ z þier gæfud ei suar/ ad eg talade/ z þier heyrdud ecke. Helldur giørdud þ hu ad mier lijkade jlla/ z wtuøldud þ huad mier ecke þocknadest.

13 Þar fyrer seiger DROTTiñ DRotteñ so. Sia þu/ Myñer þionar skulu eta/ Eñ þier skulud Hungra. Sia þu/ Myñer Þionar skulu Drecka/ eñ þier skulud Þyrster vera. Sia þu/ Myñer þion[r] skulu glader vera/ eñ þier skulud til skamar verda. 14 Sia þu/ Myñer þio nar skulu af Geodu giede kiætast/ enn þier skulud af Hiartans angre hroopa / z af Ves alldar eymd æpa. 15 Og þier skulud læta yduart Nafn myñum Vtuøldum epter til [d] Eins

Eids

[a] (Tigulsteinum) A þeim Aulltørum sm̄ þeir sialfer giørt hafa.

[b] (Helga þig) Þ er / Þu Prophete þarft ecke ad tieña mier Heiløgū ad verda/ læt mig helldr helga edur læra þig hu øreñ þu skallt Heilagr verda

[c] (Gad/ Meni) Gad skal hafa vered Strijds Afgud so sm̄ Mars/ þui Gadad merker ad bwa vt til Strijds. Meni merker tølu/ þ skal hafa vered Kaupmaña Afgud so sem Mercurius/ sm̄ giarnañ telur Peninga/ A þetta stingur hañ þar hñ seiger/ Eg vil telia ydur til Suerdsins/ sm̄ hñ seg de. Eg vil þar

Eids d Og DROTTiñ DRottiñ mun suipta þig Lijfenu/ ⁊ nefna sijna þiona med ödru Nafne. 16 So þad/ Huor ed sig mun blessa a Jördu/ sa mun blessa sig j þeim saña Gude. Og hñ huor ed sueria mun a Jördu/ sa mun sueria vidur þañ saña Gud. Þuiad þær hinar fyrre Anaudernar eru forgleymdar/ ⁊ eru Byrdgar fyrer mijnum Augum.

17 Þuiad/ Sia þu/ Eg vil skapa nyañ Himiñ ⁊ nyia Jord/ so ad meñ müu ei leingur miñ ast a þ fyrra/ nie þ vppa Hiartad leggia. 18 Helldur munu þr gledia sig eilijflegana/ ⁊ glader vera yfer þui sem eg skapa. Þuiad/ Sia þu/ Eg vil giora Jerusalem til Vnadsemdar/ ⁊ heñar folk til Fagnadar. 19 Og eg vil gladur vera yfer Jerusalem/ ⁊ gledia mig yfer mijnu Folke/ Og þar skal ecke leingr jñe heyrd vera Raust Grætsins/ nie raust Kueinañarinñar. 20 Þar skulu ecke meir þau Börn vera/ sem ecke næ sijnum dögum/ edur þeir gamler meñ sem ecke fullkomne sijn Aar. Helldur e Vnglingarner Hundrad Aara gamler skulu deyia/ Og þr Synduger sem eru Hundrad Aara skulu Bøluader vera.

e (Vnglingar Hundrad ara gamler) So kallar hñ þa Ogudlegu/ Sem Meñ kyñe ad seigia/ Þott þu lifder j Hundrad aar/ þa værer þu samt Barn/ Þott þu lifder j Hundrad aar/ þa værer þu samt Skalkur. Þad er þu villt alldrei hyggnast. Eins Ordtæke er og þad ad næ synum Døgum/ og vppfylla sijn aar/ Þad er ad verda fromur og Forsiall.

21 Þeir munu Hwsiñ vppbyggia ⁊ j þeim bwa / Þeir munu planta Vijngarda ⁊ eta þeirra Avøgstu. 22 Þeir skulu þ ecke vppbyggia ad eirn añar bwe þar j. Og ecke rootsetia þ eirn añar vpp ete. Þuiad Dagar mijns folks skulu vera so sem Dagarner eirnrar Eikar. Og verked þra handa mun gamallt verda/ hia mijnū wtuøldum. 23 Þeir skulu ecke Erfida forgiefins/ nie Otijmabæra Burde fæda. Þuiad þeir eru Sædid hiña Blessudu DROTTins/ ⁊ þeirra epterkomendur medur þeim. 24 Og þad skal skie/ ad fyrr eñ þr kalla þa vil eg suara/ a mzan þr eru eñ nu ad tala/ vil eg heyra. Vlfureñ ⁊ Lambid sku til samās siᵉ fædslu leita/ Leoned mun Gras bijta sm̄ Naut / ⁊ Hoggormuriñ skal Jørdena eta / þeir munu ecke neitt skada nie fordiarfa/ vppa øllu mijnu Heiløgu Fialle/ seiger DROTTIN.

vil þar ydur þ þier til strids wtbwa ⁊ telia þurfed.
d (Eids) til Epterdæmis einrar Bøluanar.
Inf. 66/ 22.
2. Pet. 3/ 13.
Apo. 21/ 1.
Rijked Christi.
Psalm. 1/3.
Fyrerheit.
Psalm. 32. 5.
Sup. 11/ 6.

LXVI

SVo seiger DROTTiñ/ Himeneñ er miñ Stoll/ ⁊ Jørdeñ er mijn Fotskør. Huada Hwsi er þad þa/ ed þier vilied mier vppbyggia? Eda huor er sa stadur/ þar eg skule hujlast? 2 Mijn Hond hefur giørt allt þ/ huad þar er/ seiger DROTTeñ. Eñ eg alijt þañ hiñ Fatæka ⁊ þann sem hefur sundur knosadañ Anda/ ⁊ þañ ed hrædest mijn Ord.

3 Þuiad/ huor hñ slætrar Naute/ þad er jafnt sem hñ slæe mañ j Hel/ Huor hñ offrar einum Saud/ þad er sm̄ hañ Hælsbryte Hund/ Huor hñ Færer Matarcffur/ þad er sem offrade hñ Suijna Blode. Huor ed miñest þess Reykelsis/ þa er sem Lofe hñ a Orrettindeñ. Suoddañ wtuelia þr j sijnum vegum/ ⁊ þra Sæla hefur giedþeckne a þra Suiuirdingū. 4 Þar fyrer vil eg eirneñ wtuelia þ sem þr Spotta/ ⁊ þad huad þr hrædast vil eg læta yfer þa koma. Af þui ad eg kallade/ ⁊ eingeñ suarade/ ad eg talade/ ⁊ þeir hlyddu þui ecke/ ⁊ giordu huad mier jlla lijkade/ ⁊ wtuøldu þad huad mier þocknadest ei.

5 HEyred ord DROTTins/ þier sem hrædist hñs Ord/ ydrer Brædur sm̄ ydur hata/ ⁊ þr ed j burt skilia ydur fra sier/ fyrer mijns nafns saker/ Og seigia (Lættu sia/ Huorsu Dyrdarsamlegur DROTTeñ er/ Læt hñ opinberast til ydnarar glede) Þeir hiner somu skulu til skamar verda. 6 Þuiad þar mun heyrast Raust eins Gnys j Borgeñe/ Ein Raust af Musterinu/ Ein Raust DROTTins/ sem endurgielldur sijnum ovinum.

7 c Nun verdur liettare/ adur eñ hun tekur Sottena. Nun er hraust ordeñ epter Sueinbarn/ adur eñ heñar Jodsott kiemur. 8 Huør hefr nockurn tijma heyrt soddan? Huor hefur neckurn tijma sied slijkt/ / Huort kañ nockud Folked vnder eins fædt ad verda adur eñ Landed tekur Sottena? Nu hefr þo Zion fædt sijn Børn fyrer vtañ Siukdom. 9 Huort skyllda eg þa læta adra opna Modurkuideñ/ eñ sialfr ecke eirneñ fæda/ Seiger DROTTiñ? Skyllda eg læta adra fæda/ ⁊ sialfur Obyria vera/ seiger þiñ Gud?

10 GLedied ydr med Jerusalem/ ⁊ vered glader yfer heñe/ þier aller sem hana elsked/ fagned medr heñe/ þier aller sem hrygguer vorud yfer heñe. 11 Þuiad þar þ skud þier siwga ⁊ sadder verda af Briostum heñar Huggunar. Þier skulud þar fyrer siwga/ ⁊ ydur endurlijfga/ wt af þeirre gnægdeñe heñar Dyrdar. 12 Þuiad so seiger DROTTIN/

Act. 7/49.
2. Sam. 7/5.
1. Reg 8/ 27.
2. Par. 6/18
Psalm. 51/19
Sup. 57/15.
wtskwfan Forornanna.
a (Orrettinde) þad er Skurgodadyrkan:
Sup. 65. 12.
Prov. 1. 24:
b (Lattu sia) Þeir Ogudlegu b.dr Christo træsf/ so v. sier eru þr vm sin Heilagleika.
Ein Huggun vm auknig Christelgar Kyrkiu/
c (Hü fæder þ eru vndr/ n ka sem talade eg so/ Hun fæder adur eñ hun verdur þungud/ Enka so eirneñ hier/ adr eñ hun tekur

Sottena/ þ er hun þæder z he þur þo øngua Joodsott/ans og hun være ei þungud.

Tiñ/Sined/ Eg wtbreide Frideñ hia heñi / lijka sm̃ añad Vatsfall/ og Dyrdena Neiding iaña so sem añañ yferfliotanda Vatslæk/ Þa munud þier swga. Þier skulud a hlideñe bor ner verda/ og j Knianum munu Menn ydur hallda. 13 Eg vil hugga ydur/ lijka so sem þad einhuorn huggar hñs Moder. Jæ/ þier skulud j Jerusalem endurnærder verda. 14 Þier munud sia þad/ z yduart hiarta mun gledia sig/ z ydar Bein skulu blomgast sem añad Gras/ þa mun þeckiast Hønd DROTtins a hñs þionũ/ z Reidiñ a hñs Ovinũ. 15 Þui siaed/ Ad DROTTiñ mun koma med Ellde/ z hñs Vagn sem añad Sto: muidre/ þad hñ endurgiallde j Grymd siñar Reide/ z hañs Straff j Elldsins Loga. 16 Þuiad DROTTiñ mun fyrer Elldeñ/ z fyrer sitt Suerd dæma allt Holld/ z þr hinˀ Lijflatnu af DROTTne munu marger vera. 17 Þeir ed sig helga z hreinsa j þeim Grasgordunum/ Eirn hier/ eñ añañ þar/ z eta Suijna Kiøt/ Anstygd z Mys/ Þeir skulu til samans j burt suipter verda/ seiger DROTTIN.

Spædomur wt aþ Rijkenu Christi:

18 HViad / eg vil koma z samañsafna þeirra verkum/ z hugreñingum/ æsamt med øllum Neidingium z Tungumælum/ so ad þr kome z siae mijna Dyrd. 19 Og eg mũ giefa eitt Teikn a medal þra/ z nockra wt af þeim s̃ frelsader eru senda til þra Neidnu vid Siafar hafid til Phul z Lud / til Bogmañaña / til Thubal z Jauan/ z langt j burt til Eyiaña þar meñ hafa ecke neitt wt af mier heyrt/ z þr ed ecke hafa sied mijna Dyrd/ z þr skulu kuñgiøra mijna dyrdar Vegsemd a medal Neidingiaña. 20 Og þr munu alla ydra Brædur wt af øllum Neidingium hier til leida/ DROTTNE til Matar Offurs/ a Hestum z Vognum/ a Borum/ a Mwlum z hlaupdyrũ/ til Jerusalem/ til mijns Heilaga Fialls seiger DROTTeñ. Lijka so sm̃ Jsraels Børn færa sijnar Matarforner/ j hreinũ Føtum til Hwss DROTTins

21 Og eg vil wt af þeim sømu taka Kieñemeñ z Leuita/ seiger DROTTIN. 22 Þuiad so sem sa nyie Himeneñ z su hin nyia Jørdeñ/ sem eg giøre/ standa fyrer mier/ seigir DROTTeñ/ Lijka so skal eirneñ ydart Sæde z Nafn standa. 23 Og allt Holld mun eirn Manud epter Añañ/ z eirn Sabbathsdag epter añañ/ Koma til ad til bidia fyrer mier Seiger DROTTIN.

Sup. 65/17. Apoc. 21/1

24 Og þeir munu wtganga/ z sia Lijkame þess Folks/ sem Misgiørt hefur vid mig. Þui ad þeirra Madkur mun ei deyia/ z þrra Elldur mun ei wtslockna/ z þeir munu øllu Hollde ad andstygd verda.

Marc. 9/44.

Ending Prophetans Esaiæ

Formæle Yþer Bookena Jeremias

AD skilia þa Spadomana Prophetans Jeremia/ þarf eige mikellrar glosterunar vid/ ef vel verdur ad eins giætt ad þui/ huad vid hefur bored a døgum þeirra Kongaña/ a huorra æfe ad hñ hefur Predikad. Þuiad so s̃ þ hefur þa j þ siñ tilbored j Landenu/ lijka so þa ganga z eirneñ hñs Predikanˀ til. J fyrstu / þa var Lãded fullt af Synd z Skwrgodadyrkan/ Lijflietu Spæmeñena/ z villdu sijnˀ Synder z Afgudadyrkaner ostraffadar hafa. Þar fyrer þa er z eirneñ sa hiñ fyrste Partureñ hier framan af/ hin mesta deilld ecke vtañ stroffun z Aklogun yfer Jllsku verkum Gydingaña/ allt til hins Tuttugasta Capitula.

JAñare Grein/ Þa spær hñ eirneñ fyrer þre Nefndar Refsinguñe/ sem þa var fyrer høndum/ einkum sem var þre Foreydsluñe z þui nidur brotenu Jerusalem Borgar/ z alls Gydingalands z þrar Babiloneſku Herleidingareñˀ. So lijka z eirneñ þær Hegningar z straffaner allra Neidingia. Og þa þar jafn framt þa hugsualar hñ þeim/ z tilseiger j vissañ tileinkadañ tijma/ epter soddañ Hegning skieda/ þa Frelsunena/ z heimkomuna j Landed aptur/ z til Jerusalem z c. Og þesse Mælshættur er tijdastr/ z einkanlegastr j þessare Spædoms book Jeremia. Þuiad þss hins sama vegna er Jeremias hellst til sijns Embættis kuaddur. So sem þesse syniñ j þeim hiñũ fyrsta Capitula wtuijsar af þm vakanda Stafnum/ z siodanda Pottenum/ sem af Nordrenu koma.

Og þ var z eirneñ miøg naudsynlegt/ Þui fyrst þ ein suoddañ hrædeleg Plæga skyllde koma yfer Folked

yfer folked. So ad þ skyllde þa wtflytiast/z med ollu j burt slited verda/ huort fra ødru wr sijnu Lande/ellegar hefdu þr Godhiartader meñ/sem var Daniel z marger adrer matt hafa so sem nockra efablendne a Guds Lofañ z hñs fyrerheitum/ so s̄ ad hefde þm ecke matt añad til hugar koma/eñ þ være nu med øllu wtgiort/ z þr j fra Gude giorualldlegaña j burt rekner/so þ alldreige munde nu leingr neirn Christr/DROTtins koma. Helldr þ Gud hefde fyrer Folksins synda saker j mikille Reide sijn fyrerheit apturtekid. Af þui hlaut Jeremias þar nalægr ad vera/ z þm þssa Hegning z Reide so ad kuñgiora/ ad þr skylldu ecke eilijflega na yfergiefn' vera/ helldr ad eins vm stundarsaker/sm̄ var vm tileinkadañ tijma j Siøtijge Aar. Og so sijdañ þar eptera til Nadareñar aptr ad koma. Mz huoriu Fyrerheite hñ hefr z eirneñ hloted ad hugsuala sialfum sier/z ad hughreysta sig so þar med/Eñ añars kostar þa hefur hñ ecke sialfur mikla Hugsualan nie hier j Heime marga goda Daga haft.

Þuiad hñ hefr næsta hryggelegr z forsmadur Prophete verid/ z hefr lifad a hryggelegū Illskufullū tijma/ Þar ad auk hefr hñ framflutt ofr þungt / z eitt frabærlegt Predikunar Embætte. Huor ed hlotid hefr j full Fiorutijge ar ad Sysla z ordadeilr ad eiga/ allt til Herleidingariñar vidur þralynda Illskufulla z Hardsuijrada meñ/z þo litlū godum Avegste vidur þssa til vegar komid. Helldur sied sialfr a þ ad þr vrdu einatt verre z verre/z alltiafnt þa villdu þr j Helsla hñ/ z løgdu hm̄ margar Meinsemd' til/Þar ad auk/hefur hñ hlotid ad lifa/ z mz sijnū Augū ad sia/þa foreydsluna Landsins/z Herleidingena folksins/z marg' adrar mikl' Anauder/z hrædeleg' Blods wthellingar. Vmfram þ/huad h ī hefur hloted þar eptera ad lijda/j Egyptalande/z þm þar ad Predika/ Þui sumer hallda þ/ad hñ hafe af Gydingunū j Egyptalande/medur Griote til Heliar bareñ vered.

Þridiu Grein giører hñ eirneñ lijka/eins z adrer Prophetar/z spaer fyrer wt af Christo/z hñs Rijke/sierdeilis j þm Tuttugasta z þridia/z þritugasta z fyrsta Cap. Þar ed hñ næsta skilmerkelegana seiger fyrer wt af Personuñe Christi/af hñs Rijke/ af þui nyia Testamentenu/z af þre endinguñe þss gamla Testamtisins/eñ þss' þreñer partar/standa ecke so samfylgiande huor ept' añañ/z eru ecke so fraskilder huor ødrū j Bokiñe/lijka s̄ ad þr hafa skied til j giørningenū z Atferlenu huor epter añañ. Ja j þm fyrra partenū stendr optsiñis þ/huad j þm epterfylgiande Capitulanū hefr tilborid. Huad hellst ad hefur þo ædur skied/fyrre eñ þ sama sm̄ j þm fyrra Capitulanū skrifad stendur/lijka s̄ ad læte þ so asiæst/ad Jeremias hafe ei sialfur þssa Book til samans lesid/helldr þ hū sie so j þorkum epter hñs ordrædu til samans sett/z j eina Bok vppteiknud/þar fyrer þurfa meñ ecke ad giefa sier neitt far ad þuilijkre hegdan soddañ Mælsgreina.

MEn wt af Jeremia lærū vier þtta a medal añara hluta/huorsu tijdt þ er/ad þui nalægare sm̄ þ hefndar Refsingeñ er/þui Argare þa taka meñ ad giørast/z þss fram' sm̄ þ verdur fyrer þm Predikad/þui meir þa fyrerlijta þr þ hid sama/so þ er nalega moñū þreifanlegt/nær ed Gud vill þ hefnd' Refsingen skule yferkoma. Þa taka meñ miøg Forsuger z ofurdædug' ad giørast/ad þr meige þui helldr vægdarlaust afmæd' verda/z medr øngre yferbot vidr Guds Reide forlijkter ad vera. Eins z þ eirneñ þr til Sodoma z Gomorra/hlutu ædr fyrer fram̄/ad forsmæ z fyrerlijta þñ godfwsa mañ Lot/Þui þa ed hñ kiendi þm godar Kieñingar/giørdu þr hm̄ þar jllt aptr a moot. Eñ þra hefndar Refsing var þa þo fyrer dyrū wte/so lijka Pharao þa ed ad þm tijma var komed/ad hñ skyllde dreckiast j Hafenu rauda/þa hlaut hñ ædr Tuefalldar Nauder Israels Børnū til ad leggia. Og Jerusalem hun hlaut eirneñ ædur fyrer fram̄ ad Krossfesta Guds Son sialfañ/ þa ed heñar endileg Foreydsla z nidur brot took ad nalægast.

Lyka so geingur þad nu alla vegana til a þessum tijmum/fyrst þ endingeñ Veralldareñar tekur nu ad nalægiast/þui styggiast Meñ miøg/z Olmast vpp a moote Gude / Lasta/Nyda z fordæma Guds ord hid allra herfelegasta/huørt ed þeir þo vijsvitande openberlega medkieña/ad þ hid sama sie Guds Ord/z sialfur Sañleikureñ. Þar jafnframe byrtast z auglysast so mørg hrædeleg Teikn/z furduleg Vndur/bæde a Himnenum z so a øllū ødrū Skiepnum/huør ed þeim syna so hryggilega Ognan epterkomande Æfe/so ad þesse Veralldar Æfenn er ein hørmuleg z Eymdarfull Æfe/z eñ hryggilegre eñ þad Jeremias æfe hun var. Eñ þ hlytur og vill so vera/ad þeir Illskudolgar verde athugalauser/z synge med sialfum sier/þ sie Par/z þ hafe nu øngua neyd. Og ofsækia so allt þad/huad ed Gud DROTtiñ vill ad vera skule. Og fyrerlijta so alla Ognan þeirra Teiknaña/þangad til ad su fordiørfuneñ kiemur miøg skyndelega yfer þa/epter þui sem Paall Postule hañ seigir. Og foreyder þeim so/ædur eñ þa varer þess. Eñ Christur hñ mun þo vel varduceita sijna Astuine/fyrer huørra saker hñ lætur nu hellst sitt Ord vpplysa a þessare so herfelegre Æfe: Lyka so sem þ hñ j Babilonia varduceitte Daniel/og adra fleire hans Fielaga/fyrer huørra saker þ Jeremias hlaut ad auglysast. Þeim hinum sama elskulegum DROTTne sie Lof/Packer z Dyrd/med Fødur z Heiløgum Anda/þeim einka Gude yfer øllum Hlutum/nu z ad eilyfu / Amen.

Propheten Jeremias

I Capitule

Jeremias hof vpp sijna Prediikun a þrettanda are Josia/ Sex Hundrud ⁊ sio arum fyrer Hingadburd Christi/ ⁊ spaade allt þrtam yfer þa Babilonisku Herleidingu.

DEsse eru Ord Jeremia/ Sonar Hilkia/ wt af þeim Kiennemonnum til Anathoth j BenJamins Lande. 2 Til huors ad skiede Ord DROTTins/ j Tijd Josie sonar Amons/ Kongsins Juda/ a þui hinu þrettanda are hans Kongs Rijkes. 3 Og þar eptera/ j Tijd Kongsins Juda Joakims sonar Josia/ allt til enda þess ellefta ars sins Zedekia/ sonar Josia Kongsins Juda/ allt til Herleidingar Jerusalem/ a þeim fimta Manade.

4 OG Ord DROTTens þad skiede til mijn/ Og sagde/ 5 Eg þeckta þig adur en ꝥ eg tilbio þig j modurkuide/ ⁊ adskylde þig/ fyrre en ꝥ þu varst fæddur af Moduriñe/ ⁊ setti þig til Spamans mæal folksins.

6 Eñ eg sagde/ Oho DROtteñ DROtteñ/ eg duge ecke til ad Predika/ þuiat eg er of Vngur. 7 Eñ DROtteñ sagde til mijn/ Seig þu eige/ Eg er of Vngur/ helldur þa Skalltu fara burt þangad sem eg sende þig/ ⁊ Predika ꝥ huad eg byd þier. 8 Vert ecke hræddur vid þa/ þuiat eg em j hia þier/ ⁊ eg vil frelsa þig/ seiger DROTTeñ. 9 Og DROTTiñ riette wt sijna Hønd/ ⁊ ahrærde miñ Muñ/ ⁊ sagde til mijn/ Siaa þu/ Eg legg mijn Ord j þiñ Muñ. 10 Siaa þu/ Ad eg set þig a þessum Deige yfer Þioder ⁊ Kongarijke/ so ad þu skallt vpp slijta/ j sundur briota/ j a Eydeleggia/ ⁊ fordiarfa/ ⁊ vppbyggia/ ⁊ Groodursetia.

Esa. 51/ 16 ⁊ 29/ 21.
a (Eydeleggia) ecke med valldе nie Bardaga/ helldur med Predikun ⁊ þrsøgn. Jnf. 18/7
Jnfr. 4/6

11 OG Ord DROTTins ꝥ skiede til mijn/ ⁊ sagde/ Jeremia. Huad sier þu? Eg sagde/ Eg sie eirn vakande Staf. 12 Og DROTTiñ sagde til mijn / Þad hefur þu riett sied þuiat eg vil vakande vera yfer mijnu Orde / so ad eg giøre ꝥ. 13 Og Ord DROTTins ꝥ skiede til mijn j añad siñ/ ⁊ sagde. Huad sier þu? Eg sagde/ Eg sie eirn siodande Pott af Nordrenu. 14 Og DROTtiñ sagde til mijn/ Af Nordrenu mun Olucka wt briootast/ yfer alla þa sem j Landenu bwa. 15 Þuiad siaa þu/ Eg vil til samans kalla alla Høfdingiana j Kongarijkiunum moote Nordrenu/ seiger DROTTiñ/ So ad þeir skulu koma/ ⁊ setia sijna Stoola fyrer Borgarhlidunum til Jerusalem/ Og vmhuerfes kringum Mwrveggena/ Og fyrer øllum Stødum j Juda. 16 Og eg vil læta Rietteñ ganga yfer þa/ fyrer saker allra þeirra Jllgyrne/ ad þeir yfergiefa mig/ ⁊ giefa Reykelse añarlegum Gudum/ og tilbidia sijn Handaverk.

17 So vmgyrdtu nu þijnar Lendar/ ⁊ giør þig reidubweñ til ad predika þeim allt ꝥ huad eg skipa þier. Ottast þa ecke/ so sem ad skyllda eg fraskielfa þig. 18 Þuiad eg vil j Dag giøra þig ad eirnre Vruggre Borg / ad einum Jarnstolpa / ad Koparmwr j øllu Landenu/ j giegn þeim Kongunum Juda / j giegn þeirra Høfdingium/ j giegn þeirra Kieñemoñum/ j giegn þui Folkenu Landsins. 19 So þo ad þeir strijde a moote þier/ þa skulu þeir þo ecke yferviña þig/ Þuiad eg em hiaa þier/ seiger DROTTiñ/ ad eg frelse þig.

20 OG Ord DROTTins þad skiede til mijn/ ⁊ sagdi. 21 Far þu ⁊ Predika openberlega ana til Jerusalem/ Og seig þu/ So seiger DROTTeñ/ Eg miñist a þad þa þu varst ein liufleg vng Meyia/ ⁊ ein elskuleg Brwdur/ Þa ed þu fylgder mier j Eydemørkeñe/ j þui Landenu sem meñ ønguu sadu. 22 Þar ed Jsrael var eign DROTTins/ og hans fyrste Avøgstur/ Huor sem ad villde hañ vppeta/ sa hlaut fyrer skulldu ad verda/ ⁊ Ogiæfa añ hlaut yfer hañ ad koma/ seiger DROTTiñ.

II

Hier vpp teliast Guds velgiørningar ⁊ synder Folksins.
Mich. 6/3.

HEyred Ord DROTtins/ þier af Hwse Jacobs/ ⁊ þier allar Kynkuijslar af Hwse Jsraels. 2 So seiger DROTteñ/ Huorn brest hafa ydar Forfedur funded a mier/ ad þeir j burt viku so fra mier/ ⁊ ahiengu þeim onytum Afgudum/ af þeim þo er þeir ødlud ust ei neitt? 3 Og hugleiddu ꝥ ecke nie einusiñi/ Huar er sa DRotteñ/ sem oss hefur vtflutt af

flutt af Egyptalande/ Og leidtogad oss j þeirre Eydemørkeñe/ j þui eyde ⁊ Ovega lande/ j þui þurra ⁊ myrkua Landenu/ J þui Landenu ſ eingeñ fer yfer/ ⁊ eingeñ Madur byr?
4 Og eg flutte ydur jñ j eitt gott Land/ ſo ad þier ſkylldud neyta þſſ Auagſtar ⁊ Landgiæda/ Og þa ad þier komud þar jñ/ Saurgudud þier mitt Land/ ⁊ giørdud mjna Arfleyfd ad Sut uirdingu. 5 Preſtarner huxudu ecke/ Huar er DROTTiñ? Og þeir hiner Lærdu ſkeyttu ecke vm mig/ ⁊ Hirdararner burt leiddu Folked fra mier/ og Prophetarner ſpædu wt af Baal/ ⁊ æhiengu þeim onytum Afgudum.

6 EG hlyt allt jafnt ad þrætta vid ydur/ ⁊ vid ydar Barnabørn/ ſeiger DROTTiñ.
7 Fared burt j þær Eyarnar Chithim/ ⁊ hygged ad/ ⁊ ſended til Kedar/ ⁊ merked mꝫ at hygle/ ⁊ ſiæed huort ad þar geingur ſo til. 8 Huort ꝥ hiner Heidnu giøra vmſkipte a ſjnum Gudum/ þo ad ꝥ ſieu ecke neiner Guder? Og mitt Folk hefr þo vmſkipt ſiñe [a] Dyrd j eirn onytañ Afgud. 9 Himeneñ ſkyllde þo grwa þar fyrer/ hrædaſt og miøg ſkielfaſt/ ſeiger DROTTiñ. 10 Þuiad mitt Folk ꝥ giører eina tuøfallda Synd/ Mig/ þa lifande Vppſprettu yfergiefa þr/ ⁊ giøra ſier hier ⁊ þar wthøggna Bruña/ ſem þo eru leker/ og hallda ecke Vatnenu.

Chithim
Kedar
[a] (Dyrd) þad er ſjnum Gude

11 Huort er þa Jſrael eirn Þion/ edur eirn Þræll/ ꝥ hañ hlytur ad vera huørs Mans Herfang? 12 Þuiad Leoneñ þau grenia yfer hm̃ ⁊ hryna/ ⁊ foreyda hans Land/ ⁊ vppbreña hañs Borger/ ſo ad eingeñ byr þar jñe. 13 Ad auk þeſſa/ þa ſundur ſlæ þeir af Noph/ og Thachpanhes þitt Høfud. 14 Soddan þa giører þu þier ſialfur/ Af þui þu yfergiefr DROTTiñ Gud þiñ/ ſo opt ſem þad hañ vill leida þig a riettañ Veg.

15 Huad hialpr ꝥ þier/ ad þu fer j Egyptalãd/ ⁊ villt [b] drecka ꝥ Vatned Sihors/ Og huad hialpar ꝥ þier/ ad þu fer burt j Aſſyriam/ ⁊ villt drecka ꝥ Vatn Phrath? 16 Þui velldr þjn Jllgyrne ad þu verdur ſo hwdſtryktur/ ⁊ þjn Ohlydne ad þu þañeñ ſtraffaſt. So hlytur þu ad fæ ad vita ⁊ formerkia/ hu̇ia Eymd ⁊ Hiartans Angr ꝥ giører/ ad yfergiefa DROTTiñ Gud þiñ/ ⁊ ad oottaſt hañ ecke/ ſeiger DROTTiñ/ ſa DROTTiñ Zebaoth.

[b] (Drecka) þad er/ ad leita ſtyrks an Guds hia Pharaone Konge ⁊ Aſſyrianiſkum. Infra. 3/ 6.

17 Þuiad þu hefur allt jafnt þitt Ok j ſundr broted/ ⁊ þjn Bønd j ſũdr ſlited/ ⁊ ſagt/ Eg vil ecke þañeñ vndergiefeñ va/ helldur hliopſtu vppa allar hæfar Hæder/ ⁊ vnder øll blomgud Trie/ epter Hooraneñe. 18 Eñ eg hafde þig plantad til eins ſætlegs Vjnvidar/ eitt næſta velſkyckad Sæde. Huørneñ ertu þa vordeñ ꝥ mier ad einũ Beiſkũ Ville Vjnvid?

Eſaiæ 5/ 1. Matthe: 21/ 33.

19 OG nu þo ad þu þuæger þig med Lwt/ ⁊ tæker þar mikla Sæpu til/ þa byrteſt þo þſſ meir þjn Odygd ꝥ mier/ ſeiger DROTTiñ DROttiñ. 20 Huørneñ dyrfeſt þu þa ad ſeigia/ Eg er ecke ſaurugr/ Eg æheing ecke Baalim? Hygg ad huad þu hefſt ad j Dalnũ/ ⁊ hugleidtu ad/ huørneñ þu hefur þui af ſtad komed. 21 Þu hleypr vm kring ſ eñr Vlfalls fylia j Bruntjd/ ⁊ ſo ſ añad Skogdyr er vant j Eydemørkeñe/ nær ed ꝥ af ſtorum Gyrndarbruna gaper ⁊ hleypur/ ſo ad eingeñ fær þui aptur hallded/ huør ed þad vill vita/ ſa þarf ecke langt ad leita/ a Helgedøgum ſieſt þad vel.

Afgudadyrkaner

22 Kiære [c] ſtodua þig/ ⁊ hlaup ecke þiñ Foot moodañ/ edur þiñ Hæls þyrſtañ/ eñ þu ſeiger/ Skyllde ꝥ va wtgiørt? Nei ønguanneigeñ/ Eg hlyt vidur þa añarlegu æſt ad leggia/ ⁊ epter þeim ad hlaupa. 23 Ljka ſem añar Þiofur hñ verdur til ſkamar/ nær ed hñ verdr gripeñ/ Eins ljka ſo mun Jſraels Hws til ſkamar verda/ æſamt med ſjnũ Kongũ/ Høfdingiũ/ Preſtũ ⁊ Prophetũ. 24 Þeir ed til Triesins ſeigia/ Þu ert miñ Fader/ ⁊ til Steinſins/ þu hefr fæddañ mig. Þui þr ſnwa bakenu vid mier/ ⁊ ecke Andlitenu/ Eñ nær ed Neydenn yfer geingur/ þa ſeigia þr/ Vpp þu ⁊ hialpa oſſ. 25 Eñ huar eru þa þjner Guder ſem þu hefur giørt þier? Bid þu þa vpp ad ſtanda/ Læ̈ttu ſiæ huort ad þeir kuña ad hialpa þier j Neydeñe. Þui þu Juda hefur ſo marga Gude ſem þu hefur Borger.

[c] (Stødua þig) þad er/ hlijf þjnũ Footũ ad þeir verde ecke nacter/ ⁊ þjnum Halſe ad hñ verde ecke þyſtr. Infra 32/ 33. Infra. 11/ 13.

26 HUort vilied þier eñ hafa riett a mote mier? Þier erud aller fra mier af fallner/ ſeiger DROttiñ. 27 Allar æløgr vid ydar Børn eru til forgiefens/ þau læta þo ei helldr meñta ſig/ af þui ad ydart Suerd vppſuelgier ljka eirneñ ydar Propheta/ ſo ſ añad grimdarfullt Leon. 28 Þu hin vonda Ætt/ Giættu ad Orde DROttins/ Huørt er eg vordeñ Jſrael til eirnrar Eydemerkr/ edr til eins Eydelands/ Huar ꝥ ſeiger þa mitt Folk? Vier erũ Herrarner ⁊ meigũ ei hlaupa epter þier. 29 Ein Jomfru forgleymer ei ſjnu Skarte/ ⁊ eige helldur ein Brwdur ſjnu Høfudſilfre/ eñ mitt Folk ꝥ forgleymer mier æfinlega.

Eſai. 1/ 5.
Tegund

30 Huar ꝥ prydder þu þiñ giørning ſo miøg/ ad eg ſkule þier Myſkunſamr vera? Vnder þeirre æſynd þa fremur þu æ þeſſ meire Jllgyrne. 31 Þar ad auk/ þa finſt eirneñ hia þier Blóded Fatækra ⁊ ſaklauſra Sælna/ j øllum Stødum/ ⁊ er ei heimuglegana/ helldur openberlegana

ligana j þeim sømu stødum. 32 Þo seiger þu samt/Eg er saklaus/hñ snue siñe Reide j fra mier. Sia þu/Eg vil ganga j Dom vid þig/ad þu seiger/eg hefe ecke syndgast.

33 Hvar fyrer frauñkur þu so giarnañ/z dettur so hingad z þangad? Eñ af Egypta lande muntu til Skamar verda/so sem þu ert af Assyria til skamar ordeñ. 34 Þui ad þu hlytur eirneñ j burt þadañ fara/z sla þiñu Hondū til samans yfer þiñu Hø fde. Þuiad DROTTIñ mun læta þiña von bregdast/ z hia þeim mun þier ecke vellu ckast. Og seiger. 35 Nær ed Madureñ lætur skilia sig vid siña Eignar Konu/z hun fer j burt fra hm̄/z tekur eirn añañ Mañ/Þorer hñ þa nøckud ad taka vid heñe aptur? Er ei ge so ad þa yrde Landed saurgad. Eñ þu hefur Hoora ner drygt med mørgū Elskhuga/ kom þu þo samt aptur til miñ/ seiger DROTTIN. 36 Vpplyptu þiñu Augū til þr a Hædaña / z giæt ad þui huørneñ þu dryer Hooraner alla vega. Vid Veigeñ situr þu z tekur vara a þeim/Lijka s̄ eirn Arabiare j Eydemørku/z saurgar Landed med þiñe Horan z Illsku. 37 Þar þ̄ skal z eirneñ Morgūregnid veraj burtu/z ei neiner Kuølldskwrar koma. 38 Þu hefur eirnrar Hoorkonu Eñe/ þu villt eige leingur þiñ skamast/z kallar þo lijka sa mt til miñ/ Kiære Fader/þu Meistare miñs Vngdoms. 39 Villtu þañeñ reidast alla æfena z læta ecke af Grimdarheipteñe? Sia þu/Þu kieñer z giører jlla/og lætur ecke rada vid þig.

Deute. 24/4.

III

Hann straffar Afgudadyrkan. Josias. Sup. 2/17.

OG DROTTIñ sagde til miñ j tijd Kongsins Josia. Hefur þu z sied huad su hin frafallna Jsrael giørde? Hun gieck j burt vppa øll hin hau Fiølliñ/ og vnder øll blomgud Trie/z drygde þar Hooraner. z Og eg sagde/þa ed hū hafde giørt allt þetta. Snw þier til miñ/eñ hun snere sier ecke. Og þott ad heñar hin forhardnada Syster Juda sæe. 3 Huørsu ad eg straffade þær Hooraner hiñar frafallnu Jsrael/z þad eg forliet hana/z gaf heñe Skilnadar skræ/Þo hræddest heñ̄ forhardnada Syster Juda þ̄ ecke ad helldr/helldr gieck hun j burt/z drygde eirneñ lijka Hooraner. 4 Og wt af heñar Hoorunar hæhlioodan er Landed saurgad/Þui hun drygde Hooraner vid Steina og Stocka. 5 Og j øllu þessu þa snere sier ecke heñar hin forhardnada Syster Juda til miñ/af øllu Hiarta/ helldur voru þ̄ ecke vtañ læte heñar/seiger DROTTIñ.

6 OG DROttiñ sagde til miñ. Hin frafallna Jsrael er god fram̄ eñ su hin forhardnada Juda. 7 Far burt z predika so j moot Nordrenu/og seig. Snu þier þu hin frafallna Jsrael/seiger DROTTIñ/þa vil eg ecke læta miña Reide koma yfer ydur/Þuiad eg em Myskunsamur/seiger DROTTIñ/z vil ecke reidast æfenlega. 8 Vidurkieñ þu ad eins þiñ Misgiørning/ad þu hafer syndgast a moote DROTTne Gude þiñum/ z hlaup ed hingad og þangad til añarlegra Guda/vnder øll blomgud Trie/z þu hefur ecke viliad heyra miña Raust/seiger DROTTIñ.

Aminning til Idranar

9 Hver hin frafollnu Børn/snued ydur/seiger DROTTIñ/ Þuiad eg vil trulofa mig ydur/z eg vil sækia ydur/eirn af huørre Borg/z tuo af huørium ættlegg/og eg vil jñ leida ydur til Zion. 10 Og eg vil giefa ydur Hirdara epter miñu Hiarta/sm̄ ydur sku lu fæda med Kieñingum z Vijsdome. 11 Og þad skal skie/þa nær ed þier erud vpp vaxner/og marger ordner j Landenu/ þa skal j þañ tijma(seiger DROTTIñ) ecke meir sagt vera af Sattmæls Orkeñe DROTtins/z Meñ munu hana ecke meir hugleida/nie þar af Pre dika/nie heñar vitia/ nie leingur þar Forner færa. 12 Helldur j þañ sama tijma þa skal Jerusalem kallast Tignar sæted DROTTIns/ z aller Heidingiar skulu samansafna sier þangad til Jerusalem/fyrer saker þess Nafnsins DROTTins. Og þeir munu ecke leing ur ganga epter þra sialfs vondum Hiartans Hugreñingum.

Fyrerheit

Af Sydingum og Heidingium skal verda ein Kyrkia.

13 A þeim tijma mun Hwsed Juda ganga til Hwssens Jsraels/z munu so koma huort med ødru af Nordrenu/jñ j þad Landed sem eg gaf ydar Forfedrum til Arftøku. 14 Og eg tilsei ge þier/Huørneñ vil eg giefa þier so mørg Børn? Og þad gooda Landed/þa føgru Arfleif dena/sem er Heidingiaña Her? Og eg tilseige þier ad þu skallt þa kalla mig liwfañ Fødr/ z j burt vijkia ecke fra mier.

15 Eñ Hwsed Jsraels skeyter mier ecke/ lijka sem su Kuiñna sem ecke sæter sijnum Ast mañe leingur/seiger DROTTIñ. 16 Þar fyrer munu Meñ heyra aumlega Kueinan og

Græl

Græt Jsraels Barna/a þeim Vpphædunum/fyrer þad þr giørdu jlla/ ⁊ forgleymdu DR OTTne Gude sijnum. 17 So snuest nu aptur/þier hin frafollnu Børn/þa vil eg ⁊ lækna ydur / wtaf yduare Ohlydne.

SJa þu/Vier komum til þijn/Þuiad þu ert DROTTin̄ Gud vor. 18 Sañarlega/ Þad er ecke vtañ Suikræde med þær Hædernar/ ⁊ med øll Fiølleñ. Sañarlega/Þa hefur Jsrael øngua Hialp / vtañ af DROTTNE vorum Gude. 19 Og þad a Erfided Fedra vorra sem vier høfum hallded Vngdom vorn af/ þad hlytur med Vanvir du ad fyrerfarast/ asamt medur þra Saudū/Nautum/Sonum ⁊ Dætrum. 20 Þuiad þ hu ad vier vonudū vppa/þ er oss nu til skamareñar eirnrar/⁊ a þui huøriu vier høfum vort Tr aust/þess hliotū vier nu ad skamast vor. Þuiad vier syndgudunst þar mꝫ a mote DROTTne Gude vorum/bæde vier ⁊ vorer Forfedꝛ/j fra Barndome vorum/allt jñ til þessa Dags/Og hlyddum ecke Rausteñe DROTTins Guds vors.

a (Erfuided) Þad er þeirra styꝑtan ⁊ Gudsþionustugiørd / edur Afgudadyrkan/ huar vppa þr erfuidudu myked.

IIII

MJlltu snua þier Jsrael/seiger DROTTin̄ / þa snw þier til mijn. Og ef þu villt burt taka þijna Suiuirding fra mijnu Auglite/þa skalltu ecke wtdr ifeñ verda. 2 Þa mūtu ⁊ sueria Hræsneslaust/Riettuꝛslega ⁊ heilaglega/ (So sañarlega sem DROTTin̄ lifer) ⁊ hiner Heidnu munu j honum Blessader verda/ ⁊ hroosa sier af hm̄. 3 Þuiad so seiger DROTTin̄ til þeirra j Juda ⁊ Jerusalem/Plæed ad nyiu / ⁊ sæed ecke a medal Þyrnaña. 4 Vmskiered ydur fyrer DROTTne/ ⁊ burt taked yferhwdena yduars Hiarta/Þier Menn j Juda/⁊ þier sem bwed j Jerusalem. Vppa þad ad mijn Reide skule ecke wt fara sem Elldur/⁊ breña so ad eingeñ kuñe wt ad slockua/ fyrer ydar Jllsku saker.

Oseæ. 10/12

Deuter. 10/ꝑ.

5 Jæa a kuñgiøred þad j Juda/⁊ kalled hæatt j Jerusalem/⁊ seiged. Blæsed j Herlwdra j Landenu/kalled med fullum Hlioodum/⁊ seiged. Samansafned ydur/⁊ lætum oss fara jñ j þær sterku Borgernar. 6 Setied vpp Merked j Zion/Safned ydur til samans ⁊ duelied ei vid. Þuiad eg flyt eina Ogiæfu/ ⁊ stoora Eymd hingad fra Nordrenu. 7 Þad Leoned kiemur / farande hingad wr sijnum Buska / og sa Fordiarfarenn Heidingianna er wtfa reñ af sijnum stad/ad hañ foreyde þitt Land/⁊ vppbreñe þijna Stade/so ad eingenn bwe j þeim. 8 Þar fyrer jklædest Seckinn / Syrged ⁊ syted, Þuiad su Grimdarreide DROTTins vill ecke stillast yfer oss.

a (Kuñgiøred) þegar Elldurenn ætlar ad kuikna og þier hafed ecke giørt betrū / þa vill þad ecke hafa vpp a sig ad þier herklædest. Nabuchodonosor.

9 A þeim tijma skulu Hiørtun Kongaña ⁊ Høfdingiaña blaud verda/seiger DROTTin̄/ Prestunū skal ofbioda/⁊ Prophetarner hrædast. 10 Eñ eg sagda/O DROTTin̄/DROTTin̄/Miøg hefꝛ þu læted þessu Folke/ ⁊ Jerusalem þad bregdast/þa þr søgdu/Þar mū hiꝛ ydur Fridur vera/⁊ Suerded er þo komed allt til Sæalareñar. 11 A þeim sama tijma mū seigiast til Folks þssa/ ⁊ til Jerusalem. Þar kiemꝛ eirñ þurr b Vindur hingad/yfer vm Fiølleñ/so sm̄ af Eydemørkeñe/a þañ Veigeñ sm̄ liggur til Dottureñar mijns Folks/ecke til ad vinsa edur ad hreinsa med. 12 Ja þar skal koma eirn Vindur/sem skal verda þeim ofsterkur/þa vil eg ⁊ ganga j Dom vid þa. 13 Sia þu/hañ kiemur/farande hingad sem Skyed/ ⁊ hans Vagnar eru so sem añad Stormuedur / hans Hestar eru fliootare eñ Ernur/ Vei oss/Vier munum j eyde lagder verda.

Spædomꝛ af Foreydslu Juda.

b (Vindur) Kongureñ af Babylon.

14 So þuo þu nu Jerusalem þitt Hiarta af Jllskuñe/so ad þier verde hialpad/Huørsu leinge skulu þeir slæmu Lærdomar hia þier vera? 15 Þuiad þar kiemur eitt Hroop j fra Dan/⁊ jll Tijdende j fra Fiallenu Ephraim. 16 Huørneñ Heidingiarner hroosa sier. Og þ hefur hliomad allt til Jerusalem/ ad þar kome c Vacktarar wr fiarlægum Londum/⁊ muni æpa j moote Stødunum Juda. 17 Þeir munu vmsitia þa allt vm kring / so sem adrer Vacktarar vm Grundernar/Þuiad þeir hafa mig til Reide reittañ/seiger DROTTin̄. 18 Þad hefur þu til Verdlauna fyrer þijna breytne/⁊ þijn Verk/ Þa mun þitt Hiarta fiña huørsu mikel ad er þijn Jllska.

c (Vacktarar) Er riett a mote Meiningūne/ Ey deleggiara kallar hñ Vacktara.

19 HVørneñ er mier so hiartanlega jllt/mitt Hiarta þ flokrar j mijnu Brioste/⁊ hefꝛ øngua huijldar roo/þt mijn Sæla heyrer Herlwdursins hliod/⁊ Bardagās slag. 20 Og hūt Dauda hrop epter añad. Þuiad allt Låded ødꝛ j eyde lagt/Mijnar Herbwder ⁊ Låtiølld øda skyndelega nidꝛ rifeñ. 21 Huørsu leinge a eg þo ad sia þau Merkeñ/⁊ heyra Herlwdur

(Myrkur) Vbr. ecke biartur.

c (Aulldungis) þ er/ eg vil læta nøckra verda ept er/ Pad hafa þeir j þan tijma vel ski led/ so sem veniu legt Maal/ ad þad skyllde vera wte og endad med þa/ ad nøckrū vndan ecknum / huørier ad ecke skylldu bij hallda þui Ryke nu sem þyrre var.

lwdursins hliod? 22 En mitt Folk er galed ⁊ trwer mi' ecke/ Heimsker eru þr ⁊ skeyta þui ei. Nogu higgner eru þeir til jllt ad giora/ en vel ad giora vilia þeir ecke læra.
23 Eg leit a Landed/ Sia þu/ Pad var tomt ⁊ j eyde/ ⁊ a Himenen/ ⁊ han var [a] Myrkur.
24 Eg leit til Fiallana/ ⁊ sia þu/ Ad þau hristust/ ⁊ allar Hæder þær skulfu. 25/ Eg sa/ ⁊ sia þu ad þar var eingen Madur / ⁊ aller Fuglar vnder Himnenum voru j burt flogn er. 26 Eg sa/ Og sia þu þ Akrarner voru j eyde/ ⁊ aller Staderner a þeim voru nidur brotn er fyrer DROTTne/ ⁊ fyrer hans Grimdar Reide.
27 Þuiad so seiger DROTTin/ þ allt Landed skal foreydt verda/ ⁊ þo vil eg ecke [c] alldung gis fordiarfa þ. 28 Þar fyrer skal Landed verda hormulegt / Og Himenen þar fyrer ofan sorgarlegur/ af þui ad eg hefe talad þ/ Eg hefe ælyktad þ/ ⁊ eg skal eige angra mig vm þ/ Eg vil ei helldur læta af þui. 29 Aller Staderner skulu flyia ꝥ þui Riddara ⁊ Skotmana Heroopenu/ ⁊ j burt hlaupa a þyckuar Skoogarmerkur/ ⁊ jnnskrijda j Biørgen/ Aller Stad erner skulu yfergiefner verda/ so ad eingen skal þar jnne bwa.
30 Þu hin nidurbrotna/ Huad villtu þa til giora? En þo ad þu skrydder þig med Purpura klædum/ ⁊ med gullegum Gersemū/ Og prydder þitt Andlit/ þa skrydder þu þig þo til forgie fins/ Þuiad þr sem nu læzast lwta þier / þeir munu fyrerlyta þig / þeir munu stunda epter þijnu lijfe. 31 Þuiad eg heyrda eitt hroop/ lijka s̄ þrar ed fæda skal/ eina Kueinan so s̄ þrar s̄ ad er j sine fyrstu fædingarhrijd. Þau hæhlioden Dotturennar Zion sī ad grætur/ ⁊ wtriett er Hendurnar/ Ah/ Vei mier/ Eg hlyt nu med øllu nidur j grun ad forganga ꝥ Manndræp enu.

V

Huar fyrer Juda sie þoreydd og færd til Babilon

GAnged j giegnū Gøturnar til Jerusalem/ ⁊ siaed til/ ⁊ giefed gaum ad/ ⁊ leited a hennar Strætū/ huort ad þier finned nockurn þan sī riett giører/ ⁊ spyrie epter Trune/ so vil eg vera henne Myskunsamur. 2 Og en þo ad þeir seigie vid þan lifanda Gud/ þa sueria þeir þo falsklegana.
3 DROTTin þijn Augu ælijta Trwna/ þu slær þa en þeir kiena ecke til þss. Þu þuingar þa/ en þr forbetra sig ecke/ þeir hafa hardara Andlit enn Hellustein/ ⁊ vilia ecke snua sier.
4 En eg þeinkta/ Nu vel/ Sa aume Flockur er skynlaus/ vitande ecke neitt af DROTTins Veige/ ⁊ af sijns Guds Riettindū. 5 Eg vil ganga til þra Volldugu ⁊ tala vid þa/ þeir hinu sømu munu vita aþ Veige DROTTins/ ⁊ sijns Guds Riettindum/ en allersaman þr hafdu Oked j sundur broted/ ⁊ togin j sundur slited.

Psalm. 2 / 3.
a Leon) þad er/ Kongurenn aþ Babilon.

6 Þar ꝥ mun ⁊ eirnen þ [a] Leoned sem af Skogienū kiemr j sundur slijta þa/ ⁊ sa Vlfurenn wr Eydemørkenne mun fordiarfa þa/ ⁊ sa Pardus mun vmsitia þra Borger/ Han mun vpp eta þa alla sem þar wt ganga/ þuiad þeirra Synder eru ofmargar/ ⁊ þr eru forhardnader j sine ohlydne. 7 Huørnen skal eg þier þa Myskunsamur vera? Med þui ad þijn Børn yfer giefa mig/ ⁊ sueria vid þan sem eingen Gud er. Og nu þa eg hefe mettad þau/ dryia þau Hooraner/ ⁊ hlaupa j Skiækna Hws. 8 Huor sī eirn þa hnyser epter Eignar Konu sijns Naunga/ so s̄ ofalder lauser Stoodhestar. 9 Og eg skyllda ecke ꝥ slijkra hluta saker vitia þrra/ seiger DROTTin/ ⁊ mijn Sæla skyllde ecke hefna sijn a soddan Folke sem þetta er?

Ezech. 22/ 11.
Infra 9/9.

10 Stormed til þra Mwrueggia/ ⁊ fleyed þm̄ vm koll/ ⁊ legged þa þo ei med øllu j eyde. J burt flytied þra Vijnuidar kuistu/ Þuiad þeir eru ecke DROTTins. 11 Helldur þa forsma þeir mig/ bæde þad Hwsed Israels/ ⁊ þ Hwsed Juda/ seiger DROTTin. 12 Þeir [b] afneita DROTTne ⁊ seigia. Ecke er hn̄ þ/ ⁊ ecke mun þ vegna oss so jlla/ Suerd ⁊ Hungrmunū vier ecke sia. 13 Ja þr Prophetarner eru Skialarar/ ⁊ hafa ecke Guds ord/ kome þ so yfer þa sialfa. 14 Þar fyrer seiger DROTTin Gud Zebaoth/ med þui þier taled soddan ord/ Sia þu/ þa vil eg giora mijn Ord j þijnum Munne ad Ellde/ ⁊ Folk þetta ad Vidarkriam/ ⁊ han skal foreyda þeim.

b (Afneita) þad kan ecke ad vera Guds Ord sī Jeremias talar.
Infra 14/13.

15 SJa þu/ Eg vil færa yfer ydur af Hwse Israels eitt Folk wr fiarlægū stødū (seiger DROTTin) eitt Mektugt Folk/ huort þ fyrsta Folk hefr vered/ Eitt Folk hös Tūgumaal þu skilr ecke/ ⁊ huad þr tala/ þa mūtu þ ei vnderstāda. 16 Þeirra Pylnakoffr eru opnᵘ Grafer/ Aller eru þr Risar. 17 Þeir mūu fortæra þinne Haustuinū ⁊ þijnu Braude/ Þeir mūu vpp eta þijna Syne ⁊ Dætur/ Saude þijna ⁊ Naut mūu þr vppsuelgia/ þeir

munu forcyda þijnum Vijnuide z Fikiutriam / þr munu med Suerde fordiarfa þijnar ørug gar Borger/sm̃ þu hefr þitt Traust vppa. 18 Og eige vil eg olldungis j eydeleggia ydur a þm sama tijma seiger DROTTeñ. 19 Og ef ad þr villdu þa seigia/huar fyrer giorer DROTTeñ Gud vor oss allt þtta? Þa skalltu suara þm. Lijka sem ad þier yfergæfud mig/ og þionudud añarlegum Gudum j ydar eigeñ Lande/so skulu þier z þiona añarlegum/j einu þui Lande sem ecke er ydar.

20 Þetta skulud þier kuñgiora j Hwse Jacobs/ z predika j Juda/z seigia. 21 Hlyded til þier Fauijst folk/s̄ hafed ønguañ Skilning. Þier s̄ hafed Augũ z Siaed ecke/ hafed Eyrun z heyred ecki. 22 Vilied þier ecke ottast mig/seiger DRotteñ/z skielfast ecke fyrˢ mier? Eg s̄ sette Sandeñ til Siafarbackans / jñañ húra Takmarka hñ hlytr alla tijma ad vá/ z mæ þar ecke yfer ganga. Og huorsu s̄ hñ belgist/þa orkar hñ einskis/ z þo ad hñs Bylgiur ædi þar afram̃ þa meiga þær þo ecke þar yfer ganga. 23 Eñ þetta folk hefur eitt frafallande Ohlydugt Hiarta/þr blijfa frafallner/z ganga ætijd leingra j burt. 24 Og þeir seigia ecke einu siñe j sijnu Hiarta/Lætum oss ottast DROTTeñ Gud vorn/sem oss giefur Mörgun Døggena/ og Kuolldregnid j Riettañ tijma/ og vardueiter vora Haustyrkiu Trwlega Aarlega Aars.

Morgunregn z Kuølldregn

25 En ydar Illsku verk þau forhindra þad/z ydar Synder þær snua þuilijkum gooda fra ydur. 26 Þuiad þar fiñast ogudhrædder a medal mijns folks/ þr sem liggia til Lægis/z setia Snøru fyrer Folked ad veida þad/Lijka sem þ Fuglareñ giorer med ur sijnũ Veidebrellũ. 27 Og þra Hws eru full mz Kyndugskap/lijka sm̃ eitt fuglabwr er fullt med Tælfugla. 28 Þar wt af verda þr Meckttuger z Rijker/Feiter z Frialsleiger. Þeir fara mz Illskupør/Þeir hallda eingeñ Riettinde/þr framkuæma ecke mælefned hins Fodurlausa z þ luckast þm þo/z þeir hialpa ecke hinũ Fatæka til Riettinda. 29 Skyllde eg þa ecke vitia slijks seiger DROTteñ/z skyllde mijn Sæla ecke hefna sijn a suoddañ folke sem þetta er? 30 Þad stendr Hrædelega z Ognarlega til j Landenu. 31 Prophetarner kieña Lygar/z Prestarner þeir yferdrottna j sijnu Embætte/z mitt folk vill giarnañ hafa þad so. Huorneñ muñ ad sijdustuñe þad vilia ydur vegna yfer slijku?

Esaiæ 1/23. Jacha. 7/10.

VI

Ier BenJamins Børn/ samansafnid ydr af Jerusalem/z blæsed j Lwdrana a Vardhalldenu j Thekoa/z setied vpp eitt Merke a þui Vardhalldenu Beth Cherem. Þuiad þar geingur ein Ogiæfa fram̃ af Nordrenu/ og ein mikel Eymd. 2 Dottureñ Zion hũ er lijka s̄ eitt fagurt z lystelegt Einge. 3 Eñ þar munu Hirdarar koma yfer hana med sijna Hiord/Þeir munu sla sijnum Landtiolldũ vpp j kringum hana/ z beita huor j sijnu takmarke/ Og seigia. 4 Bwed ydur til Bardaga a mote heñe. Standed vpp/ Vier viliũ fara vpp þangad/ a medañ þad eñ nu er hær Dagur/ Eya / þad vill kuollda/ z Skuggeñ gioreft mijkell.

5 Nu vel/lætum oss vera vppe/skylldum Vier a Nattarþele Vppfara þangad/ z fordiarfa hennar Haller.

6 Þuiad so seiger DROTTeñ Zebaoth/ Afhogguid Trien/z giored vernd a moote Jerusalem/þt hun er su Borg sem heimsokt skal verda/þui þar jñe eru ecke vtan Ranginden ein. 7 Þuiad lijka s̄ añar Bruñr vppueller sijnu Vatne/so vppuellr z eirneñ heñar Illska. Heñar Ranginde z yfergangur kallar yfer heñe/z þra Mord z sløg fremia þr daglega fyrer mier.

Synder þær vegna huørra Juda var eyde lagdur:

8 Giordu yferbot Jerusalem/ædr eñ þ mitt Hiarta snyr sier j burt fra þier/ z þ eg giore þig ad einu eydelande/þar jñe ed eingeñ byr. 9 So seiger DROTTiñ Zebaoth/Huad ept er er vorded af Israel/þ skal z lijka seirna meir af lesed verda/so sem af ødru Vijnuidartrie. Eñ hñ sem Vijnbereñ les mun kasta huoriun epter añañ j Kørfena.

10 AN/Vid huorn skal eg þo tala/z þ vitna? So ad nockur villde þ heyra? Eñ þra Eyru eru ei vmskoreñ/ Þeir gieta ecke heyrt þ. Sia þu/Þeir hallda Ord DROTTens þ spieskap/z vilia þad ecke. 11 Þar þ er eg so fullr af ᵃ Heitingũ DROTTins/ad eg kañ ei af ad læta ad ausa þm wt/bæde yfer Børneñ a Strætunũ/z yfer þa Fullordnu j Rædenu/alla til samans/Þuiad bæde Meñ z Konr/bæde gamler z Oruasa þa skulu Herleidder verda. 12 Þeirra Hws skulu verda Vtlendum ad hlutskipte/ asamt medr þra

a (Heitingũ) þer / Eg hlyt ad wt ausa Gudˢ Heitingum z hans Reidˢordum/lyka sm̃ sa er wtbrytur Botneñ wr einre Tuñu

Akurlond

Akurløndum ⁊ Hwsfreyum. Þuiad eg vil wtrietta mı̃na Hond/seiger DROTTeñ/yfer Landsins Iñbyggiendur.

Esaie 56/11 Inf. 8/10.
b (Fridur) ꝥ er/ Stendr og geingr allt vel til/øllu er ohætt/og þar er eingeñ Neyd.
1. Tessal. 5/3
c (Oskam̃ad/er) Þeir vilia ꝥ ecke heyra ad þeir sieu vonder/⁊ verde vanvirter

13 Þuiad þeir eru aller Agiarner/bæde Smær ⁊ stoorer/⁊ bæde Prophetarner ⁊ Prestarner þa kienna aller til samans falsklega Guds Þionustu. 14 Og hugga mitt folk j sinne Ogiæfu/ad þeir skule lı̃tt skeyta vm þad/⁊ seigia/ b Fridur/Fridur/⁊ þar er þo ecke Fridr. 15 Þar fyrer munu þr til skam̃ar verda/ad þeir fremia soddañ Suiuirdingar/þo vilia þeir samt c Oskam̃ader vera/⁊ vilia ecke skam̃ast sı̃n. Þar fyrer hliota þeir ad falla j eina hrwgu/⁊ nær ed eg verd þeirra vitiande/þa skulu þeir falla/seiger DROTTIN.

16 SO seiger DROTTeñ/Stı̃ged vppa Veguna/⁊ skygnest vm/⁊ spyried epter þeim hinũ forna veigenum/huor ad sie sa hiñ goode Vegureñ/⁊ ganged a þeim hinũ sama/þa mũud þier huild fiña ꝥ ydr Saaler. Eñ þeir seigia/Vier viliũ ꝥ ecke giøra. 17 Eg hefe sett Vokumeñ yfer ydr/giefed gaum ad Trometuñar hliode/Eñ þr seigia/ Vier viliũ ꝥ ecke giøra. 18 Þar fyrer þa heyre þier Heidingiar ⁊ giæted ad þui mz ydru folke. 19 Þu Iørd hlydtu til/Sia þu/Eg vil iñflytia yfer þetta folk eina Ogiæfu/sm̃ er þra forþienud lañ/af þui þeir ackta ecke mı̃n Ord/⁊ j burtkasta mı̃nu Løgmæle.

Esa. 1/11. Amos. 5/21.
d (Kannele) sumer kalla Kalmus

20 Huad skeyte eg vm Reykelsid/sm̃ kiemr wt af þui Rı̃ke Arabia/ edr vm þñ goda d Kañelebørkeñ sem kiemr wr fiarlægũ Londũ? Ydart Breñeoffur er mier ecke þacknæmelegt/⁊ ydrar Forner þocknast mier ecke. 21 Þar fyrer seiger DROTTeñ so/Sia þu/Eg vil setia eina Hneygslan a mæal Folks þssa / a huoria þad þr skulu sig reka bæde Fedurner ⁊ Børneñ til samans/⁊ huor Nagrañeñ med ødrum skal tortynast.

22 SO seiger DROTteñ Sia þu/Þar skal koma eitt folk af Nordrenu/⁊ eitt mı̃ked folk mun vpphefia sig hart nærri voru Lande. 23 Sem hafa Boga ⁊ Skiolldu/ þr eru hrædeleger ⁊ Myskunarlauser. Þeir koma þiotande sm̃ añar stor Sior/⁊ rı̃da a Hestum Herklædder sem Strı̃ds meñ/a mote þier þu Dottureñ Zion. 24 Nær ed vier heyrum af þm/þa munu vorer Hnefar nidur sı̃ga/vier munũ hafa Angist ⁊ Sott/sm̃ su ed fæda skal.

Matth. 24/17

25 Eingenn gange wta Akurlondeñ / Einginn gange wta Volluna / þuiad alla vegana er þr haskasamlegt fyrer Ouinaña Suerde. 26 O þu Dottureñ mı̃ns folks/ Klæd þig j Seck/⁊ legg þig j Øsku/ Harmadu lı̃ka sem fyrer einũ einka Syne/⁊ syrg so sem sa ed næsta miøg er Sorgbiteñ. Þuiad Fordiarfareñ kiemur miøg skindelega yfer oss.

Sup. 1/18 Inf. 15/20

27 EG hefe sett þig til eins Nidursmelltara/a medal mı̃ns Folks/sem er so hart/ ad þu skallt reyna ⁊ proofa þra Breytne. 28 Allersaman eru þeir fræfallner/⁊ gãga suik samlegana. Aller eru þeir fordiarfadur Kopar ⁊ Jarn. 29 Smidiubelgureñ er vpp brendur/Blyied j burt huerfur/Smelltingeñ er til forgiefens. Þuiad ꝥ hid võda er ecke fra skiled. 30 Þar ꝥ kallast þr eirneñ eitt burtkastad Silfr/þt DROTtiñ hefur wtskwfad þm.

VII

NEtta er ꝥ Ord/huort ed skiede af DROTtne til Jeremia/⁊ sagde. 2 Gack þu j dyrnar a Hwsenu DROTTIns/ og Predika þar þetta Ord ⁊ seig. Heyred Ord DROTTens/þier aller af Juda/sem vm þessr dyr iñgangid ad tilbidia DROTTIN.

Idranar Predikun
Templum Domini.
Inf. 26/15

3 So seiger DROTTeñ Zebaoth/Gud Israels. Betrid yduarn Lifnad/⁊ athæfe/þa vil eg byggia hiæ ydur j þessũ stad. 4 Treysted ecke vppa Lygena/þa þr seigia/Hier er Mustere DROTTins/ Hier er Mustere DROTTins/ Hier er Musteri DROTTIns. 5 Helldur þa bæted yduarn Lifnad ⁊ Athæfe/so ad þier giøred Riett huor ødrum. 6 Og þeim wtlendu/Fødurlausum ⁊ Eckiunũ þa giøred ecke neitt of rı̃ke/⁊ wthelled ecke neinu Saklausu Bloode j þessum stad. Og eptirfylged ecke añarlegum Gudum til ydars eigenlegs skada. 7 Þa vil eg vm allder ⁊ æfiñlegana bwa hiæ ydur j þessũ stad/j þui Landenu sem eg gaf ydar Forfedrum.

8 EÑ nu treysted þier vppa Lygar/s eingeñ gagnseme er ad. 9 Þar til mz þa erud þir Þiofar/Mañdræparar/Hoorkallar/Meinsæris meñ/⁊ bered Reykelse Baal/⁊ epterfylged añarlegũ Gudũ/s þier þecked ecke. 10 Þar eptir æ/þa kõed þier/⁊ ganged ꝥ mig j þssu Hwse/s ad nefnt er epter mı̃nu Nafne/⁊ seiged/ꝥ hefr øngua Neyd mz oss/af þui vir giørũ soddañ Suiuirding. 11 Huort hallde þir þa þtta Hwsed sm̃ ad nefñt er epter mı̃nu Nafne/ꝥ eina Mordingia Grifiu? Sia þu/Eg sie ꝥ vel/seiger DROTTeñ.

Mat. 21/13 Luc. 19/46

12 Ganged burt til mÿns ſtadar j Silo/ þar ſem mitt Nafn hefur ádr bwed/ Og ſkoded huad eg hefe þar giört/ fyrer Illſku ſaker mÿns folks Iſrael. 13 Eñ epter þui ad þier fremied aller ſoddañ knytte/ ſeiger DROTteñ/ Og eg læt a alltÿd Predika fyrer ydur/ ⁊ þier vilied ecke heyra. Eg kalla til ydar / ⁊ þier vilied ecke andſuara. 14 Þa vil eg giøra vid þad Hwſed/ ſm̄ nefnt er epter mÿnu Nafne/ a huort þier treyſted/ ⁊ vid þañ ſtadeñ ſm̄ eg gaf ydar Forfedrū/ eins lÿka ſo ſm̄ eg giorde vid Silo. 15 Og eg vil j burt kaſta ydr fra mÿnu Auglite/ lÿka ſm̄ ad eg hefe j burt kaſtad øllū ydar Brædrū/ þui gioruøllu Sæde Ephraims.

Silo.

a (Alltÿd) ꝥ er/ ſnemā.

Proverb. 1/24

Eſaiæ 65/12

1. Reg. 9/8.

2. Reg. 25/1

16 Og þu ſkallt ecke bidia fyrer þeſſu folke/ ⁊ þu ſkallt ecke neina Kueinſtafe/ nie Bænaſtad j frame hafa fyrer þad/ ⁊ ecke tia þra Mál fyrer mier/ Þuiad eg vil ecke Bænheyra þig. 17 Þui ſier þu ecke huad þr giøra j þm̄ ſtødunū Iuda/ ⁊ a Strætunū til Ieruſalem? 18 Børniñ þau leſa Videñ til ſamans/ þa vppkueikia Fedurner Elldeñ/ ⁊ Konurnar hnoda Deiged/ ſo ad þær bake Braudkokuna þre Himenſiñs Melecheth/ ⁊ giefa þm̄ añarlegū Gudunum dryckiar Offrid/ ſo ad þr giøre mier Stryd. 19 Eñ þr ſkulu ecke mier þar mz j ſtrÿda/ ſeiger DROTTiñ/ Helldur ſialfum ſier/ ⁊ þeir hliota til ſkamar ad verda. 20 Þar fyrer ſeiger DROTTIN DROTTiñ/ Sia þu/ Mÿn Reide ⁊ mÿn Grimd er wthellt yfer þeñañ Stad/ bæde yfer Meñ ⁊ Fienad/ yfer Trien j Skogenum/ ⁊ yfer Avøgſtiñ Landſins/ ⁊ hun ſkal breña/ ⁊ eingeñ ſkal kuña wt ad ſlreckua.

Jerem. 11/14. ⁊ 14/11

Inf. 44/17.

21 SO ſeiger DROTTeñ Zebaoth/ Gud Iſraels. Legged yduart Breñeoffur ⁊ oñur offur til ſamans/ ⁊ etid Kiotid. 22 Þuiad eg hefe huorke ſagt nie boded ydar Forfedrū af Breñeoffre edr odrū Fornfæringū/ a þm̄ Deige er eg wtleidde þa af Egyptalande. 23 Eñ þetta baud eg þm̄ ⁊ ſagde/ Hlyded mÿnu Ordi/ ſo vil eg vera ydar Gud/ ⁊ þier ſkulud vera mitt Folk/ ⁊ ganged a øllū þm̄ vegū ſm̄ eg byd ydr/ ſo ad ydur ſkule vegna vel. 24 Eñ þr villdu ecke heyra/ nie ſÿn Eyru þar ad hneygia / helldur geingu þeir epter ſÿnu eigiñ ráde/ ⁊ epter þra vondſligum Hiartans þootta/ ⁊ geingu ſo a bak aptur/ eñ ei a fram. 25 Ia/ I fra þm̄ Deige þa eg wtleidde Fedr ydra af Egyptalande/ ⁊ allt til þeſſa Dags/ þa hef eg a alltÿd ſendt til ydar/ alla mÿna Þionuſtumeñ/ Prophetana. 26 Eñ þr vilia ecke nu er heyra/ ne ſÿn Eyru til hneigia/ helldur eru þeir Hardſuñrader/ ⁊ giøra verra eñ þad þeirra Fedur giørdu. 27 Og þa ed þu ſeiger þeim eñ allt þetta/ þa heyra þeir þig þo ecke/ Kaller þu til þeirra/ þa ſuara þeir þier þo eige. 28 Þar fyrer ſeig þu til þeirra. Þetta er ꝥ Folk ſem ecke vill heyra DROTTNE Gude ſÿnum/ nie bæta ſig. b Trueñ er j burt horfeñ/ ⁊ wtſliteñ af þeirra Muñe.

a (Alltÿd) ꝥ er/ ſnemā

Inf. 16/12.

b (Trwéñ) ꝥ er/ ſa riette Lærdomur er med øllu j burtu/ ⁊ þeir predika eckert þar vm.

29 RAka þu þitt Hár j burt/ ⁊ kaſta þui fra þier/ ⁊ kueina ſárgrætelegaña a þm̄ Hædunum. Þuiad DROTteñ hefr þſſu Slecktе yfer huoriu hñ er Reidr j burt kaſtad ⁊ wtſkwfad. 30 Þuiad Børneñ Iuda giøra jlla fyrer mÿnū Augum/ ſeiger DROTTiñ. Þeir ſetia ſÿna Suiuirding jñ j ꝥ Hwſid ſm̄ ad nefnt er epter mÿnu Nafne/ til ad ſaurga ꝥ. 31 Og byggia Alltare Thopheth j BenHiñom dal/ ſo ad þr vppbreñe ſÿna Syne ⁊ Dætur/ huad eg hefe alldreige boded/ ⁊ eige hefur mier ꝥ til hugar komed.

BenHinnonis Dalur

Jerem. 19/6

32 Þar fyrer/ Sia þu/ Sa tÿme kiemur ſeiger DROTteñ/ ad ꝥ ſkal ecke meir kallaſt Thopheth/ ⁊ BenHinnom dalur/ helldr Mord dalur/ ⁊ þar ſkal grafed vera j Thopheth/ af þui þar mun ecke fáſt añarſtadar rwm til. 33 Og Lÿkamar Folks þſſa ſkulu verda Fuglū Himenſins ⁊ Dyrū a Iørduñe ad átu/ ⁊ eingeñ ſkal j burt ſtyggia þau þadañ. Og eg vil j ſtødunū Iuda/ ⁊ a Strætunum til Ieruſalem/ j burt taka þad Glediñar ⁊ Fagnadar Kall/ og þa Rauſtena d Brwdgumans ⁊ Brwdareñar/ þuiad Landed ſkal j eyde vera.

Thopheth.

Inf. 16/9.

d (Brwdgumans) ꝥ er/ Þypna hliood/ ⁊ øll lyſtuleg Hliod ſem hlioma j Brullaupum/ Brwdgumanū og Brwdenne til Æru.

34 A þeim ſama tÿma/ ſeiger DROTtiñ/ munu Meñ wtkaſta Beinum Konungaña j Iuda / Beinum þeirra Høfdingiaña / Beinum þeirra Preſtaña. Beinum þeirra Prophetaña / Beinum þeirra Borgarmañaña til Ieruſalem / j burt wr þra Grøfum. 35 Og þeir munu wtdreifa þeim vnder Solena/ Tunglid ⁊ allañ Himenſins Her/ huern þeir Elſkudu/ huoriū þr ⁊ þionudu/ ⁊ hm̄ epter fylgdu/ vitiudu ⁊ tilbádu. Eige ſkulu þau vppleſaſt aptur ⁊ grafeñ vera/ helldur ſkulu þau verda ad Saurindum a Iørduñe. 36 Og aller þr ſm̄ epter munu vera af þeſſu jlla folke/ j huorium hellſt ſtad ſem þeir eru/ þangad ſem eg hefe þa j burt reked/ þa ſkulu þeir Helldur vilia vera Dauder enn Lifande/ Seiger DROTTIN Zebaoth.

VIII

VIII

NAR þ seig þu til þra/ So seiger DROTTiñ/ Nuar er sa nockr ẽ ad fellr/ ad hñ villde ecke giarnañ vpp aptur standa? Nuar er sa nockur sm̃ ad villt fer/ ad hñ vilie ecke giarnan komast a þañ rietta veigeñ aptur? 2 Samt vill þo þetta folk j Jerusalem ætijd z alla tijma villt fara. Þeir hallda so fast a þrre falsklegre Guds Þionustu/ ad þr vilia eige læta snua sier þar j fra. 3 Eg sie z heyre ad þr læra ecke neitt huad riett er / þar er sa eingeñ sem ad hm̃ mislijke sijn Illska/ z seige/ huad er þad eg giore? Aller þa hlaupa þr sitt hlaup/ so sm̃ grim̃ ur Vijghestur j Bardaga. 4 Storkfugleñ vnder Himnenum veit siñ tijma/ ein Turtildwfa/ Tranañ z Sualañ formerkia þeirra tijma/ nær ed þær skulu apturkoma. Eñ mitt folk þad vill ecke vita Riettindeñ DROTTINS.

5 Nuorneñ meiged þier þa seigia/ Vier vitũ huad riett er/ Og vier høfum þa Heiløgu Rit ning fyrer oss? Þad eru þo ecke vtañ Lygar/ huad þeir hiner Skriptkloku þr setia. 6 Þar fyr er hliota slijkir Lærendur til skam̃ar / Skielfder/ z fangader ad verda / Þui huad kuña þeir gott ad kieña/ a medañ þeir burt snara orde DROTtins? 7 Þar fyrer vil eg giefa añar legum þra Nwsfreyr/ z þeirra Akurlønd þm ẽ þa munu wtreka/ Þuiad þeir eru aller saman Agiarner bæde Smáer z Storer / bæde Prestarner z Prophetarner þa kieña falska Guds Þionustu. 8 Og hughreysta mitt folk j þeirra Giæfuleyse/ ad þeir skulu ecke hirda mikid vm þad / z seigia/ Fridur/ Fridur/ Eñ þar er þo ei Fridur. 9 Þar fyrer skulu þr til skam̃ar ver da/ ad þr fremia soddañ Suiuirdingar/ þo ad þr vilie oskam̃ader vera/ z vilia ecke sialfer sijn skam̃ast. Þar fyrer hliota þr ad falla j eina hrwgu/ Og nær ed eg fer þra ad vitta/ þa sku lu þeir falla/ seiger DROTTIN

10 EG vil af lesa þa alla samañ/ seiger DROTTiñ/ so ad þar skulu eingeñ Vijnber a Vijntrienu/ z onguar Fijkiur a Fijkiutrienu epter vera/ Ja þau Laufbløden skulu z eirneñ af falla/ z huad sm̃ þad er ad eg hefe giefed þm/ þa skal þ fra þm takast. Nuar eigum vier þa ad bwa? 11 Samañsafned ydr þa/ z lætũ oss jñ fara j þær sterku Borg ernar/ z bijda þar epter Hialpræđenu/ Þuiad DROTTiñ Gud vor muñ hialpa oss med beisk um [b] Dryck/ af þui ad vier syndgudustũ so a mote DROTtne. 12 Ja/ treysted þar vppa ad þad skule ongua neid hafa/ sm̃ þar er þo ecke neitt gott fyrer hondum/ z þ þier skulud heilbr ygder verda/ sem þar er þo ecke vtan skadseme fyrer Hondum.

13 Meñ heyra þad þra Nestar frysa nu þegar j Dan/ z ad þra Vijghestar hneggia so þ allt Landed skielfur þar vid. Þeir koma þar fram̃ z munu vpp eta Landed/ med øllu þui ed þar er jñe/ Borgena ásamt mz ollũ þm er þar bwa jñe. 14 Þuiad sia þu/ Eg vil senda Hog gorma z Basiliscos a mzal ydar/ sm̃ ecke eru særder/ þr skulu stijnga ydr/ seig' DROTteñ. 15 Þa mun eg endurlijfga mig af miñe Mædu z Hiartans Sorg.

16 SJa þu/ dottureñ mijns folks mun kalla wr fiarlægu Lande/ Vill þa DROTTiñ ecke framar vera Gud j Zion? eda skal hun nu ønguañ Konung hafa leingur? Ja/ Nuar fyrer hafa þeir giort mig so reidañ fyrer sijn Likneske og þa añarlegu onyta Guds Þionustu. 17 Hausted er vmlided/ z Sumared er j burtu/ z oss kiemr eingeñ Hia lp. 18 Mig angr' þ af Hiarta ad mitt Folk er so fordiarfad/ Eg grem mig þss z eg ber mig jlla. 19 Huort eru þa eingeñ Smyrsl j Gilead? Eda er þ' eingeñ Græđare til? Nuar þ er ecke Dottureñ mijns Folks þa læknud?

Esa. 56/ 11
Sup. 6/ 13

[b] (Dryck) Hañ mun hialpa oss til Eym dar z Olucku/ eñ eige til Luc ku sem þier me ined.

Inf. 14/ 13.

IX

ACh/ Eg villde eg hefde nog Vatn j mijnu Hofde z þ mijn Augu være ein tæ ra vppsprettа/ so ad eg mætte græta bæde Nætur z Daga þa j Helslegnu a mzal mijns folks. 2 Ah/ eg villda ad eg hefde eitt Herberge a Eydemorkiñe/ þa villda eg yfirgiefa mitt folk/ z fara j burt fra þui/ þuiad þr eru ecke vtan Hoordoms meñ/ z eirn þriooskusamlegr Flockur. 3 Þeir skiota ecke vtañ Lig unũ med sijnum Tungũ/ z onguñ Sañleika/ z þeir veita yfergang Lande nu/ z ganga fra einu Ranglætenu til añars/ z skeyta mier ecke/ seiger DROTTiñ.

4 Sierhuor vare sig vid sijnum vin/ z trwe eige helldur sijnũ Brodr/ Þuiad eirn Broodureñ nidurþrycker hiñ añañ/ Og eirn Viñureñ suijkur hiñ añañ. 5 Eirn Vinureñ hañ prettar hiñ ann

Mich. 7/ 5.
Mat. 10/ 21

hiñ añañ/ ꝛ talar ecke eitt satt Ord. Þeir eru kostgiæfner vm þad/huørneñ ad þeir fæe su iked huor añañ/ ꝛ þad giører þeim mein/ad þeir kuña ecke ad giøra þ eñ verr. 6 Þad er alla vegana ecke vtañ pretter a medal þeirra/ ꝛ fyrer Suikrædaña saker þa vilia þeir ecke þeckia mig seiger DROTTiñ.

7 Þar fyrer seiger DROTTiñ Zebaoth so/ Siaa þu/Eg vil smellta þa ꝛ reyna þa/Þui huad skal eg añad til giøra/fyrst ad mitt Folk þ pryder sig so? 8 Þeirra falsklegar Tungꝛ eru daudleg Skeyte/medur sijnum Muñe tala þeir vinsamlega til sijns Naunga/ Eñ j Hiartanu vmsitia þeir þañ hiñ sama. 9 Skyllda eg nu ecke vitia þessa a þeim/seiger DROTTiñ/Skyllde ꝛ ecke Saala mijn hefna sijn a soddañ Folke sem þetta er?

> Psalm. 28/3. Sup. 5/9.

10 Eg hlyt ad græta ꝛ kueina vppa Fiøllunum/ ꝛ ad klaga mig j hiñ Fiarhwsunum j Eydemørkeñe/þuiad þau eru so algiørlega j eyde løgd/ad þar vm geingur eingeñ/ ꝛ ecke heyra Meñ þar nein hliood Fienadarens/þar eru bæde Fuglarner Himensins/ ꝛ Fienadurenn allt samañ j burtu. 11 Og eg vil giøra Jerusalem ad eirnre Griootħrwgu/ ꝛ ad einu Drekabæle/ ꝛ eg vil j eyde leggia Borgernar Juda/ so ad eingeñ skal bwa þar jñe. 12 Huor hann være nu vitur/ ꝛ liete sier þad til Hiarta ganga/ ꝛ kuñgiørde þad huad ed Muñur DROTTins seiger til hans/huar fyrer ad Landed verdur fordiarfad ꝛ eydelagt / lijka sem øñur Obygd/þar ed eingeñ vmgeingur.

> Mich. 3/12.

13 Og DROTTiñ sagde/Þar fyrer ad þeir forlæta mitt Løgmaal sem eg gaf þeim/ ꝛ hlyda ei mijnu Maale / og lifa ei þar epter. 14 Helldur epterfylgia sijnum Hiartans hug þotta ꝛ Baalim/so sem þeirra Fedur kiendu þeim. 15 Þar fyrer seiger DROTTJN Zebaoth/Gud Jsraels so/Siaa þu/Eg vil fæda Folk þetta med beiskre Grasa Jurt/ ꝛ giefa þui Gall ad drecka. 16 Eg vil vttuistra þeim a medal Heidingiaña/huøria/ þ huørke þeir nie þeirra Fedꝛ þeckia/ ꝛ eg vil senda Suerded a bak til vid þa/ þangad til ad þr eru foreydder.

> Inf. 23/15.
> Leuiti. 26/17.

17 SO seiger DROTTiñ Zebaoth/ Atreiged ꝛ tilsetied Harmakonꝛ/ad þær kome/ ꝛ sended epter þm s þ vel kuña / ad þær kõe ꝛ harme ofs skyndelega. 18 So ad vor Augu meige fliota j tárū/ ꝛ vor Augnabryr reña j Vatne. 19 So ad Meñ heyre eitt sæe grætelegt hroop j Zion/med þessū hætte/ Auvij huørneñ erum vier so med øllu j eyde lagder/ ꝛ til skam̃ar vordner? Vier hliootum Landed ad ryma/þuiad þr hafa nidꝛ broted vora Bwstade. 20 So heyred nu þier Kuiñur Orded DROTTens/ ꝛ læted ydur þad Maaled hans Muns j Eyrum loda/Kieñed ydrum Dætrum ad græta/ ꝛ huør kieñe añare Harm ad bera/ sem er a þeñañ hatt. 21 Daudeñ er jñfalleñ vm vor Vindaugu/ ꝛ komeñ j vor Herberge/til ad drepa Børneñ a Gøtuñe/ ꝛ Vngmeñeñ a Strætunū. 22 So seiger DROTTiñ/seig þu/ þad Mañaña Lijkamer skulu liggia so sem adrar Tadhrwgur a Twnvøllum/ ꝛ so sem Byndene epter Slættumañenum/þau eingeñ vpptekur.

23 SO seiger DROttiñ/Eirn sa vijs er hroose sier ecke af sijnū Vijsdoe/Eirn Øflugꝛ hroose sier ecke af sijnu Afle/Eiñ Rijkꝛ hroose sier ecke af sijnum Rijkdome. 24 Helldꝛ huør ed sier vill hroosa/hañ hroose sier af þui/ad hañ vite ꝛ þeckie mig/þad eg sie DROTTiñ/sa s ad giører Myskunsemena/Domeñ/ ꝛ Rietuijsena a Jørdu. Þuiad soddan þocknast mier/seiger DROTTiñ. 25 Siaa þu/Tijmeñ kiemur seiger DROTTiñ/ þ eg mūe a alla heimsækia/þañ Vmskorna med þm Ovmskorna. 26 Sem er/Egyptska/Juda/Edom/ Am̃ons Børn/Moab/ ꝛ alla þa sem bwa j Landsalfū Eydemerkureñar. Þui ad aller Heidingiar þr hafa ovmskorna Yferhwd/ Eñ allt Jsraels Hws hefur ovmskorenn Hiortu.

> 1. Cor. 1/31
> 2. Cor. 10/17
> a (Alla) Gydinga ꝛ Heidingia til samans/Sa eine er so godur sem sa añar/Gydingar eru so vonder sem Heidingiar j Hiartanu/þo ad þeir a Lijkamanū sieu vmskorner.

X

HEyre þier huad ed DROTTiñ talar til ydar/þier af Hwse Jsraels. 2 So seiger DROTTiñ/Þier skulud ecke Læra Sidueniur Heideña Maña/Og þier skulud ecke hrædder vera fyrer Himenteiknunum/so sem þ Heydingiarner hræddr eru. 3 Þuiad God Heideña Maña eru alls eckert. Þeir hoggua eitt Trie j Skogienū/ ꝛ Smidureñ smijdar þ mz Øxeñe/4 Og pryder þ mz Silfre ꝛ Gulle/ ꝛ fester þ med Noglum ꝛ Hamrū/ad þ skule ecke vm koll detta. 5 Þau eru ei añad eñ mælader Triestockar/þau kuña ei ad tala/so hliota þau eirneñ boreñ ad vera/þuiad þau kuña ecke ad ganga. Þar fyrer skulu þier ecke hrædder vera fyrer þeim/ þuiad þau kuña huørke ad hialpa nie skada ad giøra.

> Afgudadyrkū
> Heidingiaña Afguder.
> Esa. 44/12
> Sap. 13/11

6 EN þier DROTTiñ er eingeñ lijkꝛ/þu ert stor/ ꝛ þitt Nafn er mijkels hattar/ ꝛ þu

kant þ

kant þad ad audsyna med Giørninge. 7 Huør skyllde ecke ottast þig þu Kongurenn Heidenna

Apoc. 15/4.
Mich. 7/18.

Þioda? Þier er skylldugt ad hlyda/ Þuiad þar er eingenn a medal allra Vijsdoms Manna þe irra Heidnu/ & j øllum Konga Rijkium/ þinnlijke. 8 Aller saman þa eru þeir heimsker & fauijser. Þuiad Triestockurenn hlytr ad sønnu ad vera ein fafeingeleg Guds Þionusta. 9 Silfurplø tur flytiast hingad yfer vm Siafarhafed/ Gulled wt af Vphas/ tilbwed af Meistaranum & Gullsmidnum/ j Gult Silke & Purpura / Klæda þeir þa/ Og þad er alltsaman Vijsra Manna Fundingar.

1. Reg. 9/28.

Nahum. 1/5.

10 Enn DROTTinn er eirn sannur Gud/ eirn Lifande Gud/ eirn eilijfur Kongur. Fyrer hans Reide skielþur Jordenn/ & þr hiner Heidnu kunna ecke ad þola hans Ognaner. 11 Þui seig nu so til þeirra/ Þeir Guder sem ecke hafa giort Himen & Jord/ þeir hliota afmaader ad verda j burt af Jordunne/ & vnder Himnenum. 12 Enn hann hefur giort Jordena med sijnum Krapte/ & tilbwed Jardarkringluna med sijnum Vijsdome/ & Himenenn wtbreidt med sijnum Skilnin ge. 13 Nær ed hann slær Reidarþrumurnar/ þa er Vatzsins nogleg gnægd vnder Himnenum/ og dregur vpp Þokuna j fra enda Jardarennar/ hann giører þær Elldingarnar j Regnenu/ & læt ur Vindenn koma wr leynelegum stødum.

Inf. 51/16.
Psalm. 135/7

14 Aller Menn eru heimsker med sinne Kunnattu/ & huør Gullsmidur verdur skammarlegur med ur sijnar Likneskiur/ þuiad þeirra Skwrgod eru Suikræde/ & hafa ecke neitt Lijf.
15 Þad er alldeilis ecke þar/ & suiksamlegt Verk/ þeir skulu fyrerfarast nær ed þeirra verdur vitiad. 16 Enn hann er eige so/ sa sem ad er Hlutskiftur Jacobs/ Helldur er hann sa hinn same sem skapad hefur alla hlute/ & Jsrael er hans Erfdahlutur/ hann heiter DROTTinn Zebaoth.
17 Tak þijna høndlan burt wr Landenu/ þu sem byr j þeirre øruggre (Borgenne) 18 Þui so seiger DROTTinn/ Sia þu/ eg vil j burt dreifa Jnnbyggiurunum Landsins j þessu sinne/ og eg vil þreyngia ad þeim/ so ad þeir skulu kienna þess.

19 Ah/ Mijn Eymd og Hiartans Sorg. Enn eg þeinkte þad sama er mijn Plaa ga / eg hlyt hana ad lijda. 20 Mijn Tialldbwd er nidur brotenn / og øll mijn Støg eru j sundur sliten. Mijn Børn eru j burtu/ & eru ei meir fyrer Hende/ Eingenn vidriettер mijna Tialldbwd aptur/ & eingenn slær mijnu Landtiallde vpp aptur. 21 Þuiad Hirdararner eru ord ner ad Vitleisingium/ & hirda ei vm DROTTinn/ þar fyrer kunna þeir & eirnenn ecke neitt ri ettelegt ad kienna/ Helldur eru allar Hiarder j sundur dreyfdar. 22 Sia þu/ Þar kiemur eitt Heroop fram/ & ein mikel skielfing wr Nordurlandenu / so ad þeir Staderner j Juda skulu j eyde leggiast/ & ad Drekabælum verda.

Matth. 9/36

Eiu Bæn.
Psalm. 6/1.
Psalm. 79/6

23 EG veit DROTTinn/ ad Mannsins giørningar standa ecke j hans Vallde/ & þ stendur ecke j neins Mans Makt/ huneñ þ hann skule ganga/ edr greida sijna Gøngu. 24 Ty pta þu mig DROTTinn/ þo med maata/ & ecke j Bræde þinne/ so ad þu vppræter mig ecke. 25 Helldr wthell þu þinne Reide yfer Heidingiana/ þa sem ecke þeckia þig/ & yfer þær Kyn kuijslernar sem ecke akalla þitt Nafn. Þuiad þeir hafa Jacob vpp eted/ & vpp suelgt/ Þeir ha fa wtrymt hann/ & hans Bwstade j eyde lagt.

XI

Deut. 27/26.
Gal. 3/10.

HEtta er þ Ord sem skiede af DROTTne til Jeremia/ & sagde. 2 Heyred or denn þessa Sattmaalans/ so ad þier seiged þau þeim j Juda/ & þeim Borgarmø nnum til Jerusalem. 3 Og seig til þeirra. So seiger DROTTinn Jsraels Gud. Bøluadur sie sa sem ecke hlyder Ordum þessa Sattmaalans. 4 Huørn eg baud ydar Fedrum/ a þeim Deige þa eg vtleidde þa af Egyptalande/ af þeim Jarnofnenum/ & sagde. Hlyded minne Raust/ & giøred so sem eg hefe boded ydur/ þa skulud þier vera mitt Folk/ & eg vil ydar Gud vera. 5 So ad eg meige hallda þann Eid sem eg hefe suared ydar Fedrum/ ad giefa þeim eitt Land / þar ed Miolk & Hunang jnne flytur. Lijka sem ad þad stendur enn j Dag. Eg suarade & sagde/ DROTTinn/ Jaa/ þad sie & so.

Gen. 15/18.

6 Og DROTTinn sagde til mijn/ Predika þu øll þesse Ord j Stødunum Juda/ & a Stræt unum til Jerusalem/ & seig þu. Heyred Ordenn þessa Sattmaalans/ & giøred þar epter.
7 Þuiad eg vitnade fyrer ydar Forfedrum j fra þeim Deige er eg wtleidde þa af Egyptala nde / allt til þessa Dags/ og vitnade snemma og sagde / Hlyded minne Raust. 8 Enn þe ir hlyddu ecke/ & þeir hneygdu ei helldur sijn Eyru/ helldur gieck huør eirn epter sijns vonda Hiartans Þootta. Þar fyrer vil eg og eirnenn laata ganga yfer þa øll Ordenn þessa Satt maalans/

mælans/ſem eg hefe boded ad giøra/Og þeir hafa þo ecke þar epterſgiørt.

9 OG DROTTiñ ſagde til mijn/Eg veit vel huernen ꝥ þr j Juda/ ꝛ þr j Jeruſalem ſambinda mꝫ.ſier. 10 Þeir ſnua ſier burt til þra Syndaña ſiña fyrre Forfedra/ Þeir ſem ecke villdu helldur hlyda mijnū Ordū/ꝛ epterfylgdu eirneñ añarlegū Gudū/ ꝛ þionudu þm̄/lijka ſo hefur Hwſed Jſraels/ꝛ ꝥ Hwſed Juda(alla tijma) broted miñ Sættmæla/þañ eg giorde vid Fedur þra. 11 Þar ꝥ ſia þu/ſeiger DROttiñ/ Eg vil læta yfᵉ þa ganga eina Ogiæfu/huøria þeir ſkulu ecke vmflwed gieta. Og nær ed þr kalla til mijn þa vil eg ecke heyra þa. 12 Aꝩ þui þa lættu Stadena j Juda/ ꝛ Borgarmeñena j Jeruſalem ganga j burtu/ꝛ kalla til þra Gudaña ꝥ huørim̄ þr veyfudu Reykelſenu/ eñ þr munu ei hialpa þeim j þeirra Anaud. 13 Þuiad þu Juda hefur ſo marga Gude ſ̄ þu hefꝛ Stadena/ ꝛ ſo mørg Stræte ſem þar eru j Jeruſalem / ſo mørg ſkamarleg Alltare hafed þier vpp reiſt/ til ad giøra Reykelſe fyrer Baal. 14 Af þui bid þu ecke fyrer þſſu Folke/ꝛ giør onguna Grætbeidne edur Bænaſtad fyrer þeim/þuiad eg vil ecke heyra þa/nær ed þeir kalla til mijn j ſiñe Anaud. 15 Huad hafa mijner a Viner ad giøra j mijnu Hwſe? Þeir fremia allañ Strakſkap/ꝛ meina þad hid Heilaga Kiøted ſkule taka ꝥ j burt fra þeim/ꝛ nær ed þeir giora jlla/þa gledia þeir ſig þar wt af.

Jerem. 2/28.
Sup. 7/16.
Inf. 14/11.
a (Viner) ꝥ er/Lyka ſem þa Modereñ kallar j Reideñe ſiñ ſon/ Jokiæra edur dande ſuein / þann pilltſkap giører/ ſo kallʳ hñ þa ſijn a Vine/ſm̄ eru þo j raun Aꝩgudadyrkendur/ꝛ þikiaſt ſlykt haꝩa vel giørt.

16 DROTTiñ hañ kallar þig eitt Grænt/ fagurt/ Avaxtarſamlegt/Vidſmiørs vidartrie/ eñ nu hefur hñ vppkueikt eirn b Elld vm þad/med miklu Mañdraps hroope/ ſo ad þeſſ Greiner ſkulu fordiarfaſt. 17 Þuiad DROTTiñ Zebaoth ſem þig groodurſette/ hñ hefur hotad þier eirnre Ogiæfu/ꝥ Jllſku ſaker Hwſſens Jſrael/ꝛ Hwſſens Juda ſ̄ þær fremia/þad þær reita mig til Reide/medur þui Reikelſe ſem þeir giøra fyrer Baal.

b (Elld) Kongur aꝩ Babilon

18 DROTTiñ openberade mier þta/ſo ad eg veit ꝥ/ꝛ vndervijſade mier þra æſetning/ ſ̄ er. 19 Ad þr villdu leida mig til Slatrūarbeckſins ſ̄ añad meinlauſt Lamb. Þui ad eg viſſa ꝥ ecke ad þr hofdu rædſlagad a mote mier/ꝛ ſagt/Lætū oſſ fordiarfa ꝥ Tried med ſijnum Avegſte/ꝛ vppræta hñ j burt wr Landenu þra Lifondu/ſo ad hans Nafn ſkule alldrei meir hugleidt verda. 20 Eñ þu DROTTiñ Zebaoth/þu riettuijſe Domare/ þu ſem proofar Nyrun ꝛ Hiortun/Lættu mig ſiæ þijna Hefnd a þeim/Þuiad eg hefe a Nendur faled þier mitt Mælefne.

Offſokn Jeremiæ.
Inf. 18 18.
Inf. 7/ 10

21 Þar ꝥ ſeiger DROTTtiñ ſo/j mote þm̄ Mønonū j Anathoth/ſ̄ ſtūda epter þijnu Lijfe/ꝛ ſeigia/Spædu oſſ ecke neins j Nafne DROTtins/vtan þu vilier deya ꝥ vorū Hondū. 22 Þar ꝥ ſeigᵉ DROTTiñ Zebaoth ſo/Sia þu/Eg vil heimſækia þa/Þeirra Æſkumeñ ſkulu j hel ſlegner vda med Suerde/ ꝛ Syner þra ꝛ Dætur ſkulu deyia af Hūgre. 23 So ad eckert ſkal epter vera af þm̄. Þuiad eg vil læta Ogiæfu ganga yfer Meñena j Anathoth/a þui Arenu nær ed þra mū vitiad verda.

XII

DROTTiñ/Þo ad eg villde þreyta Løg vid þig/þa bijhelldꝛ þu þo Riettenū/ eñ eg hlyt þo ſamt af Lagariettenū ad tala vid þig. Huar fyrer vegnar þm̄ Ogudlegu ſo vel/ꝛ þr Forſmænararner hafa allskonar nægd? 2 Þu groodurſetur þa/ſo ad þeir fa Rætur/ꝛ vaxa vpp ꝛ bera Avøgſt/ Þu lætur þa hrooſa mijked wt af þier/ꝛ agar þa ecke. 3 Eñ mig DROTTiñ þa þecker þu/ ꝛ ſier til mijn/ꝛ profar mitt Hiarta fyrer þier / Eñ þa lætur þu ſialfræda ganga ſem Saude/ſo ad þeir ſkulu ſlætraſt/ꝛ ſparar þa ad þeir ſkule deydaſt.

Job. 21 / 7:
Abac. 1 / 3.

4 HVørſu leinge ſkal þo Landed ſtanda ſo aumlega/ꝛ Graſed a Vøllunū j burt þorna ſo alla vegana/fyrer Jñbyggiarañа Jllſku ſaker/ſo ad bæde Fie ꝛ Fuglar eru þar alldrei? Þuiad þeir ſeigia/Ja/ Hñ veit miked af þui/huørneñ oſſ mune ganga.
5 Fyrſt ad þr a mæda þig ſ̄ a Fæte ganga/Huørneñ vill þier þa veita/nær ed þu ſkallt med þeim hlaupa ſem rijdande eru? 6 Og þar ſ̄ þu leitar epter ohræddur ad vera j þui Landenu ſem Fridureñ er/Huørneñ mun ꝥ þa vilia þier vegna/j hia þeirre Drambſømu Jordan? 7 Þuiad þijner Brædur ꝛ þijns Fodurs Hws forſmæ þig eirneñ/ꝛ hroopa epter þier med Hæreyſte/Þar ꝥ ſet þu ecke þitt Trauſt til þra/þo ad þeir tale eñ vinſamlega vid þig.
8 Þar fyrer hlaut eg ad yfergiefa mitt Heimele/ꝛ fordaſt mijna Arfleifd/ꝛ giefa mijna elſkulegu Sælu j Ovinahendur. Mijn Arfleifd er mier ordeñ ſo ſem eitt Leon j Skogie/ꝛ grenjar a mote mier/þar ꝥ̇ er eg ordeñ heñe reidur. 9 Mijn Arfleifd er lijka ſem eirn fleckottur/

Infra. 14. / 3.
a (Mæda) ꝥ er Kiære Jeremias / ertu hræddur j Anathoth Huørneñ mun þier þa gāga j Jeruſalem/þar þr Drambſømu Vijking ar rijſa a moote þier/Eñ vertu o hræddur. ꝛ ct.

Fugl

Fugl/j kringum huørn þ Fuglarner safnast. Vpp/ z safned ad ydur øllum Dyrum Merkurinnar/ Komed og vppsuelged.
10 Fiolde Hiardar geymslumanna hefur fordiarfad minn Vijngard/z nidur troded minn Akur. 11 Þeir hafa giort minn fagra Akr ad Eydemørku/þeir hafa lagt hann j eyde. Eg sie allarei du hüsu aumlegana þ hn er j eyde lagdur. 12 Ja/Gioruallt Landed er j eyde/enn þar er eing enn/sem sier lætur þad til Hiarta ganga. Þuiad þeir Foreydendurner fara hier framm/ yfer vm allar Hæder Eydemerkurennar/z þ vppsuelgianda Suerded DROTTins j fra ødrū Landsendanū allt til annars/z ecke neitt Holld mun Frid hafa. 13 Þeir nidur sæa Hueitenu enn Þistla munu þeir vppskiera/ þeir hafa þar Erfide fyrer/enn þm kiemr þ ecke ad gagne/ af sinne jnnkomu munu þeir z ecke glader vera/þ grimdar Reidennar DROTTins.

Fyrerheit z Ognan.

14 SO seiger DROttinn j mote øllū mijnū jllū Nagrønnum s grijpa þa Arfleifd sm eg vtskipte a medal mijns Folks Israels. Sia þu/Eg vil j burt slijta þa af þra Lande/z j burt ryckia Hwsenu Juda midt a medal þra. 15 Og nær ed eg hefe þa j burt sliteo/þa vil eg aptur vera þeim Myskunsamur/ og eg vil flytia huørn til sinnar Arfleifdar/z jnn j sitt Land aptr. 16 Og þ skal skie/ef ad þeir læra af mijnu Folke/ad sueria vid mitt Nafn(So sannarlega s DROTTinn lifer) Lijka s ad þeir kiendu (fyrr meir)mijnu Folke ad sueria vid Baal/ þa skulu þeir vppbygder verda a medal mijns Folks. 17 Enn ef þeir vilia ecke heyra/þa vil eg vppryckia z fyrerkoma slijku Folke seiger DROTTinn.

XIII

Lierептslinde.

SO seiger DROTTinn til mijn/ Gack burt z kaup þier eirn Lierepts Linda/z vmgyrdtu þijnar Lendar þar mz/z gior hn ecke votann. 2 Og eg keypta einn Linda epter skipan DROTTins/z batt hn vm mijnar Lendar. 3 Þa skiede Ord DROTTins j annad sinn til mijn/z sagde. 4 Tak þann Lindann sem þu keyptir z þu battst vm þijnar Lendar/z bw þig/ z gack j burt til Phrath/z fel hn þar j eirnre Biargskoru. 5 Eg gieck þangad/z falde hn hia Phrath so sem þad DROTTinn hafde mier boded. 6 Enn epter langann tijma sagde DROTTinn til mijn. Bu þig / z far j burt til Phrath/z sæk þu þann Linda aptur sem eg baud þier ad fela þar. 7 Eg gieck burt til Phrath z groof hn vpp/ z took Lindann wr þm stad sem eg hafde faled hann/z sia þu/Ad sa Lindenn var skiemdur so hn var til einkis framar meir.
8 Þa skiede Ord DROTTins til mijn/z sagde. 9 So seiger DROTTinn. Eins lijka þa vil eg og skiemma þa hina miklu Drambsemena Juda z Jerusalem. 10 Þa jllu Þiod sm ecke vill heyra mijn Ord / Helldur ganga þeir epter sijnum Hiartans Hugþotta/ og epter fylgia annarlegum Gudum / ad þiona þeim og tilbidia þa / Þeir skulu eins verda/sm sa Lindenn er/huor ad ecke duger framar til neins. 11 Þuiad lijka so sem þad Madurenn bindur Lindann vm sijnar Lendar/ eins lijka þa hef eg/seiger DROTTinn/ vmgyrt allt Israels Hws/z þad gioruallt Hwsed Juda kringum mig / so ad þeir skylldu vera mitt Folk/til eins Nafns/Lofs og Dyrdar. Enn þeir vilia ecke heyra.

Leiglar

12 SO seig þm nu þsse Ord/So seiger DROTTinn Gud Israels/ Aller Leiglar skulu fyllast med Vijn/ Þa munu þr seigia til þijn/Huor er sa ad hn vite eige þ/ad aller Leiglarner skulu mz Vijne fyllter vera. 13 So seig þu til þra/So seiger DROTTinn/Sia þu/eg vil fylla þa allasaman s byggia j þessu Lande/Kongana s sitia vppa Dauids Stole/Prestana z Prophetana/ z alla Jnnbyggiarana j Jerusalem/so ad þeir skulu Drucknir vda. 14 Og eg vil j sundr dreyfa einnū s ødrū/Fedrunū asamt mz Børnonū/ seiger DROTTinn/z eg vil huørke spara edr vægia/nie Myskūsamr vera yfer þra fordiorfun.
15 So heyred nu/z hygged ad þui/ z træssed ecke/ Þui DROTTinn hefur talad þad. 16 Giefed DROTTne Gude ydrum Dyrdena/fyrr enn þ Myrkt verdur/z ædur enn þad ydrer Fætur reka sig a þau a Myrkuu Fiollenn / ad þier vænted Liossens / þar hann mun þo med ollu giora þad myrkt z dymt. 17 Enn vilie þier ecke þetta heyra/þa hlytr þo samt mijn Sæla heimuglega ad græta yfer slijkre Drambseme. Mijn Augu þau hlioota j Tærum ad fliota/þad Hiordenn DROTTins verdr Hertekenn.

a (Myrkuu Fioll) þ er / þier treysted vppa Egyptaland/z vænted ydur Lioss z Lukku af slijkum Fiøllum/enn þau skulu læta ydur epter vera j Myrkre z Olukv/Og ydar Traust skal ydur bregdast.

18 SEig þu Kongenū z Drottningunne/ Setied ydr nidr/ þt Koronan Vegsmdarenn er dottenn af yckru Høfde. 19 Staderner mot Sudrenu eru aptr læst/z þr er sa eingenn s vpp lwke þm/gioruallt Juda er ølldungis j burt flutt. 20 Vpplypted ydar Augū/

z siaed

ꝛ ſiaed/Huorneñ ad þeir koma hingad af Nordrenu. Huar er nu ſu Hiørdeñ ſē̄ þier var a Hēde folgeñ/þÿn herlega Hiørd? 21 Huad villtu til ſeigia/nær ed hñ vill ſo heimſækia þig? Þuiad þu hefur vaned þa ſo a moote þier/þ þr vilia vera Hofdingiar ꝛ Hofuds meñ. Nu ad gillder þ ad Angiſt mun yfer þig koma/ſo ſē̄ eirnrar Jodſiukrar Konu. 22 Og nær ed þu villt ſo ſeigia j þÿnu Hiarta/Nuᵘ þ þa mu̅ mig henda ſoddañ? Fyrˢ fiolda ſaker þiña Miſ giørda þa er Falldꝛ þÿns Klædnadᵘ vpp flettꝛ/ꝛ þÿner Fotleggier nakter giørder(mꝫ vallde) 23 Kañ nockud Blamadureñ ad ſkipta vm ſiñ Skiñſlit/ Eda eirn Pardus vm ſÿna Flecke? So kuñed þier ꝛ ſo gott ad giøra/af þui þier erud vaner til hins vonda. 24 Þar fyrer vil eg ſundurdreifa þeim/ſo ſem Grasſtrꝏum/þau ed fyrer Vinde fiuka af Eydemørkeñe. 25 Þad ſkulu þÿn Laun vera/ꝛ þÿn Hlutdeild ſem eg hefe þier til mællt/ſeiger DROTTiñ. Af þui þu hefur forgleymt mier/ ꝛ treyſter vppa Lygarnar. 26 Þar þ vil eg og lꝏta eirn eñ þÿnu̅ Klædſaumu̅ hꝏtt vpp fletta a mote þier/ſo ad þÿn Blygdan meige vel ſiaſt. 27 Þui ad eg hefe ſied þÿna Hoordo̅a/þitt Lauſlæte/þÿnar oſuffnar Hooraner/Ja/þÿnar Suiuird ingar/bæde vppa Hædu̅ ꝛ Akurløndunu̅. Vei þier Jeruſalem/Nær villtu þo nockurn tÿma verda Hrein?

XIIII

Nallæris tÿd

Etta er þ Orded ſ DROTTiñ ſagde til Jeremia/wt af Hallæristÿdeñe. 2 Juda hu̅ liggꝛ hꝏrmelegana/heñar Borgarhlid ſtanda aumlega/þ geingꝛ ſꝏrgrætelega til j Landenu. 3 Og þar er eirn mikell Þurkꝛ j Jeruſalem/Hi ner ſtooru ſenda þa hina ſma eptᵉ Vatnenu/ Eñ nær ed þr koma til Bruñ ſins/þa fiña þeir ecke neitt Vatn/ꝛ þeir bera ſÿn Kier toom aptꝛ. Þeir ga nga Sorgfuller ꝛ Harmþrungner/ ꝛ vefia vm ſÿn Hofud. 4 Þar fyrer ad Jørdeñ j ſundur ſpringur/af þui þad rygner ecke a Jørdena/ Akurkarlarner ganga Sorg bitner/ ꝛ vefia vm ſÿn Hofud. 5 Þuiad eirneñ Hindurnar ſē̄ Kielfa a Skogunum yfergiefa Kalfana/ af þui þar vex ecke neitt Gras. 6 Villudyreñ ſtanda a Hædunum/ꝛ ſnapa epter Vedrenu/ſo ſem þ Drekarner ꝛ giefaſt vpp/af þui ad þar vaxa ecke neinar Jurter.

Supra. 12 / 4.

Bæn Jeremiæ

7 AH DROTTiñ. Vorer Miſgiorningar hafa þad vel forþienad/eñ þu hialpa þo fyrer þÿns Nafns ſaker/Þuiad vor Ohlydne er mikel/med huørre vier høfum ſÿnd gaſt a mote þier. 8 Þu ert Jſraels Huggunar Trauſt/ꝛ þeirra Naudhialpare/Þui hegdar þu þier ſo/lÿka ſem ad værer þu eirn Gieſtur j Landenu/ og ſo ſem eirn ᵃ Framande Mañ/huør ed þar ecke duelſt nema vm Næturſaker? 9 Huar fyrer hegdar þu þier ſo ſem eirn øflugur Mann Huglaus / og ſem eirn Riſe ſem ecke kann hialp ad veita? Þu DRO TTJN ert þo a medal vor/og vier heitum epter þÿnu Nafne/Yfergief þu oſſ ecke.

a (Framande) Þu helldꝛ þig ſo ſem eirn Gieſt og Tilkomande/ Aþ þui ad þu hirder ecke vm oſſ/ꝛ ſyn er ecke Magt þy na til ad hialpa oſſ.

10 SO ſeiger DROTTJN vm þetta Folk/Þeir hlaupa giarnañ hingad ꝛ þangad/ og eru ecke giarnañ heima/þar fyrer þa þocknaſt þeir ecke DROTTne/ helldur miñeſt hñ nu a þeirra Miſgiørning/ꝛ vill heim vitia þeirra Synda. 11 Og DR OTTiñ ſagde til mÿn/Þu ſkallt ecke beidaſt Lÿknar fyrer þetta Folk. 12 Þui þo ad þe ir enn føſtudu/ þa vil eg þo ecke helldur heyra þeirra Bæn/og þo þeir bere eñ fram Breñe Foorner ꝛ Matoffur / þa þocknaſt þeir þo mier ecke. Helldur vil eg j burt ſlÿta þa medur Suerde/Hungre og Drepſott.

Þeir Folſku Spámenn

Supra 5/12. Jerem. 23 / 17

13 Þa ſagda eg/ Ah/DROTTiñ DROTtiñ/Sia þu/Prophetarner ſeigia þeim/Ein geñ Suerd munu þier ſiꝏ/og ecke neitt Hallære hafa j hia ydur/helldur mun eg giefa ydꝛ godañ Frid j þſſu̅ ſtad. 14 Og DROTTiñ ſagde til mÿn/Þeir Prophetar ſpꝏ falſklega j mÿnu Nafne/Eg hefe ecke wtſent þa/ꝛ ecke boded þeim þ/ ꝛ eige talad vid þa/Þeir Predi ka fyrer ydur falſklegar Sioner/Vtþydingar/ Afgudadyrkaner/ꝛ ſÿn Hiartans Suikræde. 15 Þar fyrer ſeiger DROTTiñ ſo/Vm þa Prophetana ſem ſpꝏ j mÿnu Nafne/þa ſem eg hefe þo ecke wtſent/ꝛ þeir Predika ſamt/þar ſkule ecke neitt Suerd nie nein Hallæristÿd koma j þetta Land. Soddan Prophetar ſkulu deyia fyrer Suerde ꝛ Hungre. 16 Og þad Fo lk ſem þeir ſpꝏ þeſſu/ſkulu liggia af Suerde ꝛ Hungre / hier ꝛ huar a Strætunum j Jeru ſalem/ſo ad eingeñ mun greptra þa / Lÿka eirneñ þeirra Kuiñur/Syner ꝛ Dætur/og þeir ra Jllſku vil eg ſo wtauſa yþer þa.

17 Og þu ſkallt ſeigia þeim þetta Ord. Mÿn Augu þau fliota j Tꝏrum Dag ꝛ Nott ꝛ lin na ecke/Þuiad ſu Jungfrueñ Dottureñ mÿns Folks/er hrædelegana plꝏgud/ ꝛ aumlegana

Thren. 1/16 ꝛ 2/18.

ſleigenn

fleigen. 18 Gange eg wt a Volluna/ Sia þu/ So liggia þar þeir ed j Hel slegner eru med Suerdum/ Kome eg jñ j Staden/ þa liggia þar þeir sem mættlauser eru af Hungre. Þuiad þr Prophetarner/ ꝛ eirnen lÿka Prestarner hliota j burt ad fara j eitt añad Land/ huort ed þeir þeckia ecke.

Væn Jeremiæ

Sup. 8 / 15.

19 HVort hefur þu þa j burt kastad Juda? Eda hefur þijn Sala vidbiod til Zion? Hu ar þ hefur þu þa sleiged oss so/ þ eingen kañ ad lækna oss? vier vonudū ad þ skyllde Fridr vera/ þa kom þar eckert gott/ vier vonudum þad vier skylldum Heilbrygder ve rda/ Eñ sia þu/ ad þa er þar eñ meire Skade. 20 DROTTin/ vier medkieñum vort Oguð legt Athæfe/ ꝛ Misgiørder vorra Forfedra/ þt vier høfū syndgast a mote þier. 21 Eñ þ þij ns Nafns saker/ þa lættu oss ecke til skamar verda. Lættu ecke þ Tignar sæted þiñar Dyrd̄ spottad verda/ Minstu a þ/ ꝛ lat þiñ Sattmala ecke enda taka vid oss. 22 Þar eru þo þeir ønguer Afguder a medal Heidingiaña/ s Døggena kuña ad giefa/ So kañ ꝛ Himeneñ ei helldr ad rygna. Þu ert þo sa DROTTin vor Gud a huørn vier vonū/ þt þu kañt allt þta ad giora.

XV

Moses
Samuel

Zach. 11/ 9

OG DROTTin sagde til mijn/ Og eñ þo ad Moses ꝛ Samuel þeir stæde fr ame fyrer mier/ þa hefe eg þo ecke neitt Hiarta til Folks þessa. Rek þa j bu rt fra mier/ ꝛ lættu þa hiedan fara. 2 Og ef þeir seigia til þijn / Huort skulum vier hiedan? þa seig þu til þra/ So seiger DROTTin. Sa ed de ya skal hñ kome þar til/ Sa sm vnder Suerded skal/ hñ kome þar til/ Sa sm Hungra skal/ hñ kome þar til/ Sa sm fangadur skal vera/ hñ kome þar til.

Fiøgra handa plaga

a I þeim Ebreska Textanum kallar hñ þessar fiorar Plagur/ fiorar Familias edur Ætter/ kañ skie til ad auglysa þar mz/ ad eirn Diøfull hefr marga Diøfla vñ der sier / ꝛ ad ein Plaga hefur adskilianlegar Tegunder ꝛ mata/ til ad fordiarfa/ so sem Læknerar reyna daglega.

Amos. 8 / 9.

3 Þuiad eg vil vitia þra mz fiøgra handa a Plagū/ Seiger DROTTin/ Medur Suerde so ad þr skulu j hel slegner verda/ Medur Hundū/ sem þa skulu slijta / med Fuglum Himen sins/ ꝛ Dyrū a Jørduñe/ so ad þeir skulu vpp etast ꝛ rotna. 4 Og eg vil læta j burt drijfa þa hingad ꝛ þangad vm øll Kongarijke a Jørduñe / saker Manasse/ sonar Ezechie/ Konung sins Juda/ vegna þess er hñ hafde giort til Jerusalem.

5 HVør vill þier þa Myskūsamr vera þu Jerusalem? Huør mū þa Mzaumkū hafa mz þier/ Hó mū þa j burt ganga ꝛ wtuega þier Frid? 6 Þu hefr yfergiefed mig seiger DRottiñ/ ꝛ ert fra falleñ fra mier/ Þ᷑ þ hefe eg wtriett mijna Hønd a mote þi᷑/ so þ eg vil fordiarfa þig. Eg er þreyttr myskūsamr ad va. 7 Eg vil medr Vindskupluñe j burt ka sta þm wr Lødenu/ ꝛ eg vil mitt folk þ s ecke vill snua sier j burt fra sijnū vōdu Vegum gi ora mz øllu fodurlaust/ ꝛ þkoma þui. 8 þ mier sku fleire Ecki̇r verda a mæl þra eñ þ San dureñ er vid Siafarstrøndu/ eg vil læta eirn auglioslegañ Fordiarfara koma yfer Mædurn ar þeirra vngu Mañskapar Mañaña / ꝛ læta Staden skyndelegana ꝛ oforuarande yfer fallast. 9 So ad hū sm siø Børn hefr skal aumleg vera/ ꝛ wt af Hiarta anduarpa. Þuiad heñar Sool skal þegar a;biortū Deige vnder ganga/ so þ bæde heñar frægd ꝛ Føgnudr skal eirn enda hafa/ ꝛ þa s afgangs eru/ vil eg giefa vnder þra Ovina Suerd/ seiger DRottiñ.

Huggun

10 AUvi mijn Moder/ ad þu fædder mig/ a mot huoriū huør Madr j øllu Landenu Deil er ꝛ þræter. Eg hefe hūke jñteked nie wtlated med Okre/ þo bølfar mier hó Ma dr. 11 DROTTin sagde/ Nu vel / Eg vil nøckrū af ydur epter hallda / þeim ed apfur skal vel gāga/ ꝛ eg vil ydr til hialpar kōa j Neydeñe/ ꝛ þreyngsluñ a mæl Ovi naña. 12 Meinar þu ecke ad þar sie einhuørstadar eitt b Jarn/ s j sundr kuñe ad sla þ Jarn ed ꝛ þñ Kopareñ af Nordrenu? 13 Eñ eg vil medr þ fram giefa ydar Gotz ꝛ Fiarslodu ad Herfange/ so ad þier skulud ecke neitt fæ þar fyrer/ ꝛ þad sama þ allra ydar Synda saker/ sem þier hafed framed j øllum ydar Landamerkiū. 14 Og eg vil flytia ydur til Ovina ydvar ra/ j eitt Land sm þier þecked ecke/ Þuiad Elldureñ er vpptendradr yfer ydur/ j miñe Reide.

b (Jarn) Eirn Jllur yfer ødrum/ þeir Persar fram yfer Chaldeos.

Væn Jeremiæ
Psalm. 44/22.
Rom. 8/ 36.

15 AN DROTTin/ Þu veist þ/ minstu vor/ ꝛ haf vmsorg fyrer oss/ ꝛ hefn þu vor a vor um Ofsoknurū. Tak oss ad þier/ ꝛ drag eige vndañ þijna Reide vidr þa/ þt þu vei st þ vier verdū forsmader þiña vegna. 16 Eñ þitt Ord er funded/ ꝛ eted af mier/ ꝛ þ sama þitt Ord er vor Hiartans Glede/ ꝛ Huggū. Þui vier erū nefnder epter þijnu Nafne DROTTin Gud Zebaoth. 17 Vier samløgunst eige vid Hædūgarmeñena/ Nie glediūst helldur med þeim. Helldr erū vier einer þ þiñe Hende/ Þuiad þu giorer þig ossa reidañ vid ur oss. 18 Huar þ þa varer vor Pijna so leinge? Og vor Sær eru so med øllu vond/ þ eingen kañ ad græda þau? Þu ert oss ordeñ s eiñ bruñr/ s ecke vill leingur vpp sprettu Vatn giefa.

Psalm. 1 / 1.

Jnf. 30 / 15.

19 Þar fyr

19 Þar fyrer ſeiger DROTTIN ſo/ Ef ad þu helldur þier til myn/ þa vil eg hallda mier til þyn/ z þu ſkallt vera min Predikare/ Og c ef þu kiener hinn Riettlæta/ ad ſkilia ſig j burt fra þui jlla Folke/ þa ſkalltu vera min Kienare. Og fyrr en þu ſkyllder falla til þeirra/ þa ſkulu þeir falla til þyn. 20 Þuiad eg hefe giort þig ad einum ørugguum Kopar Mwr/ j giegn þeſſu Folke. Þo ad þeir ſtryde a mote þier/ þa ſkulu þeir þo ecke yferuinna þig/ Þuiad eg er hia þier/ ſo ad eg vil hialpa þier/ z frelſa þig/ ſeiger DROTTIN. 21 Eg vil z eirn en leyſa þig af hende þeirra hinna Illſkufullu/ z frelſa þig af Vallde Tyrannanna.

Hugggun Jeremiæ til handa.
c (Ef) Ebr. Kuner þu ad greina það hid koſtulega/ þra þui ſem ecke duger/ þa ſkalltu vera ſo ſem min Munur.

XVI

Og Ord DROTTins þ ſkiede til myn/ z ſagde. 2 Ongua Konu ſkalltu þier til eignar taka/ z huørke Syne nie Dætur gieta j þeſſum ſtad. 3 Þuiad ſo ſeiger DROTTIN af þeim Sonum z Dætrum ſem fædaſt j þeſſum Stad/ z eirnen af Mædrunum þeirra ſem þau fæda/ z af Fedrunum þra ſm þau gieta j þeſſu Lande. 4 Þau ſkulu deyia af Sott/ z þau ſkulu huørke hørmud nie Jordud verda/ helldr ſkulu þau ad Saurendum verda j Landenu/ þar ad auk fyrer Suerde z Hungre fyrerfaraſt/ z þeirra Lykamer ſkulu Fuglum Loptſins z Dyrū Jardarenar ad ætu verda.

5 Þuiad ſo ſeiger DROTTIN/ Þu ſkallt ecke ganga j Hrygdarhwſed/ z eige ſkalltu fara nockurſtadar ad græta/ nie ad hafa Samhørmung yfer þeim. Þuiad eg hefe j burt teked min Frid j fra þeſſu Folke/ ſeiger DROTTIN/ Lyka eirnen myna Nād z Myſkunſeme. 6 So ad bæde ſtorer z ſmaer ſkulu deyia j þeſſu Lande/ z verda huørke Jardader nie Harmdauder/ z eingen ſkal ſundurreyta ſig/ nie giøra ſig ſkøllottan yfer þm. 7 Og ei ſkulu Men a mæal þra yfer Harmakløguine a wtſkipta/ þm til hugſuølūr yfer Lykenu/ z ei giefa þm af Huggunar Bikarnum ad drecka epter Fødur og Modur. 8 Þar þ ſkalltu ecke jngan ga j nockurt Dryckiu Hws/ til ad ſitia hia þeim/ huørke til ad eta nie Drecka. 9 Þuiad ſo ſeiger DROTTIN Zebaoth Gud Iſraels/ Sia þu/ Eg vil burt taka j þeſſum ſtad fyrer ydar Augum/ z ad ydur Lifſøndum/ Rauſtena Gledenar z Vnadſemdarenar/ Rauſtena Brwdgumans z Brwdarenar.

a (Vtſkipta) Braude/ Mat/ edur ødru þuilyku.

Jerem. 7./34.

10 Og nær ed þu hefur nu ſagt þeſſu Folke allt þetta/ z þr ſeigia til þyn/ Huar fyrer mæler DROTTIN yfer oſſ alla þeſſa ſtooru Ogiæfu/ Huor er ſa Miſgiørningur og ſu Synd/ þar ed vier høfū med ſyndgaſt a mote DROTTne Gude vorū? 11 Þa ſkalltu ſeigia þm/ þar fyrer/ ad ydrer Fedur yfergæfu mig (ſeiger DROTTIN) z epterfylgdu annarlegū Gudum/ þionudu þm z tilbædu þa/ en mig yfergæfu þeir/ z hielldu ecke mitt Løgmæl. 12 Og þier giøred þ en verr en ydrer Forfedur/ Þuiad ſia þu/ ad huør lifer epter ſyn vonda Hiartans Þootta/ ſo ad han hlyder mier ei. 13 Þar fyrer vil eg wtdryfa ydur af þeſſu Lande/ burt j þad Land ſem huørke þier nie ydrer Forþedur af vita/ þar ſkulu þier þiona annarlegum Gudum Dag z Nott/ þar vil eg z øngua Nād audſyna ydur.

Supra. 5/10.
Søken huat þ Gud ſtraþþar þa

Supr. 7/26

14 Har fyrer ſia þu/ Sa tyme kiemr/ ſeiger DROTTIN/ þ ecke ſkal framar ſagt vera/ So ſannarlega ſem DROTTIN lifer/ ſa ed wtleidde Iſraels Børn af Egyptalande. 15 Helldur/ So ſannarlega ſem DROTTIN lifer/ ſa ſem wtleidde Iſraels Børn af þui Nordurlandenu/ z wr øllum þeim Løndū ſem hn hafde j burt reked þa/ Þuiad eg vil jn flytia þa aptur j þ Landed/ ſem eg hefe giefed þeirra Forfedrum.

Inf. 23/7.

16 Sia þu/ Eg mū allmarga Fiſkemen wtſenda/ ſeiger DROttin/ þr ſku veyda þa/ z þr epter vil eg wtſenda marga Veidemen/ þeir ſkulu næ þeim/ vppa øllum Fiøllum z vppa øllum Hædum/ z j øllū Biargſkorum. 17 Þuiad myn Augu æltta alla þra Vegu/ ſo ad þeir kunna ecke ad dyliaſt þ mier/ z þeirra Miſgiørningur er ohulen þ mynū Augū. 18 En ædr fyrre þa vil eg þra Miſgiørning z Synd tuøfølldu launa/ fyrer þ ad þeir ſaurgudu mitt Land medur b Lykunum ſina Afguda/ z vppfylldu myna Arfleifd medur ſynar Suiuirdingar.

b (Lykunum) Ad þeir offrudu mørgum Børnū/ z brendu þau þyrer Moloch.

19 DROTTIN/ Þu ert min Styrkur z Kraptr/ z mitt Athuarþ j Neydenne. Hiner Heidnu munu til þyn koma j fra enda Verallldarenar/ z ſeigia/ Vorer Forfedr høfdu falſka z fafeingelega Gude/ ſem ecke kunna ad hialpa. 20 Huørnen kan eirn Madur Gude ad giøra/ þa ſem ecke eru Guder? 21 Þar fyrer/ Sia þu/ Ad nu vil eg kienna þm/ z kunngiøra þm myna Hønd/ z Vellde/ ſo ad þeir ſkulu formerkia þ eg heite DROTTIN.

Bæn Jeremiæ

XVII

[a] Synden Juda er med Jarnstyl/ ꝛ med huøssum Adamas skrifud/ꝛ wt graf en a þeirra Hiartans Spiølldum/ꝛ vppa þra Alltaris Hornū. 2 So ad þra Børnū skule til hugar koma þau Alltørin/ꝛ Lundarner j hia þeim Blomg udu Trianū/vppa Hæfiøllunum. 3 En eg vil giefa þynr Hæder/bæde a Fi øllunum ꝛ a Sliettlendenu/med øllu þynu Gotze ꝛ Fiæꝛsiodum/ til Herfa ngs/fyrer þina Synda saker sm̄ þu hefur giørt/ jnan allra þina Landame rkia. 4 Og þu skallt wtreken verda af þine Arfleifd sem eg gaf þier/ꝛ eg vil giøra þig ad Þræle Ovina þina/j einu Lande sm̄ þu þecker ecke/ Þuiad þier hafed vpptendrad eirn Elld minar Reide sem brena mun eilijflega.

5 SO seiger DROTTin. Bøluadꝛ er sa Madur sem hefur sitt Traust a Manenū/ ꝛ helldur Hollded fyrer sin Arm/ ꝛ j burt vijkur fra DROTTne med sijnu Hiarta. 6 Hn mun vera so s̄ anad Lyng a Eydemørkene/ꝛ mū eige siæ þa tilkomande Hug gun/ Helldꝛ mun hn vera j [b] Þurknum j Eydemørkene/j einu ofrioꝼsømu Lande/þar ed ei ngen bygger. 7 En Blessadur er sa madꝛ sem treyster a DROTTin/ ꝛ hn s̄ ad DROT Tin er hns von. 8 Hn er lijka sm̄ eitt Trie s̄ ad Grodursett er j hia Vatnenu/ꝛ vid Læken er Rootfest. Þui þo ad Hiten kome/ þa er hn þo ecke hræddꝛ vm sig / Helldꝛ eru hns Lauf blød græn ꝛ kuijder ecke vid/þa ad Þerre æred kiemꝛ/helldꝛ fœrer hn Avøgst vaflæfanlega.

9 HJartad [c] er Metnadr fullꝛ ꝛ Oruinlūarsamꝛ hlutꝛ/Hu kan ad ransaka þ? 10 Eg DROTTin kan Hiartad ad ransaka/ꝛ Nyrun ad proofa/ꝛ eg gief einū sierhuør ium epter sijnum Giørninge/epter Avegstenū sina Verka. 11 Þuiad lijka sem sa Fu gl er liggur a Eggium/ ꝛ klekur þm̄ ei wt/Eins lijka er sa sem rangfeinged Fie til samans dregꝛ/Þui hn hlytꝛ þar j fra/þegar hn minst varer/ꝛ hlytur þo ad sijdustune Dæruskap þr til ad hafa. 12 En sa Staduren vors Helgedoms/sem er/ Tignarsæted Guds Dyrdar/þad hefur alla tijma stadfast vered.

13 Þuiad þu DROTTin ert Jsraels Von/Aller þeir sem þig yfergiefa/þeir hliota til skamar ad verda/ꝛ þeir hiner fraꝼollnu skulu j Jørdena skrifast/Þuiad þeir yfergæfu DROTTin/sem er Vppspretta hins Lifanda Vatzsins. 14 DROTTin lækna þu mig/ þa verd eg Heilbrygdur/Hialpa þu mier/þa em eg holpen/þuiad þu ert min Lofstijr.

15 Sia þu/þeir seigia til mijn/Huar er þa þ Ord DROTTins? Kiære/Læftu þad koma hingad. 16 En þr ß flyde eg ecke fra þier/þu mijn Hiørd. Eg hefe og ecke gyrnst a [d] Dag Manſins/Þad veistu/Huad eg hefe Predikad/þad er Riettferdugt fyrer þier. 17 Vertu ad eins ecke hrædelegur vid mig/þu mitt Athuarf j Neydene/ Læftu þa til skamar verda sem mig ofsækia/en eige mig. 18 Læftu þa skielfast en eige mig/ Læftu Oluckudagen koma yfer þa/ꝛ j sundur slæ þa tuofalldlega.

19 SO seiger DROTTin til mijn/Far burt / ꝛ stattu j Borgarhlidenu Folksins/vm huørt þ Kongarner Juda ganga vt ꝛ jn/ꝛ j øllū Borgarhlidū Jerusalem/ Og se ig þu til þeirra. 20 Heyred Ord DROTTins/þier Konungar Juda/og giøruøll Juda/ꝛ aller Jnbyggiararner j Jerusalem/ sem jn ganged vm þesse Borgarhlid. 21 So seiger DROTTin/ Vared ydꝛ/ꝛ bered øngua Bijrde a Sabbaths deigenū/j giegnū Jerusalems Borgarhlid. 22 Og flytied ønguan Byrdarþūga wt af ydr Hwsū a Sabbaths deigenū/ꝛ fremied eckert Erfuide/ helldꝛ Helged Sabbathsdagen so s̄ þ eg hefe boded ydar Forfedrū. 23 En þeir heyra þad eige/ꝛ hneyia ecke sijn Eyru / helldur blijfa þeir hardsuijrader/so ad þr skule ecke mier heyra/nie læta sig leidrietta. 24 Ef þier heyred mier/seiger DROTTin/so ad þier bered ønguan Byrdarþūga a Sabbathsdeigenū j giegnū þsse Borgarhliden/helldur helged þan hin sama/so ad þier giøred ecke neitt Verk a þeim sama Deige. 25 Þa skulu ꝛ eirnen vm þesse Stadarporten ganga wt ꝛ jn Konungar ꝛ Hoꝼdingiar/ (þeir sem sitia a Dauids Stole) Rijda ꝛ rena bæde a Vøgnum ꝛ Hestum / þr ꝛ so þeirra Høfdingiar/med øllum þm̄ sem bwa j Juda ꝛ Jerusalem/Og þesse Borg skal þa byggiast æfenlega. 26 Og þeir mūu kōa wt af Stødunū Juda/ꝛ þeim sm̄ hier liggia j kringū Jerusalem/ꝛ wr BenJamins Lande/ wr Dølunū ꝛ Fiallbygdunū/ꝛ af Sudrenu/sem fœra Breneoffur / Offrarter/Matoffur ꝛ Reykelse/til þess Hwssens DROTTins.

27 En ef þier heyred mier ecke/so þad þier Helged Sabbathsdagen/ ꝛ bered ei nein Byrdarþunga

Margin notes:

[a] (Synden) þ er/þeirra Aꝼguda dyrkū ꝼylgia þeir ꝼast ꝼram/ og styꝼra hana sterklega/ad hun skule vid halldast hiæ Epterkomendunū so sem Messurꝛ hiæ oss.

Esa. 30/1.

Inf. 48/6.

[b] (Þurknum) þ er/ han skal vera vesall.
Psalm. 1/3.

Psalm. 7/10.
Supra: 11/20.
[c] (Hiartad) Gange jlla/þa er þ Vglsamt ꝛ eꝼasamt/ Gange vel þa er Metnadur og Oꝼstæke. Vill øngua mœdan lijda/ꝛ cꝛ. Kan vel ad snicka ꝛ prijda sig/ lijka a moote Guds Orde/ enn þad hialpar ecke.

Bæn Jeremiæ
[d] (Manſins Dag) þ er Loꝼ hiæ Mønnum/ Huørier þo eru aumer / og eckert j sinehroosine Lijþec dur Døgum.

Fyrerheit

Hootan

dar þunga jñ vm Borgar hliden̄ j Jeruſalem a Sabbatz deigenū/þa vil eg vppkueikia eirn Elld j hen̄ar Borgarhlidū/ſa ed foreyda ſkal Hwſunū j Jeruſalem/ ⁊ hñ ſkal ecke wtſlock naſt.

XVIII

ÞEtta er þ Orded ſem ſkiede af DROTTne til Jeremia/ ⁊ ſagde. 2 Statt vpp ⁊ gack ofan j Hws Leirkieraſmidſins/ Þar vil eg læta þig heyra mitt Ord. 3 Og eg gieck ofan j Hwſed Leirkieraſmidſins/ ⁊ ſia þu/han̄ eruidade þan̄ ſama tijma a Hiolenu. 4 Og ſa Potturen̄ ſem hñ var ad giøra af Leir nū ſundur brotnade j hans Hondum/ þa giorde hñ eirn an̄an̄ Pott aptur/ ſē hm̄ þocknadeſt. 5 Þa ſkiede Ord DROTTins til mijn ⁊ ſagde. 6 Kan̄ eg ecke eirnen̄ ſo ad giøra vid ydur / þier af Hwſe Jſraels/ſo ſem ad þeſſe Leirkiera Smidur ſeiger DROTTin̄? Siæ/lijka ſm̄ þ Leiren er j Leirkiera ſmids Hende/Eins þaerud þier og ſo af Jſraels Hwſe j min̄e Hende.

7 Skyndelega tala eg a moote eirnre Þiod ⁊ Kongs rijke / þ eg vilie vppræta/ſūdur briota ⁊ fordiarfa þad. 8 Enn ef þad ſnyr ſier j burt fra ſinne Vondſku/ a moote huørre eg tala/ þa ſkal mig eirnen̄ angra þa Ogiæfu ſem eg hugde ad giora þeim. 9 Og ſnarlega tala eg vm eina Þiod og Kongs Rijke / þ eg vilie vppbyggia ⁊ Grodurſetia þad. 10 En̄ ef þad giorer jlla fyrer mijnū Augum/ſo ad þad hlyder ecke min̄e Rauſt/þa ſkal mig ⁊ eirnen̄ angra þad hid Goda/ſem eg hafde fyrerheited þm̄ ad giora.

11 SO ſeig þu nu til þeirra j Juda/ ⁊ til Borgarman̄an̄a j Jeruſalem/So ſeiger DROTTin̄. Sia þu/Eg tilby ydur eina Ogiæfu/og hefe eirn Hugarþancka a mote ydur. Þar fyrer ſnue ſier huør ſem eirn j burt fra ſijnu vondu Athæfe / og bæted ydar Breytne ⁊ Giørninga. 12 En̄ þeir ſeigia/ᵃ Þar verdur ecke af/vier vilium ganga epter voru ſialfs Hugbode/ ⁊ giøra huør epter ſijns vonda Hiarta Hugarþanka.

13 Þar þ ſeiger DROTTin̄/ Spyried epter a mæal Heiden̄a þioda/huør ad nockurn tijma hefur heyrt ſoddan. þ Jūgfruen̄ Jſrael giorer ſo ſtora ſuiuirdelega Hlute. 14 Snioren̄ er þo leingur a Steinunum j Mørken̄e/nær ed þad ſnioar hier ad ofan j þra Libanon/ ⁊ Regn vatned ren̄r ei ſo ſnøgt j burt/ſo ſē þ mitt Folk forgleymer mier. 15 Þeir veyfa Reykelſenu þ Gudunū/ ⁊ vppbyria ſo Hneyxlaner a ſijnū Vegum æfenlega / ⁊ ganga ᵇ a otrodnū Vegū. 16 So ad þra Land verde j eyde lagt/þm̄ til æfenlegrar ſkam̄ar/ſo ad hu ſē þar geingr fram̄ hia/ſkal vndraſt þ ⁊ hriſta Høfuded. 17 Þuiad eg vil ſo ſē mz einū Auſtan̄uinde j ſundr dreyfa þeim þ þra Ovinū. Eg vil ſyna þeim Baked/en̄ ei Andlited/nær ed þeir fordiarfaſt.

18 ENN þeir ſeigia/ Komed ⁊ tokum Ræd a mote Jeremia / þt Preſtarner kunna ecke villt ad fara j Løgmælenu/ ⁊ þeir hiner Vijſu kun̄a ecke ad ᶜ bregdaſt Ræd ad giefa / ⁊ þeir Prophetarner kun̄a ei oriett ad kien̄a. Komed hingad/Lætum oſſ drepa han̄ med Tungun̄e/ ⁊ giefa onguan̄ gaum ad øllu þui ed han̄ talar.

19 DROTTin̄ gief þu giætur ad mier/ ⁊ heyr þa Rauſtena min̄a Motſtødu Man̄a. 20 Er þad riett ad Maduren̄ laune Gott med jllu? Þuiad þeir hafa grafed eina Grøf min̄e Sælu/Hugleid þ huørnen̄ eg hefe fram̄e ſtaded þ þier/til ad tala þra ed beſta/ ⁊ ſnua þin̄e Grimdarreide j burt fra þm̄. 21 Fyrer þ ſtraffa nu þeirra Børn med Hūgre/ ⁊ læt þa j Suerd falla/ſo ad þra Kuin̄ur ⁊ Eckiur verde Barnlauſar/ ⁊ þra Men̄ j Hel ſlaeſt / og þra Æſkumen̄ medur Vopnū veigeſt j Strijdenu. 22 So ad eitt Hliod heyrt verde wr þra Hwſum/huørſu ſkyndelegana ad þu hefur læted Strijdsmen̄ena yfer þa koma. Þuiad þeir hafa grafed eina Grøf til ad veida mig j/ ⁊ lagdt Snørur þ mijnar Fætr. 23 Og med þui DROTTin̄/ad þu veiſt allan̄ þeirra Aſetning a mote mier/ad þeir vilia aflijfa mig/þa fyrergief þu þeim ecke þeirra Vondſku/ og læt ecke þeirra Synder afmædar verda þ þier/ Lættu þa verda nidur ſlegna fyrer þier/ ⁊ breit vidur þa epter þin̄e Reide.

Pottamakarans Hws

Jnf. 19/11. Eſai. 45/9: Rom. 9/29.

Sup. 1/10.

Jdranar Aminning.

Ezech. 33/12.

Jnfra. 28/5. Jonæ. 3/8.

a Þar verdr ecke af/edur vier læt um þad byda.

b (Otrodnum) þad er/ þr þiena an̄arlegum Gudū huøria þeirra Fedur hafa ecke þeckt / og þeir hafa vered þeim ovenꝛuleguꝛ hlutur/ſo ſem eirn otroden̄ Vegur.

c (Bregdaſt) þ heiter / þeir hafa Embætted af Gude/ſo ſem vor er og ſo ſeigia/ Kyrkian̄/ Kyrkiann kan̄ ecke villt ad fara.

Bæn Jeremiæ

d (Fyrergief ecke) þad er / læt þier ei þocknaſt þeirra Athæfe ⁊ ſtyrktu þa ei.

XIX

SO ſeiger DROTTin̄/Gack burt/og kaup þier eirn Leirpott af Leirſmidnum/mz nockrum wt af Olldungunum Folkſins/og wt af hinum elldſtum Preſtum. 2 Og gack wt j Ben Hin̄oms Dal/ſem liggur fyrer vtan̄ Tigulſteins Ported/og Predika þar

Leirpottur.

Ben Hin̄oms Dalur.

1. Sam. 3/11.

ka þar þau Orden/sem eg seige þier. 3 Og seig/ Heyred Ord DROTTins þier Konūgar ner af Juda og Borgarmenn j Jerusalem/ So seiger DROTTiñ Zebaoth / Gud Jsraels/Siaed/eg vil lata soddan Ogiæfu ganga yfer þeñañ Stad/ad huør sem þ heyrer/þad skal syngia j hans Eyrū. 4 Þar fyrer ad þeir forlietu mig/ꝫ gafu einū añarlegū Gude þeñañ Stad/ꝫ hafa þar jñe veyfad Reykelse þ añarlegū Gudū/sm̄ huorke þeir nie þra Forfedur/nie Konūgarner Juda hafa þeckt/ꝫ hafa vpppfyllt þeñañ Stad mꝫ saklausu Blode. 5 Þui þr hafa Baal Hæder vppbygt/til ad breña sijn Børn/Baal til Breñeoffurs/ Huad eg hefe huørke boded þm̄/nie nockurn tijma þar wt af sagt/þar mꝫ kō þ alldrei j mitt Hiarta. 6 Þar þ sia þu/sa tijme mun koma/seiger DROTTiñ/ þ þsse Stadur skal ecke framar meir kallast Thopheth/nie Ben Hinom Dalr/helldr mun hñ Draps dalr heita. 7 Þuiad eg vil þa a Gudsþionustuna Juda ꝫ Jerusalem j þessū Stad nidr briota/ Og vil lata þa falla fyrer Suerde fyrer sijnum Ovinū/vnder þra Hende/sem sækia epter þeirra Lijfe/ꝫ þeirra Lijkāe vil eg Fuglū Himensins / ꝫ Dyrū a Jorduñe ad æta giefa. 8 Og þeñañ Stad vil eg leggia j eyde/ꝫ til hædungar giøra/so ad aller þeir sem þar fram̄ hia ganga/ þeir skulu vndra sig vppa allar þeirra Plagur / ꝫ giøra Spie ad þeim. 9 Eg vil lata þa eta Kiøted Sona siña ꝫ Dætra/ꝫ huør þra skal eta añars Holld/j þre Naud ꝫ Angist/sem ad þra Oviner/ꝫ þr ed sækia epter þeirra Lijfe munu þuinga þa med.

Baals Afguda dyrkan. Straff Afguda dyrkunar. a (Guds þiönustu) Ebra. Raad. Spamēñerner kalla Afgudadyrkunena eda falska Guds þionustugiørd/Onytta ꝫ fafengelegañ Hlut/ sem ꝫ Christur/ Matth. 15. Cap. Jtem Ogudlegra Raad edur Lærdō Psalm. 1. Jtem Lyge/Flærd/suik ꝫ ct. Huad vier høfū wtlagt Afgudadyrkan. ad mestu leite

10 Og þu skallt j sundur briota Leirpotteñ þ þm̄ Mønum sem wt geingu med þier. 11 Og seig þu til þeirra/So seiger DROTTiñ Zebaoth/lijka sem ad Madur j sundr brytur Potta smidsins Leirkier/þ sem ecke kañ aptur heillt ad verda. 12 Eins lijka so/þa vil eg j sundur briota þetta Folk/ꝫ þeñañ Stad/þar til med skulu þeir grafner verda j Thopheth/ af þui ad þar mun ecke añad rwm til vera ad grafa. So vil eg vmgangast med þennann Stad/ꝫ hūs Jñbyggiara/seiger DROTTiñ/ad Stadureñ skal vera sm̄ Thopheth. 13 Þar med skulu þau Hwseñ j Jerusalem/ ꝫ Hwseñ Konungaña Juda/verda so ohreinleg/sem ad sa Stadureñ Thopheth er. Ja/ Øll þau Hwseñ þar sem þeir baru Reykelsed vppa Þekiuna/handa øllū Himensins Her / ꝫ foornudu añarlegū Gudum Dryckiaroffre.

14 Og þa Jeremias kom heim aptur fra Thopheth/þangad sem DROTTiñ hafde sent hñ wt til ad spa/gieck hñ jñ j Forgardeñ hia Hwse DROTtins/ ꝫ sagde til alls Lydsins. 15 So seiger DROTTiñ Zebaoth/Gud Jsraels/Sia þu/ Eg vil lata koma alla þa Ogiæfu yfer þeñañ Stad/ꝫ yfer alla hūs Stade/so sem þ eg hefe adur vmrædt a moote hm̄/af þui ad þeir eru Hardsuñrader/ꝫ vilia ecke heyra mijn Ord.

(Ben Hiñom Dalur) Ben Hiñom hefur vered eitt fagurt lystelegt Daluerpe/hart nær Jerusalem/huørs ad gietur/Jos. 15 Cap. J þessū Dal hafa þeir sydañ eina vydfræga Guds Þionustugiørd stifftad/Þui Lyra seiger/yfer 23. Cap. Leuit. Ad Jsraels syner hafe j þessum Dal brent ꝫ offrad sijn Børn Skurgodenu Moloch/Moloch var eitt Liikneskie af Kopar/ holt hid jñra/þ vppfylltu þeir med Elld/ og løgdu Borneñ j fang þui/ꝫ lietu þau breña/Eñ Prestarner giørdu Ohliod med Biøllum ꝫ Bumbū og ødrum Hlioodfærum/so Forelldrarner heyrdu ecke Grat Barnaña/ Af þessū Ben Hiñom giøra Spamēñerner eitt vidurstyggelegt Nafn/Og Christus Matth. 5 ꝫ 16 dregur þar af Geheña/þad er Heluyskur Elldur/Þeñañ Dal hafa þeir sydañ Thopheth kallad/ꝫ þydest Hlioda Hws/edur hlioda Kyrkia/ ꝫ Esaias 30. C. Tilreider Kongenum af Assur slijka Grøf/Þad er/ad hñ skule j Heluijte Breña.

XX

a (Pashur) kiemur af Pas/ þad heiter Breidur/ꝫ Hur/hustur eñ Magor þyder Otta/ so vmsnyr Jeremias hans Nafne/so sem hñ hefde sagt/þu skallt ecke ganga fram̄ so stor/breidur/ hustur/so sm̄ þitt Nafn hliodar/ helldr skal otte ꝫ Skielfing vera allt j kringum þig/suo þar skal verda þraungt nog / ꝫ suart vm þig.

NN þa ed Pashur Prestur/sonr Jm̄ers Prests/sem ad settur var til Hofdingia j Hwse DROTTins/heyrde ad Jeremias spade þessum Ordum. 2 Þa sloo hñ Jeremiam Propheta/ꝫ kastade hm̄ jñ j Huølfed vnder þui hæsta Portenu BenJamins/sem er hia Hwse DROTTins.

3 Og ad Morgne Dags/tok a Pashur Jeremiam burt wr Huølfinu/Þa sagde Jeremias til hans/DROTTiñ kallar þig ecke Pashur/helldur Magor allt vm kring. 4 Þuiad so seiger DROTTiñ/ Sia þu/Eg vil giefa þig ꝫ alla þijna Vine j Hrædsluna/ꝫ þeir skulu falla fyrer Suerde Ovina siña/þad hid sama skalltu sia mꝫ þijnum Augū. Og eg vil giefa giørvallt Juda j Hønd Konungsins af Babylon/ hañ skal burt flytia þa til Babilon/ꝫ mꝫ Suerde drepa. 5 Og so eirneñ allt Gotzed þssa Stadarins/mꝫ øllu þra Verksmijde/ꝫ øllū dyrmætū Gripū/ꝫ allañ þñ Fiarsiod Kōgaña Juda/þa vil ef giefa j þra Ovina hēdr/so ad þr sku ræna þui/taka þ ꝫ flytia til Babilon. 6 Og þu Pashur mꝫ øllu þijnu Heimkyñe/skallt herteken ganga/ ꝫ j Babilon koma/þar skalltu deyia og

ia ⁊ jardadur verda/med øllum þ̄ynum Vinum/huørium ed þu predikar Lygena.

7 DROTTin̄ þu hefur [b] yfertalad mig/ ⁊ eg hefe læted yfertala mig/þu ert mier of øflugur orden̄/ ⁊ þu hefur vn̄ed. En̄ eg er daglega fyrer ꝥ sama ad hædungu orden̄/ ⁊ huør Madur þa dærar mig. 8 Þuiad sijdan̄ ꝥ eg talade/kallade ⁊ Predikade wt af þeirre Plaagun̄e ⁊ Foreydslun̄e/þa er mier ꝥ Ord DROTTIns daglega vorded til Hædungar ⁊ Dæruskapar. 9 Þa þeinkta eg/Nu vel/Eg vil ei leingur min̄ast hans/ ⁊ predika ecke meir j hans Nafne. En̄ þad vard j mijnu Hiarta/so sm̄ þad eirn logande Elldur hefde þar jn̄e lucktur vered/j mijnum Beinum/so ad eg kun̄e ecke ad lijda þad / og eg var so nær forgeingen̄.

Jeremias og hans predikun spottast

b (Yfertalad mig) ad eg hefe te ked ad mier predikunar Embætted ⁊ eg visse ecke ad Folked vr so jllt/ og ad þar fylger so mikel Hætta med þui ad predika.

10 Þuiad eg heyre huørsu marger straffa mig/ ⁊ hræda mig alla vega/ Aklæged han̄ akaflegana/vier viliū æklaga hn̄ (seigia aller mijner Viner ⁊ Stallbrædr) ef ad vier giætum so fyrerkomed hm̄/komist ad honum/ ⁊ hefnt vor a hønū. 11 En̄ DROTTin̄ er hia mier/sm̄ eirn øflugur Kappe/Þar fyrer munu mijner Offsoknar men̄ falla/ ⁊ ecke Sigur vin̄a/ helldr munu þeir miøg skam̄ader verda/af þui þeir breyta so fauisslegana/ æfenleg mun su skøm̄ vera/huørre ad ecke mun forgleymt verda. 12 Og nu DROTTin̄ Zebaoth/sm̄ profar hin̄ Riettferduga/þu sem sier Nyrun ⁊ Hiortun/Lættu mig siæ þijna Hefnd a þm̄/ þuiad eg hefe þier mitt Mælefne a Hende foolged. 13 Lof synged DROTTne/ Vegsamed DROTTin̄/han̄ sem frelsad hefur Lijfed hins Fatæka/wr Høndum þeirra Illgiørnu.

Jnf. 23/40. Psalm. 7/10. Sup. 11/20. 1: Par. 28/9.

14 Bøluadur vere sa Dagr/a huørin̄ ꝥ eg var fæddr/Vansignadr vere sa Dagur a þm̄ ed mijn Moder hun bædde mig. 15 Bøluadur sie sa sem flutte mijnū Fødur Good Tijdende og sagde / Eirn vngan̄ Son hefur þu feinged/ ad hann villde gledia hann. Sa hinn same Madur sie so sem þr Staderner/ huørium DROTTIN vmturnade/ ⁊ ꝥ angrade han̄ ei/ ⁊ hn̄ skal ad Morne heyra eitt Op/ ⁊ vm Middeiged eirn Sorggræt 16 Ad þu hefur ecke helldr aflijfad mig j Modurkuiden̄ so ad mijn Moder hefde mætt vera mijn Grøf/ ⁊ hen̄ar Kuidur hefde þungadur vered alla æfena. 17 Huar fyrer mun eg framkomen̄ af Modurkuiden̄ Ad eg skyllde eiga ad siæ soddan̄ Eymdarlag/ ⁊ Hiartans Angur/ ⁊ ad enda so mijna Lijfdaga med skøm̄.

Hørmungar kløgun Jeremiæ. Job. 3/2. Gene. 19/25.

XXI

Þetta er þad Orded sem skiede af DROTTne til Jeremia/ þa ed Kongur en̄ Zedechias sende Pashur Malchia son til hans/ ⁊ Zephania son Maesia Prests/ ⁊ liet seigia hm̄. 2 Adspyr þu DROTTin̄ fyrer oss/þuiad Nabuchodonosor Kongurin̄ af Babilon strijder a mote oss. Þad DROTTin̄ villde þo giøra vid oss epter øllum sijnum Dasemdum / so ad hn̄ mætte burt fara fra oss.

Zedechias.

3 Jeremias sagde til þeirra/Seiged so Zedechia. 4 Þetta seiger DROTTin̄ Gud Israels/ sia þu/Eg vil snua þeim Vopnum̄ a bak aptur s̄ þier hafed j ydrū Høndū/ medur þm̄ er þier beriest a mote Kongenū af Babilon/ ⁊ j mote þm̄ Chaldeis sem ydur hafa vmkryngt hier wte fyrer Mwrnū/ ⁊ vil safna þm̄ til samans midt jn̄ j Staden̄. 5 Og eg vil strijda a moti ydr med wtriettre Hende mz sterkū Armlegg/mz mikellre Reide/Grimd ⁊ Myskunarleyse. 6 Og eg vil sla Borgarana þssa Stadarins/bæde Men̄ og Fienad / so ad þeir skulu deyia af mijkelle Drepsott. 7 Og þar eptera (seiger DROTTin̄) vil eg giefa Zedechiam Kongen̄ Juda/ æsamt hn̄s Þienara / ⁊ þad Folked s̄ epter verdur j þessū Stad af Drepsotten̄e/ Suerdenu/ ⁊ Hungrenu/j Hendur Nabuchodonosor Kongenum af Babilon/ ⁊ j þeirra Ovina Hendur/ ⁊ j þeirra hin̄a sømu Hendur sem leita epter þra Lijfe. Ad hn̄ skule so sla þa mz Suerds eggium/ad þar skal eingen̄ Vægd edur vorkun nie Myskunseme a vera.

Spadomr wt af Foreydslu Juda og Jerusalem

8 OG seig þu þessu Folke/So seiger DROTTin̄. Sia þu/Eg legg ꝥ ydr Veigen̄ til Lijfsins/ ⁊ Veigen̄ til Daudans. 9 Huør hn̄ blijfur j þessū Stad/sa skal deya ꝥ Suerde/Hungre og Drepsott. Enn huør sem giefur sig wt til þra Chaldeos/sm̄ ydur haþa vmkryngt/sa skal lifa ⁊ sijnu Lijfe behallda/sem odru Hlutskipte. 10 Þuiad eg hefe sett mitt Auglit wt yfer þen̄an̄ Stad til Ogiæfu/ ⁊ til einskis gods/seiger DROTTin̄/hn̄ skal giefast j Hendur Konungsins af Babilon/so ad hn̄ skal bren̄a hn̄ vpp med Ellde.

Jerem. 38/2.

11 Og heyred Ord DROTTins/þier af Hwsenu Kongsins Juda. 12 Þu Dauids Hws/ So seiger DROTTin̄/Halldid Domen̄ a Morgnenū/ ⁊ frelsed þan̄ s̄ ræntur er af Hende

Jerem. 22/3.

Offsokn

Offsoknarans/ vppa þ miñ Grymd skule eige wtfara sm̄ Elldur/ & brēna/ so ad eingeñ kuñe wt ad slockua/ fyrer yduars vondslegs Athæfes saker. 13 Siaa þu/ seiger DROTTiñ/ Eg seige þier þu sem byr j Dalnū/ a Biørgunū/ & a Sliettlendenu/ & þu seiger/ Huør vill oss yfergang veita/ edr jñkoma j vora Herkastala? 14 Eg vil sækia ydur heim (seiger DROTTiñ) epter Auegste yduara Verka/ Eg vil kueikia eirn Elld j heñ^r Skogi hñ skal foreyda øllū hlutū/ þar allt vm kring.

XXII

SO seiger DROTTiñ/ Gack þu ofan j Hwsed Konūgsins Juda/ & tala þ^r þesse Ord / Og seig. 2 Þu Kongurenn Judam sem situr vppa Dauids Stole/ Heyr þu Ord DROTTins/ bæde þu & þiner Þienarar/ & þitt Foolk s̄ vm þessar Dyr jñganga. 3 So seiger DROTTiñ/ Halldeð Riettiñ & Riettvijsena / og frelsed hinn rænta af Hende Offsoknarans / & plægied ecke hiñ framanda/ Fødurleysingiañ & Eckiuna/ & giøred ønguum Ofrijke/ & wthelled ecke Saklausu Bloode j þessum stad. 4 Ef ad þier giøred þetta/ þa skulu þr Konungarner sem sitia a Dauids Stoole/ jñ fara vm Dyrnar þessa Hwssens/ bæde a Vøgnū & Hestum/ med sijnum Þienurum & Folke. 5 Eñ ef þier hlyded ecke þessu/ þa hefe eg suared vid sialfañ mig (seiger DROTTiñ) ad þetta Hws skal nidur broted verda.

Esa. 1/17.
Sup. 21/12.

6 Þuiad so seiger DROTTiñ af Hwsenu Kongsins Juda/ Gilead/ þu ert mitt Høfud j Libanon/ Huad gillder/ eg vil giøra þig eyde/ & þa stadena fyrer vtañ Jñbyggiara. 7 Þuiad eg hefe wtuegad Foreydslu meñ yfer þig/ huørn med siñe Veriu/ Þeir skulu af høggua þijn wtualeñ Cedrus Trie/ & kasta þeim j Elld. 8 Þa munu marger Heidingiar ganga fram̄ hiaa þessum Stad/ & seigia huør til añars/ Huar fyrer mū DROTTiñ hafa so breytt vid þeñañ mykla Stad? 9 Og þar mun so suarad verda/ Af þui þeir yfergæfu Sattmalann DROTTins Guds sijns/ & tilbædu añarlega Gude/ & þionudu þeim.

Deuter. 29/24.
1. Reg: 9/ 8.
2. Par. 7/19.

10 GRæted ecke yfer Framlidnum/ & gremied ydur ecke þess vegna/ Eñ græted helldr yfer þeim sem j burt fer/ þt hñ mun alldrei aptur koma/ þ hñ fæe ad sia sitt Fødurland. 11 Þuiad so seiger DROTTiñ/ af Sallum syne Josia Kongsins Juda/ hañ huør ad er Kongur j stadeñ sijns Fødurs Josia/ Huør ed j burt er fareñ af þessum Stad/ hann mun ecke hingad aptur koma. 12 Helldur mun hañ deya j þeim stad/ þangad sem hañ er Herteken/ j burt fluttur/ & hañ mun eige meir siaa þetta Land.

Sallum.

13 VEi sie þm̄ s̄ byggier sitt Hws mz Synd/ & sijn Herberge mz Orietteñū/ hñ s̄ lætur siñ Naunga erfida þ eckert/ & giefr hm̄ ecke sitt Verdkaup 14 Og þeinker so. / nu vel/ Eg vil byggia mier eitt stort Hws/ & vijdañ Sal/ & lætur høggua sier Vindaugu þ^r a/ & þilia mz Cedrus vide/ & mæla wt mz raudu. 15 Hŷt þeinker þu/ ad þu vilier þar þ Kongur vera/ þo ad þu hallder þier til mz Cedrus Vide? Hefr ecke eirneñ þiñ Fader eted & drucked/ & giørde þo samt riettañ Dom & Riettuijsena/ & þ vegnade hm̄ vel. 16 Hñ hialpade hinū Þurftuga & Fatæka til Riettarins/ & þ gieck hm̄ vel. Er þ eige so/ ad slijkt kallest riettelega ad þeckia mig/ seiger DROTTiñ? 17 Eñ þijn Augu & þitt Hiarta standa ecke so/ helldr vppa þijna Agirne/ vppa þ ad wthella Saklausu Bloode/ til ad veita yfergang & vnderþryckia. 18 Þar þ seiger DROTTiñ af Joachim syne Josia Konūgenū j Juda/ þ eige mūu þeir harma hñ/ Æ Broder/ Æ Syster/ & þ eige munu þeir græta hñ. Æ þu Herra/ Æ þu Ættgøfuge. 19 Hañ mun jardadur verda s̄ añar Asne/ Dreigeñ & wtkastadr fyrer Porteñ j Jerusalem. 20 Ja gack þa vppa Libanon/ & kalla & læt heyra til þijn j Basan/ og kalla fra Abarim/ þuiad aller þijner Astuiner eru herfelegana deydder. 21 Eg sagde þier þ ædur fyrerfram̄/ þa ed þ gieck eñ vel til þ þier/ Eñ þu sagder/ Eg vil eige heyra. So hefur þu giørt a alla þijna Lijfdaga/ ad þu villder ecke hlyda miñe Raust. 22 Vindureñ skal fæda alla þijna Hirdara/ Og þijner Astmeñ fara Hertekner j burt/ þar hlytur þu þo til Hædungar & Skam̄ar ad verda/ þ allra þiña Illgiørda saker. 23 Þu sem nu byr j Libanon/ & Hreidrar þig j Cedrus Vide/ Huørsu dægelegur muntu þa ælits vera/ nær ed yfer þig kiemur Hørmung & Harmkuæle/ Lijka sem Jodsiukrar Konu.

Leuit. 19/ 13.
Deut. 24/ 14.
Tob. 4/15.

Straff Joachims

a (Alla þijna Daga) Ebr. Allctijd þra Ung dome.

24 SO sañarlega s̄ eg life (seiger DROttiñ) þo Jechonias sonr Joachims Konungsins Juda/ være eirn Signets hringr a miñe Hægre Hende/ þa villda eg þo slijta þig þ^r vt af. 25 Og giefa þig j þra Hendr s̄ leita ept^r þijnu Lijfe/ & þ huiñ ad þu ert hræddur/ sem

Jechonias

ur/sem er/ j Hendr Nabuchodonosors Konũgsins af Babilon/ & j Hendr þra Chaldeanisku. 26 Og eg vil wtdrĩfa þig & þĩna Modur s̄ þig fædde/ burt j eitt añad Land s̄ ecke er ydar Fødurland/ & þar skulud þid deyia. 27 Og ecke koma aptr hingad j þetta Land/ j huøriu þeir villdu þo af Hiarta fegner vera. 28 Huørsu aumlegur / Forsmanarlegur og wthrakenn Madur þa er Jechonias? Eitt auduirdelegt Kier/ Ah/ Þui er hñ so wtflæmdr mz sĩnu Sæde/ & j burt snaradr j eitt okuñugt Lãd? 29 O þu Land/ Land/ Land/ Heyr þu Ord DROTTins. 30 So seiger DROTtiñ/ Skrifed þeñañ Mañ vpp fyrer eirn fordiarfadañ/ ꝥ þann Mañ sem eige mun vel luckast vm sĩna Lĩfdaga. Þuiad hñ mun eige þa Hamingiu hafa ꝥ nøckur wt af hans Sæde skule sitia a Stoole Dauids / & framueigis Rĩkisstiorn hafa j Juda.

XXIII

HO Ei ydur Hirdurum/ þier sem fyrerfared & sundurdreyfed miñe Hiørd/ huør ia eg fæde / seiger DROTtiñ. 2 Þar ꝥ seiger DROTtiñ Gud Jsraels/ wt af þeim Hirdurunũ s̄ fædu giefa mĩnu Folke/ Þier hafed j sundur dreyft & j burt reked mĩna Hiord/ & heñar ecke vitiad/ Siaed/ Eg vil sækia ydr heim ꝥ ydars Jllskulegs Athæfis saker/ seiger DROTTiñ. 3 Og eg vil þm̃ sm̃ epter eru ordner af miñe Hiord/ samansafna wt af øllũLøndũ/ þadañ sm̃ eg hefe j burt dryfed þa/ & eg vil flytia þa aptur til siña Hiardar Hwsa/ so ad þr skulu vaxa & marger verda. 4 Og eg vil setia Hirdara yfer þa / þr ed þm̃ skulu Fædslu giefa/ so ad þeir skulu ecke meir hrædast nie skielfast/ nie heimsokter verda/ seiger DROTTiñ.

> Ezech. 13/3 & 34/2.
> Ezech. 11.17.

5 SJa þu/ Sa tĩme kiemur/ seiger DROTTiñ/ ꝥ eg vil Dauid vppvekia eiñ Riettlæt ap Kuist/ & hañ skal eirn Kongr vera/ sa ed vel mun stiorna/ og giøra Rietteñ & Riettuĩsena a Jordu. 6 A þm̃ sama tĩma skal Juda holpeñ verda/ & Jsrael vgglaus bwa. Og þetta mun hñs Nafn vera/ ad Meñ munu kalla hñ/ DROTTiñ/ s̄ er vor Riettlæting. 7 Þar ꝥ siæ þu/ Sa tĩme mun koma/ seiger DROTTiñ/ Ad eige mun meir sagt verda. So sañarlega s̄ ꝥ DROTTiñ lifer/ sa ed wt leidde Jsraels Børn af Egyptalande/ 8 Helldur so sañarlega sem DROTTiñ lifer/ sem wtflutte & sokte ꝥ Sæded Hwssens Jsrael/ wt af Nordurlandenu/ & wr øllum þm̃ Løndũ huørt eg hefe j burt reked þa/ so ad þr skulu bwa j þra Lande.

> Spædomur wt af Christo
> Esa. 4/2. & 45/8.
> Deut. 33/28
> Inf. 33/16.
> Jere. 16/14.

A mote Prophetunum.

9 MJtt Hiarta ꝥ vill sundur springa j mĩnu Lĩfe / øll mĩn Bein þau skialfa/ mier er so sem Fordrucknũ Mañe/ & s̄ þm̃ ad hrasar af Vĩne / ꝥ DROTTne & ꝥ hans Heiløgu Orde. 10 Ad Landed er so fullt af Hoordoms Møñum/ ad Landed stendur so aumlegana / ad þui er so fyrermællt/ & ad Eingiarnar a Eydemørkeñe eru j burt þornadar/ & þeirra Lifnadur er vondr/ & þra Stiornan duger ecke. 11 Þuiad bæde Prophetarner & Prestarner eru Jllmeñe/ & eg fiñ eirneñ þra Jllsku j mĩnu Hwse/ seiger DROTtiñ 12 Þ ꝥ er þra Vegur so sm̃ eirn Halku vegr j Myrkrenu/ a huøriũ ed þeir skridna & falla. Þuiad eg vil læta Ogiæfu yfer þa koma/ a Aare þeirra vitiunar/ seiger DROTTiñ.

13 Ad søñu/ þa sa eg Heimsku j hiæ Prophetunũ j Samaria/ ad þeir spædu fyrer Baal/ & Afvega leiddu mitt Folk Jsrael. 14 Eñ hia Prophetunũ til Jerusalem/ sie eg Suiuirdingar/ huørneñ ad þr drya Hordoma/ & fara med Lygar/ & styrkia hina Jllskufullu/ so ꝥ eingeñ skule snua sier j burt fra siñe Jllgyrne. Aller eru þr fyrer mier lĩka sem Sodoma/ & þeirra Borgarmeñ so sem Gomorra. 15 Þar fyrer seiger DROTTiñ Zebaoth so/ af þm̃ Prophetunum/ Sia þu/ Eg vil fæda þa med Malurt/ & Dryckia þa med Galle/ Þuiad af þm̃ Prophetunum til Jerusalem kemr a Hræsne j allt Landed.

16 So seiger DROTTiñ Zebaoth/ Hlyded ecke Ordum þra Prophetaña sem spæ fyrer ydur/ þr suykia ydr/ þuiad þeir Predika Sioner sĩns Hiarta/ & ecke af Muñe DROTTins. 17 Þeir seigia til þeirra sem mig lasta/ DROTTiñ hefur sagt þad/ ad ydur skule vel ganga. Og þeir seigia til allra þra sem ganga epter Þotta sĩns Hiarta/ þar skal eingeñ Ogiæfa koma yfer ydur. 18 Þui huør hefur staded j Ræde DROTTins/ sa ed hefur sied edur heyrt hans Ord? Huør hefur formerkt & heyrt hans Ord.

> Ezech. 13
> Sup. 9/1
> a (Hræsne) Falsklegt Andlegt Lyþerne og Vantrw.
> Inf. 27/9. & 29/8

19 Sia þu/ Stormuindur DROTTins mun koma med Grimd/ & eitt hrædelegt Ouedur mũ falla yfer Høfud hiña Ogudlegu. 20 Og Reide DROTTins mũ ei aflæta/ þangad

til ad hañ

b (Snued) Guds Ord ſnyr Mønnum a riettañ Veg / aller adrer Lærdomar bæra a villañ Veg.

til ad hañ hefur þad giørt/ z þui til vegar komed ſem hønum byr j ſkape/ hier epter a/ mũud þier vel formerkia þad. 21 Eg ſende ecke þa Prophetana/ þo hlupu þr / Eg talade ecke til þeirra/ þo ſpaadu þeir. 22 Þui þar ſem þeir heþde vered vid mitt Raad/ z heþde predikad mitt Ord mijnu Folke/ þa hefdu þeir [b] ſnued þui fra ſijnu vondu Athæþe / z fra ſijnum vondſleg um Lifnade.

c (Nalægur) Þr eru ſo Vgglauſer z oüugdner/ eins z eg ſæe ecke þr a Fals Lærdom.

23 Er eg ecke ſa Gud ſem [c] nalægur er/ ſeiger DROTTiñ/ z ecke ſa Gud ſ fiarlægur er? 24 Þeinker þu ad nockur kuñe ſo leynelegana ad fela ſig / þ eg fae eige ſied hñ? ſeiger DROTTiñ/ Er eg eige ſa ſem vpp fylle Himen z Jørd? ſeiger DROTTiñ.

d (Predika Drauma) Læte hañ mitt Naþn vera j Fride/ z ſeige ecke þad ſie mitt Ord/ ſem hñ dreymer/ helldur þ ſie hans eiged Ord/ z ma þad haþa hñs Naþn.

25 EG heyre þ vel/ ad Prophetarner þeir Predika z ſpaa falſklega j mijnu Nafne/ z ſeigia/ Mig dreymde / Mig dreymde. 26 Huønar vilia þo þeir Prophetarner liña ſem ſpaa falſklegana / og ad ſpaa þeirra Hiartans Suikræde? 27 Og vilia ad mitt Folk forgleyme mijnu Nafne/ yfer þeirra Draumum/ ſem huør þeirra Predikar fyrer ødrũ/ Lijka ſem ad þeirra Forfedur forgleymdu mijnu Nafne fyrer Baals ſaker.

28 Sa Prophete ſem hefur Drauma/ hñ [d] Predike Drauma/ Eñ huør hñ hefr mitt Ord/ ſa Predike mitt Ord riettelega. Huad ſkal Halmſtraaed ſaman vid Hueited? Seiger DROTTiñ. 29 Er mitt Ord ecke lijka ſem eirn Elldr/ ſeiger DROTTiñ/ z lijka ſem eirn Hamar/ ſa ed Biørgeñ j ſundur molar?

e (Stela) vt leggia þad Falſklega / og þar med ſtela þr þui riettu Ordenu þr a Folkenu.

30 Þar fyrer ſia þu/ Eg vil til vid þa Prophetana/ ſeiger DROTTiñ/ þr ed [e] ſtela mijnu Orde/ huør fra ødrũ. 31 Sia þu/ Eg vil til vid þa Prophetana/ ſeiger DROTTiñ/ ſm̃ framflytia þra eigeñ Ord/ z ſeigia/ Hñ hefur ſagt þ. 32 Sia þu/ Eg vil til vid þa / ſem fyrerſpaa falſklega Drauma/ ſeiger DROTTiñ/ z Predika þa enu ſømu/ z villa mitt Folk med ſijnum Lygum z Lauſmælge/ huøria ad eg hefe þo ei vtſent/ z ei helldr boded þm̃ þ/ z þeir eru ecke eirneñ þeſſu Folke nytſamleger/ ſeiger DROTTiñ.

f (Byrdarþunga) So haþa þr vppa ſpieſkap Prophetans Ord kallad Byrdarþunga/ z hallded þar med Jeremiam ſo ſem byrer eirn Þræla:

33 HVær ed þta Folk/ eda eirn Prophete/ ellegar eirn Preſtmadur ſpyr þig ad/ z ſeiger/ Huør er ſa DROTTins Byrdarþunge? Þa ſkalltu ſeigia til þra/ huør ſa Byrdarþungeñ ſie/ Eg vil burtkaſta ydur/ ſeiger DROTTiñ. 34 Og ef einhuør Prophete eda Preſtur/ ellegar Folked ſeiger/ þ er ſa Byrdarþungeñ DROTTins/ þañ vil eg heimſækia/ z hans Hws þar til med. 35 Eñ ſo mun huør vid aññ tala/ z ſijn a millũ ſeigia/ Huøriu ſuarade DROTTiñ? z huad ſeiger DROTTiñ? 36 Og kalled þ ecke meir/ eirn [f] Byrdarþunga DROTTins/ þt huørs Mñs ſialfs eiged Ord/ ſkal vera hm̃ eirn Byrdarþũge/ Þar þ ad þier vmſnued ſo Ordunũ þſſ [g] liþanda Guds/ þſſ DROTTins Zebaoth vors Guds. 37 Þar þ ſkulud þier ſeigia ſo til Prophetaña/ Huøriu ſuarade DROTTiñ þier/ z huad ſeiger DROTTiñ? 38 Eñ med þui þier ſeiged/ Byrdarþunge DROTTins/ Þar þ þa ſeiger DROTTiñ ſo/ Nu/ þier kalled þta Ord/ eirn Byrdarþunga DROTTins/ z eg heþe ſent til ydar/ z læted ſeigia til ydar/ ad þier ſkylldud ecke kalla þ eirn Byrdarþunga DROTTins. 39 Siaed/ ſo vil eg ydur j burt taka / aſamt med Stadnum ſm̃ eg hefe giefed ydur z ydar Forþedrum/ z j burt fleyia ydur fra mijnu Auglite. 40 Og eg vil læta yþer ydur koma æfenlega ſkøm̃/ z eilijfa Forſmaan/ ſm̃ alldreige ſkal forgleymd verda.

g (Liþanda Guds) J Ebreſka Textanum ſtendr þeirra Liþendu Guda/ ſem være þeir pleire/ og þo legſt þar til eirn Herra Zebaoth/ til ad merkia þær þriar perſonur j einum Guddome

XXIIII

Tuær Fijkiu Karþer.
Jechonias

SJa þu/ DROTTiñ ſynde mier tuær Fijkiu karþer/ ſettar vte fyrer Muſterenu DROTTins (epter þ þa ed Nabuchodonoſor Konungureñ af Babylon hafde j burtu flutt Jechoniam/ ſon Joachims Konungſins Juda / medur Høfdingiunum j Juda/ Trieſmidum z Hagleiks Møñum af Jeruſalem/ z fært þa til Babiloniam) 2 J þeirre eirne Kørfeñe voru miøg goodar Fijkir/ ſo ſem ad eru þær hinar fyrſtu fulluaxnar Fijkiur. J hiñe aññare Kørfeñe voru miøg jllar Fijkiur/ ad þær voru ecke etande/ ſo jllar voru þær. 3 Og DROTTiñ ſagde til mijn/ Jeremia/ Huad ſier þu? Eg ſagde/ Fijkiur/ þær godu Fijkiurnar eru miøg goodar/ z hinar Vondu/ eru miøg Vondar/ ſo ad þær eru ecke etande/ ſo jllar eru þær.

4 HA ſkiede ord DROttins til mijn/ z ſagde. 5 So ſeiger DROttiñ Gud Jſraels/ Lijka ſ ad þeſſar Fijkiurnar eru godar / ſo vil eg Nædarſamlega taka þa ad mier ſ fangader eru af Juda/ hvia eg hefe burt læted fara af þſſũ ſtad/ j Land þra Chaldeanſku. 6 Og eg vil lijta Nædarſamlegana til þra/ z jñflytia þa aptr j þta Lãd/ z eg vil vppbyggia þa eñ ecke briota þa af. Eg vil grodurſetia þa eñ ecke vppræta. 7 Og eg vil giefa þeim

Jnfra. 31 / 33.

eitt Hiar

eitt Hiarta ad þeir skulu þeckia mig/ þ eg sie DROTTInn/ z þeir skulu vera mitt Folk/ þa vil eg vera þeirra Gud/ Þuiad þeir skulu snua sier af øllu Hiarta til mijn.

Ezech. 11/20.

8 Enn lijka sem ad þær vondu Fijkiurnar eru so vondar/ ad Menn kunna ecke ad eta þær/ (seiger DROTtinn) So vil eg j burt giefa Zedechiam Kongenn Juda/ asamt hans Hofdingia/ z þ huad epter er orded til Jerusalem/ z epter j þessu Lande/ z þa s bwa j Egyptalande. Eg vil tilsenda þeim Ogiæfu. 9 Og lata þa ecke vera roolega j neinu Kongarijke a Jordu/ so ad þeir skulu ad skom verda/ z ad Ordskuid/ z frasøgu/ z ad Bøluan j øllum Stodum/ þangad s eg mun j burt reka þa. 10 Og eg vil a medal þra senda/ Suerd/ Hungur z Drepsott/ þangad til ad þeir foreydder verda/ wt af þui Lande/ sem eg hefe giefed þeim z þra Forfedrum.

Inf. 29/17. Zedechias

XXV

Hetta er þ Ord sem skiede til Jeremia/ yfer øllu Folke Juda/ a Fiorda Aare Joachims sonar Josia Konungsins Juda (huørt ed var þ fyrsta ared Nabuchodonosor/ Konungs af Babylon) z Huad er Prophetinn Jeremias talade eirnenn til alls Folksins Juda/ z til allra Borgarmannanna j Jerusalem/ z sagde. 3 Ord DROttins skiede til mijn/ a þui hinu þrettanda arenu Josia/ sonar Amon Kongsins Juda/ allt til þssa Dags/ z eg hefe a kostgiæfeleg a Predikad fyrer ydur/ j þriu ar z Tuttugu/ Enn þier hafed alldrei viliad heyra þad.

Joachim

Fyrer Christi Fæding 607. Josias

a (Kostgiæfelega) Ebre. Snemma

4 So hefur eirnenn DROTtinn sent til ydar alla sijna Þienara / þa Prophetana kostgiæfelega/ enn þier hafed alldrei viliad heyra þeim/ nie ad hneyia ydar Eyru til ad hlyda þm. 5 Þa ed hann sagde/ Snued ydur huor sem eirn j burt fra sijnum vondum Veige/ z j burt fra ydru vondu Athæfe/ þa skulud þier æfvallt z æfenlega vera j þui Landenu/ sm DROTTinn hefur giefed ydr z ydar Forfedrum. 6 Epterfylged ecke annarlegum Gudum/ so ad þier þioned þeim/ edur tilbidied þa/ vppa þ þier reyted mig ei til Reide med ydar Handauerkum/ z þ eg tilsende ydur Ogiæfu. 7 Enn þier villdud ei hlyda mier/ seiger DROTTJN/ so ad þier giordud mig fullkomlegana Reidann/ med ydar Handaverkum/ ydur til eigenlegrar Ogiæfu.

2 Reg. 17/13. Supra. 18/11. Infra. 35/15.

8 Þar fyrer seiger DROTTinn Zebaoth. Fyrst þier vilied ecke þa heyra mijn Ord. 9 Sia þu/ Þa vil eg wtsenda z koma lata/ allt Folk a mote Nordrenu (seiger DROTTinn) Og eirnenn minn Þienara / Nabuchodonosor Konungenn af Babylon/ og eg vil færa þa yfer þetta Land/ z yfer þa sem bwa þar jnne/ z yfer allt þad Folk / sem hier liggur vm kring/ og eg vil Bannfæra þa z foreyda þeim/ z giora þa ad Hædung/ z eilijfre Foreydslu. 10 Og eg vil hiedann j burt taka allann gledelegann Søng/ Raustena Brwdgumans z Brwdarenn*/ Kuarnarnydenn/ z Lios Lycktarennar/ 11 So ad allt þetta Land skal liggia j eyde/ z nidurbroted. Og þetta Folk skal þiona Konungenum af Babylon j Siotijger Aar.

Sup. 1/14.

Jnf. 27/8

Sup. 7/9

12 Enn þegar þau Siotijge arenn eru lidenn/ þa vil eg sækia heim Konungenn j Babylon z allt þ Folk (seiger DROTTinn) fyrer þeirra Misgiorda saker/ þar med eirnenn Land þra Chaldeanska/ z þad vil eg giora til eirnrar eilijfrar Foreydslu. 13 So vil eg jnnflytia øll mijn Ord yfer þetta Land / þau sem eg hefe talad a mote þui / sem er allt þetta huad skrifad stendur j þessare Bok/ þ sem Jeremias hefur spad vm allt Folk. 14 Og þeir skulu eirnenn þiona/ þo ad þr sieu eitt mijkelshattar Folk/ z mikler Konungar. So vil eg endurgialda þm epter þeirra Verdskulldan/ z epter þeirra Handaverkum.

Þau siotige Herleidingar ar Jerem. 29/10. 2. Paral. 36/21. 1. Esdræ. 1/1. Daniel 9/2.

15 Þuiad so seiger DROTTinn Gud Jsraels til mijn/ Tak þennann Bikar af minne Hende fullann af Reidennar Vijne/ z skeink øllu Folke þar af/ til huørs ad eg sende þig. 16 So ad þeir Drecke/ Detti/ z verde galder fyrer þui Suerde sm eg vil senda a medal þra. 17 Og eg tok Bikarenn af Hende DROTTins/ z skeinkte øllu Folke/ til huørs ad DROTTinn sende mig. 18 Sem er Jerusalem/ Borgunum Juda/ þeirra Kongum z Hofdingium/ so ad þr skulu j eyde nidur brotner liggia/ z vera so ein Hædung og Bøluan/ so sem ad þad er þenn ann Dag.

19 Og eirnenn Pharaone Kongenum j Egyptalande/ med hans Þienurum hans Hofdingium/ z øllu hans Folke. 20 Øllum Londum a mote Vestrenu. Øllum Konungum j Landenu Vz/ øllum Konungum j Palestina Lande/ med Ascalon/ Gasa/ Acharon/ z þeir s epter eru j Asdod. 21 Þeim af Edom/ þm af Moab/ þm Børnum Amons. 22 Øllum Konungunum til Tyro/ øllum Kongunum j Zidon/ þm Kongunum j Eyunum hinumeigenn Hafsins. 23 Þm af Dedan/ þm af Thema

Þeim af

þeim aß Buz/ ꝛ ollum Høfdingium j þm̄ Platſum 24 Ollum Konungum j Arabia/ Ollū Konungum mote Veſtrenu/ ſem bwa j Eydemørkeñe. 25 Ollum Konungum j Zimri/ ollum Kongū j Elam/ ollum Konungum j Meden. 26 Ollum Konungū mot Nordrenu bæde nærre og fiærre/ einum ſem ødrum/ ꝛ ollum Konungū a Jørdu þeim ſem a Jardrijke eru / ꝛ Konungureñ Seſach ſkal drecka epter þeſſa.

(Seſach) ſkal vera Kongr j Babylon.

27 Og ſeig þu til þeirra/ So ſeiger DROTTiñ Zebaoth/ Gud Jſraels. Drecked ſo ad þier verded Druckner/ Spyed ꝛ falled nidur / ꝛ meiged ei vppſtanda/ fyrer Suerdenu þui ſem eg vil ſenda a mzal ydar. 28 Og ef þeir vilia ei taka vid Bikarnum af þiñe Nende ꝛ drecka/ þa ſeig þu til þeirra/ ſo ſeiger DROTTiñ Zebaoth. 29 Nu ſkulud þier Drecka. Þuiad ſiaa þu/ Eg vil vpphefia ad plaaga j þeſſum Stad/ ſem ad nefndur er epter mijnu Nafne/ Og ſkylldud þier oſtraffader vera? Þier ſkulud ecke oſtraffader vera/ Þuiad eg kalla Suerded yfer alla þa ſem bwa a Jørdu/ ſeiger DROTTiñ Zebaoth.

Amos 1/2. Joel. 3/16

c (Kuæde) Vinerner munu gledia ſig þar aß ad þeir þa ſoddañ Sigur.

30 OG þu ſkallt ſpaa þeim øll þſſe Ord/ ꝛ ſeigdu til þeirra/ DROTTiñ mun grenia af Hædunum/ ꝛ laata heyra ſijna Reydarþrumu/ af ſijnum Heilaga Bwſtad/ Hñ mun grenia yfer ſijnū lyſtelega Stad/ Hñ mun ſyngia eitt c Kuæde/ ſo ſem þeir ed Vijnþrwguna troda/ yfer øllū Jñbyggiurū Landſins. 31 Huør Hlioom heyraſt mū allt til Veralldareñar enda. DROTTiñ hñ hefr Kiærumaal vid Heidingiana/ ꝛ vill hallda Dom vid allt Holld/ hñ mun vfergiefa hina Ogudlegu vnder Suerded/ ſeiger DROTTiñ.

32 So ſeiger DROTTiñ Zebaoth/ Sia þu/ þar mun koma Plaaga fra einu Folke til añars/ ꝛ eitt miked Stormuidre mun vpp vaked verda/ j fra Sijduñe Landſins. 33 Þa munu þeir ſ ſlegner eru af DROTTne/ a þeim ſama tijma/ liggia j fra einū Jardarendanum/ allt til eins añars endans / eige ſkulu þeir harmader verda/ ei vpptekner nie jardader/ helldur ſkulu þeir a Vøllunum liggia/ ꝛ ad Ohreinendum verda.

34 Vled nu þier Hirdarar/ ꝛ hrooped / vellted ydur j Oſku þier Vollduger yfer Hiørdeñe/ Þuiad ſa tijme er hier/ þad þier ſkulud ſlaatraſt ꝛ ſundurdreyfder verda/ ꝛ j ſundur brotna/ ſem eitt koſtulegt Kier. 35 Og d Hirdararner ſkulu ecke vmflwed gieta/ ꝛ hiner Vollduguyfer Hiørdeñe ſkulu ecke kuña vndañ ad komaſt. 36 Þa mūu Hirdararner haatt hroopa/ ꝛ hiner Vollduguyfer Hiørdeñe mūu æpa/ ꝥ DROTTiñ hefur ſo j eyde lagt þra Haglende. 37 Og þeirra Eingiar ſem ſo vel ſtoodu /eru fordiarfadar fyrer grimlegre Reide DROTTins. 38 Hañ hefur yfergiefed ſijna Tialldbwd ſem eitt vngt Leon/ ꝛ þra Land er ſo j eydelagt/ af Vijkingſins þunglegre heypt/ ꝛ af hans Grimdarfullre Reide.

d (Hirdararner) Høfdingiarner ꝛ Herrarner/ þra Eing er þra Heradonur / Huørt ſa Tyranneñ aß Babylon muñ eydeleggia.

XXVI

I Vpphafe Kongsrijkis Joachims/ ſonar Joſia Konungſiñs Juda/ ſkiede þta Ord af DROTTne/ ꝛ ſagde. 2 So ſeiger DROTTiñ/ Gack þu j Forgardeñ a Hwſe DROTTins/ ꝛ Predika ß øllū Stødunum Juda/ ſem þar jñ ganga/ ad tilbidia j Hwſe DROTTins/ Oll þau Ord ſem eg hefe boded þier ad ſeigia þeim / ꝛ tak ecke neitt þar fra. 3 Eß ſo verda mætte/ ad þr villdu ß heyra/ ꝛ ſnua ſier/ huør eirn j burt fra ſijnu vondu Athæþe/ ſo ad mig mætte ꝛ eirneñ aangra þær Meinſemder/ ſ eg þeinke þm̄ ad giora/ ß þra vondſlegs Athæþes ſaker. 4 Og ſeig til þra/ So ſeiger DROTTiñ/ Ef þier vilied ecke hlyda mier/ ſo ad þier ganged j mijnu Logmaale/ þui ſm̄ eg hefe lagt ydr ß. 5 Ad þier heyred Ordeñ miña Þienara Prophetaña/ þa ſ eg hefe a alla tijma til ydr ſent/ ꝛ þr villdud þo ecke heyra. 6 Þa vil eg giøra vid þta Hws/ ſo ſem vid Silo/ ꝛ giøra þeñañ Stad øllū Heidingium a Jorduñe til Bøluñar.

a (Snemma)

1. Sam. 4/2. Jerem/7 / 12

7 HA ed nu Preſtarner/ Prophetarner/ ꝛ allt Folked heyrdu Jeremiam / ad hañ talade ſoddañ Ord j Hwſe DROttins. 8 Og er Jeremias hafde wttalad/ allt huad DROttiñ hafde boded hm̄ ad ſeigia øllu Folke/ þa gripu Preſtarner hñ/ Prophetarner ꝛ allt Folked/ ꝛ ſøgdu/ Þu hlytr ad deya. 9 Huar ß dyrfeſt þu ad ſpaa j Nafne DROTtins? Og ſeigia/ Þad ſkal ganga þeſſu Hwſe ſo ſ Silo/ ꝛ þſſe Borg ſkal foreydd verda/ ſo ad eingeñ ſkal framar þar jñe bwa/ ꝛ allt Folked ſafnadeſt til ſaans j Hwſe DROttins/ j giegn Jeremia.

Opſokn Jeremiæ.

10 Þa ed Høfdingiarner Juda heyrdu þetta/ geingu þr wt af Konungſins Hwſe vpp j Hws DROTTins/ ꝛ ſettu ſig nidur ß þeim nyu Dyrunū DROTTins. 11 Og Preſtarner og Prophetarner ſøgdu fyr Høfdingiunū ꝛ øllu Folke/ Þeſſe er Dauda verdr/ þt hñ hefr ſpaad

mooke

mooke þessum Stad/sem þier hafed heyrt med ydar Eyrum
12 Eñ Jeremias sagde til allra Hofdingiaña/z til alls Folksins/DROTTiñ hefur sent mig/ad eg skyllde spaa a moote þssu Hwse/z moote þessum Stad/allt ꝥ sem þier heyrdud. 13 Þar ꝧ þa forbetred nu ydart Athæfe/z Breytne/z hlyded Raustene DROttins Guds ydars/so mun z DROTTiñ jdrast þrar Meinsemdar/ sem hñ hefur talad a mote ydur. 14 Sia þu/Eg er j ydar Hondum/þier meiged giora til vid mig/huad ydur þyker rett og gott vera. 15 Þo skulud þier vita/ef þier lyflaated mig/þa muñd þier wthella saklausu Blode yfer ydur sialfa/yfer þeñañ Stad z hans Iñbyggiara/Þuiad sañarlega hefr DROTTiñ sent mig til ydar/ad eg skyllda tala þetta allt fyrer ydar Eyrum.

Sup. 7/3.

16 Þa sogdu Hofdingiarner z allt Folked til Prestaña z Prophetaña/Þesse er ecke Dauda verdur/Þuiad hñ hefur talad til vor j Nafne DROTTins Guds vors.

17 Og nockrer af Ølldungunū Landsins stodu vpp / z sogdu til alls Mañfiøldans. 18 J Tijd Ezechia Konungsins Juda/var hier eirn Prophete Micheas af Maresa / z hñ sagde til alls Folksins Juda/ So seiger DROTTiñ Zebaoth/ Zion skal plægiast sem annar Akur/z Jerusalem skal verda ad Griothrwgu/z ꝥ Fialled sem Hwsed DROTTins er a/ skal verda ad Villeskoge. 19 Eñ þo liet Ezechias Kongur/ z allt Juda/ecke þar ꝧ ad helldr lyflaata hñ. Ja/ Þeir oottudust miklu framar DROTTiñ/ z tilbaadu fyrer DROTTne. Þa Jdradest eirneñ DROTTiñ þess hins Vonda/ sem hañ hafde talad a moote þeim/þar fyrer giørum vier miog jlla a mote vorum Saalum.

Micheas
Mich. 3/13.

20. ÞAr var z eirn s̄ spaade j Nafne DROttins/ Vria Semaia son/af Kiriath Jearim/ hñ spaade j giegn þessū Stad/z giegn þessu Lande/ Lijka s̄ Jeremias. 21 Eñ þa ed Kongureñ Joachim/z aller hans Magtar meñ z Hofdingiar heyrdu hñs Ord/þa villde Koñungureñ laata drepa hñ. Og Vria spurde ꝥ/Hræddest og flyde vndañ/ og for burt j Egyptaland. 22 Eñ Kōgureñ Joachim sende Meñ epter hm̄ til Egyptalāds/Elnathan Achbors son/z adra mz hm̄. 23 Þeir fluttu hñ af Egyptalāde/z færdu hñ Kōgenū Joachim/ Eñ hñ liet aflijfa hñ mz Suerde/z liet sijdañ jarda hñs Lijkama hia Alþydufolke. 24 So var Hond Ahikam Saphans sonar med Jeremia/so ad hñ kom ei j Folksins Hendur/ad ꝥ j hel slæe hñ.

Vrias

Ahikam

XXVII

I Vpphafe Kongsrijkis Joachim/sonar Josia Konungsins Juda/skiede ꝥtta Ord af DROTTne til Jeremia/z sagde. 2 So seiger DROTteñ til mijn Gior þier eitt Ok/z heing ꝥ vm þiñ Hals. 3 Og send ꝥ til Kōgsins j Edom/ til Kongsins j Moab/til Kongsins þra Amons Barna/til Kongsins j Tyro/ z til Kongsins j Zidon/med þm̄ Sendebodunum sem komner eru til Jerusalem/ til Zedechia Konungsins Juda. 4 Og biod þeim ad þeir seige til sinna Yferherra/So seiger DROTTiñ Zebaoth/Gud Jsraels/So skulud þier seigia ydr Herrū. 5 Eg hefe giort Jardrijked/z so Mañeñ/z so Fienadeñ/sem a Jorduñe er/fyrer miñ hinn mikla Krapt/z wtriettañ Armlegg/z eg gief þad huorium eg vil.

Ok

6 Eñ nu hefe eg giefed oll þesse Lond j Hond mijns Þienara Nabuchodonosors Kongsins af Babylon/Eg hefe z giefed hm̄ þau Villudyreñ sem eru a Morkeñe/so ad þau skulu þiona hm̄. 7 Og allt Folk skal þiona honum z hans Syne/z hans Sonarsyne/ þangad til ad z so kiemur Tijmeñ hans Lands/ ꝥt margar Þioder z Mecktuger Kōgar skulu hm̄ þiona. 8/Eñ huor su Þiod z Kongsrijke/sm̄ ecke vill þiona Nabuchodonosor Kongenum af Babylon/z huor ed ecke vill giefa siñ Hals vnder hans Ok/ꝥ Folk vil eg heim sækia med Suerde/Hungre z Drepsott/seiger DROTTiñ/þangad til ad eg fyrerfer þeim ꝧ hans Hond.

Inf. 32/ 24.
Dan. 2 /38
Jerem. 25/9.

9 ÞAr ꝧ heyred ecke ydr Prophetū Spaasagnr moñū/Drauma wtleggiurū/Dagueliurū z Toframoñū/s̄ seigia til ydr ad þier skulud ei þiōa Kōgenū af Babylon. 10 Þuiad þr spaa ydr Lygar/so ad þr flytie ydr langt j burt wr ydru Lande/ so ꝥ eg wtreke ydr z þier glatest. 11 Þuiad hȯ su Þiod s̄ giefr siñ Hals vndr Ok Kōgsins af Babylō/z þienr hm̄/ Þa Þiod vil eg laata j sijnu Lāde vera/so ad hū bygge z bwe þar jñe/seiger DROTTiñ.

Jerem. 14/14.
og 29/9.

12 OG eg talade allt þetta til Zedechia Kongsins Juda/z sagde/Giefed ydar Halsa vnder Oked Kōgsins af Babylon/z þioned hm̄ z hñs Folke/þa skulu þier Lijfenu halda. 13 Huar ꝧ vilied þier deyia/þu z þitt Folk ꝧ Suerde/Hungre z Drepsott/so s̄

Zedechias
2. Kong. 25/13

ꝥ DROTTin̄ hefur talad/yfer þui Folke s̄ ecke vill þiona Kongenū af Babylon. 14 Þ^r
ꝥ skud þier ecke hlyda þra Prophetan̄a Ordū s̄ seigia til ydar/ þier mūud ecke þiōa Kōgenū
af Babylon/ ꝥt þr spa ydꝛ falskt. 15 Og eg hefe ecke sent þa seig^r DRotten̄/ helldꝛ spa þr
Falskt j mijnu Nafne/ vppa ꝥ eg wtreke ydꝛ/ ⁊ þier fortyneſt mꝫ þm̄ Prophetunū s̄ spa ydꝛ.
16 OG til þra Prestan̄a/ ⁊ til alls Folksins talade eg/ ⁊ sagde / So seiger DROTT
in̄/ Hlyded ecke Ordū yduara Spamana/ sem spa ꝥ ydꝛ/ ⁊ seigia/ Sied/ þau Kier
en̄ wr Hwse DROTTins munu snarlega koma hingad aptur fra Babylon/ Þui
ad þeir spa falskt fyrer ydur. 17 Hlyded þm̄ ecke/ helldꝛ þioned Konungenum af Babylon/
so munud þier Lijfe hallda. Huar fyrer skal þo verda j eyde þesse Stadur? 18 Sieu þeir
Prophetar/ ⁊ hafe þeir Ord DROTTins/ þa lated þa [a] bidia þess af DROTTne Ze
baoth/ ad þau Kieren̄ sem epter eru orden̄ j Hwse DROTTins/ ⁊ j Hwsenu Konungsins
Juda/ ⁊ j Jerusalem/ skulu ecke eirnen̄ j burt flutt verda til Babylon.
19 ÞVi so seiger DROTTin̄ Zebaoth/ aþ þeim Stolpunum/ ⁊ af Hafenu/ af Stolū
um/ / ⁊ af Kierunum sem en̄ eru epter orden̄ j þessum Stad. 20 Þau ed Nabochodo
nosor/ Konguren̄ af Babylon hafde ecke j burt/ þa ed han̄ j burt flutte Jechoniam
son Joakims/ Konūgen̄ Juda/ fra Jerusalem til Babylon/ ⁊ alla Høfdingia Juda ⁊ Jeru
salem. 21 Þuiad so seiger DROTTin̄ Zebaoth/ Gud Jsraels/ aþ þm̄ Kierunū sem en̄ eru
epter orden̄/ j Hwse DROTTins/ ⁊ j Hwse Konungsins af Juda ⁊ Jerusalem. 22 Þaug
skulu j burt flutt verda til Babylon/ ⁊ vera þar allt til þess Dags/ ad eg vitia þeirra/ seiger
DROTTin̄/ ⁊ til þess ad eg læt flytia þau vpp hingad aptur til þessa Stadar.

Inf: 29/9.

a (Bidia) mer er þ/ ad huør sem hefur Guds Ord/ hn̄ kan̄ ⁊ so ad bidia/ Huør þad ei hefur/ hn̄ kan̄ ecke ad bidia/ helldꝛ so sem hans Predikū er røng/ so er hn̄s Bæn einskis verd

2 Reg. 25/16.

Jechonias

XXVIII

OG a þui sama Are/ j vpphafe Kongsrijkes Zedechia Konūgsins Juda/ a þm̄
fimta Manudenū hins fiorda ærsins/ talade Ananias Azurs son / Prophet
en̄ aþ Gibeon/ til mijn j Hwse DROTTins/ j næueru Prestan̄a/ ⁊ alls Folk
sins/ ⁊ sagde. 2 So seiger DROTTin̄ Zebaoth/ Gud Jsraels/ Eg hefe j sūd
ur broted ꝥ Oked Kongsins af Babylon. 3 Og adꝛ en̄ Tuø ær eru vmliden̄/
þa vil eg lata aptur flytia til þessa stadar/ Kieren̄ wr Hwse DROTTins/
Sem Nabuchodonosor Konguren̄ af Babylon tok j burt af þessum Stad / ⁊ flutte til Baby
lon. 4 Þar med eirnen̄ Jechoniam son Joakims Konunginn Juda/ med øllum þm̄ ødrū sem
Herleidder voru af Juda/ s̄ burt flutter eru til Babylon/ þa vil eg ⁊ aptur flytia til þessa St
adar/ seiger DROTTin̄/ ꝥt eg vil j sundur briota þad Oked Konūgsins af Babylon.
5 ÞA sagde Jeremias Prophete til Anania Propheta/ j viduruist Prestan̄a ⁊ alls Fo
lksins sem ad stodu j Hwse DROTTins. 6 Og sagde/ Amen/ DROTTin̄ hn̄ gi
øre so/ DROTTin̄ hn̄ stadfeste þijn Ord sem þu hefur spad/ ad hn̄ vilie aptꝛ fly
tia þra Babylon/ þau Kieren̄ wr Hwse DROTTins til þssa Stadar/ med þm̄ øllū s̄ Her
leidder eru. 7 En̄ þo heyr þu eirnen̄ þetta Ord/ sem eg tala ꝥ þijnum Eyrū/ ⁊ fyrer Eyrū
alls Folksins. 8 Þeir Prophetarner sem vered hafa fyrer mig ⁊ þig/ fyrer langre æfe/ Þeir
hafa spad j moote mørgum Londū/ ⁊ miklū Kongarijkium/ af Bardøgū/ af Ogiæfu ⁊ af
Drepsottū. 9 En̄ nær ed einhuør Prophete spaer ꝥ wt af [a] Fride/ Hn̄ ma þeckia af þui/ hu
ørt DROTTin̄ hefur sent han̄ j San̄leik/ þa hn̄s Ord vppfyllast.
10 Þa took Propheten̄ Ananias Oked af Hælsenum Prophetans Jeremia/ ⁊ j sūdꝛ braut
ꝥ. 11 Og Ananias sagde j viduruist alls Folksins/ So seiger DROTTin̄/ Lijka so þa vil eg
j sundurbriota Oked Nabuchodonosors Konungsins aþ Babilon/ adur en̄ ꝥ tuø Aar eru lid
en̄/ af Hælsenū alls Folksins. Og Jeremias Prophete gieck j burt sijna Leid.
12 EN Ord DROTTins skiede til Jeremia/ epter ꝥ ad Ananias Prophete hafde j
sundur broted Oked af Hælse Jeremia Propheta/ ⁊ sagde. 13 Gack þu burt/ ⁊ seig
til Ananiam/ So seiger DROTTin̄/ Þu hefꝛ j sundꝛ broted ꝥ Trie Oked/ so gior
nu eitt Jarn Ok j staden̄ þss. 14 Þui so seiger DROTTin̄ Zebaoth/ Gud Jsraels/ Eg he
fe heingt eitt Jarn Ok a Hælsana alls þssa Folks/ hu^r mꝫ þeir skulu þiona Nabochodono
sor/ Kōgenū aþ Babylon/ ⁊ hm̄ skulu þier þiona/ ꝥt eg hefe ⁊ eirnen̄ giefed hm̄ þau Villedy
ren̄. 15 Og Jeremias Prophete sagde til Ananiā Propheta/ Heyr þu Anania/ DRottin̄ he
fꝛ ei wtsent þig/ ⁊ þu hefur giørt ꝥ/ ad þta Folk ꝥ treyster vppa Lygar. 16 Þar fyrer seiger
DROT

Ananias

Jeremias

a (Fride) þad eru vissulega Fals Spamenn sem lykamlega hugg ar Folked/ þar Folked er þo vont.

DROTTinn so/Sia þu/Eg vil taka þig j burt af Jordu/a þessu Are skalltu Deyia/Þui ad þu j burt snerer þeim fra DROTTne medur þinne Ordrædu. So deyde sa Prophetenn Ananias/a þui sama Arenu/a þeim hinum Siounda Manude.

Ananias Andast

XXIX

HEsse eru þau Ordenn j Briefenu/sem Jeremias Prophete sende fra Jerusalem/til þeirra epterblifnu Olldungaña/sem j burt voru flutter/⁊ til Prestanna ⁊ Prophetanna/ ⁊ til alls Folksins sem Nabuchodonosor hafde j burt flutt til Babylon. 2 (Epter þad ad Kongurenn Jechonias ⁊ Drottningenn/med Herbergessueinunum/ ⁊ Høfdingiunum Juda/⁊ þeim af Jerusalem/ med þeim Triesmidum/⁊ Nagleiks mønnum af Jerusalem voru nu j burtu) 3 Medur Eleasa syne Saphans/⁊ Gemaria syne Hilkia/huorta Zedechias Kongurenn Juda sende j Babylon til Nabochodonosors/Kongsins af Babilon/⁊ sagde. 4 So seiger DROTTinn Zebaoth Gud Jsraels/til allra þra hinna Herteknu / sem eg hefe j burt flytia lated fra Jerusalem til Babylon.

Sendebrief Jeremiæ/til þra Herteknu j Babylon

5 Byggied vpp Hwsen j huørium þier kunned ad bwa/Planted Alldingardana/af þeim þier kunned Auagstarens ad neyta. 6 Taked ydr Eigenkonr/⁊ gieted syne ⁊ Dætr/ Taked Sonum ydar Eigenkonr/⁊ giefed Menn Dætrum ydar/so ad þau gietei Syne ⁊ Dætr/ Fiolged ydr þar/so ad þier sieud ecke allfæer. 7 Leited hins besta þess Stadarens/til huøs eg læt j burt flytia ydr/⁊ bidied þar fyrer hann/til DROttins/Þui nær ed þad vegnar honum vel/so vegnar þad ⁊ ydur vel. 8 Þui so seiger DROTTinn Zebaoth/Gud Jsraels/Læted ei þa Prophetana/⁊ Spaasagnar mennena sem þar hia ydur eru/meiga suiikia ydur/⁊ hlyded ecke ydar Draumum/ sem ydur dreymer. 9 Þuiad þeir spaa ydur falskt j mijnu Nafne/eg hefe ei wt sent þa/seiger DROttinn.

Sup. 14/13 ⁊ 23/16.

10 HUiad so seiger DROTTinn/Nær ed siøtijger Ar eru fullkomnud j Babylon/þa vil eg vitia ydar/⁊ eg vil mitt hid a Nadarsamlega ord vpp vekia yfer ydr/ad eg flytie ydur aptur til þessa Stadar. 11 Þuiad eg veit vel huorn Þancka eg hefe til ydar (seiger DROTTinn) sem er/Þanka Fridarens/enn eige Pijnunnar/so ad eg skal giefa ydr þa ending sem þier vænted epter. 12 Og þier munud akalla mig/⁊ ganga burt ⁊ bidia mig/⁊ eg vil Bænheyra ydur. 13 Þier munud mijn leita/⁊ mig finna/þui ef þeir leited mijn af ollu Hiarta. 14 Þa vil eg lata finna mig af ydr/seiger DROttinn/⁊ eg vil vmsnua ydar Fangelse/⁊ saman safna ydr fra alls hattudu Folke ⁊ fra ollum þeim Stødum til huørra ad eg hefe j burt skwfad ydr/ seiger DROTTinn/ ⁊ eg vil flytia ydur aptur til þessa Stadar/ huadann eg liet j burt flytia ydur. 15 Þui þier meined þad ad DROTTinn hafe vppuaked ydur Propheta j b Babylon.

Siøtijge Ar.

a (Nadarsamlegt Ord) þad er þad hæsta Ord/ sem j þann tyma hieltt vid Magt Gydinga Folke/⁊ prysast hia Dan. 9.

b (Babylon) Þad er/ þier skulud ecke trua ydar Spamønnum j Babylon / Eg hefe þa ecke vppuaked so sem þier meined.

16 HUiad so seiger DROTTinn vm þann Kongenn sem situr a Dauids Stole/ ⁊ vm allt þad Folk sem ad bygger j þessum Stad/sem er vm ydar Brædur/ sem ecke eru j burt flutter med ydur j Herleidingena. 17 Jaa/so seiger DROTTinn Zebaoth/Sia þu/Eg vil senda Suerd/Hungr ⁊ Drepsott a medal þra/⁊ eg vil breyta vid þa sem vid vondar Fykir/þær ed Manne er vidbiodur vid ad eta. 18 Og a baktil vid þa vil eg vera med Suerde/Hungre ⁊ Drepsott/ ⁊ eg vil þa ecke vera lata j neinu Kongarijke a Jordu / so ad þeir skulu verda ad Boluan/ Vndrum / Hadung ⁊ ad Spotte/a medal allra Þioda/til huørra ad eg mun wtskwfa þeim/ 19 Af þui ad þeir hlyddu ecke mijnum Ordum/seiger DROTTinn/Eg/ huor ed sende alla tijma mijna Þienara Prophetana til ydar/enn þier villdud ecke heyra/ seiger DROTTinn.

Sup. 24/10.

Leuit. 26/24.

20 EN þier aller sem herteknir erud j burt flutter/þa sem eg hefe læted burt fara fra Jerusalem til Babylon/Heyred þier Ord DROTTins. 21 So seiger DROTTinn Zebaoth/ Gud Jsraels/ j giegn Achab syne Kolaia/⁊ j giegn Zedechia syne Maseia sem spaa ydur Lygar vnder mijnu Nafne/Sia þu/eg vil giefa þa j Hendr Nabuchodonosor Kongsins af Babylon/Hann skal læta sla þa fyrer ydar Augum. 22 So ad af þeim sømu skal gioraſt ein Boluan/a medal allra Fanganna wr Juda/sem eru j Babylon/⁊ seigia/ DROttenn giøre þier lijka sem Zedechia ⁊ Achab/Huøria Kongurenn j Babylon liet steikia a Ellde. 23 Fyrer þad þeir høfdu framed eina Heimsku j Jsrael/⁊ drygt Hooraner med ødrum Konum/⁊ Predikad falskt j mijnu Nafne/huad eg hafde ecke boded þeim/Þetta veit eg/⁊ votta þad/seiger DROTTinn.

c (Snemma: Achab Zedechias

24 OG a mote Semaia af Nehalam skalltu seigia. 25 So seiger DROTTinn Zebaoth Gud Jsraels/Af þui ad þu wtsender Briefed vnder þijnu Nafne/til alls Folksins þess sem er j Jerusalem/⁊ til Kiennemannsins Sephania Sonar Maseia/⁊ til allra

Semaia

Prestanna

Joiada.

Preſtaña /ꝛ ſagder. 26 DROTTiñ hefꝛ ſett þig til Preſts/j ſtadeñ Joiada Preſts/ſo ad þier ſkulud vera Adſionarmeñ j Hwſe DROTTins/ yfer øllū Siñulauſum ꝛ Spaaſagnarmoñum/ſo ad þu legger þa j Fangelſe ꝛ Stock. 27 Eñ huar ꝧ ſtraffar þu nu ecke Jeremiam af Anathoth ſem ſpaaer fyrer ydur? 28 Aꝥ þui hñ hefur ſent bod til vor j Babylon/ ꝛ laated ſeigia oſſ ad ꝥ ſkule eñ leinge vara/ Bygged vpp Hws ſem þier kuñed j ad bwa/ og planted Alldingarda/ſo ad þier eted Avogſteñ þar af. 29 Þuiad Zephanias Preſtur las ꝥ ſama Brief/ ꝛ liet Jeremiam Propheta heyra þad.

30 Þar fyrer þa ſkiede Ord DROTTins til Jeremia/ꝛ ſagde. 31 Sended hiedañ til allra ꝥra ſem hertekner eru ꝛ laated ſeigia þm̄. So ſeiger DROTTiñ j mote Semaia/af Nehalam/Þar fyrer ad Semaia ſpaaer fyrer ydur/ ꝛ eg hefe þo ecke ſent hñ/ꝛ hñ giører þad ad þier ſetied ydar trauſt vppa Lygar. 32 Þar fyrer ſeiger DROTtiñ ſo/Sia þu/Eg vil heimſækia Semaia aꝥ Nehalam/aſamt med hñs Sæde/ſo ad eingeñ af hñs ſkal vera a mꝫ al Folks þeſſa/ ꝛ hñ ſkal ecke ſia ꝥ hid Gooda ꝫ eg vil giøra mjnu Folke/ſeiger DROTTiñ/ Þuiad hñ hefur fraſnued þeim fra DROTTne med ſjnum Ordum.

XXX

Nañ huggar ꝥ Auma Herteknа Folk j þeſſum þrorum Capitulum/ wti gegnum. Þeſſer tueir Cap. ſpaa þyrer wt aꝥ Christo / og þui Nya Teſtamente nu.

a (Mjns Folks) Ecke alls Jſraels helldur nøkra.

b (Forꝥedrū) ꝥ er Abrahams Fyrerheit vm Christum / ſem er ꝥ andlega Land. Ebre. xj.

Chriſtus Eſa. 43. 1 ꝛ 44/ 2.

c (Skielꝥingareñar) ꝥ er/ Hingad til høꝥū vier heyrt Løgmaaled Sup. 15/ 18.

Supra. 13/ 22.

NEtta er ꝥ Ord ſem ſkiede af DROTTne til Jeremia. 2 So ſeiger DROTTiñ Gud Jſraels/Skrifadu þier øll þau Ordeñ j eina Bok/ſm̄ eg tala til þjn. 3 Þuiad ſia þu/ſa tjme kiemur/ſeiger DROTTiñ/ Ad eg vil ſnua Herleidinguñe a mjns Folks/bæde Jſraels ꝛ Juda/ſeiger DROTTiñ/Og eg vil flytia þa jñ aptur j ꝥ Landed ſem eg gaf þeirra b Forfedrum/ ſo ad ꝥr ſkulu ꝥ eignaſt.

4 Eñ þeſſe eru þau Ordeñ ſem DROTTiñ talade vm Jſrael ꝛ Juda. 5 Þuiad ſo ſeiger DROTTiñ / Vier heyrum Rauſteina c Skielꝥingareñar/ad þar er ecke vtañ Hrædſla ꝛ eingenn Fridur. 6 Enn ſpyried ad þu og Siaaed huort ad Karlmadurenn meige Barn fæda? Huorneñ geingꝛ ꝥ þa til/ ꝥ eg ſie alla Meñ hafa ſjnar Hendꝛ lagdar ad ſjnū Lendū ſo ſem Konꝛ j Barns Sott/ꝛ øll Andlit eru ſo føl? 7 Þad er ſañarlega eirn mjkell Dagꝛ/ꝛ hñs lyke var eige/ꝛ er eirn Hørmungar tjme j Jacob/þo ſkal hm̄ þar wt af hialpad verda.

8 EN ꝥ ſkal ſkie a þm̄ ſama tyma/ſeiger DROTTiñ Zebaoth/ad eg vil ſūdurbriota hñs Ok af þjnū Halſe/ꝛ j ſundurſlyta þjn Bønd/ſo ad hñ ſkal ecke meir þiona añar legū þar wt j. 9 Helldꝛ DROTtne Gude ꝥra/ꝛ ſo ꝥra Kōge Dauid/ hún eg vil vpp vekia þm̄. 10 Þar ꝧ vertu ohræddꝛ þu miñ Þion Jacob/ ſeiger DROTTiñ/ꝛ hrædſt ei þu Jſrael. Þuiad ſia þu/Eg vil hialpa þier wr fiarlægū Londū/ꝛ þjnu Sæde af ꝥra Herleidingar Lande/ſo ad Jacob ſkal aptur koma j Fride Lifa / ꝛ gnægd haꝥa/ꝛ eingeñ ſkal ſkielfa hñ. 11 Þuiad eg er hia þier/ſeiger DROTTiñ / ad eg vil hialpa þier. Þui eg vil eirn enda giøra vid alla þa Heidingiana/ til huørra ad eg hefe wtdreyft þier/ Eñ vid þig vil eg ecke eirn enda giøra/ Eñ aga vil eg þig med maata/ſo ad þu hallder þig ecke ſaklauſañ.

12 Þuiad ſo ſeiger DROTTiñ/Þjn Lemſtur eru ein orvæntanleg Jllſka/ꝛ þjn Saar eru Ograedande. 13 Þjn Maalefne ræker eingenn / ſo hañ binde vm þaug/Eingeñ kañ þig ad græda. 14 Aller þjner Aſtuiner þeir forgleyma þier/ ſkeyta ecke vm ꝥ. Eg hefe ſleiged þig lyka ſm̄ ad eg ſkyllde ſlaa eirn Ovin/med Myſkunarlauſre Hirting/vegna þiña mjkellra Miſgiørda/ꝛ fyrer þiña ſterkra Synda ſaker. 15 Huar fyrer ber þu þig jlla yfer þiñe ſkadſemd/ꝛ yfer þjnū ørvæntanlegū Jllſku harmkuælū? Eñ eg hefe þo giørt ꝥta vegna þiña ſtooru Miſgiørda/ꝛ fyrer þiña ſterkra Synda ſaker.

16 HAr ꝧ ſkulu aller þeir ſm̄ þig haꝥa eted/vppetner verda / ꝛ aller þeir ſem ad þier hafa þreyngt/ſkulu aller herteknerverda/ꝛ þeir ed þig hafa rænt/ſkulu ræner verda og aller þeir ſem þig hafa ruplad ſkulu ruplader verda. 17 Enn þig vil eg aptꝛ heil brygda/ ꝛ þjn Saar græda/ ſeiger DROTTiñ/ aꝥ þui þu kallaſt hin wtrekna/og Zion er ſu ſem eingeñ ſpyr epter.

18 So ſeiger DROTtiñ/Sia þu/ Eg vil ſnua Herleidinguñe Tialldbwdañ a Jacobs/ꝛ Myſkūſamlegur vera yfer hñs Bwſtødū/ꝛ Stadureñ ſkal vpp aptur byggiaſt a ſiñe Hæd/ ꝛ Muſtered ſkal ſtanda epter ſjnū ſkamte. 19 Og Loꝥſøgn ꝛ Gledeñar ſaungꝛ ſkal þadañ wt gāga. Þuiad eg vil fiølga þa eñ ecke minka/ꝛ eg vil giøra þa Heidarlegre/ eñ ei minſe haattar.

hætter. 20 Þeirra Syner skulu vera lijka sem ædur fordum/ z þeirra Søfnudur skal Lucku hafa fyrer mier/ Þuiad eg vil sækia heim alla þa sem hana þuinga. 21 Og heñar Høfdingiar skulu wt af þeim framkoma/ z heñar Stiornare skal wtganga af þeim/ z hañ skal hallda sier til mijn/ Þui huør er hñ sem adhyllest mig med einu viliugu Hiarta? seiger DROTTiñ. 22 Og þier skulud vera mitt Folk/ z eg vil vera ydar Gud.

Miche. 5/ 2.

23 Sia þu/ Þar mun koma eirn Stormur DROTTins med Grimd/ eirn hrædelegr Stormur mun falla yfer høfud þeirra hiña Ogudlegu. 24 Þuiad Grimdar reide DROTTins mun eige aflæta/ fyrr eñ hñ giører þ/ z þui til vegar kiemr sem hm̃ byr j siñe. A þeim sijdasta tijma skulud þier fa soddañ ad formerkia.

Foreydsla Gydinga / aþ Romuerium.

XXXI

A þeim sama tijma/ seiger DROTTiñ/ Vil eg vera Gud alls Israels Slecktes/ z þeir skulu vera mitt Folk. 2 So seiger DROTTiñ/ Þad Folk sm̃ epter er vorded fyrer Suerdenu/ þad hefur funded Nad j Eydemørkeñe/ Israel fer burt til siñar Huijldar. 3 DROTTiñ byrtest mier æleingdar/ Eg hefe z alla tijma elskad þig / þar fyrer hef eg ladad þig ad mier af skiærre Myskunseme. 4 Nu vel/ Eg vil byggia þig vpp aptur/ so ad þu skallt heita vppbygd/ Þu Jungfru Israel/ þu skallt eñ nu fara med Gledeñar Bumbuslætt/ z wtganga j Danseñ. 5 Þu skallt planta Vijngarda aptur ad nyiu/ a Fiøllum Samarie/ Planta munu Meñ/ z j Pijpur blæsa. 6 Þuiad sa tijme mun eñ koma/ ad Vardmeñerner a Ephraims Fialle munu kalla/ Stondum vpp/ z latum oss ganga vpp til Zion/ til DROTTIns vors Guds.

Hann huggar þad Hertekna Folk/ ad. hallda þui vid Truna z Polenmæde.

Esaie 2/3. Zach. 8/21.

7 Þuiad so seiger DROTTiñ/ Kalled yfer Jacob med Glede/ z fagned yfer þui Høfdenu medal Heidingiaña/ Kalled hætt/ Hroosed z seiged/ DROTTiñ/ hialpa þu þijnu Folke s epter er orded j Israel. 8 Sia þu/ Eg vil flytia þa wt af Nordurlandenu/ z eg vil samansafna þeim j fra Jardareñar enda/ bæde Blindum/ Holltum/ Olettu̅/ z Sængarkonum/ so ad þeir skulu koma hingad aptur mz miklum Hoop. 9 Þeir mu̅u koma Grætande z bidiande/ so vil eg seigia þeim leid/ Eg vil leida þa j hia Vatzlækiu̅um a slietta Veigenum/ so ad þeir steyte sig ei/ Þuiad eg er Israels Fader/ z Ephraim er miñ Frumgieteñ Son.

10 Heyre þier hiner Heidnu Ord DROTTins/ z kuñgiored þ j fiarlægd j Eyunum/ z seged/ Sa sem j sundurdreyft hefur Israel/ hñ mun eirneñ samansafna hm̃ aptur/ z hañ mu̅ vardueita hñ/ so sm̃ eirn Hirder sijna Hiørd. 11 Þuiad DROTTiñ mun frelsa Jacob/ z leysa hñ wt af Hende hins Vollduga. 12 Og þeir mu̅u koma z gledia sig a Hædunu̅ til Zion/ z þr mu̅u samañflyckiast j Hoop / til þra Giafaña DROTTins/ s er/ til Korns/ Vijns/ Vidsmiørs/ z vngra Sauda z Nauta/ so ad þra Sæler/ mu̅u da lijka s eiñ Vatzrijkr Urtagardr/ z skulu ei framar meir angrader vda. 13 Þa mu̅u Meyarnar gladar vera j Dansenu̅/ þar med Æskumeñerner/ z hiner Gomlu huør mz odru̅. Þuiad eg vil snua þra Sorg j Glede/ z hugsuala þm̃ z gledia þa epter þeirra Hormungar. 14 Og eg vil giøra Prestaña Hiarta fullt aþ Glede/ z mitt Folk skal hafa allskonar nægd/ af mijnu̅ Gæfu̅ seiger DROTTiñ.

Joh. 16/22.

15 So seiger DROTTiñ/ Meñ heyra kueinunarlegt Hliod/ z beiskañ græt/ a Hædu̅um/ Rachel grætr yfer sijnu̅ Bornu̅/ z vill ei huggast læta yfer sijnu̅ Bornu̅/ þt þ er wtgiørt vm þau. 16 Eñ so seiger DROTTiñ/ Lat þitt hroop z Græt/ z Tæra følleñ þiña Augna/ Þuiad þitt Erfide skal vel launad verda/ seiger DROTTiñ. Þeir skulu aptur koma af þui Ovina Landenu. 17 Og þijner Epterkomendur hafa margs Gods ad vænta/ seiger DROTTiñ/ þuiad þijn Born skulu aptur koma j sijn Landamerke.

Matth: 2 / 18.

18 Eg heþe vel heyrt huorneñ þ Ephraim klagar sig/ Þu hefr agad mig/ eg er z eirneñ Agadr/ so s eirn Lijfadr Kalfr. Snu þu mier/ þa er mier snued/ Þuiad þu DROTTiñ ert miñ Gud. 19 Þa er eg snerest/ bætta eg mig. Þuiad epter þad eg took ad vitkast/ slo eg a mijnar a Lendar/ þuiad eg em til skam̃ar vordeñ/ z stend riodur af Ovirdingu/ þuiad eg hlyt ad lijda þær Hædungar mijns Vngdoms. 20 Er Ephraim ei miñ Dyrmætur Sonur/ z mitt elskulegt Barn? Þuiad eg miñunst eñ nu vel a þ huad eg sagde til hans / þar þ sundur brotnar mitt Hiarta til hans/ so ad eg hlyt hm̃ myskunsamur ad vera/ seiger DROTTiñ. 21 Reistu þier vpp Grafarteikn/ settu þier vpp Sorgarmerked/ z set þitt Hiarta a þa hinu trodnu Veigena

a (Lendar) Ad slæ a Lendarnar/ so sem Ruiñur giøra j Barnsþædinguñe.

b (Kuiñañ) Þetta vnderstanda þeir hiner Gømlu/ wt af Christo z Mariu/ þad Christus, sie sa Madr af Maria vmkryngdur/ þad er Gietteñ z þæddur. z cet.

nu veigena/sem eg hefe a geinged. Þu Jungfru Jsrael/snu þu aptur/snu þier aptur til þessara þiña Stada. 22 Huørsu leinge þa villtu gãga þa villu Veigena/þu hin frafallna Dotturẽ? Þt DROTTiñ mũ skapa nockud nytt j Landenu/b Kuiñañ mũ vmkryngia Mañiñ. 23 So seiger DROTTiñ Zebaoth/ Gud Jsraels/Meñ munu eñ tala þesse Ord aptur j Landenu Juda / z j þess Stødum/þa ed eg mun snua þeirra Herleidingu/DROTTiñ hñ Blesse þig/þu Riettlætisins Bustadur/þu hid heilaga Fiall. 24 Og Juda med øllum sijnũ Stødum/skal bwa þar jñe/þar med eirneñ Akurkarlar/z þeir sem Hiardar giæta. 25 Þui ad eg vil endurnæra þær þreyttu Sælernar/og sedia þær enu sorgbitnu Sæler. 26 Þar fyrer vaknade eg /z leit vpp/z hafde soped so vært.

27 Sia þu/Sa tijme kiemr seiger DROTtiñ/ad eg vil nidr sa Hws Jsrael/ z Hwsid Juda/bæde mz Meñ z Fienad. 28 Og lijka so s̃ eg vakte yfer þm̃/til ad vppræta/sũdurslijta/af ad briota/Fordiarfa/z til ad plaga/so vil eg z vaka yf' þm̃ til ad vppbyggia/z ad grodursetia/seiger DROTtiñ. 29 A þm̃ sama tijma mũu Meñ eige fram" meir seigia/Fedurner hafa eted þ beiska Vijnbered/z Barnaña Teñur eru sliofar vordnar. 30 Helldur skal huør eirn deyia fyrer siña Misgiorda saker/Og huør Madur sem etur beiskt Vijnber / hans Teñur skulu sliofgast.

Deut. 24/16.
Ezech. 18/20

Sattmæle þess nyia Testamentis. Ebr. 8/8.
Sup. 24/7.
Inf. 32/39.
Ezech. 11/19.
Esa. 54/13.
Joh. 6./45.
Acto. 10/43.

31 SJa þu/sa tijme kiemur/seiger DROTTiñ/þa vil eg giora eirn nyañ Sattmæla vid Jsraels Hws/z vid Hwsed Juda. 32 Ecke so sm̃ sa Sattmaleñ var/sem eg giørde vid Fedur þeirra/þa ed eg took þa vid Hønd/z leidde þa wt af Egyptalande/ huørn Sattmæla þeir hafa ecke hallded/z eg hlaut ad þuinga þa/seiger DROTTiñ. 33 Helldur skal þta vera sa Sattmæleñ/s̃ eg vil giora vid Jsraels Hws/hier epter/seiger DROtteñ/Eg vil giefa mitt Logmal j þra Hiørtu/z jñskrifa þ j þra Hugskot/Og þr skulu vera mitt Folk/So vil eg vera þra Gud. 34 Og eingen mũ læra añañ/z ei eirn Brodureñ añañ/Seigiande/Þeckt DROttiñ/helldr skulu þr aller bæde smaer z storer/þeckia mig seig' DRottiñ/þt eg vil þ giefa þm̃ þra Misgiørning/z alldrei fram" j miñe leggia þra Synder. 35 So seiger DROTTiñ/sa ed Solena giefur Deigenum til vpplysingar/ z Tungled z Stiørnuñar epter þeirra gange / Notteñe til Lioss/ Hann sem hrærer Siofarhafed/ so ad þess Bylgiur vpp þioota/ DROTTiñ Zebaoth er hans Nafn. 36 Nær ed soddañ til skipan legst af þ mier/seiger DROTTiñ/þa skal eirneñ af takast Jsraels Sæde/ so ad þ skal ecke meir vera eitt Folk þ mier æfenlegana. 37 So seiger DROTTiñ/ Nær ed Mann kañ ad mæla Himeneñ þar vppe/ z ransaka Grundvolleñ Jardareñar/þa vil eg z burt kasta øllu Jsraels Sæde/fyrer allt þ sem þr hafa giørt/seiger DROTTiñ.

38 Sia þu/sa tijme skal koma/seiger DROTTiñ/þ sa Stadureñ DROTTins skal vpp bygdur verda/j fra Turnenum Hananeels/allt til Hyrningar Portsins. 39 Og sa Mælestr eingureñ skal ganga vijdara wt/hia þui hinu sama/allt jñ til Garebs hædar/z snua sier so til Goath. 40 Og allur sa Daluren Lijkaña z Øskuñar med øllũ Akrenum/allt til Lækiarens Kidron/allt jñ til þess Hornsins a Hestaportenu mot Austrenu/ þa skal vera DROTTne helgad/so ad þ skal alldreige meir ofanrifed/ellegar nidur broted verda.

XXXII

Zedechias. Jeremias liggur j Fangelse

Sup. 27/6.

HEtta er þ Orded sem skiede til Jeremia af DROTTne/A þui Tijũda Are Zedechia Konungsins Juda/huørt ad er hid attianda Aar Nebuchodonosor. 2(Þañ tijd lã j kringũ Jerusalem Herlided Kõugsins af Babylon)Eñ Prophetiñ Jeremias lã þa fangeñ j Forgardenũ Myrkuastofuñar/j hia Hwse Konungsins Juda. 3 Þar ed Zedechias Kongureñ Juda hafde læted jñe lykia hñ/z sagt/Huar fyrer spaer þu z seiger/ So seiger DROTtiñ. Sia þu/Eg vil giefa þeñañ Stad j Hendur Kõgsins af Babylon/z hñ skal yferuiña hñ. 4 Og Zedechias Kongureñ Juda skal ecke vmflwed gieta wr Hondũ þra Chaldeansku/hell dur vil eg giefa hñ j Hendur Konungsins af Babylon/so ad hñ skal tala Muñlega vid hñ/ z þ hñ skal sia hñ med Augũ sijnũ. 5 Og hñ mun j burt flytia Zedechiam til Babylon/þar skal hñ z vera/þangad til ad eg vitia hñs/seiger DROTtiñ/ Þui þo ad þier strijded a mote þeim Chaldeansku/ þa skal þ þo ecke luckast ydur.

Hanameel.

6 OG Jeremias sagde/Ord DRottins er skied til mijn/z seiger. 7 Sia þu Hanameel sonr

Sallum

Sallū Fodurbrodz þy̋ns kiemz til my̋n/z seiger/Kiære/Kaup þu miñ Akz j Anathoth. Þui
ad þu ert nænastz Ærfmadz til ad kaupa hn̄. 8 So kom Hanameel Brodz son Fodz my̋ns til
my̋n (so sem ꝥ DROTTiñ hafde sagt) ꝥ Forgardenn Myrkuastofuñar/z sagde til my̋n/
Kiære/kaup þu miñ Akur j Anathoth/sem liggz j BenJamin Lande/Þuiad þu hefur Erf
dariettēn þar til/ z þu ert hiñ nænaste/ Kiære/kaup þu hn̄. Þa formerkte eg ad ꝥ var Ord
DROTTins. 9 Og eg keypta Akureñ af Hanameel/ Brodursyne Fodz my̋ns j Anathoth
z vog hm̄ wt Penninga/Siø Syclos z tiju Silfurpeninga. 10 Og skrifade eitt Brief/ z Iñ
siglade ꝥ/ z tok Vitnisburde þar til/z eg vog Penningana wt j Metaskælum. 11 Og eg tok
þad ed Iñsiglada Kaupbriefed til my̋n/epter Riette z Sidueniu/z so eina opna wtskript. 12
Og eg fieck ꝥ sama mitt Kaupbrief/Baruch syne Nerias / sonar Mahasia / ad hiaueranda
Hanameel my̋ns Fodurbrodursyne/ z þeim Vottunū ꝺ stoodu j Kaupbrefenu/z j naueru all
ra þra Gydinga sem biuggu hia Forgardenū Myrkuastofuñar. 13 Og eg baud Baruch ꝥ
þeirra Augum/z sagde. 14 So seiger DROTTiñ Zebaoth/Gud Israels/Tak þesse Br
iefꝥ/þta hid Iñsiglada Kaupbriefed/ z þa hina opnu Vtskriptena/z legg þau j eitt Leirkier/
so ad þau meige leinge vardueitast. 15 Þuiad so seiger DROTTiñ Zebaoth/Gud Israels/
Eñ skulu Meñ kaupa sier Nys/Akurlond z Vijngarda j þessu Lande.

Þetta er skied til Huggunar þm̄ Herteknu/þad þr mūdu vissulega aptur koma

Baruch

16 OG þa ed eg hafde afhent Baruch Syne Nerias þetta Kaup Brief / Bad eg til
DROTTins z sagde. 17 Ꝍ DROTTiñ DROTTiñ/Sia/Þu giorder Him
en z Jord fyrer þiñ hiñ mikla Krapt/z fyrer þiñ wtriettañ Armlegg/ z þar er ein
geñ Hlutur omøgulegur fyrer þier. 18 Þu sem giører Myskunseme vid margar Þusunder/z
endurgielldur Illsku Fedrañа/j Barmeñ þra Barna epter þa/þu hiñ mikle z øfluge Gud/
DROTTiñ Zebaoth er þitt Nafn. 19 My̋kell aꝥ Ræde/z Mættugur aꝥ Giørninge/og
þy̋n Augu standa opeñ yꝥer øllum Vegum Mañaña Barna/ so ad þu giefer huørium ept
er siñe verkan/z epter Avegstenum sy̋ns Athæꝥes.

Bæn Jeremie

Exod. 34/7 Deut. 5/9. Rom. 2/6.

20 Þu ꝺ giortt hefz Takn z Stormerke j Egyptalāde allt til þssa Dags/bæde vid Israel z
(adra) Meñ/z giørder þier eitt Naꝥn/so sm̄ ꝥ er nu þeñañ Dag. 21 Og þu flutter þitt Fo
lk Israel wt af Egyptalande/ fyrer Takn z Stormerke/fyrer eina Vollduga Hond/ fyrer
wtriettañ Armlegg/z fyrer storar Skielꝥingar. 22 Og gafst þm̄ þtta Land/huort þu hafder
suared þeirra Forfedrum/ad þu villder gieꝥa þeim eitt Land j huøriu ad flytur Miolk z Hu
nang. 23 Og þa er þeir komu þar jñ z eignudust þad/þa hlyddu þeir ecke þiñe Raust/z gei
ngu ecke helldur epter þy̋nu Løgmale/z þeir yfergæꝥu allt ꝥ sem þu baudst þeim ad giøra/
þar fyrer liestu z eirneñ alla þessa Ogiæfu koma yꝥer þa.

Exod. 7/z 8.

24 Sia þu/þesse Stadur er bijlagdur/so þad hañ skule yfervñeñ/z vppgieꝥeñ verda j He
ndur þeirra Chaldeis / sem stry̋da a mote honum ꝥ Suerde/Hungre z Drepsott/ z sem ad
þu hefur sagt/so geingur þad nu til/þad sier þu. 25 Og þu seiger til my̋n DROTTiñ DR
OTTiñ/Kaup þu eiñ Akur ꝥ Peninga/z haf Votta þar vid/eñ Stadureñ skal þo vppgi
efast j Hendur þeirra Chaldeanskiu.

26 OG Ord DROTTins ꝥ skiede til Jeremia/z sagde. 27 Sia þu/Eg DROTT
iñ er eirn Gud añs Holldz/Skyllde mier nockud omøgulegt vera? 28 Þar fyrer se
iger DROTTiñ so/Sia þu/Eg gief þeñañ Stad j Hendur Chaldeis/ z j Ho
nd Nabuchodonosors Konungsins af Babylon//hañ skal yferuiña hn̄. 29 Og þeir Chald
ei sem stry̋da a moote þessum Stad/munu koma hier jñ/z kueikia Elld j hm̄/z breña hann
vpp/z øll þau Hwseñ/ofan a huørra Ræfrum er þeir bæru Reykelse fyrer Baal/ z offru
du añarlegum Gudum Dryckiaroffre/so ad þeir reittu mig til Reide.

Jerem. 19/4.

30 Þuiad Israels Børn z Juda Børn/hafa alla ty̋ma þegar j fra þra Æskualldre giørt ꝥ
sm̄ mier ly̋kar jlla / z Israels Born hafa reidt mig til Reide med sy̋nū Handaverkū/ seiger
DROTTiñ. 31 Þuiad hañ j fra ad þesse stadz var vppbygdur/hafa þeir giørt mig Reidañ
z Heiptarfullañ/allt til þessa Dags/so ad eg hlyt burt ad skwfa hm̄ fra my̋nu Auglite. 32
Fyrer allra Illgiørda saker/Israels Barna z Juda Barna/sem þeir hafa giørt/ad þeir re
yttu mig til Reide. Þeir sialfer/þra Kongar/Hofdingiar/Prestar/Prophetar/z þr ꝺ bwa j
Juda z Jerusalem/ 33 Hafa snued Bakenu vid mier/z ecke Andlitenu/Þo eg liete[a] alla ty̋
ma kieña þm̄/eñ þr villdu ecke hepra nie bæta sig. 34 Þar mz hafa þr sett sy̋nar Suiuirdin
gar j ꝥ Hwsed ꝺ af mier hafde Nafn/so ad þr saurgudu ꝥ. 35 Og þr hafa vppby̋gdt Hæder
nar Baals j BenHiñoms dal/so ad þr vppbrende Sonu sy̋na z Dætz ꝥ Moloch/Huad eg ha
fde ecke boded þm̄/ z ꝥ kom alldrei j mitt Siñe/ ad þr skylldu giøra soddañ Suiuirding/huar

Huar fyrer ad Jerusalem sie foreydd.

Sup. 2/26

a Snemma

2. Reg. 21/6.

med ad

med/ad þeir komu Juda ſo til ad ſyndgaſt.

Eitt Huggun erraust wtaþ Christi Ryke

36 Og nu þeſſ vegna / talar DROTTJN Gud Jſraels ſo vm þennann Stad/af huorium þier ſeiged/ad hn̄ ſkule fyrer Suerde/Hungre z Drepſott yfergiefen̄ ver da/j Hendr Konungſins af Babylon. 37 Sia þu/Eg vil ſafna þeim wr øllū Lond um ſem eg hefe j burt kaſtad þeim/j miñe mykellre Reide z Grimd/ z Omyſkunſeme/z eg vil Flitia þa hingad aptur til þeſſa Stadar/ſo ad þeir ſkulu vgglauſer bwa. 38 Og þeir ſku lu vera mitt Folk/ſo vil eg vera þrra Gud. 39 Og eg vil giefa þm̄ eitt ſamhelldid Hiarta z Athæfe/ſo ad þeir ſkulu oottaſt mig alla ſyña Lyfdaga/ſo ad þ ſkule þeim vel vegna z þe irra Børnū epter þa. 40 Og eg vil giøra eirn eilyfan̄ Sattmaala vidr þa/ſo eg vil ei þui liña ad giøra þm̄ til gooda/z eg vil giefa þeim myna Hrædſlu j Hiartad/ſo ad þr ſkulu ecke j burt vykia fra mier. 41 Og þ ſkal vera myn Glede/ad eg ſkal þeim gott giøra/z truleg ana vil eg grodurſetia þa j þeſſu lande/af øllu Hiarta/z af allre Salu.

Sup. 24/7 Ezech. 11/19.

42 Þuiad ſo ſeiger DROTtin̄. Lyka s̄ þ eg hefe alla þeſſa hina myklu Ogiæfu læted ko ma yfer þetta Folk/ſo vil eg z læta allt gott koma yfer þa/þ s̄ eg hefe talad til þra. 43 Og þar ſkulu en̄ nu kaupaſt Akrar j þeſſu Lande/vm huort ad þier ſeiged/þ mun j eyde liggia/ ſo ad þar mū huørke Folk nie Fienadur jñe vera/z þ ſkal giefaſt j Hendr þra Chaldeanſku. 44 Þo ſkulu Men̄ kaupa ſamt Akurlønd fyrer Peninga/z þ ſama briefa/Jnſigla z vitna j BenJamins Lande/z kringū Jeruſalem/z j Stødunū Juda/j Stødunū a Fiallbygdūum j Stødunum j Dølunum / z j þeim Stødunū mot Sudrenu/þui eg vil ſnua þra Herleidin gu/ſeiger DROTtin̄.

XXXIII

Nookun.

HOg Ord DROTTins þ ſkiede til Jeremiam j an̄ad ſin̄/þa hn̄ var en̄ nu jñe luektur j Forgardenū Myrkuaſtofuñar/z ſagde. 2 So ſeiger DROTTin̄/ ſem ſlykt giører/verkar z framkuæmer/DROTTin̄ er hans Heite. 3 Kalla þu til myn/þa vil eg ſuara þier / z eg vil kun̄giøra þier mikla z Mecktuga hlute/ſem þu veiſt ecke. 4 Þuiad ſo ſeiger DROTtin̄ Gud Jſraels / af Hw ſunum þeſſa Stadar/og af Hwſunum Konungſins Juda/ſem nidur eru brot en̄/ad giøra af Heruirke til varnar. 5 Og af þeim ſem eru hier jñkomner ad ſtryda a mote þeim Chaldeis/ſo ad þeir vppfylle þa ſømu med Dauda Lykame / huøria eg vil j hel ſlæ j miñe Reide z Heiptargrimd/Þuiad eg hefe byrgt myna Aſionu fyrer þeſſum Stad/fyrer ſaker allrar þeirra Jllſku.

Huggun Eirn Agiætur Spaadomur wt aþ Christo/z hn̄s Ryke. Eſai. 43/25.

6 Sia þu/Eg vil græda þa z heilbrigda giøra/z eg vil auglyſa þeim yfergnæfanleg an̄ Frid z Truſkap. 7 Þuiad eg vil ſnua Herleidinguñe Juda/ z Herleidinguñe Jſraels/z eg vil vppbyggia þa ſo s̄ fra vpphafe. 8 Og eg vil hreinſa þa wt aþ øll um Miſgiørdum/medur huorium þeir haþa ſyndgaſt a mote mier/z eg vil fyrergieþa þm̄ alla Miſgiørninga/medur huoriū þr haþa ſyndgad z Yþertrodſlu giørt/a mote mier. 9 Og þ ſkal vera mier eitt gledelegt Naþn/Frægd z Forprys a medal allra Heidenā Þioda a Jø rdu/nær ed þeir fæ ad heyra allt þ hid gooda ſem eg giøre þeim/ſo ad þa mun furda þad/z ægia allur ſa Gode/z allur ſa Fridur ſem eg vil gieþa þeim.

10 So ſeiger DROTTin̄/j þeſſu Takmarke aþ huoriu þier ſeiged/Þad er j eyde/med þui ad þr eru huørke Men̄ nie Fienadr j þm̄ Stødunū Juda/z a þm̄ Strætunū til Jeruſalem(s̄ ſo eru j eyde løgd/ad þar er huke Folk neitt/nie Borgarmen̄ nie Fienadur jñe) 11 Þa ſkal þo ſamt þar jñe heyraſt aptur Hliomuren̄ aþ Gledeñe z Vnadſemdeñe/Rauſten̄ Brwdgū an̄s z Brwdaren̄r/z ſo þra Rauſt s̄ ſeigia/Þacke þier DROTtne Zebaoth/þ hn̄ er ſo Hæ darſālegr/z þ hn̄ giører eilyflega til goda/z þra s̄ færa Þacklætis offur j Hwſed DROT Tins/Þuiad eg vil ſnua Herleidinguñe Landſins/lyka s̄ fra vpphafe ſeiger DROTtin̄.

Fyrerheit.

12 So ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/J þeſſum Stad s̄ ſo er j eyde/ad þar er huørke Men̄ nie Fienadr jñe/ z j øllū hans Stødū/ þa ſkulu ſamt en̄ aptr vera Hws þra Hiardargeym ſlu maña/ ſem Hiørdena fæda. 13 Bæde j þeim Stødum a Fiallbygdunum/z j þeim Stødunum/ i Dølunum/ z j Stødunum moote Sudrenu/j BenJamins Lande / allt vm kring Jeruſalem/z j þeim Stødunum Juda/þar ſkulu en̄ nu aptur Hiarder ganga taldr wt z jnn/ſeiger DROTTJN.

Fyrerheit wt aþ Christo.

14 Sia þu/ſa tyme kiemur ſeiger DROTTin̄/ Ad eg vil vppuekia þad Naaduga Ord/ huørt

huørt ad eg hefe talad til Hwſſens Jſrael / ꝛ til Hwſſens Juda. 15 A þm̃ ſømu Døgũ ꝛ a þm̃ ſama tijma vil eg læta Dauid vppreña eirn Riettlætis Kuiſt/ꝛ hñ ſkal vera eirn Konungur ſ̃ vel mun ſtiorna/ꝛ hñ ſkal vpphefia Domeñ ꝛ Riettuiſſena a Jørdu. 16 A þm̃ tijma ſkal Juda holpeñ vera/ꝛ Jeruſalem bwa vgglauſt/ꝛ þr munu kalla hñ / DROTTiñ ſem er vort Riettlæte. 17 Þuiad ſo ſeiger DROTTiñ/ Þad ſkal alldrei bregdaſt Dauid/ eirn Madur/ſem ſkal ſitia a þeim Stolnũ Hwſſens Jſrael. 18 Lijka ſo ſkal þ alldreige bregdaſt/ ad þar ſkulu vera Preſtar og Leuitar fyrer mier/ ſem giøra Breñe offur/og vpptendra Matoffur/og ſlætra Offrenu eilijflegana.

Sup. 23/4.

2.Sam.7/13.

19 Og Ord DROTTins þ ſkiede til Jeremia ꝛ ſagde. 20 So ſeiger DROTTiñ/ Nær ed miñ Sættmæle tekur til ad þrotna vid Dag og Nott/ ſo ad þar verde ei Dagur og Nott a ſijnũ tijma. 21 Eins lijka ſo þa ſkal miñ Sættmæle þriota vid miñ Þion Dauid/ ſo ad hñ hafe ecke eirn Son til Konungs a ſijnũ Stole/ꝛ med þm̃ Leuitunũ ꝛ Preſtunũ mijnũ Þienurũ. 22 Lijka ſem Mañ kañ ecke ad telia Himnenſins Her/ei helldur ad mæla Sandeñ vid Siæfarhafed / eins ſo vil eg fiølga Sæde Dauids mijns Þienara/ꝛ þra Leuitaña ſem mier þiona.

Gen. 8/22.

Gen. 15/5.

23 Og Ord DROTTins ſkiede til Jeremiam/ꝛ ſagde. 24 Hefur þu ecke ſied huad þta Folk talar ꝛ ſeiger? Huørt hefur þo DROTTiñ j burt kaſtad þm̃ tueimur Kynkuijſlũ/ ſem hñ hefr wtualed/ꝛ a laſta mitt Folk/Lijka ſ̃ ad ſkyllde þ ecke framʳ meir vera mitt Folk. 25 So ſeiger DROTTiñ/ Hallde eg ecke miñ Sættmæla vid Dag ꝛ Nott/ꝛ þa ſkyckunena Himens ꝛ Jardar. 26 Þa vil eg ꝛ eirneñ burt kaſta Sædenu Jacobs/ꝛ Dauids mijns Þienara/ſo ad eg take þa ecke wt af þra Sæde/ ſem ſtiorna ſkulu yfer Sæded Abrahams/Jſaacs ꝛ Jacobs. Þuiad eg vil ſnua þeirra Herleidingu ꝛ þeim Myſkunſamur vera.

a (Laſta) þ er/Þeir koma þolkenu til Vantruar ꝛ Orþaſemdar.

XXXIIII

ÞEtta er þ Orded ſm̃ ſkiede af DROTTne til Jeremiam/Þa ed Nabochodonoſor Kongureñ aþ Babylon/med øllu ſijnu Herlide/ꝛ øllum þm̃ Konga Rijkium a Jørdu/ſem vnder hñs Vallde voru/ꝛ øllu Folke/ Bardeſt a mote Jeruſalem/ꝛ øllũ heñar Stødũ/ꝛ ſagde. 2 So ſeiger DROTTiñ Gud Jſraels/Gack hiedañ / ꝛ tala vid Zedechiam Konũgeñ Juda/ꝛ ſeig þu hm̃/ So ſeiger DROTTiñ / Sia þu/eg vil giefa þeßañ Stad j Hendur Kongſins af Babylon/ꝛ hañ ſkal vppbreña hñ med Ellde. 3 Og þu ſkallt ecke vmflya hans Hond/helldur ſkallt þu gripeñ verda/ꝛ giefeñ verda j hans Hond/ſo ad þu ſkallt ſia hñ mz Augunum/ꝛ tala Muñlega vid hñ/ꝛ koma til Babylon.

Zedechias

4 So heyr þu þo Zedechia Konungureñ Juda Ord DROTTins / So ſeiger DROTTiñ vm þig/ eige ſkalltu deya fyrer Suerde / helldur ſkalltu j fride Deya. 5 Og ſo ſem Meñ hafa brent yfer þijnum Forfedrum/hinum fyrre Kongunum / ſem fyrer þig hafa vered/ſo munu Meñ ꝛ eirneñ breña yfer þier ꝛ harma þig/ Æ Herra/ Þuiad eg hefe þ ſagt/ ſeiger DROTTiñ. 6 Og Jeremias Prophete talade øll þeſſe Ord til Zedechia/ Konungs ſins Juda/j Jeruſalem. 7 Þa þegar ad Herlided Kongſins af Babylon took ad beriaſt mot Jeruſalem/ꝛ a mote øllum epterblijþande Stødum j Juda/ſem var a mote Lachis ꝛ Aſeka/ þt þeſſer voru eñ epter a medal þeirra Stadaña Juda/ſo ſm̃ þr hiner ſterku Staderner.

Lachis
Aſeka

8 ÞEtta er þ Ord ſem ſkiede af DROTTne til Jeremiã/epter þ ed Kõgureñ Zedechias hafde giørt eirn Sættmæla vid allt Folked j Jeruſalem/til ad wthroopa eitt Frelſunar ær. 9 So ad huør ſkyllde giefa ſiñ Þræl/ꝛ huør ſijna Ambætt frialſa/ſem hñ var Ebraiſkur ꝛ hun Ebreſk/ſo ad eingeñ Gydingur ſkyllde hallda añañ fyrer Eignar Þræl a medal þeirra ſialfra. 10 Þa hlyddu aller Høfdingiar/ꝛ allt Folked ſem vnder høfdu geinged ſoddañ Sættmæla/ad huor ſkyllde giefa ſiñ Þræl ꝛ ſijna Ambætt frij/ꝛ hallda þa ei meir fyrer eignar Þræla/ꝛ þeir gæfu þa lauſa. 11 Eñ þar eptera toku þr ſig aptur/ꝛ heimtu til ſijn þa Þienarana ꝛ þionuſtu Konurnar aptur/ ſem þr høfdu frialſa giefed/ꝛ þuijngudu þa til/ad þeir hlutu ad vera Þrælar og Ambætter.

12 Þa ſkiede Ord DROTTins til Jeremia af DROTTne/ꝛ ſagde. 13 So ſeiger DROTTenn Gud Jſraels/Eg giørde eirn Sættmæla vid Fedur ydar þañ tijd eg wtleidde þa aþ Egyptalande/ af þui Þrældoms Hwſe/og eg ſagde. 14 Nær ed ſiø Aar eru vmlideñ/þa

Exod. 21/2
Deute. 15/12.

þa ſkyllde huør lꝏta ſiñ Brodur Frialſañ fra ſier/ ſem være Ebreſkur/ ⁊ hefde ſellt ſig hm̄/ ⁊ þionad j ſex Aar. Eñ ydꝛ Fedꝛ hlyddu mier ecke/ ⁊ hneygdu ecke ſijn Eyru. 15 So hafed þier ⁊ eirneñ ſnued ydur j Dag/ ⁊ giørdud ꝥ mier vel þocknadeſt/ ꝥ þier liet ud boda eitt Frelſunar Aar/ huør vid ſiñ Naunga/ ⁊ giørdud vm ꝥ eitt Sꝏttmꝏla fyrer mier/ j þui Huſenu s̄ ad nefnt er eptꝛ mijnu Nafne. 16 Eñ þier ſnerud ſnøgt aptur ⁊ vanhelgudud mitt Nafn/ ⁊ huør heimte ſiñ Þionuſtu Mañ/ ⁊ Þionuſtu Konu aptur/ s̄ þier høfdud frialſa giefed/ ſo ad huør ſkyllde eiga ſialfañ ſig/ ⁊ þier kwged þa nu/ ſo ad þeir hliota ad vera ydrer Þrælar/ ⁊ Ambꝏtter.

17 Þar fyrer ſeiger DROttiñ ſo/ þier hlyddud mier ecke/ ſo ad þier wthroopudud eitt Frelſunar ꝏr/ hū ſijnū Brodꝛ/ ⁊ ſijnū Naunga/ Sia þu/ ſo wthroopa eg (ſeiger DROTTiñ) ydꝛ eitt Frelſūar ꝏr/ til Suerdſins/ til Drepſottareñar/ til Hūgurſins/ ⁊ eg vil ecke lꝏta ydur blijfa j neinu Kongarijke a Jørdu. 18 Og eg vil giøra þad Folk s̄ yfertredꝛ miñ Sꝏttmꝏla/ ⁊ helldur ecke þau Sꝏttmꝏla Ordeñ ſem þeir giørdu ꝥ mier/ Lijka ſo ſem þañ Kalfeñ/ huoriū ed þeir ſundur ſkiptu j tuø ſtycke/ ⁊ eru ſo geingner a millum beggia Styckiaña. 19 Sem eru Høfdingiarner j Juda/ Hofdingiarner j Jeruſalem/ Hirdſueinarner/ Preſtarner ⁊ allt Folked j Landenu/ s̄ geingner eru millū þra Styckiaña a Kalfſins. 20 Og eg vil giefa þa j ſiña Ovina Hendur/ ⁊ j þra Hendꝛ s̄ ſꝏkia epter þeirra Lijfe/ ſo ad þra Lijkamer ſkulu Fuglū vnder Himnenū/ ⁊ Dyrū a Jørduñe ad ꝏtu verda.

a (Kalfſins) ꝥ hefꝛ vered ein vijſa til eins Merkis ad ſa Same og Sattmꝏle ſkyllde halldaſt/ med þui þeir giørdu Æru Guds Offre þar med/ ſem til Vitniſburdar Sañleikanum.

21 Og Zedechiam Kongeñ Juda/ ⁊ hans Hofdingia/ vil eg giefa j þra Ovina Hendur/ ⁊ þeirra s̄ ſꝏkia epter þra Lijfe/ ⁊ þui Herlidenu Kongſins af Babylon/ ꝥ s̄ nu er burt fared fra ydur. 22 Þuiad ſia þu/ Eg vil bioda þeim (ſeiger DROTTiñ) ⁊ eg vil flytia þa hingad aptur fyrer þeñañ Stad/ ⁊ þeir ſkulu ſtrijda a mote hm̄/ ⁊ yferuiña hā/ ⁊ breña hā vpp med Elldе/ ⁊ eg vil foreyda Stødunum Juda/ ſo ad eingeñ ſkal bwa þar leingur.

XXXV

Joachim
Rechabitar

Þetta er ꝥ Ord s̄ ſkiede af DROTTine til Jeremiam/ a Døgū Joachims ſonar Joſia Konūgſins Juda/ ⁊ ſagde. 2 Gack þu j Hws þra Rechabita/ ⁊ tala vid þa/ ⁊ leid þa j Hws DROTTins/ j eina Capellu/ ⁊ ſkeink þeim Vijn. 3 Þa tok eg Jaſania ſon Jeremia/ ſonar Habazinia/ mꝫ hās Brædrum/ ⁊ øllū hās Sonū/ ⁊ mꝫ gioruøllu Hwſe Rechabitaña. 4 Og leidde þa jñ j Hws DROTtins/ j þa Capellūa Hanans Barna/ Sonar Jegdalia/ þeſſ Guds Mañs/ huor ad er j hia Capelluñe þeirra Høfdingiaña/ fyrer ofañ Capelluna Maſeia Sonar Sallum/ Dyravørdſins.

Jonadab
Sidur þeirra
Rechabita

5 Og eg ſette fyrer Børn þeirra af Rechabita Hwſe/ Staup ⁊ Skꝏler fullar af Vijne/ ⁊ eg ſagde til þra/ Drecked Vijn. 6 Eñ þau ſuørudu/ Vier dreckū ecke Vijn/ Þuiad Jonadab Fader vor ſonꝛ Rechabs hefꝛ boded oſſ/ ⁊ ſagt/ Þier ⁊ ydar Børn ſkulud alldrei drecka neitt Vijn. 7 Og vppbyggia eingeñ Hws/ øngua Kornſꝏde ſꝏ/ øngua Vijngarda groodurſetia/ eige helldur hafa/ Eñ þier ſkulud bwa j Tialldbwdum alla ydar Lijfdaga/ vppa ꝥ þier ſkulud leinge lifa/ j þui Landenu ſem þier erud Vegfarande.

8 So hlydum vier nu þeirre Rauſteñe Fødurs vors Jonadabs/ ſonar Rechab/ j øllu þui ſem hā hefur boded oſſ/ ſo ad vier dreckū ecke neitt Vijn vm alla vora Daga/ Huørke vier nie vorar Hwsfreyur/ Syner eda Dꝏtur. 9 Og vier vppbyggium ecke helldur nein Hws ad bwa j/ Og vier høfum huørke Vijngarda/ nie Akurlønd/ nie Kornſꝏde/ helldꝛ bwum vier j Tialldbwdū. 10 Og hlydum þui/ ⁊ giørum allt þad ſem Fader vor Jonadab hefur boded oſſ. 11 Eñ þa ed Nabochodonoſor Kongureñ af Babylon foor hingad vpp j Landed/ ſøgdū vier/ Komum ⁊ lꝏtum oſſ fara til Jeruſalem/ vndañ Herlide þeirra Chaldeanſku/ ⁊ hiña Syrlendſku/ Og høfum ſo vered j Jeruſalem.

12 Þa ſkiede Ord DROTTins til Jeremiam ⁊ ſagde. 13 So ſeiger DROTtiñ Zebaoth Gud Jſraels/ Gack burt ⁊ ſeig til þra j Juda/ ⁊ til Borgaraña j Jeruſalē/ Vilied þier ecke bꝏta ydꝛ ſo ad þier hlyded mijnu Orde? ſeiger DROttiñ. 14 Ordiñ Jonadab ſonar Rechabs verda halldeñ/ s̄ hā baud Børnū ſijnū/ ad þau ſkylldu ei drecka Vijn/ ⁊ þau drecka ei Vijn allt til þeſſa Dags/ af þui þau hlyda ſijns Fødurs Bode. Eñ eg hefe alla tijma lꝏted predika ꝥ ydꝛ/ þo hlyded þier mier ecke. 15 So hefe eg ⁊ a alla tijma ſent til

a (Snemma)

ydar

ydar alla mĳna Þienara/Prophetana/⁊ læted ſeigia/ſnued ydꝛ huør j fra ſĳnu vondu Athæfe/⁊ bæted yduarn Lifnad/⁊ epterfylged ecke añarlegum Gudũ/til þeſſ ad þiona þm̃/ þa ſkulud þier bliffa j Landenu/huørt ad eg hefe giefed ydur ⁊ ydar Forfedrũ. Eñ þier villdud eige hneygia ydar Eyru/nie hlyda mier. 16 Þar þo Børn Jonadabs Sonar Rechab hafa halldød ſĳns Fødurs Bodord ſem hñ baud þm̃/ Eñ þetta Folk hlyder mier ecke.

2. Reg. 17/13. Sup. 18/11.

17 Þar fyrer þa ſeiger DROTTiñ Gud Zebaoth/⁊ Gud Jſraels/Sia þu/ Eg vil læta koma yþer Juda/ ⁊ yfer alla Borgarmeñ j Jeruſalem/alla þa Ogiæfu/ſem eg hefe talad a mote þm̃/af þui/ad eg talade til þra/⁊ þr villdu eige heyra mier/Eg kallade/ ⁊ þr villdu ecke Suara mier.

Prov. 1/ 24.

18 OG Jeremias ſagde til Hwſſens þra Rechabita/So ſeiger DROTTiñ Zebaoth/ Gud Jſraels/þ̇ þ ad þiˢ hlyddud bode ydars Fodurs Jonadab/⁊ hafed hallded alla hñs ſkipan/⁊ giørdud þ allt ſ̃ hñ baud ydꝛ.. 19 Þar þ̇ þa ſeiger DROttiñ Zebaoth Gud Jſraels ſo/þ ſkal alldrei breſta Jonadab ſon Rechab/ ad þar ſkal einhuør wt af hñs ſtanda ætiſd þ̇ mier.

XXXVI

A Þui fiorda ærenu Joachims ſonar Joſia/Kõgſins Juda/ ſkiede þetta Ord til Jeremia/af DROTTne/⁊ ſagde. 2 Tak eina Book ⁊ ſkrifa þar j alla þa Ordrædu ſem eg hefe talad til þĳn/yfer Jſrael/yfer Juda/ og yfer øllu Folke/ j fra þm̃ Tĳma er eg talade vid þig/ ſem er j fra Tĳd Joſia/allt til þeſſa Dags. 3 Ef ſkie mætte/ad Hwſed Juda / nær ed þeir heyra alla þa Ogiæfu/ſem eg hugſa ad giøra þeim/ ad þeir villdu ſnua ſier/huør fra ſĳnu vondu Athæþe/ad eg mætte ſo fyrergiefa þm̃ þra Miſgiørninga.

Joachim.

4 HA kallade Jeremias a Baruch Neria ſon. Sa hiñ ſame Baruch ſkrifade j eina Book/af Muñe Jeremiæ/alla þa Ordrædu DROTTins/ ſm̃ hñ hafde talad vid hñ. 5 Og Jeremias ſkipade Baruch/⁊ ſagde/Eg er jñe byrgdꝛ j ſo ad eg kañ ei ad ganga j Hws DROTtins. 6 Eñ gack þu þangad/⁊ les þeſſa Book/j huøria þu heþꝛ ſkrifad þa Ordrædu DROTTins/af mĳnũ Muñe/ fyrer Folkenu j Hwſe DROTTens/a Deige føſtuñar/⁊ þu ſkallt leſa hana fyrer Eyrũ alls Juda/ſ̃ hingad jñ koma wt af ſĳnum Stødum. 7 Eþ ad ſo mætte ſkie/ad þr villdu Lĳtelæta ſig fyrer DROTTne/med Bæna ækalle/⁊ ſnua ſier/ſierhuør fra ſĳnu vondu Athæfe. Þuiad ſu Reideñ ⁊ Grimdeñ er mĳkel/ ſ̃ DROTTiñ hefur vmtalad j giegn þeſſu Folke. 8 Og Baruch Neria ſon giørde allt þad ſem Prophetiñ Jeremias baud hm̃/So ad hñ las þa Ordræduna DROTTins af Bokenne/j Hwſe DROTTins.

Baruch.

9 EN ſo bar til a þui fim̃ta ærenu Joachims / ſonar Joſia/Kongſins Juda/j þeim Niunda Manade/þ bodud var ein Faſta fyrer DROTTne/øllu Folke til Jeruſalem/ ⁊ øllu þui Folke ſem kom til Jeruſalem/wt af Stødunũ Juda. 10 Og Baruch las þa Ordræduna Jeremiæ/ wr Bookeñe j Hwſe DROTTJns/j Capellu Gemaria ſonar Saphan/Cantzelerans/ j þeim hinum efra Forgarde/ fyrer þui nya Portenu a Hwſe DROTTins/fyrer øllu Folkenu.

11 Þa nu Michaia ſonꝛ Gemaria/ſonᵘ Saphan/heyrde øll ord DROTtins/vr Bookeñe/ 12 Þa gieck hñ ofan j Kõgſins Hws/j Cantzelied/⁊ ſia þu/ Ad þar ſætu aller Høfdingiarner/Eliſama Cantzeler/Delaia ſonꝛ Semaia/ Elnathan Achbor ſon/ Gemaria Saphans ſon/⁊ Zedechia Hanania ſon/med øllũ Høfdingiũ. 13 Og Michaia kuñgiørde þm̃ alla þa Rædu/ſem hañ hafde heyrt/þa Baruch las aþ Bokeñe fyrer Folkſins Eyrum.

14 ÞA ſendu aller Høfdingiarner/Judi ſon Nathania/ſonᵘ Salemia/Sonar Chuſi epter Baruch/⁊ lietu ſeigia hm̃/Tak þu Bokena mꝫ þier af huørre þu hefur leſed þ̇ Folkenu / ⁊ kom ſo hingad. Og Baruch Neria ſon tok Bokena med ſier/ ⁊ kom til þra. 15 Og þr ſøgdu til hans/ſet þig nidur/ ⁊ les ſo ad vier heyrũ þ. Og Baruch las hana þ̇ þra Eyrũ. 16 Og er þr heyrdu alla þa Rædu/ſkielfduſt þr vid þ/eirn mꝫ odrũ/⁊ ſøgdu til Baruch/vier vilũ kuñgiøra Kongenũ alla þſſa Rædu. 17 Og þr ſpurdu Baruch ad/ Seig þu oſſ hũneñ ad þu heþꝛ ſkrifad alla þſſa Rædu/wt af hñs Muñe. 18 Baruch ſagde til þra Hñ las alla þeſſa Rædu þ̇ mier med ſĳnũ Muñe/ ⁊ eg ſkrifade hana med Bleke j Bokena. 19 Þa ſøgdu Høfdingiarner til Baruch/ Gack burt ⁊ geym þig med Jeremia/ſo ad eingeñ

Judi. Baruch.

vite huar

vite huar þid erud. 20 Eñ þeir geingu jnn til Kongsins j Forgardeñ/ ꝛ lietu Bookena vera j Herberge Elisama Cantzelerans/ ꝛ sogdu Kongenū alla þessa Rædu. 21 Þa sende Kongur eñ Judi burt/ ad sækia Bookena/ hñ took hana af Herberge Elisama Cantzelerans. Og Judi las hana fyrer Kongenū/ ꝛ fyrer øllum Hofdingiū sem stodu hia Kongenū. 22 Enn Kongureñ sat j Vetrarsalnum fyrer Skorsteinenū a þeim niunda Manude.

Jeremiæ Bok verdur Brend

23 Eñ ꝫ Judi hafde lesed þriu eda fiøgr Blød/ þa skˀ hñ þau j burt mz Skrifhnijfe/ ꝛ kastade þm̄ a Elldeñ ꝫ vˀ a Elldstoo Skorsteinsins/ þāgad til ad Bookeñ vˀ øll vpbrend j Ellde. 24 Og ønguñ bloskrade /nie j sundur reif sijn Klæde/ huorke Kongureñ nie hñs Þienarar/þo ad þr heyrdu alla þssa Rædu. 25 Eñ þo ad Elnathan/ Delaia/ ꝛ Gemaria bædu Kongeñ ad hñ villde ei breña Bokena/ eñ hañ hlydde þm̄ ecke. 26 Þar til med baud Kongureñ Jerahmeel syne Hamalech / ꝛ Seraia syne Asriel/ ꝛ Selamia syne Abdeel/ ad þr skylldu grijpa Baruch Skrifara/ ꝛ Jeremiam Propheta/ eñ DROTTiñ hafde faled þa.

27 Þa skiede ord DROTTins til Jeremia/ epter þ ed Kōgureñ hafde læted breña Bokena/ ꝛ þa Ordrædūa ꝫ Baruch hafde skrifad epter Muñe Jeremias ꝛ sagde. 28 Tak þier eina adra Book aptr/ ꝛ skrifa alla þa hina fyrre Ordræduna þar j ꝫ stod j þre hiñe fyrre Bokeñe/ huoria Joachim Kōgureñ Juda heþur vpp brent. 29 Og seig so af Joachim Kongenū Juda/ So seiger DROTtiñ/ Þu vppbrender þa Bokena/ ꝛ sagder/ Huar fyrer skrifader þu þar jñe/ Þad Kongureñ af Babylon skyllde koma ꝛ fordiarfa þetta Land/ ꝛ giøra þ so ad þar skyllde huorke Folk nie Fienadur framar meir jñe vera?

Joachim

30 Þar fyrer seiger DROTTiñ af Joachim Kongenum Juda / Þar skal eingeñ wt af hans Sæde epter verda sm̄ sitia skal vppa Dauids Stole/ ꝛ hñs Lijkame skal liggia wtkastadur a Dageñ j Hitanū/ ꝛ a Nottuñe j Kuldanum. 31 Og eg vil vitia hñs heim/ ꝛ hñs Sædis ꝛ hñs Þienara / fyrer þeirra Misgiorda saker/ ꝛ eg vil læta allskyns Ogiæfu koma yfer þa/ ꝛ yfer Borgar meñena j Jerusalem/ og yfer þa j Juda/ sem eg hefe sagt þeim/ og þeir hlyddu mier þo ecke.

32 Þa tok Jeremias adra Bok/ ꝛ fieck hana Baruch syne Nerias Skrifaranū/ hñ skrifade þar j epter Muñe Jeremia/ alla þa Ordræduna sem stod j Bookeñe/ sem Joachim Kongureñ Juda/ hafde j Ellde breña læted/ ꝛ vmfram̄ þa hina somu/ þa var þar eñ myklu meire ræda eñ j hiñe var.

XXXVII

Zedechias
2. Reg. 24/15.
2. Par. 36/10.

OG Zedechias Josia son/ vard Kongur j stadeñ Jechania Joachims sonar/ þt Nabochodonosor Konungureñ af Babylon/ giorde hñ ad Konūge j Landenu Juda. 2 Eñ hñ ꝛ hñs Þienarar/ ꝛ Folked j Landenu/ hlyddu ecke orde DROTTins/ þui sem hñ talade fyrer Jeremiam Propheta.

3 Eñ þo sende Kongureñ Zedechias/ Juchal son Selemia/ ꝛ Sephania son Maseia þañ Kieñemañ/ til Prophetans Jeremia/ ꝛ liet seigia hm̄/ Bid þu DROTTiñ Gud vorn fyrer oss. 4 Þui ad Jeremias gieck nu wt ꝛ jñ a medal Folksins/ og eingeñ sette hñ j Fangelse. 5 So var ꝛ þ Herlided Pharaonis wtfared af Egyptalande/ ꝛ þeir Chaldei sem þar lau fyrer Jerusalem/ þann tijd þeir heyrdu soddañ Ryckte/ þa fooru þeir j burt fra Jerusalem.

6 Og Ord DROTTins skiede til Jeremiā Propheta/ ꝛ sagde. 7 So seiger DROTTiñ Gud Israels/ Seiged so til Konungsins Juda/ sem sende ydur til mijn/ til ad spyria mig ad/ Sia þu/ þad Herlided Pharaonis sem wtfared er ad koma ydur til Hialpar/ skal fara heim aptur j Egyptaland. 8 Og þeir Chaldeanskꝰ skulu aptur koma/ ꝛ strijda a moote þessū Stad/ ꝛ yferuiña hñ/ ꝛ breña hñ vpp med ellde. 9 Þar fyrer seiger DROTTiñ so/ Tæled ecke Sæler ydar/ þar þier huxed so/ þ þeir Chaldeanskꝰ munu j burt fara fra oss/ Þeir munu ei j burt fara. 10 Og þo ad þier j hel slægud allt Herlid þeirra Chaldeanskꝰ sem strijda a mote ydur/ ꝛ nockrer ydrer yrde særer þar wt af/ þa mundu þeir þo taka sig vpp /huor wt sijnu Landtiallde/ ꝛ breña vpp þeñañ Stad med Ellde.

11 ÞEn ꝫ þ Herfolk fra Chaldeanskꝰ var j burt fared fra Jerusalem/ vegna Herlids Pharaonis. 12 Gieck Jeremias wt af Jerusalem/ ꝛ villde ganga j BenJamins Land/ til ad hlutskipta þar Akurlende a mæl Folksins. 13 Og þa ed hñ kom j BenJamins Portt/ þa var þar settur eiñ til Dyravørds/ sa ꝫ hiet Jeria/ son Selemia/ Sonar

Jeria.

Anania

Hanania/hñ tok Jeremiam Propheta Hondũ/z sagde/Þu villt falla til þra Chaldeansku/
14 Jeremias suarade/þ er ecke satt/Eg vil ei falla til þra Chaldeansku/ Eñ Jeria villde ei
hlyda hm̃/helldr greip hñ Jeremiam/z leidde hñ til Høfdingiaña. 15 Og Høfdingiarner
reiddust vid Jeremiã/z lietu slaa hñ/z kostudu hm̃ j Fangelse j Hwse Jonathans Skrifara
hñ settu þeir til ad vera Vord Myrkuastofuñar. 16 So gieck Jeremias j Dyblytzuna/ z j
Fioturen/z laa þar langañ tijma.

Jeremias sleig geñ z j Fangelse settur.

17 OG Kongureñ Zedechias sende þangad/z liet sækia hñ/z spurde hñ heimuglega ad
j sijnu Hwse/z sagde / Er þar nockud eitt Ord af DROTTne þ Hondum? Je
remias sagde/Ja/Þuiad þu munt giefeñ verda j Hendur Kongenũ af Babylon. 18
Og Jeremias sagde til Kongsins Zedechia/Huad hefe eg Misgiort a mote þier/z a moote
þijnũ Þienurũ/z a mote þessu Foolke/ad þr hafa kastad mier j Myrkuastofu? 19 Huar eru
nu ydrer Prophetar s̃ spaadu ydur/z søgdu/Kongureñ af Babylon mũ ecke koma yfer ydur/
nie yfer þta Land. 20 Og heyr mig nu miñ Herra Kongr/z læt mijna Boon duga þ þier/og
læt ecke hafa mig j burt aptur j þ Hwsed Jonathans Skrifara / so ad eg deye þar ecke. 21
Þa baud Kongureñ Zedechias ad þr skylldu geyma Jeremiam j Forgardenum Myrkuastofu
ñar/z liet giefa hm̃ huorn Dag eitt Braud af Bakarastrætenu/ þangad til ad allt Brau
ded j Stadnũ var vpp eted/So bleif Jeremias j Forgardenum Myrkuastofuñar

XXXVIII

OG er Saphatia Mathans son/z Gedalia Pashurs son/ z Juchal Selemi
as son/z Pashur Malchia son/ heyrdu þa Rædu sem Jeremias talade til
alls Folksins/seigiande. 2 So seiger DROTTiñ/huor hñ blijfur j þessum
Stad/sa skal deyia þ Suerde/Hungre z Drepsott/ Eñ huor hñ geingur wt
til þra Chaldeansku/sa mun lijfe hallda/z sijnu Lijfe þar j fra biarga / sem
ødru Herfange. 3 Þuiad so seiger DROTTJN/þesse Stadur skal yfergie
feñ verda Herlide Kongsins af Babylon/z þeir skulu viña hñ.

Supra. 21/9.

4 Þa søgdu Høfdingiarner til Konungsins/Lattu Lijflata þañ Mañ/Þuiad med soddañ
hætte þa frasnyr hñ Strijdsfolkenu/þui sem ad eñ er nu epter j þessum Stad/Jafnuel eirn
enn øllu Folkenu/ med þui ad hann seiger soddañ Ord til þeirra. Þuiad sa Madur fer eige
þess a leit /sem til Fridar heyrer þessu Folke/Helldur hins sem til Ogiæfu þienar. 5 Kongur
eñ Zedechias sagde/Siaed/hñ er j ydar Hondũ/Þuiad Kongureñ kañ eckert a mote ydur. 6
Þa tooku þeir Jeremiam/z køstudu hm̃ j Gryfiu Malchie sonar Hamelech / sem var j For
garde Myrkuastofuñar/z lietu hñ ofañ sijga mz Reipum j Gryfiuna þar sem ecke neitt Va
tn var/helldur Leirbleita/z Jeremias sock nidur j Leirbleituna.

Jeremia verd ur kastad j eina Gryfiu

7 EN sm̃ EbedMelech Blalendske eirn Hirdsueirn j Kõgsins Garde/heyrde ad þr hø
fdu kastad Jeremia j Gryfiuna/z Kongureñ sat þañ sama tijma j BenJamins Po
rte. 8 Þa gieck Ebedmelech wr Kõgsins Hwse/z talade til Kõgsins/z sagde. 9 Miñ
Herra Kongr/Þeir Meñ hafa jlla giort vid Jeremiam Propheta/ad þr hafa kastad hm̃ j
Gryfiuna/þar ed hñ hlytr af Hũgre ad deya/þt hier er ecke neitt meira Braud til j Stadnũ.
10 Þa skipade Kongureñ EbedMelech Blamañe / z sagde / Tak þriatige Meñ med þier
af þessũ/z drag Jeremiam Propheta vpp wr Gryfiuñe/ædur eñ hñ deyr. 11 Og EbedMe
lech tok Meñena med sier/z gieck jñ j Kongsins Hws / þar nidur vnder sem Fiehirdsluñar
voru/z took þar sundurrifna z wtslitna gamla Larfa/z liet þa j einũ Streing ofan j Gryfiu
na til Jeremia. 12 Og EbedMelech Blamadr sagde til Jeremia/Læt þessa gamla sundur
rifna/wtslitna Larfa vnder þijna Armlegge kringũ Streingeñ/z Jeremias giorde so. 13
Og þeir drogu Jeremiam vpp wr Gryfiuñe/ med Togenu / z Jeremias var so j Forgarde
Myrkuastofuñar.

EbedMelech

14 OG Kongureñ Zedechias sende þangad/z heimte Jeremiam Propheta til sijn/vnder
þañ hiñ þridia Jñgangeñ a Hwse DROTTins. Og Kongureñ sagde til Jere
mia/Eg vil spyria þig ad nockru/Kiære/dyl þss ecke þ mier. 15 Jeremias sagde til
Zedechiam/seige eg þier nockud/þa Lijflætr þu mig/ eñ giefe eg þier eitt Rad/þa hlyder þu
mier ecke. 16 Þa soor Kongureñ Zedechias/Jeremia heimuglegana/z sagde / So sañarle
ga sem DROTTiñ lifer/sa ed hefur giort oss þessa Saalu/ þa vil eg ecke Lijflata þig/og
eige helldur giefa þig j þra Hendur/sem sækia epter þijnu Lijfe.

17 Og Jeremias sagde til Zedechiam/so seiger DROTTin Gud Zebaoth/Gud Israels/ Ef ad þu geingur wt til Høfdingiañа Kongsins af Babylon/þa muntu Lijfe hallda/z þe sse Staduren mun þa ecke vpp brendur verda. 18 Nelldur þu z þitt Hws mun þa lijfe hall da. Eñ ef þu geingur ecke wt til Høfdingiaña Kongsins af Babylon/þa mun þesse Stad ur giefast j Hendur þra Chaldeanisku/z þr munu breña hñ vpp med Elldе/z þu munt ecke eirneñ sleppa wr þeirra Høndum. 19 Kongureñ Zedechias suarade til Jeremiam/ eg hræd unst þ eg mune þm̃ Gydingum ofursellдur verda sem fallner eru til þra Chaldeanisku/so ad þeir spotte mig.

20 Jeremias sagde/Eige munu þeir ofurselia þig/ Kiære/Hlyd þu Raustene DROTTins sem eg seige þier/þa mun þier vel vegna/z þu munt þa Lijfe hallda. 21 Eñ ef þu geingur ei wt/þa er þetta þ Ord sem DROTTiñ hefur auglyst mier. 22 Sia þu/Allar þær Konur sem ad eñ nu eru j Hwse Kongsins Juda/þær skulu wtleidast til Høfdingia Kōgsins af Ba bylon/ þær mūu þa seigia/ Auui/Þijner Hugsualarar hafa yfertalad þig/z þig a tælar dr eiged/z fært þig j Ohreinendeñ/ z eru snwner aptur abak. 23 So munu allar þijnar Konz og Børn wt leidast til þra Chaldeansku / z þu sialfur munt ecke vmflwed gieta / fra þeir ra Høndum/helldur muntu gripeñ verda af Kongenum af Babylon/ z þesse Stadur mun med Elldе vpp brendur verda.

24 OG Zedechias sagde til Jeremia/Sia þu til ad eingeñ fææ þesse Ord ad vita/þa mu ntu ecke deyia. 25 Og ef Høfdingiarner fa þ ad vita/ad eg hefe talad vid þig/z þr koma til þijn/z seigia/ Seigdu huad þu talader vid Kongeñ/Dyl ecke þ oss/ þa vil ium vier ecke aflijfa þig/Og huad talade Kongureñ vid þig? 26 Þa seigdu/ Eg bad Kong eñ þ hñ villde ecke læta leida mig aptur j Jonathans Hws/eg hlyfe þar ad deya.

27 Þa komu aller Høfdingiar til Jeremia/z spurdu hñ ad/z hñ sagde þm̃ so s̄ þ Kongureñ hafde boded hm̃. Þa forlietu þeir hñ/med þui ad þr kuñu ecke neins af hm̃ vijser ad verda. 28 Og Jeremias var j Forgarde Myrkuastofuñar/ allt til þss Dags/þa Jerusalem var vñ enn.

XXXIX

Jerusalem vpp gripen a þui elleфta ære Zedechias 2.Reg/25/1. Jerem. 52/4.

OG þ skiede ad Jerusalem vard vñeñ. Þuiad a þui niunda Aarenu Zedechia Kongsins Juda/a þeim Tiunda Manude/kom Nabochodonosor Kongureñ af Babylon/z allt hñs Herlid fyrer Jerusalem / z settust vm hana. 2 Og a þui Ellefta Aarenu Zedechia/a þeim Niunda Deige hins fiorda Manad ar/þa brutust Meñ jñ j Stadeñ. 3 Og aller Høfdingiarner Kōgsins af Ba bylon foru þar jnn / z namu stadar j Midportenu / sem voru/ Nergal Sar Ezer/Sangar Nebo/Sarsechim hiñ ædste Herbergissueirn/Nergal Sar Ezer Hofmeista reñ/z aller adrer Høfdingiar Kongsins af Babylon.

Zedechias verdur fangadur.

4 EÑ s̄ Zedechias Kongureñ Juda hñ sa þa/z hñs Strijdsfolk/þa flydu þr vm Nott/wt af Stadnū/j hia þm̃ Jurtragardenū Kongsins/wt vm þ Ported /a millū tueggia Mw ra/ z fooru wt ad Eydemorkene. 5 Eñ Herlid þeirra Chaldeanisku sookte epter þeim z gætu griped Zedechiam/ a þui Sliettlendenu hia Jericho/z føngudu hañ/z høfdu hñ til Nabochodonosors Kongsins af Babylon/til Riblath/sem liggur j Landenu Hemath/hñ sa gde Dom yfer hm̃. 6 Og Kongureñ af Babylon liet j Hel sla Børneñ Zedechia þ hans Augū j Riblath /z aflijfade alla Høfdingiana Juda. 7 Eñ a Zedechia liet hañ stijnga wt Augun/z binda hñ med Vidium/ad hañ flytte hñ til Babylon.

8 Og þeir Chaldeanisku brendu vpp bæde Kongsins Hws/z þau Hwseñ Borgarmañaña/z nidurbrutu Mwrueggena Jerusalem. 9 Eñ þ s̄ þar var eñ til af Folkenu j Stadnum/z þ añad huad þar hafde til þra flwed/þa flutte Nebusar Adan Hershøfdinge alla samañ her tekna til Babylon. 10 Eñ af þui miñehættar Folkenu/sem ecke neitt ættu til/liet Nebusar Adan Høfudsmadureñ j þad sama siñ/nockra vera epter j Landenu Juda/z gaf þeim Vijn garda z Þorp.

Jeremias er verndadur af Gude

11 EN Nabochodonosor Kōgureñ af Babylon/hafde boded Nabusar Adan/ Høfuds mañenū/vm Jeremiam/z sagt. 12 Tak þu hañ /z læt þijna vernd yfer hønum ve ra/z giør hm̃ ecke neitt til Vonda/helldr giør vid hñ epter þui s̄ hñ beidest af þier 13 Þa sende Nebusar Adan Høfudsmadr/ og Nebu Sasban hiñ ædste Hirdsueirn/ Nergal

Sar Ezer

SarEzer Hofmeiſtareñ/ ⁊ aller Kõgſins Hoꝼdingiar/ aꝼ Babylon. 14 Og lietu ſækia Jeremiam/ wr forgarde Myrkuaſtofuñar/ ⁊ j Hendur feingu hñ Gedalia/ ſyne Ahikams/ Saphans ſonar/ ad hñ ſkyllde leida hañ wt þadañ j ſitt Hws/ ⁊ ꝥ hñ ſkyllde vera hia Folkenu.

Gedalia

15 ORd DROTTins var ſkied ⁊ ſo til Jeremiam/ þa ſtund ed hñ lꝏ eñ nu jñeluktur j Forgarde Myrkuaſtofuñar/ ⁊ ſagde. 16 Gack þu burt/ ⁊ ſeig til EbedMelech Blamañſins/ So ſeiger DROTTiñ Zebaoth Gud Jſraels/ Sia þu/ eg vil lꝏta mitt Ord koma yfer þeñañ Stad/ til Ogæfu/ ⁊ til einſkis Gods/ ⁊ þu ſkallt ſia ꝥ þñ ſama tijma.

EbedMelech

17 Eñ eg vil frelſa þig j þañ ſama tijma/ ſeiger DROTTiñ/ Og þu ſkallt ecke verda þui Folke ad Hlutſkipte/ ꝼ huoriu þu hrædeſt. 18 Þuiad eg vil hialpa þier þar j fra/ ſo ad þu ſkt ei falla ꝼ Suerde/ helldr ſktu þar j fra þijnu Lijfe biargad gieta/ lijka ſē ødru Hlutſkipte/ aꝼ þui ad þu ſetter Tru til mijn/ ſeiger DRottiñ.

XL

ÞEtta er ꝥ Ord ſem ſkiede af DROTTne til Jeremiam/ Þa ed Nebuſar Adan Høfudsmadureñ liet hñ lauſañ j Rama. Þuiad hñ var ⁊ bundeñ mz Vidium/ a medal allra ꝥra ſem hertekner voru til Jeruſalem ⁊ j Juda/ ad þa ſkyllde flytia til Babylon. 2 Þa ed Høfudsmadureñ hafde nu lꝏted kalla Jeremiam fyrer ſig/ ſagde hñ til hñs/ DROTTiñ Gud þiñ hefr tal ad þetta hid Vonda yfer þeſſum Stad. 3 Hañ liet ꝥ ⁊ eirneñ koma/ ⁊ giørde ſm̃ hñ haꝼde ſagt/ Þuiad þier ſyndgudußt j mote DROTTne/ ⁊ hlyddud ecke hans Rauſt/ þar fyrer er ſoddañ yfer ydur komed.

Jeremias verd ur laus lꝏteñ aꝼ ſijnu Fangelſe.

4 Sia þu nu/ Eg hefe j Dag giort þig lauſañ af þm̃ Vidium ſem þijnar Hendur voru mz bundner/ Lijkar þier nu ad fara med mier til Babylon/ þa kom þu/ þu ſkallt vera mier a Hendr faleñ. Eñ ef þier lijkar ꝥ ei ad fara med mier til Babylon/ þa lꝏttu ꝥ vera/ Sia þu/ Þᵛ hefr þu allt Lãded ꝼ þier/ huᵛ ed þier þijker gott ad ꝩa ⁊ þiˢ þoknaſt/ þangad far þu. Þui ad ef ꝥ leingra er j burt fared/ þa er ecke von neitnrar apturkomu. 5 Þar fyrer mꝏttu nu ſnua aptur til Gedalia/ ſonar Ahikam/ Saphans ſonar/ huorn ad Kongureñ af Babylon heꝼr ſett yfer Stadena j Juda/ ⁊ vera ſo hia hm̃ a medal Folkſins/ Eda far þangad ſē þier ſialfum lijkar beſt. Og Høfudsmadureñ gaf honum Tæring og Fiegiafer/ og liet hann j burt fara. 6 So kom Jeremias til Gedalia Ahikams ſonar til Mizpa/ ⁊ var hia honū a medal Folkſins/ þeſſ ſem epter var orded j Landenu.

Gen. 13/ 9.

2. Reg. 25/ 22.

7 HA ed þeir Høfudsmeñ/ ſem ſig høfdu hallded wt a Landenu med ſijnum Moñum/ formerktu ꝥ Kongureñ aꝼ Babylon haꝼde ſett Gedaliam Ahikams ſon yfer Landed/ og ſo bæde yfer Karlmeñ/ Konur ⁊ Born/ ⁊ þa hinu minſtu hꝏttar Meñ j Landenu/ ſem ecke voru j burt flutter til Babylon. 8 Þa komu þeir til Gedalia j Mizpa/ Sem voru þeir/ Jſmael Nethania ſon/ Johanan ⁊ Jonathan Kareah ſyner/ ⁊ Seraia Thanhumeth ſon/ ⁊ ſyner Ephai af Nethophath/ ⁊ Jeſania Maachathi ſon mz ſijnū Moñum. 9 Og Gedalia Sonur Ahikams/ Sonar Saphans/ giørde þm̃ ⁊ ꝥra Moñum eirn Eid/ ⁊ ſagde/ Hrædeſt eige ꝥ ad vera þm̃ Chaldeamſku vndergiefner/ Blijfed j Landenu/ ⁊ verid Kõgenū af Babylon vndergiefner/ þa mun ꝥ vegna ydur vel. 10 Siaed/ eg by hier j Mizpa/ ad eg ſkule þiona þm̃ Chaldeaniſku ſem til vor koma/ Þar ꝼ jñſafned Vijne/ ⁊ Fijkium ⁊ Vidſmiøre/ ⁊ lꝏted ꝥ j ydar Kier/ ⁊ bwed j ydar Stødum/ ſem þier hafed feinged.

Gedalia

2. Reg. 25/ 24.

11 Og aller Gydingar ſem voru j Landenu Moab/ ⁊ Am̃ons Barna/ ⁊ j Edom/ ⁊ j øllum Løndum/ þa ed þeir heyrdu nu ꝥ ad Kongureñ af Babylon/ hafde lꝏted nockra epter vera j Juda/ ⁊ ſett yfer þa Gedaliam/ ſon Ahikam/ Sonar Saphans. 12 Þa komu þeir aller aptr j Landed Juda/ wr øllū ꝏttū/ þadañ ſem ꝥr høꝼdu wtdrifner vered/ til Gedalia j Mizpa/ og ſamanſofnudu næſta myklu Vijne/ ⁊ Sumars Avøgſtum.

13 EN Johanan Kareah ſon/ mz øllū Høfudsmøñum ſē ſier høfdu fordad wt a Landenu komu til Gedalia j Mipza/ ⁊ ſøgdu til hñs. 14 Veiſtu nockud ꝥ Baelis Kõgureñ Am̃ons barna/ hefr ſent hingad Jſmael Nethania ſon/ ad hñ ſkyllde ſla þig j hel? Eñ Gedalia Ahikams ſon villde þui ecke trua. 15 Þa ſagde Johanan Kareah ſon til Gedalia/ heimuglegana j Mizpa/ Kiære/ Eg vil fara j burt/ ⁊ j hel ſlꝏ Jſmael Nethania ſon/ ſo ad eingeñ ſkal ꝥ fa ad vita. Huar fyrer ſkal hñ ſlꝏ þig j Hel/ ſo ad Aller Gydingar ſem til þijn eru ſaꝼnader/ ſkulu j ſundur dreyfder verda/ og ad þeir ſem epter eru ordner af Juda/

Johanan.
Baelim

skulu so þfarast? 16 Enn Gedalia Ahikams son sagde til Johanan Kareah sonar/Ecke skalltu þad giora/þad er ecke satt sem þu seiger af Jsmael.

XLI

Jsmael. Gedalia j Hel sleigenn.

En a þui siounda Manude kom Jsmael Nethania Son/Elisama Sonar/ wt af Konunglegu Sleckte/med Yferherrum Kongsins/z tiju Menn medur honum/til Gedaliam/ Ahikams Sonar/ til Mizpa/ og þeir neyttu þar Matar j Mizpa/huor med ødrum. 2 Og Jsmael Nethania son/ bioo sig til med þa tiju Menn sem honum fylgdu/ z sloou Gedaliam Ahikams son/ Saphans sonar/ med Suerde til Dauds/ fyrer þad ad Kongurenn af Babylon hafde sett hann yfer Landed. 3 Þar med/ sloo Jsmael alla þa Gydinga sem voru hia Gedalia/j Mizpa/ z so þa Chaldeansku/sem þeir fundu þar/z alla Strijds Menn.

4 Annars Dags epter/þ Gedalia var sleigenn/z þ visse enn eingenn. 5 Kom Attatiju Menn af Sichem/af Silo/z af Samaria/z høfdu sijn Skiegg afrokud/ z j sundur rifed sijn Klæde/z kloorad sig/z baaru med sier Matar offur z Reykelse/til ad færa þ j Hws DROTTins. 6 Og Jsmael Nethania son gieck wt a mote þeim af Mizpa/gieck framm og griet. Þa ed hann kom nu ad þeim/sagde hann til þeirra/þier skulud koma til Gedalia Ahikam sonar. 7 Enn sem þeir komu midt j Stadenn/Sloo Jsmael Nethania son þa j hel/z þr Menn sem hia honum voru vid Brunnenn. 8 Enn þar voru tiju Menn a medal þra/sem søgdu til Jsmaels. Kiære/Slaa þu oss ecke j hel/Vier høfum foolged Fie/liggiande j Akrenum/af Hueite/Bygge/Vidsmiøre z Hunange/Þa hætte hann af þui/z aflijfade þa ecke med hinum ødrum.

Assa

9 Enn sa Brunnurenn j huørn þ Jsmael kastade þeim Daudu Lijkomunum s hann hafde j hel sleiged mz Gedalia/þa er sa hinn same s Kongurenn Assa liet giora/j mot Baesa Jsraels Konge/þenn vppfyllte nu Jsmael Nethania son/med þa j Helslegnu. 10 Og þ Folked s vmfram var j Mizpa/ einnenn Kongsins Dotter/þflutte Jsmael Nethans son herteked j burt/mz øllu þui Folke s epter var j Mizpa/yfer huørt Nebusar Adan/Høfudsmadurenn hafde sett Gedaliam Ahikams son/z for j burt/z villde yfer vm til Amons Barna.

Johanan.

11 En þa ed Johanan Kareah Son/z aller Hershøfdingiarner s hia honum voru spurdu øll þau jllskuuk/s Jsmael Nethania son hafde giort. 12 Toku þr til sijn alla Menn z foru wt j mote Jsmael Nethania syne til Bardaga/z nædu honum vid þ mykla Vatned hia Gibeon. 13 Enn þa Folked þ s var hia Jsmael sa nu Johanan Kareah son/z alla Hershøfdingiana/s hia honum voru/ vrdu þeir glader vid. 14 Og allt þ Folked s Jsmael hafde j burt flutt fra Mizpa snere sier vid/ z huarf aptur til Johanan Kareath sonar. 15 Enn Jsmael Nethania son flyde vndann Johanan vid attunda Mann/z foor til Amons Barna.

Kimham.

16 OG Johanan Kareah son/ med øllum Hershøfdingiunum s hia honum voru/toku allt þ Folked sem epter var orded(þ sem þr høfdu fært aptur fra Jsmael Nethania Syne)af Mizpa til sijn/af þui þ Gedalia Ahikams son var j hel sleigenn/s voru Strijdsmenn/Konur z Børn/z Hirdsuenar af Gibeon/sem þr høfdu aptur flutt. 17 Og fooru af stad og sneru inn til Kimham/til Herbergis s bioo hia Bethlehem/z villdu fara til Egyptalands/þ saker þra Chaldeansku. 18 Þuiad þr voru hrædder vid þa/Af þui þ Jsmael Nethania son hafde j hel sleiged Gedaliam Ahikams son/huørn ad Kongurenn af Babylon hafde sett yfer Landed.

XLII

NA geingu aller Høfdingiarner Hersins/Johanan Kareah son/z Jesania Hosaia son/mz øllu Folke/bæde smaum z storum. 2 Og søgdu til Jeremiam Propheta/Kiære/Læt vora Bæn gillda fyrer þier/ z bid til DROTTINS/ Guds þijns fyrer oss/vegna allra þessara sem epter eru ordner (Þuiad vier erum/þui verr/ fæer epter ordner af mørgum/so sem þad sialfur þu sier oss med þijnum Augum) 3 So þ DROTTinn Gud þinn villde kunngiora oss/ huørt vier ættum ad fara/ z huad vier skulum til giora.

4 Og Jeremias Prophete sagde til þeirra/Nu vel/Eg vil hlyda/z siaed/Eg vil bidia DROTTIN Gud ydarn s þier søgdud/z eg vil kunngiora ydur allt þ/ huad DROTTinn suarar

Teñ suarar ydr/z eg vil ecke dylia neitt þ ydur. 5 Og þeir sogdu til Jeremia/DROTTiñ hñ sie þess eirn trulegr z sañarlegur Votti/a milli vor/ ef ad vier giorũ ecke allt huad DROTTiñ Gud þiñ befalar þier til vor/6 Huort þ er helldr gott eda Illt/þa viliũ vier hlyda Raustene DROTTins Guds vors/til huors vier sendũ þig/ so ad þ meige vegna oss vel/ ef vier hlydum Raustene DROTTins/vors Guds.

7 OG tiju Dogũ þar epter/skiede Ord DROTTins til Jeremiã. 8 Þa kallade hñ Johanan Kareah son/z alla Hofudsmeñ Hersins/sm hia hm voru/z allt Folked bæde Smaa z stora. 9 Og sagde til þra/So seiger DROTTiñ Gud Jsraels / til hũs ed þier sendud mig/ad eg skyllde flytia ydar Bæn' þ hñ. 10 Ef ad þier blyfed j þessu Lande/þa vil eg vpp byggia ydur/eñ ecke nidur briota/Eg vil groodursetia ydur/eñ ecke vpprœta/þui þad hid vonda sem eg hefe giort ydur/þ angrar mig nu alla reidu. 11 Þier skulud ecke hrædder vera vm ydur/þ Kongenũ af Babylon/huorn þier ottest/seiger DROTTiñ/ecke skulud þier hrædast hañ/þt eg vil vera hia ydur/ad hialpa z frelsa ydur af hñs Hende. 12 Eg vil aud syna ydur Myskũseme/ z vera ydur lijknsamr/z jnnflytia ydur j ydart Land aptur.

13 Eñ ef þier seiged/vier vilium ecke vera j þessu Lande/huar med þier vilied ecke hlyda Raustene DROTTins Guds ydars. 14 Helldr seiged/Nei/vier vilium fara j Egyptaland/ so ad vier skulũ onguañ Bardaga sia / nie heyra Basunuñar Hliood/ z ei helldur Hungur lijda Brauds vegna/ þar vilium vier vera. 15 Nu / so heyred Ord DROTTins/þier sem epter erud ordner af Juda/So seiger DROTTiñ Zebaoth/Gud Jsraels/ Þar ed þier setied ydra Asionu til ad fara j Egyptaland/so ad þier vilied þar vera. 16 Þa skal þ Suerd fyrer huoriu þier hrædder erud/hæfa ydur j Egyptalande/ z þ Hungred fyrer huoriu þier kuijded/ skal alla tijma vera kringũ ydr j Egyptalande/z þar skulud þier deyia. 17 Þeir sieu huorier ed vilia sem setia sijna Asionu/ad fara j Egyptaland/ til ad vera þar/þeir skulu deyia fyrer Suerde/Hungre z Drepsoott/z þar skal eingeñ epter verda/nie hid vonda vmflyed gieta/ sem eg vil læta koma yfer þa.

18 Þuiad so seiger DROTTiñ Zebaoth/ Gud Jsraels/Lijka sem mijn Reide z Grimd er geingeñ yfer Jerusalems Jñbyggiara/so skal hun z eirneñ ganga yfer ydur/ef ad þier fared j Egyptaland/so ad þier skulud vera til Boluunar/ til Forundrunar/til Bloots z Forsmaanar/z þier skulud ecke sia þeñañ Stad framarmeir.

19 Þad Ord DROTTins kiemur ydur til/þier sem epter erud ordner af Juda/ad þier skulud ecke fara j Egyptaland. Þar fyrer þa vited/ad eg vitna þ ydur j Dag/ þ þier draged a tæalar ydar Sæler. 20 Þuiad þier sendud mig til DROTTins/Guds ydars/z sogdud/Bid þu DROTTiñ Gud vorn fyrer oss/z kuñgiot oss allt huad DROTTiñ vor hñ seiger/ so vilium vier z giora þar epter. 21 Þad hef eg nu læted ydur fa ad vita j Dag/Eñ þier vilied ecke hlyda Raustene DROTTins/Guds ydars/z ei ollu þui sem hñ bijfalade mier til ydar. 22 So skulu þier nu þ vita/ad þier hlioted ad deyia fyrer Suerde/Hũgre z Drepsott/ j þeim Stodum til huorra þier þeinked ydur nu ad fara/so ad þier vilied þar bwa.

Guds Fyrerheit til Gydinga Folks.

XLIII

NA ed Jeremias hafde wttalad oll Ord DROTTins Guds þra / til alls Folksins/so sem DROTTiñ Guds þra hafde bifalad hm oll þesse Ord til þra. 2 Sagde Asaria Hosaia son/z Johanan Kareah son / z aller Drambsamer Meñ/til Jeremia/Þu lygur/DROTTiñ Gud vor hefur ei sent þig til vor/eige helldr þ sagt/ þier skulud ecke fara j Egyptaland/til ad bwa þar. 3 Helldr hefr Baruch Neria son eggiad þig a þra j mote oss/so ad vier skylldum giefast j Hendur þra Chaldeaniskũ/ad þeir feinge Lijflæted oss/z j burt flutt til Babylon.

4 So hlydde nu Johanan Kareah son/z aller Hofdingiar Hersins/æsamt mz ollu Folkenu ei Raustene DROTTJns/ ad þr være j Landenu Juda. 5 Helldur tooku Johanan Kareah son/z aller Hofdingiarner Hersins/ad sier alla þa sem epter voru af Juda/z allt þ Folked s aptr var komed / til ad bwa j Landenu Juda/j fra allshættudum Þiodũ/þangad s þr hofdu flwed. 6 Sem ad voru/Meñ/Kuiñr z Born/ þar til Kongsins Dotter/ z allar þær Sæler/ sem Nebusar Adan Hofudsmadureñ hafde epter læted/hia Gedalia syne Ahikom sonar Saphãs/z eirneñ lijka Jeremiã Propheta/z Baruch Neria son. 7 Og foru j Egyptaland/þt

Asaria.
Johanan.
Ohlydne vid Gud.
Jeremias hlaut ad fara j Egyptaland.

Land/þuiad þeir villdu ecke hlyda Raustenn̄ DROTTins/ z komu til Thachpanhes.

8 OG Ord DROTTins skiede til Jeremia/ j Thachpanhes/ z sagde. 9 Tak stora Stei-na z byrg þa j Tiguloffnenum/ sem er ꝧ Portdyrunū a Hwse Pharaonis j Tachpa-nhes/ so ad þeir Men̄ af Juda siae ꝧ. 10 Og seigdu til þra/ So seiger DROTTin̄ Zebaoth Gud Israels/ Sia þu/ Eg vil senda hiedan̄/ z læta sækia min̄ Þion Nabochodono-sor Kongen̄ af Babylon/ z eg vil setia hn̄s Stool ofan a þessū Steinū/ huoria eg byrgde hier. 11 Og hn̄ skal setia sitt Landtialld þar vppyfer. Og hn̄ skal koma z sla Egyptaland/ z Drepa huorn sem ꝧ hitter vppa/ z burt flytia þan̄ Herteken̄ sem ꝧ hitter vppa / þan̄ med Suerde drepa sem þad æ hitter. 12 Og eg vil vpptendra med Ellde Hwsen̄ Skwrgodan̄a j Egyptalande/ so ad hn̄ skal vppbren̄a þau z j burt flytia. Og hn̄ skal jklæda sig Egyptala-nde/ lijka sem eirn Hirder jklæder sig sijnu Fate/ z ferdast burt þadan̄ med Fride. 13 Hn̄ skal j sundur briota þa Likneskiu stolpana j BethSemes j Egypta lande/ z vppbren̄a mz Ellde Skwrgodahofen̄ Egyptalands.

XLIV

Søken̄ huar ꝧ Juda z Jerusal em verda þoreydd

HEtta er ꝧ Ord sem skiede til Jeremiam/ til allra þra Gydingan̄a sem biug-gu j Egyptalande/ sm̄ var j Migdal/ j Tachpanhes/ j Noph/ z j Landenu Pathros/ z sagde. 2 So seiger DROTTin̄ Zebaoth/ Gud Israels/ Þier sæud allt ꝧ hid Vonda/ s̄ eg liet kōa yfer Jerusalem / z yþer alla Stadena Juda/ z sia/ ad þeir eru j eyde en̄ þen̄an̄ Dag/ z þar byr eingen̄ jn̄e. 3 Og ꝧ sama fyrer þra Illsku saker sm̄ þeir frømdu/ ad þeir reittu mig til Reide/ og geingu j burt/ z gæfu Reykelse/ z þionudu an̄arlegum Gudum/ huoria huørke þr / nie þier/ nie ydrer Forfedur þecktu. 4 Og eg sende ᵃ ætijd til ydar alla mijna Þienara/ Prophetana/ z liet seigia ydr/ Giøred ei soddan̄ Suiuirdingar/ huøriar eg hata. 5 En̄ þeir hlyddu ecke/ þeir hneygdu ecke helldur sijn Eyru ad þeir sneru sier j burt fra sijnū Vondskap/ ad þr giør du ecke Reykelse an̄arlegū Gudū. 6 Þar fyrer vpphofst mijn Reide z Grimd / z bran̄ yþer Stødunum Juda/ z yþer Strætunum j Jerusalem/ so ad þau vrdu ad Eydemørku z Obyg dum/ so sem ꝧ stendur j Dag.

a (Snemma) Sup. 25/4.

7 Nu/ So seiger DROTTin̄/ Gud Zebaoth/ Gud Israels/ Þui giøred þier so mikla Illsku a mote ydru sialfs eigen̄ Lijþe? fyrer huoria ꝧ vpp skulu rætast a medal ydar/ bæde Karlmen̄ og Konur/ bæde Børn og Briostmylkingar af Juda / og eckert af ydur epter verda. 8 Af þui þier reited mig so til Reide/ med ydar Handaverkū/ z giøred Reykelse fyrer an̄arlegū Gudū j Egyptalande/ þangad sem þier erud jn̄ farner til Herbergis/ so ad þier yrdud vpprætter/ z verded til Boluanar/ / z til Forsmæanar/ a medal allra Heidingia a Jørdu. 9 Hafe þier forgleymt Ogiæfunne yduarra Forfedra / Oluckun̄e Konungsins Juda / þui Luckulensenu þra Eigen̄kuen̄a/ þar til med yduarre eigen̄ Ogiæþu/ z Ohamingiu yduara Eigen̄ Kuen̄a/ sem yfer ydur heþur komed a Gydinga lande / z a þm̄ Strætunū til Jerusalem. 10 Og þo audmykia þr sig ecke allt til þessa Dags/ z vgga ei vm sig/ z ganga ecke j mijnu Løg mæle z Riettindum/ sem eg gaf ydur z ydar Forfedrum.

11 Þar fyrer seiger DROTTin̄ Zebaoth/ Gud Israels so/ Sia þu/ Eg vil setia mitt Auglit a mote ydur til Ogiæfu/ z allt Juda skal vpprætast. 12 Og eg vil taka þa sem epter eru vordner af Juda/ þeir ed sijnu Andlite hafa snued til ad fara j Egyptaland/ til ad taka sier þar Herberge/ þad skal fa eirn enda mz alla þa j Egyptalande / þeir skulu falla fyrer Suerde/ z fyrerfarast af Hungre/ bæde smaer z storer/ þeir skulu deyia fyrer Suerde z Hungre/ z þr skulu ad Særingū / Vndrun/ Boluā z ad Forsmæan verda. 13 Eg vil eirnen̄ vitia þra Jn̄byggiaran̄a j Egyptalande medur Suerde/ Hungre z Drepsott/ lijka so sem ꝧ eg hefe giørt til Jerusalem. 14 So ꝧ eingen̄ af þm̄ s̄ epter eru vordnᵉ aþ Juda/ skal vndan̄ komast eda epter vera. Þeir ed þo eru ꝧ þan̄ skulld hingad komner j Egyptaland/ ad Herbergia hier/ so ad þr mætti aptur komast til Gydinga lands/ huort ed þeir villdu giarnan̄ eiga aptr ad koma z bwa þᵘ/ En̄ eingen̄ af þm̄ sk þangad aptr koma/ vtan̄ þr s̄ hiedan̄ flyia.

Stoor Illska z Hardwd Folk sins.

15 HA suorudu aller Men̄ Jeremia/ þr s̄ vissu vel ad þra Hwsþreyur giordu Reykelse an̄arlegū Gudū/ z allar þær Konr sem þar stoodu j miklum Hoop/ med øllu Folke/ þui s̄ bioo j Egyptalande/ z j Pathros/ z søgdu. 16 Vier vilium ecke hlyda þier/ epter þm̄ Ordū s̄ þu talar til vor j Nafne DROTTins. 17 Helldr vilū vier giora epter øllū þm̄ Ordum

sem wr

sem wt ganga aþ vorum Munne / og vier vilium Reykelse giora Himensins a Melecheth/ z offra heñe Dryckiar offre/ so sem vier z vorer Forfedur/ vorer Kongar/ z Høfdingiar ha þa giørt j Stødunum Juda/ z a Strætunū til Jerusalem/ Þa høfdū vier z eirneñ noglegt Braud / z þa gieck oss vel/ z saaum ongua Ogiæfu. 18 Eñ vpp fra þui ad vier lietum af ad giora Reykelse Himensins Melecheth/ z ad offra Dryckiar offre/ þa høfum vier lided brest a øllum Hlutum/ z høfum glatast fyrer Suerde z Hungre. 19 Og so lijka þa ed vier giørd um Himensins Melecheth Reykelse/ z offrudū Dryckiar offre/ þa giordum vier þad ecke vt an mz vilia vorra Hwsbænda/ ad vier bøkudum heñe Braudkokur/ og offrudum heñe Dryckiar Offre/ heñe til vmhiggiu.

20 ÞA sagde Jeremias til alls Folksins/ bæde Karlmaña z Kueña/ z alls Lydsins s̄ so hapde suarad hm̄. 21 Ja/ Eg meina z eirneñ þ DROTTiñ hafe minst a þa Reykelses giørdena/ sem þier hafed framed j Stødunū Juda/ z a Strætunū til Jerusalem/ med ydar Forfedrum/ Konungū/ Hofdingium/ z øllu Folkenu Landsins/ z ad hñ hafe fest þ j sijnu Hiarta. 22 So ad hñ kuñe ecke leingur ad lijda ydar vondslega breytne z Suiuirdingar/ sem þier giørdud / huar fyrer ydart Land er so j eyde lagt / orded ad forundran og Bøluan/ so ad eingeñ byr þar jñe/ so sem þad stendr eñ þeñañ Dag. 23 Fyrer þ ad þier giørdud Reykelsed/ z syndgudust a mote DROTTne/ z hlyddud ecke Raustteñe DROTTins/ z villdud ecke ganga j hans Løgmaale/ Riettindum z Vitnisburdum/ þar fyrer þa hefur ydr skied soddañ Ogiæfa/ so sem þ stendur þeñañ Dag.

24 Og Jeremias sagde til alls Folksins/ z til allra Kueñaña/ Heyred Ord DROTTins þier aller af Juda/ sem erud j Egyptalande. 25 So seiger DROTTiñ Zebaoth/ Gud Israels. Þier z ydar Hwsþreyur hafed talad þ mz ydar Muñe/ z fullkomnad þ med ydar Hondum/ sem þier søgdud/ Vier vilium hallda vora Loþan sem vier høfum heited Himensins Melecheth / ad giøra heñe Reykelse/ z offra heñe Dryckiar offre. Nu vel/ Þier hafed ent ydra Loþan/ z hallded ydart Heit.

26 So heyred nu Ord DROTTins/ þier aller af Juda/ sem bwed j Egyptalande/ Sia ed/ Eg suer vid mitt hid mykla Nafn/ seiger DROTTiñ / Þad mitt Nafn skal ecke meir nefnast af nockurs Mans Muñe wt af Juda/ j øllu Egyptalande/ sem þad seiger (So sañarlega sem þ DROTTiñ hñ lifer) 27 Sia þu/ Eg vil vaka yfer þeim til Ogiæfu z til einskis Gods/ so ad huør sem er j Egyptalande wt af Juda/ sa skal tortynast fyrer Suerde z Hungre/ allt þar til ad þad heþur feinged eirn enda med þeim. 28 Eñ þeir sm̄ vmflwed gieta fyrer Suerdenu/ þr skulu þo aptur koma j Landed Juda/ aþ Egyptalande/ mz eirn lijtell Flock (Maña) Og aller þeir adrer af Juda/ s̄ jñ eru farner j Egyptaland til ad liggia þar til Herbergis/ skulu þa formerkia/ huørs Ord sañare eru ordeñ/ mijn eda þeirra.

29 OG til Merkis/ seiger DROTTiñ/ þ eg vil vitia ydar j þessū Stad/ so ad þier skulud vita ad mitt Ord skal sañarlegt verda yfer ydr til Olucku. 30 Þa seiger DROTTiñ so/ Sia þu/ Eg vil giefa Pharaonem Haphra/ Kōgeñ af Egyptalande j hñs Ovina Hendr/ z þra s̄ leita epter hans Lijfe/ Lijka so s̄ eg gaf Zedechiam Kongeñ Juda j hñs Ovinar Hendur/ Nabochodonosor Kongsins af Babylon/ z j þra Hendur sem stoodu epter hñs Lijfe.

Pharao. Haphra. Apries.

XLV

ÞEtta er þ Ord s̄ Jeremias Prophete talade til Baruch Neria sonar / þa er hñ skrifade þesse Ord j eina Bok af Muñe Jeremiæ/ a þui fiorda Arenu/ Joachims Josia sonar Konungsins Juda/ z sagde. 2 So seiger DROTtiñ Zebaoth Gud Israels/ vm þig Baruch. 3 Þu seiger/ Vei mier/ Hu orneñ hefur DROTTiñ lagt mier til Sorg/ ofan a Sorg/ Eg styn mig moodañ/ z fiñ ongua Huijld. 4 Seig þu hm̄ so/ so seigir DROTTiñ/ sia þu/ Eg nidurbryt þ sem eg vppbyggde/ z þ s̄ eg hefe Grodursett/ þ vppræte eg/ æsamt med øllu þessu mijnu eigen Lande. 5 Og þu gyrnest mikla Hlute/ Gyrnst þ ecke/ Þuiad sia þu/ Eg vil koma laata Ogiæþu yfer allt Holld/ seiger DROTTiñ/ Eñ eg vil giefa þier þijna Saalu ad Hlutskipte/ huort sem þu fer.

Baruch

XLVI

Þetta er

a (Melecheth) wtlegst verkā/ Himensins verkan er/ ad hañ giefur Regn/ Døgg/ Snioo Frost/ Hs/ Kulda Hita/ Lios/ Birtu/ z jn Suma/ allra handa Vedrattu/ so ad Melecheth ma vel heita Himensins Vedr edur Vedrattta. Gydingar haþa hallded þessa Gudsþionustugiørd vegna goods Vedrattuþars (so sm̄ Texteñ seiger/ ad þeir haþe haþt nægelegt Braud) vp pa þad ad Avøgstureñ mætte rykuglega vaxa/ vegna goodrar Vedrattu/ og allt þr am koma j riettā tyma/ Æskiemt aþ Reidarsløgū/ Hagle z Eldingum/ z añare Ovedrattu/ Soddan Melechets tegund er z so hia oss S. Vrban / hañ a ad gieþa goda Vedrattu til Jardar groodans/ Og S. Alexius a ad hialpa a mot Reidar þrumum/ Elldingum / z ødru soddan pleira.

Etta er þ Ord DROTTins sm̃ skiede til Jeremia Spamans a mote øll um Heidingiũ.

2 A moote Egyptalande.

Esa. 19/1 Ezech. 29/2.

AM mote Herlide Pharao Necho Kōgsins af Egyptalãde/s lꝏ vid Vat ned Phrath j Charchemis/hũt ed Nabochodonosor/Kōgureñ af Babylon sloo/a þui fiorda Aarenu Joachims Josia sonar/Konũgsins j Juda. 3 Bwed til Skiolldunã z Buklarana z fared j Strijd. 4 Speñed fyrer Hestana/z lꝏted Riddarana þr vppa sitia/Setied vpp Hialmana/z Huessed Gladielen z fared j Pansarana. 5 Eñ huørneñ kiemur þ til ad eg sie þr eru Duglauser z flya vndañ/z þeirra Kiempur eru j hel slegnar? Þeir flyia vndañ so ad þeir lijta ei aptur/z Skielfingeñ er j kringũ þa/seiger DROTTiñ. 6 Sa hiñ skiote kañ ecke j burt ad flyia/z ei helldr hiñ Ofluge vndañ ad komast/þr eru fallner z nidur slegner j moot Nordrenu/ hia Vatnenu Phrath. 7 Huør er nu sa sem for vpp hingad sem eitt Vatzflood / z huørs Bylgiur sig vpphoofu sem adrar Vatz Bylgiur? 8 Egyptaland foor vpp hingad sem eirn Vatzstraumur/ z þra Bylgiur hoofu sig so sem Vatzbylgiur/z sagde/Eg vil fara vpp þangad til ad hylia Landed/z til ad for diarþa þa Stadena med þeim sem þar jñe bwa.

9 Nu vel/Stijged a Hestana/hleyped med Vagnana/ Lꝏted Hetiurnar wt þara / Blꝏmeñ ena/z þa wt aþ Put sem Skiolldunã hafa/z Bogskytturnar af Lydia. 10 Þuiad þta er Dagr DROTTins DROTTins Zebaoth/eirn Hefndardagur/þ hñ vill hefna sijn a sijnũ Ovinũ/so ad Suerded skal vpp eta þa/ z verda fullt/z drucked af þra Bloode. Þuiad þeir hliota ad verda DROTTne Zebaoth/eitt Slꝏtrunar offur/j þui Landenu mot Nordrenu vid Vatned Phrath. 11 Þu Jungfrw Egyptalands Dotter/Gack hiedañ vpp til Gilead og sꝏk þier Smyrsl/Eñ þ kiemur til einskis ad þu farer med myklar Lꝏkningar/þu verdur ecke Heilbrygd ad helldur. 12 Skõm þijn er auglios ordeñ a medal Heideña Þioda/af þijnũ Grꝏte er Landed fullt/þt ein Hetiañ fellur yfer adra/z liggia so bꝏder nidre huør med ødrum.

13 ÞEtta er þ Ord DROTTins sem hañ talade til Jeremiam Propheta/ þa ed Nabuchodonosor Kongureñ af Babylon/ferdadest wt til ad slꝏ Egyptaland. 14 Kuñ giored þ j Egyptalande/z vnderuñsed þ j Migdal / Lꝏted þa j Noph z Tachpan hés fꝏ þ ad vita/z seiged/bw þig til varnar/þt Suerded mun vppeta allt þ huad j kringum þig er. 15 Huørneñ geingr þ til/þ þijner hiner Vollduguv falla til Jardar/z gieta ecke vidstaded? DROTTiñ kastar þeim so nidur. 16 Hañ giører þad ad so marger falla af ydur/ so ad eirn liggur þar nidre med ødrum. Þa søgdu þeir/Vpp/z lꝏtũ oss ferdast til vorra Mañа j vort Fødurland/fyrer Suerdenu þess Tyrañans. 17 Þa var kallad epter þm̃/þ Pharao Kongureñ af Egyptalande liggr Falleñ/ hñ hefur mist sijn Landtiolld.

a (Daglauniar ar) Høfdingiar z Herrar sem hm̃ þiona/ z stor laun taka.

b (Stiornara) Ebra. Amen kal last eiñ Stiornare e/eirn Meistare þ er sa sem stiornar øllum Hlutum z skyckar / Fyrer huørn Folked verdur þorsorgad z verndad. Prope. 8. C. Eg Sañleykureñ var Amen Þad er Meistare edur Forsorgare/ sem øllu Meistarlega nidur skyckade z stiornade.

18 So sañarlega sem eg lifе/seiger sa Konungureñ sem heiter DROTTiñ Zebaoth/hñ skal ferdast hier fram̃ so hꝏr/sem Fialled Thabor er a mzal añara Fialla/z so sem Charmel þ sem vid Sioeñ stendur. 19 Þu Dottureñ sem byr j Egyptalande/Tak þijn Ferda tyie/ þuiad Noph mun j eyde løgd/z vppbrend verda/so ad eingeñ mun bwa þar jñe.

20 EGyptaland er eirn miøg vꝏrn Kalfr/eñ Slꝏtrũarmadureñ kiemur af Nordrenu. 21 Og þeir a Daglaunararner sem þar jñe bwa/eru eirneñ sem Feiter Kalfar/Eñ þo hliota þeir ad snua sier/ Flyia huør med ødrum/z fꝏ ecke vid stadest/ Þuiad Dagureñ þra Olucku mun yfer þa koma/ sm̃ er þra Vitiunar tijme. 22 Þeir bruna þar fram̃ so glamrar j þra Harneskiu/z koma med HersKrapt/z flytia Axer yfer hana/ lijka sm̃ Skogarhøggs meñ. 23 Þeir hiner somu mũu so høggua j heñr Skogie (seiger DROttiñ) ad þ mun ecke teliande vera/Þuiad þr eru fleire eñ þær Eingesprettr s eingeñ fꝏr taled. 24 Dottureñ Egyptalãds stendur mz skom̃/þt hun er giefeñ j Hendr þss Folksins af Nordrenu. 25 DROTTiñ Zebaoth Gud Jsraels hñ seiger/Sia þu/eg vil vitia þra b Stiornarañа af No/z Pharao/z þra j Egyptalande med sijnũ Gudum z Konungum. Ja Pharao med øllum þeim sem traust høfdu a hm̃. 26 Ad eg giefe þa j þeirra Hendur sem stunda epter þeirra Lijfe/z j Hendur Nabuchodonosors Konungsins af Babylon z hñs Þienara. Og þar epter a skalltu bygd vera/so sem fordum Daga/seiger DROTTiñ.

Huggun til þeirra Herleknu. Esai. 43/2. z 44/2.

27 EN þu miñ Þienare Jacob/ottast ecke/z þu Jsrael vert øhrꝏddur. Þuiad/Sia þu/Eg vil hialpa þier af þui fiarlꝏga Landenu/z þijnu Sꝏde burt wr þijnu Herleidingar Lande. So ad Jacob skal aptur koma/z j Fride vera/z gnooglegt hafa/

z eingeñ skal skielfa hñ. 28 Þar fyrer ottast ecke/miñ Þion Jacob/seiger DROttiñ/Þui ad eg er hia þier. Vid alla þa Heidingia til huorra eg hefe j burt reked þig/vil eg eirn en da giøra/Eñ vid þig vil eg ecke neirn Enda giøra/ helldur þa vil eg aga þig med mæta/so eg læte þig þo ecke ohegndañ.

Huggū þeirra Herteknu. Esa. 43/1. z 44/2. Sup. 30/10.

XLVII

Philistei

NEtta er þ Ord DROttins s skiede til Prophetans Jeremia / a moti Phili steis/ædur eñ þ Pharao sloo Gaza. 2 So seiger DROTtiñ/Sia þu/Þar kiemr Vatn vpp af Nordrenu/s giøra skal eitt Flood þ s j burt taka skal bæ de Landed z allt þad sem þar er jñe/bæde Stadena z þa sem j þeim bwa. 3 So ad Folked mun hroopa / og aller Innbyggiarar j Landenu ylbra/ fyrer þeim Gny/þeirra Sterkra Hesta sem þar fram bruna/ z fyrer Bull dran þeirra Vagna/ og ohliodū Hiolanna/ so þad Fedurner skulu ecke lijta vm kring sig ep ter Børnunū/so hrædder skulu þr verda. 4 Fyrer þm̄ Deigenum sem kiemur/ til ad foreyda øllū Philisteis/z ad vppræta Tyrum z Zidon/med þm̄ ødrū þeirra Hialpar Moñum.

Þuiad DROTTiñ mū nidur briota þa Philisteos s epter eru ordner af þm̄ j Eyunū Capthor. 5 Gaza skal skøllott verda/z Ascalon fordiørfud med þm̄ s epter eru ordner j þra Dolū. 6 O þu Suerd DROTtins/Huørsu leinge þa a hrysur þu? Nær villtu þa liña? Far þu j þijnar Slijdrer/z huijl þig/z vert kyrt. 7 Eñ huørneñ kañtu aþ ad læta/m̄z þui ad DROTTiñ hefur giefed þier bijfalning a mote Ascalon/z sett þig a mote þeim Hofn unum Siaþarhaffins.

a (Hrijsur þu) Fyrer Sorg þeir re s̄m þeir haþa/ þeir hryþa sig yþ er Daudu Lyke/ Huad Moses fyr erbaud/Deut.14.

XLVIII

Moab

AMoote Moab seiger DROTTiñ Zebaoth Gud Jsraels so/Vei þm̄ Stad num Nebo/Þuiad hañ er j Eyde lagdr/ z liggur aumlega/ Kiriathaim er vñeñ/sa Kastaleñ stendur aumlegana/z er nidr rifeñ. 2 Trassed Moabs er wte/sem hañ hafde a Hesbon/ Þuiad þar huxast Vont a mote hønum/ Sem er/ Komed/ Vier vilium afmai þa / so ad þeir skulu ei vera neitt Folk framarmeir/Og þu Madmen/skallt eirneñ fordiørfud verda / Suerded skal koma a bak til vid þig. 3 Meñ heyra eitt hæreyste til Horonaim/aþ Foreydsluñe z mikellre Eymd. 4 Moab er sundurbroteñ/þeir heyra hñs Vngmeñe kalla hætt. 5 Þuiad þeir gan ga grætande a Veigenum vpp til Luhit/z Ovinerner heyra eitt aumlegt Hroop/ a Veigen um nidur fra Horonaim. Sem er. 6 Hafed ydur j burt/z þorded ydar Lijfe/Enn þu munt vera so sem Lyng a Eydemørkeñe.

7 Þar fyrer ad þu treyster vppa þijna Bygging/z a þijna Fiesiodu/þa skalltu vñeñ verda/ Og Camos hañ hlytur z Herteken j burt ad fara/ med sijnum Prestum og Hofdingium. 8 Þuiad sa Foreydslumadureñ skal koma yfer alla Stadena / so ad þar skal ecke eirn Stadur vndañ ganga/Þar skulu bæde Dalerner fordiarfast/z Sliettlended foreydt verda/þt DRO TTiñ hefur sagt þad.

Camos var Aþ gud þra Moa bita.

9 Giefed Moab Fiadrer/hñ mun wtganga sem ad flygie hñ/z hñs Stader skulu j eyde lig gia/so ad eingeñ skal bwa j þm̄. 10 Bøluadur sie sa sem suiksamlega giører Verk DROT Tins/ Bøluadur sie sa sem fyrerbydur sijnu Suerde ad wthella Bloodenu.

11 Moab hefur vered Athugalaus j fra Barndome sijnum/z leiged kyrr a siñe Dregg/z all drei Steyptur vered / wr ødru Kierenu j añad / z alldrei j Herleiding wtfared/Þar fyrer hefur hm̄ siñ Smeckur hiñ same vered/z hans Lyckt ecke vmskipteleg orded.

12 Þar fyrer sia þu/seiger DROTTiñ/Sa tijme skal koma / ad eg vil senda þm̄ þa Flutn ings meñ/sem þa skulu burt flytia/z tæma þeirra Kierølld/z j sundur briota þra Leigla. 13 Og Moab skal til skammar verda yfer Camos/lijka so sem þ Jsraels Hws er til skammar orded yfer Bethel/huar vppa þeir þo treystu.

14 Hvørneñ dyrfest þier ad seigia/ Vier erum Hetiur z rietter Strijdsmeñ? 15 Med þui þo ad Moab skal foreydast/ z vpp skal stijged vera j hñs Borger/z þra hiner Bestu Karlmeñ skulu hliota ofan ad ganga til Slatrūarbeckssins/ seiger sa Konaur eñ/s heiter DROTTiñ Zebaoth. 16 Þuiad Oluckañ Moab mū brædlega kōa/z hñs O giæfa hun flyter sier miøg. 17 Kiære/siaed þo aum̄z a hm̄/þier s bwed j kringū hñ/z hñs Na

fn þecked

þn þecked/⁊ seiged/Huorneñ er sa øfluge Vøndureñ/⁊ sa hiñ dyrdarlege Stafureñ so j sun dur broteñ?

18 Stijgdu nidur fra þiñe Vegsemd/þu Dottureñ sem byr j Dibon/⁊ sit j Þurrcknum/ Þui ad sa Fordiarþareñ Moabs/mun koma vpp þangad til þijn/⁊ ofan rijfa þijna Kastala. 19 Gack þu fram̄ a Veigeñ/⁊ sia til/þu sem byr j Aroer/Spyr þu þa ad sem þar flyia ⁊ vnd añ hlaupa/⁊ seig þu/Huørsu geingur þ til? 20 Auui / Moab er j eyde lagdur ⁊ fordiarfad ur/Yled ⁊ æped/Kuñgiøred þ j Arnon/ad Moab er j eyde lagdr. 21 Refsingeñ er geingeñ yþer þ slietta Landed/sem er/yfer Holon/Jahza/Mephaath. 22 Dibon/Nebo/ BethDib lathaim. 23 Kiriathaim/Bethgamul/Bethmeon. 24 Kirioth/Bazra/⁊ yfer alla Stadena j Landenu Moab/ huørt þeir liggia fiærre eda nærre. 25 Þad Horned Moab er afhøggued/ ⁊ hans Armleggr er j sundur broteñ / seiger DROTTIN.

Borger þeirra Moabita.

26 Gior þu hñ druckeñ(Þuiad hñ hoof sig a mote DROTTni)so ad hñ spye/⁊ nwe sijn um Høndū til samans/so ad hñ verde eirneñ til Hædūgar. 27 Þuiad Jsrael hefur hloted ad vera þitt Athlæge/so s̄ ad hefde hñ öed fūdeñ a mzal Þiofa/Og med þui ad þu talad' þui lijkt a mote hm̄/þa sktu ⁊ eirneñ j burt. 28 Og þier Jñbyggiarar j Moab/yfergiefed Stad ena/⁊ bwed j Biørgønū/⁊ giøred so s̄ Dwfurn᷎ /þær ed giora si' Hreidr j þm̄ diupu holunū.

Esa. 16/6.

29 Alla tijma hefur sagt vered af hinū Rijkelæta Moab/ þ hñ sie miøg Rijkelætr/Dr ambsamr/Hofmoodugr/Sierlætur ⁊ Forsugr. 30 Eñ DROttiñ seiger/Eg þecke vel hñs Reide/ad hñ orkar ei sø miklu/⁊ hñ tekst meira a Hendr ad giora/eñ hñs Mættr er til. 31 Þar þ hlyt eg ad græta yfer Moab/⁊ hropa yfer allañ Moab/⁊ Harma be ra þ þui Folkenu j Kirheres. Eg hlyt ad græta yþer þier Jaeser. 32 Þu Vijnuidureñ j Si bma/ Þuiad þijner Vijnvidarkuister eru farner yfer vm Hafed/⁊ komner allt til þss Siafar hafsins Jaeser/sa Fordiarfareñ er jñfalleñ j þijna Haustuiñu/⁊ þijna Vijnsafnan. 33 Gle de ⁊ Vnun er j burtu af Akrenū/⁊ af þui Lādenu Moab/ ⁊ Meñ sku ecke neitt Vijn fräar troda þar. Hñ sm̄ Vijnbereñ j sundur tredur/skal ecke meir kueda sijna vijsu. 34 Vegna þss Heroopsins j Hesbon/ allt til Eleale/ huørt ed hliomar jñ til Jahza/fra Zoar/þre Þreuet ru [a] Kwnne / jñ til Horonaim/Þuiad þau Votneñ Nimrim skulu eirneñ vppþurkast.

a (Kwñe) Rijke Moabs er sem þreuetr Kyr Sterkt/Rijkt/Dr ættar sterkt/þu lle af/Gotsse og Folke
Esa. 16/11.

35 Og DROTTiñ seiger/ Þar med vil eg giøra eirn enda vid Moab/so ad þeir skulu ecke leingur offra þar a Hædunum/⁊ Reykia fyrer sijnū Gudum. 36 Þar fyrer giellur mitt Hia rta yþer Moab/sem eitt Trameth/⁊ yfer þui Folkenu j Kirheres hlioodar mitt Hiarta sem Tramet/ Þuiad þeir giørdu ofmijked þar wt af/huar fyrer ad þeir skulu j Eydeleggiast.

Ezech. 7 18.
Mich: 1 /16.

37 Øll Høfud skulu skøllott vera/⁊ øll Skiegg afrokud/allar Hendur skulu j sundur klor ast/⁊ huør Madr skal klæda sig Seck. 38 Og þr skulu græta ⁊ kueina allauegana j Moab bæde a Strætunum/⁊ a Rxfrunum/ Þuiad eg hefe j sundur leiged Moab/so sem eitt Herfe legt Kier/ seiger DROTTiñ. 39 O huørsu er hañ fordiarfadur/huørsu aumlegana þa græta þeir/huørsu skam̄arlega þa nidur heingia þeir Høfudeñ/ og Moab er ordenn til Hædungar/⁊ til skielfingar øllum þeim sem bwa j kringum hañ.

40 Þuiad so seiger DROTTiñ/ Sia þu/ hñ flygur fram̄ sem ein Ørn/⁊ wtbreider sijna Vænge yþer Moab. 41 Kiriath er vnnenn/ ⁊ þeir hinu sterku Staderner eru jñtekner/ ⁊ Hiørtun Kappaña j Moab/ skulu vera a þm̄ sama tijma sem Konuhiarta j Barnsoott. 42 Þuiad Moab skal afmædr verda/so ad hñ skal ecke neitt Folk fram᷎ meir vera/þar þ ad hñ hefur vpphafed sig a mote DROTTne. 43 Hrædsla/Grøf ⁊ Snara kiemr yfer þig/þu sem byr j Moab/seiger DROTTiñ. 44 Huør sem vmflyr Hrædsluna/hñ mun falla j Gr øfena/⁊ huør sem kiemst wr Grøfeñe/ hñ mun fangeñ verda j Snøruñe/Þuiad eg vil læta eitt þeirra Vitiunar ær koma yfer Landed Moab/seiger DROTTiñ.

Esa. 24/18

45 Þeir sem wr Slagenu flyia munu leita sier Hialpar j Hesbon/ Eñ þar skal eirn Elldur wtgāga af Hesbon/⁊ eirn Loge af Sihon/ hú ed forenda mū þm̄ Plæssunū j Moab/⁊ þui Styrialldarsama Folke. 46 Vei þier Moab/Þad Camos Folk er Fortapad/ þt þeir ha fa teked þijna Syne ⁊ Dætur/ ⁊ Herleidda j burt flutt. 47 Eñ eg vil snua Herleidinguñe Moab a þeim epterkomande tijmum/seiger DROTTiñ. Þetta sie sagt af þeirre Refsing uñe yfer Moab.

Num. 21/28.

XLIX

Amon
Ezech. 25/1

A Mote Amons Børnum seiger DROTTJN so / Hefur Jsrael þa ecke nein Børn? Edur hefur hann ønguañ Erfingia? Huar fyrer eignast þa Malchom þad Landed Gad/ z hans Folk byr j þeirra Stødum? 2 Þar fyrer sia þu/ Sa Tijme kiemur/ seiger DROTtiñ/ Eg vil læta heyrast eitt Her Hroop yfer Rabbath Amons Barna/ þ hun skal j eiñre Hrwgu j eyde ligg ia/ z þeirra Dætur skulu med Elldе vpp brendar verda/ Eñ Jsrael skal eig nast þa/ sem sier eignudu hann/ seiger DROTTJN.

3 Kueina þu O Hesbon/ þuiad Ai er nidurbroteñ/ Hroope þier Dætur Rabba/ z klæded ydr j Secke/ Harmed/ z hlauped j kringum Mwrueggena/ þt Malchom skal herteken j burt fly tiast/ mz sijnū Prestū z Høfdingiū. 4 Huad treyster þu vppa þitt Einge? Þijnar Eingi^n eru nidursoecktar/ Þu hin Ohlyduga Dottureñ/ þu s̃ treyster a þijna Fiesiodu/ z seiger j þijnu Hiarta/ Huor þorer ad koma a mote mier? 5 Sia þu seiger DROTTiñ DROTtiñ Zeb aoth/ Eg vil læta koma Hræzslu yfer þig/ af øllū þm̄ sm̄ j kringum þig bwa/ so ad siñ Vei geñ skal huør wtrekeñ vera / z þar skal eingeñ sa vera/ sem samansafne þeim aptur s̃ j burt flwed hafa. 6 Eñ þar epter vil eg snwa Herleidinguñe þra Amons Barna/ seig^r DRottiñ.

7 A moote Edom

Ezech. 25/14.

SO seiger DROTTiñ Zebaoth/ Er þar þa eingeñ Vijsdomur meire j Theman? Er þar þar þa eckert Rad hia þm̄ Vijsu? Er þra Vijsdom̄ so lauslegur? 8 Flyed vndañ/ snued ydur/ z feled ydr diupt ndr þier Jñbyggiarar j Dedan/ þt eg læt Ogiæfu koma yfer Esau/ a hñs Vitiunar tijma. 9 Þeir s̃ Vijned samañ lesa skulu koma yfer þig/ þeir ed ecke munu læta þier miked epter til ad safna/ z Þiofar skulu yfer þig koma a Nattar þele/ þeir skulu fordiarfa þa noog. 10 Þuiad eg heþe giort Esau Nakeñ/ z hñs heimuglega Stade openberad / so hañ kañ ecke fela sig/ hans Sæde/ hans Brædur/ og hans Nabwar eru þoreydder/ so ad þar eru ønguer fleire epter af þm̄. 11 Eñ þo þad huad epter verdr af þijnum Fødurleysingiū/ þm̄ vil eg vñа Lijþsins/ z þijnar Eckiur skulu vona a mig.

Esau.

12 Þui so seiger DROTTiñ/ Sia þu/ Þeir sem þ høfdu ecke verdskulldad/ ad drecka þañ Kaleikeñ/ þr hliota ad drecka. Og þu skyllder Hegningarlaus vera? Þu skallt ecke ohegndr vera/ helldur þa hlytur þu z eirneñ ad drecka. 13 Þuiad eg hefe suared vid sialfañ mig/ seig er DROTTiñ/ Þad Bazra skal verda ein Vndran/ Smæn/ Foreyding/ z Bøluan/ z all er heñar Stader ein eilijfleg Eydemørk.

Abdiæ. 1/1.

14 EG hefe heyrt af DROTTne/ ad þar sie eirn Bodskapr wtsendur a medal Heiding iaña / samansafned ydr z komed hingad j mote heñe/ Bwed ydr til Bardaga. 15 Þuiad sia þu/ Eg heþe giort þig lijtels hattar a medal Heydingiaña/ z fyrerlitna a medal Mañaña. 16 Þitt Fors z Hiartans Hofmoodr hefr suiked þig/ af þui þu byr j þm̄ Biargskorunū/ z hefr Hæbiorg vnder þier/ Þo ad þu hreidrader þig so hatt s̃ Ørneñ/ þa vil eg þo hrinda þier ofañ þadan/ seiger DROTTiñ.

Abdiæ 1/4

17 So skal Edom verda j eyde/ ad aller þr s̃ ganga þar fram̄ hia/ skulu vndrast þ/ z blystra yfer øllū hñs Plagum. 18 Lijka sm̄ þ Sodoma z Gomorra med sijnū Nagrønum/ eru vmve lltar/ seiger DROTTiñ/ so þ eingeñ skal þar bwa/ nie neirn Madur Hws hafa. 19 Þuiad sia þu/ hañ kiemur vpp hingad s̃ Leon/ j fra þre Dramblætu Jordan / j mote þm̄ sterku ly stelegu Eingiū/ Þuiad eg vil læta hñ snarlega þangad hlaupa. Og huør veit huør sa [a] Vnge Sueirneñ er/ sem eg vil wt bwa a mote hm̄/ Þui huor er mier jafn? Huør vill fræda mig? Og huor er sa Hirdereñ sem stadest gietur a moote mier?

Gen. 19/24.
a (Vnge sueirn eñ) Alexander hiñ myfle/ sa sem øll Lønd skyllde vinna.
Jnf. 50/ 44.
Job. 41/1.

20 So heyred nu þ Raaded DROTTins/ s̃ hñ hefur yfer Edom/ z hñs hugan s̃ hñ hefr yþer þm̄ Jñbyggiurunū j Theman. Huad gillder? [b] ef ad þr Hirdarapilltar skulu ecke dra ga þa/ z nidur briota þra Bwstade. 21 So ad Jordeñ skal biþast vid/ nær ed þr falla/ huør vm þuerañ añañ/ og þeirra Hroopan skal heyrast j hia Haþenu Rauda. 22 Sia þu/ Hann flygur vpp hingad sem ein Ørn/ z hñ mun wtbreida sijna Vænge yþer Bazra. A þm̄ sama tijma skulu Hiørtun Kappaña j Edom/ vera lijka sem eitt Konu Hiarta/ j Barnburdar sott.

b (Hiardarpill tar) Høþdingia ña z Høþudsman na Folk/ Þui Hir darar kallast hier kvørucina Høþd ingiar / Þeir sem þada skulu þa go du / Eñ straþþa þa Jllu.

23 A moote Damascum.

Esai. 17/1.

HEmath z Arpad eru aumlega stadd^r / þær vantreysta sier / Þuiad þær heyra eitt jllt ry ckte/ þr s̃ bwa vid Hafed eru so hrædder ad þr kuña øngua hujlld ad hafa. 24 Damasc us er Huglaus/ z flyr vndan/ Hū skielþr/ z er j Angist z Harmkuælū/ s̃ Kona j Barn

soll. 25 Huørnen̄ þa? Er hn̄ nu ecke yfergiefen̄ sa hin̄ Nafnfræge/ z gledelege Stadurenn? 26 Þar þ skulu hn̄s Æskumen̄ þar nidur slegner liggia a hn̄s Strætū/ Og allt hn̄s Stríds folk forganga/ a þeim sama tíma/ seiger DROTTin̄ Zebaoth. 27 Og eg vil setia Elld j Mwrueggena til Damascum/ so ad hn̄ skal foreyda þm̄ Herbergiunum BenHadad.

28 Mote Kedar og þui Kongsrijkenu Hazor/ Huørt Nabochodonosor Konungur af Babylon sloo.

Kedar.

SO seiger DROTTin̄/ Standed vpp z fared vpp j Kedar / z foreyded þm̄ Børnunū a Mote Austrenu. 29 Men̄ skulu taka þra Bwstade z Hiarder / þra Landtiølld/ øll Verkfære/ z þeirra Vlualllda skulu þeir j burt flytia/ z þeir skulu hrædelegana kalla ad þeim allt vm kring.

Hazor.

30 Flyed vndan̄ / hafed ydur snarlega burt þadan̄/ byrged ydur diwpt nidur/ þier Hazor In̄ byggiarar/ seiger DROTTin̄/ Þuiad Nabochodonosor Kongurenn af Babylon hefur nock ud j Sin̄e vid ydur/ z hn̄ huxar til ydar. 31 Fared a fætur/ z ferdest vpp þangad moote þui Folke sem gnog hefur til/ z ogglaust byr/ seiger DROTTin̄ / Þeir haþa huorke Portdyr nie Hurdar Steingur/ z bwa einersaman̄. 32 Þeirra Vlualldar skulu gripner verda/ z þra hid mikla Fie j burt teked verda. Og eg vil burt dreifa þm̄ j alla Vinda/ sem bwa j Aþkim unum/ z af øllū Aattū vil eg læta þra Ogiæfu koma yfer þa/ seiger DROTTin̄. 33 So ad Hazor skal verda Dreka bæle/ z ein eilyfleg Eydemørk/ so ad eingen̄ skal bwa þar/ z eige nøckur Madur skal hafa þar sitt Heimele.

(Elam) þeir Persar

34 HEtta er þ Ord DROTTins/ sem skiede til Jeremiam Propheta/ a mote Elam/ j Vpphafe Rijkisstiornar Zedechia Kongsins Juda/ z sagde. 35 So seiger DRottin̄ Zebaoth/ Sia þu/ Eg vil sundur briota Elams Boga/ þra hid ædsta Vellde. 36 Og eg vil læta þa fiora Vindana/ wr þm̄ fiorū ættū Himensins koma yfer þa/ Og eg vil j burt dreyfa þm̄ j alla þa somu Vinda/ so ad þar skal ecke neitt Folk þ til vera/ ad eige skule þāgad kōa hiner burt reknu af Elam. 37 Og eg vil giora Elam duglausan̄ þ sijnū Ouinū/ z þ þm̄ sem stunda epter þra Lijfe/ z eg vil læta Ogiæfu koma yfer þa med min̄e Grimdar reide/ seiger DROTTin̄. Og eg vil senda Suerded a baktil vid þa/ þangad til ad eg hefe vpprykt þm̄. 38 Eg vil setia min̄ c Stol j Elam/ z eg vil þkoma þar bæde Kongenū z Hoþdingiunū/ seiger DROTTin̄. 39 En̄ a epterkomande tijmum vil eg snua Herleidinguñe Elam/ seiger DROTTin̄.

c (Stool) Þad er Alexander hin̄ mikle/ sa sem yþer van̄ Elam.

L.

Babylon. Esa. 13/1. z 14/1. Sup. 25/9.

HEtta er þ Ord sm̄ DROTTin̄ talade þ Jeremiam Propheta/ a mote Babylon z Landenu þra Chaldeansku. 2 Kun̄giøred þ a medal Heiden̄aÞioda z læted þ hlioma/ Setied vpp Merked z læted þad hlioma/ og byrged þad ecke nidre/ z seigied/ Babylon er vnn̄en/ Bel stendur med Skøm/ Merodach er j sundur broten̄/ hen̄ar Afguder standa med Skøm / z hen̄ar Skwrgod eru sundurbroten̄. 3 Þuiad þar ferdast eitt Folk vpp af Nordrenu/ a moote þeim/ sem þra Land skal j eyde leggia/ so ad eingen̄ skal þar jn̄e bwa/ helldur skulu bæde Men̄ z Fienadur flya j burt þadan̄.

Þetta er Heimferd leyþe Gydinga wr Babylon/ þyrer Kong Cyrum.

4 J Þm̄ somu Døgū z a þeimsama tijma/ seiger DROTTin̄/ skulu Jsraels Børn m̄z børnū Juda/ koma z fara hingad grætande/ z leita DROTTins Guds þra. 5 Þeir munu spyria epter Veigenū til Zion/ z snua sier þangad/ Komed/ z nalægiū oss til DROTTins/ med einum eilijfum Sattmaala/ sem alldrei mun forgleimdur verda. 6 Þui ad mitt Folk er so sem ein gløtud Hiørd/ Þeirra Hirdarar haþa leidt þa afvega/ z læted þa villast a Fiollū/ so ad þr geingu af Fiøllūum ofan a Hædernar/ z forgleymdu so sijnum Hiardarhwsum. 7 Allt huad sem þa fan̄/ þ vppsuelgde þa/ z þra Ouiner sogdu/ vier giorum þ ecke oriettelega/ af þui þeir hafa syndgast a mote DROTTne/ j Bwstad Riettlætesins/ z a moote þm̄ DROTTne sem er vonen þra Forfedra.

Vt af Foreyd slu Babylonar Esa. 47. 1.

8 Flyed wt aþ Babylon/ z fared j burt af Chaldea Lāde/ z hegded ydur sem Kiarnhafrar þ Hiørden̄e. 9 Þuiad sia þu/ Eg vil vppvekia miken̄ Flock margra Þioda / af þui Landenu j mote Nordrenu/ z flytia þad vpp j moote Babylon/ þr skulu bwa sig vpp a mote hen̄e/ huør ier hana skulu z vin̄a/ Hans Skeyte eru sm̄ eins Gods Strijdsman̄s/ sm̄ ei fara a mis vid. 10 Og Landed þra Chaldeansku skal verda eitt Herfang/ so ad aller þeir s̄ þ ræna sku þar noog af

nog af fæ/seiger DROTTIN. 11 Þar ꝥ ad þier gledied ydr af þui / ⁊ hroosed ydr vm ꝥ/ ad þier hafed rænt mijna Arfleifd/⁊ þier stockud vpp s̃ feiter Kalfar/ ⁊ hneggiudud sem sterker Hestar. 12 Ydar Moder stendr mz storre skom̃/ ⁊ hun sem ydr hefr fædt/ er til Hadungar ord en̄/Sia þu/a mzal Heidingian̄a er hun hin sijdsta/Foreydd/Þurr ⁊ eyde. 13 Þuiad ꝥ saker Reide DROTTIns/hlytur hun Obygd/ og med ollu j eyde ad vera/so ad aller þr s̃ fram̄ ganga hia Babylon/skulu vndrast ꝥ/⁊ blystra yfer ollum hen̄ar Plagum.

14 Bwed ydur til/þier allar Skytturnar/vtan̄ vm kring Babylon/skioted vppa hana/spared ecke Skeytenn/þt hun hefur syndgast a mote DROTTNe. 15 Gledied ydur yfer hen̄e allt vm kring/hun hlytr ad giefa sig/hen̄r Grundveller eru fallner/hen̄ar Mwrueggir eru nidr broter/þt ꝥ er Hefnden̄ DROTTins/hefned ydar a hen̄e/giored vid hana so s̃ ꝥ hun hefur giort. 16 Vppryckted af Babylon/bæde Sædmon̄um ⁊ þm̃ er vppskiera / so ad huor snue sier til sijns Folks/⁊ huor flye burt j sitt Land/fyrer þui Suerdenu Tyrannans.

17 ISrael hlaut ad vera ein sundur tuistrud Hiord/s̃ Leonen hafa j burt dreyft. Fyrst upp æt þa Konguren̄ af Assyria/þar næst kwgade þa Nabochodonosor/Kongurenn af Babylon. 18 Þar ꝥ seiger DROTTin̄ Zebaoth/Gud Israels so/Sia þu/eg vil vitia heim Kongsins af Babylon/ ⁊ hn̄s Lands/lijka sem eg hefe heim vitiad Kongsins af Assyria. 19 En̄ Israel vil eg flytia heim aptr til sijns Heimelis/so ad þr sku sier Fædslu fæ vppa Charmel ⁊ Basan/⁊ Þra Saler skulu saddar verda/vppa Fiallenu Ephraim/ ⁊ Gilead. 20 A þeim sama tijma/⁊ a þm̃ Dogum̄/skal leitad vera ad Misgiordum Israels/seiger DROTTin̄/En̄ þar mun̄ onguar til vera/⁊ ad Syndum̄ Juda/⁊ þar munu onguar finast. Þuiad eg vil fyrergiefa þær/þeim sem eg læt epter verda.

Huggun

21 FAr vpp a mote þui Lande s̃ alla hefr [a] hugmodad/far vpp þangad j mote Inbyggiurunum̄ Heimsoknaren̄ar/Eydelegg ⁊ nidrdrep þra Epterkoendr/seiger DROTTin̄/ ⁊ gior ꝥ allt s̃ eg hefe boded þier. 22 Þar er eitt Strijdsheroop j Landenu/⁊ stor Anaud. 23 Huorneñ geingur ꝥ til/ ad sa Hamaren̄ allrar Verallðaren̄ar / er sundur broten̄ ⁊ nidur sleigen̄? 24 Huorneñ geingr ꝥ til/ad Babylon er so j eyde vorden̄ a medal allra Heidingia? Eg hefe sett Snoru ꝥ þig Babylon/þar ꝥ ertu eirnen̄ Herteken̄/nidur en̄ þig varde þss/þu ert funden̄ ⁊ hondlud/Þuiad þu hefur stært þig j giegn DROTTNe. 25 DROTTin̄ hefur vpploked sijne Hirdslu/⁊ frambored Vopnen̄ sijnar Reide/Þuiad þessu hefr DROTTin̄ DROTTin̄ Zebaoth til vegar komed j Lande þra Chaldeanskū.

[a] (Hugmodad) hefr hryggt ⁊ styggt Gud og Men̄/ sm̃ er þess verdt ad þss sie heim vitiad aptur.

26 Komed hingad a mote hen̄e þier af Endemorkunum / Luked vpp hen̄ar Kornhwsum/Kasted hen̄e j eina Hrwgu/⁊ foreyded hana/so ad þar verde ecke neitt epter. 27 Dreped oll hen̄ar Born/⁊ leided þau ofan̄ til Slatrunar beckjsins/ Vei þm̃ / Þuiad sa Daguren̄ er komen̄/þeirra Vitiunar tijme. 28 Þar heyrest þeirra Hroop sem flyia/⁊ þeirra sem vndann hafa komest/wr Landenu Babylon/so ad þeir kun̄giore j Zion Hefndena DROTTins/ Guds vors/⁊ Hefndena hn̄s Musteris.

29 Kalled marga a mote Babylon/þr s̃ span̄ed Bogana/⁊ legged ad hn̄e allavega/þier allar Skytturnar/⁊ læted onguan̄ þan̄ komast/Gialded hen̄e sem hun hefur verdskulldad til/ Giored vid hana so sem ꝥ hun hefr giort/þt hun hefur hondlad drambsamlega j giegn DROTTNe/hinu Heilaga j Israel. 30 Fyrer þad skulu hen̄ar Æskumen̄ falla a hen̄ar Strætum. Og aller hen̄ar Strijds Men̄ skulu forganga þan̄ sama tijma / seiger DROTTin̄. 31 Sia þu/Þu hin Drambsama/Eg vil til vid þig/seiger DROTTin̄ DROTTin̄ Zebaoth/Þuiad þin̄ Dagur er komen̄/sa Tijmen̄ þin̄ar vitiunar. 32 Þa skal sa hin̄ Drambsame nidur hrinia ⁊ falla/so ad eingen̄ vpprcyse hn̄/Eg vil setia Elld j hans Stade/huor ed foreyda skal ollu þui huad j kringum hn̄ er.

33 SO seiger DROTTin̄ Zebaoth/Sia þu/þad Israels Born mz Bornum̄ Juda hl ioota ad lijda Yfergang og Orietttinde/ aller þeir sem þa Hertekna j burt fluttu/ hallda þeim/⁊ vilia þa ecke lausa læta. 34 En̄ þra Frelsare er oflugur/Hn̄ heiter DROTTin̄ Zebaoth/hn̄ mun̄ ⁊ framkuæma þra Mælefne/ so ad hn̄ mun læta Landed hvilast/⁊ Inbyggiarana j Babylon skialfande verda.

35 Suerded skal koma/seiger DROTTin̄/yfer þa Chaldeanskū/ ⁊ yfer Inbyggiarana j Babylon/yfer hen̄ar Hofdingia/⁊ yfer hen̄ar Spekinga. Suerded skal koma yfer hen̄ar Spæsagnarmen̄/so ad þr skulu ad Vitleysingum̄ verda. 36 Suerded skal koma yfer hen̄ar hina Oflugu/so ad þeir skulu Duglauser verda. 37 Suerded skal koa yfer hen̄ar Hesta ⁊ Vagna/⁊ yfer allan̄ Almwgan̄/s̃ þar er j hn̄e/so ad þr skulu verda ad [b] Konum̄. Suerded sk koma

[b] Konur sem kueina j Barns Fædingu.

yfer hennar Fiesioodu/ so ad þeir verde rænter. 38 Þurkuren skal koma yfer hennar Vatzfoll so ad þau skulu j burt þorna/ þuiad þad er eitt Skurgoda land/ og treyssar vppa sijna hræde lega Afgude. 39 Þar fyrer skulu grimmleg Dyr og Fuglar þar jnne bwa/ og þeir Vngu Strutsfuglar/ og hun skal alldrei framarmeir bygd verda/ og enginn skal bwa j henne hiedan af/ vm Allder og ad Eilijfu. 40 Lijka sem þad Gud hefur kollkastad Sodoma og Gomorra/ medur þeirra Nagronnum/ seiger DROTTINN/ so þar skal enginn jnne bwa/ nie nockur Madur þar jnne Hws hafa.

Gen. 19/25.
Esa. 13/19.
Esa. 13/20.
Sup. 49/18.

41 SJa þu/ Þar kiemur eitt Folk af Nordrenu/ marger Heidingiar/ og marger Kongar skulu taka sig vpp fra Sijdu Landsins. 42 Þeir hafa Boga og Skiolldu. Þeir eru grimmlegier og Omyskunsamer/ þeirra Hliod eru so sem Siofarhliood/ þeir rijda a Hestum tilbwner sem Bardagamenn/ a mote þier þu Dotturen Babylon. 43 Nær ed Kongurenn af Babylon heyrer Ryckted af þeim/ þa mun hann læta Hendur falla/ honum skal so þrongt og angursamt vid þad verda/ sem Konu j Barnsott. 44 Sia þu/ hann kiemur vpp hingad sem annad Leon/ j fra þeirre Drambsomu Jordan/ j mote þeim sterku Hybylum/ Þuiad eg vil læta hann snarlega þangad hlaupa. Og hum veit huor sa c Vnge Sueinnenn er/ sem eg vil wtbwa a mote henne? Þui huor er mier jafn? Huor vill kienna mier nockud? Og huor er sa Hirderenn/ sem standa kann a mote mier?

c (Vngesueinnenn) Alexander Magnus.
Sup. 49/19

45 So heyred nu Rædagiordena DROTTINS/ þa sem hann hefur yfer Babylon/ og hans Hugsaner sem hann hefer yfer þeim Innbyggiurunum j Chaldea Lande. Huad skal gillda/ ef þeir hiner vngu Hirdararner skulu ecke draga þa/ og foreyda þeirra Bwstade? 46 Og Jordenn mun skialfa wt af þui Næreystenu/ og þad mun hlioda a mzal Heidingianna/ nær ed Babylon verdur vnnenn.

LI

Babylon

SO seiger DROttinn/ Sia þu/ eg vil vpp vekia einn huassann Vind a mote Babylon/ og a mote hennar Innbyggiurum/ þeim sem sig hafa sett a mote mier. 2 Eg vil senda wt þa ed vinsa til Babylon/ sem hana skulu vinsa/ og hennar Lande j burt soopa/ Þeir ed alla vegana skulu vera j kringum hana/ a Deige hennar Olucku. 3 Þuiad hennar Skyttur munu ei skiota/ og hennar briniudu Strijdsmenn skulu ei kunna ad veria sig. So spared nu ecke hennar Yngismenn/ Dreped nidur allt hennar Herlid. 4 So ad hiner j Helslegnu ligge drepner j Chaldea Lande/ og þeir hiner j giegnum lagdu a hennar Strætum. 5 Þuiad Jsrael og Juda/ skulu eige Eckiur yfergiefnar vera af þeirra Gude/ DROTTNE Zebaoth/ þuiad Landed þeirra hinna hefur miog þunglega synd gast a mote hinum Heilaga j Jsrael. 6 Flyed wr Babylon/ so ad huor biarge sinne Sælu/ so ad þier fortapest eck j hennar Misgiorninge/ Þuiad þetta er sa Hefndartijmenn DROTTins/ hann sem er Endurgialldarenn/ og hann vill endurgiallda henne.

Esa. 48/20.
Apoc. 18/4.
a (Galder) Sem hroosa sier Drambsamlega sem Gyker.
Esa. 21/9.
Apoc. 14/8.

7 Sa Gull Kaleikurenn j Babylon/ sem alla Verølldena hefur giort Druckna/ hann er j Hende DROTTins/ af hennar Vijne hafa drucked allar Heidnar Þioder/ þar fyrer þa hafa aller Heidingiar orded so a galder. 8 Huørsu skyndelegana þad Babylon er fallenn og nidurbrotenn/ æp ed yfer henne/ Taked eirnenn Smyrsl til hennar Særa/ ef ad so kynne ad skie/ ad hun mætte læknud verda. 9 Vier læknum Babylon/ enn hun vill ecke Heilbrygd verda. Þar fyrer lætum hana fara/ og førum huør til sijns Lands/ þuiad hennar Refsing tekur vpp j Himenenn/ og nemur vnder Skyenn. 10 DROTTINN hefer frammflutt vora Riettlæting/ Komed/ lætum oss vpp telia þau Dasemdarverkenn DROTTins Guds vors/ til Zion.

11 Ja/ fæged Skeytenn/ og tilbwed Skiølldune. DROTTINN hefur vpp vaked Hugenn þeirra Konganna af Meden/ Þuiad hans Hugsaner standa a mote Babylon/ þad hann vilie fordiarfa hana/ Þuiad þetta er Hefndenn DROTTins/ Hefndenn hans Musteres. 12 Ja setied nu vpp Merkenn a Murueggiunum j Babylon/ Taked jnn Vardhølldenn/ setied til Vokumennena/ tilskicked Vaktena/ þuiat DROTTINN hann huxar nockud/ og hann vill eirnenn framkuæma þad sama/ sem hann hefur talad a mote þeim Innbyggiurunum j Babylon. 13 Þu sem byr j hia þui hinu mikla Vatnenu/ og hefur stora Fiesioodu/ þijn Ending er komenn/ og þijn Agyrnd er wte. 14 DROTTINN Zebaoth hefur suared vid sijna Sæl/ Eg vil fylla þig vpp med Mønnum/ lijka sem ad være þad Kefer/ Þeir skulu kueda þier Vijsu.

Supr. 10/12.

15 HAnn sem giort hefur Jordena fyrer sinn Krapt/ og tilbwed Jardarkringluna med sijnum Vijsdome/ og hann sem Himenenn hefur tilreidt so skyckanlega.

16 Nær ed hann lyster Reidarþrumunne/ þa er þar noglegt Vatn vnder Himnenum/ hann vpp

dreguꝛ

dregur Þokuna j fra Jardareñar enda.

Nañ giører Elldingar j Regnenu/ z lætur Vindeñ koma wr leynelegum Aattum. Psalm.135/7.

17 Aller Meñ eru Daarar med siñe b Konst/ z aller Gullsmider standa skamader med sijnar Likneskiur/ Þuiad þeirra Afguder eru Suikræde/ z hafa ecke Lijf.

18 Þad er ølldungis eckert/ z suiksamlegt Verk/ Þeir skulu fyrerfarast/ nær ed þeirra ver dur vitiad.

b (Konst) þ er Skurgoda Kar Doonitr

19 Eñ hñ er ei so/ sa sem Jacobs Fiesiodur er/ helldur er hñ sa sem alla hlute skapar / z Is rael er sa Stafureñ hans Arfleiþdar/ hñ heiter DROTTiñ Zebaoth.

20 Þu ert miñ Hamar/ mijn Heruopn/ fyrer þig hefe eg j sundur broted Heidingiana/ z Kongarijkeñ j eyde lagt. 21 Eg vil j sundur slaa þijna Hesta z ridande Meñ/ Eg vil sundur briota þijna Vagna z Vagnmeñ. 22 Eg vil sundurlemia þijna Karlmeñ z Konur / Eg vil j sundurlemia þijna Olldunga z Vngmeñe/ Eg vil sundur lemia þijna Yngesmeñ z Meyar. 23 Eg vil sundur lemia þijna Hirdara z Hiordena/ Eg vil sundurlem ia þijna Kotkarla z þra Ok/ Eg vil sundur lemia þijna Hofdingia z Herrameñ. 24 Þuiad eg vil endurgiallda Babylon/ z øllū Iñbyggiurū Chaldeanskra/ alla þeirra Illsku/ sem þr hafa giort a mote Zion fyrer ydar Augum/ seiger DROTTiñ. Psalm.137/8.

25 Sia þu/ Eg vil til vid þig/ þu hid skadsamlega Fiall/ þu sem fordiarfader alla Verøllde na/ seiger DROTTiñ/ Eg vil wtrietta mijna Hønd yfer þig/ z vellta þier so ofan af Bi argenu/ z eg vil giøra eitt vppbrent Fiall af þier. 26 So ad þeir skulu ecke gieta teked eirn Hyrningarstein / edur Grunduallanar Stein wt af þier/ helldur þa skalltu vera ein eilijfleg Eydemørk/ seiger DROTTiñ.

27 Setied vpp Merkeñ j Landenu/ Blaased j Herlwdrana a medal Heidingiaña/ Helged hi na Heidnu a mote heñe/ Kalled a mote heñe þau Kongarijkeñ/ Ararat/ Meni z A,cenas/ tilsetied Hofudsmeñ a mote heñe/ Hafed Hestana vpp hingad/ sem hurrande Kefer. 28 Helg ed hina Heidnu a mote heñe/ sem er Kōgana af Meden med øllū sijnū Hofdingiū z Herrū/ z øllum Herradæmum þeirra Lands. 29 So ad Landed skal bifa z skielfast vid / Þuiad þær hugsaner DROTTins skulu fullkomnadar verda a mote Babylon/ so ad hñ mun giøra þ Landed Babylonar ad Eydemørku/ so ad eingeñ skal þar iñe bwa. Ascenas

30 Kempurnar j Babylon/ skulu ecke þora ad fara wt a Vølluna / helldur munu þr hallda sig iñe j sijnū Kostulū/ þra Hreyste er wtgiørd/ z þr eru vordner c Konr/ þra Bwstadr er vppbrendr/ z þra Slagbrandar j sundurbrotner. 31 Hier hleypr eirn/ þar añar/ huør moot ødrum/ z eirn Sendebodeñ mæter hier z þar/ huor ødrū/ ad þr kuñgiøre þ Kongenū af Babylon / þ hans Stadur sie yfer vñeñ/ allt til enda. 32 Og Hafnernar iñtekn ar/ z Siafardijkeñ vppbrend/ z Bardagameñerner Huglauser ordner.

c (Konur) þ er/ vantreystande z hrædder sē Konur j Barns sængu.

33 Þuiad so seiger DROTTiñ Zebaoth /Gud Israels/ Dottureñ Babylon hun er lijka sem eitt Kornhlødugolf/ nær ed þeir preskia þar a/ heñar Kornskiera skal snarlega koma. 34 Nabochodonosor Kongureñ j Babylon hefur vppeted z fyrerkomed mier/ hñ hefr giørt eitt tomt Kier af mier/ hñ vppsuelgde mig sē eirn Dreke/ hñ vppfyllde siñ Kuid af mijnu besta/ Hañ hefur wtreked mig. 35 Eñ nu munu koma yfer Babylon þau Orettindeñ/ sem Baby lon giørde mier/ z mijnu Hollde seiger hun sem bygger j Zion/ z mitt Blood yfer þa Iñbyg giendr j Chaldea Lande/ seiger Jerusalem.

d (Druckna) þ er/ Eg vil lata þa Diarflega vpp-skwka/ allrar Ver allrar Gotz z Lyde/ enn þegar þa minst varer/ skal Suefn yfer þa koma/ so ad þeir skulu þorganga ad eilijfu.

36 Þar þ seiger DROTTiñ so/ Sia þu/ eg vil framfylgia þijnu Mæalefne/ z hefna þijn/ Eg vil vppþurka heñar Sio/ z lata heñar Vatzbruña vpp þorna. 37 Og Babylon skal ve rda ad eirnre Griothrwgu/ z ad Dreka bæle/ ad Forundran z Blystran/ so ad eingeñ skal bwa þar iñe. 38 Aller skulu þeir grenia sem Leon/ z hrijna sem Vng Leon. 39 Eg vil set ia þa j Hita med siñ Drøck/ z vil giøra þa d Druckna / so ad þr skulu glader vera/ z sofna ei lijfum Suefne/ af huøriū þeir skulu alldrei vakna/ seiger DROTTiñ. 40 Eg vil leida þa ofan/ lijka sem Lømb til Slaatrunar Becks/ so sem Hrwtana med Kiarnhofrunum.

41 Hvñeñ er Sesach yferuñeñ/ z þeir hiner nafnfrægu j allre Verølldeñe/ eru so høndlader/ Huørneñ er Babylon ordeñ so til Forundrunar/ medal Heidingiaña? 42 Siafarhafed er geinged yfer Babylon/ z hun er huleñ af þeim fioldanum Bylgnaña/ þess hins sama. 43 Heñar Stader eru j eyde lagder/ z ordner ad þurru Eydelande/ ad þui Landenu sem eingeñ byr iñe/ z þar ed eingeñ Madur geingur iñe. 44 Þuiad eg hefe vitiad Bels j Babylon/ z dreiged þ wt af hñs Kuerkum/ sem hñ hafde iñsuelgt/ z þr hiner Heidnu skulu ecke framar meir hlaupa til hans/ Þuiad Mwrueggerner j Babylon eru eirneñ nidur fallner.

Sesach Jerem.25/12

Fared

45 FAred wt mitt folk/ z biarge huor sine Sælu fra þre Grimdar Reidene DROTT ins. 46 Ydart Hiarta mætte annars bliugt verda/ z Hrædslufullt/ af þui Hroopenu sem Menn munu heyra j Landenu. Þuiad a Aarenu skal þar wtganga eitt Hroop/ z epter þad hid sama/ a þui odru Aarenu eirnen eitt Hroop/ yfer Oþrijke j Lande nu/ z huor Hofdingien mun vera j mote odrum.

47 Þar fyrer sia þu/ Sa tijme kiemur/ ad eg vil vitia Afgudanna j Babylon/ z allt hennar Land skal verda til Skammar/ z hennar j Helslegnu skulu liggia þar jnne. 48 Himen z Jord z allt huad þar er j/ skal gledia sig yfer Babylon/ ad hennar Foreydslu men eru komner af Nordrenu/ seiger DROTTinn. 49 Og lijka sem Babylon fellde þa Helslegnu j Jsrael/ so sku lu þeir hiner j Helslegnu fellder verda j Babylon j ollu Landenu.

50 So fared nu burt þier s komest hafed vndann Suerdenu/ z tefied ecke/ hugsed til DROTTins j fiarlægu Lande/ z læted Jerusalem vera j ydru Hiarta. 51 Vier vorum skammader þa vier hlutum ad heyra þa Forsmæn/ z Skommen hulde vort Andlit/ þa hiner annarlegu komu yfer Helgedomen j Huse DROTTins. 52 Þar fyrer siaa þu/ Sa Tijme kiemur seiger DROTTinn/ Þad eg vil vitia hennar Afguda/ z þeir sem Banuæner eru af Sarum/ skulu styn ia j ollu Landenu. 53 Og þo ad Babylon stijge vpp j Himenenn/ og giorde sig fasta j Hædunum/ þa skyllde þo Foreydslumennerner koma fra mier/ yfer hana/ seiger DROTTinn.

54 Menn heyra Hrooped j Babylon/ z stoora Eymd j Chaldea Lande. 55 Þuiad DROTTinn foreyder Babylon/ hann foreyder hana med so storu Hroope z Hareyste/ þ hennar Bylgiur þær dynia/ so s mikel Votn. 56 Þuiad Foreydslumadurenn er komenn yfer Babylon/ hennar Hreystemenn skulu Hertekner verda/ hennar Bogar j sundur brotner/ þt Gud Hefndarenn ar DROTTinn endurgielldz henne. 57 Eg vil giora hennar Hofdingia z Vijsdoms Menn/ Herra og Hofudsmenn z Strijdsmenn Druckna/ so ad þeir skulu sofna eilijfu Suefne/ af huorium þeir skulu alldrei vpp vakna/ seiger sa Kongurenn sem heiter DROTTinn Zebaoth.

58 So seiger DROTTinn Zebaoth/ Þeir Mwrueggierner hinar miklu Babylon/ skulu ne dan til grafner verda/ z hennar hin hæfu Port / skulu med Ellde vpp tendrud verda/ so þad Erfided Heidingianna skal til forgiefens verda/ z þ skal brent verda/ sem Folked vpp bygde med Erfidismunum.

Seraia.

59 ÞEtta er þ Ord s Jeremias Prophete baud Seraia syne Neria/ Son Mahsea/ þa ed hann for til Babylon/ med Zedechia Kongenum Juda/ a þui fiorda Aarenu hans Kongs Rijkes/ z Seraia var einn Fridsamur Hofdingie. 60 Og Jeremias hann skrifade alla þissa Ogiæfu j eina Bok/ s koma skyllde yfer Babylon/ s eru oll þesse Orden/ huor ed skrifud eru a mote Babylon. 61 Og Jeremias sagde til Seraia/ Nær þu kiemur til c Babylon/ þa sia so til/ z les oll þesse Ord. 62 Og seig þu/ DROTTinn/ þu hefur talad j giegn þssum Stad/ ad þu villder afmaa hann/ so ad eingenn skal bwa þar jnne/ huorke Menn nie Fienadur/ Hell dur skal hann j eyde vera eilijflegana. 63 Og nær ed þu hefur wtlesed Bokena/ þa bitt einn Stein vid hana/ z kasta henne so wti Phrath. 64 Og seigdu so/ Lijka so skal Babylon nidur sokt ooda z ecke vpp aptur koma fra þre Ogiæfune s eg vil leida yfer hana/ helldur þa skal hun forganga.

c (Babylon) Þad skiede fyrer Hertleggingena/ kannskie til ad vei ta Kongenum af Babylon styrk.

So langt hefur Jeremias talad.

LII

ZEdechias var eins Aars z tuttugu gamall/ þa ed hann vard Kongur/ z hann rijkte j Ellefu Aar til Jerusalem/ Hans Moder hiet Hamutal/ Dotter Jeremia af Libna. 2 Hann giorde þ s DROTTne jlla lijkade/ lijka so s ad Joachim hafde giort. 3 Þuiad Reide DROTTins gieck yfer Jerusalem z Juda/ þangad til ad hann j burt fleygde þeim fra sijnu Auglite/ z Zedechias fiell fra Kongenum af Babylon.

Zedechias. 4. Reg. 24 / 18. 2. Paral. 36 / 11. Sup. 37 / 2.

4 EN a þui Niunda ærenu hans Kongs Rijkis/ a þeim tijunda Deige hins tiunda Manadar/ þa kom Nabochodonosor/ Kongurenn af Babylon/ mz allann sinn Her a mote Jerusalem/ z settest vm hana/ z giorde Heruirke vtann vm kring hana. 5 Og Stadurenn var so vmsetenn/ allt til hins Ellefta ærsins Kongsins Zedechia. 6 Enn a þeim niunda Deigen um hins fiorda Manadar/ took Hungred miog ad vaxa j Stadnum/ z Folked j Landenu hafde onguann Mat til meir ad eta. 7 So brutust Menn jnn j staden / z aller Strijds Menn flydu vndann/ z fooru af Stadnum a Nattarþele/ vm þann Veigenn ad Portenu a Millum tueggia Mwrveggia/ sem er j hia Konungsins Alldingarde.

Sup. 39 / 1. 4. Reg. 25. 1. Historia wt af Foreydslu Jerusalem. Jerusalem vm setinn/ vnnenn rænd og brend.

8 Enn þr

Eñ þeir Chaldeanſku láu j kringū Stadeñ. Og þa ed þeir fooru wt Veigeñ ad Eyde morkeñe. 8 Þa ſokte Hereñ Þra Chaldeanſku epter Kōgenū/ ꝛ toku Zedechiam a þm̄ Voll um hia Jericho/ þa tuiſtradeſt allt hn̄s Lid j burt fra hm̄. 9 Og þr gripu Kongeñ/ ꝛ høfdu hn̄ vpp til Kongſins af Babylon/ j Riblath/ ſm̄ liggur j Landenu Hemath/ Hn̄ ſagde Dom yfer hm̄. 10 Þar liet Kongureñ af Babylon drepa Børneñ Zedechiæ fyrer hn̄s Augum/ Hañ ſloo ꝛ j Hel alla Høfdingia Juda/ j Riblath. 11 Eñ a Zedechia liet h añ ſtinga wt Augun/ ꝛ binda hn̄ med tueimur Vidium/ ꝛ Kongureñ af Babylon/ flutte hn̄ ſo til Babylon ꝛ ſette hn̄ j Fangelſe/ þangad til ad hn̄ andadeſt.

Zedechias

12 A Þm̄ tiunda Deigenū hins fimta Manadarins/ ſ̄ var þ Nitianda Aared Nabochodonoſors Kongſins af Babylon/ kom Nebuſar Adan Høfudsmadureñ/ ſ̄ med jafnade var hia Kongenū j Babylon/ til Jeruſalem. 13 Og brende vpp Hws DROTTins/ og Kongſins Hws/ ꝛ øll Hwseñ j Jeruſalem/ øll þau ſtooru Hwſeñ brende hn̄ vpp med Ellde. 14 Og allur ſa Hereñ Þra Chaldeanſku ſem var hia Høfudsmañenū/ nidur rifu Mwruegg ena/ kringū alla Jeruſalem. 15 Eñ þ Orijka Folked/ ꝛ añad Folk ſem eñ var epter j Stadnum/ ꝛ þr ſ̄ geingzed høfdu a Hendr Kongenū af Babylon/ ꝛ þ añad Handverks Folk ſ̄ ept' var/ þa flutte Nebuſar Adan Høfudsmadureñ Hertekna j burt. 16 Og af þui Fatæka Folkenu a Lādsbygdeñe/ liet Nebuſar Adan Høfudsmadureñ vera Vijngardsmeñ ꝛ Akurkarla.

17 EN þa Koparſtolpana j Hwſe DROTTins/ ꝛ Stolana/ ꝛ þ Koparhafed j Hwſe DROTtins/ ſundr brutu Chaldeanſker/ ꝛ fluttu allā þn̄ Malmeñ til Babylon. 18 Og Katlana / Sleifarnar/ Hnijfana/ Mūlugarnar/ Matkrokana/ ꝛ øll þau Koparkiereñ ſem Meñ pløgudu ad hafa til Guds þionuſtu/ þa tooku þr j burtu. 19 Þar til með tok Høfudsmadureñ allt þ j burt ſ̄ Gull ꝛ Silfr var/ bæde Bikara/ Glodarker/ Munlaugar Katla/ Lioſaſtiaka/ Skeider ꝛ Skaler. 20 Þa tuo Stolpana/ þ eina Hafed/ þa Tolf Koparvxana/ ſ̄ j ſtadeñ Stolaña ſtodu/ huøria Salomon Kongr liet giøra til Hwſs DROTTins/ Malmureñ af øllū þſſū Kierū/ var ſo mikell/ ad hn̄ vard eige Veigeñ.

2 Reg. 25/13.

21 Eñ þr tueir Stolpar/ var huør vm ſig Atian Alna hár/ ꝛ ein Snwra/ Tolf Alna laung vafdeſt j kringū þa/ ꝛ hun var fiøgra Fingra þyck ꝛ hol jñañ. 22 Og vppa huørium fyrer ſig/ ſtood eirn Koparhnappur/ fim̄ Alna Hár/ ꝛ þar voru giørd vtan vm kring huørn Hnappeñ Granata Eple/ øll ſamañ wt af Kopar/ ꝛ eirn Stolpeñ var ſem hiñ añar/ ꝛ þau Granata Epleñ lijka ſo. 23 Eñ þau Granata Epleñ voru ſex ꝛ Nijutijger þar vppa/ ꝛ øll Granata Epleñ voru Hundrad a eirne Liſtu allt vm kring.

24 OG Høfudsmadureñ took Preſteñ Seraia/ af þeirre Fyrſtu Skipuneñe / ꝛ Preſteñ Zephania af þre añare ſkipuneñe/ ꝛ þria Dyravorduna. 25 Og eirn Hirdſuein vt af Stadnum/ ſem var ſettur yfer Strijdsfolked / ꝛ ſio Meñ þa ſem vera áttu hiá Kongenum/ þr ed funduſt j Stadnū/ þar til med Sopher þañ Hershøfdingiañ ſem vanr var ad velia wt Leidangurs Lided/ þar til ſextijgu Meñ af Landsfolkenu/ ſem funduſt j Stadnū 26 Þeſſa took Nebuſar Adan Høfudsmadureñ / ꝛ flutte þa til Kongſins af Babylon j Riblath. 27 Og Kongureñ af Babylon Drap þa j Riblath/ ſem liggur j Landenu Hemath. Þañeñ vard Juda j burt fluttur af ſijnu Lande.

28 ÞEtta er þ Folk ſ̄ Nabochodonoſor burt flutte/ ſem er a þui ſiøunda árenu/ Þriar Þuſunder/ þria ꝛ Tuttugu Gydinga. 29 Eñ a þui Atianda árenu Nabochodonoſors/ Atta Hūdrud þriatijge ꝛ tuær Sáler/ af Jeruſalem. 30 Og a þui þridia ꝛ tuttugaſta árenu Nabochodonoſors/ j burt flutte Nebuſar Adan Høfudsmadureñ/ ſio Hundrud Fiorutijge ꝛ fim̄ Sáler af Juda. Allar Sáler eru fiorar Þuſunder ꝛ ſex Hundrud.

Talañ þeirra Herleiddu.

31 EN a þui Þrijtugaſta ꝛ ſiøunda Aarenu/ epter þ ed Joachim Kongureñ Juda var j burt fluttr/ a þm̄ Tuttugaſta ꝛ fimta Deige hins tolfta Mā adar/ vpphoof Euil Merodach Kōgureñ af Babylon/ a þui Aarenu ſ̄ hn̄ vard Kongr/ Høfud Joachims Kōgſins af Juda/ ꝛ liet hn̄ wt af Myrkuaſtofuñe. 32 Og talade vinſamlega vid hn̄/ og ſette hn̄s Stool/ yfer Stoolū Þra Kongaña ſ̄ hia hm̄ voru j Babylon. 33 Og hn̄ vmſkipte vid hn̄ þm̄ Klædnade ſ̄ j Myrkuaſtofuñe hafde hn̄ haft/ ſo ad hn̄ át med hm̄ alla tijma/ ſo leinge ſ̄ hn̄ lifde. 34 Og hm̄ vard alltijd gieſed ſitt vpphellde af Kongenū til Babylon/ ſo ſ̄ hm̄ var tilſeinkad þa Stund hn̄ lifde/ allt til hn̄s endalyktar.

Joachim
Euilmerodach
2. Reg. 25/27.

Ender Prophetans Jeremiæ

Harmagratur Jeremiæ

I

HVørneñ liggur ſu Borgeñ j eyde/ ſem full var med
Folk? Hun er ordeñ ſ ein Eckia/ſu ſ var ein Hofdingia Kuiña a med
al þra Heidnu/ ꝛ Drottingeñ j Londunū hlyt: nu Skattgilld ad vera.
2 Hun grætur a Nottuñe/ ſo ad Tareñ reña ofan epter heñar Kiñbein
um/Þar er eingeñ a medal allra heñar Vina/ſē hugſuale heñe/Aller
heñar Naungar fyrerlijta hana/ꝛ eru ordner heñar Ouiner.
3 Juda er herteken j Eymd ꝛ þungañ Þrældom/ hun bygger a medal
Heidingiaña/ꝛ Fiñur ongua Huijld/ Aller heñar Ofſoknarmeñ hallda
hana Jlla.

4 Veigerner til Zion liggia j eyde/af þui ad þangad kiemur eingeñ/vpp til neirnrar Hatij
dar/Allar heñar Portdyr ſtanda audar / heñar Kieñemeñ þeir Anduarpa/ heñar Meyar
eru aumlegar a ad ſia/ꝛ hun er Harmþrungeñ.

5 Heñar Motſtodumeñ eru vpphafner/Hennar Ouinum vegnar vel/Þuiad DROTTiñ
hefur fyllt. hana med Eymd/fyrer heñar mikellra Synda ſaker/ ꝛ heñar Børn eru Hertek
eñ j burt fareñ/ fyrer Ouinenum.

6 Øll Þrijdeñ er j burt fra Dottureñe Zion/ heñar Hofdingiar eru lijka ſem þeir Hrwtar
ed eckert Foodur finna/og ganga þreytter fyrer þeim ed þa framrekur.

7 Jeruſalem þeinker a þeſſum tijma / huorſu aumleg og fyrerlitleg hun er/og huorſu mi
kel Audæfe hun hefur haft fra Fyrndeñi/med þui ad allt heñar Folk liggur þar nidre vnd
er Ouinunum/ꝛ eingeñ er ſa ſem heñe hialpar / heñar Ouiner ſiaa ſina Lyſting a heñe/ og
Spotta heñar Sabbaths Daga.

8 Jeruſalem hefur Syndgaſt/þar fyrer hlytur hun ad vera ſem ein Saurug Kuiña/Aller
þeir ſem hana heidrudu/þeir forſmaa hana nu/med þui ad þeir ſia heñar Vanuirding/Eñ
hun blæs þungañ/ꝛ ſnyr aptur a bak.

9 Heñar Ohreinende þau loda vid Falldeñ a heñar Klædum/hun hafde ecke meint ad þad
munde ſo eiga ad ganga heñe ad ſijduſtu/ heñe er ſo hrædelegana nidur hrunded/ ꝛ þar med
hefur hun onguañ þann ſem heñe hugſualar. Æ DROTTJN/ Lijttu a mijna Eymd/
þuiad Ouinurenn hann þikeſt ſo mijkell.

10 Ouinureñ hefur lagt ſijna Hønd a alla heñar Dijr gripe/þuiad hun hlaut ad horfa a
þad/ad hiner Heidnu geingu jñ j heñar Helgedom/vm huad þu hefur þo boded/ad þeir ſky
lldu ecke jñkoma j þijna Samkundu.

11 Allt heñar Folk anduarpar/ ꝛ leitar ſier Fædſlu/ þeir giefa wt ſijn Klenodia fyrer Mat/
ad þeir kuñe ſo ad lijfga Sæluna / Æ DROTTiñ/Alijt þad og hygg ad þui/huorſu fy
rerlitleg eg em ordeñ.

12 Ydur ſeige eg þad/øllum þeim ſem hier fram̄ hia ganga / Skoded þad og hygged ad/hu
ort þar er nockur Sorg/ſo ſem mijn Sorg ſem eg hefe j ratad / Þuiad DROTTJN he
fur fyllt mig af Eymd/a þeim Deigenum ſiñar Grimdar Reide.

13 Hañ hefur ſent j mijn Bein/eirn Elld wt af Hædunum/ ꝛ lætur hann geyſa/hann hef
ur ſett Net fyrer mynar Fætur/ꝛ hnept mig ſo til baka/ hann hefur giort mig ad einu Ør
bæle/ſo ad eg hlyt Daglegana ad ſorga.

14 Mijnar þungar Synder eru vppvaknadar fyrer hans Refſing/ ꝛ eru j Hoopum komn
ar yfer minn Hals/ ſo ad allur miñ Mañſkapur lijdur j burt/ DROTTiñ hefur ſo wtre
idt mig/þad eg kañ ecke vpp ad komaſt.

15 DROTTJN hefur nidur troded alla mijna Øfluga/þa ſem eg hafde/hann hefur læ
ted wthroopa eitt Helgehalld yfer mier/til ad fordiarfa mijna Kaſka Yngesmeñ / DRO
TTJN hann liet Meyarnar Dottureñar Juda/troda Vijnþrwguna.

Jer. 14/17.
Inf. 2/18.

16 Þar fyrer græt eg ſo/og bæde mijn Augu fliota af Vatne/af þui ad ſa Hugſualarenn
ſem endurlijfga ſkyllde mijna Sælu/er mier fiarlægur/ Mijn Børn eru j burt/þuiad Ouin
urenn hefur feinged Sigureñ.

17 Zion breider wt ſijnar Hendur/ꝛ þar er þo eingeñ ſem hugſualar henne/ Þuiad DRO

TTiñ

TTiñ skipade Ovinum Jacobs j kringum hann / so ad Jerusalem hlaut ad vera a millum þeirra / Lijka sem ein Saurug Kuiña.

18 DROTTiñ er Riettlætur / Þuiad eg hlydde ecke hñs Muñe / Heyred þ allt Folk / & hygged ad miñe Sorg / mijnar Meyar & Yngismeñ eru j burt geingner j Herleidingena.

19 Eg kallade a mijna Vine / eñ þeir tældu mig / Mijner Prestar & Olldungar j Stadnum eru vanmegnader / þuiad þeir ganga & bidia sier Brauds / so ad þeir kuñe þar med ad endur lijfga sijnar Sæler.

20 Oho DROTTiñ / Alijttu þo j huørre Þreyngingu ad eg er / so ad mier er aumt j Kuid num þar af / Mitt Hiarta þ slæst vm j mijnu Lijfe / þuiad eg em miøg Harmþrungeñ / Vte þa hefur Suerded / & j Hwsinu þa hefur Daudeñ giørt mig til eirnrar Eckiu.

21 Meñ heyra þ vel ad eg anduarpa / & eg hefe þo onguañ Hugsualara / Aller mijner Ovin er heyra mijna Ogiæfu / & gledia sig / þad giører þu / So læt þo þañ Dag koma sem þu wt hroopar / ad þeim skule ganga lijka sem mier.

22 Læt alla þeirra Illsku koma fyrer þig / & wtreid þa so sem þu hefur wtreidt mig / fyrer allra miña Misgiørda saker / Þuiad mijn Anduarpan er mijkel / & mitt Hiarta er Harmþrunged.

II

Hvørneñ hefur DROTTiñ yferaused Dotturena Zion / med siñe Reide / hañ hefur wt kastad Dyrdeñe Israels / af Himnum ofañ a Jordena / hñ hugsade ecke til siñar Footskarar / a þeim Deigenum siñar Reide.

2 DROTTiñ hefur Myskunarlaust afmæd alla Bwstadena Jacobs / Hñ hefur j siñe Bræde / nidur broted allar Festingar Dottureñar Juda & giørt jafn sliett vid Jorduñe / Hñ hefur ohelgad bæde heñar Kongsrijke / & heñar Hofdingia.

3 Hañ hefur j sundurbroted oll Israels a Horn j siñe Grimdar Reide / Hñ droo syna Hægre Hond a Bak vid sig / þa ed Ovinureñ kom / og hefur vppkueikt þañ Elld j Jacob / sem eyder vmhuerfis.

4 Hañ hefur vpp spent siñ Boga sem eirn Ovin / hañ hefur leidt sijna Hægre Hond sem eirn Mootstodumadur / og hefur nidurdreped allt þad sem lystelegt var / ad sia / & wtaused siñe Grimdar Reide sem Ellde / j Bwstadena Dottureñar Zion.

5 DROTTeñ er lijka sem eirn Ovinur / hñ hefur Israel j eyde lagt / hñ hefur afmæd oll heñar Herberge / & hefur fordiarfad heñar sterka Kastala / Hñ hefur giort Dottureñe Juda miked Kuein & Sorg.

6 Hñ hefur vm koll kastad siñe Tialldbwd / so sem einum Garde / & fordiarfad siñ Bwstad DROTTiñ hefur læted gleyma bæde Hatijdum / & Sabbaths Døgum j Zion / & læted Vanuirdast j siñe Grimdar Reide / bæde Konungeñ & Kieñemañeñ.

7 DROTTiñ hefur j burt kastad sijnu Alltare / & boluad sijnum Helgedome / Hañ hefur giefed Mwrueggena heñar Herbergia / j Ovina Hendur / so ad þeir hafa hæhliodad j Hwse DROTTins / lijka sem a einum Hatijdar Deige.

8 DROTTiñ hefur huxad ad fordiarfa þa Mwrueggena Dottureñar Zion / hñ hefur dreiged þañ Mælestreingeñ þar wt yfer / & hñ snere ecke siñe Hende þadañ j fra / fyrr eñ hñ hafde afmæd hana / Hrundeleñ standa sæargrætelegana / & Mwrueggerner þeir liggia hormulegana.

9 Hennar Portdyr liggia diwpt j Jorduñe / hann j sundurbraut heñar Slagbranda / og giorde þa ad onguu / Hennar Konungur og Hofdingiar / eru a medal Heidingianna þar ed þeir meiga ecke jdka Logmæled / og heñar Prophetar hafa onguar Sioner af DROTTNE.

10 Þeir Olldungarner Dottureñar Zion liggia a Jordu / & eru b kyrrer / þeir ausa Molld ardupte yfer Hofud sier / & klæda sig j Seckium / Meyarnar af Jerusalem heingia sijn Hofud til Jardar.

11 Eg hefe so nær wtgræted mijn Augu / so ad mitt Lijf þ tekur ad sæarna þar af / Mijn Lifur er wthellt a Jordena / yfer Eymdeñe Dottureñar mijns Folks / þa ed Briostmylkingarner & Smaborneñ vanmegnudust a Strætunū j Stadnū. 12 Þa ed þau sogdu til siña Mædra / Hvar er Braud & Vijn / þa þau vāmgnuduſt a Strætunū j Stodunū / Lijka sem ad være þau Sard til

a (Horn) þad er Kongs Rijke / huørt þeir kalla eitt Horn

b (Kyrrer) þ er ekki giørt vm þa / þa eru j burt.

Sværd til Olǩþes/ z gæfu vpp Ondena j Fadme sinna Mædra.

13 Auui þu Dotturen̄ Jerusalem/ Vid huorn skal eg jafna þier? Og fyrer huorn skal eg reikna þig/ þu Jungfruen̄ Dotturen̄ Zion? Huorium skal eg samlijkia þig? Huar med ad eg kyñe ad Hugsuala þier/ Þuiad þin̄ Skade er stoor sem eitt Siafar hafꝭ / Huør kan̄ ad græda þig?

14 Þijner Prophetar hafa Predikad þier onytar/ z fausslegar Sioner/ z hafa ecke openber ad þier þijnar Misgiørder/ huar med þeir hefde mætt frasnua þiñe Herleidingu/ helldur þa hafa þeir Predikad fyrer þier Lygesamlegar Predikaner/ med huørium þeir hafa Predikad þig wt af Landenu.

15 Aller þeir sem þar ganga fram̄ hia/ klappa Høndum til samans/ blystra ad þier/ z skaka sijn Høfud yfer Dotturen̄e Jerusalem/ Er þ þa Stadurin̄ af huørium þeir søgdu / ad hn̄ være sa allra prijdelegaste/ af huørium þ allt Landed gladde sig?

16 Aller þijner Ouiner vppluka sijnum Muñe a mote þier/ Blystra ad þier/ gnysta Tønum z seigia/ Aha/ Vier høfum afmæd hana/ þ er sa Dagurin̄ vier høfum gyrnst/ Vier høfū þad og feinged/ og vier høfum þad lifad.

17 DROTTin̄ hefur framkuæmt þad/ huad hm̄ bioo j Siñe/ han̄ hefur fullkomnad sijn Ord/ þau sem hn̄ hafde fyrer langre Æfe boded / Myskunarlaust hefur hn̄ j eyde lagt/ Ouinena hefur hn̄ gladt yfer þier/ z vpphafed þ Horned þiña Ouina.

18 Þeirra Hiarta þad hroopar til DROTTins/ O þu Mwruegguren̄ Dotturen̄ar Zion/ Lættu Tæren̄ ofan̄ reña Nott z Dag/ Lijka sem añan̄ Læk/ lættu og eige af þui/ og þinn Augasteirn liñe þui ecke.

19 Statt vpp a Natturþele z hroopa/ wthell þijnu Hiarta fyrer Augsyn DROTTins/ a þeirre fyrstu Vackteñe so sem Vatne/ Hallt vpp þijnū Høndum j moote hm̄/ vegna Sæln aña þiña Vngbarna/ sem vanmegnuduft af Hungre/ framan a øllum Strætunum.

20 DROTTin̄ Sia þad/ z hygg ad þui/ huørn ad þu hefr so fardiarfad / Skylldu Kuiñurnar eta Auøgsten̄ sijns Kuidar/ þau vngu Børnen̄ Spañarlaung? Skylldu Prophetarner z Prestarner so nidurdrepner verda/ j Helgedomenum DROTTins?

21 Þar lau a Strætunum a Jørdune Vnger z Gamler/ mijnar Meyar og Yngesmeñ eru fallner fyrer Suerde/ huøria þu hefur j Hel sleiged a þeim Deigenum þiñar Reide/ þu hefur slætrad Vægdarlaust.

22 Þu kallader mijna Ouine vtan vm kring mig/ so sem a eirn Hatijdar Dag/ So ad eing en̄ komst vndan̄/ eda vard epter a þeim Reidenar Deige DROTTins/ Þa sem eg hafde fostrad z vppfædtt/ þeim hafa Ouinerner fyrerfared.

Leuit. 26/16
Deute. 28/15

Jerem. 14/17
Sup. 1/16.

III

EG er einn Aumur Man̄/ sem hlyt ad sia Vønd hans GrimdarReide.

2 Han̄ leidde mig/ og liet mig ganga j Myrkre/ og ei j Liose. 3 Hann sneresiñe Hende a mote mier/ z hn̄ høndlar allt ødruuisse vid mig allann Dagenn.

4 Han̄ hefur giort mitt Holld z Hørund gamallt / og j sundur broted mijn Bein. 5 Han̄ bygde j kringum mig/ z hefur vmuafed mig mz Galle z Mædu. 6 Hann hefur lagt mig j Myrkred/ so sem hina Daudu j Verollden̄e.

7 Han̄ hefur jñe Mwrad mig/ so ad eg kan̄ ecke wt ad koma/ z lagde mig j hørd Fiotur. 8 Og en̄ þo eg kallade z kueinade/ þa tilbyrgde hn̄ sijn Eyru fyrer miñe Bæn. 9 Hn̄ hefur tilmwrad min̄ Veg/ med høggnum Steinum/ z vmbillt mijnum Stigum.

10 Han̄ sat vm mig sem eitt Biarndyr/ Lijka s̄ añad Leon j Filsnenu. 11 Han̄ liet mig misfara a Veigenum/ hn̄ j sundur skipte mier/ z giørde mig ad ønguo. 12 Hn̄ spente sin̄ Boga z sette mig vpp til Skotmals fyrer Pijluna.

13 Han̄ liet skiota af Pijlnakoffrenu j mijn Nyru. 14 Eg er ein Hædūg øllu mijnu Folke/ z daglegur Þra Kuedskapur. 15 Hn̄ sadde mig med Beiskleika/ z gaf mier ramar Jurter ad drecka.

16 Han̄ j sundurmolade mijnar Teñur j sina parta/ hn̄ vellte mier j Osku. 17 Mijn Sæla er j burt drifen̄ fra Fridnum/ eg hlyt ad forgleyma þui enu Goda. 18 Eg sagde/ min̄ Mætt ur er j burtu/ z mijn Von til DROTTins.

19 Hugleidtu

19 Hugleid þu huorſu eg er Aumleg ⁊ fyrerliteñ/Dryckiud mꝫ Galle ⁊ beiſkū Jurtū. 20 Þar muntu hugſa vppa/ꝥt mijn Sæla ſeiger mier ꝥ. 21 Eg legg ꝥ vppa Hiartad/ þar fyrer vona eg eñ nu.

22 Godgirne DROTTins er ꝥ/ad vier erum ecke Olldungis wtgiørder/ hans Myſkunſeme hefur eñ ønguañ enda. 23 Helldꝛ er hun ny huørn Morgun/⁊ þiñ Trwleike er mijkell. 24 DROTTiñ er mitt Hlutſkipte/ſeiger mijn Sæla/þar ꝥ vil eg vona til hñs.

Huggun og Fyrerheit

25 Þuiad DROTtiñ er æſtſamlegur/vid þa ſ vona vppa hñ/⁊ þm̄ Sælū ſ leita ad hm̄.

26 Þad er eirn merkelegur Hlutur/ad vera Þolenmoodur/⁊ vona vppa Hialpena DROTTins. 27 Þad er Mañenū eirn merkelegur Hlutur ad bera Oked j ſijnū Vngdome.

28 So ad ſa ſie Þolenmoodꝛ ſ yfergiefeñ er/nær ed nockud yfer hñ fellꝛ. 29 Og ꝥ hñ ſtinge ſijnum Muñe j Molldar dupt/ ⁊ vænte vppa Vonena. 30 Og læte ſlaa ſig ſo vppa Kinnvangañ/ ⁊ ꝥ hm̄ ſie mikel Forſmaan til løgd.

31 Þuiad DROTTiñ burt rekꝛ ecke eilijflegana. 32 Helldꝛ ſo/ hñ hryggier ad vijſu/eñ hñ tiæer ſijna Myſkunſm̄e aptꝛ/epter ſiñe mikellre Myſkun. 33 Þuiad hñ plaagar/⁊ hryggier Mañeñ ecke wt af Hiarta.

34 Lijka ſem ad villdꝛe hñ alla þa Fongudu a Jorduñe/olldungis nidꝛ troda vnder ſijnar Fætur. 35 Og læta eins Mans Riettar far/beyiaſt fyrer hinum allra Hæſta. 36 Og læta eins Mans Mælefne rangſnwaſt/lijka ſem ad DROTTiñ ſægie ꝥ ecke.

37 Huor dyrfeſt ꝥ ad ſeigia/ad ſlijkt mune ſkie/an DROTTins ſkipūar? 38 Og ꝥ huorke Jllt nie gott kome af Muñe hins allra Hæſta? 39 Þui mogla þa Meñernᵉ ſo j Lijfenu? Huor eirn mogle j mote ſiñe Synd.

Idranar Aminning Amos.3/b.

40 Og lætum oſſ ranſaka ⁊ vppleita vora Breitne/⁊ ſnua oſſ til DROTtins. 41 Lætū oſſ vpplypta vorum Hiortum/med vorū Hondū/til Guds a Himnū. 42/Vier/vier hofum ſyndgaſt ⁊ vered Ohlyduger/þar fyrer giørder þu riett/ad þu hlijfder ecke.

43 Helldur yferhellter þu ⁊ ofſokter oſſ med Reide/⁊ deydder oſſ an Myſkunſemdar. 44 Þu hulder þig med einu Skye/ſo ad þar kuñe eingeñ Bæn j giegnum ad koma. 45 Þu hefur giørt oſſ ad Saur ⁊ Ohreinendum a medal Folkſins.

46 Aller vorer Oviner opna ſijna Muña a mote oſſ. 47 Vier nidur þryckiumſt ⁊ þuingūſt med Skielfing ⁊ Sorg. 48 Mijn Augu reña med Taara lækium/yfer þre Eymdeñe Dotturenar mijns Folks. 49 Mijn Augu þau fliota/ ⁊ kuña ecke af ad læta/þuiad þar lætꝛ all drei af. 50 Þangad til ad DROTTiñ ſkodar ⁊ ſier þar til af Himnum. 51 Mitt Auga forendar mijnu Lijfe j burt/ fyrer ſaker Dotturenar mijns Stadar.

52 Mijner Ovinar elltu mig ſem añañ Fugl/ad ſaklauſu. 53 Þeir fyrerkomu mijnū Lijkama j einre Grof/ ⁊ koſtudu Steinum a mig. 54 Þeir yfer juſu ⁊ ſo mitt Høfud med Vatne/Þa ſagde eg/Nu em eg med øllu j burt.

55 Eñ eg kallade a þitt Nafn DROTTiñ/nedan wr Gryfiuñe. 56 Og þu heyrder mijna Rauſt. Byrg ecke þijn Eyru fyrer miñe Anduarþan/⁊ Hroope. 57 Nalæg þig til mijn/nær ed eg kalla til þijn/Og ſeig þu/Ottaſt þu ecke.

58 Sæk þu DROTTiñ Sok miñar Salᵃ/⁊ frelſa mitt Lijf. 59 DROTTiñ æljttu ꝥ huor Oriettinde mig ſkie/og hialpa mier til mijns Riettar. 60 Þu ſier allar þeirra Hefnder ⁊ allar þeirra Hugſaner a mote mier.

61 DROTTiñ/þu heyrer þra Forſmaan/ ⁊ allar þeirra Hugſaner yfer mier. 62 Varernar miña Motſtødumaña/⁊ þra daglega vppdycktan a mote mier. 63 Sia þu þo/Huort ad þr ſetiaſt nidur/eda ſtanda þeir vpp/þa kueda þeir Vijſur vm mig.

64 DROTTiñ vmbuna þeim ꝥ/ſo ſem þr hafa verdſkulldad. 65 Lat þra Hiarta ſkielfaſt/⁊ formerkia þijna Boluan. 66 Ofſæk þa mꝫ Grimd/⁊ afmaa þa vnder Himnenū DROTTins.

IIII

HVørneñ er ꝥ Gulled ſo med øllu blakt/⁊ ꝥ ſkiæra Gulled ſo liott orded? Og Steinarner Helgedomſins liggia ſo j ſūdurdreyfder fram̄ a øllū Strætunū. 2 Þau Edla Børneñ Zion/iøfn virdt vid Gull/ Huørneñ eru þau nu ſam jøfnud vid Leirpottana/ſem Leirpotta Smidureñ giører?

Hallare.

3 Drekarner þr rietta Brioſteñ ad ſijnum Vngum/og giefa þm̄ ad ſiuga/

En Dottureñ myns Folks hlytr ad va so [a] myskūarlaus/so s eiñ Strutsfugl a eydemørku.

a (Myskunarlaus) Hun kañ ecke ad giefa synū Børnum ad siuga edur kñast þaug/ Huad ed þo giøra hin allra grimust tu Dyr/þt Dyrty deñ er oþ mitel.

4 Tungañ Briostbarnaña/toller vid Gomana a þeim aþ Þosta/ þau Vngu Børneñ beid ast Brauds/ z þar er eingeñ sa sem þeim briote þ.
5 Þeir sem ædur fyrre ætu hid lystelegasta/ þr vanmegnast nu a Strætunum/Þeir sem ad ur voru klædder j Silke/þeir hliota ad liggia nu j Ohreinendum.
6 Sa Misgiorningureñ Dottureñar myns Folks/ er stærre eñ Synder Sodoma/þeirre sm hastarlega var vmturnad/z þar kom eingeñ Hond til.
7 Neñar Nazarei voru hreinnre eñ Snior/z skiærare eñ miolk/Þeirra Yferlitur var rauda re enn Kuriel/þeirra Asiana var lyka sem Saphirus.
8 Eñ nu er þeirra Yferlitur dockur af Sorta/so ad Meñ þeckia þa ecke a Strætunum/þe irra Skiñ þad loder vid Beineñ/z þeir eru so þurrer sem Trie.
9 Þeim Vegnade betur sem drepner voru med Suerdenu/helldr eñ þeim sem dou vt af j Hu ngrenu/þr s vanmegnudust/z j hel stūgner voru vegna þss Auagstarleisesins Akurlādaña.
10 Hinar Hiartsæmrustu Kuiñur/hlutu sialfar ad sioda syn Børn/so ad þær hefdu nockud ad eta/j þeirre Eymdeñe Dottureñar myns Folks.

Leuit. 26/29. Deuter. 28/53. 2. Reg. 6/28.

11 DROTTiñ hefur fullkomnad syna Reide/hñ hefur wthellt siñe Grimdar Bræde/hañ vppkueikte eirn Elld j Zion/huor ed foreydde heñar Grunduallan.
12 Konungarner a Jardryke hefdu þui ecke truad/eige helldur allt Folked j Verolldune/þ sa Motstandareñ z Ovinureñ skyllde jnnferdast vm Jerusalems Borgarhlid.
13 Eñ þad er skied fyrer Synda saker heñar Propheta/z fyrer Misgiørda saker heñar Pe esta/sem wthelltu Riettlætra Maña Blode þar jñe.

b (Saurgader) þ er / Þeir høþdu wthellt miklu sak lausu Bloode.

14 Þeir ræfudu hingad z þangad a Strætunum/ lyka sem Sionlauser Meñ/z voru [b] saur gader med Blode/so ad þeir mættu ecke snerta þau Klædeñ hiña añara.
15 Eñ þeir kolludu til þeirra/Vyked fra/þier hiner Saurugu/Vyked fra/vyked fra/æhræ red ecke neitt. Þuiad þeir forduðust þa/z flydu fyrer þeim/so ad sagt var eirneñ a medal He idingiaña/Þeir verda þar ecke leinge.
16 Þar fyrer hefur Reide DROTTins j sundur dreyft þeim / z vill ecke meir sia til þra/ Af þui ad þeir ecke j heidri høþdu Prestana/z giørdu øngua Myskunseme vid Olldūgana.

c (Hiegoma Hialp) þ er/ Þeir treysta vppa Egyptaland/og vppa Meñena/z þyrer þoorn diarþlega þeim Godu Spamønnum.

17 Þo goondu samt vor Augu epter þeirre [c] Hiegoma Hialpeñe/þangad til ad þau voru þre ytt ordeñ/þañ tyd vier vonudum a þad Folked sem oss kuñe þo ecke ad hialpa.
18 Meñ elltu oss so ad vier þordum ecke ad ganga a vorum Vegum / Þa kom eirneñ vor Ending/vorer Dagar eru wte/vor Ending er komeñ.
19 Vorer Oþsoknarar voru fliotare eñ Ernur vnder Himnenū/ þeir oþsoktu oss a Fiollūum z sætu vm oss j Eydemorkeñe.

d (Smurde) vor Kongur/ þui vier ætludum / ad vort Kongsryke mūde jønguø Fare vera / og buðum Trats øllum Heidingium.

20 Sa hiñ [d] Smurde DROTTins/sem var vort Traust/vard Hertekeñ/þa þeir foreyd du oss/a huørium vier høfdum vort Traust/ad vier villdum lifa vnder hans Skugga/a me dal Heidingiana.
21 Ja gled þig/z vert Gladuær/þu Dottureñ Edom/þu sem byr j Landenu Vz/Þuiad Ka leikureñ skal eirneñ koma yþer þig/þu hlytur eirneñ ad verda Drucken z nakeñ.
22 Eñ þu Dottureñ Zion/þiñ Misgiørningr heþur eirn Enda/hñ mun ei optar læta þig j burt flytia. Eñ þyns Misgiørnings/þu Dottureñ Edom/mun hñ vitia/z openbera so þy na Synd.

V

Bæn Jeremiæ

MInstu þess DROTTJN/ huørneñ þad oss veiter/Alyt þu z hygg ad vo rre Forsmæn. 2 Vor Arfleyfd er ordeñ þm añarlegum ad Hlutskipte/Og vort Hws hinum Vtlendsku. 3 Vier erū Fodurlauser/z høfum ønguann Fødur/vorar Mædur eru sem Eckiur. 4 Vort eiged Vatn hliotū vier ad Drecka fyrer Peninga / Vorn Vid verda Meñ ad læta sækia Bitalad ann. 5 Þeir keyra oss fram yþer þueraþ Hælseñ/ z nær ed vier erum vpp giefner af Mæde/Þa læta þeir oss þo øngua huyld hafa. 6 Vier høfū orded ad giefa oss vnder þa j Egyptalande z j Assyria/so ad vier mættum sadder verda af Braude. 7 Vorer Fedur þeir syndgudu/ z þeir eru ecke meir fyrer Hende/ z vier hliootū ad giallda þra Mis

giørninga

giørninga. 8 Þrælar Drottna yþer oss/og þar er eingeñ sem frelsar oss wt aþ þeirra Hen de. 9 Vier hliotum ad sækia vort Braud med vorum Lijfshæska/ fyrer Suerdenu a Eyde morkeñe. 10 Vort Hørund er forbrent/so sem j odrū Ofne/aþ þui hrædelega Hungrenu.

11 Þeir hafa vanuirdt Kuiñurnar j Zion / ꝫ þær Meyarnar j Stødunum Juda. 12 Þe ir Høfdingiarner eru Heingder af þeim/ꝫ þeir hafa ongua Virding giort Personu þeirra Olldrudu. 13 Hiner Vngu Karlmeñ hlutu ad mala Kuarnarsteinenum/ꝫ hiner Smæn ad hrasa vnder Vidarburdenum. 14 Hiner Gømlu sitia ecke leingur j Portdyrunum/ og hiner Vngu jdka ei meir nein Hlioodfære. 15 Vor Hiartans Glede hefur eirn enda/ vor Dans er vmsnueñ j Sorgarkuæde. 16 Koronañ vors Høfuds er aþ falleñ/O vei/ad vier hø þum so syndgast. 17 Þar fyrer er eirneñ vort Hiarta Harmþrunged/ꝫ vor Augu a døpur vr deñ. 18 Fyrer saker þess Fiallsins Zion/ad þ liggur so j Eyde/so ad Reþar hlaupa þar yf er vm.

a (Døpur) Sionen glapnar oss ꝫ þad er allt Suart þyrer vorum Augum/aþ stoorum Eymdum og Plagum.

19 ENN þu DROTTiñ sem ert eilijflegana/ꝫ þiñ Velldisstoll vm Alldr ꝫ Eilijfu. 20 Huar fyrer villtu so olldungis forgleyma oss/ꝫ med ollu yfergiefa oss so leinge ꝫ 21 DROTTiñ leid oss aptur til þijn/so ad vier mættum komast heim aptur/ Endurnyia vora Daga/lijka sem Fordum tijd. 22 Þuiad þu hefur kastad oss j burt/ og ert ordeñ ofreidur vidur oss.

Ender Harmagratsins Jeremiæ.

Formale yfer Book Ezechielis Propheta

EZechiel heþur med Kongenum Jechonia/Lijka so sem Daniel ꝫ þeir adrer fleire/viliuglegana j burt fared j þa Herleidingena til Babylon/epter Rade ꝫ Aeggian Jeremiæ/ huad hann alla tijma rædlagde þeim/ ad þeir skylldu gieþa sig vnder Konungeñ af Babylon / ꝫ þa mundu þr bijhallda Lijfenu/Og þad þeir skylldu hm̄ eige neina mootstødu veita/ Ellegar þa mundu þeir afmæder verda. Jerem. 21. Cap.

Enn þa ed þeir voru nu komner j Babylon/so sem þad Jeremias j Tuttugasta og Fiorda Capitula wtuijsar/og huggar þa med Miukum Aminingum/ Þa took þo samt hia þeim ad magnast mikel Oþolenmæde/so þ angrade þa næsta miøg/ad þeir høfdu Kongenum til Handa geinged / Med þui ad þeir sau nu/ad þeir hiner sømu sem til Jerusalem høfdu epter vered/ꝫ ecke høfdu viliad gieþa sig/þeir hielldu eñ nu Borgeñe/ꝫ ollu odru/og vonudu so ad giøra Jeremiam ad Lygara/ꝫ þo ecke ad sijdur ad veria sig ꝫ vernda fyrer Konungenum af Babylon/ꝫ so samt j Landenu ad vera.

Hier til hialpudu nu af ollu Megne þier hiner Folsku Prophetarner/ sem alla tijma her dtu þa vpp til Jerusalem/ so sem þ ad eige skyllde Jerusalem yferuñeñ verda/Og Jeremias

hañ munde

hañ munde liuga þ sem añar Falsare ⁊ Fordæda. Þa kom þ ⁊ eirneñ vpp fyrer þeim(sm̃ vanalegt er) ad þeir j Jerusalem tooku ad hroosa sier/ ⁊ stæra sig af þui/ ad þeir være heidarleger Nreystemeñ/ ⁊ þ þr fylgdu betur Gude/ ⁊ þui Fosturlandenu/ Eñ hiner adrer sm̃ j burt hφfdu fared/ ⁊ yfergiefed siñ Gud/ ⁊ þ Fosturlanded/ sem dygdarlauser Dreinger/ þeir ed huφrke hefdu kuñad ad trua nie treysta Gude/ helldur gæfu sig strax fyrer eins Mans Ord ⁊ æggian/ jñ til siña Ovina/ sem var fyrer Lausmælgis saker Jeremiæ/ þess Skialarans/ ⁊ ct. Þad þotte þeim sem j burt voru farner j Babylon/ þũgt vnder ad bwa/ ⁊ ængrade þa næsta miφg/ so ad þeim þotte sỹn Nerleiding hin herfelegasta. Eñ huφrsu marga Forbæn ⁊ Blots yrde þa þeinker þu/ ad þeir mune beded hafa Jeremiæ Spæmañe/ ad huφrs Ræd um þeir þottust so hafa fared/ ⁊ herfelega vmtalder vered.

Fyrer þañ skulld þa vppvekur nu Gud þeim j Babylon/ þeñañ Spæmañeñ Ezechielem/ ad hugsuala þm̃ ⁊ hreysta þa hinu Nerteknu/ ⁊ til ad Spæ j mote þeim Fals Prophetum j Jerusalem/ og ad stadfesta þau Ordeñ Jeremiæ Spæmans. Nuad hañ og eirneñ hid kostgiæfelegasta giφrer/ so ad hann spæer miklu hardlegar/ ⁊ seiger fyrer huφrneñ þ Jerusalem skyllde nidur broteñ verda/ ⁊ þ Folked asamt med Kongenū ⁊ Lands hφfdingiunum/ nidur dreped ⁊ j Nel sleiged vera/ ⁊ þ miklu framar eñ þad Jeremias sialfur hañ giφrer. Og kuñgiφrer þo þar med/ ⁊ seiger fyrer þar jafnframt þa heimferdena ⁊ apturkomuna Folksins j Landed Juda. Og þesse er su hin ædsta Grein j Bok Ezechielis/ sem hñ hefur a sỹnum Tỹma vm hφnd haft/ ⁊ framfylger so þeirre hiñe sφmu/ allt til hins Tuttugasta ⁊ fimta Cap.

ÞAr epter wtþenur hñ eirneñ sỹna Spædoma/ vppa φll φñur kringumliggiande Lφnd/ þaug ed eirneñ skylldu plægud verda af Kongenum j Babylon/ Og þad sama allt til hins Þrytugasta ⁊ fiorda Cap. Þa epterfylgia þar eñ fiorer Capitular/ af Anda og Rỹkisstiorn Christi/ Eñ þar epter/ af þeim sỹdasta Yfergangs Vỹkinge j Christi Rỹke/ Gog og Magog. Eñ seinast þa vpp bygger hañ Jerusalem aptur/ og hughreyster so þar med Folked/ ad þad skule heim aptur koma j Landed. Eñ j Anda þa meinar hñ hina eilỹfu Borgena/ þa Nimnesku Jerusalem/ vm huφria j Bokeñe Apocalipsi verdr eirnen talad.

I

A Þui Þrijtugasta Aarenu/ þann fim ta Dagen̄ þess Fiorda Manadar / þa eg var a medal þrra Herteknu/ vid Vatned Chebar/ Opn adest Himinen̄ / ꝛ Gud vyſade mier Syn. 2 Sa same fim̄te Daguren̄ Manadarens / var riett lyka so a þui fim̄ta Aarenu/ epter þad ad Joachim Konunguren̄ af Juda var Hertekē̄ j burt fluttr.
3 Þa skiede Ord DROTTins til Ezechielem Sonar Busi / Prestsins j Chaldea Lande / vid Vatned Chebar / Þar kom Hønd DROTTIns yfer han̄.

4 OG eg sæ/ ꝛ sia þu/ Ad þar kom eirn Stormuindr af Nordrenu/ mz myklū Skyflooka/ fullū af Elde/ so þ leiptrade allt vm kring/ ꝛ midt j þm̄ sāa Elldenū var so s̄ eitt a skiært Lios. 5 Og þar jñan j ein Mynd/ þ uilykast s̄ fiogur Dyr/ ꝛ Mynden̄ eins a medal þra var s̄ eins Mans. 6 Og huørt þeirra hafde fiorar Asionur/ ꝛ fiora Vænge. 7 Og þeirra Footleggier stoodu rietter/ en̄ þeirra Fætur voru so sem Uxa Fætur/ ꝛ Liomudu so sem añad skiært sliettad Latun. 8 Og høfdu Mans Hendur vnder syñū Vængium a þeim þeirra fiorum ættum. 9 Þuiad þau høfdu øll fiogur syñar Asionur/ ꝛ syña Vænge/ ꝛ þeir sømu Vængerner nædu huor til añars. Og nær ed þau geingu/ þa þurftu þau ecke ad snwa sier/ helldr huørt sem þau geingu/ þa geingu þau þ beint sem þau horfdu.
10 Þeirra Asionur a þeim fiorū til Hægre Hlidar/ voru lyka sem eiñ Madr ꝛ eitt Leon/ En̄ a þeim fiorum til Vinstre Hlidar / voru þeirra Asionur lyka sem eirn Uxe / ꝛ ein Orn. 11 Og þeirra Asionur ꝛ Vænger/ voru ofan til adskilder / so þ tueir Vængerner sloou til samans/ ꝛ mz tueimur Vængiunum huldu þau syña Lykame. 12 Og huørt ed þau geingu þa geingu þau þad beint fram̄ fyrer sig/ En̄ þau geingu j þa Attena þangad sm̄ Vinduren̄ stod/ Og þurftu ecke ad snua sier vid/ nær ed þau geingu. 13 Og Dyren̄ voru so ælits ad siæ sem logande Kol/ þau ed breña/ ꝛ lyka sem Blis sem gieck a millum Dyraña. En̄ sa Ellduren̄ gaf eina Birtu af sier/ ꝛ wt af þeim Elldenum gieck ein Leiptran. 14 Og þaug Dyren̄ hlupu hingad ꝛ þangad/ so sem ein logande Leiptran.

15 ENn s̄ eg sæ nu so Dyren̄/ Sia þu/ þa stood þar eitt Hiool a Jørduñe/ j hia þm̄ fiorum Dyrunū/ ꝛ þ var so ad sim s̄ fiogur Hiool. 16 Og þau sømu Hioolen̄ voru lyka sem añar Turkous og øll þau fiogur voru eitt ødru lykt / ꝛ þau voru so a ad lyta/ lyka sem þ huørt Hioled være jñan̄ j ødru. 17 Nær ed þaug skylldu af stad ganga/ þa kuñu þau ad ganga j allar fiorar ætternar/ ꝛ þau þurftu ecke ad snua sier vid/ þa ed þau geingu/ 18 Rendurnar ꝛ þra Hæd voru hrædelegar/ ꝛ so þra Rander voru fullar med Augu allt vm kring/ a øllū þm̄ fiorū Hioolunū. 19 Og nær ed þau Dyren̄ geingu/ þa geingu ꝛ eirnen̄ Hiolen̄ hia þeim/ Og nær ed Dyren̄ loptudu sier fra Jørduñe/ þa loptudu sier ꝛ eirnen̄ Hioolen̄. 20 Huadan̄ sem Vinduren̄ stood a/ þadan̄ geingu þau ꝛ eirnen̄/ ꝛ Hioolen̄ loptudu sier vpp hia þeim/ þt þ var eirn lifande Vindur j Hioolunū. 21 Nær ed þau geingu/ þa geingu ꝛ eirnen̄ þesse/ nær ed þau stoodu/ þa stoodu ꝛ eirnen̄ þesse. Og nær ed þau loptudu sier vpp fra Jørduñe/ þa loptudu sier ꝛ eirnen̄ Hioolen̄ hia þm̄/ þt þr var eirn lifāde Vindr j Hiolunū.

22 ENn þ ofan̄ Dyren̄/ var þui lykast s̄ Himenen̄ være so s̄ Ognarlegr Christallus/ wt breiddr midt yfer þm̄. 23 So ad þra Vænger stodu vnder Himnenū/ huer a mote ødrū/ ꝛ tueir Vængerner skyldu huørs þra Lykama. 24 Og eg heyrde Vængiaña þyt lyka s̄ mikels Vatzfalls/ ꝛ so s̄ Gnn hins Almættuga/ nær ed þau geingu/ ꝛ so s̄ eitt stoort Bulldur j einū Her. En̄ nær þau stoodu kyrr/ þa lietu þau Vængena nidur. 25 Og nær ed

Þetta hefur skied fyrer hingadburd Christi/ 572. Fyrer Eydelegging Jerusalem 6. Aarum.

Joachim.

a (Skiært Lios) Þar stendr j Ebreskuñe so sem Hasmal til ad siæ/ Eingen̄ veit huad þ er/ vier lætum þad vera/ þad hid allra skiærasta j Elldenum/ edr Leiptranen̄e/ s.m sumer hallda japnt vid Speciem Electri/ þan̄ hutta Agat Stein/ ꝛ er Meiningen̄/ J Skyenu var raudur Elldur/ j þeim rauda Ellde klært huytt Lioos.

þau stodu

þau stoodu kyrr/ꝛ lietu Vængena so nidr/þa hlioſtudu þar Reidarþrumr j Himnenū vppe yf er þeim. 26 Og vpp yfer þm̄ Himnenū s̄ yfer þm̄ var/þa var so ad lijta s̄ an̄ar Saphirus/ lijka s̄ eirn Velldisſtooll/ þar sat eirn a þm̄ sama Stoole so ælits s̄ Madr. 27 Og eg sæ ad þ var eins s̄ eitt ſkiært Lios/ꝛ þad var jnan̄ allt vm kring so ad lijta s̄ Elldr/Vpp fra hans Lendū ꝛ ofan̄ j fra/ sæ eg ad þ lyste s̄ Elldr allt j kringū hn̄. 28 Lijka so s̄ þ Regnbogen̄ er ælyts j Skyunū/ nær ed Dogg hefr vered/eins so lyste þ allt vm kring. Þesse var Sionen̄ þrar Dyrdaren̄ar DROTTins. Og þa ed eg hafde þ sied/fiell eg fram̄ a mijna Asionu/ ꝛ eg heyrde eirn tala.

II

OG hn̄ sagde til mijn/Þu Man̄sins son/Statt vppa þijnar Fætr/þa vil eg tala vid þig. 2 Og þa hn̄ talade so vid mig/þa lifnade eg vid aptr/ꝛ stod vppa mijnar Fætur/ꝛ hlydde hm̄ sem talade vid mig.

3 Og hn̄ sagde til mijn/Þu Man̄sins son/Eg sende þig til Israels Barna/ til þess frafnuna Lydsins/sem mier er frahorfen̄ orden̄/þeir ꝛ þeirra Forfedr hafa giort mier j moote/allt til þessa Dags. 4 En̄ þau Børn til hüørra ad eg sende þig/hafa hørd Høfud/ꝛ forhørnud Hiørtu/ Þu ſkallt seigia til þra/So seiger DROTTin̄ DROTTin̄. 5 Huørt helldr þr hlijda þui eda ecke/þ er eitt Ohlydugt Hws þa ſkulu þeir þo samt vita/ad þar er Spæmadur a medal þeirra.

6 OG þu Man̄sins son ſkallt ei hrædaſt þa / ꝛ ecke Ottaſt þra Ord. Þeir eru Andun̄ ger ꝛ huasser Þyrnar hia þier/ꝛ þu byr a medal Scorpiona/En̄ þu ſkallt ecke hrædaſt þ þeirra Ordum/ꝛ eige helldur oottaſt fyrer þeirra til lite/þo ad þeir sieu samt eitt ohlydugt Hws. 7 Helldur ſkalltu seigia þeim mijn Ord/huørt helldur ad þeir hlyda þm̄ edur eige. Þuiad þ er eitt Ohlydugt Folk.

Apoc. 10/9.

8 En̄ þu Man̄sins son/Heyrdu huad eg seige þier/ꝛ vert ecke ohlydugur/so sem þ hid ohlyduga Hwsed er. Lwk þijnum Mun̄e vpp/ ꝛ et þ huad eg mun giefa þier. 9 Og eg sæ/Og sia þu/þar var ein Hond wtrett a mote mier/sem hafde eitt samanbroted Brief. 10 Þad wt breidde hn̄ fyrer mier / ꝛ þ var ſkrifad vtan ꝛ jnan̄/ ꝛ þar jn̄e stood Harmakløgun/Ach og Eymdar Vei. 11 Og hn̄ sagde til mijn/ þu Man̄sins son/Et þu þad sem fyrer þier er / sem er þetta Briefid/ꝛ gack so j burt/ ꝛ Predika fyrer Israels Hwse. 12 Þa vpplauk eg mijnum Mun̄e/ꝛ hn̄ gaf mier þ Briefed ad eta. 13 Og hn̄ sagde til mijn/ Þu Man̄sins son ſkallt eta þetta Brief/sem eg gief þier j þin̄ Kuid/ꝛ fylla þin̄ Kuid þar med. Þa æt eg þad/ꝛ þ var so sætt j mijnum Mun̄e sem Hunang.

Apoc. 5/1.

14 Og hn̄ sagde til mijn/ Þu Man̄sins son/Gack burt til Israels Hwss/ꝛ Predika þm̄ mijn Ord. 15 Þui eg sende þig ecke til þess Folks sem framande Mæl hefur/ꝛ eitt okun̄ugt Tungutake/Helldur til Hwssens Israels. 16 Ja/vissulega ecke til þess mykla Mwgafolksins/ sem hefur an̄arlegt Mæl/ꝛ oſkilianlegt Tungutake/huørra Ord ad þu ſkilur ecke. Og þo ad so være ad eg sende þig en̄ til þeirra/þa munu þeir þo giarnan̄ heyra þier. 17 En̄ Israels Hws vill ecke heyra þier/ þuiad þeir vilia ecke heyra sialfū mier. Þuiad giørvallt Israels Hws hefur hørd En̄e/ꝛ hardwdug Hiørtu. 18 En̄ þo hefe eg giort þitt Andlit/hardt j giegn þeirra Andlite/ꝛ þitt En̄e j giegn þeirra En̄um. 19 Ja/eg hefe giort þitt En̄e so hardt sem eirn Adamas/huør ed hardare er en̄ Klettur. Þar fyrer oottaſt þu ecke/ꝛ vert eige hræddur vid þa/þo ad þeir sieu soddan̄ eitt ohlydugt Hws.

III

OG hn̄ sagde til mijn/Þu Man̄sins son/høndla øll mijn Ord j þijnu Hiarta/ ꝛ læt þier j Eyrū loda huad eg seige þier. 2 Og gack burt til þra Hertecknu þijns Folks / ꝛ predika fyrer þm̄/ ꝛ seigdu til þra/So seiger DROTTin̄ DROTTin̄/huørt helldur ad þr heyra þ eda eige. 3 Og ein̄ Vindr tok mig vpp/ꝛ eg heyrde a bak mier aptur ein̄ Gny/so sem eins mikels Jardſkialfta (Lofud sie Dyrden̄ DROTTINS j sijnū stad) 4 Og þar var ein̄ Hydr af Vængium Dyran̄a/ þra s̄ numu til samans/ꝛ Bulldran Hioolan̄a s̄ voru þar hart nærre þm̄/ꝛ Gnyr eins mikels Jardſkialfta. 5 Þa tok Vindurin̄ mig vpp/ꝛ flutte mig j burt.

Og eg

Og eg for þangad/ ꝛ var miøg hræddur/ Eñ Hond DROTTins hiellt mier fast. 6 Og eg kom til þeirra Herteknu/ sem biuggu hia Vatnenu Chebar/ þa ed Mandelen stoodu j Abib Manade/ ꝛ eg sette mig nidur hia þm̃ sem þar sætu/ Og eg var þar a medal þeirra miøg hryggur/ j Sio Daga.

Chebar.

7 OG er þr sio Dagar voru vmlidner/ Þa skiede Ord DROTtins til mijn/ ꝛ sagde. 8 Þu Mañsins son/ Eg hefe sett þig til eins Vardhallds mans yfer Jsraels Hws/ Þu skallt heyra Orded af mijnu Muñe/ ꝛ vara þa vid mina vegna. 9 Nær ed eg seige til hins Ogudlega/ Þu skallt Dauda deyia/ ꝛ þu varar hn̄ ei vid/ ꝛ seiger hm̄ þ ecke/ so ad sa hiñ Ogudlege kuñe ad vakta sig fyrer sijnu Ogudlegu Athæfe/ so ad hn̄ meige Lijfe hallda/ þa mun hiñ Ogudlege deyia þ siña Synda saker/ Eñ hn̄s Bloods mun eg krefia af þiñe Hende. 10 Eñ varer þu hiñ Ogudlega vid/ ꝛ hn̄ snyr sier ecke j burt fra sijnu Ogudlegu Athæfe ꝛ Veige/ þa mun hn̄ deya þ siña Synda saker/ eñ þijna Saal hefur þu frelsad.

Prophetana ꝛ Prestana Embætte. Inf. 33/7.

11 Og nær ed eirn Riettlatur snyr sier j burt fra sijnu Riettlæte/ ꝛ giører Ranglega/ þa vil eg læta hn̄ reka sig þar a/ so ad hn̄ deyie/ Þt med þui þu hefur ecke varad hn̄ vid/ þa mun hn̄ deyia fyrer siña Synda saker/ ꝛ hn̄s Riettuijse sem hn̄ hefur giort/ mun ei æltteñ vera/ eñ eg mun krefia hans Blods af þiñe Hende. 12 Eñ ef þu varar hiñ Riettlæta vid/ ad hn̄ skule ecke syndgast/ ꝛ hn̄ syndgast ꝛ eirneñ ecke/ þa skal hn̄ lifa/ Þt hn̄ liet vara sig vid/ ꝛ þu hefr frelsad þijna Saal.

13 OG Hond DROttins kom þar yfer mig/ ꝛ hn̄ sagde til mijn/ Rijs vpp ꝛ gack wt a Sliettlended/ þar vil eg tala vid þig. 14 Og eg bioo mig til/ ꝛ gieck wt a Sliettlended. Og sia þu/ ad þar stood Dyrdeñ DROTTins/ eins lyka sm̄ eg sa hia Vatnenu Chebar/ Og eg fiell nidur a mijna Asionu. 15 Og eg vard endurnærdur/ ꝛ stood vppa mijnar Fætur/ ꝛ hn̄ talade vid mig/ ꝛ sagde til mijn/ Gack þu burt/ ꝛ lyk þig jñe j þijnu Hwse.

Sup. 1/1.

16 Og þu Mañsins son/ Sia þu/ Meñ munu leggia Bond a þig/ ꝛ binda þig þar med/ so ad þu skuler ecke hlaupast vm. 17 Og þijna Tungu vil eg læta tolla vid Gomeñ a þier/ so ad þu skallt Mællaus vera/ ꝛ gieta eige leingur funded ad vid þa/ þuiad þ er eitt Ohlydugt Hws. 18 Eñ nær eg tala vid þig/ þa vil eg vpplwka þijnum Muñe/ so ad þu skallt seigia til þeirra/ so seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Huor hn̄ heyrer/ sa heyre þad/ huor hn̄ skeyt er þar ecke vm/ sa skeyte þui ecke/ þuiad þ er eitt Ohlydugt Hws.

IV

OG þu Mañsins son/ Tak þu eirn Tigulstein/ ꝛ legg hann fram̄ fyrer þig/ ꝛ Mæla þar vppa Borgena Jerusalem. 2 Og giør þar Herbwder vtan vm kring/ ꝛ gior þar eitt Heruirke j kringum/ og graf þar eirn Virkesvegg j kringum/ ꝛ skipa þar Filkingum vtan vm kring/ og set þar a Hrwta alla vega j kringum hana. 3 Eñ þu tak þier eina Jarn Ponnu/ ꝛ læt þad vera eirn Jarn Mwr a millum þijn og Borgareñar/ ꝛ hef þitt Andlit vpp a moote heñe ꝛ sit vm hana. Þad sama skal vera eitt Teikn Jsraels Hwse.

a (Hruta) Þad voru j þyrstunne Arietes/ mz huørium Menn riftu Mwr nidur.

4 Þu skallt ꝛ leggia þig a þijna hina Vinstre Hlid/ ꝛ leggia þar vppa Misgiørninga Hwssens Jsraels/ so marga Daga sem þu liggur þar vppa/ so leinge skalltu bera þeirra Misgiørder. 5 Enn eg vil giora þier Aareñ þeirra Misgiørninga ad Dagatølu/ Sem eru Þriuhundrud og Niutijger Dagar/ so leinge þa skalltu bera þær Misgiørdernar Hwssins Jsraels. 6 Og nær ed þu hefur þad fullkomnad/ þa skalltu liggia a hina Hægre Hlid/ ꝛ þu skallt bera Misgiørdernar Hwssens Juda j Fiorutijge daga/ þuiad eg gief þier hier ꝛ eirneñ/ eirn Dag fyrer eitt Aar.

Num. 14/ 34.

7 Og veñda þijnu Andlite/ ꝛ þijnum berum Armlegg/ j giegn þeirre vmsetenne Jerusalem/ ꝛ spædu a mote heñe. 8 Og sia þu/ Eg vil leggia Bond a þig/ so ad þu skallt ecke kuña ad snua þier fra eirnre Hlideñe til añarar/ allt þangad til ad þu hefr fullkomnad þijna vmsæturs Daga. 9 So tak nu til þijn/ Hueite/ Bygg/ Bauner/ Grion/ Hirsgrion/ ꝛ Rugmiøl/ ꝛ legg þta allt saman j eitt Kier/ ꝛ giør þier so mørg Braud þar af/ sem þu skallt liggia Dagana til a þijna Hlid/ so ad þu hafer til Fædu af þm̄ j Þriu Hūdrud ꝛ Niutijge Daga. 10 So ad þiñ Matr skal vera tuttugu Seckel ad þyngd/ sem þu skallt huørn Dag eta. So mikels

 skalltu neyta

b (Þreck) ꝥ er han̄ ſkyllde ſio da vid ſoddan Tad/ eins ſem Men̄ ſtu ndum ſiooda vid Torꝼ ꝛ Kwatad/ en̄ Maturen̄ vill lyckta aꝼ ſlykum Ellde/So ſkylldu þeir ꝛ ſo koma j þuilyka Neyd og Hungur / ad þeir ſkylldu huørke ha pa goodan̄ Elld nie Braud.

2. Reg. 25/3.

ſkalltu neyta j fra þm̄ einū tymanū til an̄ars. 11 Þu ſkallt ꝛ drecka Vatn epter ſkam̄te/ſem er hin̄ ſiøtta part wt af Hin/ꝛ ꝥ ſkalltu ꝛ eirnen̄ drecka fra einum Tymanum til an̄ars. 12 Bygg Køku ſkalltu eta/þa ſem þu ſkallt ſteykia fyrer þra Augum/vid Man̄a þreck. 13 Og DROTTin̄ ſagde/lyka ſo ſkulu Iſraels Børn eta ſitt ſaurugt Braud a medal Heidingian na/til huørra eg heþe j burt reked þa. 14 En̄ eg ſagde/ O DROTTin̄ DROTTin̄/ Sia þu/Myn Saala er en̄ nu ecke ſaurug orden̄/Þuiad j fra Barndome mynū/ allt til þeſ ſa Dags/þa hef eg ecke neitt Hrꝍ/edꝛ ſundur rifed eted/ꝛ alldrei þa hefur þar en̄ neitt ſaur ugt Kiøt komed j min̄ Mun̄. 15 Þa ſagde hn̄ til myn/Sia þu/Eg vil leyþa þier ad þu tak er Nauta Tad ꝥ Man̄a Þreck/ꝛ giora þitt Braud þar vid. 16 Og hn̄ ſagde til myn/ Þu Man̄ſins ſon/Sia þu/Eg vil burt taka Nægdtena Braudſins j Ieruſalem/ſo ad þr ſkulu eta Braud epter Vikt / ꝛ med Eymdar Neyd/ ꝛ drecka Vatned aþ ſkam̄te/ꝛ med Eymdar Neyd. 17 Af þui ad þar ſkal þriota bæde Braud ꝛ Vatn/ꝛ huor ſkal harma uꝫ ødrū/ꝛ van megnaſt ſo j ſynum Miſgiørningum.

V

OG þu Man̄ſins ſon/Tak þu eitt Suerd ꝥ ſem er ſo huaſt ſem eirn Hærknyf ur/ꝛ drag ꝥ yfer þitt Høfud/ꝛ Skiegg/ og tak ſydan̄ eina Metaſkꝍl / og j ſundꝛ ſkipt þui ſo þar med. 2 Þan̄ eirn þridiungen̄ ſkalltu vppbren̄a mꝫ Ell de/midt j Stadnum/nær ed þeir Vmſꝍturs Dagarner eru wte. Tak þann an̄an̄ þridiungen̄/ꝛ ſlꝍ þu han̄ allt vm kring med Suerdenu. Þan̄ ſeinaſta þridiungen̄ ſkalltu wtdryfa j Vinden̄/ſo ꝥ eg ſkule ryckia wt Suerdenu epter þeim. 3 En̄ þu tak nøckud lyted wt af þui/ꝛ bitt ꝥ j Kꝍpublad þitt. 4 Og tak þu ſydan̄ nøckud wt aþ þui/ꝛ kaſta þui wt a Ellden̄/ꝛ vpp bren̄ ꝥ med Ellde/þar wt af ſkal koma ei rn Elldur yþer allt Iſraels Hws.

5 SO ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄/Þad er Ieruſalem ſ̄ eg hefe ſett a mꝫal Heid ingian̄a/ꝛ ꝥ Lāded allt vm kring hana. 6 En̄ hū vmſkipte mynu Løgmꝍle j ogud lega Lærdoma/meir en̄ Heidingiarner/ꝛ mynū Riettindū/meir en̄ þau Lønden̄ ſ̄ þ" liggia allt vm kring hana. Þui þeir burt kaſta mynu Løgmꝍle/ꝛ vilia ecke lifa epter mynū Riettindum. 7 Þar fyrer ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄ ſo/Fyrſt ad þier giored ꝥ frek ara en̄ Heidingiarner/ ſ̄ eru j kringum ydur/ꝛ lifed ecke epter mynū Bodordū/ꝛ giøred ecke epter mynū Riettindū/helldur breyted þier epter ſiduenju Heidingian̄a/þra ſem eru j kringū ydur. 8 Þar fyrer ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄ ſo.

Sia þu/Eg vil til vid þig ꝛ ſo/eg vil ꝛ lꝍta ganga Rietten̄ yfer þig/ſo ad Heidingiarn er ſkulu ſia vppa. 9 Og eg vil ſo høndla vid þig/ſem eg en̄ alldrei giørde/ꝛ ecke hiedan̄ j frꝍ giora mun/fyrer allra þin̄a Suiuirdinga ſaker. 10 So ad j þier ſkulu Forelldrarner eta ſyn eigen̄ Børn/ꝛ Børnen̄ ſyna Forelldra/ ꝛ eg vil lꝍta ſoddan̄ Riettarfar ganga yfer þig/ad aller þeir ſ̄ epter lifa af þier/ þa ſkulu wtdreyfaſt j alla Vinda. 11 Þar fyrer/ſo ſan̄arlega ſem eg life/ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄/Aþ þui ad þu hefur ſaurgad min̄ Helgedom med allshꝍttudum Suiuirdingum ꝛ Afgudum/ fyrer þad vil eg ꝛ ſundur ſlꝍ þig/ og mitt Auga ſkal ecke vꝍgia þier/ꝛ eg vil ecke Nꝍdugꝛ vera þier. 12 Þridiūguren̄ af þier ſkal dey ia j Drepſoott/ ꝛ af Hungre ad øngu verda/ ꝛ ſa an̄ar þridiungur ſkal falla fyrer Suerde allt j kring þig/Og þan̄ hin̄ ſydaſta Þridiungen̄ vil eg j ſundur dreyfa j alla Vinda/ꝛ Su erdenu wtryckia epter þeim.

13 So ſkal myn Reide fullkomnaſt / ꝛ myn Heiptargrimd fram̄kuꝍmaſt yþer þeim / ad eg kunne ſo ad hefna myn / Og þeir ſkulu fornema þad ad eg DROTTIN hefe talad þetta j minne Vandlætingu/nær ed eg heþe fram̄kuꝍmt myna Grimd vidꝛ þa. 14 Eg vil ſetia þig til eins Eydebools/ ꝛ til Forſmꝍanar fyrer Heidingiunum ſem eru j kringū þig ꝥ allra þra Augſyn ſm̄ þar ganga fram̄ hia. 15 Og þu ſkallt verda ein Hꝍdūg/Forſmꝍn/ Epterdæme/ ꝛ Forundran fyrer øllum þeim Heidingiunum ſem eru j kringum þig/ þa nær ad eg lꝍt Rietten̄ ganga yfer þig med Reide/Grimd ꝛ Straffe (Eg DROTTIN ſeige ꝥ.) 16 Og nær ed eg ſkyt þeim Hungurſins Meinſemdar ſkeytum til þra/ſm̄ ſkadſamleg ſku vera/ꝛ eg ſkyt þm̄ wt ydꝛ til Fordiørfunar / ꝛ lꝍt ſo Hūgred alltiafnt magnaſt yþer ydur/ Og j burt ſuipte Nægdten̄e Braudſins. 17 Iꝍ/eg vil ſenda Hungur og grimm Villudyr a medal

Deutero. 28/53.
2. Reg. 6/29.
Thre. 4/10.

2. Reg. 25/3.
Sup. 4/16.
Inf. 24/15.

medal ydar/þau ed ydur skulu giora Barnlausa/ z þar skal ganga Drepsott z Blood a me dal þijn/ z eg vil leida Suerded yfer þig/ Eg DROTTinn hefe þetta talad.

VI

OG Ord DROTTins skiede til mijn/ z sagde. 2 Þu Mannsins Son/ Snu þijnu Auglite j giegn Fiollunum Israels/ z spaadu a moote þeim. 3 Og seigdu/ Þier Israels Fioll/ Heyred Ord DROTTins DROTTins/ So seiger DROTTinn DROTTinn bæde til Fiallanna z Hædanna/ Bæde til Lækranna z Dalanna/ Sia þu/ Eg vil jnnflytia Suerded yfer ydur/ z foreyda so ydar Hædum. 4 So ad ydar Olltoru skulu j eyde leggiast/ z ydar Afguder j sundur brotner verda. Og eg vil læta j hel slaa ydar Lijkame fyrer Lykneskiunum. 5 Ja/ eg vil fella Lijkame Israels Barna/ fyrer ydrum Likneskium/ Og eg vil j sundur dreyfa ydar Beinum j kringum ydar Olltoru. 6 Huar ed þier bwed/ þar skulu Staderner j eyde verda/ z þær Hædernar ad Obygdum. Þuiad þeir munu ydar Olltorum foreyda/ z eydeleggia/ z j sundur briota ydar Afgude/ z ad onguu giora þa/ z j sundur slaa ydar Likneskiur/ z ydar smyptaner afmaa. 7 Og hiner j Helslegnu skulu liggia þar a medal ydar/ so ad þier skulud finna þad/ ad eg sie DROTTinn.

Ezech. 36 / 1

8 EN nockra vil eg læta epter verda af ydur/ sem vndann Suerdenu skulu komast/ a medal Heidingiana/ þa ad eg hefe nu j sundur dreyft ydur j Londnum. 9 Þeir hiner somu sem epter eru vordner af ydur/ munu huxa til mijn a medal Þiodanna/ þar sem þeir hliota Hertekner ad vera/ þa ad eg hefe j sundur sleiged þra Hooru Hiarta/ sem j burt viku fra mier/ z þeirra Hooru Augu/ sem skygndu epter sijnum Skurgodum/ Og þeir skulu jdrast sinnar Illsku sem þeir hafa framed/ med allshattudum Suiuirdingum. 10 Og þeir skulu fornema þad/ ad eg er DROTTinn/ z hefe þad ecke til forgiefins talad/ ad giora þeim soddann Ogiæfu.

11 SO seiger DROTtinn DROTTinn/ Slaa þu þijnum Hondum samann/ z stappa þijnum Footum nidur/ z seig/ Vei yfer ollum Suiuirdingum Illskunnar j Huse Israels/ þar fyrer skulu þeir falla fyrer Suerde/ Hungre z Drepsott. 12 Hann huor ad fiarlægur er/ skal deyia af Drepsott/ z hinn sem nalægur er/ skal falla fyrer Suerde/ Enn hann huor ed epter er ordenn/ z er þar fra verndadur/ skal deyia af Hungre. So vil eg nu fullkomna mijna Grimdar Reide a med al þra. 13 So ad þier skulud finna þad/ ad eg er DROTTinn/ nær ed hiner j helslegnu vtaf þeim liggia þar/ a medal þra Afguda/ allt vm kring þeirra Olltoru/ a ollum Hædum/ z a ollum Fiollum/ z vnder ollum Grænum Triam/ z vnder ollum þyckuum Eykum/ j huorium Stodum þeir færdu sijnar jlmande Foorner/ fyrer allskyns Skurgodum. 14 Eg vil vtrietta mijna Hond a moote þeim/ z giora Landed tomt z j eyde/ j fra þre Eydemorkenne allt til Diblath/ huar ed þeir bwa/ Og þeir skulu finna þad/ ad eg er DROTTinn.

VII

OG Ord DROTTins skiede til mijn/ z sagde. 2 Þu Mannsins son/ so seiger DROTTinn DROTTinn af Landenu Israel/ Endenn kiemur/ sa endenn yfer allar fiorar Alfur Landsins. 3 Nu kiemur Endenn yfer þig/ Þuiad eg vil vtsenda mijna Reide yfer þig/ z eg mun dæma þig epter þui sem þu hefur forþienad til/ z eg vil giefa þier huad ollum þijnum Suiuirdingum heyrer. 4 Mitt Auga skal ecke spara þig/ nie vægia þier/ helldur vil eg giefa þier/ epter þui sem þu hefur forþienad til/ z þijnar Suiuirdingar skulu hia þier nidur koma/ so ad þier skulud fornema/ ad eg er DROTTinn.

5 So seiger DROTtinn DROTtinn/ Sia þu/ Ein Ogiæfann kiemur epter adra. 6 Endenn kiemur/ sa Endirenn kiemur/ Hann er vaknadur yfer þier/ Sia þu/ hann kiemur. 7 Hann geingur vpp nu þegar/ z bryst framm yfer þig/ þu Landsins Innbyggiare. Tijdenn kiemur/ sa Hormungar Dagurenn er j nand/ so ad þar mun eingenn Saungur a Fiollunum vera. 8 Snarlega þa vil eg nu vthella minne Heyptar Bræde yfer þig/ z fullkomna so mijna Reide a þier/ z eg vil dæma þig/ epter þui sem þu hefur forþienad/ z giefa þier þad sem ollum þijnum Suiuirdingum heyrer. 9 Mitt Auga skal ecke hlijfa þier/ z eg vil ecke Lijknsamur vera/ Helldur skal eg giefa

þier so

þier so sem þu heþur forþienad/⁊ þÿnar Suiuirdingar skulu nidurkoma a medal þÿn/So ad þier skulud fornema þad eg sie DROTTiñ sem slær ydur.

a (Blomgast) Þad er/ Hñ er til reidu/hønum lukast þad/ ⁊ er talad vm Kongenn aþ Babylon.

10 Sia þu Dagureñ/Sia þu/Nañ kiemur hingad/hñ brÿst fram/Vøndureñ a Blomgast/ og sa hinn Stollte hann Grænkast. 11 Tyranneñ hefur reidubwed sig til Vandar yþer hinū Ogudlegu/so ad eingeñ af þeim/ edr aþ þeirra Folke nie aþ þeirra Flocke/skal nøckud Traust haþa. 12 Þar ꝥ kiemr sa tÿmeñ/⁊ sa Dagureñ tekur ad nalægiast. Hñ huør ed kauper / gladiest ecke / og hinn sa ed selur sorge ecke/ Þui Reidenn mun koma yþer allañ heñar Mañflock. 13 Þar fyrer skal hañ sa sem selur/ecke huxa epter sÿnum wtløgdū fiemunum/þt sa sem þa lifer/ hñ skal bÿhallda þui. Þuiad Spædomureñ yþer øllū heñar Mañfiølda/skal ecke til baka gāga/eingeñ skal sÿnu Lÿfe bÿhallda/þyrer siña Misgiørda saker.

14 Hated þa blæsa j Herlwdrana/⁊ tilbwa alla Hlute/þo mun þar eingeñ wtfara til Bardagans. Þuiad mÿn Grimd geingr yþer allañ þeirra Mañflock. 15 Suerded geysar a Strætunum/Drepsotteñ ⁊ Hungred ꝥ geingr j Hwsunum. Hañ sem er a Akrenum/skal deya þyrer Suerdenu/⁊ huør sem ad er j Stadnū/þañ skal Drepsotteñ ⁊ Hūgred vpp suelgia. 16 Og huør ed vndañ gietur flwed aþ þeim/sa mun a Fiøllū vera/⁊ so sē Dwfur j Dølunū þær sem allar krytia sÿn a mille/ huør sem eirn fyrer siña Misgiørda saker. 17 Allra Hendur skulu nidur sÿga/⁊ øll Knie skulu so ostødug standa sem Vatn. 18 Og þeir munu vmgyrda sig Seckium/ ⁊ yferausast med Hrædslu/⁊ øll Andlit skulu hryggeleg ad sia/⁊ allra Høfud skulu skøllott verda.

Prouerb. 11/4. Soph. 1/8. Eccle. 5/10. 13

19 Þeir munu wtkasta sÿnu Silfre a Goturnar/⁊ akta sitt Gull sem Ohreinende/Þuiad þeirra Silþur ⁊ Gull mun ecke frelsa þa a þeim Reideñar Deige DROTTins. Og þeir skulu þo ecke sedia sÿnar Sæler þar med/⁊ ecke fylla siñ Kuid þar af/ Þuiad ꝥ var þeim ein Hneyxlan til siña Misgiørda. 20 Þeir giørdu af sÿnum Edla Dyrgripum sem þr skørtudu vid Likneskiur siña Suiuirdinga ⁊ Skwrgoda / Þar fyrer þa vil eg giora þeim ꝥ sama ad Ohreinendū. 21 Og eg vil giefa ꝥ j Okuñugra Hendr/so ad þeir skulu ræna þui / ⁊ til hlutskiptis þm̄ Ogudlegu a Jørdu/so ad þeir skulu saurga ꝥ. 22 Eg vil snua mÿnu Andlite j burt þadañ/so ad þeir skulu Saurga mÿna Fiarsiodu/Ja/Ræningiar skulu koma þar yþer og Saurga þad.

23 Giør þu Vidiur/þt Landed er fullt mz Bloodskulld/⁊ Stadureñ fullur af Motþrooa. 24 So mū eg læta koma þa hinu vestu a medal Heidingiaña/so ad þeir skulu eignast þra Hws ⁊ eg vil giøra eirn enda a þui Dramblætenu hiña Vollduga/⁊ saurga þeirra Kyrkiur. 25 Foreydslumadureñ kiemr/Þa munu þeir leita Fridarens/⁊ hñ mū eige þar vera. 26 Eitt slised mun koma epter añad/ ⁊ ein Tÿdendeñ epter øñr/Þa mūu þr spyria ad eiñe Sioon hia Prophetunū/eñ þar mun huørke vera Løgmæl hia Prestunū/ nie Ræd hia Olldungunū.

27 Kongureñ mun hryggur vera/ ⁊ Høfdingiarner munu j Sorgarbwninge klædder/⁊ Folksins Hendur j Landenu munu duglausar vera/Eg vil Høndla vid þa so sem ad þeir hafa lifad til/⁊ eg vil dæma þa/ so sem þeir hafa verdskulldad/ so ad þeir skulu fornema ꝥ ad eg er DROTTiñ.

VIII

OG þad skiede so/a þui siøtta Aarenu/þañ fimta Dageñ j þeim siøtta Manudenū/ad eg sat j mÿnu Hwse/⁊ Olldungarner aþ Juda sætu ꝥ mier/ Þar fiell Hønd DROTTins DROTTins yfer mig. 2 Og sia þu/ad eg sæ ꝥ sem var vnder hñs Lendum/ꝥ var lÿka sem eirn Elldur. Eñ fyrer ofan hñs Lendar var ꝥ sem skÿnande Geislar. 3 Og hñ wtriette lÿka sem eina Hønd/⁊ took j Hææred a mÿnu Høfde. Þa flutte eirn Vindur mig a millum Himens ⁊ Jardar/⁊ flutte mig til Jerusalem/j eirnre Guds Sÿn/ til þeirra jñre Dyraña/sem standa j mote Nordrenu/þar ed sat ein Likneskia til strÿds vid a Hws Herrañ.

Supra. 1.

Les eitt ⁊ hid sama j Endinguñe vm Drekañ j Babylon.

4 Og sia þu/ad þar var Dyrdeñ Guds Jsraels/ so sem ad eg haþde sied hana ædur a Akrenum. 5 Og hñ sagde til mÿn/Þu Mannsins Son/ Vpplypt þÿnum Augum a moote Nordrenu/ Og þa ed eg vpplypte mÿnum Augum j Moote Nordrenu / Sia þu/ Þa sat þar giegnt Nordrenu þad Opocka Liknesked/ hia Portdyronum Alltaresins/riett þar sem jnn er geinged. 6 Og hann sagde til mÿn/Þu Mannsins Son/ Sier þu eirneñ huad þesser þeir giøra? Sem er þa myklu Suiuirdingena/sē Hwsed Jsraels giører hier/ad þeir drÿfa mig langt

a (Hwsherrañ) Gud var Hwsherra j Jerusalem/ eñ þeir lietu øññur Skwrgod þar jñ/þad mislÿkade hønum ⁊ þad med riettu.

mig langt j burt fra mínum Helgedome/ Enn þu skallt enn sia miklu stærre Suiuirdingar.
7 Og hann flutte mig ad Dyrum Forgardsins/ þar sa eg/ Og sia þu/ ad þar var ein Hola jnn j Veggenn. 8 Og hann sagde til mijn/ Þu Mannsins Son/ graf þu jnn j giegnum Veggenn/ Og þa eg grof j giegnum Veggenn/ Sia þu/ þa voru þar einar Dyr. 9 Og hann sagde til mijn/ Ga ecktu þar jnn/ z skoda þær vondar Suiuirdingar sem þeir fremia hier. 10 Og sem eg kom þangad jnn z skodade/ Sia þu/ Þa voru þar allskins Likneskiu/ Orma z Dyra/ z ecke vtan And stygder/ z allskyns Afguder Hwssens Jsraels voru alla vegana vm kring giorder a Veggiunum. 11 Framme þ huorium ad stodu siotijger Menn/ af Olldungunum Hwssens Jsraels/ z Jasania Saphans son/ stood einnenn a mille þeirra/ z huør af þeim hafde sitt Reykelsis Kier j Hende/ z þar gieck vpp ein þyck Þoka af Reykelsenu.
12 Og hann sagde til mijn/ Þu Mannsins Son/ sier þu huad Olldungarner Hwssens Jsraels þeir giora j myrkrenu/ huør j sijnu prijdelega Herberge? Þuiad þeir seigia/ DROTTJN hann sier oss ecke/ helldur hefur DROTTJNN yfergiefed Landed. 13 Og hann sagde til mijn/ þu skallt enn nu sia miklu stærre Suiuirdingar sem þeir giora. 14 Og hann leidde mig jnn til þe irra Dyranna j Hws DROTTJNS/ sem stoodu j moot Nordrenu/ z sia þu/ þar sætu Konur sem grietu yfer a Thamus. 15 Og hann sagde til mijn/ Þu Mannsins Son/ sier þu þetta/ Þo skalltu enn nu sia stærre Suiuirdingar enn þessar eru.
16 Og hann leidde mig jnn j þann jnnra Gardenn a Hwse DROTTJNS/ Og sia þu/ ad fyrer Musteresins Dyrum DROTTJNS/ a millum Fordyranna z Alltaresins / þar voru nær fimm z Tuttugu Menn/ sem sneru Bakenu vid Mustere DROTTJNS/ z sijnum Andlitum a mote Austrenu/ z þeir tilbædu j moote Soolarennar Vppgongu. 17 Og hann sagde til mijn/ Þu Mannsins son/ Sier þu þetta? Huort er Hwsenu Juda þetta enn oflijted/ ad giora hier allar soddann Suiuirdingar? Þar ed þeir fremia þo ecke vtann Yfergang z Orietttinde j øllu Landenu/ z fara til/ z reita mig og so til Reide. Og sia þu/ ad þeir hallda c Vijnuidarkuistinn ad Nøsunum. 18 Þar þ vil eg z so høndla vidur þa/ medur Grimdar Reide/ Og mitt Auga skal ecke spara þa/ Og eg vil ecke Myskunsamur vera. Og þo ad þeir kalle enn nu med hærre Raust fyrer mijnum Eyrum/ þa vil eg þo ecke Heyra þa.

a (Thamus) hefur vered Afgud Adonis / vm huørn Skalldenn z Heidingiar hafa margt skrifad og hann hefur vered Vnnuste Frw Veneris /. þar fyrer kueina Kuinnurnar yfer hønum. Mier þiker þad hafa vered Afgud Vijnsins Bacchus/ so sem S. Vrban hia oss.

c (Vijnuidarkuistum) Þad hefr vered Siduenia/ j þeirra Guds þionustu/ so sem hiær oss/ vijgt Sallt/ Vatn/ Jurter/ og annad þuilijkt/ fra Afgudum til Heidurs.

IX

Og hann kallade mz hærre Raust fyrer mijnum Eyrum/ z sagde/ Lat Vitiunena Stadarens nalægiast/ z huør eirn skal hafa daudlegt Vopn j sinne Hende. 2 Og sia þu/ þar komu sex Menn a Veigenum/ hingad fra þui Yferportenu/ sem stendur moot Nordrenu/ z huør þeirra hafde eitt skadlegt Vopn j sinne Hende. Enn þar var eirn a medal þra sem Lijnklæde a sier hafde/ z ein Skriffære vid sijna Sijdu. Og þeir geingu þangad jnn/ z stoodu hia Koparalltarenu.
3 Og Dyrdenn Guds Jsraels lypte sier vpp fra þm Cherub/ yfer huorium hun var vnder Husølsingu Hwssens/ z kallade a þann sem j Lijnklædenu var / og Skriffærenn hafde vid sijna Sijdu. 4 Og DROTTJNN sagde til hans. Gack þu j giegnum Stadenn Jerusalem/ z teikna med einu Teikne j Ennum þess Folksins sem stynia/ z aumka sig yfer ollum þeim Suiuirdingum sem þar jnne skie.
5 Enn hann sagde til hinna annara/ so eg heyrde/ Ganged epter hønum j giegnum Stadenn/ og slaed þar j Bland/ ydar Augu skulu ecke vægia nie þyrma. 6 Slaed bæde Gamla z Vnga/ Meyar/ Konur og Børn/ alla til Dauds. Enn øngua af þeim skulud þier ahræra/ sem Teikned hefur. Enn taked fyrst til a mijnum Helgedome. Og þeir vpphoofu a þui Gamla Folkenu sem þar var fyrer Hwsenu.
7 Og hann sagde til þeirra/ Saurged Hwsed / og fylled Forgardenn med Dauda Lijkame/ Ganged wt. Og þeir geingu wt/ og sloou j Stadnum nidr. 8 Og þa ed Mann falled var skied/ þa var eg eff epter ordenn. Og eg fiell framm a mijna Asionu/ kallade z sagde/ Oh DROTTJN DROTTJN/ Villtu þa fyrerfara þeim øllum sem epter eru vordner j Jsrael? Fyrst þu wthellter so þinne Reide yfer Jerusalem.
9 Og hann sagde til mijn / Su Misgiord Hwssens Jsraels z Juda er mijkels til offstoor þar er ecke vtann Ofrijke j Landenu/ z Ranginde j Stadnum/ Þuiad þr seigia / DROTTJN hefur

Exod. 12/7. Apoc. 7/3.

1. Pet. 4/17.

sñ hefur yfergiefed Landed/ z DROTTinñ hñ sier oss ecke. 10 Þar fyrer skal mitt Auga ecke spara/ Eg vil z ecke vera Nædugur/ Nelldur þa skal eg kasta þeirra Giørninge yþer Nøfud þeim.

11 Og sia þu/ad sa Madureñ sem j Lijnenu var klæddur/z Skriffæreñ hafde vid sijna Sijdu/suarade z sagde/Eg hefe so giørt sem þu skipader mier.

X

Og eg sa/Og sia þu/a Nimnenũ vpp yþer Nøþdenu Cherubim/var þ lijka æ lits sem añar Saphirus/z þar vppyþer var þ lijka so til ad sia/sem eitn Velldis stoll. 2 Og hñ sagde til þess Mañsins j Lijnklædunum/Gack þu jñ a millum Niolaña/ vnder Cherub/ z tak þijnar Nendur fullar af Gloande Kolum/sem ad eru a mille Cherubim/z dreif þm wt yfer Stadeñ. Og hñ giecc þangad jñ/so ad eg sa/ad sa hiñ same giecc þar jñ. 3 Eñ a Cherubim stoodu Nægrameigeñ j Nwsenu/z Forgardureñ var jñañ til fullur af Þoku.

4 Og Dyrdeñ DROTTins vpp lypte sier fra Cherub til Nuolþsins a Nwsenu/z Nwsed vard fullt af Þoku/Eñ Forgardureñ fylltest med Leyptran af Dyrd DROTTIns. 5 Og Þytureñ Vængiaña þeirra Cherubim heyrdest allt wt yfer Forgardeñ/Lijka sm Raust eñ Almættugs Guds nær ed hañ talar.

6 Og þa ed hñ hafde boded þeim Mañenum j Lijnklædunum/z sagt/Tak þu Elldeñ a millum Niolaña vnder Cherubim/þa giecc sa hiñ same jñ/z stood hia Niolunũ. 7 Og Cherub wtrietti sijna Nønd/ a millum þeirra Cherubim til Elldsins/þess sm var a millum Cherubim/z tok þar af z fieck j Nendr Mañenum j Lijnklædunum/ hñ tok vid þui z giecc wt. 8 Og þad syndest a þeim Cherubim/lijka sem ein Mans Nønd/vnder þeirra Vængium.

9 Og eg sa/Og sia þu/Ad þar stodu fiogur Niool hia Cherubim/hia huørium Cherub eitt Niool/ z Nioleñ voru so til ad sia lijka sem eitn Turkous. 10 Og oll fiogur voru þau/þ eina lijka sem hid añad/lijka so sem huort Niooled være j ødru. 11 Nær ed þau skylldu nu ganga af stad/þa kunu þau oll ad ganga j sijnar fiorar ætter/z þurftu ei ad snua sier vid/þa ed þau geingu/helldr/huort þ hid fyrsta giecc/þãgad geingu hin epter/ z þurftu ecke ad snua sier vid/æsamt med sijnum gioruollum Lijkama/ Nrygg/ Nøndũ z Vængium. 12 Og Nioleñ voru full med Augu/ allt vm kring/ a ollũ fiorum Niolunum. 13 Og hñ kallade til Niolaña/ b Gal gal/so ad eg heyrde þad.

14 Nuort þeirra hafde fiogr Andlit/ þ fyrsta Andlited var eins Cherubs/þ añad var eins Mañs/hid þridia eins Leons/ fiorda eitnrar Arnar. 15 Og þeir Cherubim sueimudu hætt vpp/ Þetta er þ sama Dyred sem eg sæ hia Vatnenu Chebar. Nær ed Cherubim geingu þa geingu z eirneñ Nioleñ hia þeim. 16 Og nær ed Cherubim hreyþdu sijnum Vængium/ ad þeir loptudu sier / fra Jordeñe/þa sneruft z ecke helldur Nioleñ j fra þeim. 17 Nær ed þeir stodu/þa stodu z eirneñ þau/Lyptu þeir sier vpp/ þa vpplyptu þaug sier z eirneñ/þuiad þar var eitn lifande Vindur j þeim.

18 Og Dyrdeñ DROTTIns giecc j burt aptur þadañ / fra Nuslfenu a Nwsenu/ z sette sig yþer Cherubim. 19 Þa hreyfdu Cherubim sijnũ Vængium/ z loptudu sier vpp fra Jordune/fyrer mijnum Augum/z nær ed þeir geingu wt/þa geingu Nioleñ hia þm/z þr geingu til þra Dyraña a Nwse DROTTins/a mot Austrenu/z Dyrdeñ Guds Jsraels var vpp yfer þeim

20 Þetta er þ sama Dyred sem eg sæ vnder Gude Jsraels/hia Vatnenu Chebar/Og eg formerkte/ad þ voru Cherubim. 21 Nuort hafde fiogur Andlit/z fiora Vænge/z vnder þeirra Vængium lijka so sem Mans Nendur. 22 Þeirra Andlits mynd var eins lijka so z þ eg sæ þaug j hia Vatnenu Chebar/z þau geingu beinañ Veg fram fyrer sig.

XI

Og eitn Vindr took mig vpp/z flutte mig til Dyraña a Nwse DROTTins/ þra sm horfa a mote Austrenu/z sia þu/ad vnder Dyronũ voru fim Meñ z Tuttugu. Og eg sæ Jasania Assurs son/a medal þeirra/og Platia Banaia Son/ Nofdingiana a

a (Cherubim) Hier sia Meñ ad Cherub edur Cherubim er ecke ein sierleg Skiepna/ helldur ein þliug ande æsynd/edur Mynd eins Fugls Vxa/Leons/Mans/j huørre Einglarnir openbera sig/so sem þr villa. Þar þyrer kallast þeir z so/Cherubim/ z þydast þyrer Cherubim/ sømuleidis z so Kyrkiuñar Einglar/Þad eru Postularner/ Spameñerner/ Byskupar edur Predikarar. z ct.

Sup. 1/ 18.

b (Gal gal) er þrr meiningr/so sem segde Madur til Hiolsins/ snw þier/ snw þier/ So sem skyllde þ æcyd snwa sier z ganga.

giana a medal Folkſins. 2 Og hn̄ ſagde til mijn/Þu Mann̄ſins ſon/Þeſſer Menn hafa jllſku ſamlegar Nytzaner/ꝛ ſkadſamlegar Raadagiørder j þeſſū Stad. 3 Þuiad þeir ſeigia/ꝥ er enn ecke ſo nær kōed/Latū oſſ ad eins byggia vpp Hwſen̄/Er hn̄ Kietellen̄/ſo erū vier Kiøted.

4 Þar fyrer ſkalltu Mann̄ſins ſon/ſpaa j moote þeim. 5 Og Ande DROTTJNS fiell yfer mig/ꝛ ſagde til mijn/Seig þu/ So ſeiger DROTTin̄/ Þier af Hwſe Jſraels hafed ſo talad/ꝛ eg þecke vel Þancka ydvars Anda. 6 Þier hafed marga j hel ſleiged j þeſſū Stad/ ꝛ hennar Stræte liggia a full af Daudum Mønnum.

7 Þar fyrer ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄ ſo/Þeir ſem̄ þier hafed j hel ſleiged þar jn̄e/ ꝥ er eru Kiøted/ꝛ hn̄ er Kietellen̄/Enn þier hlioted hiedan. 8 Eg vil læta Suerded koma yfer ydur/ſē þier erud hrædder vid/ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄. 9 Eg vil wtſkwfa ydur j burt þan̄/ꝛ giefa ydr j an̄arlegra Hendur/ꝛ eg vil giora ydur/ydvarn Rieff. 10 Þier ſkulud falla ꝥ Suerde/J þm̄ Lādsaalfū Jſraels vil eg dæma ydr/ꝛ þier ſkulud fornema ꝥ/ad eg ſie DRO TTin̄. 11 Enn Staduren̄ ſkal ecke vera ydar Kietell/eige helldur þier Kiøted þar j/ helldur vil eg dæma ydr j Jſraels Landamerkiū. 12 Og þier ſkulud fornema ad eg er DRO TTin̄. Þuiad þier hafed ecke geinged epter mijnū Bodordū/ꝛ ecke halldeð mijn Riettinde/ Helldr hafed þier breytt epter Sidueniu Heidingian̄a/Þeirra ſem eru j kringum ydur.

13 OG þan̄ tijd eg ſpaade ſo/þa deyde Platia Benaia ſon. Þa fiell eg fram̄ a mijna Aſionu/ꝛ hroopade med hæꝛre Rauſt/ꝛ ſagde/Oho DROTTin̄ DROTTin̄/ Hu ꝛt villtu nu ølldungis giora eirn enda/a øllū þm̄ ſem epter eru ordner j Jſrael? 14 Þa ſkiede Ord DROT Tins til mijn/ꝛ ſagde. 15 Þu Mann̄ſins ſon/Þijner Brædr ꝛ Naanuſtu Frændur/ꝛ allt Jſraels Hws/ſem enn nu byr j Jeruſalem/ ſeigia vel ſo huør vid an̄an̄/ Hiner adrer eru langt j burt ffinder fra DROTTne/Enn vier hølldū Landenu. 16 Þar fyrer þa ſeig þu/ So ſeiger DROTtin̄ DROTtin̄/Ja eg hefe læted b reka þa langt j burt a medal Heidingian̄a/ꝛ dreyft þeim vm Londen̄. Þo vil eg ſnarlega vera þra Frelſare j þe im Lond un ſem þeir eru komner til.

17 ÞAr ꝥ ſeig þu/So ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄/ Eg vil ſamanſafna ydr j fra Folkenu/ ꝛ eg vil ſamanſafna ydr wr þm̄ Løndū j huor þier erud burt dreyfder/ꝛ eg vil giefa ydr ꝥ Landed Jſraels. 18 Þangad ſkulud þeir koma/ꝛ j burt taka þadan̄ allar Afgudadyrkaner/ꝛ Suiuirdingar. 19 Og eg vil giefa ydur eitt ſamhugad Hiarta/ꝛ eg vil giefa eirn nyan̄ Anda j ydvr/ꝛ eg vil burt taka ꝥ Steinhiartad wr ydru Brioſte/ꝛ giefa ydr eitt Kiøtlegt Hiarta. 20 So ad þeir gange j mijnū Setningum/ꝛ hallde mijn Riettinde/ꝛ giore þar epter/Og þeir ſkulu vera mitt Folk/ſo vil eg vera þeirra Gud. 21 Enn þeir ſem ganga epter þeirra Hiartans Afgudadyrkun og Suiuirding/ Þeirra Giørningum vil eg þeim ſialfum j koll kaſta/ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄.

22 ÞA flocktu Cherubim þra Vængiū/ꝛ Hiolen̄ geingu hia þeim/ꝛ Dyrden̄ Guds Jſraels var vpp yfer þm̄. 23 Og Dyrden̄ DROTtins vpplypte ſier af Stadnū/ꝛ ſette ſig vppa Fialled/ꝥ ſē liggr j mot Auſtrenu fra Stadnū. 24 Og eirn Vindr lypte mier vpp/ꝛ flutte mig j eirnre Syn/j Guds Anda j Chaldea til Fangan̄a/ꝛ ſu Synen̄ ſem eg ſaa/huarf fra mier. 25 Og eg ſagde til Fangan̄a oll þau Ord DROTtins/ſē hn̄ hafde vijſad mier.

a (Full) So marga Spaamen̄ høfdu þeir j Hel ſleiged/ ꝛ hælduſt ſamt vm/ ad þeir mundu ſtandaſt a mote Kongenum af Babylon/Þui þr meintu ad DROTTin̄ munde ſo ogiarnā vilia miſſa þa/ ſo ſm̄ Kiøted wr Katlenū/ ꝥ er/ ſo ſm̄ Guds Þionuſt ugiørd/ꝛ Offred j Muſterenu/ ſem ecke ka̅n ad fordiarfaſt.

b (Reka) Sumer wtleggia þra Imperatiue / flyed langt j burt.

Nuggun ꝛ Fyrerheyt.

Jere. 32/39. Inf. 36/26. Heb. 8/10.

XII

OG Ord DROTTins ſkiede til mijn ꝛ ſagde. 2 Þu Mann̄ſins Son/Þu byr a medal eins Ohlydugs Hwſſ/ſm̄ vel hafa Augu/ſo ad þr kun̄e ad ſiaa/ꝛ vilia ecke ſiaa/ Eyru ſo ad þeir kunne ad heyra / ꝛ vilia ecke heyra/helldur er ꝥ eitt ohlydugt Hws. 3 Þar ꝥ þu Mann̄ſins ſon / Tak þin̄ Ferda bwning/ꝛ far af ſtad þadan a biortum Deige fyrer þeirra Augū/ þu ſkallt fara j burt fra þijnū Stad/til eins an̄ars Stadar/fyrer þeirra Augum/Ef ad ſo mætte verda/ad þeir villdu formerkia ꝥ/ad þr være eitt ohlydugt Folk. 4 Og þu ſkt taka þin̄ Farangr wt mz þier/ſo ſm̄ Ferda bwnad a biortū Deige/fyrer þeirra Augū/Og a moote Kuolldenu ſkalltu j burt fara / fyrer þra Augū/lijka ſo ſem ꝥ Madur byr ſig af ſtad nær ed hn̄ vill ferdaſt. 5 Og þu ſkallt briotaſt j gegnū Veggen̄/fyrer þeirra Augū/ꝛ fara ſo þar wt j giegnū. 6 Og þu ſkallt taka ꝥ vppa þijnar Herdar ꝥ þra Augū/ꝛ bera ꝥ wt þa myrkt er orded. Þu ſkallt byrgia þitt Andlit/ſo ad þu ſiaer ecke Landed/Þuiad eg hefe ſett þig Jſra

Eſa: 6/5. Jer. 5/ 21.

els Hwſe

els Hwse til eins furdanlegs Teikns.
7 Og eg giørde sem mier var boded/ & bar wt miñ Fans/so sem Ferda Fans a Biørtum Deige/og vm Kuollded grooþ eg med miñe Hende j giegnum Veggeñ/ & þa ed myrkt var orded took eg hñ vpp a Herdarnar/ & bar hñ wt fyrer þeirra Augum.
8 OG Ord DROTTins skiede til mÿn snemma vm Morguneñ/ & sagde. 9 Þu Mañsins son/Heþur ecke Israels Hws/þ ohlyduga Hwsed/sagt til þÿn/Huad giører þu? 10 So seig þu til þeirra/so seiger DROTTiñ DROTtiñ/Þesse Byrdarþungeñ snerter þa Høfdingiana j Jerusalem/ & allt Israels Hws sem þar er jñe. 11 Seig þu/Eg er ydart Furdunar teikn/so sem eg hefe giørt/lÿka so skal ydur skie/so ad þier hlioted ad fara/ & Hertekner j burt flutter ad verda. 12 Ydar Høfdingie skal j Myrkrenu a Herdunū [a] bera/ & j giegnum þañ Veggeñ mun hñ fara/sem þr munu briota/til ad fara þar j giegnum/ hñs Andlit mun byrgiast/so ad hñ skule ecke sia Landed/med neinu Auganu.
13 Eg vil & so kasta mÿnu Nete yþer hñ/ad hañ skule veidast j mÿnū Veidarfærū/ & eg vil flytia hñ j Babylon j Chaldea Land/huort ed hañ skal þo ei [b] sia/ & þar skal hann deyia. 14 Og eg vil j sundurtuistra þeim øllum sem ad eru j kringum hann / hañs Fulltingiurum og øllum hañs til Heingiurum / j allar Aatter Vindanna / og wtryckia Suerdenu a bak til vid þa. 15 So skulu þeir formerkia ad eg er DROTTiñ/nær ed eg j burt keyre þa a mz al Heidingiaña/ & j sundur dreyþe þeim j Londeñ. 16 Eñ eg vil læta nøkr a fæeina/epter verda af þeim fyrer Suerdenu/Hungrenu & Drepsottēne/þr skulu kuñgiøra þeirra Suiuirdingar a medal Heidingiaña/til huørra ed þeir munu koma/og þeir skulu formerkia ad eg er DROTTIN.
17 OG Ord DROTTins skiede til mÿn/ & sagde. 18 Þu Mañsins son / Þu skallt eta þitt Braud mz Hrædslu/ & drecka þitt Vatn med Skialþta & Sorg. 19 Og seig til Folksins j Landenu/So seiger DROTTiñ DROTTiñ af Iñbyggiurum Jerusalem / j Israels Lande/ Þeir skulu eta sitt Braud j Sorg/ & drecka sitt Vatn j Eymd/ þt Landed skal verda j eyde aþ øllu þui sem þar er jñe/fyrer Motþrooa saker allra Iñbyggiaraña. 20 Og þeir Staderner sem vel eru setner skulu j eyde leggiast/ & Landed ad Øræfū verda/so skulud þier formerkia ad eg er DROTTiñ.
21 OG Ord DROTTins þ skiede til mÿn & sagde. 22 Þu Mañsins son/ Huad hafed þier þ eitt Ordtæke j Israels Lande? Og seiged/Fyrst þ dregst so leinge vndañ/ þa verdur nu hiedañ j fra ecke neitt af Spaadomenum. 23 Þar fyrer seig þu til þeirra/ So seiger DROTTiñ DROTTiñ/Eg vil burt taka þ Ordtæked/so þ skal ecke meir tÿdkad vera j Israel. Og tala þu til þeirra/Sa tÿme er nalægur/ & allt þ sem spaad er þ. 24 Þuiad nu hiedañ j þra skulu þier formerkia/ad þar skal a øngre Sion brestr verda/ & eingeñ Spaadomur skal liuga j giegn Israels Hwse. 25 Þuiad eg er DROTTiñ/huad eg tala/þ skal skie/ & ecke laung frest a verda/helldur vil eg þad a ydar tÿd fullgiora/þu hid ohlyduga Hws/so sem eg hefe talad/seiger DROTTiñ DROTTiñ.
26 Og Ord DROttins skiede til mÿn/ & sagde. 27 Þu Mañsins son/Siadu/Israels Hws þ seiger/Su Syn s ad þsse hñ sier/hū er eñ nu langt j burtu/ & hñ spaer af þeim tÿmanū s ad eñ er miog fiarlægur. 28 Þar þ seig þu til þra/ So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Huad eg tala/ þar skal ecke leingur frest a verda / helldur skal þ skie seiger DROTTIN DROTTiñ.

a (Bera) þ er/ Hañ skal huørke ryda nie aka wt þadañ. & c.

b (Siaa) Þuiad hans Augu skulu wtstingast j Riblath/Jer. 29 & 52. So sa hñ Kongeñ aþ Babylō/ so sem Jeremias sagde/og saa þo ecke Babylon/so sem Ezechiel sagde/ huøria tuo Hlute Gydingar hielldu fyrer Lyge/ Aþ þui ad huør være ødrum osamhliodande.

Eccles. 8 / 11. 2. Pet. 3/4.

XIII

OG Ord DROTTins skiede til mÿn/ & sagde. 2 Þu Mañsins son/Spaa þu a moote þeim Prophetunū Israels/ & seig til þra sem spaa wt af sÿnū eigen Hiørtū/ Heyred Ord DROTTins. 3 So seiger DROTTiñ DROTTeñ/Vei þeim Heimskusamlegum Prophetum sem epterfylgia sÿnum eigenlegum Anda/ & hafa þo ongua Syn. 4 O Israel/ þÿner Prophetar eru lÿka so sem Refar a Eydemørku. 5 Þeir stÿga ecke vpp yfer Muñañ/ & giora ecke Gyrding j kringum Israels Hws / og þeir standa ecke j Strÿdenu a Deige DROTTIns. 6 Þeirra [a] Sioner eru rangar/og þeirra Spaadoomar eru ecke vtan Lygar. Þeir seigia/DROTTiñ sagde þad/þo ad DROTTiñ wt sende þa ecke/ & Omaka sig so vm þad ad þeir fæe sÿnū efnum framhallded. 7 Er þad eige so ad ydar Sioner eru rangar/ & ydrer Spaadom

I giegn þeim gølldu Spaamøñū Jerem. 23/1: Ezech. 34/2.

a (Sioner) Ydar Kieñing og Lærdomur.

Spadom^r eru ecke vtañ Lygar? Og þier seiged þo samt/ DROttiñ talade ꝥ/ þo eg talade ꝥ eige. 8 Þar ꝥ seiger DROTTiñ DROTTiñ so/ Fyrst ad þier Prediked ꝥ s̃ ecke verdr neitt aþ/ & spæed fyrer Lygum/ þa vil eg fiña ydur/ seiger DROTTiñ DROTTiñ. 9 Og mỹn Hond skal koma yfer þa Prophetana/ sem Predika ꝥ sem eckert verdur af/ & fyrer spæ Lygum. Þeir skulu ecke vera j Samkundu mỹns Folks / & ecke jñskrifader vera j þa Toluna Hwssens Israels / & eige helldr kōa j Landed Israels/ Og þier skulud fornema ad eg er DROTTiñ DROTTiñ. 10 Þar fyrer ad þeir aþvega leida mitt Folk/ & seigia Frid/ þar sem þo er eingeñ Fridur. Folked ꝥ vppbygger ^b Veggeñ/ Eñ þr lỹma hñ med halldjllu Kalke. 11 Seig þu til Kalkarañа/ sem lỹma med þui halldilla Kalke/ ad þad skule aþ falla/ ꝥt þar skal koma ein Steypedogg/ & þar skal koma stoort Hagl/ sem mun fella ꝥ nidur/ & eirn Huirfeluindur skal sundurslỹta ꝥ/ Sia þu/ So skal Veggureñ nidur falla. 12 Huad gillder ꝥ ad þa mun so sagt vera til ydar/ Huar er nu ꝥ Kalkid sm̃ þier hafed Kalkad?

13 So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Eg vil læta eirn Huirþeluind blæsa j miñe Grimd/ & eina Steypedogg j miñe Reide/ & stora Haglsteina j miñe Grimd/ þau skulu vm kollkasta ollũ Hlutũ. 14 Þañeñ vil eg vm kollkasta þeim Veggnũ sm̃ þier hafed lỹmt/ med þui halld jlla Kalke/ & eg vil hrinda hm̃ nidur til Jardar/ so ad sia meige hñs Grundvoll/ ad hñ liggie þar/ & þier skulud eirneñ fortynast þar jñe/ & reyna so ꝥ eg sie DROTTiñ. 15 So vil eg fullkomna mỹna Grimd a þeim Veggnum / og a þeim sm̃/ hñ haþa Kalkad med halldillu Kalcke/ & seigia til ydar / Hier er huorke Veggureñ nie Kalkareñ. 16 Þad eru þeir Israels Prophetar/ huorier ad spæ Jerusalem/ & Predika aþ Fride/ þo ad þar sie eingeñ Fridr/ seiger DROTTiñ DROTTiñ.

17 OG þu Mañsins son/ set þitt Andlit j mote Dætrunũ þỹns Folks/ sm̃ spæ aþ sỹnu Hiarta/ & spædu a mote þeim. 18 Og seigdu/ So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Vei ydur sem giored Folkenu Hægende vnder Handleggena/ & Koddana vnder Hofudeñ/ bæde vngũ & Gomlũ/ til ad veida med Sælernar/ Nær ed þier haþed Veidt Sæler nar a mzal m:ns Folks/ þa loþ ed þier þeim Lỹfenu. 19 Og vanhelged mig a mỹnu Folke fyrer eirn Hnefa Byggmiols / & eitt Styke Brauds/ þar med ad þier dæmed Sælernar til Dauda sem ad þo ættu ei ad deyia / & dæmed þeim Lỹfed sem þo ættu ei ad lifa/ þyrer ydar Lygar a medal mỹns Folks/ sem giarnañ heyrer Lygarnar.

20 Þar fyrer seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Sia þu/ eg vil fiña ydar Hægende medr huorium þier veided/ & oftreysted Sælernar/ & eg vil j burt slỹta þau fra ydar Handleggiũ/ og giora þær Sæler lausar s̃ þier veided & hughreysted. Og eg vil j sundur rỹþa ydar Kodda/ & frelsa mitt Folk af yduarre Hende/ so ad þier skulud ecke meir veida þa/ & þier skulud fornema ad eg er DROTTiñ. 21 Þar fyrer ad þier hrelldud Hiortun Riettferdugra suiksamlegana/ sem eg hafde ecke hrellt / og þier styrktud Hendur hiña Ogudlegu / ad þeir snere sier ecke j burt fra sỹnu Illskusamlegu Athæfe/ so ad þeir mættu lifa. 22 Þar fyr^s skulud þi^s ecke meir Predika/ & ecke helldur spæ fyrer oꝛnytsamlega Lærdoma/ Helldur vil eg frelsa mitt Folk wr ydar Hondum/ & þier skulud fornema ad eg er DROTTiñ.

b (Vegg ad byggia) kallar hñ ad breyta epter þui sem kient er/ Enn Múrueggeñ ad lỹma/ er ad hugga & þyrerheita þui/ ad allt skule vel til ganga/ eñ huør tueggia er þo til einskis / & ecke nema Lygar. Prov. 1/27.

Huørier þeir Kalckarar eru.

Good Hiortu hrædast þyrer Guds Nafne/ þar þyrer verda þau hæglega ænettud & þangeñ med raungum Lærdome/ sem kiendur verdur vnder Guds Nafne: Jerem. 23/14.

XIIII

OG þar komu nøckrer af Olldungunũ Israels til mỹn / & settu sig nidr framan ꝥ mier. 2 Þa skiede Ord DROTTins til mỹn/ & sagde. 3 Þu Mañsins son/ Þetta Folk helldur sier med þeirra Hiortum vid sỹna Afgude/ og hallda a þeirre Hneyxlan sinna Illgiorda / Skyllde eg suara þeim nær ed þeir ad spyria mig? 4 Þar fyrer tala þu vid þa/ & seig þu til þeirra/ So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Huada Mañe aþ Israels Hwse sm̃ helldur sier j sỹnu Hiarta vid sỹna Afgude / & helldur fast a þm̃ Hneyxlonum siña Illgiorda / & kiemur til Prophetaña? Þa vil eg DROTTiñ suara þeim hinum sama/ so sem hñ hefur forþient medur siñe mikellre Aþgudadyrkan. 5 Vppa ꝥ ad Israels Hws skule tælast j sỹnu Hiarta/ af þui ad þeir j burtu vỹkia aller fra mier/ med Afgudadyrkan.

6 Þar fyrer skalltu seigia til Hwssens Israels/ So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Vmvended & j burt snued ydur j fra yduarre Afgudadyrkan/ & snued ydar Andlitum j burt fra ollum ydar Suiuirdingum. 7 Þuiad huør Madur af Israels Hwse/ edr Vtlendingr sa s̃ byr j

Inf. 20/1.

 Israels

Jsrael/sem j burt vijkur fra mier/ ꝫ vidloder med sijnu Hiarta vid sijna Afgude/ ꝫ helldur vid Hneyxlun siñar Afgudadyrkunar/ ꝫ kiemur til Prophetans/ þ hañ adspyrie mig fyrer hañ/ þeim vil eg DROTTIñ sialfur suar giefa. 8 Og eg vil setia mitt Auglit a moote þm̃ hi nū sama/ so ad þeir skulu verda j eydelagder/ ꝫ hafder vera ad Fyrerburde ꝫ Malshætte/ og eg vil vppryckia þeim fra mijnu Folke/ So ad þier skulud fornema/ ad eg er DROTTIñ.
9 Og þar siñ eirn a tælardreigeñ Prophete/ talar eitthuad/ Þa vil eg DROTTIñ læta þñ sama þar j gien/ a tælar dreigeñ verda/ ꝫ eg vil wtrietta mijna Hønd yfer hñ / ꝫ vppryckia hm̃ fra mijnu Folke Jsrael. 10 So skulu þeir huorutueggiu bera siñ Misgiørning/ ꝫ so sm̃ ad hñs Misgiørningur er sm̃ ad spyr/ eins lijka so skal ꝫ Misgiørningureñ Prophetans ve ra. 11 So ad þeir skulu ei leingur villa Jsraels Hws j burt fra mier/ ꝫ ecke meir saurga sig med allshꝫttudum Yfertrodslum/ helldur skulu þeir vera mitt Folk/ ꝫ eg vil vera þra Gud/ seiger DROTTIñ DROTTIñ.

Fiøgra handa Guds plægur. Sup. 4/ 16. ꝫ 5/ 16.

12 OG Ord DROTTins skiede til mijn ꝫ sagde. 13 Þu Mañsins Son/ Nær ed eitt Land syndgast a mote mier/ ꝫ forsmæer mig þar ofan a/ Þa vil eg vtrietta mijna Hønd yfer þad hid sama/ ꝫ j burt suipta Braudsnægtunum/ ꝫ eg vil senda þangad

I. Hallære.

Hallære/ so ad eg skal vppryckia þar jñe bæde Møñum ꝫ Fienade. 14 Og þo ad þeir þrijr Meñ/ Noe/ Daniel ꝫ Job/ være þar jñe/ þa mundu þeir ad eins sijnū eigeñ Sælum biarg ad gieta/ fyrer sialfs sijns Riettlæte/ seiger DROTTIñ DROTTIñ.

Noe/ Daniel. Job.

15 EN nu þo ad eg jñleidde jll Dyr j Landed/ ſ̃ wtrymde Folked/ ꝫ eydde Landenu/ so ad eingeñ kyñe ad ferdast þar jñe/ fyrer Dyrañа saker. 16 Og þesser þrijr Meñ være þar ꝫ eirneñ jñe/ So sañarlega sem eg lifе (seiger DROTTIñ DROTTIñ) þa mundu þeir huørke biargad gieta Soñū edur Dætrum/ helldur alleinasta sialfum sier/ Og Landed skyllde j eyde leggiast.

II Dyr.

17 EDa ef eg liete Suerd koma yfer Landed/ ꝫ segde/ Þu Suerd/ Far þu j giegnum Land ed/ ꝫ eg vppryckte so Møñum ꝫ Fienade. 18 Og þeir þrijr Meñ være þar jñe. So sañarlega sem eg life (seiger DROTTIñ DROTTIñ) þa mundu þeir huørke fa biargad Sonum nie Dætrum/ helldur skyllde þeim alleina biargad verda.

III Suerd

19 EDlegar ef ad eg jñsende Drepsott j Landed/ ꝫ liete ausa miñe Grimd yfer þad/ ꝫ wt hella Blodenu/ so ad eg vppryckte bæde Møñū ꝫ Fienade. 20 Og Noe/ Daniel og Job være þar jñe/ so sañarlega sem eg life/ seiger DROTTIñ DROTTIñ/ þa mundu þr huørke gieta biargad Soñū nie Dætrū/ helldꝛ alleinasta sijnū eigeñ Sælū/ þ sial fra þra Riettlæte. 21 Þui so seiger DROTTIñ/ Ef eg jñ sende mijnar fiorar jllar Refsin gar yfer Jerusalem/ sem er/ Suerd/ Hungꝛ/ jllsku Dyr/ ꝫ Drepsoott/ Ad eg vppryckie so þar jñe bæde Møñum ꝫ Fienade. 22 Sia þu/ Þa skulu þo nockrer þar jñe epter verda af þeim/ sem þadan skulu wtleida Syne ꝫ Dætur/ ꝫ koma hingad til ydar/ so ad þier skulud sia huørn eñ ad þeim vegnar/ ꝫ hughreysta ydur yfer þui Giæfuleysе/ sem eg liet koma yfer Jerusa lem/ med øllu þui ødru sem eg liet koma yfer hana. 23 Þeir skulu vera ydar a Huggun/ Nær ed þier fæed ad sia huørneñ ad þeim vegnar/ ꝫ þier skulud fornema/ ad eg giorde þ ecke an Orsaka/ huad eg hefe þar jñe giørt/ seiger DROTTIñ DROTTIñ.

IV Drepsott

a (Huggun) Þeir Herteknu j Babylon giørdust þar vid/ ad þr j Jerusalem hlutu og ad koma j Fangelsed til þra af huørium þr voru og hæduglega smæ̃nader/ so sem hefdu þeir þorhlaupeꝺ Gud ꝫ sitt Fosturland.

XV

Tried vr Vijn videnum.

OG Ord DROTTins skiede til mijn ꝫ sagde. 2 Þu Mañsins Son/ Huad er þ Tried af Vijnuidenū fyrer ødrū Trianū/ Ellegar eirn Vijnkuistureñ þ ødrum Trianū j Skogienum? 3 Tekur Madur þad nockud ꝫ giører þar eitthuad af? Eda giørest þar eiñ Nagle af/ so ad þar meige nockud vppa festa? 4 Sia þu/ þui verdur a Elld kastad/ so þ verde fortært/ ad Elldur eñ foreyde so bædum þess endum/ ꝫ breñe eirneñ vpp Midbyked þar af/ Hu ar til skyllde þ nu duga? 5 Dugier þad þa til nockurs? Sia þu/ Þañ tijd ad þad var eñ nu heillt/ Kuñe Madur eckert vr þui ad giøra/ Huørsu miklu midꝛ þa kañ þar nu hiedan j fra nockud af þui ad giørast/ fyrst ad Elldureñ hefur foreydt þui/ ꝫ vppbrent þ.
6 Þar fyrer seiger DROTTIñ DROTTIñ/ Lijka sem eg gaf Vijnvidar tried j Elldeñ/ ad hñ foreydde þui helldur eñ ødrū Trianum j Skogenū/ Eins lijka so vil eg eirneñ giøra vid ur Jñbyggiarana j Jerusalem. 7 Og eg vil setia mitt Auglit a mote þm̃/ so ad þr skulu ecke

vndan̄ Elldenum komast/Helldur skal Elldurin̄ vpp eta þa/Og þier skulud fornema ad eg er DROTTin̄/nær ed eg set mitt Auglit a mote þeim. 8 Og legg Landed j eyde / af þui ad þeir Forsma mig/seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

XVI

G Ord DROTtins skiede til myn z sagde. 2 Þu Man̄sins Son/Openbera þu Borgen̄e Jerusalem/hen̄ar Suiuirdingar. 3 Og seig þu/ So seiger DROTTin̄ DROTTin̄ til Jerusalem/ Þitt Kynferde z þyn Ætt er af Canaans Lande/ þin̄ Fader af Amoritum / z þyn Moder af Hethitum. 4 Þyn Fæding var so/þin̄ Nafle er ei Vmskorin̄ þa ed þu varst fædd/so hafa Men̄ z ecke Laugad þig j Vatne/so ad þu skyllder verda hrein/z eige helldur nwed þig j Sallte/z eige helldur vafed þig j Reifum. 5 Þuiad eingin̄ sa aumur a þier/ad hann kiende j Briost vm þig/so ad hn̄ veite þier eitt af þessu/Helldur vard þier wtkastad a Landed/so fyrerlitin̄ var þyn Saala/þan̄ tijd þu Varst fædd.

6 EN eg gieck fram̄ hia þier/z sa þig liggia j þynu Bloode/z sagde til þyn/ þar ed þu laast so j þynu Bloode/Þu skallt lifa/Ja/til þyn/sagde eg / þar ed þu laast so j þynu Bloode/Þu skallt lifa. 7 Og eg hefe fædt þig vpp/z laated þig vaxa/so sm̄ Avogstin̄ a Akurlendēu/z þu varst nu vaxin̄/stor z fegur ordin̄/þyn Briost voru vaxin̄/z þu hafder allareidu feinged langt Haar /En̄ þu varst en̄ nu ber z nakin̄. 8 Og eg gieck fram̄ hia þier z leit til þyn/Og sia þu/ad þ var tyme til ad bidia þyn. Þa wtbreidde eg mitt Kapu Blad yfer þig/z breidde yfer þyna Blygdan. Og eg lofade þier/z gaf mig j eirn Sattmaala vid þig/seiger DROTTin̄ DROTTin̄/ad þu skyllder vera myn.

9 Og eg laugade þig med Vatne/z þuode þig af þynu Bloode/z smurde þig med Balsame. 10 Og klædde þig mz kostulegum Klædnade/z dro a þig Flugels Sko/ Eg gaf þier prisdeleg Lijnklæde/z Silke slædr. 11 Og prydde þig mz Klenodiū/z lagde Speingr a þin̄ Arm/ z Festar a þin̄ Hals. 12 Og fieck þier Gullhlad a þitt En̄e/z eirna Hringa j þyn Eyru/og eina fagra Koronu a þitt Hofud. 13 Snøgt ad seigia/Þu varst prydd med Gull z Silfur/ z klædd med Lijnklædum/ Silke z mislitum Klædum/ Þu aast ecke vtan Hueite/ Hunang z Vidsmior/z þu varst frabærlega væn/z hlaust Konungs Rijked. 14 Og þyn Frægd hliomade/a mzal Heidingian̄a/fyrer þin̄ar Fegurdar saker/s̄ algiorlegana var fullkomnud/vegna þeirrar Prijde sem eg feste a þig/seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

15 EN þu forliest þig vppa þyna Fegurd / og af þui þu varst so vijdfræg/ þa drygder þu Hooraner/ so ad þu giorder þig Almen̄elega huørium Manne / sem gieck fram̄ vm hia þier/z giørder hans Vilia. 16 Og þu tokst af þynū Klædum/z giorder þier mislit Ollturu þar af/ z framder þyna Hooran þar a/sm̄ alldrei skiede fyrr/nie skiemun.

17 Þu tookst og þyn Føgru Kier/sem eg gaf þier/af mynu Gulle z Silfre/z giørder þier Mans mynder þar af/z drygder þyna Hooran med þeim. 18 Og þu tookst þyn kostulega Klæde/z skrydder þær þar med/z lagder mitt Oleū z Reykelse fyrer þær/19 Min̄ Mat s̄ eg gaf þier til Fædu/ Hueite/Vidsmiør z Hunang lagder þu fyrer þær til Sætleiks Ilms.

Ja/þad kom en̄ so langt/seiger DROTTin̄ DROTTin̄. 20 Ad þu tokst þyna Syne z Dætur/s̄ þu fædder mier/z offrader þa þeim til Fædslu. Meinar þu þa ad þyn Hooran sie eirn lijtels hattar hlutur? 21 Þad þu slaatrar mynum Bornū/z lætur bren̄a þau vpp fyrer þm̄. 22 Þu hefur en̄ nu alldrei j þin̄e Suiuirding z Hooran/hugleidt þin̄ Æskutyma/ huørsu ber z Alnakin̄ þu varst/z laast j þynu Bloode.

23 Og vmfram̄ alla þessa þyna Illsku (Ach/Vei/Vei þier) seiger DROTTin̄ DROTTin̄. 24 Þa Bygger þu þier Biargkyrkiur/z giører þier Biarg ollturu a ollū Strætū. 25 Og fremst a ollū Vegamootū byggier þu þier Biarg ollturu/z giører þin̄ Fegurdarblomma til Suiuirdingar/ Þu slær þynum Footum j sundur/moote ollum þeim sem kringū þig ganga/z dryer mykla Hooran.

26 Fyrst dryer þu Hooran mz Egyptalands Bornum/þynū Nagrofiū/ s̄ høfdu Kiot mykled/z framder miklar Hooraner mier til styggdar. 27 En̄ eg wtriette myna Hond moote þier/ z aftrade fre þin̄e Breytne/ z yfergaf þig j villd þin̄a Ovina Philistei Dætra/sem skømm

Ose. 2 / 8.

Leuit. 18/21. z 20/2. Psalm. 106 / 37.

Marghattud Afguda dyrkun j Israel.

uduft sijn

uduſt ſÿn/vegna þÿns ſkam̄arlega Athæfes.

28 Þar epter drygder þu Hooraner med Børnum Aſſur/ꝛ þu kuner ecke ad ſediaſt þar aꝑ. Ja/þa ed þu hafder drygt Hooraner medur þeim/ ꝛ þu kuner ecke ad ſediaſt þar af. 29 Þa framder þu eñ meire Hooraner j Canaans Lande / allt til Chaldea/ ꝛ þu kuner eñ ecke ad ſediaſt þar med. 30 Huørneñ ſkal eg þa vmſkiera þitt Hiarta? ſeiger DROTTIñ DROTTIñ/med þui ad þu giører ſoddañ eirnrar Høfudſkiækiu Giørning. 31 Þar med ad þu bygger þÿnar Biargkyrkiur/fram̄ a øllū Vegū/ ꝛ ſmÿdar þÿn Olturu a øllū Strætū.

32 HAr til med varſt þu ecke ſem ein øñur Hoora/ſem kaupaſt verdꝛ mꝫ Peningum/ꝛ ei helldꝛ ſem ſu Hoorkona/ſem tekur añañ j ſtadeñ ſÿns Mañs. 33 Þuiad øllū ødrū Hoorū giefaſt Peningar til/Eñ øllum þÿnū Fylgemoñum þa giefur þu Peninga til/ꝛ ſkeinker þm̄/ſo ad þeir kome alla vega til þÿn/ꝛ drÿe Hooraner med þier. 34 Og þad finſt hia þier / þuert a mote ſidueniu añara Kueña/ med þiñe Hooran/ Af þui ad Madur eñ hañ hleypur ecke epter þier/ helldur giefur þu hønum Peninga til / eñ Mañ giefur þier ecke Peninga til/ſo breyter þu þuert a mote þeim ødrum.

35 HAr fyrer/þa heyr þu Hoora Ord DROTTins. 36 So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/Med þui þu giefur ſo giarnañ Peninga þar til / ꝛ med þÿnu Portlÿꝑe vppfletter þiñe Blygdā/ fyrer þÿnū Fylgemoñum/ꝛ þiñe Suiuirdingu j mote øllū Afgudum/ꝛ þ þu wthellter Bloodenu þiña Barna/ þeirra ſem þu offrar þeim. 37 Þar ꝑ þa ſia þu / Øllum þÿnum Fylgemoñum medur huørium þu heꝑur Lyſting framed/ aſamt med øllum þeim ſem þu helldur fyrer Vine/ vil eg ſamanſafna til þiña Ouina / Og eg vil ſamanſaꝑna þm̄ huørutueggiu a mote þier alla vegana/ꝛ vppfletta ꝑ þm̄ þiñe Blygdā/ſo ad þeir ſkulu ølldungis ſia þÿna ᵇ Skøm̄. 38 Og eg vil læta Domeñ Hoordoms Konuñar/ ꝛ þeirra ed Bloodenu wthellter ganga yꝑer þig. Og eg vil wthella þÿnu Bloode mꝫ Grimd ꝛ Vandlætingu. 39 Og eg vil giefa þig j þeirra Hendur/ſo ad þr ſkulu ofan briota þÿnar Biargkyrkiur/ꝛ nidur ſlæ þÿn Biargølturu/ ꝛ færa þig wr þÿnum Klædum/ ꝛ taka þÿn Koſtuleg Kier fra þier/ꝛ læta þig ſo ſitia Alnakta ꝛ bera.

Joachin.

b (Skøm̄) Skøm̄ er hier ecke añad eñ ſu lÿkamlega Foreydſlañ/ ꝛ þeirra Ryke og Rykiſtiorn er ſo ad ønguu ordeñ. Jnf. 23/ 45. 2. Reg. 25/9.

40 Og þeir ſkulu jñleida yfer þig mÿkeñ Folksfiølda/ſem þig ſkulu Grioſe gryta/ꝛ j ſundꝛ høggua þig medꝛ ſÿnū Suerdum. 41 Og vpp breña þÿn Hws med Ellde/ꝛ giora þier þitt Riett ꝑ Augſyn margra Kueña. So vil eg giøra eirn enda a þÿnu Saurlÿfe/ſo þu ſkt ecke leingꝛ giefa þᵘ Peninga til. 42 Og eg vil kiæla mÿna Heypt a þiˢ/ꝛ ſedia a þiˢ mÿna Vædlæting/ad eg meige Huÿlaſt/ꝛ þurfe ecke meir ſo reidur ad vera. 43 Af þui/ad þu hefꝛ ecke hugleidt þiñ Æſku tÿma/ helldur reitt mig til Reide/medur øllu þeſſu/ Þar ꝑyrer vil eg ꝛ eirneñ leggia alla þÿna Giørninga vppa þitt Hoꝑud/ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/þo ad eg haꝑe eñ ecke giort þar med / epter þeim Loſtum j þÿnum Suiuirdingum.

44 SJa þu/ Aller þeir ſ̄ plaga ad jdka Mælshættu/ þr ſkulu hafa þeñañ Mælshatt vm þig/Dottereñ er ſo ſem Modureñ. 45 Þu ert Dotter þiñar Modur/þrar ſem ꝺrak wt Bonda ſiñ ꝛ Børn/ꝛ þu ert Syſter þiña Syſtra/ſem wt ræku ſÿna Bændur ꝛ Børn/ Ydar Moder er ein aꝑ Hethitum/ꝛ ydar Fader eirn aꝑ Amoritum. 46 Samaria er þÿn hin ſtærre Syſter/med heñar Dætrum/ ſ̄ bwa þier til Vinſtre Hlidar/ꝛ Sodoma er þÿn hin miñe Syſter med heñar Dætrū/ſem bwa til þiñar hægre Hlidar. 47 Þo ad þu hafer ecke lifad epter þeirra Athæꝑe/ꝛ eige helldur giort epter þra Suiuirdingū/þa brꝛeſtur þar ecke þo miked a/ad þu hafer giort verra eñ þær/ j øllu þÿnu Athæfe.

48 So ſañarlega ſem eg life ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Sodoma þÿn Syſter og heñar Dætur haꝑa ecke ſo giort ſem þu ꝛ þÿnar Dætur. 49 Sia þu/ Þetta var Miſgiørd eñ Syſtꝛ þiñar Sodoma/ᵇ Drambſeme/allſkyns ohoof ꝛ Fridꝛ goodꝛ/ſ̄ hū ꝛ heñar Dætur þær hofdu. Eñ hialpudu ecke hinum Fatæka ꝛ Naudþurftuga. 50 Helldur voru þær Drambſamar/ꝛ giørdu Suiuirdingar fyrer mier/Þar fyrer ſuipta eg þeim jburt/þa ad eg took til ad ſkygnaſt þar ad.

b (Drambſeme) Er ad treyſta a mote Gude/ꝑyrer lÿta hans Ord/ꝛ treyſta vppa ſiñ eigeñ Vÿſdom og Magt/ſo ſm̄ þar være eingeñ Gud til / huar ſoddan Guds Forøktun er ꝛ þar med Rÿkedæme ꝛ Fridur/ þar ꝑylgeſt ad allſkonar Motþroan.

51 So hefur ꝛ eirneñ Samaria ecke giort helmingeñ af þÿnum Syndum/Eñ þu giørder þÿna Suiuirding miklu meire/eñ þ hun hefur giort/ſo ad þu hefur giort þÿna Syſtur Froma hiæ þier/a mote øllū þm̄ Suiuirdingū ſ̄ þu giørder. 52 So ber þu nu eirneñ þÿna Skøm̄/þu ſm̄ þÿna Syſtur giører Froma ꝑ þÿnar Synder/þar þu giørder ſtærre Suiuirdingar eñ hun/ꝛ giører hana ſo Fromare eñ þu ert. Af þui ſkamaſt þÿn ꝛ eirneñ/ꝛ ber þÿna Skøm̄/ þad þu heꝑur giort þÿna Syſtur Froma.

c (Sodoma) Merker hier Juda / eñ Samaria Jſrael/ og hann talar hier vm þā Nyia Sættmæla þa øll Verølldeñ er ſnwen til Chriſtum.

53 EN eg vil ſnua þra Herleidingu/ ſ̄ er Herleidinguñe ᶜ Sodomæ ꝛ Heñar Dætra / og

Samaria

Samaria ⁊ hennar Dætra herleidingu/⁊ þra hiña føngudu/j þſſare þiñe Herleidingu/medr þeim. 54 So ad þu ſkallt bera þijna Skom̃ ⁊ Forſmæn/fyrer allt ꝥ ꝍ þu heſur giort/⁊ þo ſkulud þier ſaint verda huggader. 55 Og þiñe Syſtr þſſare Sodoma ⁊ heñ[v] Dætrũ ſkal ſnu ed ꝍda/lijka ꝍ þær voru Fordum Daga/⁊ Samaria ⁊ heñar Dætur ſkulu ſnuaſt/lijka ꝍ þær voru fyrrmeir/ þar til med ſkalltu eirneñ ⁊ þijnar Dætur ſnuaſt/lijka ſem ad þier vorud For dum daga. 56 Og þu ſkallt ei meir hroſa þiñe Syſtr Sodoma/ ſo ꝍ a tijma þiñar Drambſe me. 57 Þa þijn Illſka var eñ ecke openber. So ſem a þeim tijma þa ed Syrlands Dætur ⁊ Philiſtea Dætur/ſkom̃udu þig a alla vegu/⁊ forſmædu þig allt vm kring. 58 Þa ed þier hl utud ad bera ydar Skam̃er ⁊ Suiuirdingar/ſeiger DROTTiñ DROTTiñ.

59 Þui ſo ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Eg vil giora vid þig/lijka ſem þu hefur gio rt/ ad þu forſmæer Eideñ/ ⁊ brytur Sattmalañ. 60 Eñ eg vil miñaſt a miñ Sattmala ꝍ eg giørde vid þig/a þinne Æſku Tijd/ ⁊ eg vil vppbyria eirn eilijſañ Sattmala vid þig. 61 Þa muntu miñaſt a þijna Vegu/⁊ ſkamaſt þyn nær ed þu ſkallt taka ad þier/þijna ſtær re ⁊ hina miñe Syſtr/ꝍ eg vil giefa þier til Dætra/Eñ ecke vt af þijnũ Sattmala. 62 Ne ldr vil eg vppreyſa miñ Sattmala vid þig/ſo ad þu ſkallt formerkia ad eg er DROTTiñ. 63 So þu miñeſt a ꝥ ⁊ ſkamieſt þijn/⁊ ꝥ þu dyrfeſt ei ad vppluka þiñ Muñ ꝑ Kiñroda ſa ker/Nær ed eg vil ꝑgiefa þier allt þetta/ꝍ þu hefur giort/ſeiger DROttiñ DROTTiñ.

Fyrerheit vt aꝥ Nya teſtament enu/⁊ Chriſti Rij ke.

XVII

OG Ord DROTtins ſkiede til mijn/ ⁊ ſagde. 2 Þu Mañſins ſon/Framſet tu Iſraels Hwſe eina Rædgatu/⁊ eina Epterlijking. 3 Og ſeigdu/So ſeig er DROTTiñ DROTTiñ/ Ein ſtor [a] Ørn med myklũ Vængiũ/⁊ løngũ Fiodrum vel fidrudum / med adſkilianlegum Litar hætte/kom vppa Libanon/ ⁊ took Toppeñ af Cedrus vidnum. 4 Og braut af þañ hæſta Kuiſteñ / og flutte hñ j Kramara Landed/⁊ ſette hñ j Kaupmans Borgena. 5 Hañ took ⁊ eirneñ Sæded af þui ſama Lande/⁊ ſade þui j ꝥ ſama Goda Landed/þar ſem mijkel Vøtn eru/⁊ ſette ꝥ lauſlega nidur. 6 Og ꝥ vox vpp/⁊ vard eitt wtbreidt Vijnuidar trie/⁊ þo lag vaxed/Þuiad Greinernar þar a beygdu ſig nidur ad þui/⁊ Ræturnar þar a voru vnder þui/ ⁊ þad var ſoddan eitt Vijnuidar Trie/ſem fieck Kuiſte ⁊ Greiner.

Epterlijking.
Su fyrſta Aurn er Kongr aꝥ Babylon/Hæſte Kuiſtur aꝥ Libanon Er Kong Jechonias/ huørn Babylons Kongr burt flutte/Kramara Land er Babylon/Saded ꝥ ſem lauſt var nidr ſad/Er Zedechias/ hañ leitar ſtyrks hia Egyptalands Konge/hañ er ſu øñur Aurneñ/enn ꝥ hialpar hm̃ ecke

7 OG þar var ein øñur ſtoor Ørn/m; myklũ Vængiũ/⁊ mørgũ Fiodrum/Og ſia þu/ Vijnvidar Tried hafde eirn Girndar hug j ſijnũ Rootũ til þrar ſømu Arnareñar/⁊ wtþande ſijna Vijnuidar Kuiſtu a mote heñe/ ſo ad þr ſkyldu vokuaſt af heñar Pl antunar ſtad. 8 Og ꝥ var þo Grodurſett a einu Frioſomu Lande/hia mørgũ Vøtnũ/ſo ad þad hefde vel matt fa Kuiſtu/⁊ bera Avøgſt/⁊ verda eitt agiætt Vijnuidar Trie.

9 So ſeig þu nu/So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Skyllde ꝥ vel luckaſt? Ja/ Meñ munu vpprÿckia þeſſ Rootum / ⁊ afrijſa þeſſ Avøgſt/ ⁊ þad ſkal vpp þorna/ſo ad/øll Full vaxeñ Blød þar a/ ſkulu j burt viſna/ ⁊ þad ſkal ecke ſkie fyrer eirn ſtooran Armlegg/eda fyrer mijkeñ Mañfiolda/vppa ꝥ ad Meñ ſkule j burt flytia ꝥ fra ſijnum Rootũ. 10 Sia þu Vel er ꝥ Grodurſett/Eñ ſkyllde þui luckaſt þar med? Ja/ſo ſnart ſem Auſtañvindureñ kie mur vid þad/þa mun þad j burt viſna j þeim ſama ſtad ſem ꝥ vox vpp.

11 OG Ord DROttins ſkiede til mijn ⁊ ſagde. 12 Kiære/ſeig þu til þſſ Ohlyduga Hwſſ ens/Vited þier ecke huad þta er? Og ſeigdu/Sia du/Kongureñ aꝥ Babylon kom til Jeruſalem/⁊ tok heñ[v] Kong/⁊ heñ[v] Høfdingia/⁊ flutte þa j burt til ſijn j Babylon. 13 Og tok eirn af þui Konũglega Sædenu/⁊ giorde eirn Sattmala vid hñ/⁊ tok eirn Eyd af hm̃/Eñ þa hina Volldugu j Ladenu tok hñ j burt. 14 So ad Køngs rijked ſkde ꝍda lægt ad þ[v] m;/⁊ ꝥ tæke ſig ecke vpp/ſo ꝥ hñs Sattmale ſkyllde halldeñ verda ⁊ ſtødugr ſtanda. 15 Eñ ꝥ ſama(Sæde)fiell fra hm̃/⁊ ſende ſiñ Bodſkap til Egyptalands/ ad þr ſkyllu ſen da ſier Heſta/⁊ margt Folk. Skyllde honum ꝥ vel luckaſt? Skyllde ſa vndan komaſt ſem ſoddañ giører? Og ſkyllde hñ vndañ komaſt ſem ryfr Sattmalañ? 16 So ſañarlega ꝍ eg life/ſeiger DROTTiñ DROTTiñ / j þeim Stad þſſ Kongſins/ſem hñ ſette til Konun gs/huørs Eid hñ hefr foracktad/⁊ huørs Sattmala hñ hefr rofed/þa ſkal hñ deyia/ſem er til Babylon. 17 Og Pharao ſkal ecke veita hm̃ ſtyrk j Strijdenu/med myklu Herlide/ ⁊ morgu Folke/nær ed Meñ hlada vpp Virkes gardana/⁊ byggia vpp Herkaſtalana/ſo ad

a (Aurn) Gydingar j Jeruſalẽ ſpottudu Spamenena/⁊ ꝥ Folk ſm̃ ſig hafde giefed til Kongſins aꝥ Babylon/⁊ hafde lated færa ſig til Babylon / þar fyrer predikar Ezechiel hier/ad þr ſem epter voru j Babylon/ ſkylldu ⁊ ſo hliota j burt þadañ ad vijkia/ med þm̃ ſm̃ voru falluer fra Kongenũ aꝥ Babylon ⁊ treyſtu vppa þa Hialp þeirra Egypſku.

margur ſkule j Hel ſleigeñ verda. 18 Þuiad med þui ad hñ forſmæde Eideñ/ ⁊ braut þañ Sattmala/ ſ hñ gaf ſijna Hønd vppa/ ⁊ giører allt ſoddañ/ þa ſkal hñ ecke vndan komaſt. 19 Þar fyrer ſeiger DROTTiñ DROTTiñ ſo/ ſo ſañarlega ſem eg life/ þa vil eg jñfæra miñ Eid þañ ſem hañ foracktade/ ⁊ miñ Sattmala þañ ſem hñ braut/ yfer hans Høfud. 20 Þuiad eg vil kaſta mijnu Nete yfer hñ/ ⁊ hñ ſkal høndladz verda j mijnū Veideſkap/ og eg vil flytia hañ j Babylon/ ⁊ þar vil eg ganga j Lagadom vid hañ/ aꝼ þui ad hñ hefz ſo forbroted ſig vid mig. 21 Og aller hans Medhalldsmeñ ſ flyia mz hm̄/ þeir ſkulu falla ꝥ Suerde/ ⁊ þeir ſem epter blijfa/ þa ſkulu j burt dreyꝼder verda/ j allar Atter Vindaña/ og þeir ſkulu formerkia/ ad eg DROTTiñ heꝼe talad þetta.

Sup. 12/13. Inf. 32/3.

22 SO ſeiger DROTTiñ DROTtiñ/ Eg vil ⁊ taka af Toppinū a þui hæfa Cedrus Trienu/ ⁊ eg vil briota eirn ſmævaxeñ [a] Kuiſt af þeirre hæſtu Greineñe þar er a. 23 Og eg vil grodurſetia hñ vppa einu hæfu ſamanhlødnu Fialle/ ſem er a Iſraels hæꝼu Fialle/ ad hñ ſkal fæ Greiner ⁊ bera Auøgſt/ ⁊ blijfa eitt vegſamlegt Cedrustrie/ So ad allra handa Fuglar kuñe ad bwa vnder hm̄/ ⁊ allt ꝥ ſ floged getur/ kuñe ad vera vnder ſkugganum hñs Greina. 24 Og øll Landſins Trie ſkulu fornema/ ad eg DROTtiñ haꝼe nidurþryckt þui hæfa Trienu/ ⁊ vpphafed ꝥ hid nidurþryckta Tried/ ⁊ giørtt ꝥ græna Tried þurt/ ⁊ ꝥ þurra Tried Grænt. Eg DROTTiñ tala þetta/ ⁊ giøre ꝥ eirneñ.

Fyrerheit wt aꝼ Christo. b (Kuiſt) ꝥ er Chriſtum/ hañ er aꝼ þui hæꝼa Cedrus Trie/ ꝥ er af Guds Folke og Dauids Ætt.

XVIII

OG Ord DROTTins ſkiede til mijn/ ⁊ ſagde. 2 Huada Mælshætte er ꝥ þier er haꝼed j Iſraels Lande ⁊ ſeiged? Fedurner ætu þad beiſka Vijnbered/ enn Barnaña Teñur hafa ſlioꝼgaſt þar af. 3 So ſañarlega ſem eg life/ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Þa ſkal ſoddan Malshættur ecke meir ganga a medal ydar j Iſrael. 4 Þui ſiæed/ allar Sæler eru mijnar/ Fødurſins Sæl er jafn vel mijn/ ſo ſem Sæleñ Sonarens/ huør Sæl ſem ſyndgaſt/ hun ſkal deyia.

Jer. 31/29.

5 HÆr ed nøckur er nu Fromur/ ⁊ breyter Riettuijſlega ⁊ vel. 6 Huør ed eige etur a Fiøllum/ huør ed eige vpplypter ſijnum Augum til Afguda Hwſſens Iſraels/ ⁊ ſaurgar eige Eigenkonu Naunga ſijns/ ⁊ liggur eige med Konuñe j heñar Krankleika. 7 Huør ed onguum Mañe giører Skada/ huør ed Skulldamañenum fær ſiñ Pant aptz/ Huør ed ecke grijpur neitt fyrer ødrum med Vallde/ huør ed wtſkipter ſijnu Braude med Hungrudum/ ⁊ Klæder þñ ſ Nakeñ er. 8 Huør ed ecke fremur neitt Okur/ huør ed ecke æſeiliſt/ huør ad j burt ſnyr ſiñe Hende fra Røngu/ huør ed Dæmer riett a mille Maña. 9 Huør ad geingur epter mijnum Riettindum/ ⁊ helldz mijn Bodord/ ad hañ giøre þar aluarlega epter/ ſa er Riettlætur Madur/ hañ ſkal lifa ſeiger DROTTiñ DROTTiñ.

Eſai. 58/7. Matthe. 25/35.

10 Eñ ef hñ gietur eirn Son/ ⁊ verdur hñ eirn Mordinge/ ſem wtheller Blodenu. 11 Eda giør' eitthuert af þeſſū Verkū/ ⁊ giører ecke neitt af hinū ødrū Verkunū/ helldz etur a Fiøllum vppe/ ⁊ ſaurgar Hwsfreyiu Naunga ſijns. 12 Giører Skada hinum Fatæka ⁊ Volada/ tekur nøckud med Vallde/ /giefur ecke aptur ꝥ ſem til Panta var ſett/ Vpplypter ſijnum Augum til Aꝼgudaña/ huar med hañ giører eina Suiuirding. 13 Lanar wt med Okre/ æſeyliſt/ Skyllde ſa lifa? Hñ ſkal ecke liꝼa/ helldur med þui hañ giørde alla ſoddañ Suiuirding/ þa ſkal hñ Dauda deya/ Hñs Blod ſkal yfer hm̄ vera.

14 Eñ ef hñ gietur eirn Son ſem ſier allar ſoddañ Synder/ þær ed hans Fader giører/ ⁊ er Ottaſleigeñ/ ⁊ giører eige ſo. 15 Etur ecke a Fiøllum vppe/ ⁊ hefur ecke ſijn Augu vpp til Afguda Hwſſens Iſraels/ Saurgar ecke Eigeñkonu Naunga ſijns. 16 Giører onguñ Skada/ og helldur ecke jñe þui ſem j Panta var ſett/ tekur ecke neitt med Vallde/ wtſkipter ſijnu Braude med Hungrudū/ ⁊ klæder þañ ſ nakeñ er. 17 Sa ſ burt ſnyr ſiñe Hende fra Raungu/ tekur ecke vppa Okur nie Aſetning/ Helldur vardueit' mijn Bodord/ ⁊ liꝼer epter mijnum Riettindum/ ſa ſkal ecke deya fyrer ſijns Fødurs Miſgiørda ſaker/ helldur lifa. 18 Enn hans Fader ſem Rangindeñ ⁊ Ofrijked framde/ ⁊ giører þad a medal ſijns Folks/ ſem ecke dugde/ Sia þu/ ſa hiñ ſame ſkal deyia/ fyrer ſiña Miſgiørda ſaker.

19 So ſeiged þier/ huar ꝥ ſkal Sonureñ ei bera ſijns Fødurs Miſgiørning? Fyr' ꝥ ad hñ

Deute. 24/16. 2. Reg. 14/6. 2. Par. 25/4.

giørde

giørde vel z riettuslega/z hñ hiellt z giørde øll mỹn Riettinde/þa skal hñ lifa. 20 Þuiad huør Sæla sm̃ syndgast/hũ skal deyia. Sonureñ skal ecke bera Fødursins Misgiørning/z Fadereñ skal ei bera Sonarins Misgiørning/Helldr skal Riettlæted hins Riettferduga vera yfer hm̃/ z Ranglæted hins Ranglata skal vera yfer hm̃.

21 Eñ ef sa hiñ Ogudlege sier burt snyr j fra øllũ sỹnũ Syndũ/s̃ hñ hefr giort/z vard ueiter øll mỹn Bodord/z giører riett z vel/þa skal hñ lifa z ecke deya. 22 Allar ha as Yfertrodslr s̃ hañ hefur giort/skulu ecke minnstar verda /helldur skal hañ lifa fyrer sỹns Riettlætis saker/sm̃ hñ giører. 23 Þeinker þu þad eg hafe þocknan a Dauda hi ns Ogudlega (seiger DROTTiñ DROTTiñ) z ecke miklu helldur ad hñ j burt snue sier fra sỹnu Athæfe og life.

Psalm. 30/ 4. Ezech. 33/ 11. 2. Pet. 3 /9.

24 Og eþ hiñ Riettlaate j burt snyr sier j fra sỹnu Riettlæte/z breyter vondslegana/z lifer epter øllum Suiuirdingum sm̃ hiñ Ogudlege hañ giører/Skyllde hañ lifa? Ja/allt hans Riettlæte sem hñ heþur giort/ skal ecke j Miñe leggiast / helldur skal hñ deyia j sỹnũ Mis giørningum og Syndum/sem hñ hefr giort. 25 Eñ þo seigied þier/ad DROTTiñ hond le ecke Riettelega.

Inf. 33/ 20.

So heyred nu þier af Hwse Jsraels/ Er ꝥ eige so? Eg hefe riett/ z þier hafed Oriett? 26 Þui nær ed hiñ Riettferduge snyr sier/j burt fra sỹnu Riettlæte/z breyter Vondslegana/ þa hlytur hñ ad deyia/ Eñ þo skal hañ deya fyrer saker sialfs siñar Jllsku s̃ hañ giørde. 27 Þar j moote/nær ed hiñ Ogudlege j burt snyr fra sỹnu Ranglæte/sem hñ hefr giort/og breyter nu Riett z vel / þa skal hañ hallda siñe Sailu liþande. 28 Þui fyrst hñ sier sig vm/z j burtu snyr sier fra allre siñe Jllsku s̃ hñ hefr giort/þa skal hñ liþa eñ ecke deyia. 29 Eñ þo seigia þeir af Jsraels Hwse/ad DROTTiñ hañ hondle ecke riett. Skyllde eg hafa Oriett? Þier af Jsraels Hwse hafed Oriett. 30 Þar ꝥ vil eg Dæma ydr/þier aþ Hw se Jsraels/huørn epter siñe tiluerkan/seiger DROTTiñ DROTTiñ. Þar ꝥ þa vmwend ed ydur af øllũ ydar yfertrodslũ/so ad þier falled ecke ꝥ ydarra Misgiørda saker. 31 Burt fle yied fra ydur øllũ ydar Yfertrodslũ/medr huørium þier hafed Afuega geinged/z giøred yd ur eitt nytt Hiarta/og eirn nyañ Anda. Þui huar fyrer villtu so deya þu Jsraels Hws? 32 Þuiad eg hefe ei neina villd a þess Dauda/sem deyr/seiger DROTTiñ DROTTEN/ Þar fyrer snued ydur/og skulud þier lifa.

Idranar Aminning.

Matth. 3 /2.

Inf. 33 / 11.

XIX

En þu gior eirn Hrygdargrát yþer Jsraels Høþdingiũ. 2 Og seig þu/ Huar ꝥ liggur þỹn Moder Leoniñañ a medal Leonaña. 3 Og vpp elur sỹna Vn ga a medal þeirra vngu Leonaña? Hun vppfædde eirn af þeim/ z þar aþ vard eitt a vngt Leon/hñ vande sig a ꝥ ad rỹfa Meñ j sundr/z eta þa. 4 Þa ed Heidingiarner heyrdu nu þetta af honum/nadu þr hm̃ j sỹnum Groþum/ z flutku hañ j Vidium til Egyptalands.

Predikun fyrᵒ Kongũ z Furstũ.

a (Vngt Leon) Merker Joachas Rögeñ aþ Juda/ huørn ed Egypta lands Kongr burt flutte.

5 Þa ed hñs Moder sa nu ed heñar Von var wte/þᵛ ed hũ hafde leinge epter vonad/þa tok hũ eiñ b añañ af sỹnũ Vngũ/ z giørde eitt vngt Leon af hm̃. 6 Þa ed hñ gieck nu a medal Leonaña/þa vard hañ eitt vngt Leon/sa vande sig z a ꝥ ad rỹfa Folked j sũdr z eta ꝥ. 7 Hañ lærde ꝥ ad þeckta þra c Eckir/ z j eyde lagde þeirra Stade/so ad Land ed z allt ꝥ s̃ þᵛ var iñe hræddest hñs greniunar Hliod. 8 Þa løgdu Heidingiarner sig af øl lũ Londũ allt j kringũ/z køstudu einu Nete yfer hñ/z nadu hm̃ so j sỹnũ Grøfum. 9 Og hn eptu hann bundeñ j eina Gluggagrind/z fluttu hann so til Kongsins af Babylon / z þeir lietu iñebyrgia hñ/so ad hans Raust skyllde ecke meir heyrast a Jsraels Fiøllum.

b (Añañ) þad merker Joachim Juda Kong/huørn ed Nabocgonosor herleidde.

c (Eckiur) Þær haþa øngua verndarhlyþ/þar þyrer hliota þær ad læta sig Angra z minka sm̃ auded verdur.

10 Þin Moder var sem eitt Vỹnuidar Trie/Eins lỹka sem þu/groodursett hia Vatn enu/z heñar Avogstr z Greiner þær sprutttu af þui mikla Vatnenu. 11 So ad heñ ar Kuister vrdu so sterker/ad þeir dugdu til Stiornar sprota Yþeruallds herraña/z vrdu hær a medal Kuistaña. Og þa ed þeir sau ad þad var so hatt/og hafde so marga Kuistu. 12 Vard þui vpp ryckt og a Jordu nidur kastad j Grimd / Aust anvindureñ vppþurkade Avøgsteñ þar a/z þær sterku Greinernar þar a/ vrdu j sundur bro tnar/so ad þær visnudu z vpp brenduft. 13 Eñ nu er ꝥ grodursett a Eydemørkeñe j einu þu rru þyrstu Lande. 14 Og þar er eirn Elldr wtgeingeñ/af þeim sterku Kuistunũ þar vppa/ sm̃ for

Ose. 13 /15/

ſem ꝥoreydde þeim Avogſkun̄ ſem þar voru a/ſo ad þar er eingen̄ ſterkr Kuiſtr a þui meir/ ſ̄ hæfur er til Stiornunar ſprota/Þad ſama er eirn aumlegur z hormulegur Hlutur.

XX

Sup. 14/1.

ÞAd bar ſo til a þui ſiounda Aarenu/ þan̄ tiunda Dagen̄ j þeim fimta Manudenum/ þa komu nockrer aꝥ Olldungun̄ j Iſrael/ad ſpyria DROTTin̄/z ſettu ſig nidr ꝑ mier. 2 Þa ſkiede Ord DROTTins til min̄/z ſagde. 3 Þu Man̄ſins ſon/tala þu til Olldūgana Iſraels/z ſeigdu til þra/So ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄/Erud þier komner til ad ſpyria mig? So ſan̄arlega ſem eg liſe/þa vil eg ei vera adſpurdur aꝥ ydur / ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄. 4 En̄ villtu Man̄ſins ſon vmuanda vid þa/þa mattu a þen̄an̄ veg finna ad vid þa/Lat þa fa ad vita Suiuirdingena ſin̄a Forfedra. 5 Og ſeig þu til þeirra.

Ni' uppteliaſt Guds Velgiørningar / og Ohlydne Folkſins.

So ſeiger DROTTin̄ DROTtin̄/A þeim tima þa ed eg wtualde Iſrael/Vpphoof eg mina Hond til Sædeſins Hwſſens Jacobs / z eg auglyſte mig fyrer þm̄ j Egyptalande. Ia eg hoof mina Hond vpp til þra/z ſagde/Eg er DROTTin̄ ydar Gud. 6 Og eg a vpp hoof mina Hond þan̄ ſama tima/ad eg leidde þa af Egyptalande/ j ꝥ Landed er eg hafde fyrerhugad þeim/ꝥ ſem ryn̄e med Miolk z Hunange/Eitt ægiætlegt Land ꝑ ollū Londū. 7 Og eg ſagde til þra/ ſierhuør kaſte j burt Suiuirdinguñe fra ſinū Augum/z ſaurged ydur ecke a þm̄ Egyptalands Afgudum/þuiad eg er DROTTin̄ ydar Gud.

a (Vpphoof) þad er eg liet ſiæ huad velegur eg var þia þeim.

8 En̄ þeir voru mier ohlyduger/z villdu ecke heyra mier/z eingen̄ af þeim burtkaſtade þra Suiuirdingum fra ſinum Augū/z yfergæfu ecke þa Egyptalands Afgude. Þa þeinkte eg ad wthella miñe Grimd yfer þa/z læta alla mina Reide koma yꝥer þa / þa þegar j Egyptalande. 9 En̄ eg giørde ꝥ ei fyrer mins Nafns ſaker/ſo ad ꝥ ſkyllde ecke vanhelgad verda fyrer Heidnum Þiodum/a medal huørra þeir voru/z fyrer huørium eg hafde mig Augliosan̄ giort/j þui ad eg villde wtleida þa af Egyptalande.

Exod. 20/8.
z 31/13.
Deute. 5/12.
Leuit. 18/5.
Rom. 10/5.
Gal. 3/12.

10 ENn þan̄ tijd eg haꝥde wtleitt þa aꝥ Egyptalande/z leidt þa burt j Eydemorkena. 11 Þa gaꝥ eg þeim min Bodord/z kiende þm̄ min Riettinde/ fyrer huør ed Madur en̄ lifer/ſa ſ̄ helldr þau. 12 Eg gaf þm̄ z eirnen̄ min̄ Sabbathsdag til eins Teikns a millū min z þra/ſo ad þeir viſſe þar af ad eg er ſa DROTTin̄ ſem þa heilaga giører 13 En̄ Iſraels Hws var mier ohlydugt/ eirnen̄ lijka j Eydemorkeñe/z lifdu ei epter minū Bodordū/ helldur fyrerlitu þeir min Riettinde/ꝑ huør ad Maduren̄ liꝥer/ſa ſm̄ helldr þau/ z þeir ſaurgudu næſta miog mina Sabbathsdaga. Þa þeinkte eg ad wthella miñe Grimd yfer þa j Eydemorkeñe/z ꝥoreyda þeim med ollu. 14 En̄ eg giørde ꝥ ei ꝑ mins Nafns ſaker/ſo ad ꝥ ſkyllde ecke vanhelgad verda a mꝫal Heidingiañа/j fra huøriū eg wtleidde þa.

15 Og eg vpphoꝥ mina Hond a mote þm̄ j Eydemorkeñe / ad eg villde ei jn̄leida þa j þad Landed ſem eg haꝥde giefed þm̄/þad er flytr mꝫ Miolk z Hunange/eitt ægiætt Land yfer oll Lond. 16 Af þui þr ꝑlitu min Riettinde/z lifdu ecke epter minū Bodordum / z ſaurgudu min̄ Sabbathsdag/ Þuiad þeir geingu epter Afgudū ſins Hiarta. 17 En̄ mitt Auga vægde þeim/ad eg tortynde þeim eige/ z ꝥ eg fyrerfoor þeim ecke med ollu a Eydemorkeñe.

18 OG eg ſagde til Barna þra a Eydemorkeñe/Þier ſkulud ecke lifa efter Bodordū Fedra ydu ara/z ecke vardueita þra Riettinde/z ecke ſaurga ydr a þra Skurgodū. 19 Þuiad eg er DROTTin̄ ydar Gud/Þier ſkulud lifa epter minū Bodordū/z þier ſkud hallda min Riettinde/z giøra þar epter. 20 Og þi' ſkud helga mina Sabbathsdaga/ ad þeir ſkulu vera eitt Teikn a millū min z ydar/ſo ad þier ſkulud vita ad eg er DROTTin̄ ydar Gud. 21 En̄ Bornen̄ voru mier eirnen̄ Ohlydug/z lifdu ecke epter minū Bodordū/ Vardueittu z ei helldur min Riettinde/ ad þeir giørdu þar epter/fyrer huør ad Maduren̄ lifer/ſa ſem þau vardueiter/ z þeir vanhelgudu mina Sabbathsdaga.

Þa þeinkte eg ad wthella miñe Grimd yꝥ' þa/z læta alla mina Reide geiſa yꝥer þa a Eydemorkeñe. 22 En̄ eg ſnere miñe Hende vm/z giørde ꝥ ei ꝑ mins Nafns ſaker/ſo ad ꝥ ſkyllde ecke vanhelgad verda fyrer Heidingiunū/j fra huørium eg hafde wtleidt þa. 23 Eg vpphoof eirnen̄ mina Hond j mote þm̄ a Eydemorkuñe/ad eg j burt dreyꝥde þm̄ a mꝫal Heidingiañа/z j ſūdurtuiſtrade þm̄ j Londin̄. 24 Af þui ad þr hielldu ei min Bodord/z ꝑlitu min Riettinde/z Vanhelgudu mina Sabbathsdaga/z litu epter Aꝥgudū Fedra ſin̄a. 25 Þar ꝑ yfergaf eg

gaf eg þa j þañ Lærdomeñ ſem [b] ecke er godꝛ/ ꝛ j þau Riettindeñ/j huørıū þr kuña ecke ad hafa Lijfed. 26 Og j burt kaſtade þm̄ mz ſijnu Offre/þar ed þr vppbrendu alla ſijna Frum gietninga med Ellde/huar med eg eydde þeim/ſo ad þr mætte læra ad eg er DROTTiñ.

27 HAr þ̇ tala þu Mañſins ſon vid Iſraels Hwſ/ꝛ ſeigdu til þra/So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/Ydrer Forfedur hafa eñ nu framar lytt mig ꝛ laſtad. 28 Þui ad þa eg hafde jñleidt þa j Landed/yfer huort ad eg hafde mijna Hond vpphafid ad eg villde giefa þeim þ/huar ed þr ſau eitt hatt Fiall/edur þyckuaxed Trie/þar offrudu þeir ſijnar Foorner/ꝛ baru ſijnar hraduglegar Giafer þangad/ ꝛ reykiudu þar ſijnū Sætleiks Ilm/ꝛ wthelltu þar ſijnu Dryckiar offre. 29 Eñ eg ſagde til þeirra/Huad ſkulu þo þſſar Hæder til huørra þier ganged? Og ſo kallaſt þ Hæder allt til þeſſa Dags.

30 Þar þ̇ ſeig þu til Iſraels Hwſſ/So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/Þier ſaurged ydur j Athæfe Fedra yduara/ꝛ fremied Hooraner mz ydrum Suiuirdingū. 31 Og ſaurged ydꝛ med ydrum Afgudū/til huørra þier offred ydar Giafer/ꝛ vppbreñed Syne ydar ꝛ Dætꝛ mz Ellde/allt til þeſſa Dags/Og ſkyllde eg læta ydur af Iſraels Hwſe ſpyria mig? So ſañarlega ſem eg life ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Þa vil eg vera oſpurdꝛ af ydur. 32 Þar til ad auk þa þeinked ſo/Vier vilium giøra ſo ſem Heidingiar/ꝛ ſo ſem añad Folk j Londunum/ꝛ tilbidia Stocka ꝛ Steina/þ ſkal bregdaſt ydur.

33 So ſañarlega ſem eg life/ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/eg vil Drottna yfer ydꝛ med Oflugre Hende/ ꝛ wtriettū Armlegg/ꝛ med wthelltre Grimd. 34 Og eg vil wtleida ydꝛ fra þm̄ Þiodū/ꝛ af þeim Londunū/ſ þier erud j burt dreyfder til. 35 Og ſamanſafna ydꝛ þar mz Oflugre Hende/ꝛ wtriettum Armlegg/ꝛ med wthelltre Grimd. Og eg vil j burtleida ydꝛ a [c] Eydemerkurnar Folkſins. Og ganga þar j Lagadom vid ydꝛ/fra Auglite til Auglitis. 36 Lijka ſ ad eg gieck j Dom vid Forfedꝛ ydar a Eydemorkeñe hia Egyptalande/ eins lijka ſo vil eg ganga j Dom vid ydur/ſeiger DROTTiñ DROTTiñ. 37 Eg vil færa ydꝛ vnder Hirtingar Vondeñ/ꝛ þuinga ydur vnder Vondū Sattmalans. 38 Og þeir ſem falla fra mier/ꝛ briota j mote mier ydar a mille/þm̄ vil eg burt ſoopa/Ja/wr þui Landenu ſ nu bwa þr j/ꝛ læta þa ecke koma j Iſraels Land/ſo ad þier ſkud læra ad eg er DROTTiñ.

39 HAr þ̇ þier af Iſraels Hwſe/So ſeiger DROTTiñ DROttiñ/Fyrſt ad þier vilied ecke mier hlyda/ſo fared j burt ꝛ þione huør ydar ſijnū Afgudū/Eñ læted hiedā j fra mitt Heilaga Nafn vara oſkamad med ydrū Fornfæringū ꝛ Afgudū. Þuiad ſo ſeiger DROTTiñ DROTTiñ. 40 Vppa mijnu Heilogu Fialle/ A þui hafa Iſraels Fialle/Þar ſkal allt Iſraels Hws/ꝛ aller þeir ſm̄ j Landenu eru/þiona mier/þar ſkulu þr þocknaſt mier/ꝛ þar vil eg krefia yduars vpphafningar Offurs/ꝛ yduarra Frumforna/mz øllu þui þier helged mier. 41 Þier ſkulud mier þocknaſt med þañ Sætleiks Ilmeñ/nær ed eg wtleide ydur fra Folkenu/ꝛ ſaman ſafna ydur af Londunū/til huørra ad þier erud j burt dreyfder/ꝛ eg vil Helgadur verda j ydur fyrer Heidingiunū.

42 Og þier ſkulud fa ad vita/ad eg er DROTTiñ/ Nær ad eg hefe jñleidt ydur j Iſraels Land/j þad Landid yfer huort ad eg vpphoof mijna Hond/ ad eg villda giefa ydar Fedrū þ. 43 Þar muñud þier miñaſt a ydar breytne/ꝛ a alla ydar Giørninga/ medꝛ huørium þier erud ſaurgader/ og ydur mun angra allar Illgiørder ſem þier hafed giørt. 44 Og þier ſkulud formerkia ad eg er DROTTIN/ Nær ad eg giøre vid ydur/fyrer mijns Nafns ſaker/ enn ecke epter yduarre vondre breytne/ ꝛ Skadſamlegum Giørningum/Þu Iſraels Hws/ ſeiger DROTTEN DROTTEN.

[b] (Ecke godꝛ) Sa rietti Guds Lærdomur er Fridꝛ/Glede ꝛ Lijf/ j Heilogum Anda Eñ Mañaña Lærdomur er ecke vtañ Ofridur/Hiarta ſorg ꝛ Daude/ þui hñ lætꝛ Samuiſkuna huørke hafa roo nie Frid/ Enn þo þeir giøre mikla Hlute/ ſo ſem þegar þr offra miklu / og vppbreña ſyn elſkulegaſtu Børn/ſo ſem hier ſeiger j Textanum/ ꝛc.

[c] Lijka þyrer vtañ þa Babyloniſku Herleiding.

XXI

OG Ord DROTTins ſkiede til mijn/ꝛ ſagde. 2 Þu Mañſins Son/ Set þu þitt Andlit a mote Sudrenu. 3 Og lat driwpa mote Sudrenu/ ꝛ Spadu a mote Skogienū a Morkeñe/a mote Sudrenu. Og ſeig þu til Skoogarins mote [a] Sudrenu/ Heyr þu Ord DROTTIns/So ſeiger DROTTIN DROTTiñ/Sia þu/Eg vil vppkueikia eirn Elld j þier/ad hñ ſkal bæde foreyda Blomgudū Triam/ꝛ þurrum Vidū/ſo Mañ ſkal ecke kunna ad wtſlockua hñs Loga/helldur allt þ ſem ſtendur fra Sudrenu jñ til Nordurſins/þ ſkal vppbrent verda. 4 Og allt Holld ſkal þad ſia/ad eg DROTTiñ hafe kueikt hñ/ꝛ eingeñ ſkal kuña

[a] (Sudrenu) Jeruſalem ligger j Sudurætt fra Babylon/ Nu vr Ezechiel j Babylon/og talar vm Jeruſalem/ꝛ kallar hana Skoog moot Sudrenu. j

ad wtslockua hn̄. 5 Og eg sagde/Æ DROTTin̄ DROTTin̄/þr seigia vm mig/þesse ta lar ecke vtan̄ Myrkyrde.

6 Og Ord DROTTins skiede til myn̄/& sagde. 7 Þu Man̄sins son/Set þitt Auglit a mo te Jerusalem/& lat driwpa a moote Helgedomenū/& spa þu a mote Jsraels Lande. 8 Og se ig þu til Jsraels Lands/So seiger DROTtin̄ DROTtin̄/Sia þu/Eg vil til vid þig/eg vil draga mitt Suerd wr Slydrū/& eg vil afma j þier/bæde Riettlatan̄ & Ranglatan̄. 9 En̄ mz þui ad eg vil vppræta j þier bæde Riettlatan̄ & Ranglatan̄ / so skal mitt Suerd wt fara aþ Slydrunū yfer allt Holld/j fra Sudrenu/allt til Nordursins. 10 Og allt Holld sk̄ reyna ad eg DROTtin̄ haþe wtdreiged mitt Suerd/wr synu Slydrū/& þ skal ecke slydrast aptr.

1. Pet. 4/17.

11 Og þu Man̄sins son skallt stynia/þangad til ad þynar Lendar taka ad sarna/Ja/ þu skallt stynia beisklegana/so ad þeir siae þ. 12 Og nær ed þeir seigia til þyn/Huar fyrer sty nur þu so? Þa skalltu seigia/ þ þess Hroops saker sem þar kiemur / fyrer huørtu ad øll Hi ørtu munu Duglaus verda/& allar Hendur fallast/allra Hughreyste nidur falla/& øll Knie munu ren̄a sem Vatn/ Sia þu/þ kiemur/& þ skal skie/seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

Spadomur j giegn Jerusalem

13 OG Ord DROTtins skiede til myn̄/& sagde. 14 Þu Man̄sins son/Spadu & seigdu/ So seiger DROTtin̄/Seig þu/Suerded/Ja/Suerded er huest & fægt. 15 Þad er huast giørt so ad þ skule drepa/þ er fægt/so ad leiptra skal af þui. O huørsu glad er villdū vær vera/þo ad hn̄ giore øll Trien ad [b] Hrysuondū/handa þeim hinū vondu Bør nū. 16 En̄ hn̄ heþr lated fægia eitt Suerd/so Men̄ skulu taka þ/ þ er brynt & fægt/ so þ verde giefed hm̄ j Hond sm̄ j hel skal sla. 17 Kalla hatt & Æp/þu Man̄sins son/þuiad þ geingur yfer mitt Folk/& yþer alla Stiornendur j Jsrael/ s̄ samansafnader eru vnder Suer ded/asamt mz mynu Folke. Þar fyrer sla þu a þynar Lendar. 18 Þuiad hn̄ hefur optlega refsad þeim/En̄ huad hefr þ hialpad? Sa Vonduren̄ hin̄a vondu Barnan̄a vill ecke stoda seiger DROTTin̄ DROTTin̄. 19 Og þu Man̄sins son/Spadu/& sla þynū Hondū til samans. Þuiad Suerded skal koma tuofallt/ Ja/þrefallt/ Eitt Dræps suerd/eitt stoort Man̄dræps Suerd/huørt ad eirnen̄ hitta skal a þa j Herbergiunum/þangad s̄ þr flyia. 20 Eg vil lata Suerded saungla/ so ad Hiørtun skulu duglaus vera/& marger skulu falla j all ra þra Borgarhlidum. Auui/ huørsu leiptrar þ/& vedur afram̄ til Hoggsins/& seigia. 21 Veg þu bæde til Hægre & Vinstre Hlidar/ huad sem fyrer er. 22 Þa vil eg mynū Looþū til samans klappa þar yfer/& lata myna Reide geisa/ Eg DROTTin̄ sagde þetta.

b (Hrysuøndū) Hn̄ hootar ad þr aþþer skule ecke ve ra Vandar høgg edr Barna strapþ huar vmboot kan̄ epter ad þylgia/ Helldr ad þar sku le vera einungis Reide/wtez ein ad Þar þyrer oo skar han̄/ ad þar være eitt huast Hrys/ Ja/ ad øll Trie være giørt ad Hr yse/ En̄ þo so ad þau være ecke ein tomis Reide/ En̄ han̄ seiger sydan̄/ Gud heþr opt rey nt til mz Hrysenu /en̄ þ heþr ecke vil iad hialpa/ þar þ hlytur nu Suerd/ ed ad koma.

23 Og Ord DROTTins skiede til myn̄ & sagde. 24 Þu Man̄sins son/Giør tuo Vegu vm huøria ad koma skal Kongsins Suerd af Babylon/En̄ þeir bader skulu ganga fra einu La nde. 25 Og set eitt Merke fram̄ fyrer a Veigen̄ giegnt Stadnū/sem vysar ad hm̄. 26 Og giør so Veigen̄/ ad Suerded kun̄e ad koma til Rabbath Am̄ons Barna/ & j Juda til þrar sterku Borgaren̄ar Jerusalem. 27 Þuiad Konguren̄ af Babylon mun setia sig þar a/er Ve guna skilr/þ fremst a þm̄ tueimr Vegunū/ad lata spa þar fyrer sier/ & skiota þar med Ør uar skeytum/vm Hlutfalled/adspyriande so syna Aþgude/& skodande Lifrena.

28 Og Spasøgnen̄ skal vysa a Hægre hlidena/j mote Jerusalem/& hn̄ skal lata flytia þar ad Murbriota/& giora Grafer/ & yferfalla þa/& nidur drepa med miklu hroope/& hn̄ skal flytia Murbriotana j mote Borgarhlidunū / & byggia þar Gyrdingar & Hervirke. 29 En̄ sa Spadomuren̄ skal þm̄ þikia falsklegr vera/ hn̄ ma sueria so stort sem hn̄ vill/ En̄ þo mū hn̄ þeinkia vppa Misgiørningen̄/ad hn̄ skule vin̄a hana. 30 Þar fyrer seiger DROTtin̄ DROTtin̄ so/Fyrer þ ad a ydur verdr minst þ saker yduarra Misgiorninga/& ydar Ohly dne er openber/so ad Man̄ kan̄ ad sia ydar Synd/j øllū ydar Giorningum/Ja/þar fyrer ad ydar verdur minst/þa skulud þier med Vallde Hertekner verda.

31 OG þu Jsraels Hoþdingie/þu sem ert dæmdr & wrskurdadur/huørs Dagur ed koma skal/nær ed Misgiørningurenn̄ er til enda komen̄. 32 So seiger DROTtin̄ DRO Ttin̄/Legdu af Høfudklæded/& tak ofan̄ Koronūa/Þuiad þar mū huørke Høfud klæde/nie Korona til vera/helldur sa sem vpphoof sig/hn̄ skal nidur lægdur verda/ & hin̄ s̄ nidur þryckte sier/skal vpphafen̄ verda. 33 Eg vil giøra Koronuna til einskis/ til einskis/til einskis/Þangad til ad hn̄ kiemur sem hana skal hafa/hm̄ vil eg giefa hana.

Luc. 14/11.

34 OG þu Man̄sins son/Spadu & seigdu/So seiger DROTTin̄ DROTtin̄ af þm̄ Am̄ons Børnū/& af þra Sman/& seig þu/Suerded/Suerded er wt dreiged til ad sla j Hel/þ er vppfægt ad þ skule nidr drepa/& þ skal leiptra aþ þui. 35 Þar þ ad þu liest seigia þier falsklegar Sioner/& spa þier Lygar/huar mz þu skt yfer giefen̄ vda a mz

Jerem. 49/1. Ezech. 25/1. Amos. 1/13.

Ammon.

al þra

al þeirra hiña helſlegnu Oguðlegu/ huorra Dagur ad kom þa ed Miſgiørningureñ var ko meñ ad enda. 30 Og þo ad Suerded ſtijdreſt eñ aptur / þa vil eg þoſamt dæma þig j þeim Stad ſem þu ert ſkopud / ⁊ j þui Lande ſem þu ert fædd. Og eg vil wthella miñe Reide yf er þig. 37 Eg vil vppblæſa miñ Heyptarelld yþer þier / ⁊ eg vil oþurſelia þig þui Folke j Hendur ſem kañ ad breña ⁊ fordiarþa. 38 Þu ſkallt vera Elldz matꝛ/⁊ þitt Blood ſkal wt hellaſt j Landenu/⁊ þijn ſkal ecke framarmeir minſt verda/ þt eg DROTTIñ hefe talad þad.

XXII

Og Ord DROTTins ſkiede til mijn/⁊ ſagde. 2 Þu Mañſins ſon/ Villtu ec ke ſtraffa þañ Mañdræps Staðeñ/⁊ byrta hm̃ allar ſijnar Suiuirdingar? 3 Seigdu/ So ſeiger DROTTIñ DROTTIñ/ O Stadur/ þu ſem wthell er þiña Maña Bloode/ vppa þ þiñ tijme ſkule koma/⁊ þu ſem giører Afgu dena hia þier/ huar med þu ſaurgar þig. 4 Þu giører þig ſekañ j þui Blood enu ſem þu wtheller/⁊ þu ſaurgar þig mz þm̃ Afgudum ſ þu giører/ þar mz framleider þu þijna Daga/⁊ giører þ ad þijn Aar hlioota ad koma. Þar ꝼ vil eg giøra þig ad eirnre Hædung/ medal Heidingiaña/⁊ til eirnrar Skamar j øllũ Løndũ. 5 Bæde nærre ⁊ fiærre/ þa ſkulu þr hæda þig/⁊ þu ſkt hafa eitt ſkamarlegt Ordrycke/⁊ lijda ſtora Neyd.

6 Sia þu/ Þeir Høfdingiarner j Iſrael/ huør þra er Mektugꝛ j hia þier ad wthella Bloodenu. 7 Þeir ꝼlijta Fodꝛ ⁊ Moodꝛ/ Hiñũ wtlenda giøra þr Valld ⁊ Oriett/ Þe ir plæga Eckiur ⁊ Fødurlaus Børn. 8 Þu foracktar miñ Helgedom/⁊ ſaurgar mij na Sabbaths daga. 9 Suikarar eru j þier/ ſo ad þr kuñe ad wthella Bloodenu/ Þeir eta vpp a Fiøllunum/⁊ høndla prioſkuſamlega j þier. 10 Þeir vppfletta Blygdan Fedra ſiña/⁊ naudga Kõunũ j þra Krãkdæme. 11 Og þr fremia Suiuirdingar ſijn a mille/ eiñ Vinꝛ mz Hwsfreyũ ſijns Vinar/ Þeir ſkaña ſijn eigen Sona kuiñꝛ mz øllũ Motþroa/ þr naud ga ſijnũ eigeñ Syſtrũ/ Dætrũ ſijns Fodurs. 12 Þeir þiggia Mwtꝛ ad wthella Bloodenu/ þr giøra Okur/⁊ hafa Aviñing huør a odrũ/ ⁊ fremia ſijna Agyrne vidꝛ ſijna Naunga/ og huør giører ødrum Oþrijke/⁊ forgleyma mier ſo/ ſeiger DROTTIñ DROTTIñ.

13 Sia þu/ Eg ſlæ mijnũ Hondũ til ſamans/ yþer þre Agyrne ſ þu fremꝛ/⁊ yþer þui Bloo denu ſem wthellt er j þier. 14 Eñ þeinker þu ad þitt Hiarta mune kuña ad lijda þ? Eda þij nar Hendꝛ fæe þolad þ/ a þeim tijma/ nær ed eg vil ſtraffa þig. Eg DROTTIñ hefe tal ad þetta/ Eg vil ⁊ eirneñ fullgiøra þ. 15 Og eg vil burt dreyþa þier a medal Heidingian na/⁊ wthrekia þig vm Løndeñ/⁊ eg vil giøra eirn enda a þiñe Oþeckt. 16 So ad þu ſkallt reiknaſt Bøluud hia Heidingium/ Og formerkia ad eg er DROTTIñ.

17 Og Ord DROTTins ſkiede til mijn/⁊ ſagde. 18 Þu Mañſins ſon/ Iſraels Hws er mier orded ad Skwme/ Allꝛ þra Kopar/ Tin/ Iarn ⁊ Bly/ er orded j Ofnenum ad Silfur ſkwme. 19 Þar fyrer ſeiger DROTTIñ DROTTIñ ſo/ Fyrſt þier all er erud ordner Skwm/ Sia þu/ þa vil eg ſafna ydꝛ øllum til ſamans j Ieruſalem. 20 Lijka ſem ad lagt verdur/ Silfur/ Kopar/ Iarn/ Bly ⁊ Tin til ſamans j Oþneñ/ ad þar ſkule vpp blæſaſt eirn Elldur vnder/⁊ j ſũdur ſmellta þ. 21 Lijka ſo vil eg ⁊ eirneñ ſafna ydur til ſa mans/ j miñe Reide ⁊ Grimd / jñleggia ⁊ ſmellta ydur/ Ia/ eg vil ſafna ydꝛ/⁊ vppblæſa miñ Reide Elld a medal ydar/ ſo ad þier ſkulud þar jñe brædna nidur. 22 Lijka ſem ad Silþur þ brædnar nidur j Ofnenum/ eins lijka ſo/ ſkulud þier eirneñ nidur brædna þar jñe/ Og reyna/ ad eg DROTTIñ hefe wthellt miñe Grimd yfer ydur.

23 Og Ord DROTTins ſkiede til mijn/⁊ ſagde. 24 Þu Mañſins ſon/ Seig þu til þra/ Þu ert eitt Land ſ ecke kñ hreinſad ad verda/ þu hefur ⁊ ecke feinged Regn a Reid eñar tijma. 25 Þeir Prophetarner ſ eru þar jñe/ hafa ſuared til ſamans/ ad vppeta Sælernar/ lijka ſ greniãde Leon/ nær ed þ tekꝛ ſier Bræd. Þeir hripſa Gotz ⁊ Peninga til ſijn/⁊ giøra þr marg Eckiꝛ jñe. 26 Þeirra Preſtr vmſnua træſſuglega mijnu Løgmæle/⁊ ſaurga Miñ Helgedõ/ Þeir hallda ønguañ Greinarmun/ a millũ þſſ ſ Heilagt er/⁊ hins ſ Oheilagt er/⁊ þr kieña ecke huad hreint edꝛ Ohreint ſie/⁊ þr varðueita ecke mijna Sabba ths Daga/⁊ eg verd vanhelgadur a medal þra. 27 Þeirra Høfdingiar eru þar jñe/ lijka ſm̃ glepſande Vlþar/ til ad wthella Bloodenu/⁊ fyrerfara Sælunũ/ ꝼ þra Agyrndar ſaker.

28 Þeirra Prophetar Kalka þa med lausheldu Kalke / Predika Hiegõa Frietter/ og

Synderna Høfdingiaña og Lydſins.

Leuit. 18/7. Leuit. 20. 18. Ierem. 5/8.

Eſa. 1/22.

Prophetar Mich. 3/11. Zoph. 3/3.

Preſtar. Ierem. 15/19.

Høfdingiarn ner.

Sup. 13/3.

LandsLydureñ

Spaa þm̃ Lygar/ z seigia/ So seiger DROTTinñ DROTTinñ/ Þo ad DROTTinñ ha fe ꝥ ecke talad. 29 Folked j Landenu veiter yfergang/ z ræner diarflega/ z þr kwga hiñ Fatæ ka z hiñ Volada/ z giøra hinū Utlenda Ofrijke z Ranginde. 30 Eg leitade a medal þra/ huort nockur sette sig til Mwrueggs/ z stæde a mote mier þar s̄ wr var brosted/ vegna Land sins/ so ad eg skyllde ei fordiarfa ꝥ/ Eñ eg fañ ønguañ. 31 Þar ß wthellte eg miñe Reide yfer þa/ z eg giørde eirn enda a þm̃/ mz mijnū Heyptar Ellde/ z gaf þm̃ so þra forþienud La un yfer þra Hofud/ seiger DROttiñ DRottiñ.

Esa. 64/7.

XXIII

Afgudadyrkā

OG Ord DROTTins skiede til mijn/ z sagde. 2 Þu Mañsins son/ Þar voru tuær Konr/ eirnrar Modr dætr. 3 Þær drygdu Hooran a Egypta lande j Æs ku siñe/ þær lietu þar taka a sijnū Briestum/ z þreyfa vm sijnar Meydoms Vortur. 4 Hin stærre hiet Ahala/ z heñar Syster Ahaliba. Og eg took þær til Hiuskaparbands/ z þær fæddu mier Syne z Dætur/ z Ahala kallast Samaria/ eñ Ahaliba Jerusalem.

Ahala Samaria.

5 Ahala drygde Hooran/ þa ed eg hafde hana ad mier teked/ z hū brañ ß sijnū Fylgiumøñ um/ ß þm̃ Assyriansku/ sem komu til heñar. 6 Fyrer þeim Høfdingiunū z Herramøñum sem med Silke voru Klædder / z fyrer øllum vænum Æskumønnum/ sem var/ fyrer Riddurum z Vøgnum. 7 Og hun lagdest med øllum Frijdum Møñum j Assyria/ z saurgade sig mz øllum þeirra Afgudū/ huar ed hun hafde Gyrndarbruna til. 8 Þar til yfergaf hun z ecke sij na Hooran vid Egyptalād/ s̄ mz heñe hafde leiged j fra Barnæsku heñar/ z þreyfad hafde vm heñar Meydoms Briost/ z framed stoora Hooran med heñe. 9 Þa yfergaf eg hana j Hendur siña Fylgemaña/ Barna þra Assyriansku/ fyrer huøriū ad hū brañ aß Lostagyrnd. 10 Þeir vppslettu heñar Blygdan/ z j burt tooku heñar Syne z Dætur/ z þeir j Hel sloou hana med Suerde/ Og þad barst wt ad þessar Kuiñur være straffadar.

1. Reg. 17/3.

Sup. 16/37.

Ahaliba Jerusalem

11 EN þa ed heñar Syster Ahaliba sa ꝥ/ þa brañ hun myklu verr eñ hin øñur/ z dryg de meire Hooraner eñ heñar Syster. 12 Og brañ ß þm̃ Assurs Børnū/ s̄ er ß Høfdin giunū z Herrunū (þm̃ s̄ komu til heñar vel bwner) Riddurū z Vøgnū/ z ß øllū vn gū frijdū Æskumøñū. 13 Þa sa eg ad þær voru bædar saurgadar mz sama hætte. 14 Eñ þs se framde stærre Hooran/ Þui þar ed hū sa mælada Meñ a Veggiū/ j Raudū Litklædum/ þra Chaldeansku Likneskiz. 15 Belltada vm Lendarnar/ hafāde mislit [a] Hwfr a sijnū Høfd um (z aller eins ad sia s̄ Vollduger Meñ) eins z Babyloa z Chaldeanskra Børn bera j sij nu Fødurlande. 16 Brañ hū ß þm̃ so snart sem hū sa þa/ z hū sende Bod til þra j Chaldea Land. 17 Eñ þa ed Babylons Børn kōu til heñar/ ad sofa hia heñe/ epter Kiærleikanū/ þa saurgudu þeir hana mz þra Hooran z hū saurgade sig med þm̃/ so ad hū var þreytt af þm̃. 18 Og þa ed bæde heñar Hooran z skam̃er voru so næsta openberar/ þa vard hū mier z eirn eñ leid/ lijka sem ad Syster heñar var mier leid ordeñ. 19 Eñ hū drygde sijna Hooran þss me ir/ z miñtest a siñ Barnæsku tijma/ þa ed hun framde sijna Hooran a Egypta lande. 20 Og brañ fyrer sijnū Fylgemøñū/ huør Gyrndarbrune ad var lijka s̄ añara Asna z Stodhesta. 21 Og þu [b] skyckader þiñ Saurlifnad/ lijka sem j Æsku þiñe/ þar ed þr j Egyptalande þreyf udu a þijnū Briostum/ z struku vm þijnar Geiruortur.

a (Hwfur) Heita a Ebre sku Seruch/ so sm̃ Moses kallar/ Exod. 26. C. Þad sem var aß gangs aß Cortin unū/ z er ein Hw fa/ eins z Magis tri z Studentar høfdu fordum/ so ad þar hangde ini ted onaudsynlegt Klæde j kringum Høfudet/ Þad vo ru þær riettu Ba bylonisku Seru him/ edur Chalde aniskar Hwfur.

22 ÞAr ß Ahaliba/ so seiger DROTTinñ DROTTJN/ Sia þu/ Eg vil vppuekia þijna Fylgemeñ a mote þier/ þa sem þier eru leider ordner/ z eg vil safna þm̃ allt j kringū þig. 23 Sem eru Babylons Børn/ z alla Chaldeanska med Høfdingiunū Herrunū/ z alla Assyrianska/ med þm̃ hinū æstsamlegustu Æskumøñū/ alla Høfdingia og Stiornara/ Riddara og Frijborna Meñ/ og allshattad Rijdande Lid. 24 Og þeir munu ko ma yfer þig/ tilbwner med Vognū z Riddaralide/ z med myklū Folks fiølda/ z þeir skulu set iast vm þig med Buklara/ Skiolldu z Hialma/ allt vm kring. Þeim vil eg Doms atkuæded j Hendur fa / ad þr skulu dæma þig epter sijnum Løgum.

b (Skyckader) þ er/ þu kiender by rer Hønd þinna Byskupa/ ad Meñ skylldu giøra Af gudadyrkan/ þu giører þier Meis tara.

Nefndarstraff

25 Eg vil lata mijna Vanlæting ganga yfer þig/ so ad þr skulu breyta Vægdarlaust vidr þig/ þr skulu snijda aß þier bæde Nasernar z Eyrun/ z huad sem epter verdr/ ꝥ skal falla ß Suerde. Þeir skulu j burt taka Syne þijna z Dætr/ z breña þad vpp med Ellde s̄ epter ver dr. 26 Þeir sku draga þijn Klæde af þier/ z j burt taka þitt skart. 27 So vil eg giøra eiñ en da a þijnū Saurlifnade/ z a þiñe Hoorā vid Egyptalād/ so ad þu skallt ecke meir vpphefia

þijn Augu

þÿn Augu/z þeinkia ecke meir vppa Egyptaland.
28 Þui so seiger DROTTinn DROTTinn/ Sia þu/Eg vil j Hendurselia þig/þeim sem þier er orded jlla vid/z þier eru Leider. 29 Þeir skulu hondla vid þig sem Ouiner/z j burt taka allt þ s þu hefur aflad/z læta þig nackta z Noturlega/so ad þÿn Blygdan/z þinn Saurlifnadur z Hooran skule auglios vera. 30 Þetta skal þig skie þ þÿns Saurlifnadar saker/s þu hefur framed vid Heidingiana/z saurgad þig med þrra Afgudum. 31 Þu hefur geinged a Vegum Systur þinnar/þar fyrer gief eg þier eirnenn hennar Kaleik j þÿna Hond.

Esai. 47/3.

32 So seiger DROTTinn DROTTinn/ Þu skallt drecka þinnar Systur Kaleik/so diwpann z vÿdann sem hann er/ Þu skallt verda til so storrar Hædungar z forsmænar/ad þ skal vera obærelegt. 33 Þu skallt drecka þig fulla af þeim sterka Dryecknum z Eymdenne/Þuiad sa Kaleikurenn þinnar Systur Samariæ/er eirn Eymdar z Hormungar Kaleikur. 34 Þann skall tu drecka hreint af/þar epter skalltu j sundurkasta Brotunum / z j sundur rÿfa þÿn Briost/ Þuiad eg hefe talad þ seiger DROTTinn DROTTinn. 35 Þar þ seiger DROTTinn DROTTinn so/Fyrer þ ad þu forgleymder mier/z fleygder mier a Bak þier aptur/þar þ þa ber þu nu eirnenn þinn Saurlifnad z þÿna Hooran.

36 OG DROTTINN sagde til mÿn/ Þu Mannsins Son / Villtu ei vanda vm vid Ahala z Ahaliba/z vÿsa þeim sÿnar Suiuirdingar. 37 Hünenn ad þær hafa framed Hoordom/z Bloodenu wthellt/z Hoordom drygt mz Afgudum/þar med vppbrendu þær þm til Offurs/sÿn eigenn Børn sem þær fæddu mier. 38 Ad auk þssa þa hafa þær giort mier þ/ad þær saurgudu þann sama tÿma minn Helgedom/z vanhelgudu mÿna Sabbathsdaga. 39 Þuiad þa ed þær hofdu slætrad sÿnum Børnum þ Afgudunum/þa geingu þær þann sama Dag j minn Helgedom/ad saurga hann/Sia þu/ soddan hafa þær giort j mÿnu Hwse. 40 Þær sendu z eirnenn bod epter Mønnum/ s koma skylldu af fiarlægum Londum/Og sia þu/ þa ed þeir komu/laugader þu þig/z fryckader þitt Andlit/z prydder þig med Skarte/þeim til Virdingar. 41 Þu sast a eirnre veglegre Sæng/þ hure ad stod eitt Bord til bwed/ þr vppa veyfader þu Reykelsenu/z offrader þr a mÿnu Vidsmiore. 42 Þar vpphoofust mÿkel Gledskapar hliod / z þær gæfu þm Mønnum s þangad voru komner vr ollum ættum/af Mikelshættar Folke/z af Eydemorkenne/Pryde a sÿna Armlegge/z veglegar Koronur a þra Hofud. 43 Enn eg þeinkte so/ hun er von vid Hoordom þ langre Æfe / Hun kann ecke af þui ad læta ad Hoorast. 44 Þuiad þeir ganga jnn til hennar/ lÿka sem ad jnn er geinged til eirnrar Portlÿfes Konu/Eins lÿka so þa ganga þeir til Ahala z Ahaliba/ þeirra Saurlÿfis Kuenna. 45 Þar fyrer skulu þeir somu Menn refsa þm/s þann Lagarietten skulu fullkomna/so sem þær Hoorkonurnar/z Blood dræps Konurnar skulu straffast med/Þuiad þær eru Hoordoms Konur/z þeirra Hendur eru fullar af Bloode.

Sup. 16/38.

46 SO seiger DROTTinn DROTTinn/Innleidtu vpp hingad yfer þær eirn mikenn Mannfiølda/z gief þær wt til Herfangs z Hlutskiptis. 47 Þm s þær skulu mz Griote lemia/z j giegnum leggia med sÿnum Suerdum/z j hel slæ þra Syne z Dætr/ og brenna vpp þeirra Hws mz Ellde. 48 Med þessu vil eg eirn Enda giora a Saurlifnadenum j Landenu/so ad allar Konr skulu sig þar a reka/z breyta ecke epter soddan Saurlifnade. 49 Og þeir skulu leggia vppa ydur allann ydarn Saurlifnad / z þier skulud bera Syndernar ydvara Afguda / So ad þier skulud formerkia ad eg er DROTTinn DROTTinn.

XXIV

OG Ord DROTTins skiede til mÿn/ a þui Nÿunda Aarenu/ þann tÿunda Dagenn j þm Tÿunda Manude/ z sagde. 2 Þu Mannsins Son/skrifadu vpp þennann Dag / Ja þennann sama Dag/Þuiad Kongurenn af Babylon hefr a þennann sama Dag/wtbwed sig a mote Jerusalem. 3 Og gief þui ohlydna Folke eina Epterlÿking/z seigdu til þra/So seiger DROTTinn DROTTinn/Læt þu eirn Pott vpp/læt þu hann vpp/ z hell Vatne j hann. 4 Legg þu Styckenn til samans þar j/sem þar skulu j/ z þau enu bestu Styckinn/Lærenn z Boogana/og fyll þu hann mz þau hinu bestu Merg styckenn. 5 Tak hid besta af Hiordenne/z kynd Elld þr vnder/ad siooda Mergstyckenn/z læt þau miog sioda/z Mergstyckenn þar jnne verda velsodenn. 6 Þar þ seiger DROTTinn DROTTinn/O þann Manndræps stadenn/sem er eirn soddan

Epterlÿking wt af einum Potte

Nahum. 3. 1. Haba. 2/12.

Þottur/ad ꝥ hid vidbrenda/klem̄est þar vid/ꝛ vill ecke af ganga/ Tak huort Stycked wt epter an̄ad/ꝛ þu þarft ecke ad hlutast vm/ huort ad fyrst skal wt. 7 Þuiad hans Blood er þar j/sem han̄ hefur wthellt vppa einu beru Biarge/ꝛ ecke a Jordena/þar sm̄ ad ꝥ hefde matt hyliast mꝫ Mollden̄e. 8 Og eg hefe ꝛ eirnen̄ þar fyrer læted hana wthella þui sama Blode a eitt bert Biarg/ad þar skyllde ecke yfer verda huled/ vppa þad ad Grimdar Reiden̄ skyllde koma yfer hana/og ad þessa skyllde hefnt verda.

9 HAr fyrer seiger DROTTin̄ DROTTin̄/O þu Mordstaduren̄/huørn ad eg vil giøra ad einu stooru Elldsbæle. 10 Ber ad eins hingad myken̄ Elldevid/ Kueiktu vpp Ellden̄/so ad Kiøted verde soded/ꝛ krydda ꝥ vel/so ad Mergiarstycken̄ brenne vid. 11 Settu eirnen̄ Potten̄ tooman̄ a Glædurnar/so ad hn̄ verde vel heitur/ꝛ ꝥ hn̄s Malmur bren̄e / ef ad hans Saurende villdu j burt smelltast/ꝛ hn̄s Skoofer af ganga. 12 Enn huørsu miøg sem hn̄ bren̄ur/ þa vill ecke ꝥ hid vidbrenda af ganga/ Þuiad þad er ofmiøg vid brun̄ed/þad hlytur j Ellde ad smelltast. 13 Þin̄ Ohreinleike er so ofharnadur/ad þo ad eg villde enn giøra þig hreinann/ þa villtu þo ecke læta hreinsa þig / af þijnum Ohreinleika. Þar fyrer kan̄tu ecke hier epter hrein̄ ad vera aptur/fyrr en̄ mijn Grymd hefur kiælt sig a þier. 14 Eg DROTTin̄ hefe talad þetta/þad skal koma/Eg vil giøra ꝥ/ꝛ ecke vndan̄ draga/Eg vil ecke vægia/eige helldꝛ læta þad Angra mig/helldur skulu þeir dæma þig epter þui sem þu hefur lifad/ꝛ giort til/seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

15 Og Ord DROttins skiede til mijn ꝛ sagde. 16 Þu Man̄sins son/Sia þu/ad eg vil j burt taka ᵃ Lyst þin̄a Augna/j einne Plægu. 17 En̄ þu skallt ecke kueina nie græta/ꝛ eige helldur wthella neinu Tare. En̄ heimuglega mattu Anduarpa/en̄ eckert Daudakuein skalltu hafa. Helldur skalltu prijda þig þijnum Fegurdar bwninge/ꝛ draga þijna Skoo a þig/ Eige skalltu byrgia þin̄ Mun̄/þu skallt ꝛ ecke eta Sorgarbrauded. 18 Og þa ad eg talade til Folksins snem̄a vm Morgunen̄/þa deyde mijn Kuin̄a vm Kuøllded. Og eg giørde hin̄ an̄an̄ Morgunen̄/lijka sem mier var boded. 19 Og Folked sagde til mijn/Villtu ecke kun̄giøra oss ꝥ/huad þetta hefur ad merkia oss/ sem þu giører?

ᵃ (Lysting Augnan̄a) kallar hn̄ sijna Eigen̄kuin̄u af huørre hn̄ hefur Huggun/Lyst ꝛ Glede.

20 Og eg sagde til þra/DROTTin̄ talade til mijn ꝛ sagde. 21 Seig þu til Israels Hwss ad DROTtin̄ DROTTin̄ seige so/Sia þu/Eg vil vanhelga min̄ Helgedom/ydart hid hæsta Traust/ydar Augna lysting/ ꝛ ydar Hiartans Osk/ꝛ ydar Syn' ꝛ Dætur/sem þier skulud hliota ad yfergiefa/ skulu falla ꝑ Suerde. 22 Og þier skulud giøra sm̄ eg giøre/þier skulud eige byrgia ydarn Mun̄/ꝛ ecke eta Sorgarbraud. 23/ Helldur skulud þier setia vpp ydart Skart/vppa ydart Høfud//ꝛ taka a ydꝛ ydar Skooklæde. Þier skud huørke harma nie græta/helldꝛ skulud þier vppgiefast yfer ydar Syndū/ꝛ stynia huør med ødrū. 24 Og þan̄ en̄ skal Ezechiel vera ydur ein Forūdran/ad þier hlioted ad giøra lijka s̄ hn̄ hefꝛ giort/nær ed ꝥta mun koma/huar med ad þier skulud formerkia/ad eg er DROttin̄ DROttin̄. 25 Og þu Man̄sins son/þan̄ tijma nær ed eg mun j burt taka fra þm̄ þra Magt ꝛ Traust/þra Augna lysting/ꝛ þra Hiartans Osk/Þeirra Syne ꝛ Dætur. 26 Ja a þeim sama tijma skal ein̄ koma til þijn/sem vndan̄ hefur flwed/ ꝛ kun̄giøra þier ꝥ. 27 A þeim sama tijma skal þinn Mun̄ꝛ vpplwkast med hm̄/sem vndan̄ hefur flwed / so ad þu skallt tala ꝛ ecke meir þeigia/ Þuiad þu skallt vera þeirra Forundran/So ad þr skulu formerkia ad eg er DROTTin̄.

Sup. 12/ 6.
Zach. 3/ 8.

XXV

Hier tekur Spamadurē ad spaa j giegn Heidingium/ sm̄ voru Nagran̄ar Gydinga/ allt til hins 33. C

OG Ord DROTTins skiede til mijn ꝛ sagde. 2 Þu Man̄sins son / Snu þu þijnu Auglite a moote Am̄ons Børnū/ꝛ spadu a moote þm̄. 3 Og seigdu til Am̄ons Barna/ Heyred Ord DROTtins DROttins/so seiger DROTTin̄ DROttin̄/ꝑ ꝥ ad þier søgdud/ Haha/ yfer mijnū Helgedome/ad han̄ være vanhelgadur/ꝛ yfer Israels Lande/ad ꝥ være j eyde lagt/ꝛ yfer Hwsenu Juda/ ad ꝥ sie herteked j burt flutt. 4 Þar ꝑ/sia þu/ad eg vil giefa þig j Hendur Barnan̄a / af Austrenu / ad þeir skulu byggia sijna Kastala ꝛ Bwstade j þier / þr skulu eta þin̄ Avøgst/ꝛ drecka þijna Miolk. 5 Og eg vil giøra Rabbath ad Vlfballda Stalle/ ꝛ Børn Am̄ons til Fiehirdara/Og þr skulu formerkia ad eg er DROTTin̄.

Am̄on
Sup. 21/31.
Amos. 1 / 13.

6 Þui so seiger DROTTin̄ DROTTin̄/Fyrer ꝥ ad þu klappader þijnū Hondum so til samans/ꝛ sparkader med Fotunū/ꝛ hefꝛ so med Hadne gladt þig af øllu þijnu Hiarta yfer

Israels

Jſraels Lande. 7 Þar fyrer ſia þu/ Eg vil wtrietta mÿna Hønd yþer þig/ ⁊ giefa þig Heid ingium til Hlutſkiptis og vpprycka þier fra Folkenu/ ⁊ foreyda þier wr Londønū/ ⁊ afmaa þig / Og þu ſkallt formerkia ad eg er DROTTIn̄.

Moab. Eſa. 15/ 6. Jerem. 48/29. Zoph. 2/9.

8 So ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄/ Af þui ad Moab ⁊ Seir ſeigia ſo/ Sia þu/ Hwſed Juda er lÿka ſo ſem aller adrer Heidingiar. 9 Sia þu / So vil eg opna Moab a Hlideñe j hn̄s Stødum/ ⁊ j Landamerkium hans Edla lands/ Sem er/ Beth Jeſimoth/ Baal Meon/ ⁊ Kiriathaim. 10 Þm̄ Bornunū mot Auſtrenu mz Am̄ons bornū/ ⁊ eg vil giefa þm̄ hana til Arfleyfdar/ ſo ecke ſkal framᵛ Barna Am̄ons minſt verda a medal Heidingiaña. 11 Og eg vil lꝏta ganga Dom yfer Moab/ ⁊ þeir ſkulu formerkia/ ad eg er DROTTIn̄.

Edom. Jerem. 49/7.

12 So ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄ / Þar fyrer ad Edom heþur hefnt ſÿn a Hwſe nu Juda/ ⁊ ſyndgaſt ſo mz ſiñe Hefnd. 13 Þar ꝥ þa ſeiger DROTtin̄ DROTtin̄ ſo/ Eg vil wtrietta mÿna Hønd yfer Edom/ ⁊ eg vil j burt ſuipta þadañ bæde Møñū ⁊ Fienade/ ⁊ hana j Eydeleggia/ fra Theman/ jñ til Dedan/ ⁊ fella þa ꝥ Suerde. 14 Og eg vil Heþna mÿn aptur a Edom/ fyrer mitt Folk Jſrael/ ⁊ þeir ſkulu giøra vid Edom/ epter miñe Reide ⁊ Grimd/ ſo ad þeir ſkulu formerkia mÿna Heþnd/ ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄.

Philiſtei. Zopho. 2/5.

15 So ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄/ Fyrer þad ad ꝥr Philiſtei haþa hefnt ſÿn/ ⁊ he fnt þeſſ gamla Naturſins/ epter øllum ſÿnum Vilia/ medr Skada (mÿns Folks). 16 Þar ꝥ ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄ ſo/ Sia þu/ Eg vil wtrietta mÿna Hønd yþer Philiſteos ⁊ afma þa Bardaga Meñ / ⁊ eg vil fyrerkoma þeim ſem epter eru ordner vid Siafarſÿduna. 17 Og eg vil fram̄kuæma ſtoora Heþnd a þm̄/ ⁊ reþſa þm̄ med Grimd/ ſo ad þeir ſkulu formerkia ad eg er DROTTIn̄ / þa eg hefe framed mÿna Hefnd a þeim.

XXVI

Tyrus. Eſa. 23/1. Jere. 47/4.

OG ꝥ ſkiede a þui ellefta Aarenu/ þn̄ fyrſta Dageñ þſſ fyrſta Manadarins. Ad Ord DROTTIns ſkiede til mÿn ⁊ ſagde. 2 Þu Mañſins ſon/ Fyrer ꝥ ad Tyrus ſeiger yþer Jeruſalem/ Haha/ Borgar hlidiñ Folkſins eru nidurbroteñ/ Nu er ꝥ komed til mÿn/ eg fyllunſt nu/ fyrſt hū er j eydeløgd. 3 Þar ꝥ ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄ ſo/ Sia þu/ Eg vil til vid þig Tyrus/ ⁊ eg vil wtleida yfer þig marga Heidingia/ Lÿka ſo ſm̄ eitt Siꝏfarhaf þad vpphefr ſig med ſynū Bylgium. 4 Þeir ſkulu fordiarfa Mwrueggena j Tyro/ ⁊ ofan briota heñar Turna / Ja/ eg vil og eirnenn þui Dupkenu j burt ſoopa þra heñe/ og eg vil giøra hana ad berū Steine. 5 Og ad einū Holma j Haþenu/ þar ed Meñ meiga wtbreida ſÿn Fiſkenet / Þuiad eg hefe talad ꝥ/ ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄/ Og hū ſkal verda Heidingiunū ad Herfange. 6 Og heñar Dætur ſem liggia a Sliettlendenu/ ſkulu drepnar verda fyrer Suerde/ ⁊ þeir ſkulu formerkia ad eg er DROTTIn̄.

7 Þui ſo ſeiger DROTtin̄ DROTTIn̄/ Sia þu/ Eg vil lꝏta Nabochodonoſor Kongeñ aþ Babylon/ koma yfer Tyrū/ fra Nordrenu (hn̄ ſ̄ er eiñ Kongr allra Konga) med Heſta/ Vagna ⁊ Riddaralid/ ⁊ mz eirn mikeñ Mañfiølda. 8 Hn̄ ſkal mz Suerde j hel ſla þÿnᵛ Dætr ſem a Sliettlendenu liggia. Eñ a mote þier ſkal hn̄ byggia Heruirke/ ⁊ Gyrdingar giøra ⁊ Herſkiølldu wtbwa a mote þier. 9 Hn̄ ſkal med Mwrbriotū þÿna Mwruegge nidur briota/ ⁊ þÿna Turna medr ſÿnū Heruopnū ofan rÿfa. 10 Joreykur aþ fiøldanū hn̄s Heſta ſkal hylia þig/ So ſkulu ⁊ eirneñ hn̄s Mwruegger ſkialfa aþ Brakenu Heſtaña/ Hiolaña og Riddaraña/ Nær ed hn̄ mū jñ fara vm þÿn Borgarhlid/ lÿka ſem ꝥ Meñ plaga jñ ad fara j eirn nidurbroteñ Stad. 11 Hañ mun med Fotunū ſiña Heſta/ nidur troda øll þÿn Stræte/ þitt Folk mū hn̄ mz Suerde nidr drepa/ ⁊ þÿna ſterka Stolpa ad Jørdu ofā rÿþa. 12 Þÿnu Gotze ſkulu þeir ræna/ ⁊ j burtu grÿpa þiñ ſølu Eyrer/. Þÿna Mwruegge ſkulu þeir ofan briota/ ⁊ þÿn Fegurdar Hwß nidr rÿþa/ ꝥr mūu þÿnu Mwrgriote/ Hwſa vide/ ⁊ Sorpe wt kaſta a Vatned. 13 So vil eg giøra eirn Enda a þÿnū Saunghliodū/ ⁊ Slꝏttarhliomureñ þiñar Horpu ſkal eckr meir heyrdur verda. 14 Og eg vil giøra þig ad berum Steine/ ⁊ ad einum Holma/ þar ed Meñ wtbreida ſÿn Fiſkenet a/ ſo ad þu ſkallt ecke meir vpp aptr byggiaſt/ Þuiad eg er DROTTIn̄/ ſem þetta talar/ ſeiger DROTTIn̄/ DROTTIn̄.

Jerem. 7/34.

15 So ſeiger DROTTIn̄ DROTTIn̄ j mot Tyro/ Huad gillder/ þær Eyarnar munu ſkielþaſt vid / nær ed þu ſkallt ſo ſkiem̄elega falla/ ⁊ þa ed þÿner hiner Sꝏru/ munu

ſkynia

mūu ſtynia/þr ſem j þier ſkulu drepner verda. 16 Aller Hofdingiarner vid Sioeñ/ſkulu af ſetter verda ſynum Stolū/⁊ af ſier leggia ſyna Kyrtla/ ⁊ aꝼklæda ſig ſynum Tignar bwn inge. 17 Og mūu gāga j Sorgarklædū/⁊ ſitia a Jørduñe/⁊ þr ſkulu ſkielfaſt vid / ⁊ Vgga vm ſig yfer þiñe ſkyndelegre Hrapan. Og þeir ſkulu ſærgrætelegana harma þig / ⁊ ſeigia af þier/ Auvi/ Huorneñ ertu ſo med øllu j eyde ordeñ/þu hinn Nafnfræge Stadureñ / ſem læſt vid Sioeñ/⁊ varſt ſo Megtugur a Siaꝼarhafenu medur þynū Jñbyggiurū/ ſo ad allt Landed var hrædt vid þig. 18 Auvi/ Huørſu hræddar voru Eyarnar vm ſig/ af þiñe Hrap an/ Ja/ þeim Eyunū j Hafenu ognade yfer þiñe Eydeleggingu.

19 So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Eg vil giøra þig ad einū Eydeſtad/ſo ſem þa ad ra Stade ſem eingeñ byr jñe/ ⁊ eg vil læta eitt myked Vatzflood koma yfer þig/ſo ad mikel Vøtn ſkulu hylia þig. 20 Og eg vil kaſta þier nidur til þeirra/ſem ofan fara j Grøfena/ ſem er til hiña [a] Daudu. Eg vil hrinda þier nidur vnder Jørdena/ ⁊ giøra þig ſo ſem eina eilyfa Eydemørk/medur þm̄ ſem j Grøfena nidur fara/ſo ad eingeñ ſkule j þier bwa. Eg vil giøra þig/þu hin pryddelega/ j Lande Liꝼande Mañа. 21 Ja/ eg vil giøra þig ad Skiel ſingu/ſo ad þu ſkallt ecke meir til vera/⁊ nær ed þr ſpyria ad þier/ad Meñ ſkulu alldrei fram ar fiña þig eilyflegana/ ſeiger DROTTiñ/DROTTiñ.

[a] (Daudu) Ebrꝫ. Til þeſſ Eilyꝼa Folks/ So kallar ⁊ Salomō Grøꝼena/eitt Eilyꝼt Hwß/ aꝼ þui ad þeir Dauðu eru avallt j ſømu ſkyckun/ þui þ er eins hia þm̄ Nott ⁊ Dag/ Kuølld ⁊ Morna/hia þeim er eingeñ miſmun ur a Tymanum/ Stad/ Verknade/ edur nøckre vmbreyting/ſo ſm̄ hia þeim Liꝼøndu/ ſamt neꝼnaſt þeir Folk/ þuiad þeir eiga vpp ad ryſa.

XXVII

Tyrus.

Og Ord DROTTins ſkiede til myn ⁊ ſagde. 2 Þu Mañſins ſon/Giør eitt Sorgargræt yfer Tyro. 3 Og ſeig þu til Tyrum/þrar ſem liggur ꝼram vid Siafarhafed/ ⁊ Kaupſlagar vid margar Eyar Þiodaña/So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ O Tyrus/ Þu ſeiger/ eg er hin allra Fegurſta. 4 Þyn Landamerke eru [a] midt j Hafenu/ ⁊ þyner Vppbyggendur hafa tilbwed þig hid allra pryddelegaſta. 5 Þeir hafa allar þynar Þilſialer af þynū Bo rduid giørdar af Sanir/⁊ læted flytia Cedrus trie af Libanon/⁊ giort þyn Møſtur þar af. 6 Og þynar ærar af Eiketrianū wr Baſan/⁊ þyna Becke aꝼ Fylsbeinum/ ⁊ þyna koſtu lega Stola wr Eyunū Chitim. 7 Þyn Segl voru af j ſaumudu Silke af Egyptalande/ad þ ſkyllde vera þitt Stryds merke/ ⁊ þyn Tiolld af Gulu Silke ⁊ Purpura / wr þm̄ Eyøn um Eliſa.

[a] (Midt j Hafenu) ſo ſm̄ adrer Høꝼdingiʳ høꝼdu Borger a Lande nu/ Þorp ⁊ Akra So er Tyrus Me ꝺtug j Sionum.

Macktar Vellde Tyri.

8 Þeir af Zidon ⁊ Aruad voru þyner Skipueriar/ ⁊ þu hafder ſkynſama Meñ til Sigling ar til Tyrum. 9 Þeir Olldūgarner ⁊ hiner Kunſtryku af Gebal hlutu ad ſmyda þyn Skip. Oll Haꝼſkipeñ a Sioonum ⁊ Skipfolked fanſt hia þier/ þr høfdu ſiñ Kaupſkap j þier. 10 Þeir wr Perſia/Lydia ⁊ Lybia/voru þyner Stryds meñ/ſm̄ ſyna Skiølldu ⁊ Hialma vppfe ſtu j þier/⁊ giørdu þig ſo pryddelega. 11 Þeir af Aruad voru mz þynu Herlide/ j kringū þyna Mwruegge/⁊ Vaktarᵛ vpp j þynū Turnū/þr feſtu ſyna Skiølldu alla vega wt a Mwru eggena/ ⁊ giørdu þig ſo pryddelega.

Kaupſkapar, høndlun Tyri.

12 Þu hafder þiñ Kaupſkap j hafenu/⁊ flutter allshꝏttadañ Varning/ Silfur/Jarn/ Tin ⁊ Bly/til þiñar Kaupſtefnu. 13 Jauan/Tubal ⁊ Meſech/Kaupſløgudu vid þig/⁊ fl uttu þier Þræla/⁊ Malm til þiñar Kaupſtefnu. 14 Þeir af Thogarma fluttu þier Heſta ⁊ Vagna/⁊ Mwlaſna til þiñar Kaupſteꝼnu. 15 Þeir aꝼ Dedan voru þyner Kaupmeñ/⁊ all avegana heꝼur þu haft þiñ Kaupſkap j Eyunū/þeir ſelldu þier Fyla Bein ⁊ Hebentrie. 16 Þeir af Syria ſoktu þitt Eruide hia þier/ſ þu verkader/⁊ fluttu Rubin/ Purpura/Ti ølld/Silke ⁊ Flugel ⁊ Kriſtalla til þiñar Kaupſteꝼnu. 17 Juda ⁊ Iſraels Land/ Kaupſløg udu eirneñ vid þig/⁊ fluttu þier Hucite af Miñith/⁊ Balſam/⁊ Hunang ⁊ Oleum/⁊ Ma ſtix til þiñar Kaupſtefnu. 18 Þar til ſokte eirneñ Damaſcus hia þier þitt Eruide/⁊ allshꝏt tadañ Varning/fyrer Sterkt Vyn ⁊ koſtulega Vll.

19 Dan ⁊ Jauan ⁊ Mehuſal fluttu eirneñ a þitt Torg/Jarnſmydar/ Caſſia ⁊ Calmus/ ſo ad þu kaupſlagader þar med. 20 Dedan keypte vid þig med Tialldavefnade/þar ed a er ſeted. 21 Arabia ⁊ aller Hofdingiarner aꝼ Kedar hofdu Kaupſkap vid þig/med Saude/Hr wta ⁊ hafra. 22 Þeir Kaupmeñerner af Saba ⁊ Raema/keyptu vid þig/⁊ fluttu þier alls hꝏttadar koſtulegar Jurter ⁊ dyrlega Gimſteina/ ⁊ Gull til þiñar Kaupſtefnu. 23 Haran ⁊ Chañe/ ⁊ Eden med Kaupmøñunum af Seba/ Aſſur ⁊ Chilmad voru ⁊ þyner Kaupmeñ. 24 Þeir Kaupſløgudu aller vid þig med koſtulegū Klædum/mz Silke ⁊ dyrendis Klædum/

huørn ed

huorn ed þeir j kostulegū Kistum af Cedrus triam smijdudum ꝛ vel vmuendudum/fluttu til þinar Kaupstefnu. 25 Enn Nafskipen vóru hin Ypperstu a þinne Kauprein. 26 Þanen ertu orden miøg Rijk ꝛ Tijgugleg j midiu Siafarhafenu/ ꝛ þijner Skipmen hafa flutt ad þier yfer mikel Vötn.

27 EN nu eirn Austanvindr skal j sundr briota þig midt j Sionū/so ad þin Sølueyrer/Kaupmen/Hondlarar/Skipfolk/Stijremen/ꝛ Skipasmider/ꝛ þijner Hondlunar men ꝛ aller þijner Strijdsmen/ꝛ allt Folked j þier skal tortynast midt j Siafarhafenu/a þeim tijma nær ed þu geingur j Grunn. 28 So ad Høfnenn skal og eirnen skialfa vid/af Hahliodunū þina Styremana. 29 Og aller þeir s̄ rooa med Aarum/asamt Skipveriū ꝛ Meisturū/skulu stijga af Skipunū vppa Landed. 30 Og med Hahliodū æpa yfer þier ꝛ harma þig beisklegana/ꝛ ausa Molldu yfer Høfud sier/ꝛ vellta sier j Ösku. 31 Þeir munu raka sig Berskøllotta yfer þier/ꝛ vefia Seckiū j kringū sig/ꝛ af Hiarta beisklegana grata/ꝛ sorga yfer þier. 32 Þeirra Børn munu ꝛ eirnen harma þig/Aha/Huør hefr nockurntijma so kyrr orded a Siafarhafenu/so s̄ þu Tyrus? 33 Þar ed þu framder þin Kaupskap a Sionū/Mørg Lond audgader þu/Ja/þu audgader eirnen Kongana a Jordenne medr þijnum Varninge ꝛ Kaupskap. 34 Enn nu ertu af Siafarhafenu j burt køstud j þ miøg diupa Vatned/so ad þijn Handteran/ꝛ allur þin Manfiolde er nidurfallen j þier. 35 Aller þr sem j Eyunū bwa/skielfdust yfer þier/ꝛ þra Kongum þa Ognade þ/ꝛ bæru sig Hørmulegana. 36 Þeir Kaupmen j Londunū blystra epter þier/ad þu ert so skyndelegana forgeingen/ ꝛ kanst ecke meir vpp aptur ad komast.

Esai. 15/2. Iere. 48/37. Sup. 7/18.

XXVIII

OG Ord DROTTins skiede til mijn/ꝛ sagde. 2 Þu Mansins son/ seig þu Høfdinganū j Tyro/So seiger DROTTin DROTTin/Fyrer þ ad þitt Hiarta vpphefur sig/ ꝛ seiger/ Eg er Gud/ Eg sit a Velldis Stole Guds/ mitt a Sionū/Þar þu ert þo Madur en eingen Gud/en þo forhefur sig samt þitt Hiarta/lijka sm̄ ad være þ eitt Guds Hiarta. 3 Sia þu/Þu þikest hygnare en Daniel / ad ecke sie neitt huled fyrer þier. 4 Og ad þu hafer komed slijkre Magt til vegar/ fyrer Kunst ꝛ Hyggiuvit/og Fiarsiodu samandreiged/af Gulle og Silfre/ ꝛ Giørsemis Gripū. 5 Og mz þijnū mykla Vijsdome ꝛ Hondlun/hafer þu feinged so stora Magt/ꝛ þar af ertu so Drambsamur orden/ad þu ert so Meckfugur.

Høfdingianū þenna ad Tyro kallar han sydan eptera Kong.

Vijsdomur Danielis.

6 Þar þ seiger DROTTin DROTTin so/Med þui ad þitt Hiarta þ vpphefr sig/lijka sem eins Guds Hiarta/Þar þ sia þu. 7 Eg vil senda yfer þig þa enu Framande/sem eru Tyranarner Heidingiana/ þeir skulu wtdraga sijn Suerd yfer þinne Fegurd" Vitsku/ꝛ giora þijna stoora Vegsemd ad Vansirdu. 8 Þeir skulu steypa þier j Grofena nidr/ad þu skuler deya midt j Siafarhafenu/so sem þeir j Helslegnu. 9 Huad skal gillda? Huort ad þu munt seigia til þra sem þig j hel sla/ Eg em Gud/þar þu ert þo ecke Gud / helldur Madur/ og j Hende þinna Banamana. 10 Þu skallt deya/ lijka sem hiner Ovmskornu/fyrer Hende hina anarlegu//þuiad eg hefe þ talad/seiger DROTTin DROTTin.

11 Og Ord DROTTins skiede til mijn ꝛ sagde. 12 Þu Mansins son/ Gior eirn Harmagrat yfer Kōgenū af Tyro/ ꝛ seig þu vm hn̄/So seiger DROTTin DROTTin/Þu ert eitt hreinlegt Insigle/fullt af Vijsdome/ ꝛ ofsa fagurt. 13 Þu varst j Guds lystelegū Jurtagarde/ ꝛ pryddur med allshattudum Gimsteinum/Sem er med Sardius/ Topasius/Adamas/Turkous/Onix/Jaspis/ Saphirus / Carbunculus/ Smaragdus ꝛ Gull / A þeim Deigenum ed þu varst skapadur/þa hlutu hia þier reidubwnar ad vera þijnar Bumbr ꝛ Hliodpijpur. 14 Þu ert sem eitt Cherub/s̄ vijdt wtbreider/ ꝛ hylur sig/ Og eg setta þig vppa þ Heilaga Fialled Guds/ad þu skder gāga a mzal gloāde Steina. 15 Og þu varst Flecklaus j þijnū Giørningū/a þm̄ Deige þa ed þu varst skapadr/þangad til /ꝛ so leinge þ þin Misgiørningr vard funden. 16 Þuiad þu ert orden hid jnra fullr af Ofstopa/af þinne storu Hondlun/ꝛ þu syndgadest/Þar fyrer vil eg vanhelga þig/j fra þui Fiallenu Guds /ꝛ eg vil wtreka þig/þu hin wtbreidde Cherub/af þeim Gloande Steinenum.

17 Og med þui ad þitt Hiarta þ vpphefur sig/af þui þu ert so fagur/ꝛ þu liest þijn Klokende tæla þig j þijnu Skraute / Þar fyrer vil eg kasta þier nidur til Jardar / og giora þig

Synder Tyri

ad Vndrum fyrer Kongenū. 18 Þuiad þu hefur fordiarfad þiñ Helgedom/med þijnū mykl um Misgiørdū/⁊ raungū kaupskap. Þar ß vil eg lata eirn Elld wtganga af þier/sm̃ þier skal foreyda/⁊ eg vil giøra þig ad Øsku a Jørduñe/so ad øll Verølldeñ skal sia vppa ꝥ. 19 Aller þr sem þeckia til þijn a medal Heidingiaña/ skulu hrædast vegna þijn/ꝥ þu ert so skyn delega j gruñ fallenn/⁊ kant alldrei meir vpp ad komast.

Zidon
Esa. 23/4.

20 HG Ord DROTTins skiede til mijn ⁊ sagde. 21 Þu Mañsins son/Set þitt Andlit a mot Zidon/⁊ spaadu a mote heñe/og seigdu. 22 So seiger DROTTiñ DROtt iñ/Sia þu/Eg vil til vid þig Zidon / ⁊ eg vil Sigre hroosa a þier / so ad Menn skulu formerkia ad eg er DROTTiñ/nær ed eg læt Domeñ ganga yper hana/⁊ auglyse a heñe/ad eg sie Heilagr. 23 Og eg vil vtsenda j hāa Drepsott/⁊ Blodswthelling a heñᵃʳ Str æte/⁊ þeir skulu med Banuænlegū Auerkū falla þar jñe/ß Suerdenu/sem alla vega skal yf er hana ganga/⁊ þr skulu formerkia ad eg er DROTtiñ. 24 Og sijdan skal þar alla vega j kringum Jsraels Hws/sem þeirra Ouiner eru/eingeñ Þyrner vera/sem þa skule stijnga/ed ur Þystell/s̄ þm̃ skal mein giøra/So ad þr formerke/ad eg er DROTtiñ DROTTiñ.

25 SO seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Nær ed eg saman safna aptur Jsraels Hw se/j fra þui Folkenu/medal huørra þr eru j sūdurdreyfder/þa vil eg auglysa a þm̃ ß Heidingium/ꝥ eg er Heilagur. 26 Og þeir skulu bwa j sijnu Lande/þui sm̃ eg gaf mijnum Þion Jacob/⁊ þeir skulu Vgglauser þar jñe bwa/⁊ Hwseñ vpp byggia/⁊ Vijngar dana planta. Ja/þr skulu Vgglauser bwa/ nær ed eg læt Domeñ ganga/yfer alla þeirra Ouine allt vm kring/Og þr skulu formerkia ad eg er DROTTiñ þra Gud.

Deute. 33/28.
Jerem. 33/26.

XXIX

Esa. 19/1.
Jere. 46/1.
Pharao j Egyptaland.

A Þui Tijūda Aarenu/þañ tolfta Dageñ þss tijunda Manadar/skiede Ord DROTTins til mijn/⁊ sagde. 2 Þu Mañsins son/Set þitt Auglit a mo te Pharao/Kongenū af Egyptalande/⁊ spaadu a moote hm̃/⁊ j moote øllu Egyptalande. 3 Predika ⁊ seig þu/So seiger DROTTiñ DROTtiñ/ Sia/Eg vil til vid þig Pharao/ Kongr Egyptalands/þu hiñ mykle Dre ke/sem liggur j þijnu Vatne/⁊ seiger/ᵃ Vatsstraumureñ er miñ/⁊ eg hefe giørt mier hñ. 4 Eñ eg vil leggia þier eirn Bitel j Muñ/⁊ lata Fiskana j þijnu Vatne/lo da a þijnu Hreistre/ ⁊ eg vil draga þig wtaf þijnū Vatzstraumū/ med øllū þeim Fiskū j þij nu Votnū/sm̃ loda a þijnu Hreystre. 5 Eg vil wtkasta þier med þijnū Fiskū/wr þijnu Vat ne/burt j Eydemørkena/a Lande skalltu falla/⁊ ecke vpp aptur leseñ nie samansafnadur ve rda/helldur skalltu verda Dyrunū j Landenu/⁊ Fuglunū Himensins ad Hræ. 6 Og aller þr s̄ j Egyptalāde bwa skulu formerkia/ad eg er DROttiñ/ß ꝥ ad þr hafa ved Jsraels Hwse eirn ᵇ Reyrstafr. 7 Huør ed brotnade/nær ed þr hielldu hm̃ j Hendeñe/ ⁊ stack þa j giegnū Sijduna/eñ nær ed þr studdu sig þar vid/þa brast hñ j sundur/⁊ stack þa j Lendarnar.

a (Vatzstraumu reñ) Er Nilus/⁊ merker allt Egyp talands Kongsrij ke/sem var miøg vænt og Megt/ ugt Kongs Rij ke/Þar fyrer trey ste ⁊ Pharao vpp a slijka sijna Ma gt/⁊ aktade ecke/ rt vm Guds Hoo taner/ Þad mein ar hñ/þar hñ seig er/Eg hefe giørt mier hañ/þeirrar meiningar/ Gud er ecke Herra yper hm̃/eg er Herrañ.

8 HAr ß seigᵉʳ DROttiñ DROttiñ so/Sia þu/eg vil lata Suerded koma yfer þig/⁊ j burt suipta bæde Møñū ⁊ Fienade j þier. 9 Og Egyptaland skal verda ad eirne Ey demørku ⁊ Øræfū/⁊ þr skulu formerkia/ad eg er DROTtiñ. Fyrer ꝥ ad hñ seiger/ Vatzstraumureñ er miñ/⁊ eg er sa s̄ ꝥ giører. 10 Þar ß siaadu/ Eg vil til vid þig/⁊ vid þij na Vatzstrauma/ ⁊ eg vil giøra Egyptaland ad Eydemørku ⁊ Obygdū / fra Turnenū til Siene/ jñ til Landamerkiaña Morlands. 11 So þar skal huørke Fienadr nie Meñ jñe gan ga/eda þar jñe bwa j fiorutijge Aar. 12 Þuiad eg vil giøra Egyptaland Eyde/ ⁊ lata þess Endemørk Obygd vera/⁊ Stadena j eyde liggia j Fiorutijge ar / so sm̃ adra Eydestade/⁊ eg vil sūdr tuistra þm̃ Egyptsku a medal Heidingiaña/⁊ eg vil wtreka þa vm Løndiñ.

13 Þo seiger DROTTiñ DRottiñ so/Nær ed þau fiorutijge Aareñ eru vmlideñ/þa vil eg safna Egyptskum til samans aftur/j burt fra þm̃ Þiodunū a medal huørra þr skulu wtdre yfder verda. 14 Og eg vil snua Herleidinguñe Egyptskra/⁊ flytia þa jñ aptur j Landed Pa thros/huørt ad er þra Fødurland/⁊ þar skulu þeir vera eitt lijted Kongs Rijke. 15 Þuiad þr skulu vera litler hia ødrū Kongarijkiū/⁊ ecke meir Drottna yper Heidingiunū/Og eg vil gio ra þa lijtelshattar/so ad þr skulu ecke Drottna yfer þm̃ Heidnu. 16 So ꝥ Jsraels Hws sk ecke meir treysta vppa þa/ ⁊ Syndgast þar med/Nær ed þeir hallda med þeim/ Og þr sku lu formerkia ad eg er DROTTiñ DROTTiñ.

b (Reyrstafr) Ju da leitade sier opt Hialpar hia Egy ptalāde/huar wtj Juda storlega sy ndgade/med sijnu raungu Trauste/ þar med hialpade þo Egyptaland ecke þar þa a lææ/ þᵛ ß verdr þui jaf nad hier vid eirn Reyrstaf/vid huø rn ef nøckur helld ur sier/ þa stingr hñ/med þui ad hñ er Oddhuass/⁊ þᵛ med brotnar j sundur.

Og þad

17 OG þ var so til/ a þui tuttugasta & siøunda Aarenu/ a þm̄ fyrsta Deigenū þss fyrsta Manadarens/ Þa skiede Ord DROTTins til mĳn/ & sagde. 18 Þu Mañsins son/ Nabochodonosor/ Kongureñ af Babylon hefur flutt sitt Herlid þ Tyrum/ mz mikelle Armædu/ so ad allra Høfud eru skøllott ordeñ/ & allra Sĳdr slitnar/ & hn̄s Erfuidismuner þ Tyro/ eru þo huørke hm̄ nie hans Strĳdsfolke launader.

19 Þar fyrer seiger DROTTiñ DROTtiñ so/ Sia þu/ Eg vil giefa Nabochodonosor Kongenū af Babilon Egyptaland/ ad hn̄ skal j burt taka allt þra Gotz/ Ræna þ & Rupla/ so ad hn̄ giefe laun sĳnu Herlide. 20 Eñ hønum vil eg giefa Egyptaland fyrer sĳna Erfuidismune/ sem hn̄ hefur hafft þar fyrer/ Þuiad þeir hafa þionad mier/ seiger DROTTiñ DROTTiñ.

21 AF Þeim sama tĳma vil eg lata þ Horned/ Hwssens Israels vaxa/ & eg vil vpplwka þĳnū Muñe a medal þra/ So ad þr skulu formerkia ad eg er DROTTiñ.

XXX

OG Ord DROTTins skiede til mĳn/ & sagde. 2 Þu Mañsins son/ Spaadu & seigdu/ So seiger DROTtiñ DROTTiñ/ Kueined (& seiged) 3 O Vei þeim Deigenū/ þt sa Dagureñ er nalægur/ Ja sa Daguren DROTTins er nalægur/ eirn Myrkur Dagur/ sa tĳmeñ er j nand/ þ hiner Heidnu skulu kōa. 4 Og Suerded skal kōa yfer Egyptalād & Morland hlytr ad hrædast nær ed hiner j hel slegnu/ falla j Egyptalande/ & þa ed þss Folk verdr j burt flutt/ & þa ed þss Grunduallan vm koll velltist. 5 Morlād/ & Lybia & Lydia/ med allshattudu Folke/ & Chub/ & þr s̄ eru af Sattmaalans Lande/ skulu falla medur þeim þ Suerdenu.

6 So seiger DROTTiñ/ Þeir Landuarnarmeñ Egyptalands hliota ad falla/ & su Drambseme/ þra Macktaruelldis/ skal nidur sleigen verda/ j fra Turnenū til Siene skulu þr þ Suerde falla/ seiger DROTTiñ DROTTiñ. 7 Og þr skulu j eyde leggiast/ lĳka s̄ þau þra eydeløgdu Lādamerke/ & þra Stader skulu j eyde liggia a mzal aňara Obygdra Stada. 8 So ad þr skulu formerkia/ ad eg er DROTTiñ/ Nær ed eg giøre eirn Elld j Egyptalande/ So ad aller þeir sem þui veita Hialp/ foreydder verde. 9 A þm̄ sama tĳma skulu Sendebodarner wt fara fra mier j Skipeñ/ ad hræda Morland/ sem nu er so athugalaust/ & þar skal vera ein Hrædsla a mzal þra/ lĳka sm̄ þ gieck Egyptalande/ þa ed þess tĳme kom/ Þui ad sia þu/ ad vissulegana kiemur þad.

10 So seiger DROTTiñ DROTtiñ/ Eg vil wtdrĳfa Mañfiølda Egyptalands/ fyrer Nabochodonosor/ Kongeñ af Babylon. 11 Þuiad hn̄ & hans Folk med hm̄/ asamt mz þm̄ Tyrøñum Heydingiaña/ eru þar til sookter/ ad þr fordiarfe Landed/ & þr munu sĳn Suerd wtdraga a mote Egyptalande/ so ad Landed skal alla vega liggia fullt med þa j Helslegnu. 12 Og eg vil vpp þurka Vatzstraumana/ & selia Landed Illu Folke/ & eg vil fyrer þa Aňarlegu foreyda Landed/ & allt huad þar er jñe. Eg DROTTiñ hefe talad þad.

13 So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Eg vil j burt suipta Skwrgodunū j Noph/ & afma þa Afgudeñ/ & hiner Egyptsku skulu onguañ Høfdingia leingr hafa/ & eg vil jñsenda eina Hrædslu j Egyptalād. 14 Eg vil Pathros j eyde leggia/ & vppkueikia eirn Elld j Zoan/ & lata Rietteñ ganga yfer No. 15 Og eg vil wthella miñe Grimd yfer Sin/ s̄ ad er sa eirn Kastale Egyptalands/ Og eg vil vppryckia Mañfiøldanū j No. 16 Eg vil vppkueikia Elld j Egyptalāde/ & Sin sk hafa Angist & Neyd/ & No sk øda j eyde løgd/ & Noph sk hafa daglega Angist. 17 Þeir hiner vngu Karlmeñ j On & Bubasto skulu falla þ Suerde/ & Kōurnar skulu Herteknar j burt fluttar verda. 18 Thachpanhes skal fa eirn myrkuañ Dag/ nær ed eg j sundur slæ Oked Egyptskra/ so ad Drambsemeñ þeirra Magtar skal fa eiñ enda þar jñe/ Hū skal hyliast mz Skyunū/ & heñar Dætr skulu herteknar j burt flytiast. 19 Og eg vil lata Dōeñ ganga yfer Egypta land/ Ad þr skulu formerkia ad eg er DROTTiñ.

20 OG þ var so til a þui ellefta Aarenu/ þañ siøūda Dageñ j þm̄ fyrsta Manudenū/ Ad Ord DROTTins skiede til mĳn/ & sagde. 21 Þu Mañsins son/ Eg vil j sudr briota Armleggen Pharao/ Kōgsins af Egyptalande/ Og sia þu/ ad ei skal vm hn̄ būded øda/ so ad hn̄ meige læknast/ hn̄ skal & ei helldr mz Spelkū vmuafeñ verda/ so ad hn̄ giete styrkr orded/ & faae Suerdenu halded. 22 Þar þ seiger DROTTiñ DROTtiñ so/

Sia þu

Suerded skal koma yfer Egypta land.
Esa. 13/6.
Jere. 30/7.
Joel. 2/2.
Amos. 5/18.
Soph. 1/15.

Morland.

Noph.

No.

Pharao.

Sia þu/eg vil til vid Pharao/Kongen̄ af Egyptalande/ꝛ eg vil j sundur briota hn̄s Arm legg/bæde þan̄ hin̄ Ofluga/ꝛ hin̄ Veyka/so ad Suerded skal falla wr hn̄s Hende. 23 Og eg vil j burt dreyþa þeim Egyptsku a medal Heidingian̄a/ ꝛ j burt dreyfa þa j Løndin̄. 24 En̄ eg vil styrkia Armleggen̄ Kōgsins af Babylon/ꝛ fæ hm̄ mitt Suerd j syna Hønd/ꝛ eg vil j sundurbriota Armleggena Pharaonis/ad han̄ skal stynia ꝥ hm̄/ lyka s̄ sa er til Olyþ ts er særdur. 25 Ja/eg vil styrkia Armleggen̄ Kongsins af Babylon/so ad Armlegger Pha raonis nidur sygie/Vppa ꝥ ad þr skulu formerkia ad eg er DROttin̄/ Nær ed eg gief mitt Suerd j Kongsins Hønd af Babylon/ad hn̄ skal wtryckia þui yfer Egyptaland. 26 Og eg j burt dreyþe þm̄ Egyptsku̅ a mꝫal Heidingian̄a/ꝛ wtreke þa j Lønden̄ / So ad þr formerk ie ad eg er DROTTin̄.

XXXI

Babylon

Pharao Sup. 29 / 2. ꝛ 30 / 4. Assur

OG ꝥ skiede a þui ellefta Aarenu/þan̄ fyrsta Dagen̄ j þm̄ þridia Manaden um/Skiede Ord DROTTins til myn/ꝛ sagde. 2 Þu Man̄sins son/Seig þu til Pharao/Kongsins j Egyptalande/ꝛ til alls hn̄s Folks/ Huøriu̅ þei nker þu þa/ad þu siert lykur j þin̄e Vegsemd?

3 SJa þu/Assꝛ var s̄ eitt Cedrus trie a Libanon/med føgru̅ Greinum ꝛ Laufþyckuu̅ ꝛ miøg hær/ so ad hn̄s Toppꝛ stood hatt a medal þra storu digru Greinan̄a 4 Vatned giører ꝥ ad hn̄ vard stoor/ꝛ Diwped/ad hn̄ vox so hatt/Ha ns Vatzræser geingu vtan vm kring Bolen̄ a hm̄/ꝛ hn̄s Læker til allra Eikan̄a j Landenu. 5 Þar ꝥ vard hn̄ hærre en̄ øll Trie j Landenu/ ꝛ fieck margar Greiner ꝛ langa Kuistu/Þui ad hn̄ hafde nooglegt Vatn ad wtbreida sig med. 6 Aller Himensins Fuglar giørdu Hreidꝛ a hn̄s Greinu̅/ꝛ øll Skoogdyren̄ høfdu Vnga vnder hn̄s Kuistu̅/ꝛ þar bioo allt stoort Folk vnder hn̄s Skugga. 7 Hn̄ hafde Fagrar storar ꝛ langar Greiner/Þuiad hn̄s Rætꝛ høfdu myked Vatn. 8 Og þʳ var ecke neitt Cedrus trie hm̄ lykt/j Guds Alldingarde/ꝛ Grenetrien kun̄u ecke ad jafnast vid hn̄s Greiner/ꝛ Kastaneu trien voru eckert hia hn̄s Kuistu̅. Ja hn̄ var so fagur/ ad þar var ecke neitt so fagurt Trie j Guds Alldingarde. 9 Eg giørde hn̄ so prydelegā/ad hn̄ fieck so margʳ Greinᵉ/ ad øll lysteleg trie j Guds Alldingarde øfu̅dudu hn̄.

Dan. 4/ 9

10 Þar ꝥ seiger DROttin̄ DROttin̄ so/Af þui ad hn̄ er orden̄ so hær/ad hn̄s Toppꝛ stod a mꝫal stoorra/hærra/þyckra Kuista/ ꝛ hn̄s Hiarta vpp hoof sig/af þui hn̄ var so hær. 11 Þar ꝥ gaf eg hn̄ j Hendꝛ þm̄ a Megtugasta a medal Heidingian̄a/s̄ skyllde handtera vid hn̄ ꝛ j burt dryfa hn̄ so s̄ hn̄ hafde verdskulldad/med synu Ogudlegu Athæfe. 12 So ad hinᵉ an̄arlegu skulu vppryckia hm̄/sm̄ ad eru Heruykingarner Heidingian̄a/ꝛ j burt dreyfa høn um/ꝛ hn̄s Greiner skulu liggia a Fiøllonu̅/ꝛ j øllu̅ Dølonum/ꝛ hn̄s Greiner j su̅durmolad ar/j hiæ øllu̅ Lækiu̅ j Landenu. So ad allt Folked a Jordun̄e skal j burt vykia/fra hn̄s Sk ugga/ꝛ yfergiefa hn̄. 13 Og aller Fuglar Himensins sætu a hn̄s nidur føllnu̅ Stofne/ og øll Skoogdyren̄ løgdu sig a hn̄s Greiner. 14 So ad eingen̄ Trie skylldu vpphefia sig hiedā af j hia Vatnenu j sin̄e Hæd/af þui ad Topparner standa a medal storra þyckra Greina/ ꝛ ꝥ ecke neitt Trie hia Vatnenu/ skule vpphefia sig yfer an̄ad / Þuiad þr skulu aller vnder Jordena/ꝛ ofurseliast j Daudan̄ sem adrer Men̄/þeir ed nidur fara j Grøfena.

a (Mecktugasta) Þuiad Kongurin̄ af Babylon haf de litlu fyrre vpp suelgt ꝥ Assyri ska Kongsryke ꝛ Niniue/ædꝛ en̄ Jerusalem var j eyde løgd.

15 So seiger DROTTin̄ DROTTin̄/ A þeim tyma/nær ed hn̄ ofan for til Helvytis/ þa giørda eg eirn Harmagræt/ad Vnderdiwpen̄ huldu hn̄/ꝛ hn̄s Vatz straumʳ hlutu kyrr er ad standa/ꝛ þau hinu stooru Vøtnen̄/kun̄u ecke ad ren̄a/ꝛ eg giørde ꝥ ad Libanon bar Harm epter hn̄/ꝛ øll Trien a Sliettlendenu burt þornudu yfᵉ hm̄. 16 Eg hrædde Heiding iana/þa ed þr heyrdu hn̄ falla/þn̄ tyd eg steypte hm̄ til Helvytis nidur/med þm̄ sm̄ ofan fa ra j Grøfena. Og øll þau Lystelegu Trien vnder Jorden̄e/þau hinu Edlasomustu/ꝛ hin bestu a Libanon/ꝛ øll þau s̄ fyrr høfdu staded hia Vatnenu/vn̄u hm̄ vel. 17 Þuiad þau hl utu eirnen̄ mꝫ hm̄ ofan ad fara til Helvitis/til þra sm̄ Helslegner voru mꝫ Suerdenu/med þui ad þr høfdu bwed vnder Skugganum hn̄s Armleggia/a medal Heiden̄a Þioda.

18 Huørsu stoor meinar þu þa/ad þu(Pharao) siert/med þynu Bramle ꝛ Vegsemd/a med al þeirra Lystelegu Trian̄a? Þuiad þu hlytꝛ nidur ad fara vnder Jordena/med þeim Lyst elegu Trianu̅/ꝛ liggia a medal hin̄a Oumskornu/sem j Hel slegner eru med Suerdenu. Þa hen̄ skal ꝥ ganga Pharao med øllu hn̄s Folke/seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

Og

XXXII

OG ꝥ bar so til a þui Tolfta Aarenu/þañ fyrsta Dageñ j þeim tolfta Manude nu̅/Ad Ord DROTTins skiede til mijn/⁊ sagde. 2 Þu Mañsins son/Gior þu eirn Harmagraat yfer Pharaone/ Kongenu̅ af Egyptalãde/⁊ seig þu til hn̄s/Þu ert lijka s̄ eitt Leon a medal Heidingiañа/ ⁊ so sem eirn Siafar Dreke/⁊ Stockur j þijnu̅ Vatzstraumu̅/⁊ rootar Vatnenu m̄z þijnu̅ Footu̅/ ⁊ giører þess Strauma Grugguga. 3 So seiger DROTTiñ DROTtiñ/ Eg vil kasta mijnu Nete yfer þig/ fyrer eirn mijkeñ Mañfiolda/sem þig skulu reka j mitt Net. 4 Og eg vil draga þig vppa Landed/ ⁊ kasta þier vppa Volluna. 5 So ad aller Fuglar Himensins skulu sitia a þier / ⁊ øll Dyreñ a Jørduñe skulu mettast af þier. 6 Og eg vil kasta þijnu Hræe vppa Fiølleñ / ⁊ vppfylla Dalena med þiñe Hræ. Eg vil giøra Landed sem þu sueimar jñe/raudt af þijnu Bloode/allt vpp til Fiallaña/so ad Lækerner skulu verda fuller af þier. 7 Og nær ed ꝥ er med øllu wtgiort vm þig/ þa vil eg byrgia Himeneñ/og myrkua hn̄s Stiørnr/⁊ draga fyrer Solena med Skyønu̅/⁊ Tungled skal ecke skijna. 8 Og øll Lioseñ a Himnenu̅/vil eg læta myrk verda yfer þier/⁊ eg vil giøra myrkr j þijnu Lande/ seiger DROTTiñ DROTTiñ. 9 Þar med vil eg skielfa Hiørtun margra Þioda/nær ed eg læt Heidingiana formerkia þijna Hefndar Plagu/⁊ mørg þau Lønd s̄m þu þecker ecke. 10 Og margt Folk skal felmsfullt verda yfer þier/⁊ þra Konga skal grwa fyrer þier/nær ed eg læt mitt Suerd leyptra a mote þeim/⁊ þeir skulu skielfast skyndelcgana/so ad þra Hiørtu skulu nidur falla yfer þijnu Falle.

11 ÞVi so seiger DROTtiñ DROTtiñ Kongsins Suerd af Babylon skal hæfa þig. 12 Og eg vil nidur slaa þitt Folk/ꝥ Kappaña Suerdu̅/⁊ ꝥ allshæꝛtudum Tyrøñum Heidingiaña/þr skulu foreyda Vegsemdeñe Egyptalãds/so ad allt þss Folk skal afmæd ōda. 13 Og eg vil ꝥkoma øllu̅ þss Dyru̅/j hia þui stora Vatnēu/so ad einskis Mn̄s Fotur/⁊ einskis Dyrs klauf sk giøra ꝥ gruggugt. 14 Þa vil eg ⁊ hreinsa þra Vøtn/so ad þra Straum̄ skulu fliota s̄ Vidsmiør/seiger DROttiñ DROttiñ. 15 Nær ad eg hefe Egyptaland j ende lagt/⁊ foreydt þui øllu s̄ þar er j Landenu/⁊ j hel sleiged alla s̄ þar bwa jñe/ Ad þeir skulu formerkia ad eg er DROTTJN. 16 Þar mun verda su Eymd sem Menn meiga vel harma/Ja margar Dætur Heidingiaña skulu fram flytia soddañ Græt/ yfer Egyptalande/og Meñ skulu græta yfer øllu þessu Folke/seiger DROTTiñ DROTtiñ.

17 OG a þui tolfta Aarenu/þañ fimtanda Dag j sama Manude/þa skiede Ord DROTTins til mijn/⁊ sagde. 18 Þu Mañsins son/Græt þu Folked j Egyptalande/⁊ steyp þui nidr/med Dætrunu̅ hiña Oflugu Heidingia/vnder Jørdena/ til þra s̄ ofanfara j Grøfena. 19 Huar er nu þijn Vellysting? Far þu nidr/⁊ legg þig hia þeim Ovmskornu. 20 Þeir skulu falla a medal hiña j Helslegnu med Suerdenu. Þad Suerded er nu þegar teked/⁊ þui er wtryckt yfer allt heñ̄ folk. 21 Þar af skulu hiner Oflugu Kapp̄ seigia j Heluijte/medur sijnu̅ Medhialpar Mønu̅/þeir sem aller eru ofan farner/⁊ liggia þar a medal þeirra Ovmskornu/⁊ hiña j Helslegnu med Suerdenu.

22 HAr liggur Assur grafeñ med øllu sijnu Folke/allt vm kring/sem aller eru j Hel slegner/⁊ fallner fyrer Suerde. 23 Þeirra Legstader eru diwper j Grøfunu̅/⁊ hn̄s Foolk liggur grafed/alla vega vm kring/sem aller eru j hel slegner/⁊ fallner fyrer Suerdenu/fyrer huøriu ꝥ øll Verølldeñ var hrædd.

24 HAr liggr ⁊ eirneñ Elam grafeñ/ med allañ siñ Flock/allt vm kring/þr s̄ aller eru slegner ⁊ fallner ꝥ Suerdenu/⁊ nidr farner lijka s̄ hiner Ovmskornu vnd̄ Jørdena ꝥ huiñ ad øll Verølldeñ var hrædd/⁊ þr skulu bera sijna skøm/m̄z þeim s̄ ofan fara j Grøfena. 25 Þeir voru þar lagder med allañ siñ Hoop a medal hiña j Helslegnu/⁊ þr liggia þar grafner allt vm kring/⁊ eru aller lijka sem hiner Ovmskornu ⁊ j Helslegnu med Suerdenu/ fyrer huørium ad eirneñ øll Verølldeñ hlaut ad vera hrædd/⁊ þr skulu bera sijna Skøm/med þeim s̄ ofan fara j Grøfena/⁊ vera a medal hiña j Hel slegnu.

26 HAr liggr Mesech ⁊ Thubal/ med allañ þeirra Hoop/grafner allt vm kring/ sem aller eru ovmskorn̄ ⁊ j hel slegner m̄z Suerdenu/ꝥ huøriu̅ ad øll Verølldeñ hlaut eirneñ hrædd ad vera. 27 Og aller adrer Kappar s̄m fallner eru a medal hiña Ovmskornu/⁊ ofan eru farner til Heluijtis/medur sijnum Heruopnu̅/⁊ þra Suerd eru løgd vnder þra Høfud/⁊ þra

Pharao.
Sup. 29 / 2.
⁊ 30/4.
⁊ 31/2

Sup. 12/ 13.
⁊ 17/20.

Esai. 13/ 10.
Joel. 2/ 10.
Matth. 24/29.

Foreyding Egyptalands.

Assur

Elam
Jerem. 49/36.

Mesech
Thubal

Misgiörningur er komeñ yfer þra Bein/ þr ed þo voru Hrædeleger Kappar j allre Verølldeñe / hliota so ad liggia. 28 Eins so þa skalltu ꝛ eirneñ visselegana j sundur krameñ verda/ a medal hiña Ovmskornu / ꝛ liggia so a mille þeirra s̄ j Helslegner eru mz Suerdenu.

Edom
Jerem. 49/7.
Sup. 25/12.

29 Ar liggur Edom medꝛ sijnū Kongū/ꝛ øllū sijnū Høfdingiū/a medal hiña j Helslegnu med Suerdenu/ꝛ a medal hiña Ovmskornu/med þm̄ odrū sem ofan fara j Grøfena/huørier þo hafa vered Mektuger. 30 Ja aller Høfdingiar af Nordrenu hliota þangad/ꝛ aller Zidoniar sm̄ eru ofan farner medꝛ hinū j hel slegnu/ꝛ þeirra hrædelega Magt er ordeñ til skam̄ar/ ꝛ þr skulu liggia a medal hiña Ovmskornu/ꝛ þeirra sem j Helslegner eru med Suerdenu/ꝛ bera sijna skøm̄ asamt med þeim/sem ofan j Grøfena fara.

Pharao.

31 Essa mun Pharao sia/ꝛ hugga sig med øllu sijnu Folke/s̄ vnder hm̄ eru j helslegner mz Suerdenu/ꝛ mz ollu sijnu Herlide/seiger DROTTiñ DROTTiñ. 32 Þuiad øll Verollldeñ skal eñ eitt siñ oottast þ̄ mier/so ad Pharao ꝛ allꝛ hn̄s Mañfiølde sk̄ liggia a medal hiña Ovmskornu/ꝛ hia þm̄ s̄ eru j helslegner med Suerdenu/seiger DROTTiñ DROTTiñ.

XXXIII

Hier tekꝛ Propheteñ til aptur/ ad tala vid sitt eiged Folk.
Vacktarar.

OG Ord DROTTins skiede til mijn ꝛ sagde. 2 Þu Mañsins son/Predika amote þijnu Folke/ ꝛ seigdu til þra/Ef ad eg læt Sverded koma yf᷑ Landed/ ꝛ Folked j Landenu tekur eirn Mañ a medal sijn/ ꝛ setꝛ hañ til sijns Vardhallds Mans. 3 Og hn̄ sier Suerded koma yfer Landed/ꝛ hn̄ blæs j Herlwdureñ/ ꝛ varar so Folked vid. 4 Huør s̄ þa heyrer Hlioden Herlwdursins/ ꝛ vill ecke vackta sig/ ꝛ Suerded þ̄ kiemꝛ ꝛ suipter hm̄ j burt / hn̄s Blood skal vera yfer hn̄s Høfde. 5 Þuiad hn̄ heyrde Herlwdursins Hliod/ꝛ hefꝛ þo ecke ad helldur varad sig vid/Þar fyrer þa vere hn̄s Blood yfer hm̄. Eñ huør sem lætur vara sig vid/hn̄ mun biarga sijnu Lijfe þar j fra.

Ezechiel. 3/17.

6 Eñ ef Vardhalldsmadureñ sier Suerded koma/ꝛ blæs ecke j Herlwdureñ/ꝛ varar ei helldur sitt Folk vid/ꝛ Suerded kiemur/ꝛ suipter nøckrū j burt/þr hiner sømu verda ad vijsu j burt tekner þ̄ siña Synda saker/Eñ þra Bloods vil eg krefia af Vardhallds mañsins Hende. 7 Og þu Mañsins son/Eg hefe sett þig til eins Vardhallds mans yfer Jsraels Hws/nær ed þu heyrer nockud af mijnū Muñe/sm̄ þu skallt vara þa vid miña vegna. 8 Nær ad eg seige nu so til hins Ogudlega/Þu hiñ Ogudlege skallt vissulegana deya/ꝛ þu seiger hm̄ ecke þ̄ sama/ so ad sa hiñ Ogudlege take sier vara þ̄ siñe Breytne / þa skal hiñ Ogudlege ad vijsu deyia/fyrer sijns Ogudlegs Athæfis saker/Eñ eg vil krefia hn̄s Bloods af þiñe Hende. 9 Eñ varer þu hiñ Ogudlega vid siñe Breytne/ ad hn̄ snue sier þar j fra/ꝛ hn̄ vill ecke snua sier fra sijnu Athæfe/þa skal hn̄ deyia þ̄ siña Synda saker/eñ þu hefur frelsad þijna Sal.

10 Ar fyrer þu Mañsins son/Seig þu til Jsraels Hwss/Þier seiged so/Vorar Synder ꝛ Misgiorder þær liggia a oss/so ad vier forgøngū þar vnder/ Huorneñ kuñum vier þa ad lifa? 11 Þa seig þu til þra. So sañarlega sm̄ eg life/ seiger DROTTiñ DROTTiñ/þa hefe eg øngua þocknan a Dauda hins Ogudlega/ helldꝛ þ̄ ad hiñ Ogudlege snue sier fra siñe Breitne/ꝛ life. So snued ydꝛ nu j fra yduare vondre Breytne. Hu ar fyrer vilted þier deyia/þier af Hwse Jsraels?

Guds Fyrerheit.
Psalm. 30/4.
Supra. 18/24.
2. Pet. 3/9.

12 Og þu Mañsins son/seig þu til þijns Folks/Nær ed eirn Riettlatur giører Rãglega/þa mun þad ecke stoda hm̄ ad hañ hefur Riettlatur vered. Og nær ed eirn Ogudlegur giørest Riettuiss/þa skal þ̄ ecke skada hn̄ ad hañ hefur Ogudlegur vered. So kañ ꝛ ecke hiñ Riettferduge ad lifa/nær ed hn̄ syndgast. 13 Þui ef eg segde til hins Riettferduga/hn̄ skal lifa/ ꝛ hn̄ treyster vppa sijna Riettuisse ꝛ giører ranglega/þa mun øll hans Riettuisse ecke j minne løgd verda/helldur mun hn̄ deyia j sijnu Rãnglæte sem hn̄ giører.

Jerem. 18/7.

14 Og ef eg seige til hins Ogudlega ad hn̄ skule deyia/Og hn̄ snyr sier fra sijnū Syndū ꝛ giører þ̄ sem riett ꝛ gott er. 15 So ad hiñ Ogudlege skilar Pantenum aptur/ ꝛ bitalar þ̄ aptur sem hañ hefur rænt/ ꝛ geingur epter Lijfsins Orde/so ad hn̄ giører ecke neitt Rangligana/þa skal hn̄ lifa ꝛ ei deyia. 16 Og allar hn̄s Synder sem hn̄ hefur giort/skulu ecke hugleiddar verda/Þuiad hn̄ giører nu þ̄ sem riett ꝛ gott er/þar þ̄ skal hn̄ lifa.

Sup. 18/25.

17 Þo seiger þitt Folk/DROTTiñ Dæmer ecke riett/ þott ad þr hafe oriett. 18 Þuiad nær ed hiñ Riettferduge snyr sier j fra siñe Riettuisse/ꝛ giører rãglega/þa a hn̄ med riettu ad deyia þar þ̄

ia þar fyrer. 19 Og nær ed hiñ Ogudlege snyr sier j fra sijnu Ogudlegu Athæfe/ ⁊ giører ꝥ sm̄ rieft ⁊ Gott er/ þa skal hñ mz riettu lifa. 20 Þo seiged þier samt/ ad DROTTiñ dæme ecke rieft/ Þo ad eg dæme ydur af Jsraels Hwse/ huorn epter sijnu Athæfe.

21 OG ꝥ skiede so a þui Tolfta voru Herleidingar Aare/ þañ fim̄ta Dageñ j þm̄ tijunda Manudenū/ Kom eirn til mijn/ sa sem vndañ hafde komest fra Jerusalem/ Og sagde/ Stadureñ er sleigeñ. 22 Og Hønd DROTTJns var yfer mier vm Kuollded/ Fyrr eñ sa kom sem vndañ hafde komed/ ⁊ vpplauk miñ Muñ/ þar til hñ kom til mijn vm Morguneñ/ ⁊ hñ vpplauk so mijnum Muñe a mier/ ꝥ eg kuñe ecke meir ad þeigia.

23 Og Ord DROTTins skiede til mijn ⁊ sagde. 24 Þu Mañsins son/ þr sm̄ bwa j þeim Eyde Stødum j Jsraels Lande/ seigia so/ Abraham var ad eins eirn Madur/ ⁊ hñ erfde þetta Land/ ⁊ vier erū marger/ þui høfū vier betra Riett til Landsins. 25 Þar fyrer seig þu til þeirra/ So seiger DROTTiñ DROTTiñ. Þier hafed eted Blooded/ ⁊ vpphafed ydar Augu til Afgudaña/ ⁊ wthellt Bloodenu/ ⁊ þier meined ad þier vilied eignast Landed? 26 Ja/ þier hallded ætijd fram̄ vm Mañdrapeñ/ ⁊ fremied Suiuirdingar/ ⁊ eirn hñ skam̄ar Eigenkonu hins añars/ ⁊ þier meined ad þier vilied eignast Landed.

Abraham

27 So seig þu til þra/ So seiger DROTtiñ DROTTiñ/ So sañarlega sem eg life/ þa skulu þr aller s̄ bwa j þm̄ Eyde stødunū falla fyrer Suerde/ ⁊ huad sem a Akrenum er/ þad vil eg giefa Dyrønum til Fædslu/ ⁊ þeir sem eru j Kostulunum ⁊ Hellurunum / skulu deyia af Drepsoott. 28 Þuiad eg vil mz øllu foreyda Landed/ ⁊ giøra eirn enda a þeirra Drambseme/ ⁊ Magt/ so ad Jsraels Fiøll skulu j Eyde vera/ ad eingeñ skal ganga þar yfer vm. 29 Og þeir skulu formerkia ad eg er DROTTiñ / Nær ed eg hefe Landed ølldungis j eyde lagt/ fyrer allra þra Suiuirdinga saker/ sem þeir giøra.

30 HV Mañsins son/ Þitt Folk talar a mote þier/ hia Veggiunū/ ⁊ j Hwsdyrønū ⁊ huor seiger til añars/ Kiære/ Komed ⁊ lætū oss heyra huad DROTtiñ seiger. 31 Og þeir munu koma til þijn j Samkūduñe/ ⁊ sitia fram̄e ꝥ þier/ so s̄ mitt Folk/ ⁊ mūu heyra þijn Ord/ eñ ecke neitt giøra þ^r epter/ helldr mūu þr blystra epter þier/ ⁊ lifa so samt æfram̄ ept^r siñe Agyrne. 32 Og sia þu/ þu verdr ad vera þra a Afmors kuæde/ huørt ad þr mūu giarnā kueda/ ⁊ Spila/ so mūu þeir heyra þijn Ord/ ⁊ ecke neitt giøra þar epter. 33 Eñ nær ꝥ kieme huad koma skal/ Sia þu/ Þa skulu þr formerkia ad eirn Prophete hefur vered a medal þra.

a (Afmors Kuæde) Gyding^r kōu ad heyra Predikū et til ad trua nie bata sijñ Lifnad/ helldur til a blystra epter Spaamañenum og spotta hñ/ ⁊ ad þeir kyñe ad heyra nøkud/ sem þeir mætte skiemta sier ad sydañ ⁊ kueda vm/ so heidrudu þr ꝥ heilsusamlega Gudz Ord/ so sem Verølldeñ og so heidrar ꝥ a vorū tyma

XXXIIII

OG Ord DROTTins skiede til mijn/ ⁊ sagde. 2 Þu Mañsins son/ Spaadu a mote Hirdørū Jsraels/ Spaadu ⁊ seigdu til þra/ So seiger DROTtiñ DROTTiñ/ Vei Jsraels Hirdurū sem ala sialfa sig. Eiga ecke Hirdarner ad ala Hiørdena? 3 Eñ þier eted ꝥ hid Feita/ ⁊ klæded ydur med Vllenne/ ⁊ þier slátred þui sm̄ aled er/ Eñ Saudena vilied þier ecke ala. 4 Þier giæted ecke ad þui vāfæra/ ⁊ lækned ecke ꝥ Siuka/ ꝥ s̄ Saart er Græded þier ecke/ ꝥ sm̄ Vegauillt er/ sæked þier ecke/ ⁊ þier leited ecke epter þui sem glatad er/ helldur Drottned þier streingelega ⁊ hardlega yfer þeim. 5 Og mijner Sauder eru j sundurtuistrader/ likt sem þeir ed ønguañ Hirder hafa/ ⁊ øllum Villudyrū ad ætu ordner/ ⁊ med øllu j sundur dreyfder. 6 Og þeir ganga villter hingad ⁊ þangad/ a Fiøllunū/ og vppa þeim hæfu Hæl sunū/ ⁊ þeir eru j sundur tuistrader/ vm allt Landed/ ⁊ þar er eingeñ sem spyrie epter þm̄/ eda hirde vm þa.

Fals Hirdar^r.

Jerem. 23 / 1.
Sup. 13 / 3.

Matth. 9 / 3.

7 Þar fyrer heyre þier Hirdarar Ord DROTTins. 8 So sañarlega sem eg life/ seiger DROTTiñ DROTTiñ / Af þui þier læted Saude mijna verda ad Herfange/ ⁊ mijna Hiørd øllum Villudyrum ad ætu/ med þui ad þeir hafa ønguañ Hirder/ ⁊ mijner Hirdarar skeyta ecke vm mijna Hiørd/ helldur eru þeir soddan Hirdarar / sem ala sialfa sig/ Eñ mijna Saude vilia þr ecke ala. 9 Þar fyrer þier Hirdarar/ Heyred Ord DROTTins. 10 So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Sia þu/ Eg vil koma yfer þa Hirdarana/ ⁊ krefiast miñar Hiardar/ af þeirra Høndū/ ⁊ eg vil læta þa hafa eirn Enda/ so ad þr skulu ecke leingur Hirdar^r vera/ ⁊ þr skulu ecke meir ala sialfa sig. Eg vil frelsa mijna Saude af þra Muñe/ so ad þeir skulu ecke meir vpp eta þa hiedan j fra.

Fyrerheit

11 Þui so seiger DROTTiñ DROTtiñ/ Sia þu/ eg sialfr vil taka mijna Hiørd ad mier/ ⁊

leita ad

leita ad þm̄. 12 Lijka ſ eirn Hirder leitar ad ſijnū Saudū/ nær ed þr eru j burt villter fra hn̄s Hiord. So vil eg leita ad mijnū Saudū/ z eg vil frelſa þa af ollū þm̄ Stodū j huoria þr vo ru j burt dreyfder/ a þeim tijma/ þa ed þ var ſo Dymt z myrkt. 13 Eg vil wtleida þa fra ollu Folke/ z ſamanſafna þm̄ af ollū Londū/ Og eg vil jnnflytia þa j þra Land/ z eg vil þm̄ Fæd ſlu giefa a Jſraels Fiollū. 14 Og hiaa Lækiunum z a ollū Bygdū boolū j Landenu. Eg vil leida þa til beſta Haglendis / z þra Sauda hws ſkal ſtanda vppa Fiollunū Jſraels/ þ^ar ſkulu þr liggia j einu lyſtelegu Saudahwſe/ z fa Feitt Fodur a Jſraels Fiollū.

15 Eg vil ſialfur ala mijna Saude/ z eg vil bæla þa/ ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄.

Nuggun

16 Eg vil vpp leita þ Glatada/ z leida aptur þ ſem villteſt/ z græda þ hid Lemſtrada/ og giæta ad þui Vanfæra/ z eg vil geyma ad þui ſem Feitt z Velfært er/ z eg vil hafa vmhug un fyrer þeim ſo ſem riett er.

17 Enn til ydar mijn Hiord ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄ ſo/ Sia þu/ Eg vil dæma a millū Saudar z Saudar/ z a millū Hrwtana z Hafrana. 18 Næger þ eige ad þier hafed ſo gott Haglende/ z yferfliotanlegt/ ad þier troded þ nidr med Fotunū? Og ſo fagra Brun̄a ad drecka af/ ſo noglega/ ad þier ſtijged þar j/ z giored þa ohreina? 19 So ad mijner Sauder hliota ad eta þ ſ þier hafed med ydrū Fotū nidur troded/ z drecka þ ſem þier hafed med ydrū Fotū Gruggugt giort. 20 Þar fyrer ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄ ſo til þra/ Sia þu/ Eg vil dæma a millū hins Feita z hins Magra Saudarins. 21 Af þui ad þier ſlæed med Fotunū/ z ſtanged fra ydur þ hid Vanfæra/ med ydrū Hornum/ þangad til ad þier j burt tuiſtred þm̄ ollū fra ydr. 22 Og eg vil hialpa min̄e Hiord/ ad þr ſkulu ecke framar meir verda ad Herfange/ z eg vil dæma a millū Saudar z Saudar.

Fyrerheit wt af Chriſto z hn̄s Ryke.
Pſalm. 23. 1.
Eſa. 40/18.
Jerem. 23/4.
Joh. 10/11.

23 Og eg vil vppuekia þm̄ eirn einka Hirder/ ſ þa ſkal ala/ Sem er min̄ Þienara Dauid/ hn̄ ſk þm̄ Fædu giefa/ z hn̄ ſk vera þeirra Hyrder. 24 Og eg DROTTIN̄ vil vera þra Gud/ en̄ min̄ Þienare Dauid ſkal vera eirn Hofdingie a mzal þra/ Þad ſe ige eg DROTTIN̄. 25 Og eg vil giora eirn Fridarſattmaala vid þa/ z j burt reka oll Illſku Dyren̄ af Landenu/ ſo ad þeir ſkulu ohrædder bwa a Eydemorkunū/ z ſofa j Skogunū. 26 Eg vil bleſſa þa/ z allar mijnar Hæder allt vm kring/ z lata rygna yfer þa j riettan̄ tijma/ þad ſkal vera ein Bleſſunar Dogg. 27 So ad Trien a Landenu ſkulu bera ſin̄ Avoxt/ z Landed ſkal giefa ſin̄ Groda/ z þr ſkulu ohrædder bwa j Landenu. Og þr ſkulu formerkia ad eg er DROTTIN̄/ nær ed eg hefe j ſundr broted þra Ok/ z frelſad þa af þra Hende/ huorū þr hlutu ad þiona. 28 Og þr ſkulu ecke meir Heidingiunū ad Herfange verda/ z eingen̄ Dyr a Jorden̄e ſkulu meir vppſuelgia þa/ helldr ſkulu þr orugger bwa an allrar Hrædſlu.

29 Og eg vil vppuekia þm̄ eirn Nafnfrægan̄ Alldinkuiſt/ ad þr ſkulu ecke meir lijda Hūgur j Landenu/ Og þr ſkulu ecke meir bera ſin̄ Kin̄roda a medal Heidingian̄a. 30 Og þr ſkulu for merkia ad eg DROTTIN̄ þeirra Gud/ er hia þeim/ z ad þeir eru mitt Foolk af Hwſe Jſr aels/ ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄. 31 Ja/ þier Men̄ ſkulud vera Hiorden̄ mijns Food urs/ z eg vil vera ydar Gud/ ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄.

XXXV

Og Ord DROTTIns ſkiede til mijn z ſagde. 2 Þu Man̄ſins ſon/ Set þitt Andlit a mote Fiallenu Seir/ z ſpadu a mote þui. 3 Og ſeig þu til þſſ/ So ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄/ Sia þu/ Eg vil til vid þig þu Fialled Seir/ z wtrietta mijna Hond a mote þier/ z eg vil j eyde leggia þig mz ollu. 4 Eg vil giora þijna Stade ad Orbylū/ ſo ad þu ſkallt verda ad Obygdū/ Og for merkia ad eg er DROTTIN̄. 5 Af þui ad þier bered eilijfan̄ Fiandſkap til

Seir

Jſraels Barna/ z rakud þa vnder Suerded/ þa ed þm̄ veitte jlla/ z þra Synd^ar hofdu enda. 6 Þar f̄/ So san̄arlega ſem eg life/ ſeiger DROTTIN̄ DROTTIN̄/ Vil eg eirnen̄ giora þig Blodugan̄ / z þu ſkallt ei komaſt vndan̄ Blodenu/ af þui þu hefr Lyſting til Blodſins/ þa ſkalltu ecke vndan̄ komaſt Blodenu. 7 Og eg vil giora Fialled Seir ad Eydemorku z Or æfū/ ſo ad eingen̄ ſkal ferdaſt eda ganga þar vppa. 8 Og eg vil vppfylla oll hn̄s Fioll/ og Halſa/ Dale z Læke med hina Daudu / þa ſem þar ſkulu liggia j helſlegner med Suerde nu. 9 Ja/ eg vil giora þig til eirnrar eilijfrar Eydemerkur/ ad eingen̄ ſkal bwa j þijnum St odum. Og þier ſkulud formerkia ad eg er DROTTIN̄.

Og af

10 Og aß þui þu ſeiger/Þetta hútueggia Folk/mz bádū Londonum ſkal vera mitt / ⁊ vier vilium eignaſt þau/þo ad DROTTin̄ hn̄ bwe þar. 11 Þar ꝥ/ So ſan̄arlega ſem eg liße/ ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄/Eg vil breyta vid þig/epter þin̄e Reide ⁊ Natre/ſo ſem ad þu hefur breytt vid þa af riettu Natre/ ⁊ eg vil vera þecktur hia þm̄/þa ad eg heße reßſ ad þier. 12 Og þu ſkallt formerkia ad eg DROTTin̄ hefe heyrt alla þijna Hádung/ſ̄ þu heßꝛ talad a mote Iſraels Fiøllum/ ⁊ ſagt / Þau eru j eyde løgd / ⁊ oſſ giefen̄ ad fordiarßa þau. 13 Og þier hafed hælſt vm vid mig/⁊ talad hardlega j giegn mier/ꝥ heße eg heyrt.
14 So ſeiger nu DROTTin̄ DROTtin̄/Eg vil giora þig ad eirnre Eydemørku/ſo ad allt Landed ſkal gledia ſig. 15 Og ſo ſ̄ ad þu hefur gladt þig j giegn Arfleyfden̄e Nwſſens Iſraels ad taka hana ad þiˢ/mz þui ad hū vʳ j eyde løgd/Lijka ſo vil eg giora vid þig/ſo ad Fialled Seir ſkal verda j eyde/med gioruallre Edom/Og þeir ſkulu formerkia ad eg er DROTTin̄.

Edom

XXXVI

OG þu Man̄ſins ſon/Spádu Iſraels Fiøllū ⁊ ſeigdu/Þier Iſraels Fiøll/heyred Ord DROTtins. 2 So ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄ / aß þui ad Ovinurenn hrooſar ſier yfer ydur/ Naha/Þær æßenlegu ᵃHædernar eru nu ordnar vor Arfleifd. 3 Þar fyrer ſpádu ⁊ ſeigdu/ So ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄. Med þui þeir j eyde løgdu ⁊ afmádu ydur/alla vega/⁊ þier erud þeim epterordnu Heidingium ad Hlutſkipte ordner/⁊ erud komner j Folkſins Mun̄a/⁊ erud ordner ad vondre wthroopan. 4 Þar ßyrer heyre þier Iſraels Fiøll Ord DROTTins DRottins/So ſeiger DROTtin̄ DROTtin̄/bæde til Fiallan̄a ⁊ til Hálſan̄a/til Lækian̄a ⁊ Dalan̄a/til Oræßa Eydemarkan̄a/⁊ obygdra Stadan̄a/ſ̄ eru þm̄ epterordnu Heidingiū ad Gripdeilldū ⁊ Hádungu ordner/allt vm kring. 5 Ia/ſo ſeiger DROTTin̄ DROTTEN. Eg hefe talad j min̄e bren̄ande Vandlætingu/mote þm̄ epter ordnu Heidingium/ ⁊ j moote gioruallre Edom/ſem mitt Land hefur ad ſier teked/med Fagnade af øllu Hiarta/⁊ med háduglegum Athlætre/til ad fordiarfa ⁊ rupla ꝥ.

ᵃ Pad er Alltꝛ Guds Þionuſtu giørdꝛ

Sup. 6/3.

6 Þar ꝥ ſpádu vm Iſraels Lād/⁊ ſeig þu til Fiallan̄a ⁊ Hálſan̄a/til Lækian̄a ⁊ Dalan̄a/ So ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄/Sia þu/ Eg hefe talad j min̄e Vandlætingu ⁊ Grimd/ Af þui þier hlioted ad bera ſoddan Forſmán af Heidingiunū. 7 Þar fyrer ſeiger DROTTin̄ DROTTEN ſo/ ᵇ Eg vpphef mijna Hønd/ ad ydrer Nagran̄ar Heidingiarner allt vm kring/ſkulu þar j giegn ſialfer bera ſijnar ſkam̄er. 8 En̄ þier Iſraels Fiøll ſkulud blomgaſt aptur/⁊ bera yduarn Avøgſt mijnu Folke Iſrael/⁊ ꝥ ſkal ſnarlegana ſkie.

ᵇ Eg vpphef mijna Hønd) ꝥ er Eg ſuer.

9 ÞVi ſiaed/Eg vil ſnua mier til ydar aptur/⁊ giæta ad ydur/ſo ad þier ſkulud vppbyggiaſt ⁊ nidur ſáder verda. 10 Og eg vil fiølga Folkenu hia ydꝛ / gioruøllu Iſraels Hwſe øllu til ſamans. Og Staderner ſku ſetner verda aptꝛ/⁊ Eydemerkurnar vpp bygdar verda. 11 Ia eg vil fiolga hia ydꝛ Folke ⁊ Fienade/ſo ad þiˢ ſkud fiolga ⁊ vaxa. Og eg vil jn̄ſetia ydꝛ aptꝛ/þar þier biuggud fyrr meir. Og eg vil giøra ydꝛ meira gott/helldꝛ en̄ nockurn tijma ádꝛ fyrre/Og þier ſkulud formerkia ad eg er DROTtin̄. 12 Eg vil jn̄flytia Men̄ til ydar /ſ̄ ſkulu vera mitt Folk Iſrael/þr ſkulu þig eignaſt/⁊ þu ſkallt þra Arfleyfd vera/ ⁊ þu ſkallt ecke meir vera Erfingialaus. 13 So ſeiger DRottin̄ DRottin̄/mz þui ad Men̄ ſeigia ꝥ vm ydꝛ/ þu hefꝛ vppeted Folked/⁊ þu hefꝛ giort þitt Folk Erfingialauſt. 14 Þar ꝥ ſkt́u ecke(nu)meir vpp eta Folked/ei helldꝛ giøra þitt Folk Arflauſt/ſeigʳ DROttin̄ DROttin̄. 15 Og eg vil ei láta þig leingꝛ heyra bryxlen̄ Heydingian̄a/⁊ þu ſkallt ecke leingꝛ bera Hádūgʳ Heidingian̄a/⁊ þu ſkallt ecke giøra þitt Foolk Erfingialauſt leingur / ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄.

Huggun ⁊ Fyrerheit.

Inf. 39/28.

16 OG Ord DROTTins ſkiede framueigis til mijn. 17 Þu Man̄ſins ſon/þa ed Iſraels Hws bio j ſijnu Lande/⁊ ſaurgade ꝥ medꝛ ſin̄e breytne ⁊ Giørningū/ſo ad þra Breytne var ꝥ mier/ſo ſ̄ Ohreinleike Kuin̄unʳ j hen̄ar Krankdæme. 18 Þa wthellte eg min̄e Grimd yfer þa/ ꝥ þſſ Blodſins ſaker ſ̄ þr wthelltu j Lādenu/⁊ ſaurgudu ꝥ ſama mz þra Afgudū. 19 Og eg vtdreyßde þm̄ a mzal Heidingian̄a/⁊ eg j burt rak þa j Løndin̄/ ⁊ dæmde þa epter þra Breytne ⁊ giørningū. 20 Og þr hielldu ſig lijka ſo ſ̄ Heidingiarner til huorra þr komu/⁊ vanhelgudu mitt hid Heilaga Nafn/ſo ad þr ſøgdu ſo af þm̄/Er þta Folk DROTTens? Er ꝥ wtfared af hn̄s Lande? 21 En̄ eg vægde fyrer mijns Heilaga Nafns ſaker/huort ed Iſraels Hws ꝥ vanhelgade a mzal Heidingian̄a/til huorra þr kōu.

Esa. 52/5. Rom. 2/24.

Þar fyrer

22 HAr ꝥ ſkalltu ſeigia til Iſraels Hwſſ/ſo ſeiger DROTTinn DROttinn/Eg gøre ꝥ ei ꝥ ydar ſkulld/þier af Hwſe Iſraels/helldr fyrer mijns Heilaga Nafns ſaker/huørt þier hafed vanhelgad a medal Heidingiañа/til huørra þier erud komner. 23 Þuiad eg vil helga mitt hid mykla Nafn/ſem aß ydur er vanhelgad ꝥ Heidingiū/ꝥ ſem þier hafed vanhelgad a medal þra. Og þr hiner Heidnu ſkulu formerkia ad eg er DROTTinn (ſeiger DROTTinn DROTTinn) Nær ad eg auglyſe mig a ydur ßyrer þeim/ꝥ eg ſie Heilagr.

Huggun og Fyrerheit.

24 Þviad eg vil ſækia ydr til Heidiña Þioda/z ſamanſafna ydur af øllū Londū/z jñſlytia ydur aptur j ydart Land. 25 Og eg vil ſtøckua hreinu Vatne a ydur / ſo ad þier ſkulud verda hreiner af øllū ydar Saurendū/z eg vil hreinſa ydur ßra øllū ydar Afgudum. 26 Og giefa ydur eitt nytt Hiarta/z eirn nyañ Anda j ydr/z eg vil burt taka Stein hiartad aß ydru Holllde/z giefa ydur eitt kiotlegt Hiarta. 27 Eg vil gießa miñ Anda j ydr/z eg vil giora eitt ſoddañ Folk aß ydr ſ͞ geingr j mijnū Bodordū/ z helldur mijn Riettinde og giører þar epter. 28 Og þier ſkulud bwa j Landenu/ſem eg gaf ydar Forfedrū/ z þier ſkulud vera mitt Folk/z eg vil vera ydar Gud. 29 Eg vil frelſa ydur af øllum ydar Ohreinleika/z eg vil kalla Korned/z eg vil margfallda þad/z ecke neitt Hallære vil eg lata koma til ydar/ 30 Eg vil Margfallda Avøgſteñ a Trianū z Avøgſteñ a Akurløndunum / ſo ad Heidingiarner ſkulu ecke meir hæda ydur med þeirre Hallæris tijdeñe.

Sup. 11/19.

31 Þa mūud þier hugleida ydar vonda breytne/z ydar Giørninga ſ͞ eige voru gooder/z þier mūud þa Idraſt yduara Synda/ z Afgudadyrkunar. 32 Þeſſu vil eg til vegar koma/ecke ꝥ ydar ſkulld/ſeiger DROTtinn DROTtinn / ſo ad þier ſkulud vita ꝥ/helldr ſo ad þier ſkulud eirneñ ſkamaſt ydar/z bera Kiñroda/þier aß Iſraels Hwſe/yfer ydar vondre Breytne.

33 So ſeiger DROTtinn DROTTinn/ A þm̄ tijma/nær ed eg mū hreinſa ydr af øllū ydᵘ Syndū/þa vil eg byggia þeſſa Stadena aptur/z þr eyddu Staderener ſkulu aptur vppbygd er verda. 34 Þad Foreydda Landed ſkal yriaſt aptur / ꝥ ꝥ ad þad var fordiarßad/ſo ad aller þeir ſem þar ganga vm ſkulu ſia ꝥ. 35 Og ſeigia/ þetta Landed var j eyde lagt/z nu er ꝥ ſ͞ eirn lyſtelegur Alldingardur/z þeſſer Stader voru nidr brotner/z eydelagder z ofañ rifner Eñ nu ſtanda þr Ramlega bygder. 36 Og þeir Heidingiarner ſem epter eru ordner j kringū ydur/ſkulu formerkia ad eg er DROTTinn/ſa ſm̄ vpp bygger ꝥ ſem ofañ er broted/z groodurſetur ꝥ ſem j eyde er lagt. Eg DROTTinn hefe talad ꝥta/z giøre eirneñ ꝥ hid ſama.

37 So ſeiger DROTTinn DROTtinn/Eg vil lata ad nyu Iſraels Hws ſpyria mig/ſo ad eg mege audſyna mig þm̄/z eg vil margßallda þa/ſo ſem Mañaña Hiørd. 38 So ſem eina Heilaga Hiord/ſo ſem eina Hiord til Jeruſalem a heñar Hatijdū/ſo ſkulu þr foreyddu Staderner fuller vera aß Mañaña Hiørd/Og þr ſkulu formerkia ad eg er DROTTinn.

XXXVII

EG Hønd DROTTins kom yßer mig/z flutte mig burt j Anda DROTTins/z ſette mig a eirn vijdañ Vøll/ſem fullur lꝏ af Beinum. 2 Og hann leidde mig þar allſtadar j giegnum/Og ſꝏ þu (aß Beinunū) lꝏ miøg margt a Vellenū/z ſia þu/þau voru miøg ſkineñ. 3 Og hañ ſagde til mijn/Þu Mañſins ſon/Meinar þu nockud ad þeſſe Bein ſkule verda lißande? Og eg ſagde/DROTTinn DROTTinn/ꝥ veiſtu vel.

4 Og hñ ſagde til mijn/Spꝏ þu af þeſſū Beinū/z ſeig til þra. Þier ſkineñ Bein/Heyred Ord DROTTins. 5 So ſeiger DROTTinn DROTTinn af þeſſū Beinū/ Sia þu/eg vil jñſenda eirn Anda j ydur/ſo ad þier ſkulud lifande verda. 6 Eg vil gießa ydur Ædar/z z lꝏta Kiøt vaxa yfer ydur/z draga Hørund þar yßer/z gießa ydur Anda ſo ad þier ſkulud verda Lifande aptur/Og þier ſkulud formerkia ad eg er DROTTinn.

7 Og eg ſpꝏde ſo ſem mier var bifalad/z ſia þu/ad þar vard hark/ þa eg ſpꝏde/z ſꝏ þu ad þau hrærdu ſig/z Beineñ komu til ſamans aptur/huørt til ſijns Beins. 8 Og eg ſꝏ/og ſia þu/ad þar vxu Ædar z Kiøt a þeim/z hñ dro Hørund yfer þau/ þo var þar eñ nu eing eñ Ande j þeim.

9 Og hñ ſagde til mijn/ſpꝏdu til Vindſins/Spꝏ þu Mañſins ſon/z ſeig þu til Vindſins/ So ſeiger DROttinn DROTtinn/ Vindur kom þu hingad wr fiorū Vedrū/z blꝏs a þſſa hina Daudu / ſo ad þr verde Lifande aptur. 10 Og eg ſpꝏde ſo ſ͞ hñ ſkipade mier. Þa kō þᵘ

Andenn

Anden̄ j þa/ꝛ þeir lifnudu aptur/Og þeir reistu sig vppa sijnar Fætur. Og þad var miøg mikell Her.

11 OG hān sagde til mijn/Þu Mañsins son/þesse Bein eru gioruallt Israels Hws. Sia þu/nu seigia þr/Vor Bein eru skinen̄/ꝛ vor von er fortopud/ꝛ þ er wtgiørt vm oss. 12 Þar þ spaadu ꝛ seigdu til þra/So seiger DROTTIN̄ DROTTIN̄/Sia þu/eg vil opna ydar Graþer/ꝛ eg vil wtleida ydur mitt Folk aþ þm̄/ ꝛ jn̄flytia ydꝛ j Israels Land. 13 Og þier skulud formerkia ad eg er DROTTIN̄/þa ad eg hefe opnad ydar Grafer/ꝛ wt leidt ydꝛ mitt Folk aþ þm̄. 14 Og eg vil giefa min̄ Anda j ydꝛ/so ad þier skud verda Lifande aptur/ꝛ eg vil jn̄setta ydꝛ j ydar Land/Og þier skulud formerkia ad eg er DROTTIN̄/Eg tala þad/ꝛ giore þad eirnen̄/seiger DROTTIN̄.

15 Og Ord DROTTins skiede til mijn ꝛ sagde. 16 Þu Mañsins son/Tak þier eitt Kiefle/ꝛ skrifa þar vppa Juda ꝛ Israels Børn/ꝛ þeirra Samlags men̄. Og tak en̄ þa eitt Kefle/ꝛ skrifa þar vppa Josephs/sem er Ephraims Kiefle/ ꝛ alls Israels Hwss/ꝛ þra Samlags Men̄. 17 Og legg þad eina til samans vid hitt añad/ad þad verde eitt Trie Kieþle j þiñe Hende. 18 Nær ed þitt Folk talar til þijn/ꝛ seiger/Villtu ecke kuñgiora oss þ/huad er þu meinar þar med? 19 Þa seig þu til þra/So seiger DROTTIN̄ DROTTIN̄/Sia þu Eg vil taka Triekiefled Josephs / s̄ er j Ephraims Hende/med sijnū Samlags moñum/ Israels Sleckte/ꝛ eg vil leggia þa til Kieflesins Juda/ ꝛ giøra þar so eitt Kiefle aþ/ꝛ þeir skulu vera eitt j miñe Hende. 20 Og þu skallt so hallda a þm̄ Triekieflunum j þiñe Hende/a huør ed þu heþur skriþad/so ad þr siae þad.

21 Og þu skallt seigia til þra/ So seiger DROTTIN̄ DROTTIN̄/ Sia þu/Eg vil sækia aptur Israels Børn til Heidingiaña/til huørra ed þeir eru i burt farner/ ꝛ eg vil samansaþna þm̄ allstadar ad/ ꝛ vil jn̄flytia þa aptur j þra Land. 22 Og eg vil giøra eitt einungis Folk af þeim j Landenu/ vppa Israels Fiallbygdum/ ꝛ þr skulu aller til samans hafa einn einka Kong/ ꝛ þeir skulu ecke meir skiptast j tueñar Þioder/eige helldur j tuo Kongarijke. 23 So skulu þeir ꝛ ecke meir saurga sig med sijnum Aþgudū ꝛ Suiuirdingū / ꝛ allshattudum Syndum/Eg vil hialpa þeim wt af øllum ættum/j huørtum þr hafa Syndgast/ꝛ eg vil hreinsa þa/ꝛ þeir skulu vera mitt Folk/ ꝛ eg vil vera þeirra Gud.

Joh. 10/16.

24 Og Dauid min̄ Þienare/skal vera þra Kongur/ꝛ eirn einkanlegꝛ Hirder allra þra. Og þr skulu ganga j mijnū Riettindū/ꝛ hallda mijn Bodord/ ꝛ giøra þar epter. 25 Og þr skulu bua j þui Landenu aptur/ sem eg gaf mijnum Þienara Jacob/ j huoriu ydrer Forfedur þeir biuggu/Þeir ꝛ þra Børn/ꝛ Barnaborn/skulu bwa þar jn̄e æþenlega/ꝛ Dauid min̄ Þienare sk vera þra Hoþdinge eilijflegana. 26 Og eg vil giora Fridarens Sattmmala vidꝛ þa/þ sk vera eirn eilijfur Sattmaale vid þa/ꝛ eg vil þm̄ vid magt hallda ꝛ margþallda þa/ꝛ min̄ Helgedomꝛ skal vera a medal þra eilijflega. 27 Og eg vil bwa a mꝫal þra/ꝛ eg vil vera þra Gud/ꝛ þr skulu vera mitt Folk. 28 So þ eirnen Heidingiarner skulu formerkia ad eg er DROTTIN̄ s̄ Israel giorer Heilagan̄/Þa ed min̄ Helgedomur verdur Eilijflegana a mꝫal þra.

Psalm. 23/1. Esa. 40/11. Sup. 34/23.

XXXVIII

OG Ord DROTTins skiede til mijn ꝛ sagde. 2 Þu Mañsins son/Snu þier a mote Gog sem er j Lande Magog/ꝛ hin̄ ædste Høfdinge [a] j Mesech ꝛ Tubal/ꝛ Spaadu af hm̄. 3 Og seig þu/So seiger DROTTIN̄ DROTTIN̄/Sia þu/Eg vil til vid þig Gog/þu sem ert hin̄ ædste Høfdinge/af Herrunū j Mesech ꝛ Tubal. 4 Sia þu/Eg vil vm kring snua þier/ꝛ leggia þier eirn Bitel j Muñ/ꝛ eg vil wtleida þig med allt þitt Herlid/ Hesta ꝛ Men̄ alla vel Klædda/ꝛ þ er eirn mijkell Mañfiolde/þr ed aller hafa Buklara/Skiølldu ꝛ Suerd. 5 Þu flytur med þier [b] Persa/Morlendska/ꝛ Lybianska/sem aller hafa Skiolldu ꝛ Hialma. 6 Þar med [c] Gomer ꝛ allt hn̄s Herlid/med Hwsenu Thogarma/sem liggur mot Nordrenu/mꝫ ollu hn̄s Herlide/Ja þu flytur margt Herfolk mꝫ þier. 7 Nu vel/Bw þig vel wt þu ꝛ allur þin̄ Mañflockur sem er hia þier/ꝛ vertu þeirra Høfuds madur/8 Þu skallt heim soktur verda/epter langan̄ tijma vmliden̄.

AF Þui hinū sijdasta tijma/skalltu koma j þ Landed s̄ heim er fært aptꝛ fra Suerdenu/ꝛ til samās er komed af mørgu Folke/s̄ er vppa Israels Fioll/þau ed j langa tijma hafa j eyde

Gog. Mesech ꝛ Thubal
Apoca. 20/8.
a (Mesech og Tubal) eru og so Tartarar/ꝛ Folk ed a bak vid þa/ sm̄ Men kalla Skyttur/en̄ þo Mesech hliode ælykt ꝛ Moscouitar/ þ er/ Russar koma aþ þeim.
b (Persa) heitna jn̄/vpp ad Arabia Rijke/har byr er mun Tyrken̄ haþa nøkra aþ hm̄.
c Gomer ꝛ Thogarma hn̄s sonꝛ/.

Gen. 10. Meina eg ad ſieu þeir Vendiſkir/ Þuiad j Tyrkians Garde er tølud Vendiſka

fa j Eyde leigid/ ꝛ nu wtkleidt er fra mørgu Folke/ ꝛ bwa aller vgglauſt. 9 Þu munt fara vpp þangad/ ꝛ koma þangad med einu ſtooru Storme/ ꝛ þu munt vera ſem eitt Sky/ til ad hylia Landed/ Þu ꝛ allt þitt Herlid/ ꝛ ꝥ hid mykla Folked med þier.

10 So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ A þm tyma ſkalltu æſetia þier ſoddan/ ꝛ þu mūt hafa vondañ Aſetning/ ꝛ þeinkia. 11 Eg vil yferfalla ꝥ Landed/ ſem er æn Mwrueggia/ ꝛ koma yþer þa/ ſem ſo bwa med Spekt ꝛ Vgglauſer eru/ þr ed aller ſitia vtañ Mwrueggia/ ꝛ haþa huørke Slagbranda nie Port. 12 Vppa þad ad þu kuñer bæde ad ræna ꝛ rupla/ ꝛ læta þyna Hond ganga yfer þa foreyddu/ ſem komner eru j Buſkaparlag aptur/ ꝛ yfer ꝥ Folked ſem aptur er ſamanſafnad j fra Heidingiunum/ ꝛ haþa wtſett ſig til Næringar ꝛ Kaupſkapar/ ꝛ bwa midt j Landenu.

Dedan.

d (Dedan) er eirn partur aþ Arabia Ryke/ Machometh liggur ꝛ ſo grapeñ j Ryke Arabia/ j Mecha.

13 Ryked Arabia/ d Dedan/ ꝛ Kaupmeñerner a Siafarhafenu/ ꝛ aller mikelshattar Meñ ſem þar eru/ munu ſeigia til þyn/ Eg meina ꝥ ad þu ſiert e Riettelega komeñ til ad ræna/ ꝛ þu heþr ſaman dreiged þiñ Mañfiølda til ad rupla/ vppa þad þu j burt taker bæde Silfur ꝛ Gull/ ꝛ ſafner Fie ꝛ Audæfū/ ꝛ fremier miked Ræn.

14 HAr ꝥ ſpædu Mañſins ſon/ ꝛ ſeigdu til Gog/ So ſeiger DROTtiñ DROTtiñ/ Er ꝥ eige ſo? Ad þu mūt giæta ad nær ed mitt Folk byr vgglauſt. 15 Þa mūtu kōa af þynu Takmarke/ ſ er af þm Endemørkū mot Nordrenu/ Þu ꝛ margt Folk mz þier/ aller a Heſtū/ eirn mikell Mañfiølde/ ꝛ eitt megtugt Herlid. 16 Og þu mūt ferdaſt vpp hingad/ yfer mitt Folk Iſrael/ Lyka ſem Sky ad Hylia Landed/ Þetta ſkal ſkie a þeim ſydaſta Tyma. Eñ þar fyrer vil eg læta þig koma j mitt Land/ vppa ꝥ ad hiner Heidnu ſkulu þeckia mig/ huorneñ ad eg verd helgadur fyrer þeirra Augū a þier/ O þu Gog.

e (Riettelega komeñ) ꝥ er/ O þu giører riettelega ꝛ vel/ Far ad eins æfram lukuſamlega/ riett/ ꝥ er/ þu ert ſa riette Reiſare ꝛ Herra.

f (Reide) þad er/ Gog er myn Reide ꝛ Refſing ar Vøndur/ vegna Synda myns Christens Lyds.

Matth. 24/29. Luc. 21/26.

17 So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ þu ert ſa hiñ ſame/ af huoriñ eg ſagde fordū/ ꝥ myna Þienara Prophetana j Iſrael/ ſem ſpædu a þeim ſama tyma/ ad eg villde lata þig koma yfer þa. 18 Og þad mun ſkie a þm tyma/ nær ed Gog kiemur yfer Iſraels Land ſeiger DROTTiñ DROTTiñ þa ſkal myn f Reide vppfara j miñe Grimd. 19 Og j miñe Vandlætingu tala eg ſoddañ/ ꝛ j Elldenū myñar Reide/ Þuiad a þm ſama tyma ſkal þar verda ein ſtoor ſkielfing j Iſraels Lande. 20 So ad Fiſkarner j Sionū/ ꝛ Fuglarner vnder Himnenum/ Fienadureñ a Akurlondunū/ ꝛ allt ꝥ ſem geingur ꝛ hrærer ſig a Landenu/ ꝛ aller þeir Meñ ſem eru a Iørduñe ſkulu ſkialfa fyrer mynu Auglite/ ꝛ Fiølleñ ſkulu vm koll kaſtaſt ꝛ Vegger ꝛ aller Mwrar ſkulu nidur hrynia.

Þeir ſkulu drepa ſig ſialþer jñbirdis.

21 OG eg vil kalla Suerded yfer hñ/ vppa øllū mynū Fiøllū/ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ ſo ſierhuørt Suerded ſkal vera a mote hinu ødru. 22 Og eg vil dæma hñ mz Drepſottū ꝛ Blode/ ꝛ læta rygna Hregguidre med Hagle/ Ellde ꝛ Breñeſteine/ yfer hñ ꝛ hñs Herlid/ ꝛ yfer ꝥ mykla Folked ſ med hm̄ er. 23 So vil eg þa vera Dyrdarſamlegur/ Heilagur ꝛ alkuñugr ꝥ mørgū Heidingiū/ So ad þr ſkulu formerkia ad eg er DROTTiñ.

XXXIX

Gog

OG þu Mañſins ſon/ ſpædu mote Gog ꝛ ſeigdu/ So ſeiger DROTtiñ/ DROTTiñ/ Sia þu/ Eg vil til vid þig Gog/ Þu ſm̄ ert hiñ Ædſte Høfdingie j Meſeck ꝛ Thubal. 2 Sia þu/ Eg vil j kring ſnua þier/ ꝛ locka þig/ ꝛ eg vil wtflytia þig j fra Endemørkunū mot Nordrenu/ ꝛ læta þig koma vppa Iſraels Fiøll. 3 Og eg vil ſla Bogañ wr þiñe Vinſtre Hende/ ꝛ j burt fleygia Skeytunum/ aþ þiñe Hægre Hende. 4 Þu ſkallt a Iſraels Fiøllum nidur vid Velle lagdur verda/ þu med øllu þynu Herlide/ ꝛ med þui Folke ſem er med þier. Og eg vil gefa þig Fuglunū/ huadan ſem þeir koma fliugande/ ꝛ Dyrunum a Mørkeñe ad vppeta þig. 5 Þu ſkallt vid velle nidurlagdur liggia/ Þuiad eg DROTTiñ DROTTiñ heþe ſagt þetta.

a (Eyunum) Þad er heima j Gogs Lande ſk ꝛ ſo breña.

6 Og eg vil wtkaſta Ellde yfer Magog/ ꝛ yþer þa ſem Vgglauſer bwa j a Eyunū/ Og þr ſkulu formerkia ad eg er DROTTiñ. 7 Þuiad eg vil kuñugt giøra mitt Heilaga Naþn a medal myns Folks Iſraels/ ꝛ eg vil ecke leingur læta mitt hid Heilaga Naþn Vanhelga/ helldur ſkulu hiner Heidnu formerkia ad eg er DROTTiñ ſa hiñ Heilage j Iſrael. 8 Sia þu/ Þetta er þegar komed ꝛ ſkied/ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Þetta er ſa Dagureñ vm huørn eg hefe talad.

Og þeir

9 Og þr Borgarar j Stødunum Israels skulu ganga wt / & kinda Elld/& brenna vpp Vo pnen̄/Skiollduna/Buklarana/Bogana/Orvarnar/Strijdhamrana/& þau laungu Spiot en̄/ & vpp j siø Aar skulu þeir ellda af þui. 10 So ad þeir skulu ecke þurfa ad sækia sier Vi den̄ a Merkurnar/edur høggua hn̄ j Skogunū/helldr skulu þeir hallda Elldana af Vopn unū. Og þeir skulu ræna þa/af huoriū þeir voru ræntir/& taka af þeim sem j fra þeim hof du teked / seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

11 OG þ skal skie a þeim tijma/þa vil eg giefa Gog eitt Platz til Greftrunar j Israel/ sem er sa Dalurenn̄ þar geinged er til Siafarens/mot Austrenu/so ad þr sm̄ þar ga nga fram̄ vm / skulu [b] fordast þan̄ Staden̄ / Þar fyrer ad þeir hafa þar Jardad Gog med sijnū Man̄fiølda / & þad skal kallast [c] Gogsmwga Dalr. 12 En̄ Israels Hws skal jarda þa vm siø Manude/so ad Landed meige hreinsad verda. 13 Ja/allt Folked j Lan denu/skal nog hafa ad giøra ad jarda þa/& þeir munu hafa Frægd fyrer þ/. Ad eg auglys te a þeim Deige mijna Dyrd seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

b (Fordast) þ er ad Byrgia þ viten̄ vegna Ólyktar.

c (Gogsmuga dalur) Þuiad Mwgur & Man̄fiølde Gogs ligg ur þar grafen̄.

14 Og þeir munu wrskilia Folked þ s̄ med jafnade skal fara vm kring j Landenu/& þeir sm̄ grafa hina Daudu medr þm̄/til ad jarda þa sem epter eru ordner j Landenu/ so ad þ verde hreinsad aptur/Epter siø Manude skulu þr [d] ransaka. 15 Og þr sem fara vm kring j Land enu/& fae þr ad sia j nøckrū stad/eitthuørt Man̄s Bein/þa munu þr setia þar eitt Merke vpp hia/þangad til ad þeir sem jarda hina Daudu/ grafa þ eirnen̄ j Gogsmwga Dal. 16 So skal og sa Dalur kallast Hamona/ þan̄en̄ munu þeir hreinsa Landed.

d (Ransaka) huørt þeir sieu aller grafner/ edur liggie en̄ nu nøckrar stadar ografner.

17 MEN/þu Man̄sins son/so seiger DROttin̄ DROttin̄/seig þu øllū Fuglunū/huad nafn̄ s̄ þr fliuga/& øllū Dyrunū a Mørken̄e. Safned ydr til samans/& komed hing ad/ren̄ed allauegana ad / & kōed til sāans/til mijns Slatrūar offurs/s̄ eg slatra ydr/eitt myked Slatrūar offr a Israels Fiøllū/& eted Kioted/& drecked Bloded. 18 Þier skud eta Kioted hin̄a Oflugu/& þier skulud drecka Bloded Høfdingian̄a a Jørdun̄e/Hrwtan̄a/ Lamban̄a & Hafran̄a/Vxan̄a/sem allersaman̄ eru feiter & vel alder. 19 Og þier skud eta þ hid Feita/so ad þier skulud sadder verda/& drecka Bloded/so ad þier skulud vda druckner af þui Slatrūar offrenu s̄ eg slatra ydur. 20 Metted ydr nu vid mitt Bord/af Hestū & rijd ande Møn̄um/af þm̄ Oflugu/& allshattudu Strijdsfolke/seiger DROttin̄ DROttin̄.

(Hamona) þ er Mwgur edur Man̄fiølde.

21 Og eg vil koma min̄e Dyrd a mꝫal Heidingian̄a/so ad aller Heidingiarner skulu sia min̄ Dom/ sm̄ eg hefe lated ganga/& mijna Hond s̄ eg hefe lagt a þa. 22 Og so skal Israels Hws formerkia/ad eg er DROTtin̄ þra Gud/j fra þm̄ Deige/& fram̄veigis. 23 Og Heid ingiarner skulu formerkia/huørnen þ Israels Hws er j burt flutt/ f siin̄a Misgiørda saker/ & þ þr hafa syndgast a mote mier/Þar f hefe eg byrgt mitt Auglit f þm̄/& eg hefe giefed þa j Hendr sin̄a Motstødumann̄a/so ad þr aller sāan skulu falla f Suerde. 24 Eg giørde vid þa/lijka s̄ þra Synder & Yfertrodslur høfdu verdskulldad/& byrgde mitt Andlit f þeim.

Hier stendur þad ad Gog sie vegna vorra Syndasaker so Mecktugur/ & hafe so støora Luku & Sigur.

25 HAr fyrer seiger DROTTin̄ DROTTin̄/ Nu vil eg snua Herleidingun̄e Jaco bs/& Lijknsamur vera øllu Israels Hwse/ & vandlæta vm mitt Heilaga Nafn. 26 En̄ þeir munu bera sijna Forsmaan/& allar sijnar Synder/ med huørium þeir ha fa Syndgast a mote mier/nær ed þr bwa Vgglauser j sijnu Lande/ so ad eingen̄ skielfe þa. 27 Og nær ed eg hefe sokt þa aptur j fra þui Folkenu /& samansafnad þeim af sin̄a Ovina Lande/& nær ad eg verd helgadur af þeim/f Augsyn margra Heidingia. 28 So munu þeir þad formerkia ad eg er DROTTin̄ þeirra Gud/ sem liet burt flytia þa a medal Heiding ian̄a/& hefe samansafnad þeim aptur j þeirra Land/& lated ecke eirn af þeim þar epter ver da. 29 Og eg vil ecke meir byrgia mitt Andlit fyrer þeim/Þuiad eg hefe wthellt mijnū An da yfer Israels Hws/seiger DROTTin̄ DROTTin̄.

Sup. 36 / 23.

Sup. 36/26.

XL

A Þui Tuttugasta & fim̄ta voru Herleidingar Aare/ þan̄ Tijunda Dagen̄ j Manudenū/j vpphafenu Aarsins/Þad er þ Fiortanda Aared epter þad ed Staduren̄ var sleigen̄. Riett a þm̄ sama Deige kom Hond DROTTins yfer mig. 2 Og flutte mig þangad j burt fyrer Guddomlega Syn/sm̄ var j Israels Land. Og sette mig vppa eitt miøg ofurhatt Fiall/ þar vppa var so sem eirn bygdur Stadur f Sun̄an fram̄.

Vppbygging Musteresins/ og Alltaresins/& c. allt ad Endingu þessa Spaaman̄s.

3 Og þa hn̄ hafde flutt mig þangad/Sia þu/Þa var þar eirn Madur/hn̄s Yferlitr var ſem Kopᵘ/hn̄ hafde eirn Lӱnuſtreing/⁊ eina Mæleſtaung j ſiñe Hende/⁊ ſtood vnder Porte nu. 4 Og hn̄ ſagde til mӱn/Þu Mañſins ſon/Sia þu/⁊ heyr þu til mz Athygle/⁊ hugleid þu vel ad þui ſm̄ eg vil ſyna þier. Þuiad þu ert þar ꝥ hingad fluttr/ad eg ſkule ſyna þier ꝥ/ ſo ad þu ſkuler kuñgiøra Iſraels Hwſe allt þad ſem þu ſier hier.

5 Og ſia þu/Þar gieck eirn Mwrueggur vtan vm Hwſed/allt j kringum ꝥ/⁊ Madureñ hafde Mæleſtaungena j Hendeñe/Hun var ſex Alna laung/ huør Aleñ var eirnre Þuerhønd leingre eñ almeñeleg Alen. Og hn̄ mællte Breiddena a Byggingūñe eina Mæleſtaung/og eina Mæleſtaung a Hædena.

6 Og hn̄ kom til Portſins ſem lꝏ j mot Auſtrenu/ ⁊ hn̄ ſtie vpp epter þeſſ Trøppum/⁊ mællte Dyratrien a Portenu/ huørt Dyratried var eirnrar Mæleſtangar breitt. 7 Og hn̄ mællte ſo eirneñ þau Herbergiñ ſem voru beggia vegna hia Portenu/ad Leingdeñe eina Mæleſtaung/⁊ ad breiddeñe eina Mæleſtaung/⁊ Rwmed a millū Herbergiaña vᵘ fim̄ Alna breidt.

8 Og hn̄ mællte eirneñ Dyratried/jñā til hia Portenu/vpp ad Lopthuſenu eina Mæleſtong.

9 Og hn̄ mællte Lopthwſed/jñan til hia Portenu/eina Mæleſtaung/⁊ hn̄ Mællte Lopthwſed hia Portenu Atta ælner/⁊ Vtbroted þar a tuær Alner/⁊ Lopthwſed jñan til ad Portenu. 10 Og Herbergeñ voru þriu a huøra Hlid hia Portenu j mot Auſtrenu/Ja ꝥ eina ſo breidt ſem hitt añad/Og þar ſtoodu Vtbrot bꝏdumeigeñ/þau voru jafn ſtoor.

11 Þar epter mællte hañ Vӱddena Dyraña a Portenu/ſem var tӱu Alna/⁊ Leingdena a Portenu þrettan Alna. 12 Og frame fyrer Herbergiunū var Rwm bꝏdumeigeñ/eirnrar Alnar/eñ Herbergeñ voru ſex Alna /beggia vegna.

13 Þar til mællte hn̄ Ported fra Þekiuñe Herbergeſins/jn̄ til Þekiuñar a Portenu/fim̄ Alna ⁊ Tuttugu breidt/⁊ huøriar Dyrnar ſtodu j giegn ødrum.

14 Hañ giørde ⁊ eirneñ Vtbrot/Sextӱge Alna/⁊ eirn Forgard fyrer huøriu Vtbrote/ hia Portenu allt vm kring. 15 Og jn̄ til þeſſ Lopthwſſins hia þui jñra Portenu þar jn̄ er geinged/ þa voru Fimtӱgu Alner.

16 Og þar voru mioer Gluggar jñantil a Herbergiunū/ ⁊ Vtbroteñ jñanvert hia Portenu allt vm kring. So voru þar ⁊ jñantil Vindaugu a Lopthwſenu vm kring/⁊ a Vtbrotunū allt vm kring var Palmuidar Laufa verk.

17 Og hn̄ leidde mig framleidis til hins yſta Forgardſins/⁊ ſia þu/Þᵘ voru Herberge ⁊ eitt Steinlagt Golf j Forgardenū/allt vm kring/⁊ Þriatӱge Herberge a Golfenu. 18 Og þar var eitt hꝏtt Steinlagt Golf hia Portunū / ſo langt ſem Porteñ voru/hia þui nedſta Steinlagda Golfenu.

19 Og hn̄ mællte Breiddena a þui nedſta Portenu/framan fyrer þeim ynſta Forgardenum vtan til/Hundrad Alna bꝏde mot Auſtrenu ⁊ Nordrenu.

20 SO mællte hn̄ ⁊ eirnen ꝥ Ported ſ̄ lꝏ mot Nordrenu/j hia þm̄ yſta Forgardenū/ad Leingdeñe ⁊ breiddeñi. 21 Þad hafde ⁊ eirneñ þriu Herberge huørumeigeñ/⁊ ꝥ hafde eirneñ ſӱn Vtbrot/⁊ Lopthws/lӱka ſo ſtoor ſ̄ hia þui fyrſta Portenu / fimtӱge Alna ad Leingdeñe/⁊ fim̄ Alna ⁊ tuttugu ad breiddeñe. 22 Og ꝥ hafde eirneñ ſӱn Vindaugu ⁊ ſӱn Lopthws/⁊ ſӱn wtſkoreñ Palmuidarlauf/Lӱka ſ̄ Ported mot Auſtrenu/⁊ ꝥ hafde ſiø Trøppur þar ed vpp var geinged/⁊ ꝥ hafde ſitt Lopthws þar frame ꝥ.

23 Og Ported hia þm̄ ynſta Forgardenū/var giegnt þui Portenu ſ̄ ſtod mot Nordrenu ⁊ Auſtrenu/Og hañ mællte Hundrad Alna fra þui ødru Portenu til añars.

24 HAr epter a leidde hn̄ mig mot Sudrenu/ ⁊ ſia þu / Ad þar var og eitt Port a moot Sudrenu/⁊ hn̄ mællte þeſſ Vtbrot ⁊ Lopthws/lӱka ſ̄ hiña añara. 25 Þad hafde ⁊ eirneñ Vindaugu ⁊ Lopthws/allt vm kring/lӱka ſ̄ þau øñr Vindaugu/Fimtӱge Alna laung/⁊ fim̄ ⁊ Tuttugu Alna breid. 26 Og þar voru og ſo ſiø Trøppr vpp ad/ ⁊ eitt Lopthws þar frame ꝥ/ ⁊ wtſkoreñ Palmuidarlauf/a þeſſ Vtbrotū a huørre Sӱdu.

27 Og hañ mællte eirneñ ꝥ Ported hia þeim jñſta Forgardenū moot Sudrenu/ſem var Hundrad Alna fra þui eina Sudurportenu til hins añars.

28 OG hn̄ leidde mig eñ leingra fram̄/j giegnū ꝥ Sydra Ported/j þañ jñra Forgardeñ ⁊ mællte ꝥ ſama Port mot Sudrenu/lӱka ſo ſtort ſ̄ hin øñr. 29 Medr þſſ Herbergiū/Vtbrotū ⁊ Lopthwſū/⁊ medr Vindaugū ⁊ Loptſuølū þar a/lӱka ſo ſtor ſm̄ hin øñur allt vm kring/Fimtӱge Alna laung/⁊ fim̄ ⁊ Tuttugu Alna breid.

30 Og þᵘ gieck eirn Loptſalr vm kring/fim̄ ⁊ Tuttugu Alna langr/⁊ fim̄ Alna breidr/⁊ hn̄

ſtood

stod þar framanvert a mote þm̄ ytra Forgardenū/ ⁊ hañ hafde wtskoreñ Palmuidar lauf a Vtbrotunū/ ⁊ þar voru ætta Troppur vpp ad ganga.

32 ÞAr epter leidde hn̄ mig til þss jñra Portsins j mot Austrenu/ ⁊ mællte þ lyka so stort s hin oñr. 33 Medr þss Herbergiū/ Vtbrotū ⁊ Lopthwsū/ ⁊ þess Vindaugū/ ⁊ Loptsuolū allt vm kring/ lyka so stoor sm̄ hin oñr/ Fimtyger Alna long/ ⁊ fim̄ ⁊ Tuttugu Alna breid. 34 Og þ hafde eitt Lopthws giegnt þui ysta Portenu/ ⁊ wtskoreñ Palmalauf a Vtbrotunum bædumeigeñ/ ⁊ ætta Troppur vpp ad.

35 Þar epter leidde hn̄ mig ad þui Portenu mot Nordrenu/ þ mællte hn̄ lyka so stort sem hin oñur. 36 Medur þess Herbergiū/ Vtbrotū ⁊ Lopthwsū/ ⁊ þess Vindaugū ⁊ Loptsuolū/ allt vm kring/ Fimtyge Alna laungū/ ⁊ fim̄ ⁊ Tuttugu alna breidum. 37 Og þ hafde eirneñ eitt Lopthws giegnt þm̄ ysta Forgardenū / ⁊ wtskored Palma Laufverk a Vtbrotunū bædu meigeñ/ ⁊ ætta Troppur vpp ad.

38 Og nedañ til vpp ad Vtbrotunum/ hia huoriu Porte var eitt [a] Herberge med einū Dyrū j huort Meñ logdu Breñeoffred. 39 Enn j Lopthwsenu fyrer Portenu stodu tuo Bord a huoria Hlid/ a huorīm þr skylldu slatra Breñeoffrenu/ Syndaoffrenu/ ⁊ Sakaoffrenu. 40. Og a Hlideñe vtan til/ þr ed geinged var vpp ad Portenu/ moot Nordrenu/ stodu eirneñ tuo Bord/ ⁊ til hiñar añarar Sydu vnder Lopthwse Portsins/ eirneñ tuo Bord. 41 So stodu a huoria Sydu fiogr Bord/ þ eru ætta Bord til samans/ s Meñ slatrudu vppa.

42 Og þau fiogur Bordeñ sem til Breñeoffursins voru giord/ þ voru wthoggner Steinar: half oñr aleñ ad leingd ⁊ breidd/ ⁊ aleñ ad Hæd/ vppa huor Meñ logdu allra handa Verkfære/ til ad slatra mz Breñefornunū ⁊ odru Offre. 43 Og þar geingu Listur vtan vm kring/ heygdar jñ ad/ Þuerhandar ad hæd / ⁊ a þaug Bordeñ attu Meñ ad leggia þ Kioted/ sm̄ offrast skyllde.

44 Og þar voru Herberge til Saungmañaña vtan þ þui Jñra Portenu j þm̄ jñra Forgardenum/ Eitt hia þre Hlideñe vpp vid Ported/ mote Nordrenu / þ horfde vid Sudrenu/ hitt añad vpp ad Hlideñe mot Austrenu/ þ horfde vid Nordrenu.

45 Og hn̄ sagde til myn/ Þau Herbergeñ moot Sudrenu heyra Prestunum til/ sem þiona skulu j Hwsenu. 46 Eñ þau Herbergeñ mot Nordrenu/ heyra Prestūum til sem þiona Alltarenu. Þesser eru Zadochs Born/ huorier alleinasta af Bornū Leui skulu fram ganga þ DROTTiñ/ til ad þiona hm̄.

47 Og hañ mællte Plassed j Hwsenu/ sem var Hundrad Alna langt/ ⁊ Hundrad Alna breitt Ferkantad/ ⁊ þar stod eitt Alltare riett framanfyrer Musterenu.

48 Og hn̄ leidde mig jñ j Loptsaleñ Musteresins/ ⁊ mællte Loptsaleñ/ fim̄ alna breidañ a huoria Sydu/ ⁊ Ported a huora Sydu/ Þriggia Alna breidt. 49 Eñ Loptsalurenn var Tuttugu Alna langur/ ⁊ Ellefu Alna vydur/ ⁊ hafde Troppur sem Meñ geingu þar vpp ad/ ⁊ þar stoodu Pilarar nedan ad vpp ad Vtbrotenu/ eirn a huora Hlid.

[a] (Herberge) Þad hafa vered þau afskomtudu Herberge sm̄ Gud sp: allamenerner kalla Gazophilacia/ Guds Kistu/ Þesse voru morg/ sum handa Prestunum/ Leuitunū/ Saungmonōnū/ huar jñ þr logdu syn Klæde ⁊ Fæ/ enn sum þar sem rykt Folk lagde jñ syna Peinga/ Korn ⁊ añad/ sem af lagt vard til Offurs/ edur til añarar Guds Þionustu var / motlyka sem vorar Stwkr

XLI

OG hn̄ leidde mig jñ j Mustered ⁊ mællte Vtbroteñ hia Veggiunū/ þau voru sex Alna vyd a huoria Hlid/ so vydt sem Hwsed var. 2 Og Porteñ voru Tiu alna breid / Eñ Vegguren a huoria Hlid hia Portenu var huor fyrer sig fim̄ Alna breidur. Og hn̄ mællte Rwmed j Musterenu/ þ var Fiorutyge Alna ad leingdeñe/ ⁊ Tuttugu Alna ad breiddeñe.

3 Og hn̄ gieck jñañtil þar jñ/ ⁊ mællte Dyrnar tuær Alner/ ⁊ Dyrnar voru sex Alner/ ⁊ breiddeñ Dyraña sio Alner. 4 Og hañ mællte Tuttugu Alner a leingdena/ og Tuttugu alner a Breiddena hia Musterenu/ Og hn̄ sagde til myn/ Þetta er hid allra Heilagasta. 5 Og hn̄ mællte Veggeñ a Hwsenu/ sex Alna ad Hæd/ þar vppa voru Sualer allauegana vtan vm kring/ wtskiptr j Herberge s voru fiogra Alna vyd a alla Vegu. 6 Og þau somu Herberge voru þrettan ⁊ Tuttugu huorumeigeñ/ eitt hia odru/ ⁊ þar stodu Stolpar nedan vnder/ vpp vid Veggena a Hwsenu/ allavegana vm kring/ sem þ bæru.

7 Og yfer þessū voru eñ fleire Loptsualer allt vm kring/ ⁊ Sualerner voru ofantil vydare/ so ad Meñ geingu fra hiñe nedstu/ ⁊ til hiñar sm̄ j mided var. 8 Og fra þre j mided var/ til hiñar hæstu/ ⁊ hu ein stod sex Alna yfer añare. 9 Og vyddeñ a þre hiñe efstu Loptsualuñe

var fim̄

var fimm Alner/ꝛ Stolparner bæru Sualernar hiæ Hwſenu. 10 Og þar voru Tuttugu Alner j fra ødrum Veggnum til eins añars j Hwſenu.
11 Og þar voru tuær Dyr/vid Vindeltrøppurnar vpp epter/ einar a mot Nordrenu/ꝛ adrar a moote Sudrenu/ꝛ Vindeltrøppurnar voru fim̃ Alner a vȳdd. 12 Og Mwreñ mote Veſtre nu var fim̃tan ꝛ Sextȳge Alna vȳdur/ ꝛ Nȳutȳge Alna langur.
13 Og hann mællte Leingdena Hwſſens/ þad haþde Hundrad Alna vtar j giegn/ Mwreñ ꝛ þ ſem þar var vid. 14 Og vȳddeñ framā fyrer a Hwſenu/moote Auſtrenu med þui ſem þᵃ var vid/var ꝛ Hundrad Alna.
15 Og hñ mællte Leingdena a Bygginguñe/ med øllu þui ſem þar ſtudde ad/fra einu Hørn inu til añars/þ var Hundrad Alner/a huøria Sȳdu/med þui hinu jñra Muſterenu/ꝛ Lopt hwſenu j Forgardenum. 16 Med þeim Dyrunum/Vindaugum/Hyrningum/ꝛ þeim þrem̃ Loptſuølum/ꝛ Standþilenu allt vm kring.
17 Hañ mællte og eirneñ huørſu hætt þad var þra Jørduñe vpp ad Vindaugunū/ꝛ huørſu breid þad Vindaugun ſkylldu vera. Og hañ mællte fra Portenu/ jñ til hins allra Helgaſta bæde jñañ ꝛ vtañ allt vm kriñg/

18 Og þar voru Cherubim / a øllu Hwſenu riett vm kring / fra nedanuerdu ꝛ ad efſtu a Dyrunum/ ꝛ a Veggiunū/ꝛ Palmalaufverk giørt a millum Cherub. 19 Og huør Cherub haþde tuø Høfud/ ødrumeigeñ ſo ſem Mans Høfud. 20 Enn ødrumeigeñ ſo ſem eitt Leons Høfud.

21 Og Dyrnar a Muſterenu voru Ferkantadar/ꝛ aller hluter voru Lyſtelega/ til ſamans ſetter/huør vid añañ.

22 Og Trieálltared var þriggia Alna Hætt/ og tueggia Alna ad Leingd og Breidd/og þſſ Hyrningar/ꝛ allar þeſſ Sȳdur voru af Trie/ꝛ hñ ſagde til mȳn/þetta er þ Borded ſem ſtanda ſkal fyrer DROTTne.

23 Og Dyrnar bæde a Muſterenu/ꝛ hia þui allra Helgaſta. 24 Hafde tuo Hurdar vænge/ ſ Meñ lietu vpp ꝛ aptꝛ. 25 Og þᵃ voru ꝛ eirneñ Cherubim/ꝛ wtſkoreñ Palmuidar lauf a/ lȳka ſ a Veggiunū. Og þar voru ſterkar Steingꝛ þ/giegnt Lopthwſenu. 26 Og þar voru a mio Vindaugu/ꝛ mørg wtſkoreñ Palmuidar lauþ/ allt vm kring a Lopthwſenu/ꝛ a Veggiunum.

XLII

OG hñ leidde mig wt til hins ytra Forgardſins mote Nordrenu/a mille Herbergiaña ſem voru giegnt Bygginguñe/þre ſ ſtod vid Muſterid/ꝛ lau til Nordurs a mots vid Muſtered. 2 Nú Fløtꝛ ed var Hundrad Alna langꝛ/j fra Portenu moot Nordrenu/ꝛ Fim̃tȳge Alna breidur. 3 Þar voru Tuttugu Alner a mote þeim jñra Forgardenum/ꝛ j mot Steingólfenu/ j þeim ytra Forgardenum ꝛ Þriatȳge Alner/fra þui einu Hornenu til añars. 4 Og þar var eirn Fløtur jñan til fyrer Herbergenu/Tȳu Alna breidur/fyrer Herbergis Dyrunum/ þetta lœ allt ſamañ moot Nordrenu.

5 Og ofan yfer þeſſum Herbergium/voru øñur miorre Herberge/Þuiad Rwmed a þui hinu nedſta/ꝛ þui Herbergenu ſem j midєd ſtood var ecke ſtoort. 6 Þuiad þ voru þriu.Herberge ad Hæd/ꝛ høfdu þo ønguañ Stolpa/ lȳka ſem þeir Stolparner ſem Forgardarner høfdu/ helldur voru þau ſett ſliett huørt ofan a añad.

7 Og ſa ytre Forgardureñ var vmkryngdur med einū Mwruegg/hia huøriñ ad ſtoodu Herbergeñ/hñ var fim̃tȳge Alna langur. 8 Og Herbergeñ ſtoodu huørt epter ødru/og ſo Fim̃ tȳge Alna ad leingd/hia þm̃ ytra Forgardenum/ Eñ Rwmed fram̃e fyrer Muſterenu/var Hundrad Alna langt. 9 Og nidre þyrer Herbergiunum var eirn Fløtur a mote Auſtrenu/ a huørium þad geinged var af þeim ytra Forgardenum.

10 Og þar voru eirneñ Herberge vpp vid Mwreñ mot Auſtrenu. 11 Og þar var ꝛ eirn Fløtur fram̃e fyrer / Lȳka ſem fyrer hinum ødrum Herbergiunū mot Nordrenu/ꝛ aller Hluter voru lȳka med Leingd og Breidd / og øllu þui ed þar var a / lȳka ſo ſem oþan a hinum ødrum

12 Og mot Sudrenu voru eirneñ lȳka þuilȳk Herberge/ medur ſȳnum Dyrum / fyrer þeim Fløtnum voru Dyrnar mot Sudrenu/ til huørra ad Meñ koma/þra þeim Mwrnum ſm̃

sem ligggur j moote Austrenu.
13 Og hn̄ sagde til mÿn/þau Herbergen̄ mote Nordrenu / ⁊ Herbergen̄ mote Sudrenu/giegnt Musterenu/þau heyra til Helgedomenum/j huørium ꝥ Prestarner Matar neyta/nær ed ꝥr offra DROTtne ꝥ hid allra Heilagasta Offred/ Og þar skulu þeir jn̄leggia þau allra Heilogustu Offur/sem eru Mataroffren̄/Synda Offren̄/⁊ Saka Offren̄/þuiad þad er eitt Heilagur Stadur.
14 Og nær ed Prestarner ganga þangad jn̄/þa skulu ꝥr ecke ganga wt aptur aꝼ Helgedomenū / j þan̄ ytra Forgarden̄/helldur skulu ꝥr medr leggia aꝼ sier sÿn Klæde/j huørium ꝥr hafa þionad/j þau sømu Herbergen̄/Þuiad þau eru Heiløg/ ⁊ skulu færa sig aptur j øn̄ur Klæde/⁊ ganga so wt a medal Folksins.
15 Og þa ed hn̄ haꝼde mællt Mustered alltsaman jn̄antil/Leidde hn̄ mig wt ad Portenu mote Austrenu/⁊ mællte fra þui enu sama/alla vegana vm kring. 16 Mot Austrenu mællte hn̄ fim̄ Hundrud Mælesteingur a leingd. 17 Og hn̄ mællte so eirnen̄ moot Nordrenu/fim̄ Hundrud Mælesteingr ad Leingd. 18 Og lÿka so mot Sudrenu/fim̄ Hūdrud Mælesteingr ad leingd. 19 Og þa ed hn̄ kom mot Vestrenu/þa mællte hn̄ eirnen̄ fim̄ Hūdrud Mælesteingr ad leingd. 20 So hefur Mwren̄ sem hn̄ hafde mællt/a huøria Sÿdu ferkantadur allt vm kring/ fim̄ Hūdrud Mælesteingr/huar mz ꝥ hid heilaga skyllde fraskiled verda ꝼra þui Oheilaga.

XLIII

OG hn̄ leidde mig aptr ad Portenu mot Austrenu. 2 Og sia þu/ad Dyrden̄ Guds Jsraels kom vr Austrenu/⁊ hliodade so sem miked Vatn hliodar. Og ꝥ Lyste miøg a Jørdun̄e aꝼ hn̄s Dyrd. 3 Og þad var lÿka so sem su Synenn sem eg hafde sied hia Vatnenu Chebar / j þan̄ tÿma ed eg kom / ad Staduren̄ skyllde j eyde leggiast. Þa fiell eg nidur a mÿna Asionu. 4 Og Dyrden̄ DROTTins kom jn̄ j Hwsed/jn̄ vm Ported a mote Austrenu. 5 Þa lypte eirn Vindur mier vpp/ ⁊ flutte mig jn̄ j þan̄ jn̄ra Forgarden̄ / ⁊ sia þu/ ad Dyrden̄ DROTTins vppfyllte Hwsed.

6 Og eg heyrde eirn tala til mÿn wt af Hwsenu/⁊ eirn Madr stood hia mier. 7 Og sagde til mÿn/Þu Man̄sins Son/Þetta er Stadr mÿns Tignarsætes/⁊ Stadr min̄a Foota/j huøriū ad eg vil bwa eilÿflegana/a mzal Jsraels Barna. Og Jsraels Hws skal ecke meir saurga mitt hid Heilaga Nafn/ huørke ꝥr nie ꝥra Konungar/medur þeirra Hoorun/og medr Daudum Lÿkømum sin̄a Konunga j þeirra Hædum. 8 Þeir sem settu sÿna Prøskulldu hia mÿnum Prøskellde/⁊ sÿna Dyrastafe/hia mÿnū Dyrastoꝼū/so þar var ecke vtan̄ eirn Veggr a millū mÿn ⁊ ꝥra. Og þeir haꝼa so saurgad mitt hid Heilaga Nafn medr sÿnū Suiuirdingum sem þeir giordu/Þar fyrer hefe eg eirnen̄ foreydt þeim j min̄e Reide. 9 En̄ nu skulu ꝥr j burt kasta sin̄e Hoorun/⁊ Lÿkum sin̄a Konga langt j burt fra mier / ⁊ eg vil bwa a medal þeirra eilÿflegana.

a (Sÿna Prøskulldu) ꝥ er Kongarner haꝼa sett Capellur hia Musterenu / j huøriū þeir voru graꝼner/⁊ þar var og so hallden̄ su Guds Þionustugiørd sem vr ꝼorboden̄

10 Og þu Man̄sins son/Syn þu Jsraels Hwse þetta Mustere/ad ꝥr skamest sÿn fyrs sin̄a Misgiørda saker / ⁊ lattu þa taka eina skyra Fyrermyndan̄ þar af. 11 Og nær ed þeir skam̄ast sÿn vegna allra sin̄a Verka/þa syn þeim þen̄an̄ Form ⁊ Fyrermyndan a Hwsenu/⁊ ꝥss wtgang ⁊ Jn̄gang/⁊ alla þess skyckun/⁊ allar þess Siduenjur/ ⁊ alla þess Setninga/⁊ allt þess Løgmæl/⁊ skriꝼa þad fyrer þeim/so ad þeir skulu hallda allar þess Skipaner/⁊ allar þess Siduenjur/⁊ giora þar epter.
12 En̄ þetta skal vera Hwssens Løgmæl/a Hædum Fiallsins so vÿdt sem þess Takmark er þa skal ꝥ vera hid allra Helgasta/þetta er Hwssens Løgmæl.
13 EN þetta er Mælingin̄ Alltaresins/epter ꝥre Alen s er ein̄e Þuerhønd leingre en̄ ein almen̄eleg Alen. Fotstalluren̄ a þui er ein Alen a Hæd/⁊ eirnrar Alnar breidr/ ⁊ Alltared nemr vpp ad Listen̄e/hū ad er span̄r breid allt vm kring/⁊ ꝥ er ꝥss hæd. 14 Og j ꝼra Fotstallenū af Jørdun̄e/til hins nedsta Þrepsins/er tueggia Alna hatt/⁊ eirnrar Alnr breidt. En̄ fra þui sama litla Þrepenu/til hins mykla Þrepsins/er fiøgra alna hatt ⁊ Alnar breidt. 15 Og b Harel fiøgra Alna hatt/⁊ fra Ariel oꝼāverdū fiøgr Horn. 16 Og Ariel vr tolꝼ alna ad leingd /⁊ tolf alna ad breidd/Ferkantad. 17 Þad efsta Þreped vr fiortā alna lāgt/⁊ fiortā alna breidt/ferkātad/ ⁊ þr gieck ein List allauega vtā vm kring/s vr halfrar Alnar

b (Harel) kallast Guds Fiall/ Ariel Guds Leon

So kallar hañ þ efsta a Alltarenu þar oppad var a Asara kallar hañ þ miña Þreped a Alltarenu / þar Mēñ kuña ad sta nda / sumer a ne dra/ sumer a þui Harra. So kallʳ hñ z so þ efsta pl atss a Alltarenu Asara/ añars hei ter Asara/ Hialp eda Hiastod a No rrænu/epter þeir ra Maliska/Foot eñ a Alltarenu ne þner hañ Kiølltu edur Barm.

rar Alnar breid/z Fotstallureñ þʳ a/var Alen ad hæd/z Troppurnʳ voru j mot Austrenu. 18 Og hañ sagde til mijn/ Þu Mañsins son/So seiger DROTTiñ DROTTiñ/Þetta skal vera Siduenia Alltaresins a þenn Deige/ nær ed þad er giørt / ad þeir leggie Breñe offred þar vppa/z dreyfe þar a Blodenu. 19 Og þu skallt giefa Prestunū af Leui/z Zado chs Sæde/sem þ mier gāga til ad þiona mier/eirn vngañ Vxa til Synda offurs/seiger DR OTTiñ DROTtiñ. 20 Og þu skallt taka af þui sama Bloode/z støckua þui a þau fiøg ur Horniñ/z a þær fiorar Hyrningar/ hia þm efsta Pallenū/ z allt vm kring Listena/Þar med skalltu hreinsa þ/z Fridþægia. 21 Og þu skt taka Vxañ Syndaoffursins/z breña hñ vpp j einū stad sem þar er til einkadur j Hwsenu/ wte fyrer Helgedomenum.

22 Eñ þañ añañ Dageñ skalltu offra einū Kiarnhafre/s̄ er Lastalaus/til Synda offurs/ z hreinsa Alltared þar med/ lijka sem þ var hreinsad med Vxanum. 23 Og nær ed Hreinsū eñ er nu wtendud/þa skalltu offra einū vngū Vxa/sem er Lastalaus/z einū Hrwt af Hiør deñe Lastalausum. 24 Og þu skallt offra þm bædū fyrer DROTTne/Og Prestarner sku lu dreiþa þar Sallte a/z Fornfæra þa so DROTTne/til eins Breñeoffurs.

25 So skalltu siø Daga j samt/ hūn epter añañ/daglegana offra einū Kiarnhafre/til Sy nda offurs/z þeir skulu offra einū Vngū Vxa/z einū Hrwt af Hiørdeñe/bædum Lastalau sū. 26 Og skulu so j siø Daga/ Forlijka z hreinsa Alltared/z vppfylla sijnʳ Hendr. 27 Og epter þa sømu Daga/skulu Prestarner a þeim Attunda Deigenū/ætijd z alla tijma epter þ offra ydru Breñeoffre/ z ydru Packlætis Offre vppa Alltarenu/so vil eg verda ydur Nædar samlegur/Seiger DROTTiñ DROTTiñ.

XLIIII

OG hñ leidde mig wt aptur/ad þui ysta Portenu Helgedomsins/ mote Austre nu/Eñ þ var til luckt. 2 Og DROTTiñ sagde til mijn/ Þetta Port skal ve ra til luckt z ecke vpp lukast/z jñ vm þ skal eingeñ ganga / vtañ alleinasta DROTtiñ Gud Jsraels/hñ skal ganga þar jñ vm/z þ skal vera til luckt. 3 Ad Hofdingianū þo vndañ teknū/ Þuiad Hofdingiñ skal sitia þar jñe/til ad neyta Brauds fyrer DROTTne/ hñ skal jñ ganga vm Lopthwsed / og ganga so wt aptur vm þ sama.

4 Sijdañ leidde hñ mig ad þui Portenu mote Nordrenu/frame þ Hwsenu/Og eg sa/z sia þu/ad Hwsed DROttins vard fullt af Dyrd DROttins/z eg fiell fram a mijna Asionu. 5 Og DROttiñ sagde til mijn/ Þu Mañsins son/Hygg þu glogglega ad/z sia þu/z hlydtu jñuirdelega øllu þui/huad eg vil seigia þier/af øllū Siduenium z Setningū/ j Hwse DR OTTins/og giæt vel ad þui/ huørneñ ad þar skal jñ ganga/z ad øllum wtgaungum Hel gedomsins.

6 Og seig þu þui ohlydna Jsraels Hwse/So seiger DROTTiñ DROTTiñ/ Þier af Jsraels Hwse/giøred þar hellst ofmiked af/med allar ydar Suiuirdingar. 7 Þuiad þier jñ leided j miñ Helgedom Framande Folk/med einu Oomskornu Hiarta/z Oomskornu Hollde/ fyrer huøria ad þier Ohelged mitt Hws/nær ed þier offred mijnu Braude/Feiteñe z Blood enu. 8 Og brioted so miñ Sattmala mz øllū ydar Suiuirdingū/z hallded ei Siduenturnʳ mijns Helgedoms/helldur giøred ydur sialfum nyar Siduenitur/j mijnum Helgedome.

9 Þar fyrer seiger DROTTiñ DROTTiñ so/Þar skal eingeñ Framande/medur einu Oomskornu Hiarta/z Oomskornu Hollde/koma j miñ Helgedom/af øllum þeim Vtlendin gum sem eru a medal Jsraels Barna. 10 Ja/z ecke helldur Leuitarner/sem burt viku fra mi er/z eru geingner Villuvega fra mier/ med Jsrael/epter þeirra Afgudum/ þar fyrer skulu þr bera sijnar Synder.

11 Eñ þeir skulu þiona j mijnum Helgedome/ j Hwsdyrana Embætte/z þeir skulu þiona j Hwsenu/z skulu ecke vtan slatra Breñeoffrenu/z ødru þui Offre sem Folked hefur hingad/ z standa fyrer Prestunū til ad þiena þm. 12 Af þui þeir þionudu hinum ødrū fyrer þeirra Afgudū/z gaafu so Jsraels Hwse eina Hneyxlan til ad syndnast, Þar þ hefe eg wtriett mij na Hond yfer þa/seiger DROttiñ DROTtiñ/ad þr hliota ad bera sijnʳ Synder. 13 Og ei skulu þr nalægiast mig/til ad framflytia mitt Kieñemans Embætte/z eige helldr ad koma til nockurs mijns Helgedoms/ hia þui allra Heilagasta / helldur skulu þeir bera sijna Van

uirdu/og

uirdu ⁊ sijnar Suiuirdingar sem þeir fromdu. 14 Þar fyrer heꝼe eg sett þa til Vocktunar Mañа/ til allrar þionustu j Hwsenu/ ⁊ til alls þess sem Meñ skulu giora þar jñe.

15 En Prestarner aꝼ Leuitunum Zadochs Børn/ sem hielldu Sidueniurnar mijns Helgedoms/ þa ed Israels Børn fiellu fra mier/ þeir skulu ganga ꝼyrer mig ⁊ þiona mier/ ⁊ standa frammefyrer mier / so ad þeir skulu offra mier þui enu Feita ⁊ Blodenu/ seiger DROttiñ DROTTiñ. 16 Og þeir skulu ganga jñ j miñ Helgedom/ ⁊ ganga ꝼyrer mijnu Borde/ ad þiona mier/ ⁊ hallda mijnar Sidueniur.

17 Og nær ed þeir vilia ganga jñ vm Ported þess jñra Forgardsins/ skulu þeir færa sig j Lijnklædenn / ⁊ ecke neitt Vllklæde a sier haꝼa / so leinge sem þeir þiena j Portenu jnnra Forgardsins. 18 Og þeir skulu haꝼa Lijn skart a sijnum Hoꝼdū/ ⁊ af Lijne nidurklæde vm sijnar Lendar/ ⁊ eige skulu þeir gyrda sig j a Sueita. 19 Og nær ed þeir ganga einhúiu siñe wt til Folksins/ til þess ytra Forgardsins/ þa skulu þeir færa sig aꝼ þm̃ Klædunū/ j huørium þeir hafa þionad/ ⁊ leggia þau enu sømu j Herberge Helgedomsins/ ⁊ færa sig aptur j øñur Føt/ ⁊ helga ecke Folked j sijnū eigeñ Klædū. 20 Eige skulu þr raka sijn Hofud/ ⁊ þr skulu ei helldr læta Hæred vaxa miøg oꝼsa langt/ helldr sku þr læta kringskiera Hæred. 21 Og eingeñ Prestur skal nockud Vijn drecka/ nær þeir skulu ganga j þañ jñsta Forgardeñ. 22 Og øngua Eckiu/ nie þa sem vid Mañ er skileñ/ skulu þeir taka sier til Eigeñkonu/ helldr eina Mey af Sædenu Hwssens Israels/ edur eina epterlætna Prests Eckiu.

a (j Sueita) þ er/ saurga ecke þaug heiløgu Klæde mz Sueita/ so sm̃ Lands Prestar plaga ad giøra sijnum Messuklædū. Hieronimus wtleggur þetta so/ ad þeir skule ecke gyrda sig oꝼhart/ þ sie/ ad giøra ecke neitt nauduger/ helldr allt vel viliuger/ æn Sueita edur Mædu.

23 Og þeir skulu kieña mijnu Folke/ so þad þeir vite ad giøra Greinarmū a millū hins Heilaga/ ⁊ hins Oheilaga/ ⁊ a mille hins Hreina ⁊ hins Ohreina. 24 Og nær ed þar kiemr eitt huørt Mælefne þ þa/ þa skulu þr standa ⁊ dæma vm þ/ ⁊ wrskurda þ epter mijnum Laga riette/ ⁊ hallda mijn Bodord ⁊ Sidueniur/ og hallda allar mijnar Hætijder/ ⁊ helga mijna Sabbathsdaga. 25 Og þr sku ecke gãga til neins Framlidens/ ⁊ saurga sig/ vtañ alleinasta til Fødur ⁊ Modur/ Sonar eda Dottur/ Brodur eda Systur/ s̄ ecke eñ nu hefur Gipt vered/ yꝼer þeim meiga þeir saurga sig. 26 Og Mañ skal telia sio Daga epter þ ed hñ er hreins adur. 27 Og nær ed hñ geingr jñ aptur j Helgedomeñ/ j þañ jñsta Forgardeñ/ til ad þiona j Helgedomenū/ so skal hñ offra sijnu Synda offre/ seiger DROTTiñ DROTTiñ.

28 Eñ Arfleifdeñ sm̃ þeir skulu hafa/ vil eg sialꝼur vera/ Þar ꝼyrer skulud þier eckert Land gieꝼa þeim j Israel til eignar/ þuiad eg er þeirra Arfleifd. 29 Þeir skulu hafa sitt Vpphelldе af Mataroffrenu/ Syndaoffrenu/ ⁊ Saka offrenu/ ⁊ allt þad sem forbañad er j Israel/ þ skal vera þra. 30 Og allur hiñ fyrste Avøgstur ⁊ Frumgietningarner aꝼ øllu Vpphafningar oꝼꝼre/ þa skal vera Prestaña. Þier skulud ⁊ eirneñ giefa Prestunum hid fyrsta af øllum Mat/ so ad Blessuneñ skule vera j þijnu Hwse. 31 Eñ þ sem er eitt Hræ/ edur þ s̄ Dyrbited er/ sie þ af Fuglum eda Fienade/ þ sama skulu Prestarner ecke eta.

Prestaña Erfdarhlute.

XLV

HÆr ed þier wtskipted nu Landenu med Hlutꝼalle / þa skulud þier aꝼskilia eitt Vpphafningar offur af Landenu/ þ s̄ DROTTne skal helgad vera/ fim̃ ⁊ tuttugu Þusūder (Mæleskøpt) ad Leingd/ ⁊ tiju Þusunder ad breidd. 2 Sa Floturenn skal helgadur vera/ so langt s̄ hñ nær. Og þar wt af skulu fim̃ Hundrud (Mæleskøpt) koma til Helgedomsins ferkantad/ ⁊ þar til eitt frialslegt Rwm allt vm kring/ Fimtijger alna.

Mæleskøpt so sem þar stendur adr seinast j þm̃ 42. Cap.

3 Og a þm̃ sama Fløtnum/ sem er fim̃ ⁊ tuttugu Þusunder Mæleskøpt ad leingd/ ⁊ tiju Þusūder breidur/ þa skal Helgedomureñ standa/ ⁊ þ hid allra Heilagasta. 4 Eñ þad epter verdur aꝼ þui Heilaga Landenu skal heyra Kieñemoñunum til/ sem þiona j Helgedomenum/ og ganga fyrer DROTTne til ad þiona hønum/ so ad þeir hafe rwm til Hwsaña/ ⁊ þ skal eirneñ Heilagt vera.

5 Eñ þeir Leuitarner sm̃ þiona fyrer Hwsenu/ skulu eirneñ haꝼa fim̃ ⁊ tuttugu Þusunder Mæleskøpt ad leingd/ ⁊ tiju Þusunder ad breidd j sitt Hlutskipte til tuttugu Herbergia.

6 Og til Stadarins skulud þier ⁊ eirneñ læta eirn Fløteñ fyrer allt Israels Hws/ fim̃ Þusunder Mæleskøpt a Breidd/ ⁊ fim̃ ⁊ tuttugu Þusunder a Leingd/ næst þeim Fløtnum sm̃ ad skildur er til Helgedomsins.

7 Þier skulud eirneñ giefa Hoꝼdingianū eitt Plæss a bædar sijdur/ a millū Kieñemaña Fløtsins/ ⁊ a millum Stadarfløtsins/ j mote Vestrenu ⁊ j mot Austrenu/ ⁊ hañ skal jaꝼnlangur mote

Epha er Korn mæler.

Bath er Mæler Vijns og Vidſm iørs.

b (Siclus) Ein Mina helldꝛ hier ſextiju Sikl/ os/ þui ſkal legg/ ia þeſſa tølu ſam an/ꝛ eiñ ſiclus he lldꝛ tuær Drach/ mas/ þad er Fior dungur Eyrers Silfurs/edꝛ Ørt af einū Joachi/ ms Dal.

ur mot Auſtrenu ꝛ Veſtrenu. 8 Þad ſkal vera hns eignarſkipte j Iſrael/ſo ad mijner Høfd ingiar ſkule ecke taka frameigis þad mijnu Folke til kiemꝛ/helldur ſkulu þeir læta Iſraels folk bijhallda Landenu til ſiña Kynkuijſla.

9 Þui ſo ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/þier Iſraels Høfdingiar hafed giørt ꝥ nogu leinge/Læted af yfergange ꝛ Ofbellde/ ꝛ giøred huad Riett ꝛ gott er/ ꝛ læted af þui ad vt drijfa mitt Folk/ſeiger DROTTiñ DROTTiñ.

10 Þier ſkulud hafa riettar Voger/ꝛ riett Mælekierolld/ꝛ riettañ mæler. 11 Epha og Ba th ſkulu jafnar vera/ſo ad eirn Bath ſkal hallda eiñ tijunda Part af einū Homer/ꝛ Epha eirn tijunda Part ꝛ ſo af Homer / Þuiad huørtueggia ſkal ꝥ mælaſt epter einū Homer.

12 Eirn [b] Siclus ſkal hafa tiju Gera/ꝛ ein Mina giører tuttugu Siclos/fim̄ ꝛ tuttugu Sic los og fim̄tan Siclos.

13 Þetta ſkal nu vera Vpphafningar Offred ſem þier ſkulud vpphefia/ſem er hiñ ſiøtte pa rtur af einū Epha/ af einum Homer Hueitis/ ꝛ eirn ſiøttungureñ af einum Epha/ af ei num Homer Byggs.

14 Og þier ſkulud giefa eirn Bath af Oleum/ſem er ſa hiñ tijunde Bath af einū Chor/og hiñ tijunda Part af einum Homer/ Þuiad tiju Bath giøra eirn Homer.

15 Og eitt Lamb af tueim Hundrudū Sauda/af þeirre Hiørdeñe ſem er j Iſraels Grasha ga/til Matoffurs/Breñeoffurs/ ꝛ Þacklætis offurs/til eirnrar Forlijkunar fyrer þa/ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ.

16 Allt Folked j Landenu ſkal færa ſoddañ Vpphafningar offur/til Høfdingians j Iſrael.

17 Og Høfdingeñ ſkal offra ſijnu Breñeoffre/ꝛ Mataroffre ꝛ Dryckiaroffre/a Hátijdum ꝛ Tunglkomum/ ꝛ Sabbathsdøgum og a øllum Hátijdum Hwſſens Iſraels. Þar til med ſkal hñ giøra Syndaoffur/ꝛ Mataroffur/ꝛ Breñeoffur/ꝛ Þacklætisoffur/til eirnrar Forlij kunar fyrer Iſraels Hws.

18 So ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/a þeim fyrſta Deigenū þeſſ fyrſta Manadarins ſkallt þu taka eirn Vngañ Vxa/ſm̄ er Laſtalaus/ꝛ hreinſa Helgedomeñ. 19 Og Preſtureñ ſkal taka af Syndaoffurſins Blode/ꝛ dreyfa þui a Stolpana j Hwſenu/ꝛ a þau fiogꝛ Hor neñ a Trøppunum Alltareſins/med Stolpanū Portſins þeſſ Iñſta Forgardſins. 20 Lijka ſo ſkalltu ꝛ eirneñ giøra a þeim ſiøunda Deigenum j Manudenum/ef ad nøckur kañ ad ha pa villt fared eda forſied ſig/ ad þier hreinſed Hwſed.

21 A þeim Fiortanda Deige hins fyrſta Manadar/ þa ſkulud þier hallda Paſkana / ꝛ j ſiø Daga Heilagt hallda/ꝛ eta oſyrt Braud. 22 Og a þeim ſama Deigenū ſkal Høfdingeñ Offra fyrer ſig ꝛ fyrer allt Folked j Landenu/ einum Vxa til Syndaoffurs. 23 Eñ a þm̄ ſiø Hátijdes Døgum ſkal hñ huørn Dag giøra DROTTne eitt Breñeoffur/ ſm̄ eru ſiø Vxar ꝛ ſiø Hrwtar ſem Laſtalauſer eru/ꝛ eirn Kiarnhafur til Syndaoffurſins. 24 Eñ til Matoffurſins ſkal hñ offra einum Epha til eins Vxa/ ꝛ einum Epha til eins Hrwtſins/ ꝛ eitt Hin med Oleum til huørs Epha.

25 A þm̄ fim̄tanda Deigenū hins ſiøūda Manadar ſk hñ Heilagt hallda j ſiø Daga huun epter añañ/eins ſo ſ̄ þa adra ſiø Dagana/ꝛ hallda þa eins lijka ſo mꝫ Syndaoffre/Breñeof fre/Mataroffre ꝛ Oleū.

XLVI

SO ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ꝥ Ported j þeim Iñſta Forgardenū/ſ̄ er mot Auſtrenu/ ſkal vera til luckt þa ſex Virka Daga/ eñ a Sabbaths Døgunum ꝛ a Tūglkomunū ſkal ꝥ vpplwkaſt. 2 Og Høfdingeñ ſkal gan ga vtantil vnder Lopthwſed a Portenu/ꝛ ſtanda vid Stolpana j Portenu. 3 Og Preſtarner ſkulu offra hns Breñeoffre ꝛ Þacklætis offre/eñ hñ ſkal til bidia a Þrøſkellde Portſins/ꝛ ganga ſijdañ vt aptur/eñ Ported ſkal oped ve ra til Kuollds. 3 Og Folked j Landenu ſkal eins lijka ſo tilbidia ꝥ DROTTne/ j þeſſ ſa ma Ports Dyrū/ a Sabbaths døgunū ꝛ Tunglkomuhátijdum.

4 Þad Breñeoffred ſem Høfdingeñ ſkal offra ꝥ DROTTne a Sabbathsdeigenū/ſkal ve ra ſex Lømb/ſm̄ eru laſtalaus/ꝛ eirn Hrwtur Laſtalaus. 5 Og eitt Epha Mataroffurs til eins Hrwtſins/ til Mataroffurſins / Eñ til Lambaña ſo mijked ſem hans Hønd giefur/til Mataroffurſins/og eitt Hin med Oleum til eins Epha.

Enn a

6 Eñ a Tunglkomunū skal hañ offra einū vngū Vxa/ sem er Lastalaus/ z sex Lombū/ z einū Hrwt z so Lastalausū. 7 Og einu Epha til Vxans/ z einu Epha til Hrwtsins/ til Mat offursins/ eñ til Lambaña so mÿked sem hñ Gaupnar yfer/ z einu Hin Oleū til eins Epha.
8 Og nær ed Hofdingeñ geingr jñ þangad/ þa skal hñ ganga j giegnū Loptthwsed Portsins/ z ganga so þañ sama veg wt aptur. 9 Eñ Folked j Landenu sem kiemur þ DROTTIñ/ a þeim stærstu Hatijdū/ ad tilbidia/ z geingr jñ ad Portenu j mote Nordrenu/ þa skal þ ganga wt aptur vm þad Ported moot Sudrenu. Og huorier sem jñ ganga vm þ Ported mot Sudrenu/ þa skulu þeir wtganga vm þ Ported mot Nordrenu. Og þeir skulu ecke wt aptur ganga vm þad sama Ported sem þeir eru jñgeingner/ helldur skulu þeir ganga riett fram/ z so wt. 10 Eñ Hofdingeñ skal ganga bæde jñ z wt med þeim.
11 Eñ a Helgū Dogunum z þeim stærstu Hatijdum/ skal offrast til Mataroffursins/ til eins Vxa/ eitt Epha/ z til Hrwtsins eitt Epha/ z til Lambaña/ epter þui sem hans Hond megnar/ z eitt Hin Oleum til eins Epha.
12 Eñ nær ed Hofdingeñ vill giora DROTTne eitt viliuglegt Breñeoffur/ edur Packlætis Offur/ so skal vpplwkast fyrer hm̄ Ported mot Austrenu/ ad hñ meige so offra sijnu Breñeoffre/ z Packlætis offre/ lijka sem hñ er añars vanr ad offra a Sabbaths Dogū/ z nær ed hañ geingur wt aptur/ þa skal Ported lwkast aptur epter hm̄.
13 Og daglegana skal hñ giora DROTTne eitt Breñeoffur/ sem er/ eitt Aars gamallt Lamb Lastalaust/ þui skal hñ offra huorn Morgun. 14 Og hñ skal Huorn Morgun leggia þar vppa eirn siettung af einu Epha/ til Mataroffurs/ z eirn þridiung af einu Hin Oleum til ad vokua med Hueitemioled/ DROTTne til eins Mataroffurs/ þad skal vera eirn æfenlegur Riettur/ vm þ hid Daglega offred. 15 Og so skulu þr huorn Morgū offra Lambenu/ med Mataroffrenu z Oleum/ til eins daglegs Breñeoffurs.
16 So seiger DROTTIñ DROTTIñ/ Nær eirn Hofdinge giefur einhuorium af sijnum Sonum eina Giafu/ af siñe Arfleifd/ þeirre hiñe somu skulu hñs Syner Vijhallda/ og ad Erfdum eignast. 17 Eñ giefe hñ nockrum af sijnū Sueinum/ eitthuad af siñe Arfleifd/ þad skulu þeir eignast til Frelsunar Aarsins/ z þa skal þ falla til Hofdingians aptr/ þuiad hans Arfleifd skal alleinasta erfast af hañs Sonū. 18 Og Hofdingeñ skal ecke neitt hafa fra Folkenu/ af þeirra Arfleifd/ z ecke ad dryfa þa af þeirra eigeñ Gotze. Helldur skal hñ læta sitt eiged Gotz sijnum Bornum sialfs/ til Erfdar falla/ so þad eingeñ af mijnu Folke skule j burt dreifast af siñe Eign.

19 OG hañ leidde mig vnder Jñgangeñ hia Hlideñe a Portenu j mot Nordrenu/ til Helgedomsins Herbergis/ s̄ Kieñemonnonū til heyrde/ z sia þu/ ad þar var eitt Rwm j eirnre Hyrninguñe mot Vestrenu. 20 Og hñ sagde til mijn/ Þetta er sa Stadureñ/ þar ed Prestarner skulu sioda Saka offred/ z Syndaoffrid/ z baka Mataroffred/ so ad þeir þurfe ecke adbera þad wt vm hiñ ysta Forgardeñ/ til ad helga Folked.
21 Þar epter a leidde hañ mig wt til hins ysta Forgardsins/ z bad mig ad ganga j þau fiogr Horneñ a Forgardenū/ Og sia þu/ ad þar voru j huoriū af þm̄ fiorū Hornū adr⁹ sma Forgardar/ til ad veysa Reykelsenu j. 22 Fiorutijge alna lang⁹/ z Þriatijgu Alna breid⁹/ all⁹ fior⁹ med einū skamte. 23 Og þar gieck eirn lijtell Mwr vtan vm kring/ huorn eirn af þm̄ fioorū/ Þar voru z giordar Elldsstoor/ nedan til vpp vid Mwreñ. 24 Og hñ sagde til mijn/ þetta er þ Matgiordar hwsed/ j huoriu Þienararner Hwssens skulu siooda þ s̄ Folked offrar.

XLVII

OG hañ leidde mig jñ aptur ad Dyrum Musteresins/ Og sia þu/ ad þar flaut eitt Vatn/ wt vnder Þroskelldenū Musteresins/ moot Austrenu/ þuiad Dyrnar Musteresins horfdu z eirnen a mote Austrenu. Og Vatned rañ a þa Hægre Hlidena hia Musterenu/ hia Alltarenu mot Sudrenu. 2 Og hañ leidde mig vt ad Portenu mot Nordrenu/ j fra þui ysta Portenu mot Austrenu/ og sia þu/ ad þar spratt Vatn wt af hiñe Hægre Hlideñe.
3 Og Madureñ gieck vt mote Austrenu/ z hafde eirn Mælestreing j Hendeñe/ z hañ mællte Þusund Alner/ z leidde mig yf⁹ Vatned/ þangad til ad þ tok mier j Okla. 4 Og hñ mællte eñ einusiñe Þusund Alner/ z leidde mig j giegnum Vatned/ þangad til þ tok mier j Knie.

Og hn̄ mælltte eñ einu ſiñe Þuſund Alner/⁊ liet mig ganga j giegnū ꝥ/þar til ad ꝥ tok mier vppa Lendar. 5 Þa mællte hañ eñ Þuſund Alner/⁊ þa vard ꝥ ſo diupt/ad eg grynte ecke lei ngur/þuiad vatned var ſo diwpt/ad þar mætte ſynda yþer vm/⁊ eg kuñe eige ad na til Botn ſins. 6 Og hn̄ ſagde til myn̄/þu Mañſins ſon/þetta heþur þu nu ſied.

Og hañ leidde mig aptur til Baka til Lækiarbackans. 7 Og ſia þu/ ad þar ſtodu næſta morg Trie hia Strøndeñe beggia meigeñ. 8 Og hn̄ ſagde til myn̄/ꝥ Vatned ſem reñr wt hiedañ mote Auſtrenu/ꝥ ſkal reña j giegnum Sliettlended / wt j Siafarhafed/ ⁊ j fra þui eina Siafarhafenu j ꝥ añad. Og nær ed ꝥ kiemur wt j Hafed/ þa ſkal ꝥ ſama Vatn vera Heilſuſamlegt. 9 Ja/allt ꝥ ſ̄ þar lifer j ⁊ hrærer ſig/þangad ſ̄ ed þeſſer Vatsſtraumarner þeir koma/ꝥ ſkal liþa/ ⁊ ſkal haþa miøg marga Fiſka/ ⁊ aller ſkulu þeir lifa ⁊ heilſuſam leger verda/huar ed þeſſe Vatzſtraumur hañ kiemur.

10 Og Fiſkararner ſku ſtanda vid þañ eñ ſama/j þra Engeddi ⁊ jn̄ til EnEglaim/þa ſku lu þeir wtbreida Fiſkaneteñ. Þuiad þar ſkulu vera miøg marger Fiſkar/lyka ſem j þui mik la Siafarhafenu. 11 Eñ Sykeñ ⁊ Pytterner þʳ hia/þeir munu ecke heilnæmer vera/hell dur vera Sallter.

12 Og hia Strøndeñe vid ſama Straum beggiameigeñ/ſkulu vaxa allrahanda Frioſamleg Alldintrie/⁊ þra Lauþblød ſkulu ecke viſna/ og þeirra Alldin ſkulu ecke rotna/⁊ huørn Ma nud ſkulu þau bera nyañ Avøgſt/þuiad þra Vatn reñur wt af Helgedomenum/þra Avøg ſtur ſkal duga til Matar/⁊ þeirra Lauþblød til Lækninga.

13 SO ſeiger DROTtiñ DROttiñ/Þeſſe eru þau Landamerkeñ/epter hūiū þier ſkud wtſkipta Landenu/a millū þra tolf Kynkuñſlaña Jſraels/þuiad tuø Hlutſkipteñ he yra Joſephs Ættlegg til. 14 Og þr ſkulu ſkipta þui jafnt wt einū ſ̄ ødrū/þt eg hefe vpphafed myna Hønd/ſo ꝥ eg vil giefa ydar Forfedrū/⁊ ſo ydur Landed til Arfleiþdar.

15 Þeſſe eru nu Endemørkeñ Lād ſins mote Nordrenu/j fra þui mikla Siafarhaþenu/j fra Hethlon jn̄ til Zedad ſ̄ er. 16 Hemath/Berotha/Sibraim ſ̄ nær til ſamās vid Damaſco/⁊ Hemath/⁊ HazarTichon/ſ̄ liggr vid Haueran. 17 Þad ſkulu ſa Landamerkeñ fra Hafenu jn̄ til HazarEnon/ ⁊ Damaſcus ⁊ Hemath ſkal vera Landsendiñ mote Nordrenu.

18 Eñ Landamerkeñ mot Auſtrenu/ſkulud þier mæla millū Haueran ⁊ Damaſco/⁊ millū Gilead/⁊ millum Landſins Jſraels vid Jordan/ jn̄ til Siafarhaþſins mote Auſtrenu. Þad ſkulu vera Landamerkeñ mote Auſtrenu.

19 Eñ Landamerkeñ mote Sudrenu/eru j fra Thamar/jn̄ til Þrætuvatſſens j Cades/⁊ mo te Vatzfallenu/til hins mikla Haþſins. Þad ſkulu vera Landamerkeñ mote Sudrenu.

20 Og Landamerkeñ mote Veſtrenu/ eru j fra þui enu mikla Hafenu/beinleidis jn̄ til He math. Þad ſkulu vera Landamerkeñ mote Veſtrenu.

21 So ſkulud þier nu wtſkipta Landenu a mzal Kynkuñſlaña Jſraels. 22 Og nær ed þier ka ſted Hlutfallenu/ til ad wtſkipta Landenu a medal ydar/ ſo ſkulu þeir hallda þa hina Fram ande ſem bwa hia ydur / ⁊ ala þar Børn hia ydur/lyka ſem Jñbyggiarana Landſins a mz al Jſraels Barna/⁊ þeir ſkulu eirneñ hafa ſyna Hlutdeilld j Landenu/huør ſem eirn a med al þeſſ Slecktis ſem hañ byr hia/ſeiger DROTTiñ DROTTiñ.

XLVIII

NEſſe eru Nøfneñ Kynkuñſlaña j fra Nordr ætteñe/fra Hethlon mote He math/⁊ HazarEnon/⁊ fra Damaſco moot Hemath. 2 Þad ſkal Dan ha þa j ſitt Hlutſkipte/ j fra Auſtrenu jn̄ til Veſturſins.

3 Aſſer ſkal hafa j ſitt Hlutſkipte/hid næſta hia Dan/j þra Auſtrenu til Veſturſins.

4 Nephthali ſkal hafa ſitt Hlutſkipte næſt hia Aſſer/j fra Auſtrenu jn̄ til Veſturſins.
5 Manaſſe ſkal hafa ſitt Hlutſkipte hia Nephthali/j fra Auſtrenu/jn̄ til Veſturſins.
6 Ephraim ſkal hafa ſitt Hlutſkipte næſt hia Manaſſe/j fra Auſtrenu jn̄ til Veſturſins.
7 Ruben ſkal hafa ſitt Hlutſkipte næſt hia Ephraim/j fra Auſtrenu jn̄ til Veſturſins.
Juda ſkal haþa ſitt Hlutſkipte næſt hia Ruben/j fra Auſtrenu jn̄ til Veſturſins.
8 ENn þier ſkulud fra ſkilia eirn Hluta næſt hia Juda/fra Auſtrenu jn̄ til Veſturſins/ ſ̄ vera ſk ſim̄ ⁊ tuttugu Þuſūder Mæleſkopt ad breidd ⁊ Leingd/ein Deilldeñ af þui Hlutſkip

Hlutſkiptenu/ſem tekur j ꝼra Auſtrenu in̄ til Veſturſins/þar in̄e ſkal Helgedomuren̄ ſtãda.
9 Og þuꝛ wt af ſkulud þier fraſkilia DROTTne eina Hlutdeilld/ fim̄ ⁊ tuttugu Þuſunder Mæleſkopt ad leingd/⁊ tiju Þuſunder Mæleſkopt ad breidd. 10 Og ſu Heilaga Hlutdeilld ſkal heyra Preſtunum til/ſ er fim̄ ⁊ tuttugu Þuſund Mæleſkopt ad leingd mote Nordrenu/ ⁊ mote Sudrenu/ ⁊ tiju Þuſunder ad breidd/mote Auſtrenu ⁊ Veſtrenu. Og Helgedomuren̄ DROTTins ſkal ſtanda þar midt in̄an j. 11 Þad ſkal helgad vera til Preſtan̄a/ſ eru aꝼ Zadochs Børnū/ huørier ad hielldu mijnar Sidueniur/ ⁊ eru ei aꝼ fallner med Iſraels Bornum/ſo ſm̄ þ Leuitarner eru af fallner. 12 Og þeſſe fraſkilda hlutdeillden̄ ſkal vera þeirra eign aꝼ Landenu/j huøriu þ hid allra helgaſta er/ hia Leuitan̄a Landamerkium.
13 En̄ Leuitarner ſkulu haꝼa j hia Preſtan̄a Landamerkiū/fim̄ ⁊ tuttugu Þuſunder Mæleſkopt ad Leingd/ ⁊ tiju Þuſunder ad breidd/lijka ſem hiner adrer. Þuiad øll Leingden̄ ſkal haꝼa fim̄ ⁊ tuttugu Þuſunder Mæleſkopt/⁊ breidden̄ tiju Þuſund Mæleſkøpt. 14 Og þeir ſkulu ei neitt ſelia þar af/edur j burt fa/ ſo ad ecke neitt ſkule j burt fargaſt/ af hinum ꝼyrſta Landſins Avegſte/þuiad þ er DROTTne helgad.
15 En̄ þau fim̄ þuſund Mæleſkopt ſm̄ epter eru orden̄ a breiddena/a mots vid þau fim̄ ⁊ tuttugu Þuſund Mæleſkøpt a leingdena/ þau ſkulu til Stadarins Ohelg vera / til ad bwa þar in̄e/⁊ ſo til Forſtadan̄a/⁊ Staduren̄ ſkal ſtanda þar midt in̄an j. 16 Og þ ſkal vera hans ſkamtr/ Fiorar Þuſunder ⁊ fim̄ hūdrud Mæleſkøpt mot Nordrenu ⁊ Sudrenu. J ſama mata a mote Auſtrenu ⁊ Veſtrenu / eirnen̄ fioorar Þuſunder ⁊ fim̄ Hūdrud.
17 En̄ Forſtaduren̄ ſkal haꝼa tuø hūdrud ⁊ fimtijge Mæleſkøpt mote Nordrenu/ ⁊ mote Sudrenu/ſo eirnen̄ lijka/tuø Hundrud ⁊ fimtijgu Mæleſkopt j mote Auſtrenu ⁊ Veſtrenu.
18 En̄ þ epter er orded af þeirre ſømu leingden̄e/hia þui hinu ꝼraſkilda ⁊ helgada/ſem eru tiju Þuſund Mæleſkøpt mote Auſtrenu/ ⁊ mote Veſtrenu/þ ſkal heyra til þra Vpphelldis ſem þiona j Stadnum. 19 Og þr ſ arꝼuida eiga j Stadnum / ſkulu vera af øllu Iſraels Sleckte. 20 So ad ſu giøruøll Aꝼdeilingen̄/ſ hefur fim̄ ⁊ tuttugu Þuſund Mæleſkøpt/og er Ferkontud/hun ſkal vera ein Heiløg Afdeyling/til Stadarens Eigendoms.
21 En̄ huad ſem þar er en̄ nu epter/beggiameigen̄ hia þre adſkildre heilagre Hlutdeillden̄e ⁊ hia Stadarins Hlutdeilld/ſ er fim̄ ⁊ tuttugu Þuſunder Mæleſkøpt mot Auſtrenu/⁊ moote Veſtrenu/þ ſkal allt ſaman̄ vera Høfdingians. En̄ ſu adſkilda Heilaga Hlutdeillden̄/⁊ Muſtereſins Helgedomur/ſk vera þar midt in̄an j. 22 En̄ huad ſ þar a mille liggr/a millū Hlutſkipteſins Leuitan̄a/⁊ a millū Stadarins Hlutſkiptis/⁊ a millū Landamerkian̄a Juda/ ⁊ BenJamins Landamerkia/þ ſkal vera Høꝼdingians. 23 Þar epter ſkulu vera hinar adrar Kynkuijſlernar/BenJamin ſkal hafa ſitt Hlutſkipte fra Auſtrenu/in̄ til Veſturſins. 24 En̄ Simeon ſkal haꝼa ſitt Hlutſkipte næſt BenJamins Landamerkium/ fra Auſtrenu in̄ til Veſturſins. 25 Iſaſchar ſkal hafa ſitt Hlutſkipte hia Simeons Landamerkiū/fra Auſtrenu in̄ til Veſturſins. 26 Sabulon ſkal haꝼa ſitt Hlutſkipte hia Iſaſchars Landamerkiū/ fra Auſtrenu in̄ til Veſturſins. 27 Gad ſkal haꝼa ſitt Hlutſkipte hia Sabulons Landamerkium/ꝼra Auſtrenu in̄ til Veſturſins. 28 En̄ næſt Gad er Landamerked mot Sudrenu/fra Thamar/in̄ til Þrætu Vatnſins j Cades/⁊ j mote Vatsꝼallenu hia þui mykla Haꝼenu. 29 So ſkal Landed wtſkiptaſt til Arfleyꝼdar a medal Iſraels Kynkuijſla/⁊ þ ſkal vera þeirra Arfleifd/ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄. 30 Og Staduren̄ ſkal vera ſo vijdur/fiorar Þuſunder/ ⁊ fim̄ hundrud Mæleſkøpt mote Nordrenu. 31 Og Portin̄ Stadarins ſkulu kallaſt epter Nøfnū Iſraels Kynkuijſla/þriu Porten̄ a mot Nordrenu/hid fyrſta Ported er Rubens hid an̄ad Juda/ hid þridia Leui. 32 Og ſo j mote Auſtrenu fiorar Þuſunder/⁊ fim̄ Hūdrud Mæleſkøpt/⁊ þriu Porten̄/ſ er hid ꝼyrſta Ported Joſephs/hid an̄ad BenJamins/hid þridia Dans. 33 Mot Sudrenu eirnen̄ lijka fiorar Þuſūder ⁊ fim̄ hūdrud Mæleſkopt/ ⁊ þriu Porten̄/hid Fyrſta Port Simeons/ hid an̄ad Iſaſchars/hid þridia Sabulons. 34 Og lijka ſo mote Veſtrenu fiorar Þuſunder/⁊ fim̄ Hundrud Mæleſkøpt/⁊ þriu Porten̄/þ eina Ported Gads/hid an̄ad Aſſers/hid þridia Nephthali. 35 So ſkal þad hafa atian þuſunder Mæle ſkøpt allt vm kring/ ⁊ þa ſkal Staduren̄ kallaſt/hier er DROTTEN

Ending Prophetans
Ezechielis

Formale yfer Propheta͞n
Daniel.

HUppa þad ad þeir Olærdu/og þeir ſ͞e Sagnabækurnar ecke vita/nie kunna ſialꝼer ad leſa/mættu med nøckru mote ſkilia þeſſa Book/S. Danielis/þa vil eg m̄ ꝥſ um ꝼormæla/eina litla vnderuyſan ꝼra͞m ſetia.

Daniel er kome͞n til Babylon j tyd Joachims Kongs.

J ꝼyrſtu/huørne͞n Daniel er til Babylon kome͞n/nøckrum ærum ꝼyrer Foreydſlu Jeruſalems Borgar/a Døgum Joachims/huørn Nabuchodonoſor ꝼangade z ꝼiøtrade/og villde haꝼa ꝼlutt h͞n til Babylon/e͞n vard þo þeſſ ſi͞nis/ad h͞n liet h͞n epter verda/ E͞nn ꝼlutte a burt med ſier hina beſtu Me͞n(a medal huørra Daniel var) og ſo Kiere͞n wr Muſterenu. vm þetta allt ꝼinſt ſkriꝼad j a͞nare Book Konga͞na 24. Cap. Og j Chronicu Bookene 37. Cap.

I
S. Danielis Fra͞mꝼerde.

J Hinum ꝼyrſta Cap. verdur hier j ꝼyrſtu ꝼra͞mſett eitt merkelegt Dæme/vm Liꝼnad og Fra͞mꝼerde Danielis/huørſu heilaglega z Gudrækelega h͞n heꝼr liꝼad/z huad ſtøduga z ſterka Trw til Guds ad h͞n haꝼt heꝼur/a medal ſlykra Ogudlegra Heidingia/jaꝼnꝼramt þeim mørgu hrædelegum Hneyxlonum/ ſem hann heꝼur j Babylon hlotid Daglega ad ſia z heyra. Og heꝼur þo ſtadꝼaſtur ſtaded z ſtøduglega / og allt þetta ſigrad z yꝼerun͞ed j ſynu Hiarta. Þar ꝼyrer epter ꝼylger jaꝼn ſnart/huørſu hæleitar Gaꝼur Gud gaꝼ h͞m/ꝼyrſt andlega/prydande ha͞n med Vyſdome z Skilninge ꝼra͞m yꝼer alla Me͞n/Þar næſt Lykamlega/ſetiande ha͞n til hinna meſtu Metorda/og verkade ꝼyrer h͞n mikel Daſemdar verk og Stoormerke/huar med ha͞n ævyſar øll͞u oſſ huørn͞n ha͞n elſke/og huad mikels ha͞n virde þa alla ſem ha͞n ottaſt/z hønum treyſta/ Leider oſſ og lockar ſo med ſlyku Dæme/hid Godma͞nlegaſta/til Guds Otta z Trware͞nar.

Guds Gaꝼur Daniel gieꝼnar.

II
Daniel verdr til Heidurs haꝼi͞n

J Hinum ødr͞u Cap. vppbyriaſt Vegſemdar Tigne͞n Danielis/ huad ed ſkiede aꝼ Kongſins Draume/huorn Daniel aꝼ Guddomlegre openberan/ꝼi͞nur aptur z wtþyder h͞n. Fyrer ꝥta tileꝼne verdur h͞n eirn Høꝼdingi yꝼir ollu Babylons Rijki/Eirn Byſkup og Høꝼuds madur yꝼir ollum Vijſenda mo͞num og Spekingum/ Huad ſkied er til Huggunar Gydinga lyd/ſo ad ꝥr j ſi͞ni wtlegd/ecke ſkylldu ꝼalla j Oruinlan nie Oþolinmædi/ſo ſ͞e heꝼdi Gud kaſtad þ͞m ꝼra ſier/ og ſijn Fyterheit wt aꝼ Chriſto j burt tekid. Þar ꝼyrer lætur Gud eirn Herteki͞n Gyding/ſtiorna ſo megtugu Kongsrijki/Og ei veittiſt ſa Heidur nei͞nu Babyloniſkum Ma͞ni/ Og þad er a ad ſiaa/ad h͞n haꝼe vered til þeſſ eins ꝼangadur og j burt ꝼluttur/ad h͞n ſkyllde vera ſo megtugr Herra z Høꝼdinge/jaꝼnuel yꝼer þeim ſem h͞n høꝼdu j burt ꝼært z hertekid. So Daſamliga breytir Gud vid ſyna Vtualda/og veiter þ͞m myklu meira e͞n nøckur ku͞ne ad Oſka.

Fiøgr Einualds Ko͞garyke a Jordu.

E͞Nn ſa Draumur wt aꝼ Likneſkenu er j Texta͞nu aꝼ Daniele ſialꝼum lioſlega wtþyddur / vm þau ꝼiøgur Einualldſ Kongs ryke͞n/aꝼ huørium hid ꝼyrſta var þeirra Aſſyrioru͞ og Babyloniorum. Þad a͞nad ꝥra Medorum og Perkia/þad þridia Alexandri hins mikla og Gryckia/þad ꝼiorda er Romuerſka Ryke.

J þeſſare wtþydingu z Meiningu er allr Heimure͞n ſamhlioda/ Giørningarner og Sagna bækurnar ſanna þetta noglega/E͞nn h͞n talar meſt og leingſt vm ꝥ Romuerſka ryked/þar ꝼ ſkulu͞ vier vandlega tilhlyda.

Romuerſka Ryke.

J Nidurlægenu/þa ed Jarnleggerner taka ad ſkiptaſt j ſundur j Tærnar/þar ſeiger h͞n ꝼyrer þria hlute/ wt aꝼ þui Romuerſka Rykenu: Hi͞n ꝼyrſte er ſa/ad Tærnar eru adſkildar edur ſundurlauſar/e͞n haꝼa þo ꝥra Vppruna aꝼ Jarnꝼætenum/ſo ſem a Lykama Ma͞nſins eru ſundurlauſar Tærnar/e͞n eru þo aꝼ Fæte͞nu͞ vaxnar/z heyra til Fæte͞nu͞. So vard þad Romuerſka Ryked j ſundurlauſt/þa Hiſpania/Fra͞ckland/z Eingland kom ꝼra þui/og ꝼleire øn͞ur Kongaryke/Samt er þad hier þo wt aꝼ vaxed/z ſo ſem øn͞ur plantan/ nidur plantad/og ꝼlutt (ſo ſem þeir ſeigia) tranſlatum j ꝼra þeim Griſku til ꝥrar Þyſku þiodar/ſo ad þad heꝼur e͞n nu Art og Natturu Jarnſins/ þuiad þad heꝼur e͞n nu ſijna Rijkisſtiornarme͞n og Rædherra/ Løgmæl z Lagariett/ſo ſem j ꝼyrre tijde͞ne. Þar ꝼyrer ſeiger ha͞n hier/þo ad þad ſie ſundurlauſt Rijke/ þa heꝼur þad þo Root/Plantan edur Legg Jarnſins.

I
Romanum jmperium translatum a Græcis ad Germanos.

2

Þad a͞nad er þetta/ad ſlykar adſkilianlegar Tær ſieu olijkar/ſumar aꝼ Jarne/ſumar aꝼ Leire/ꝥ wtþydir h͞n ſialꝼur/ad ꝥ mune vera eitt ſundurlauſt Rijke/ſtundum ſtyrkuara/ſtundum veykara. Þetta heꝼur ſo ſkied Þuiad ꝥ Romuerſka Rijkid heꝼur optſi͞nis haꝼt Agiæta Keyſara/ſem var Karlamagnus z þeir þrijr Ottones/og þeirra lijkar/ſ͞e oyꝼerui͞nanlegir voru/Þar a moti heꝼur ꝥ og ſtundum veyka z Ogiæꝼuſama Keyſara haꝼt/huørier optſi͞nis voru yꝼirvn͞er z ſigradir.

Þetta allt ſaman er þui ſo ſagt/ad vier ſkulum vita/ad ꝥta Romuerſka Rijkid ſkal vera þad ſijdaſta/og einge͞n mun ꝼaa þad ꝼoreydt og nidurbrotid/vtan Chriſtur ſialꝼur m̄ ſijnu Rijki/Þar ꝼyrir/þo ad ſo ſie ad marger Kongar haꝼi ſig vpp reyſt j moti þ͞m Þyduerſka Keyſaradomin͞u/z þo ad Tyrke͞n beriest Odliga h͞m j moti/ z haꝼi (ka͞n vera) nøckrar Oruſtur vn͞id/edur ku͞ni ad vi͞na/þa ſkal h͞n þo ſamt ꝥſſa Jarnroot z Plantan/ecke yꝼirui͞na nie vppræta/Þetta Rijki mun vara allt til hins ſijdaſta Dags/huørſu veykt ſ͞m þad er. Þui Daniel lygur eigi/ og Rauni͞n heꝼur allt hingad til/hier vm Vitni gieꝼid/ bædi vm þa Romuerſku Pauа/og ſo ønnur Kongaryki͞n.

Romuerſka Ryke ſkal vera þad ſydaſta.

3

Þad þridia er ꝥta/ad ꝥſſar ſundurlauſar ojaꝼnar Tær/ſie þuilykaſt ſ͞m ſamblandadar/z ſo ſ͞m huør vid adra ſamteingd. Þad wtþydir Daniel ſialꝼur ſo/ Ad ꝥta Rijki mun verda ſo veykt Rijki/ ad þad mun m̄ Vinattugiørdu͞ z Mægdu͞ hier og þar j hia hinum og ødrum Konungum ad ſier hnyſſa z ſier ſtyrks leita/e͞n þad mun þo ecki hialpa nie tryggiligt verda. Og mun ſo alleinaſta/ꝼyrir Guds Fyrirhyggiu haꝼa Styrk og Sigur/þegar æliggur.

Fialled aꝼ huøriu Steirne͞n var ſliteͫn.

E͞Nn ꝥ Fialled/aꝼ huøriu Steirne͞n vard aꝼſlite͞n æn Ma͞nlegra Handa/ꝥ wtþyda ſumer/aꝼ þeirre Heiløgu Jomꝼru Mariu/aꝼ huorre Chriſtur er ꝼæddur/ꝼ vtan Mans tiluerkan/huør wtþyding ad ecke er Ochriſtileg/ E͞n þetta Fiall ma z eirne͞n vel merkia Giøruallt Gydinga Ryke z Foolk / aꝼ huørium Chriſtur er kome͞n/huørra Holld z Blod h͞n er/e͞n er nu ꝼra þ͞m j burt ſlite͞n/og kome͞n a medal Heide͞na þioda/z er ſo ordenn z mun blijꝼa eirn DROTTi͞n z Herra alls Heimſins/vm øll þeſſe ꝼiøgur Kongaryke.

III
Þrijr Me͞n aꝼ Gloanda Oꝼne ꝼrelſader/þeim Hertekn͞u Gydingu͞ til huggunar:

J Hinum þridia Cap. ſkriꝼar h͞n e͞n vm a͞nad harla ſtort Daſemdarverk Trware͞nar/Sem er/ad þeir þrijr Me͞n/ꝼrelſaſt aꝼ bre͞nande Ellds Oꝼne/ huar aꝼ Kongure͞n kiemur til ſlykrar Guds Vidurkie͞ningar/ ad ha͞n med ſynu Ryke/pryſar z vegſamar Gud vm allt ſitt Kongsryke. Huad z ſo eirne͞n ſkied er/þeim Hertekn͞u Gydingum til huggunar/ huørier æſamt med ꝥra Gude/ ølldungis ꝼorſmæder og Fyrerlitner voru j Babylon/a medal Vykinga͞na og Skwrgoda͞na. E͞n hier verdur þeirra Gud hæleitlega pryſadur/ꝼra͞m yꝼer alla

adra

ædra Gude/So ad þeir skule þui stadꝼastlega trwa/ad hn̄ bæde giete og so vilie hialpa þeim/a sijnum tijma/ En̄ þess a mille þa skulu þeir hallda ꝛ hugga sig vid slijk hn̄s Dasemdar Vndur og Stoormerke.

I Hinum-ꝼiorda Cap. stendur eitt merkelegt Epterdæme Gudlegrar Reide/j giegn þm̄ grimu Valldsstiornar Mønum ꝛ Vijkingū. Þuiad þar verdur sa hin̄ mykle og Mattuge Kongꝛ suiptꝛ sijnū Skilninge ꝛ verdur so Vitlaus og Olmur/ad Men̄ verda ad binda hn̄ sem an̄an̄ Olman̄ Hund med Vidium/ꝛ sleppa hn̄ wt/ þuiad Men̄ gætu hn̄ ei hia Mønum lided. Nu þiker oss þra lyels vert/a medan þ stendur j Bokeñe. En̄ heꝼdum vier vered þar j hia/og sied þar vppa / þa heꝼdum vier sied eirn hrædelegan̄ og Ognarsamlegan̄ Guds Dom/So ad sierhuør Madur hn̄ heꝼde mætt aꝼ Hiarta aumka sig yꝼer alla Valldsmen̄ og Vijkinga/ad so þungur heꝼndardomur hanger yꝼer þeim/þar sem þr misbreyta sijnu Magtaruellde. Slijkt er og eirnen̄ j þan̄ tijma skied til huggunar þeim wtlægu herteknu Gydingum/so ꝛ nu/ꝛ jaꝼnan̄ hier epter/øllum þeim til huggunar sem oriett lijda/ꝛ aꝼ þm̄ Ranglætu verda oꝼsokter/So ad þeir siae þ / ad Gud giete ꝛ vilie heꝼna vor a vorum Ouinū/þyngra ꝛ ꝼrekara en̄ vier oskum. So sem sa 58. Psalm. seiger. Sa hin̄ Riettlate mun mꝫ Glede sia Heꝼndena/ ꝛ bada Fætur sijnar j Blode þess Ranglæta. Þar ꝼyrer eigum vier slijka Vijkinga ei ad eins med Þolenmæde ad vmbera/helldur ꝛ so eirnen̄ aumka oss yꝼer þa/vegna þess Heꝼndardoms sem þm̄ yꝼer hoꝼde hanger/og bidia Gud aꝼ Hiarta ꝼyrer þm̄/lijka sem sa Gode Daniel han̄ giører/hn̄ angrar þad/ad yꝼer Kongen̄(huør ed hn̄ hiellt þo Hertekeñ og hans Fødurland heꝼde ꝼoreydt) skyllde slijk Hørmung ganga/ og Oskar hans helldur hans Ouinum.

HJer aptur a mote/ er þetta øllum goodū Herrum ꝛ Høꝼdingium ein huggunarsamleg ꝛ ꝼøgur lijking/ ad Gud DROTTin̄ lijker þeñan̄ Ogudlega Kong vid eitt ꝼagurt Trie/huørt ed ꝼæder ꝛ nærer øll Kuikende/ og hlyꝼer þeim vnder sijnum Greinum og sijnum Skugga. Med huørre Fyrermyndan Gud hn̄ auglysar/ad hn̄ ꝼyrer Yꝼeruallds stiettena giefe Frid ꝛ Spekt/Hlijꝼd ꝛ hialp/ Biørg ꝛ næring/ og øllu þessu stundlegu Lijꝼe vid Magt hallde. Og ad hønum þocknest þad nuøg vel/þegar eirn Høꝼdinge edr Valldsmadur stendur truleg a j þessare sin̄e Stiett/Þuiad han̄ kallar þ ꝼagra Aꝼøgstu/ꝼagrar Greiner/ ꝼøgur Lauꝼblød/þ er ad skilia/ Þad eru kostuleg/Dyrmæt good Verk. Med þui þa/ad Gude eru þau so þægeleg/ad hn̄ so prydelega wtmaalar/prysar ꝛ pryder þau/Þa skylldu Herrarner med Lyst ꝛ elsku ꝼramꝼylgia sijnu Embætte/ huørsu Eruidis samt og toruellt sem þ verda vill. So eigum vier ꝛ ecke ad ackta Hreckuijsse Valldsmañaña/helldur huxa huørsu kostulegt ꝛ nytsamlegt Embætte þr haꝼa aꝼ Gude/oss til gagns og gooda sett og skyckad.

I Fimta Cap. kiemur ꝼram̄ eitt an̄ad Epterdæmi j giegn þm̄ Ranglætis vijkingum. Þuiad þ hid ꝼyrra Epterdæmed er nockud so lijdanligt/aꝼ þui sa Kongꝛ leid Hyrtingena/ꝛ snerest til Guds med san̄re Jdran/Lytelæte og vidurkieñing/so ad hn̄ er eꝼunarlaust aꝼ einum Vijkingi/ ordin̄ eirn San̄heilagꝛ Høꝼdinge. En̄ hier verdur sa ꝼorherte Jdrunarlause Vijkingur/verande Athugalaus og galdur j sinne Hreckuijsse/reꝼstr vægdarlaust/so ad hn̄ misser j einu Aund og Lijkama/Lønd og Lydi/huad eꝼunarlaust øllum þuilijkum Ranglætis Vijkingum er til Skielꝼingar skriꝼad.

I Siøtta Cap. er eitt lystilegt ꝛ ꝼagurt Epterdæme eins gods ægiæts Kongs/huør ed elskade Daniel/ þss hlaut Daniel ad giallda aꝼ hinum ødrum Stooreboꝛkum j Kongsins Garde/ þeir syna hønum eitt Hooꝼgardsstycke/ so ad hn̄ verdur vm sijder kastadur j Leona Grøꝼena. Hier haꝼa þeir Aumu Hertekuu Gydingar enn ad nyu hryggner orded. En̄ Gud audsyner hier en̄ sijna Nalægd/ hid huggunarsamlegasta/ꝛ snyr vm Hiolenu so ꝼijnlega/ad Danielis Ouiner vrdu sialꝼer vpp ad eta þ þeir høꝼdu hm̄ Matbwed/ so sem þ seigest j hinum 7. Psalme. Sia þu/han̄ heꝼur jllt j sin̄e/ hn̄ geingur med Ogiæꝼuna/en̄ hn̄ mun ꝼæda Lygena. Han̄ heꝼur Gryꝼiuna wtgraꝼed ꝛ wtꝼært/og er ꝼallen̄ j þa Grøꝼ sem hn̄ giørde. Hans Olucka mun koma hm̄ j Koll/og hans Ranglæte j hans Huirꝼel.

So er nu Lyꝼerne Daniels eckert an̄ad en̄ eirn skiær ꝛ klaar Speigell/j huørium vier siaum Trwareñar Baráttu/og heñar Sigurvinning/ꝼyrer Guds Naad/j giegn øllum Diøꝼlum og jllum Mønnū/so ꝛ heñar Aꝼøgstu og Nytsemder/sem hun ꝼyrer Þolenmæde og Krossen̄ verkar/bæde ꝼyrer Gude og Mønum.

I Siounda Cap. taka til þær Sionernar og Spadomarner wt aꝼ þeim epterkomande Kongarijkium/sierdeilis wt aꝼ Rijkenu Christi/huors eins vegna alleina allar þessar Sioner skied haꝼa. Og er j ꝼyrstu merkianda/ad þau ꝼiøgur Einuallds Kongarijken̄/sem hn̄ hier ꝼyrr j ødrum Cap. synde j þre myklu Liknesk iu/ þau enu somu lijtur hn̄ hier ad nyu j an̄are Mynd/einkū ꝼiogra Dyra/hellst vegna þess ꝼiorda Dyrsins/ sem er/þess Romuerska Rijkesins/wt aꝼ huoriu han̄ seirna meir vill ꝼleira seigia/ Þuiad vnder þui sama Romuerska Rijke/ættu ad skie þeir allra stæstu tilburder/sem eru þesser/Hingadkoman̄ Christi/Man̄kynsins Endurlausn/og Ender Veralldaren̄ar.

So er nu þ ꝼyrsta Dyred/Kongsrijked j Assyria og Babylon/þ er Leonin̄an̄/haꝼande tuo Arnaruængena/þuiad þetta Rijked var þ Agiætasta ꝛ besta/ ꝛ (so sem ædur var sagt) eitt Gyllene Rijke hia hinum ødrum, Tueir Vænger/eru tueir hluter Rijkesins/ sem er Assyria og Babylon/Og þui verdur eitt Mans hiarta gieꝼed/ꝛ þ stendꝛ a sijnar Fætur/Þuiad ecke eitt aꝼ hm̄ Kongarijkiunū heꝼur slijkan̄ Konung haꝼt/ sa ed so dasamlega haꝼe komest til Guds Vidurkieñingar sem þesse/ eige helldur heꝼur neitt þra so marga merkelega Heilaga og hyggna Men̄ haꝼt j Kongsins Garde/so sem þetta Kongsrijked haꝼde.

Þad an̄ad Dyred er Biarndyr/þ er Kongs rijked j Persia og Media/huørt ed Babylons rijke vmturnade og aꝼ þui reyꝼ þess Vænge. Og þ heꝼr midt a mille sin̄a Tan̄a þriu Riꝼbein (þ eru þriar stoorar og langar Teñur) þ merker þria hina hellstu Kongana/sm̄ er/Cyrus/Darius/og Xerxes/huørier mikla Hlute giørdu/ j þessu Kongsrijke/Og ættu miked Kiøt/ þ er/þeir brutu vnder sig morg og Megtug Lønd og Þioder.

Þad þridia Dyrid er Pardus/mꝫ ꝼiorū Vængiū/og ꝼiorū Hoꝼdū/þ er Rijki Alexandri Magni/aꝼ Gryckland e/wr huoriu/þar eptera/vrdu ꝼiogur Kongarijki/so sm̄ vier ꝼaaum ad heyra j næst epterꝼylgianda Ca.

Þad ꝼiorda Dyred sm̄ Jaentennurnar heꝼur/þ merker þ sijdasta Rijked/sm̄ er þ Romuerska rijked/med huøriu Verølldeñ skal eirn enda haꝼa/Þui talar Daniel hier margt vm þan̄ sijdasta Doom ꝛ vm Rijke þeirra Heiløgu/huort ed koma mun epter þetta Kongsrijke.

Enn hn̄ wtmaalar þad Romuerska Rijked med slijkum hætte/ad þad skule j ꝼyrstu sundurskiptast j tiju Kongarijke/þad eru þau tiju Hornen̄/sem er/Syria/Egyptaland/Asia/Gryckland/Aꝼꝼrica/Hispania/Frackland/Valland/Þyskaland/Eingland.

Og þad litla Horned/sem þriu þau ꝼrenistu Hornen̄ aꝼ þm̄ tiju skal aꝼbriota/þad er Mahometh edꝛ Tyrken̄/huor ed nu heꝼur Egyptaland/ Asiam og Gryckland. Han̄ seiger ꝛ so/ad þetta litla Horned mune strijda a þa hina Heilogu/og tala Gudlastaner j giegn Christo/ huad vier reynum/og siaum ꝼyrer vorum Augū/

IV
Tyran̄a straꝼꝼar Gud.

Gud heꝼner sin̄a Vina.

Christner skulu lijda Vonda Valldsmen̄/ og bidia til Guds ꝼ þeim.

Huggunar Fyrermyndan goodra Valldsꝼlan̄a.

Velgiørningar sem Gud veiter Mønnum ꝼyrer Valldsstiornena.

V
Balthazar Kongs Straꝼꝼ ꝛ hirting

VI
Daniel kastast j Leona grøꝼena.

Fiøgur Dyr merkia Fiøgur Konga rijke.

VII

Leon þad ꝼyrsta Dyred mꝫ tuei mur Vængium.

Biarndyr þ an̄ad Dyred.

Þad þridia Dyred Pardus.

Þad ꝼiorda Dyred haꝼde Jarnten̄ur.

Romarijke skiptest j sundur.

Mahometh. Tyrken̄

Þuiad Tyrken̄ hefur miken̄ Sigur vn̄ed a þeim Christnu / og afneitar Christo/og vpphefur sin̄ Mahometh yfer alla Hluti/ Þar fyrer høfum vier vissulega ad vænta hins sydasta Dags / þuiad Tyrken̄ mun ecke fleire Hornen̄ af briota en̄ þesse þriu.

VIII

Sierleg Syn sem ahrærer Gydinga alleina.

ÞAttunda Cap. hefur Daniel eina sierlega Syn/huør ed eige snerter allan̄ heimen̄/so sem þesse fyrerfarande Synen̄/helldur ad eins hn̄s eiged Folk/Gydingalyd/synande þeim huørnen̄ þeim skule ganga/fẏ ꝥ Romuerska Ryked/og ædur en̄ ꝥ Christus kiemur/ einkum vnder þui þridia Rykenu/Alexandri hins mykla/ so ad þeir hefdu enn ad nyu eina Huggun/⁊ øruinludust ecke j þeim Harmkuælum sem yfer þa skyllde koma/lyka so sem Christus munde þa en̄ yfergiefa/ ⁊ ecke koma. Og Daniel wtleggur ad vysu sialfur Synena/Þad Hrwturen̄ med tueimur Hornunum sie Kongaren̄ af Medea ⁊ Persia/En̄ Kiarnhafuren̄ sie Alexander hin̄ mykle/Þesse van̄ Darium þan̄ sydasta Kong j Persia/og braut vnder sig hans Ryke. Og Daniel seiger/ad Kiarnhafuren̄ hafe vered so sem fliugande/ad hn̄ hafe ecke komed vid Jørdena: Þuiad Alexander hafde so fliotan̄ framgang/ad a tolf ærum lagde hn̄ vnder sig allan̄ Heimen̄ / þuiad hn̄ took Kongdom a tuttugasta are syns Alldurs/en̄ hn̄ andadest þa hn̄ hafde tuo Vetur hins fiorda tugar. So ad san̄lega (epter Verallda ren̄ar plagsid ad tala) þa hefur eingen̄ meire Madur a Jørdu komed/ ⁊ ei mun helldur koma/enn Alexander var. Enn þad sem vex fliott/þad forgeingur skiott/ Þuiad hans Kongsryke nidur hrapade vnder eins og hann andadest/og vr þui vrdu fiøgur Kongaryke/Syria/Egyptaland/Asia/Gryckland:

Hrwturenn.

Kiarnhafuren̄

Vt af Alexandri ryke/eru orden̄ fiøgur Ryke.

NV lætur Daniel þesse tuø/Asiam og Gryckland hia lyda/en̄ talar vm hin ønnur/Syriam ⁊ Egyptaland. Þuiad Gydinga land liggur a mille þessara tueggia Landa/⁊ hefr Syriam til Nordurs/en̄ Egyptaland til Sudurs fra sier/huør tuø Kongaryke eilyft Stryd høfdu syn a mille. Þar fyrer voru Gydingar so sem a mille Hurdar og Gætta/þunglega af huørutueggium plagader. Stundum fiellu þeir j Lid med Egyptskum/stundum med Syrlendskū/huørt Ryked sem þa var ødru yfersterkara. Og vrdu opt ad giallda sin̄ar nalægdar/so sem þad skiedur j almen̄elegre Ofridar Styriølld. Sierdeilis þa sa skalkur vard Kongur j Syria huørn Sagnabækurnar nefna Antiochum Epiphanem/edur þan̄ Gøfga/hann þiade Gydinga grim̄lega/med morde ⁊ Man̄drapum/so sem eirn Diøfull. Guds Þionustugiørdena j Jerusalem tok hn̄ af/ saurgade Mustered/⁊ rænte wr þui øllum Dyrgripum/vppreiste Afgudadyrkaner og Skwrgod þar jn̄e/ Rak j burt ⁊ drap Kien̄emen̄ena/⁊ alla þa sem ei villdu hm̄ hlyda. Hann villde endelega giøra eirn ætrunad af øllum Trwarbrøgdum/og þad skyllde vera ætrunadur Gryckia. Til þessa veittu hm̄ styrk nøckrer Vonder Men̄/⁊ Trwarnydingar wt af Gydingum/þeir ed med ødru moote kun̄n ecke vpp ad komast/ So sem lesa ma j fyrstu Book Maccabeorum j fyrsta Cap. Enn hans Æde stood ecke leinge yfer.

Gydingaland ligg a mille Syrlands/⁊ Egyptalands.

Antiochus Epiphanes Vykingur

Vm þen̄an̄ Antiochū talar Daniel hier/ad epter Alexandrum/wt af einu þeirra fiøgra Hornan̄a/sie eitt lyted Horn komed/þad er Antiochus Epiphanes/ af þui Hornenu Syria/Han̄ vard mektugur mot Sudrenu Austrenu/⁊ j mote þui Verduga Lande / þad er Gydinga Lande/ Þuiad Antiochus took fra Egyptalands Kongum/mørg Lønd og Borger/med Suikum og prettum/so sem hier seirna stendur j ellefta Cap. Hann kastade mørgum Stiørnum til Jardar/þad er/hn̄ drap margan̄ heilagan̄ Man̄ j Gydingalande/Nidurbraut og saurgade Þionustugiørd Guds a Himnum/j Musterenu/og jn̄sette þar Skurgodadyrkaner.

Lyted Hørn:

J mote slykum Fianda/vpp vakte Gud Judam Maccabeum/og hans Brædur/þeir hielldu stryd/og vnnu miøg mykel Frægdaruerk/og a fim̄ ærum felldu þeir af Ovinunum/nærre tuisuarsin̄um Hundrad Þusunder Manna/sem lesa ma j annare Book Maccabeorum. Þeir hreinsudu Landed og Mustered/og færdu alla Hlute aptur j lag/so sem hier stendur j Textanum/ ad Mustered skule epter tuø Þusund ⁊ þriu Hundrud Daga hreinsad verda/huør Dagatala ad giører sex ær/og eirn fiordung ærs þar til/so langan̄ tyma plægade Antiochus Gydinga/⁊ andadest a þui sama sløunda are/Og so samhliodar þesse tala miøg vel vid þad sem stendr j Bock Maccabeorum.

Gud vpp vakte Judam og han̄s Brædur j mote Antiocho.

Þar fyrer seigir Eingellen̄ hier/ad Kong Antiochus skule miken̄ skada giøra Gydingum/ og ad hn̄ mune grim̄ur vera/og ecke skam̄ast syn neirnrar Ohæfu. Og Sagnabækurnar votta/ ad han̄ hafe hapt eitt skam̄arlegt fram̄ferde/og lifad j allskyns liotum Syndum: Enn hann mun (seiger Eingellen̄) an Handa j sundur lamenn verda / huad og skiede. Þuiad þa hann foor j Persidem Fiær ad afla/baud hn̄ synum Stryds høfdingia Lysias/ad hn̄ skyllde ølldungis afmæ og eydeleggia Jsraels Lyd/Enn sem han̄ fieck eckert Fie/ ⁊ han̄ spurde þar med ad Judas Maccabeus hafde a flootta reked Lysiam/ og fellt hans Herlid/þa vard han̄ siukur af mikellre Reide og Ofolenmæde/þuiad þetta hafde ecke tekest epter hans Vilia/og andadest so j myklum Harmkuælum og hugar angre j framande Lande.

Lysias.

Eins skal þeim Ogudlegu Vykingum ganga. Þuiad þesse Antiochus er hier øllum Ogudlegum Kongū og høfdingium fyrer Sioner/og til Epterdæmes settur/sierdeilis þeim sem æda j giegn Gude og hans Orde.

Antiochus merker Antachristen̄

Þar fyrer hafa aller Kien̄efedur j fordum tyd kient og hallded/ad þsse Antiochus sie Figura og Fyrermyndan Antachristsins/og þeir hafa hitt þar riett a. Þui þad var vel vidurkuæmelegt/ad slykur skiemdar skalkur og so grim̄ur Vykingur/sie til þss wtualin̄/ad vera fyrermyndan þrar sydustu Suiuirdingar/so sm̄ þad nøckur Ord j hinū tolfta Cap. merkia þra hid sama/og þad heimugliga ævysa.

IX.

Danielis Bæn.

NIundi Cap. hefur fyrst eina miøg fagra og ægiæta Bæn/j huørre Daniel bidur fyrer synu Folki/ sem j Babylon var herteked/og fyrer Borgen̄e Jerusalem og Musterinu/ ad Gydingar mætte vm syder heim aptr komast/⁊ ad nyu vppbyria Gudlega þionustugiørd. Þesse Bæn vard þegar Bænheyrd/og auk þss sm̄ hn̄ bad/þa verdr hønum openskart giørt/huørsu mørg ær þar skulu vera/þangad til Christus hn̄ kiemur/⁊ vppbyriar sitt eilyfa Ryke/Og þetta er merkeleg og mikel openberan wt af Christo / sem so gløgglega a kuedur tyman̄ nær Christus skyllde koma.

Siøtyger Vikur Danielis.

70. Vikur eru 490. Aar.

ÞEssar siøtiygu Vikur sem Eingellen̄ fram̄ setur/þa hallda aller Lærefedur mz einu moti / ad þad sier ecke dagtølu vikur/hellduc æra vikur/þad er/sierhuør Vika hefur siø ær/en̄ ecke sio Daga/ so sem raun giefur vitne vm/Þui siotyigu Daga Vikur/eru ecke full tuo Aar/slykur tyme er ecke so sierligur/til slykrar dyrdligrar Opinberingar. Nu eru siotiygu Vikr fiogur hundrud og niutiygu ær. So leingi skylldu Men̄ þa en̄ vænta Christs/og ad þeim tyma lidnum/þa skylldi han̄ vppbyria sitt Ryki.

Hier er nu adspyriandi/Nær og a huorium tyma skal vppbyria ad reikna þssar siotiyu Vikur? Eingellin̄ wtskyrer þad/og vppbyriar a þui æri/þegar Ordid wtgeingur/ þad Jerusalem skuli vpp aptur byggiast. Þuiad so seigir hn̄/Fra þm̄ tyma/þegar þad Ordid wtgeingur/ad Jerusalem skule vpp aptur byggd verda/ ⁊ et. Þesse Ord hafa hiner og adrer ymeslega wtlagt.

Nær þær 70. Vikur skal vppbyria ad telia.

Vor Meining er þesse/ad þessar siotiyge Vikr skulu hefiast a odru are Darij Kongs/huor ed kalladr var Handarlangur/þui a þui sama are skiede Ord DROTTIns fyrer Prophetan̄ Haggeum / og Sachariam/

biodande

biodāde Zorobabel ad vppbyggia Mustered/ſo ſm̃ ſia ma j fyrſta Cap. beggia Prophetañа. Þetta hid ſama bǽd og eirneñ nefndr Darius/ ꝛ hñs befalning vm þetta efne gieck ꝛ wt/Eſdre 6. Þuiad j fra þui fyrſta Aare Cyrus/huør ed lauſa gaf þa Hertekñu Gydinga/allt til añars Aarſins Darij/þa eru 46. Aar/a huør tiim tyma þeir ecke mættu nie þordu neitt vpp ad byggia/vegna forbods Cambyſis ſonar Cyri/ ſo ad þeir ørvæntu ad meſtu/Muſtereſins vppbyggingar/og ſøgdu/ſem þar ſeigeſt/Hag. 1. Ecke er eñ tymeñ komeñ ad vppbyggia Hwſed DROTTINS.

Og vera kañ/ad þetta ſieu þau ſex og Fiorutyge ær/vm huør ad Gydingarner ſøgdu til Chriſtum/Joh. 2 Ca. Þetta Muſtere er vpp byggt j 46. ær/ꝛ þu villt byggia þad vpp aptur a þrem Døgū? Þad er / 46. ær leitudu Meñ vid / ædur eñ Meñ kyñe riettelega vppbyria ad vppbyggia þetta Muſtere / ſo toruellt veitte þad. Þuiad þar epter vard þad miøg fliotlega vpp byggt a fiorum Aarum. Eſdre 6.

SO ſkipter nu Eingelleñ øllum þeſſum ſiøtygu Vikum/ j þria parta. A þeim fyrſtu ſiø Vikunum/þad er fra ødru Aare Darius Kongs/allt til hins fertugaſta ꝛ Niunda Aars/þa ſkulu Mwrueggierner ꝛ Stræteñ (j Jeruſalem) vpp aptur byggiaſt/a einum hørmulegum tyma. Þuiad þ gieck þm̃ miøg toruelldlega/ af þui ad nælægar Þioder hindrudu þeirra Verke/ſo ſem Nehemias ſkrifar 1. Cap. Huør Nehemias ad a tuttugaſta ære Darij / þ er/a Atianda ære epter þ ad Orded var wtgeingedt yrer Haggeū/þeim til Hialpar wr Perſia/var ſendr af Dario/edur kañ vera helldur/milldelega af hm̃ laus læteñ. Þuiad Eingelleñ hia Daniele/Cap. 10. klagar/ad Høfdingeñ j Perſia hafe ſier j mote ſtaded j Kongſins Garde/eirn Dag ꝛ tuttugu/ meinande(kañ ſkie) Eingelega Daga/þad eru tuttugu ꝛ eitt Aar.

Danielis Vikur ſkiptaſt j þrent:

Þui næſt/epter tuær ꝛ ſiøtygu Vikur(ſeiger hñ)mun Chriſtus verda Lyflæteñ. Þeſſar 62. Vikur ꝛ hinar ſiø/eru 69. Vikur/þad er/ fiøgur Hundrud þriu ꝛ ættatyger ær. Þa er eñ epter ein ꝛ hin ſeinaſta Vikañ/ af þeim ſiøtyge/þ eru ſiø ær. Þuiad Eingelleñ ſeiger lioſlega/ad Chriſtus ſkule ecke lyflætaſt j midre ſeinuſtu Vikuñe (huørrar meiningar vier høfū fyrr verid) helldur epter tuær ꝛ ſextygu Vikur. Þad er/a fyrſta ære edur j Vpphafe þeirrar ſeinuſtu Vikuñar/a huørre (ſeiger hann)hañ mune ſtadfeſta mørgum Sættmælañ. Þuiad j þeſſare ſeinuſtu Vikuñe/edur a þeim ſiø Aarum/wt barſt Evangelium krøptuglega / med Teiknū og Stormerkium/fyrer þañ Heilaga Anda/og margar Þuſunder af Gydingū ꝛ Heidingium ſneru ſier til Chriſtum/ ſo ſem vottar Lucas j Giørninga Bok Poſtulaña. So ad þeſſe Vika ma vel kallaſt Pæſka vika / fra Pæſka Deige/Þad er/fra Vppriſuñe Chriſti.

Chriſtus Lyflæteñ j vpphafe ſiðuſtu Vikuñar.

Paſka Vika.

Eñ j midre þeirre Vikuñe/mun Matoffred ꝛ Fornfæringarnar af leggiaſt. Þuiad ſo nær a þui þridia ære epter Vppriſuna Chriſti/Vard Poſtulaña Conciliū edur Samfundur hafdur/Act. 15. Og Moſes Løgmæl openberlega af teked/ꝛ Heidingiar/Ja/ꝛ ſo eirneñ aller Gydingar/ſagder fryr ꝛ Frialſer fra þui/ſo ad þad ſkyllde ecke halldaſt/ꝛ þad være ꝛ ecke naudſynlegt til Sæluhialpareñar/þar med obærelegt / ſo ſem S. Petur predikar j þeim ſama ſtad. So er nu þad audſynt ad þeſſar ſiøtyge Vikur/endaſt med þui ſiøunda Aare epter Vppriſuna Chriſti/Þa var wtgiørt vm þa forhertu Gydinga/ og þa hardſuyrudu Jeruſalem / og Poſtularner ſneru ſier til Heideña Þioda/So ſem S Pæll ſeiger/Act. 13.

Moſes Løgmæl afteked.

Ending þeirra ſiøtyu Vikna.

Hier wt af ſiaum vier/ad Eingelleñ kallar Chriſtum HAVFDINGIA/ei ſtrax epter Skyrnena edr hñs Predikunar Embætte (huoria Meining vier høfū ædur hafft) helldur epter hans Vppriſu/þa ed hañ fyrer ſyna Pyñu jñ gieck j ſyna Dyrd/ ꝛ ſitur til Guds Hægre Handar/ ꝛ er ordeñ DROTTiñ allra DROTTna. So ſem þad og eirneñ aller Kongar ꝛ Høfdingiar j Ritninguñe / þeir nefnaſt Høfdingiar/ ad vppbyriadre þeirra Rykiſtiorn. Þuiad epter ſyna Skyrn/hefur hñ vered eirn Þienare Vmſkurnareñar. So ſem S. Pæll hñ ſeiger til Rom. 15. ad vyſu/allrar Veralldareñar Þienare/ med ſiñe Pyñu.

Chriſtus nefneſt Høfdinge epter ſyna Vppriſu.

Eñ þar Eingelleñ ſeiger/ad Chriſtus ſkule vpprætaſt/ꝛ vera ecke meir/Þar ælytur hañ Ord Eſaiæ j 53. Cap. þo Bokſtaferner ſieu adrer/Hañ er j burt ſliteñ af Jørdu Lifande Maña. Og er þeſſe Meiningeñ/ad Chriſti Ryke ſkule vera / eitt nytt Andlegt Himneſkt Ryke/hafande alls eckert/huørke af Moſes Løgmæle nie af Veralldareñar Ryke/Helldur mun hñ yfergiefa allt þetta/ꝛ vppbyria ꝛ hafa/ eitt añad nytt eilyft Himneſkt Ryke / So ſem ſa ſextande Pſalmur ſeiger/Jeg vil ecke foornfæra þeirra Dryckiar offur ꝛ Blood/ꝛ ecke taka þeirra Nafn mier j Muñ. So ſem þad aller Prophetarner plaga ad tala wt af Rykenu Chriſti.

Ryked Chriſti eitt andlegt Ryke.

Þeſſum Reikningſkap ꝛ Aara tølu er hægt ſaman ad koma vid añara Maña Reikningſkap/ſem er/ Fra ødru Aare Darij allt til Alexandrum Magnum/eru Hundrad fiorutyger ꝛ fim̃ ær/ſo ſem Metaſthenes hñ ſkrifar/Fra Alexandro til Hingadburdarins Chriſti/eru 305 ær. Sūer reikna/310. Aar. Fra Hingadburdenū Chriſti allt til hans Skyrnar/ eru 30. Aar/ þui næſt eru þriu ær til hans Pyñu. Þetta ſamanreiknad giør er alls 483 Aar/þad eru Niu ꝛ ſextyu Vikur/Eñ þau fim̃ æreñ ſem yfer eru/ꝛ ødrū ber ecke ſamañ vid oſſ/ þad ſkulum vier ei læta oſſ villa. Furdande er/ ad Heideña Maña Hiſtoriur ꝛ adrar Sagnabækur/ verda ſo giørla ſamhlioda med Daniele.

X

SA tyunde Capitule/er eirn Formæle yfer þañ Ellepta Cap. Þo ſkrifar Daniel þar jñe nøckud ſierlegt/ wt af Einglunum/þad ſem huørge añarſtadar ſtendur j Ritninguñe/ſem er þetta/ad þeir godu Einglarner beriaſt vid þa enu vondu/ vernde ꝛ varduelte Meñena. Hañ nefner og þa vondu Einglana Høfdingia/ Þar hann ſeiger Høfdingeñ wr Grycklande.

Embætte þeirra godu Einglaña.

Vt af huøriu merkia ma/huørneñ þ til kiemr/ad j Hofgørdū Konga ꝛ Høfdingia ſo oſkyckanlega ꝛ vondſlega til geingur/ꝛ þ hid Goda forhindraſt/Stryd ꝛ øñr Olucka vppbyriaſt. Þuiad þar eru Diøflarner/vpphuetia ꝛ frambryna Meñena/ veita hømlun og hindran/ ſo ad ecker takeſt luckuſamlega. Til Dæmis ad taka/Þa Gydingarner ſkylldu lauſer giefaſt af Kongunum j Perſia/fra Babylon/ þa gieck þetta ſo treglega/ Samt þo ad Kongarner giæfe þeim giarnañ gott leyfe heim ad reyſa. Þar fyrer ſeiger Eingelleñ hier/ ad hañ hafe nøckud ad ſyſla/ꝛ hliote ad beriaſt vid Høfdingiañ j Perſia lande/ ꝛ hañ ſie vggande vm þad/ef hñ fer j burt/þa mune Høfdingeñ af Grycklande koma a medañ. Sem hañ ſegde ſo/ Nær vier ſtillum eina Ogæfu/þa kiemur Diøfulleñ añare af ſtad/verde þier lauſer wr Babylon/ þa munu þr enu Gryſku þuinga ydur. Eñ hier er nog vm talad/þuiad þar heyrer meira tyma rwm til/ ad tala fleira þar wt af.

Huar fyrer þ ſo jlla til geingur a Herragørdum.

XI

J Ellepta Cap. Fyrer ſpær Daniel ſynu Folke/Gydingalyd/hart nær lyka ſm̃ j 7. Cap. ſagde hñ/wt af Alexandro Magno/ꝛ þeim tueimur Kongarykiū/Syria ꝛ Egyptalande/Þetta giører hñ hellſt vegna Antiochi Epiphanis/ ſm̃ Gydinga ſkyllde hardlega plæga. Þeñañ wtmælar hañ ſo/ ꝛ ſnyr þangad ſynū Ordū ad hñ vnder Perſonu Antiochi wtſkrife/ ꝛ wtmæle Antachriſteñ ſialfañ/Stingande ſo Fingre a þeſſa vora ſyduſtu Tyd/j mote þeim ſydaſta Deige ſialfum. Þuiad aller Kieñefedur wtleggia med einu moote þeñañ Spædom vm Antiochū/wt af Antachriſtenum. Og ſialf Orden Danielis giefa þeñañ Skilning/ſo ad vier hliotū ad hallda/ ad hañ talar ecke einungis vm Antiochum/helldr ſlær hañ þeim Antiocho ꝛ Antachriſte j eitt/og

Antiochus hinn Gøfge.

Daniel ſlær til ſamans Antiocho ꝛ Antachriſtenū.

eitt/og giører so villiande syn liosu Ord/vandskileñ.

Þryr sierlegustꝛ Persa Kongar. Xerxes. Alexander

Þryr Kongar seiger hñ munu eñ standa j Persia. Þad er ecke þrar meiningar/ad Persia land skule hafa so faa Konga/so sem Judar wtleggia þad/þuiad þar hafa vered minst tiju Kongar/ Eñ þesser fiorer seigiast þui ad standa j Persia/ad þeir hafa vered sierleiger j hia hinũ ødrum/sm̃ var/Epter Cyrum kom Cambyses/ Darius/Xerxes/þesser eru þeir sierlegustu/Og þesse Xerxes var þeirra rykastur/hañ for Herferd j Gryckla nd med Oteliande Her/eñ hñ fieck Osigur/ꝛ komst sialfr vndañ naumlega/med Skøm̃ ꝛ sneypu. Epter þessa kom Alexander/og hans fiorer Epterkomendur/enn ecke af hans Ætt nie Blode.

Þetta er Vpphaf þeirra tueggia Kongarykiaña/Syrlands/ꝛ Egyptalands/huør ed syn a mille rifust/ꝛ bø rdust. Hier verdur ad setia Nøfn Konganña/ so sem a eitt Spialld edur Blad/so ad Meñ fare ecke villt j Historiunne ꝛ Textanũ.

Alexander Magnus.

Seleucus Nicanor Kongur j Syria. — Antigonus Kongur j Asia. — Antipator Kongr j Grycklande/ — Ptolomeus Kongur j Egyptalande

Antiochus Soter. — Ptolomeus Philadelphus.

Antiochus Theos —— Bernice —— (Syster) Ptolomeus Euergetes

Seleucus Gallinicus — Antiochus Hierax

Seleucus Ceraunus — Hiñ Mikle Antiochus — Petolomeus Philopator

Seleucus Philopator — Antiochus Epiphanes sa Gøfge — Cleopatra/ — Eigenkuiña —— Ptolomeus Epiphanes

Ptolomeus Philometor

Antiochus Theos.

Epter Alexandrum/vard Kongsryked j Egyptalande miøg Megtugt/ vm huørt Daniel talar hier. So muleidis Kongsryked j Syria/so ad huørke fieck þar añad yferuñed nie vnder sig broted/huørsu opt sm̃ þau reyndu þar til/og villdu þad giarnañ giørt hafa.

Ptolomeus Philadelphus.

Þad fyrsta Stryd hoofst a mille þeirra Antiochus Theos/ꝛ Ptolomeum Philadelphum/Eñ sm̃ þeir høfdu leinge Bardaga ætt syn a mille/þa sættust þeir. Og Ptolomeus Philadelphus var sierlega Agiætr Kongur/hñ elskade Fridseme ꝛ allshættadar Jþrotter/ hñ hiellt marga lærda Meñ/og samansafnade Fiølda Booka wr øllum Heime. Gydingum veitte hñ mykla Velgiørninga/Mustered ꝛ Gudlega Þionustugiørd til Jerusalem prydde hñ storlega/So ad eg helld/ad hñ sie eirn af þeim Heiløgu Konungum.

Bernice.

Þesse Ptolomeus hañ gypte syna einka Dottur Antiocho/hun hiet Bernice/til stadfestu þeirra Sættar giordar/ꝛ andadest sydañ þar epter. Eñ Bernice/so sem eins Megtugs Kongs dotter/ og þar med nu eirn enn Volldug Drottning j Konungsins Garde/stundade þar epter/ad heñar son yrde Erfinge Rykesins/j Syria. Enn þ brast/Þuiad Laodicea/su fyrre Drottning Antiochi Thei/ꝛ heñar tueir Syner Seleucus Gallinicus/og Antiochus Hierax/voru gramer heñe og hennar Syne/ꝛ hugdu sialfer ad erfa Ryked. Og Laodicea gaf synum Herra Antiocho Theo Olifian/þui næst egnde hun Sonu syna j mote Bernice/þeirra Stiupmodur/Þeir ræku hana wr Lande burt/og dræpu hana vm syder/og hennar son/og alla þeirra Þienara/ Þetta meinar Daniel hier/þar hañ so seiger/Enn hun mun ecke blyfa vid Magt þess Armleggsins/þar ad auk mun hennar Sæde ecke standa/helldur mun hun med Barnenu/Þienørønum/Ja/og so med hennar Herra Konge/af huørium hun er ordeñ so Megtug/ofurseliast j Daudañ.

Laodicea. Seleucus. Gallinicus. Antiochus Hierax.

Ptolomeus Euergetes.

Slyks Manndræps hefnde Bernice Broder / Ptolomeus Euergetes/hann ætte Orustur vid þa Brædur bæda/og rak þa vr Lande/Rænte þeirra Ryke/og reyste sydañ heim aptur. Litlu einu þar epter/Deydu þesser tueir Brædur/og Modurdræparar/einum herfelegum Dauda: Hier vm talar Daniel/og seiger/ad Kongureñ mot sudrenu/mune med ogrynne Her/jñ falla j Ryked Kongsins mot Nordrenu/og Sigur vinna.

Seleucus Ceraunus. Ptolomeus Philopator.

Epter Dauda Ptolomei Euergetis/biuggu þeir sig til Stryds/Seleucus Ceraunus/ꝛ Antiochus hiñ Mikle/sem voru syner Gallinici/Eñ j Vidurbuningenum sialfum/ Andadest Seleucus Ceraunus/ Þui vard Antiochus ad hrada Ferd siñe fra Babylon/ꝛ hallda fram vpptekñu Stryde j mote Ptolomeo syne Euergetis/ sem Nefndest Ptolomeus Philopator. Eñ Ptolomeus Philopator sigrade Antiochum hiñ Mikla/ og hans Herlid.

Euridice.

Þad seiger Daniel hier/ad syner Gallinici munu reidast/ꝛ fara j mote Ptolomeo Philopator. Enn Philopator mun yferuiña þa/og verda af þeim Sigre Drambsamur. Þuiad þesse Philopator gaf sig sydañ til Lauslætis Munadar/og Drap Drottningu syna Euridice(sem var og hans Syster) fyrer saker eirnrar Stelpu/sem hanñ elskade.

Antiochus Magnus. Ptolomeus Epiphanes.

Eñ Antiochus hiñ mikle/ad fraføllnum Philopator/ safnade Lidsafla ad nyu / j mote syne Philopatoris/sa hiet Ptolomeus Epiphanes/hñ var þa Barn ad Alldre/fiøgra edur fim̃vetra. Og sem þad skiedur þegar Herrarner hafa Fiarhallds meñ/þa sambundu sig mote Epiphane/adrer Kongar med Antiocho/einkum Philippus j Gricklande/ viliande skipta med sier Lande hins Vnga Ptolomei. Þar med var j Landenu sialfu Osamþycke ꝛ sundurlynde/Gydingar fiellu og eirneñ hønum j fra/til Antiochum:

Af þui seiger Daniel hier/ad Kong Antiochus mune koma aptur/og ad marger munu vpp rysa j mote þeim vnga Epiphanes/so ad Armlegger Sudursins/þad er þeir Høfudsmeñ Epiphanis/sem hñ hafde j Phenice ꝛ j Gydinga lande/ꝛ til Jerusalem/ þeir mundu ecke kuña ad standa/helldur vañ Antiochus þesse Lønd

øll. Hañ

øll. Hañ kom og j þad verduga Landed/til Jerusalem/þa veittu Gydingar hønum styrk/til ad wtdryfa mz øllu Høfudsmeñ Epiphanes. Þar fyrer veitte Antiochus Gydingum myckla Sæmder / og gaf þeim storar Gafur og Fryheit.

Romueriar

Eñ sm̃ hñ liet sier ecke hier med nægia/helldr hugdest ⁊ ad viña vnder sig Egyptaland/þui bad Ptolomeus Epiphanes Romueria vm styrk. Þa hlaut Antiochus af ad læta/⁊ giørde Frid vid Ptolomeū Epiphanem/ og gaf hønum syna Dottur Cleopatra/enn ei af goodum Huga/ helldur (so sem Daniel hier seiger) hønum til Fordiørfunar: Þuiad med þessu Giptumaali sinnar Dottur/hugde hñ sier ad snipta hñ Rykenu/Eñ Drottningeñ og þeir Egyptsku sau vid þessu.

Cleopatra.

Þuinæst heriade hñ vm Eyar Asia Lands (so sem Daniel hñ seiger) og vañ margar af þeim. Eñ Romueriar komu hønum j mote/⁊ ræku hñ til baka/flettu hñ goodum Ryktle/hart nærre øllu Asia Lande. Þar epter snere hñ heim/⁊ for j Persiden/ villande sækia miked Fie / j Mustere Elamidis. Eñ Landsfolked var vppe og sloo hañ til Dauds/og allt hans Herlid. So bleif hñ j framande Lande/⁊ vard huørge fundiñ.

Seleucus philopator

NV hafde hañ ædur fyrre/þa þeir Romuersku sigrudu hñ/giefed j Gisling Romuerū siñ Son Antiochū/ ad Vidurnafne Gøfga/hñ Yngsta/og fyrerlitnasta. Epter fall Antiochi tok hñs Son: Seleucus Philopator Rongdom/eiñ fyrerlitlegur Madur/ sem Daniel seiger hier/betur falleñ til Bysueins ⁊ Foueta enn til Rongs/framde ⁊ eingeñ Høfdingleg nie Mañdomlig verk/lifde ⁊ ecke leinge.

Antiochus Epiphanes hiñ Grime

Þa komst Antiochus hiñ Gøfge med leynd af Rom/Og þo hñ være fyrerliteñ/ ⁊ alldrei ættladur til Rongs tignar sem Daniel seiger/þa læddest hñ þo fram/og med Fyrerheitū/Flærd og føgrū Ordum/vard hñ Rongr/ Þesse er sa seinaste Rongr/vm huørn Daniel skrifar/þ Gøfuga Goda Barned/sem allt vañ med slægd ⁊ Suikū Lygū ⁊ Prettū/ei so sem Rongr/helldr so sem Ærulaus Skalkr. Þuiad hñs Ryndugleike var plumpur ⁊ ohæferskur/⁊ skamadest san einskis/⁊ ei skeytte hñ vm neina Sidseme. Vegna slyks Skalks ⁊ Illmeñis er þesse Syn hellst skied/Gydingū til huggunar/huøria þesse Antiochus skyllde plaga med allskyns plagū.

Ptolemeus. Philometor

So sem hañ hafde nu Ryked feinged med siñe Slægd/so leitade hañ vid/med þeirre sømu Lyst ad komast yfer fleira. Oz af þui ad Egyptalands Rongur/ sa hiet Ptolomeus Philomethor/hans Systur son/var a Bernsku Alldri/Þa liet hñ/ sem hñ villde vera Vørdslu madur (edur Vmbods madur) syns Systursonar/og tok vnder sitt Valld Borgernar j Syria/Phenice og j Gydingalande. Eñ þa Høfdingiar Egyptalands krøfdust þessara Borga aptur/þa villde hñ þær ei lausar læta. Þar hoofst þ stryded/vm huørt Daniel talar hier/ad hñ sem añad Vatsflod mune yferfalla yfer Armlegg Egyptskra/ þad er / Høfdingia og Hertuga Philometoris/þuiad hñ vañ sigur a þeim.

Þessa slægd liet hñ sier ecke nægia/hñ huxade ⁊ eirneñ ad koma vnder sig øllu Egyptalande/giørde sætt vid Høfudsmeñ Philometoris/Liet sem hñ giørde allt þetta/sm̃ eirn trwr Vørdslumadr/synū Systursyne til goda. Med slykum Ryndugskap/for hñ (so sem Daniel seiger) med litlu Lide jñ j Egyptaland/Þui þr vppliektu fyrer hm̃ øll Borgarhlid/so sem ødrum trwū Rongsins Vørdslumañe. Eñ hñ sette vppa sig Roronuna og giørde sig ad Ronge j Egyptalande/Greip/Rænte ⁊ ruplade allt Egypta Land/med slykū suikum (so sm̃ Texteñ seiger hier) huad eingeñ af hñs Forueriurū fieck mz Vallde giørt/⁊ for sydañ heim aptr j sitt Ryke.

EN þa Philometor / Rongur var vaxeñ/og hañ took Rykisstiorn / þa leitade hañ epter ad na synu med Vallde/ ⁊ so biuggu bæder þesser Rongar sig til Bardaga: Eñ sem sa Gøfuge Sueirneñ Antiochus sa þad/ad Philometor munde verda hønum yfersterkare/ þa breytte hann epter vanda/ og ladade til syn med Fiegiøfum marga/so ad Philometoris eiged Folk fiell til Antiochum/og þess vegna vrdu marger j Hel slegner/þo vann hann ecke Ryked ad helldur. Þui næst giørde hann Sætt enn aptur ad nyn/vid siñ Systur son sammeytte hønū/⁊ talade vid hñ vnder Bordū / og villde giarnañ enn einu siñe komast j Egyptaland. Enn þeir trudu hønum ecke so sem fyrr/Oz so sem Daniel seiger hier/þa huxudu bæder Rongarner huør annann ad fordiarfa/med yferuarpe þeirrar Fridargiørdar

Antiochus hinn Gøfge.

Antiochus for nu heim j Ryke sitt/med ogriñe Fiar/og a Veigenum/vard hann fyrer siñ Ryndugskap jñ læteñ j Borgena Jerusalem / þar rænte hañ Borgena og Mustered hørmulega/so sem þar stendur Macca. i. Cap. Og Daniel seiger hier/ad hañ mune setia sitt Hiarta j mote þeim heilaga Sattmaala.

Tueimur Aarum hier epter/þa hans Lygar ⁊ pretter villdu ecke leingur duga/hugde hañ med Herskyllde ad viña Egyptaland/⁊ for Herfør j mote synum Systursyne/eige nu so sem Vørdslumadur/helldr so sem opinber Fiandmadur. Eñ Daniel seiger hier/ad þ mune ei luckast hønū so sm̃ fyrr. Þuiad Romueriar/huørier ad voru Philometoris Rongs Vørdslumeñ ⁊ Verndarar/epter hñs Fødurs Testamente/þeir sendu eiñ Raadsherra/hañ hiet Marcus Popilius/ med Herlide/til Antiochum/ ⁊ budu hm̃ ad vykia af Egyptalande. Enn hann villde hier neita siña Lista/⁊ vysade þeim Romuerium fra sier mz føgrum Ordum/⁊ kuadst vilia raadgast þar vm med synum Vinum. Marcus Popilius Markade med staf/er hañ hafde j Hende/eirn Hring j Sandenum j kringum Antiochum/þar hañ stod vid stoeñ/og sagde. So seiger Raaded j Rom/Vt yfer þeñañ Hring skalltu ecke styga/fyrr eñ þu giefur Andsuar/ huørt þu villt helldur hafa Ofrid edur Frid. Þa vard Antiochus ad fara j burt mz sneypu/heim j sitt Land.

Marcus popilius

Þa gieck þad (hid Vonda) yfer Jerusalem/⁊ yfer Guds Hws/yfer hans Þionustugiørd/⁊ hans Folk: Þui ad hñ gat huørge añarstadar sualad siñe Reide/nie hefnt siñar smanar/nema a Gude ⁊ hans Ryke. Og marger Ogudleger Meñ vt af Gydingum/hialpudu hm̃/⁊ hielldu sig til hans. Þar til ad Gud vppuakte hm̃ j mote/Judam Maccabeum og hans Brædur/so sem ad vier gætum j 8. Cap. Og Daniel seiger hier j Textanū:

Judas Maccabeus.

Sa Tolfte Capitule Danielis
Af Doc. Mart. Luth wtlagdur.

Huør ad sie sañur Antiochus.

SA tolfte Cap. hlyder med ollu vppa Antachristeñ/ vnder Nafne Antiochi/ ꝛ vppa þeñañ seinasta tyma a huørium vier lifum. Þar fyrer er hier øngrar Frasagnar ad vænta. Helldur tilvysar ꝛ seiger þad hreina Euangelium einum ꝛ sierhuørium lioslega/nu a þessum tyma/huør ed sie sa sañe Antachristureñ/sem ad sig hefur vpphafed yfer alla Gude/ ꝛ ei hefr skeytt vm Kueña æstena/ꝥ er Hiuskaparbanded/Helldur fyrerboded þad/Og þar j stadeñ vppfyllt Heimeñ med Hiagudadyrkan syns Guds/ꝛ liotum Holldsins Gyrndum/ꝛ hefur Fiefiodum ꝛ Audæfum Heimsins wtbytt ꝛ skipt. ꝛ ct. Þuiad Kueñaæst kallast ecke sa liote Gyrndarbrune/Helldur merker ꝥ eirn Ærlegañ ꝛ sidsamlegañ Kiærleika til Kuiñuñar/huørn Gud hefur skapad ꝛ Boded/sem er Hiuskaparbanded/Med þui ad Propheteñ/reiknar þetta fyrer þañ mesta Glæp Antachristsins/ad hañ hirder ecke vm Ast Kueñaña.

Kueñaæst.

VJer hefdum giarnañ sied ad einhuør añar hefde teked sier fyrer hendur þeñañ Cap. og wtskyrt hñ allañ/ vorre Trw til styrkingar/ꝛ til ad vppuekia þa Von j oss/þss vors Hialprædis ꝛ Endurlausnar Dags/sm nu er ad søñu nalægur. Eñ af þui þad er ei skied /þa vilium vier hier med giefa ødrum tilefne/ad huxa betur vm Skilning þessa Texta.

Fyrst stendur þar lioslega j Nidurlæge Ellefta Capit. ad epter Antiochum / Þa mune vera eñ añar tyme fyrer Høndum/so ad þsse 12. Cap. kañ ecke ad vnderstandast vm Antiochum/mꝫ þui ad ꝥ skal vera añar tyme/Eñ huad a þeim ødrum tymanum skie skal/þad bodar Eingelleñ hier/ꝛ seiger.

Og sa Kongureñ mun giora huad hñ vill

HAd er/hañ mun ei vndergiefeñ vera neinum Løgum nie Lærdome/ helldur mū hñ sialfur vera Løgeñ/ꝛ huad hñ vill/ꝥ hlytur Løgmæl ad heita/slykr Kongur /j huøriu hellst Ryke sm̃ hñ er/þa er hñ olydanligur Vykingr/Eñ j Rykenu Christi (vm huørt Daniel talar) j huøriu Meñ eiga Christo/fyrer Trwna hlydner ad vera / þa er slykur Tyrañe edur Vykingur j øngvañ mata lydande.

Hier er nu Paueñ med synum Lit ꝛ Einkieñe lioslega wtmæladur/sem j synū Decretalibus skamast syn ecke ad seigia/Ad allar Kyrkiur ꝛ Throna eige hñ ad dæma/Eñ hñ eige ecke af neinum dæmdur ad vera. Og j Cap. Solitæ. stendur so/so sem Soleñ er yfer Tunglenu/ so er Paueñ yfer Keisaranum. Eñ huar Yfervalldstygneñ er/þar er og Vallded til ad bioda/hinum ødrum ber skylldañ til ad hlyda.

Scrinium pectoris.

Hier wtaf hrosa hañs Hræsnarar/ ꝛ kalla Scrinium pectoris/þad er/J Hyrdslu hans Hiarta eru follgeñ øll Løg. Item/Sic volo/sic jubeo/sit pro ratione voluntas. Og j þm̃ Capitula/ Si Papa. Þo ad Pauen leidde til Helvites oteliande Sæler/þa skal þo eingeñ dyrfast ad seigia/Huad giører þu?

So vil eg/ so byd eg/miñ Vilie skal ganga fyrer Greiner allar.

Þetta alltsamañ er ecke ad eins so kient ꝛ lært/helldr bera hier Verkeñ sialf vitne vm. Þuiad ecke er Keysareñ sialfur Keisare/helldur Pauen/ huørium Keisareñ er vndergiefeñ sem añar Pienare/so ad hñ hlytr ad kyssa a hans Fætur/med øllum synum Lagariette. Þetta hefur ꝛ S. Petur fyrer sagt/Ad koma mundu þeir sem lifa epter sialfs þeirra Gyrnd edur Vilia/med huørium Ordum hñ wtleggur þesse Ord Daniels (hñ mū giøra huad hann vill.

Þui næst seiger hañ.

Nañ mun taka sig vpp/ ꝛ vpphefia sig yfer allt þad sem Gud er/ ꝛ j mote þeim Gude allra Gudaña mun hñ hrædelega tala/ꝛ ꝥ mū hm̃ luckast/þangad til ad Reideñ er wte.

Paueñ fræer sig ad hñ sie vppyfer Heilagre Skript. Ad tala hrædeleg a j giegn Gude allra Guda.

EJns þa wtmælar Pauen sialfañ sig/þa ed hñ hrosar sier j synum Decretis/ad hñ sie yfer heilagre Skrift/ꝛ wt af synu Paualegu Sæte/hliote hun stadfestu ꝛ Myndugleika ad taka. Eñ myklu framar audsyn er hñ þetta med Verkenu/Þuiad þeir sem wt af Skripteñe hafa nøckurn tyma a mote hønum talad/þa hefur hñ alla bañfært/Fordæmt ꝛ j Ellde brent/so sem adra Villumeñ ꝛ Fiandans Børn / ꝛ þetta giører hañ enn daglega. Og Papistarner læta alldrei af ad kalla/ꝥ Christeleg Kyrkia (Pauans) sie yfer Skripteñe. Þad kallar hier Daniel ad tala hrædeleg Ord j giegn Gude allra Gudaña. Og hønum hefur þetta luckast/ꝛ þetta hefur orded riett ad heita/af Guds Reide yfer þeim ofacklæta Heime/so sem S. Pæll seiger/Tess. 2. Gud mun senda þeim krøptugañ Villudom/so ad þeir truе Lygunum.

Hædungar Nøfn Pauans.

Þuiad adrer Tyrañar/þeir hafa offokt Guds Ord ovitande/eñ þesse giører ꝥ vyssuitande ꝛ viliande/setur fram ꝛ les þa Heiløgu Ritning ꝛ Guds Ord/huørs Herra hñ vill vera/eñ fordæmer þad þo so sem annann Diøfuls Lærdom/huøruetna þa hñ sialfur vill. Þui lætur hñ kalla sig eirn Jardneskañ Gud/ Ja/Gud allra Guda/ DROTTiñ allra DRottna/Kong allra Konga/Ecke sliettañ Mañ/helldur so sem nøckurn Guddoms blending/edur Guddomlegañ Mañ/so sem Christur sialfur er Gud ꝛ Madur/huørs Vicarium hañ helldur sig/og eñ ædra.

SO hefur S. Pæll/ 2. Tess. 2. Cap. þeñañ Texta Danielis lesed/ Þar mun openber verda sa Syndareñar Madur/ꝛ Gløtunareñar Sonur/huør ed sig vpphefr/ꝛ setur vpp yfer allt/ꝛ j mote øllu þui sm̃ nefnest Gud edr vegsamast. Og situr j Mustere Guds/ꝛ syner sig so sem Gud. Þuiad yfer Guds Veru og Tignar vellde kann eingeñ sig ad forhefia/Helldur yfer þañ nefnda/Predikada/og Vegsamada Gud/þad er/yfer Guds Ord og Gudlega Pionustugiørd/edur Sacramenta.

Madur Syndareñar.

Madr Syndareñar/og Gløtunar Sonr/kallast hñ ecke þuiad eins/ad hñ er ꝥ sialfañ sig eiñ Syndare ꝛ forglatadr/edur eirn einungis Personulegr Syndare/Helldur sa sm̃ er almeñelegr/ꝥ er/sa sem adra dregr mꝫ sier j Synder og Gløtun/So sem Villumeñ og Vykingar/villa og fordiarfa med sier Lønd og Lyde. Slykann seiger Heiløg Ritning vered hafa/Jeroboam Kong/ þad hañ hafe kient Jsrael ad Syndga/ edur lætid hañ syndga/medur sinne nyrre Guds Pionustugiørd.

I Syndsamlegt Embætte Pauans.

Slykt syndsamlegt Embætte hefur Paueñ med tueñu mote framed. Fyrst j þui/ad hñ hefur jñsett ꝛ skyckad margar nyar Guds Pionustugiorder/so sem hier seirna seigest/j hañs Maosim/sm̃ er/Aflaat/ Vygt Vatn Akall Heilagra/Pilagryms gaungur/Brædralag/Nwkastietter/Messur/ Føstur/Helgehølld/ꝛ ct. Eñ nidurbroted og saurgad þa riettu Guds þionustugiørd/sem er Guds Ord/Trweñ/Sacramenteñ.

II Allar Skiepnur hefur Paueñ med Syndum saurgad Tymañ/ Dagana.

J añañ mæta/ad hann hefur þuingad Christna Meñ/med otølulegum Setningum/ꝛ giørt þar Synd sem Gud villde øngua Synd vera læta. Snøgt ad seigia/Hñ hefur so nær allar Skiepnr Guds saurgad mꝫ Synd Þuiad Smiør ad eta/Egg/Ost/ Miolk/ Kiøt/ꝥ var Synd þa ꝛ þegar hñ villde/huørra Hluta Gud hefr þo vnt oss med Frelse hreinferduglega/ꝛ æn Syndar ad neyta. Daga ꝛ tyma hefur hñ ꝛ so med Synd saurgad/ þuiad huøruetna þegar hñ villde / þa vrdu Meñ Føstur og Hætyder ad hallda/ og a þeim tyma var Synd ad neyta

ad neyta nøckurs Matar/jafnvel Brauds/og so ad drecka.

Stadena. Kierenn.

Stadena/og Kiereñ hefur hñ og so med Synd saurgad/þuiad Kyrkiur og vijgda Stade hefur hañ so Heilaga giørt/ad meñ þordu nalega/huørke ad koma þar vid Stocka ne Steina/einkum vid Alltared z þad þui til heyrde/þad var høfud Glæpur/ef ad nøckur Leikmadur tok berum Høndum a Kaleiknum/patinuñe/Corporalnum/Skillde nøckud þuiged af þessu/þa þorde eingeñ Nuña / huørsu heiløg sem hun var/ ad þuo þ/ fyrr eñ þ var ádur fyrre af Kieñemañenū þuiged. So var Kaleikureñ/Patinañ/Corporalleñ/z aller vijgder Hluter/fuller Løgmáls og Syndar. J sama mata var og eirneñ Synd/ Brullaup ad hallda a forbodnū tymum/Jtem/Hionabands sængeñ hlaut og j Synd herteken ad vera/þa hañ villde. Sømuleidis saurgade hñ og eirneñ Prestaña Lykame/þuiad þad var Synd/ad hafa Haar a Høfde/sem Nátturañ vaxa lætur/og Gud hefur skapad/ þui vrdu Prestarner ad raka Krwnur og skiegg/ þa voru þeir heilager hallder (ellegar ecke)

Brwdkaupenn Hionasængeñ. Prestaña Lykami.

Snøgt ad seigia/ Lijf og Lykami Christeña maña þad var allt halldeð oheilagt / enn af hønum vijgder þeir voru aller heilager. Eg þeige vm þad/huørsu auduelldlega eirn Leikmadur mætte missiæ sig/z forgr ypa sig a einum Vijgdum Mañe/edur ødru þui sem vijgt var. So hefur hñ og eirneñ saurgad Klædnadeñ/þt huør sa Munkur eda Nuña/sem ecke bar syna Kappa med þui snide og þeim lit sem boded var/hann var eirn Syndare halldeñ/og fordæmanlegur/sømuleidis var og hættad vm Prestaklædnadeñ.

Af Pauanum vijgder. Klædeñ.

Med þessum hætte hefur hañ/so nær allra Skiepna neytslu med syndunum saurgad/Mateñ/Dryckeñ/Klædnadeñ/Stadena/ Tijmana/Lykame og Lifnad maña. Og hefde hñ eñ lengur rijkt/þa kañ vera hañ hefde fyrerboded ad hoosta/hrydia z hrækia og freta: So sem være þetta Andskotans Høfud/til þess þar sett/ad hañ skyllde Christnena med Løgmáls setningum/Syndum z Forbode plaaga/fyrer neytslu allra Skiepna og kaupa sydañ Fie og Peninga þar af/med siñi Dispenseran og leyfe/z ct. Og slykar Syndir z suiuirding ar voru halldnar Helgedomur/og sierleg Guds þionusta/alyka so sem Jeroboams Kalfar/slyka synd z Gløtun meinar S. Páll j þeirre Grein til Tessalonicenses.

Jeroboams Kalfar.

Þetta er þad sama sm̄ Daniel seiger/Hñ setr sig j moote og vpp yfer Gud allra Gudaña. Þuiad fyrer Moysen gaf Gud z so Løgmálid/og þiadi Gydinga med morgum Syndū/þar añars af Nátturuñi til eingeñ synd var/Eñ med þui hñ var GVD/þa hafde hñ godañ riett þar til/Eñ þetta Andskotans Høfud/og su fwla Guds Apynia villdi breyta þar eptir/og giørdi marga hlute eñ framar/ og j moti þm̄ sama Gude. Þuiad Guds þionustugiørd hefur hun aftekid/og med oteliandi Løgmáls setningum og Statutum (þar hñ hafdi ongua magt til) oteljanligar synder/fyrir neytslu allra skiepna/ j allañ Heimiñ jñleidt. Og syner sig hier med/so sm̄ ad være hñ Gud j Musteri Guds/þad er j Christniñe/þetta allt samañ audsyna og sanna hñs statutur og Decretales.

I

Lagariettr z hlydne vid þ veralldlega Valldeð af Pauanum vndertrodiñ.

MEd þessum tueimur hlutum hefur nu Pauen tuær Hierarchias nidur brotid/ med þui fyrra hefur hann vndir Fætr sier trodid Veralldlegt Løgmál/Lagaña hlydne/og yfirvalld/ z þ burt tekid z nidurbrotid/ þa hañ hefur viliad. Keysara/Konga/Høfdingia hefur hañ af sett/bañfært og fordiarfad/og med Bañfæringu fyrerbodid fra Børnum og Vndergiefnum ad veita þeim hlydne / Snøgt ad seigia/ Alla hlute hefur hañ giørt epter Vilia/og sinne Gyrnd/og var ei neinum Riette nie Lagasetningū vndergiefeñ.

II

Christneñ af Pauanum foreydd.

Med þui ødru/þa hefur hañ Christelega Kyrkiu foreydt/ Heilaga Ritning vnder sig lagt/ Sacramenteñ vanad/og þeirra tydkan vnibreytt/Evangelium nidur þryckt/so ad Meñ þecktu þad ecke nu leingur/Og m; þessum hætte hefur hañ/bæde Guds Ord og hans Þionustugiørd afmád og ad ønguu giørt.

J þridia mata seiger Daniel so.

Gud Fedra siña mun hañ ecke ackta/ Hañ mun huorke vm Ast Kuenna nie nockurn Gud hirda/ Þuiad hñ mun taka sig vpp j moote øllum Hlutum.

Gud hans Forfedra.

ÞAd hañ hafde fyrr ræde vm Gud/þad talar hñ hier vpp aptur/so ad hañ auke hier eñ fleira vid. Þegar nøckur talar fyrer hønum/vm hans Fedra Gud/þad er/vm Christum/huørn Postularner og hans Forfedr hafa predikad/þa stur hñ so fast/vppe yfer Gude allra Gudaña/ ad hann skeyter þui ecke/og huørke vill hñ þad heyra nie vita/Helldur af Drambseme/ Metnadi og þuerbrotiñe Forherdslu deyder og drepur alla þa sem riettelega kieña Christum.

III

Hiuskapureñ af Pauanum fyrerbodenn.

Og vppa þad/ad hañ læti ei nøckurn hlut eptir ofordiarfadañ/þa mun hañ sundur slijtafa þridiu Guds Hierarchiam/sem er/Hiuskaparbands stiettena/huøria hañ hefur ecke ad eins forboded þeim Andlegu/helldurølldungis lastad hana/nidrad/forsmád og ad ønguu giørt j þui ad hñ forsmannarlega kallar hana eina Ohreina/Holldlega/Ogudliga Stiett/huar jñe ad eingeñ kuñe Gude ad þiona/huxande ecke vm þad ad Gud hefur blessad Hiwskaparbanded/og nefner þad siñ Sáttmaala/og þad hønum vel þocknast þad/ og fyrer Syndaña fyrergiefning þa kalle hañ Hiuskaparbands sængena hreina z Heidarlega/og vill ecke tilreikna þar jñe Holldsins Gyrnder. Med þessum hætte skal nu Antachristnreñ bølua þui sem Gud Blessar / sundur ad slijta þad sem Gud samteinger/lasta þad sem Gud lofar/Suma/yfer Gude/z j mote Gude alla hlute ad giøra/eydeleggia/spilla og fordiarfa.

Slykt forbod Hiuskaparbandsins hefur hñ ecke giørt wt af neinum Hreinlijfis Kiærleika/nema ad eins af yferuarpe/ helldur vppa þad ad hañ fry og frialslega meige giøra huad hñ vill/ og vera ønguñ vndergiefiñ nie pliktugr/so ad hñ þurfe ecki ad bera sueita Andlits nie añañ Erfidis þunga og Armædi/ sm̄ Gud hefur lagt vppa þær þriggia handa stietter sm̄ er su Andlega z Veralldlega stiett og Hiwskaparbandid/helldur ad hñ meigi epter sijnū eiginlegū vilia/fry lifa j allskyns bylijfe/Kyrd/Athugaleisi/Jdiuleisi/virdingū z valldi.

Kross sem Gud hefur lagt vppa synar þreñar Stietter.

Þuiad ad predika/kieña og læra/og Kristniñe ad þiona/þad hefur mykla Armædu / Haskasemder og Omak med sier. Sømuleidis er og þungt veralldlegt Valldstiornar Embætte/ sm̄ j Løgum z Landsriette er jñebundid og folged. Hefur og Hiuskaparbands stiettiñ syna Ahyggiu/Erfide og Haskasemder/vegna Kuinnu og Barna/Hwss z heimilis. So seiger og S. Paulus/ad þr sm̄ Hiuskapeñ fyrerbioda/tale Lygar med Hræsne/þuiad eige giora þeir þad vegna Hreinlijfis/helldur vegna sijns fwla/liota/Jdiulausa/sialfrræda lifnad ar. So sm̄ þad Munkar flyia ecke þeñañ heim/þad er/þeir giefast ecke j Klaustur/vegna helgedomsins/helldur ad þeir meige hafa Jdiuleisi/Frid og gooda Daga j Heimenum.

Þar Daniel seiger. Ad hñ mune tala hrædilega j giegn Gude allra Gudaña/ Jtem/ad hñ mune ecke akta neirn Gud eins so sem hiellde hañ fleiri Gude ad vera eñ eiñ. Þad er so ad skilia/Ritningeñ hefur þa Heiløgu/Ja/eirneñ þa Veralldlegu Yfervallds herra Gud kallad/ Psalm. 82. Joh. 10. Þar þ er þetta Meiningiñ

ningeñ Danielis Orda. Ad Pauenn mune huørki ackta þañ hædsta Gud/eige helldur þa huøria hann hefur ad Gudum giørt /þ er/huorki Christuena/nie helldur veralldliga Hoffdings sierc.

Þetta er nu eirn Partur/af Athæfi z Lyfsogu Pauans/ edur Antachristsins/sem Daniel vm talar hier/ huorsu hañ skuli j sundur slyta/nidur briota og eyda allre Guds skyckan. Sa añar Partur fylgier nu epter/ huad Antachristureñ/Paueñ/skuli þar j moti vpp byggia/vppreysa og ad hafast.

Enn j hans stad/mun hñ siñ eigiñ Gud Mausim heidra. Þuiad hañ mun þañ Gud sem hans Fedur vissu ecke af/heidra/mz Gulle/Silfre/Gimsteinum/z Dyrgripum/z cc.

Maos.

ÞEtta Ordid Mausim hefur eingiñ(þ eg af veit)hingad til Dags wt lagt. Vier vilium hætta til/ef Gud villde giefa oss ad hitta vppa þa riettu wtþyding. Maos nefnest med riettu Styrkleike/edur ørugt Vyge so sem Slot og Kastalar kallast/Styrk ørugg Vyge/z j Psalltaranum nefniest Gud opt/vor Maos/þ er Styrkur z ørugt styrktar Vyge edur Kastali.

Stycte og Klaustur eru Pauanū vppbygd eñ ecke Christe.

Þar fyrer lätum vier þetta Orded fyrst merkia þau Steinhws sm̃ af Steinum eru smydud/og Meñ kalla Kyrkiur/og þad sem þm̃ til heyrer/þuiad þau Hws eru forkostulega sterkliga vpp bygd framar enn ønnur Hws/þui lyiast sem Slot og Kastalar. Þetta eru Domkyrkiur z Klaustur/vm allañ Christiñdomiñ/ huør ecke eru Gudi nie Christo til heidurs/edur Þionustugiørdar vpp bygd/þui Gud byr ecke j þm̃ Hwsum sm̃ af Manna Høndum eru giørd/seigir S. Stephanus Act. 7. helldur Pauanum. Þuiad j þm̃ rykir hañ/z leikur sitt Apa spil med synu vøgdu Vatui/Messum/Sæluttydum/Nadum/ Purgatorium/og ødrum fleirum þssshattar Verkum. Þangad hefur hñ safnad øllu Veralldareñar Gulle / Silfre/Gimsteinum og Dyrgripum/ þar ad auk øllum Styrkleika z Magt syns Guddoms. Þuiad þar jñe lærdu og lifdu Meñ epter hans Vilia og Bodordum. Þesse Hws hefur hñ og so forprydiliga og sterklega stadfest/enn þo ei med Vopnum edr Verium/alleina med synum Bullis/Briefum og Jñsiglum/so sem annar Tøfrare edur Galldra Madur.

Mausim Messañ su liotasta Suiuirding Pauadomsins.

Sticte og Klaustur vppreist vegna Messuñar.

Og einkum þa þionudu Pauanum Kanuca/Kyrkiurnar og Klaustreñ/ þuiad j Soknarkyrkiunum veittest Gude nøckur lytel Þionusta/med Skyenar embættenu/Sacramentunum Alltaresins/og Predikun/þo ad þ være ei ølldungis hreint/og eru þar til enn nu a þessum Deige ovirdugligar halldnar/Eñ Domkyrkiur edur Klaustra Kyrkiur. Eñ j Domkyrkiunum og Klaustra Kyrkiunum/þar hafa Meñ Daga og Nætur af øllu megne Pauanum þionad. Eigi voru þau Predikunar Hws/Helldur Messu Hws Daudra Maña/þ er/Vigiliu Hws/þar jnni meir var lesed og sunged/z giørt fyrer þeim Framlidnu/helldur eñ þeim Liføndu. Jtē þar Meñ drynsudu og hrinu jnni/Jtem/þad voru Gull hws/Silfur Hws/Fiesioda Hws.

Og einkum meinar Eingelliñ med Ordenu Mausim/þñ mesta og hæsta Hlut/þa liotustu Kyrkiu Suiuirding j Pauadomenum/sem er Messañ. Og so er ad siaa sem hñ hefde viliad lioslega hafa talad/hañ mun heidra siñ eigeñ Gud/Messuna/og vmbreyter viliande j siñe Rædu þessu Orde/Messa/so ei virdest hñ med riettu Nafne ad nefna Messu/helldur kallar hann Mausim.

Fie og kostnadur sem Menn hafa lagt vppa Messuna.

Þuiad huad eru Klaustreñ og Domkyrkiurnar annad enn Messu Hws (j Pauadomenum) vegna Messuñar/so sem añars Dagligs/allra helgasta Offurs eru þau Vpp bygd. Vegna Messuñar eru øll þau Gotz þangad giefiñ. Vegna Messuñar eru allar Kyrkiu þionustu giørder/z Ceremoniæ skyckadar: Vegna Messuñar hafa Skolarner halldner verid vid Magt. Og heñar vegna hafa Meñ til Skola geinged/so þeir yrde Prestar. Og allt þad Kyrkiu braml heyrde Messuñe til og hieck þar vid/so sem seigest/ad Vølskurnar hallda sier vid þeirra Kong. So ad þegar ei var j Kyrkiuñe Messad(so sem skiede a forbodnum tymum) þa voru þær Kyrkiur hryggelegar ad sia/so sem tunnir Eydehws. Slykañ oseigianlegañ kostnad hafa Meñ vppa Messurnar lagt/Enn vm Orded og Predikunar embætted hefur lyted edur eckert hugsad verid / so sm̃ vm Messuna þar sm̃ Ordid og Predikunar embættid er þo þad allra hellsta og sierlegasta/ sem Menn ættu mest ad stunda.

Mausim Pauans

Huad er nu þa/sa Pauans Kyrkiu Gud/ Messu Gud/ edur Gud Mausim?

Messañ er ecke Guds Þionusta

Eingeñ Gud er þad/nie helldur vera kañ/ þuiad sa eine og sanne Gud dyrkast ecke med Messum/ helldur lasta Meñ og vanvirda þar mz vorn DROTTiñ Jesum Christum(þad er Gud Fødur sialfan)hid allra hryggelegasta og hrædelegasta sem verda ma/ Þuiad þar med vtsløckuest Trueñ/eñ verdur j staden vpp sett ætrunadar Traust eigenlegra Verka. Enn af þui ad Skripteñ lætur stundum Skwrgodeñ nefnast Gude/og þad er huørs Mans Gud/ sem hann af Hiarta treyster og trwer a/a huørn hañ vonar/og huad hñ elskar. Ef ad Trunadartrausted er nu riett/þa er Gud og sannur/enn sie Trunadartrausted rangt/þa er og sa Gud eckert.

Epter þui sem Trueñ er/so er og sa Gud a huørn madur truer

Þar fyrer er Gud Mausim eckert annad/ enn eirn rangur Þancke/ og rangt Trunadartraust Pauans og Papistanna/ad Messann/Kyrkiu þionustugiørder og skyckaner/sie ein su ægiæt Guds Þionusta/ og Dyrkan/og merkelegt Verk/og so miked Offur/ huørs lyke eckert er nie vera kañ. Vppa þennañ rangañ Þanka treysta þeir/og þar hugga þeir sig vid/so sem ad være þad sa sanne Gud sialfur/og hallda þad fastlega/ad Gud sie so sinnadur/so sem þesse Pootteñ hefur þa heimskad. Hier hialpar nu Diøfulleñ til ad styrkia þetta og þessu fram ad hallda//og hier med hafa þeir vnder sig komed øllum Heimsins Audæfum z Rykdome/ og vm syder Heluyskum Ellde j Heluyte. Hier wt af þessu ma lioslega skilia/þad huad epter fylger.

Og hann mun þeim/ sem hønum hialpa til Mausim ad efla/ þann annarlig añ Gud sem hñ hefur vtualid sier/myklar Sæmder veita/ og þa ad Høfdingiū giøra yfer myklu Gotze/og Landenu ad verdlaunum med þeim wtskipta.

NYyduerski hefde Daniel so sagt/so giører Paueñ/aller þeir sem hønum hialpa til ad efla/ og auka hans Kyrkiu þionustugiørder/eigen Helgedoom/Guds Þionustugiørd z hñs Messur/þa mun hñ giøra ad rykū Cardinalum / Byskupum/Abotum/Profføstū/Domherrum/Prestum/Munkū/og þa forhefia/Blessa/styrkia vpp yfer allt z j giegn Leikmaña Valldenu/og so wtskipta fra a mille Kyrkiu Gotzum z Løndum/j þeirra Laun/þar ad auk mun hañ þeim alleina fyrerheita Himeryke/ so ad hiner adrer enu Christnu / munu verda ad kaupa þad ad þeim/ med Gulle/Silfre/ og Hæfum/ hans Messu Gude og Kyrkiu Gude til Vegsemdar.

Þetta er Paua Lyfsagañ edur Hystoriañ/stuttlega/enn þo med riettum lit og Einkieñe/af Daniele wtmælud

mælud/huorneñ hun hefur vered þa Pauadoomureñ var j siñe stærstu Magt og Virdingu.

Ad lyktunum mun Kongureñ moot Sudrenu beriast vid hañ.

ÞEssu næst epter fylger nu/ huørneñ Pauadomureñ skuli falla og hrapa. Eñ þetta eru miog heimugleg & Jnsiglud ord/huør ei er auduellt ad skilia/ fyrr enn þau framkoma. So sm̄ aller Spaadomar eru eirnen fyrer sialfū Diøflunū huldir/allt þar til þ framkoma. So sm̄ Gud seigir til Moysen/ Audlit mitt mattu ei lijta/Eñ mitt Bak edr a bak mier mattu sia/Þad er/þa eg er fram hia geingeñ & eg hefe þ giørt/sm̄ eg ætla mier/þa kantu ad lijta epter mier/Eñ framan til/þad er/huort eg vil/ huad eg ætla ad giora/þad kann eing iñ lifandr Madr ad sia. Ei ad sydr viliū vier ødrum nockurt tilefne giefa/ad hugsa hier epter/med þui ad oss þiker þetta Pauans Fall og hrapan miog so framkomeñ vera.

Huørneñ Pauadomureñ mune hrapa og falla nidr. Exod. 33.

Med þui ad Eingelliñ seiger optar enn einusiñi til Daniel/ad þessi Ord skulu vera huliñ og byrgd/ þa kañ ecke Egyptalands Kongr Ptolomeus ad merkia hier þeñañ Kongeñ mote Sudrenu (so sem fyrr) Ecke helldr kañ Kongureñ mot Nordrenu ad merkia Antiochum Kong/ huørs Tyd endadest j nidurlage hins 11. Cap. sem fyrr var sagt. Helldr med þui/ad þesse Kongr j mot Nordrenu merker Pauañ (so sem þesse Cap. allur/er af øllum ætlagdur / vppa Antachristeñ) þa hlytur þ epter ad fylgia/ad hans Motstandare/þad er sa sañe Andlege Kongur j mote Sudrenu/ sie, Kongur Christelgrar Kyrkiu/Christus/ huørs Antachristur Paueñ er/so sem Antiochus var i mote Ptolomeo Egyptalands Konge. Ei vil eg hier fram setia margt wr Skripteñe til Beuisingar/ad Middeigis ætteñ merker j Kirningūñe gott/eñ Nordred jllt/þui þ er auglioft.

Kongur Nordur sins.
Kongur Sudursins.

Nu seiger hann þui so.

Ad sijdustu mun Kongureñ moot Sudrenu beriast vid hañ.

ÞAd er þegar Reide Guds vill hafa enda/& þa ed ender & gløtun Pauans rekur ad Nalægiast/þa mun Christus giefa hønum Slag / vppvekiande nøckra Gudhrædda Meñ/þeir munu vppbyria ad kalla j mote hønum. Enn hier med mun hañ eñ nu ecke falla/þ mun ei vera vtañ eitt Høgg/ vpphaf til hans hrøpunar.

Þad fyrsta Slag gaf Loduik Keysare Pauanum.

Þetta Høgg (ad mynum þotta) gaf hm̄ fyrstr Keysare Loduik /Hertoge j Bauaria/Þa Clemens Paue hiñ fimte/og epter hñ Johañes 22. hroosade sier/þ hañ være Keysare/epter frafall Keysarans Heinreks af Lucelborg/ so sem þeirra Bækur (extra vagantes) hiala. Haun sette þeñañ froma ægiæta Keysara/Ludouik j Bañ/saklausañ. Og þeir skamarlegu Ligadicktarar j Vallande/voru hm̄ so gramer/ad þ virdtu hñ ecke þess ad hñ være reiknadr j Keysara tølu/& ei nefndu þr hañ Keysara/helldr til smænar/Barū edr Bauarum.

Clemens 5.
Johañes 22.

Nu þo ad Pauar høfdu ædur fyrre bañfært Keysara/& þa marguijslega plægad/sem voru þr/ Henrek hiñ fiorde/& hiñ fimte þess Nafns/so & Fridrich fyrste & añar/& þo ad nøckrer skrifudu j mote Pauanū/þa fieck þo Pauadomureñ alldrei so stora ovirding/so sm̄ epter frafall Keisara Loduijks. Hañ hafde hia sier lærda Meñ/sem var Occam/Bonagratia & fleire adra/þeir toku fynlega a Baked a Johañe Paua / og enn j Dag eru skarpar Bækur til/j giegn Pauanum/enn med Loduik Keysara. Hañ acktade og sialfur ei Pauans bañ/hann reyste til Rom/og sette þar annañ Paua/og hiellt Keysaralegre Virdingu.

Þui næst kom þ mykla Schisma/edur Tuidrægne/Pauaña a mille/Þa þrijr Pauar voru vndir eins/huør ødrum j moote/vm nytian og Tuttugu ær (til eins merkis ad Pauadomsins ende hlaut ad nalægiast/& j sundur ad slijtast) So var og Pauen og þad Romuerska Sætrd þa nøckur Aar vmlideñ/eige j Room / helldur j Fracklande/þangad flutt af Clemens Paua þeim fimta/og var þar nær sløtyge og fiøgur Aar

Þrijr Pauar vnder eins
Paualegt Sæte j Frackland flutt wr Rom

Eñ þetta slag var ecke vtan præludium & fyrerleikur/sm̄ Christus liet fara vndañ þui rietta slage sm̄ S. Johañes Huss gaf Pauanum/& vard þar f brendur. Þetta slag kom til af Aflætsbriefum/til S. Peturs Kyrkiu j Rom/ j allañ mæta eins og þ skiede Lutherum. Þuiad a þeim tymū (j fra Bonifacio 8. sem var eirn Høfudskalkur/sa ed fyrstur villte og dærade Heimeñ med þui Gylline ære sm̄ hañ jñsette) frømdu þeir stor vndur og allskyns Vielar med synum Nædum og Aflatsbriefum.

S. Johañes Huss gaf Pauanū þ rietta slag.

So ad Clemens hiñ siøtte liet eina Bullam wtganga/ huar jñe hñ bydr Einglunum a Himnum/lyka sm̄ Gud ecke alleinasta a Jørduñe/helldur og so a Himnum/ad þeir skylldu Sæler þeirra sm̄ til Roms fære epter Aflatsbriefum/og a leidiñe kuñe ad andast/jafnsnart flytia j Paradijs til eilijfrar Glede/sm̄ þær lidu wt af Muñenum. Heluijte og Diøflunum baud hañ og eirneñ vm þær sømu Sæler/med slikū Ordū/ Vier viliū j ønguañ mæta hafa ad Heluisk pijna skle vppa þær løgd verda. So hafde þssi føluada Suiuirding/sig sett/ei ad eins j Guds Musteri hier a Jørdu/helldr & so vppi himnāa yfer Einglana/yfer Himnāa & yfer Paradijs

Clemens siøtte baud so sem Gud yfer Einglana a Himnū/& Diøflana j Heluijte.

Nockrum ærū sidar/þa Pauans aflat voru j Lande Bohemia/so Gudløstunarlega predikud/sette Johañes huss sig a mote þessu/avijtande einkum þessa Clementis Diøfulliga Bullam/ og straffade løstu Pauanna. Eñ þetta var Høggid/Hañ kiende so /Ef Pauen er ecke Heilagr/ þa er hñ ei Limur Christilegrar Kyrkiu/Þad er/Sie Pauen Skalkur/þa er hañ ecke valenkuñur. Þetta var su høfud villañ/ fyrer huoria hñ var brendur/Og þad ad Pauen være høfud Christneñar/ecke Diuino jure/helldur Humano.

Johañes Huss.

Samt og adur veitte þetta høgg Pauanū tuær storar ogrædanlegar skræmr/Su fyrre var þad/ad Pauønum vard ofanhrunded af Himnum/& þeir stungu synum Pijpum j Seck/so ad þeir þordu ei þadan j fra/sod dan Bullium og skipaner læta wtganga yfer Einglana. Og Gud tok til/ skamt þar epter/ad straffa þeñañ ohoflegañ Offstopa og ofdirfdar Metnad.

Su øñr skraman var þetta/ad epter S. Joh. Daga/kom Pauadomureñ j stora forakten & fyrerlitning/ Og S. Johañes huss Nafn & Lærdom/kuñu þr mz ongre magt ad forhindra/edr nidr ad þryckia.

Tuær olæknande skræmur Pauans

Þāgad til/ad þetta kall eda Hrop skielfde hñ/huors fyrer reñare Johañes huss var/sa sm̄ j Anda spædi þm̄ f/þa ed hñ sagde/Epter c. Aar sklu þier Gude & mier andsuara. Item/ Nu steikia þr eina Giæs (Hus þeiter Giæs a Beimsku) Eñ epter mig mun eiñ Suanr koma/hñ sklu þr ei steikt gieta. Og þta er so skied/Hus var brendr Añno 1416. Eñ þssar þrætr vm Aflatsbriefeñ hofust Añno 1517. riett 100 Aarū sijdar.

Kall þessa tijmas skielfer Pauañ.
Johañes hus brendur/Añno 1416.

Samt hefr Pauen mz allre magt & Orku vared sig j mote þessu slage/ og situr sm̄ ædur/hañ fordæmde Kieñing og Lærdom Hussi/og brende j Ellde bæde hñ og marga adra mz hønū/& epter hñ/wthellande myklu Blode. Þyskū & Beimskū sigade hñ samañ/og kom myklu morde & mañslage af stad/synū Stole til styrktar. Eñ epter þ Concilium/eru þr Pauar ohrædder ordner/og hafa framed allskyns tælar mz Andlegū Lienum og Simonijs/Swlldad & saurgad sig mz huorskyns skiemdarløstum/ & eru ordner med øllu Epicurei & Suyn Allt þangad til þeir vrdu Heimenum huimleider/ & hñ fieck Hatur til þeirra/vegna þra fwla skiemdar lijfernis. Hier vm talar Eingellenn frammueigis.

Concilium Constantinense.

Og sa Kongureñ mot Nordrenu mun sem añar Stormur koma med Vøgnum/Riddurum & skipafiolda & mun jñ falla j þaug Løndeñ/fordiarfa og j giegnum fara

Herbunadur Pa-
uans.
Strÿd og Herbu-
nadur Christi og
Antachristſins

HAñ jafnᵛ Pauanũ vid eirn Kõg/huør ed med Grimdaræde (ſo ſm̃ Antiochus) fram fer med ſÿnu Herk-
de. Og þo ad Kõgᵛ ⁊ Høfdingiᵛ Christendõſins hafe m; Verallðlegu Vallde j øllũ løndũ hm̃ hialpad/til
ad drepa þa Villumeñ(þr kalla) þ er þa Heiløgu Christi/ſem Pauanum hafde ſløgeñ veitt/Þa meinar Eing
elleñ hier/eirn andlegañ Herbunad/þ er/Bañ ⁊ Forbod/Decreta/Bullas/ og adrar Pauans Statutur/ huar
med þeir Andlegu hafa hønum/med þeirra Skipum/Heſtum/Vøgnum/ þad er/med þeirra Rite/ Bokum og
predikunũ þionad/Huar med þeir hafa j Løndeñ med jnnfalled/giegnum reyſt/og yfer allt geinged med ſtor
re Magt/ſo ſem añad Vatzflood/Þuiad Bardageñ Christi/og Pauans hans Motſtødumans/er eigenlega fa
leñ ⁊ folgeñ j Kieñing og Lærdome   Epterfylger.

Og hañ mun koma j þ verduga Landed/⁊ marger munu falla.

ÞAd er ad ſkilia/hañ mun med ſÿnum andlegum Selſkap ⁊ Herſkruda vnder ſig leggia/ecke alleinaſta alþy
du Folk/þ ſem þa er ecke j Truñe ſtadfaſt. Helldur ⁊ ſo þa Riett christnu/ſem fyrr voru m; þm̃ Villumøñ
um/og med þeim hialpudu til ad veita Pauanum ſløg/þa ſømu mun hann hræda ⁊ fella/Þegar þeir ſia huør
ſu hñ ſigraſt/⁊ huørſu krøfteglega hñ nidurſlær þa Villumeñena/og openberlega nidurþrycker Sañleikãum/
Þuiad hñ hefur fiølda Skipa ⁊ Vagna/Þad er ad ſkilia/ hañ hefur noga Skrifara/Vthroopara/og af þeim
eru allar Aatter fullar. Þañeñ hefur nu Paueñ þung høgg feinged/eñ er þo ei eñ ad helldur falleñ.

Edom.
Moab.
Amon.

Eñ þſſer mũu af hñs Hende frelſader verda/Edom/Moab/⁊ Frũburder ſona Amons.

EJns ſo ſem j þeſſum Cap. þ Kongur Sudurættar ⁊ Nordurs / merker nu ecke Ptolomeum ⁊ Antiochũ/
So merker Edom/Moab/Amon ecke nu þær Þioder ſem fordumdaga voru þar. Þuiad epter Holldenu
hafa þær fyrer laungu vmbreytſt/og eru ordnar Saraceni ⁊ Tyrkiar. Þui hliotum vier ad hugleida þyding
⁊ merking þeſſara Orda/lÿka ſem vier giørum vid þau Ordeñ/Sudur og Nordur.

Þriggia hauda Meñ eru þeir/ huøria Paueñ mun ecke villa nie fella/þeir eru og munu blyfa Christeleg
Kyrkia/vnder þeim Foreydara Antachriſtenum/Þuiad heiløg Christne edur Kyrkia/hlytur ad vera allt til
Verallðareñar enda.

I.
Edomitar.

Hiner fyrſtu eru Edomitar. Edom merker Raudañ edur Raudlitadañ/Þeſſer Raudlitader eru þeir Heilø
gu Martyres og Pÿſlarvottar/ſem med ſtødugleika hafa af Pauanum/Byſkupunũ/ og ſierdeilis af þm̃ Bl-
oodþyrſtu Munkum Predikunar reglu (þeir ed allmarga aflyfad hafa) lated ſig drepa/breña/og j Vatne dr
eckia/vm allañ Heimeñ/allt til þeſſa Dags. Þeſſer eru miøg marger.

II
Moabitar.

Þeir adrer eru Moabitar. Moab merker af Fødur edur Fødurlegur/Paternus. Þad eru þeir/hier ⁊ þar
wt vm allañ Heimeñ/ſem ei eru falluer fra ſÿnum Fødur Christo / þo ad eige hafe þeir almeñeleger Predik
arar vered. Og einkum þeir ed vm ſyder allt þeirra Trunadartrauſt høfdu j Christi Dauda/og ønduduſt/ſo
ad þeir treyſtu ecke vppa Pauans Mauſim/nie vppa hans Aflaatsbrief. Þuilyka hef eg marga ſied/eñ fleyre
heyrt/Bæde af Munkum ⁊ allra handa Stiettarmøñum. So giørde S. Bernhardus/þa hañ viſſe ad hñs ſtũd

S. Bernhardus

var komeñ/þa gleymde hñ ſiñe Ordu/og alls Pauans Mauſim/⁊ fal ſig j Christi Pÿnu/ſeigiande/Christus
hñ eignaſt Himmaryke med tuøfolldũ Riette. Fyrſt ad Erfd af ſÿnũ Fødur/ſo ſm̃ hñs eilyfr einka Son/Þeñ
añ Riett a hñ ſialfur. J añañ maata hefr hñ þ verdſkulldad og forþienad med ſiñe Pÿnu og Dauda/ Þeñañ
Riett hefur hñ giefed oſſ/þuiad hñ hefur pynſt vorra vegna. Slyka Bernhardos ⁊ Moabitas edur Fødurle
ga Christna hefur Gud marga ſier geymt (j Pauadomenum)ſo ſem a Døgum Eliæ/þau ſiø Þuſund Mañа
a medal Jſraels Lyds.

III
Ammonitar.
Saklaus Vngu
ſmaa Børn.

Þeir þridiu/Principium filiorũ Amon/þ er ad ſkilia/Þeir Frũburder/þau Smaabørn a medal Folkſins.
Moab ⁊ Amon voru Brædur/ſo vilia þeſſer Amonitæ Brædur verda þeirra Fødurlegu Fraterne. Þeſſa læt
eg merkia/øll þau Vngu Meinlauſu Børn/ ſem endurgieteñ verda fyrer Skÿrnena/ og andaſt adur eñ þau
kuña ad þeckia edur ſkilning hafa a Pauans Mauſim/edur hñ ad ſtyrkia edur veykia/ eins ⁊ þeir Edomitæ
og Moabitæ giøra. Þar fyrer nefnaſt þeir Frumburder og Syner med Folkenu/ Þad er/ medal Guds
Folks j Christneñe/nylega endurfædder fyrer Skÿrnena. Þeſſa hefur Antachriſtureñ ecke kuñad ad fella
nie villa. Þetta eru þær þriar Ordines heilagra Martyres/Confeſſores/Virgines.

Þriar Ordur Hei
lagra.
Pÿſlaruottar.
Jatarar.
Meyar. :
Egyptſker.
Lybyar.
Morlendſker.

JGiegn þeſſum þriggia handa Þiodum þa ſetur Eingelleñ adrar þriggia Handa Þioder/þær ed Antachri
ſtureñ mun ræna/ Egyptſker/af Lybya/og Morlendingar. Þeſſar Þioder eru huør j grend vid adra/ og
eru Nabwara mynt/ſo ſem fordum tyd Edom/Moab/Amon / Yfer þeſſum Þiodum Drottnade Antiochus
alldrei/ei helldur Paueñ. Þui hliotum vier enn nu med ødrum hætte/ og andlega wt ad leggia Nøfn þeſſara
Þioda/Þar til einhuør añar kiemur med betre þyding.

Þar fyrer ſkiptum vier nu Pauans Lyd j þria ſtade/Egyptſker ſkulu vera þeir Hæſtu/Sierleguſtu/Ryku
ſtu/Megtugu Kongar/Herrar ⁊ Høfdingiar/huørier ed hafa Valld og Verallðar Audæfe/og nøckud Agiæt
er vilia ſynaſt. Þuiad Egyptaland var alla tyma a medal añara/hallded eitt Megtugt og agiætt Rÿke. Lÿ
byr þeirra Nabwar ſkulu þeir vera ſem þeſſum eru næſter (ad Vallde og virdingu) ſo ſem ad eru Borgarar
⁊ Lærder Meñ/ og adrer þeir ſm̃ nøckud Alit hafa. Blalendſker ſkulu vera Alþydufolk/Kotkarlar/Þrælar
og adrer lÿtelsháttar Nwgameñ/ſem einſkis eru virdande.

Pauans Legatar
a Latere wtſéder

ÞEtta lætur Pauen ſier ecke nægia/þad hann alla þeſſa hefur ſuelgt/⁊ til gløtunar leidt med Lÿfe og Saal
med ſiñe Mauſim/Hans Hønd fiñur ⁊ eirneñ Siodu þeirra/og Hirdſlur (ſeiger Eingelleñ) og leitar vid
ad hñ fae drottnad yfer þeirra Fiarſiodum/Gulle/Silfre/Dyrum Gripum/ Þad er/yfer øllum fra Eignum
ſo ad hñ komeſt yfer þad allt ſaman/Þad mun hañ giøra(ſeiger hann) med þeſſum hætte.

Nañ mun ſÿna Nønd wtſenda j Løndeñ/⁊ Egyptaland mun ecke vndañ hm̃ komaſt.

HJer koma fram Pauans Legatar a Latere/Cardinalar/ Sendebodar/ſem ſender eru til Kongaña ⁊ Høf
dingiaña/Ja/þeir ſem hñ ſender ⁊ ſkyckar wt j Løndeñ og Rÿkeñ/ Kongana ad pretta/og þa vnder ſig
ad leggia/ſo ad þeir þione hønum med Lyf og Gotz / berieſt fyrer hñ og hm̃ ſkeincke Lond og Borger/og
ſtorar Gerſemar.

Pauans Aflats
Brief ⁊ Nader.

Þui næſt vitiar hñ þeirra med ſÿnum Bullis/Aflaatum/ Skriptarbriefum/Leyfisbriefum/med huørium
hñ leyfer og ſelur þeim Nad/Frelſe/Eigeñkonur/Egg og Miolk/Kiøt og Smiør/Meſſur og Synder/Hrei
nſunarelldeñ/Heluyte ⁊ Himeryke/Tyrkiañ/Gud ⁊ Diøfuleñ og ſialfañ ſig(Þui huør er ſa ſem allañ þañ ka
upſkaparhatt kann vpp ad telia?) Rænande ſo og med Vallde ſtelande/ ſo ſem være hñ DROTTiñ allra Hl
uta/Dro ſo vnder ſig Fie og Fiarſiodu/þurkar Muñeñ/ ⁊ þikeſt vel hafa ſÿſlad. Þetta hefur hañ hellſt og
meſt aaſtundad ad fremia med ſÿnum Nadum og Aflaatsbriefum / ſydañ hñ fieck Sløgeñ(ſem fyrr ſeigier)
ſo ad hñ

so ad hn̄ þess þaꝼtara og ſtøduglega ſitie. Aꝼ þeſſum Texta er þad almeñelegt Mꝏltæke/ komed a medal Chriſteña Mana/Einkum þetta/ad Anthachriſtureñ hn̄ ſkule vpp graꝼa Fiarſiodu Jardareñar. Ja/Eg hugſa hn̄ haꝼe þa vyſt ꝼunded og vppgraꝼed/ſo ad Heimureñ heꝼur ecke epter Helꝼtena aꝼ ſynū Audæꝼum. Þetta og allt añad/ eꝼ þad være med minkre Mꝏlſnilld wtbreidt/ og med lit og einkeñe wtmꝏlad aꝼ einhuørium Mælſkumañe/þa mætte vel ſiaa huørſu hrædeleg Sniuirding ꝥ Pauadomureñ ſie/Eg heꝼe ecke vtañ vppkaſtꝫ ad ꝼra ad eins til ſkilnings og vnderſtødu Daniels Orda. Framveiges epterꝼylgir.

Antachriſtꝫ vpp greꝼur Fiarſiodu Heimſins.

Eñ eitt Kall mun ſkielꝼa hañ/wr Auſtre og Nordre. Og hn̄ mun med mikellre Grimd wtfara/viliande afmaa og fordiarꝼa marga.

HJer kiemur vm ſyder(med Guds Hialp)Pauans Fall og ꝼorglátan/ꝥt ei ꝼiell hn̄ ꝼyrer ædurgreindū Høgguum/Þo ad hn̄ ꝼeinge Bløk nøckur/hm̄ til Jdrunar Amiñingar/huad þo til ꝼorgieꝼens var. Nu kiemꝫ yꝼer hañ eingeñ Hernadur/eingeñ Lidsaꝼle/eckert Strydsꝼolk/eingeñ ſa ed vppa hn̄ høggue nie ſlæe/ Helldur einꝼallt hroop edur kall/þar aꝼ ſkielꝼeſt hn̄/ꝫ verdur ſo hræddur/ad hn̄ ꝼellur nidur. O Gud/huad ertu ꝼurdanlegur j þynū Verkum? Þeſſe Andſtygd ſem alla Konga heꝼꝫ vnder Footum troded/Gude ſialꝼum dyrꝼdeſt drambſamlega j mote ad tala/hn̄ hrædeſt nu ꝫ hrapar nidur aꝼ einu litlu Hliode edur Røddu. Þu hin hrædelega ꝫ mikla Magt/Huørneñ heꝼur þu ſo ſtaded a ꝼall ꝼølltū Grūduelle: ad þu verdꝫ vm koll blꝏſeñ mꝫ einū Andardrætte: Þeſſe Ord Danielis wtleggꝫ S. Paall 2. Teſſ. 2 DROTTiñ Jeſus mū j hel ſlaa hn̄ med Anda ſyns Muñs. Þetta er nu ſa ſeinaſte tyme/vorra Daga/a huørium Euangelium hliomar ꝫ hroopar j mote Pauanum/ſo ad hn̄ er Rꝏdalaus ordeñ/ꝫ veit ecke huad hañ ſkal til giøra/ Concilium kann hn̄ ecke nie vill lyda/hn̄ vill ei openberlega og j Lioſenu lꝏta vm Sañleik ſins eꝼne hondla nie ræda/hyggur ſier alleinaſta mꝫ Magt nidur ad kieꝼia þetta Ryke. Hn̄ dregur wt mid myklum grimdar Huga(ſeiger Daniel)medur ſynū Vidurbwnade/med ſynum Andlegum Selſkap/med Legatum ꝫ Bullium/mꝫ Brieꝼum/ꝫ mørgū Smanar bookū/ vill marga deyda ꝫ drepa/Oppæſer Keyſarana/Kongana/alla Dioꝼla og vonda Meñ/og allt ꝥ ſm̄ hn̄ kann wr ſtad ad hræra. Vilianvantar hn̄ ecke/hn̄ giørde ꝥ giarnañ/Eñ hans Ende er komeñ. Eingeñ gietur hialꝼ ad hønum ſeiger Daniel/ þad kall er orded ſo møg ſtort. Þuiad til ſiñar ꝼyrre Tignar kiemſt Paueñ alldrei aptur/og hn̄s Papiſtar lyda hm̄ ꝥ ecke/ ſo ſem vottar Apocalipſis 15. Cap. Og hlytur ſo ꝼyrer vtan Hønd ꝫ Suerdsſlag ſundur ad meriaſt/Dan. 8. So ſm̄ ſkiede hn̄s Fyrirmynd Antiochum.

Kall ꝼeller Pauan.

Sydaſte og verſte Tyme.

EN ꝥ/ad þetta Hroop kiemur wr Auſtre og Nordre/ꝥ er ſo ad ſkilia/Ad ꝼra Evangelium ꝥ kiemꝫ ad oſſ an/ꝼra þm̄ ſem er ſa ſañe Oriens/Auſturætt edꝫ vppgangꝫ. Þui eingeñ ma med Sañleik ſeigia/edꝫ hroſa ſier þar aꝼ/ad þeſſe Lærdomur ſie ꝼramkomeñ wt aꝼ hans Høꝼde edur ſer þeinktu Rꝏde/nie Vilia/Aller erū vier ouarlega og oꝼorhurad komner j þetta Eꝼne. Og þad heꝼur ſkied oſſ/ ſo ſem Eſaias ſeiger/Eg em ꝼūdeñ aꝼ þeim ſem ecke leitudu myn/ꝫ byrteſt þeim ſem ecke ſpurdu ad mier/. Þuiad eg (ſeiger Martinus) ſm̄ var ꝫ eirn aꝼ þm̄ ꝼyrſtu/hurade langt ꝼra þeſſu/ꝫ leitade myklu añars/þa eg tok ꝼyrſt til ad ſkriꝼa/ſiñ er/Eg nugtade ad eins misbreytne Aꝼlꝏtſins/eñ ecke Aꝼlꝏted ſialꝼt//myklu ſydur Pauañ ſialꝼañ/edꝫ eitt hn̄s Haar Þuiad eg þeckte þa huørke Chriſt nie Pauañ. Þo er ꝼra komed vr Nordre (ſeiger hañ)Pad er/wr eigenlegū ſialꝼs Pauans Ryke. Þuiad vier vorū ſialꝼer j þañ ſama tyma Papiſtar ꝫ Antachriſtner/halꝼu meir eñ ꝼr.

Auſtur. Nordur.

Hañ mū planta Landtiallded ſiñar Hallar a millū tueggia Siaꝼarhaꝼa/vid ꝥ Heilaga Fialled.

JErúſalem liggur a mille Haꝼſins mykla ꝫ Dauda Haꝼs. Eñ myklu helldur liggur Rom a millum tueggia ſtoorra Siaꝼar haꝼa/ſem kallaſt Mare Tyrrenum og Adriaticum. Og mier virdeſt Rom vel meiga kallaſt eitt verdugt Heilagt Fiall/ꝥt þar hnyla margar Þuſunder Guds Pyſlarvotta / og j ꝼyrſtu ſtood þar Chriſteleg Kyrkia j hinum ꝼegurſta Blooma/Þar haꝼa og giørſt mykler og Agiæter Tilburder/allt þar til Dioꝼulleñ ſette þar ſitt Sæte. Nema nøckur vilie allt þetta vppa andlegañ hꝏtt wtleggia/j þañ mꝏta/ ad Paueñ yꝼer þui verduga Heilaga Fialle/ꝥ er/hn̄ heꝼur ſett ſig j Chriſteñdomeñ/ſo ſem eirn Gud/ꝫ plantad ſitt Ryke med ſynum Decretis/og Suiuirdingar Kieñingum. Þuiad Kieñing kallar Chriſtur plantan. Matth. 15. Aull ſu plantan ſem minn Himneſkur Fader plantade ecke/hun ſkal vppræktaſt.

Rom þad Heilaga Fiall.

Mille tueggia Siafarhafa.

ÞEtta ma ſkiliaſt wt aꝼ Chriſtelegre Kyrkiu/Ad þetta Heilaga Fiall ligge a millum tueggia Siaꝼarhaꝼa Þad er / þeſſe Verølld og Heluite. So ad Haꝼed Dauda merke annañ Heim/þar þeir Ogudlegu ꝼyrerꝼaraſt mꝫ øllu/enn ſa Liꝼande Sioreñ merker þeñañ Heim. Eñ Chriſteñdomureñ liꝼer ei epter Verålldarennar hætte/deyr ei/ og ecke epter þetta Lyꝼ/geingur ꝼram ſo ſem a Midgøtu/liꝼer j Truñe og Andanum Chriſti.

Enn vilie nøkur ad þeſſe tuø Høꝼ merke Pauans Stol edur Sæte/eñ ecke ꝥ helga Fialled/þa er þetta Meiningeñ/Paueñ Drottnar yꝼer liꝼøndū ꝫ Daudum/med ſiñe Plantan edur Decretis/ Þuiad med ſynū Mauſim (edur Meſſu)hialpar hn̄ øllum Liꝼøndum/hier a Jørdu/ꝫ øllum Framlidnū ſem eru j Hreinſunar Ellde. Hañ neꝼner plantan/þuiad eina Paradys allſkins Veralldar Sælu/heꝼur Pauen vpp ſett j Rom/edꝫ Chriſtelegre Kyrkiu/ꝫ heꝼur þar øll Heimſins Audæꝼe Valld ꝫ Virdingar/ꝼry og ꝼrialſlega epter ſynum Vilia.

Haꝼed Dauda. Haꝼed Mykla.

A þeim tyma mun ſig vpp taka ſa mykle Hofdinge Michael/ſem mꝫ Sonum ſyns Folks ſtendur/þuiad þad mun ſlyk Hormungar tyd vera/ſem ecke hefur vered j fra þui ad Meñ toku ad vera allt til þeſſ tyma.

EN þo Michael ſie eitt Eingels Naꝼn/þa lꝏtum vier þad hier eins ſem j Apocalipſi/merkia Herrañ Jeſum Chriſtum ſialꝼañ/huør ed hier a Jørdu/med ſynum Einglum/ꝥ er/Predikꝼurum/berſt j mot Dioꝼlenum med Evangelio/þuiad hn̄ kallar hn̄ þañ mykla Høꝼdingiañ. Þeſſe hiñ ſame heꝼur nu teked ſig vpp ꝫ ſtendur med þm̄ Chriſtnu/og huggar þa med Nꝏdariñar Orde. Þuiad hier til heꝼur vered ſa hrædelegaſte tyme ſem nøckurn tyma heꝼur a Jørdu vered/ſo ſem Chriſtus ſialꝼur ſetur ꝼram þeſſe Ord/Matth. 23. Og heꝼde þeſſer Dagar ecke ſtyſt/og heꝼde ecke lint/ þa mun eingeñ Madur verda Sæluhelpeñ/Huørke Edomitar nie Moabitar/nie Amonitar/Þuiad j Val lande/Rom/og añarſtadar toku meñ til ad giøra Spott aꝼ Truñe/ ſo ſo ſem Epicurei/ og ſkirdu ecke meir Smabørneñ. So lꝏ vid ſialꝼt/ ad bæde Skyrneñ og Sacramentid og orded være ad meſtu wrſløkt/ og eingeñ Madur heꝼde ordid Sæluholpein.

Hryggelegur tyme Pauadomureñs.

Þuiad ecke meinar hn̄ hier lykamlegar Hørmūgar/huoriar ed myklu þingre og ſtærre haꝼa vered j Forcydſtu Jeruſalem/Romaborg og j ødrum Løndum/og Borgum/ helldur meinar hañ Sælariñar edur andlega Hørmung/huor ad merkiſt ꝼyrer Chriſti Þynu. Þui lykamlegar Harmkuælingar haꝼa ꝼra Enda mꝫ Lykømunū.

Guds Ords Forsøckun.

Eñ hier er þetta j Hlife/ad añad huørt forgange Kristneñ eda blÿfe/huør ed a tuo vega er yferfalleñ af Antachristenum/fyrst med Ogudlegre Fÿrerlitningu Guds ords og Sacramentaña/þui næst med hørmulegre ørunlan Samuiskuñar/þar ed eingeñ Huggun var wt af Guds Nꝛæd/helldur hørmuleg Kuøl ⁊ pÿna/eigeñlegra Verka ⁊ Goodgiørda/huar med þeir plægudu Christna Meñ (af huørre plægu Samuiskuñar ogudleger ⁊ Heidner Meñ ecꝁert vita) Þui var nu sa tÿmeñ komeñ/ ad Michael tæke sig vpp/⁊ liete ecke Christnena mz øllu fyrerfarast/ sem ad mestu var wtsløckt/ Helldur huggade hana ⁊ samansafnade heñe/þ sitt heilsusamlega Naadareñar ord. Framveigis stendur so.

Og marger af þeim s̄ j Molldu Jardar sofa/munu vpp vakna/sumer til Eilÿfs Lÿfs/sū er til eilÿfrar Smánar og Skamar. Eñ Kieñefedurner munu lysa sem Himensins Geislar/⁊ hiner s̄ mørgum vÿsa til Riettlætesins/so s̄ Stiørnur/vm allder ⁊ ad Eilÿfu.

Liome Kieñefedrauna.

EJngelleñ hradar siñe rædu/til hins sydasta Dags/þar fyrer/þo hañ hafe margt ad ræda wt af Michaelis Embætte/þa skundar hñ j synu Máale til enda Veralldar/og talar vm Vpprisu fra Framlidnu: Eñ jafnsnart huerfur hañ aptur til fyrre Rædu/⁊ talar vm Kieñefedur og Predikara/ad þeir skule skÿna so sem Geislar Himens og Stiørnur/⁊ snua mørgum ádur eñ Framlidner vpp rysa. Alÿka sem Daniel hier þ j/9. Cap. seiger þ forcydslu Borgareñar/fyrr eñ hañ hefur wt talad vm þa sÿdustu Vikuna/huør þo hlaut ádr ad vera vmlideñ/eñ þad Borgeñ være nidur broteñ. Samer Meñ vilia ad þesse vpplysing Kieñefedraña/sie su okomna Dyrd añars Heims / vm huøria S. Paall talar/1. Cor. 15. Þad er og ad vysu satt/eñ vier lætum þ mer kia hier Gagn og Naudsyn þeirrar Sorgfullu Guds Christne.

Marger (seiger hañ) munu vppvakna.

Epter openberan Antachristsins er Ritningeñ wte.

ÞViad a ysta Deige munum vier ei aller vpp rysa/so sem S. Paall seiger/1. Cor. 15. Þuiad þeir sem a þm̄ Deige fiñast lifande/þr munu huørke andast nie vpp rysa/helldr a Augabragde vmbreytast/⁊ vpp ryckiast j Skyeñ mots vid Christum. Þo munu marger/þ er/mestur fiølde mun verda þra sem framlidner edur sofande eru. So ad Christur sie (epter Truareñar Ordum) Domare bæde Lifande ⁊ Daudra. Og hier siañ vier ad vpp fra þeim tÿma/þa Paueñ er openberadur/þa er ecꝁert vysara ad vona edur vænta / eñ enda þessarar Veralldar/⁊ Vpprisu Framlideña/Hier er Ritningeñ wte//hier hafa aller Spádomarner enda.

Framueiges stendur so.

Og þu Daniel byrg þesse Ord/⁊ jnsigla þessa Book/allt til hins sÿdasta tÿma/Marger munu komast þar yfer/og mikeñ Skilning fiña.

Danielis Spádomur hefur vered huleñ allt til sÿdasta tyma.

HJer seiger Eingelleñ lioslega/ad þesse Danielis Bok skule vera jñsiglud (þ er/huleñ ⁊ oskiliande) þo ecꝁe eilÿflega/helldr til hins sÿdasta tyma/þa ske hñ opnast/⁊ giefa mikeñ skilning. Og þ er vor astūdan sm̄ fyrr er sagt/Þuiad Spádomarner kuña ecꝁe fullkomlega nie med øllu ad vnder standast (edr skiliast) fyrr eñ þeir eru frammkomner/Enn þegar þeir eru fullkomnader/ þa bera Verkeñ þm̄ vitne. So sm̄ Christus þa ed fyrsta opnade Lærestueinaña Hugskot/Luc. 24. epter siñ Dauda/so ad þr skildu Ritningarnar. Adur sagde hñ til þra/Þetta seige eg ydur/vppa þ/ad þa þad er skied/ad þier trued þui.

Og eg Daniel sa/⁊ sia þu/þr stodu 2. adrer/eiñ þssumeigeñ Vatzsins/hiñ añr hinumeigē.

Hindran Guds ords hia Kongū og Herrum.

VM þssa tuo talar hañ ecꝁe meir/huørier þr sie/edur huad þr tale edr giøre / Vtan þ hafe vered adrer/þ er ecꝁe sa same Eingelleñ sem vid hañ talade. Ma vera/vered hafe þr tueir Einglar/eiñ Persa Høfdingeñ añar Gryckia/vm huøria hñ talade j 10. Cap. Huørier ed Jsraels Folke hindran veittu hia Kongunū/Þess er standa/Og slÿkar hindraner eru jafnañ j hia Kongū/allt til Veralldareñar enda/Eiñ til Austurs/añar til Vesturs/so ad Guds Ord ⁊ hñs Kyrkia ske ecꝁe hafa framgang jafnlega/ helldr so sem sialfur hñ wtþyder þ hier epter seigiande.. **Marger mūu vda hreinsader/klærader ⁊ reynder/⁊ hins Ogudlegu munu jllskusamlega breyta/⁊ þr Omilldu mūu þ ei ackta/Eñ þr Skynsømu mūu þss giæta.**

Villumeñ ætyd j Christneñe.

ÞViad/huørsu hreinlega ⁊ krøptuglega sm̄ Euangeliū fram geingr/⁊ huørsu sm̄ Christeleg Kyrkia er styrk/ þa hliota þo ad vera Villumeñ ⁊ fals Kieñefedr/þr ed hana plæge/ so ad þr reyndu verde openberer. Og slÿker Villumeñ ⁊ Fals Kieñefedr kōa sier einkū fram hia Kōgū ⁊ Høfdingiū/þañeñ blÿfa nu Villumeñ allt til enda. **Og hañ sagde til þss sm̄ j Lÿnenu var klæddur/huor ed yfer Vatnenu stood/Nær vill ender verda a þessum Suiuirdingum?**

Kløgun Christneñar a sÿdasta Tÿma.

ÞEsse Madur j Lÿnklædunū/er Eingell (Gabriel) sa sem hingad til hefur talad/sem seigest j 10. Cap Eñ huør sa sie sem til hans seiger/Nær vill ender verda/⁊ cet. Þess gietur hier ecꝁe. Eñ þ er ein Raust ⁊ kløgun/vnder Personu Guds Christne/huør ed af Harme hugar so klagar ⁊ seiger. Gud hialpe/Nægest þ ecꝁe/ad Antachristur/christelega Kyrkiu so hrædelega/⁊ hart nær j Gruñ fordiarfar? Nu hun er sm̄ naumast a fætr komeñ/⁊ endurlÿfgud þ Michaelem/Nu koma Villumeñ/Sacramentarÿ/Endurskÿrarar og adrer Villudoms Andar/og vppbyria eñ nu Suiuirdingar/Nær vill vm syderverda a þessu ender?

Agyrnd og Mamon yfer Prottn.

Hier ad auk ryker Agyrnd ⁊ Fiedrætt so miøg/ ad vggande er þ Euangelium mūe af Hugre farast/ og Ordsins Þienarar ei meir virdter verda/ eñ Loth j Sodoma/ ⁊ Noe þ Floded. Þuiad nu j Verølldeñe vilia bæde hærre stietter ⁊ lægre/bæde Yfermeñerner ⁊ þr Vndergiefnu ecꝁert añad siá nie heyra/vtan Agyrne/Fiedrætt og sialfræde. So ad eflaust er sa tyme komeñ/vm huørn Lyra og fleire adrer hafa talad/Ad epter Antachristsins fall mun Verølldeñ verda ølldungis Athugalaus/og seigia/ þar er eingeñ Gud.

Hier suer Eingelleñ eirn Eid/og talar miøg aluarlegum Ordum/vppa þad ad vier ecꝁe skielfunst nie hræddar verdum fyrer Villumøñum og Pauanum/og seiger.

Þad skal vera eirn Tÿme/tueir tÿmar/⁊ eirn halfur Tyme/Og nær ed Sundurdreyfing þess Heilaga Folksins hefur enda/þa skal allt þetta skie.

ÞEsse Ord heyrer Daniel ⁊ skilur þau ⁊ skilur þau ecꝁe/og bidur vm wtskyring a þeim. Eñ hñ fær þ Andsuar/ad þau skule blÿfa læst og jñsiglud allt til hins sÿdasta tÿma/Þa mune hñ vppstanda j sÿnu Hlutskipte/þad er/hans Book skal þa gagna Christelegre Kyrkiu/epter siñe Gáfu/Eñ a medañ skule hñ hulast / og hans Bok skal ecꝁe skileñ verda.

Eirn tÿme/ tueir tymar/ og halfur tyme.

NÆr ed þesse tymeñ/tueir tÿmarner/⁊ halfur tÿmeñ ske enda hafa/ ⁊ nær ed Villumeñ mūe af láta ad nidrbricota/sturla og eyda Guds Christne/þ faum vier ecꝁe ad vita/fyrr eñ vier siañ þ/huørsu ad Christneñ su fama ⁊ litla Hiørd/helldur sier med einū Huga vid Orded/Og þr Omilldu ⁊ Heimureñ lætr sier þ leidast/

og lifer

⁊ lifer epter sijnũ Gyrndũ/⁊ skeyter ecke vm heilaga Ritning. So sm̃ ad sia ma a allmørgũ/þr ed so lifa/ so sm̃ ei ackte þr Guds ord ⁊ Ritningena so mikels/ad þr kuñe þʳ jñe ad vera Villumeñ/edr vel Christner. Þegar ꝥ kiemur þa er ꝥ wte/so sm̃ Christus seiger/Þegar Mañsins Son kiemur/meinar þu hñ mũe fiña Trw a Jørdu? So mũ þa þreyngia ad Christelegre Kyrkiu/ad mestur fiølde mañligs Kyns mũ stũda ei añad eñ Agyrne/Fiedrætt/Okur/Oþneytslu/⁊ Oþdryckiu/og adrar Holldsins Vellystingar/so sem skiede ꝥ Vatzfloded.

Og j fra þeim tijma nær ꝥ dagliga Offrid er afteked ⁊ Suñvirding þoreydsluñar er vpp sett eru Þusund tuohundrud nijutijger dagar. Sæll er sa s̃ bijdur ⁊ naer Þusundrud þriuhundrud þriatijger ⁊ fim̃ Døgum.

1290. 1335.

Ef skylldu þta vera almeñeleger Dagar/þa talade Eingelleñ vm þa seinustu Viku/j huørre midri ꝥ dagleg Offred var af teked/ꝥ Postulaña Concilium Act. 15. Og Keysareñ Caligula sette sijna Suiuirding j Musterid. So giøra Þusũd tuø hũdrud nijetiger Dagar so nær halfa Viku/sem epter er/sem er halft fiorda ar. Epter þañ tyma wtbarst Euangeliũ a mæal Heidingia/ꝥ S. Pal ⁊ Barnabam. Act. 13. Og hefr þa Eingelleñ med þessũ Ordum myrkua og oskiliande giørt sijna Rædu/sleingiande til samans þm̃ fyrsta ⁊ seinasta tyma/ ⁊ so sm̃ huerfande aptur til ad tala vm þær siø Vikr/þa hñ hefur wttalad vm þañ okomna tymañ allt til Veralldareñar enda tekta. Eñ ef þetta er Eingelleg Dagatala/ ꝥ er/ ef eirn Dagr sk reiknast ꝥ eitt Aar/so sem j 9. Ca. var giørt/þa vilia þeir Þusund tuø hũdrud ⁊ nijetijger Dagar taka allt til hins 14. ars Keysara Loduijks/huør ed af Paua var Bañfærdr. Eñ 1335. Dagarner/þeir taka til tuttugasta ⁊ þridia arsins Caroli hins fiorda/7. arũ ꝥ ꝥ stoora Schisma þriggia Paua/edur 42. arum fyrer ꝥ Concilium j Costnitz.

Nær Dagligt Offur var aflagt.

Eñ eg villde helldur þta daglega Offrid wtleggia vppa andlega meining/og læta þad merkia þad Heilaga Evangelium/huort ed jafnfram Truñe ⁊ Christelegre Kyrkiu blyfa sk allt til Heimsins Enda. Eñ skie ma ad Heimureñ verde so ølldungis ogudlegur/ad ei sie j øllum Heime nockur Predikunarstoll þar Guds ord kieñist openberlega/⁊ ei verde adrar almeñelegar Rædr eñ ogudlegar Suiuirdingar ⁊ Evangelium sie ad eins j Hwsum ⁊ Hybylum hia Hwsfedrum geimt og vardueitt.

Euangelium og Christneñ mun blyfa allt til enda Veralldar/þo ad Heimureñ verde Ogudlegur.

Og þetta sie sa tymeñ sm̃ var a millum Ordaña Christi a Krossenum consumatum est/⁊/Pater jn Manus tuas Comendo Spiritum meum. Þuiad so sem Christr lifde litla stund epter þad þa hñ hafde sagt/Consumatum est/so kañ og skie ad Christeleg Kyrkia vare ⁊ blyfe nockra stund /Evangelio openberlega afløgdu. Og so sm̃ daglegt Offur Gydinga vard j þre siøundu Viku aflagt fyrer Postulaña Concilium eñ varde þo þar epter allt til foreydslu Jerusalem og var hallded af Postulunum sialfum/ þa þr villdu (þo naudsinialaust) So ma og skie ad Evangelium verde ecke openberlega j Kyrkiunum kient og Predikad/ eñ geimist þo j Hwsum og Hybylum hia Gudhræddum møñum.

Slijk Hørmung skal ecke leingur vara eñ 1290 Daga/þad er nær halft fiorda ar/þuiad fyrer vtañ openberlega kieñing (Guds ords) kañ Trueñ ecke ad vara leinge/med þui vier siaum a þessum tijmum/ad Heimureñ versnar og mañspillest a einu are. Þeir seinustu Þusund þriuhundrud fim̃ og þriatijger Dagar munu vera ølldungis jller/so ad j Hwsum edr Hybylum mun traudlega nockur trw funden verda. Þui seiger hñ/Sæll er sa sem stendur til þess Dags/so sem villde hañ talad hafa/þau Orden sem Christus sagde/ Þegar Mañsins sonur kiemr/Meinar þu ad hñ mune fiña Trw a Jørdu?

1290. Dagar.

1335. Dagar.

Luc: 18.

Vm þetta halft hid fiorda ar/hafa so nær aller Kieñefedur rædt/og allar Bækur eru þar af fullar/ vtan þeir hafa þau wtþydt vppa Antachristi ryke. Huad þo epter skyckan Textans/Daniel ecke hafa vill/huør ed framueigis spær fyrer/huad skie skal epter Antachristsins hrapan/og setur þetta halft fiorda ar epter Michael/og epter Eid Eingelsins sem yfer Vatnenu stood.

Og þo ad sumum þiki þsse wtþyding vijsa til/nær sa sydaste Dagr koma skal (huad þo Christur fyrerbydur ad vita) Act. 1. Og j Gudspiallenu/þa er ꝥ langt fra. Fyrst fyrer þui ad þo ꝥ Evangelij Offur verdi almeñelega af teked/þa mun þo eingeñ gieta merkt ꝥ ar ⁊ þañ Dag nær ꝥ tekur ad skie/þt þad kann ecke j øllum stødum vnder eins af teked ad verda.

Giorla ma eingeñ vita nær sa seinaste Dagr koma skal.

Þui næst/þo meñ vite nær slijkt skal vppbyriast/þa eru ad auk þessara 1290. Daga eñ adrer 1335 Dagᵛ skyckader/ad huorium eingeñ madur mun gaum giefa j øllum Heime. Snøgt ad seigia/myn meining er ad eingeñ mune openberlega hugleida nie gaumgiæfa þessa 1335. Daga fyrr eñ a sydasta deige/ þa þr eru framkomner/vtan Gud(kañ vera)vppveki einhuorn Noa sa sm̃ þa Daga reikna kañ/og gløgglega fyrer ad seigia.

Eg læt mier nægia/ad sa sijdaste Dagr er okomeñ ad eins/þuiad þaug Teikneñ sem Christur ⁊ Postular Paulus ⁊ Petrus hafa fyrer sagt ad skie skyllde fyrer þñ dag/þaug eru nær øll framkomeñ. Bared er wtsprungid a Trianum/Ritningen grænkast og blomgast/þar liggr oss eingeñ magt a þo ad vier vitũ ecke so gløgt þañ Dag. Sa ed kañ hañ kome fram med betra/þad er visselegt ad ender allra hluta er nalægur.

Sydaste Dagr er fyrer Dyrum.

Hier vt af siaum vier/huad mykils hattar og merkilegr madur ad Daniel hefur vered/bæde fyrer Gude ⁊ Heimenum. Fyrst fyrer Gude/j þui ad hñ fram yfir alla Propheta/hefr haft sierligar Spadomssagner/Einkũ þta/ad hñ ecke ad eins spaer fyrer wt af Christo/ so sm̃ hiner adrer Spameñirner/helldr þa akuedur hñ tymana ⁊ areñ/og framsetur þad so gløggliga. Sømuleidis þa saman tekur hñ ⁊ so forkuñar vel og med stuttu male talar vm þaug einvallds Kongarijken/sem vera skulu vm þañ akuedeñ tyma til Christum/huad eptir añad so skyckanlega timandi fra giørninga og Lyfsogur/ad mañ kañ ecki ad fara villt vm hingadkomuna Christi/nema vijsuitandi og viliandi/ so sm̃ Gydingarnir. Hñ framsetur og so/ j fra þm̃ tyma/ allt til hins sijdasta dags/ huoriũ þui Romuerska rykinu skuli vegna/og huad vid skuli bera j Heiminum/so skyckanliga ad ei þurfum vier vm þañ sijdasta dag ad villast/ nie oforvauandis læta hañ yfir oss koma/so sm̃ ad giora vorir Epicurei vijsuitande.

Daniel eirn mikell merkelegr madur.

Þar fyrir virdist mier/ad S. Petur hafi sierdeilis meinad Danielem/þar ed hñ so seigir/ 1. Petri. 1. Spameñerner hafa ransakad a huorium edur hulijkũ tijma Andiñ Christi tilreiknadi ⁊ ct. (Huoriũ) Þad kallar hñ/ad hñ so gløgt og giørla akuedr tijman/fyrirsetr ⁊ seigir huorsu langt ⁊ huorsu morg ar lijda skulu þangad til ad ꝥ kiemur fram sem hañ fyrer spær (Huilikum) ꝥ kallar hañ/ ad hñ so gløggliga vtskrifar/huornin þa skuli tilstanda j Heiminum/huor þa skuli einuallsstiornina hafa/ eda huar þa skuli vera Keysara Vallsid. So ad hañ seigir fyrir ecki ad eins tyman/helldur jafnuel athæfi skyckũ ⁊ tilburdi sm̃ skie skulu a þm̃ sama tijma/huad hid sama fraberliga styrker vora Kristiliga Tru/⁊ giører vorar samviskur stadfastar og stødugar/Med þui ad vier siaum þad framkomid fyrir vorum augum/sm̃ Daniel hefur j sinni Book liosliga og skyrliga so fyrir langri Æfe skrifad og fyrir spæd.

Huørium

Huilykum.

Daniel Spamadur styrkier vora Tru.

Þuiad

Formale yfer Propheta Daniel

Upphaf Ryfesens Christi.

Þuiad Daniel ꝥ spaar ꝛ setur akuedeñ tyma/nær Christus skyllde koma/og nær upphaf hãs Ryfis (sem er hãs Stijen ꝛ Predikunar embætte) skule skie/sem er/510 Aarū epter Cyrū Kong/Dan. 9. Cap. Og ad Ryke fra Persa ꝛ Grykia skule þar vtc vera j Heimenū/eñ Romuerska Ryked skule þa vera Megtugast/ Dan. 7. ꝛ 9. So ad Christus hlaut vissulega ad koma j tyma þess Romuerska Ryfesins/þa ꝥ stod med sijnū besta bloma/huþre Jerusalem ꝛ Musterid skyllde aduc briota/Med þui ad epter ꝥ sama Romuerska Ryked/ skal ecker añad Ryke koma/helldur skal Heimureñ med þui enda haþa/ so sem Daniel ꝥ seiger/2. ꝛ 7. Cap.

Daniel eirnenærk elegz Mañ fyrer Heimenum.

Fyrer Heimenū heþr Daniel ꝛ so vered miøg mykels hattar Madr/ ꝥr vier siaū hier/ad hñ heþr hm enum Fue fyrstu Kongaryknnū/sem eirn adþur Høþudsmadr styrt ꝛ stiornad. Sem villde Gud seigia so/Eg skal gaþa þessum Ryrīū Stiornara/þo þar læ.e eg mijna Jerusalem/ꝛ mitt eiged Følk foreydast. Og þo ad hñ haþe ecke Kongs Naþn haþt/nie helldr stor Gotz edr Virdingar þar aþ hloted/þa heþr hñ þo Kongleg Verk/ Giørninga og Embætte haþt og framed. So sm Veralldareñar hattr er/ad ꝥr sm j Hoþgørdū allra mest erfida/þeir haþa minst/og hiner sem ecker giøra þar ꝥ mesta/epter Gudspiallsins Malshætte/Eiñ saer/eñ añar sker vpp. Joh. 4. Cap. Ja/ꝥ eñ er þyngra/hañ hlaut ad haþa i sijn Laun/Hatur/Aufund/Haaskasemd er ꝛ oþsoiner/so sm Heimureñ plagar alla Þionustu ꝛ Velgiørninga/med slykum Launū ad ombuna.

Eñ þetta skadar Daniel ecke par/hñ er Gude þui kærare/og hñ launar hm ꝥss eylyflegar/og helldur hañ fyrer Kong fra j Babylon/og Persia. Þuiad Gud metur og dæmer epter Verkunum og Aþuextenum/ecke epter Mañuirdingum nie Naþne. Þar ꝥ er Daniel raunar sa rietke Kongur j Babylon ꝛ Persia/þo ad ecke bere hñ Konglegañ Titel edur Naþn/og þo ei haþe hñ Rentu þar aþ/vtan alleinasta Motgang/ꝛ allskyns Haaskasemder. Suadu/so kañ Gud ad veita huggun ꝛ Heidr synum Herteknū Gydingūm/ad hañ aþ einum Borgara syne þeirrar foreyddu Jerusalem/giører enoþalldañ Keysara j Babylon og Persia Lande.

Daniel var Ædst ur aþ øllum Israels Sonum.

Stuttgt ad seigia/a medal Abrahams sona heþur eingiñ slyka Tign þeinged sem Daniel/j Heimenum. Joseph var og mikell hia Pharaone Egyptalands Konge/so og voru þeir Dauid ꝛ Salomon mykler j Israel/ Eñ aller voru þeir sma Kongar og Herrar ad reikna j hia Babylons og Persa Kongum/hia huørium Daniel var hñ ædste Stiornare og Høfdinge. Huørium hñ dasamlega snere til Guds/ ꝛ heþur efalaust fleirum Møñum stora Gagnseme synt/j þessu huørtueggia Ryke/so ad ꝥr eru fyrer hñ komner til Vidurkieñingar og haþa Saaluholpner orded/so sem votta þeirra sømu Konga Brieþ/og Bodskapur/ ad Meñ skule j øllum Løndum heidra Gud Danielis. Dan. 2. ꝛ 6. Cap.

Huørium Menn skulu lesa Daniel em/og huad aþ hønum skal lata.

Þeñañ Daniel bið øllum vier øllum Gudhræddum Kristnū Møñum ad lesa/huørium hañ er a þessū sydasta Hørmungar tyma/til hæstu Huggunar og Nytsemdar. Enn Oguðhræddum er hñ til einskis gagns/so sem hñ seiger sialþur j nidurlagenu/ꝥr Ogudlegu munu ogudlega breyta/og þar vm ecke skeyta. Þuiad þessar Fyrersagner Danielis og adrar þuilykar eru ecke alleinasta þar fyrer skriþadar/ad Meñ vite huad til heþur borred/edur huad skie skal/edur ad þiona þar med foruitne fra sem ad Nymæle gyrnast/helldur vppa ꝥ ad þeir Gudhræddu hugge sig og gledie hier med/og styrke syna Tru og Von j Þolenmæde/staandi og heyrande hier/ ad þeirra Harmkuæle skule enda haþa/og ad þeir mune vm syder j fra Syndeñe/Daudanū/Diøflenum/ꝛ øllu jllu (so sem þeir med Hugar anduarpan bidia) frelsast/og j Himeryke til Christum j hñs eilyþa Hialprædis ryke komast. Eins so sem Christus Luc. 21. hañ huggar syna med hm hrædelegū Teiknū og Hørmungum/seigiande/nær þetta tekur ad skie/þa vpphefied ydar Høfud/þuiad ydar Endurlausn tekur ad nalgast.

Draumar og Sioner Danielis/huørar vppa þær hlioda.

Þar fyrer siaum vier og eirneñ hier/ad Daniel endar med Føgnude allar Sioner og Drauma/huørsu hrædelegar sem þeir eru/sem er/med Fyrerheite Christi Rykes og hans tilkomu. Huørrar Tilkomu vegna / so sem añarar hellstu og sierlegustu Høþudgreinar vegna/ slykar Sioner og Draumar eru fyrermyndadar/vtþyddar ꝛ vppskriþadar. Huør hñ nu vill þær med Aþuexte lesa/hañ skal ecke vid Hystoriuna edur Giørninganna hanga/nie þar vid blyþa ad eins. Helldur skal hñ fæda og hugga sitt Hiarta med þeirre Fyrerheitinne vissellegre Tilkomu vors Frelsara Jesu Christi/so sem med sællre gledesamlegre Endurlausn aþ þessum Hørmungar Eymdardal/Þar til hialpe oss þesse eñ same vor elskulege DROTTiñ og Frelsare / huørium med Fødurnum ꝛ Helgum Anda sie Loþ og Dyrd ad eilyþu/ AMEN/ AMEN.

Ender Formalans D. Mart. Luth. yfer Prophetann Danielem.

I

APridia Aare Rijkes Joachims Kongſins Juda/ kom Nabochodonoſor Konungur aþ Babylon/fyrˀ Jeruſalem/ z ſetteſt vm hana. 2 Og DROTTin̄ gaþ Joachim Kongen̄ Juda honum j Valld/ z nockur Kieren̄ j burt wr Guds Hwſe/þau liet han̄ burt flytia j Landed a Sinear j ſijns Guds hws/ z lagde þau ſømu Kieren̄ j Fiehirdſlu ſijns Guds.

Joachim.
2. Reg. 24/ 1.
2. Par. 36/ 6.

a (Sinear) er Landed Babel.

3 OG Kongureñ ſagde til Aſpenas ſijns Drottſeta/ad hn̄ ſkyllde wtuelia af Børnum Jſraels þau Vngmeñe/ſem være aþ Konunglegu Sleckte/ z Herra Børn. 4 Sueinbørn þau ſ eingen̄ Lyte heþde/helldr þau ſ være Man̄ koɩleg/ Skynſem/ Hyggeñ/ Klook z Skilnings full/ſ haþeleg være ad þiona j Kōgſins Garde/ z til ad læra Chaldeanſka ſkrift/ z Tūgumaal. 5 Slijkū tileinkade Kongureñ/huad þm̄ daglega gieføſt ſkyllde af ſiñe Fædſlu/ z af þui Vijnenu ſm̄ han̄ drack ſialþur/Ad þau ſo vm þriu Aar vppfoſtrud / ſkulldu ſijdan̄ þiona ꝥ Kongenum/ 6 Medal huørra voru þeir/ Daniel/ Hanania/ Miſael/ z Aſaria/af Børnum Juda. 7 Og Drottſetin̄ gaþ þm̄ Nofn/ z Nefnde Daniel Balthazar/ en̄ Hananiam Sadrach/ en̄ Miſael Miſach/ z Aſaria AbedNego.

Aſpenas.

8 EN Daniel ſette ſier fyrer j ſijnu Hiarta/ad hn̄ villde ecke ſaurga ſig mz Konungſins Fædſlu/ z medr þui Vijnenu ſem hn̄ ſialfur af drack/Og bad Drottſetan̄ ad hn̄ þyrfte ei ad ſaurga ſig. 9 Og Gud gaþ Daniele ꝥ/ ad Drottſeteñ vard hm̄ Nædugur z Lijknſamur. 10 Sa ſame ſagde til hn̄s/Eg hrædeſt min̄ Herra Konungeñ/ huør ed ydur heþur tileinkad ydar Mat z Dryck / ef ad hn̄ ſæge ꝥ ad ydrar Aſioner være aumlegre en̄ þra an̄ara Æſkuman̄a yduarra Jaþnalldra/ þa giørdud þier mig Lijflauſan̄ vid Kongeñ.

11 Þa ſagde Daniel til Melzar/ þij ed Drottſeteñ haþde bifalad þa/ Daniel/ Hanania/ Miſael/ z Aſaria. 12 Freiſta þu þſſ vid þijna Þienara j tiju Daga. 13 Og læt giefa oſſ af Alldine ad eta/ z Vatn ad drecka/ z ſkoda þa vorn Yþerlit/ z ſo þra Æſkuman̄a ſ af Kongſins Fædſlu neyta/ z epter þui ſem þier ſyneſt þar epter/ þa giør þu vid þijna Þienara. 14 Og hn̄ hlydde þm̄ j þſſu/ z freyſtade þſſ vidur þa j tiju Daga. 15 Og ad lidnum tiju Døgum voru þeir væñe z betre aliits/ helldur en̄ aller adrer Æſkumeñ/ þr ed ætu af Kongſins Fædſlu. 16 Þa burt took Melzar þra tileinkadan̄ Mat z Dryck/ z gaf þm̄ Alldene. 17 En̄ Gud þſſara fiøgra/ gaf þm̄ Kunſt z Skilning j allshattudū b Ritningū z Vijſdome. En̄ Daniele gaþ hn̄ Skilning/ a øllum Sioonum z Draumum.

b (Ritningar) þer/ þr lærdu allar þær Jþrotter/ ſm ſkriþadar voru hia Chaldeanſkum.

18 OG þa ed ſa tijme var vmlideñ ſ Kongurin̄ haþde tileinkad/ad þr ſkylldu jn̄leidder verda/Þa jn̄leidde Drottſeteñ þa ꝥ Nabuchodonoſor. 19 Og Kongureñ talade vid þa z þar fanſt eingeñ a mzal allra/ſ lijker være Daniel/ Hanania/ Miſael z Aſaria/ z þr vrdu Kongſins Þienarar. 20 Og Kongureñ fan̄ þa j øllū þm̄ greinū ſm̄ hn̄ þa adſpurde/ Tiju hlutum vijſare z Skilnings meire en̄ alla adra Stiørnumeiſtara z Vijſenda men̄ j giøruøllu hans rijke. 21 Og Daniel han̄ lifde allt til hins fyrſta Aarſins Cyri Kongs.

Jnf. 6/ Nijgutyger Aar.

II

ANdru Aare Rijkes Nabochodonoſors / þa haþde Nabochodonoſor eirn Draum/ þar af hn̄ ottade ſo hn̄ vaknade vid. 2 Og hn̄ baud til ſamans ad kalla alla Stiørnumeiſtara/ z Vitringa z Konſtrameñ z Chaldeos/ ad þr ſeigia ſkylldu Kōgenū hn̄s Draum. Og þr komu z geingu fyrer Kongeñ. 3 Og Konungureñ ſagde til

Draumur Nabochodonoſors Kongs.

þra/ Eg

þeirra/ Eg heƒe haft eirn Draum / huør mig hefur ſkielft/ og eg villde giarnañ fa ad vita huada Draumur þ være.

4 Þeir Chaldei ſøgdu þa a Chaldeanſku til Kongſins/ Herra Kongur/ Gud vñe þier Langra Lÿƒdaga/ Seig Draumeñ þÿnum Þienurū/ ſo vilium vier rꝛda hañ. 5 Kongureñ ſuarade ⁊ ſagde til þra Chaldeanſku/ Hañ er mier wr Miñe falleñ. Eƒ ad þier ſeiged mier ei þeñañ Draum/ ⁊ rꝛded hñ/ þa munud þier forglataſt mz øllu/ ⁊ ydar Hws ſkam̄arlega fordiød verda. 6 Eñ eƒ þiˀ ſeiged mier Draumeñ ⁊ wtþyded hñ/ þa ſkulud þier aƒ mier þyggia Skeinkingar/ Giafer ⁊ mikel Metord. Þar fyrer þa ſeiged mier Draumeñ ⁊ hñs wtſkyring. 7 Þeir ſuørudu aptur ⁊ ſøgdu/ Kongureñ hñ ſeige ſÿnum Þienurū Draumeñ/ þa vilium vier rꝛda hann.

8 Kongureñ ſuarade ⁊ ſagde/ Ad ſøñu þa formerke eg/ þ þier vilied þeſſu freſta/ þui þier ſiaed ad hñ er mier wr Miñe lideñ. 9 Eñ eƒ þier ſeiged mier ecke Draumeñ/ þa wtgeingur ſa Vrſkurdur yƒer ydur / ſo ſem yƒer þa ed Fals ⁊ Lygar hafa teked ſier ꝼ ad tala ꝼ mier/ þangad til ad tÿmeñ er vmlideñ. Þar fyrer þa ſeiged mier Draumeñ/ þa kañ eg ad formerkia þ þier rated eirneñ vppa Vtſkÿringena. 10 Þa ſuørudu þeir Chaldeanſku ꝼ Kongenum/ og ſøgdu til hans/ Eingeñ Madur a Jardrÿke er ſa/ ad ſeigia kuñe þ ſm̄ Kongureñ heimter/ ſo er þar og eirneñ eingeñ Kongur/ huørſu mÿkell ⁊ Megtugur ſ hañ er/ ſa ed ſlÿks krefie af nockrū Stiørnumeiſtara/ Vÿſſendamañe edur Chaldeo. 11 Þuiad þ ſem Kongureñ heimter er forhꝛtt/ Þar er ⁊ eingeñ ſa ſem þad kuñe ƒyrer Kongenum ad ſeigia/ ad fraſkildum Gud unum/ ſem ecke byggia hia Møñum.

Nabochodonoſor ſkipʳ ad drepa alla Vÿſendameñ j Babylon.

12 Þa vard Kongureñ afar reidꝛ/ ⁊ ſkipade ad lꝛta drepa alla Vÿſendameñ j Babylon. 13 Og ſa wrſkurdur gieck wt/ ad Vÿſſendameñerner ſkylldu lÿflꝛtner verda / og epter Daniel ⁊ hans Fieløgum var leitad ad Meñ lÿfliete þa.

1 Bœneñ er vor endeligaſta ⁊ ſeinaſta Huggun og Athuarƒ/ ⁊ hū bregſt oſſ ecke helldur.

14 Þa formerkte Daniel ſoddan wrſkurd ⁊ Bifalning/ af Arioch þm̄ ꝛdſta Kongſins Domara/ huør ed wt for til ad aflÿfa Vitringana j Babylon. 15 Og hñ hoof vpp ⁊ ſagde til Kongſins Foueta Arioch. Huar fyrer er ſo hardꝛ Afelltis domur wt geingeñ aƒ Kongenum? Og Arioch ſagde þ til Daniels. 16 Þa gieck Daniel vpp/ ⁊ bad Kongeñ ad hñ giæfe hm̄ freſt/ ſo ad hñ mætte Konungenum ſeigia wtſkÿringena.

2 Huad giarnan ⁊ Madarſamlega Gud heyre Bœn þra Truudu

17 Og Daniel gieck heim/ ⁊ kuñgiørde þetta ſÿnum Fieløgum/ Hanania/ Miſael/ ⁊ Aſaria. 18 Þad þeir bœde Gud aƒ Himne vm Myſkun/ yƒer ſlÿkum Leyndum Hlut/ ſo þ Daniel ⁊ hans Fielagar fortÿnduſt ecke medur hinum ødrum Vÿſſendamøñum.

3 Þackargiørd Danielis.

19 Þa vard Daniele fyrer eina Vitran a Nꝛttarþele / ſoddan Leindꝛ hlutur openberadur. Þar fyrer lofade Daniel Gud af Himnum. 20 Hoof vpp ⁊ ſagde. Bleſſad ſie Nafn Guds þra Eilÿƒd/ ad Eilÿƒu/ Þuiad hñs er bœde Vÿſdomureñ ⁊ Styrkleikeñ. 21 Hañ ſkipter vm tÿmana ⁊ ᵃ Stundernar/ / Hañ aƒſetur Kongana/ ⁊ jñſetur Kongana/ Hañ giefur Vitringunum Vÿſdom/ ⁊ hinū Skynſømu þra Skilning. 22 Hñ openberar huad diwpt ⁊ folged er/ Hñ veit huad j Myrkrunum liggur/ Þuiad j hia hm̄ er einungis Lios. 23 Eg þacka þier/ ⁊ Lofa þig Gud Fedra miña / ad þu veiter mier Vÿſdoom ⁊ Styrkleik/ ⁊ heƒur nu openberad þ ſm̄ vier høfū þig bedid/ ſm̄ er þ/ þu giørder Kongſins Mꝛlefne oſſ openbert.

a (Stunder) Hañ ꝛſetur Tÿman huørſu leinge huørt Kongarÿke ſkal ſtanda/ Ja/ Huørſu leinge huør Madur ſkal lifa/ og huørſu leinge huør Hlutur ſkal vara.

24 Þa gieck Daniel vpp til Arioch/ huoriū ed Konungureñ hafde bÿfalning giefid ad aflÿfa Vitringana j Babylon/ ⁊ ſagde til hñs/ Ecke ſkalltu fyrerfara Vitringunum j Babylon/ helldꝛ haf mig vpp fyrer Konungeñ / Eg vil ſeigia Konungenū wtſkyringena. 25 Arioch hafde þa Danielem jafnſnart vpp fyrer Kongiñ/ ⁊ ſagde ſo til hñs/ Þar er eirn fundeñ a medal þeirra Herleiddu aƒ Gydingalande/ ſa ed ſeigia kañ Kongenum wtſkyringena. 26 Kōgureñ ſuarade ⁊ ſagde til Daniels/ þañ þeir kølludu Balthazar/ Ertu ſa ſem kant ad ſeigia mier Draumeñ þañ eg hefe ſied/ ⁊ hñs wtſkyring?

Daniel aƒſakar þa Vÿſu/ ⁊ helldur þeim vid Lÿfed.

27 Daniel hoof vpp ꝼ Kongenū ⁊ ſagde/ Sa leindꝛ Hlutur ſem Kongureñ heimter af þm̄ Vÿſu/ Lꝛrdu/ Stiørnumeiſtørū ⁊ Sañſagnar møñum / þ ſama er þm̄ ei Mogulegt Kōgenū ad ſeigia. 28 Helldꝛ Gud af Himne/ hñ kañ ad openbera leynda hlute/ hñ hefꝛ ⁊ kuñgiørt Kongenū Nabochodonoſor huad ed ſkie ſkal a epterkomande tÿmū.

Daniel openberar Nabochodonoſor hñs Draum

Þiñ Draumꝛ ⁊ þÿn Vitran/ þa ed þu ſuaƒſt/ kom þar af. 29 Þu Kongꝛ huxader a þiſſe Sꝛng/ huørneñ þ munde ſeirna meir hier eptera tilganga. Og ſa hiñ ſame ſ leynda hlute openberar/ hañ hefꝛ kuñgiørt þier huørneñ þ mun tilganga. So er mier ſoddañ leyndꝛ Hlutur openberadꝛ. 30 Eige fyrer mÿna Vitſku/ ſo ſm̄ þ være hun meire eñ allra añara þeirra ed lifa/ helldur þar fyrer þad Konungenum kuñgiørd yrde Vtſkyringenn / og ad þu viſſer

þÿna

er þijna Hiartans Þanka.

31 Þu Kongr saast/ z sia þu/ ad eitt miøg myked z hatt Likneske stod giegnt þier/ þ var ogur legt alits. 32 Þess sama Likneskis Høfud var af hinu besta Gulle/ þess Brioſt z Armlegger voru af Silfre / Kuidureñ z Lendarnar voru af Malme. 33 Fotleggerner voru af Jarne/ þss Fætr voru sumpart Jarn eñ sumpart Leir. 34 Soddañ saastu/ þangad til ad eiñ Steirn va rd af broteñ/ an handa/ sa slo Likneskid a þess Fætur þr ed Jarn z Leir voru/ z j sundr braut þa. 35 Þa vard til lijka j sundr brotid Jarned/ Leiriñ/ Malmuriñ/ Silfred z Gullid / z vrdu so s Agner j sumarhlødu/ z Vinduriñ feykte þm̄ j burt so ad meñ kuñu huorge ad fiña þ fram ueigis. Eñ Steirneñ sa ed Liknesked slo/ vard eitt stoort Fiall/ so þ hañ vppfillte alla Ver ølldena. 36 Þetta er Draumuriñ/ nu viliū vier seigia hūs wtskyring fyrer Kongenū. 37

Hu Kongr ert eiñ Kōgr allra Kōga/ þm̄ er Gud af Himne hefr giefid Rijkid/ Maktena/ Ostyrkleykā/ z Vegsemdina. 38 Og allt þ hu^r ed meñ bwa/ þar mz Villudyreñ a Mørk unum/ z Fuglana vnder Himnenū j þijnar Hendr gjefid/ z veitt þier valld yfer øllum hlutū. 39 Þu ert þ Gullhøfuded. Epter þig mun vpp koma eitt añad Kongarijke/ miñe hattar eñ þ þitt er. Þar eptera þ þridia Konga rijked s er af Malme/ huort ed Drottna mun yfer øllū Londū. 40 Þad fiorda mun hart verda sm̄ Jarn/ þuiad lijka sm̄ Jarned molar z j sundr brytur alla hlute/ Ja/ lijka so sem þad ad Jarned brytur allt/ so mun þ eitt eñ briota z j sundur mola alla Hlute.

41 Eñ þ þu hefr sied Fæturnar z Tærnar/ sumpart Leir z sumpart Jarn/ þ mun vera eitt sundr laust Rijke/ þo mū af þre Jarnsins b Groodursetningu þar jñe blijfa/ so s þ þu hefur sied Jarned med Leirnū samblandad. 42 Og þ Tærnar a þess Fotum eru sumpart Jarn z sumpart Leir/ þad muñ ad nockru leite eitt Øflugt/ og ad nockru leite eitt Veikt Rijke vera. 43 Og þ þu hefur sied Jarned vid Leireñ samblandad/ þa munu þeir samteingia sig þmañ legt Sæde / eñ þo mūu þr ecke huor mz ødrū hallda/ lijka so s Jarned lætr ecke samblanda sieruid Leireñ.

44 Hn a tijmū þra Kongarijkiaña/ mū Gud af Himne vpphefia eitt Kongsrijke s alld rei verdr foreydt/ z hūs Kongsrijke mun ecke koma til neins añars folks. Eñ þad mun øll þesse Kongarijkeñ sundr mola z eydeleggia/ eñ þ mun blijfa eilijflega. 45 Epter þui sem þu Hefur sied þ Steirneñ vard afbroteñ fra fiallenu an handa/ sa ed Jarn ed/ Malmeñ/ Leireñ/ Silfred/ og Gulled sundurmolade.

Þañeñ hefur sa mykle Gud kuñgiort Kongenum/ Huorneñ þ seirna meir mune tilganga/ z þetta er vissulega Draumureñ/ z Vtskyringeñ er riett.

46 Þa fiell Kongureñ Nabochodonosor fram a sijna Asionu/ z tilbad c þ Daniele/ z baud ad Meñ skylldu offra hm̄ Matoffre/ z giøra hm̄ Reykelsis Offur. 47 Og Kon gureñ andsuarade Daniele/ z sagde/ Þad er eingeñ efe a þui/ yd^r Gud er eirn Gud yfer øllū Gudū/ z eirn Herra yfer øllū Kongū/ huor ed byrta kañ leynda hlute/ mz þui þu hefur þeñañ leyndañ Dom kuñad ad openbera. 48 Og Kongureñ vpphoof Danielem / og gaf hm̄ margar z myklar Giafer/ z sette hñ til Høfdingia yfer allt Landed Babylon/ z set te hñ til Forstiora yfer øllū Spekingum j Babylon.

49 Og Daniel bad af Kongenū/ þ hñ mætte setia yfer Hierødeñ j Babylon/ þa Sadrach/ Mesach/ AbedNego/ eñ sialfur Daniel var hia Kongenum j Kongsins Garde.

Vtlegging Draumsins. Jer. 27/ 6.

b (Groodursetningu) Sñer tala hier vm styrkleika Jarnsins. z cet. Eñ hñ vill so seigia/ ad þ Romuerska Rijked þegar þad er adskiled z flutt og kiemur j adra stade j burt / eins z Plantaner edur Jurter/ Þa skal þad þo vera sam a plantan Jarnsins eda Rykesins z ei añad nytt Rijke. Þra er alltsaman skied/ þegar þ Romuerska Rijked kom fra þeim Grickium/ til Þra þysku/ fyrer Pauañ og Carolum Magnum.

c(Tilbad) ecke Daniel / helldur Gud j Daniele/ añars hefde Daniel þ ecke lided.

Hyggende stiorna yfer Magtene.

III

Kongureñ Nabochodonosor liet giøra eina Gullega Likneskiu/ Sextiju Alna hæ/ z sex alna ad breidd/ z liet setia hana a eirn fagrañ Fløt j Landenu Ba bylon. 2 Og Nabochodonosor Kongur sende epter Høfdingium/ Herrum/ La ndsstiornurum/ Domurum/ Fouitum/ Rædgiøfum / z Embættis Møñum/ z øllum Magtar Møñum j Landenu/ ad þeir skylldu til samans koma/ ad vijgia þa Likneskiu/ huøria Kongureñ Nabochodonosor hafde vpp setia læted.

3 Þa komu Høfdingiar/ Herrar/ Landstiornar Meñ/ Domarar/ Fouitar/ Radgiafar^r z Embættis Meñ/ z aller Magtar meñ j Landenu/ til samans ad vijgia þa Likneskiu/ sm̄ Nabocho donosor hafde vpp setia læted/ z þr stodu gagnuart Likneskienu/ huort Nabochodonosor haf de setia læted.

Gull Likneskia

Þessa Likneskiu hefur Kongureñ (ma skie) giørt epter þm̄ Draume so sem Gude til Lofs/ sa ed fyrer Danielem hafde hønum þañ Draum openberad/ eñ med þui ad Gud hafde þetta ecke boded z þetta v^r

j mote þuí ẏyrsta Bodorde/ þa var þetta rangt ⁊ ein Skurgodadyrkan þe Gude ad þio/na ẏyrer vtā Gu ds Ord/er alltyd Aẏgudadyrkan.

4 Og Vthroparen̄ kallade miøg Hatt. Læted þ ydur sagt vera þier Folk Lyder og Tungu mæl. 5 Nær ed þier heyred hliod Basunun̄ᵃ/Herpiſpun̄ᵃ/Horpunār/Gyun̄ᵃ/ Psalltarās Symphonsens/⁊ allſkyns Hliodfæra/þa ſkulud þier ẏram̄ falla ⁊ Tilbidia þa Gull Likneſk iu s̄ Nabochodonoſor Kongur heẏur vppſetia læted. 6 En̄ huor ſm̄ þa ecke fram̄fellr ⁊ til bidur/ſa ſkal a ſamre ſtundu kaſtadr verda j þan̄ bren̄anda Ellds oẏn. 7 Þa ed þr heyrdu nu Hliod Basunun̄ar/Herpiſpun̄ar/Horpun̄ar/Gyun̄ar/Psalltarans/⁊ allshættadra Hli odẏæra/fiellu fram̄ allar Þioder/Lyder ⁊ Tungumæl/⁊ tilbædu þa Gull Lykneſkiu/ s̄ Na bochodonoſor Kongur hafde vpp ſetia læted.

8 SAmſtundis geingu fram̄ nockrer Men̄ aẏ Chaldeanſkū/ ⁊ æklogudu Gydingana. 9 Hooẏu vpp ⁊ ſøgdu til Kongſins Nabogodonoſors/Herra Kongur/Gud giefe þier langa Lyfdaga. 10 Þu heẏur eitt Bod læted wt ganga/ad aller Men̄/ nær ad þeir heyrdu Hliod Basunun̄ar/Herpiſpun̄ar/Horpun̄ar/ Gyun̄ar/Psalltarans/Simphonſins/ ⁊ allshættadra Hliodfæra/ ſkylldu þeir fram̄ falla ⁊ tilbidia þa Gull Likneſkiu. 11 En̄ hu ør ecke fram̄ ẏielle ⁊ tilbæde/ſa ſkyllde kaſtadr verda j eirn bren̄anda Ellds oẏn. 12 Nu eru þar Men̄ aẏ Gydingum/ huøria þu hefur ſett fyrer Rædamen̄ / yfer Landed j Babylon/ Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego/Þeir hiner ſømu fyrerlyta þitt Bodord / ⁊ dyrcka ecke þi na Gude/og tilbidia ecke þa Gull Likneſkiu/ſem þu hefur læted vppſetia.

13 Þa ſkipade Nabochodonoſor med Grimd og Reide / ad Sadrach / Meſach ⁊ AbedNe go/ſkylldu ẏ hn̄ leidder verda. Og þr Men̄ vrdu leidder ẏ Kongen̄. 14 Þa hoof Nabogodo noſor vpp ⁊ ſagde til þra/Huad ? ættled þier Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego ei ad heidra min̄ Gud/⁊ ei tilbidia þa Gulliknеſkiu s̄ eg hefe vpp læted ſetia? 15 Nu vel/þa ved vidbūᵃ/ jafnſnart s̄ þier heyred hliod Basunun̄ar/Herpiſpun̄ar/Horpun̄ar/Gyun̄ar/Psalltarans/ Symphonſins ⁊ allſkyns Hliodfæra/þa falled fram̄ ⁊ tilbidied þa Likneſkiu/ſem eg hefe gi ora læted. En̄ ef þier tilbidied hana ecke/þa ſkulud þier a ſamre ſtūdu kaſtader verda j þn̄ bren̄anda Ellds Ofn. Lætū ſia huor ſa Gud ſie/ ſem ydur mun frelſa af min̄e Hende.

Athuga hui lyt Tru ad þta er

16 ÞA vpphofu þeir/Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego/ ⁊ ſøgdu til Kongſins Nabocho donoſors/Þeſſ giøreſt ecke þorf/ad vier ſuørum hier til. 17 Sia þu/Þad vor Gud þan̄ vier heidrum/gietur vel frelſad oſſ aẏ þeim Bren̄anda Oẏne/Þar ad auk eir nen̄/ad frelſa oſſ af þin̄e Hende. 18 Og eẏ hn̄ vill þ ecke giøra / þa ſkalltu þo ſamt vita/ad vier heidrum ecke þyna Gude/ Og vilium ecke helldur tilbidia þa Gull Likneſkiu / ſem þu hefur læted vpp ſetia.

19 Þa vppẏylltest Nabochodonoſor aẏ mikellre Grimdar reide/⁊ ſynde ſig oſkaplega byſtan̄/ vidur þa/Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego/⁊ ſkipade þ giøra ſkyllde Ofnen̄ ſiø Hlutū Hei tara en̄ þ vanalegt var. 20 Og ſkipade ſynum beſtu Stryds møn̄um/s̄ voru j hn̄s Herlide/ad binda þa/Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego/⁊ kaſta þm̄ j þan̄ Gloanda Ellds Oẏn. 21 So vrdu þeſſer men̄ j ſynū Kyrtlū/Skofotum/Høfudbunade ⁊ ødrū Klædnade bundner ⁊ in̄kaſt ader j þan̄ gloāda Ofn. 22 Þuiad Kongſins ſkipan hlaut[a] fliotlega ad giøraſt. Og þeir ſkø rudu Bæled j Ofnenū ſo miøg/ſo þeir men̄/s̄ bren̄a ſkylldu þa Sadrach Meſach ⁊ Abed Nego/ẏoruſt af Ellds loganū. 23 En̄ þr þrir Men̄/Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego fiellu nidur j þan̄ gloande Oẏn / ſo ſm̄ þeir voru bundner.

a (Fliotlega) ed Men̄ gætu ecke ẏært þa wr klædunum.

24 ÞA Ognade Kongenū Nabochodonoſor/⁊ ſtøck vpp ſkyndelega/⁊ ſagde til ſin̄a Ræd giafa/Høfum vier ecke læted fleygia þremur Møn̄um fiøtrudum j Ellden̄ ? Þeir ſuørudu Kongenū ⁊ ſøgdu/Ja Herra Kongur. 25 Han̄ ſuarade ⁊ ſagde/Eg ſie þo fiora Men̄ lauſa j Elldenum ganga/⁊ þm̄ grandar ecke neitt/⁊ ſa hin̄ fiorde er þui lykaſt/ ſem være hn̄ ſonur Gudan̄a.

26 Og Nabochodonoſor gieck ẏram̄ ẏ Mun̄an̄ þeſſ bren̄anda Oẏnſins/⁊ ſagde/Sadrach/ Meſach ⁊ AbedNego/þier Þionuſtumen̄ hins Hæſta Guds/gāged wt ⁊ komed hingad. Þa geingu þeir Sadrach/Meſach ⁊ AbedNego wt wr Elldenum. 27 Og þeir Høẏdingiarner Herran̄er/ Lensmen̄erner ⁊ Rædgiafarner Kongſins komu til ſamans/ og ſæu ad Elldur en̄ hafde aungua Magt audſynt a Lykømū þeſſara Man̄a/ og ei Suidnudu þeirra Høfud hær/⁊ þeirra Kyrtlar voru Oſkiemder/Iæ og eingen̄ Suideþefur var af þeim.

28 Þa hoof Nabogodonoſor vpp/⁊ ſagde/loẏadur ſie Gud Sadrach/Meſach/⁊ AbedNe go/ſem ſin̄ Eingel hefr vtſent/ ⁊ frelſad ſyna Þionuſtumen̄/Þa ſem hønū treiſtu/Og hie lldu ecke Kongſinz Bodord/helldur yfergæfu ſyna Lykame/ſo ad þeir villdu ønguan̄ Gud heidra nie tilbidia vtan̄ alleinaſta þeirra eigen̄ Gud.

Þar fyrer

29 Þar fyrer þa sie þetta mitt skipun. Huor af øllu Folke Þiodū z Tungumalū sm̄ lastar Gud Sadrachz/Mesachz z AbedNego/sa skal tortynast z hn̄s Hus skemmelegana j eydelegg iast þui þar er eingen annar Gud/sem so kan ad frelsa sm̄ þesse. 30 Og Kongurenn gaf Sadrach/Mesach z AbedNego/mykla Magt j Landenu til Babylon.

IIII

KOngurenn Nabochodonosor øllū Þiodū Folke z Tungumalū/Gud giefe ydr allmykenn Frid. 2 Mier lyst þ vel falled/ ad eg kungiore þaug Teikn z Stormerke sm̄ sa hinn Hæðste Gud hefur giort vid mig. 3 Þuiad hans Teikn eru mykel z hans Dasemdar verk eru Mattug/z hn̄s Ryke er eilyft Ryke og hans Maktarvellde varer vm allder z ad eilyfu.

4 EG Nabochodonosor þa eg hafde goda hujld j mynu Huse/og þ gieck allt vel til a mynu Slote. 5 Sa eg eirn Draum z eg skielfdest/z þær huxaner ē eg hafde j minne Reckiu/yfer þessare Sionenne ē eg hafde sied/Þær sturludu mig. 6 Og eg skipade ad aller Vysenda Menn j Babylon/ skylldu hafder verda vpp fyrir mig suo ad þeir segdu mier hu ad Draumurenn hefde ad merkia. 7 Þa hofdu menn Stiørnumeistarana/Vitringana/Chaldeaniska z Spadomsmenn vpp til myn/z eg sagde fram̄ Draumenn fyrer þeim/Enn þeir kunnu ecke ad seigia mier huad hann merkte. 8 Allt þangad til ad sydustu ad Daniel hann kom fyrer mig (sa er kallast Balthazar epter nafne myns Guds) huor ad hefr Anda Heilagra Guda z eg sagde fram̄ fyrer honū þann sama Draum. 9 Balthazar þu hinn ædste medal Spamannanna/huorn eg veit/ad þu hefur Anda Heilagra Guda/Og þ eckert er huled fyrer þier/seig þu Synena myns Draums/þa ed eg hefe sied/z huad hun merker.

10 EN þesse er su Sionenn sm̄ eg hefe sied j minne Huylu. 11 Sia þu þar stod eitt Trie mitt j Landenu/þ var nærsta Hatt myked z digurt/þess hæd tok allt vpp j Himenenn z þande sig vt allt ad Endemørkū allz Landsens. 12 Þess Greiner voru Fagrar z baru mikenn Auoxt so þ aller hofdu þar fædslu vt af/oll Dyrenn j Mørkenne fūdu skugga vnder þui/z Fuglarner j Loptenu satu a þess Kuistū z allt Holld Fædde sig vt af þui.

13 Og eg sa eina Syn a minne Sæng/z sia þu/Eirn heilagr [a] Vardhalldsmadr for af Himne ofann. 14 Hann kallade harre Roddu z sagde so/Hoggued Tried vm koll/ z snyded af þui Greinernar z ryfed af þui Laufbløden/z j sundurdreifed þess Auoxtū/so ad þaug Dyrenn ē vnder þui liggia j burt hlaupe/ z þar Fuglanner a þess Kuistū fliuge j burtu þann. 15 Enn lated þo Stofnenn samt blyfa mz synū Rootū j Jordunne. Enn hann skal j Jarnuidū z Eirhleckiū bundenn/j Grashøgū ganga/hann skal vnder Døggu Himens vtiliggia/z votur verda/z skal næra sig medr villu Dyrū vt af Grøsū Jardarennar. 16 Og Mannlegt [b] hiarta skal j burt fra Honum teked verda/ z Fienadar Hiarta hm̄ giefast/þangad til ad sio tyder eru yfer hm̄ lidnar. 17 Suoddann er j Rade Vardhalldsmannanna vrskurdad/z j samrædū Heilagra alyktad/so þ hiner Lifendu kannest þar vid/ad hinn Hædste hafe Magt yfer Mannanna Kōga Rykium/z giefe þaug huoriū ed hann vill/ Og vpphefie þa auduirdelegu til þeirra hinna somu.

18 Slykann Draum hefe eg Kongur Nabochodonosor sied. Enn þu Balthazar seig huad hann Merker. Þuiad aller Vysendamenn j mynu Ryke kunna ecke ad seigia mier huad hn̄ merker/ Enn þu kant þ vel/þuiad Ande Heilagra Guda er med þier.

19 DA skielfdest Daniel/hō annars heitr Balthazar/so nær vm stūd z hn̄s Huxaner hrigdu hn̄. Enn Kōgurenn sagde/ Balthazar/Lat ecke Draumenn nie hn̄s Vtþyding sturla þig. Balthazar hoof vpp z sagde/Ach minn Herra/þad Draumenn ættu þyner Hatiner/z hanns Vtþyding þyner Motstødumenn.

20 Þad Tried sem þu hefur sied/þ so myked z digurt var/þess Hæd took allt vpp j Himeninn/ z þ vtbreidde sig yfer allt Landed. 21 Og þess Greiner voru vænar z þess Auexter mykler þar ed aller hluter hofdu fædu vt af/z Dyrenn a Mørkenne biuggu vnder þui/z Fuglar Himensins satu a þess Kuistū. 22 Þad sama ertu Kongr/ þu sem so mikell z mattugur ert/Þuiad þyn Magt er mikel/z tekur allt j Himenenn/z þitt Valld nær allt vt til Heimsins enda. 23 Enn þ Kōgurinn hefr sied eirn Heilagann Vardhalldsmann af Himne ofann fara z seigia/Hoggued Tried vm koll/z fordiarfed þ/Enn lated þo Stofnenn medr synū Rootum blyfa j Jørdunne/Enn hann skal j Jarnuidium og Eirvidium bundenn/j Grashøgum ganga/ Og vnder

Þetta er eitt Brief Kongsins j huoriu hn̄ medkenner huad Gud hefur hønum giørt j epterfylgiandi teignum.

Synenn sm̄ Nabuchodonosor sa

a (Vardhalldsmadur) So kallar hn̄ Einglana/ þuiad þeir vaka z byvara oss/ an aflato mote Dieflunum/ So sm̄ sa. 91 Psalmur seiger/hn̄ hefur befalad sinū Einglum vm þig z þad er eitt nærsta huggunarsamlegt ord fyrir þa herleiddu Gydinga j Babylon.

b (Hiarta) Vysdomur hlytur fyrst j burt ad takast/nær eitt Hertta skal falla / þa kann Madr ad sia huørsu Vysdomr stiornar/ enn ecke Magtenn/Pro. 29 Þegar Spadomurenn er vte/þa verdur Folked vndrarlegt z j eyde.

Doggu Himens liggia/ ⁊ votur verda/ ⁊ mz Villedyrũ j Vtehøgũ ala sig/ þangad til ad sio tijder eru vmlidnar yfer honũ. 24 Þetta er Þydingen/ Herra Kongur/ ⁊ suoddañ Raad hins Hædsta geingur yfer miñ Herra Kongeñ. 25 Þeir munu j burt reka þig fra mønum ⁊ þu hlytur hia Villudyrum j Vthøgum ad vera/ ⁊ þeir munu þig Gras bijta lata sem Naut/ ⁊ þu munt vnder Doggu Himens liggia/ og Votur verda/ þangad til ad Sio Tijder eru yfer þier vmlidnar. So ad þu medkeñer/ þ sa hiñ Hædste hafe Makt yfer Kongarijkium mañaña/ og giefe þau huorium ed hañ vill. 26 Eñ þad sagt er/ ad þeir skylldu þo læta blijfa Stofneñ Triesins med sijnũ Rootũ/ þ er. Þitt KongsRijke skal þitt blijfa/ þa ed þu hefur kañast vid þa Magt s̃ er a Himnũ. 27 Þar f Herra Kongr/ Læt þier mitt Raad vel þocknast og giør þig lausañ af þijnum Syndũ medur Riettuijse/ og kuitta þig af Þijnũ Misuerkum medur Goodgiørdũ vidur Fatæka/ Þa mun hañ lijda þijnar Synder vid þig.

28 ALlt þta kõ yfer Kongeñ Nabochodonosor. 29 Þuiad ad Tolf Mæanudũ lidnũ/ þa ed Konguriñ gieck j sijnu Kõglegu Slote j Babylon. 30 Hoof hñ vpp ⁊ sagde/ Þetta er su hin mykla Babylon/ huoria eg hefe vppbygt vt af mikellre Magt/ til Konunglegra Herbergia/ til Heidurs vid miñ Herradom. 31 Fyrr eñ þ Kõgureñ hafde þsse ord vt talad/ Fiell Raust af Himne ofañ/ Þier Nabochodonosor Kongr verdur sagt/ Þitt Kongs Rijke skal j burt fra þier takast. 32 Og þu munt j burtu rekeñ verda fra ødrũ Moñũ/ ⁊ medr Dyrum s̃m ganga a Morkeñe skalltu vera/ Gras munu Meñ læta þig eta s̃m añad Naut/ þangad til ad sio tijder eru vmlidn[r] yfer þier. So ad þu mzkeñ[r] þ/ ad sa hiñ Hædste hafe Magtt yfer Konga Rijkiũ Mañaña/ ⁊ giefe þau huoriũ ed hañ vill. 33 A samre stundu vard þ ord fullkomnad yfer Nabochodonosor/ ⁊ hñ vard j burt rekeñ fra Mønnũ/ ⁊ beit Gras s̃m Naut/ ⁊ hans Lijkame la vnder Doggu Himens/ ⁊ vard Votur/ þangad til ad hans Hær vox so miked s̃m Arnar Fiadrer/ ⁊ hñs Neglur vrdu sem Fuglaklær.

34 AD lidnũ þssũ tijma/ Hoof eg Nabochodonosor mijn Augu vpp til Himens/ og kom til skynsemd[r] aptr/ ⁊ eg sagde Lof hinũ Hædsta/ Eg Prijsade ⁊ Heidrade þñ s̃ lif[r] eilijflegaña/ huors Maktaruellde þ eilijft er/ ⁊ hans Rijke varer vm Allder og ad eilijfu. 35 J hia huorium ed aller þr er a Jordu byggia/ eru so s̃m ecke neitt reiknande. Hañ giører so s̃m hañ vill/ bæde vidur Krapta Himensins ⁊ vidur þa er a Jordu bwa/ ⁊ eingeñ er sa ed hñs Hond kann ad hindra/ nie til hñs fæe sagt/ Huad giører þu? 36 A þeim sama tijma kom eg aptur til skynsemdar/ so komst eg og eirneñ aptur til miñar Konũglegrar vegsemdar/ til miñar dyrdar/ ⁊ til miña yfirlita/ ⁊ mijner Raadgiafar ⁊ Villdar meñ leitudu mijn/ ⁊ eg vard jñsettr j mitt Kongsrijke/ Og mier til løgdust þa eñ myklu meire Virdingar. 37 Þar fyrer Lofa eg Nabochodonosor og heidra og Dyrka þann Himna Konungenn/ Þuiad allar hñs giørder eru Sañleikur/ og hans veiger eru riettar/ og þañ ed Dramblætur er kañ hañ ad lijtelæta.

Danielis Raad legging.

Kõgureñ gleymer hier/ af huortũ hñ hefr þeigid sitt Kongsrijke/ hñ dreissar eins ⁊ hñ hefde þeingid þ af sijne Magt ⁊ Vijsdome/ eñ hañ hlytr ad læra nockud annad.

Straff Drambsemiñar.

Ma skie hañ hafe ordid vitlaus ⁊ beseteñ af jllum Anda.

Infra. 7/4. Luc. 1/33.

Sia huad kostulega Trw ⁊ agiæta vidurkieñing.

V

BAlthaz[r] Kõgr giørde eitt Herralegt Gestabod sijnũ Maktarmønũ/ ⁊ Høfudsmønnum/ ⁊ drack sig Druckeñ medur þeim. 2 Og þa ed hñ var Druckenn ordeñ/ [a] skipade hañ ad sækia þau Gullkereñ ⁊ Silfurkieren/ s̃m hans Fader Nabochodonosor hafde teked vr Musterenu til Jerusalem/ so þ Kongureñ mz sijnum Villdarmønũ mz sijnum Kuiñũ ⁊ med sijnum Frillum drycke þar vt af. 3 Þa vrdu þau Gullkereñ framboreñ s̃ wr Musterenu wt af þui Gudz Hwse til Jerusalem voru j burt tekeñ/ ⁊ Kongureñ/ hañs Villdarmeñ/ hñs Kuiñur ⁊ Frillur drucku þar vt af. 4 Og þa ed þr drucku so/ [b] lofudu þr þa Gudena s̃m voru Gull/ Silfur/ Eir/ Jarn/ Stockar ⁊ Steinar.

5 RJett a þre sømu stũdu geingu fram Fingur/ so sem Manshond/ þeir ed skrifudu gegnt Liosastikuñe/ a þm Forfægada Veggnũ j Kõgshølleñe. Og Kongureñ vard var vid Hondena sem skrifadi. 6 Þa tok Kongureñ Litaskipte/ ⁊ hans þankar skielfdu hñ/ so ad hñs Lendar skulfu ⁊ Footleggerner titrudu. 7 Og Kongureñ kallade miog ofurhatt/ ad þeir jñleiddu fyrer hañ Vitringana/ þa Chaldeos ⁊ Spæsagnarmeñ. Og liet seigia Vitringunum j Babylon/ Huor madur sem les þessa skrift ⁊ kañ ad seigia huad hũ merker/ sa skal medr Purpura klæddr verda/ ⁊ Gullfeste a Hælse bera/ ⁊ hiñ þridie Herra j mijnu Kongs rijke vera. 8 Þa vrdu aller Vijseda meñ Kongsins vpp hafder/ Eñ þr kuñu huorke

Balthazar Kõgur.

a (Skipade hañ) þ v[r] ei nog ad drecka/ helldur hlutu þr ⁊ so ad spotta Gud þ[r] mz ⁊ misbruka hñs Kier/ þui seiger Paall/ ad epter dryckiuskap fylgde eitt Oskyckãligt lijferne.

b (Lofudu) þm Gudi j Jerusalem til hædũg[r] ⁊ spotts so s̃m veykũ og vãmættugũ Gudi fra huorium þeir høfdu þesse Kier teked.

Skript

Skriptena ad leſa/nie wtþydingena Kōgenū ad ſeigia. 9 Huar aß þ Kongurenn Balthazar ſkielßdeſt enn myklumeir/z miſte med ollu ſitt Yferbragd/z hans Villdarmonnū ſiell þ þungt.

10 Þa gieck Drottningen vegna þuilijkra Kongſins Mæleßna/ z hans Villdarmanna vpp j Salenn z/ſagde/ Herra Kongr/Gud giefe þier lāga Lijfdaga. Lættu ei þijna Huxan ſo ſkielßa þig/z vmſkipt ei ſo þijnum Yßerlitum. 11 Þar er eirn Madr j þijnu Kōgs rijke/ſa ed hefur Anda Heilagra Guda/Þuiad a Dogū Fodur þijns/fanſt j him hm vpplyſing/Speke z Vijſdomur/ſo ſem Gudanna Vijſdomur er. Og þinn Fader Nabochodonoſor Kongur/ſette hn yfer Stiornumeiſtarana/Vitringana/Chaldeos z Spaſagnarmennena. 12 Af þui þar fanſt eirn ædre Ande med hm/ þar ad auk Vijſdomur z Skilningur Drauma wt ad ſkyra/z myrkuar Sagner ad ræda/z hulenn Mæleßne ad openbera/ſem er Daniel/ huorn ed Kongurenn liet kalla Balthazar. Þar ßyrer kalle Menn nu c Daniel/ hn mun ſeigia huad þetta merker.

Þeſſe heßur kannſkie vered Kongſins Moder / ſu gamla Drottning z Ekkia, þui hier ſtendr ædr j Vpphaßenu/ad Kongſins Drottningar voru med j Dryckiu Salnum.

c Daniel var nu ſo ſem ßorgleymdur hia þeſſū Konge/ſo ad Menn hlutu ad leita at hm/ og kalla a hn. So geingr þ til vm alla trwa Þienara j Verolldenne.

13 Þa vard Daniel vppleiddr ꝧ Kongenn. Og Kongurenn ſagde til Daniels/Ertu ſa ſame Daniel/eirn af þeim Herleiddu af Juda/Huorn ed Kongurenn Fader minn heßur hingad haft af Juda. 14 Eg hefe heyrt ſagt af þier / þad þu haßer Anda Heilagra Guda/ og vppbyrting/Skilningur/z diwpur Vijſdomur ſie hia þier fundenn. 15 Nu heße eg læted kalla ꝧ mig Spekinga/z Viſſendamenn/þ þeir læſe mier þeſſa Skrift/z ſkylldu ſeigia huad hu merkte/z þr kunna ecke ad ſeigia mier huad ſoddan merker. 16 Enn af þier heyre eg/þ þu mū er kunna wtſkyringena ad greina/z þ huled er ad openbera. Eß ad þu kant nu ad leſa Skriftena/z ſeigia mier huad hun merker/þa ſkalltu med Purpura klæddur verda/z Gullßeſte a þijnum Hælſe bera / z ſa hinn þridie Herra vera j mijnu Kongs Rijke.

17 Þa hoof Daniel vpp z ſagde fyrer Kongenū/Halltu ſialfur þijnū Gæfū/z gief þijnar Gaßur einhuoriū odrū/Enn þo vil eg þeſſa Skrißtena leſa ꝧ Kongenū/ z ſeigia huad hun merker. 18 Herra Kongur/Gud ſa hinn hæſte hefur giefed þijnū Fodr Nabochodonoſor Konūglegt rijke/Megtena/Heidurenn z Herradōenn. 19 Og ꝧ þrr ſomu Magtar ſaker/ſm hm var giefenn/hræddust hn z forduduſt allar Þioder/Folk z Tungumæl. Hn aßlijfade huorn hann villde/Hann ſlo huorn hn villde/Hn vpphafde huorn hn villde/Hn Lijtelætte huorn hn villde. 20 Enn þa hns Hiarta vpphoof ſig/z hn took ſtolltur z Dramblætur ad verda/var hann aßſettur þm Konunglega Stoole/ z var ſijnum Heidre ſuiptr. 21 Og vard j burt rekenn fra Monnū/z hns Hiarta vard lijka ſ Dyranna/z hlaut j hia Villudyrū ad hlaupa/ z æt Gras ſm Naut/og hns Lijkame la vnder Doggu Himens / z vard votur. Allt þangad til ad hann lærde / ad ſa hinn Hæſte Gud hafe Magt yfer Mannanna Kongarijkiū/z gieße þau huorium ed hn vill.

Sup. 4/28.

22 Og þu Balthazar hns Sonr hefr ecke lijtelætt þitt Hiarta/þo ad þu viſſer alltſamā þta. 23 Helldr heßr þu vpphafed þig j mote Himna Drottnenū/z Kierenn wr hans Hwſe hlutu Menn ad bera ꝧ þig/z þu/þijner Villdarmenn/þijnar Kuinnur z þijnar Frillr haßa drucked þar af/ Þar ad auk heidrad þa Afgude ſ eru/Silfr/Gull/Eir/Jarn/Tre z Steinar/þeir ed huorke ſia nie heyra/nie til finna/Enn þann ſama Gud ſem þinn Andardrætt/z alla þijna Vegu heßur j ſinne Hende/ þa hefur þu ecke dyrkad. 24 Þar ꝧ er þeſſe Hond fra hm wt ſend/z þeſſe ſkrift ſ þar ſtendr vpp teiknud.

Synder Kongſins.

25 Enn þeſſe er Skriftenn ſ þar ſtendr vppteiknud/Mene/Mene/Tekel/Vpharſin. 26 Og hū merker þta/Mene/þ er/Gud heßr þitt Rijke taled z wtendad. 27 Tekel/þ er/Þeir hafa þig a Vog veiged/z hellſt til lietttuægann funded. 28 Peres/þ er/Þitt Rijke er j ſundr ſkipt/ z þm Medis z Perſis giefed. 29 Þa ſkipade Balthazar/þ Daniel ſkyllde klæda med Purpura/z læta Gullfeſte hm a Hæls/z liet wtberaſt aß hm / þ hn være hinn þridie Herra j Kongsrijkenu. 30 Enn a þre ſomu Nætt/vard Balthazar Kongr þra Chaldeanſku j hel ſleigenn.

Mene.
Tekel.
Peres.

VI

Og Darius wt aß Meden/took Rijked ad ſier/þa ed hann hafde tuo Vetur vm ſextugt. 2 Og Dario leiſt þ vel falled/ad hn ſette yfer allt Kongsrijked/ hundrad z tuttugu Lāds Foucta. 3 Enn yfer þſſa ſette hn þria Hofdingia/Einn af þm var Daniel/huorium þ Lands fouetarner ſkyllde Reikningſkap giora/ſo þ Kongurenn hefde þar ecke þuingan aß.

Darius.
Inf. 9/1.

Truſkapur j Hofgørdum.

4 EN Daniel bar af øllum Hofdingium / z Lands Fouetum / Þuiad eirn ædre Ande var med hm̄ / Þar fyrer þa hugde Kongureñ / ad ſetia hñ yfer allt Kongsrijked. 5 Huar fyrer þad Hofdingiarner z Landsfouetarner ſtundudu þar epter / huorneñ þeir gætu feinged nockra Sok til Daniels / ſem Kongsrijkenu være a mote. Eñ þeir gætu ønga Sok nie Illgiord fũded / Þuiad hñ var trwr / ſo þ eingeñ Sok nie Miſgiord kuñe ad fiñaſt medur hm̄. 6 Þa ſøgdu þeir hiner ſomu Meñ / Vier munum ønga Sok fiña Daniele / vtañ j hans Guds dyrkan.

7 Þa komu Hofdingiarner / z Landsfouetarner aller til ſamans / þ Kongeñ / z ſøgdu ſo til hans / Herra Darius Kongr / Gud giefe þier langa Lijfdaga. 8 Hofdingiarner Rijkeſins / Herrarner / Landsfouetarner / Rædgiafar z aller Høfuds meñ hafa vpp þeinkt / þ eirn Konungleg ſkipan ſkyllde wt ganga / z eitt ſtreingelegt bod gioraſt / ad huor hñ j þriatijge Daga bidur eins huørs af nockrum Gude edur Mañe / vtan af þier Kongur einum ſaman / Þa ſkule ſa kaſtadur verda j Grøfena til Leonaña. 9 Þar þ kiære Kongur / ſkalltu ſtadfeſta ſoddan Bod / z ſkrifa þar vnder / ſo ad þ verde ecke vmbreytt aptr / epter Løgmæle þra af Meden z Perſen / huꝛt þ eingeñ þorer ad yfertroda. 10 So vnderſkrifade Kõgureñ Darius þta Bod.

Danielis Bænahættur ad h. dagliga tilbidiaſt fyrer þriſuar a Deige.

11 EN ſem Daniel fornam nu / þ ſoddan Befalning var vnderſkrifud / gieck hñ vpp j ſitt Hws (eñ hñ hafde j ſijnu Sumar Hwſe / eitt oped Vindauga j mote Jeruſalem) z hñ fiell a ſijn Knie þriſuarſiñum a Deigenũ / badſt þ / lofade z þackade ſijnum Gude / ſo ſem hann var ædur vanur ad giora. 12 Þa komu þeſſer Meñ j Hoop til ſamans / z fundu Danielem liggiande a Bæn / z bidiande / z grætbænande þ Gude ſijnũ. 13 Og þeir geingu þangad / z toludu vid Koñgeñ vm þ Kongſins Bod / Herra Kongr / Hefur þu ei eitt Bod vnderſkrifad / ad huor hñ j þriatijge Daga bæde einshuørs Hlutar af nockrũ Gude eda Mañe / vtan af þier Kongenũ einumſomũ / þa ſkyllde ſa j Leona Grøfena kaſtadur verda? Kongureñ ſuarade z ſagde / Sañende eru þ / z Løg þra i Meden z Perſen ſkal eingeñ yfertroda. 14 Þeir ſuørudu z ſøgdu þ Kongenum / Daniel af þm̄ herteknu af Juda ſkeyter huørke vm þig nie þitt Bod / þ þu hefur vpp teiknad / þuiad hñ bidſt fyrer þriſuarſiñum a Deige.

Daniel kaſtaſt j Leonagrøfena.

15 ÞA Kongureñ heyrde þ / vard hñ miøg hryggr vid / z hafde þar ſtora æſtundan a / ad hñ feinge frelſad Danielem / z hafde þar miked omak þ allt til þeſſ ad Soleñ var vndergeingeñ / ad hñ frelſade hñ. 16 Eñ þr ſomu Meñ kõu j einũ hoop til Kongſins / z ſøgdu til hñs / Þu veiſt Herra Kõgr / ad þ er Løgmal j Meden z Perſen / ad øll þau Bod z Vrſkurdingar ſ Kongureñ ſialfur hefur ælycktad / ſkule vera oumbreyteleg. 17 Þa ſkipade Kõgureñ ad leida frãm Danielem / z kaſta honum j Grøfena til Leonaña. Eñ Kongureñ ſagde til Daniels / Þiñ Gud ſem þu þionar æ an aflæts hñ hialpe þier. 18 Og þr ſooktu eirn Stein / þañ løgdu þr yfer Muñañ Grafareñar / Þañ hiñ ſama jnſiglade Kongureñ mz ſijnũ eigeñ Hring / z medur Hringũ ſiña Villdarmaña / ſo þ eingeñ giørde Daniele neitt til Vonda. 19 Og Kongureñ gieck j burt þadañ til ſijns Slots / z neytte einſkis / z liet ønguañ Mat fyrer ſig bera / gat z ecke helldur Sofed.

Daniel verdur fyrer Trwna varduitaſt j fra Leonunum.

20 UM Morguneñ ſnema þegar Dagade / ſtod Kongureñ vpp / z gieck med flyte burt til Grafareñar / þar ed Leoneñ jñe voru. 21 Og ſem hañ kom ad Grøfeñe kallade hñ a Daniel mz ſorglegũ Hliodũ. Og Kõgureñ ſagde til Daniels / Daniel / þu Þionuſtu madur hins Lifanda Guds / hefur eirneñ þiñ Gud huørium þu þionar æ an aflæts kuñad ad frelſa þig j fra Leonunum? 22 Eñ Daniel talade vid Kongeñ / Herra Kongur / Gud giefe þier langa Lijfdaga. 23 Miñ Gud hefur ſent ſiñ Eingel / huør ed Leonaña Kuerkum hefur til ſamans hallded / ſo ad þau hafa eckert Mein mier giørt / Þuiad fyrer honũ em eg Saklaus fundeñ / ſo hefe eg z ecke neitt a mote þier giørt / Herra Kongur. 24 Þa gladdeſt Kongureñ miøg / z ſkipade ad draga Danielem wt aptur af Grøfeñe. Og þeir droou Daniel burt wr Grøfeñe / og þar fanſt eckert Sar a honum / Þuiad hann hafde treyſt ſijnum Gude.

1. Maccab. 2/60

25 Þa ſkipade Kongureñ ad fram leida þa Meñ / ſem æklagad høfdu Danielem / z ad kaſta þeim j Grøfena til Leonaña / medur þra Konum z Børnũ. Og fyrr eñ þeir komuſt nidr a Botneñ / gripu Leoneñ þa / z ſundur muldu eirneñ þra Bein. 26

Þetta er Vitniſburdur Daniels trwar / þr Trweñ giører allt tyd burdug Verk z Daſamlega Hlute.

ÞA liet Kongureñ Darius / øllũ Þiodũ / Folke z Tũgumalũ til ſkrifa. Gud giefe ydr mikeñ Frid. 27 Þad er mijn ſkipã / þ j allre Velldisſtiornã mijns Rijkes / þa ſkulu Meñ ottaſt z hrædaſt Gud Danielis. Þuiad hañ er ſa Lifande Gud ſem er eilijfleg ana / z hñs Rijke er Oforgeingelegt / z hñs Velldisſtiornan hefr ønguañ enda. 28 Hñ er eiñ Frelſare z

Naud

Naudhiálpare/ Og hañ giører Tækn og stormerke/ bæde a Himnum og a Jørdu/ hñ hefur frelsad Danielem j fra Leonunū.

29 Og Daniel vard Volldugur j Kongs Rijke Darij/ ⁊ j Kongs Rijke Cyri af Persia. Sup. 1/21.

VII

A Fyrsta Are Balthazar Kongsins j Babylon/ haßde Daniel eirn Draum ⁊ syn a Sæng siñe/ ⁊ hñ skrißade pañ Drau ⁊ sāsette hñ mz þssu hætti. 2 Eg Daniel sa eina Syn a Nattartijma/ Og sia þu/ ꝥ fiorer Vindᵉ vnder Himnenum stormudu huor a mote ødrum/ a þui hinu mykla Siafar Haßenu. 3 Og fiøgur Dyr mykel stigu vpp wr Sionum/ huort ødru olijkt.

Daniels Syn wt aß þeim þior um Dyrum.

4 HJD fyrsta lijka sem Leon ⁊ haßde Vænge sem Orn/ Eg horfde a þangad til ed Vængerner af þui vrdu j burtplockader/ ⁊ þad vard j burt teked aß Jordu/ ⁊ þad stood vppa sijnar ßætur/ lijka sm̄ Madur/ ⁊ þui vard eitt Manshiartta giefed. *1. Leon.*

5 OG sia þu/ Þad añad Dyred þar næst/ var lijkt einu Biarndyre/ ⁊ ꝥ stod ødrumeigiñ/ og haßde j sijnū Muñe medal siña Taña Þriar storar og langar Teñur/ Og til þess hins sama var so sagt/ Statt vpp og et miked Kiøt. *2. Biarndyr.*

6 EPtᵉ ꝥta sa eg/ ⁊ sia þu/ eitt añad Dyr lijkt einū Pardus/ ꝥ hafde a sijnu Bake fiora Vænge lijka s̄ Fugl/ Og ꝥ sama Dyred hafde fiøgᵣ Hofud/ ⁊ þui vard valld giefed. *3 Pardus.*

7 Epter þetta sa eg j þssare Syn a Nattar tijma/ Og sia þu/ ꝥ fiorda Dyred var Ogurlegt ⁊ hrædelgt/ ⁊ miøg Sterkt/ ⁊ hafde storar Jarnteñur/ at j krijngū sig ⁊ j sundur molade/ ⁊ ꝥ huad afgangs var/ þa stie ꝥ j sundᵣ mz sijnum Footū/ Þad sama var ⁊ miøg olijkt hinum ødrum/ ⁊ hafde tiju Horn. *4. Dyr.*

8 EN þa eg leit þau Hornen/ sia þu/ Þa vox vppa mille þra hiña somu eitt añad lijted Horn/ fyrer huoriu ꝥ hin ßremstu Hornen þriu vrdu afbroten. Og sia þu/ ꝥ sama Horn hafde Augu lijka sm̄ Mans augu/ ⁊ Muñ þañ ed talade mykla hlute. *Lijted Horn.*

9 SOddañ sa eg/ þangad til ad þar vrdu Stolar setter/ ⁊ hiñ Gamle settist nidur/ huors Klæde var huitt sm̄ Snior/ ⁊ hñs Høfudhaar so sm̄ tahrein Vll/ hñs Stoll var eirn Elldsloge/ ⁊ Hiolen þss hins sama bruñu mz Ellde. 10 Og af þss sama Auglite gieck wt eirn langᵣ gloandi Geisle. Þusund siñū Þusund þionudu hm̄/ ⁊ tiju siñū Hundrad þusunder stodu frame fyrer hønū. Domuren vard hallden/ ⁊ Bækurnar vrdu vpploknar. *Apoc. 5/11.*

11 Eg skygndest ad vegna þra storu Orda sm̄ þad Horned talade. Eg skygndest ad/ allt þangad til ad Dyred vard j hel sleiged/ ⁊ þss Lijkame fyrerßorst/ ⁊ vard j Elld kastadᵣ.

12 Og Magten þra añara Dyraña vard eirnen vtgiord. Þuiad þeim var tijme ⁊ stund tileinkud/ huorsu leinge þad sierhuort þeirra skyllde vara.

13 EG sa j þssare Natursyn/ ⁊ sia þu/ Ad þar kom eirn j skyū Himens/ Lijka sem Mansens Son þangad til hins Gamla/ ⁊ var hafdur fyrer hañ. 14 Hañ gaf hønū Magt Heidur ⁊ Rijke/ so ꝥ Honū skyllde þiona allt Folk/ Þioder ⁊ Tungumaal/ hanns Valld er eilijft/ huort ad ecke ßorgeingur ⁊ hñs Kongs Rijke hefur onguañ Enda. *Matth. 24/30. Sup. 4/31. Mich. 4/7. Luc. 1/33.*

15 EG Daniel ottadest af þssu/ ⁊ soddañ Sioner þær skielfdu mig. 16 Og eg gieck til eins þra sm̄ þar stodu/ ⁊ bad hñ ꝥ hñ segde mier saña skyring a þssu ollu. Og hñ talade vid mig/ ⁊ sagde mier j fra huad ꝥ merkte. 17 Þesse fiøgᵣ hin myklu Dyren/ eru fiorer Kongar sm̄ vpp munu koma a Jørdu. 18 En Heilager hins hædsta mūu Rijked vnder sig leggia/ ⁊ eignast þad vm Allder ⁊ ad eilijfu. *Vtþyding Synarenar.*

19 HAr eptera villde eg giarnañ haßa vitad saña vissu vt af þui fiorda Dyrenu/ huort ed var allt odruuijs eñ oll hin oñᵣ/ miøg Ogurlegt/ ꝥ er hafde Jarntenᵣ/ ⁊ Eirklaufᵉ/ ꝥ at j kringū sig ⁊ j sundurmolade/ ⁊ hitt huad afgangs var stie ꝥ j sundur mz sijnū Fotū.
20 Og af þeim Tiu Hornū a þess Høfde. Og af Þui ødru sem þar vox vpp/ ßyrer huoriu þriu aß fiellu/ og af þui sama Hornenu sem Augun hafde/ og þañ Muñen sem mykla hlute talade/ ⁊ ꝥ vᵃ stærra eñ þau s̄ hia þui voru. 21 Og eg sa ꝥ sama Horn beriast j mote Heilogū/ ⁊ haßde Sigur j mote þeim. 22 Þangad til sa hiñ Gamle kom/ ⁊ hiellt Doom ꝥ þa Heilogu/ hins Hæsta/ ⁊ sa tijme kom/ ꝥ hiner Heilogu toku Rijked vnder sig.

23 HAñ sagde so/ ꝥ fiorda Dyred mun vera ꝥ fiorda Rijked a Jørdu/ huort Megtugra mun verda enn oll Rijkenn/ Þad sama mun oll Lond suelgia/ vnder troda ⁊ sundurmeria. 24 *4 Dyret.*

merkia. 24 En̄ þaug Tiu Hornen Merkia Tiu a Konga/ ſem vt af þui ſama Rÿkenu mūu vppkoma. En̄ epter þa hinu ſømu/ mun eirn an̄ar vppkoma z ſa mun Mektugre vera en̄ nockur af þm̄ fyrrū/ z hn̄ mun þria Kongana vnder þryckia. 25 Hn̄ mū tala Gudlaſtan a mote hinū Hæſta z ꝼoreyda Heilogum hins Hædſta / z mun takaſt a hendur ad vmbreyta Tÿmum z Lagaſetningum. En̄ þeir munu j hans Hendur giefner verda vm eirn Tÿma z nockra Tÿma z eirn halfan̄ Tÿma. 26 Þar epter a mun Domuren̄ Halden̄ verda/ þa mun hans Makt j burtu teken̄ verda/ ſo ꝥ han̄ nidur j Grun̄ afmadur z ꝼorglatadur verde. 27 En̄ Rÿked/ Valded z Makten̄ vnder øllum Himne mun þui Heilogu Folke hins Hæſta giefen̄ verda/ huors Rÿke ad Eilÿꝼt er / z allt Valld mun honum þiona z hlyda. 28 Þetta var ender Rædun̄ar.

En̄ eg Daniel hrigdeſt miog j mÿnū Þanckū z min̄ yferlitur vmſkipteſt/ þo hiellt eg þeſſare rædu j mÿnu hiartta.

a So ſem vt af Alexandri Rÿke/ vrdu fiøgur Kongarÿke/ So eru vt Romuerſkarÿke 10 Rÿke orden̄/ ſm̄ er Syrland/ Egyptaland/ Aſia land/ Grekland/ Vallandid/ Frackland/ Spania land/ Affrica/ Þyſkaland/ England/ Þuiad þeſſe øll Kongarÿke høꝼdu Romuerium vnder ſynū Vallde.

VIII

Danielis Syn vt af Hrwtnum og Kiarnhaꝼrenū a (Elam) kallaſt hier eptera Perſia Land.

A Þridia Aare Rÿkis Balthazar Kongs/ birteſt mier Daniele ein Sion/ epter þui ſem mier birttiſt j fyrſtu/ 2 En̄ eg var/ þa eg ſuoddan̄ Sion ſa j Slotenu Suſan j Lãdenu a Elam/ vid Vatned Vlai. 3 Og eg lipte mÿnū Augū vpp z ſa/ Og ſia þu/ ad eirn Hrwtur ſtod fram̄ vid Vatned/ Hn̄ Hafde tuø ha Horn/ ꝥ an̄ad var þo ødru hærra/ og þad hid hærra vox vm ſÿder. 4 Eg ſa ꝥ Hrwturen̄ ſtangade med Hornunū/ j mot Veſtrenu/ moot Nordrenu/ z j mot Sudrenu/ Og eingen̄ Dyr kun̄u fyrer honū ad ſtanda/ ne vt af hn̄s Hende ad frelſaſt/ Helldur hafdeſt hn̄ ad/ huad hn̄ villde/ z vard mÿkell.

5 OG ſm̄ eg hugleidde ad þeſſu/ Sia þu/ Þa kom eirn Kiarnhafr vr Veſtrenu/ yfer alla Iordena/ ſo ꝥ hn̄ ſnart ei Iordena/ Og ſa ſame Kiarnhafuren̄ hafde eitt adlitlegt Horn a millū ſin̄a Augna. 6 Og hn̄ kom allt ad Hrwtnū ſm̄ tuø Hornen̄ hafde/ huorn eg ſa ſtanda fram̄ vid Vatned/ Og hn̄ hliop j Reide ſin̄e hardlega ad hm̄. 7 Og eg ſa til hn̄s þa hn̄ kom alla leid ad Hrwtnū/ z Olmadeſt miog vid hn̄/ z ſtangade Hrwtin̄/ z j ſundr molade tuø hn̄s Horn. Og Hrwturin̄ hafde onguan̄ Krapt ꝥ hn̄ giæte ſtadeſt ꝼ hm̄/ helldr ſleygde hn̄ honū til Iardar/ z trad hn̄ vnder z eingen̄ kun̄e Hrwten̄ ad frelſa aꝼ hn̄s Hende. 8 Og ſa Kiarnhafuren̄ vard næſta mÿkell/ z þa ed hn̄ vᷣ ſ ſterkaſtr orden̄/ j ſundr brotnade ꝥ mykla Horned/ z j ſtaden̄ þeſſ vxu vpp fiøgur adlitleg/ j mote þeim fioru Vindū Himenſins.

Antiochus Epiphanes.

9 OG vt aꝼ einu þui enu ſama/ vox vpp eitt lÿted Horn/ ꝥ vard næſta mÿked mot Sudrenu/ mot Auſtrenu z j mote þui b ødugа Lande. 10 Og ꝥ vox allt til þſſ c Himneſka herſins/ z nidr ſlo þar nockra af/ z af þm̄ Stiornunū til Iardar/ z trad þær vnder. 11 Ja ꝥ ſama vox allt til hoꝼdingia þeſſ Herſins/ Og tok j burt fra hm̄ ꝥ daglega Offred/ z foreydde Bygd hn̄s Helgedoms. 12 En̄ hm̄ vard ſu magt gieꝼen̄ j mooꝼe þui daglega Offrenu/ ꝼ Syndan̄a ſaker/ ad hn̄ San̄leiken̄ nidr ad velle lagde/ z huad hn̄ giørde þad luckadeſt honum.

13 En̄ eg heyrde eirn Heilagan̄ ſeigia/ z ſa hin̄ ſame Heilage mællte til eins þeirra ſm̄ þar talade/ huorſu leinge ſkal þo ſoddan Syn/ af daglegu Offre/ z af Synden̄e vara/ vegna huorrar ꝥ þſſe foreyding ſkier/ ſo ꝥ bæde helgedomuren̄ z Herin̄ nidr trodin̄ verde? 14 Og hn̄ ſuarade mier/ ꝥ eru tuø Þuſund z þriuhūdrud Dagar/ ꝼra d Kuøllde til Morgūs ad reikna/ Þa mun Helgedomuren̄ vÿgdr verda ad nyiu.

b (Verduga) ꝥ er / Gydinga lande/ þar ſem Gud byr j Jeruſalem/ j Muſterenu.

c (Himneſkur Her) er Gudz þionuſta til Jeruſalem / epter þui ad Gude a himnū vᷣ þar med þionad/ z hn̄ var ein̄ Høfdinge yꝼer þeim Her / og Stiørnurnar eru hr Heiløgu j þeſſū Hernum.

15 OG þa eg Daniel ſa ſoddann Syn / og giarnan̄ villde hana ſkiled hafa / Sia þu/ þa ſtood fyrer framann mig / lÿka ſem annar Madur. 16 Og eg heyrde eins Mans Rauſt a millum Vlai / ſa kallade z ſagde/ Gabriel/ Vtlegg þu þeſſum ſynena ſo ad hn̄ ſkilie hana. 17 Og hn̄ kom þᷣ alla leid ad mier. En̄ eg vard ottaſleigen̄ þa ed hn̄ kom / z fiell ꝼram̄ a mÿna Aſionu. En̄ han̄ ſagde til mÿn/ gieꝼ gaum ad þu Manſins ſon/ Þuiad þeſſe Synen̄ heyrer til e Endingarin̄ar Tÿma. 18 Og þa hn̄ talade vid mig/ leid eg nidr j Ãnguit til Iardar/ fram̄ a mÿna Aſionu. En̄ hn̄ tok til mÿn z reiſte mig vpp ſo ad eg ſtod. 19 Og hn̄ ſagde/ Sia þu/ Eg vil kun̄giora þier huornen̄ ꝥ mune tilganga a tÿmum hin̄ar ſÿduſtu Reide/ Þuiad enden̄ hefur ſin̄ tileinkadan̄ tÿma.

d (Kuøllde og Morne) þra eru ei Vikudagar/ ſo ſem Dan. 9. Ca. Aars Vikur / helldur nattúrleger Dagar / þar ed Men̄ reikna bæde Kuølld z Morgna.

e (Endingaren̄ar tÿma) Han̄ lætur hier merkia/ ad hn̄ med þeſſare Sion meinar eckе alleinaſta Antiochū Epiphanem. helldur z eirnen̄ Antachriſten̄

20 SA Hrwturen̄ mz þm̄ tueimr Hornunū ſm̄ þu hefr ſied/ ꝥ eru þr Kõgar j Media z Perſia. 21 En̄ ſa Kiarnhafuren̄ er Kõgr j Grieklãde. Þad hid mykla Hornid a millū hans Augna/ er ſa hin̄ fyrſte Kõgr. 22 En̄ þᷣ ed fiøgr ſtodu j þſſ ſtad/ þa ꝥ vᷣ af brotid/

ꝥ merker

merker/ ad fiøgur Kongarijke munu vppkoma aꝥ þeirre Þiod/ Eñ þo eige ſuo Mektug ſem hann var.

23 EPter þeſſe Kongarijkeñ/ nær yfertrodſlu Meñerner hafa yferhond/ þa mun vppkoma eirn jllgiarn ꝛ hreckuijs Kongur. 24 Sa mū Mektugꝛ vera/ þo eige þyrer f ſiñ Krapt/ Nū mun med vndarlegum hætte foreyda/ ꝛ þad ſama mun hønū luckaſt/ ad hañ þae þui ſo til vegar komed. Nū mun hina Wflugu æſamt med þui Heilaga Foolke vid Velle leggia. 25 Og fyrer ſijna Kiænſku mun hm̄ ꝥ ſuikræde takaſt. Og hñ mun Metnaſt j ſijnu Hiarta/ ꝛ fyrer g Velgeingne mū hñ marga fordiarfa/ ꝛ mun ſetia ſig vpp j mote þm̄ Hofdinzianum allra Hofdingia/ Eñ hñ mun æn Handa j ſundurlameñ verda.

26 Su Syneñ aꝥ Aꝥtnenū ꝛ Mornenum ſ̄ þier er ſøgd/ hun er ſøñ/ eñ þu ſkallt byuara þa Syn Heimuglega/ þuiad ꝥ er eñ eirn h langur tijme þangad til. 27 Og eg Daniel vard veykur/ ꝛ læ ſiukur nockra daga. Þar eptera ſtood eg vpp/ ꝛ ſtarfade j Konungſins erindū/ ꝛ mig furdade þeſſe Syn/ ꝛ þar var ſa eingeñ/ ed wtlegde hana fyrer mier.

f (Siñ Krapt) helldur med ſlægdum ſuikū ꝛ prettū
g (Velgeingne) hañ heꝥur myked Gots Virding ꝛ Luctu/ og liꝥer j Dryckiuſualle/ þv med mun hñ marga til ſyn locka.
h (Langꝛ tijme) hañ lætur hier aptur vitnaſt ad hñ meine añad meira enn Antiochū þui Antiochus kom ecke ſeirna eñ halꝥt ꝥiorda Hūdrad æra eptir þeſſa Syn.

IX

A Fyrſta Aare Darij/ Sonar Aſſueri/ aꝥ Sleckte þeirra j Meden/ huor ed Kōgur vard yꝥer Rijkium ꝥra Chaldeaniſku. 2 A þui ſama fyrſta Aarenu hſ̄s Rijkisſtiornar/ hugde eg Daniel ad/ j Bokunū/ ad þeirre Aaratolu/ ſ̄ DROttiñ hafde talad til Prophetans Jeremia/ ꝥ Jeruſalem ſkyllde Siøtijge Aar j eyde liggia. 3 Og eg ſnere mier til DROTTins mijns Guds/ ad bidia hañ og grætbæna/ medur Føſtum/ j Seck ꝛ Wſku. 4 Eñ eg bad til DROTTins mijns Guds/ vidurkiende og ſagde.

Darius.
Juda vard laus ꝥra Babylon/ 3464. Aarum/ epter Vpph aꝥ Veralldareñar/ Fyrer Christi ꝥæding 497.
Jerem. 25/11.

Bæn Danielis

DROTTJN/ Þu hinn mykle og hiñ hrædelege Gud/ halldande Sættmælañ ꝛ Mijſkunſeme vidur þa ſm̄ þig elſka ꝛ þijn Bodord vardveita. 5 Vier høfum Syndgaſt/ ꝛ giort oriett/ vier høꝥū vered Ogudleger/ ꝛ falled ꝥra þier/ vier høfum burtvikid af þijnum Bodordum ꝛ Rietfe. 6 Vier hlyddum ecke þijnū Þienørū/ Spæmøñunū/ ꝥr ed j þijnu Naꝥne Predikudu vorū Konungū/ Høfdingium/ Fedrū ꝛ øllu Folke j Landenu. 7 Þu DROTTiñ ert Rietflætur/ eñ vier meigum ſkamaſt vor/ ſo ſm̄ ad nu geingur ꝥ þm̄ af Juda ꝛ j Jeruſalem/ ꝛ øllū Jſrael/ bæde þm̄ ſm̄ nærre ꝛ fiærre eru j øllū Londū/ þangad ed þu hefꝛ j burt rekid þa/ ꝥ ꝥra Miſgiorninga ſaker/ ſm̄ ꝥr høfdu a mote þier broted. 8 Ja DROTTiñ/ vier ſialfer vorer Kongar ꝛ Høfdingiar/ ꝛ vorer Fedꝛ hliotū nu ad ſkamaſt vor/ fyrer ꝥ ad vier høfū a mote þier broted. 9 Eñ þijn/ DROTtiñ vor Gud/ er Myſkunſemiñ/ ꝛ Fyrergieꝥningeñ. Þuiad vier erū ordner frafallner. 10 Og hlyddū ecke Rauſt DROTtins Guds vors/ ſo þad vier geingū j hñs Løgmæle/ huort ed hñ lagde fyrer oſſ/ fyrer ſijna Þienara Spæmeñena. 11 Helldꝛ allt Jſraels Folks yfertrad þitt Løgmæl/ ꝛ viek þar j fra/ ſo ad þad hlydde ecke þinne Rauſt.

Syndaña Vidurkienning

Þar ꝥ kiemur eirneñ yfer oſſ ſu Bøluan ꝛ Eydur ſem ſkriꝥadur ſtendꝛ j Løgmæle Moſis Guds Þionuſtumans/ ad vier høfum ſyndgaſt a moote hønum. 12 Og þaug ſijn Ord hefꝛ hñ hallded/ ſem hañ hefur talad j moote oſſ/ ꝛ vorum Doomurum/ þeir ed oſſ ættu ad dæma/ þad hañ hefur ſo mykla Ogiæꝥu yꝥer oſſ koma læted/ ꝥ heñar lijke er ecke ſkiedꝛ vnder øllū Himne/ ſo ſm̄ ꝥ ſkied er yꝥer Jeruſalem. 13 Eins lijka ſo ſm̄ ad ꝥ ſkriꝥad ſtendur j Moyſes Løgmæle/ lijka ſo er øll þeſſe hin mykla Ogiæfa yfer oſſ komeñ. So tilbædum vier ꝛ ecke eirneñ DROTTiñ vorn Gud/ ſo þad vier ſnerunſt j fra vorū Syndū/ ꝛ ſkildū þitt a Sañleika. 14 Þar fyrer hefur DROTTiñ eirneñ vakande vered medur þeſſa Ogiæfu/ ꝛ læted hana yfer oſſ ganga. Þuiad DROTTiñ vor Gud er Rietflætur j øllum ſijnum Verkum þeim ed hañ giører/ af þui vier hlyddum ecke hans Rauſt.

Deut. 27/14.

a (Sañleika) ſo ad vier heꝥdū kuñad ad trua/ ad þijn hootun heꝥde vijs og ſøñ vered/ þui vier truðū ecke Guds hootønum þyrr enn vier reynum þær

15 Og nu DROTTiñ Gud vor/ þu ſem wtleidder þitt Folk af Egyptalande mꝫ Wflugre Hende/ ꝛ giørder þier eitt Nafn/ epter þui ſm̄ ad nu er ꝥ/ Vier høꝥum ſyndgaſt ꝛ høfū þꝥſ verr/ vered Ogudleger. 16 Æ DROTTiñ/ vegna alls þijns Rietflætis/ ſnw þu burt þiñe Reide ꝛ Grimd fra þiñe Borg Jeruſalem/ ꝛ þijnu hinu Heilogu Fialle. Þuiad vegna vorra Synda ꝛ fyrer Miſgiørninga ſaker Fedra vorra/ ber Jeruſalem ꝛ þitt Folk Smæn hia øllum þeim ſem hier j kring um eru.

Bæneñ.
Exod. 14/15.

17 Og nu Gud vor/ heyr þu Bæn þijns Þienara/ ꝛ hñs Akallan/ ꝛ ælijttu Milldelegana

þiñ Hel

Baruch. 2/11.

þiñ Helgedom sem foreyddur er/fyrer saker DROTTins. 18 Hneyg þu þijn Eyru minn Gud/ & heyr þu/Vppluk þijnū Augum/ & sia þu huørsu ꝥ vier erū j eyde lagder/ & su Borg eñ sem epter þijnu Nafne er køllud. Þuiad vier liggium fyrer þier med voru Bæna akalle/ ecke vppa vort Riettlæte/helldr vppa þijna storu Myskunseme. 19 Æ DROTTiñ heyr þu/ Æ DROTTiñ/vertu Myskunsamur/Æ DROTTiñ/ Hygg ad & giør þad/& drag þad ecke vndañ/þijns sialfs vegna/Miñ Gud/Þuiad þijn Borg og þitt Folk er nefnt epter þijnu Nafne.

b (Tokst til) merk ad vor Bæn er allareidu Bæn heyrd/þa v er tøkum til ad bidia:

c (Insiglast) ꝥ er/til lyktast/ burt takast & full komnast/so sem sa hlutur sem er wte & skal eirn Enda hafa.

20 EN þa eg eñ nu so talade & badst ꝥ/& vidurkiende mijnar Synder/& mijns Folks Israels/& la med Bæn miñe fyrer DROTTne Gudi mijnum/vegna þess hins Heilaga Fiallsins/mijns Guds. 21 Vnder eins sem eg so talade j miñe Bæn / þa flaug sa Madur Gabriel þangad/huorn ad eg hafde adur j Syn sied/& hañ ahrærde mig vm tijma Kuølldoffursins. Og hñ vnderuijsade mier/& talade vid mig & sagde. 22 Daniel/ nu em eg sendur til ad vnderuijsa þier. Þuiad þañ tijd þu b tokst til ad bidia/ þa wtgieck ꝥta Bod/& eg kom þar fyrer hingad/ad eg kuñgiøre þier þad sama/Þuiad þu ert kiær & mijkels verdr. 23 Þui hygg nu ad/so ad þu skilier Sionena.

d (Vera ecke meir) ꝥ er/hñ mū ecke vera j Moses Verallдlegre Rijkis stiorn/ꝥt hann vpphyriar eitt Himneskt Ryke.

e (Folked Høfdingians) ꝥ er Keysarans sē þa mū vera Einualldsherra j Heimenū/ ꝥ eru Romueriar Match. 24/15.

f (Vængium) þad er/ þar sem Cherubim standa j Musterenu.

24 SJotijgu Vikur eru alyktadar yfer þitt Folk/& yfer þijna Heilogu Borg/þa mū Yfertrodsluñe hamlad/& Syndeñ jnsiglud/& Misgiørninguneñ forlijkast/& ꝥ ed ei lijfa Riettlæted til fært verda/& Sionernar & Spadomarner mūu c jnsiglast/& hiñ allra Heilagaste mun þa smurdur verda.

25 So vit nu/& merk þu þar vppa/j fra þeim tijma/nær ed ꝥ Bod wt geingur/ad Jerusalem skule vpp aptur bygd verda/allt til Høfdingians Christum/ þa eru sio Vikur/& tuær & Sextijgu Vikur/Þa verda Stræteñ & Mwrueggerner vpp aptur bygder/þo ꝥ sie a Sorgarlegum Tijma. 26 Og ad lidnum þm̄ tueimur & Sextijgu Vikum/þa mun Christur vpprættur verda/& d vera ecke meir.

Og eitt Folk ꝥss e Høfdingians mun koma/& Borgena & þm̄ Helgedomeñ j eyde leggia/ so ad þad mun þa eirn enda taka/so sem fyrer añad Vatzflood/& allt til enda þess Bardaga skal þad j Eyde blijfa.

27 Eñ morgū mū hñ stadfesta Sattmalañ vm eina Viku/Og midt j þre Vikuñe mū Fornfæringeñ & Matoffred afleggiast/Og j hia þm̄ f Vængiunū mū standa Suiuirding Foreydsluñar/Og ꝥ er so alyktad/ad Meñ skule wtausa eydeleggingu yfer þa allt til Endingar.

X

Þridia Aar Cyri.

A Þridia Aare Kongsins Cyri wr Persia/vard Daniele(sa ed kalladest Balthazar) nøckud þad openberad sem vijst er/&'af mikels hattar efnū/Og hñ huxade epter þui/& merkte þa Syn fulluel. 2 J þañ sama tijma var eg Daniel syrgiande j Þriar Vikur. 3 Eg neytte øngrar lystelegrar Fæslu/ Kiøt & Vijn kom ecke j miñ Muñ / & ecke smurda eg mig helldur/ þangad til ed þær þriar Vikurnar voru vmlidnar.

Hidekel.

4 A þm̄ fiorda & tuttugasta Deige hins fyrsta Manadar/var eg j hia þui mijkla Vatnenu Hidekel. 5 Og eg hoof mijn Augu vpp & sa/ & sia þu/ Ad þar stod eirn Madr j Lijnklædū/ & hafde Gull linda vm sijnar Lendar. 6 Hñs Lijkame var sē eirn Turkois/hans Andlit so sē Elldingg/hñs Augu sē logāde Lios/hñs Armlegger & Fætr sē a gloande Malmr/ Og hñs Malromr var lijka sē eirn mijkell Nidr. 7 Og eg Daniel sa soddan Syn alleina/& ꝥr Meñ sē hia mier voru sau hana ecke/þo fiell þar ein mikel Hrædsla yfer þa/so ad ꝥr flydu/& føldu sig. 8 Og eg var eirnsamañ epter/ & sa ꝥssa enu mijklu Syn. Eñ þar vard ecke ert Afl j mier/& eg vard miøg afskaplegur/ & hafde ønguañ Krapt meira. 9 Og eg heyrde hans Rædu/& j þui ad eg heyrde hana/leid eg nidur a mijna Asionu til Jardar.

a (Gloande) Leiptrande/klaar/polleradur.

Sup. 8,18.

10 Og sia þu/ein Hond ahrærde mig/& reyste mig vpp a Knien & Hendurnar. 11 Og sagde til mijn/ Þu Astudlege Daniel/Merk þau Ord er eg tala vid þig/& riett þig vpp/ þuiad eg em nu sendr til þijn. Og þa ed hñ talade soddañ vidr mig/riette eg mig vpp/ & skalf.

b Eiñ Konunglegur Hofgards Diøfull.

12 Og hañ sagde til mijn/hrædst þu ecke Daniel/ Þuiad j fra þeim fyrsta Deige þa ed þu gyrntest af Hiarta ad fa Skilning/og þa þu þiader þig/ ꝥ þijnum Gude/þa eru þijn Ord heyrd/& eg em þiña vegna hingad komeñ. 13 Eñ b Høfdingeñ Rijkesins j Persialande hefr

staded j mote eirn Dag og Tuttugu/ og sia þu/ad Michael eirn aþ þm ædstu Høfdingium kom mier til hialpar/þa hiellt eg Sygrenū hia Kögunū j Persia. 14 En nu kiem eg ad vnder uīsa þier/ huornenn þīnu Folke mune veita hier epter/ þuiad þsse Syn mū skie epter nockra tiþ ma lidna 15 Og s hn talade soddan vid mig/slo eg mīnu andlite nidur til Jardr/ z þagde. 16 Og sia þu/ Ad eirn līka sm eirn Madur/ahrærde mīnar Varer. Þa lauk eg mīnum Muñe vpp/ z talade z sagde til þss sm þyrer mier stod/Miñ Herra/ mīn Lidamot skal þa af þssare Syn/ z eg hefe önguañ Krapt þramar meir. 17 Og huornenn kan Þion mīns Herra ad tala vid miñ Herra/mz þui ad þar er nu eingeñ Kraptur j mier/Og eg hefe ei Andar drætt framar meir? 18 Þa ahrærde mig eirn aptur/lyka sm eirn Madur ad yferlit/og styrkte mig. 19 Og sagde/Ottast ecke/þu Elskumadur/Fridur sie mz þier/ z vert Hughraustr vert Hughraustr/ z sm hn talade so vid mig/Hreystа eg mig/ z sagde/Miñ Herra tala þu/ þui þu heþur mig styrkuañ giort. 20 Og hn sagde/Veistu nockud huar fyrer ad eg em komin til þīn? Nu vil eg j burt aptur hiedañ/ z beriast vidr Hofdingiañ j Persia Lande. En nær ad eg þer j burt/sia þu/Þa mun koma Høfdingeñ vr Grick Lande. 21 Þo vil eg kuñgiøra þir huad þar stendr skrifad/þ vissulega mū skie/ Og þar er eingeñ s mier hialpr mot hinū/vtañ ydar Hoþdingieñ Michael. 22 Þuiad eg veitte hm eirneñ Lid a þui fyrsta ære Darij j Meden/so þ eg hialpade hm z styrkte hn. 23 Og nu vil eg kuñgiøra þier huad skie sk vissele ga.

Sia huørsu Einglarner hønd la vorra v.gna hia þeim stooru Herrum.

Michael.

Darius.

XI

SJa þu/Þrīr Kongar mūu eñ nu j Persia lande standa/eñ sa hiñ a fiorde mū meira Rīkdom hafa eñ aller þr aðrer/Og nær ed hañ er j sīnu Rīkedæme sem Megtugastur / þa mun hañ alla vppuekia a mote þui Kongsrīkenu j Gryeklande.

2 HAr epter mun vpp standa eirn Mektugur b Kongr z yfer Drottna mz mykklu Vellde/ z hūiu hellst ed hn vill/þui mū hn til vegr koma. 3 Og nær ed hañ er sem hæst vpp komeñ/þa mū hns Rīke j sūdur bresta/ z sier j þa fiora Vinda Himensins j sūdr skipta/Eige þo vppa hns Epterkomendr/ei helldr eirneñ med soddan Magt sm hns hefur vered/Þui hns Rīke mun vpprætast/ z añarlegū ad Hlutskipte verda.

4 OG sa c Kongureñ mote Sudrenu/sem er eirn wt af hns Hershøfdingium/mū Megtugr verda/eñ j mote hm mun z eirn Megtugur vera/ z yfer Drottna/huørs Velldis stiornan mun mikel vera.

5 Eñ epter nockur ær lideñ/mūu þr Vinættu giøra sīn a millū. Og d Dotter þss Kongsins moote Sudrenu mun koma til hins Konūgsins mote Nordrenu/Eindrægne ad giøra/eñ hū mun ecke blīfa vid Magt þess Armleggsins. Þar ad auk eirneñ mun heñar Sæde ecke standa/helldur mun hun oþurseltast/æsamt þeim sem hana haþa þangad haþt/ z medur Barnenu/ z þeim sem hana hafde vm stundar saker Megtuga giørt.

6 Eñ e Kuistureñ eirn af heñar Rootū mū vpp koma/sa mū koma med ogryñe Her/ z jñ falla j Kongsins f Festing af Nordrenu/ z þ mū hn framkuæma/ z Sigureñ viñа. 7 Hañ mun eirneñ þeirra Gude z Likneskiur med kostulegum Dyrgripum/bæde aþ Gulle z Silfre/burt flytia j Egyptaland/ z vm nockur Aar vid staded gieta þeim Kongenum mote Nordrenu/og nær ed hn hefur j giegnum fared Kongs Rīke þess hins sama/þa g mun hañ jnn ferdast ap tur j sitt Land.

8 Eñ hns Syner h munu reider verda/ z miklu Herlide til samans safna/ z eirn þra mun koma/ z līka sem Vatzflood þar fram dynia / z hina aptur a mot fyrer sīnum Festingum æ reyta. 9 Þa mun Kongureñ mot i Sudrenu gremiast/ z wtfara/ z beriast vidur k Kongeñ mote Nordrenu/ z mun so stooran Folks fiølda til samans draga/ so þ hiñ Flockureñ mun hønum j Hendur seliast. 10 Og þañ sama Flockeñ mun hañ j burt flytia. Þar wt af mun hans Hiarta vpphefia sig/ad hañ hefur so margar Þusunder vid Velle lagt/Eñ þar med mun hann ecke Magt yfer hm fæ.

11 Þuiad Köguren mote l Nordrenu mū eñ aptr mikeñ Folks fiølda til samans draga/ mykklu meira þm hinū þyrra/Og epter nockr ær lideñ/ þa mū hn fram bruna mz mikeñ Strīds Her/ z mz myklū Rīkdome. 12 Og a þm tīma mūu marger setia sig j giegn þm m Kongenū mote Sudrenu/ So munu eirneñ nockrer Rangsnuner wt af þīnu Foolke taka sig vpp/

a Xerxes.

b Alexander hinn mykle.

c Ptolomeus Lagus Seleucus Nicanor.

d Bernice/Ptolomei Philadelphi Dotter. Antiochus Theos.

e Ptolomeus Euergetes/Bernice Broder. Seleucus/ Gallinicus. Antiochus Hierax.

f (Festing) kal ar hn hier Kongs rīked.

g (Mun) þ er hn mū ecke byhall da Kongsrīkenu huad hn heþde vel gietad.

h Antiochus hiñ mikle/ z hns Broder Seleucus Ceraunus.

i Ptolomeus Philopator.

k Antiochus Magnus

l Sa same Antiochus hiñ Mykle.

m Ptolomeus Epiphanes.

n Sa mykle Antiochus mote Ptolomeo Epiphane.
o (Sterkar Borger) Ecke j Egyptalande/ helldr j Syria/ ꝛ j Stødunū j Juda lāde/ sm̄ ad ur fyrre heyrdu Ptolomeo til.
p (Verduga Land) Antiochus hin̄ mykle giørde Gydingū stora Æru/ aꝼ þui ad þeir hialpudu hm̄ moote Ptolomeo Epiphane/ ad vin̄a alla Syriam.
q (Syna Dottr) Cleopatra.
r Þeir Romuerskir tooku Asiam fra Antiocho.
s (Nidurꝼalla) j Elimaide j Persia vʳ hn̄ sleigen̄.
t Seleucus Philopator / sem ecke giørde neitt Høꝼdinglega/ ꝛ plagade Folked.
u Antiochus Epiphanes betr ꝼallen̄ til Skielmers en̄ til Kongs.
x (Armleggerner) Kongsins aꝼ Egyptalande/ Høꝼuds men̄ j Syria y Satt.
Ptolomeus Philometor / Antiochi Systur son. Antiochus Epiphanes.
2. Mach. 5/2.

Spaasoguna ad fylla/ ꝛ þeir hiner sømu munu ꝼalla.

13 Þa mū Kōguren̄ mote ⁿ Nordrenu fram̄fara/ ꝛ Heruirke giøra/ ꝛ ᵒ Sterkᵘ Borger vin̄a ꝛ þeir Armlegger Sudursins munu ei fa þui vared/ ꝛ þ hid besta Folk mū eige kun̄a þui j mote ad standa. 14 Helldur mun hn̄ þa ed hn̄ kiem̄ hønū nær/ þ ᵖ giøra sm̄ hønū lijkar/ ꝛ eingen̄ mun hønū j mote staded gieta. Hn̄ mun ꝛ eirnen̄ jn̄koma j þ verduga Landed ꝛ mun þ fullgiøra ꝼ sijna Hond. 15 Og mun sin̄e Augsyn venda þar til/ þ hn̄ kome nidur Makt alls sijns Rijkis. En̄ hn̄ mun forlijkast vidur han̄/ ꝛ mun giefa hønū ᵍ sijna Dottur til eignar Kuin̄u/ ad hn̄ fordiarfe hn̄ so/ en̄ þ mū hønū ecke luckast/ ꝛ þar mū ei afverda.

16 Þar eptera mū hn̄ snua sier j mot Eyunū ꝛ yꝼer vin̄a margᵃ aꝼ þm̄. En̄ eirn ʳ Hoꝼdinge mū kien̄a hm̄ ad læta aꝼ hn̄s forsmaan/ so ad hn̄ forsmæe hn̄ ecke leingr. 17 So mū hn̄ sier aptur snua til Festingar sijns Lands/ ꝛ mun reka sig þar a/ og ˢ nidur ꝼalla so þad hann mun huorge funden̄ verda.

18 Og j staden̄ han̄s mun eirn vppkoma/ sa mun j Konunglegre Tign sitia s̄ ᵗ Plægare/ en̄ epter fæeina daga mun han̄ j sundurbrotna/ þo huorcki fyrer Reide nie Bardaga.

19 J Hans stad mun vppkoma eirn ᵘ fyrerliten̄ Madur/ huorīu þ su Konungleg Tign var ecke fyrerhugud. Sa mun koma/ ꝛ þ Luckast hm̄/ ꝛ þ sama Kongs Rijked med ur Miukmælū vnder sig leggia. 20 Og hiner ˣ Armleggerner þr ed þangad runnu sm̄ Vatn/ munu aꝼ hønū lijka sm̄ ødrū Arfosse yꝼerbugadir ꝛ sundur brotner verda/ þar mz eirnen̄ sa Hoꝼdingen̄ vidur huorn þʸ Sattmalen̄ var giørdur. 21 Þuiad epter þ hn̄ hefur Vinættu giørt vidur han̄/ þa mun han̄ suiksamlega breyta vidur hn̄/ ꝛ mun ferdast þar vpp ꝛ hn̄ mz fæeinu Folke yꝼerbuga. 22 Og þ sama mū hm̄ luckast/ so þ hn̄ mū koma j þærbestu Borger Landsins/ ꝛ mū þui so til vegar koma/ sm̄ huorcke hn̄s Fedur nie Forelldrar feingu giørt/ medur Ranū/ Gripdeilldū ꝛ vtbytingu/ ꝛ han̄ mun stunda epter þeim sterkustu Borgum/ ꝛ þ sama vm nockra Stund.

23 Og hn̄ mun sijna Makt ꝛ sitt Hiarta vppvekia j giegn þm̄ Kongenū mot Sudrenu mz myklū strijdskrapte. Þa mun sa Konguren̄ mote Sudrenu vpphuattur verda til Bardaga/ mz myklu ꝛ Mektugu Herlide/ En̄ hn̄ mun ecke vidstaded gieta/ Þuiad Suikræde munu vid hn̄ giørd. 24 Og þr hiner sømu sm̄ hn̄s Braudbijtar eru/ þr mūu styrkia til ad fyrerkoma hm̄/ ꝛ hn̄s Herlide nidur ad þryckia/ so þ nærsta marger munu j Hel slegner verda.

25 Og þeirra beggia Kongan̄a Hiortu munu þeinkia huornen̄ hellst þr kun̄e huor ødrum skada ad giøra/ ꝛ munu þo vid eitt Bord mz Vnderhyggiu huor vid an̄an̄ tala/ en̄ þ mun þm̄ ecke vin̄ast/ Þuiad Enden̄ er vppa eirn an̄an̄ Tijma alyktadur.

26 Epter þ mun hn̄ fara heim aptur mz myklu Gotze/ Og sijnu Hiarta venda j mote þm̄ Heiløgū Sattmala/ þar mun hn̄ nockru aꝼ stad koma/ ꝛ suo sijdan̄ heim ꝼara j sitt Land. 27 Epter þ mun hn̄ j hentugan̄ Tijma ꝼara jn̄ aptur j mote Sudrenu/ en̄ hm̄ mun þ j an̄ad sin̄ ecke so luckast s̄ j fyrra sin̄e. 28 Þuiad Skipen vt aꝼ Chitim munu j mote hm̄ koma/ so þ hn̄ mun ørvænta sier og hliota aptur ad snua.

Romueriar.
ᶻ Armleggier) hans Høꝼuds men̄ ꝛ Magtar men̄.

Þa mū hn̄ Gremiast j giegn þeim Heilaga Sattmala/ ꝛ mū þ fullgiøra/ ꝛ sig þar vm skoda/ ꝛ þa hina sømu til sijn lada sm̄ yꝼergiefa þan̄ Heilaga Sattmala. 29 Og hn̄s ᶻ Armlegger munu þar standa/ Þeir munu ꝛ saurga Helgedomen̄ j Borgen̄e/ ꝛ þ Daglega Offrid af taka/ ꝛ eina Suiuirding Foreydslun̄ar vppsetia/ ꝛ hn̄ mun mz Smiadur Hræsne fara/ ꝛ vidur þa Ogudlegu/ sm̄ Sattmalan̄ yꝼergiefa mun hn̄ fagurmæle hafa.

Þetta er Judas Maccabeus ꝛ hans Brædur/ og tilheingiarar.

30 En̄ þ Folk s̄ sin̄ Gud vidurkien̄er mū vpphuetia sig/ ꝛ framkuæma þ. 31 Og þeir hiner Skynsømu a medal Folksins munu mørgū ødrū kien̄a / Fyrer þ munu þr falla ꝼ Oꝼridar Suerde/ Ellde / Herleidingum og Rane nockra Stund. 32 Og þa þr so ꝼalla mun þm̄ þo samt ein lijtel Hialp veitt verda. En̄ marger mūu mz ꝼlæræde giefa sig til þeirra. 33 Og þeir hiner Skynsømu munu nockrer ꝼalla/ vppa þ þr reinder/ hreiner ꝛ Klarer verde þangad til ad þ hefur eirn enda/ þuiad þar er nu ein̄ an̄ar Tijmi ꝼyrʳ Hondū.

XII

ᵃ (Konguren̄) hier snyr Eingellen̄ sin̄e Rædu vppa Antachristen̄ / vnder Antiochi Epiphanis personu / Og hier taka til þau Insiglud orden̄/ vm huør han̄ talar j endingun̄e.

OG sa ᵃ Konguren̄ mun giøra huad han̄ vill / og hn̄ mun taka sig vpp ꝛ vpphefia sig a mote þui øllu sm̄ Gud er/ ꝛ j mote þm̄ Gude allra Gudan̄a mun han̄ hrædelig ana tala/ ꝛ þ hid sama mun hønū takast/ þangad til ad su Reiden er Vte/ Þuiad

þad

ad ꝥ er vrskurdad huorsu leinge ad ꝥ skule vera. 2 Og vm [b] Gud Fedra siña mū hn̄ ei skeita/ Nn̄ mū huorcke vm [c] Kueña ast/ nie vm nockurn Gud hirda/ Þuiad hañ mun taka sig vpp j mote øllum.

3 Eñ j stadeñ þss mun hn̄ siñ sialfs eigeñ Gud [d] Maosim heidra/ Þuiad hn̄ mun eiñ Gud sm̄ hn̄s Fedur hafa ecke af vitad/ heidra mz [e] Gulle/ Silfre/ Gymsteinū/ ꝛ Dyrindisgripū. 4 Og hn̄ mun þeim sm̄ hønum hialpa til Maosim ad efla/ medur þm añarlegū Gude hūn hn̄ hefur sier vtualed/ myklar Sæmder veita/ ꝛ þa ad Nerrū giøra yfer myklu Gotze/ ꝛ Landenu ad Verdlaunū medur þeim vtskipta.

5 OG ad lyktunū mun Kongureñ mot Sudrenu beriast vidur hn̄/ Og sa Kongureñ mote Nordrenu mun vtbua sig mote hønū/ medur Vognū/ Riddorū ꝛ Skipafiølda/ ꝛ mun jn̄falla j Londen/ fordiarfa þau ꝛ yferfara. 6 Og hañ mun jnn briotast j ꝥ verduga Landed/ ꝛ marger munu tynast. Eñ þsser munu wr hn̄s Nondū vmflyia/ Edom/ Moab/ ꝛ þeir Frumburder af Børnū Amon. 7 Og hn̄ mun sijna Magt vtsenda j Londen ꝛ Egiptaland mun ecke vndañ hønū komast. 8 Nelldur mun hn̄ fyrer sijna yferferd Drottna yfer Gulle/ ꝛ Silfre/ ꝛ yfer øllū Fiarsiodū Egyptalands/ Lybie ꝛ Morlands.

9 EN eitt Nroop mun skielfa hn̄/ vr Austre ꝛ Nordre/ Og hn̄ mun mz mykellre Grimd vtfara/ verande þss sinnis marga ad afma ꝛ fordiarfa. 10 Og hn̄ mū Landtiallde siñ[v] Nallar vppslaa a millū tueggia Siafarhafa/ j kringū ꝥ verduga Neilaga Fialled/ þangad til þad er wendad vm hn̄/ ꝛ eingeñ mun hønum til Fulltingis koma.

11 A þm Tijma mun sa hiñ mykle Nøfdinge Michael/ sm̄ fyrer þijnu Folke stendur/ taka sig vpp/ Þuiad ꝥ mun slijk Nørmūg[v] Tijd vera/ sm̄ ei nockurn Tijma hefur vered j fraa þui ꝥ meñ toku ad vera/ allt til þss Tijma. Og a þm sama Tijma mun þitt Folk frelsad verda/ aller þr sm̄ skrifader standa j Bokeñe. 12 Og marger af þm sm̄ vnder Jordūne liggia ꝛ sofa munu vppuakna/ sumer til eilijfs Lijfs/ sumer til eilijfrar skam̄ar ꝛ Smaanar. 13 Eñ þr ē kieña/ munu skijna sm̄ Nimensins Geislar/ ꝛ hiner sm̄ morgū vijsa til Riettlætesins/ lijka sm̄ Stiørnr vm Alldur ꝛ ad Eilifu. 14 Og þu Daniel byrg þu þsse ord ꝛ Jn̄sigla þssa Skript/ Allt til þss hins sijdasta Tijma þa munu marger þar yferkomast ꝛ mykeñ Vijsdom fiña.

15 OG eg Daniel sa/ ꝛ sia þu/ Ad þar stodu tueir adrer/ Eirn þssumeigeñ Vatsins/ hiñ Nañar hinumeigeñ. 16 Og hn̄ sagde til þss ē j Lijnenu var klæddr/ huor ofan til stod hia Vatnenu/ Nuon[v] mū End[s] ba a slijkū Stormerkiū? 17 Og eg heirde til þss ē Lijnenu v[r] klæddr/ sa ofañ til vid Vatned stod/ Og hn̄ hof vpp sijna Nægre ꝛ vinstre Nønd til Nimens/ ꝛ sor vidr þn̄ ē eilijflegana lifer/ Ad ꝥ skuli vara vm eirn tijma/ ꝛ nockra Tijma ꝛ halfañ Tijma. Og nær ad su sundurdreifing þss Neilaga Folksins hefur enda/ þa skal allt þtta skie. 18 Og eg heirde ꝥ/ eñ eg skilde ꝥ ecke/ ꝛ sagde/ Miñ Nerra/ Nuad mun þar epter verda? 19 Eñ hn̄ sagde/ Gack þu hiedañ Daniel/ þt ꝥ er byrgt ꝛ Jn̄siglad allt til hins sijdasta Tijma. 20 Marger munu hreinsader/ Klaarader ꝛ Reinder verda/ ꝛ hiner Ogudlegu munu Ogudlega breitne hafa/ ꝛ hiner Ogudlegu munu ecke vm ꝥ skeita. Eñ hiner skynsømu munu þss giæta. 21 Og j fra þm Tijma/ nær ꝥ daglega Offred aftekst/ ꝛ Suivirding Foreidslūnar verdur jn̄sett/ eru Þushund tuo Nundrud ꝛ Niutijer Dagar. 22 Sæll er sa sm̄ epter bijdur/ ꝛ naar gietur/ Þushund Þriuhundrud Fim̄ ꝛ Þriatiju Døgū.

23 Eñ þu Daniel/ Far hiedañ/ þangad til þad Endereñ kiemur ꝛ huijl þig/ ꝥ þu vppstander til þijns hlutskiptis a Endan um þeirra Daga

Ender Prophetans Danielis

Formaleñ yfer Prophetañ Noseam.

b (Fedra Gud) aller adrer Guder eirneñ hans Fedra Gud, munu ønguu nyter/ eñ hn̄s eigeñ Gud skal gillda.

c (Kueña ast) Hañ vill so miked sagt hafa/ ad hañ mune fram fara j þeim onatturlega Leste/ sm̄ Guds foracktara astunder/ Rom. 1. C. sem Menn kalla Sodomita Synd/ Þuiad Ecktaskap ꝛ þa riettu Elsku edur Not af Kuiñuñe skal hn̄ ecke hafa/ so sem þad geingr j allañ hræ delegastamaata til vnder Pauanum ꝛ Tyrkianum.

d Maosim heiter Festing edr Virke / Præsidia/ sm̄ Meñ kalla Slot edur Stade. Og Daniel hefur opt þetta Ord adur j þeim xj. C. So heiter nu Gud Maosim riettelega Styrktar gud/ Deus præsidiorū.

e Med Gulle/ Eirn aumr Gud/ huør ed øngua adra betre Virding hefur enn Gull ꝛ Silfur.

Þeir Ogudlegu fara jafnañ afram og eru samer vid sig/ ꝛ lata sier ꝥ ecke til Hiarta ganga/ eñ slijkt skal ecke hneyxla neirn.

1290. Dagar

1335. Dagar.

Formale

HOseas hefur lifad ⁊ sitt Predikunar Embætte flutt(sm̄ hn̄ sialfur j vpphafi Mælsins avÿsar)a Dogū Jeroboam/ þss an̄ars ⁊ sÿdasta Israels Kongs mz þui Nafne. Samtÿdis ⁊ þr Esaias ⁊ Amos ⁊ Micheas lifdu. En̄ þo hefur Hoseas vered þrra Elstur.

So var nu Jeroboam eirn Agiætur ⁊ Farsæll Kongur/sa myklu godu kom til vegar j Israels Rÿke/sem vottar on̄ur Bok Kongan̄a j Fiortanda Cap. En̄ þo hiellt hn̄ samt Afguda dyrkan sin̄a Forƀedra /Israels Konga. So ad san̄arlega ha fa j þn̄ Tÿma/marger merkeleger Men̄ vered mz þui Folke/þo haƀa þr ecke gietad giort þ Folk fromt. Þuiad Diøfullen̄ hafde þa Hiartans Sorg vppbyriad mz þssu Folke/ad þr dræ pu jafnan̄ Spæmen̄ena/⁊ Brendu sÿn Børn fyrer Skwrgodunū ⁊ fylltu so Landed mz Blo dskulld. So sm̄ hn̄ j fyrsta Cap/Þess vegna Ognar ⁊ hootar Jesreel.

EN̄ þ er so ad sia/so sm̄ ad þsse Spædomur Hoseæ sie ecke allur skrifadur/ helldur nock rar greiner so sm̄ saman̄teknar vr hn̄s Predikunū/⁊ j eina Bok samsettar/En̄ so myk ed ma þar jn̄e sia ⁊ sin̄a. Fyrst þta/ad hn̄ Predikar miøg hardlega j mote þra Afguda dyrkan/⁊ straffar Folked aluarlega/bæde Kongen̄/Hoƀdingiana ⁊ Kien̄emen̄ena/huad Ho nū hefur (lÿka sm̄ ødrū)vissulega ad Alldurtila orded/so hn̄ hefur sm̄ an̄ar Villumadur æ mote Prestunū/⁊ sm̄ an̄ar Vpphlaups madur j mote Kongenū orded ad deyia. Þui slÿk hef ur vered Daudasøk Spæman̄an̄a ⁊ Postulan̄a/So hlaut Herran̄ Christus sialƀur ad deya Þar næst hefur hn̄ miøg myked ⁊ hid hugunarsamlegasta fyrer Spæd vt af Christo ⁊ hn̄s Rÿke/sm̄ þar stendr j Odrum/Þrettanda ⁊ Fiortanda Cap.

EN̄ þar hn̄ suo opt nefner Hooru/⁊ Hordom. Og j Fyrsta Cap. Tekur eina Hooru sier til Eigen̄kuin̄u/þa skal eingen̄ huxa ad hn̄ hafe j Ordū edur Verkū suo Otierlegur vered. Þuiad hn̄ talar Andlega/ ⁊ þsse Hoora heƀur vered hn̄s ærleg Ektakuin̄a og Ektabørn heƀur hn̄ ætt med hen̄e. Helldur þa heƀur þsse Kuin̄a ⁊ hen̄ar Børn orded ad be ra slÿk skaman̄ nøƀn/Þui Skwrgoda Folke til eins Teikns ⁊ Straƀs/sm̄ ƀullt var med Andlegan̄ Hordom/þ er med Skwrgoda Dyrkan/so sm̄ han̄ sialƀur seiger j Textanum ad Landed hlaupe ƀra DROTTne epter Ho rdome. Alÿka sm̄ Jeremias bar Træ Oked og Bikaren̄/Folkenu til eins Teikns. Og aualt giørdu Spæmen̄ ner nockad stalldsied/Folkenu til eins Teik ns. So heƀur hier hn̄s Kuin̄a ⁊ Børnen orded ad haƀa Hooru Naƀn/til Teikns j giegn þui Hordoms Skwrgoda Folke/þui ei er trulegt ad Gud haƀe skipad Prophetanū Saurliƀnad ad ƀremia/so sm̄ nockrer hier vilia vtleggia Hoseam.

Propheten̄ Hoseas

I

ÞEtta er þad DROttens Ord sem skiede til Hoseam Beheri sonar/j tÿd Vsiæ/Jotā Achas ⁊ Ezech ia Kongan̄a Juda/⁊ a Tÿd Jeroboams Joas sonar Kon gsins j Israel. 2

OG þa DROTten̄ vpphooƀ ad tala fyrer Hoseā sagde hn̄ so til hn̄s/Far þu ⁊ tak þier eina Horko nu ⁊ Hooruborn/þt Landed hleipur ƀra DROTTne epter Hooran. 3 Og hn̄ gieck burt/⁊ tok Gomer Di blaims Dottur/huor ad vard þūgud ⁊ hun Fæddi hm̄ ein̄ son. 4 Og DROTTen̄ sagde til hn̄s/Kalla þu hn̄ Jesreel/þui þ er en̄ nu vm eirn lÿten̄ Tÿma ad giøra/þa vil eg vitia Blodskulldaren̄ar j Jesreel/yfer Jehu Hus/⁊ eg vil giøra eirn enda a þui Kōgsrÿke Israels Hwss. 5 Og a þm Tÿma vil eg j sūdurbriota Israels Boga j Jesreels dal. 6 Og hū vard þungud j an̄ad sin̄/ ⁊ ƀædde eina Dot tur. Og han̄ sagde til hn̄s/Lættu hana nefnast Lorychama/Þuiad eg vil ecke framar Myskū giøra Israels Huse/Helldur vil eg j burtkasta þui. 7 En̄ þo vil eg Myskuna Hwsenu Juda/⁊ eg vil hialpa þeim fyrer DROTTEN þeirra Gud/En̄ eg vil ecke hialpa þeim/huorke fyrer Boga/Suerd/Strÿd/Hesta nie Riddara.

Gomer.

Jesreel.

Lorychama þy d'st Nadarlaus. Christus.

8 Og þa

8 Og þa hun hafde afvaned Lorychama/ þa vard hũ aptr þungud/ ⁊ Ol eirn Son. Og hũ ſagde/ Nefndu hañ Loam̃i/ Þuiad þier erud ecke mitt Folk/ ſo vil eg ⁊ ecke vera ydar.

er yfergiefa Gydinga Folk/ ⁊ ſkilia þ vid fra Kongsryke ⁊ Kiennemansſkap. Huad ⁊ eirneñ ſkiede þ Eugn⸗gellum/ ſem hier ſtrax epterfylger.

II

OG talañ [a] Iſraels Barna ſkal vera ſem Siafarſandr/ huorn Meñ kuña hu orke ad mæla nie telia. Og þ ſkal ſkie/ j þeim ſtad/ þar ſagt var til þra/ þier erud ecke mitt Folk/ þa ſkulu Meñ ſeigia þar til þra/ O þier Lifande Guds Born. 2 Þuiad Juda Born ⁊ Iſraels Born ſkulu kõa til ſamans/ ⁊ hallda ſier aller huor mz odrum/ til eins Høfuds/ ⁊ ferdaſt vpp fra Landenu. Þuiad Jeſreels Dagur ſkal vera eirn mikell Dagur. 3 Seiged ydar Brædrũ / Þeir eru mitt Folk/ ⁊ til ydar Syſtur/ hun ſie j Nadeñe.

4 SEiged Dom yfer ydar Modr/ Nũ ſie ecke mijn Kuiña/ ⁊ eg vil ecke hafa hana/ ſkiped heñe ad lata ſiñ Hooruſkap fra ſier/ ⁊ heñar Hordom fra heñar Brioſtũ. 5 So ad eg giore hana ecke nakta / og ſetie hana þangad aptur ſem hun var/ þar hun var fædd/ og ſo ad eg giore hana ecke ſm̃ eina Eydemørk/ og ſm̃ eitt þurt Land/ ⁊ eg læte hana ecke deyia af Þorſta. 6 Og ſiae ecke aumr a heñar Børnũ/ þui þau eru Hooru Børn. 7 Og þeirra Moder er ein [b] Hoora. Og ſu ſm̃ fædde þau helldur ſig ſkamarlegana/ ⁊ ſeiger/ Eg vil hlaupa epter mijnũ Fylgiumoñum/ ſm̃ giefa mier Braud/ Vatn/ Ull/ Lijn/ Vidſmior/ ⁊ Dryck.

8 Þar fyrer ſia þu/ Eg vil apturbyrgia þiñ veg mz Þyrnũ/ ⁊ hlada eirn Vegg þar fyrer/ ſo hun fiñe ecke ſijna ſtigu. 9 Og þa hun hleipur eptir ſijnũ Fylgiumoñũ ad hun ecke nae þm̃/ ⁊ þa hun leitar epter þm̃/ [c] ecke fiñe þa/ ⁊ hliote ad ſeigia/ Eg vil ſnua aptur til mijns fyrſt a Mans/ þar eg ætte betra eñ nu a eg. 10 Þui hun vill ei vita ad eg er ſa ſ giefr heñe Korn Vijn ⁊ Vidſmior/ ⁊ ad eg hefe giefed heñe nyked Silfur ⁊ Gull/ þad hun hefur haft Baal til Dyrdar.

11 Þar fyrer vil eg taka mitt Korn ⁊ Vijn aptr a ſijnũ Tijma/ ⁊ fraſnua miñe Ullu ⁊ Lijne/ mz huoriu hun hulde ſijna Blygdan. 12 Eñ nu vil eg vppfletta heñar ſkem̃ fyrer Augũ heñar Fylgiumaña/ ⁊ eingeñ ſkal frelſa hana fra miñe Hende. 13 Og eg vil giora eirn Enda a allre heñar Glede/ Hatijdũ/ Tũglkomũ/ Sabbathzdøgũ/ ⁊ øllũ heñar helgedøgũ. 14 Eg vil eydeleggia heñar Vijntrie ⁊ Fijkiutrie/ fyrſt hun ſeiger/ Þad eru mijn Laun ſm̃ Mijner Fylgiumeñ giefa mier. Eg vil giora eirn ſkoog þar vt af/ ſo ad Villudyren ſkulu vppeta hũ. 15 So vil eg vitia yfer hana fra Baalims Daga/ huoriũ hun giorer Reyke Offur/ ⁊ Prydder ſig mz Eñisſpøngũ ⁊ Halsbøndũ/ ⁊ hleipur epter ſijnũ Fylgiumeñũ/ ⁊ gleimde mier/ ſeiger DROTTEN

16 HAr f ſia þu / Eg vil locka hãa/ ⁊ eg vil leida hana j Eydemørk/ ⁊ tala [d] vinſãlega til heñar. 17 Þar vil eg giefa heñe af þm̃ ſama ſtad/ heñar Vijngard/ ⁊ [e] Achorsdal/ til ad vpplæta Vonena. Og þar ſkal hun ſyngia/ ſm̃ a ſijnũ æſkutijma/ þa hun for vt af Egyptalande. 18 Þa/ ſeiger DROTTeñ ſkalltu kalla mig/ miñ Madur/ ⁊ þu ſkallt ecke meir kalla mig/ miñ Baal. 19 Þui eg vil burt taka Baalims Nafn af þeirra Muñe/ ſo meñ ſkulu ecke meir miñaſt a þ Nafn.

20 Og a þañ Tijma vil eg giora þm̃ eirn [f] Sættmala vid Dyren a Mørkeñe/ vid Fuglana vnder Himneñũ/ ⁊ vid Skridkuikenden a Jørduñe/ ⁊ eg vil j ſũdurbriota af Landenu Boga/ Suerd ⁊ Strijd/ ⁊ eg vil læta þa bwa tryggelega. 21 Eg vil trulofa mig þier ad eilijfu/ Eg vil trulofa þig mier j Riettlæte ⁊ Dome/ j Nad ⁊ Myſkunſeme. 22 Ja eg vil trulofa mig þier j Truñe/ Og þu munt þeckia DROTTeñ.

23 Eg vil Bænheyra a þre ſømu Tijd/ ſeiger DROTTeñ/ Eg vil Bænheyra Himeneñ/ ⁊ Himeneñ ſkal Bænheyra Jørdena. 24 Og Jørden ſkal Bænheyra Korned/ Vijned/ og Vidſmiored/ ⁊ þau ſkulu bænheyra [g] Jeſreel. 25 Og eg vil hallda hana mier til eins Sædis a Jørduñe/ ⁊ Myſkuna mig yfer þa ſm̃ j Ouinattuñe var/ ⁊ ſeigia til þrra ſm̃ ei var mitt Folk/ Þu ert mitt Folk/ Og þr ſkulu ſeigia/ Þu ert miñ Gud.

ad einum riettum Jeſreel / ⁊ hun ſkal hafa Epterkomendur æfenlega/ ſo ſem ſu heilaga Kyrkia ſkal og jafn ænn vara.

III.

 Og

Loam̃i/ Þad er ecke mitt Folk/ þui hañ villde vm ſyd

a (Iſraels Barna tala) Þad er ſagt vm Chriſtum ⁊ Evangeliũ/ ſm̃ ſkyllde Predikaſt a medal Heidingia ⁊ Gydinga/ þa er þar orded eitt añ ad Høfud. Rom. 9/26. 1. Pet. 2/10 Cap. II Ezech. 16/ 15/ 16.

b Hoora) þ er hũ þionar Afgudum

c (Fiña) a medan Afgudadyrkeñdur hafa Lucku/ þa ætla þeir/ þr nunic hafa þ forþienad/ med ſinne Afgudadyrkun/ þangad til ad motlæted kiemur/ þa hliota þr ad akalla þñ riettu Gud vm Nad alleina

d (Vinſamlega) þ er þ ægiæta Evangelium.

e (Achors Dal) þad er þ Gyllene Haglended / þar ſem Hrygdareñar Kroſſ er/ og þo lyka Chriſti hugg unarſama Ord/ þuiad Achor þyder Hørmung edur Kroſſ/ þr ed meñ predika ecke añad eñ oſynelega Hlute/ huørra Menn hliota ad vona.

f (Sættmala) þ er Samuiſkun Sættmala ⁊ Frid fyrer Trua a Chriſtum/ huørre eingeñ Madur nie eingeñ hlutur kañ ad granda.

g (Jeſreel) þyder Guds Sæde/ þad hlyder þar vppa ſem hañ ſeiger/ Eg vil byhallda heñe mier til eins Sædis/ þad er eg vil giøra hana

Esa. 8/3.
Sup. 1/2.
a (Kon̄u Vijns) Fyrer Magans ſkulld/ þa Himeryke Himeryke/ heꝼde eg hier Miøl næge legt ſeigia þeir.
b (Kongs) Iſrael nade ecke Konge aptur/epter ſijna Herleiding/ꝼyrr en ſa riette Dauid Chriſtr/allrar Veralldaren̄ Kongur kom.

DROTTin̄ ſagde til mijn/Gacktu en̄ einuſin̄e j burt/ z ligg hia þre Frillu z Hoorkonu/lijka ſo DROTTin̄ ligg hia Iſraels Børnū/Og þr ſnua ſier þo til an̄arlegra Guda/z læta locka ſig ꝥ eina a Kon̄u Vijns. 2 Og eg vard æſatt vid hana vm ſim̄tan Silfurpeninga / z ꝥ halfan̄ an̄an̄ Homer Byggs. 3 Og eg ſagde til hen̄ar/ Halltu vid mig nockra ſtund/z dryg ønguan̄ Hoordom/z læt ønguan̄ an̄an̄ til þijn/þui eg vil z ſo hallda vid þig.
4 Þuiad Iſraels Born ſkulu langā tijma vera an b Kongs/an Høꝼdingia/ an Offurs/an Alltaris/an Lijkkyrtils/z an Helgedoms. 5 En̄ epter þ ſkulu Iſraels Børn vmvenda ſier/ og leita ad DROTTne ſinum Gude/Og ad Dauid ſinum Konge/z þr ſkulu dyrka DROTtin̄ z hn̄s Nad j ſijduſtu tijd.

IIII

Huar ꝥ Gud han̄ ſtraꝼꝼar.
a (Guds Ord) þ er/Men̄ kien̄a eckert wt aꝼ Gude.

Eſa. 19/8.

HEyred DROTTins Ord þier Iſraels Born/Þuiad DROTTin̄ heꝼur ordſøk til ad æuijta Landſins In̄byggiara. Þuiad þar er eingen̄ trw/eingen̄ Kiærleike/eckert a Guds Ord j Landenu. 2 Helldr Gudlaſtan/ Lygar/Mord/ Þioꝼnadr z Hoordomr haꝼa yferræd feinged/ z ein Bloodſkulld kiemur epter adra. 3 Þui ſkal Landed ſtanda aumlega/z ollū In̄byggiurū ſkal øllū jlla vegna/Þui Dyren̄ a Morken̄e/z Fuglarner vnder Himnenū/z Fiſkarner j Hafenu ſkulu j burt tekner verda.
4 Þo þora Men̄ huorke ad æuijta nie nockurn ad ſtraffa/Þuiad þitt Folk er ſo ſem þr ed ſtraffa Preſtana. 5 Þui ſkalltu falla a Deigenū/ z Spaamaduren̄ ſkal ꝼalla a Nottun̄e hia þier/So vil eg ſuipta þin̄e Modr j burtu.

b (Læra) þad er/ ad heyra predikun vm Gud.

6 Mitt Folk er j burt/ſokū þſſ þ vill ecke b læra. Þui þu burt kaſtar Guds Orde/þar ꝥ vil eg z burt kaſta þier/ad þu ſkt ecke vera min̄ Preſtr. Þu forgleymer Guds þijns Løgmæle/þar ꝼyrer vil z eg ꝼorgleyma þijnū Børnū. 7 Þeſſ fleire þau verda/þeſſ meir ſyndgaſt þau a mote mier/þar fyrer vil eg giora þra Æru til ſkam̄ar. 8 Þau vpp c eta Synda offr mijns Folks/ z haꝼa Gyrnd til þra Synda. 9 Þar ꝥ ſkal þ ganga Folkenu/lijka ſem Preſtunū/þui eg vil heimvitia þeirra Giorninga/z launa þeim ſo ſem þeir forþiena. 10 Ad þeir ete z ecke verde metter/fremie Hoordoma/z þad ſkal ecke luckaſt þeim/ þui þr forlietu DROTTin̄ z ſin̄tu hm̄ ecke.

Eſa. 24/2.
Leui. 26/26.
Mich. 6/14.
Hag. 1/6.

c (vppeta) þr munu ꝼaſtlega ꝼramꝼilgia ſin̄e Guds þionuſtugiørd/en̄ munu þo lijted þar aꝼ haꝼa ad eta/ſo ſem þr Antachriſtianiſku a þſſum Tymū villdu giarnan̄ hætt heꝼia Meſſuna en̄ þ mū ecke luckaſt ſo vel ſem ædur fordum.

11 HOrdomar / Vijn / og Muſt / giorer Menn Galda. 12 Mitt Folk adſpyr ſitt Trie/z þſſ Stafur ſkal predika fyrer þui/þt Hoorūar Ande viller þa/ ſo þ þr fremia Hoor a mote ſijnū Gude. 13 Þeir fornꝼæra vppa Fiollunū/ z giora Reykelſe a Hædunū vnder Eyken̄e/Lynden̄e z Beyketrienu/ þt þau haꝼa ſijnan̄ Skugga. Þar ꝥ ſkulu z ſo ydar Dætur verda Hoorr/z ydar Brwder Hoorkonr. 14 Og eg vil ecke aꝼſtyra þui/þa ydar Dætr z Brwder verda ſkamadar/z ad Hoorū verda/fyrſt þier vppſetied adra Guds Þionkan med Horū/z Offr mz Skiækiū/Þui þra heimſka Folk vill vera d ſleiged.

d (Sleiged) Gyckin̄ ſkulu Menn hnota med Kylꝼū
e (Lamb) huøriu ſlætrad verdur epter þad þad er vel ꝼitnad j Haglendenu.
ꝼ (Herrar) þad eru Kongar/Høꝼdingiar z Kienne men̄.

15 VIlltu Iſrael Hoordō drygia/ſo ad Iuda ad eins kome ecke eirneigen̄ j ſkulld. Ganged ei burt til Gilgal/z kōed ei vpp til Beth Auen/z ſuered ecke (So ſan̄arlega ſem DROttin̄ lifer) 16 Þui Iſrael hleypr ſem galen̄ Kyr/ſo ſk z DROttin̄ læta hana fodraſt ſem eitt e Lamb/þ villt hleypr. 17 Þui Ephraim heꝼr gieꝼed ſig til Afguda/ſo læt hana ꝼara j burt. 18 Þeir haꝼa giefed ſig til Ofneytſlu z Hooruſkapar/z þra ꝼ Herrar hafa þar Lyſt til ad þr vppreyſa Skam̄er. 19 Vinduren̄ ſkal wtdrijfa þa bundna mz ſijnū Vængium/ z þr ſkulu verda til ſkam̄ar yfer ſijnu Offre.

V

a (Mizpa) þat haꝼa þeir vppſett Guds Þionuſtu giørd/og Aꝼuega leidt Folked þar med.

SO heyred nu þta þier Preſtarner/z þu Iſraels Hws gieꝼ giætr ad/z þu Kongſins Hws/tak þier til Eyrna/Þui þar ſkal ganga eitt Straff yfer ydur / þui er ſem erud ordner ein Snara j a Mizpa / z eitt wtþaned Net j Thabor.
2 Þeir dreckia ſier med Slatrunenne / j ſijnum Hlaupum / þar fyrer hlyt eg ad ſtraꝼꝼa þa alla ſaman̄. 3 Eg þecke vel Ephraim/ og Iſrael dylſt ecke fyrer mier/ ad Ephraim er nu ein Hoora/ og Iſrael er Saurug. 4

Þeir

4 Þeir þeinkia ei þar vppa/ad ſnua ſier til ſijns Guds / Þui þeir hafa eirn Hooru Anda j ſijnū Hiortū/z kieña ecke wt aþ DROTTne.
5 Þar þyrer ſkal Iſraels c Dramb ſeme nidur þryckiaſt/fyrer heñar Augſyn/z bæde Iſrael z Ephraim ſkulu falla/ſokū þra Miſgiorninga/ Juda ſkal z þalla med þeim. 6 Þa ſkulu þr koma mz ſijna Saude z Naut/ad leita DROTTins/eñ fiña hñ ei/Þuiad hñ hefr ſnued ſier fra þm̄. 7 Þeir forſmaa DROTTiñ/ z gieta añarleg Børn/Þar fyrer ſkulu z þeirra nyu Manuder eta þa/med þeirra Arþdeilld.
8 Ja/Blaaſed j Baſunr þier j Gibea/Ja/Trameted j Rama/Ja/kalle þier j Beth Auen/a bake þier BenJamin. 9 Þui Ephraim ſkal verda j eyde/a þeim tijma þa eg mun ſtraffa hana/þar fyrer heþe eg trulega vidvarad Iſraels Ættkuijſler.

c (Drambſeme) þeirra Guds þionuſtugiørd/ vppa huøria þeir ſtola og reida ſig
d (Eg) Eg heþe leinge ſagt þeim þad þyrer/ad þar munde einuſinne koma a vid Daginn.

VI

HOfdingiarner j Juda eru lijka ſm̄ þr ed flytia Landamerkie/Þui vil eg wthella miñe Reide yþer þa ſem odru Vatne.
2 Ephraim þoler yfergāg/z er Plaagadr/þar med ſkiedr hñ riett/þt hñ hefr giefed ſig til Bodorda(Mañaña) 3 Eg er Ephraim eiñ Mølr/z Juda hwſe eiñ Madkr. 4 Og þa Ephraim fañ ſiñ Siukdō/z Juda ſijn Saar/þa for Ehraim burt til Aſſr/z ſende bod til Kōgſins j Jareb/eñ hñ kuñe ei ad hialpa ydr/ei helldr ad lækna ydar Saar. 5 Þuiad eg er Ephraim/ſ eitt Leon/z Juda Hwſe ſ vngt Leon/ Eg/eg ſundr rijþ þa / z geing burt/eg rek þa burt/z eingeñ kañ ad hialpa þm̄. 6 EG vil a fara til mijns Stad[r] aptr/ þ[r] til ad þr þeckia ſijna ſkulld/z leita ad mijnu Auglite/ nær þm̄ geingr jlla/þa mūu þr aarla vitia mijn(z ſeigia) 7 Kōed/vier vilim̄ aptr til DROttins/ þui hñ heþr j ſundr ſlited oſſ/Hñ mun z lækna oſſ / Hañ hefur ſleiged oſſ/Hñ mū z græda oſſ. 8 Hañ ſkal giora oſſ lifande epter tuo Daga/Hñ ſkal vppreyſa oſſ a þañ þridia Dag/ſo vier munū lifa ꝥ hm̄. 9 Þa munū vier til vara taka/ z aaſtūdunarſā er vera/ad vier þeckiū DROTTiñ. Þui hañ ſkal fram̄ briotaſt/lijka ſm̄ þagur Morgunrode/z hañ mun til vor koma ſem eitt Regn/Ja/ſem eirn Kuoslldſkwr ſa Jordena vøkuar.
a (Fara) Hier ſpaaer hañ vm Chriſtū z Evangelium/Gydingar villdu ecke hlyda Gude/þegar þm̄ gieck vel/ſo hliota þeir j Nya Teſtamentenu/ad þiona Gude vnder Kroſſenum/Þad vill ſo heita. Pauperes Evangelizantur/ þeir hiner Aumu heyra Guds Ord/z þr enu ryku ackta þad einſkis.

Deut. 19/ 14. z 27/17.
Jareb.
Cap. VI. pſalm. 27/13. Eſa. 26 / 2.
1. Sam. 2/6. Job. 5/ 1. Cor. 15/3/4. 5 Mich. 5/ 1.

10 Þui mun eg ſo vel giora vid þig Ephraim? Þui mun eg giora ſo vel vid þig Juda? Þui ad ſu Naad ſ eg vil veita z audſyna ydur / ſkal vera ſ eitt Daggar ſky vm Morguneñ /z ſo ſ Døgg ſu aarla Morguns ſig wtbreider. 11 Þar fyr[r] b hefla eg þa ꝥ Prophetana/z j Hel ſlæ þa med Orde mijns Muns / Ad þiñ Riettur ſkal koma til Lioſſens. 12 Þuiad a Myſkun heþe eg þocknan/eñ ecke a Offre/z a þeckingu Guds/eñ ecke a Brenefoornum.
13 Eñ þr yfertraadu Saattmaalañ/lyka ſ Adam/þar wti forſmaadu þr mig. 14 Þui Gilead er eirn Stadur/fullur med Afgudadyrkan z Bloodſkulld. 15 Og Preſtarner med ſijnū Selſkap/ eru lijka ſ Vega ræningiar/huørier ad vmſitia Folked/z myrda a Veigenū ſ liggur til Sichem/Þui þr giora huad þeir vilia. 16 Eg ſie j Iſraels Hws/ꝥ huoriu mig grwar/þui Ephraim drygier þ[r] Hooraner,/ſo ſaurgar Iſrael ſig. 17 c Og Juda ſkal hafa eñ eina Hauſtuiñu ꝥ ſig/ nær eg vil ſnua Fangelſe mijns Folks.

b (Hefla) Eg þordæme þeirra Guds þionuſtugiørd/ſo ad þeir kuñe ad læra ad þiona mier riett/
c (Og þu Juda) Iſrael ſk vera halldeñ j Fangelſe/z mun vilia Aþvega leida Juda j Aþgudadyrkan/ enn Juda ſkal koma aptur.

VII

NA eg vil lækna Iſrael/þa kiemr a fyrſt fram̄ Ephraims Synd/z ſu Illſka Samarie/huørſu þær haþa framed Afgudadyrkaner. Þuiad þo þeir hafe Plaagaſt med Þiofū ſijn a mille/z hid ytra med Ræningiū. 2 Samt þa vilia þr ꝥ ecke akta/ad eg formerke alla þra b Vondſku/Eñ eg ſie vel þra Athæþe / huørt þr allſtadar haþa.
3 Þeir Hughreiſta Kōgeñ med ſiñe Illſku/z Høfdingiana mz ſijnū Lygū. 4 Og þeir aller eru Hoorkallar/ſem eiñ Bakſturofn ſm̄ c Bakareñ heitañ giorer/ þa hñ hefr wthnodad/ z lætur Deiged ſyraſt z boolgna.
5 J Dag er vors Kongs Hatijd/ þa taka Høfdingiarner til ad verda galder af Vijne/þa dregur hñ Spottarana til ſijn. 6 Þui þeirra Hiarta er j gloandа Þanka/ ſem eirn Bakſtur Ofn/þa þr Offra z Folked ſuñkia. Eñ þeirra Bakare ſeþur alla Natt/Eñ ad Morne

a (Fyrſt) Þui meir ſem riett er kient/ Þeſſ Argare er Heimureñ.
b (Vondſku) ꝥ er Aþgudadyrkā.
c (Bakareñ) ꝥ er þra Kongur/ ꝥ er þrar Meiningar/þr baka ſo heitt j ſiñe Aþgudadyrkū/ad þm̄ med øngre Plaagu verdur þar þra ſnued Ja/þr giøra þijſt arvotta aþ þeim ſem Gud ſtraþþ[r]/ ſo ſm̄ lide þr ꝥ ꝥ Guds ſaker.

breñur

e (Snyr) Hun ſtyckiar alltyd vp pa pa adra Sydu na.

g (Lygar) þad er Afgudadyrkun.

h (Ylbrudu) med Hu ſkonum/ ⁊ giø rdu ecke Jdrun aꝼ Hiarta.

i (Saꝼnaſt ſam an) þad er/þeir ganga j Hoor ſa ker Matar og Dryckiar.

k (Hootaner) j mote Prophetunũ

breñur hñ klaar Loge. 7 Þo eru þeir med ſo heitum Aluarlegleika/ ſem eirn Bakſturoꝼn/ lÿka vel/ þo ad þeirra Doomarar vppeteſt/ ⁊ aller þeirra Kongar ꝼalle / þo er eingeñ a med al þra ſem kallar a mig.

8 Ephraim ſamblandar ſier a medal Folkſins/ Ephraim er ſm̃ ein Kaka/ þre ed eingeñ vm e ſnyr. 9 Helldr eta añarleger heñᵛ Krapt/ þo vill hñ ecke þar ad giæta. Hñ heꝼr ⁊ ſo feing ed graa Haar/ lÿka vel vill hañ þ ecke ackta. 10 Og Jſraels Drambſeme ſkal nidurþryckiaſt ꝼ þra Augũ/ Og þo ſnua þeir ſier ecke til DROTTJNS þra Guds/ ⁊ j ollum þeſſum hlutum hirda þeir ecke par vm hañ. 11 Þui Ephraim er lÿka ſem ein burt lockud Dwfa ſm̃ ecke neitt vill merkia/ Stundũ kalla þr a Egyptaland/ ſtundũ hlaupa þr til Aſſur. 12 Enn fyrſt þr hlaupa nu hingad ⁊ þangad/ þa vil eg mÿnu Nete varpa yꝼer þa/ ⁊ ſlaa þm̃ hier ni dr/ lÿka ſ Fuglũ vndˢ Himnenũ/ Eg vil ſtraffa þa/ ſem Meñ f Predika j þra Samkundũ.

f (Predika) Þad er/ þeir hoora ⁊ j Bañ ſetia þa riettu Propheta/ ſo ſem Villumeñ ꝼ Gude/ þ ſama ſkal þm̃ j Roll koma/ ⁊ ſialꝼer ſkulu þr þad Straꝼꝼ bera/ ſem þeir predika vppa adra j þeirra Skolum. ⁊ c.

13 Vei þm̃/ þ þr Viku fra mier/ þr hliota eydelagder ad verda/ þui þr eru fallner fra mier. Eg villde vel hafa frelſad þa/ hefde þeir ecke kient g Lygᵛ j mote mier. 14 Þeir kolludu eige helldr a mig af Hiarta/ helldr h ylbrudu þr j ſÿnũ Sængũ/ þr i ſaꝼnaſt ſamañ ſokũ Vÿns ⁊ Korns/ og eru mier Ohlyduger. 15 Eg kieñde þeim ⁊ ſtyrkte þra Armleggie/ eñ þr huxa Vont vm mig. 16 Þeir vmvenda ſiᵛ/ eñ ecke riettelega/ helldr eru þr ſ falſkr Boge/ Þui ſku þra Hofdingiar falla ꝼ Suerde/ ⁊ þra k Hotaner ſkulu verda til Spotts j Egyptalande.

VIII

Eſa. 58/1.
a (Hañ) Fiand madureñ/ Kongu reñ aꝼ Aſſyria.
Eſa. 58/2.
Matth. 7/22.

HRoopa þu hatt ſo ſm̃ eirn Herlwdur/ Og ſeigdu/ a Hñ kiemur alla reidu yfer Hws DROTTens ſm̃ ein Orn. Þui þr yꝼerfalla miñ Sattmala ⁊ eru fallner ꝼra mÿnu Logmæle. 2 Þa mũu þr kalla til mÿn/ Þu ert miñ Gud/ vier þeckiũ þig Jſrael.

3 Jſrael ꝼorleggur þ gooda / Þar ꝼ ma Ouinureñ ofſækia þa. 4 Þeir gior a ſier Konga eñ an mÿn/ Þeir ſetia Hofdingia/ ⁊ eg a þad ecke ad vita/ Þeir giøra ſier Afgude/ af ſÿnu Silfre ⁊ Gulle/ ſo ad þeir verda ſnart vppræter.

b (Kalꝼe/ þ er þitt Skurgod edur Afgud.
c (Ocktudu þr) þad er/ kolludu þ afgudadyrkan: Eſa. 1/11.
d (Eta þad) ſo ſm̃ Meñ plaga ad eta Offur. Sem eirn Heilagañ Mat Gu de til Þionuſtu.

5 Samaria/ Hañ burt kaſtar þÿnũ Kalꝼe b/ Mÿn Reide er grim̃ yꝼer þm̃/ Þad ma ecke lein ge ſo ſtãda/ þr verda ad ſtraffaſt. 6 Þui Kalꝼureñ er komeñ ꝼra Jſrael/ Og eirn Hagleiks Madr giørde hñ/ Eñ þ ma þo ecke vera neirn Gud/ Þui ſkal Kalꝼr Samarie vda ad Dupte. 7 Þuiad þr ſaa Vinde/ eñ munu vppſkiera Storm/ Þeirra Sæd ſkal ei vppkoma/ ⁊ þra Gro de ſkal eckert Miol giefa/ ⁊ þo þ giefeſt/ þa ſkulu añarleger þ eta.

8 Jſrael verdr vppeteñ/ Heidingiañer leika hñ vt lÿka ſm̃ añad auduirdelegt Kier/ 9 Þar ꝼ ad þr hlaupa vpp til Aſſur/ lÿka ſm̃ Villudyr j villu. Ephraim ſkeinker ſÿnũ Elſkhugũ/ ⁊ gieꝼr Heidingiũ ſkatt. 10 Þm̃ ſomũ Heidingiũ vil eg nu ſaañſaꝼna yꝼer þa/ þeir ſku ſnart verda þreitter aꝼ Kõgſins byrde ⁊ Hoꝼdingiaña. 11 Þui Ephraim giorde morg Olltoru ad Sÿndgaſt mz/ ſo ſkulu ⁊ Olltoreñ verda hm̃ til Syndar. 12 Og þo eg ſkriꝼade honũ eñ miog margt vm mÿn Log/ þa c ocktudu þeir þad ſo ſm̃ añarlegañ Lærdom. 13 Þad þr nu myklu Offra/ bera fram Kiot ⁊ d eta þ/ þa hefur þo DROTTeñ ongua þocknan a þui/ helldur vill hñ miñaſt þra Miſgiorninga/ ⁊ heimuitia þeirra Synda/ ſm̃ ſnua ſier til Egypta lãds. 14 Jſrael gleymer ſÿnũ Skapara/ ⁊ ſmÿdar Kyrkiur/ ⁊ Juda bygger marga ſterka Stade/ Eñ eg vil ſenda Elld j hans Stade/ ſem eyda ſkal hans Hwſum.

IX

a (Heñe) þ er/ Hooruñe/ edur Jſ raels Folke.

Deu. 26/14.
b (Sorgꝼullra) Deut. 26. er ꝼyr ꝛboded ad giøra Angurſamt Offr

JSrael þu þarꝼt ecke ad glediaſt/ ei helldur ad hrooſa þier ſ Þiodernar/ Þui þu fremur Hoor j moote þÿnũ Gude/ huar med þu leitar Hooru launa/ ſo ad allar Kornhlodur yrde ꝼullar med Korn. 2 Þar fyrer þa ſkulu huorke Korn hlodr nie Vÿnpreſſr fæda hana/ ⁊ Vÿned ſkal bregdaſt a heñe. 3 Og þiˢ ſkud ecke vera j Herrans Lande/ helldur ſkal Ephraim aptur j Egyptaland/ ⁊ hly tur j Aſſyria ad eta þ ſem er Ohreint. 4 Þar ſem þr ſkulu ecke kuña ad offra DROTTne Dryckiᵛ offur aꝼ Vÿne/ eda nockud añad hm̃ til þocknunar ad gioera. Þeirra Offr ſkal vda ſ Braud b Sorgꝼullra/ aꝼ huortu aller verda ohreiner/ þr ſ þar af eta. Þui þeir ſkulu eta ſitt Braud hia ſier ſialꝼũ/ ⁊ þ ſkal ecke beraſt j Herrans Hwß. 5 Huad vilied

þier þa

þier þa giora a Aartíd ū/⁊ a DROTTens Hatíðis Dogū? 6 Sia þu/þeir sku j burt þyrer Eydeleggiaranū/Egyptaland skal safna þm/⁊ Moph skal graþa þa. Netlur skulu þar vaxa/þar s̄ þra Elskuleger Silfr Afguder nu stáda/Og þyrnar j þeirra Tialldbudū.
7 Vitiunartímen̄ er komen̄/Endurgialldstímen̄ er komen̄/þad skal Israel vel þormerkia. Prophetarner eru þussar/⁊ þeir Villu Andar eru siñulauser/fyrer þin̄ stora Misgiorning ⁊ sokū þrar storu haturlegu Afgudadyrkūar. 8 Vardhalldsmen̄ern j Ephraim hielldu sig j fordūtíd til míns Guds/en̄ Spamen̄erner eru nu þr sm̄ Snorur leggia a alla þra Vegu/ mz haturlegre Afgudadyrkan j þeirra Guds Hwse. 9 þeir fordiarfa ꝥ midr j grun̄/so sm̄ j Gibea [c] Tíd/þar fyrer skal hn̄ min̄ast a þra Misgiorninga/⁊ vitia þra Synda.

10 EG [d] fan̄ Israel j Eydemørku/so sm̄ Vínþrwgu/Og eg sa ydar Fedur so sm̄ hin ar Fyrstu Fíkiur a Fíkiutrienu/En̄ þar epter geingu þr til Baalpeor/⁊ gaþu sig vna Tru þm̄ skam̄arlega Afgud / ⁊ þr vrdu so Suiuirdeleger sm̄ þra Fylgiumen̄.
11 þar þyrer skal Ephraims Vegsemd burtfliuga sm̄ eirn Fugl/so þr skulu huorke fæda nie bera/nie þungader verda. 12 Og þo þr alla reidu vppale sín Born/þa vil eg þo giøra þa Barnlausa/so þr skulu ecke Folk vera. Og Vei þm̄ nær eg er j burt þra þm̄ viken̄.
13 Ephraim sm̄ mier synest er Plontud ⁊ Fogur sm̄ Tyrus/En̄ hlytur nu ad giefa sín Børn vt fyrer Man̄dræparann. 14 DROTTen̄ gief þm̄/En̄ huad villtu giefa þm̄? Gief þeim Auaxtarlaust Líf/og þurr [e] Briost.
15 Oll þra Vondska skier j Gilgal/þar hata eg þa/⁊ eg vil hrinda þm̄ vt aþ mínu Hwse/ sokū þeirra vonds Athæþis/ ⁊ onguan̄ Kiærleika vil eg þm̄ framarmeir audsína/þui aller þeirra Høfdingiar eru þra fallner.
16 Ephraim er sleigen/þra Root er [f] skræld/so ad þr giefa onguan̄ Auøxt meir bored/⁊ þo þr en̄ fædde/ þa vil eg líka sla j Hel þra Elskulegan̄ Lífs Auoxt. 17 Min̄ Gud mun burt kasta þm̄/þuiad þeir villdu ecke heyra hn̄/⁊ þr skulu villast a mzal Heidingian̄a.

c (Gibea) Iudi. 19/25. þa BenIamins syner þorsuørudu þa Diuþu allra stærstu vondsku sem ecke vard læknanleg ⁊ hlutu þar þyrer j grun̄ ad þordiarþast.

d (Fan̄) Israel var mier so kiær sm̄ Vínberia Klasi/edr Fykiur eru þeim sm̄ þin̄a þær mitt j øræþis Eydemørkum.

e (Briost) so þr ecke kun̄e ad vppfostra þleyre Børn j Landenu/helldr mun allt j burt þlutt verda.

f (skræld) þeirra Kongaryke er burt ⁊ þr hliota ad wt tuistrast a med al Heydingia/ so sm̄ j Villu.

X

ISrael er eitt eydelagt Víntrie/hn̄s [a] Auoxtur er ⁊ líka so/þui so myken̄ Auoxt sm̄ han̄ hafde / so margt Alltare hafde hn̄giort/ Huar Landed var allra best/þar settu þeir sínar fegurstu Kirkiur. 2 þeirra Hiarta er j sundurdeilt. Nu skulu þr fin̄a sína skulld/þeirra Olltoru skulu j sundurbriotast/⁊ þra Kirkiur skulu kollkastast. 3 þa skulu þr seigia/Vier hofū aunguan̄ Kong ꝥ vier ottustū ecke DROTTin̄ / Huorsu kan̄ Kongurin̄ ad hialpa oss nu?.
4 þeir sooru forgiefins ⁊ giørdu eirn Sættmala ⁊ soddan̄ Ræd grænka a øllum Plogførum a Mørken̄e so sm̄ Gall.
5 In̄byggiarar j Samaria eru sturande vegna Kælfsins j Beth Auen/þui hn̄s Folk stwrer ꝥ honū yfer huøriū þo ad hn̄s Camarim plogudu ad glediast/hn̄s Vegsemdar vegna/þui hn̄ er burtfluttur fra þm̄. 6 Ia Kalþurin̄ er fluttur j Assyria/Kongenū til eirnrar skeinking ar j Iareb. So skal Ephraim skam̄ast sín ⁊ Israel skal haþa kin̄roda fyrer sína vpptekt.
7 þui Kongurin̄ af Samaria er j burtu/líka sm̄ Froda a Vatne. 8 Hæðernar til Auen eru afmædar/mz huorium Israel Syndgadest/ þar vaxa [b] þystlar ⁊ þyrner a þeirra Olltorū/ Og þr skulu seigia/þier Fioll hylied oss/⁊ þier Hælsar falled yfer oss.
9 Israel þu hefur Syndgast sídan Gibeons Tíd/vid ꝥ hafa þr ⁊ hallded sig/En̄ soddan̄ stríd s̄ skiede mote þm̄ vondū Mon̄ū j Gibea/ skal ecke koma yfer þa. 10 Helldr vil eg straffa þa epter min̄e Osk/ad þar skal koma saman̄saþnad Folk yfer þa/þegar eg vil straffa þa fyrer þeirra [b] tuær Synder.
11 Ephraim er eirn tilvanin̄ Kalfr/so hn̄ þreskier giarnan̄/eg vil stíga yfer hn̄s fagra Hæls / eg vil ríða a Ephraim/Iuda skal Eria ⁊ Iacob Iafna. 12 þar ꝥ [c] sæed ydar Riettlæte ⁊ vppskiered Kiærleikan̄ / ⁊ Eried odruuís mzan̄ Tímen̄ er/ ad leita DROTTens/þar til hn̄ kiemur/⁊ døgguar Riettlætenu yþer ydur. 13 þuiad þier sæed Illu/⁊ vppskiered vonda giørninga / ⁊ eted Lygen̄ar Auoxtu.
Søkū þss þa ad þu treister a þína breitne/⁊ a Fioldan̄ þin̄a Strídskappa. 14 þa skal þar vpp hefiast eitt Vpphlaup a mzal þíns Folks/So ad aller þíner faster Stader skulu Hra þa. Líka

a (Avøgstr) ꝥ er Staderner eru Avøgstr þuilyks Víntries/en̄ þr eru ørtynder ⁊ tomer.

Camarim. 2. Reg. 23/5/6.
Iareb. Sup. 5/
Esa. 2/19.
Apoc. 6/16.
⁊ 9/ 6.
Luc. 23. 30.

Iud. 19/23.

b (Tuær Synder) ꝥ er Skwrgodadyrkun beggia Kalþanna.

c (Sæed) ꝥ er prediked riett/ellegar vil eg eine sin̄e plægia med ydur.

d (Salman) ꝥſſe Hiſtoria ſtendur huɢrge ſkrifud j Ritninguñe/ꝛ þᵛ er eñ fleira ſoddã ſkied/ſm̃ ecke er al lt vppſkrifad/ ſo ſem er ꝥ eitt ſem Judas talar vm j ſynũ piſtle/ vm Michael ꝛ Satã.

pa. Lijka ſm̃ d Salman eydelagde Arbeelz hws/a þm ſtrijds Tijma/þa Mædurnar voru nid urſlegnar mꝫ øllu til dauds yfer Børnunũ. 15 So ſkal ꝥ ꝛ ſo ganga ydꝛ j Bethel/ ſøkum yd rar ſtorrar Jllſku/ſo ad Jſraels Kongur ſkal vnder ganga e ſnem̃a ad Morne.

XI

Exod. 3/7/8. Matth. 2/15.

a (Leidde) So ſem Moduren̄ lei der Barned/ꝛ kic ñer þui ad ganga halldande vm ꝥſſ Handlegg.

b (Vernda) Mei ningen̄ er ꝥſſe/eg veit ecke a huørn veg eg ſkal hialpa þier/ þar vill þu ecke hialpa ſtrax ſ nie Raad/ eg hlyt ad ſenda Chriſtũ/ hañ mun faa þad giørt:

NA Jſrael var Vngꝛ/hafde eg hñ Kiærañ/ꝛ kallade hñ miñ Son / af Egy ptalande. 2 Eñ þegar Meñ kalla þa nu/ þa ſnua þr þar fra ꝛ Offra Ba alim/ꝛ veifa Reikelſinu fyrer Bijlætũ. 3 Eg tok Ephraim vm hñs Arm/ꝛ leidde hñ/Eñ þr merktu ꝥ ecke mꝫ huøriu mote eg hialpade þm. 4 Eg liet þa draga eitt mañlegt Ok/ꝛ ganga j Kiærleiks bøndũ/ꝛ hialpade þm ad be ra Oked a ſijnũ Hælſũ/ꝛ eg gaf þm Foodur. 5 Ad hñ ſkillde ei ſnua ſier af tꝛ til Egiptalands/So er nu Aſſꝛ orden̄ þra Kongur/ þui þr vilia ecke vmſnwa ſier. 6 Þui ſkal Suerded koma yfer þeirra Stade/ꝛ giøra þra Grindur til einſkis/ꝛ vppſuelgia þær/ſø kum þeirra Aforms. 7 Mitt Folk er þreytt ad ſnwa ſier til mijn/Og þo Mañ Predike fyr er þeim/þa vpp riettſer eingen̄ ſig.

8 HVad ſkal eg giøra af þier Ephraim? Skal eg b vernda þig Jſrael? Skal eg ecke med riettu giøra eina Adama af þier? Og wtleika þig ſem Zeboim? Eñ mitt Hiar ta er ødruuiſs ſiñad/mijn Mijſkunſeme er ſo miøg breñ heit. 9 Ad eg vil ecke giøra epter minne Grimdar Reide/nie ſnua mier ad fordiarfa Ephraim alldeilis/Þui eg er Gud/ eñ ecke Madur/Og er ſa Heilage a medal þijn. Eñ ei vil eg j Staden̄ koma. 10 Þa ſkulu Meñ epterfylgia DROTTne/ꝛ hñ ſkal øſkra ſ̃ eitt Leon/ Og þegar hñ øſkrar/þa ſkulu þeir hrædaſt/ ſem eru j mote Veſtrenu. 11 Og þr j Egyptalande ſkulu ꝛ fælaſt ſem eirn Fu gl/ꝛ þr j Aſſyria Lande ſ̃ Dwfur/Og eg vil ſetia þa j þra Hws/ſeiger DROTTiñ.

XII

a (Lygar) Afgudadyrkan.

b Ebra. Stiorn ar eñ nu mꝫ Gude

c (Afgudadyr kan) ꝥ er Lyge ꝛ Fordiørfun,

d (Aſſur) þr trey ſta vppa Meñena eñ ecke vppa Gud.

e (Bethel) þad Bethel ſie betrej til Guds Þionu ſtu eñ Jeruſalem/ ꝥ beuijſa þr þar med/ad Jacob gi ørde þar Storme rke.

f (Falſka) Þeir wtþyda ecke riett Skriftẽa vm Be thel.

g (Audſyne) Ebraice. Aſſimi latus/ ꝥ er/eg vᵣ ſa þᵛ talade fSp amañena /og Sp amañerner voru mitt Verkfære ed ur Perſonur/j hu øriũ eg var nalæ gꝛ/ ꝛ talade ꝛ ver kade j þeim allt/ ſo ſem Chriſtur ſagde / huør ydur heyrer/ hñ heyrer mig/

J Ephraim eru a alla vega a Lygᵛa mote mier/ꝛ j Hwſe Jſraelis følſk Guds þiõuſta/Eñ b Juda helldꝛ faſt eñ vid Gud/ꝛ a þre riettu heiløgu Guds Þiõ uſtu. 2 Eñ Ephraim fæder ſig af Vinde/ꝛ hleypꝛ epter Auſtanvinden̄ũ/ꝛ gi ører daglega meire c Afgudadyrkan/og ſkada/ Þeir giøra eitt ſamhellde vid d Aſſur/ꝛ færa Balſamũ j Egyptalãd. 3 Þui ſk DROttiñ giefa Juda ſøk/ ꝛ heimſækia Jacob/epter hans Athæfe/ꝛ bitala hm̃ epter hans forþienan.

4 Hañ vndertrad ſijnar Brædur j ſiñar Modur kuide/ꝛ glijmde vid Gud af øllu ſijnu Afle. 5 Hñ tuſkadeſt vid Eingelen̄/ꝛ yfer vañ/Þui hñ griet ꝛ bad hñ/ꝛ hañ fañ hñ j e Bethel/ ꝛ þar talade hñ vid oſſ.

6 Eñ DROTTiñ er ſa Gud Zebaoth/ DROTTiñ er hans Nafn. 7 Þui ſnu þier nu til þijns Guds/ halltu Myſkunſemd ꝛ Riettlæte/ꝛ treyſtu alltijd a þiñ Gud.

8 Eñ Kaupmadurẽ hefur f Falſka Vickt j ſiñe Hende/ ꝛ ſuijkur giarnañ. 9 Þuiad E phraim ſeiger/Eg er rijkur/eg hefe nog/Eingen̄ Miſgiørningur ſkal fiñaſt med mier/j øl lu mijnu Aruide/ꝥ ad Synd ſie.

10 Eñ eg DROTTiñ er þiñ Gud/allt j fra Egyptalande/ꝛ ſa ſ̃ lætꝛ þig eñ nu byggia j Tialldbwdũ/ſo ſem Meñ plaga a Aartijdum. 11 Og eg tala til Spamañana/Eg er ſa ſ̃ gief ſo mykla Spadoma/ꝛ g audſyne mig fyrer Prophetunũ. 12 J Gilead er Afgudadyrk an/ꝛ j Gilgal offra þeir Vxum forgiefens/ꝛ þeir hafa ſo mørg Alltare/ ſem Steinhrwgꝛ a Mørkeñe.

13 Jacob h vard ad flyia til Syrlãds/ ꝛ Jſrael mætte þiona/f eirnrar Kuiñu ſkulld/f eina Kuiñu mætte hñ vakta Fienad. 14 Eñ þᵛ epter færde DROttiñ Jſrael af Egyptalande/f eiñ Spamañ/ꝛ liet bijuara hñ f eirn Propheta. 15 Eñ nu ſtyggier Ephraim hñ mꝫ ſijnũ i Afgudũ/þui ſk þra Blod koma yfer þa. Og þra k Herra ſk bitala þm̃ þra Hædũgar.

h (Vard) ad Jacob þionade Gude j Bethel/Hlaut ad ſkie j þañ tijd f hñs Perſonu/ſijdañ leidde Gud Folked af Egyptalande f Moſen/hm̃ ætti þr epter ad fylgia/eñ ecke Jacobs Epterdæme.

i (Afgudum) Ebra. Beyſkleikañ.

k (Herra) Kongureñ af Aſſyria.

XIII

Þa Ephra

NA Ephraim kiende a hrædelega/þa var hañ vpphafeñ j Jsrael/Þar epter syndgudust þeir þ Baal/ z vrdu þar þ b deydder. 2 Eñ þr giora nu myklu meire Synder/z af þra Silfurmyndū/so ſ þr kuña sialfer vpp ad þeinkia/ sem eru Skwrgod/z eru þo ecke añad eñ Smidsins giørningar/Þo predika þr wt af þm somu. Nuor ſ Kalfeñ vill kyssa/hñ skal Mañe offra. 3 Þeir somu skulu hafa Morgunskyeñ/z þa Dogg ſ fellur snema. Ja/lijka sem Agner sem burt feykiast fra Kornhlødu/ z sem Reykur wr Skorsteine.

4 Eñ eg er DROTTiñ þiñ Gud af Egyptalande/z þu atter ønguañ añañ Gud ad þeck ia/vtañ mig/z ønguañ Nialpara vtan mig alleina. 5 Eg took þig ad mier j Eydemorkeñe j þui þurra Lande. 6 Eñ af þui þeir voru foodrader/so ad þeir eru ordner sadder/z hafa noog þa vpphefur þra Niarta sig/ þui gleyma þeir mier.

7 Þr þ vil eg nu ba a mote þm ſ eitt Leon/z so ſ eirn Pardus vil eg vm sitia þa a Veigenū. 8 Eg vil mæta þeim sem eitt Biarndyr/sm̄ Vngarner eru fra tekner/Eg vil sūdur rijfa þra Nardwdigt Niarta/ z eg vil vppeta þa þr ſ eitt Leon/Og Villudyreñ sku j sūdur rijfa þa. 9 Jsrael/Þu kiemur þier j d Olucku/Þui þijn Nialp er alleinasta hia mier. 10 Nuar er þiñ Kongur? Nuar er hñ þier hialpa kañ j øllū þijnū Stødū? Og þijner Domendur / vm hu øria þu sagder/Gief mier Konga z Nøfdingia? 11 Nu vel/Eg gaf þier eirn c Kong j miñe c Reide/Og eg vil j burt taka hñ fra þier med Grimd.

c (Kong) Hñ gaf Saul j Reide siñe. 1. Sam. 8. Meiningeñ er þsse/eins z eg gaf þier þañ fyrsta Kong j Reide/so vil eg z burt taka þañ sydasta/fra þier i Reide/so þu skallt ecke hafa fleire.

12 Ephraims Ranglæte er til samans bunded/z hñs Synder eru geymdar. 13 Þui þeir sku lu fa Nrygd/lijka sem su ed fæder/Þui þ eru Oforsialeg Børn/ Su tijd skal koma/ad þr skulu ecke þola vid ad vera fyrer Normung Barnaña.

14 EN eg vil leysa þa af f Neluijte/z frelsa þa fra Daudanū. Daude/Eg vil ba þijn Olisian/Neluijte/Eg vil vera þijn Drepsott. Þo er Nuggūeñ huleñ þ mijnū Aug um. 15 Þui hñ skal bera Avøgst a medal Brædraña. Þar sk koma eirn Austañvi ndz/DROTtiñ skal vpp stijga af Eydemorkeñe/z vppþurka þra Bruña/z vppþurka þra Vppsprettur/z hñ mun ræna Fiemunū allra Kostulegra Kiera.

f (Heluijte) Pad tymanlega Kongsrijked skal vnder ganga/eñ þ andlega skal koma/ Eñ þar vid mūu þaær Gydingar hugga sig/þt þeir munu ecke medtaka þ/z munu eydelagder verda af þeim Romuersku / lijka sem af einum strijdum Storme.

16 SAmaria skal eydeleggiast/Þui þr eru sijnū Gude ohlyduger/Þeir skulu falla þ Su erde/z þra Vngbørn skulu j sijdur meriast/z þra þūgadar Kuiñz skulu j sundur sli tnar verda.

XIIII

SNu þier þu Jsrael til DROTTENS Guds þijns/þui þu ert fallenn søkum þiña Misgiørda. 2 Taked þsse Ord mz ydur/z snued til DROTT ENS/ og seiged til hans / Fyrergief oss allar Synder / Og giør þu oss gott/so vilium vier Offra Vxum vorra Vara. 3 Assur skal ecke hialpa oss/z vier vilium ecke meir rijda a Nestū/z ecke optar seigia til giørninga vorra Nanda/Þier erud vor Gud/Nelldur læt þa Fødurlausu siña Nad hia þier

4 So vil eg lækna þra yfertrodslu aptur/eg vil giarnañ elska þa/Þa skal mijnReide snua sierfra þm. 5 Eg vil vera Jsrael sm̄ Døgg/z hañ skal blomgast sm̄ ein Roos/z hñs Ræt ur skulu vtbriotast sm̄ Libanon. 6 Og hans Vidargreiner skulu vtbreidast/ad hñ skal verda so fagur sm̄ Oliu trie/z hñ skal giefa so sætañ Jlm ſ a Libanon. 7 Og þeir skulu ad nyiu sitia vnder hans Skugga/þr skulu fædast af Korne/z blomgast sm̄ Vijntrie/ Nñs miñing skal vera lijka sm̄ Vijned a Libanon.

8 Ephraim/Nuad skulu mier framveigis Afguder? Eg vil heyra hñs Bæn/z leida hñ/ Eg vil vera sm̄ eitt grænkande Grenetrie/z a mier skulu Meñ fiña þijna Auoxtu. 9 Nuor er Vijs sm̄ vnder stendur þetta/ Og Klokur sem þuilijkt merker. Þui Veiger DRO TTENS eru riettер/Og þeir Rietlætu ganga a þm/Eñ yfer trodslu Meñerner falla a þeim.

Ending Prophe tans Noseas.

a (Hrædelega) eitt Gott Hiarta skielfur fyrer þre hrædelegre Afgu dadyrkan/sem Je roboam styftade/ þo hafde hun fr amgang/ og vox so sem øll Afgu dadyrkan stoor lega vex. Huad þo er næsta hræde legt ad sia þ good Hiørtu.

b (Deydder) so sem Achab mz øl lum synum.

c (Døgg) Þeir þ hietu myklū Hlut um/rangre Guds þionustu/Ja/apt ur a bak seiger Hoseas.

d (Olucku) Þar þu leitar hialpar hia Møñ um/ enn ecke hia Gude.

1. Cor. 15 / 55. Ebre. 2/14.

Ezech. 19/12.

Cap. IV.

Joel. 2 / 12. Zachar. 1 / 4. Psalm. 51/18.

Ebre. 13/15.

a (Libanon) sm̄ Ræt Triaña Li banon.

Jerem. 9 /24.

Formalen̄ yfer Pro phetan̄ Joel.

[J]Oel vndervijſar ecke a hvorium tijma hn̄ hefur lifad & Predikad. Enn þeir hiner Gomlu ſeigia/ ad han̄ vered hafe ſamtijdes þeim Hoſeas & Amos/ þad lætum vier ſo vera/ & vitum eckert ſan̄ara þar af ad ſeigia.

Han̄ hefur vered hægur & Spaklatur Madur/ Straffar eige med ſtoorum Ordum/ ſo s̄ hiner adrer Spamen̄erner/ helldr bidur/ Amin̄er/ & ber ſier/ Vill giarnan̄ med hægū Ordum & Amin̄ingū ſnua Folkenu fra Illu/ & vara þ vid Skadanū & þra eigenlegre Ogiæfu / En̄ þ hefur hm̄ eins geinged/ ſo s̄ hinum odrū Spamōn̄unum/ So þeir hafa ecke truad hans Ordum/ helldur hallded hn̄ þ Heimſkan̄ Man̄.

Þo hefr hn̄ mīken̄ Forprijs j þui Nya Teſtamentenu/ Þuiad S. Petrus vitnar til hn̄s Act. j odrum Cap. 15./ Og Joel gaf þa fyrſtu Predikū ſem hofd var j Chriſtelegre Kyrkiu/ ſem var a Huitaſun̄udag til Jeruſalem/ þa Heilagur Ande var Poſtulunum giefen̄. Og S. Pall fram̄ ſetur/ miog forkoſtulega þa Malsgrein/ Hvør hn̄ akallar Nafn DROTTins ſa ſkal verda hoolpen̄/ Hvør Grein ad ſtendur Joelis j 2. Cap. 32.

[J] Fyrſta Cap. ſeiger hn̄ þ þ ſtraff s̄ koma ſkal yfer Folked Iſrael/ þ þr ſkylldu af þm̄ Aſſyriis foreydder & burt flutter/ & Herteknerverda/ & nefner þa Aſſyrios Kalorma/ Eingeſprettur/ Trieorma & Kornorma. Þuiad þr af Aſſyria vpp atu ſmam ſaman Iſraels Rijke/ þangad til þeir hofdu þ olldungis fordiarfad. En̄ þo hlaut vm ſijder Kong Senacherib þ Jeruſalem vid Velle lagdur ad verda/ huad Joel ahrærer hier j odrū Cap. þar hn̄ ſeiger. Og þan̄ fra Nordrenu vil eg langt burt reka fra ydur.

Þar næſt fyrerſpaer hn̄ j Nidurlage an̄ars Cap. & ſo þadan j fra allt wt til enda/ wt af Rijkenu Chriſti/ & þeim heilaga Anda/ & af þre eilijfu Jeruſalem.

[M]En̄ þar hn̄ talar vm Dalen̄ Joſaphat/ hvørnen̄ þ DROTTin̄ vilie þangad kalla allar Heidnar Þioder til Domſins/ huad þeir hiner gomlu Lærefedur hafa vnderſtad ed þan̄ ſeinaſta Dom/ hvoria Meining eg laſta ecke/ En̄ þo helld eg ad Meining Joelis ſie þeſſe/ Lijka ſo ſem hn̄ kallar Chriſtelega Kyrkiu/ þa eilijfu Jeruſalem/ ſo kallar han̄ eirnen̄ þa ſømu Joſaphats Dal/ Þar þ ad allur Heimuren̄ kallaſt til Chriſtelegrar Kyrkiu/ þ Guds Ord/ & verdr j þui hinu ſama dæmdur/ & þ Guds Ords Predikun ſtraffadur/ ad aller ſieu fyrer Gude Synduger/ ſo ſem Chriſtus ſeiger/ Ande San̄leikſins ſkal ſtraffa Heimen̄ vegna Syndaren̄ar/ Þuiad Joſaphats Dalur Norrænaſt Doms Dal/ Lijka eins ſem Hoſeas j 2. Cap. 15. kallar Chriſtelega Kyrkiu Achors Dal.

Propheten̄ Joel.

I

[Þ]Etta er þ Ord DROTTins/ s̄ ſkiede til Joels Pethuels ſonar. 2 Heyred þetta þier hiner Elltu/ & merked vel aller Landſins In̄byggiarar/ Hvørt ſoddan hefr ſkied nockurn tijma a ydar Tijd/ eda ydr Forelldra Tijdr? 3 Seiged ydar Bornū þar af/ & læted ydr Born ſeigia þ ſijnū Bornū/ & þau Bornen̄ þra odrū Epterkomendū þ. 4 Sm̄ er þta/ þ s̄ Kalormuren̄ leyfer/ þ vpp eta Eingeſpretturnar/ En̄ þ s̄ Eingeſpretturnar epter ſkilia/ þ eta Graſormarner/ & þ s̄ Graſormarnr leyfa/ þ eta Kornormarnr. 5 Vaked vpp þir Druckner/ & græted & kueined aller Vijnſuelgiarar/ vegna þeſſ nya Vijns/ Þui þ er j burt teked fra ydrū Mun̄e. 6 Þuiad vpp i mitt Land ferdaſt eitt mektugt Folk & oteliandlegt/ Þad Folk ſem hefur Ten̄ur ſm Leon/ & Jaxla s̄ Leons jn̄ur. 7 Þad ſama eydeleggur mijna Vijngarda/ & ſkier Borken̄ af mijnū Fijkiutriam/ & ſkefur þad & burt kaſtar þui/ ſo þeſſ Kuiſter ſtanda huiter a þui.

8 Aptu ſem ein Jungfrw/ ſu ed Seck tekur a ſig/ ſøkū ſijns Brwdguma. 9 Þui Matoffr & Dryckiaroffr er j burt fra DROTTins Hwſe/ Og Preſtarner Herrans Þienarar ſyrgia.

Inf. 2/ 25.

Þeir Aſſyri [illegible]

10 Meck

10 Merkurnar eru j eyde/ ⁊ Akrarner ſtanda aumlega/ Korned er fordiarfad/ Vijned ſtendr ſærgrætelega/ eñ Vidſmiored aumkūarlega. 11 Akuruerks Meñern eru hørmuleger a ad lijta/ ⁊ Vijngardsmeñerner yla vegna Hueitis ⁊ Byggs/ ad af Hauſt ſofnudenū a Morkeñe verdur eckert. 12 So ſtendr nu Vijntried ⁊ ſo aumlega/ ⁊ Fijkiu tried ſorglega/ ſo ⁊ Granata tried/ Palmvidar Tried/ Epla tried/ ⁊ øll Trie a Vøllunū eru viſnud/ Þui Mañaña Glede er ordeñ ad ſorg. 13 Vmgyrded ydr/ ⁊ ſyrged þier Preſtarner/ Æped þier Alltareſins Þienarar/ Ganged þier mijns Guds Þienarar jñ/ ⁊ færed ydur j Seckie/ Þui bæde Matoffur ⁊ Dryckiar offred j burt af ydar Guds Hwſe. 14 Helged eina Føſtu/ ⁊ kalled ſamañ Almwgañ/ Safned ſamañ Ølldungunū/ ⁊ øllū Landſins Jñbyggiurū/ j DROTTins ydars Guds Hwſe/ ⁊ kalled til DROTTins.

Inf. 2 / 15

15 O vei þeim Deige/ ꝥ ſa Dagur DROTTins er j nænd/ ⁊ kiemur ſem ein Fordiorfun fra þm̄ Almættuga. 16 Þa ſkal Matureñ burt takaſt ꝼ vorum Augū/ ⁊ ſo Gledeñ ⁊ Skiemtuneñ af vors Guds Hwſe. 17 Sæded er rotnad vnder Jørduñe/ Kornhwſeñ ſtanda j Eyde/ ⁊ Kornhlødurnar eru hrapadar/ Þuiad Korned er fordiarfad. 18 O huørſu Peningureñ ſtynur/ ⁊ Vxarner eru aumleger æſyndar/ Þui ꝥr hafa eckert Foodur. Og Sauderner vanmegnaſt. 19 DROTTEN/ Þig ækalla eg/ Þui Elldureñ hefur vpp brent Haglended a Eydemørkeñe/ ⁊ Logeñ hefur vpptendrad øll Trie a Akrenū. 20 Villudyreñ hroopa ⁊ til þijn/ Þuiad Vatzlækerner eru vpp þornader/ ⁊ Elldureñ hefur vpp brent Grashagañ j Eydemørkeñe.

II

Blæſed med Baſunum j Zion/ Hrooped a mijnu Heilogu Fialle. Skialfed aller Jñbyggiarar Landſins/ Þui Dagur DROTTins kiemr/ ⁊ er j nænd. 2 Eirn myrkur Dagr/ eiñ dymmur Dagur/ eirn þyckmikell Dagur/ eirn Þokudagur/ Lijka ſē eirn Morgūrode wtbreider ſig yfer Fiølleñ/ ſem er eitt ſtoort og Megtugt Folk/ huørs lijke fyrr hefr alldrei vered/ ⁊ eige hier epter vera ſkal til Eilijfrar tijdar/ æ ⁊ æ tijd. 3 Þar geingr vndañ hm̄ eirn eydande Elldr/ ⁊ epter hm̄ breñande Loge/ Landed er ꝼ hm̄ ſem eirn lyſtugr Alldingardur. Eñ a Bak hønū ſem ein obygd Eydemørk/ ⁊ eingeñ ſkal ſleppa hia hm̄. 4 Þeir eru þuilijkaſt ad ſiaa ſem Heſtar/ ⁊ reña ſem Riddarar. 5 Þeir ſtøckua vpp a Fiøllunū/ lijka ſem þa Vagnar hurra/ og ſem Loge ſnarkar j Halme/ ſo ſem eitt Megtugt Folk/ ꝥ til Bardaga er Bwed.

Eſa. 13 / 10.
Jer. 30 / 7.
Ezech. 32 / 7.
Zoph. 1 / 15.
Amos. 5/1.
Infra. 3 / 15.

6 Folked mū kuijda ꝼ hm̄/ øll Andlit eru ſo bleik ſē Leirpottar. 7 Þeir ſkulu hlaupa ſē Kiſꝛ/ ⁊ ſtøckua a Mwreñ ſē Strijdsmeñ/ Sierhuør eirn ſkal beint fram̄ hlaupa ſiñ Veg/ ⁊ ecke ᵃ af ſier ſitia. 8 Eingeñ mū añañ villa/ helldr ſkal huør fram̄ fara j ſiñe Filkingu. Þeir ſkulu briotaſt fram̄ j giegnū Vopneñ/ ⁊ ecke ſærer verda. 9 Þeir ſkulu rijda vm kring j Stødunū hlaupa a Mwreñ/ ⁊ jñ ſtijga j Hwſeñ/ ⁊ ſmiuga j giegnum Vindaugun ſm̄ Þiofur.

a Ebrai. Og ecke ſnua fra ſijnum Stigum.

10 Landed ſkielfur ꝼ hm̄/ ⁊ Himeneñ bifaſt/ Soleñ ⁊ Tungled verdur myrkt/ ⁊ Stiornurnar jñe hallda ſijnu ſkine. 11 Þuiad DROttiñ ſkal læta ſijnꝛ Reidarþrumr fram̄ ganga ꝼ ſijnū Her/ Þui hñs Her er miøg ſtoor ⁊ Megtugr/ huør ed framkuæma ſkal hñs Bifalning/ Þui ad Herrans Dagur er ſtoor og miøg Ognarlegur/ huør mun kuña ad lijda hañ?

12 SO ſeiger nu DROTTiñ/ ſnued ydur til mijn af øllu Hiarta/ med Føſtum/ mz Græte/ med Kueine. 13 Rijfed ydar Hiørtu/ eñ ecke ydar Klæde/ ⁊ ſnued ydr til DROTTins ydars Guds/ Þui hñ er Nædugur/ Myſkūſamur/ Þolenmoodur ⁊ ſtorrꝛ Giæſku/ ⁊ ſnarlega jdrar hñ ſtraffſins. 14 ᵇ Huør veit/ ꝥ kañ ad ydra hñ aptur/ ⁊ læta eina Bleſſan blijfa epter ſig/ til ad offra Matoffur/ ⁊ Dryckiar offr ꝼ DROTTne ydar Gude.
15 Blæſed med Baſunū þier j Zion/ helged eina Føſtu/ Kalled Almwgañ til ſamans. 16 Samanſafned Folkenu/ Helged Almwgañ/ ſafned Ølldungunū til ſamans/ komed vngum Børnū ⁊ Brioſtmylkingū til ſamans/ Brwdguineñ gange af ſijnu Herberge/ ⁊ Brwdureñ af ſijnu Brwdarhwſe. 17 Læted Preſtana/ DROTTins Þienara græta a millū Lopthwſſens ⁊ Alltareſins/ ⁊ ſeigia/ DROTTiñ/ þyrmdu þijnu Folke/ ⁊ læt þijna Arfleifd ecke verda til Smæñar/ ſo ad Heidingiar Drottne yfer þeim/ Huar fyrer villtu læta ſeigia a medal Þiodaña? Huar er nu þeirra Gud?.

b (Huør veit) Þeſſe Ord framſetiaſt af ſumū/ ſo ſem kiendu þau oſſ ad tuijla vm Syndaña fyrergiefning. Nu er ꝥ lioſt/ ad ꝥ er Guds ovmbreytanlegur vilie ad Meñ ſkule trwa Syndaña fyrirgiefning/ ſo ſem þar vm verdur opt añarſtadꝛ fleira talad/ Þar fyrer ſkulu Meñ ecke wtleggia þeſſe Ord j Joel ⁊ Jona/ þuert a mote ødrum klarum ⁊ berū Ordū/ Ecke er helldur Meiningeñ þeſſara Orda (huør veit) Efaſeme nein/ helldr er þetta Mæltæke/ þeirrar Meiningar ſem ꝥ forbiode efaſmē/ ſo ſm̄ hñ hefde ſagt/ Huꝛ ꝼ villtu øruænta? Huꝛ ꝼ villtu vita ⁊ ælyckta ad Gud mūe ecke vera Nædugr? Byd þu ad eins/ ⁊ fall ecke fra Gude/ ſo er ꝥta Ordtæke ecke Efunar ord/ helldur Ord þeirrar Mañeſkiu ſem Efaſemdeñe aptrar/ ⁊ oſkar ⁊ vonar. Hier vppa eru ⁊ fleire adrar goodar wtleggingar/ ad vppgiøf a Syndunū ſie ⁊ hliote ad vera viſſ/ eñ vpgiøf a þui lijkamlega ſtraffenu ſkulū vier ſetia j Guds Hønd.

18 So ſkal

fyret heit z Nuggun.

c (Fyrr meir) Ebraice. jn Primo/ huad þr Rabini ſkilia vm þan̄ fyrſta Manud/ Þeſſe er meiningen̄/ Ja allt til þſſ ad Chriſtus kiemr ſkal þar vera hiaa ydur Prediken̄ og Atruin̄a/ Huørtueggia Vallded/ þad er Kien̄endur til Riettlætesins/ og Landſins Avøgſtur/ ſo ſm̄ þ hefur adur fyrr ſkied.

18 So mun þa DROTTin̄ vandlæta vm ſitt Land/ z hlijfa ſijnu Folke. 19 Og DROTTin̄ mū ſuara z ſeigia til ſijns Folks/ Siaed/ eg vil yferfliotanlega ſenda ydur Korn/ Vijn z Vidsmior/ ſo þier ſkulud hafa noog þar af. Og eg vil lata ydr ei leingr verda til ſmænar mʒal Heidingian̄a. 20 Og eg vil burt reka þa af Nordrenu lágt j burt fra ydr/ z kaſta þm̄ j eitt þurt z eyde Land/ ſem er/ hans Andlit wt til Haffſins j Auſtur/ z hn̄s enda til hins yſta Hafs. Hn̄ ſkal fwna z jlla lyckta/ þui hn̄ hefur giört ſtoora Hlute. 21 Ottaſt þu ecke elſkulega Land/ helldr vert gladuært z mʒ goodu Giede/ Þui DROTTin̄ kan̄ ad giöra mykla hlute. 22 Otteſt ecke þier Dyren̄ a Mørkeñe/ Þui Bygdernar j Eydemørkeñe ſkulu grænkaſt/ z Eykurnar ſkulu færa ſin̄ Avøgſt / z Fijkiutrien z Vijntrien ſkulu vel Auagſtaſt.

23 OG þier Zions Børn/ gledied ydur z fagned j DROTTne ydrū Gude/ huør ydur giefur Kien̄efedur til Riettlætis/ z ydur ſend[s] ofan Morgunregn/ z Kuolldſkwra/ ſo ſē [c] fyrr meir. 24 So ad Hlodurnar fylleſt mʒ Korn/ z Vijnpreſſurnar ſkule hafa yferfliotanlega Vijn z Oleū. 25 Og eg vil ydr þau æren̄ endurgiallda/ hū ed Eingeſprettturnar/ Trieormarner/ z adrer vonder Ormar/ z Kalormarner (ſ var min̄ ſtore Her/ huørn eg ſende a medal ydar) hafa vpp eted. 26 So þier ſkulud hafa nog ad eta/ z gofgua DROTTins ydars Guds Nafn/ ſa ed daſamlega hlute hefur giört ydar a medal/ z mitt Folk ſkal ei leingur til ſkam̄ar verda. 27 Og þier ſkulud reyna/ ad eg er midt a medal Iſraels/ z ad eg er DROttin̄ ydar Gud/ en̄ eingen̄ an̄ar/ z mitt Folk ſkal ecke leingr ad Skøm̄ verda.

Cap. III.

Act. 2/ 17.
Eſa. 44/ 3.
b (Hold) þa ſkſa L.uitiſke Preſtſkapur vera wte þegr allra handa Stietter ſkulu koma til Preſtlegs Embættis.
Rom. 10 / 13.

28 OG epter þ vil eg wthella mijnū Anda yfer allt [b] Hold/ z ydar Syner z Dætr ſkulu ſpa/ ydar Wlldungar ſkulu Drauma hafa/ z ydar Vngborn ſkulu Sioner ſia. 29 Og a þre ſomu tijd/ vil eg wtauſa mijnū Anda/ bæde yfer Þræla z Ambætter. 30 Og eg vil giefa furdanleg Teikn a Himne z Jordu/ ſ er/ Blood/ Elld/ z Reykiarſuælu. 31 Solen̄ ſkal ſnuaſt j Myrkur/ z Tungled j Blood/ adr en̄ kiemur ſa mykle z Ognarlege Dagur DROTTins. 32 Og þ ſkal ſkie/ Ad huør ſem ækallar Nafn DROTTins/ hn̄ ſkal holpen̄ verda. Þuiad vppa Zions Fialle z j Jeruſalem/ ſkal ein Frelſun vera/ ſo ſ DROttin̄ hefur fyrerheited/ z ſo hia þm̄ ødrū ſem epter eru ordner/ huøria DROTTin̄ mū kalla.

III

a (Arfleyfdar) Athuga hier ad allt ſtrax og Guds Domur yfer þeirra enu jllu/ ſkiedr vegna þeirra enu Goodu / ei renen̄ ſa ſeinaſte Domur.

b (ꝫ Vijn) þ er þeir verdu hædugl ega z ſmænarlega ſellder.

NV ſia þu / a þeim Døgum z þeirre ſomu tijd / þa eg mun ſnua Juda og Jeruſalems Herleidingu. 2 Þa vil eg ſafna til ſamans øllū Heidingiū/ z eg vil færa þa ofan j Dalen̄ Joſaphat. Og þar vil eg ganga j Riett vid þa vegna mijns Folks/ z vegna Iſraels min̄ar [a] Arfleifdar/ ad þeir hafa dreift þeim a medal Heidingia/ z ſkipt ſier mijnu Lande. 3 Og kaſtad hlute vm mitt Folk/ z gafu þa enu vngu Sueina fyrer Mat/ z ſelldu Pijkurnar fyrer [b] Vijn/ z druncku þad wt.

4 Og þi[r] af Zur z Zidon/ z øll Takmørk Philiſtei Lāds/ Huad hafed þi[r] ad giøra mʒ mig? Vilied þier z ſtæra ydur a mote mier? Nu vel/ Stæred þi[r] ydr a mote mier/ þa vil eg z ſnarlega bitala ydr þ j ſtaden̄ yfer ydart Høfud. 5 Þier ſ hafed teked mitt Silfr z Gull/ z mijnar koſtulegar Hæfr/ z fært þ j ydar Kyrkir. 6 Og þar til hafe þier ſellt Juda z Jeruſalems Born/ þm̄ j Grecklande/ ſo ad þier mættud koma þeim langt fra fra Landamerkiū. 7 Siaed/ eg vil vppuekia þa af þm̄ ſtad ſ þier ſelldud þa/ Og eg vil bitala ydur yfer ydart Høfud þ ſama. 8 Og eg vil ſelia yd[r] Syne z Dætr aptur j ſtaden̄/ þ Juda børn/ þau ſku þeir ſelia þm̄ j Rijke Arabia/ þui Folke ſ byr j fiarlægu Lande/ þui DROTTin̄ hefur þta talad.

Eſa. 2/ 4.

9 BJøred þ Heyrū kun̄ugt/ a medal Heidingian̄a/ Helged eitt Strijd/ vppuekied þa ſterku/ Læted allt Strijdsfolked koma hingad z ferdaſt hier vpp. 10 Giøred Suerd af ydar Ploogjarnū/ z Spiot af ydar Sigdū/ Sa hin̄ Veyke ſeigie/ Eg er ſterkur. 11 Safned ydr ſaman̄/ z komed hingad aller Heidingiar allt vm kring/ z heimteſt ſaman̄/ Þar ſkal DROTTin̄ vid Velle leggia þijnar Kiempur. 12 Heidingiar ſkulu bwa ſig / z koma vppi Dalen̄ Joſaphat/ Þui þar vil eg ſitia z dæma alla Heidingia allt vm kring. 13 Slæed med Sigdūum/ Þui Kornſkieran̄ er fulluaxen̄/ Komed hier nidr/ þui Vijnpreſſan er full/ z wt af Vijnpreſſuñe flytur/ Þui þra Jllſka er ſtoor.

Apoca. 14/ 15.

14 Folked ſkal flockum ſaman vera/ hier z huar/ j Doms dalnū/ Þui DROTTins Dagur er nalægur j Domſens Dal. 15 Solen̄ z Tungled munu formyrkuaſt/ z Stiørnurnar ſku

Sup. 2/ 10.

ſijnu ſkine

sijnu skine jñe hallda. 16 Og DROTTiñ skal oskra aþ Zion/ꝛ lꝏta sijna Rodd heyrast aþ Jerusalem/ so Himeneñ ꝛ Jordeñ mun bifast. Eñ DROTTiñ skal vera Athuarþ síns Folks/ ꝛ Jsraels Bornum eirn þastur Stadur. 17 Og þier skulud merkia þad/ad eg DROTTiñ ydar Gud j Zion/by a mijnu Heilogu Fialle / Þa skal Jerusalem vera Heilog/ꝛ eingeñ Framande skal reisa þadañ j fra j giegnum hana.

Inf. 25/30. Amos/ 1/2.

18 A þeim tijma skulu Fiölleñ driwpa af sætu Vijne/ꝛ Hædernar fliota med Miolk/ og aller Lœker j Juda/skulu reña fuller aþ Vatne/ꝛ þar skal eirn Bruñur wt ganga aþ Hwse DROTTins/ huør ed vokua skal Sittim Straum. 19 Eñ Egyptaland skal j eyde vera/ꝛ Edom ein Obygd Eydemork/sokum þess yfergangs sem þeir giordu Juda Bornum/ad þeir wthelltu saklausu Blode j þeirra Lande. 20 Eñ Juda skal vera bygd æþenlega/ꝛ Jerusalem vm alldur ꝛ ad eilijfu. 21 Og eg vil ecke lꝏta c oheffnt vera ydars Bloods. Og DROTTEN mun bwa j Zion.

Amos. 9/13. c Ebra. Eg vil hreinsa fra Blod huørt eg heþe ecke hreinsad.

Ending Prophetans Joelis.

Formale yfer Prophetañ Amos.

Amos seiger siñ tijma/Þad hañ haþe lifad ꝛ Predikad vnder eins ꝛ þr Hoseas ꝛ Esaias/Og hñ Predikar j giegn þeim somu Syndum/ꝛ Skwrgoda dyrkan/edur þeim Falsheilogũ/lijka sem Hoseas hñ giorer/Og seiger þm̃ fyrer þa Assyrtansku Herleiding.

Tijmeñ a huørium Amos heþr lifad.

Eñ hñ er miog hostugur/ ꝛ atuijtar Jsraels Lyd hardlega/ j allre Bookeñe/allt til nidurlags a hinũ sijdasta Cap. Þar spaer hñ vm Christũ ꝛ hans Rijke/ꝛ endar so sijna Book þar med. So ad mier virdest eingeñ Spamañaña hafa so fꝏ Fyrerheit/ ꝛ so miog straffa ꝛ Ogna/so sem hañ/So hñ ma vel heita Amos/þ er/Þunge edur sa sm̃ er Þungur/ꝛ ei vel lijdande. Sierdeilis med þui ad hñ var eirn Hyrder/ꝛ ecke vt aþ Prophetaña Ordu/so sem hñ sialfr seiger j 7. Cap. 27. Þar med af Juda Kynslood/af Tekoa/ꝛ foor so j Jsraels Konga rijke/ ꝛ Predikade þar/ so sem framande Madur. Þar þ seigia Meñ ad Amazia Prestur (huørn hñ straffar j þeim 7. Cap.) haþe hñ med einum Staf j Hel sleiged.

Amos j Hel sleigeñ.

J Fyrsta Cap. syneft hñ þungur ad skilia/þar hñ talar vm þriar ꝛ fiorar Synder/og marger hafa marguijslega gloseran þar yþer lagt/ꝛ langt ad leitad. Eñ eg helld ad Texteñ giefe til atuijsunar klarlega/ad þær somu þriar ꝛ fiorar Synder/sie ecke vtã eins slags Synd/Þui hñ nefner allstadar ecke vtañ einsl mttar Synd/ So sem j mote Damascum neþner hñ alleina þa Synd/ad þeir hoþdu þreskt Gilead med Jarnvognũ. ꝛ ct.

Eñ slijka Synd kallar hñ þriar ꝛ fiorar Synder/ Aþ þui/ad þeir huørke med geingu slijka Synd/nie ydrudust heñar/ Helldur hroosudu sier þar af/so sem hefdu þr vel giort. Eins lijka s aller Fals helger plaga ad giora. Þuiad ein Synd kañ alldrei ad vera verre nie stærre/eñ þa/nær hun vill vera hallden gott ꝛ Heilagt verk/ꝛ giorer Diofuleñ ad Gude/ꝛ Gud ad Diofle. Lijka sem þrijr ꝛ fiorer eru sio/ huad ad er ending Toluñar j Reikninguñe/huar ed Meñ vid hætta/ꝛ taka ad telia vppa nytt/bæde Daga ꝛ Vikur/ꝛ ct.

Þriar ꝛ fiorar Synder.

Annar verdur til hans vitnad j þui nya Testamentenu/fyrst Act. 7. Cap. þar S. Stephan vottar af þm̃ 5. Cap. j giegn Gydingũ/ꝛ bijuijsar þar med/ad þr hafe alldrei hallded Guds Logmal þra þui fyrsta j Egypta lande.

J añañ tijma/þa S. Jacob/Act. 15. Cap. a þeim fyrsta Postulaña Samþunde/vitnar wt af þeim sijdasta Cap. til ad beuijsa Christelegt Frelse/ þad Heidingiarner j hinu nya Testamentenu/være ei lydskylduger til ad hallda Moses Logmal/nꝫ þui ad Judar hielldu þ huørke

þad huorke nie gꜳtu hallded/So ſem. S. Petur ſeiger Act. 15. Cap. Og þeſſa eru þær tu ær ſierleguſtu Greiner j Amos/ꝛ eru tuær miøg godar Greiner.

Propheten̄ Amos

I

Fyrer Chriſti Hingad Burd. 783. Aar
Zacha: 14/5.
2. Reg. 14/1. ꝛ c.
Jardſkialpte. ꝛ c.
Jerem. 25/ 30.
Joel. 3/ 16.

DEtta er ꝥ ſem Amos/ huør ed var a medal Hirdaran̄a j Thekoa / hefur ſied yper Jſrael / j Tijd Vſia Juda Kongs/ꝛ Jeroboams Joas ſonar Jſraels Kongs/tueim ur Aarum fyrer Jardſkialpta͞n. 2 Og han̄ ſagde/DRO TTin̄ mun øſkra af Zion/ꝛ lꜳta heyra ſijna Rauſt af Jeruſalem/ſo ad Haglende Hirdaran̄a ſkal aumlega ſta nda/ꝛ Charmel ſkal ad ofanverdu vppviſna

Damaſcus.
a Ebr. Bethædæn.

3 SO ſeiger DROTTin̄/Fyrer ſøku͞ þriggia ꝛ fiøg ra Synda Damaſci/ vil eg ei vægia hen̄e/ Þuiad þeir hafa preſkt Gilead med Jarnſtaungum. 4 En̄ eg vil ſenda Elld j Haſaels Hws/ꝛ han̄ ſkal vpp eyda Ben hadads Hollu. 5 Og eg vil ſundur briota Steingurn ar j Damaſco/ꝛ vppryckia Jn̄byggiuru͞ vr Dalnu͞ Auen æſamt þm̄ ſem a Rijkes Sprota helldur/af a Lyſtehwſ enu/So ad Folked af Syria ſkal burt færaſt j Kir/ſeiger DROTTEN.

Gaſa.

6 SO ſeiger DROttin̄/ Søku͞ þriggia ꝛ fiøgra Synda Gaſa/vil eg ecke hlijfa hen̄e/ Af þui ad þeir hafa ad nyu fa͞garana til Fanga teked ꝛ wt reked j Land Edoms. 7 Helldꝛ vil eg ſenda eirn Elld j Mwrana til Gaſa / huør ed eyda ſkal hen̄ar Hollu͞. 8 Og eg vil vpp kippa Jn̄byggiurunum af Aſdod/ med þeim ſem helldur a Rijkisſprotanum j Aſca lon/ ꝛ eg vil ſnua min̄e Hende moote Ækron/ſo þad ſkal drepaſt ſm̄ en̄ er epter orded/af þeim Philiſteis/ſeiger DROTTin̄ DROTTin̄.

Tyrus.

9 SO ſeiger DROTTin̄/ſøkum þriggia ꝛ fiøgra Synda Borgaren̄ar Zor / þa vil eg hen̄e ecke hlijfa/ Af þui ad þr rꜳku ꝛ drifu Fangarana fram̄ leingra j Edoms Land/ ꝛ þeinktu ecke vppa Sꜳttmala Brædran̄a. 10 Helldur vil eg ſenda eirn Elld j Zor Mwra/ huør ed eyda ſkal hen̄ar Hollum.

Edom.

11 SO ſeiger DROTTin̄/Søku͞ þriggia ꝛ fiøgra Edoms Synda/þa vil eg ecke ſpara han̄/ Af þui hn̄ ofſokte ſin̄ Brodur med Suerde/ ꝛ j Hel ſloo þær Olieſtu/ꝛ ſundꝛ reif þa ætijd med ſin̄e Reide / ꝛ helldur æfenlega a ſin̄e Grimd. 12 Helldur vil eg ſenda eirn Elld til Theman/ Han̄ ſkal eyda Herbergiunum j Bazra.

Ammon.
Jerem. 49/1.
Ezech. 21 / 28.

13 SO ſeiger DROTTin̄/Fyrer ſøku͞ þriggia ꝛ fiøgra Synda þra Am̄ons Barna/vil eg ecke hlijfa þm̄/ þui þr ſu͞dꝛ ſlijta þær Olieſtu j Gilead/huar med þr giørdu ſijn La ndamerke vijdare. 14 Helldꝛ vil eg vppkueikia eirn Elld a Rabba Mwru͞/hn̄ ſk vppeyda þr ra Herbergiu͞/ nær Men̄ kalla a þm̄ Strijds tijma/ꝛ nær ſa Vindꝛ kiemꝛ j þre Stormølld/ 15 Þa ſkal þra Kongur med ſijnu͞ Høfdingiu͞ færaſt fꜳngen̄ j burt/ſeiger DROTTin̄.

Cap. II.
Moab.

16 SO ſeiger DROTtin̄/Fyrer ſøku͞ þriggia ꝛ fiøgra Moabs Synda/vil eg ecke hlijfa þm̄/þui þr brendu vpp Kongſins Bein af Edom til Øſku. 17 Helldꝛ vil eg ſenda eirn Elld j Moab/hn̄ ſkal vpp eyda Kiriothş Holl/Og Moab ſkal deya j vpphlaupe ꝛ Herope/ ꝛ Lwdra þyt. 18 Og eg vil vppryckia Domendu͞um a mꜳal þra/ ꝛ alla hn̄s Høfdingia mꝫ hm̄ drepa/ ſeiger DROttin̄.

II

Juda.
a (Lygar) Af Gudꜳdyrkan ꝛ ꝥa iſkur Lærdomur.

SO ſeiger DROTtin̄/Søkum þriggia ꝛ Fiøgra Juda Synda/vil eg ecke hlijfa hønum/Fyrer ꝥ þr forſmꜳ Løgmꜳl DROTTins/ꝛ hallda ecke hans Rieſtin de/ꝛ lꜳta ſijn a Lygar villa ſig/huørin̄ þra Fedur epter fylgdu. 2 Helldur vil eg

ſkycka

ſkicka eirn Elld j Juda/ hann ſkal vpp breña Hallernar j Jeruſalem.

3 SO ſeiger DROTTiñ/ Sokum þriggia ⁊ fiøgra Synda Jſraels/ vil eg ecke hlÿꝼa þeim/ Þui þeir ſelia þañ Riettlæta fyrer Peninga/ ⁊ þa Fatæku fyrer eitt [b] Par Skoo. 4 Þeir troda Høfud Fatækra j Saureñ/ ⁊ hamla Vegum hiña Voludu. So nureñ og Fadereñ liggia hia eirnre Stulku/ mz huoriu þeir vanhelga mitt Heilaga Naꝼn. 5 Og þeir leggia ſig vpp a pantſett Klæde/ fyrer øllum Olltarum/ ⁊ drecka Vÿn j ꝼra Guda Hwſum/ ꝼra þeim ſem ſtraffader eru.

Jſrael.
[b] (Par Skoo) Sa Ogudleige giæꝼe ecke ꝼyrer alla Sokuarpreſta eitt Par aꝼ gømlum Skom.

6 Nu hefe eg þo afmæd þañ Amorita fyrer þm̃/ huør ſo hær var ſm̃ Cedrus/ ⁊ hñs Magt ſ̄ Eyketrie/ ⁊ eg aꝼmꝍde hñs Avøgſt/ ꝼra oꝼāverdu/ ⁊ hñs Root ad nedañ. 7 Og eg ꝼærde ydur aꝼ Egyptalande/ ⁊ leidde ydur j Eydemorkeñe j Fiorutÿge Aar/ ſo þier ſkylldud eignaſt ꝥ Land ꝼra Amorita. 8 Og eg vppvakte Propheta af ydar Børnū/ ⁊ þa Nazarenos aꝼ ydrū vngū Sueinū/ Þier Jſraels Børn/ Er ꝥ ecke ſo? ſeiger DROTTiñ. 9 So giefed þier þm̃ Nazareis Vÿn ad drecka/ ⁊ bioded Prophetunum/ ⁊ ſeiged/ Þier ſkulud ecke ſpæ. 10 Sia þu/ eg vil giøra eitt hryckt vnd' ydꝛ/ lÿka ſ̄ þa eiñ Vagn fullꝛ af Byndenū hryckter. 11 Ad ſa ſem er fliotur/ ſkal ecke vndañ flya/ ⁊ hiñ ſ̄ er ſterkur/ ſkal ecke þar megna/ ⁊ ſa hiñ Megtuge ſkal ecke ſÿnu Lÿfe fordad gieta. 12 Og Boga Skytturnar ſkulu ecke vid ſtandaſt/ ⁊ ſa ſ̄ hratt kañ ad hlaupa/ hañ ſkal ecke vmhlaupaſt/ ⁊ ſa ſ̄ rÿdꝛ ſkal ecke biarga ſÿnu Lÿꝼe. 13 Og ſa ſ̄ er Kallmenſku meſtꝛ a mz al Sterkra/ ſkal hliota ad flya Nakeñ a þm̃ tÿma/ ſeiger DROTTiñ.

Num. 21/ 24.
Deute. 2/ 24/ 31.

III

HJer Jſraels Børn/ Heyred huad DROTTiñ talar vid ydur/ ſem er/ Vid allar þær Etter ſem eg wtꝼærde aꝼ Egypta lande/ ⁊ ſagde. 2 Eg hefe einungis þeckt ydur af øllū Kynſloodū a Jørduñe/ Þar fyrer vil eg ⁊ heim vitia ydar/ ſokū allra ydra Miſgiørninga.

3 Kuña nøckud tueir ad ganga til ſamans/ vtan þeir ſieu ſamþycker ſÿn amillum? 4 [a] Øſkrar nøckud Leoned j Skogienū/ ef ꝥ hefꝛ øngua Bráad? Greniar nøckud eitt vngt Leon j ſÿnu Jñe/ vtan ꝥ hafe nøckud feinged? 5 Fellur nøckud Fugl j Snøruna a Mørkeñe/ þar ſ̄ eingeñ er Fugla fangareñ? Tekur ⁊ nøckud Madur Snøruna vpp fra Jørduñe/ hafe hñ ecke þar veidt? 6 Blæs nøckꝛ j Lwdꝛ jñañ Stadar/ ad Folkenu Felmtre ecke? Er þar nøckur Olucka j Stadnum ſem DROTTEN giører ecke? 7 Þui DROTTiñ DROTTiñ giører eckert/ vtan hñ opeñbere ſiñ Leyndardom ꝥ Prophetunum/ ſÿnum Þienurum. 8 Leoned Øſkrar/ Huør ſkyllde ecke ottaſt? DROTTiñ DROTTiñ talar/ Huør ſkyllde ecke ſpæ?

Deut. 4/ 20.
[a] (Auſkrar) ꝥ er/ Eg hlyt ad predika/ Gud ſkipar mier þad/ eñ þier erud ſøkeñ ⁊ Epnꝍd/ med ydart von du Athæꝼe.
Thren. 3/ 38.

9 KVñgiøred ꝥ j Høllunū til Aſdod/ ⁊ þm̃ j Høllum Egyptalands/ ⁊ ſeiged/ Heimteſt ſamañ vppa Fialled Samarie/ ⁊ ſiaed huad ſtort Heroop ⁊ Orietttur þar er. Þeir Ꝼackta ønguañ Riett/ ſeiger DROTTEN/ þeir ſafna liggiande Fie mz Oriette ⁊ Ræne/ j ſÿnum Høllum. 11 Þar ꝥ ſeiger DROTtiñ DROTTiñ ſo/ Meñ muñu ꝥta Lād vmkryngia a alla vegu/ ⁊ ſlÿta þig nidꝛ fra þynu Macktaruellde/ ⁊ ræna þÿn Hws. 12 So ſeiger DROTTiñ/ Lÿka ſm̃ eirn Hirder wt ſlÿtur tuø Knie/ edur eitt Eyra wt aꝼ Muñe Leonſins/ So ſku ⁊ Jſraels børn burt ſlÿtaſt ſ̄ bwa j Samaria/ ⁊ hafa ſÿna Sæng j Hyrningum/ og j Damaſco eina Trie [b] Sæng. 13 Heyred ⁊ vitned ꝥ j Jacobs Hwſe/ ſeiger DROTTiñ DROTTiñ/ Gud Zebaoth. 14 Þuiad a þeim tÿma nær eg vil heimſækia Jſraels Synder/ þa vil eg vitia Alltareſins j Bethel/ og aꝼ briota Alltareſins Horn/ ſo þau ſkulu falla til Jardar. 15 Og eg vil bæde ſlæ Vetrar hws ⁊ Sumar hws/ ⁊ þau Fÿlsbeina Hwſeñ ſkulu forganga/ ⁊ mørg Hws ſkulu fordiarꝼaſt/ ſeiger DROTTiñ.

[b] (Sæng) Sæng og Legurwm kallaſt Kyrkiur ⁊ Alltare/ Eſa. 57. huar þeir drygdu Hooruſkap/ Þad er Aꝼgudadyrkū/ ſem villde hñ ſeigia/ þeir þiona Aꝼgudū j Krañe edur j Damaſco/ ⁊ j Hornenu/ þad er j Dan edur Bethel.

IIII

HEyred ꝥta Ord/ þier [a] Feitar Kyr/ ſm̃ erud a Fiallenu Samarie/ ⁊ giøred Rangtt Naudþurftugum/ ⁊ vndertroded hina Fatæku/ ⁊ ſeiged til ydra Herra/ Bered hingad ⁊ læted oſſ drecka. 2 Sa DROTTiñ DROTTiñ heꝼur ſuared vid ſinn Heilagleika/ Siaed/ ſa tÿme kiemꝛ yfer ydꝛ/ ad Meñ munu wtrÿckia ydur med Krokum/ ⁊ ydar Epterkomendꝛ mz Fiſke Aunglū. 3 Og þier ſkulud ganga wt j giegnū Smugurnar

[a] (Feit' Kyr) Kyr ⁊ ꝥra Hwsbændur eru þeir Aꝼguda dyrkendꝛ mz ſÿnum Aꝼgudum/ aꝼ huørium þeir verda ryker/ Ebraic. þier Baſans Kyr.

urnar

b (Harmon) er ma ække þad Fiall Armanus/ Hinu megenn sama Fialls var Israel burt fluttur j Assyriam.

c (Jdiulausar) Hreinar / saklausar / sem øngvann skada giøra Braudenu.

urnar/huør beint a framm ꝥ sig/ ⁊ þer skulu j burt kastast til b Harmon/seiger DROTTINN.

4 KOmed hier til Bethel/ ⁊ fremied Synd/ ⁊ til Gilgal/ad þier giøred margar Synder/ ⁊ bered framm ydar Offur a Morna/ ⁊ ydar Tiunder þann þridia Dag. 5 Og giøred Reykelse af Syrdeige til Þacklætis offurs/ ⁊ prediked vm sialfuiliugt Offr/ ⁊ kunngiøred ꝥ/Þuiad þier Israels Børn vilied ꝥ giarnann so hafa/ seiger DROttinn DROttinn.

6 Þar ꝥ hefe eg giefed ydr j øllum ydar Stødum/c jdiulausar Tenn/ ⁊ Brauds skort j øllum ydar Stødum/Þo samt ⁊ ædur snued þier ydr ecke til mijn/seiger DROTTINN.

7 Eg hefe eirnenn jnne hallded Regnenu yfer ydur / so leinge/ ad enn voru þrijr Mænuder til Haustyrkiunnar/Og eg liet rygna yfer þann eina Stad/enn yfer þann annann Stad liet eg ei rigna/Eirn Akurenn fieck Regn/ ⁊ sa annar Akr sem fieck ecke Regn/hann þornade vpp. 8 Og tueir/þrijr Stader foru til eins Stadar/ad þeir kynne Vatn ad drecka/ ⁊ kunnu ꝥ ei nog ad finna/ Þo lijka samt og ædur snerud þier ydr ecke til mijn/seiger DROTTINN.

Ekla Regns ⁊ Vatns

9 Eg plægade ydur med þurre tijd/ ⁊ med brendu Korne/ ⁊ Kælormarner vppætu allt ꝥ sem Ox j ydrum Alldengørdum/Vijngordum/a Vidsmiørs triannum ⁊ Fikiu triannum/ þo snerud þier ydur ecke til mijn/seiger DROTTINN.

Hagg. 2/18.

Þurks tijme.

Brent Korn.

Kælormar.

Drepsoott.

Suerd.

10 Eg sende Drepsott a medal ydar/lijka sem j Egyptalande/Eg j Hel sloo ydar Askumenn med Suerde/Og eg liet ydar Hesta burt færast hertekna/ Eg liet Olycktena af ydar Herbudum koma j ydar Naser/ Þo snerud þier ydr ecke til mijn/seiger DROTTINN.

11 Eg kolluarpade nøckrum a medal ydar/so sem Gud kollkastade Sodoma ⁊ Gomorra/ad þier vorud lijka sem Elldebrandur/wr Ellde wtdreigenn/þo snerud þier ydur ecke til mijn/seiger DROTTINN.

d (Framueigis) Eg vil ⁊ æfrann para med plægr/ þar fyrer giør j dran ꝥ rædlegg eg þier/ fyrr enn þad ecktur til.

12 SVi vil eg so d framueigis giøra vid þig Israel / Og med þui eg vil so giøra a mote þier/ þa bw þig Israel ⁊ mæt þijnum Gude. 13 Þui sia þu/hann er sa sem giører Fiøllenn/ ⁊ skapar Vindana/og kiener Mannenum/huad hann skal tala. Hann giører Morgunrodann ⁊ Myrkred/hann geingur vppa Hædum Jardarennar/Hann heiter DROTTINN Gud Zebaoth.

V

HEyred þetta Ord/þier af Huse Israels/Þuiad eg verd ad giøra þessa Harmaviisu vm ydur.

2 Israels Jungfrw er fallenn/so hun mun ecke vpp aptur standa/Hun er nidur hrundenn til Jardar/ ⁊ þar er eingenn sem hialpe henne a fætr. 3 Þui so seiger DROTTINN Gud/Sa Stadr af huium wt ganga Þusund/þar skulu ad eins hundrad epter vera/Þar sem Hundrad ganga wt/ þar skulu ecke nema Tiju epter blijfa/j Huse Israels. 4 Þar fyrer seiger DROTTINN til Israels Huss/Leited mijn þa munud þier lifa. 5 Leited ecke til Bethel/ ⁊ komed ecke til Gilgal/ ⁊ ganged ecke til Berseba/Þui Gilgal skal herteken j burt færast/ ⁊ Bethel skal verda Beth Auen.

a (Siøstiørnr) huøriar ed kallast plejades.

Job. 9/9.

Inf. 9/6.

Esai. 29/21.

Natur Folks til sinna Riennemanna.

6 Leited DROTTINS/þa skulud þier lifa/ad hann ecke sem eirn Elldur fare jnn a Josephs hws ad vppbrenna ꝥ/ ⁊ þar skal eingenn vera sem hann kunne ad wtslockua ꝥ Bethel. 7 Þier sem snued Riettenum j beyskleika/ ⁊ slæed Riettlæted til Grunna. 8 Hann giører a Siostiornurnar ⁊ Orion/ Sa sem giører Morgunenn af Myrkrenu/ ⁊ Myrkua Nott af Deigenum/Sa sem kallar Vatned af Sionum/ ⁊ wthellir þui a Jørdena/hann heiter DROTTINN. 9 Huør ed eydelegging lætur koma yfer þa enu Sterku/ ⁊ Kollvarp færer yfer þa enu sterku Stade. 10 Enn þer eru Reid er vid hann/sem straffar þa j Portunum/ ⁊ hallda fyrer Suivirding þann sem heilnæmt kiener.

Zopho. 1/13.

b (Þeigia) Menn þurfa ecke ad predika/eingenn vill heyra edur hlyda þui.

11 Nu sokum þess/ad þier vndertroded þa Fatæku/ ⁊ taked Korned fra þeim j stoorum Byrdum/ þa skud þier ecke bwa j Hwsunum/þeim sem þier hafed bygdt af høggnum Steinum/ ⁊ eige Helldr drecka þad Vijn/sem þier hafed plantad j kostulegum Vijngordum. 12 Þuiad eg veit ydar Yfertrodslur sem eru margar/ ⁊ ydar Synder sem sterkar eru/ huørsu þier þreynged ad þeim Riettlætu/ ⁊ taked Blodgialld/ ⁊ vnderþrycked þa enu Fatæku j Portunum. 13 Þar fyrer hliota þeir Hygnu ad b þeya a þeim tijma/ þui þad er vondur Tijme.

14 LEited þess Goda enn ecke hins vonda/So þier meiged lifa/Þui þa mun DROTTINN Gud Zebaoth vera hia ydr/so sem þier hrosed. 15 Hated ꝥ vonda/enn elsked ꝥ Goda/ styrcked Rietten j Stadarportunum/ þa mun DROTTINN Gud Zebaoth vera Myskunsamur yfer þa sem epter eru orðner af Joseph.

16 Þar

16 Þar þ seiger DROTTIñ Gud Zebaoth/ ſa DROTTIñ ſo/ Þar ſkal vera ſærgrætelegt Kløgun a øllū Strætū / og Meñ ſkulu ſeigia a øllū Strætū/ Vei/ Vei/ Og Meñ ſkulu Akurmañeñ til Sorgar kalla/ ⁊ til ſærgrætelegs Kløgumaals/ huørn ſem græta kann. 17 Þar ſkal vera ſær kløgun j øllū Vijngordū/ þui eg vil c þara medal ydar/ ſeiger DROTTIñ. 18 Vei þeim ſ gyrneſt Dag DROTTIns/ Nuad ſkal hū ydur? Þui DROTTIns Dagur er eitt Myrkur eñ ecke lios. 19 Lijka ſm̄ þa Madur flyde vndañ Leone/ ⁊ Biarndyr mætte hm̄/ ⁊ ſo ſem þa nockur kiemur j eitt Nws/ ⁊ ſtidur ſig med Nende vid Vegginn/ ⁊ eirn Noggormur ſtingur hū. 20 Þuiad Dagur DROTTIns ſkal vera myrkur eñ ecke lios/ Dymmur ⁊ ecke Biartur.

c (Fara) Eg vil kienna ydur Sidu.
Eſa. 13/ 6.
Jerem. 30/7.
Zophon. 1 /15.
Joel. 2 /11.

21 NEG er Reidr ydrū Nelgedøgū/ ⁊ eg forſmæe þa/ ⁊ eg kañ ecke d ad lyckta j yduare Sāmkundu. 22 Og þo ad þier offred mier Breñeoffrū/ ⁊ Matarþornū/ þa heþe eg þo önguā þocknā þar a/ ſo giet eg eige helldr ſied til ydars feita Packlætis offurs. 23 Tak ad eins fra mier þitt Pſalma bulldr/ Þui eg giet ecke heyrt þitt Pſalltara ſpil. 24 Rietturen ſkal openber verda ſem Vatn/ ⁊ Riettlæted ſem ſtrijdur Straumur.

Eſaiæ. 1 /11.
Jere. 6 / 20
d (Ecke luckta) þad er/ ydar Reykelſis offur þock naſt mier ecke/ eg ſnurka þar vid/

25 HAþed þi' af Nwſe Iſraels Offrad mier ſlátrinar offre ⁊ Matoffre/ vm þau fiorutijgu æreñ j Eydemørkuñe? Ja vel/ 26 Þier bærud e Sichuth ydar Kōg/ ⁊ Chiwn ydart Bylæte/ þa Stiornu yduarra Aþguda ſ þier ſialfer giørdud ydr. 27 So vil eg læta færa ydr hiedan/ burt til Damaſcum/ ſeiger DROTTIñ/ ſem heiter Gud Zebaoth.

e (Sichuth) Luc. Act. 7/42/43. talar vm þta ſama ødruvijs/ ſo ſm̄ þu kañt ad leſa j þm̄ ſtad/ þ ſyn ſt þo ſo ſem þ haþe vered nøkur Guds Pionuſta/ ſem þeir kølludu Sichuth/ þ er Vog/ Vernd/ Forſuar/ eins ⁊ vier høfū beded S. Sebaſtian/ ſo ſem añañ S. chuth a mote Drepſottenē/ þ huørn þr villdu vera vgglauſer þ øllu jllu/ Eins hliodar ⁊ ſo Chion/ ſo ſem Viſſ/ Stødugr/ Vgglaus/ aþ þui ad þr haþe þ hū byhallded j nædū/ ſier og ſijnu/ allt eins og vier æføllū þa heiløgu/ ad þr ſkule bijuara oſſ/ þad gott ſem vier høþum/ ⁊ hlijþa oſſ vid þui jlla ſem vppa kañ ad koma.

VI

NEi þm̄ Drambſomu j Zion/ ⁊ þm̄ ſem treyſta vppa Fialled Samariæ/ þeir ſm̄ hallda ſig enu yppurſtu yfer Neidingū/ til huørra Iſraels Nws er komed. 2 Ganged burt til Kalne ⁊ ſkoded/ ⁊ þan til Nemath þſſ ſtora Stadr ⁊ ganged ofañ til Gath þra Philiſtea / ſem vered haþa betre Kongarijke eñ þeſſe/ ⁊ þra Landamerke voru ſtærre eñ ydar Landamerke.

Kalne.
Nemath.

3 Þier ſem hygged ydur vera langt fra þeim vonda Deige/ ⁊ ſækied alltijd epter oþbelldis Rijkisſtiorn. 4 Og ſoþed a Legurwme af Filabeinū/ ⁊ hafed ofnijkeð vid ydar Sængur/ Þier eted Lombeñ aþ Niordeñe/ ⁊ þa øldu Kalfana. 5 Og ſpiled vppa Pſalltara ⁊ dyckted ydur Pſalma ſ Dauid. 6 Og drecked Vijn aþ Skalū/ ⁊ ſmyried ydr med Balſame/ og harmed ecke þar vegna Joſephs ſkada. 7 Þui ſkulu þr nu fyrſt vndañ ganga/ a medal þra ſem fangner eru j burt leidder/ ⁊ braml Ofneytſluñar ſkal aþleggiaſt.

8 HEfur DROTTIñ DROTTIñ heþur ſuared vid ſijna Sal/ ſeiger DROTTIñ Gud Zebaoth/ Mier er leid Drambſeme Jacobs/ ⁊ eg er reidr þra Nøllū/ ⁊ eg vil yfergiefa Stadeñ ⁊ allt þ ſ er j hm̄. 9 Og þo þar ſie epter tiu Meñ j einu Nwſe/ ſkulu þr lijka vel deya. 10 Og huør ſkal taka ſiñ Fødurbrodur/ ⁊ ſiñ Modurbrodur/ ⁊ bera þra Bein af Nwſunum/ ⁊ ſeigia til þra ſm̄ eru j Nwſkimunū/ Erud þier eñ nu fleire hier? Og þr ſkulu ſuara/ Aller eru þr j burt/ ⁊ hū ſkal ſeigia/ Vert til Frids/ Þui þr villdu ecke ad Meñ ſkylldu hugſa vppa Naþned DROTTIns.

Jerem. 51 / 14.

11 Þui Sia þu/ DROTTIñ hefur boded/ ad Meñ ſkylldu ſlæ þau ſtoru Nwſeñ/ ſo þau rifne/ ⁊ þau litlu Nwſeñ/ ſo þau troſne. 12 Nuør kañ Neſtenum a ſkeid ad hleipa/ edur ad eria med Vxanū vppa Steinunū? Þui þier ſnued Lagariettenum j Gall/ ⁊ Riettlætesſins Avexte j Malurt. 13 Og þier hugged ydur þar vid / ſem alldeilis er eckert/ ⁊ ſeiged / erum vier ecke ſterker nog med vorum Nornū? 14 Þar þyrer ſiaed/ Eg vil vppvekia eitt Folk yfer ydr af Iſraels Nwſe/ ſeiger DROTTIñ Gud Zebaoth/ þ ſkal naudga ydur af þm̄ Stad ſem Meñ ganga til Nemath / allt til Lækiarens j Eydemørkeñe.

VII

DROTTIñ DROTTIñ vijſade mier eina Syn/ Og ſia þu/ þar ſtod eirn ſm̄ gjorde Engeſprettr j vpphafe þegar Groduren vpp kem/ ⁊ ſiaa/ þ græna ſtod/ eptir þad ad Kongureñ haþde læted klippa ſijna Saude. 2 Og þa þær villdu nu med øllu Vr

Engeſprettur.

ꜹllu Vrternar vpp eta j Landenu/ Þa sagde eg/ O DROTTin̄ DROTTin̄/ verttu nædug ur/ Huor vill hialpa Jacob vpp aptur? Þui han̄ er miøg lijtell. 3 Þa Jdrade DROTT in̄ þess/ ⁊ sagde/ Nu vel/ Þad skal ecke skie.

Elldur.

4 DROTTin̄ DROTTin̄ synde mier eina Syn/ ⁊ sia þu/ Ad DROTTin̄ DROTTin̄ kallade Ellden̄/ til ad straffa med hm̄/ ad hn̄ skyllde forteera eitt stort Diwp/ og hn̄ æt alla reidu eirn Part þar af. 5 Þa sagde eg / O DROTTin̄ DROTTin̄/ Læt af/ Huor vill hialpa Jacob vpp aptur? Þui hn̄ er ad søn̄u lijtell. 6 Þa angrade DROTTin̄ þ/ ⁊ DROTTin̄ DROTTin̄ sagde/ Þad skal ⁊ ecke skie.

Mælepraadur. m̃z Bly a endanū

b (Jsaacs) Kyrkian̄ kallast so epter þm̄ Patriarcha Jsaac / edr ⁊ so Jsraels Folk verdur kallad Jsaac/ en̄ Spamaduren̄ wtleggur þ vppa spott þt Jsaac þyder ad spotta.

c (Kyrkiur) Ebrai. Helgedomr

d (Siaande) þu prophete ⁊ predikare.

e (Spamadr) þ er ecke af Spamanna Ordu edur Søpnude.

7 En hn̄ vijsade mier þessa Syn/ ⁊ sia þu/ DROTTin̄ hn̄ stood vppa einum Mwr/ s vᵉ mællt med einū Mælepraade/ ⁊ hn̄ hafde þn̄ Mæleþrad j sin̄e Hende. 8 Og DROTTin̄ sagde til mijn/ Huad sier þu Amos? Eg suarade/ Eirn Mælepraad. Þa sagde DROTTin̄ til mijn/ Siaa þu/ eg vil draga eirn Mælepraad midt j giegnū mitt Folk Jsrael/ ⁊ eg vil ecke framᵛ sia yfer m̃z hm̄. 9 Helldr skulu b Jsaacs Hæder j eyde leggiast/ ⁊ Jsraels c Kyrkr sku nidr briotast/ Og eg vil tilreida mig mote Jeroboams Hwse m̃z Suerde. 10 Þa sende Amasia Prestur j Bethel/ til Jeroboams Jsraels Kōgs/ ⁊ liet seigia hm̄/ Amos giorᵉ eitt vpphlaup mote þiᵉ j Jsraels Hwse/ Lāded kan̄ ei ad lijda hn̄s Ord. 11 Þui so seigᵉ Amos/ Jeroboam skal deya f Suerde/ ⁊ Jsrael skal hertekenn burt flytiast af sijnu Lande.

12 Og Amasia sagde til Amos/ Þu d Siaande/ far burt/ ⁊ flydu j Land Juda/ et þᵉ Braud/ ⁊ spaa þar. 13 En̄ spaa þu ecke framarmeir j Bethel/ þui hier er Kongsins Helgedomur/ ⁊ hans Konunglega Hws.

14 Amos suarade ⁊ sagde til Amasia/ Eg er eingen̄ e Prophete / ⁊ einskis Propheta Son/ Helldur em eg eirn Kwa Hirder/ huør ed saman safnar Morberiū. 15 En̄ DROTTin̄ took mig fra Hiørden̄e/ ⁊ sagde til mijn/ Far burt/ ⁊ spaadu mijnu Folke Jsrael. 16 So heyrdu nu Ord DROTTins/ Þu seiger/ Spaa þu ecke j mote Jsrael/ ⁊ læt ecke driwpa j mote Huse Jsaacs. 17 Þar f seiger DROTTin̄ so/ Þijn eigen̄ Kona skal verda ad eirnre Hooru j Stad nū/ ⁊ þijner Syner ⁊ Dætr skulu falla f Suerde/ ⁊ þin̄ Akr skal wtskiptast med Vad/ Enn þu skallt deya j einu Ohreinu Lande/ ⁊ Jsrael skal j burtrekast wr sijnu Lande.

VIII

DROTTINN DROTTin̄ vijsade mier eina Syn/ Og siadu/ Þar stood ein Kørf med Sumarauøgst. 2 Og han̄ sagde/ Huad sier þu Amos? En̄ eg suarade/ eina Korf med a Sumar Avøgst/ Þa sagde DROTTEN til mijn/ Enden̄ er komen̄ yfer mitt Folk Jsrael/ Eg vil nu ei leingur hlijfa þeim. 3 Og Saungurenn j þeirra Kyrkium skal snuast j Græt / a þeim sama tijma seiger DROTTin̄ DROTTin̄/ skal þar liggia allstadar margr Dau dur Lijkame/ huoria Men̄ skulu leynelega j burt bera.

a (Sumar avøgst) J Ebreskun̄e hlyda þau tuø Ord/ Sumar avøgstur ⁊ Ending/ nær þui ⁊ eina/ Kaitz og Ketz/ ⁊ fer hn̄ fra þui eina/ ⁊ til hins an̄ars/ ⁊ seiger Sumar avøgsturen̄/ jæ Endeten̄ er komen̄/ eins ⁊ vier kynnum ad seigia/ eg vil fæda þig/ eg vil eyda þier.

b (Skoo) Fyrer allra handa naudþurft/ huøria þr hliota so dyrt ad vitzla.

Mich. 6/10/11.

c (Flodenu) þ er Nilus/ sem huørt ær geingur a Egyptaland a Sumartymanum.

d (Hungur) huør sem ecke vill hlyda Guds Orde/ hm̄ skal þ noogu langt fra koma so hn̄ skal alldrei fa þad funded/ þegar han̄ giarnan̄ gyrnest ad hafa þ

4 Heyred þta þiᵉ s vnderþryked þa Fatæku/ ⁊ fordiarfed þa aumu j Landenu. 5 Og seiged/ Nær vill sa nye Mānudurē fa enda/ so vier meigū selia Korned/ ⁊ Sabbathsdagur en̄/ ad viᵉ mættū læta Korned falt/ ⁊ giøra Mæleren̄ min̄e/ ⁊ vexa Gialldeð/ en̄ falsa Vicktena. 6 So vier mættū koma þm̄ Fatæku vnder oss f Peninga/ ⁊ þm̄ Naudþurftuga f eina b Skoo/ ⁊ selia Agner f Korn. 7 DROTTin̄ hefur suared j mote Jacobs Drambseme/ Huad gillder / ef eg skal gleyma soddan þeirra Giørningū æpenlega. 8 Skyllde nu ecke Landed bifast fyrer soddan efne/ ⁊ aller Jn̄byggiarar sorga? Ja þ sk allt saman yferhlauped verda so s med Vatne/ ⁊ j burt fæerast/ ⁊ yferhyliast so sem med c flodenu j Egyptalande. 9 A þeirre sømu tijd/ seiger DROTTin̄ DROTTin̄ / vil eg læta Solena nidur ganga vm Middagen̄/ ⁊ læta Landed verda Myrkt a liosū Deige. 10 Eg vil snua ydrū Helgedøgum j Hrygd/ ⁊ øllū ydar Vijsum j Sorgar græt / Eg vil færa Secke yfer allar Lendar/ og giøra øll Høfud Skøllott / ⁊ eg vil senda eirn Græt yfer þa/ lijka sem Men̄ hafa yfer einū einka Syne/ ⁊ þeir skulu fa eirn hryggelegan̄ Enda.

11 Sia þu/ Tijmen̄ kiemr/ seiger DROTTin̄ DROTTin̄/ ad eg vil senda d Hungur j Landed/ ecke Hūgr epter Braude/ edr Þosta epter Vatne/ helldr epter þui ad heyra Ord DROTtins. 12 Ad þeir sku hlaupa hingad ⁊ þāgad/ fra einu Hafenu til an̄ars/

fra Nord

fra Nordrenu z til Austurs/z leita epter Orde DROTTins/z fiña þ þo ei. 13 A þeim tijma skulu fagrar Jomfrwr/z vnger Sueinar vanmegnast af þorsta. 14 Þeir ed nu sueria vid e Bøluan Samarie/z seigia/So sañarlega s[em] þijñ Gud j Dan lifer/So sañarlega s[em] su f styckan lifer/ j Berseba. Þui þr skulu so falla/ad þr skulu ecke kuña vpp aptur ad standa.

e (Bøluan) so kallar hñ þañ Afgud / a huørium þr syndgudust og þorþientu Bøluanena.
f (Styckan) þad er su Guds þionustugiørd j Berseba.

IX

OG sa DROTTiñ standa vppa Alltarenu/z hñ sagde/Sla þu vppa þ efsta Dyratried/so ad Stolparner bifest/ Þuiad þeirra Agyrnd skal koma yfer allra þra Høfud/Og eg vil j Nel slaa þra Epterkomendur med Suerde/so eingeñ skal vndañ flya/edr nockr eiñ þr vndañ kōast. 2 Og þo þr græfe sig nidr j Helujtte/þa skal þo mijn Hond færa þa þan/eda þo þr fære vpp j Himeneñ þa vil eg lijka vel slaa þa nidr þan. 3 Og þo þr fele sig vppa Fiallēu Charmel/þa vil eg lijka vel leita þr epter þm/z sækia þa þañ/Og þo þr geymdu sig f mijnū Augū a Marar botne/þa vil eg þo bifala Høggormum ad þr skule stinga þa þar. 4 Og þo þeir geinge fangader burt fra sijnū Ouinū/þa vil eg þo bifala Suerdenu/ ad þad skal myrda þa þar. Þui eg vil hallda mijnum Augum yfer þeim til Olucku eñ ecke til Gooda. 5 Þui DROTTiñ DROTTiñ Zebaoth er slijkur/ad nær ed hñ aahrærer eitt Land/þa bradnar þ/so ad aller Jñbyggiararner hliota ad sorga/ad þ mū allt falla yfer þa s[em] Vatn/z yfer þa fliota sem a Vatzfloded j Egyptalande. 6 Hñ er sa s[em] bygger siñ Sal j Himnenū/z grunduallar sijna Tialldbwd a Jordūñe/hñ kallar Vatned j Sionū/z wthteller þut a Jordena/ Hñ heiter DROTTiñ. 7 Erud þier Jsraels Børn ecke aalijka vid mig/sm b Blamenn/ seiger DROTTiñ? Hefe eg ecke fært Jsrael af Egyptalande/z þa Philisteos af Caphthor/og þa Syrlendsku af Kir.

Psalm. 139/8. Abdi. 1/3.
Jerem. 44/11.

a (Vatsfloded) þad er Nilus.
b (Blamenn) Gud wt rekur jafnan eitt Folk mz ødru/vegna Syndañā / so sem hañ wtrak Cananita fyrer Jsraels folke/Syrlendska fyrer þm af Kir z þeim Caphthorum f Philisteū/z sem Blameñ hafa fordiarfad marga adra Lyde.
c (Bifala) eg vil biuara arleyfarnar af Gydingum/ eñ þre Vantrwudu Samkundu vil eg burt kasta/z hana fordiarfa.

8 SJa þu/ Augu DROTTins DROTtins lijta vppa eitt Syndugt Kongsrijke/ad eg skal þ mz øllu af maa af Jardrijke/Eñ þo vil eg ei med øllu afmaa Jacobs Hws/ seiger DROttiñ. 9 Eñ sia þu þo/Eg vil c befala/z laata sickta Jsraels Hws a mz al allra Heidingia/so sm Meñ sickta mz Salldre/z þau sma Korneñ skulu ecke falla a Jordena. 10 Aller Syndarar a medal mijns Folks skulu deya fyrer Suerde/Þeir sem seigia/O luckañ mun ecke vera oss so nærre/z eige helldur mæta oss.

11 A þeim sama tijma vil eg vpp aptur rietta þa nidurfallna Tialldbwd Dauids/z vppbyggia heñar nidur brotna Vegge/z vpp reysa þ aptur sem af er broted / z eg vil vppbyggia hana aptur/so sem hun var adur j fyrre tijd. 12 Vppa þ þr eignest þa epterlaatnu j Edom / z þa epterlaatnu a medal allra Heidingia / huøriū mitt Nafn Predikast/seiger DROTTiñ/sem soddan giører.

13 Sia þu/Su tijd skal koma/seiger DROTTiñ/ad Meñ skulu vnder eins eria z vppskiera/z vnder eins Vijnbereñ spreingia z saa/Og af Fiøllunū mun driwpa sætt Vijn/ z allar Hæder skulu friosamar vera. 14 Þuiad eg vil vmsnua Fangelse mijns Folks Jsraels/ ad þr skulu vppbyggia þa Eydestadena/z bwa þar/Planta Vijngarda/z drecka Vijn af þeim/ Giøra Alldingarda / z eta Avøxst þar af. 15 Þuiad eg vil Planta þa j þeirra Lande/so þeir skulu ecke meir vpprÿckiast af þeirra Lande/huørt eg vil giefa þeim seiger DROTTIN Gud þinn.

Þetta er Tijd Evangelij/ z Rijke esus Christi.
Joel. 3/18.

Ending Prophetans Amos.

Formale yfer Prophetañ Abdias

Formale

ABdias seiger ecke a huørium tijma hñ hafe lifad/Enn hans Spædomar hlyda vppa þañ Babyloniska Herleidingar tijma/Þuiad hñ huggar Folk ed Juda þar med/ad þ skule aptur koma til Zion.

Og sierdeilis er hñs Spædomur j mote Edom/edur Esau/Huør ed sierlegt Natur z Ofũd hafde eilijflega til Jsraels z Folksins Juda/so s̄ þ plagar almeñelega ad skie/nær Viner verda Ovíner/z sierdeilis ef ad Brædurn er sa Natur z Fiandskap huør til añars/þa geingr sa Fiandskapur vr øllu hoofe/ so voru þeir Edomitar hiner ørgustu Fiandmeñ Gydingalyds / z þ var þm̃ mest glede/ad sia Herleiding Juda/ hælduzt vm/z spottudu þa j þra neyd z Motgange/ huørsu hardlega s̄ þ aller Prophetarner ꝧijtudu þa Edomita vegna slijkrar haturlegrar Hreckuſſe/ So sem sa Hũdradaste þrijtugaste og siounde Psalmur klagar yfer þm̃ z seiger / DROTTiñ minstu Edom a Deige Jerusalem/þr sem seigia/Rijfed nidur/Rijfed nidur/allt ofan j Gruñ.

Nu med þui ad slijkt er wt mæta þungt ad lijda/þa nøckur eykur þm̃ Auma z Harmþrũgna meire Hrygd(huørn Meñ ættu mz riettu ad hugga)z ofan a hñs Eymd/Hæder ad hm̃ Spottar hñ z Spiar/z hælest vm/Huar med Trueñ til Guds miøg reynest/ z lijdur stoora Astrijdu/z hneygest til Vantruar z Auruinlunar. Þui setur Gud hier eirn sierlegañ Propheta j giegn þessũ leidenlegum Spotturum/z huggar þa Harmþrungnu/z styrker þeirra Trw/med Ognan z ꝧijtunar Ordũ/ til þessara haturlegu Edomita/sem dærudu z spottudu þa enu Sorgfullu. Hañ lofar z fyrerheiter okomeñe Hialp z Huggun/z þesse Abdias hefur vissulega vered nytdsamlegr z nausynlegur huggunar Madur/j þessare þra Ogiæfu z Motgange.

I Nidurlægenu spaar hñ wt af Christi Rijke/ad þad skule vera/ecke ad eins j Jerusalem/helldur allstadar/ Þui hñ saman slær øllum Þiodum j eitt/sem er Ephraim/BenJamin/Gilead/Philistei/ Chananei/Zarphath/huad eige kañ wt af stundlegu Jsraels Rijke ad vnderstandast/j huøriu ad Kynslodernar z Folked var sundur greint/epter Moses Løgum.

Eñ þad Judar vilia hier ad Zarphath merke Frankarijke / z Sepharath Hispaniam / þad læt eg þara. Enn eg helld ad Zarpath sie ein Borg nalæg Zidon/z Sepharad eirn Stadur eda Hierad j Assyria/ þar ad þeir Herteknu j Jerusalem voru so sem Texteñ Lioslega seiger/ Og þeir Herteknu af Jerusalem sem eru j Sepharath/Þo ma huør hallda þ hñ vill.

Propheteñ Abdias

I

Jere. 49/14.

ÞEtta er Abdie Sion/So seiger DROTTiñ DRottiñ af Edom. Vier høfũ heyrt af DROttne/ad þar skal vt sendr einn Bodskapr a medal Heidingiaña/Rijsũ vpp/ z lætũ oss strijda a mote heñe. 2 Sia/Eg hefi þig lijteñ giort a medal Heidingiaña/ z miøg forliteñ. 3 Drambseme þijns Hiarta hefur suiked þig/af þui þu biost j Fiallaklofũ/ j þijnũ hæfũ Slotũ/ z segder j þijnu Hiarta/ Huør vill mier hrinda j Gruñ. 4 Og þo þu færer eñ so hætt vpp j Hædernar s̄ Orn/z giørder þitt Hreidr a millũ Stiarnaña/samt þa vil eg kolluarpa þier nidr þadan/seiger DROTTiñ. 5 Þa ed a Þiofar z Ræningiar falla yfer þig/a Nættarþele/ Huørneñ mũtu þa ad ønguo verda? Ja þr skulu nog stela/z nær þr Vijnberialesar[v] koma yfer þig/ þa skulu þeir ecke par epter hia þier læta/þ þu geter epter lesed. 6 Huørsu þr skulu þa ransaka Esau z leita epter hans Fiarsiodum? 7 Aller þeir sem sambunded hafa vid þig/munu þig af Landenu reka/ z þ Folked sem þu treyster vppa/skal þig suijkia/z yferfalla/Og þr sem eta þitt Braud/skulu þig b Fortæda/ædur þu veist þ.

Amos. 9/2.
Jerem. 49/ 16.
a (Þiofar) þr Caldeãsku kallast Þiofar/af þui þeir skylldu ovætlega ræna Edom/ þo ad þeir sialfer være og so aller Þiofar ꝧ Gude/ med þui þr eru aller Skálkar / sem aller adrer. Suñ a/eirn Þiofureñ verdr ad vera añars þiofur.
b (Fortadr) Ebrai. Ponent sub te emplastrũ.

8 Huad gillder/seiger DROTTiñ/ Eg vil a þm̃ tijma giora Vijsendameñena j Edom til einskis/z Hyggendeñ a Fiallenu Esau. 9 Þuiad þijner Sterku j Theman skulu øruæntast/ so ad þr skulu aller mz Morde vpp ræter verda vppa Esaus Falle. 10 Sokũ þra Ofrikes s̄ þu giordr þijnũ Brodr Jacob. 11 A þm̃ tijma s̄ þu stodst a mote hm̃/z þa þr añarlegu burt førdu hans Her fangadañ/z þr Vtlendsku foru jñ vm hans Borgarhlid/ z løgdu hlute yfer Jerusalem/Þa varstu lijka s̄ eirn af þm̃/Þar ꝧ skalltu verda til allrar Skamar/z vera vpprættur æfenlega.

12 Þu

12 ÞU skallt ecke framar meir sia so þyna lyst a þynū Brodur/ j hans Eymdartyd/ Og þu skallt ecke gledia þig yfer Juda Bornū a þra Motgangs tyd. Og þu skallt ecke tala so Drambsamlega med þynū Munne/ j þra Neydar tyd. 13 Þu skallt ecke jnn fara vm Borgarhliden̄ myns Folks a þra Eymdar tymum/ Þu skallt ecke sia lyst þyna a þra Oforum j þra Sorgartyd/ þu skallt ecke senda j mote hans Herlide j hans Motgangstyd. 14 Þu skallt ecke standa a Gatnamootum/ til ad vega þa sem flyia fra hm̄/ Þu skallt ecke for rada þa sem afgangs eru a hans Sorgar tyd.

15 Þui Dagur DROTTins er nalægur yfer øllū Heidingiū/ Lyka sem þu hefur giørt/ so skal þig aptur a mote skie/ ꝛ so sē þu hefr forþienad/ so skal þier lyka þ sama j Koll koma. 16 Þuiad lyka sē þier hafed drucked a mynu heiløgu Fialle/ so skulu aller Heidingiar dagle ga drecka/ Ja þr skulu af drecka ꝛ vppsuelgia/ so ad þ sie so sē þar hafe alldrei neitt vered.

17 EN þar skulu en̄ þa nockrer ver a frelsad' a Zions Fialle/ ꝛ þr skulu vera ein̄ Helgedomr/ ꝛ Jacobs Hws skal þa eignast / sem þa eignudu sier. 18 Og Hws Jacobs skal vera eirn Elldr/ ꝛ Josephs Hws eirn Loge/ en̄ Esau Hws eirn Halmr/ hn̄ skulu þr vpp kueikia/ ꝛ vpp brenna/ so ad þar skal eckert epter vera af Esau Hwse/ Þui DROTTin̄ hefr þ talad. 19 Og þr j mote Sudrenu skulu eignast Fiallbygder Esau/ ꝛ þr sē j Dølunū eru/ skulu eignast Philisteos/ Ja/ þr skulu eiga Ephraims Merkr/ ꝛ Samarie Grund/ ꝛ BenJa min Gileads Fiall. 20 Og þr wtreknu af Her Jsraels Barna/ huørier ad eru a medal Can aneos/ allt til Zarphat/ ꝛ þr wtreknu af Stadnum Jerusalem/ sem ad eru af Sephar at/ þr skulu eignast þa Stadena j moote Sudre. 21 Og Frelsarar skulu koma vppa Fialled Zion/ ad dæma Esau Fiallbygder/ So skal Kongs Ryked verda DROTTINS.

Jud. 1/7.

Ending Prophetans Abdias.

Formale yfer Prophetan̄ Jonam.

SUmer hallda/ so sm̄ Hieronymus vottar/ ad þesse Prophetenn Jonas hafe ve red Sonur þeirrar Eckiun̄ar j Zarepta/ hia Zidon/ huør ed Eliam fædde j Hallæris tyden̄e/ 1. Reg. 17. Luc. 4. Og hafa þad fyrer sier/ ad han̄ sialfur nefner sig Son Amithai/ þ er San̄leiks Son/ þuiad hans Moder sagde til Eliam/ þa hn̄ hafde vppreist hn̄ af Dauda/ Nu veit eg/ ad Ord þyns Mun̄s eru san̄arleg.

Þessu ma trua huør ed vill/ eg true þui ecke/ Helldur hefur hn̄s Fødurs Nafn vered Ami thai/ a Latinu Verax/ a Norrænu San̄ordur/ ꝛ hn̄ hefur vered af þm̄ stad sē nefnest Gath Nepher/ j Landenu Sabulons ættar/ Jos. 19. Þui so stendur skrifad j an̄are Bok Kōgan̄a 14. Cap. Jeroboam næde aptur Landamerkiū Jsraels/ fra Hemath/ allt til Siafarins a Sliettlendenu/ epter Ordū DROTTins Guds Jsraels/ sem hn̄ hafde talad ꝼ sin̄ Þiena ra Jonam son Amithai/ Propheta af GathNepher. So ꝛ var su Eckia j Zarepta Heiden̄/ sē ꝛ Christr seiger. Luc. 4. Cap. En̄ Jonas medkien̄er hier j 1. Cap. ad hn̄ sie Ebreskur.

So høfum vier nu hier/ Ad þsse Jonas hefur vered j Jeroboams Kongs tyd/ Sonar sonar Jehu/ J þn̄ tyma þa Vsia var Kōgr j Juda/ a huørium tyma j þui sama Jsraels Kōgsryke vered hafa Prophetarner/ Ho seas/ Amos/ Joel/ j ødrum Støđū ꝛ Landsalfū/ Huar wt af vel ma merkia/ huad merkelegr ꝛ dyrdlegr Man̄ þesse Jonas hefur vered j Jsraels Kongs ryke/ Og Gud hefur fyrer hn̄ giørt myk'a hlute/ sem er/ ad ꝼ hans predikun/ hefur Jeroboam Kongur farsæll vered/ so hn̄ van̄ aptur allt þ sem Hasael Syrlands Kongur haf de teked j fra Jsraels Kongs Ryke.

MEn þetta geingur þo yfer allt(þ hn̄ medal syns Folks giørde) ad hn̄ forde so megtugt Kongs Ryke j Assyria ad straffa/ ꝛ predikar ꝼ Heidingiū/ so Kuartarsamlega/ ꝛ kiemur þui af stad/ sem hn̄ m̄ mø rgum Amin̄ingum ꝛ predikunū ecke hefde gietad hia sialfs syns Folke. So sem villde Gud hier med vysa til þeirrar Malsgreinar Esaiæ / þr sem þ hafa ecke heyrt / þeir munu heyra þad. Til eins Ep terdæmis ad aller þeir sem Orded hafa ryfuglega/ þeir forsma þad diarflega / Og þeir sem þad kun̄a ecke ad þaa/ Þeir medtaka þad giarnan̄/ So sem Christus sialfr seiger/ Matt. 21/43. Guds Ryke skal takast fra ydur/ og giefed verda Heidingium/ sm̄ skulu færa Avøgst þar af.

Esai. 63

Propheten Jonas

I

ORD DROTTIns ſkiede til Jonas Amithai ſonar/⁊ ſagde. 2 Statt vpp ⁊ gack j þañ ſtoora Stad Niniue/⁊ Predika þu j honum/þuiad þeirra Illſka er vpp komeñ fyrer mig. 3 Eñ Jonas ſtod vpp ⁊ flyde fyrer DROTTne/⁊ villde yfer vm Sioeñ/⁊ hann kom ofan til Japho. Og þa hñ fann eitt Skip/huort ed yfer Sioeñ fara villde/gaf hañ Flutnings Pening / ⁊ ſtie þar vppa / ad hañ fære med þeim yfer vm Sioeñ/fra DROTTne.

Japho.

4 ÞA liet DROTTiñ koma eirn mikeñ Storm yfer Sioeñ / ⁊ þar vard ofur Vedur miked a Sionum/ ſo Menn meintu ad Skiped munde j ſundur brotna. 5 Og Skipmeñerner voru hrædder/⁊ kolludu huør a ſiñ Gud/⁊ koſtudu Farmenum af Skipenu j Sioeñ/ ſo ad þad ſkyllde liettaſt. Eñ Jonas var geingeñ ofañ j Skiped/lꝏ og ſuaf. 6 Þa gieck Skipherrañ til hans/⁊ ſagde/Þui ſefur þu? Stattu vpp/ kalla þu a þiñ Gud / ef verda mætte ad Gud villde hyga til vor/ſo vier ecke forgaungum.

7 Og huør ſagde til añars/Komed/vier vilium hlutaſt vm/ſo vier mættū vita huørs ſkulld ad þetta er/ad oſſ geingur ſo jlla/⁊ ſem þeir hlutuduſt vm/þa fiell Hlutfalled yfer Jonam. 8 Þa ſogdu þr til hans/Seig þu oſſ/Huad kiemur til þeſſ ad oſſ geingur ſo Illa? Huort er þitt Erende? Og huadañ komſt þu? Af húiu Lande ertu? Og fra húiu Folke ert þu? 9 Hñ ſagde til þra/eg er eirn Ebreſkr Madr/ ⁊ eg ottaſt DROttiñ Gud af Himnū/huør ed giørde Sio ⁊ Þurrlende. 10 Þa ottuduſt Meñerner miog/⁊ ſøgdu til hñs/Þui hefr þu ſodd añ giørt? Þui þeir viſſu ad hañ flæde fra DROTTne/af þui hñ hafde ſagt þm þad.

11 Þa ſogdu þeir til hans/Huad ſkulum vier þa giøra vid þig/ ſo ad Sioreñ mætte ſtillaſt fra oſſ? Þuiad Stoorſioreñ var ofurlegur. 12 Hañ ſagde til þeirra/Taked mig ⁊ kaſted mier wt j Sioeñ/ ſo mun Hafed ſefaſt / þui eg veit ad ſlijkt ſtoort Ovedur kiemur fyrer mijnar ſaker yfer ydr. 13 Og Meñerner [a] neyttu Orku/ſo ad þeir kiæmuſt aptr til Lands/Eñ þ gætu þr ecke/ Þuiad Sioreñ Olgadeſt j mote þeim. 14 Þa kolludu þeir til DROTTins/ ⁊ ſøgdu/O DROTTiñ/ Lꝏt oſſ ei fordiarfaſt fyrer þeſſa Mans Sꝏl / ⁊ reikna þu oſſ ecke til ſaklauſt Blood/Þuiad þu DROTTiñ giører ſo ſem þier lijſt.

a Hebra. reru.

15 Og þeir toku Jonam/⁊ koſtudu hm̄ j Sioeñ/þa ſtood Sioreñ kyrr af ſiñe Olgu. 16 Og Meñerner oottuduſt DROTTiñ hardla miog/⁊ færdu DROTTne Forner/⁊ Aheit. 17 Eñ DROTTiñ ſet te til eirn ſtorañ Fiſk ad ſuelgia Jonam/Og Jonas var j Fiſkſins Kuide/þria Daga ⁊ þriar Nætur.

Cap. II
Matth. 12/40.

II.

Bæn ⁊ Þack argiørd Jonæ.
Pſalm. 3/5.
⁊ 118/1.

OG Jonas bad til DROTTins Guds ſijns j Kuide Fiſkſins. 2 Og ſagde.

EG kallade til DROTTins j miñe Neyd/⁊ hañ ſuarade mier/Eg hroopade wr Kuide Heluijtes/⁊ þu heyrder mijna Rauſt.

3 Þu varpader mier j Diwped midt j Sionū/ſo ad Vøtneñ vmkryngdu mig/ Allar þijnar Bæarur ⁊ Bylgiur geingu yfer mig.

4 So eg þeinkte ad eg være j burt kaſtadur fra þijnum Augum/ eg munde ecke [a] framar meir ſiꝏ þitt Heilaga Muſtere.

a (Framar meir) J Ebreſkuñe ſtendur þad j Spurningu/Mun eg eiga ad ſia Muſtered/þ a ad ſnuaſt negatiue/þu ſkallt ecke hirda hier vm þa Ebraiſtas/Grañatiſtas. Huørier j Skriftareñ[r] ſkilningi eru Rabiniſtar/þ er ſkynſemdarlaus Skiepna/þeir hafa øngua greineſeme a Spamaña Pøntū/ſem þeir hafa haft vm ſo hæuiktug epne / þar fyrer kuña þeir ecke ad ſkilia þeirra Ord.

5 Vatned vmkringde mig/allt til mijns Lijfs/Diwped gaf sig kringū mig/þanged hulde mitt Høfud.
6 Eg søck nidur vnder til Grunduallar Fiallaña / Jørden hafde jñelokad mig æfenlega/ Eñ þu DROTTiñ miñ Gud/fœrder mitt Lijf fra Gløtuneñe.
7 Þa mijn Sæla [b] vruinladest medur mier/þa miñtest eg a DROTTiñ / Og mijn Bæn kom til þijn j þitt Heilagt Mustere.
8 Þeir sem [c] hallda sier vid þ sem einskis vert er/þeir forlata þeirra Nad.
9 Eñ eg vil med Þacklæte Offra/mitt Heit vil eg DROTTne bitala/þ hañ mier hialp ad hefur.
10 Og DROTTiñ sagde til Fiskins/z hñ spio Jona vppa Landed.

Psalm. 69/11.
b Ebra. bodnade j mier.
c (a Norrænu) Verkheilager z Hræsnarar yfer gefa siñ Gud og Christum/ vegna sinar einskis verd var Guds Þionustugiørdar.

III

OG Ord DROTTins skiede j añad siñ til Jonam/ z sagde. 2 Stattu vpp/z gack j þañ stora Stad Niniue/z predika þ þm þa Prediku sm eg seige þier. 3 Þa reis Jonas vpp/z gieck j burt til Niniue/so s DROTTiñ hafde sagt/ Eñ Niniue vr eiñ Guds Stadr/þriggia Dagferda stor. 4 Og sem Jonas tok til ad ganga j Stadeñ/z var komeñ eina Dagsreisu/Predikade hñ z sagde/ Eñ nu eru Fiorutijgedagar/ þa mun Niniue forganga. 5 Þa trwde Folked j Niniue a Gud/z lietu predika ad Meñ skylldu fasta/z þr klæddust Seckium/bæde storer z smær. 6 Og s þta kom þ Kongeñ j Niniue/stod hñ vpp af sijnu tignar Sæte/z afskrydde sig sijnum Purpura/ z sueipade sig einum Seck / og settest j Ösku. 7 Og liet Vthroopa/ z seigia j Niniue epter skipū Kongsins/z hñs Magtar maña/so þar skulu huorke Meñ nie Dyr/ei Naut nie Sauder/nockud smacka/z eingeñ sk þm nockud ætt gefa /ecke helldr lata þau drecka Vatn. 8 Og bæde Meñ z Dyr skulu sueipa sig Seckiū/ z hroopa til Guds mk aflega/Og hv skal snua sier fra sijnū vonda Veige/z fra Illsku siña Handa. 9 Huor veit ? Gud mætte vmsnwa sier/angra þ/z snua sier fra siñe grimre Reide/so vier fordiorfunst ecke. 10 Og s Gud sa þeirra Verk/ad þr sneru sier fra sijnū Vonda Veige/ Angrade hñ þ Vonda/sem hañ hafde sagt/ad hñ villde giora þeim/og giørde þ ecke.

Matth. 12/41.
Luc. 11/32.
Eitt Idrunar Epterdæme.
Joel 2/14.
Jerem. 18/11.

IIII

ÞAd mislijkade Jona ofurmiøg/z hñ vard reidr. 2 Og bad til DROTTins og sagde/O Herra/ þta er þ/ sem eg sagde/þa eg var eñ j mijnu Lande/ huar þ eg villde z so hafa komest vndañ/ad flya a Sioeñ/ Þuiad eg veit ad þu ert Nadugr/Myskunsamr/Þolenmodr/ z af mikellre Giæsku/og lætur þig angra þ vóda. 3 So tak nu DROTTiñ mijna Ønd fra mier/Þui eg vil helldr deya eñ lifa. 4 Eñ DROTTiñ sagde/Hyggr þu ad þu reidest mz riettu?
5 OG Jonas gieck wt af Stadnum / og sette sig til Austurs / hia Stadnum/z giørde sier þar eitt Hreyse/þar settest hañ nidur vnder Skuggañ/þangad til hañ sæe huad yfer Stadeñ mūde koma. 6 Og DROTTiñ Gud liet vpp vaxa eitt Graskar/þ vox yfr Jonam/so þ gaf skugga yfer hñs Høfud/z frijade hñ fra þui s hm vr mein ad/Og Jonas gladdest miøg af þui Graskare. 7 Eñ DROTTiñ til sette eirn Orm vm Morguneñ / þa Morgūrodeñ kom vpp/ sa stack Graskared so þ vpp þornade. 8 Og s Soleñ vr vpp komeñ/ sende Gud eitt þurt [a] Austanvedur / z Solargeisleñ skein a Høfud Jonas / so hañ vard mattlaus. Þa ooskade hañ siñe Sælu Dauda/z sagde/eg vil helldr Deya eñ Lifa.
9 Þa sagde Gud til Jonam / Huxar þu ad þu reidest med riettu vegna þessa Graskars? Og hñ sagde/Eg reidest med riettu allt til Dauda. 10 Og DROTTiñ sagde/þu kieñ er j Brioste vm Graskared/fyrer huoriu þu eckert Eruide hafder/z ecke helldr lietstu þ vaxa/huort a eirnre Nottu vox/ z a eirnre Nott þfoorst. 11 Og skyllde eg ecke siæ aumur a Niniue/ so stoorum Stad/j huoriuм ad eru meir eñ Hundrad z tuttugu Þusunder Maña/ huorier ønguañ greinarmun vita / huad hid Hægra eda Vinstra er/ og þar med Fiolde Dyra.

Psalm. 103/17. z 145/8.
Joel 2/13.
a Ebr.) sterkt/þiotande/dyniande.

Ender Spamañsins Jonas.

Formale yßer Prophetañ Micheam.

SPæmadureñ Micheas hefur vered samtijdes Esaia/ Hañ hefur þau sømu Ord s̄ standa j 2. Cap. Huar af vel ma merkia/ huorneñ ad Prophetarn° þeir sem samtijda haßa lißad/ þr hafa med eins Orduñ Predikad wt af Christo/ so sem hefdu þr huor añañ Ræda spurt þar vm.

Hañ er eirn aß þeim hellstu Spæmoñum/ sem hardlega straffar Folked/ vegna siñar Afgudadyrkunar/ z vottar wt af Christo jaßnlega/ z hñs Rijke/ sem koma skyllde. Og fram yfer alla adra/ er hñ j þui eirn sierlegur Prophete/ ad hñ nefner z wijsar so vijst ad þeim Stad Bethlehem / þar Christur skyllde fædast. Huar aß hñ heßur storañ Prijs j þui gamla Testamentenu/ so sem Matheus wtuijsar j 2. Cap.

Micheas nefner Staðeñ þar sm̄ Christur skyllde fædast.

Snøgt ad seigia/ Hñ straffar/ hñ spæer/ hñ Predikar. Eñ þta er hñs endeleg Meining Þo aller Hluter til Gruñs gange/ bæde Jsrael z Juda / þa skal samt Christus koma/ sa ed alla Hlute skal lagfæra. Eins so sem vier nu a þessum Døgum hliotum ad straffa/ Auijta/ Hugga z predika/ z c. Og þar oßana ad seigia/ þo þ kome allt til einskis/ þa mun þo Christus koma a þañ sijdasta Dag/ z oss leysa fra allre Olucku.

I Fyrsta Cap. er hñ vandskileñ z þungur/ Þad giører su Hebreska Gramatica/ hñ hefur so margar allusiones/ s̄ er Zaenan þ Schaenan/ z Achsib/ z Maresa / z c. Nu ør Ord hañ talar j verre Meining/ z vmsnyr þeim/ So s̄ eg segde/ Roma/ þu skallt vera rwm/ edur miøg wtrymd. z c. Vittemberg/ þu skallt vera eitt vijdt Biarg/ Þetta munu Gramatici vel siña/ z formerkia vora Kostgiæfne.

Propheteñ Micheas.

I

PEtta er þ Ord DROTTins/ sem skiede til Micheas af Maresa/ a Døgum Jotham/ Achas Ezechias Juda Konga/ huad hañ sæ yfer Samaria z Jerusalem. 2 HEyred allt Folk/ gieß gaum ad þu Land/ z allt þ s̄ þar jñe er/ Þuiad DROTTiñ Gud a hefr talad vid ydur/ Jæ/ DROTTiñ af sijnu Heiløgu Mustere. 3 Þuiad simed/ DROTTiñ mun wt fara af sijnu Takmarke / z fara ofan z ganga vppa Hædernar j Landenu. 4 So ad Fiolleñ skulu bradna vnder hm̄/ z Dalerner j sundur klofna/ Lijka sem Vax bradnar fyrer Ellde/ so sem Vatn þ sem fellur ofan a moote. 5 Þetta allt saman þ Jacobs Yfertrodslu skulld / og søkum b Synda Hwssens Jsraels.

Deute. 32/ i: Esaiæ. i / 2.
a Ebra. Mun vera a medal ydar til eins Vitnis

Eñ huør er Yfertrodsla Jacobs ? Er þ ecke Samaria? Og huoriar eru Juda Hæder? Er þ ecke Jerusalem? 6 Og eg vil giøra Samaria ad eirnre Griothrwgu j Mørkeñe/ sm̄ Meñ hlada vpp j kringum Vijngardana/ z eg vil draga heñar Steina j Daleñ/ z nidurbriota j gruñ. 7 Aller heñar Afguder skulu j sundur briotast/ z oll heñar Hoorulaun skulu breñast med Ellde/ z eg vil j Eyde leggia øll hennar Bilæte/ Þuiad þau eru samansøfnud af Hoorulaunum/ z þau skulu aptur verda ad Hoorulaunum.

b (Synda) þ er Afgudadyrkunar/ huør ad z so er ein Hooran/ huørrar Laun z Auiñingr er Renta z Gots soddan stißtanar/ huør ad eru Hoorulaun/ z verda ad Hoorulaunū aptur/ þui þau falla þm̄ Ogudlegu til hlutskiptis.

8 ÞAr yfer hlyt eg ad kueina z Veina/ Eg ma ganga ræntur z Nakeñ/ eg mæ klaga s̄ Drekar/ z Yla s̄ Strwtsfuglar. 9 Þui þar eru eingeñ Ræd til þrar Plægu s̄ kom Heñ er allt ad Juda. Og sk taka allt til mijns Folks/ til Portdyrañá j Jerusalem. 10 Kuñgiøred þ þo ecke j Gath/ Lated ecke heyra yduarn Græt/ Helldr fared j ydar Sorgarherberge/ z sitied j Oskú. 11 Þu hiñ fagre d Stadr hlytr j burt mz allre Skømm / Hun sem byr j Zaenan skal ecke wt fara/ søkū Sorgr þra næstu Hwsaña/ Hañ mun taka þ fra ydur þegar hann

c Ebraice. vellttu þier stalþum j Dupte j Haphrah Hwse.
d Ebraice. Þu sem byr j Saphir z ert blygdunarlega nakeñ/ þar þangad/ sa sem byr j Zaenan geingur ecke wt til ad græta yßer Beth-Haezel / Ouinureñ mun ßa Laun fyrer sitt langt vmsæt ur.

ar hn̄ legr^r sig þar. 12 Sa c sorgfulle Stadr gietr ecke huggad sig/þui Oluckan̄ skal kōa fra DROttne/z so jn̄ til Portan̄a j Jerusalem. 13 Þu Lachis Stadr/spen̄ þu þ Hlauparana/ z far þan̄/ þui þu ert Zions Dottur vpphaþ til Synda/z Israels yþerkrodslr eru fundnar j þier. 14 Þu mūt Fāgara hliota giefa/so vel s Gath. Stadurenn Achsib sk bregdast Israelis Kongū. 15 Eg vil fœra þan̄ rietta Erfingia til þijn Maresa/z Israels Vegsemd skal koma allt til Adullā. 16 Lat af þier raka Hæred/z gacktu skollott/yfer þijnū krœselegu Bornū/ Gior þu þig med ollu skollotta sem ein Orn/þui þeir eru þærder þangader þra þier.

c Ebra. Han̄ sm̄ bio j Maroth var stwrande aþ þui hinu Gooda sem hun miste.

II

HO Ei þeim sem stunda til ad giora skada/ z vmgangast med jlla Hrecke j þra Legurwmū/so þeir fullgiore þad snem̄a þeg^r liost ódr/þui þr hafa Magt ena. 2 Þeir slijta Akrana til sijn/z taka þau Hws sem þa gyrner a /so giora þr ofrijke a huørs Mans Hwse/z a huørs Mans Arfe. 3 Þar þ seiger DROTTEN so/Sia/ þu/Eg hugsa þssare Kynslood jllt/vndan huør iu þier skulud ecke leida ydar Hælsa / z þier skulud ecke ganga so leingur Drambsamlega fram̄/þui þ skal verda ein vond tijd.

4 A þeim tijma munu Men̄ giora eirn Mælshætt vm ydur/z klaga/Þad er wtgiort(mūu Men̄ seigia) vier erū eydelagder/Landed mijns Folks fær eirn an̄arlegan̄ Herra/ Nær skal hn̄ Skipta oss þeim Okrum aptur/sem hn̄ heþur teked þra oss? 5 Ja vel/þier skulud ønguū hlut epter hallda j Samkundu DROTTins.

6 HEir seigia/Men̄ skulu ecke a driwpa/ þt soddan̄ dropar koma ecke a oss / Ecke mun um vier so ad skøm̄ verda. 7 Jacobs Hws huggar sig so/Meinar þu ad Ande DROTTins sie stuttur orden̄? Skyllde hn̄ vilia soddan̄ giora? Þad er satt/Mijn rœda er Godū vinsamleg. 8 En̄ mitt Folk hefr vppreist sig sem eirn Ovin/þui þr ræna bæde Kirtlū z Kapū fra þeim/s vgglaust ganga fram̄/lijka sem þeir ed koma wr Strijde. 9 Þier wt reked mijns Folks Kuin̄ur / þra þra Kiærum Hwsum / z taked alltijd mijna b Pryde fra þra Bornum. 10 Þar þ bwed ydur/þier hlioted j burt hied an̄. Þier skulud ecke vera hier/fyrer þra c Ohreinleika hliota þeir hardlega ad verda þoreydder.

11 Ef eg være eirn Villu Ande/z eirn Lyga Predikare/z predikade huørsu þr skylldu drecka z suelgia/þ være eirn Predikare fyrer þetta Folk.

12 EN̄ eg vil þi^r Jacob olldungis til sāans saþna/z til sāans fœra þ epl^r er j Israel. Eg vil leida þa til samans s eina Hiørd/ z lata þa j eirn d fastan̄ Stall/z lijka s eina Hiord j eitt Saudahws/so þ^r sk óda Hydr af Man̄mergden̄e. 13 Ein̄ sa sk vndan þm̄ vpp fara/s j giegnū bryst/ þr skulu briotast fram̄/z fara j giegnū Porten̄/vt z jn̄/z þra Kongr skal ganga þ þm̄/ z DROTten̄ þyrstr vndan̄.

a (Driwpa) þad er/Predika.
b (Pryde) huad eg heþe þeim gieþed/þad taked þier fra þeim.
c (Ohreinleika) Aþgudadyrkunar
d Fastan̄ Stall.

Hann talar vm Ryked Christi/sem er vor Rappe/sa er j giegnum heþur brotest z Veigen̄ giørt þ oss j giegnum Dauđan̄/Synd/Dioþul z allaOluckn/alleinasta strax epter hønum/ z ct. Ebra. Eg vil setta þa huørn hia ødrum/so sm̄ Borra Saude.

III

OG eg sagde/Heyred þo þier Høfuden̄ j Jacobs Hwse/z þier Høfdingi^r j Hwse Israels/Þier skylldud vera med riettu þr sem Rietten̄ vissu. 2 En̄ þier hated þ Goda/og elsked þad Vonda/Þier flæed Hwdena aþ þeim/z Kioted af þra Beinū. 3 Og eted Kiot mijns Folks/ Og þa þier haþed dreiged Hwdena af þm̄/þa sūdr brioted þi^r z so þra Bein/z sūdur hoggued þau/s j eirn Pott/ z lijka sem Kiot j eirn Kietel. 4 Þar þ/ nær þier kalled til DROTTins/þa skal hn̄ ecke bænheyra ydur/Helldur skal hn̄ byrgia sitt Andlit þ ydur/a þeim sama tijma/so sem þier hafed forþient med ydar vondre breytne.

5 SO seiger DROTTin̄ a mote þm̄ Prophetunū/s villa mitt Folk/Þeir predika/ad þ skule ganga vel/nær Men̄ giefa þm̄ nog ad eta/En̄ sie þm̄ eckert j Mun̄en̄ giefed/ þa predika þeir/Hier skal koma eitt Strijd. 6 Þar þ skal ydar a Sion verda ad Nott/z ydar Spadomur ad Myrkre. Solen̄ skal ganga vnder yþer þm̄ Prophetum/z Dagur en̄ skal Myrkuast yfer þeim. 7 Og Siaendurner skulu ad skom̄/z Spamen̄erner skulu ad spotte verda/z aller skulu þeir byrgia sijna Mun̄a/ þt þar mun eckert Guds Ord vera.

Jerem. 23/12.

a (Sion) ydar predikun z Lærdomur.

8 EN eg er fullr af Krapte z Anda DROTTins/fullur Riettar z Styrks/So eg þore ad seigia Jacob til sijn̄a Misgiorda/z Israel til sijn̄a Synda.

9 So heyr

Ezech. 22/27. Zoph. 3/3. Jerem. 26/18. b Ebra. Til Hæda / Skoogenū.

9 So heyred nu þetta þier Hofuden̄ j Hwse Jacobs/ z þier Hofdingiar j Hwse Israels/ þier s̄ forsmaad Rietten̄/ z vmsnued ollu þui s̄m riett er. 10 Þier s̄ vppbyggid Zion m̄z Blode/ z Jerusalem m̄z Ranglæte. 11 Hen̄ar Hofud dæma f̄ Gafur/ Hen̄ar Prestar kienna f̄ Laun/ z hen̄ar Prophetar spaa fyrer Peninga/ Þeir forlaata sig a DROTTin̄/ z seigia/ Er ecke DRotten̄ m̄z oss? Þar kan̄ eingen̄ Olucka ad koma yfer oss. 12 Þar f̄ skal Zion verda plægd s̄ eitn Akur/ ydar vegna/ z Jerusalem skal verda ad Steinhrwgu/ z Fialled Musteresins ad eirnre b Eyde hæd

IIII

Spaadomur vt af Rykenu Christi. Esaie. 2/2. Jerem. 31/33. Zachar. 8/3. a (Dæma) Guds Ord skal wtganga vm allann Heimen̄.

ENN a þeim sijdustu Dogū/ mū þ Fialled/ a huoriu ed Hws DROTTins stendur/ vissulega hærra vera/ en̄ oll Fioll/ z vpphefiast yfer allar Hæder. Og Folked skal hlaupa þar til. 2 Og marger Heidingiar skulu fara z seigia/ Komed/ Latum oss ganga vpp til Fialls DROTtins/ z til Hwssens Guds Jacobs/ so hn̄ lære oss sijna Vegu/ z vier skulum ganga a hans Gotum/ Þui Logmaaled mun wtganga af Zion/ z Ord DROTTins af Jerusalem.
3 Han̄ skal a dæma a medal mikels Folks/ z straffa marga Heidingia j fiarlægū Londū/ Þeir skulu giora sijn Suerd ad Ploogiarnum/ z þeirra Spiot til Sigda/ Og þar skal eckert Folk reysa Suerd a mote odru/ z þeir skulu ecke þadan j fra læra ad strijda. 4 Huor skal bwa vnder sijnu Vijntrie z Fijkiutrie/ aan Otta/ Þuiad DROTTins Zebaoths Mun̄ur hefur sagt þad. 5 Þuiad huort Folk skal ganga j sijns Guds Nafne/ En̄ vier skulum ganga j vors DROTTins Guds Nafne/ ætijd z æfenlega.

Esa. 54/3. Zophon. 3/19. b (Gyllene roos) þitt Kongsrijke/ þo þad gange vesklega til/ þa sa/ me skal z hlyte þ fram ad koma/ þo fyrer hallt þi er þar vid/ z vert þolermodur/ Christi Kyrkia verdr ad þædast af Krossenum. c (Roma) alij sic/ usque ad te veniet. d (Presk) þu skallt þreskia Babylon/ z allt j ollum Heimenum/ huorsu sem þu hlytur nu ad lyda þ ad bæde Babylon og Room eyder þijnum Domendum z þijnu Rijke.

6 A þeim sama tijma seiger DROTTin̄/ vil eg saman safna Holltū/ z þeim Vtreknu til saans koma/ z þm̄ s̄ eg hefe plagad. 7 Og eg vil giora þa Holltu/ ad þeir hafe Erfingia/ z þa Vtskwfudu ad myklu Folke/ z DROTTin̄ skal vera Kongr yfer þm̄ a Fiallenu Zion/ hiedan j fra z ad Eilijfu.

8 OG þu Turnen̄ Eder/ ein Festing Zions Dottur/ Þijn b Gyllene Roosa skal c koma/ Su fyrre Yferbodanen̄/ s̄ er Kongsrijke Dotturen̄ar Jerusalem. 9 Huar f̄ helldr þu þier nu þa til an̄ara Vina? Er ecke Kongurenn hia þier? Og eru aller þijner Raadgiafar j burt? So ad þar er komen̄ soddan̄ Hrelling yfer þig/ s̄ yfer eina s̄ er j Barns Neyd.
10 O mijn Hiartanlega/ lijd þu soddan hrelling/ z styn þu Dotter Zion/ lijka sem su hin Jodsiuka/ Þui þu maatt ad sofn̄ wt af Stadnū/ z bwa a Morken̄e/ z koma til Babylon/ En̄ þu skallt frelsast þan aptur/ DROTTin̄ mū þar frelsa þig fra þijnū Ovinum.
11 Þui marger Heidingiar munu flyckiast j mote þier/ z seigia/ Hun er forbodud/ vier vilium sia vora Lyst a Zion. 12 En̄ þr vita ecke DROTTins Hugrū/ z merkia ecke hans Raada giord/ ad hn̄ hefr safnad þm̄ til samans/ lijka s̄ odru Byndene j Kornhlodu. 13 Þar f̄ þa rijs þu vpp og d presk/ þu Zions Dotter/ þui eg vil giora þi Jarnhorn/ z Koparklaufer/ z þu skallt j sundur slaa margt Folk/ So vil eg heita ad giefa DROTTne fra Gotz/ z fra Eigner/ þm̄ s̄m Drottnar yfer ollū Heime. 14 En̄ þu Stryds kuin̄a/ Herklædstu/ þui Men̄ munu vmkryngia oss/ z slaa Israels Domendur a Kin̄bcinen̄ med Kieppum.

V

Matth. 2/6. Johan. 7/42. a (millū) læt um plaga huor plaga vill/ þar til sa kiemur med Evangelium/ han̄ mun hafa Sigur en̄.

OG þu Bethlehem Ephrata/ þu s̄ ert lijtel a medal Þusunda j Juda/ wt af þier skal mier koma sa s̄ vera skal Herra j Israel/ huors wtgangr ad vered hefur fra vpphafe/ z þegar fra Eilijfd. 2 En̄ þss a a millū lætr hn̄ plaga þa/ Allt til þrar tijdar/ ad su sem fæda skal/ hefur fædt. So munu þa hn̄s epter blijfande Brædur aptur koma til Israels Barna. 3 En̄ han̄ mū vpp standa z foodra j Krapte DROTtins/ z j Sigre sijns Guds Nafns. Og þr skulu bwa/ Þui hn̄ skal blijfa Veglegur a þeirre somu tijd/ so vijdt sem Verollden̄ er.

Christi Rijke. b (Sio) Þeir af Persen z Meden/ skulu a mzan vnder þryckia þa Assyriansku/ þangad til Christus kiemur/ huor ed olldunges med ollu mun oss frya.

4 FAr til munū vier z hafa Frid fyrer Assur/ s̄ er nu jn̄fallen̄ j vort Land/ z hefur vndr troded vor Hws. Þuiad b sio Hirdarar z aatta Hofdingiar/ skulu vppueckiast a mote hm̄. 5 huorier fordiarfa skulu Landed Assur med Suerde/ z Nimrods Land med þra berum Vopnum/ so munum vier frelsast fra Assur/ sem er jn̄fallen̄ j vort Land/ z hefur nidur troded vor Landamerke.

6 Og þ sem epter er af Jacob/ſkal verda a medal margs Folks / lijka ſ ein Dogg af DR OTTne/z lijka ſem Dropar a Graſe/ þad ſem epter onguum bydur/ eige helldur vonar a Meñena. 7 Ja/þeir ſem epter eru ordner af Jacob/ſkulu vera a mzal Heidingia hia morgu Folke/ lijka ſem eitt Leon a millum Dyra j Skoge/ lijka ſem eitt vngt Leon a millum eirnrar Saudahiardar/huoriu eingeñ getur c hamlad/nær þad geingur þar j giegnum/nidur tredz og j ſundur rijfur. 8 Þuiad þijn Hond ſkal viña Sigureñ a ollum þijnum mootſtodu Moñum/ſo ad aller þijner Oviner ſkulu afmæder verda.

9 AD þeim ſama tijma/ſeiger DROTTiñ/vil eg þijna Heſta burt fra þier taka/ z þijna Vagna fordiarfa. 10 Og vppræta allar þijnar Borger j Landenu/z nidz briota alla þijna faſta Stade. 11 Og eg vil vppræta alla Toframeñ hia þier/ſo eingeñ Teikna wtþydare ſkal vera hia þier. 12 Eg vil vpp ryckia þijnu Bijlætu/z þijnum Afgudum fra þier /ſo þu ſkallt ei þan j fra tilbidia þiña Handa Giorninga. 13 Og eg vil nidz briota þijna Lunda/ z afmæ þijna Stade. 14 Og eg vil hefnaſt med Grimd z Reide a ollū Heidingiū/ſ ecke vilia hlyda.

VI

HEyred þo huad DROTTiñ ſeiger. Stattu vpp z ſtraffa Fiolleñ/ z lat Hædernar heyra þijna Rauſt. 2 Heyre þier Fioll/huorneñ DROTTiñ vill ſtraffa/ z þier ſterku Jardareñar Grundueller/ Þuiad DROTTiñ vill auijta ſitt Folk//z hañ vill ſtraffa Iſrael.

3 Mitt Foolk / huad hefe eg giort þier / og huar med hefe eg angrad þig? ſeig mier þ. 4 Eg færde þig þo af Egyptalande/z frelſade þig af þui Þrældoms Hwſe/z ſende Moſen/ Aaron z Mariam vndañ þier. 5 Mitt folk/þeink þu þar vppa/huad Balach Kongureñ af Moab hafde j ſiñe / z huoriu Balaam Beors ſon ſuarade honum/ fra Sittim z allt til Gilgal/a þeſſu ſkylldu d þier merkia/huorſu DROTTiñ hefur giort ydur allt gott.

Jerem. 2/4: Exod. 14/22.

Num. 22/23. z 24/25.

6 HUar med ſkal eg nu a blijdka DROTTiñ? Med Hniekropningu þ þm hæſta Gude? Eda ſkal eg blijdka hañ mz Breñefoornū z Veturgomlū Kalfū? 7 Ætlar þu ad DROTTiñ hafe þocknan a morgum Þuſundū Hrwta/eda Vidſmiore/þo þar være otelianlegar Aar fullar af? Eda ſkal eg giefa miñ Frumgieteñ Son/þ mijna Misgiorninga/Eda Avogſt mijns Lijfs fyrer Synder miñar Saalar? 8 Þu Mañeſkia/þ er þier ſagt/huad gott er/z huad DROTTiñ heimter ad þier/ ſem er ad b hallda Guds Ord/z fremia Kiærleika/z vera lijtelaatur fyrer þijnum Gude.

a (Blijdka) Gud lætur ecke ſig blydka z ſætta med of fre z giorningum eñ þo ad nockur villde offra ſijnū ſyne / Helldur ef ad Meñ oottaſt hann/z trua honum/ z ct.

b (Hallda) in Ebr. Facere judicium / ad hallda Guds Ord er ad trua/elſka z lyda.

9 ROdd DROTTins ſkal hroopa yfer Stadeñ/Eñ huor ſ oottaſt þitt Nafn/hm ſkal ganga vel. Heyre þier Kynkuijſler huad þar predikaſt. 10 Eñ lijka ſ mdz blijfz Oriettferdugt Gotz j Hwſū Ogudhræddra/z ſa haturlege litle Epha. 11 Eda ſkyllde eg ſaþyckia ʀa rongu Metaſkæl/edz falſka Vigt j Seckiunū? 12 Mz huoriu þr Rijkismeñ giora mikeñ Oriett/z þra Iñbyggiarar fara mz Lygar/z hafa Falſkar Tūgz j ſijnū Hælſum. 13 Þar þ vil eg nu taka til ad plaga þig/z eydeleggia þig þ þiña Synda ſkulld. 14 Þu ſkallt ecke hafa nog ad eta/z þu ſkallt vanmegnaſt. Og til þeſſ ſ þu nær/þ ſkal þo ecke koma þadañ/z huad ſ þadan kiemz/þ vil eg þo afhenda Suerdenu. 15 Þu ſkallt ſa/z ei vpp ſkiera/Þu ſkallt fergia Oleñ/ z ei ſmyria þig med þui/þu ſkallt ſpreingia Vijnbereñ/z ei drecka Vijned. 16 Þuiad meñ hallda c Sid Amri/z oll verk Achabs Hwſſ/z fylgia þra rædū. Þui vil eg eydeleggia þig/z heñar Iñbyggiara/ſo Meñ ſkulu blyſtra epter þm/ z þier ſkulud bera Brixle mijns Folks.

Amos. 8/5. Leuit. 26/26. Deut. 28/38. Hagg. 1/6.

c (Sid) Þad þad er Guds Þionuſtugiord.

VII

AUi/Mier geingur lijka ſm þm Mañe ſ ſeirne leit Beriaña hefz j Vijngarde/þar Mañ fiñz ongua Vijnþrwgu ad eta/z villde þo giarnañ hafa fūded þañ beſta Avogſt. 2 Þad Riettlaata Folked er j burt j þeſſu Lande/z þr Riettuijſu eru ecke meir a medal Folkſins/Þeir vmſitia aller Blod/huor rekur epter odrum/ſo hañ meige fordiarfa hañ. 3 Og meina ſig ad giora vel þar wtj/nær þr giora jlla. Huad Hofdingieñ vill/þ ſeiger Domareñ/ ſo ad hñ giore hm eina þienuſtu aptur. Þeir ſem Magtena hafa/ræda epter ſijnum eigeñ Vilia ſkada ad giora/z ſnua þui ſo ſem þr vilia.

Eſaie. 17/10/11.

4 Sa all

4 Sa allra beste a medal þeirra er lijka sem Þyrner / z sa Ærlegaste er lijka sem þystell. Enn nær Dagur þinna Predikara mun koma/a huørium þijn skal vitiad verda/þa skulu þeir ecke vita/huad þeir skulu til giøra. 5 Eingenn true sijnum Naunga/ eingenn treyste a Nøþdingiana. Vakta þu Dyr þijns Muns/ þ þre s sefur j þijnu Fange. 6 Þui Sonurenn foracktar Fødurenn / Dotturenn setur sig j mote Mødurenne / Sonarkonann a moote Modur sijns Mans/ Og Mannsins Oviner er hans eiged Heimafolk.

Matth. 10/21. 10/35.

7 EN eg vil lijta til DROTTins/ z bijda epter Gude mijns Hialpræðes/ Minn Gud mun heyra mig. 8 Gled þig ecke mijn Motstødu kona/þo eg ligge þar fallenn/Eg mun koma vpp aptur/Og þo eg sæte enn j Myrkre/þa er þo DROTTinn mitt Lios.

Saunguñsa Spamañsins Micheæ / j huørre hañ huggar sig j mote geyse þrra Ogudlegu.

9 Eg vil bera Reide DROttins/þui eg heþe syndgast a mote hm/Þar til hn dæmer mijna Søk/z skyckar mi' riett/hn mu leida mig til a Liossens/so eg siae mijna Lyst j hns Nad. 10 Mijn Motstødukona mu sia þ/z standa mz allre Skøm/hu nu seiger til mijn/ Hu' er DRott inn þinn Gud? Mijn Augu skulu þ sia/ad hu skal nidr trodast a Strætenu so sem Saur.

a (Liossens) þ er / hañ mun hugga mig.

11 EN a þeim tijma skulu þijner Mwrar vppbyggiast/z GudsOrd skal vijdt wt koma. 12 Og a þm tijma skulu þr aþ Assur/ z aþ styrkum Stødu koma til þijn/ þr fra þm sterku Stødu/allt til Vatsins/þra einu Hafenu til annars/fra einu Fiallenu til annars. 13 Þuiad Landed skal verda j eyde/þ soku sinna Innbyggiara/z soku Avaxtar þra verka. 14 Enn fæd þu þitt Folk med þijnu Staf / þinnar Arfleyfdar Hiørd/ su ad byr bæde alleina j Skogenu z vppa Mørkenne/ Lat þa foodrast j Basan z Gilead/so sem j fordum tijd.
15 Eg vil læta þa sia þurdanlega hlute/lijka s a þeim tijma/þa þr foorv wt af Egyptalande. 16 Ad Heidingiarner skulu þ sia/z aller þra enu Vølldugu skulu skammast sijn/z leggia Hendur a sinn Munn/z hallda þ sijn Eyru. 17 Þeir skulu sleikia Dupt sem Høggormar/ og skialþa sem Madkar a Jørdunne j sijnu Holu/Þeir skulu vera hrædder fyrer DROTTne vorum Gude/og ottast þig.

Jerem. 10/6 Act. 10/43. Col. 2/13. Esa. 49/26. Psalm. 72/2/3/4.

18 HVar er soddan eirn Gud sem þu ert? huør ed þgieþr Syndernar/ z forlætur Misgiørningana/þm s epter eru af hns Arfleifd/ Hann sem helldur ecke sinne Reide æfinlega/þui hn er Myskunsamr. 19 Hann mun Myskuna oss aptur ad nyu/ nidr troda vora Misgiørninga/z kasta øllum vorum Syndum j Haþsins diwp. 20 Þu munt hallda þijna Trw vid Jacob/z vid Abraham þijna Nad/so sem þu heþ ur suared voru Forþedrum fyrer langre Æfe.

Ender Prophetans Micheæ

Formale yfer Prophetann Nahum.

Nahum var þ Esaiam.

SPamadurenn Nahu spaer wt af þre Foreydslu/sem þr Assyrar veita skylldu Israels Folke/ z Juda/ z skiede aþ Salmanasser z Senacherib/vegna Folk sins storra Synda. Þo so/ad þr Goodu sem epter være/skylldu vid Magt halldast/so sem Ezechiam skiede z hans Maka. Þar þ er so ad sia/ so sem ad hafe þesse Nahum vered þ Esaiam/edur vm þad bil.

Tob: 14/

ÞAr næst seiger hn þyrer Foreyding þess Kongsrijkes j Assyria/sierdeilis Borgarennar Niniue/huør ad adr a Døgu Jonas var miøg from/Enn nu þar epter var ordenn apt ur full Ranglætis/z miøg plaagade þa Herteknu aþ Israel. So þ eirnenn Tobias seiger þra Hreckunnse fyrer/endelega Fordiørþun/z seiger/ad þra Illska mun giøra vid þa eirn enda. So huggar nu Nahum/epter þui sem hans Nafn er/þui Nahum heiter Consolator/ a Norrænu Huggare/aþ þui hann huggar Guds Lyd/ huørnenn ad þeirra Fiandmenn/þeir j Assyria/skulu j stadenn aþmæder verda.

Nahum.

J Nidurlage hins 1. Cap. talar hn eins z Esa. 52/ 7. af þm goodu Predikuru/sem Fridenn z Hialpræded boda/vppa Fiøllunu/Og bydur Juda ad fagna. Og þo ad þad sama kunne vnderstaded ad verda/af Ezechie Døgum/epter Senacherib þa Juda var frelst z leist fyrer Senacherib Konge/Þa er þetta þo eirnenn/ eirn almennelegur Spadomur vppa

vppa Christum / Ad j Juda skule vera sa Gode Bodskapur/ z su fagra Guds þionusta sku le þar kiend z stadfest verda/ huar fyrer hn̄ er z kallast med riettu Nahum.

Propheten̄ Nahum

I

Etta er su Byrden yfer Niniue / z su Spaadoms Bok Nahum af Elkos.

2 DROTTin̄ er eirn Vandlætande Gud/ z eirn Hegna re/ Ja/ eirn Hegnare er DROttin̄ z reidur/ DROttin̄ er hefnande a sijnū Motstodumonn̄ū / z hn̄ sem ei mū gley ma þui a sijnum Ouinū. 3 DROTTin̄ er þolenmoodr/ z miøg Kroptugur/ þ huoriū ad eingen̄ er saklaus/ Nan̄ er DROTTin̄ / huørs Veiger eru j [a] Vinde z Stor me/ z vnder hans Footū þyckt Dupt. 4 Sa sem hastar a Sioen̄/ z giører hn̄ þurran̄/ z vppþurkar øll Vøtn. Basan z Carmel vanmegnast/ z allt þad sem blomgast a Fiallenu Libanon vanmegnast. 5 Fiøllen̄ skialfa fyrer hm̄/ z Hælsarner [b] forganga/ Jardrijked bifast þ hm̄/ þar ad auk Veralldarkringlan̄ z þr aller s̄ bwa þar a. 6 Nú ma standa þ hn̄s Reide? Eda huør ma blijfa þ ha ns Grimd? Hans Reide bren̄ur sem Elldur/ z Biørgen̄ springa j sundr þ hm̄. 7 DROTTin̄ er Goodr/ z eirn fastr Stadr j tijma Neydaren̄ar/ Og hn̄ þecker þa sem treysta vppa hn̄. 8 Nær ed Floded yfergeingur/ þa lætur hn̄ þ hafa En da/ En̄ hn̄ ofsæker sijna Ouine med Myrkre.

9 HVad hugsed þier j mote DROTtne? Hn̄ mū þo giøra eirn enda þr a/ Olucka mū ecke koma j tuær reysur. 10 Þuiad lijka sem Þyrnar þr ed vaxa huør j ødrum/ z j be stu vøkuan eru/ verda brender/ lijka sem ølldungis þurt Halmstrā. 11 So skal þ gang a þui [c] Skalka Raade sem kiemur af þier/ z þeinker Vont a moote DROTTne.

12 So seiger DROTTin̄ / Kome þeir so bryniader z Mattuger sem þr vilia/ þr skulu þo vm koll hogguast z burt fara. Eg hefe audmykt þig/ En̄ eg vil ecke audmykia þig aptur. 13 Þa vil eg j sundur briota hans Ok/ þ þu ber/ z j sundur slijta þijn Bond. 14 En̄ DRO TTin̄ hefur boded mote þier / ad af Sæde þijns Nafns skal eingen̄ framarmeir epter ver da. Eg vil vppkippa þier af þijns Guds Hwse / Eg vil giøra Afgudena z Bilæten/ þi er til eirnrar Grafar/ þui þu ert ordin̄ ad ønguu.

15 SJaed/ vppa Fiøllonū kōa Fætr eins gods Sendeboda/ s̄ predikar Friden̄/ Þu Juda hallt þijna Helgadaga/ z efndu þijn heit/ þui Skalkuren̄ skal ecke framarmeir kō ma yfer þig/ hn̄ er med øllu afmaadur.

Exod. 34/6.

[a] (Vinde) So sem j Hafenu Rauda.

[b] Ebraice, Smelltast.

Jerem. 10/10.

Psalm. 58/10.

[c] (Skalkaraade) þ eru þau Illu Raad z ætlning ur Niniue/ moote Juda Folke / til ad fordiarfa þ/ hlaut ad ønguu ad verda/ þar hn̄ træssade a moote þeim Hæsta / so sem skiede Senacherib z Rabsache þ Jerusalem.

Cap. II

Esai. 52/7.

Roma. 10/15

II

SVndurdreifaren̄ skal ferdast vpp j mote þier / og setiast vm Kastalana/ Enn gaumgiæfdu Strætcn̄ / Bw þig þad allra besta/ z efl Styrk þ mesta þu kant. 2 Þuiad DROTTin̄ skal bitala Jacobs Drambseme/ so sem Israels Drambse me/ Þui Lestrarmen̄erner munu lesa þa vpp/ z fordiarfa þra Vijnkuistu.

3 HAns sterkra Skyllder eru Rauder/ hn̄s Strijdsmen̄ eru s̄ Purpure/ hans Vagnar leiptra sem Elldr/ þa hn̄ vill hoggua til samans/ Þeirra Spiot bifast. 4 Vagnar nr Glamra a Gotunū/ z hrickta a Strætunū/ þr lysa s̄ Blys/ z fara til samans s̄m Elldingar.

5 En̄ hn̄ mū þeinkia a sijna [a] Magtarmen̄ / Þo skulu þr somu falla/ huørt s̄ þeir snua sier/ z þr mūu flyta sier til Mwrueggiaña z til Vijges/ þr þr meige vgglauser vera. 6 En̄ Por

[a] (Magtarmen̄) þ er/ Kongurenn af Niniue mū ex cysta vppa sitt Strijds Folk.

ten̄ hia

ten hia Vatnenu skulu þo verda vpplæten̄/z Hollen̄ skal forganga. 7 Drottningen̄ skal herteken̄ j burt flytiast/z hen̄ar Jungfrur skulu anduarpa s̄ Dwfur/z beria a sijn Brioſt. 8 Þuiad Niniue er lijka s̄ Dam̄ur/full af Vatne/En̄ þ skal burt ren̄a. Staned vid/standed vid (Munu þeir kalla) En̄ þar skal eingen̄ snua sier aptur.

Esa. 2/7.

9 So ræned nu Silfre/ræned Gulle/þui hier er ogrin̄e liggiande Fiar/z mergd allra handa kostulegra Dyrgripa. 10 En̄ nu hlytr hu̅ mz ollu vpp ad lesast/z ruplast/so hen̄ar Hiarta skal bleydast/Knien veyklast/allar Lendar bifast/z oll Andlit bleikt wisna sem Pottur.

11 HVar er nu Leonan̄a Heimeled / z Hagar þeirra vngu Leonan̄a? Þar s̄ Leoned og Leonin̄an̄ geingu mz þui vnga Leonenu/z eingen̄ þorde ad reka þau burt. 12 Helldur rænte Leoned nog f̄ sijna Vnga/z drap nidr handa sin̄e Leonin̄u/Han̄ vppfyllte sijn ar Holur med Herfang/z sijn In̄e med þ sem hn̄ hafde j sundur rifed. 13 Sia þu/eg vil til vid þig/seiger DROTTEN Zebaoth/z vppkueikia þijna Vagna j Reyk/z Suerded sk eta þijn vngu Leon / z eg vil giora enda a þijnu Rane a Jordu/ so Men̄ skulu ecke heyra Raust þin̄a b Sendeboda hiedan af.

b (Sendeboda) Þienara / Bifal- nings Manna/ z Magtarman̄a.

III

Ezech. 24/9. Habac. 2/12. a (Lygum) þ er Afgudadyrkan huøria han̄ kallar og so Tøfra og Hoorustap.

VEi þin̄ Man̄dræpa stad/huør fullr er af a Lygu̅ z Rane/z vill ecke læta af sijnu̅ Ranskap. 2 Þui þar skulu Men̄ heyra Suipurnar hlioma/z Hiolen̄ hrycka/Hestana hneggia/z Vagnana glamra. 3 Han̄ farer Riddarana vpp/med skygdum Suerdum/z skijnande Spiotum. Þar liggia marger j hel slegner/z mikell fiølde Lijkama/so eingenn gietur taled þa/z Men̄ hliota ad detta vm Lijkamana. 4 Þad skier alltsaman f̄ þan̄ stoora Hooru skap/þrar fogru Dægelegu Hooru/huør ed Fiølkinge hefur mz hønd/z Heidingiana hefur med sijnum Hoordome/en̄ Lond z Lyde med sijnum Gølldrum wtuegad.

Esa. 47/5. b Eda ad skarne

5 Sia þu/Eg vil þier j mot/seiger sa DROTTin̄ Zebaoth/Eg vil vppfletta Klæda fall de þijnu̅/vnder þitt Auglit/ z eg vil syna Heydingium þitt Klædleyse/ z syna þijna Smæn Kongarijkiunu̅. 6 Eg vil giora þig miog hrædelega/ z skam̄a þig/z giora þig ad eirne b Hrædu. 7 So ad aller þr sem þ sia/skulu flyia f̄ þier/z seigia so/Niniue er foreydd/ Hu ᴓr vill samharma med hen̄e? Og huar skal eg leita þier ad Huggara?

c Edur nærings- gørsamr. No.

8 MEin" þu/ad þu siert betre en̄ sa c Stiornarastaduren̄ No/sa ed lø hia Vatnenu/z hafde Vatned allt vm kring/huørs Mwrar z Festingar ad Sioren̄ var. 9 Morlād z Egyptaland/ voru hen̄ar otelianleg Magt/Put z Lybia voru þijn hialp. 10 Hn̄ vard þo wtflæmdur/z vard fangen̄ ad ryma burt/ z han̄s Born voru j helsleigen̄ a ollum Strætu̅/z Men̄ køstudu hlute vm hans þa Edlabornu / z aller hans Magtar Men̄ voru bundner Hleckium / z setter j Fiotur.

11 So hlytur þu z ad verda drucken̄/z fela þig/z leita þier ad føstu̅ Stad fyrer Ovinunu̅. 12 Aller þijner sterku Stader eru sem Fikiutrie/med fullvoxnu̅ Fijkium/nær Man̄ hrister þa ug/þa falla þær þin̄ j Mun̄ sm̄ þær vill eta. 13 Sia/þitt Folk skal verda ad d Konu̅ j þi⁹/ z Porten̄ þijns Lands skulu vpplætast fyrer þijnum Ovinum/z Elldvren̄ skal eyda þijnu̅ Grindum.

d (Konum) þ er/ Hrædder/z fuller af kuyda/so sem j Barnsfædingu.

14 Vpp aus þier Vatn/þui þu skallt verda vmkryngd/Bættu vm þin̄ Kastala/ Far i Leir en̄/ hnoda Leiren̄/ z gior sterka Tigulsteina. 15 En̄ Elldvren̄ skal vppeta þig/z Suerded skal j Hel slæ þig/þ skal vpp eta þig lijka sem Kalormur/Þad skal yferfalla þig s̄ Kalorm ur/Þad skal yferfalla þig sem Eingesprettur. 16 Þu hefur fleire Kaupmen̄ en̄ Stiørnur eru a Himnum/En̄ nu skulu þr wtbreida sig sem Kalormar/z fliuga j burt. 17 Þijner e Her rar eru so marger sem Eingesprettur / z þijner Hofudsmen̄ s̄ Kalormar/sem liggia hia Gardunum/a þin̄ Kallda Deigenu̅/En̄ þegar Soolen̄ vpp kiemur / þa hafa þr sig burt þad an̄ / so Man̄ veit ecke huad af þeim verdur.

e (Herra) Nazareni þra Prestar f (Harmar) eda binda vm þijn Sar/þijn Plaga er jnecken̄ af Veik leyka.

18 Þijner Hirdarar mu̅u sofa/O þu Kongur af Assur/þijner Magtarmen̄ munu leggia sig z þitt Folk muni j sundur dreyfast a Fiollunu̅/z eingen̄ mu̅ safna þin̄ saman̄. 19 Eingen̄ sk f harma þin̄ Skada/eige helldr hryggiast vegna þin̄ar Plagu/Helldr aller þr s̄ heyra soddan̄ vm þig/skulu saman klappa sijnu̅ Hondum yfer þier/Þui yfer huørn er ecke þijn Illska j sijfellu geingin̄?

Ender Prophetans Nahum

Formale yfer Prophetañ Habacuk.

HEsse Habacuk er eirn huggunar Prophete/sa ed Folked skyllde styrkia/ z halda þui vid/ so þ hefde ecke Efaseme a Christi tilkomu/ huørsu vndarlega sem a horþdest/vid þta leggz hñ alla alwd/ þ hñ hallde þeim fast vid Truna vppa þañ þyrerheitna Christum/ z predikar so.

Pad er ad vÿsu satt/ad þ saker þra Synda/þa hlytur Landed af Kongenum af Babylon þoreydt ad verda/þo samt skule Christus z hans Rÿke ecke ad sijdur koma/ Helldur þa skule z eirneñ sa Foreydareñ Babylons Kongz/ecke haþa hier vt aþ stoort Giæfulæn/hañ skule z lÿka so forglatast. Þuiad Guds Verk z art sie so/ad hañ hialpe þegar æliggur/ z hñs Hialp kome j riettañ tÿma. Og so sem hñ seiger j sÿnum Psalme. Hann miñest a Myskunsemena/þa Hrygdeñ er þar / Og sem Mæalshættureñ hlioodar/Þa er Booteñ næst/ Boled geingur hæst.

Alÿka z eirnen sem þ vier hliootum ad hallda þeim Christnu vid med Guds Orde/til hins sÿdasta Dags. Þo ad so syrest ad Christus miøg duelie/ z vilie ecke koma/ So sem sialþur hañ seiger/pad hañ mune koma/ þa Meñ sem minst varer/Nær ed þr byggia/Planta/ Kaupa/Selia/Eta/Drecka/Gyptast/Kuongast. z ct. So ad nockrer/þo ei sie aller/ kuñe sier vid Truna ad hallda/Þui hier gioreſt þorf z Naudsyn/ ad Meñ hafe Truna/z Predikunar Embætted/so sem vier siaum þyrer Augunum Daglega.

Matth. 24/37. Sequentibus.

Af øllu þessu ma vel merkia / ad þesse Habacuk hefur vered þ þa Babylons Herleiding/ Kañ vera samtÿdis Jeremia/Og er hægt ad skilia/huad hñ vill/z huør hans Meining er.

A huørium tÿma Habacuk heþur lifad.

Eñ þar sumar Bækur hallda af þessum Habacuk/ad hañ hafe fært Mat Daniel Spamañe j Babylon/fra Gydingalande/ þ er aþ onguum Sañleiks rokū. Pad samhlyder og ei Tÿmanū/ þt so miked sm Spadom Habacuks ahrærer/þa er hñ elldre eñ Jeremias/hued lifde þram yfer Foreydslu Jerusalem/ Eñ Habacuk spaer wt af þre sonnu Foreydslu/eñ Daniel var epter Jeremiã/z hafde leinge liþad/adz eñ þ hñ vr j Leona grøfena kastadur.

Habacuk hefz riett Hafn epter sÿnu Embætte/ Þuiad Habacuk wtlegst Fadmande/sa sm eirn añañ j Fadm tekur/z vpp ad sier fadmar. So giører hñ med sÿnū Spadome/Hñ tekz sitt Folk j Fang sier/z fadmar þ vpp ad sier/þ er ad skilia/ Hañ huggar þ z helldz þui vid/ so sem þa nockur tekur eitt Fatækt æpande Barn/edur añañ Mañ sier j Fadm/so hñ skule þagna/z vera til Frids/þui þ skule med Guds hialp betur verda.

Habacuk.

Propheteñ Habacuk

I

PEtta er su Byrdeñ / sem Habacuk Prophete hefz sied. 2 DROTTiñ / Huørsu leinge skal eg hroopa/eñ þu villt ecke heyra? Huørsu leinge skal eg hroopa til þÿn/vm þ Ofrÿke/ z þu villt ecke hialpa? 3 Þui lætur þu mig sia Mædu z Eruide? Þui vÿsar þu mier Ran z Ranginde j kringū mig? Magteñ geingz yfer Riettiñ. 4 Þess vegna geingur þ miøg odruvÿs til/ eñ so s riett er/z eckert riett Mæl kañ ad hafa Sigz/ Þuiad sa Ogudhrædde suÿkur þañ Riettlæta/ þui ganga Domarner ranger.

5 SJaed a a medal Heidingiaña/siaed z vndred ydz/ Þui eg vil giøra nockud a ydrū tÿma/ huoriu þier skulud ecke trua/þa Meñ seigia þar af. 6 Þui siaed/eg vil vppuekia þa Chaldeos/ eitt beiskt z snarlegt folk/huit ad ferdast sk so vÿdt s Landed er/ad jñtaka þau Heimele sm ecke eru þra. 7 Og þeir skulu vera Ognarleg er z hrædeleger / þeir ed skulu bioda z þuinga sem þeir vilia. 8 Þeirra Hestar eru fliotare enn Pardus/ so eru þeir Grimare eñ Vlfar ad Kuollde. Þeirra Riddarar ferdast hingad j stoorum Hoopum af Fiarlægd/ s fliuge þr/lÿka s Orn til eins Hræs. 9 Þeir koma allersaman hingad til þss ad

Acto. 13 / 41. a (Medal Heidingiaña) Þesse Ord heþur Sanpæll med Hønd j Giørningabook areñar xiij. Cap. ødruvys eñ Propheteñ giører hier so sem hañ er og añarstadar vanur ad giøra.

þr giøre ſkada. Þeir briotaſt j giegnū huort þr vilia/ ſem eitt Auſtan vedr/ ⁊ þr ſkulu ſaꝼ na þeim Herteknu til ſamans ſem Sande. 10 Þeir ſkulu hæda Kongana/ ⁊ hlægia ad Høfd ingiunum/ allar ſterkar Borger ſkulu vera þm̄ eitt gaman/ Þui þeir ſkulu giøra vørn/ ⁊ þo viña þær. 11 Þa ſkulu þeir taka nyan̄ Mood til ſijn/ þr ſkulu æꝼram̄ ꝼara og ſyndgaſt / So hlytur þeirra Sigur ad heyra þra Gude til.

Habacuks bæn

12 HUn þu Herra min̄ Gud/ min̄ Heilagr/ þu ſ̄ ert aꝼ eilijfre tijd/ Læt oſſ ecke deya/ hell dur læt þa DROTTin̄ vera ad eins vort ſtraff/ O þu vor Styrkr/ læt þa ad eins typta oſſ. 13 Þijn Augu eru hrein/ ſo þu kan̄t ei ad ſia ꝥ Vonda/ ⁊ þu giefur ei ſied Eymdēa. Hu^r þ̇ ſier þu þa til þra Forſmænara/ ⁊ þeiger/ ꝥ ſa hin̄ Ogudlege vppſuelger þn̄ ſ̄ fromare er en̄ hn̄? 14 Og þu lætur Meñena ganga ſ̄ Fiſka j Sionū/ ſo ſ̄ Orma þr øng uan̄ Herra haſa. 15 Þeir draga ꝥ allt ſaman med Krookū/ ⁊ veyda ꝥ mz ſijnū Vodū/ ⁊ ſaꝼ na þui ſaman med ſijnū Netū. Af þſſu glediaſt þr/ ⁊ eru kæter. 16 Þar þ̇ offra þr ſijnū Vey darfærū/ ⁊ giøra Reykelſe þ̇ ſijnū Netū/ þt þra Partr er orden̄ feytr af þui ſama/ ⁊ þra Ma tur ſo mikell. 17 Þar þ̇ varpa þeir ſijnu Nete alltijd wt/ ⁊ vilia ecke aflæta ad drepa Folked.

II

Eſai. 21 / 8.

a (Verda vte) ed ur bregdaſt.

Rom. 1/17. Gal. 3/11. Heb. 10 /38.

HJer ſtend eg a mijnu Vardhallde/ ⁊ geing vppa miñe Feſtingu/ og ſkoda og ſie til/ huad mier ſagt verdur/ ⁊ huøriu eg ſkal ſuara/ þeim ſem mig ſtraffar. 2 DROTTin̄ ſuarade mier/ ⁊ ſagde/ ſkrifadu þeſſa Syn/ ⁊ mæla þu ha na a eitt Spialld/ ſo þeir kuñe ad leſa hana/ ſem þar fram̄ hia hlaupa (ſem er a þeñan̄ hætt) 3 Spædomuren̄ mun viſſulega en̄ vppꝼyllaſt a ſijnū tijma/ ⁊ ſkal endelega koma j lios/ ⁊ ecke [a] verda vte/ Og þo han̄ duelie / þa bijded hans/ þui hn̄ ſkal viſſulega koma/ og ecke teꝼia. 4 Sia/ ſa ſem er Hardſuñradur / han̄ ſkal øngua Roo haꝼa j ſijnu Hiarta/ Þui ſa Riettlæte lifer af Trw ſiñe.

III

Babylon.
a Ebra. En̄ ſañarlega Vijned ſuikur. Eirn Dr ambſamur Madr kann ecke ſtad/ faſtur ad vera j ſinu Heimele: Ræn.

EN [a] Vijned prettar Drambſaman̄ Man̄/ ſo ad hn̄ kn̄ ecke ad ſtandaſt/ Hu ør ſijna Ond vppſperrer ſem Heluijte/ ⁊ er fliotur ſem Dauden̄/ ſa ei kan̄ ſed iaſt/ helldur ſaꝼnar øllum Heidingium til ſijn/ ⁊ ſaꝼnar øllu Folke ad ſier. 2 En̄ huad Gillder ꝥ aller þr enu ſømu ſkulu giøra eirn Mælshætt vm han̄/ ⁊ eina Rædu med Ordskuidum og ſeigia.

Vei þeim ſem ſitt Gots auka med añars Audæfum/ Og huørſu leinge ſk ꝥ vara? Og hledur a ſig myklū Saur. 3 O huørſu ſkyndelega ſkulu þeir vppuekiaſt/ ſem bijta ſkulu þig/ ⁊ vpp vakna/ ſem þier ſkulu j burt hrinda/ ⁊ þu ſkallt verda þm̄ til Hlutſkip tis. 4 Þui þu hefur rænt marga Heidingia/ ſo ſkulu þr nu ræna þig aptur/ aller þr ſem ept er eru af Folkenu/ fyrer ſøkum Mañа Bloods/ ⁊ þ̇ ꝥ Ofrijke ſem þu giørder j Landenu og Stadnum/ og a øllum þeim þar jñe bwa.

Agyrne.
b Ebraice. Fryvilia.

5 VEi þm̄ ſ̄ hn̄ er Agiarn til Olucku ſijns Hwſſ/ til þſſ ad hn̄ meige leggia ſitt Hreidur j Hædeñe/ ſo hn̄ meige komaſt vndan̄ Olluckuñe. 6 En̄ þijn Rædagiørd ſk̄ ǫda til ſk am̄^r þijnu Hwſe/ þui þu hefr deydt ofmargt Folk/ ⁊ hefr ſyndgaſt mz allshættadre [b] þuerwd. 7 Þui Steinarn^r j Mwrnū ſku ⁊ hropa/ ⁊ Bitarn vnd^r Sperrunū ſku ſuara þm̄.

Blood.
Ezech. 24/ 9. Nahum. 3/1. Eſaiæ. 11/9.
c (Vidurkienn ingu) Vt ipſa ex perientia palam fiat Gloria Do mini paſſiue.
Oꝼdryckia.

8 Vei þm̄ ſ̄ vppbygger Staden̄ med Blood/ ⁊ tilbyr Borgena med Orett. 9 Er ꝥ ecke ſo/ ad ꝥ mun ſkie af DROTtne Zebaoth? Huad Folked heꝼur þ̇ þig vñed/ ꝥ ſkal vppbreñaſt med Ellde/ ⁊ ꝥ a huøriu Folked þreyteſt/ ꝥ hlytur ad verda tapad. 10 Þui Jørden̄ ſkal verda ꝼull af [c] Vidurkieñingu Dyrdar DROTTins/ ſo ſem Vatn/ ꝥ ſem hylur Sioen̄.
11 Vei þier ſem ſkeinker a þ̇ þin̄ Naunga/ ⁊ blandar þiñe Grimd þar med/ ⁊ giører hn̄ Dr ucken̄/ ſo þu meiger ſiæ hn̄s Smæn. 12 Men̄ ſkulu ⁊ metta þig med Skøm̄ fyrer Heidur. So dreck þu nu eirnen̄/ ſo þu detter vm koll/ Þin̄ Kaleikur j Hægre Hende DROTTEns ſkal vmkringia þig/ ⁊ þu ſkallt ſkamarliga ſpyia/ j ſtaden̄ þiñar Vegſemdar. 13 Þui ſa yꝼ ergangr ſ̄ þu framder vid Libanon/ hn̄ ſkal falla yꝼer þig/ ⁊ þau nidurſleigen̄ Dyren̄ ſkulu hræda þig/ fyrer ſøkum blods Mañaña/ ⁊ þeſſ Oꝼbelldis ſem ꝼramed er j Landenu ⁊ Stad num/ og vid alla þa ſem þar jñe bwa.

Aꝼgudadyrkā. Eſaiæ. 40/19/ 20/21.

14 Huad ſkal þa ꝥ Bijlæted hialpa/ ſ̄ Meiſtaren̄ heꝼr giørt/ ⁊ þad falſka ſteypta Likneſke/

a huørt

a huort Meistaren̄ ꝼorliet sig/ad han̄ giorde þ Mꝍllausa Skwrgod. 15 Vei þeim s̄ seiger til Triesins/Vakna vpp/ꝫ til Mꝍllausra Steina/Standed vpp. Huørnen̄ skyllde þ lꝍra? Sia/þ er med Gulle ꝫ Silꝼre yꝼerdreiged/ꝫ eingen̄ Ande er j þui. 16 En̄ DROTTin̄ er j sȳnu heilaga Mustere/øll Verølldeñ skal vera kyrr ꝼyrer hønum.

Psalm. 11/4.

IIII

HEtta er Bæn Habacuks Propheta/ a ꝼyrer þeim Saklausu. 2 DROTTin̄/Eg hefe heyrt þitt Ryckte/so eg ottest. DROTtin̄/ þu giører þȳna Giørninga liꝼande midt j Aarunū/ꝫ a b midiu Aarenu lꝍtur þu kunngiora þad/ þa Hrygden̄ er þar/ þa min̄est þu a Myskunsemdena.

3 Gud kom aꝼ Sudre/ꝫ sa Heilage aꝼ Fiallenu Pharan/Sela. Himenen̄ var fullur aꝼ hans lofe/ꝫ Jørden̄ var full af hans Dyrd.

4 Hans Skin var sem Lios/ c Geislar geingu af hans Hønduin / þar var hans Magt Leynelega.

5 Vndan̄ hm̄ gieck Drepsott/Og Plꝍgan̄ gieck wt þar sem hn̄ foor ꝼram̄.

6 Han̄ stood ꝫ mꝍllte Landed/Hn̄ leit til ꝫ tuꝼstrade Heidingiunum/ So ad Veralldar fiøll en̄ vrdu j sundꝛ lamen̄/ ꝫ Hꝍdernar j Heimenū mattu lꝍcka sig/ þa hn̄ gieck j Verølldeñe.

7 Eg sa d Hreysen̄ þra Blalendinga j Mꝍdu/ ꝫ Tiølld þeirra Madianita hrygdarfull.

8 DROTTin̄ varstu ecke reidur j Flodenu? Og þȳn Grimd j Vatnenu/ꝫ þȳn Reide j Sionum? Þa þu reidst a þȳnum Hestum/ꝫ þȳner Vagnar høꝼdu Sigurein̄?

9 Þu droost fram̄ Bogan̄/so sem þu haꝼder suared Ættunum. Sela/Og skipter Straumunum j Landed.

10 Fiøllen̄ sꝍu þig ꝫ hrꝍdduſt/Vatzstraumuren̄ ran̄ burt/Diwped liet heyra sig/Hꝍdernar hooꝼu vpp Hendurnar.

11 Sooleñ ꝫ Tungled stoodu kyrr/Þȳnar Pȳlur flugu burt med Leiptran/ꝫ þȳn Spiot med skine af Leiptran.

12 Þu nidurtradst Landed j Reide/ꝫ j sundur þreskter Heidingiana j Grimd.

13 Þu forst wt ad hialpa þȳnu Folke/ad hialpa þȳnum Smurda/Þu j sundur sloost Høꝼuded/j Hwse þeirra Ogudlegu/ꝫ giørder naken̄ Grunduøllen̄ allt vpp ad Hꝍlse/Sela.

14 FOrmꝍlltu Rȳkessprota þess Høfudsins/med hn̄s Þorpū/huørier ed koma s̄ ein̄ Stormꝛ/mier j sundur ad dreyfa/Og gledia sig lȳka s̄ þ þr ꝍtu þn̄ Fatꝍka mꝫ Leynd.

15 Þȳner Hestar fara j Sionum/j Bleytu mikellra Vatzfalla.

16 Af þui eg soddan heyre/þa er min̄ Bwkur hryggur/mȳnar Varer titra af þui Hroope/ Rotnan geingur j mȳn Bein/eg er hryggur med mier sialfum/O ad eg mꝍtte hafa huȳld a þeim Hørmungar tȳma/þa vier reisum vpp a mote þui Folke/sem mote oss strȳder.

17 Þui Fȳkiutried skal ecke grꝍnkast/ꝫ þar skal eingen̄ Avøgstur vera a Vȳnvidnum/Arvide vantar Vidsmiørs fried/ꝫ Akrarner bera ongua Hꝍring/ Og Sauderner verda wr Fiarhwsunum gripner/og eingen̄ Vxe mun vera j Nautahwsunum.

Psal. 18/33/34.

18 EN eg vil gledia mig j DROTTne/ꝫ fagna j Gude mȳnum Heilsugiafara.

19 Þuiad DROTTin̄ DROTTin̄ er min̄ Kraptur/ꝫ hn̄ mun giøra mȳnar Fꝍtur s̄ Hiartar Fꝍtur/ꝫ hn̄ mun ꝼꝍra mig j Hꝍdena/so eg synge a mitt Hliodfꝍre.

a Quidam/ a mote Villum.
b (Midiu ære) Þad er j riettan tyma/ og j midiū Motgange hialpar þu / og giører þyna holpna og ꝼrelsar þa.
c (Geislar) Ebraice. Cornu vt de Mose.
d (Hebraice.) Cusans.

Ending Prophetans
Habacuk.

Formale yfer Prophetan̄ Zophoniam.

Fyrer Christi hingadburd. 610. Aar.

SPaamaduren̄ Zophonias hefur vered vnder eins og Jeremias Spaamadur/ Þuiad hann hefur spaad j Kongs Josias tyd/eins ꝛ Jeremias/so sem Vpphafed hans Spadoms Augsar. Þar fyrer er hans Spaadomur eins ꝛ Jeremiæ/sem er/ad Jerusalem ꝛ Juda skule foreydast/og Folked skule j burt flytiast/ vegna sins Jdranarlausa vonda Lyfnernes.

Enn han̄ nefner ei Babylons Kong/huør ed þetta skal giøra/so sem Jeremias / helldur seiger han̄ þad sliett einfalldlega fram̄/ad Gud vilie slyka Plaagu ꝛ Olucku laata yfer þa koma/vppa þad han̄ giæte so komed þeim til ad giøra Jdran ꝛ Yfirboot. Þui alldrei einusinne gat nøckur af Prophetunum so vm talad fyrer þessu Folke/ad þeir villdu þui trwa/ad Gud være þeim reidur/Þeir stæ rdu ꝛ hroosudu sier jafnan̄ þar af/ ad þeir være og hiete Guds Folk/ Og huør han̄ predikade þeim þad / ad Gud være reidur þeim/han̄ hlaut ad vera Fals predikare/og ad missa Lyfed/Þuiad þeir villdu ei trwa/ ad Gud munde yfergiefa so sitt Folk. Eins ælyka sem nu a vorum Døgum til geingur/ad aller þeir sem kienna/ad Kyrkiann fare villt/ og Syndge/ og ad Gud munе hana straffa/þeir enu sømu eru halldner fyrer Villumen̄ / og eru Lyfe suipter.

Hann seiger ꝛ ecke Juda fyrer alleinasta þessa Olucku/helldur øllum vmliggiande Løndum/ꝛ þeirra Nagrønnum/ sem er/Philisteis/Moab/ Ja/ eirnen̄ Blalande og Assur/Þuiad Babylons Kongur skyllde vera Guds Refsingar Hrys/ yfer øllum þessum Løndum.

J Þridia Cap: fyrerspaaer han̄ yfermaata vel ꝛ hid liosasta/ wt af þui gledelega HialparRyke Christi/huørt vm allan̄ Heimenn skyllde wtbreidast. Og þo hann sie eirn lytell Spaamadur/þa talar han̄ þo meir wt af Christo en̄ marger adrer stærre Spaamen̄/og nær þui framar en̄ Jeremias/Huar med han̄ huggar Folked aptur rykuglega/So ad þeir skylldu ecke j þeirre Babylonisku Herleidingu/ꝛ sin̄e Ogiæfu hafa Efasemd a Gude/so sem hefde han̄ med øllu burt kastad þeim/Helldur ad þeir skylldu vera oefader j þui/ad epter slyka Hyrting/þa mundu þeir koma aptur til Naadarennar/ꝛ vissulega fa og ødlast han̄ fyrerheitna Frelsaran̄ Christū og hans Dyrdarsamlega Ryke.

Propheten̄ Zophonias

I

ÞEtta er þ Ord DROTTins/ sem skiede til Zophonias/Chusi sonar/Gedalia sonar/Amaria Sonar/Ezechie Sonar/j tyd Josiæ Amons sonar/s var Kongꝛ Juda. 2 EG vil taka alla hlute j burt af Landenu / seiger DROTTin̄/ 3 Eg vil j burt taka bæde Men̄ og Fienad/ Bæde Fuglana vnder Himnenum/ꝛ Fiskana j Sionum / med þeim Hneyxlonum / og þeim Ogudlegu/Ja/eg vil vppræta Men̄ena af Landenu/ seiger DROTTin̄. 4 Eg vil wtrietta myna Hønd yfer Juda/ꝛ yfer alla þa sm̄ bwa j Jerusalem/So vil eg vppræta þ s epter er af Baal/þar med Nafned a Camarim ꝛ Prestan̄a Nofn af þessum Stad. 5 Og þa sem vppa Þekium tilbidia Himensins Her. Þeir sem tilbidia þad/ꝛ sueria þo vid DROTTin̄/ꝛ vnder eins vid Malchom. 6 Og þa sem falla fra DROTTne/ꝛ þa sem ecke hirda vm DROTTin̄/ꝛ ei ackta hann.

7 Vered kyrrer fyrer DROTTne DROTTne/Þui DROTTins Dagur er j nænd/Þui DROTTin̄ hefur tilreidt eitt Slaatrunar offꝛ/og boded synū b Gestū þar til. 8 Og a DROTTins Slaatrunar offurs Deige/vil eg heimsækia Høfdingiana/ꝛ Kongsins Børn/ꝛ alla þa s ad bera Vtlendskan̄ c Klædnad. 9 Og a þeim sama tyma vil eg heimsækia þa sem støckua yfer Prøskulldu / s fylla sin̄a Herra Hws med Raane ꝛ Suikum.

a (Camarim) Þad er / þott ust fyrer einfølld um Prestū/ꝛ Malchom vʳ Am̄onꝛ Barna Afgud.

b (Giestum) þeim Babylonisku sem skylldu vppeta Jerusalem/ af þui þeir hielldu eina an̄arlega vissu/til ad þioona Gude fvtan̄ Mosen.

c (Klædnad) sm̄ er j þeirra GudsÞionustugiørd so sem Messuklæde/Korkapur/ꝛ ct. Þui þeir hafa stipt ad sierlegar skyckaner / Offur/Klæde/Gude j Jerusalem til strys.

10 A Sama tyma seiger DROTTin̄/mun sig vpphefia eitt hatt Kall fra Fiskaportenu/ꝛ eirn Graatur fra þui ødru Portenu/ꝛ ein mikel Eymd a Hædunum. 11 Hled þier sem bwed j d Mylnu hwsunū/Þui allt Kaupman̄a Folked er j burtu/ ꝛ þeir aller sem safna Peningum / eru vpprætter.

12 A sama tyma vil eg ransaka Jerusalem med Skridliosū/ꝛ eg vil heimsækia þ Folk s liggur a synū e Dreggiū/ ꝛ seiger j synu Hiarta/DROTTin̄ mun huørke giøra vont nie Gott. 13 Og fra Gols skal verda ad Herfange/ꝛ fra Hws j eyde/Þeir skulu byggia Hws ꝛ ei bwa j

d (Mylnuhwsū) Jerusalem sm̄ nuølldungis þienar Mam̄on ꝛ Maganum/ꝛ var nu af Guds Hwse ordꝛ en̄ ad Milnu edꝛ Steykara Hwse/ sem leitade einungis Tymanlegs Gots / med sinne Guds Þionustu/ so sem og skiedꝛ hiaa oss.

e (Dreggiū) sitia vgglaust/so sm̄ Vyn þ sm̄ ecke er wttappad/ ꝛ giør a spott ad Spaaman̄a hotunum.

bua j þm/ Þeir skulu planta Vijngarda/ z eckert Vijn drecka af þeim.
14 Þuiad sa mykle Dagur DROTTens er j nand/ hñ er nærre z flyter sier miøg. Þa rykted kiemur vm DROTTens Dag/ þa skulu þeir enu sterku beisklega hroopa. 15 Þui þesse Dagur er Dagur Grimdareñar/ Dagur Hormungar z Eymdar/ Dagur Storms z Vindar/ Dagz Myrkurs z Dimu/ Dagur Skyia z Þoku. 16 Dagur Basunaña z Trometaña mot þm sterkū Borgū z Hæfū Slotū. 17 Eg vil giora Folked so hugsiukt/ ad þr sku gāga j kring sm̄ Blinder Meñ/ Af þui þr hafa syndgast j mote DROTTne/ Þeirra Blod skal vthellast lijka sm̄ være þ Dupt/ z þra Lijkamer/ so sm̄ þr være Ohreinende. 18 Þeirra Silfur z Gull skal ecke hialpa þm/ a þm Reideñar Deige DROTTens. Helldur allt Landed skal eydast þ hañs vandlætingar Elld/ Þui hñ skal giora eina fliota Ending a ollū þm̄ s bua j Landenu.

Amos. 5/11.
Esa. 13/9.
Jerem. 30/7.
Ezechi. 32/7.
Joel. 2/11.
Amos. 5/18.
Prov. 10/2.
Cap. 11/4.
Ezech. 7/19.
Syr. 5/10.
Infra. 3/8.

II

ÞV Naturlega Þiod/ safnast samañ/ z kom hingad. 2 Adur eñ Domureñ vt geingur/ ad þier fared j burt a Deige so sm̄ Agner/ Adur eñ su Grimdar Reide DROTTEns kiemz yfer ydz. Aadur enn sa Reideñar Dagur DROTTens kiemz yfer ydur. 3 Þier aller Vesøly j Landenu/ leited DROTTens/ þier s hallded hñs Riett/ leited Riettlætesins/ leited Audmyktareñar/ So ad þier mættud verda geimd' a þm Reideñar deige DRottens. 4 Þui ad Gasa skal forlætast/ z Ascalon skal eideleggiast/ Asdod skal fordrijfast a midiū Deige/ z Accaron skal vpprætast. 5 Vei þm sm̄ þar bua nidur vid sioeñ/ þui Strijdsfolkenu/ DROttens Ord skal koma yfer ydz/ Þu Canaan Philistea Land/ Eg vil fordiarfa þig/ so eingeñ skal þar leingur bua.

Philistei.
Ezech. 25/19.

6 ÞAr skal ecke vera nema Hirdara hreyse/ z Saudahws nidur vid Siafarsijduna. 7 Og þau somu skulu þm epterblifnu af Juda Hwse verda ad hlutskipte/ so þr skulu þar fæda (þra Hiørd.) Þeir skulu leggia sig ad Kuellde j Ascalons Hws/ nær ad DROTTeñ þra Gud vitiar þra aptur/ z snyr þra Fangelse.
8 Eg heyrde Moabs Brijxlyrde/ z Spottaner Amons Barna/ mz huoriū þr suiuirtu mitt Folk/ Og hroosudu sier a þm somu Landamerkiū. 9 Nu vel/ So sañarlega sem eg life seiger DROTTeñ Zebaoth Israels Gud/ Moab skal verda sm̄ Sodoma/ Og Amons Børn sm̄ Gomorra/ Ja sm̄ eiñ Netluleggur/ eda Sallt grøf/ z ein eilijf Audn.
ÞEir epterblifnu af mijnu Folke sku ræna þa/ z þr epterblifnu af mijnu Folke skulu erfa þa. 10 Þad sk þa skie fyrer þra Drambseme saker/ fyrer þ ad þr vanuirtu þess DROTtens Zebaoths Folk/ z hroosudu sier. 11 DROTTeñ skal verda Ognarlegur yfer þm̄/ Þui hñ skal a afma alla Gude af Jørduñe/ z allar Eyiar a medal Heidingiaña skulu tilbidia hñ huor j siñ Stad.
12 OG þr' Blameñ skulud j Hel slæst fyrer mijnu Suerde. 13 Og hñ skal vtrietta sijna Hønd yf' Nordred/ z fordiarfa Assz. Hñ skal giøra Niniue eyde/ þurra s Eydemork. 14 So allra handa Dyr skulu bæla sig þar jñe/ a medal Heidingiaña/ z þar skulu Hrossagaukar z Þindsuijn bua ofan a þra Turnū/ z syngia j þra Vindaugū/ z b Hrafnar a Bitunū/ Þuiad Cedrus fialeñar skulu afbriotast.
15 Þad er sa gladuære Stadureñ sm̄ bio so athugalaus/ z sagde j sijnu Hiarta/ Eg er z eing eñ añar. Huorneñ er hñ ordeñ so eydez ad Dyr bua þar jñe/ Og huor sm̄ geingur þar fram him/ hñ Blijstrar og klappar med Høndunū yfer hønū.

Moab.
Amon.
Esa. 16/6.
Jerem. 48/29.
Ezech. 25/5.
a (Afma) þ er sagt vm Evangeliū huort ed koma skyllde epter þa Babylonisku Herleidingu sm̄ z skiede.
Blameñ.
Assyria.
Niniue.
Esa. 13/22/z 34/11.
b Ebra. Eydelegg ingiñ skal vera vpp a Dyratrienu.

III

VEi þre Liotu saurugū Vijkingslegre a Borg. 2 Hñ vill ei hlyda/ z ei helldur læta aga sig/ hñ vill ecke treista a DROTTeñ/ eige helldur hallda si' til sijns Guds. 3 Heñar Høfdingiar j heñe eru greniande Leon/ Og heñar Domendz eru Vlfar vm Kuolldeñ/ þr ed eckert læta epter verda til Morguns. 4 Heñar Spameñ eru Ostøduglinder/ z Forsmænarar/ Heñar Prestar vanheidra b Helgedomeñ/ z c vtleggia Logmæled ranglega.
5 Eñ DROTTeñ sem er a millū þra hañ kieñer rieit/ z giører ecke neitt Jllt/ Hañ lætur huorn

a (Borg) þ er/ Jerusalem sialf/ þui þar sm̄ Guds ord er mest predikad/ þar er þ mest foraktad.
b (Helgedomeñ) Þad er Guds Ord sm̄ er Heilagt.
c (Vtleggia) eins z Paueñ vtleggz

huorn Morgū kieña ſyn Riettinde openberlega/ ⁊ hn̄ lætur ei af/ En̄ ꝥ vonda Folk vill ecke læra ad ſkam̄aſt ſyn. 6 Þar fyrer vil eg þetta Folk vppræta / þra Slot eida / ⁊ þra Stræte toom giøra/ ſo ad eingen̄ ſkal ganga a þm/ þra ſtader ſkulu eydeleggiaſt/ ſo ad eingen̄ ſkal meir bua j þm.

þad Ord/ Matth. 15/18. Þu ert Petrus.

7 EG liet ſeigia þier/ Þu ſkallt ottaſt mig/ ⁊ læta aga þig/ ſo munde ecke þra Heimele vppræteaſt ⁊ eckert ſkal koma af þui/ mz huoriu eg hugda hn̄s ad vitia. En̄ þr eru koſtgiæfner til ad ßremia allra handa Illſku. 8 Þar fyrer (ſeiger DROTten̄) ſkulud þier aptur a mot ⁊ ſo myn biſda/ þar til ad eg vpprys a ſynū Tyma/ Þa eg mū dæma/ ⁊ Heidingiunū ſaman̄ſafna/ ⁊ Kongarijke j eitt færa/ miñe reide yfer þa hella/ Ja allre Reide min̄r Grimdar/ Þuiad øll Verøllden ſkal vppeydaſt ßyrer min̄ vandlætingar Elld.

Sap. 1 / 18. Nyked Chriſti d (Vørum) Þad er Evangelium vm Guds Nad/ ſem predikaſt ſkylde j allre Verølldeñe/ huørt ad ßrelſar oſſ aß vorū Syndum. Ebra. Hreinum vørum.

9 ÞA vil eg ødruuys læta Predika ßyrer Folkenu/ mz Vinſamlegū d Vorū/ So þr ſkulu akalla aller Naßn DROTTens/ ⁊ þiona hm̄ mz ſamþycke. 10 Men̄ ſkulu færa mier hingad myna tilbidiendur/ til eiñrar ſkeinkingar/ ſm̄ eru þeir ſundurdreiſdu hinu meigin̄ Vatſins/ j Morlande.

11 A þm Tyma muntu ecke framarmeir ſkam̄aſt þyn vegna allra þiña Giørninga/ mz huoriū þu hefr yßertroded j mote mier. Þuiad eg vil taka ßra þier þa c Dramblætu Heilaga/ ſo þu ſkallt ecke meir vpphefia þig ꝥ ſokū myns Heilaga Fialls. 12 Eg vil læta eitt Fatækt lytelshattar Folk epterblyfa j þier/ þr ſkulu vona vppa Nafned DROTTens. 13 Þeir ſem epterblyßa j Iſrael/ munu eckert vont giøra/ edur Oriett tala/ ⁊ þar ſkal ei fiñaſt ein ſuikſom Tunga j þra Muñe/ helldur þa ſkulu þr fædaſt ⁊ huylaſt an alls Otta.

Fyrerheit og Huggun.

14 Gled þig þu Zions Dotter/ Kalla þu Iſrael/ vert glød ⁊ ßagna af øllu þynu Hiarta þu Jeruſalems Dotter. 15 Þuiad DROTTen̄ heßr burt teked þitt f ſtraff/ ⁊ burtuendad þynum Ovinū. DROTTen̄ Iſraelis Kongur er hia þier/ ſuo ad þu þarft ecke framarmeir ad Ottaſt ßyrer nockre Olucku.

c (Dramblætu) ſem hrooſudu ſier og treyſtu vppa Muſtereſins Oßr: vppa Forßedurnar ⁊ ſyn̄ Helgeverk. Rom. 9/4. ⁊ ecke vppa Guds eintomis Nad.

f (Straßß) ꝥ er Hn̄ vill ecke ßramarmeir vera reidur/ helldur ſkal ꝥ vera einungis vppgiøß ⁊ Fyrergießning/ og Ovinena kallar hn̄ Løgmæled ⁊ vonda Samuiſku.

16 A þm ſama Tyma ſkulu Men̄ ſeigia til Jeruſalem/ Ottaſt þu ecke/ ⁊ til Zion/ Læt þynar Hendr ecke letiaſt. 17 Þuiad DROTTen̄ þin̄ Gud er hia þier/ eirn ſtyrkur Frelſare/ Hn̄ ſkal gledia ſig yfer þier/ ⁊ vera þier vinſamlegur/ ⁊ g fyrergiefa þier/ ⁊ han̄ ſkal glediaſt yfer þier med hliomande Hliode.

g (Fyrergießa) Ecke ſtraßßa nie tilreikna Syndena/ Helldur hylia ⁊ gleyma heñe. Matth. 4 / 7.

18 Eg vil koma þeim j burt/ ſm̄ ad þreingder voru mz Setningū/ ſo þr kome fra þier/ huorier Setningar ad voru þra byrde/ huar af þeir høfdu Vanuirdu. 19 Sia þu/ Eg vil giøra eirn Enda a þm øllum/ a ſama Tyma/ ſm̄ þig Plægudu. Eg vil hialpa þm Holltu ⁊ saman̄ſafna þeim vtreknu/ ⁊ eg vil giøra þa til Loßs ⁊ Heidurs/ j øllū Løndum/ j huoriū Men̄ ßorſmadu þa. 20 A þeirre Tyd vil eg jñleida ydur/ ⁊ saman̄ſafna ydur a þm Tyma. Þui eg vil giøra ydur til Lofs ⁊ Heidurs/ a mzal alls Folks a Jørduñe/ Þa eg ſny ydar Fangelſe vm fyrer ydrum Augum/ ſeiger DROTTEN.

Ending Prophetans
Zophoniæ

Formale yfer Prophetan̄ Haggeum

HAggeus er ſa fyrſte Prophete ſm̄ Folkenu var giefen̄/ epter Babiloneſku Herleiding / Fyrer huors Spædom Muſtered ⁊ Guds þionuſtugiørd / vard ad nyiu vppreiſt ⁊ vppbyriud. Huar til honū vard ⁊ epter tuo Mæanude giefin̄ Zacharias til eins Fielaga. Vppa ꝥ ad ꝥ tueggia Vitna mun̄ ſkyllde Guds Orde þſſ helldur truad verda. Þuiad Folked var miøg ßalled j Eßaſemd/ ad Guds Muſtere munde eige vppaptur bygt verda.

Og vier holldū/ ad vm þeñan̄ Propheta ſie ſagt Daniel. j jx Cap. Þar han̄ ſeiger/ fra þm Tyma þa ſu Byfalning vtgeingur ꝥ Jeruſalem ſkule vpp aptur bygd verda/ allt til Hoßdingians Chriſtū/ eru 7 Vikur/ ⁊ 62 Vikur/ ⁊ c. Þuiad þo ad fyrre være ⁊ ſo vtgeingen̄ Kōgs

Cyrus

Cyrus Befalning/ad Mustered skyllde vppa hns(þad er Kongsins) Kostnad vppbyggiast til Jerusalem/ þa var slijk vppbygging forhindrud allt til Haggei ⁊ Sachariæ tijdar/þa Guds Bifalning wtgiec̃k fyrer Þra Spaadom/þa fieck su vppbygging framgang.

ENn hn̄ ævijtar Folked ꝥ ꝥ/ad þr vanræktu Mustered ⁊ Guds þiōustugiørd vpp ad re ijsa/eñ hofdu alla astūdā a sijnu Gotze/⁊ sijnū Hwsū. Og þar ꝥ hafe þr plagader Worded mz dyrre Tijd/⁊ skadræde a Vijne/Korne/⁊ øllū Avegste Jardar. Øllū ogudle gū til eins Epterdæmis/ē Guds Ord ⁊ hn̄s Þiōustugiørd ei ackta/⁊ draga iafnā sier j siod ⁊ j siñ Seck. Slijka alla æhrærer þsse Texte/þʳ hn̄ seiger/Þeirra Siood skꝭ ꝭda j sundur.

So er ad fiña j øllū Historium / Ef ad Meñ vilia ecke fæda Guds Ords Þienara/⁊ ecke til hialpa ad Guds Ord meige vid Magt halldast/ þa lætur Gud þa draga saman/⁊ verda Agiarna ⁊ audga sig. Eñ hn̄ giører ad sijdustu Gøt a Siooden̄ fyrer þeim/⁊ blæs þʳ j/so þad huerfur ⁊ fykur j burt sem Dupt/so eingen̄ veit huad af verdur/Hañ vill eta med þm̄/ ellegar skulu þr ei faa par ad eta. ⁊ ct.

HAñ spaær ⁊ vm Christū j 2. Cap. ad hn̄ skule snart koma/⁊ vera Huggū allra Heid Hingia/Þar mz so ē heimuglegana avijsande/Ad Judaña Rijke ⁊ Løgmaal skyllde faa eirn enda/Og ad øll Veralldar Kongarijke skule eydast/ ⁊ Christo vndergiefen̄ verda/ huad hier til Dags skied er/⁊ skie mū jn̄ til hins sijdasta Dags/þa mū þta allt saman vpp fyllast.

Propheten̄ Haggeus

I

Fyrer Hingad burd Christi. 451. Aar. 2. Dariꝭ Aar.

A Þui ødru Aare Dariꝭ Kongs/j þeim siøtta Manude/a þeim fyrsta Deige j Manuden̄ū/ skiede Ord DROTTins fyrer Haggeum Propheta/ til SoroBabels Sealthiels sonar / Høfdingia yfer Juda/⁊ til Josua Jozadaks sonar/þss Yppasta Kiennemans/⁊ sagde. 2 So seiger DROTTin̄ Zebaoth/Þetta Folk seiger/ Tijmen̄ er ei eñ komen̄/ad Meñ skule vpp byggia Herrans Hws.

SoroBabel. Josua.

3 Og Ord DROTTins skiede ꝥ Haggeū Propheta. 4 Eñ ydar tijd er komen̄/ad þier skulud bwa j þiliudū Hwsū / ⁊ þetta Hws skal standa j eyde. 5 Nu so seiger DROTTin̄ Zebaoth/Siaed hvørnen̄ ydur geingur. 6 Þier saaed myklu / [illegible]fned litlu/Þiˢ eted ⁊ verded þo ei metter/Þier drecked ⁊ verded þo ei Druckner/Þier klæded ydur/⁊ verded þo ecke varmer/⁊ huør sem forþienar Peninga/sa leggur þa j eirn sundurslitin̄ Pung.

Strafꝭ Guds Ords Fyrerlitningar. Leuit. 26 / 26. Hose. 4/10. Mich. 6/15.

7 So seiger DROTTin̄ Zebaoth/Gaumgiæfed huørnen̄ ꝥ geingꝛ ydꝛ. 8 Fared vppa Fialled / ⁊ sæked Videna/⁊ bygged Hwsed/ꝥ skal vera miˢ Þacknæmt/⁊ eg vil laata sia mijna Dyrd/seiger DRottin̄. 9 Þui þier voned vel mikels/ ⁊ sia/ꝥ verdꝛ lijted/Og þo þier allareidu ꝥ heimfærdud/þa ᵃ giore eg þo ꝥ ad Dupte/Huørnen kiemꝛ ꝥ til/seiger DROTTin̄ Zebaoth? Af þui ad mitt Hws stendꝛ so j eyde/Og huør flyter sier med sitt Hws. 10 Þar ꝥ jn̄e helldur Himinen̄ Døgguñe yfer ydur/⁊ Jørden̄ sijnū Groda. 11 Og eg hefe kallad Þurk/bæde yfer Landed ⁊ Fiøllen̄/ yfer Korn/ Vijn/ Vidsmiør ⁊ yfer allt ꝥ ē kiemꝛ af Jørduñe/⁊ so yfer Folk ⁊ Fie/ ⁊ yfer allt handaña Erfide.

a (Ebræ) þa blæs eg þo þar a

12 ÞA hlydde SoroBabel Sealthiels son/⁊ Josua Jozadaks Son/ sa Høfudprestur/⁊ Þaller þr ē epter voru ordner af Folkenu/þuilijkre DROTTins þra Guds Roddu/ ⁊ Ordū Haggei Propheta/lijka ē DROTTin̄ þra Gud hafde wtsent hn̄/⁊ Folked Ottadest fyrer DROTTne. 13 Þa sagde Haggeus/DROTTEns ᵇ Eingell/ sem hafde Bodskap DROTTins til Folksins/ Eg er med ydur seiger DROTTin̄.

b (Eingell) þ er/Sendebode/edur Predikare.

14 Og DROTtin̄ vppvakte Anda SoroBabels Sealthiels Sonar/ Høfdingians Juda/og

da/ꝛ Anda Joſua Jozadaks ſonar/Preſtahofdingians/ꝛ ſo Anda þeſſ alls epterblifna Folks/ ſo ad þad kom ꝛ Arvidade vppa Hws DROTTins Zebaoths þeirra Guds.

II

A Þeim fiorda ꝛ Tuttugaſta Deige j þeim ſiøtta Manade/a ødru Aare Darij Kongs. 2 A þan̄ fyrſta og Tuttugaſta Dag j þeim ſiøūda Manude/ þa ſkiede Ord DROTTins fyrer Haggeū Propheta/ ꝛ ſagde. 3 Seig til SoroBabels Sealthiels ſonar/Juda Høfdingia / ꝛ til Joſua Jozadaks ſonar/Kien̄eman̄a Høfdingia/ꝛ til þſſ epterblifna Folks/ꝛ ſeig. 4 Hvør er epterblifen̄ a medal ydar / ſem ſaa þtta Hws j ſin̄e fyrre Dyrd? Og hu ørnen̄ ſiæe þier þad nu? Er þad ecke ſo/ad þad þiker ydur einſkis vert vera?

Annad Aar Darij Kongs.

5 Og nu SoroBabel/Vertu Hughrauſtur/ſeiger DROTTin̄/Vert ørugg þu Joſua Jozadaks ſon/þu Preſta høfdingie/Vered Hughrauſter/allt Folk j Landenu/ſeiger DROTTin̄/ꝛ ervided/Þui eg er med ydur/ ſeiger DROTTin̄ Zebaoth. 6 Epter þui Orde þa eg giørde eirn Saattmaala vid ydur/þa þier foorud af Egyptalande/þa ſkal min̄ Ande blijfa a medal ydar/Otteſt ecke.

7 ÞViad ſo ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/þar er nu eirn lijtell tijme til/ad eg vil hræra Himen ꝛ Jørd/Sioen̄ ꝛ Þurrlended. 8 Ja eg vil hræra alla Heidingiana / þa ſkal [a] Huggū allra Heidingia koma. Og eg vil giøra Þetta Hws fullt af Dyrd/ ſeiger DROTTin̄ Zebaoth. 9 Þuiad bæde Silfur ꝛ Gull er mitt/ſeiger DROTTin̄ Zebaoth. 10 Þeſſa ſijdaſta Hwſſens Dyrd/ ſkal vera ſtærre en̄ hins fyrra var/ ſeiger DROttin̄ Zebaoth. Og eg vil giefa [b] Frid j þeſſū Stad/ſeiger DROTTin̄ Zebaoth.

Fyrerheit vt af Christo. Hebr. 12/ 26. a (Huggun) þ er/ Chriſtur ſem hugga ſkyllde alla Verølldu / med Syndan̄a Fyrergiefningu. b (Frid) Lucku ꝛ Velferd. c (Heilagt Kiøt) þ er/ þ Heilaga helgar ecke þad Oheilaga/ en̄ þad Oheilaga ſaurgr þ Heilaga

11 A Þeim fiorda ꝛ tuttugaſta Deige/þſſ Nijunda Manadar/a þui ødru aare Darij/ſkiede Ord DROTtins til Haggeū Propheta/ꝛ ſagde. 12 So ſeiger DROTtin̄ Zebaoth/ Spyr Preſtana vm Løgmaaled/ꝛ ſeigdu. 13 Ef nøckur ber [c] heilagt Kiøt j Skaute ſijns Kyrtels/ꝛ ahrærde ſydan̄ mz ſama Skaute/Braud/Kaal/Vijn/Oleū/eda huad þ Mat þ være/Verdur þ þa ꝛ heilagt? Og Preſtarner ſuørudu ꝛ ſøgdu/Nei. 14 Haggeus ſagde/En̄ ef nockr Ohrein̄/af þui hn̄ hefr ſnorted eitt Hræ/ꝛ ef hn̄ ſnerter ſijdan̄ eitt af þeſſu/Verdur þ þa ꝛ Ohreint? Preſtarner ſuørudu ꝛ ſøgdu/Þad verdur Ohreint. 15 Þa ſuarade Haggeus/ꝛ ſagde/Lijka ſo er ꝛ þeſſe Lydur ꝛ þeſſer Men̄ þ mier/ſeiger DROTTin̄ ꝛ allur Giørningur þra Handa/ꝛ þ þeir Offra/er Ohreint.

16 OG ſiæd nu/huørnen̄ þ hefur geinged ydur/fra þeſſū Deige/ꝛ adr til forna/fyrr en̄ nockr Steirn var lagdr vppa an̄an̄ j Muſtere DROTTins. 17 Ad þegr nockr kom til Kornhrwgun̄ar/ſa ē hafa ſkyllde tuttugu Mælera / þa vrdu þar varla Tiu/ Kiæme han̄ til Vijnpreſſun̄ar / ꝛ ætlade ad filla Fimtijger Amur/þa vrdu varla Tuttugu. 18 Þui eg plaagade ydur med Þurk/Brendu Korne/ꝛ Hagle j øllu ydar Erfide/Enn þo lijka vel ſnerud þier ydr ecke til mijn ſeiger DROTTin̄.

Deut. 28/38. Amos. 4/9.

19 Þui giefed giætur ad/fra þeſſū Deige/ꝛ til Forna/ſem er fra þeim fiorda ꝛ Tuttugaſta Deige/a þeim Nijunda Manude/ allt til þeſſ Dags / ſem lagdeſt Grundvollur a Muſtere DROTTins/Lyted þar a. 20 Þui Sæded liggur en̄ nu j Hløduñe/ꝛ þ ber enn nu ecke Avøgſt/huørke Vijntried/Fijkiutried/Granata tried/ꝛ ei helldur Oliu tried/ En̄ fra þeſſum Deige vil eg giefa Bleſſan.

21 OG Ord DROTTins ſkiede j an̄ad ſinn til Haggeū/ a þn̄ fiorda ꝛ tuttugaſta Dag j Mānudenū/ꝛ ſagde. 22 Seigdu til SoroBabels/Høfdingians j Juda/ꝛ ſeigdu/ Eg vil hræra Himen ꝛ Jørd. 23 Og [d] vmvellta Stolū Kongarijkian̄a/ ꝛ eydeleggia þau Megtugu Kongarijke Heidingian̄a. Og eg vil bæde Vognū ꝛ þra Riddurū vmbillta/ſo bæde Heſtar ꝛ Men̄ ſkulu nidr falla/huør þ an̄ars Suerde. 24 A ſama tijma/ ſeiger DROTTin̄ Zebaoth / vil eg taka þig SoroBabel Sealthiels Son/min̄ Þienara/ſeiger DROTtin̄/Og eg vil hallda þier ſem einū Signets Hring/Þui eg hefe wtvaled þig ſeiger DROTtin̄ Zebaoth.

d (Vmvellta) Þa vr Perſia ſem þier otteſt/ þeim vil eg fyrerkoma/ þ ſkiede af Alexandro Magno.

Syr. 49/13.

Ending Prophetans Haggei

ÞEsse Prophete hefur vered epter þa Babylonisku Herleiding/Og hefur asamt med sijnum Lagsmanne Haggeo/til hialpad aptur vpp ad byggia Jerusalem/ z Mustered/z þui sundurtuistrada Folke/til samans aptr ad koma/ So ad Rijkesstiornenn/z ein god Skyckan kiæmest a aptur j Landenu. Og ad sønnu þa er hann eirn wt af þeim huggunarsamlegustu Prophetum/ Þuiad hñ framsetur margar liufar z huggunarsamar Sioner/z giefur mørg sæt z vinsamleg Ord/til ad hugga z styrkia þ Sorgfulla z sundurtuistrada Folk/til ad vppbyria Byggingena / z Rijkesstiornena ad nyu/ sem allt þangad til høfdu miked z marghætt ad Motkast lided/Þetta giører hñ allt til hins fimta Capitula.

i. ij. iij. iiij.

J Þeim fimta Cap. spaer hñ vnder Syn eins Briefs z Mæle asks/vm þa Fals kiennendur/s þar epter mundu vppkoma/a medal Gydinga folks/sem Christum yrde afneitande/ huør Syn enn nu þennan Dag yfer Gydingum stendur.

v.

J Þeim siøtta spaer hann wt af Evangelio Christi/z þui andlega Mustere/sem vm allan Heimenn skyllde vppbyggiast/fyrst þ Gydingarner afneitudu hm/z villdu ecke hafa hann.

vj.

J Siøunda z attunda hefst ein Spurning/til huørrar Spamadurenn giefur Andsuar/Huggar z æminner þa enn j annad sinn/ad vppbyggia z vppbyria sijna Valldstiorn/ z endar þar mz þann Spadom a sijnum Døgum vm þa vppbyggingu.

vij. viij.

J Niunda talar hñ vm þn epter komanda tijma/z spaer þ j fyrstu/j hinu Tiunda Capitula huorsu Alexander hinn mykle/skule yfer vinna Tyrum/Zidon/ og þa Philisteos/ vppa þ ad øll Verølldenn skule opnast þ þui tilkomande Christi Evangelio/Og seiger ad sa sanne Konungurenn Christus skule koma j Jerusalem rijdande a eirne Øsnu.

ix. x.

J Ellefta spaer hñ/ad Christus mune af Gydingum selldr verda þ þriatiger Silfr Peninga/ þar fyrer mune hann z yfer giefa þa / so ad Jerusalem skal foreydast vm sijder / og Gydingar forherdast j Villunne/ z verda sundr dreifdir. Og ad Evangelium z Rijkid Christi skule so koma wt a medal Heidenna Þioda/epter Christi Pijnu. Fyrer huoria hann skyllde fyrst verda sleigenn/so sem eirn Hirder/z Postularner so sem Sauder sundur tuistrast/Þui ad hann hlaut fyrst ad lijda/z so inn ad ganga j sijna Dyrd.

xj. xij. xiij.

J Sijdasta Cap. þa hñ hefur foreydt Jerusalem/ þa burt tekur hann þad Leuitiska Prests Embætted/med Hatijdis døgum/z øllum þeim Hlutum sem þui til heyrdu / z seiger ad øll andleg Embætte mune almenneleg verda/ Gude til þionustu/enn heyra nu ecke alleina sta til Leui Sleckte/þ er/þar skule koma adrer Kiennemenn/adrar Hatijder/adrar Forner/ønnur Guds þionusta/huia adrar Kynkuijsler kunne eirnenn ad fremia/Ja eirnenn Egiptsker z aller Heidingiar/þ er ad skilia/Þad gamla Testamented er klaart med øllu af lagt z burt teked.

xiiij

Propheten Sacharias

I

A Attunda Mánude þess annars ars Darij Kongs skiede Ord DROttins til Sachariam sonar Barachia/sonar Jddo/þss Propheta/z sagde. 2 DROttinn var hardla reidr a ydar Forfedur. 3 Og seigdu til þeirra/so seiger DROTTinn Zebaoth/ Snued ydr til mijn/seiger DROttinn Zebaoth/so vil eg snua mier til ydar seiger DROttinn Zebaoth. 4 Vered ei sem ydar Forfedur/ huør inn þr fyrre Prophetar predikudu/z søgdu/So seiger DROttinn Zebaoth / Snued ydur fra ydar vondum Vegum/z fra ydrum vondum Giørningum/Enn þeir hlyddu ei/z sinntu ecke vm mig/ seiger DROTTinn. 5 Huar eru nu ydar Fedur z Spamenn? Lifa þr enn nu? 6 Er þ ecke so/ad mijn Ord/z minn Riettur/ sem eg baud fyrer mijna Þienara Prophetana/Hefur þad ecke komed yfer ydar Forfedur? So ad þeir hefdu mætt snua sier/z sagt/Lijka so sem DROTTinn Zebaoth hafde j sinne ad giøra oss/so sem vier

Fyrer Hingadburdenn Christi. 451. ar.
Esaiæ 31/6. Cap. 45/22. Jerem. 3/12. Malach. 3/7.

vier geingum og giørdum/Lÿka ſo hefur hañ og giort oſſ.

Sebat.

7 A þeim fiorda og Tuttugaſta Deige/j þm̃ Ellefta Manude ſm̃ er Sebat Manudur/ a þuj ødru Aare Darij Kongs/ſkiede Ord DROTTins til Sachariam Barachie ſonar/ Jddo ſonar/Prophetans/⁊ ſagde. 8 Eg ſa vm Nottina/⁊ ſia þu/eirn Madur ſat vppa einum raudum Heſte / hañ ſtood vid a medal Myrru triaña / a nockru Einge/ ⁊ a Bake honum voru rauder Brwner ⁊ Huiſter Heſtar. 9 Og eg ſagde/miñ Herra/Huorier eru þſſer? Og Eingelleñ ſa ſem talade vid mig/ſagde til mÿn/Eg vil vÿſa þier/huorier þeſſ er eru. 10 Og ſa Madr ſ̃ ſtod vid vnder Mÿrrutrienu a Eingenu/ſuarade og ſagde. Þeſſer eru þr ſem DRotteñ hefur vtſent ad reyſa j giegnum Landed. 11 Enn þr ſuorudu Eingle DROTTens/ſem ſtood vid vnder Myrrutrianũ/Og ſøgdu/Vier høfũ reiſt j giegnum Landed/Og ſia þu/ad øll Londeñ ſitia kyrr.

Apoca. 6/4.

12 Þa ſuarade Eingell DROttins/og ſagde/DROTTENN Zebaoth/huorſu Leinge villtu ecke Myſkuna þig yfer Jeruſalem/⁊ yfer Borgernar Juda/ huoriñ þu hefur vered Reidur j þſſe Siotÿu Aar? 13 Og DROTTJN ſuarade Einglenum ſm̃ talade vid mig vinſamlegum Ordum/og huggunarſamlegum Ordum. 14 Og Eingelleñ ſa ſem talade vid mig ſagde til mÿn/ Predika þu og ſeigdu/ ſo ſeiger DROTTENN Zebaoth/ Eg hefe miog Vandlætt yfer Jeruſalem ⁊ Zion. 15 Eñ eg er miog Reidur yf[er] þa Dramblatu Heidingia/Þui eg var lÿtt Reidur/eñ þr hialpudu til ad fordiarfa.

Inf. 8/2.

16 Þar fyrer ſeiger DROTTeñ ſo/Eg vil ſnua mier aptur til Jeruſalem mz Myſkunſemd/⁊ mitt Hws ſkal vppbyggiaſt þar jñe/ſeiger DROTTEN Zebaoth/Þar til ſkal og ſa Mæleþrædur vtgreidaſt j Jeruſalem. 17 Og predika eñ framar/⁊ ſeig þu/So ſeiger DROTTiñ Zebaoth/ Þad ſkal ganga mÿnum Stødum vel aptur/⁊ DROTTENN ſkal hugga Sion aptur/og vtvelia Jeruſalem aptur.

18 OG eg vpplypte mÿnum augum og ſa/og ſia þu/þar voru Fiogur Horn. 19 Og eg ſagde til Eingelſins ſem talade vid mig/Huørier eru Þeſſer? hñ ſagde til mÿn/þ eru þau Horn/ſ̃ ſundur tuiſtrad hafa Juda/aſamt mz Jſrael ⁊ Jeruſalem/ 20 Og DRotteñ vÿſade mier fiora Smide. 21 Þa ſagde eg/Huad vilia þſſer giora? hñ ſagde/þſſer eru komner til ad afbriota þau horn / ſm̃ ad ſundurdreifdu Juda/ ſo eingeñ kuñe ad vpplypta ſÿnu hofde/ſo ad þr j burt ſteyte Heidingiaña horn / huorier vpplyptu hornenu yfer Juda land/til ad ſundurdreifa þui.

II

OG eg vpplypte mÿnũ Augum/⁊ ſa/⁊ ſiadu/Eirn Madur hafde eirn Mæleþræd j Hendeñe. 2 Og eg ſagde/huort fer þu? Eñ hañ ſagde til mÿn/ad eg mæle Jeruſalem/⁊ ſiae til huorſu laung og vÿd hun ſkal vera. 3 Og ſia þu Ad Eingelleñ ſa ed vid mig talade gieck vt/ Og eirn añar Eingell gieck vt j mote honũ. 4 Og ſagde til hañs/ Skunda þu j burt / og tala til þſſ Vngmeñis/ og ſeigdu/Jeruſalem ſkal ſetiñ verda an Mwrveggia þ ſøkũ mikels Fiolda þra mañа og Fienadar /ſem þar jñe ſkal vera. 5 Og eg vil vera eirn gloande Mwrueggur þar vm̃ kring/ſeiger DROTTENN/og eg vil vera þar jñe / og Eg vil audſÿna mig dyrdarſamlegañ þar jñe.

Inf. 8/4.
Fyrerheit.

6 HEi Hei/ Flyed af Nordurlandenu ſeiger DROTTEN/Þuiad eg adſkilde ydur j fiora Vinda vnder Himnenum/ſeiger DROTTEN. 7 Hei Zion/þu ſem byr hia Babilons Dotter/fly þu. 8 Þui ſo ſeiger DROTTEN Zebaoth/hañ ſende mig til Heidingiaña/ þr ſm̃ ræntu ydur. Þeirra Magt hefur eirn enda/ Huor ſem ſnerter ydur/ hñ ſnerter hñs Augaſtein. 9 Þui ſiaed/Eg vil veyfa miñe hende yfer þa/So þeir ſku øda þm̃ eitt herfang/ſ̃ þm̃ þionad hafa/ſo þier ſkud vita ad DROtteñ Zebaoth hefr ſent mig.

Pſalm. 17/8.

10 GLed þig/og fagna þu Zions Dotter / Þuiad ſia þu/ Eg kiem/og vil bwa hia þier/ſeiger DROTteñ. 11 Og a þm̃ Tÿma ſkulu marger Heidingiar falla til DROTTJns/⁊ ſkulu vera mitt Folk/⁊ eg vil bwa hia þier/ſo þu ſkallt merkia ad ſa DROTTJN Zebaoth ſende mig til þÿn. 12 Og DROTTiñ ſkal erfa Juda j ſitt hlutſkipte/j þui heilaga Lande/og hñ ſkal vt velia Jeruſalem aptur. 13 Allt hollд vere kyrt fyrer DROTTNE /þui hañ hefur vppteked ſig af ſÿnum heilogum Stad.

Huggun.

III

Og mier

Josua.
Sathan.

OG mier var syndur sa yppaste Prestur Josua / standande fyrer Eingle DROTTINS. Og Sathan stod hia hañs hægre hende/ad standa j mote honum. 2 Og DROTTIN sagde til Sathans/ DROttēñ straffe þig Satan/ Ja DROTTIñ straffe þig/sa sm̃ vtvalde Jerusalem. Er þtta ecke eirn Brandur sem af Elldenum er wtgripeñ? 3 Og Josua var j ohreinum Klædum/ z stød fyrer Einglenum/ 4 Huor ed suarade og sagde til þra sm̃ stodu frame fyrer hm̃/taked þaug ohreinu klæde fra honum.
Og hñ sagde til hñs/Siaa eg heƀe teked þñnar Synder fra þier/ z jfært þig hatijdar Klædum. 5 Og hñ sagde/ Setied eirn hreinañ hatt a hñs Hofud. Og þeir settu eirn hreinañ Hatt a hñs Hofud/ z færdu hñ j klæde/ z Eingell DROTTens stod þar.

a (Standa) Einglarner vakta z leida þa enu Godu/einkanlega prestana z Kieñemeñena.

6 Og Eingell DROTTINS vitnade fyrer Josua z sagde. 7 So seiger DROTteñ Zebaoth / Eƀ þu geingur a mijnum vegum/ z geymer mijnar Vardveitingar/ Þa skalltu stiorna mijnu Hwse/ z geima mijna Forgarda / Og eg vil giefa þier af þssum sm̃ hier standa ad þr skulu vijsa þier veigeñ.

Inf. 6/12.
Malac. 4/2.
Luc. 1/78.
Zemah

8 HEyr til Josua þu ædste Kieñemadur/þu og þijner viner s̄ Bwa fyrer þier/þui þr eru ætijd vndarleiger. Þui sia þu ad eg vil læta miñ Þienara Zemah koma. 9 Þui siaed a þm̃ eina steine/s̄ eg lagda fyrer Josua/skulu vera Siø Augu / Eñ sia/eg vil vthoggua hañ/ seiger DROTTIN Zebaoth/ z eg vil burt taka þss sama Landz Synder a eirn Dag. 10 A þm̃ sama Tijma/seiger DROTTINN Zebaoth/skal huor bioda ødrum til Giests vnder Vijnvidar trie og Fikiu trie.

IIII

OG Eingelleñ sa sm̃ talade vid mig/kom aptur/ z vppvakte mig/lijka sm̃ þa nockur er vppvakeñ af Sueƀne. 2 Og sagde til mijn/ huad sier þu? Eg sagde/ eg sie/Og siaa/ Ad þar stood ein Liosastika øll af Gulle/og ein Skaal þar ofana/þar voru siø Lampar oƀana/ og lijka siø Treckter vid huorn Lampa. 3 Og tuo Vidsmiors Trie þar hia/eitt a hægre sijdu Skaalariñar/og añad a vinstre sijdu.
4 Og eg suarade z sagde til Eingelsins sm̃ talade vid mig/ Miñ Herra/huad er þad? 5 Og Eingelliñ sa sm̃ talade vid mig/suarade z sagde til mijn/ Veistu ecke huad þad er? Og eg sagde/Nei miñ Herra. 6 Og hñ suarade z sagde til mijn/ þ er Ord DROTTINS vm Soro Babel/ þ skal huorke skie med Makt nie Hernade/ helldur ƀyrer miñ Anda seiger DROTTiñ Zebaoth. 7 Huad ertu/þu stoora Fiall/ huort þo vera skal eitt Slettlende fyrer Soro Babel? Og hañ skal vppfæra þañ fyrsta Stein/ so meñ skulu hropa/Gud giefe til Lucku. Gud giefe til Lucku.

Soro Babel.
a (Mælebrad) Bryggingeñ skyllde ƀramgang hafa fyrer Soro Babel huar z hiørtu eñ sem heñ hana byriade/þo þ være øllum Heidingium j moote.

8 OG Ord DROTtins skiede til mijn/ z sagde. 9 Soro Babels hendr lagdu Grunduøll eñ þssa hwss/ hñs Hendr skulu z fullkomna þ/so þier skulud vita ad DROttiñ heƀr sent mig til ydar. 10 Þui hu er sa s̄ ƀoracktar þssa litla Daga? a huiu̅ ad meñ skulu þo gledia sig/og sia þañ a Mæleþrad/j Soro Babels hende/med þm̃ siø/sm̃ eru Augu DROTTENS/huør ad reisa j giegnum þad heila Land.

b. (Greiner) jn Ebre. Duæ Spicæ.

11 OG eg suarade og sagde til hañs/ Huad eru þau tuo Oliu trie til hægre og Vinstre Sijdu Liosastikuñar? 12 Og eg suarade j añad siñ/ z sagde til hñs/ Huad eru þær tuær Greiner þss Vidsmiors vidartries/sm̃ þar standa hia þm̃ tueimr gilltum Liosastiærum/ med huorium ad Meñ taka Skøreñ af þm̃ Gylltu Lømpum. 13 Og hañ sagde til mijn/ Veitstu ecke huad þ er? eñ eg suarade/ Nei miñ Herra. 14 Og hñ sagde/ Þad eru þau tuo Oliuvidar born/sm̃ þar standa hia Stiornaranum allz Landsins.

V

a (Brieƀ) þad eru þeir ed falsa Reikningena/bryggia good Hiørtu/ z hæla Vondum/ z bræsna ƀ þeim.

OG eg vpplypte mijnum Augum eñ einusiñe/ z saa/Og sia þu/þar var eitt fliuganda a Brieƀ. 2 Og hñ sagde til mijn/ Huad ser þu? Eg suarade/ Eg sie eitt fliuganda Brieƀ/sm̃ er tuttugu ælna langt / og tiu ælna breitt. 3 Og hañ sagde til mijn/ Þad er su Bøluan sm̃ vt geingur yƀer allt Landed/ Þui aller Þiofar verda sagder froomer epter þessu Brieƀe / og aller Meinsærismenn verda sagder Fromer/ epter þssu Briefe. 4 Eñ eg vil þ ƀram koma læta seiger DROTteñ

Zebaoth/ad þad skal koma yfer Þiofzins Hws/z so lijka yfer Þra Hws sm̃ sueria falslega vid mitt Nafn/z þ skal blijfa j Þra Hwse/z eyda þui med þess Stockũ z Steinum.

5 Og Eingellen̄ s̄ talade vid mig/gieck wt z sagde til mijn/Vpplyptu þijnũ augũ z sia/ Huad geingr þar vt? 6 Og eg sagde/Huad er þ? Og hn̄ sagde/Eirn b Epha geingr vt/z hn̄ sagde/þ er Þra skickan j ollu þui Lande. 7 Og sia/þar barst fram̄ eitt Centener Bly/z þar var ein Kutn̄a sm̃ sat j Epha. 8 Og hn̄ sagde/þetta er sa ogudlege Lærdomr/z hn̄ kastade hen̄e mitt j Epha/ z varpade þm̃ Blijhnwd ofana holed.

b (Epha) Þetta er eirnen̄ sagt vm Falslu n̄endr/ So sem Briefed eirnenn/ vppa þa hlydde/ huørier ed mæla Samuiskunar med Løgum z Riettre/ eins og med Mixleaske/en̄ vm sijder hliota þeir ad koma til Sinear

9 Og eg hoof vpp mijn Augu/z sa/Og siadu/þar geingu tuær Konur wt/z høfdu Vænge/ sem Vinduren̄ bar / z þ voru Vænger sem Storks Vænger/z þær færdu þad Epha a millum Jardar z Himens. 10 Og eg sagde til Eingelsins / sem talade vid mig/ Huort flytia þær þad Epha j Burt hiedan̄? 11 Og hn̄ sagde til mijn/ Ad hønũ vppbyggist eitt hws z tilreidist j Landenu Sinear/z setiest þar a sin̄ Grundvøll.

VI

a (Ebra Dropa graer ed ur Hagl graer.

Og eg vpplypte mijnum Augũ en̄ einu sinne/z sa/Og siadu/ Þar voru Fiorer Vagnr s̄ framgeingu a millũ tueggia fialla/en̄ þau saumu Fioll voru af Kopar. 2 Fyrer þm̃ fyrsta Vagne voru Rauder Hestar/En̄ fyr þm̃ ødrũ Vagne voru Brwner Hestar. 3 Fyrer þm̃ þridia Vagne voru huijter Hestar/z fyrer þm̃ Fiorda Vagne voru a skiotter Hestar Sterker.

4 Og eg suarade z sagde til Eingelsins/sm̃ talade vid mig/Min̄ Herra/huorier eru þsser? 5 Eingellen̄ suarade z sagde til mijn/Þetta eru þr fior Vindar vnder Himnenum/sm̃ koma fram̄/ad þr skulu framganga fyrer allra Landa Stiornara. 6 Þar sm̃ þr suortu Hestarn voru fyrer/þr geingu j mote Nordre/ Og þr Huijtu Hestar geingu epter þm/ En̄ þr skiottu geingu j mot sudre. 7 Þeir sterku vt geingu z drøu vm kring/ so þeir fære j giegnũ øll Lond. Og hn̄ sagde/Fared j burtu z Ferdest j giegnum Landed/ Og þeir føru j giegnum Landed. 8 Og hn̄ kallade a mig z talade til mijn z sagde/Siadu/Þeir s̄ ferdast j mot Nordrenu / þr koma mijnum Anda til ad huijlast j Landenu mot Nordre.

b (Zemah) Þor rænast Grodur/Þ er Spadomur wt af Christo / huør ed merkest fyrer Josuam z Soro Babel.
Sup. 3/8.
Malach. 4/2.
Luc. 1/78

9 Og ord DROttins skiede til mijn/z sagde/10 Tak af þssũ Herteknu/s̄ eru af Heldai/z af Tobia/z af Jedaia/z kom þu sama dag/z gack þu jn̄ j Josia Zophonie sonar Hus/huier kom̄ eru fra Babilon. 11 En̄ tak Silfr z Gull z gior Koronr/z set þær vpp a Hofud Josua Josadaks sonar þss yppasta Prests. 12 Og seigdu til hn̄s/ So seiger DROTTen̄ Zebaoth.

Siadu/þar er eirn Man̄ s̄ heiter b Zemah/þui vnder hønũ skal þ vaxa/z hn̄ skal byggia Mustere DRottins. 13 Ja Mustere DRottins sk han̄ byggia/z bera Prydena/ z hn̄ sk sitia z Drottna a sijnũ Stole/hn̄ sk z vera Prestr a sijnũ Stole/z þar sk vera fridur a millũ Þra beggia. 14 Og þssar Koronur skulu tilheyra þm̃ Helmem/ Tobia/ Jedaia/ og Hen Zophonias syne til eirnr min̄ingar j Mustere DRottins. 15 Og þeir skulu af fiarlægd koma/ sem byggia Mustere DROttins/ Þa skulu Þeir vid kan̄ast/ad DROtten Gud Zebaoth hefur sent mig til ydar. Og þad skal skie/ef þier vilied hlijda Rodd DROttens ydvars Guds.

VII

Chisleu.
a (Hallda) Eins z þeir Nazarei.
Num. 6/3. et Seq.

Og þ skiede a þui fiorda Darij Kongs are/ad ord DROttins skiede til Sachariam/a þm̃ fiorda deige þss nijunda Manadar/s̄ kallast Chisleu. 2 Þa Sarezer z Regem/Melech z Þra Folk/ voru sender til Bethel ad tilbidia þ DROTtne. 3 Ad seigia til Prestan̄a s̄ voru j kringũ hws DROTTins Zebaoth/ og til Spaman̄an̄a/Skal eg en̄ nu græta a þm̃ fimta Manude / z en̄ hallda mier fra/so sm̃ eg hefe giort nu j Nockur Aar?

Matth. 6/15.
Esaie 58/5.

4 Og Ord DROttins Zebaothz skiede til mijn/z sagde. 5 Tala þu til alls Folksins j Landenu/z til Prestan̄a/z seigdu/þa þier Føstudud z grietud/j þm̃ fimta z j þm̃ siøun̄da Mäude/ vm þsse siøtije Aar/ Hafe þi þa jafnan̄ fastad þ mig? 6 Eda þa þier ætud z Druckud/hafe þier þa ecke eted z Drucked fyrer ydur sialfa? 7 Er þtta ecke þad/sem DROTTIN liet

Predika

Predika fyrer þa framfornu Propheta/ þa Jeruſalem var alſeten med Folke/ z hafde alls nægter/ med ſijnum Stødum þar vm kring/ z þan tijd ad þar bioo Foolk/ bæde j moote Sudre z ſo j Dølunum.

8 OG Ord DROTTins ſkiede til Sachariam/ z ſagde. 9 So ſeiger ſa DROTTin̄ Zebaoth/ Dæmed riett/ giøred gott z vered Myſkunſamer/ huør ſijnum Brodur. 10 Og giøred huørke Eckium/ Fødurleyſingium/ Vtlendſkum edur Fatækum/ nockurn Oriett/ z eingen̄ ſkal hugſa nockud Vont/ ſijnum Broodur j ſijnu Hiarta.

Exo. 22/22. Eſa. 1/23. Jerem. 5/28.

11 En̄ þr villdu ei adgiæta/ z ſneru Bakenu vid mier/ z ſtoppudu aptur ſijn Eyru/ ſo þr ſkylldu ecke heyra. 12 Og giørdu ſijn Hiortu ſem ein̄ Adamas/ ad þeir ſkylldu ecke heyra Løgmaaled z Orden/ huør DROTTEN Zebaoth ſende j ſijnum Anda/ fyrer þa fyrre Prophetana. Huar af ſo ſtoor Reide DROTTins Zebaoths er komen̄. 13 Og þ er ſo ſkied ſ þ var predikad/ z þeir heyrdu ecke/ So villde eg og ecke heyra/ þa þeir kolludu/ ſeiger DROttin̄ Zebaoth. 14 So hef eg j ſundurtuiſtrad þm̄ a mal allra Heidingia/ þra ſem ecke þecktu þa/ z Landed vard eyde epter þa/ ſo ad eingen̄ ferdadeſt edur bioo þar jn̄e/ z þ goſuga Land giørdeſt ad Audn.

Søken huar fyrer Gud Straffar.

VIII

OG Ord DROTTins ſkiede til mijn̄/ z ſagde. 2 So ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/ Eg hefe vered miog vandlætur vid Zion/ z eg hefe m̄z ſtoorre Reide vered vandlætur vid hana. 3 So ſeiger DROTTin̄/ Eg ſny mier aptur til Zion/ z vil bwa j Jeruſalem/ ſo Jeruſalem ſkal kallaſt Sañleikſins ſtadr/ z þeſſ DROTTins Zebaoths Fiall/ eitt Fiall Helgedomſins.

Huggun z fyrer heit/ ad Jeruſalem ſkule vpp aptur byggiaſt. Sup. 1/14. Sup. 2/10.

4 So ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/ Þar ſkulu en̄ nu hier epter bwa j Jeruſalems Strætū/ Gamler men̄ z Kuiñur/ z þeir ſ ganga vid Staf/ af ſtoorre Elle/ 5 Og Stræte Stadarens ſkulu vera full af Pilltum z Stulkū/ ſ ſier ſkulu leika a heñar Strætū. 6 So ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/ Þike þm̄ ſoddan̄ vera omøgulegt/ fyrer Augū þeſſa epterblifna Folks j þeſſare Tijd/ Skyllde þ þar fyrer vera omøgulegt fyrer mijnum Augum? Seiger DROTTIN Zebaoth.

7 So ſeiger DRottin̄ Zebaoth/ Siadu/ eg vil frelſa mitt Folk fra þui Lande j mote Auſtre/ z fra þui Lande j mote Solareñar nidurgange. 8 Og eg vil færa þ wt hingad/ ad þad ſkal bwa j Jeruſalem. Og þr ſku vera mitt Folk/ z eg vil vera þra Gud/ j Sañleika z Rietlæte.

9 SO ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/ Styrked ydar Hendr/ þier ſ heyred þeſſe Ord/ a þeſſare tijd/ þ Mun̄ Spamañaña/ a þeim Deige ſm̄ Grunduolluren̄ er lagdur a Hwſe DROttins Zebaoth/ ad Muſtered verde vpp bygt. 10 Þuiad þ þeſſa Daga var Erfide Maña Forgiefens/ z Dyraña Arfide til einſkis / z þr høfdu ønguañ Frid/ fyrer Normung ſem wt z jñ geingu/ Helldr liet eg alla Men̄ fara/ huorn j moot ſijnum Naunga.

11 En̄ nu vil eg ecke giøra vid þetta epterblifna Folk/ ſo ſem a þeim fyrre Døgū/ ſeiger DROTTin̄ Zebaoth. 12 Helldur ſkulu þeir vera Fridarens Sæde. Vijntried ſkal giefa ſin̄ Auøxt/ z Landed giefa ſin̄ Grooda/ z Himeneñ ſkal giefa ſijna Døgg/ z eg vil læta þa ſ epter eru ordner af þeſſu Folke/ allt þetta eignaſt.

13 Og þ ſkal ſkie/ ad lijka ſem þeir af Juda hwſe/ z af Jſraels Hwſe/ vorud ein Bøluan a medal Heidingiaña/ So vil eg frelſa ydur/ ad þier ſkulud vera ein Bleſſan/ Otteſt ecke/ og ſtyrked ydar Hendur. 14 So ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/ Lijka ſem eg þeinkte ad plaga ydur/ þa ydar Fedur reittu mig til Reide/ ſeiger DROTTin̄ Zebaoth/ z mig angrade þad ecke. 15 So hyxa eg nu þar aptur a mot/ ad giøra vel til a þeſſum Døgum/ Jeruſalem z Hwſe Juda / Ad eins otteſt ecke.

16 EN þta er þ ſ þeir ſkud giøra/ Huør eirn tale Sañende vid añan/ Og dæmed riett/ z ſetied Frid j ydrū Portdyrū. 17 Og eingen̄ þeinke nockud vont j ſijnu Hiarta a mote ſijnū Naunga/ Og elſked ecke falſka Eida/ Þui eg hata allt ſoddan̄/ ſeiger DROttin̄. 18 Og Ord DROttins Zebaoths ſkiede til mijn̄/ z ſagde. 19 So ſeig' DROTTin̄ Zebaoth/ Su Faſta/ fiorda/ fimta/ ſioūda z tijunda Manadar/ ſkal vera Juda Hwſe til Glede z Fagnadar/ z til gladlegrar Aarshatijdar/ Elſked ad eins Sañleika z Frid.

Su rietta Guds Pionuſta. Eph. 4/25. Sup. 7/3.

20 SO ſeiger DRottin̄ Zebaoth/ Þr ſkal en̄ nu koma miked Folk/ z margra ſtada Borgarmen̄. 21 Og Borgarmen̄ eirnrar Borgar/ ſkulu fara til þr' annarar/ z ſeiga/ Latū oſſ fara z tilbidia fyrer DROTTNE / z leita DROTTENS Zebaoths / vier vilium

Kallan Heidingia.

Esa. 2/3. Jerem. 31/8. Mich. 4/6.

Vier viliū fara med ydr. 22 So ſkal margt Folk z Heidingiar koma j Hoopū ſamañ til ad leita DROTTins Zebaoth j Jeruſalem/ ad tilbidia fyrer DROTTne.
23 So ſeiger DROTTiñ Zebaoth / A þm tijma ſkulu tiju Meñ af allra Handa Tungu mælū Heidingiaña/grijpa j Staks ſkaut eins þeſſ ſem er af Juda/ z ſeigia/Vier vilium fara med ydur/þui vier heyrum/ad Gud er med ydur.

IX

Hadrach þad er Syria. Hamath. Tyrus. Sydon.

a (Meñena) Gud ſtraffar bæde Gydinga z Heidingia/þegar þr forſkullda þad.

ÞEtta er ſu Byrdeñ/af Huørre DROTTiñ ſagde yfer Landed Hadrach/ z yfer Damaſcum/vppa huørt ꝥ treyſter(Þuiad DRottiñ lijtr yfer [a] Meñ ena/z yfer allar Jſraels Ætter.)2 Og til Hamath/s̄ er j nænd heñe/yfer Tyrum z Zidon ſem eru miøg Vijſar. 3 Þui Tyrus vppbygger Kaſta la/z ſafnar Silfre ſem Sande/z Gulle ſem Saur a Strætum. 4 Eñ ſiæ þu/DROTTiñ ſkal fordiarfa hana/z ſlæ heñar Magt/ þa ſem hū he fur vppa Sionum/ad hun ſkal vera/ſo ſem ſu ſem vppbrend er med Ellde.
5 Nær Aſcalon ſier ꝥ/þa ſkal hun vottaſt/z Gaſa ſkal hafa mykla Angiſt/þar til ſkal E kron hrygg verda/nær hun ſoddan ſier. Þui ꝥ mun verda wte vm Kongeñ af Gaſa/z Meñ munu ecki bwa j Aſcalon. 6 Vtlendſker ſkulu bwa j Aſdod/ Og eg vil j burt taka Dramb ſemc fra Philiſtea. 7 Og eg vil þeirra Blood taka fra þra Muñe/z þeirra Suiuirdingar fra þra Toñum/ſo þr ſkulu z ſo epter blijfa til Handa vorū Gude/ ad þr verde s̄ Hofdingiar j Juda/z Ekron ſo s̄ Jebuſitar. 8 Og eg vil ſialfur vera Herbwder j kringū mitt Hws/ ſo ad þar ſkal ecke þorf gioraſt/ad [b] ſtanda edur ganga fram̄ edur aptur/ ſo ad þeir Drijfar arner ſkulu ecke framarmeir koma yfer þa/Þui eg hefe nu ſied til þra med mijnū Augum.

b (Standa) ſo ſm̄ giøra Strijds meñ/ganga z ſtanda j Legrunum vppa ſiñe Vakt/ Vnde.

1. Sam. 10. Statio Philiſtinorū. Pſalm. 72/3/8.

c (Fatækr) Aumur.

9 ERn þu Dotturen Zion/Gled þig miøg/z þu Dott' Jeruſalem fagna þu/ſia þu/Þiñ Kongr kiem̄r til þijn/Riettlætr/z eirn Hialpare/[c] Fatækr/ z rijdr a eirnre Øſnu/z a einū Vngū Auſnufola. 10 Þuiad eg vil burt taka Vagnana fra Ephraim/z Heſt ana fra Jeruſalem/z Strijdsbogarner ſkulu j ſundurbrotner verda. Þuiad hañ ſkal kieña Frid a medal Heidingiaña/z hans Rijke ſkal vera fra einu Hafenu til añars/ z fra Vatn enu/jñ til Veralldareñar Enda.

d (J Dag) Eirneñ j þetta ſiñ z a þeſſum tyma/ecke alleina ſta eptcrkomande Poſtulaña wtſending.

11 Þu lætur eirneñ fyrer Blood þijns Sattmæla þijna Fangara/ wt af Gryfiuñe/ huar eckert Vatn jñe er. 12 So ſnued ydur nu til hins ſtyrkua Kaſtalans/þier s̄ j Voneñe liggied Fangner. Þui eg vil [d] j Dag kuñgiora ꝥ/z bitala þr' tuøfallt. 13 Þuiad eg hefe vppſpañad mi' Juda til eins Boga/z tilbwed Ephraim/Og eg vil vppuekia þijn Børn Zion/yf' þijn Børn Grickland/z eg vil giøra þig ſem Suerd eins Riſa. 14 Og DROTTiñ mun open beraſt yfer þeim/z hñs Øruar munu wtfara ſem Elldingar/Og DROTtiñ DRottiñ ſk blæſa j Baſunurnar/z hñ ſkal fram̄ ganga ſem Stormur wr Sudre.
15 DROTTiñ Zebaoth ſkal vardueita þa/ſo ad þeir ete/z vnder ſig varpe med Slaungu ſteine/ad þeir Drecke z ſkualldre/ſo ſem af Vijne/z fuller verde ſem Bikarar/z ſo s̄ Hyrning a Alltare. 16 Og DROttiñ þra Gud mū hialpa þm̄ a þre tijd/ſo s̄ Hiordu ſijns Folks/ Þui helg' Stein[e] ſkulu vpp reyſaſt j hñs Lāde. 17 Þui huad hafa þr gott fram̄ yfer añad Folk/z huad fegra eñ adrer Meñ? Korn [f] vppfæder vnga Sueina z nytt vijn Meyarnar.

e Koronader Stolpar til Sigurmerkis

f (vppfæder) Evangelium er ſoddan Ord ſem ecke afla r Barna/ þra ſm̄ j Vøgguñe liggia/helldur nær þra er aflad/þa eru þad Vnger Sueinar z Jungfrwr/Hentugar til Ectaſkapar/þad er til ad kieña z ad afla añ ara andlegra Barna.

X

[illegible]

ÞAr fyrer bidied nu vm Kuølldregn af DROTTne/ſo mun DROTTiñ giøra Sky/z giefa ydur noga Dogg/til alls Grooda a Jørduñe. 2 Þuiad Afguderner tala ecke vtañ Hiegoma / z Sañſagnarmeñerner Sia ecke vt añ Lygar/z ſeigia Hiegoma Drauma / og þeirra Hugſualaner eru eckert. Þui fara þeir villt ſem ein Hiørd / z eru Magnlauſer/ af þui þar er eing enn Hirder.

Matth. 9/36. Chriſti Rijke.

g (Hafraña) þ eru Preſtar z Prophetar.

3 Mijn Reide er ordeñ Grim̄ yfer Hirdarana/z eg vil vitia [g] Hafraña/ Þui DROTTiñ Zebaoth ſkal vitia ſiñar Hiardar/ſem er/Hwſſens Juda. Og hñ ſkal tilbwa þa/ſo s̄ prijd dañ Heſt til Bardaga. 4 Hyrningeñ/Naglarner/Strijds bogieñ/z Drijfararner ſkulu all' koma

komeñ j burt fra þeim. 5 Þo ſkulu þeir vera samt ſem Riſar/ trodande Gatnaſaureñ j Bardøgũ/ ⁊ þr ſkulu beriaſt. Þuiad DROTTiñ ſkal vera mz þeim/ ſo ad Riddararner ſkulu til Skamar verda. 6 Og eg vil ſtyrkia Nwſed Juda/ ⁊ frelſa Nwſed Joſephs/ ⁊ eg vil jñſetia þa aptr/ þui eg Myſkuna mig yfer þa/ ⁊ þr ſkulu bliffa ſem þeir voru/ þñ tĳma eg hafde ecke burt hrunded þeim/ Þui eg DROTTiñ þra Gud vil Bænheyra þa.

7 Og Ephraim ſkal vera ſem eirn Riſe/ ⁊ þra Hiarta ſkal glediaſt/ lĳka ſẽ af Vĳne. Nu vppa þra Børn ſkulu ſia/ ⁊ gledia ſig/ Ad þra Hiørtu ſkulu fagna j DROTTne. 8 Eg vil blæſa ad þeim/ ⁊ ſamanſafna þeim/ þui eg vil frelſa þa/ Og þeir ſkulu fiolga ſig/ ſo ſem þr juku ſig fyrre. 9 Og eg vil nidurſa þeim a medal Folkſins/ ſo þr ſkulu miñaſt mĳn j fiarlægũ Londũ/ ⁊ þr ſku lifa med ſĳnũ Bornũ/ ⁊ koma aptr. 10 Þui eg vil færa þa aptr af Egyptalande/ ⁊ eg vil ſafna þm wr Aſſyria/ ⁊ eg vil færa þa j Gilead Land/ ⁊ til Libanon/ ſo ad Meñ ſkulu ecke fiña þa. 11 Og hñ ſk ganga j giegnũ Sioeñ b Angiſtareñar/ ⁊ ſlaa Bylgiurnar j Sionũ/ ſo ad øll þau Diwp Vatnſins ſkulu vpp þorna/ Þa ſkal Braml þeirra j Aſſyria nidr þryckiaſt/ ⁊ ſa Velldisſprote j Egyptalande ſkal afleggiaſt. 12 Eg vil ſtyrkia þa j DROTTne/ ad þr ſkulu ganga j hans Nafne/ ſeiger DROTTiñ.

a medal Folkſins hvøria Chriſtur kallar ſydar meir Phariſeos.

b (Angiſtar) þ kallaſt þ þraunga Haf/ þar ſem þr geingu j giegnum þ Rauda Hafed/ j giegnũ ſlikt þraungt Haf ſkulu vier aller ganga/ Exod. 14/22.

XI

Opp lwk þĳnũ Dyrum þu a Libanon/ ſo ad Eldureñ brefie þĳn Cedrustrie. 2 Græte þier Greñetrien/ Þuiad Cedrus viderner eru fallner/ ⁊ ſu prydelega Byggingeñ er vm koll ſleigeñ. Græted þier Eikurnar j Baſan/ þui ſa ſterke Skogur er vpphøggueñ. 3 Meñ heyra ad Hirdararner Græta/ þui þeirra Veglega Bygging er nidur broteñ/ Meñ heyra øſkur þra Vngu Leonaña/ þuiad Jordans Frackt er eydeløgd.

a (Libanon) þ er Jeruſalem/ ſem af Libanons vide var vpp bygd/ og af Romuerũ niðurbroteñ.

4 SO ſeiger DROTTiñ miñ Gud/ Geymed Slæturs Saudena. 5 Þuiad þra Herrar Slæktra þm ⁊ hallda þ ꝥ ongua Synd/ þr ſelia þa/ ⁊ ſeigia/ Lofadur ſie DROTTiñ/ eg er nu rĳkur/ ⁊ þra Hirdarar hlĳfa þm ecke. 6 Þar ꝥ vil eg ⁊ ecke framarmeir ſpara þa Jñbyggiarana j Landenu/ ſeiger DROTTiñ. Og ſiædu / Eg vil læta Folked koma/ eirn ⁊ ſierhuørn j añars Hendur/ ⁊ j ſĳns Kongs Hendur/ þ þr nidurſlæ Landed/ ⁊ eg vil ecke hialpa þm fra þeirra Hende.

7 Og eg geymde Slæturs Saudena/ ꝥ þra veſølu Sauda ſkulld/ Og eg took tuo Stafe til mĳn/ Þañ eina kallade eg b Sætleika/ eñ þañ añañ kallade eg c Sorg/ ⁊ geymde Saudena. 8 Og eg eydelagde þria Hirdara j einũ Manade/ þui eg kuñe ei ad lĳda þa / ſo villdu þeir ⁊ ei helldur hafa mig. 9 Og eg ſagde/ Eg vil ecke giæta ydar/ huad ſem deyr/ þ deyie/ Huad ſem vanmegnaſt þ vanmegneſt/ Og þr ſem epter eru/ ete huør añars Kiøt.

10 Og eg took miñ Staf Sætleika/ ⁊ ſundurbraut hñ/ ad eg j burt tæke miñ Sættmæla/ ſẽ eg hafde bunded vid allt Folk. 11 Og hñ var burt tekeñ þañ ſama Dag. Og þr fatæku ſauder/ ſẽ hielldu mz mier/ þr merktu þar af/ ad þ var ord DROttins. 12 Og eg ſagde til þra/ Lĳkar ydr þ/ þa bered fram ſo miked ſẽ eg gillde/ Eñ vilie þier ecke/ þa læted þ vera. Og þeir vogu ſo miked ſẽ eg gillte/ þriatĳu Silfurpeninga. 13 Og DROTTiñ ſagde til mĳn/ Varpa þm burt/ ſo þr giefeſt Pottmokurũ/ oh / ein merkeleg Summa/ huørrar verdur eg var hallden af þeim. Og eg tok þa Þriatĳu Silfurpeninga/ ⁊ kaſtade þm j Hws DROTTins/ ſo þr ſkylldu giefaſt Pottamakaranum.

14 Og eg ſundur braut minn annann Staf/ Sorg/ ſo eg burt tæke Brædraſkapeñ j millum Juda ⁊ Jſrael.

Evangelium.

b Ebræ. Lyſteſeme:

c Ebræ. Reip/ Band.

Logmæled. Jerm. 15/2.

Chriſtus ſelldur fyrer þriatĳu Silfurpeninga. Matth. 27/9.

15 OG DROTTiñ ſagde til mĳn/ Tak eñ til þĳn Verkfære eins Heimſkulegs Hirders. 16 Þui ſiadu/ Eg vil vppuekia Hirdara j Landenu/ ſem ecke ſkulu leita epter þui Vanmegnada/ Eige vitia þeſſ ſundurſlegna/ ⁊ ei græda þ ſærda/ Eige helldur hafa huxun fyrer þui heilbrygda. Eñ Kiøted af þui Feita munu þeir eta/ ⁊ j ſundur rĳfa þeſſ Klaufer. 17 Vei Skwrgoda Hirdurum/ þr ſem forlæta Hiørdena/ Suerded kome a þeirra Armlegg/ ⁊ a þeirra Hægra Augu/ Þeirra Armur ſkal vppuiſna/ ⁊ þra hægra Auga ſkal myrkuaſt.

Pauadomureñ Ezech. 34/16.

b (Sundurſlegna) Ala/ Þad Vnga/ þad Smæ

XII

Þeſſa er

Nriggun j mo te Gjorku Chr.st elegrar Kyr.w

Netta er su byrden DROTTens Ords yfer Israel /seiger sa DROTTen sem vtbreider Himenen/ z Grunduallar Iordena/ z ska.at Mansins And a j hm.2 Stadu/ Eg vil giora Jerusalem til eins Hrøsunar Bikars ollu Folke þar vm kryng/ Þui þ skal z gillda Juda/ nær Jerusalem verdur vmkryngd.3 En þo a þre sonnu tijd / vil eg giora Jerusalem ad einu þungu steine ollu Folke. Aller þr sm vilia j burtu bera hn/ þr skulu sig þar a sundur skiera / Þui aller Heidingiar a Iørdunne skulu samansafnast mote honu.

4 A þm Tyma seiger DROTTen/vil eg alla Hesta giora Fæ na/ z þra Riddara hrædda en. eg vil hafa myn Augu open yþer Jerusalem z alla Folksins Hesta vil eg mz Blindleik Plaga. 5 Og Hofdingiar j Juda skulu seigia j synu Hiorty/ Lated einskostar Jerusalem Borgarmen vera Drugga/ j DROTTne Zebaoth þra Gude.

Kyrkian vinnur Sigur j sinne Ofsokn.

6 A þm tyma / vil eg giora Juda Hofdingia til eins brennanda Ofns j Trienu/ z ad einu blyse j Stræe/ so þr vppeyde/bæde til hægre z vinstre sydu/ollu Folke allt vm kryng/ z Jerusalem skal framueiges blyfa a synu samastad j Jerusalem. 7 Og DROTTen skal fr.ſa Heimele Juda/ lyka s a þyrre Tyma/ vppa þ ad Dauids Hws skal ei hætt hroosa sier/ eige helldur Jerusalems Borgarmen/ mot Juda.

8 A þre Tijd mun DROTten varduerta þa Borgarmennena j Jerusalem/ z þ mun skie ad huor sm veykur er a þm Tyma a medal þra/ hn skal vera sm Dauid/ Og Dauids Hws skal vera sm Guds Hws/ lyka sm Eingell DROTTens þyrer þm. 9 Og a þm Tyma vil eg þeinkia ad afma alla Heidingiana/ sm þarner eru mot Jerusalem. 10 En yþer Dauids hws/ z yþer Borgarmen j Jerusalem vil eg ausa Anda Hnadar z Bænar. Þuiad þr munu sia mig huorn þr haþa j giegnu stunged/ Og þr skulu græta yþer hm/ lyka sm men græta yfer einu einka syne/ z þr skulu hryggia sig yfer hm/ lyka sem Men hriggia sig yþer einu Frumgietnu Barne.

Heilagur Ande þyrerheiten. Joh. 19/17. Jere. 6 / 26.

11 A þm tyma skal ein mikel Sorgarklogun ba j Jerusalem/ lyka sm þ var hia Hadadrim on a þm Velle Megiddo. 12 Og Landed mun klaga sig/ huor ætt þættiur fyrer sig/ ætten Dauids Hwss sierilæge/ z þra Hwsþrwr sierilæge. Ætt Nathans Hwss sierilage/ z þeirra Hus frwr sierilage. 13 Ætt Hwssens Leui sierilage/ z þra Hwsfrwr sierilage. Simei Ætt sierilage/ z þra Hwsfrwr sierilæge. 14 Lyka so allar ætter þær epter eru ordnar sierhuer ein sierilage/ z þra Hwsþrwr og so sierilage.

2. Reg. 23/29. 2. Paral. 35/22.

XIII

Synda Fyrer giefning vnder Euangelio.

Ryked Christi Ezech. 30/13.

A Þeim Tyma skal Dauids Hws z Borgarmen j Jerusalem / haþa eins frian open Brun a mote Syndu z Ohreinleika.

2 A þm Tyma seiger DROTTen Zebaoth/ vil eg Afguda Hofnen aþma af Landenu/ so men skulu ecke þan j fra minnast þra / Þar med vil eg og vtdrijþa þa Propheta z Ohreinu Anda af Landenu. 3 Þad skal ganga so til/ eþ neckr spaer fram meir/ þa skulu hns Fad^r z Moder/ s hn fædt hafa/ seigia til hns/ Þu skallt ecke lifa/ þui þu talar Lyge j Nafne DROTTins/ z so skulu hns Fader z Moder s Olu hn/ j giegnu leggia hn/ þa hn spaer.

4 Þui þ skal skie a þm tyma/ ad Spamennerner skulu verda ad Skom mz þra Sionu/ nær þr spa þar vm. Og þr skulu ecke meir jklædast lodnu Kapu/ mz huru þr suikia. 5 Helldr sk hann seigia/ Eg er eingen Spamadur/ helldr Akuruerks Madur/ þui eg hefe Mosium þionad af mynu Vngdome. 6 Og eþ Madur seiger til hns / Huad er þ þ Sarn j þynu Hondu? Þa skal hn suara/ so er eg sleigen j þra Hwsu sem mig elska.

Spadomur of aþ Christi Pynu og Dauda. Matth. 26/31. Marc. 14/27.

7 Þu Suerd/ vertu til reidu yþer min Hirder/ z yfer þann Man sem mier nalægast er/ seiger DROTTin Zebaoth. Sla þu Hyrderen/ so mu Hiorden j sundurdreyfast/ so vil eg venda mine H-nde til þra smau. 8 Og þ sk skie / ad j huoriu Lande sm ad eru tueir hluter (seiger DROTTinn) þr skulu vpprætast z forganga/ en sa þridie Partur sk epter verda þar j fie. 9 Og þann þridia sama Part vil eg j giegnu Ellden leida z hreinsa/ lyka s Men hreinsa Silfr/ z fægia þ so s Men fægia Gull. Þeir mu þa kalla a mitt Nafn/ z eg vil Bænheyra þa/ Eg vil seigia/ þad er mitt Folk / Og þr munu seigia/ DROTTinn min Gud.

XIIII

SJaed/ Tymeñ DROTTJNS kiemur/ ad meñ ſkulu ſkipta þynu Herfang j þier. 2 Þuiad eg vil ſafna allra handa Heidingium til Bardaga j mote Jeruſalem. Og Stadureñ ſkal verda yþervuñeñ/ Hwſeñ rænt/ og Kuiñurnar ſkamadar. Og helmingur Stadarins ſkal Herteken j burt færaſt / Eñ þad Folk ſem epter verdur/ ſkal ecke aþ Stadnum vpprætaſt.

Spadomur vt af Foreydslu Jeruſalem.

3 ENN DROTTEN mun draga vt/ og ſtryda j mot þm̃ ſomu Heidingium/ ſo ſm̃ hañ plagar ad ſtryda a ſtirialldar tydiñe. 4 Og hañs fætur ſkulu ſtanda/ a þm̃ ſama tyma a Fiallenu Olivetí/ huort ed liggur hia Jeruſalem mot Auſtre/ ꝛ Olivetí Fiall ſkal j ſundurklofna j tuo parta/ fra Auſtre ꝛ allt til Veſturs/ miog vytt huor partur fra ødrū/ ſo ſa eine helmingr Fiallſins ſkal gieþa ſig j mot Nordre / eñ ſa añar j mot Sudre. 5 Og þier ſkulud flya fyrer ſuoddañ Dal/ j millū [a] miña Fialla/ Þui Daluren j millum Fiallañа ſkal taka allt til Azal/ Og þier ſkulud flya ſo ſẽ þier fludud fyr Jardſkialftanū j fyrretyd/ a Døgum Vſias Juda Kongs. Þa ſkal DROTTiñ Gud miñ koma/ ꝛ aller Heilager med þier.

Heilagur Ande mun ſtraþſa Heimeñ þyrer Syndena/ ꝛ cet. Þad mun vera þ Sterdud.

a (Miña Fialla) þ er/ þeirra tueggia hluta aþ Olíu fiallenu / ſem ſundur ſprack/ 2 Par. 26.

6 A þeim tyma ſkal þar eckert Lios vera/ helldur Kulde og Froſt. 7 Og þar ſkal vera ſa eirn [b] Dagur huor ad DROTTNE er kuñur/ huorke Dagur nie Nott/ Eñ ad Kuollde ſkal vera Lios. 8 A þeim Tyma ſkulu reñande Vøtn fliota af Jeruſalem/ helþten j Sioeñ mot Auſtre/ og øñur helfteñ til þeſſ yſta Haþs/ og þad ſkal vara Bæde Sumar og Vetur.

Ryked Chriſti

b (Eirn Dagr) Evangelium ſkal ecke vera lykamlegur Dagur/ edur Lios/ ꝛ þr ad auke allt añad / ſem hingad til Dags heþr vered lykamleg Guds Þionuſta ſkal þa verda andlegt.

9 Og DROTTeñ ſkal vera Kongur yfer øllū Londū/ a þm̃ tyma ſkal DROTTeñ vera ad eins eirn/ ꝛ ad eins eitt hañs Nafn. 10 Og meñ ſkulu ganga vm kring j øllu Landenu/ ſo ſm̃ a einum ſliettū Velle/ fra Gibea ꝛ til Rimon/ ſuñañ til vid Jeruſalem. Þui hun ſkal vpphefiaſt ꝛ vera j ſynu ſtad/ fra Beniamins porte/ allt til Stadar þſſ fyrſta Ports/ ad þui hyrningar Portenu/ ꝛ fra Hananeels Turne ꝛ allt til Kongſins Vynþrugu. 11 Og þar ſku Meñ j ſie bua/ ꝛ þar ſkal eingeñ Boluan framarmeir vera/ þt Jeruſalem ſk mꝫ øllu ottalaus bua.

12 OG þ ſkal vera ſu plaga/ mꝫ huorre ad DROTTiñ ſkal plaga allt þ Folk/ þ ſem ſtrydt hefur j mot Jeruſalem/ þra holld ſkal viſna/ a medañ þr ſtanda eñ a ſynar Fætur/ ꝛ þra Augu ſkulu viſna j Augnatoftunū/ ꝛ þra Tungr ſku rotna j Muñenum.

Straff Tyrañа ꝛ Villumañа

13 A þm̃ tyma ſk DROtteñ vppuekia miked Vpphlaup a medal þra/ ad eirn ſkal taka j añars Hond/ ꝛ leggia ſyna hond a hins añars hond. 14 Þuiad Juda ſk ſtryda j mot Jeruſalem/ ꝛ allt Heidingia Gotz ſm̃ þar j kring er ſkal ſamanſafnaſt/ Gull/ Silþur/ ꝛ Klæde oþur mikel. 15 Og ſo ſkal þſſe plaga koma yfr Heſtana/ Mwldyriñ/ Vlualldana/ Aſna ꝛ allſkins Dyr ſm̃ eru j þm̃ ſama her/ lyka ſem þr adrer eru plagader.

16 OG aller þr ſẽ epter eru ordner a medal allra Heidingia/ ſẽ ferduduſt mot Jeruſalem/ þeir ſkulu huort Aar hier vppkoma/ ad tilbidia Kongeñ/ þañ DROTTiñ Zebaoth ꝛ ad hallda Laufſkala hatydena. 17 Eñ hū ſu ættkuyſl a Jørduñe/ ſm̃ ei kiemr vpp til Jeruſalem ad tilbidia Kongeñ/ þañ DROTTiñ Zebaoth/ yþer þa ſkal ecke Rigna. 18 Og ef Egiptañа Ættkuyſler ferdaſt ei vpp/ ꝛ koma ecke/ þa ſkal þ ecke rygna yþer þa. Þad ſkal vera ſu Plagañ med huorre ad DROTTEN ſkal plaga alla Heidingia / ſm̃ ecke vppkoma ad hallda Lauþſkala hatydena. 19 Þuiad þ ſkal vera Synd fyrer Egiptana/ ꝛ alla Heidingiana/ ſem ei koma vpp ad hallda þa Laufſkala hatyd.

Su ſtærſta og hrædilegaſta plaga er ad miſſa Guds Ord

20 A Þeim tyma mun til reiding Heſtañа vera Heiløg fyrer DROttne / Og Katlarner j Hwſe DROTtins ſkulu verda ſem Muñlaugar þ Alltarenu. 21 Þuiad aller Katlar/ bæde j Jeruſalem og Juda/ ſkulu þeim DROTTne Zebaoth Helgader verda/ ſo aller þeir ſem offra vilia/ ſkulu koma og taka þa ſømu og matgiora j þm̃/ og þar ſkulu hr epter ønguer Cananei vera j DROTTJns Zebaoths hwſe/ a þra tyd.

J Evangelio eru aller hlutеr hreiner.

Ending Prophetans Sachariæ.

Formaale yfer Prophetañ Malachiam.

Formæle yfer Malachiam

HEbresker hallda/ad þsse Malachias skule vera Esdras/ Þad læstum vier so vera/Þui vier vitum eckert sañara af honū ad seigia. Vtañ so miked sm̃ me rkia ma vt af hn̄s Spadome/þa hefur hn̄ ecke vered allz ꝥ laungu ꝥ Hingadburdiñ Christi/edur sa seinaste Prophete/þui hn̄ seiger j 2. Cap. ad Herrañ Christur mune snart koma.

Þad rietta hreina Packlætis offur.

HAñ er eirn merkelegur Prophete/ z talar merkelega vm Christum z Euangelium/huort hn̄ nefner eitt hreint Offur j ollum Heime. Þuiad fyrer Euangelium verdur Guds Nad prijsud/huort ad er ꝥ rietta hreina Packlætis Offur. Item hn̄ fyrerspaꝛ vm tilkomu Johañis Skijrara/so sem Christur sialfur vtleggur ꝥ Math. xi. z nefner Johañem siñ Eingel og Eliam/vm huorn Malachias skrifar.

Johañes Skijrare.

Þeir trulyndu predikarar munu lijda Hungur/ Þeir Følsku hafa yferfliotanlegt.

Hier ad auk auijtar hn̄ sitt Folk hardliga/ fyrer ꝥ ad þr gæfu Keñimoñunum ecke sijnar Tijunder/z adrar skylldur. Og þo þr giæfe þm̃ nockud/þa gæfu þr þad med ongre hollustu/ so sm̃ ad var þad Siuka og lastada / og huad þeir villdu ecke hafa sialfer / þad skillde vera nogu Gott ꝥ þa Fatæku Presta/z Predikara. So sm̃ þad plagar ad skie eñ nu/ad þar s̄ riett Gudz Ord og truer Predikarar eru/Þeir hliota ad lijda Neyd z Hungur/Eñ Falskieñendur hafa jafnañ allz nægter. Nu þo Prestarner verde auijtader med soddañ offre/þad þr medtoku og Fornfærdu þad/ þui olle su goda Agirne. Eñ Gud auñsar hier/ad hn̄ hafe stora misþocknan a þssu/Og kallar slijka Otrw z Illsku eina Smæn/sialfum honum giorda. Þar ꝥ hootar hn̄ þm̃/ ad hn̄ vilie yfergiefa þa z medtaka Heidingiana sier til Folks.

HAr epter straffar hn̄ Prestana sierdeilis/ad þr false Gudz Ord z kieñe otrwlega/z villе þar med marga/Og misbrwke sitt Prestlegt Embætte/j þui ad þr straffe ecke þa s̄ offrudu oduganlegum hlutum/edur eige voru j odru Dugandis/helldur lofudu þa/ og sogdu þa dugandis/so ad þr mætte fa offur z abata af þm̃. So hefr Agyrndiñ z Bwksorg eñ ætijd skada giort Orde Gudz/ z hn̄s þionustu/og giorer jafnañ Predikarana ad hræsnurum. Hn̄ straffar þa z ꝥ ꝥ/ad þr hrygdu z fyrerlitu sijnar eigiñ kuiñur/huar med þr eirneñ saurgudu Fornernꝰ z Gudzþionustugiordina. Þuiad j Moses Logmæle/var fyrerbodid ad Fornfæra Gude hrigdarforner/z þr sm̃ hrigguer voru mattu ei Fornfæra/z ecke af fornum eta/Eñ slijkt var þra skulld/þeir stigdu sijnꝰ Kuiñr z giordu þær grætande /Og forsuorudu sig med Dæme Abrahams/huor ed sijna Agar hlaut vt ad reka/ z hryggia/Eñ hn̄ giorde ꝥ ecke med jlluilia/so sm̃ hn̄ og ecke fyrer gyrndarsaker took hana sier til Eigiñkuiñu.

Propheteñ Malachias

I

PEtta er su Byrde sem DROTTINN talade j mot Israel fyrer Malachiam.

2 Eg elska ydur seiger DROTTINN/ Eñ þier seiged so/Huar med elskar þu oss? Er Esau ecke Jacobs Broder/seiger DROTTiñ? Þo lijka vel elskade eg Jacob. 3 Og hatade Esau/ z giorde hn̄s Fiallbygd j eyde/z hn̄s Arf ad Dreka eydu. 4 Og ef Edom yrde seigiande/Vier erū fordiarfader/Eñ vier vilium aptur vppbyggia ꝥ sem j eyde er. So seiger DROTTeñ Zebaoth/ Ef þr vppbiggia/þa vil Eg nidur briota/z ꝥ skulu kallast þaug fordæmdu Landamerke/ z eitt folk huoriu DROTTiñ er reidur æfiñlega. 5 Þad skulu ydar augu sia/z þier skulud seigia/ DROTTeñ er Veglegur j Israels Landamerkium.

Gen. 25/23. Rom. 9/13.

Abdiæ 1/18.

6 SOnuriñ skal heidra siñ Fodur/z Þienariñ siñ Herra/ Em eg nu Fader/huar er þa miñ Heidur? Er eg Herrañ/huar ottast meñ mig? seiger DROTTeñ Zebaoth til ydar Presta/sem forakta mitt Nafn. So seigied þier/ Huar med foroktum vier þitt Nafn? 7 Þar med/ad þier offred ohreint Braud a mitt Alltare. So seige þier/ Huar mz offrum vier þier ohreint? Þar mz/ad þier seigied/Bord DROTTens er forlited. 8 Og nær þier offred nockru Blindu/so ma ꝥ ecke vont heita/Og nær þier offred nockru holltu edr siuku/ þa ma ꝥ ecke helldr heita vont. Ber þu ꝥ þinū Hofdingia/ huad gillder/þu verdr hm̃ ei þacknæmur? Eda hn̄ verdur þijna Personu ecke staande/seiger sa DROTTiñ Zebaoth.

Exod. 20/12

[illegible] 22/20 [illegible] 15/20.

9 So bidied nu Gud/ad hn̄ sie oss Nadugur/Þuiad suoddañ er skied af ydr. Þeinke þier

ad hañ

ad hañ mune Alíta ydar Personur/ seiger sa DROTTeñ Zebaoth? 10 Huor er og a med al ydar sm̃ lokar einum Dyrū? Þier vppkueiked ⁊ ecke Elld a mijnu Alltare forgiefens/ eg heꝼe ongua þocknan til ydar/ seiger DROTTeñ Zebaoth/ ⁊ Matoffur aꝼ ydar hondum er mier ecke þacknæmt.

11 EN mitt Naꝼn skal vera Dyrdarlegt a medal Heidingiaña/ fra vppgange Solariñ ar og til heñar nidurgongu/ Og þar skal giorast Reikelse j øllum stødum j mijnu Nafne/ ⁊ offrast eitt Hreint Matoffur. Þuiad mitt Nafn skal vera Dyrdarlegt a medal Heidingiaña/ seiger sa DROTTeñ Zebaoth.

12 Eñ þier vanhelged ꝥ/ j þui/ ad þier seiged/ Bord DROTTens er oheilagt/ ⁊ hs̃ Offr er forsmaad med hs̃ mat. 13 Og þier seiged/ Sia/ Þad er ecke vtan Arude/ og þier varped þui so j Vind/ seiger sa DROTteñ Zebaoth. Og þier offred þui sm̃ Rænt er/ Hallt og siukt ⁊ af þui offred þier Matoffre. Skyllde slijkt vera mier þacknæmt af ydrum Hondum? seig er DROTTEN. 14 Bøluadur sie sa suikare / sem Kallkyns hefur j siñe hiørd/ og þa hñ heiter nockru/ þa offrar hñ DROTtne ꝥ sm̃ ecke duger. Þui eg er eirn mikill Kong ur/ seiger sa DROTTeñ Zebaoth/ ⁊ mitt Nafn er hrædelegt a medal Heidingiaña.

II

OG nu þier Prestar/ Þetta bod snerter ydur. 2 Ef þier ecke heyred ꝥ/ ⁊ legged ꝥ ecke helldr a Hiarta/ ad þier skulud giefa mijnu Nafne Dyrdina/ seiger sa DROTteñ Zebaoth/ þa skal eg senda Boluan a medal ydar/ ⁊ Bolua ydar [a] Blessū/ Ja eg skal bolua þm̃/ ꝼ þui ad þier villdud ei taka ꝥ ydr til hiarta. 3 Siaa/ Eg vil Formæla ydur / og ydar Sæde/ og kasta ydar helgra Daga [b] Saur j ydar Andlit/ ⁊ ꝥ skal loda vid ydur.

4 So skud þier þa ꝼornema/ ad eg sende soddan bod til ydᵛ/ so ꝥ skylldе vera miñ Sattmaale vid Leui / seiger sa DROTTiñ Zebaoth. 5 Þuiad miñ Sattmaale var med hønum/ til Lijfs ⁊ Fridar/ ⁊ eg gaf hønū Otta/ ad hañ ottadest mig/ og hræddest fyrer mijnu Nafne. 6 Sañleikans Løgmaal var j hs̃ Muñe/ og þar var ei neitt vont ꝼunded j hans Vørum. Hann gieck fyrer mier Fridsamlega og riettelega/ og snere mørgum fra Syndunum.

7 Þui Prestsins Varer skulu varduеita Lærdoomeñ/ so Meñ skulu sækia Løgmaaled af hs̃ Muñe/ þui hñ er DROTTins Zebaoths Eingell.

8 Eñ þier erud geingner af Veigenum/ og hneigsled marga j Løgmaalenu/ og þier haꝼed j sundurbrotid Leui Sattmaala/ seiger sa DROTTiñ Zebaoth. 9 Þar fyrer heꝼe eg og giort ydur ad foraktan og ad ovirdingu ꝼyrer øllu Folke/ aꝼ þui ad þier hielldud ecke mijnū Vegum/ og haꝼid Mañgreinar alit j Løgmaalenu. 10 Þuiad høꝼū vier aller ecke eiñ Fodur? Heꝼur ecke eirn Gud skapad oss? Huar fyrer forøktum vier þa huor añañ/ og vanhelgū þñ Sattmaala sem giordur er vid vora Fedr? 11 Þui Juda er ordeñ eirn forsmaanare/ og þar verda Suiuirdingar j Jsrael ⁊ Jerusalem. Þuiad Juda vanhelgar Heilagleika DROTtins/ sem hñ elskar/ og Dryger Hoor med Dottur eins añarlegs Gudz. 12 Eñ DROTTiñ mun þa vppræta sm̃ þuilijkt giora/ aꝼ hwse Jacobs/ Bæde Meistarana og Læresueinana asamt med þm̃ sm̃ færa Matoffur DROTTNE Zebaoth.

13 Hamleidis giored þier ⁊ þetta/ ad þar er ætijd Taar og Grаatur/ ⁊ Anduarþaner fyrer Alltare DROTTins/ So eg giet ecke framarmeir sied til Matoffursins/ Eige helldr medteked nockud þacknæmelega af ydar hondum. 14 Og þier seiged/ Huar ꝼ? Fyrer þui ad [c] DROTTeñ hefur Vitne bored j millū þijn ⁊ Eckta kuiñu þijns Vngdoms sm̃ þu foraktar/ so sem hun er þo þijn ꝼielags Syster/ og þijns Sattmaals Hwsfrw. 15 Sa [d] einsamle giorde ecke so/ hú þo ad hafde eirñ mikeñ Anda. Eñ huad giorde sa Einsamle? Hñ leitade þess sædis aꝼ Gude (sem hm̃ var tilsagt.)

Þar fyrer/ þa siae þeir fyrer ydur/ fyrer ydar Anda/ og eingeñ ꝼorakte sijna Vngdoms Hwsfrw. 16 Eñ huor s̃ hana hatar/ sa laate hana fara/ seiger DROTteñ Jsraels Gud/ og giefe heñe [e] skiol Oriettsins aꝼ sijnum klædū/ seiger DROTTeñ Zebaoth. Þui siaed fyrer ydur/ j ydrum Anda/ og forsmaed þær ecke.

17 ÞJer oꝼþreited DROTTeñ med ydrum Ordum/ so seiged þier/ Huar mz ofþreytum vier hñ? Þar med/ ad þier seiged/ Huor sem jllt giorer/ sa þocknast DROTTne/ og hañ heꝼur lyst til hs̃/ Eda huar er sa Gud sem straffar?

Psalm. 113/3.

Offraner Heidinna Pioda ꝼyrer Euangeliū. Rom. 15/9 11.

[a] (Blessun) Ydar Gots ⁊ allt huad þier haꝼed/ huar med eg heꝼe blessad ydur ⁊ bijgaꝼad.

[b] (Saur) Prestdæmed heꝼr hñ teked fra þeim/ so sem hañ hotar hier/ ⁊ læted þa halda epter Dreggeñe/ edur Saurnū þar aꝼ/ so ꝥr eru j ønguø gilide.

[c] (DROTtiñ) Þad seigium vier so a Norrænu/ vegna ꝥss/ ad þu ꝼyrerlijtur þiña kiæru Hwsꝼrw/ sem DROttiñ heꝼ ur tilskyckad þier/ ⁊ hun er þijn Fielags Syster/ til hu ørrar þu heꝼur skulld būded þig.

[d] (Einsamle) Abraham er sa einsāle/ epter þui sem Esaias kallᵛ hañ/ þui aller Gydingar eru komner aꝼ hønum/ hañ took sier adra Kuiñu/ ecke aꝼ Losta sime/ so sem þier giøred/ helldur til þess/ ad hñ kynne ad aꝼla Gude Barna.

[e] (Skiol) Med þui hun er ꝼorsmaad aꝼ þier/ / þa er ꝥ tilheyrelegt ad þu klæder hana til Sæmdar/ so sem þa ed vered heꝼr þijn Hwsꝼrw/ ⁊ ad hun ecke so myskunarlega burt rekest j armod

III

Johañes Skirare.
Matth. 11/10
Mar. 1/2.
Luc. 7/27.

SJaed/Eg vil senda miñ Eingel ſ tilreida ſk veigeñ fyrer mier/Og sa DROtteñ mun snart koma til siijns Musteris/ huors þier leited/ Og sa Sattmaalans Eingell/huorn þier gyrnest. Siaed/Hñ kiemur seiger sa DROTTeñ Zebaoth. 2 Eñ huor mun þola hañs tilkomu dag? Og huor mun standast þa hñ mun opiñberast? Þuiad hñ er sem eins Gullsmids Elldur/ og ſ Sæpa eirnrar Þuottakonu. 3 Hañ mun sitia og bræda/ z Silfrid hreinsa/Hañ mun hreinsa z klaar giora Leui Born / so sem Gull og Silfur. Þa munu þeir færa DROTTne Matoffur j Riettlæte. 4 Og þa mun Matoffur Juda og Jerusalem vera DROttne þacknæmt/ so sem ædur og fyrer morgum Aarum.

a (Ei lygur)sem ecke breyte neinu/ sem hæc þad blijfa þa þr vid.

5 OG eg vil koma til ydar z straffa ydr/Eg vil vera eirn fliotur Vitnis madr a mote Galldramoñum/ Hordomsmoñum/ Meinsærismoñum/ z mote þm sm giora Valld og Oriett Arfuidismoñum/Eckium z Fodurleisingium/ z vnderþryckia þa Vtlensku/eñ ottast mig ecke/seiger DROTTeñ Zebaoth. 6 Þuiad eg er sa DROTTeñ ſ a ei Lygur/ og þ skal ecke Olldungis vte vera med ydur Jacobs Born.

Amiñing til Jdrunar.
Zach. 1/3.
b (Ræne) þer Þier gieþed Leuitunñ og Prestunum þ slæmasta/z stundum alls ecke
c (Vppetarañ) allt þ sem Korne skada giører.

7 ÞJer hafed ætijd/ fra tijd ydra Forfedra vikid af mijnum Bodordum/ og haþed þau ei hallded. So snued ydr nu til mijn/þa vil eg z snua mier til ydar/seiger sa DRotteñ Zebaoth. Þier seiged so/j huoriu skulum vier snua oss? 8 Er þ riett ad nockur Mad ur [b] ræne Gud? sm þier ræned mig? Þier seiged so/huørneñ rænu vier þig? med Tijundum z Vpplyptingaroffre. 9 Þar þyrer erud þier z Boluader/so ad aller Hluter huerfa vr ydar Hondum/þui þier Pretted mig aller samañ.

10 Fñ bered þa alla Tijund j mitt Kornhws/ad þar sie Matr j mijnu Hwse/ Og reyned mig þar jñe/seiger sa DROTTeñ Zebaoth/huort eg mun ecke vppluka Vindaugum Himinsins fyrer ydur/z vthella yfergnæfanlegre Blessan. 11 Og eg vil straffa [c] Vppetarañ ydar vegna/so hñ skal ecke fordiarfa ydarn Auoxt a Akrenū/z ad Vijntried sie ydur ecke Oauaxtarsamt a Akrinum/seiger sa DROTTeñ Zebaoth. 12 So ad aller Heidingiar skulu hrosa ydur sæla vera/Þui þier skulud vera eitt kostuligt Land/ seiger sa DROTTiñ Zebaoth.

Job. 21/14.
Esa. 58/2.
d (Merker þ) hañ gleymer þui ecke.

13 ÞJer taled hart j moote mier/seiger DROTTiñ. So seigied þier/huad tolū vier j mote þier? 14 J þui ad þier seiged/þad er þorgieþins ad Mañ þionar Gude/z huad hialpar þad þo vier holldum hans bod/ z þærum eirn strangañ Lifnad fyrer þeim DROTTne Zebaoth? 15 Þar fyrer prijsum vier þa forsmænara/þui þeir Ogudlegu vagsa /þeir freista Guds/og hafa Lucku z framgang.

16 ENn þeir Gudhræddu hugga sig so/ huor vid añañ/DROTTiñ [d] merker þ z heyrer þad/og þad er eitt miñingar Brief/þ hñ skrifad/ þ þa sem ottast DROTTiñ og þeinkia a hñs Naþn. 17 Þeir skulu vera miñ Eigendoomur (seiger DROTTiñ Zebaoth) A þeim Deige hùn eg vil giora/ og eg vil spara þa/ so sem Mañ sparar siñ Son/ þañ hønū þionar. 18 Og þier skulud þar j moot sia aptur/ huada mismunur ad er j millum þeirra Riettlaatu/og þra Ogudlegu/z a millū þra sm þiona Gude/z hiña sem hm ecke þiona.

IIII.

Rijked Christi.

Zach. 3/8.
Cap. 6/11.
Luc. 1/78.

ÞViad sia þu þar kiemur eirn Dagur/hñ skal breña/ſ eirn Oþn/þa skulu aller Forsmænarar z ogudleger vera Hælmur/ og sa tilkomande dagur sk vpp kueikia þa/seiger DROTTeñ Zebaoth/Og hñ sk huorke Kufst nie Root læta epter vera aþ þm. 2 Eñ Sol Riettlætesins skal vppreña yfer ydur sem ottest mitt Nafn/og Hialpræded vnder hañs Vængium / z þier skulud ganga wt z jñ z vaxa sm Alekalþar. 3 Þier skulud vnderkroda þa ogudlegu/þui þr skulu vera Aska vnder ydrū Fotum/a þm deige huørn eg vil giora/seiger sa DROTTeñ Zebaoth.

Exod. 20/3.

4 MJñest þier a Logmaal Moysi mijns þienara/ huort eg hm bifalade vppa Fiallenu Horeb/vid allt Israels Folk/med þm Bodum og riettindum.

Math. 11/14.
Marc. 9/11.
Luc. 1/17.

5 Sia eg vil senda ydur Eliam Propheta/ædur eñ sa hiñ mykle z ognarlege Dagur DROTTins kiemur. 6 Hañ skal snua Fedrañа hiortum til Barnañа / og Barnañа Hiortum til siña Fedra/So ad eg kome ecke/og slae Jordina med Bañe.

Ending Prophetans Malachie.

Apocrypha. Sonefnast

þær Bækur/ huøriar ecke eru halldnar ja
fnar vid Heilaga Ritning/ Og eru þo Godar
Bækur/ & nytsamlegar ad lesa/
Sem eru þessar.

I	Judith.
II	Sapientia.
III	Tobias.
IIII	Syrach.
V	Baruch.
VI	Maccabeorum.
VII	Partur af Esther.
VIII	Partur af Daniel.

Formælenn

yfer Bok Judith.

EF ad þ yrde biuñsad af sañreindum sagnabokum/ ad þesser giorningar Judith hefde so skied/ þa være þetta ein agiæt Edlabok/ huor med riettu ætte j Bibliu sie ad standa. Eñ þetta vill valla samañ koma vid Historiu Heilagrar Ritningar/ sierdeilis vid Jeremiã & Esdrã/ þær ed votta huorneñ þad Jerusalem & allt þad Land hafe foreydt ordid/ & hafe þañ j fra/ toruelldlega vpp aptur bygst j Einuallds rÿkisstiörn þra Persa/ huorier ed øll Lond høfdu vnder allt vm kring. Þar þuert j mote skrifar þesse Bok j fyrsta Cap. Ad Nabogodonosor Babilons Kõge hafe þa ed fyrsta teked sier þ(ad) Hendur ad viña þetta Land. Og giorer Mosium þa Meining/ ad þetta hafe skied þ(ad) Herleiding Gydinga/ & fyrer þa Einualldsrÿkisstiorn/ þra j Persia. Hier a mote seiger Philo/ ad þetta hafe skied epter heimkomu Gydinga vr Babilon/ vnder Assuero Kõge/ þa Gydingar høfdu huorke vppbigt Mustered nie Jerusalem/ & ei høfdu neina Valldstiorn. So er þar slÿk Villa & efasemd/ bæde vm tÿmañ/ & Nofniñ/ ad eg giet þui med ongu moote samañ kome.

Villa vm Tÿmañ.

SUmer vilia/ ad eige hafe þetta so skied/ helldur sie þetta eitt fagur andlegur Dykte af einum Heilogum Andrÿkum Mañe samsettur/ j huoriu hañ hefer viliad vppmæla og þ(ad) Siooner setia Lucku & Sigursælld Gydingalyds j giegn øllu þra Ovinu/ af Gude alla tÿma/ so dasamlega þeim giefna. Eins so sem ad Salomon j sÿnu Lofkuæde/ diktar & syngur vm eina Brwdur/ Eñ meinar þo þar med øngua Personu nie giorning/ helldur allañ Jsraels Lÿd/ Og so sem S. Johañes j siñe Openberunar Bok/ & Daniel vppmæla margueñsleg Dyr & bÿlæte/ huar med þo þeir meine ecke/ soddañ Personur/ helldur allañ Christindoomeñ & Kongarÿkeñ. Og vor DROTTeñ Christus sialfur j Gudsspiallenu/ hefer opt siñis/ slÿka Dikta/ & Epterlÿkingar/ & lÿker Himnarÿke vid x. Jomfrwr/ Jtem/ vid eitt Kaupmañ & eina Perlu/ vid Bakarakonu/ vid Mustardskorn. Jtem vid Fiskara & Net. Jtem vid Hirdara & Saude/ og so vid eñ fleira.

Cantica Canticorum.

Slÿk

Slijk Meining fellur mier vel j gied/ z eg hyxa ad Diktaren̄ hafe villande z vitande/ villt til man̄/ z Nafned hier jn̄e/ til ad amin̄a Lesaran̄/ ad hn̄ skule hallda þetta þ eirn andlegan̄ z heilagan̄ Dikt.

Judith.

Og Nøfnin̄ samhlioda þessu miog vel/ Þuiad Judith kallast Judæa / þad er Gydinga Folk/ huort ad er ein hreinlijf Heilog Eckia/ Þad er ad skilia/ Gudz Folk er ætijd yfergiefenn Eckia/ En̄ þo hreinlijf z Heilog/ og verdur hrein og Helgud j Orde Guds / z riettre trw þuingar sig og Bidur.

Holofernes.

Holofernes kallast Prophanus Dux vel Gubernator / einn Heidin̄ Ogudlegur z Ochristelegur Herra edr Høfdinge/ Þad eru aller Fiandmen̄ Gydinga lyds.

Bethulia.

Bethulia (af huorre Borg eingen̄ veit ad segia) kallast ein Jomfrw/ til vnderuijsun̄ ad a þm̄ tijma hafe þeir Riettrwudu fromu Gydingar verid ein hrein Jomfrw/ fyrer vtan̄ alla Afgudadyrkan z Vantrw/ so sm̄ þeir hia Esaia z Jeremia nefnder verda/ huar fyrer þeir voru osigranleger/ þo þeir være j Neyd stadder.

Og skie ma ad þr hafe leiked z spilad þssa Dikta/ so s̄ men̄ leika hia oss Passiu/ edur adra heilaga giorninga/ hu mz þr hafa viliad vnderuijsa Folkenu z vngdomenū/ so s̄ mz ødru Spile z kien̄a þm̄/ Gude ad treista/ riettferduglega ad lifa/ z allrar hialpar og Huggunar af Gude ad vænta/ j øllū man̄raunū j moote øllum Ouinum.

Þar þ er þetta ein agiæt good heiløg nytsemdar Bok/ vel lesande af oss Christnū. Þui þau Ord sem Personurnar ræda hier jn̄e/ þau skulu vnderstandast/ so sem ad taladi þaug eitt andlegt Skælld edr eirn Prophete/ af Heiløgū Anda/ huor þssar Personur framsetur j sijnum Leik edr Spile/ Og lætur oss þ þær kient z Predikad verda. Þessare Bok heirer vel til Vijsdomsbok Philonis/ (huor ed Tyrannana straffar / og Prijsar Gudz hialp/ huoria hann veiter sijnu Folke z et.) Alijka sm̄ Kuæde edur Vijsa/ vppa slijkan̄ leik/ su sama Bok ma vel kallast eitt almen̄elegt Exemplum edur Dæme.

Vijska Philonis.

Judiths Bok

I

Arphaxad.

Ecbatana.

ARphaxad Kongurenn af Meden/ hafde morg Lønd z Lijde brotid vnder sitt valld/ z hn̄ vpp bygde eina stora og styrkua Borg / hana kallade hn̄ Ecbatana. 2 Hen̄ar Murueggie giørde hn̄ ein tomis af hoggnū Steinū/ siotijger Alna a hæd/ z þriatijger ælna a þickt. 3 En̄ hen̄ar Turna giorde hn̄ hundrad ælner a hædena. 4 Og Tuttugu ælna a þycktena/ a fiora Vegu. 5 Og Portin̄ Stadarins giørde hn̄ iafnhæ z Turnana. Og hn̄ Metnadest af sijnu Vallde z sijnū stora Strijdzher.

Nabogodonosor.

6 Hn̄ Nabogodonosor Kongr af Assyria/ Rijkte j þeim stoora Stad Niniue/ Og a þui tolfta ære sijns Kongsrijkis/ bardest hn̄ vid Arphaxad. Og þær þiod s̄ biuggu vid Vatnid Euphrates/ Tygris z Hydaspes/ þær veittu hm̄ lid. Og hn̄ slo hn̄ a þui mikla sliettlēde s̄ kalladist Ragan/ hu̇t fordū hafde til heyrt Kōgenū Arioch af Elassar. 7 Þa efldist Rijke Nabogodonosor Kongs/ z hn̄s hiarta Metnadist. 8 Og hn̄ sende bodskap til þra allra s̄ biuggu j Cilicia/ Damascus/ vppa Libanon/ Carmel z j Kedar/ Lijka eirnin̄ til þra j Galilea/ z j þui stora sliettlende Esdrelom. 9 Og til allra þra j Samaria/ z hinumeigen̄ Jordanar/ allt til Jerusalem/ So z j allt Landed Gesem/ allt ad Fiallbygdū Morlandz. 10 Til allra þessara sende Nabogodonosor Kongr af Assyria Bod. En̄ þr forsmædu þ aller/ z lietu Sendemen̄ena fara heim aptr mz Vanuirdu. 11 Þa vard Kongurin̄ Nabogodonosor miog reidur vid øll þesse Lønd/ z soor vid sin̄ Konunglegan̄ Stool z Rijke/ ad hn̄ villde hefna sijn a øllum þeim Londum.

II

A þrettanda Aare Nabogodonosor Kongs a ødrum ꝫ tuttugasta Deige hins fyrsta Manadar/ var su Rꜳdagiord j Hwse Nabogodonosor Kongs aꝼ Assyria/ ad hn̄ villde heꝼna sijn. 2 Og hn̄ heimte til sijn alla sijna Rꜳdgiafa Høfdingia ꝫ Hoꝼudsmen̄. 3 Og hn̄ haꝼde heimuglega Rꜳdagiord vid þa/ ꝫ sagde þm̄ huornen̄ hn̄ hugade sier øll þesse Lond ad briota vnd' sitt Rijke. 4 Þa þetta leist þm̄ øllum/ þa kallade Nabogodonosor Kongr ꝥ sig Holofernem sin̄ Strijdzhofdingia/ ꝫ sagde. 5 Far þu vt j mote øllum Rijkium sem liggia vid Vestrenu/ ꝫ sierdeilis j mote þm̄ ſ fyrerlited hafa mitt Bodskap. 6 Þu skallt ecke hlijfa neinu Rijke/ ꝫ allar sterkar Borger skalltu mier vndergieꝼnar giora.

Holofernes.

Infra. 7/1.

7 Þa kallade Holofernes Hoꝼudsmen̄ena ꝫ hofdingiana/ yfer þui Assyrianska Herlide/ til sijn/ ꝫ briniade Folked til Bardaga/ so sem Kongurin̄ hafde hm̄ bodid/ Hundrad ꝫ tuttugu Þusunder Fotgangande Lidz/ ꝫ tolf Þusunder Bogmana a Hestū. 8 Og hn̄ liet allt sitt strijdz folk ferdast vndan̄ sier/ mz oteliande Vlfuallda mz miklū vidurbunade/ þar mz Naut ꝫ Saude/ oteliande/ handa sijnu Folke. 9 Og hn̄ liet vr øllu Syrlande flytia Korn/ til sijns herlids. 10 En̄ Gull ꝫ Peninga tok hn̄ ogrinne mz sier/ vr Kōgsins fiarhirdslū. 11 Og hn̄ reiste fram̄ mz allan̄ þan̄ Her/ mz Vagna/ Riddaralid/ ꝫ Bogmen̄/ ꝫ þeir huldu Jordena sm̄ Eingespretttur. 12 Og þa hn̄ var komen̄ yfer Landamerke Assyrialandz/ Þa kō hn̄ til þss stora Fialls Ange/ til Vinstre sijdu vid Cilicia/ ꝫ van̄ alla þra Bæe/ ꝫ sterk' Borger. 13 Og hn̄ nidrbraut Melothi eina vijdꝼræga Borg/ ꝫ rænde allt Folk j Tharsis/ ꝫ Ismaels Born ſ biuggu giegnt Eydemørkin̄e/ ꝫ j sudur ælfu þss Landsins Chellon. 14 Hn̄ reiste ꝫ so yꝼervm Phrath/ ꝫ kom j Mesopotamiam ꝫ nidurbraut alla hꜳfa Stade/ þa sem ꝥ hm̄ vrdu/ allt fra Læknū Mambre/ jn̄ til Siafarins. 15 Og tok jn̄ Lādamerken̄/ allt jfra Cilicia jn̄til Lan̄damerkia Joppe/ sem liggia til Sudurs. 16 Og hn̄ burtflutte Born Madian/ ꝫ rænte øllu þra Godze/ ꝫ sloo mz Suerdseggium alla þa ſ hm̄ veittu motstodu. 17 Epter þta reiste hn̄ ofan̄ j Landed Damascus/ vm Haustijman̄/ ꝫ vppbrende allt þra Korn/ ꝫ liet høggua øll Trie ꝫ Vijngarda/ Og allt Landed var hrætt vid hn̄.

III.

Þa sendu Kongarner ꝫ Høꝼdingiarner af Syria/ Mesopotamia/ Syrien Sobal/ Lybia og Cilicia þra Bodskap/ vr øllū Stødū ꝫ Londū. 2 Þeir komu til Holoꝼernem/ ꝫ søgdu/ Snu þin̄e Reide fra oss. 3 Þui ꝥ er betra ad vier þionū þm̄ mykla Konge Nabogodonosor/ ꝫ sieū þier hlydner/ ꝫ holltū Lijꝼenu/ helldr en̄ ad vier skulum deyia/ ꝫ vin̄a þo eckert a. 4 Allar vorar Borger/ Audæfe/ Fiøll/ Hꜳlsar/ Akrar/ Vxar/ Saud' / Geitfie/ Hest" ꝫ Vlfalld" ꝫ huad vier høfū/ þar mz vort Þionustufolk/ þad er alltsaman̄ þitt/ Gior þu af þui huad þier lijkar. 5 Ja eirnin̄ vier mz vorum Bornum/ erum þijner þienarar. kom til vor/ ꝫ ver oss nꜳdugur Herra / ꝫ haf vora þionustu/ so sm̄ þier lijkar.

6 Þa foor Holofernes ofan aꝼ Fiallenu/ mz allt sitt Herlid/ ꝫ jn̄tok þær sterku Borger ꝫ allt Landid. 7 Og hn̄ vtualde sier þienara/ af þui besta Folke sm̄ hn̄ fan̄ a medal þra. 8 Af þssu skielfdust øll Lond so miog/ ad Stiornararner/ ꝫ þeir hellstu vr øllū Borgū mz ꜳsamt Folkenu/ geingu vt j mote hm̄/ ꝫ medtoku hn̄ mz Krønsum/ Blysum/ Danse/ Bumbū ꝫ hliodpijpū. 9 Og kun̄u þo nu slijkre Æru ongua Nꜳd ad fa. 10 Þuiad hn̄ nidr braut þra Borger/ ꝫ vpphio þra Lunde. 11 Þuiad Nabogodonosor Kongr haꝼde hm̄ so skipad/ ad hn̄ skyllde aꝼmꜳ alla Gude j Londunum. So ad allar þær þioder sem Holofernes yferyñe/ prijsudu hn̄ fyrer Gud alleina.

12 Og þa hn̄ reiste j giegnum SyrienSobal/ Apamean/ ꝫ Mesopotamiam/ kom hn̄ til þra Edomita / j Land Gabaa/ ꝫ van̄ þra Borger/ ꝫ var þar j þriatijge Daga/ a mz an̄ kallade hn̄ allt sitt Strijdzfolk til samans.

Þa Is

IIII

NA Israels Born sem̃ Biuggu j Gydinga Lande heyrdu slijkt/ ottuduſt þr hn̄ miog. 2 Og ſkielfing ꝛ hrædſla kom yfer þa/ þuiad þr voru vm þ hrædd̄/ ad hn̄ mūde giora vid Borgena Jeruſalem/ ꝛ vid Muſtere DRottins/ lijka ſo ſē hn̄ hafde giort vid adrar Borger/ ꝛ þra Afguda hws. 3 Þar þ ſendu þeir vm allt Samaria Land/ allt ad Jericho. Og ſettu Strijdsfolk j allar ſtyrk uar Borger/ a Fiallbigdum. 4 Og giordu Mwruegge j kringū ſijna Bæe/ ꝛ ſofnudu Viſtum og vidurbuninge til Bardaga.

Joiakim.
Jnf. 15/ 9.

5 Og Joiakim Preſtꝛ ſkrifade til ollum þeim ſē biuggu gagnuart Eſdrelom/ þ er/ giegnt þm̄ vijdū Vollū/ hia Dothaim/ ꝛ til allra þra huar Quinern̄ mættu j giegnum komaſt/ ad þr ſkylldu varduei ta Klettana a Fiollunum ſē liggia andſpænis Jeruſalem. 6 Og Israels Born giordu ſo ſem Joiakim Kienemadꝛ DROTTins baud þeim.

Jdran.

7 OG allt Folked kallade til DROTTIns aluarlega/ ꝛ þeir ꝛ þra Kuinꝛ lijtelæckudu ſig med Foſtū ꝛ Bæna akalle. 8 Eñ Preſtarner klædduſt Seckium/ ꝛ Bornin̄ lauwe þ Muſtere DROTtins/ ꝛ Alltare DROTTins var yferbreitt mꝫ einū Seck.
9 Og þr Bædu til DROTTins Israels Gudz/ mꝫ einū huga/ ad þra Born ꝛ Kuinꝛ yrde ecke herteknar/ ꝛ ad þra Borger ſkilldu ecke nidurbriotaſt/ ꝛ þra helgedomꝛ ſkyllde eige verda ſaurgadꝛ/ ꝛ ad þr ei yrde ſuiuirter af Heidingium.
10 Og Joiakim ſa yppaſte Kienemadꝛ DROTtinz gieck vm kring/ aminnande allt Israels Folk/ ꝛ ſagde. 11 Þier ſkulud vijſt vita/ ad DROTTen̄ ydar Gud mun Bænheyra ydꝛ/ ef þier læted ecke af med Foſtum ꝛ Bæna akalle þ DROTTne.

Moyſes.
Exod. 17/12.

12 Hugſed vm Moſen Þienara DROTTins/ ſa ei mꝫ Suerde/ helldur mꝫ heilagre Bæn ſlo Amaleck/ huor ed treyſte a ſijna magt ꝛ krapt/ a ſitt herlid/ Skiolld/ Vagna ꝛ Riddaralid. 13 Eins ſkal þ ganga ollū Quinū Israels/ ef þier ſo giored yferboot/ ſem þier hafed vppbyriad.
14 Og epter ſlijka Aminning bædu þr til DROTtins/ ꝛ voru fyrer DROTtne/ ſo þ Preſtarner geingu j Seckium/ ꝛ hofdu Oſku yfer hofde/ ꝛ fornfærdu ſo DROTtne Brenneforner. Og þr bædu all̄ DROTTen̄ af ollu Hiarta/ ad hn̄ villde vitia ſijns Folks Israels.

V

OG Holofernes Strijds hertugen̄ af Aſſyria/ fieck ad vita/ ad Israels Born bigguſt vid/ ꝛ villdu reyſa vorn/ ꝛ hūnen̄ þr hofdu jn̄teked Klettana a Fiollunū. Þa reiddeſt Holofernes/ ꝛ heimte til ſijn alla Hofdingia ꝛ Hofudzmen̄/ þra Moabita/ ꝛ Amonita ꝛ ſagde til þra. 2 Seiged fram̄/ Huad þ folk er þ ſem byr a Fiallenu? Huoriar hafa þr ſtorar Borger? Huor er ſtyrkur þra/ og huad þ Strijdzfolk ꝛ Konga hafa þr? Ad þeir alleina helldur eñ aller adrer j Auſtur Londū fyrerlijta oſſ/ ꝛ hafa ecke vtgeinged j mote oſſ/ ꝛ mꝫteked oſſ mꝫ Fride?

Achior.
Jud. 11/7

3 ÞA ſuarade Achior ſa ed var Hofdinge allra Amons Barna/ ꝛ ſagde. 4 Min̄ Herra villtu liuflega heyra þ/ þa vil eg ſeigia þier ſannleik/ huada Folk þetta er ſē a Fiollum þſſū byr/ ꝛ ei liuga þ þier. 5 Þetta folk er komed vr Chaldea Lande. 6 Og bio j fyrſtu j Meſopotamia/ Þuiad þr villdu ecke filgia Afgudum ſin̄a Forfedra j Chaldea.

Gen. 12/13.

7 Þar fyrer yfergæfu þeir ſin̄a Forfedra ſidueníur/ huorier ad hofdu marga Afgude/ So þeir giæte þionad þeim eina Gude a Himnū/ huor ed eirnen̄ baud þm̄ ad fara burt þan̄ ꝛ Bwa j Haram.

Gen. 45/2.

8 Og þa Hallære var j ollū Londum/ reiſtu þr ofan̄ j Egiptaland/ þar fiolgade þa ſo j fiogur hundrud Aar/ ad þr vrdu ecke talder.

Exod. 1/12.

9 Eñ þa Egiptalandz Kongur afiade þa mꝫ leirburde ꝛ Tigulſteinagiord/ til ad vppbiggia hn̄s Borger/ þa kolludu þr til ſijns DROTTins/ Hn̄ ſlo allt Egiptaland mꝫ marghættudum Plagum. 10 Þa þr Egipiſku hofdu nu burt reked þa fra ſier/ ꝛ Plagunū liette af þm̄/ ꝛ þr villdu nä þm̄ aptur/ ꝛ færa þa jn̄ j Landid j þrældom/ þa vpplauk Gud a Himnū Sionū þ þm̄/ ſo ad Vatnid ſtood faſt a bædar hendur/ ſo ſem eirn Mwrueggur/ og þeir geingu þurrum Footū a Mararbotne/ ꝛ komuſt þan̄.

Exod. 14/1

11 Eñ þa Egyptſker med ollū þra Her flijttu ſier epter þeim/ Drucknudu þr aller j Sioonum/ ſo þar komſt ecke eirn vndan̄/ ſa þar kun̄e fra ad ſeigia.

Exod. 16/32.

12 Og þa þetta Folk kom vr Hafinu rauda/ ſettu þr ſijn Landtiolld j Eidemorkin̄e Fiallſins Sinai/ þ^r ſē eingen̄ Madꝛ kun̄e ædꝛ ad bwa nie hialpa ſier. 13 Þa vard þ beiſka Vatned ſætt/ ſo þr gætu drycked/ ꝛ j fiorutijgu aar feingu þeir Braud af Himne. 14 Og hūt ſē þeir foru/ hafande

haꝼande ei Boga / Oruar/ Skiolld/ nie Suerd/ þa ſtrijdde Gud ꝼ þa/ ꝛ þr feingu Sigur. 15 Og einzeñ fieck þſſu Folke ſkada giort nema þa ad eins/ ꝥ gieck aꝼ Bodordū DROTTins Gudz ſijns. 16 Þuiad ſo opt ſ̃ þr tilbꝼdu añan helldur eñ þra Gud/ þa vrdu þr j helſlegner ꝛ med allre Suiuirding Hertekner. 17 Eñ ſo opt ſ̃ þr ydruduſt þſſ/ ad þr hoꝼdu viked j burt fra Bodordum þra Gudz/ þa gaf Gud a Himnum þm̄ aptur Sigurſking a þra Ouinum. 18 Fyrer þa ſkulld aꝼmꝼdu þr Kongana þra Cananita/ Jebuſita/ Phereſita/ Hethita/ Heuitꝼa/ Amorita/ ꝛ alla Magtarmeñ j Heſbon/ og eignuduſt þra Lꝼnd ꝛ Borger. 19 Og ſo leinge ſ̃ þr ſyndguduſt ecke a moti ſijnū Gude/ þa gieck þm̄ vel/ Þuiad þra Gud hatar Ranglætꝼed. 20 Þeir hafa ꝛ ꝼ þſſa daga vered opt vtrekner aꝼ morgū Þiodū/ og burt flutter j okuñug Lꝼnd/ af þui ad þr hoꝼdu geinged af þm̄ Bodordū/ ſ̃ gud hafde giefed þm̄/ til þſſ ad lifa þar epter. 21 Eñ nu ꝼ litlu eru þr aptur komner/ vr þre wtlegd/ j hūre þr voru/ epter ꝥ þr hoꝼdu ſnued ſier til DROTTins þra Gudz/ ꝛ hafa ſett ſig nidꝛ aptꝛ a þſſar Fiallbigder/ ꝛ Bua ad nyu j Jeruſalem/ þar ſm̄ er þra Helgedomur.

22 Þar fyrer/ miñ Herra/ lꝼt ranſaka ef ad þta Folk hefꝛ ſyndgaſt a mote Gude ſijnum/ þa viliū vier reyſa vpp þangad/ ꝛ þra Gud mun sañlega giefa þa j þijnar hendꝛ/ ſo þu munt þa yfueruiña. 23 Eñ hafe þr ecke ſyndgaſt j mote þra Gude/ þa viñū vier onguañ Sigꝛ a þm̄/ Þuiad þra Gud mun vernda þa/ eñ vier munū verda ad Hꝼdungu/ ollu Landenu.

24 Þa Achior haꝼde talad þetta/ þa reidduſt aller Hoꝼudsmeñ Holoꝼernis/ og huxudu ſier ad lijflꝼta hñ/ og ſogdu ſijn a mille. 25 Huor er þeſſe ſm̄ ſlijkt dirfeſt ad ſeigia/ ad Jſraels Born ſkule veriaſt fyrer Nabogodonoſor Konge ꝛ hñs herlide? Er þta ecke naked Folk/ ꝛ onguer Strijdsmeñ? 26 Eñ ſo ad Achior ſiae/ ad hñ hefꝛ logid/ þa viliū vier reyſa vpp þangad/ ꝛ þa vier fongū þra enu beſtu Meñ/ þa viliū vier lꝼta j hel ſtinga Achior mꝫ þm̄/ ſo ad vita ſkulu allr Þioder/ ad Nabogodonoſor er Landſins Gud/ eñ eingiñ añar.

VI.

Þui næſt reiddiſt og eirniñ Holoꝼernes Achior og ſagde. 2 Huorneñ dyrfeſt þu ad ſpꝼ oſſ ad Jſraelis Folk ſkule fa vernd aꝼ þra Gude? Eñ þa vier nu j Helſlꝼū þa/ ſo ſm̄ eirn Mañ/ þa ſkalltu ſia ad þar er eingiñ Gud añar eñ Nabogodonoſor alleina/ og þa ſkalltu mꝫ þm̄ j helſleigeñ verda/ mꝫ Suerde þra Aſſyrianſku/ ꝛ allt Jſraelis Folk ſkal mꝫ þier drepen verda. Þa ſkltu verda vr vid/ ad Nabogodonoſor er Herra yfer ollū heime. 3 Nær þu verdꝛ j helſtūgeñ med mijnu Suerde/ ꝛ liggꝛ a medal þra j helſlegnu Jſrael/ ꝛ hlytꝛ ad deyia ꝛ fordiarfaſt. 4 Eñ ef þu higgꝛ ad þiñ ſpꝼdomur ſie ſañur/ þa þarꝼtu huorke ad hrædaſt nie blikna. 5 So ſem þeim geingꝛ/ ſo ſkal þier ganga/ Þuiad eg vil nu ſenda þig til þra/ ſo ad eg kuñe ad ſtraffa þig vnder eins og þa.

6 Þa baud Holoꝼernes ſijnū þienurum ad grijpa Achior/ ꝛ flytia hñ til Bethulia/ j Hendur Jſraels Bornum. 7 Og Holofernis þienarar grypu hñ. Og ſem þr komu yfer Sliettlended/ ad Fiallenu/ þa ruñu Bogmeñ j mote þm̄. 8 Þa viku þr ſier a adra Sijdu hia Fiallenu/ ꝛ bundu Achior vid eitt Trie a Hondū ꝛ Footum/ ꝛ hrundu hm̄ vm koll/ ꝛ lietu hñ ſo hanga/ ꝛ huurꝼu aptꝛ til ſijns Herra. 9 Eñ Jſraels Born komu oꝼañ þra Bethulia til hñs/ leiſtu hñ/ ꝛ hoꝼdu hñ til Bethulia/ ꝛ leiddu hñ til Folkſins/ ꝛ ſpurdu hñ ad/ huorniñ þetta heꝼde ſkied/ huar fyrer þr af Aſſyria hoꝼdu vppheingt hñ.

10 A þm̄ ſama tijma voru Hoꝼudsmeñ j Borgiñe/ Oſias ſonur Micha/ aꝼ Simeons ætt/ ꝛ Charmi ſa ſ̃ ꝛ neꝼndeſt Othoniel. 11 Fyrer þeſſū Olldungū/ ꝛ fyrer ollu Folkenu framtalde Achior allt ꝥ ſ̃ Holoꝼernes hafde hañ adſpurt/ ꝛ ſo huoriu hñ hafde ſuarad/ ꝛ ad Holoꝼernes folk heꝼde fyrer þta Andſuar viliad deyda hñ/ Eñ Holofernes hafde bodid ad hñ ſkyllde j hendꝛ ſeliaſt Jſraels Bornū/ ſo ad þa hñ heꝼde j hel ſleiged Jſraels Born/ þa villde hñ ſtraffa ꝛ j hel ſla Achior. 12 Af þui ad hñ haꝼde ſagt/ ad Gud a Himnum munde verda þeirra Vernd.

13 Þa Achior hafde þetta talad/ fiell allt Folked fram̄ a ſitt Andlit/ ꝛ bad til DROTTins/ grꝼtande alltſamañ/ ꝛ bad DROTTiñ ſeigiande. 14 DROTTEN Gud Himins ꝛ Jardar/ Alſkū þra Drambſm̄e/ ꝛ vora Eymd/ ꝛ lijttu Nꝼdarſamlega yfer þijna Heilaga. Og ſyn ꝥ ad þu yfer giefꝛ ecke þa ſm̄ þier treiſta/ og ad þu vm koll kaſtar þeim ſem ſtæra ſig aꝼ ſialfum ſier og ſiñe Magt.

Judic. 2/4/11. Cap. 3/7. Cap. 4/1.

Joſ. 12/7. Num. 21/25.

Eſdr. 1/3.

Oſias. Charmi. Achior.

Bæn Gydinga j Bethulia.

15 Þañeñ grietu þeir ꝛ bæduſt fyrer allañ þañ Dag/ Huggande Achior/ ꝛ ſogdu. 16 Gud vorra Fedra/ huors Magt þu pryſad hefur/ hñ mun ſo endurgiallda þier þad/ ad þeir munu ecke fagna yfer þier/ Helldur muntu verda ſtæande/ huorneñ ad þeir verda j hel ſlegner og afmæder. 17 Og þegar DROTTiñ Gud vor heþur frelſad oſſ/ þa ſie Gud med þier vor a mille/ Og vilier þu/ þa ſkalltu ꝛ aller þyñer bwa a medal vor.

18 OG þa Folked ſkildeſt ad/ Leidde Oſias hñ mz ſier j ſitt Hws/ ꝛ bioo til mykla Kuolld mæltyd. 19 Og baud ollū þm̃ Elſtu til ſyn/ voru glader/ epter lāga Foſtu. 20 Þ^r epter var Folked kallad til ſamans aptur/ ꝛ þr bædu Iſraels Gud vm hialp/ j Sof nudeñū alla þa Nott.

VII

Supr. 2 /17.

ANnars Dags baud Holofernes ſynu Herlide/ ad bwaſt til j mote Bethulia. 2 Og hñ hafde Hūdrad ꝛ tuttugu Þuſunder Fotgongulids/ ꝛ Tolf þuſund er Riddaralids/ auk þeſſ fiolda er hñ hafde wtualed j huoriū ſtad/ huar hñ haþde vñed nockud Land. 3 Þeſſe allur Her bioo ſig j moote Iſraels Born um/ ꝛ þeir ſettu ſynar Herbwder vppa Fiallenu/ ſem liggur gagnuart Doth aim/ fra Belmaan/ jñ allt ad Chelmon/ huor ed liggur giegnt Eſdrelom.

4 ÞA Iſraels Born ſau nu þeñañ mykla Mañfiolda þra Aſſyrianſku / fiellu þeir til Iardar/ logdu Oſku yfer Hofud ſier/ ꝛ bæduſt fyrer/ aller vnder eins/ Ad Gud Iſra els villde veita ſyna Myſkun ſynu Folke. 5 Og þeir herklædduſt/ ꝛ jñtoku Klettana hia Fiallenu/ ꝛ giættu þeirra Nætur ꝛ Daga.

Vats reñur.

6 EN þa Holofernes reiſte vm kring/ merkte hñ ad þar var eirn Brunur vtan ſtadar til Suders/ þadañ var Vatne veitt jñ j Staden med Reñū/ þeſſar Reñur ſkipade hñ vpp ad hoggua. 7 Og þo þeir heþdu nockra Smabruña / ei langt fra Mwrvegg iunum/ huort þeir ſocktu Vatn heimuglega/ þa var þad þo naumlega ſo miked/ ad þr giæte endurnært ſig þar med.

8 Þar fyrer komu Am̃onitar og Moabitar til Holofernes / ꝛ ſogdu. 9 Iſraels Born þora ecke ad Beriaſt vid oſſ/ helldur hallda þr ſier vppa Fiollum ꝛ hælſum/ huar vnder þr eru ohr ædder. 10 Lattu þ^r þ ad eins geyma Bruñana/ ſo ad eige kuñe þr Vatn ad ſækia/ þa mūu þr deyia fyrer vtan Suerd/ Ellegar ſkulu þr neydaſt til ad giefa vpp Borgena / huoria þr hall da Oviñande/ af þui hun ſtendr a Fialle. 11 Þetta ræd lykade Holoferne/ ꝛ hñs Strydsmoñ um og/ hñ ſette Hundrad ad varðueita huorn Bruñ.

Þorſte.

12 ÞA Bruñarner hofdu nu j Tuttugu daga vered varducitt'/ þa hofdu þr j Bethulia Heckert meira Vatn/ huorke j ſmabruñunum nie añarſtadar/ ſo ad þm̃ mætte duga ei num Deige leingur/ ꝛ Folkenu var giefed daglega Vatn af ſkamte. 13 Þa komu Meñ ꝛ Kuiñur/ Vnger ꝛ Gamler til Oſiam/ ꝛ til Olldungaña / Klogudu og ſogdu/ Dæme Gud a millum ydar ꝛ vor/ ad þier komed oſſ j ſlyka neyd/ med þui ad þier villdud ecke læta oſſ giora Frid vid þa Aſſyrios/ Þar ſem Gud heþr giefed oſſ j þra hendr. 14 Og vier hofum ong ua hialp/ helldr hliotū vier fyrer þra Augū af þorſta ad vanmegnaſt / ꝛ herfelega deyia.

15 Þ^r þ kalled Folked til ſamans/ ſo ad vier gieþū oſſ viliuglega vnder Holofernem. 16 Þuiad betra er ad vier gieþum oſſ vpp/ ꝛ holldum Lyþe/ og lofum ſo Gud/ helldur eñ ad vier ſkulum fyrerfaraſt/ og verda til ſkam̃ar þyrer allre Verolldu/ ꝛ ſia vppa ad vorar Kuiñur og Born hliota fyrer vorū Augum ſo hryggelega ad deyia. 17 Vier vitnum j Dag fyrer Himne ꝛ Ior du/ og fyrer Gudi vorra Forfedra/ ſa ſ nu ſtraffar oſſ vegna vorra Synda/ ad vier hofū bed ed ydur ad gieþa Stadiñ vpp þ Holoferne/ ſo ad vier mættū fa fliotañ Dauda þyrer Suerde eñ vanmegnaſt ecke ſo leinge af þorſta.

Bæn.
Supr. 5 /14.
Pſalm. 106 /6.

18 Þa var ein ſtoor Veinan ꝛ Grætr a mzal allz Follkſins/ Sumer ſtodu leinge/ kolludu til Gudz ꝛ ſogdu. 19 Vier hofū ſyndgaſt mz vorum Forfedrum/ Vier hoþū miſgiort og hofum vered Ogudleiger. 20 Eñ þu ert Myſkunſamr/ þar fyrer vertu oſſ Lyknſamr/ og ſtraffa oſſ ſialfr/ og med þui ad vier medkieñum þig/ þa yfergief oſſ ecke j Heidingia hendr/ þra ſem ecke þeckia þig/ So ad þr hæleſt ecke vm og ſeige/ Huar er nu þra Gud?

21 OG er þr hoþdu nu leinge kallad ꝛ græted/ ꝛ nockud v^r hlioſt ordid/ ſtod Oſias vpp/ Griet og ſagde. 22 Kiærer Brædur/ hafed þoliñmæde/ og bydum eñ nu j fim̃ Daga epter hialp aþ Gude. 23 Ef hñ villde vera oſſ Nædugur/ ꝛ giora ſitt Naþn Dyrdar ſamlegt. 24 Fæum vier ecke hialp j þſſa fim̃ daga/ þa vilium vier giora ſo ſm̃ þier hafed beded.

Þetta

VIII

ÞEtta kom fyrer Judith/ huor ed var ein Eckia/ dotter Merari/ sonar Vz/ Sonar Josephs/ sonar Osia/ sonar Elai/ sonar Jamnor/ sonar Jedeon/ sonar Raphaim/ sonar Achithobs/ sonar Malchie/ sonar Enan/ sonar Nathania/ sonar Sealthiel/ sonar Simeon. 2 Og hennar Madr haꝼde heited Manasses/ hn̄ haꝼde andast þa men̄ vppskaru Biggkorn. 3 Þuiad þa han̄ var a Akre hia Verkmonnunum/ kom ad hm̄ Kranklleike/ aꝼ hita/ ꝛ andadist j sinne Borg Bethulia/ og vard graꝼen̄ hia sijnum Forfedrum. 4 Han̄ liet epter þessa Judith/ huor ed þa hafde Eckia vered j þriu Aar og sex Manude. 5 Hun hafde giort sier eitt lijted sierlegt Herberge/ oꝼanvert j sijnu huse/ þar ed hun sat med sijnum Ambattum. 6 Og var klædd einum Seck/ og fastade daglega/ vtan̄ a Sabbaths dogum/ Tunglkomu helgum/ og odrum Hatijdum Israels hwss. Og hun var Væn og Audug/ og hafde margt þionustuꝼolk/ og Garda fulla aꝼ Nautum ꝛ Saudum. 7 Hun hafde og goodan̄ loꝼstyr aꝼ huorium Manne/ þad hun være Gudhrædd/ ꝛ eingin̄ kunne ad tala Illt vm hana.

Judith.

Manasses

8 ÞEsse Judith/ þa ed hn̄ heyrde/ ad Osias hafde lofad ad giefa vpp Stadin̄ þm̄ Assyrijs epter fim̄ Daga/ sende hun til Olldungann̄a Chambri ꝛ Charmi. 9 Og þa ꝥr komu til hennar/ þa sagde hn̄ til ꝥra. Huad skal ꝥ vera/ ad Osias heꝼur samþyckt ad giefa vpp Stadin̄ ꝥ þm̄ Assyrijs/ eꝼ ad oss kiemur eingin̄ hialp j fim̄ Daga? 10 Huorier erud þier/ ad þier freisted Guds? Ei þienar slijkt til ad vtuega Nad/ helldur myklu framar Reidi ꝛ Ouinattu. 11 Vilied þier setia DROTtne stund ꝛ Dag/ epter ydar villd/ nær hn̄ skal hialpa? 12 Þo er DROTTen̄ Þolinmodr/ þui lätū oss ꝥ jlla þykia/ ꝛ leita Nadᵃ med grætande tarum. 13 Þuiad Gud reidest ecke so sm̄ Madur/ ad hn̄ Sættist ecke.

Chambri. Charmi.

Aminning Judith til Aulldunganna.

Gude skal ecke setia Stund edur Tyma j Bænenne.

14 Þar fyrer skulum vier Lijtelæcka oss aꝼ Hiarta/ ꝛ þiona honū/ ꝛ bidia med grætande Tarum/ fyrer honum/ ad han̄ vilie veita oss Myskun/ epter sijnum þægelegum vilia. 15 Og ad vier faum Fognud epter hrigd/ so sm̄ nu hryggiūst vier aꝼ ꝥra Drambseme/ Ad vier ecke hoꝼum epterꝼylgt Syndum vorra Forfedra/ s̄ yꝼergaꝼu ꝥra Gud/ ꝛ tilbadu an̄arlega Gude/ huar fyrer ꝥr eru giefner j ꝥra Ovina hendur/ og eru j hel slegner/ hertekner ꝛ aꝼ þm̄ skammader. 16 En̄ vier medkien̄um onguan̄ an̄an̄ Gud vtan̄ hn̄ alleina/ og vier vilium med audmyukt vænta hialpᵃ ꝛ hugguⁿar af hm̄. 17 So mū hn̄ DROTten̄ vor Gud frelsa vort Blod fra vorum Ovinum/ ꝛ alla þa Heidingia sm̄ oss ofsækia mun han̄ nidurlæcka/ og til skammar verda læta.

Judic. 2/4. C. 3/7. C. 4/1.

18 ENn þier kiærer Brædur/ þier s̄ erud Olldungarner/ hugged Folked med ydar ordū/ ad þad huxe/ ad vorra Forfedra var og freistad/ so ad ꝥr yrdu reynder/ huort ad ꝥr þionudu Gude af hiarta. 19 Aminned þa/ huorsu vors Fodurs Abrahams var margfalldlega ꝼreistad/ og er Gudz Vinur ordin̄/ epter ꝥ hn̄ var reindur fyrer marghattadar freistingar. 20 So hafa ꝥr Isaac/ Jacob/ Moses/ sm̄ voru Gude Kiærer/ vered stodugier og hafa ordid ad yfervin̄a marga hormung. 21 En̄ hiner adrer sm̄ ecke hafa viliad medtaka hormungena mz Gudz otta/ helldur haꝼa mællt a moote Gude af Oþolinmæde ꝛ lastad Gud/ ꝥr eru aꝼ Fordiarꝼaranum og aꝼ Hoggormum Foreydder. 22 Þar fyrer verum ecke oþolen̄moder j þessum Mootgange/ medkien̄um helldur ad ꝥtta er eitt straff af Gude myklu min̄a en̄ vorar Synder eru/ Og truum þui ad vier verdum typtader/ so sem hn̄s Þienarar/ til betrunar/ en̄ ecke til Fiordiorꝼunar.

Þeir Heilogu verda freistader/ sialꝼum sier til besta.

Deut. 8/2. 2 Paral. 32/10. Gen. 12/1.

Þolinmæde j Mæglenne.

Num. 21/6. 1 Cor. 10/9.

Straff ꝛ Refsing.

23 ÞAr til suarade Osias ꝛ ꝥr Olldungarner/ Allt er ꝥ satt sm̄ þu hefur talad/ og þijn ord eru ostraffanleg. 24 Þar ꝥ bid þu til DROTtins ꝥ oss/ þuiad þu ert ein heilog Gudhrædd Kuin̄a. 25 Og Judith sagde/ mz þui þier hallded/ ad ꝥ sie af Gude huad eg hefe talad/ þa reyned ꝛ eirned huort ꝥ er af Gude s̄ eg huxa ad giora/ ꝛ bidied ad Gud villdi gieꝼa Luckū þᵃ til. 26 Giæted ad Porte Stadarins a ꝥssare Nottu/ nær eg vtgeing med minne Ambatt/ ꝛ bidied ad DROTten̄ vilie hugga sitt Folk Israel/ a ꝥssum fim̄ dogū so s̄ þier hafed sagt. 27 Og huad eg huxa ad giora/ þar skulud þier ecke eptergrenslast/ helldur ad eins bidied ꝥ mier til DROTtins vors Guds/ þangad til ad eg seige ydr fram̄ huad þier skulud giora. 28 Og Osias Hofdinge Juda sagde til hennar/ Gack j Fride/ DROTTen̄ sie mz þier/ ꝛ hefne vor a vorū Ovinū. Og ꝥr geingu so ꝼra henne aptr.

IX.

Þui næst

Judith. Bxn. Gen. 34/ 25.

NVi næſt gieck Judith j ſitt Sueſnherberge/ & færde ſig j eirn Seck/ & dreyf de Oſku yf' ſitt Hofud/ & fiell ſram þ DROttne/ & kallade til hñs & ſagde. 2 DROTTiñ Gud mjns Fodurs Simeons/ huørñ þu gaſt Suerd ed til ad ſtraffa Heidingiana/ ſ Jũgfruna hofdu kreinkt & ſkamad/ Og þu þ" j mot lieſt fangad" & herteknar verda þra Kuiñr & Dætur/ af þjnũ Þienurũ/ ſ vandlættu þjna Vandlæting/ Hialpa þu mier Fatækre Eckiu/ DROTTiñ miñ Gud. 3 Þui øll hialp/ ſem fordum daga & þar epter er ſkied/ hana hefur þu veitt. Og huad þu villt/ þ hlytur ad ſkie. 4 Þuiad nær ed þu villt hialpa/ þa kañ þ ecke bregdaſt / & þu veiſt vel/ huørneñ þu ſkuler Ovinena ſtraffa.

Exo. 14/ 9.

5 Lijt þu nu yfer Herlid þra Aſſyrianſku/ ſo ſ þu fordum tijd leiſt til Herlids þeirra Egyptſku/ þa þeir ruñu epter þjnũ Þienurũ/ mz mikellre Magt/ & treyſtu vppa ſijna Vagna/ Riddara & miked Herlid. 6 Eñ þa þu leiſt til þra/ þa vrdu þr hrædder. 7 Og Diwped ſloo þm̃ nidur/ & Vatned dreckte þm̃. 8 Læt nu ſo ſkie & þſſa/ DROTTiñ/ þr ſem treyſta vppa ſijna Magt/ Vagna/ Spiot & Skot/ & þeckia þig ecke/ & huxa ecke/ ad þu DROTtiñ vor Gud ert ſa ſem hialpar j Bardaganũ fra vpphaſe/ & med riettu kallaſt DROTTiñ. 9 Vtriet tu þiñ Armlegg/ ſo ſem fordũ/ & ſundurſlæ Ovinena med þiñe Magt/ ad þeir fyrerfareſt þ þiñe Reide/ þr ſem hrooſa ſier ad þr ſkule nidurbriota þiñ Helgedom / & ſaurga Tialldbwd þjns Nafns/ & vm koll ſlæ þjnu Alltare/ med ſijnu Suerde. 10 Straffa þra Drambſeme/ med þra eigen Suerdũ/ ad hñ verde veyddur med ſialfs hñs Augũ/ þa hñ ſier mig/ & verde prettadur/ med mjnum vinſamlegum Ordum.

11 Gief mier Diorfung/ ad eg ecke hrædeſt hñ & hans Vellde/ Helldur ad eg giete nidurſleiged hñ. 12 Þad ſkal vera prijs þjnu Nafne / ad ein Kuiña hefur lagt hñ vid Velle. 13 Þui þu DROTTiñ/ kant ad giefa Siguruiñing/ fyrer vtañ Folks fiølda/ & þu hefur ecke lyſt a ſtyrkleika Heſtſins. Þeir Drambſømu þocknuduſt þier eñ nu alldrei/ Eñ alltijd hefur þu haft þocknan a Bæn þeirra ſem eru aumer & lijtelæter.

1 Sam. 14/ 6. 2 Para. 14/ 11. Pſal. 147/ 9/ 10.

14 O DROTTiñ Gud Himenſins/ þu ſm̃ ſkapad heſur Vatned/ & ert eirn DROTTiñ allra hluta/ heyr mjna Bæn Fatækrar/ eg ſem treyſte alleina vppa þjna Myſkunſemd. 15 Minſtu DROTteñ a þiñ Satmæla/ & gief mier j hiarta/ huad eg ſkal tala og huxa/ & gief mier Lucku þar til/ ſo ad þitt hws meige ſtanda/ og aller Heidingiar meige formerkia/ ad þu ert Gud/ og eingeñ añar eñ þu.

X

NA hũ hafde nu endad ſijna Bæn/ ſtod hũ vpp. 2 Og kallade a ſijna Ambætt Abra/ & gieck ofan j Huſed/ lagde af ſier ſeckeñ/ & afklæddiſt ſijnũ Eckiubũade. 3 Og laugade ſig/ & ſmurde med Dyrlegu Vatne/ flicktande ſitt Hær/ & ſette eina Hwfu vppa ſig/ & jklæddiſt ſijnũ koſtulegũ Klædũ. 4 Og prijdde ſig mz ſijnũ Fegurdar bũade/ & ſette vpp allt ſitt ſkart. 5 Og DROtteñ gaf heñe Næd/ ad hũ var frijd aſyndar/ Þuiad hũ ſkartade ecke af gyrnd/ helldur Gude til Lofs. 6 Og hun fieck ſiñe Ambatt eirn bikadañ Ledurbelg/ fullañ af Vijne/ og eina Vidſmiors krws/ og eirn Seck þar ed hun hafde j Fijkiur/ Miol og Braud/ þeim til Matar/ og hun gieck af ſtad.

Abra.

7 Og hun fañ Oſiam/ og Ølldungaña/ j Portdyrunum ſem bidu epter heñe/ ſo ſem ſagt var. 8 Og þa vndrade æ heñar Frijdleika. 9 Þo ſpurdu þr hana ecke/ huad hun ætlade ſier/ helldur lietu þeir hana wt & ſogdu/ Gud vorra Forfedra giefe þier Næd/ & læte þitt aform Luckaſt/ ſo ad Iſraël meige glediaſt af þier/ og ad þitt Nafn verde reiknad a medal þra enu Heilogu. 10 Og aller þr ſem þar voru / ſøgdu/ Amen/ Amen. 11 Eñ Judith giorde ſijna Bæn/ & gieck æleidis med ſiñe Ambætt Abra.

12 SO ſ hun gieck ærla Morguns/ ofañ af Fiallenu/ þa mættu heñe Vardhalldsmeñ þra Aſſyrianſku/ þr toku hana Høndũ/ & ſpurdu hana/ huadañ hun kiæme/ & huort hun villde. 13 Og hun ſuarade/ Eg er ein Ebreſk Kuiña/ og eg flijde fra þm̃/ Þui ad eg veit ad þr munu koma j ydar hendur / af þui ad þr fyrerlytu ydur/ og villdu ecke leita Nædar/ og giefa ſig velviliuglega vnder ydur. 14 Þar fyrer hef eg j ſiñe/ ad koma til Hofdingians Holofernes/ ad opiñbera hm̃ þra leindarmæl/ & ſkijra honum fra huørneñ hñ kuñe þa audvelldlega yfer ad viña/ ſo ad hñ ſkal ecke þurfa ad miſſa eirn mañ.

A med

15 A medañ hun var þta ad tala/ horfdu þr a hana/ ⁊ vndrudust storlega ad hũ var so frÿd. 16 Og sogdu/ Þad ma þi' til hialpar oda/ ad þier geingr so gott til/ ⁊ þu villt koma til vors Herra. 17 Þuiad nær þu kiemr ꝧ hñ/ þa mun hñ verda þier Nædugr /⁊ þu munt þocknast hm̃ af hiarta. 18 Og þr leiddu hana burt ad Landtiallde Holofernis/ ⁊ sogdu hm̃ fra heñe. 19 Og þa hũ kom ꝧ hñ/ þa brañ hñ jafnsnart af heñ' ast. 20 Og hñs Þienarar sogdu sÿn a mille. Þad Ebreska Folk er a ongua leid forsmaande/ mz þui ꝥ hefr so frÿdar Konr. Skylldu meñ ecke beriast vegna so frÿdra Kueña? 21 Þegar ed Judith sa nu Holofernem sitiande j sÿnu Tiallde/ huort ed forkostulega var giort med Purpura/ ⁊ Gulle/ ⁊ mz Smaragdus ⁊ mz morgum geimsteinum prÿtt/ þa fiell hun nidur ⁊ laut hm̃/ Og Holofernes baud ad reisa hana vppaftur.

XI.

OG Holofernes sagde til heñar. Vertu ohrædd/ ⁊ ottast ecke/ Þuiad eg hefe eñ nu alldrei Illt giort nockrum Mañe/ sem villde giefa sig vnder Nabogodonosor Kong. 2 Og hefde þitt Folk ei forsmaad mig / þa skyllde eg ecke hafa vpplyft einu Spiote a mote þui. 3 Eñ nu seigdu mier/ huar ꝧ þu ert fra þm̃ vikiñ/ ⁊ ert komiñ til mÿn? 4 Judith suarade hm̃/ ⁊ sagde/ Heyr nædarsamlega Ambatt þÿna/ ⁊ ef þu giorer so sem þÿn Ambatt seiger þier/ þa mun DROTTeñ giefa þier Lucku ⁊ Sigur.

5 Gud giefe Nabogodonosor Lucku og farsælld/ Konge alls Landsins/ sa þig hefur vtsent til ad Straffa alla ohlydna/ Þui þu kant hm̃ vndergiefna ad giora ecke alleinasta Meñena/ helldur jafnuel oll Dyr a Jorduñe. 6 Þuiad þÿn skynseme ⁊ Vÿsdomur er miog vÿdfrægur j allre Verolldu/ ⁊ aller vita ad þu ert sa volldugaste Hofdinge j ollu Kongsrÿkenu/ ⁊ þÿn gooda stiornan prÿsast af ollum. 7 Vier vitum ⁊ huad Achior hefur talad/ ⁊ huad þu giorder hm̃ j stadiñ. 8 Þuiad vor Gud er so reidur ordiñ/ vorum Syndum/ ad hñ hefr lætid seigia ꝧ sÿna Spameñ/ ꝥ hñ vilie straffa Folked/ fyrer þess Synda saker.

Achior. Sup. 5/3.

9 Og af þui ad Israels folk veit nu/ ad þr hafa styggt siñ Gud/ þa eru þr nu hrædder fyrer þier. 10 Þar ad auk lÿda þr stort hungur/ ⁊ vanmegnast af þorsta. 11 Og nu ætla þr sier ad slatra sÿnum Fienade/ ad þr drecke hñs Blood/ ⁊ ad eta ꝥ Heilaga Offur/ af Korne/ Vÿne ⁊ Vidsmiore/ huad Gud hefur fbodid ad þr skylldu ei snerta ꝥ/ þar ꝧ er vÿst ad þr mune fyrerfarast/ fyrst ad þr giordu soddañ. 12 Og af þui eg veit þetta/ þa flyda eg fra þm̃/ Og DROttiñ sende mig til þÿn/ ad eg skyllde seigia þier þtta. 13 Þui þo eg sie komiñ til þÿn/ þa hef eg þo ei þ' ꝧ yfergiefed miñ Gud/ helldr vil eg eñ þiona mÿnũ Gude hia þier. Og eg þÿn Ambatt skal ganga vt/ ⁊ tilbidia Gud/ ⁊ hñ mun openbera mier nær Gud vill launa þeim sÿnar Synder/ so vil eg koma/ ⁊ seigia þier ꝥ/ ⁊ leida þig j giegnũ midia Jerusalem/ so ad þu skallt hafa allt Israelsfolk/ lÿka sem Saude þr ed onguañ hirder hafa. Og þar skal ecke Hundur þora ad gepia j moote þier/ Þui Gud hefur mier ꝥ opinberad. 14 Af þui hñ er ordiñ reidur þm̃/ ⁊ hñ vtsende mig ad seigia þier þetta.

Deut. 12/17/23. Cap. 15/19/23.

15 ÞEsse ordræda þocknadist vel Holoferne ⁊ hñs þienurum/ Og þa furdade heñar Vÿsdom/ ⁊ huor sagde til añars. 16 Þessarar Kuiñu lÿke er ecke a Jorduñe/ ad Vænleik ⁊ Vÿsdome. 17 Og Holofernes sagde til heñar/ Gud hefur þui so nidr skickad/ ad hñ sende þig hingad/ ædur eñ folked kiæme j mÿnar hendur. Ef ad þiñ Gud fullkomnar nu þetta sem þu hefur talad/ þa skal hñ ⁊ eirniñ vera miñ Gud/ Og þu skallt verda mikel hia Nabogodonosor Konge/ og Nafnfræg j ollu hñs Kongs rÿke.

XII

ÞA liet hñ leida hana þangad sem hñs Fiarsioder voru geimder/ þar sm̃ hũ skyllde vera/ ⁊ baud ad giefa heñe Mat af sÿnu Borde. 2 Eñ Judith suarade ⁊ sagde/ Eige þore eg eñ nu ad eta af þÿnum Mat/ so ad eg syndgest ecke/ Eñ eg hefe haft nockud lÿtid mz mier/ þar af vil eg eta. 3 Þa sagde Holofernes sialfur/ nær ꝥ er vppe s̃ þu hefur mz þier haft/ huar skũ vier vtuega þier þa meira? 4 Judith suarade/ miñ Herra/ so vÿst s̃ þu lif'/ ædur eñ þÿn Ambatt hefr vppetit ollu þessu/ þa mun Gud framkuæma ꝧ mig ꝥ hñ ætlar sier.

Gen. 43/32. Dan. 1/8. Tob. 1/12.

5 OG þa Þienararn' villdu leida hana j Herbergid ſ hn̄ hafde bodid. 6 Þa bad hū ad hū mætte fa orlof ad ganga vt Kuolld z morgna/ ad giora ſӯna Bæn til DROTtins. 7 Þa ſkipade Holofernes ſӯnum Sængarſueinum/ ad þr ſkylldu læta hana hafa lid ugan̄ gang vt z jn̄ / j þria daga/ ad giora ſӯna Bæn til Gudz. 8 Og a Kuolldin̄ gieck hun vt/ j þ Daluerpe giegnt Bethulia/ z þuode ſig j Vatne. 9 Þar epter bad hū til DROttins Jſraels Gudz/ ad hn̄ villde giefa heñe lucku þar til ad frelſa ſitt Folk. 10 Og hū gieck heim aptur j Tialldid/ z hiellt ſier hreiñe/ z neytte einkis þ Aptanen̄.

11 A Fiorda deige giorde Holofernes ſӯnū næſtu þionuſtomon̄ū alleina eina Kuolldmaltӯd/ z hn̄ ſagde til Bagoa ſӯns Sængarſueins/ far burt/ og tala þu vm þ þre Ebreſku Kuiñu/ ad hun neite ei ad koma til mӯn. 12 Þui þ er ſkøm̄ þeim Aſſyrianſku/ ad ſlӯk ein Kuiña ſkule fara oleigen̄ fra oſſ/ z gabba ſo eirn Man̄. 13 Þa kom Bagoa til Judith/ Þu frӯda Kuiña/ ſeigdu ecke nei ad koma til mӯns Herra til æru/ z ad eta z drecka mz hm̄/ z ad giora þig glada. 14 Þa ſagde Judith/ huornen̄ þore eg ad varna mӯnum Herra þeſſ? 15 Allt huad hn̄ vill/ þ vil eg af Hiarta giarnan̄ giora alla mӯna Daga.

16 Og hū ſtod vpp z prydde ſig/ z gieck jn̄ þ hn̄/ z ſtod frame þ hm̄. 17 Þa viknadiſt Holofernis Hiarta/ þuiad hn̄ bran̄ af Aſtarhita til heñar. 18 Og hn̄ ſagde til heñar/ Set þig nidr dreck z vert glod/ þuiad þu hefr nad fundid hia mier. 19 Og Judith ſuarade/ Ja Herra/ Eg vil vera glod/ þuiad vm mӯna lӯfdaga hef eg ecke ſoddan̄ æru feinged. 20 Og hun at z drack þ hm̄/ af þui ſ heñar Ambatt tilreidde. 21 Og Holofernes giorde ſig gladan̄ mz heñe/ z drack ſo miked ſ hn̄ var alldrei vanur ad drecka.

XIII.

Dryckiuſkapr'

ENN þa miog var framordid/ geingu hn̄s Þienarar til ſin̄a Tiallda/ z þr voru aller drukner. 2 Og Bagoa liet aptr Holofernis Suefnherberge/ z gieck j burt/ z Judith var einſømul hia hm̄ j herbergenu. 3 Þa Holofernes lа nu j Sængiñe/ var Druckin̄ z ſuaf. 4 Þa ſagde Judith til ſin̄ar Ambattar/ ad hun ſkyllde adgiæta vte þ Herbergenu.

5 OG Judith geck ad Sængiñe z badſt þ j hliode/ mz grætande Tarū z ſagde. 6 DROttin̄ Jſraels Gud/ gief mier ſtyrk/ z hialpa mier milldelega/ ad fullkomna' þetta verk/ ſem eg hefe med øllu Trunadartrauſte til þӯn/ mier þ hendur teked/ ad þu vpphefier þin̄ Stad Jeruſalem/ ſo ſem þu hefur lofad.

7 Epter þeſſa Bæn gieck hun ad Sulune ſem var vpp yfer Sængiñe/ Og tok Suerdid ſem þ'a hieck. 8 Og droo þ vt/ z tok j hn̄s Topp/ z ſagde j anad ſin̄. 9 DROttin̄ Gud ſtyrk þu mig a þeſſare ſtundu/ Og hio tuiſuar a hālſin̄ med øllu afle/ Þar epter ſkar hun høfudid af hm̄/ z vellte Bolnum ofan̄ vr Sængiñe/ z tok med ſier Sængarklæded.

10 ÞVi næſt gieck hun vt z fieck Holofernis Høfud ſiñe Ambatt/ z baud ad kaſta þui j eirn Seck. 11 Og þær geingu vt bædarſaman̄ epter þeirra vana/ ſo ſ ad villdu þær ganga j giegnum Herbudernar/ z bidiaſt fyrer/ z þær geingu vm kring yferum Dalin̄ ſo ad þær kiæme leynelega ad Stadarportenu.

12 Og Judith kallade til Vardhalldsmanana/ læted vpp Portin̄/ þt Gud er mz oſſ/ hn̄ gaf Jſrael Siguruinningina. 13 Og er Vardhallzmen̄erner heyrdu heñar rauſt/ þa kolludu þr ſa ſn ſnart a Olldunga Stadarins. 14 Þeir komu aller til hen̄ar/ Þuiad þr voru allareidu vonarlauſer vm þ/ ad hun munde aptur koma. 15 Þa kueiktu þr Blys/ z geingu j kringū hana allt til þeſſ hun kom a Flotin̄. 16 Og hun bad þa ad þeigia/ z hlyda til z ſagde ſo.

17 ÞAcke þier DROTTNE vorum Gude/ hn̄ ecke yfergiefur þa ſ hm̄ treiſta/ og oſſ hefur Myſkū veitt þ mig ſӯna Ambatt/ ſo ſ hn̄ hiet Jſraels huſe/ z hefr a þeſſare Nottu þ komid Fiandman̄e Folks ſӯns þ mӯna Hond. 18 Og hun tok vpp høfudid Holofernis/ ſynde þm̄ þ z ſagde. 19 Siaid/ Þetta er Høfud Holofernis Herzhøfdingia fra Aſſyrianſku/ z ſiaed þetta er Sængarklædid vndir huoriu hn̄ lа þa hn̄ var druckin̄/ Þa ſlo DROttin̄ vor Gud hn̄ j hel mz eirnre Kuen̄mans Hende. 20 So ſan̄lega ſ DROtten̄ lifer þa vardueitte hn̄ mig þ ſin̄ Eingil/ ad eg er ecke ſaurgud ordin̄/ a mзan̄ eg var vte/ z hn̄ hefur leidt mig hingad aptur an Syndar/ mz ſtorū Fognude z Sigre. 21 Þar þ Packed hm̄ aller/ Þui hn̄ er Myſkunſamur og hialpar æfид.

Pſal. 106/ 1.

Og þeir

22 Og þeir þockudu aller DROTTne/ z sogdu til hennar/ Lofadur sie DROTTenn sa ſ̃ j Dag hefr til skammar giort vorn Ovin fyrer þig. 23 Og Osias Israels Folks Hofdinge sagde til hennar. Blessud ertu Dotter af DROttne þeim hæsta Gude/ fram yfer allar Kuinnur a Jordu. 24 Og lofadur sie DROTTenn/ sem skapad hefur Himen z Jord/ sem þier gaf Lucku til ad slaa j hel Hofdingiann vorra Ovina/ Og hefr giort þitt Nafn so Dyrdarlegt/ ad þr skulu ætijd prijsa þig/ aller þr sem athuga verk DROttins/ Af þui ad þu hlyfder ecke þijnu lijfe/ j Angist z neid þijns Folks. 25 Helldr hefur þu frelsad þ ꝥ DROTTenn vorn Gud/ og allt Folkid sagde Amen/ Amen.

Þackargiörd. Osias

26 Þui næst var Achior kalladur/ Judith sagde til hanns/ Israels Gud/ huorn þu hefur prijsad/ ad hann kunne ad hefnast a sijnum Ovinum/ hann hefur a þessare nottu þ komid Hofde fra Ogudlegum ꝥ mijna hond. 27 Og ad þu siaer þ/ þa er hier Hofud Holofernis/ ſ̃ drambsamlega lastade Israels Gud/ z þier hotade ad sla þig j hel/ þa hann sagde. 28 Nær Israels Folk verdr herteked/ þa villde hann lata j helstynga þig med þeim. 29 Og sem Achior sa Holofernis Hofud/ vard hann hræddur/ so ad hann leid nidur. 30 Þar epter þa hann raknade vid aptur/ fiell hann nidur fyrer Fætur henne/ z sagde. 31 Blessud ertu af þijnum Gude/ j ollum Bygdum Jacobs/ Þuiad Israels Gud skal vegsamadur verda a þier / medal allra Þioda/ þar þijns Nafns getid verdur.

Achior

XIIII

Epter þetta sagde Judith til allz Folksins/ Kiærer Brædur/ Hlyded mier. 2 Ja so snart þegar lyser/ þa heinged hofuded vt ꝥ Mwrenn/ z takid ydar Vopn/ z falled vt allersamann j eitne Fylkingu/ z mz miklu Herope. 3 Þa munu Vardhallosmennerner flyia/ z vppuekia þeirra Herra til Bardaga. 4 Og þa er Hofdingiarner koma til Holofernis Landtialldz/ z sia þar Lijkamann liggia j sijnu Blode/ þa mun hrædsla koma yfer þa. 5 Og þegar þier merked ad þr eru hrædder ordner/ z taka til ad flyia/ þa renned epter þeim diarflega/ Þuiad DROTTenn hefur gefed þa vndir ydar fætur.

6 Þa ed Achior sa nu ad Israels Gud hafde hialpad / yfergaf hann Heidne z trwde a Gud/ z liet vmskiera sig/ z er a medal Israel reiknadur/ hann z aller hans Epterkomendur/ allt til þessa dags.

Achior

7 Og þa ed lyste af Deige/ heingdu þr Hofudid vt ꝥ Mwrinn/ toku sijn Vopn/ og fiellu vt j einum hoop z miklu Herope. 8 Og er Vardhalldzmennerner sau þetta/ hlupu þr til Landtialldz Holofernis/ Og þr sem þar voru giordu hark framann ꝥ Suefnherberg enn huar af hann skyllde vakna. 9 Þuiad einginn dirfdist ad klappa a Dyrnar/ edr jnn ad ganga j Suefnherberged Hofdingians af Assyria. 10 Enn þa Hofudsmennerner þrra Assyrianskur komu/ sogdu þr til Suefnherbergissueinanna. 11 Fared jnn/ z vekied hann vpp/ Þuiad Mysnar eru vthlaupnar wr sijnum Holum/ z eru diarfar ordnar/ so ad þær dirfast ad rada a oss. 12 Þa gieck Bagoa jnn z stood hia Sparlakinu/ z klappade hondunum samann/ þuiad hann ætlade ad hann mundi sofa hia Judith/ z hlustade til ef hann villde hræra sig. 13 Enn þa hann vard einskis var/ þa lypte hann vpp Sparlakenu/ Þa sa hann Lijkamann hofudlausann/ liggiande a Jordu j sijnu Bloode. Þa hroopade hann z æpte hatt/ z sundr reif sijn Klæde. 14 Og hann leit j Judiths Herberge/ z þa er hann fann hana ecke þar/ hliop hann wt til Hersins/ z sagde/ Einasta ein Ebresk Kuinna hefr allt Nabogodonosors Hws af Assyria giort ad Spotte z spie/ fyrer ollum Heimenum/ Þuiad Holofernes liggr þar daudur a Jordu/ z hans Hofud er af honum hogguid. 15 Þegar Hofudsmennerner af Assyria heyrdu þetta/ sundur rifu þr sijn Klæde/ z vrdu miog vr mæta skielfder. 16 Og þar hofst vpp eitt mikid Hrædsluop z skielfing a mæal þra.

Bagoa

XV

Þegar ad nu Herlidid heyrde ad Holofernes hafde mist Hofudid/ hræddust þr z vrdu efasamer/ z radlausir huad þr skylldu giora/ so voru þr Dauglauser ordner. 2 Og þr flydu vndann/ so ad þr giæte vndann komest þeim Ebresku/ huoria þr þar sau fara a mote sier.

3 Og er Israels Born sau ad Ovinerner flydu. 4 Flyttu þeir sier epter þeim/ med Stooru Herope og Herlwdra gange. 5 Enn med þui ad Fylking þeirra Assyriansku var rofenn/ Og Israels

 Born

Osias

Born foru fram̄ j ſin̄e Fylkingu/ þa ſlou þeir j hel/ alla er þeir gaatu naad. 6 Og Oſias ſen de vm allar Borger j Iſraels lande. 7 Og baud ad Menn ſkylldu vera vppe j ollum Bor gū/ reka Flottan̄ Ouinan̄a/ þar til þr være vr landenu. 8 En̄ ꝥ folk ſem epter var j Bethuli a/ fiell vt j Herbuder þra Aſſyrianſku/ rantu z burt fluttu allt ꝥ ſem þr aꝼ Aſſyria hoꝼdu epterlaatid/ z høfdu j burt þadan̄ mikid gotz. 9 En̄ hiner adrer þa þr komu aptur/ þa høꝼdu þr m̄z ſier allt/ huad hiner høfdu m̄z ſier haꝼt/ bæde Fienad z an̄ad/ z allt Landid vard Rijkt af ſlijku Herfange.

Jojakim

10 ÞAr epter kom Joiakim Kien̄eman̄a Hoꝼdinge af Jeruſalem/ z aller Preſtarner til Bethulia/ ad ſia Judith. 11 Og hun gieck ꝥ þa/ Og þr prijſudu hana aller aſamt/ z ſogdu. 12 Þu ert Jeruſalems Korona/ þu ert Iſraels glede/ þu ert alls Folkſins Pr ijs/ ad þu heꝼr giort ſo loꝼlegan̄ giorning/ z heꝼr veitt Iſrael ſo ſtoran̄ velgiorninig/ ad Gud hefur ꝼrelſad þa aptur/ Bleſſud ertu ꝥ Gude eilijflega. 13 Og allt folked ſagde Amen/ Am̄. 14 Þa þeir høfdu nu wtſkipt Herfangenu j þrialijger Daga. 15 Þa gaafu þr Judith koſt ulegar Klenodiur/ ſm̄ Holoꝼernes hafde haꝼt/ Gull/ Silfur/ Klæde z dyrmæta Gimſteina. 16 Og huor Madr var gladr/ Sungu z dønſudu bæde Vnger z Gamler.

XVI

Ein Þackar giørd.

1 Þa ſaung Judith DROTTne þennan̄ Loꝼſaung/ z ſagde.

2 LEiked fyrer DROTTne m̄z Bumbum/ z hlioded fyrer honū med Simbal um/ Synged hønum eina nyia Vijſu/ verid glader/ z akalled hn̄s Naꝼn.
3 DROTTin̄ er ſa ſm̄ hialpa kan̄ j Bardaganum/ DROTTin̄ heiter hans Naꝼn.
4 Han̄ berſt ꝼyrer ſitt Folk/ ſo ad han̄ frelſe oſſ fra øllum vorum Ovinum.
5 Aſſur kom af Fiøllunum wr Nordre/ med ſtoorre Magt/ hans fiølde hul de Vatned / z hans Heſtar huldu Landed.
6 Han̄ heitadeſt vid ad vppbren̄a mitt Land/ og ad ſlaa j hel mitt Kallman̄a kyn/ ad burt flytia Born og Jomꝼrwr.
7 En̄ DROTTin̄ ſa almaattuge Gud hefur ſtraffad han̄/ z gaf hn̄ j eins Kuen̄manns Hendur.
8 Þuiad eingen̄ Karlmadur nie Strijds Madur j hel ſleo hn̄/ z eingen̄ Riſe kom vid hn̄/ helldur Judith Merari Dotter/ hun fellde han̄ med ſijnum Frijdleik.
9 Þuiad hun fra ſier lagde ſin̄ Eckiubunad/ z jꝼærde ſig j ſijn Fegurdarklæde/ Iſraels Bor num til glede.
10 Hun ſmurde ſig med forkøſtulegu Vatne/ z flettade ſijn Haar til ad ſuijkia han̄.
11 Hen̄ar fogru ſkoor forblindudu han̄/ hen̄ar vænleike veidde hn̄s Hiarta/ En̄ hun hio aꝼ honum Høfudid.
12 So ad þeim Perſis og Medis ognade ſlijkt dirfſku verk. 13 Og Herlid þra Aſſyrianſku æpte/ þa mijner Veſalingar komu fram̄ ſm̄ voru þreytter aꝼ þorſta.
14 Smaſueinarner j giegnum lagdu þa Aſſyrianſku/ z raaku þa a flotta ſo ſem Born/ þr eru aꝼmaader af herlide DROTTens Gudz mijns.
15 KÆtum oſſ ſyngia eirn Nijan̄ Saung DROTTne vorum Gude.
16 DROTTen̄ Gud/ Þu ert ſa mattuge Gud/ ē Stooruerken verkar/ Og eingin̄ fær þier j moote ſtaded.

Pſalm. 33/ 9.

17 Aller hluter ſkulu þiona þier/ þui huad þu ſeiger/ þad hlytur ad ſkie/ og þa þu gieꝼur no ckrum hughreyſte/ þad ꝼær ꝼram̄gang/ og þijnum ordum kan̄ eingin̄ motſtodu ad veita.
18 Fiøllin̄ munu bifaſt/ z Biorgin̄ bradna ſo ſem Vax ꝼyrer þier.
19 En̄ þeim ſem þig ottaſt/ þeim ſijner þu ſtora Naad. Þuiad allar Foorner z þra feite eru miog lijtils verdar fyrer þier/ En̄ ad ottaſt DROTTen̄ þad er ſtormiked.
20 Vei Heidingium ſem oꝼſækia mitt folk/ Þuiad ſa Almattuge DROTTin̄ hefner a þe im/ z vitiar þra a Hefndártijmanum.
21 Hn̄ mū plaaga þra Lijkame m̄z Ellde z Ormū/ z þr munu Bren̄a z graata ad Eilijfu.
22 EPter þennan̄ Sigr ꝼor allt Folk fra Bethulia til Jeruſalē/ ad tilbidia DROTTen̄/ z þr hreinſudu ſig/ z offrudu Bren̄efornū/ z huad þr hofdu heited. 23 Og Judith vpp heingde

heingde j Musterid oll Vopn Holofernis/ ⁊ ꝥ Sparlak ſ hũ hafde tekid af hſs Sæng/ ad ꝥ ſkyllde vera Boluad ꝥ DROTTne eilijflega. 24 Og Lydurinn var gladr j Jeruſalem hia Helgedomenũ/ mz Judith/ þria Manude j ſamt/ ⁊ hielldu Hatijd þeſſa Sigurs. 25 Þar epter for huor Madur heim aptur.

26 Og Judith kom aptur til Bethulia/ ⁊ var miog heidrud j ollũ Jſraels Lande. 27 Og ei tok hun nockurn Mañ epter Dauda ſijns fyrſta Mañs Manaſſis. 28 Og hun vard miog olldrud / ⁊ var j ſijns Mañs Hwſe/ þangad til hun var Hundrad ⁊ fim̃ ara gomul. Og ſiñe Ambatt Abra gaf hun Frelſe. Þar epter Andadiſt hun j Bethulia/ ⁊ var grafiñ hia ſijnũ Mañe Manaſſe. 29 Og Folkid griet hana j ſio Daga. Og ollũ ſijnũ Fiarhlutũ vtſkipte hũ mz Ættmoñum ſijns Bonda. 30 Og a mzan hũ lifde ⁊ langa tijma ept' ꝥ/ þordi eingiñ ad reiſa ſig j mote Jſrael. 31 Og ꝥſſar' Siguruiñing' dagr verdr hia þm̃ Ebreſku hallo iñ fyrer eina Stoora Hatijd/ Og þeir hallda hañ Helgañ æfiñlega.

Gen. 50/10. Syra. 22/13.

Ending Judiths Bookar.

Formalen yfer Salomonis Speke.

OM þeſſa Book hefur leinge Agreiningur verid/ huort hun ſkyllde reiknud vera mz Bokũ Heilagrar Ritningar hins Gamla Teſtamentiſins/ edr ei/ ſier deilis af þui/ ad Diktariñ lætur j hinum jx Cap. ſo a ſier heyra/ ſo ſem ad tale Salomon Kongr alla rædu þeſſarar Bokar/ ſa ed vegna ſiñar Viiſku hefur ſtooran Forprijs/ j Kongaña Bookum.

Eñ þr Gomlu Forfedur hafa ſtrax ſkiled hana j fra Heilagre ſkrift/ og hafa halldid/ ad hun ſie vnder Nafne Salomonis Kongs giord/ So ad hun vegna Nafns ⁊ Perſonu ſo vijdfrægs Kongs hefde meira alit/ ⁊ være meir virdt/ hia þm̃ Volldugu a Jordune/ huoriũ hun er ſierdeilis til ſkrifud/ ⁊ være ma ſkie ꝥ laungu nidurtrodiñ/ hefde Meiſtarenn latid hana vnder ſijnu Nafne vtganga/ hefde hñ verid lijtilshattar Madur.

Eñ þr hallda/ ad Philo ſkule vera Meiſtare þeſſarar Bookar/ Huor ed oefad verid hefur eirn Lærdaſtr ⁊ Vijſaſtr Gydingr/ ſ Gydinga Folk hefr haft ept' Prophetana/ ſo ſ hñ hefr mz odrũ Bookũ ⁊ Giorningum audſyndt. Þuiad a Dogum Keiſarans Caligula/ þa Gydingarner voru hid allra ſkiem̃ilegaſta med hadungar ſkrife ⁊ Laſtrædum Suiuirdter/ af nockrũ Grickiũ/ So ſ var Appion af Alexandria/ ⁊ odrũ fleirũ/ ⁊ þar eptera Forlogner/ rægd'/ ⁊ klagader j hiñ verſta mata ꝥ Keiſaranũ / Þa var nefndr Philo ſendur til Keiſarans / af Gydingaña lijd/ til ad Forſuara ⁊ afſaka Gydingana. Eñ þa er Keiſariñ var ſo miog reidur ⁊ Gramr vppa Gydinga/ ad hñ vijſade þm̃ fra ſier/ ⁊ villde ecke veita þm̃ vidtal. Þa liet Philo heyra ⁊ merkia ſijna Hughreyſte/ ⁊ ſagde til Gydingaña ſiña fielaga/ Nu vel/ good' Brædur/ vered ecke þar fyrer hrædder/ helldur verid Hughrauſter/ Þuiad þa Mañleg Hialp þrytur/ þa kiemur viſſelega Gudz Hialp.

Philo Meiſtare/ þeſſarar Bok'. Caligula. Appion

Philonis Ord atiltæke.

Af ſlijkre ſkynſeme ⁊ ſlijku tilefne/ virdeſt mier ad þeſſe Book ſie vpprunñiñ/ Ad Philo ſnyr ſier til Gudz/ af þui hañs Malefne ⁊ Gydingaña var riett/ eñ hafde þo onguañ ſtad hia Keiſaranũ/ ⁊ hootar þm̃ Volldugu/ ⁊ þm̃ vondu Lygurũ/ mz Gudz Dome. Þar ꝥ talar hañ ſo hoſtuglega ⁊ ſnarplega j Firſta ⁊ odrũ Cap. j moti þm̃ Eiturlegu ⁊ vondu Tungũ/ ſ ad ofſækia ⁊ fyrerkoma þm̃ Riettlatu ⁊ Saklauſu/ Sañleikanz vegna. Og þar eptera ſetur hñ fram̃ ꝥ þa Megtugu/ þaug Storu Dæme Gudlegs Doms/ ſ Gud liet gãga yfer Pharao Kong/ ⁊ þa Egipſku/ vegna Jſraels Barna/ Og þetta giorer hñ mz ſo þungũ ⁊ merkelegũ ordũ/ ſo ſm̃ villde hñ giarnañ mz ſierhuoriu Ordi æſtunged hafa bæde Keiſarañ ⁊ þa Romuerſku/ ⁊ ſo þær eitrudu Tungur Grickia/ ſ ſo voru Olmer vppa Gydinga/ ⁊ vill ſo mz ſlijkũ merkelegũ Dæmũ hræda þa/ ⁊ Gydingana hugga.

Huar fyrer þeſſe Book ſie ſkrifud.

Fyrſte ⁊ añar Capitule.

Eñ þar eptera / er ꝥſſe Bok halldiñ af morgũ ꝥ eina rietta Book Heilagrar Ritningar/ Og hun er ſierdeilis halldiñ ſo hæ ⁊ merkeleg j þrre Romuerſku Kirkiu/ ad ſañlega er af ongre Book Ritningariñar ſo mikell Saungur tekiñ/ ſo ſem af þeſſare/ Ma

Mikell Saungr j Kyrkiunũ/ er giordr af þeſſare Bok

vera

vera ꝥ þa Grein/ad j þessare Book verda þr Tyrañar so hardlega Auktader ⁊ straffader/ Og þar i mot þeir Heilogu Pijslaruottar verda hier so agiætlega Huggader. Og af þui ad þr Christnu voru ecke nockurs stadar j allre Verolldu so ofsockter ⁊ Pijnder so s̄ j Rom. Þui hafa þr mest jdkad þssa Bok/s̄ mest hlydde vppa þañ tijma/m̄ Ognunū j mote þeim Tyroñū/ ⁊ m̄ Huggū handa þm̄ Heilogu. Þo ad þr hafe ei skilid hana j øllū greinū/ ⁊ þo þr hafe tijdt dreiged hāa i Hœrenu/so s̄ opt skied er allre Heilagre Ritningu/ ⁊ eñ nu dagle ga skiedr. Eñ huorniñ s̄ þui er varid/þa er þo margt gott hier jñe/s̄ vel er lesandi. Og sier deilis skylldu þr storu Herrar lesa hana/s̄ plaaga sijna Vndirgiefna/ ⁊ æda j giegn Saklausū/ꝥ Gudz Ordz saker. Þuiad til þra somu talar hñ j sietta Cap. ⁊ m̄ kienner/ad þsse Bok sie til þra skrifud/þ^a hñ so seiger/Þier Tyrañar/ydr snerter mijn Ræda. Og mieg vel vott^r hñ/ad þr Veralldlegu Herrar hafe sitt Valld af Gude/ ⁊ ad þr sieu Gudz starffsmeñ/eñ hñ holar þm̄ ꝥ þ/ad þr eru Ranglaat^r ⁊ yfergangssam^r j slijkre Gudz bifalningu ⁊ sijnu Embæt te. Fyrer þa skulld kiemr þsse Bok j lios j riettañ tijma/a vorū døgū/m̄ þui ad Ranglaater Valldzmeñ misbreyta nu sijnu Vallde/j giegn þm̄ s̄ þ hefr þm̄ giefid/ ⁊ lifa þo so herfelega j siñe Afgudadyrkan/ ⁊ ochristelegū Heilagleika/eins s̄ þ Philo hier skrif^r vm þa Romuerska ⁊ Heidingiāa/j þra Afgudadyrkā/so ad þra sāhliod^r allauega ⁊ j allañ maata vorū døgū.

Storer Herr^r ættu ad lesa giarnañ þessa Bok.

Þesse Bok hliodar vel vppa vora tijma.

Titill þssarar Bokar.

Bok þesse hrosar merkelega Guds Orde.

Enn þssa Bok kalla Meñ Salomonis Speke/af þui hū er Diktud vnder Nafne ⁊ Personu Salomonis (sem sagt er) ⁊ hū prijsar ⁊ miog kostulega Spekina/Og seiger huad hun sie/huad hun formeige/huadañ hun kome. Og þad lijkar mier miog vel þar jnne/ ad hun so mikelega hæler Guds Orde/ og til leggur Ordenu alla þa Hlute/ og øll Dasemdar verk Guds/þaug sem hañ hefur giort / bæde a Ouinum og sijnum Heilogum.

Spekenn kallast j þessare Bok Guds Ord.

Hier vt af ma lioslega vita ⁊ merkia/ad hñ kallar ecke hier Speke/þær hælærdu ⁊ Diupuitru Huxaner/edur Mañlegañ Skilning þeirra Heidnu Meistara og Kieñefedra/ Helldur þad Heilaga Guds Ord. Og þu skallt vita/ad huad hellst þu heyrer hier talad vm Lofstyr ⁊ Prijs Spekiñar/þad er ecke talad vm nockud añad vtañ vm Guds Ord. Þuiad hañ seig er sialfur j xvi Cap. ad Israels Born hafe ecke næring haft/edur fæde af Himnamiolenu/ og eige hafe þeir Heilbrigder ordid fyrer Eirormeñ/ Helldur fyrer Guds Ord. So sem sialfur Christur seiger Math. iiij. Madureñ lifer ecke af einusamañ Braude/ Helldur af Huoriu þui Orde sem fram geingur af Guds Muñe/ Þar fyrer kieñer hañ/ad Spekeñ kome huorge añarstadar fra/eñ fra Gude/Og þar til leider hañ mørg Dæme vt af Ritninguñe/og leggur Spekiñe þad til/sem Skrifteñ eignar Guds Orde.

Huorneñ þetta Ord/ Speke tydkast j skripteñi.

Þetta hef eg þui sagt/ ad Meñ skilia þetta Ordid Speki/ odruuijs eñ Ritningeñ tydkar þ/Þuiad þa Meñ heyra þetta Ord Speke/þa huarfla Meñ m̄ sijnum Huxunum/ ⁊ meina þad sie ecke añad/eñ folgnar Huxaner j hyggiña Mañа Hiortum/Og a medañ/ ⁊ þa stund hallda þeir ecke þad ytra Ordid edur Ritningina fyrer Speke/ Eñ þo ad allar Mañaña Hugsaner fyrer vtañ Guds Ord/ eru ecke vtañ Lygar ⁊ falsker Draumar / Þar fyrer er ei oñur Meiningiñ ad þesse Book kallast Salamonis Speke/Eñ so sem segda eg/Ein Salomons Book vm Guds Ord. Og Spekiñar Ande er ecke añad eñ Truiñ/edur Skilninguriñ þess sama Ordsins/Huorn Heilagur Ande þo giefur. Slijk Trwa edur Ande/orkar ⁊ giorer alla Hlute/so s̄m ad þesse Book hroosar af j hinum Siounda Capitula

Speke Salomonis.

Spekeñar Ande

Þesse Bok er vtlegging ⁊ epterdæme/vppa hid fyrsta Bodord/ øll Speke vtflytr af þui fyrsta Bodorde.

Med sijdasta er þsse Bok ein riett Vtlegging ⁊ Epterdæme hins fyrsta Bodords/þt hier sier þu/ad hñ avallt j þssare Bok/kieñ^r ad ottast Gud/ ⁊ a hñ ad vona. Og hñ skielfer þa hina adra m̄ Epterdæmū gudligrar Reide/s̄ ei ottast hñ/ helldur forsmaa Gud. Hier aptr amot hugg^r hñ þa m̄ Epterdæmū gudligrar Naad^r/s̄ a hñ trwa ⁊ treysta ⁊ þtta er riettr skilningr hins fyrsta Bodordsins. Huar af merkia ma/ad allr Vijsdomr vppsprettr ⁊ vtflytr af þui fyrsta Bodorde/so s̄ af añare hofud Vppsprettu/Og þetta sāa Bodordid/er ad vijsu su rietta Soleñ/ꝥ húia aller Vijsdoms Meñ sia þ s̄ þr sia. Þuiad hū hñ ottast Gud/ ⁊ er riettrwadr/hñ er fullur Visku/ ⁊ alls Heimsins Meistare/ ⁊ hefur øll Ord og Verk j sijnu Vallde/ ⁊ er eirn Domari yfer øllū Lærdome ⁊ Lifnade/s̄ ꝥ Gude gillder ⁊ duger. Hier þuert a mot. Huor hñ hefur ei þ fyrsta Bodordid/ ⁊ huorke ottast Gud nie tru^r a hñ Hñ er fullur Heimsku/kañ eckert ⁊ er eckert. Þetta er su sierlegasta Skynseme/huar ꝥ þesse Book er vel lesande/ so ad vier lærum Gud ad ottast/og Honum ad Treysta/

Huar fyrer Meñ skulu lesa þessa Book.

Huar til Hann hailpe oss øllum med sinne Naad Amen.

Salomonis

til Tyrañanna.

I

[H]IER Stiornendur a Jorduñe Elsked Riettuꝼſena. Nu ꝼ|red þad/ad DROTteñ kañ ad hialpa/⁊ hrædist hañ al uarlega. 2 Þuiad hñ lætur þa fiña sig ſ̄ ecke freista hañs ⁊ hñ birtist þm̄/ſem hm̄ ecke mistreysta. 3 Eñ Nirdulauſ er Þank^r eru langt fra Gude/Og þa stroffuniñ kiemur/ þa audſyner hñ huilyker Þussar hiner adrer hafa verid. 4 Þuiad Spekeñ kiemr ecke j eina hreckuñſa Sæl/⁊ byr ei j þm̄ Lykama ſem Syndiñe er vndergieꝼiñ. 5 Þuiad Heilagur Ande/ ſa ſ̄ riett kieñer/ hañ flyr fra Skwrgoda Þienurum/⁊ vykur ꝼra þm̄ hirdulauſu/ Huo rier straffader verda med Syndunum ſem leyſt mun ver da yfer þa. 6 Þuiad Spekiñ er ſo goed/ ad hun ecke læ tur Lastarañ ohegndañ. Þuiad Gud er Vitne allra Hug reñinga ⁊ kieñer ad vyſſu oll Hiortu/ ⁊ heyrer oll Ord. 7 Þuiad Veralldarkringlañ er full mz Anda DROttens/ ⁊ ſa ſm̄ rædurnar þecker/hñ er allstadar. 8 Þar ꝼ kañ ſa ecke ad dyliast ſ̄ oriett talar/⁊ ſa Riettr ſ̄ hñ skal straffa/ skal hm̄ ei bregdast. 9 Þuiad rædagiord hins Ogudlega skal koma ꝼ Domeñ/ ⁊ hñs Ord skulu koma ꝼ DROTteñ/ſo ad hñs Ranglæte verde straffad. 10 Þuiad Eyra [a] Vanlætar ans heyrer allt/⁊ Spieskapur Lastarans skal ecke vera huleñ.

Sa heilage Andi flyr ꝼra þeim ſm̄ Aꝼgudina dyrka.

Heyre þier Stiornarar. 1 Reg. 3/3. Esa. 56/1. 2 Par. 15/4.

Gala. 5/22.

1 Reg. 2/5/6/7.

a (Vandlætarars) ꝥ er Guds Eyra.

11 [H]ui fordest nu þa skadſalegu Lastā/⁊ hepted ydr Tūgu fra Blote. Þuiad ꝥ ſ̄ þier hei muglega taled hū j añars Eyru/ꝥ mū ei ganga ſo liett af/Þuiad ſa Muñr ſem ly gur/ hñ deyder Sælena. 12 Stunded ecke ſo epter Daudanū mz yduare Villu/⁊ ſæ ked ecke ſo ækaꝼlega epter Fordiorfuniñe/mz ydar handauerkum. 13 Þuiad Gud hefur ecke giort Daudañ/⁊ heꝼr ei þocknā a Fordiorꝼū ꝼra Lifendu. 14 Helldr skapade hñ alla hlute/ ad þr skdu vera j ꝼra Veru/ Og huad j Verolldeñe er skapad/ꝥ er gott/⁊ þar j er eckert skadli gt. Þar til er Heluitis Ryke ecke a Jordu. (15 Þuiad Riettuñſeñ er odaudleg.) 16 Helldur ſækia þr ogudlegu þar epter bæde med Ordū ⁊ Verkum/ Þuiad þr hallda [b] hñ ꝼ Vin/⁊ far a j burt þāgad/⁊ giora Samband vid hñ/ þt þr eru þess makleger/ad þr verde hñs Hlutſki pte.

Ezech. 18/32/ ⁊ 33/11.

b (Hann) þad er Daudañ.

II

[Þ]Viad þr eru hirdulauſ^e Meñ/ ⁊ ſeigia/Stuttr ⁊ leideñlegr hlutr eru vorer Lyꝼdag^r/Og þa Madurin er j burtu / þa er ꝥ olldūgis vtgiort vm hñ/ Ei ge vita Meñ nockurn þñ ſ̄ aptr er komeñ ꝼra Heluite. 2 [a] Oforuarandis erū vier fædder / ⁊ ꝼorū burt aptur/ ſo ſ̄ hefdū vier alldrei vered/ Þuiad Andar drattur vorra Naſa er Reykur/⁊ vort Mal er eirn Neiste/ſem hrær^e ſig af voru Hiarta. 3 Þegar ſa Neiste slocknar/þa er lyfed j burt ſ̄ eirn Folske/⁊ Andeñ huerfur j burt ſ̄ eirn lytill Blær. 4 Og vort Nafn ꝼorgleymest vm ſyder/ſo ad eing eñ miñest vorra verka. Vort lyꝼ lydur j burtu lyka ſem hefde ꝥ vered eitt Sky/⁊ forgeingr lyka ſem ein Þoka/huoria Solskin burt rekur/⁊ ſu ſem forgeingur ꝼ þess Hita. 5 Vor^r Tym ar eru lyka ſem lyde ꝼram eirn skugge/⁊ þa vier erum j burtu/þa er eingiñ apturkoma/Þui ꝥ er Fastlega jñſiglad/ad þar skal eingiñ aptur koma.

a (Oforuarande) ꝥ er/Vier verdum fædder fyrer utañ Forſion Guds og Rad.

1 Par. 29/15. Pſalm. 39/6. Jnf. 5/9.

6 [K]Omid nu hingad/⁊ hofum goda Daga/a medan þad er /⁊ neytum vors Lyꝼs j vn gdomenum 7 Vier viliū fylla oss af þui besta Vyne ⁊ Salue. Lætum oss ecke forſo ma Blomstr [b] Maij Māad^r. 8 Lætū oss bera Kranſa af vngū Rooſū/ædr eñ þær viſna. 9 Eingiñ aꝼ oss læte nockud vanta a neina Oꝼneyslu/ So ad Meñ meige alla vega frietta huorſu ꝥ vier hoꝼū verid glader/ Þui vier hofum ecke þar meira aꝼ /eñ þetta.

Ræda ꝼra Ogudlegu. Esa. 22/13 ⁊ 56/12. 1 Cor. 15/31.

b (Maij Manadar) Þad er vor Dægelegur z þagre Vngdoomur (ædur eñ vier verdum Gamler z ohentuger. Vtendum est Ætate.

10 LAtū oss yþerfalla þā Fatæka Riettlæta/ z hlijfū huorke Eckiū nie Olldrudū Mon nū/ Lætū oss ecke hyrda vm Hirting hins Gamla Grahærda. 11 Huad hellst vier kun nū ad giora/ þ skal vera riett/ Þui huor hn̄ kañ ei ad giora huad hn̄ Lyster/ Hn̄ er einkisverdr. 12 Þui lætū oss vmsitia þañ Riettlæta/ þt hn̄ giorer oss miklar Onæder/ z reyser sig j mote vorū verkū/ z æustar oss ad vier syndgunst j mote Løgmælenu/ z vthroop^r vort at hæfe þ Synd. 13 Hn̄ seigist þeckia Gud/ z hrosar sier af þui ad hn̄ sie Gudz Barn. 14 Og straffar þ s̄ vier høfū j Hiarta. 15 Vier gietū hn̄ ecke lidid/ z ecke sied hn̄/ Þuiad hn̄s Liþna dur samhlyder ecke ødrum/ z hn̄ hefur mz øllu añad Framferde. 16 Hn̄ helldur oss Odugan lega/ z þordast vor verk so sem Ohreininde/ Og lætur aþ sier heyra/ huorniñ þeim Riettlætu skule mz þ seinasta velvegna/ z hroosar þui ad Gud sie hn̄s Fader

Matth. 27/43.
Johañ. 10/36.
Esa. 53/3.
Psalm. 14/1.
Prov. 29/27

17 So læted sia huort hañs Ord er satt/ z reynum til huilijka Endigu hañ þær. 18 Sie sa hiñ Riettlæte/ Gudz Sonr/ þa hialpar hn̄ hm̄/ z frelsar hn̄ af Motstødumansins Hende. 19 Vier vilium fiotra hn̄ mz smæn z Harmkuælū/ so ad vier meigū sia huorsu Riettlætur hañ er/ z merkia huorsu Þoliñmoodur hn̄ er. 20 Vier vilium fordæma hn̄ til Herfeligs Dauda/ þa munu Menn þeckia hn̄ af hn̄s ordum.

Psalm. 22/9.
Math. 27/43
Jerem. 11/19.

21 ÞEtta æsetia þr/ eñ þ mun þm̄ bregdast/ þra Illska heþur blindad þa/ so ad þeir þeckia ecki Gudz leyndañ Dom. 22 Þui þr haþa ecke þa von/ ad Heilagt Lijþerne mune verda launad/ z þr skeyta ecke vm þa Æru/ s̄ ostraffanleg^r Sæl^r munu hafa. 23 Þuiad Gud skapade Mañeñ til Eilijfs lijfs/ z giorde hn̄ ad einu Bijlæte/ ad hn̄ skyllde vera lijkr þui sem hn̄ er. 24 Eñ þ Dioþulsins øfund er Daudeñ komiñ j Heimiñ. 25 Og þr sem af hn̄s parte eru/ þr hialpa þar eirneñ til.

Gen. 1/27.
Gen. 3/1.
Rom. 5/12.

III

Huggū þeirra sem opsokter ver da.

Deut 33/3.
Infr. 5/4.
Rom. 8/18.
2 Cor. 4/10
1 Pet. 1/6/7

ENn Sæler Riettlætra eru j Gudz Hende/ z eingiñ Pijna snerter þær. 2 Þeir sijnast þ þm̄ Oskynsomu/ so sem þeir deyie/ z þra ending reiknast þ pijnu. 3 Og þra burtfør þ Fordiorfun/ Eñ þeir eru j Fride. 4 Þo ad þr hafe margt ad lijda þ Moñunum/ þa eru þr þo j vissre Von/ ad þr mune alldrei deyia. 5 Þm̄ er hægt reþsad/ eñ þa skal skie mikid Gott/ Þuiad Gud freystar þrra/ z fiñur þa/ ad þr eru hm̄ verduger.

6 Hn̄ reyñer þa s̄ Gull j Ofne/ z tekur þa til sijn so s̄ eitt fullkomlegt Offur. 7 Og a þm̄ tij ma/ nær Gud verdur lijtande þar til/ þa sklu þr skijna skiært/ z lijda fram s̄ Loge yf^r a Stræ. 8 Þeir munu dæma þa enu Heidnu/ z Drottna yfer øllū Þiodū/ z DROTTeñ mun Drot na eilijþlega yfer þm̄. 9 Þuiad þr s̄ hm̄ treysta/ þr skulu fiña ad hn̄ er Truþastur/ Og þa s̄ eru trufaster j Kiærleikanū/ lætur hn̄ ecke fra sier taka. Þuiad hn̄s Heilager eru j Naad z Myskun/ Og hn̄ sier til med sijnum Vtuoldum.

Deut. 8/2.
Matth. 13/43.
1 Cor. 6/2.
a (Stra) Eru þr Heidnu o g Ogud hræddu.

10 EN þr Ogudlegu munu verda straffad^r/ eins lijka so s̄ þr ottast til/ þui þr virda þañ Ri ettlæta ad ønguu/ z vijkia fra DROTTne. 11 Þuiad huor hn̄ fyrerlijtur Viskūa z Hrijsed/ sa er Vesæll/ z þeirra Von verdr ad ønguu/ z þra Erfvide er onytt/ z þra giørder til einkis. 12 Þeirra b Kuiñur eru heimskar/ z þeirra Børn Hreckufs/ Bøluad er þ sem af þeim fædest.

Prov. 10/30.

b (Kuiñur) þad sem hier talast wt Capitulañ a enda/ vm Kuiñur z Børn/ skal skiliast vppa Propheta vijsu vm Lønd z Lyde/ so sem Prophetarner kalla Jerusalem/ Israel/ Babylon/ eina Dottur edur Kuiñu. Aþguda dyrkaner/ Hooraner. Kyrkiuna z Allcared eina Sæng.

13 ÞUi sæl er hin Obyria/ s̄ er flecklaus/ su sem ad er saklaus af syndsamlegre Sæng/ Hū mun niota þess a þm̄ tijma/ þegar Sælernar skulu dæmast. 14 Sømuleidis su Ofrio sama/ sem eckert giorer oriett med siñe hende/ z ecke hugsar jllt j mote DROTTne/ Heñe mun giefast sierlig gæfa þ sijna tru/ z eitt betra Hlutskipte j Musteri DROTTins. 15 Þuiad gott Erfvide fær good laun/ z c Rootiñ skynsemdariñar fwnar ecke,

16 Eñ Hoordomsborniñ skulu ecke luckast/ z Sædid vt af þre oriettu Sængeñe mū eydelegg iast. 17 Og þo ad þr lifde leinge/ þa sku þr þo vm sijder til skamar verda/ z þra Alldr skal ad sijdustu vera æn Æru. 18 Eñ deye þr fliott/ þa hafa þr þo ongua Von/ nie Huggun a Dō sins tijma. 19 Þuiad þr Ranglætu þa eirn herfelegañ enda.

Esa. 56/4.
c (Root) huør sm̄ vel er þorþareñ j Guds Orde/ z heþ ur miked lidid/ hn̄ mun Grænka og Blomgast æþenle ga/ Psalm. 1.

1 Betra er ad eiga eingiñ Born/ ef Madur er Fromur/ Þui þad sama leider epter sig Eilijf

añ ord

fan̄ Ordstyr/ þui ꝥ mū loßlegt verda bæde hia Gude ⁊ Mon̄ū. 2 Huor ē slykur er/ þan̄ take men̄ til Epterdæmis/ En̄ sa ē ꝥ hefr ecke/ hn̄ oskar þess þo/ ⁊ bramlar ȷ eilyꝼū Kranse/ og helldur Sigre þ̄ss hreinßerduga Stryds. 3 En̄ auaxtarsamlegr fiølde þra ogudlegu/ er til einckis / Og huad sem plantast aß Saurlifnade/ ꝥ skal eige diupt Rootfestast/ ⁊ eige fæ stad fastan̄ Grunduoll. 4 Og þo Greinernar Blomgest vm stundarsaker/ þa veifar vindurin̄ þm̄/ ⁊ mz þui þær standa so laust/ þa mun sterkur Stormur vpprykia þm̄. 5 Og þær otyma grei ner munu verda ȷ sundurbrotnar/ ⁊ þra Auoxtur er til einckis gagns/ oßullvaxen̄ til ad eta/ ⁊ til einckis dugan̄ligur. 6 Þuiad þaug Born ē ßædast fyrer vtan̄ Eektaskapar samband/ þau hliota vitne ad bera / vm Ranglæte sin̄a Forelldra/ þa þaug verda adspurd.

Syr. 23/33.

IIII

7 Ln̄ þo hin̄ Riettlate deyie oßsnem̄a/ þa er hn̄ þo ȷ huyld. 8 (Þuiad Ellin̄ er he idarleg/ ei su ē leinge lifer/ edr ærafioldan̄ hefr. 9 Vysdomurin̄ a mzal man̄ an̄a er þær riettu hærur/ ⁊ oflecked lyferne/ er sa riette Alldurdomr) 10 Þui hn̄ þocknast Gude vel/ ⁊ er hm̄ kiær/ Og hn̄ verdr burt tekin̄/ fra þessu lyfe a mzal þra Syndugu. 11 Og hm̄ er ȷ burt suipt/ so ad Ranglætid skc ecke vm snua hn̄s Skilninge/ ⁊ ei helldr Falslærdomr hn̄s Sæl suykia. 12 Þuiad vo nd Epterdæme villa ⁊ ßordiarfa ꝥ goda/ ⁊ su æhuetiande Lyst vmsnyr Hiortū Saklausra. 13 Han̄ vard snart algiordr/ ⁊ haßdr ßyllt morg Aar. 14 Þuiad hn̄s Sæl þocknast Gude/ þar fyrer took han̄ hn̄ so snart fra þessu vonda Lyfe.

Ebre. 11/5.

Jll epterdæme

15 En̄ þr Men̄ ē ꝥ sia/ hyggia þar ei ad/ ⁊ taka sier ꝥ ei til Hiarta/ ē er/ Ad Gudz Heilagꝰ eru vndꝰ Næd ⁊ Myskūsem̄e/ ⁊ ad hn̄ hafe vmsion ꝥ synū Vtuoldū. 16 Þuiad sa hin̄ fram̄lid ne Riettlæte fordæmer þan̄ ogudlega lyfanda/ ⁊ sa hin̄ Vnge ē snarlega verdur fullkomen̄ langan̄ Alldur hins Oriettlæta. 17 Þeir sia ad son̄u Afgang hins Vysa/ En̄ þr merkia ei huad DROTTen̄ huxar vm hn̄/ ⁊ huar ꝥ hn̄ varduertte hn̄. 18 Þeir sia ꝥ vel/ ⁊ giæta þar ecke ad/ Þui DROTTin̄ hæder ad þm̄. 19 Og þar epter munu þr skiem̄elega falla/ ⁊ vera ein smæn a mzal þra Fram̄lidnu eilyflega. Og hn̄ mun fella þa oforuarandis/ ⁊ vpprykia þm̄ mz Rootū/ so ad þr verde olldungis ad onguu. Og þr mūu vera ȷ Angist/ ⁊ þra Min̄ing skal gleymast. En̄ þr munu koma efasamer med Samuisku sin̄a Synda/ ⁊ þra eigen̄ Synd er skulu straffa þa vnder Augun.

V

Na mun sa Riettlæte standa med mikille Hugarhreiste/ ȷ giegn þm̄ ē ad hm̄ þreyngdu/ ⁊ ȷ burt kostudu hn̄s [a] eruide. 2 Þa er þr sia slykt/ mūu þr hræde lega skielfast/ vegna slykrar Sælu/ s m̄ þr ecke hugdu þm̄. 3 Og munu mæla huor vid an̄an̄ mz Angre / ⁊ aß Hugar angist anduarpa Þesse er sa ē vier fyrre dærudū/ ⁊ høfdū ad Athlætre. 4 Vier gickꝰ hielldū hn̄s Lifnad ꝥ Vit leysu/ ⁊ hn̄s Aßgang smæanarlegan̄. 5 Huornen er han̄ nu reiknadur a mzal Gudz Barna/ ⁊ hn̄s Arfskipte er a medal Heilagra?

a (Eruide) Hans Lifnade ⁊ Lærdome.

Sup. 3/1.

6 HAr ꝥ þa hofū vier ecke fūded þn̄ rietta Veg/ ⁊ Lios Riettlætesins heßr ei skined yßer oss/ ⁊ Solen̄ er oss ei vpprunen̄. 7 Vier hofū æ geingid ranga ⁊ skadsālega Vegu/ ⁊ høßū ræfad Villustiguna/ En̄ aß veige DROTtens hofū vier eckert vitad. 8 Hu ad hialpꝰ oss nu vor Hoffrackt? Huad hofū vier nu af voru Rykedæme ⁊ metnade? 9 Þad er allt burt lidid ē skugge/ ⁊ so ē eirn Hliomr ē hia lydur. 10 So ē Skip skrydr a Vatsbylgiū huors fotspor eingin̄ kan̄ ad fin̄a/ ⁊ eige helldur þess farueg ȷ vatnenu/ þa ꝥ er framum komid. 11 Ellegar ē eirn Fugl/ þar ßlygr vm loptid/ af huors veige eckert spor fin̄ast kan̄/ Þuiad hn̄ hrærist ⁊ slær ȷ þui lietta lopte/ Dryfr ⁊ sundurklyfur vedrid mz synū blækande Væn̄giū/ Og þar eptera gietur eingen̄ þar ine ßundid nockurt Teikn slyks Flugs. 12 Edur so ē nær Pyslu er skotid til mæls/ þar er sa sundurkloßne Vindr ßellur strax saman̄ aptur/ so ad eingin̄ kan̄ ad fin̄a hen̄ar Veg þar ȷ giegnum.

Sup. 2/5.

Prou. 30/19.

13 So erū ⁊ vier epter ꝥ vier fæddūst/ ßeingum vier eirn enda. 14 Og hoßum ecke synt a oss neitt Man̄kostꝰ merke/ Helldr erū vier foreidder ȷ vorre Illsku. 15 Þuiad von hins ogudlega er so sem Dupt ꝥ vindur burt feyker/ ⁊ so sem þunt hrymfrost feykest ȷ burt af Storme/ ⁊ so sem Reykur

Job. 8/13.
Psalm. 1/4.
Prov. 11/7.

sem Reykur/ sem burt verdur blæsiñ aꝼ vinde / og so s̃ þm̃ verdur gleymt sem ei er vtan eins Dags Giestur.

b (Verdlaun) fra Gods ⁊ ryktoom.

16 EN þeir Riettlætu skulu lifa eilijflega/ ⁊ DROTtiñ er þra b verdlaun/ ⁊ sa hiñ Hæste heꝼur vmhyggiu ꝼyrer þeim. 17 Þar fyrer munu þr ødlast eitt dyrdarlegt Rijke/ ⁊ fegurdar Koronu af hende DROTTins. Þuiad hñ mun hlijꝼa þeim med siñe Hægre hende/ ⁊ forsuara þa med sijnum Armlegg. 18 Hñ mun taka sitt Vandlæte til Harneskiu/ ⁊ vtbrynia skiepnurnar til heꝼndar yfer Ouinũum. 19 Hñ mũ jklædast Riettlætenu Bryniu/ ⁊ setia þañ aluarlega Dom a hoꝼuded ꝼ hialm. 20 Hñ skal taka Heilagleikañ fyrer Oyferuiñanlegañ Skiolld. 21 Þa strøngu Reide mun hañ bryna til Suerdz/ Og Heimuriñ mun draga vt med hm̃ til Strijdz a mote þm̃ fauijsu. 22 Reidarslog munu hæfa vndireins/ ⁊ ꝼalla af Skyiunum til Mæls/ so sm̃ af ødrum hardspentum Boga. 23 Og þickt hagl mun ꝼalla vt af Reide Reidarþrumuñar. So mun ⁊ Vatnid Siafarhaffsins vpp þiota j mote þm̃/ ⁊ Vatzstraumarner skulu aꝼ øllum krapte giefa sig vpp til samans. 24 Og so sk eirn sterkur Stormur reisa sig vpp j mote þm̃/ ⁊ tuistra þm̃ j sundur sem huirꝼiluindur.

Esa. 59/17. Eph. 6/17. 1 Tess. 5/8.

VI

Hier skulu Stiornendur hlusta til.

Rom. 13/1.

KAnglæted eyder øllum Londum/ ⁊ Vondur Lifnadur vm kollkastar Stolum Volldugra. 2 So heyred nu þier Kongar/ og hygged þar ad/ Læred/ þier Domendur a Jorduñe. 3 Hlusted til þier sem Drottned yfer morgum/ þier sem ad vpphefied ydur yꝼer Folked. 4 Þuiad ydur er Valldid gieꝼid af DROTtne/ ⁊ Magtiñ af þm̃ hinum hæsta/ Hñ mũ spyria ad huorniñ þier breyted/ ⁊ ransaka huad þier skicked.

5 Þuiad þier erud Starꝼsmeñ hñs Rijkis/ Eñ þier standid ei vel j ydar starꝼe/ ⁊ halldid ønguañ riett/ Og þier giorid ecke epter þui sem DROTTEN hefur skickad. 6 Hañ mun koma yfer ydur grymlega ⁊ skiotlega/ ⁊ þar mun olldungis eirn Snarpur Domꝛ ganga yfer þa sm̃ eru Yꝼerherrarner. 7 Þui þeir miñehattar munu ødlast nææd/ Eñ þr Volldugu munu volldugl ega straffader verda. 8 Þuiad hñ/ sm̃ ad er allra DROTTeñ/ mun ei hrædast nockurs Personu/ nie fordast Magtina. Hñ hefur giort bæde þañ smaa ⁊ stora/ ⁊ hñ forsorgar øllum eins. 9 Eñ yꝼer þa Megtugu mun ganga eirn strangur Domur.

Psalm. 82/2. Deut. 10/17. Act. 10/34. Rom. 2/11. Galat. 2/6. Eph. 6/9. Col. 3/25. 1 Pet. 1/17.

Tyrañar. Psalm. 2/10.

10 TIl ydar Tyraña tala eg/ so þier læred Visskũa/ ⁊ ad ꝥ bregdist ydur ei. 11 Þuiad huor hñ vardueiter Heilaga Kieñing heilaglegana/ hñ verdur heilagur halldiñ/ Og huor hñ lærer hana vel/ hñ ꝼær vel stadist. 12 So læted ydur lijka mijna rædu/ Girnist hana/ ⁊ læted vndiruijsa ydur.

Spekeñ.

13 Þuiad Spekiñ er Væn ⁊ oforgeingeleg/ ⁊ lætur sig giarnañ sia af þm̃ sm̃ hana elska / ⁊ lætꝛ sig fiña aꝼ þm̃ s̃ heñar leita. 14 Ja hũ mætir þm̃ s̃ hana vilia giarnañ hafa/ ⁊ seigir sialf til sijn. 15 Hũ hñ vill fliotlega giarnañ hafa hana/ hñ þarf ecke ad hafa mikid omak/ hñ fiñur hana takande vara a hm̃ ꝼ hñs dyrum. 16 Þuiad epter heñe ad stunda ꝥ eru þaug riettu Hyggindeñ/ ⁊ huor hñ er vakande epter heñe/ hñ þarf ecke leinge ad kuijda. 17 Þuiad hun geingur vm kring/ ⁊ leitar ad þm̃ sm̃ heñar er maklegur/ ⁊ hun opiñberast hm̃ giarnañ a veigenum/ ⁊ giæter ad hm̃/ so ad hun kuñe ad mæta hm̃. 18 Þuiad huor sm̃ liuflega lætur sier vnderuijsa þᵘ er sañlega Spekiñar vpphaf. Og huor s̃ giæter heñᵘ/ lætꝛ giarnañ vnderuijsa sier. 19 Huor sier lætur giarnañ vndiruijsa/ hñ helldur heñᵘ Bodord/ eñ huar sm̃ heñar Bodord eru halldiñ/ þar er vissulega eitt heilagt framꝼerde. 20 Eñ huor sm̃ lifer j heilagu framferde hñ er Gude nalægur. 21 Huor nu sm̃ lyst hefur til Vijsdoms/ þañ giorer hun ad eínum Herra. 22 Vilie þier nu/ Þier Tyrañar a medal Folksins/ giarnañ vera Kongar ⁊ Høfdingiar. 23 Þa hafed Vijsdomeñ j heidre/ vppa ꝥ ad þier meiged Drottna eilijꝼlega.

Num. 27/17. 2 Sam. 14/20. 1 Reg. 3/9.

24 Eñ huad Viskañ er / ⁊ huadañ hun kiemꝛ/ vil eg kungiora ydur/ ⁊ eg vil þess leyndardõs ei dylia ydur/ helldur ransaka ꝼra vpphaꝼe skiepnañа/ ⁊ auijsa hana opiñberlega/ ⁊ hlijfa ecke sañleikanũ. 25 Þui eg vil ecke þar haꝼa ad giora vid þa Eitrudu Ofund/ Þuiad hun heꝼur ei þar ad giora mz Viskuna. 26 Eñ þa þr Vijsu eru marger/ ꝥ er lucka heimsins/ ⁊ eirn hyggeñ Kongur er Folksins giæfulæn. 27 Af þui læted ydur vnderuijsa med mijnum Ordũ ꝥ skal vera ydart gagn.

VII

EG er & so ein daudleg mañeskia/ lijka sē adrer/ fæddꝛ af slekte hins fyrst skapada Mans. 2 Og eg er myndadur j Kiøt/ samañruñen j Blood vm niju Manude/ af Manssæde þ Lysting/ j samrædenu. 3 Og eg fieck eirniñ þa eg var fæddur/ Andardrattenn af almeñilegum Vinde/ Og eg fiell eirneñ a Jordina sem oss alla ber/ Og Grꝛaturiñ var mitt fyrsta Hliod/ lijka sem añara. 4 Og eg er j Reifum vppfæddur mz Sorg. 5 (Þui eingiñ Kongaña hefur añ ad Fædingar vpphaf. 6 Helldꝛ hafa þr aller eins jñgang j þetta Lijf/ & eins vtgang.)

Job. 10/10.

7 HAr þ bad eg/ & mier var viskañ giefeñ/ Eg kallade & Spekiñar Ande kom til mijn. 8 Og eg hiellt hana Dijrmætare eñ Kongarijkiñ og Hertugadomana/ og Rijkdom hiellt eg einkis verdā hia heñe. 9 Eige j afnade eg heñe vid nockurn Gimstein/ þt allt Gull er hia heñe so sē lijtilmotlegꝛ Sandꝛ/ & Silfꝛ er hia heñe ad reikna so sē Saurinde. 10 Eg elskade hana meir eñ heilbrigdañ & fagrañ Lijkama/ & eg vtvalde mier hana til eins Lioss/ þt sa Liome sē af heñe geingꝛ hñ sloknar ei. 11 Allt gott kom mier med heñe/ & oteliaule gur Rijkdomur j heñar hende. 12 Eg var gladuær j ollū hlutū/ Þad skiede af þui ad Spekiñ gieck fyrᵉ mier j þm̄ somu/ Eñ eg visse ecke/ ad soddañ kom af heñe til. 13 Eg lærde þ ein falldlega/ rijflega vtskipte eg þui/ eg vil ecke fela heñar Rijkdom. 14 Þuiad hū er Mañenū eirn vendañlegur Fiarsiodur/ huorier hñs neyta þr verda Gudz Viner/ & eru þacknæmeleg er þar fyrer/ ad þeim er giefid ad læta vnderuijsa sier. 15 Gud hefur giefed mier hygge lega ad tala/ & ad hugsa riettelega epter slijkū Spekiñar Gafū. Þuiad hañ er sa sem leider a Spekiñar vegu/ & sa sē stiornar þm̄ enu Vijsu. 16 Þui bæde sialfer vier og vor Ræda er j hans Hende/ þar med oll Vijska og kunnatta j allskins Verkum. 17 Þuiad hñ hefꝛ giefed mier vissa þecking allra hluta/ So ad eg veit huorneñ Heimuriñ er giordur/ & krapt Hofud skepnaña. 18 Vpphaf tijmans/ Enda/ & mided/ huorneñ Dagen leinger & stitter/ huorneñ Aarsins tijmar vmskipta sier. 19 Og huorneñ Aared velltest vm kring/ huorneñ Stiornurnᵃ standa. 20 Natturu þra tomdu & Villudyraña/ huorneñ ad Vinduriñ blæse so/ & huad Meñerner hugse/ marghattada tegund Jurtaña & krapt Rootaña.

Job. 1/21. 1 Tim. 6/7.

Spekeñ er sæ hædste & Dyrmætaste Fiesiodur.

Job. 28/15. Prov. 8/10. 1 Reg. 3/13.

Aull verꝛlldeñ þecker mestañ Part af þessum Hlutū eñ þeir einer sem trwa/ vita ad þr eru Guds Skiepna & skapader fyrer Guds Ord og Rijkdom.

21 Eg veit allt huad leint & folgid er/ þt Spekiñ sē er Meistare allra Lista/ kiende mier þ. 22 Þuiad j heñe er Ande/ sē er Skilninssamꝛ/ Heilagꝛ/ alleina/ Margfalldꝛ/ Skarpꝛ/ Slijngꝛ/ Mælsniallꝛ/ Hreiñ/ Klær/ Hoflindur/ Vingiarnlegꝛ/ Aluarlegꝛ/ Frials/ Goodgiordasamꝛ. 23 Mañgiæsku fullur/ Stodugur/ Stadfastur/ Ohræddur/ Sa er allt giefur giort/ Sier alla Hlute/ & geingꝛ j giegnū alla Anda/ hūsu Hygner/ Skiærer & Skarper sē þr eru. 24 Þuiad Spekiñ er hinallra Slijngasta/ hū fer & geingur j giegnum allt/ so er hū olldungis skiær. 25 Þuiad hun er Liome Guddoomsins Kraptar/ & eirn Geisle Dyrdar hins Almattuga. Þar þ kañ eckert ohreint ad koma til heñar. 26 Þui hun er Birte þss eilijfa liossins/ & ein skiær skuggsio Guddoligs kraptar/ & ein mynd hñs Giæsku. 27 Hun er ein & verkar þo alla hlute/ Hun er þad hun er/ & endurnyar þo alla hlute/ Og hun giefur sig æ & alla tijma j sæler þra Heilogu/ & giorer ad Gudz vinū & Prophetū. 28 Þuiad Gud elskar onguañ/ nema hñ blijfe vid Spekena. 29 Hun framgeingꝛ vegligar eñ Soleñ & allar Stiornur/ & hia Liosenu ad reikna/ þa geingur hun langt yfer. 30 Þuiad Liosid hlytur þ Nottiñe ad vijkia/ Eñ Vondskañ yfervinñur alldre Spekena. 1 Hun nær volldugleg a fra einum enda til añars/ & styrer vel ollum hlutum.

Guds Ande.

Huad Spekeñ er. Ebre: 1/3.

VIII

2 ÞEssa hina somu hef eg elskad/ & epter heñe leitad fra mijnū Vngdome/ & eg hugsade ad taka hana mier til Brwdur/ Þui eg hefe feinged ast til heñar Vænleika. 3 Hun er af kostulegū Adli/ Þuiad heñar vmgeingne er hia Gude/ & DROTTEñ allra hluta elskar hana. 4 Hun er þ heimuglega Ræd j Guds vidurkieñingu/ & framkuæmᵉ hñs verk. 5 Er Rijkdomuriñ Agiætꝛ hlutꝛ þssa lijfs? Huad er Rijkara eñ Spekiñ sē skapar alla hlute? 6 Giorᵉ þ Viskañ? Huor er merkelegre Meistare a medal allra eñ hun? 7 Eñ elskar nockur Riettuseña? Heñar eruide er eckert vtañ mañkoster/ Þui hun kieñer hæuersku/ Hygginde/ Riettuijse & ᵃ Styrkleika/ huorier hluter nytsamlegaster eru j Mansins lijferne. 8 Ef girnist nockur margt ad vita þa kañ hun ad hitta vppa/ Bæde þ vmlidna & okomna/ Hun skilꝛ dulmæli/ & kañ ad leysa vr myrkuum Rædgatum. Hun veit Teikn & Stormerke þ fram/ & huornig þ mune tilganga a huorre stund & tijma.

Spekeñ.

a (Styrkleika) Þad er ad vera Kallmañlegꝛ Hugþraustur/ Diarfꝛ & Ohræddur.

9 Eg hefe ælyktad ad taka mier hana til ad lifa m᷑/Þuiad eg veit ad hū mū vera mier godꝛ Rꝏdgiafe/ ⁊ huggare j Sorg ⁊ Motgange. 10 Fyrer hana hefꝛ Yngismaduriñ prÿs a me dal Folkſins/⁊ heidꝛ hia þm̄ gomlu. 11 Eg mun fiñast snarpvitꝛ j Domerū ⁊ hia þm̄ Voll dugu ſkulu meñ furda vm mig. 12 Þa eg þeige þa munu þr bÿda miñ/þa eg tala munu þr ꝥ athuga/þa eg fram̄ ſeige miñ Ord / þa munu þeir leggia Hendur a ſiñ Muñ. 13 Eg mū fa odaudlegt Nafn af heñe/⁊ lꝏta epter mig eilÿflega miñing hia miñū epter komendum. 14 Eg ſkal ſtioorna Folkenu/⁊ þr Heidnu munu verda mier vndergiefner. 15 Grim̄er Tyr añar ſkulu verda hrædder/þa þr heyra til miñ/⁊ eg mū fiñast a m᷑al Folkſins godꝛ/⁊ j Ba rdaganū ein Hetia. Þa eg er heima þa hef eg vnadſemd af heñe. 16 Þui ꝥ er ei leidegiarnt ad hafa vmgeingne m᷑ heñe/ei helldꝛ leidenlegt ad va hia heñe/helldꝛ lyſt ⁊ Glede. 17 Vm ꝥ huxade eg/⁊ lagde ꝥ a hiartad/Þuiad þr ſem heñe tilheyra/þeir hafa eilyfa veru. 18 Og þr ſem heñar Viner eru/þr hafa hreinferduga vellyſting. Þar kiemꝛ oendanlegur Rÿkdomur af [b] Erfide heñ[ar] handa/⁊ Hygginde af heñ[ar] ſamuiſtū ⁊ rædū/⁊ eirn goodꝛ Lofſtyr af heñ[ar] vmgeingne ⁊ vidrædu/Eg gieck vm kring ad leita heñ[ar] /ad eg kuñe ad kōa heñe til miñ.

b (Erfide) ꝥ er/ Fyrer heñar Lærdom ⁊ Rꝏd.

19 Þui eg var eitt Barn goodrar Natturu/⁊ fieck fagra Sꝏl. 20 Eñ þa eg var vppfædder Or eg ⁊ vard oſaurgadur Lÿkame. 21 Eñ þa eg merkta/ ad eg kuñe ecke med ødru mote kur teis ad verda/vtañ Gud giæfe mier ꝥ (⁊ ꝥ kiende eirniñ ſkilning / ad vita huors Nꝏd ꝥ er) þa gieck eg ꝥ̇ DROTTeñ/⁊ bad hñ/⁊ ſagde af øllu miñu hiarta.

IX

Ein Agiæt Bæn.
Hier talar ſa ſtal fur. ſm̄ dicktad he fur/⁊ bidur ølldū gis vnder Perſo nu Salomonis/ til Eptcrdæmis ol lum Høfdingium ad þeir ſkylldu ei ns giøra. Og er ein hardla ægiæt Bæn/Pſ. 116/26

a Sia Spekenn kiemur alleina fra Gu de/⁊ an heñ[ar] kañ eingeñ Madur ad duga.

b Fyrer vtañ Guds Ord kann Madur eckert ad vita / huad Gude er þocknanlegt/he lldur anar hañ æ fram̄/ ⁊ giører al lt j tuyle og Efa ſeme.

c (Tuiſtrudu) ꝥ vtañ Guds Ord leitar ⁊ vp þeink er vor Skynſeme marga veige ⁊ ma ta/tuiſtrar ſier ſo j margre Mꝏdu/ eñ hun hitter þo ecke vppa ꝥ rietta

GUd miña Forfedra/ ⁊ DROTTeñ allrar Giæſku/þu ſ̄ alla hlute giord er ꝥ̇ þitt Ord. 2 Og ꝥ̇ þÿna Speke hefur mañeñ tilreitt/ad hñ ſkyllde Dro ttna yfer ſkiepnunū/ſ̄ þu hefur ſkapad. 3 Ad hñ ſkyllde ſtyra Heimenū m᷑ Heilagleika ⁊ Riettlæte/⁊ dæma m᷑ riettuÿſu hiarta. 4 Gief mier þa Spe ke ſ̄ ætÿd er j kringum þiñ Velldisſtool/⁊ vtkaſta mier ei fra þÿnum Bornū 5 Þui eg er þiñ þræll/⁊ ſonur Ambꝏttar þiñar / ein oſtyrk Mañeſkia ⁊ m᷑ ſtutta Lÿfdaga/ ⁊ ofſkylnings veyk j þÿnum Riettindū ⁊ Løgmꝏle. 6 Og þo ad nockur a m᷑al Mañaña Barna være fullkōeñ/ Þa gillder hñ eckert/ef hñ hefꝛ ei þa Speke ſ̄ [a] fra þi er kiemur. 7 Þu ꝏtvalder mig til Kongs yfer þiñ Lyd/⁊ ad vera Domara yfer Sonū þÿnū ⁊ Dætrū. 8 Og baudſt mier ad byggia eitt Muſtere a þÿnu Heilaga Fialle/⁊ eitt Alltare j þm̄ ſtad ſm̄ þu byr/huort ad vera ſkyllde lÿkt þre Heiløgu Tialldbꝏd/ſm̄ þu lieſt fordū giø ra. 9 Og þÿn Speke m᷑ þier/huor ad veit þÿn Verk ⁊ þar var nalæg/þa þu giørd[er] Himin eñ/⁊ veit huad þier vel lÿkar/ ⁊ huad riett er j þÿnū Bodordū.

10 Send hana hingad ofan af þÿnū Heilaga Himne/⁊ af þÿnu Dyrdarvelldis Sæte/ſe nd hana ſo ad hun ſie hia mier/⁊ ervide medꝛ mier/So ad eg kuñe ad ſkilia [b] huad þier vel þoknaſt. 11 Þuiad hun veit alla hlute ⁊ ſkilꝛ ꝥ/ Og lꝏt hana leida mig ſkickanlega j miñū Verkū/ ⁊ vardueita mig fyrer ſiña Vegſemd. 12 Þa mūu þier þocknaſt miñ Verk/Og eg mun dæma þitt Folk riettelega/⁊ maklegꝛ vera miñs Fødurs Hꝏſætis.

13 Þui huør er ſa Madꝛ ſem veit Guds Rꝏd? Eda huør kañ ad huxa huad Gud vill? 14 Þuiad Daudlegs Mañs huxan[er] eru efaſam[er]/⁊ vort Aform er hꝏſkaſamlegt. 15 Þuiad da udlegꝛ Lÿkame þynger Sꝏlena/⁊ ꝥtta Jardlegt hreyſe midꝛ þryck[er] [c] tuiſtrudu Hugſkote. 16 Vier hittum naumlega a ꝥ ſem a Jorduñe er/⁊ fiñum ꝥ varla ſem mille handaña er. Hu or vill þa ranſaka ꝥ ſem er a Himnū? 17 Huor vill vita þitt Rꝏd/vtañ ſo ſie ad þu giefer Spekena/⁊ ſender þiñ Heilagañ Anda af hædiñe. 18 Og ad verkeñ a Jordu verde riettuÿs / ⁊ Meñerner lære huad þier vel þocknaſt. 19 Og verde Saluhialpleger ꝥ̇ Spekena.

X

a (Syndum) Fyr er þra ord Gen. 3. Kuiñuñar Sæde ſkal ſundur meria þitt Høfud.

ÞEſſe Speke vardueitte hañ/ ſem fyrſt var giordur/⁊ alleina var ſkapadur/ Verolldiñe til eins Fødurs/Og leidde hñ vr ſÿnum [a] Syndū. 2 Og gaf hm̄ Magt ad Drottna yfer øllum hlutum.

3 FRa huorium þa ſa hiñ Ranglꝏte affiell ꝥ̇ ſiña reide/Fordiarfadiſt hañ vegna ſÿns grim̄lega Brodur drꝏps.

Cain. Gen. 4/8.

4 Og þa Jordeñ var fordiorþud þss vegna mz Vatzflodenu/ þa hialpade [b] Spekeñ ap tur/ z styrde þm̃ Riettlaata med einu litlu Tric.

5 Desse Sama fañ þañ Riettlaata/ þa Heidingiarner liþdu so vondslega aller [c] til sa mans/ j Villuñe/ z hiellt honum ostraffanlegum fyrer Gude/ Og liet hañ ve a stod ugañ/ j giegn þui fodurlega Hiarta til Sonarins.

6 Desse frelste þñ Riettlaata/ þa þr Ogudlegu forgeingu/ þa hñ flyde vndañ Elldenum sem fiell yþer þær fim̃ Borgernar. 7 Huorra Eydeland eñ nu gieþr Reyk aþ sier/ til Vitnisburdar Jllskuñar / z þaug Trien sem bera [d] Ofulluaxeñ Auoxt / z su Sa llt Saula/ sem þar stendur til Amiñingar þm̃ vantrwudum Saalum. 8 Þuiad þr sem ecke hi rda vm Spekena/ hafa ecke ad eins þañ skada/ ad þr þeckia ei þ gooda/ Helldur læta þr ept er sig eina Amiñing til þra lifendu/ so ad þr giete ecke dulest j þui sem þr þooru villt. 9 Eñ Spekiñ frelsar þa aþ ollum mootgange/ sm̃ sier hallda vid hana.

10 Desse leidde þañ Riettlaata a riettum Veige/ sm̃ vard ad flyia Reide Brodur sijns/ z vysade honum Guds rijke/ z sagde hm̃ huad Heilagt er / Og hialpade hm̃ j hñs Erfide/ so ad hñ audgadest z aflade mikillra Fiarhluta/ mz sijnu Erfide. 11 Og hũ var mz hm̃/ þa hñ var suikiñ/ af þeim sem hm̃ giordu oriett. 12 Og hun giorde hñ Triggu añ þ þm̃/ sem ad soktu epter hm̃. Og hun gaf hm̃ Sigur j einu Sterku Strijde/ so ad hañ skyllde merkia ad [e] Gudhrædslañ er sterkare eñ aller hluter.

13 Desse yfergaf ecke þñ Riettlaata sem selldur var/ helldur vardueitte hñ fra Syndiñe/ for mz hm̃ nidur j Mirkuastoþuna. 14 Og yfergaf hñ ecke j Fiotruñũ/ þangad til hun fieck hm̃ Stiornarsprota Rijkesins / z Valld yfer þm̃ sem honum hofdu giort Oþbellde/ Og hũ giorde þa ad Lygurũ/ s̃ hñ hofdu straffad/ z gaþ honũ eirn eilijþañ Heidr.

15 Desse frelste þ heilaga Folk/ z þ ostraffanlega Sæde/ fra Heidingiunum/ sem plægu du þa. 16 Hun kom j Saal DROttins Þienara/ z stod j mote þeim Grym̃a Konge mz Oarsamlegum Verkum z Teiknum. 17 Hun launade þm̃ Heilogu þra Erfidi z leidde þa j giegnũ Furdañlegañ Veg/ Og hun var þra Hlijþd a Deigenũ/ z eitn Loge a Nottuñe/ lijka sem Stiornur. 18 Hun leidde þa j giegnũ þ Rauda Haþ/ z leidde þa j giegnũ stor Votn. 19 Eñ þra Ouinũ dreckte hũ nidr/ z þessa dro hũ aþ Diupsins Gruñe. 20 Þar þ rændu þr Riettlaatu þa Ogudlegu/ z prijsudu þitt heilaga Nafn DROtteñ/ z loþudu med Eindrægne þijna Sigursæla Hond. 21 Þuiad Spekeñ vpplauk Muñe hins Mællausa/ og giorde Smæbarnañа Tũgur talande.

b (Spekiñ) Þad var Guds Ord z skipun/ ad Aurkiñ yrde smydud.

c (Til samans) þ er huort hellst hñ kom/ þa þñ hñ illt Aþgudadyrkunar Folk/ sem Abrah ams Lyþsaga wt uysar.

d (Ofulluaxiñ) sk ulu vera þau Ep le hia þui dauda Haþenu/ sm̃ vtañ til eru þ ogz/ eñ jñ añ til Aska/ þaug kallast Sorba.

Gen. 32/30.

e (Gudhrædsla) þ er Trwiñ a Guds ord edr Spekina.

Joseph.
Gen. 37/26.
Act. 7/9.
Gen. 41/40.

Israels Born
Exo. 5/7/9.
Moses.
Exo. 14/22.
Psalm. 78/13.
Exo: 15/1.

XI

HVN greidde þra verk þ Hond þess Heilaga Propheta. 2 Og Hun leidde þa j giegnum Eydemorkena/ so ad þr settu sijn Landtiolld j Eyde Stodũ. 3 Og stodu j giegn sijnũ Ouinũ/ z hefndu sijn a þra Motstodumoñũ. 4 Þeir kollu du a þig þegar þa þyste/ z þm̃ vard giefid Vatn af þui hæfa Berge / z þr slocktu siñ þosta af þm̃ harda Steine. 5 Og þ sama sem þra Ouinum vard ad Plægu. 6 Þad vard þm̃ til gooda/ þa þr lidu Neyd. 7 Þuiad lijka s̃ þeir adrer hræddust þ Blodenu/ s̃ kom j stadiñ þss reñanda Vatz. 8 Þeirre Skipun til stroffun ar/ þa ed Meñ vrdu Borneñ ad deyda. So gaþstu þssũ nægd Vatzsins oforuarandis. 9 Og auñsader þar med/ mz þra Þorsta/ huorneñ þu plægader þa Þuerbrotnu.

10 Þuiad þa þssara var freystad/ z þr vrdu mz Næd hirter/ þa vnderstodu þr huorneñ ad þr Ogudlegu verda mz Reide dæmder z plægader. 11 Þessa hefur þu amint/ z reinder þa so sm̃ eirn Fader/ Eñ hina adra straffader þu z þdæmder s̃ eirn strangr Kongr. 12 Og þr vrdu ei ns plægader/ þr s̃ þar voru hia/ so sem hiner er þar voru ecke. 13 Þuiad þar kom tuefolld Normung yfer þa/ Þar med anduorþudu þr/ þegar þr huxudu vm þ vmlidna. 14 Þui þa þr heyrdu ad þessũ var þ til goda/ sem hinũ vard til plægu/ þa fundu þr til DROTTins. 15 Þui sa/ huoriñ þr hofdu ædur forsmænarlega burt skwþad/ z kastad/ z hñ spottad/ hñs veg na mættu þeir ad sijdustu vndrast/ þa þ fieck þañ Enda/ ad þeirra Þorste var ecke lijka sem þeirra Riettlætu.

16 Fyrer ... lijka z eirniñ þ þusslegr Huxaner þra oriettuijslegu Hondlunar/ huar mz þr vrdu su ikner/ z tilbædu Skynlaus Skridkuikende z þlitleg Dyr/ þa sender þu a medal þeirra fiolda Skynlausra Dyra/ þeim til Straffs. 17 So ad Þeir mætte skilia/ Ad Huar med eirn Hann Syndgar/ Þar med verdur Hann og Refstur. 18

Moses
Exo. 16/1.
Exo. 17/12.
Num. 20/11
Exo. 7/20

Þa Vatned vard ad Bloode j Egyptalande.
Exo. 7/20
Exo. 1/16

Infr. 12/24
Rom. 1/23
Huar mz eirn syndgast/ þar med verdur hañ strafſ adur.

Þuiad

Þuiad eige skortade ꝥ þijna Almættis hond/(huor ed Heimeñ hefr af ofrijdu efne skapad) ad senda fiolda Biarndyra yfer þa/edr diorþ Leon. 19 Edr nyskøpud/Grim / okuñug Dyr edr þaug sem Elldi spye/edur hrædeligum Reyk vtbliese/ edur þaug huoriū ad Elldur vr Augum tiñade. 20 Huor ecke ad eins giæte j sundurmarid þa mz fordiorþun/helldur ⁊ so eirneñ dræpe þa mz siñe hrædelegre Syn. 21 Ja/ æn þ(ss)a þa kuña þr ad þalla ꝥ eirn einaña Anda/ ofsækiast mz hefnd/ ⁊ fyrer Anda þijns Kraptar sundurtuystrader ad verda.

22 Eñ þu hefur skickad alla Hlute mz Maler/Tolu ⁊ Vikt/Þuiad ætijd er stor Formegan hia þier / Og huor kañ ad standa j mote Magt þijns Armlegs? 23 Þuiad Heimurin er ꝥ þier/so sē a litil Tūga j vogiñe/⁊ so sē Dropi morgundaggʳ/sē fellur a Jordina. Eñ þu Myskunar øllū Hlutū. 24 Þui þu hefr Magt yfer øllū hlutū/ ⁊ vmlijdr Mañaña Synder/ so ad þr skule betra sig. 25 Þui þu elskar allt ꝥ sem til er/⁊ eigi hatar þu neitt af þui sē þu hefr giort/Þuiad þu hefr sañlega ꝥ ecke neitt giort/ꝥ þu hefr hatur til. 26 Huorneñ kañ nockud ad standast ef ad þu villder ecke? Edr huorneñ kyñe ꝥ ad varduættast/ sē þu ei kallad hefr? 27 Eñ þu hlijfer øllum hlutū/þuiad þr heyra þier til DROTTeñ/þu sem elskar Lijfed/ 1 Og þiñ oforgeingelegur Ande er j øllu.

Judi. 2/7.
Leuit. 26/22.
Jerem. 8/17.
Infr. 16/ 1.
Num. 21/ 6

a (Lijtil Tunga) So sē ꝥ kañ auduelldlega ad skie/ ad ein lytil Tūga kañ ad hallast/ so er Heimurinn lijtils verd: Hlutur a mote Gude ad reikna.
Esa. 40/10.
Rom. 2/ 4.
Gud elskar sijnar Skiepnur.

XII

Canaanitar þr sem Fornfærdu sijn Børn.
Deut. 9/3.
Cap. 12/29.
Cap. 18/ 12
Psal. 106/37

Ar ꝥ hyrter þu mz hoofseme þa sē falla/⁊ aminer þa mz Ogun huʳ mz þr syndge/So ad þr verde lauser vid Ranglæted/ ⁊ trwe a þig DROtteñ. 3 Þui þa þu varst Ouinr þra fyrru/sē biuggu j þijnu Heilaga Lāde. 4 Af þui þr drygdu Naturleg Verk/mz Golldrū. 5 Og þu villder ꝥ Hendr vorra Forfedra Afmæ þa Ogudlegu Foornfærara/⁊ þa Myskunarlausu sē myrtu sijna Syne. 6 Þeir ed ætu Mañа slætur/⁊ drucku hrædelegt Blod/huʳ mz þr villdu giøra þier þta til Gudzþienustu/⁊ þr sē Forelldrarnʳ voru/myrtu þær Sæler sē onguа Hialp høfdu. 7 Vppa ꝥ Landed sē fyrr var ꝥ besta a medal allra/skde vera eirn maklegr Bwstadur Gudz Bornum. 8 Þo hlijfder þu þm samt/so sē Mønum/⁊ sender þijna Fyrerreñara ꝥ þier/sē er þitt Herlid/stijngande Flugur/Vppa ꝥ/ ad þr skyllde fyrerkoma þm mz tijdeñe. 9 Ad vijsu var þier ecke omogulegt/ad varpa þm Ogudlegu vndʳ þa Riettlætu j Bardaganū edr sundur meria þa alla eins ⁊ fyrer Olmū Dyrū/edur ⁊ añars med Hastyrde. 10 Helldur dæmer þu þa mz tijdeñe/⁊ gafst þm bidlund til betrunar/ Þo ad þu vel visser ad þr hofdu Jlla Natturu/⁊ þra Hreckuijse var þm medfædd/⁊ ad þr mundu alldrei vmskipta sijnum Hugreñingum. 11 Þuiad þr voru eitt boluad Sæde j vpphafe/So þurfter þu onguañ ad fordast/Þo þu fyrergiæfer þm ꝥ/huar mz þr høfdu syndgast. 12 Þuiad huor vill seigia til þijn/Huad giorer þu? Edur huor vill j mote standa þijnum Dome? Eda huor vill skulld a þig ꝥ þa fareyddu Heidingia/huoria þu hefur skapad? Ellegar huor vill setia sig til Hefndar vid þig/vegna þrar Oriettlætu Mañeskiu? 13 Þui þar er eingeñ Gud vtañ þu/þu sē vm hyggiu hefr allra Hluta/So ad þu þar mz audsyner/ad þu dæmer ecke rangt. 14 Þuiad hūke Kongur nie nockur ª Tyrañe kañ ad ganga þier vnder Auguñ ꝥ þa/sem þu straffar.

Exo. 23/30
Deut. 7/ 22.
Rom. 9/19.

15 Hyrst þu ert Riettlætur/þa stiornar þu øllum Hlutum riettelega/⁊ helldur þad ecke ᵇ sooma þijnu Maiestatis Vallde/ad fordæma nockurn/ sē ei hefr forþienad straff. 16 Þuiad þiñ Stirkleike er Hofdingsskapur Riettuijsiñar/Og mz þui þu stiornar øllum/þa hlijfer þu ⁊ so øllum. 17 Þui þu hefur audsijnt þiñ Stirkleika/a þm sem ecke trudu/ad þu varst so ølldungis Megtugr/⁊ þu audsynder þig a þm/sem vissu sig ad vera ᶜ Diarfa. 18 Eñ þu hiñ vollduge Drottnare/dæmer mz hoguærd/⁊ stiornar oss mz mikille Lijnkind/ þui þu megnar allt ꝥ sem þu villt

19 Eñ mz soddañ Giørningum kieñer þu þijnu Folke/ad Meñ skulu vera Riettlæter ⁊ goder/Og þu lætur þijn Born þar af læra/ad þaug skule hafa gooda Von/ꝥ þu vilier medtaka yfferbot/ꝥ Syndernar. 20 Þui þar þu straffader Ouine þiña Barna/⁊ þa sē Daudañ hofdu verdskulldad mz slijkū vndañdrætte ⁊ Lijnkind / ⁊ gafst þm stund ⁊ toom / huar mz þr kuñe ad læta af siñe Vondsku. 21 Med huad meira athuga dæmʳ þu þa þijn Born/vid hūra Fedur þu vpprenster eirn Eid/⁊ Sattmæla/vppa morg good fyrerheit. 22 Þar ꝥ so opt sem þu straffar vora Ouine/þa giorer þu oss til Hirtingar/ So ad vier hefdū gløgguar Giætur a þiñe Giæsku/ad þo vier verdū dæmder/þa skulum vier þo treysta vppa þijna Myskunseme. 23 Huar fyrer þu ⁊ straffader þa Ranglætu mz þeirra eigeñ Suiuirding/sē þo lifdu þusslega

1 Pet. 5/7.
a (Tyrañe) Siaa huorsu hñ hagar øllum sijnum ordum/ so ad hñ kuñe ad skielfa Tyrañana.

b (Sooma) so sē Tyrañar lata sier þikia ꝥ þeir meige Brwka sijna Magt ødrum til Skada.

c (Diarfa) ꝥ er a mote þm Egiptskum j Hafenu Rauda.

liga. 24 Þui þr voru ølldungis so langt burt j Villuna fallner/ad þr hielldu þaug Dyr fyrer Gude/ ſ voru fyrerliteñ hia þra Ouinū/ſuikner lÿka ſ Skynlaus Børn. 25 Þar ꝥ heꝩur þu ꝛ athlæelegt ſtraff lꝍtid yꝩer þa ganga/ſo ſ yꝩer Skilningslaus Børn. 26 Eñ þa þr øktudu ecke ſoddañ ſpottlegar Aminingar/þa ꝩeingu þr ad fiña Aluarlegt Gudz ſtraff. 27 Þui þeir vrdu aꝩ þeim Hlutum plꝍgader/ſem þeir hielldu ꝥ Gud/ Huad þa angrade med øllu/þa þr ſau/þañ ſem þeir ædur villdu ecke þeckia/ ꝛ mꝍttu þeckia hñ ꝥ eirn Gud/þar fyrer kom Fyrerdꝍmingeñ vm ſÿder yꝩer þa.

c (Ranglꝍtu) þr Egiptſku ſm tilbadu þau Dyr ſm Gydingar þra Ovinꝍr Forſmꝍdu/

XIII

SAñlega eru aller Meñ af Natturuñe Hiegomleger/ ſ eckert vita af Gude/ꝛ af ſynelegū godū hlutū ei þeckia hñ/ſ hñ er/ꝛ ei ſia a Verkenu hů Meiſtar iñ er. 2 Helldꝛ halida añadhuort Elld edur Vind/ edur Huatſkeitlegt Vedꝛ edꝛ Stiornur /edꝛ Strÿd Votn/edur Lioſeñ a Himnenum/ſ Verølldiñe ſtyra/ꝥ Gude. 3 Eñ ef þr hefdi þocknan a þre frÿdre Skøpun/ꝛ hiellde þa ſo ꝥ Gudi/þa ſkylldu þr mꝫ riettu hafa vitad/Huad alldeilis mÿklu betre ſa ſie/ſ er DROTTeñ yꝩer þeſſu/ Þui hñ ſm er allrar Fegurdar Meiſtare/hñ ſkapade allt þetta. 4 Og þar ſem þa furdade þra a Mꝍttꝛ ꝛ Kraptur/þa ſkylldu þr mꝫ riettu haꝩa mark ad þar aꝩ/huorſu Megtugre hñ er ſ allt þetta tilreidde. 5 Þuiad vt af þre miklu Fegurdar prÿde/ꝛ verkū Skaparans/þa ma hñ þeckia/ſo ſem aꝩ añare Mynd.

Rom. 1/18.
Deut. 4/19. ꝛ 17/3.
a (Mꝍttur) þ er margꝩalldar verkaner og Dygder Skiepnaña.

6 Eñ þo ad þeſſer ſie ei alldeilis faſtlega Auſtande/þt þr kuña ꝛ vel ad ꝩara villt/þa þr leita Gudz/ꝛ vilia giarnañ fiña hñ. 7 Þuiad nꝍr ed þr vmgangaſt mꝫ hñs Skiepnur/ꝛ huxa þar vm/þa verda þr fangner j ſkoduneñe/epter þui ad Skiepnurnar eru ſo fagrar/þꝍr ſ Menn ſia. 8 Þo eru þr ecke aꝩſakader. 9 Þuiad haꝩe þr ſo miked kuñad ad þeckia/ ad þr kuñu Hꝍtt ad akta Skiepnuna/Huar fyrer hafa þr þa ei myklu fyrre heñar DROtteñ fundid?

Rom. 1/21.

10 ENn þr eru Veſaler / ꝛ þra Von ma vel reiknaſt a medal þra Daudu/ſ kalla Mañaña verk Gud/So ſem ad er Gull ꝛ Silꝩur/ Meiſtarlega tilbꝍid/ꝛ Dyra Myndꝫ/edur gagnlauſer Steinar/ſem eru giordir fordum. 11 So ſem þa nꝍr eirn Trieſmidur leitar Eruidis/hoggur einhuor ſtadar Tried/ꝛ vtſnickar ꝛ ſlietter þ vel / ꝛ giorer eitthuad ſmÿdislegt ꝛ fagurt þar af/ſ gagnlegt kañ ad vera j þeſſu Lÿfe. 12 Eñ Spꝍnina af þui ſama ſmÿde/ heꝩur hñ til þeſſ ad ſioda Mat mꝫ/ſo ad hñ kuñe ad ꝍda mettꝛ. 13 Huad ſ afgāgs er/ſ añars er ei til gagns/ſ er þ/bogna ꝛ Kuiſtotta/þ tekur hñ ꝛ vtſkier þ vandlega þa hñ hefur ecke añad ad giora/ꝛ hñ ſmÿdar þ Meiſtarlega mꝫ ſÿnum Hagleik/ꝛ giorer þ lÿka ſm eins Mans/edur fyrerlitlegs Dyrs Mynd. 14 Og hñ litar þ mꝫ Raudum ꝛ Huitū Color/Rautt ꝛ Fagurt/ꝛ huar ſem þ verdꝛ blettott/þa ber hñ þar Color a. 15 Og hñ giorer eitt fagurt Hꝍſkorn/handa þui/ꝛ ſetur þ a Veggiñ/ꝛ negler þ faſt mꝫ Jarne. 16 So þ ſke ecke ꝩalla / ſlÿka Ahyggiu hefur hñ fyrer þui/Þuiad hñ veit ad þ gietur ecke hialpad ſier ſialft/þui þ er eitt Likneſke/ꝛ þarf vel ſtudnings vid.

Skꝍrgoda dyrkaarar.
Eſa. 44/9/19
Jer. 10/3.

17 Og nꝍr hñ bidur ꝥ ſÿnu Goze/ꝥ ſiñi Kuiñu/ꝛ ꝥ ſÿnum Børnū/ſkamaſt hñ ſÿn ecke ad tala til þeſſ Dauda. 18 Og hñ akallar þañ Veika vm Heilbrigde/bidur þañ Dauda vm lÿf beideſt hialpar af þm ſm eckert duger. 19 Og vm luckuſāa Reiſu af þm ſ ecke kañ ad gāga ꝛ hū bidꝛ hñ vm ſiñ Auiñing/Erinde ꝛ Vtuegu/ad þ ſkule vel luckaſt/þañ ſ eckert forma.

Pſal. 115/4/5
Bar. 6/38.

XIIII

LIns giorer ꝛ ſa ſem vill ſigla/ꝛ hyggur ſier ad ꝩara j giegnum þꝍr grymu Bylgiur/ꝛ hñ tilbidꝛ eitt myklu ſlꝍmra Trie eñ þ Skip er ſem hñ fer a. 2 Þui þ er funderad til þeſſ/ad ſꝍkia ſÿna nꝍring þar med/ꝛ Meiſtareñ hefur ſmÿdad þ med hagleik. 3 Eñ þÿn fyrerſion/O fader/ſtyrer þui/Þui þu gieꝩur Veigiñ j Hafinu/ꝛ ørugguañ gang a medal Bylgnaña. 4 Huar mꝫ þu biuÿſar / huorniñ þu kant ad hialpa allſtadar / ꝛ eirniñ lÿka þo nockur giefe ſig j Hafed añ Skips. 5 Þo epter þui ad þu ecke villt/ad þ ſkal liggia til einkis/ſem þu heꝩur ſkapad/fyrer þiñ Vÿsdom/þui ſkiedur/ad Meñ trꝍa ſo litlu Trie til ſÿns Lÿfs/ꝛ eru holpner jñañ ſkipbords/huar med þr ꝩara j giegnum Haffins Bylgiur.

Jonꝍ. 1.
Exo. 14/22.

Þuiad

6 Þuiad & so fordum daga/þa þr Drambꝩomu Risar voru nidurslegner/þa flydu þr a huort uñ voneñ var til ad fiølga Mañkyned j eitt Skip/ huoriu þijn Hønd styrde / & lietu so Veralldunñe Sæde epter sig. 7 Þuiad slijkt Trie er Blessunar vert/sem Meñ høndla riett med. 8 Eñ hitt er Bolvønar vert/ sem vtskierst mz Høndunū/so vel s̄ sa er þ vtskier/Þesse af þui hñ giorer þ/Nift añad þar þ/ad þ kallast Gud/mz þui ad þ er eirn forgeingelegur Hlutur. 9 Þuiad Gud hatar eins/bæde þañ Ogudlega/& hñs Ogudleg Verk. 10 Og Verkid skal plagad verda mz Meistaranum.

11 Þar þ skal Heidingiaña Afguda vitiad verda/Þui þr eru ordner af Gudz Skiepnu/til suiuirdingar/& til Hneyxlunar Mañaña Sælum/& til Snøru þm Fauijsu. 12 Þuiad Skurgod vpp ad reisa/ er sa stæste Hordomur/& þ vpp ad huxa/ er eitt skadsamlegt Epterdæme j þessu Lijfe.

13 ÞAug hafa ecke verid fra vpphafe/Þau munu & ecke eilijflega vara. 14 Helldr eru þaug vppkomiñ j Heimenū þ fanyta Mañaña Vegsemd/ & af þui vpp huxud ad Meñ eru skamlijfer. 15 Þuiad eirn Fader sa siin griet/og hafde Harm epter sinn Son/sa hm var þ tijmañ fratekeñ/Hñ liet giora eitt Lijknesk e/& took til ad hallda nu þañ þ Gud/sm var framlidiñ Madr/ & skickade a mzal siña eina Gudzþionustu & Offur. 16 Þar eptera var slijk Ogudleg Vijsa halldiñ þ eitt Løgmæl/ ad Meñ vrdu ad vegsama Lijknesk e fyrer Skickun Tyrañaña.

17 Sømuleldis þra s̄ ecke gætu heidrad Meñina/j þra Augsyn þ fiarlægdar saker/Þa lietu þr vtmæla þra Andlitzmynder vr fiærlægum Løndū/& giordu eitt forprijdelegt Lijknesk e epter þm Hermañlega Konge/so ad hñ feinge sijna Hræsne sijnt so þm fiarlæga s̄ nalæga. 18 Og Vegsemdargirndeñ Hagleiks Mañsins kom þm Fafrodu til/ ad stadfesta soddañ Gudz þionustu. 19 Þuiad huor hñ villde einum Hofdingia vel þiona/hñ giorde fegurst Lijknesk e mz allskyns Hagleik. 20 Eñ Alþijdañ/huor mz soddañ Hakleiks Smijde var tilteygd/Hun took til ad hallda þañ þ Gud sem litlu einu fyrr var Vegsamadur sem Madur. 21 Af slijku kom su Villa j Heimiñ/ad nær Møñum la nockud a/edur villdu hræsna þ Magtarmøñum þa gæfu þr Stockum & Steinum soddañ nafn/sem þm hæfde ecke ad hafa.

22 ÞAr epter lietu þr sier þ ecke nægia/ad þr villtust j riettre þeckingu Gudz/ helldur þo ad þr være j slijkum blindum Lifnade Fauiskuñar/þa kolludu þr þo slijka Illsku og Barættu/eirn Frid. 23 Þuiad añad huort dræpu þr sijn Børn til Offurs/edr giordu þa Guds þionustu s̄ ecke er fra seigande/edur stoust j ohoflegar ofneytslur/epter ovanalegū hætte. 24 Og høfdu sijdañ huorke Hreinferduglega vmgeingne nie Hiuskapr Lifnad/ Helldr drap huor añañ med Suikū/edur hugmodade hñ med Hordome. 25 Og a medal þra geingur fram/ Blood/Mord/Þiofnadur/Falskleike/Suik/Otru/Ognan/Meineydar. 26 a Onædan/hinna Riettlætu/ Opacklæte/ Hneyxlaner vngra Hiarta / Hroopande Synder/Blodskæmer/Hoordomar/Saurlifnadur. 27 Þuiad su skiemmilega Afguda þionusta/ er Vpphaf Ender & Efne til allz Ills.

28 Hallde þr Heilagt/þa breyta þr so s̄ være þr galder/Spæe þr/þa eru þ einsamlr Lygar/ þr lifa ecke Riettferduglega/Sueria frammhleipelega falska Eyda. 29 Þuiad mz þui ad þr trua a þaug Steindaudu Skurgod/ þa ottast þr ønguañ skada/þegar þr sueria rangt. 30 Þoss Riettur koma yfer þa þ huørutueggia/bæde þ þ ad þr hallda ei riettelega vt af Gude fyrst þr giefa vakt Skurgodunū/so & þ þ ad þr sueria rangt & falsklega/& akta eckert þad Heilagt er. 31 Þuiad Illska þra Ranglætu fær enda/ecke epter þre Makt s̄ þr hafa/þegar þr sueria/helldur epter þui Straffe s̄ þr verdskullda med sinne Synd.

Noe. Gen. 6/4. & 7/7
Psa. 115/4.
Psal. 5/7.
Skurgod
Vpphaf skurgodadyrkunar.
Skuirdingar sem af Skurgod adyrkuneñe koma. Deu. 18/10/11. Jere. 7/4 & 19/4
a (Onædan) Ad þeir giora þm godu allrahanda Onad & Plagu.

XV

ENN þu vor Gud ert Astudlegur/& Trufastr/ & þolinmodur/ & þu stiornar øllū hlutū med Myskunseme. 2 Og þo vier syndgunst/þa erū vier þo samt þijner/& vidurkieñū þijna Magt. Epter þui ad vier vitū slijkt/þa syndgunst vier ecke/Þui vier reiknunst þijner. 3 Eñ þig ad þeckia/þ er þ fullkomna Riettlæte/& þijna Magt ad vita er Rot þss eilijfa Lijfsins. 4 Þuiad mañaña vondar fundningar villa oss ecke so/& eigi helldr þ fanyta Eruide Malarans/s̄ er eitt mislitad Likneske mz marghættudū Lit. 5 Hùs Asynd ad hneyxlar þa fæuijsu/& þr s̄ giarñañ giora þ jllt er/þr hafa lyst til þra Lijfzvana & daudu Skurgoda. 6 Þeir eru & makleger slijks

Packargiord.
Gudz kyñing
Joh. 17/3.

leiger slijks Auaxtar/ bæde þr sem þaug giøra/ girnast z Vegsama.

7 OG eirn Leirpottasmidur/ sem hnodar þan blauta Leir/ mz Erfide/ hn̄ giorer allrahanda Kier/ oss til þarfeda/ En̄ hn̄ giorer af sama Leirnū huorutueggiu Kierin̄/ bæde þau s til hreinrar/ z þaug s til ohreinrar Þionustu heyra. En̄ huar til sierhuort þra er haft/ þ stendur j Leirkierasmidsins Valde.

Rom. 9/21.

Skurgoda smider z Þienarar

8 En̄ þ er eitt Aumlegt Erfide/ nær ed hn̄ giorer vr þm̄ sama Leir eirn Onytan̄ Gud/ hn̄ s sialfur eige ædur allz þ laungu/ var af Jordu giordur/ z þangad fer aptur j stan̄ liitils tijma/ sem hn̄ er aftekin̄/ þegar Sælen̄ su sem hn̄ haft hefur/ verdur fra hm̄ tekin̄. 9 En̄ hn̄s Ahyggia er ecke þar vppa/ ad hn̄ skule erfida/ eige helldur ad hn̄ hefur so stutta Lijfdaga/ helldur þ ad vedia vm Smijdar vid Gullsmidin̄ z Silfursmidin̄/ z ad hn̄ giete giort þ epter Koparsmidnum. Og hn̄ helldr þ þ hroosū ad hn̄ smijdar falskt smijde. 10 Þuiad hn̄s Hiartans Hugreningar eru sm̄ Aska/ z hn̄s Von minne en̄ Molld/ z hn̄s Lijf leidara en̄ Leir. 11 Mz þui hn̄ ecke þeker þan sm̄ hn̄ hefur skapad/ z Sælinne hellte j hn̄/ su ed Arfidar j hm̄/ Og j hn̄ blies þeim Lifanda Anda.

12 ÞEir hallda Mannsins Lifnad fyrer gaman/ z Mannsins athæfe fyrer eina Kaupstefnu/ Og seigia ad Men̄ meige allsstadar leita Auinnings/ z jafnuel fyrer Vonda hlute. 13 Þesser vita þ øllū ad þr syndga/ þegar þr giøra soddan̄ Hiegoma/ z mynder af Jardar Leir. 14 En̄ þr eru Fauissare z aumare en̄ eitt Barn (sm̄ eru Ouiner þijns Folks/ huoriu þeir nidr þryckia) 15 Ad þr hallda allra handa Heidingia Skurgod fyrer Gude/ huorra Augu ei kun̄a ad sia/ þra Naser ei ad draga ad sier vedrid/ þra Eyru ecke ad heyra/ ei helldur Fijngur a þra Hondū ad þreifa/ z þra Fætr eru mz øllu later ad ganga. 16 Þuiad ein Manneskia giørde þaug/ z sa sm̄ Anda hefur af ødrum/ hn̄ hefur myndad þau. En̄ Madur kan̄ ecke ad giøra þ hm̄ sie lijkt/ z sie samt Gud. 17 Þuiad mz þui hn̄ er Daudlegur þa giører hn̄ visselega þ dautt er/ mz sijnū Ogudlegum Hondū. Han̄ er vijst betre/ en̄ þad huoriu hn̄ veiter Guds Þionustuna/ Þuiad hn̄ er Lifande en̄ þau hin alldreige.

Psalm. 115/4. og 135/15.

18 Hier ad auk heidra þeir þau allra haturlegustu Dyr / z ef þm̄ er saman̄ jafnad vid øn̄ur skynlaus Dyr/ þa eru þau myklu verre. 19 Þuiad þau eru ei fagr asyndar/ so sm̄ øn̄r Dyr sm̄ fagr eru a ad lijta/ Og þaug eru huorke a Lofud nie Blessud af Gude.

a Þad eru þeir Høggormar/ huorium Bølfad var.

Gen. 3/14.

XVI

ÞAR fyrer vrdu þr z tilheyrelega med slijku Plagader/ z vrdu Pijnder/ af fiølda Illra Orma. 2 J moote huorin̄ Plagū þu giørder þijnu Folke gott/ z tilbiost þm̄ eina nya Fædu/ sem er/ Vaktelur þm̄ til næringar/ epter huorium þa lyste. 3 So ad þr sem girnd høfdu til slijkz Matar/ skylldu z so læra af þessum giefnum/ z til skickudum Vaktelum/ ad stilla Natturlega Naudþurft. En̄ þr adrer sem vm litla stund Naud lidu/ skylldu z niota nyrrar Fædu. 4 Þuiad þ atte so til ad ganga/ ad slijk Neyd/ s ecke kun̄e ad hindrast/ hun skyllde koma yfer þa adra/ sem Tyran̄alega høndludu/ En̄ þessum skyllde þ vera ad eins ein Vnderuijsun huornen̄ þra Ouiner vrde Plagader.

Num. 11/31. og 22/6/7. Sup. 11/18. Psalm. 78/27

5 SAn̄lega þar komu z vond Olm Dyr/ yfer þessa/ z þr vrdu bitner z Fordiarfader af Biugum Hoggormum. 6 Þo varde su Reide eigi til enda/ Helldur vrdu þr vm stund Varsaker hrædder/ til viduorūar. Þui þr høfdu eitt Hialpar a Teikn/ so ad þr skylldu Huxa vppa Bodordid þijns Løgmals. 7 Þuiad huorier sem sneru sier ad þui Teikne/ þr vrdu Heilbrigder/ Ecke þ þad a huort þr horfdu. 8 Helldr fyrer þig/ þu Frelsare allra/ Og þar med audsynder þu vorum Ouinum/ ad þu ert sa sem Hialpar fra øllu Illu.

Num. 21/6.

a Eyrormurin̄ var þetta Teikn a mote þeim gloande Høggormū.

Exo. 8/24. Cap. 19/4. Apoc. 9/7.

9 En̄ hiner vrdu bitner j hel af Eingesprettum z Flugū/ z kun̄u eigi neina Lijfshialp ad finna/ Þuiad þr voru þrar Plagu makleger. 10 En̄ þær eiturlegu Dreka ten̄r kun̄u z ecke ad skada þijn Børn/ Þuiad þijn Myskun̄seme vardueitte þaug/ z giørde þaug heilbrigd. 11 Þui ad þaug voru þar þ strøffud/ z strax aptr læknud. So ad þr skylldu læra ad huxa vppa þitt Ord/ z falla ei ofdiupt j Gleimskuna/ helldr vera ofrasnuan̄leger fra þijnū b Velgiorningū/ 12 Þuiad huorke Jurter nie Plastr læknade þa/ helldr þitt Ord DROTTIN̄/ s læknar alla Hlute. 13 Þui þu hefr Makt/ bæde yfer Lijfenu z Daudanū/ og þu leider nidur til Heluitis Porta/ Og þu leider burt þadan aptur. 14 Enn þar sem nockur Madur Vegur an̄

b (Velgiørningū) ad þr skyllde ecke gleyma þm̄ dasemdar Teiknum/ sm̄ þar høfdu skied.

Psalm. 107/20 Deut. 32/39 1 Sam. 2/6. Job. 5/18. Ose. 6/2. Tob. 13/2.

añ aß siñe Illsku / þa kañ hñ ecke þañ vt farna Anda aptur ad færa/ z eige þa frafkilldu Sæl aptur ad leida.

15 MEN omøgulegt er ad komast vndañ þiñe Hende. 16 Þuiad þr Ogudlegu s ecke villdu þeckia þig/ þr vrdu strycktter þ þiñ megtuga Armlegg/ þa þr voru yferfallner mz ouentulegu Regne/ Nagle/ Vatne/ s þr kuñu ei vndañ ad komast/ z vrdu af Elldenū vppetner. 17 Og þ vᵃ mest furdande/ ad Elldurin brañ mest j ᶜ Vatnenu/ huort ad þo vtslocknar alla hlute/ Þuiad Verølldin strijdde þ þa Riettlætu. 18 Stundū stillte Logeñ sig / so ad hñ ecke vppbrende þaug Dyr s send voru a mzal þra Ogudlegu/ helldr ad þr skde sialfer kunna ad sia/ huorneñ þr vrdu þ Gudz Dom Plægader. 19 Eñ stundū logade Elldurin j Vatnenu/ framyfer Elldsins krapt/ so ad hñ j eyde legde þa Ranglætu.

> Exo. 9/18.
> c (Vatne) j þelle Regnenu.

20 Þar j mot fædder þu þitt Folk mz Eingla fædu/ z sender þm tilbued Braud aß Himnenum/ an Erfidis/ huort alla ᵈ Lysting veitt gat/ z var sier huorium riett epter sijnū smeck. 21 (Þuiad ef ad Meñ bijda epter þier/ þad opinberar þijnum Børnum huorsu sætur þu sie rt) þuiad huor giorde þar aß huad hñ villde/ epter þui sem hñ fieck lysting til ad smacka/ so edur so. 22 Eñ þar var Snior z Nagl j Elldenum/ z smelltist ecke/ so ad þr skylldu vita/ huorneñ ad Elldurin/ s z eirnin brañ j Naglēu/ z lijsti j Regnēu/ fordiarfadi Ouinaña Auøxt.

> Exo. 16/14.
> Num. 11/7.
> Psalm. 78/25
> Joh. 6/31.
> d (Lyst) þ er/ meñ kuñu ad bua þad til sem þr villdu bæde ad baka/ steikia/ sioda/ z kocka z vppþurka þad.

23 Sa sami Elldr hlaut ad gleyma sijnū eigin krapti/ vppa þ ad þr Riettlætu skyllde snua sier. 24 Þuiad skiepnañ su s þier þionar/ s sijnū Skapara/ er reidubuin ad Plæga þa Ranglætu/ z hun myktist til ad giora þm gott/ s treysta vppa þig. 25 Þar þ liet hun z vmbreyta sier allavegana a þm tijma/ z þionade j þre gæßu/ s fædde alla huorn epter sijnū vilia s hñ medþurfte. 26 So ad þijn Børn skylldu læra/ huor þu elskar DROtteñ/ Ad vaxin Auøxtr fæder ei Mañeñ/ helldr þitt Ord/ vid makt helldr þm s truer a þig. 27 Þuiad þ s ei foreyddist af Elldinū/ þ vard strax heitt af litlu Solskine/ z brædnade. 28 So þ yrde Heyrū kuñugt/ ad Meñ ættu ad þacka þier adr eñ Solin vppgieck/ z koma fram þ þig þegᵃ Liosid geingur vpp. 29 Þuiad Von hins Oþacklæta sk forganga s Hrijmfrost a Vetre/ z burt reña s ganglaust Vatn.

> Deut. 8/3.
> Matth. 4/4.
> Exo. 16/21.
> Þackargiørd.

XVII

MYKLER z Omælañleiger eru þijner Domar DROTtins/ Þar þ a bræst þ þm fauijsu Møñū. 2 Þui þa þr hugdu under ad þryckia þad Heilaga Folk/ þa voru þr bundner mz Myrkrū/ so s þr Ranglætu/ z s Fangar Langnættisins/ Og þr lau j sñe byrgder vnder Þekiunū/ so sem Flottameñ/ þ þm eilijfa Vijsdome. 3 Og þa þr meintu ad sijnar Synder mundu vera huldar/ z forgleymdar vnder eirnre blindre skylu/ þa vrdu þr hrædelega adskilder/ z skielfder aß Vofum. 4 Þuiad sa Afkimin þar þr voru j/ hann kuñe ecke ad hallda þm ohræddum. Þar var Hydur j kringū þa sem þa hrædda giorde/ z þm sijndist oskaplegar Ovætter/ fyrer huoriū þr voru hrædder. 5 Og Elldurin kuñi med øngre Makt ad lysa þm/ og eige helldr þa kuñe leiptrande Loge Stiarnaña ad vppbirta þa aumlegu Nott. 6 Eñ þm birtist vel eirn Elldur breñande af sialfū sier þullr af Ogn/ Þa hræddust þr soddañ Vofur/ s þo eckert var / z hugdu ad þar munde vera eñ verra epter/ eñ þad sem þeir sau.

> Rom. 11/33.
> a (Bræst) þ er a þorm þra a mote þm Riettþerdugu gieck til baka.
> Psalm. 66/3.
> Ovinum þijnū mun þ bregdast.
> Exo. 10/23.

7 Hær Missyningar z Galldrarner voru z nidr lagder/ z þ stora Raup þra Kuñættu var ad Spotte. 8 Þuiad þr s toku sier þ/ ad burtreka Hrædslūa z Ottañ fra þm siuku Sælū/ þr vrdu sialþer siuker/ so ad Meñ dærudu þra Hrædslu. 9 Og þo þr hefdu af øngre soddañ hrædslu hrædder ordid/ þa hefdu þr þo mætt ad onguu verda af hrædsluñe/ þa Dyreñ foru a medal þeirra/ z þa Hoggormarner huæstu flockū samañ/ so ad þr ogiarnañ litu vppi lopted/ huors þr mættu þo ecke missa. 10 Þuiad þa nockur er so efablandin/ þ giorer hñs eigin Illska/ s ber Vitne yfer hm z fordæmer hñ. 11 Og ein hrædd Samuiska/ vænter ætijd hins vesta. 12 Þuiad hrædslañ kiemur þar aß/ ad eirn treyster sier ecke til ad forsuara sig/ z veit sier ønguа Hialp. 13 Eñ huor s lijtid traust heþr j sijnu Hiarta/ hñ giører Vijlseindena stærri eñ Plægañ sialf.

> Exo. 7/22.
> Cap. 8/7.
> Exo. 9/11.
> Galldrameñer hyþdu z so plagu so sm hitt añ ad Folked.
> Conscientia. Mille Testes.

14 Eñ þr s vnder eins suaþu/ a þre Nottu (huor ad var ein hrædeleg z ein riett Nott/ z komeñ var vr Afkima þss hrædelega Heluitis) þa vrdu nockrer af ognarlegū sionū vm kring drifnᵉ. 15 Nockrer fiellu nidr so ad þm var Lifs øruænt. 16 Þui þar kō fliot oþoruarādis Hrædsla yfᵉ þa/ so ad huar s huor var staddr/ s var gripiñ j þui/ hñ var so sm være hñ j sñe byrgdr

j Dy

j Dyblyzu/z geymdur æn Fiotra. 17 Huad hellst hñ var þ eirn/ Akurverks mañ/edr Hirder edr eiñ Viñumadr j Eydemørkeñe/helldr hlaut hñ ad bera slijka Neyd/vndañ hỏre hñ gat ei komest/þ so brædlega greip hñ. 18 Þui þr voru allersamañ hertekner/mz eins hætt^r Myrk rañar Fiotrū. 19 Þar þ j nøckrū stad blæste Vindr/edr Fuglar sungu sætlega vnder þyckuum Greinū/ellegar Vatned rañ med fullre ræs/edur Steinarner fiellu med sterkū Hliodū/edur stockuande Dyr hlupu/þ þr ei kuñu ad siæ/edur þau Olmu Dyr jlla lietu/edur Duergmæl ed gall wr holū Klettū/þa skielfde þ þa z hrædda giørde. 20 Þuiad øll Verølldeñ hafde sk iært Lios/z gieck j oforhindrudū Verkū. 21 Alleinasta yfer þssū var ein diwp Noott. Huør ed v^r mynd þra Myrkra/þ yfer þa koma skylldu. Eñ þr voru sialfū sier þyngre/eñ Myrku reñ voru.

XVIII

En þiñer Heilager høfdu eitt Lios/z Ovinerner heyrdu þeirra Hliod/eñ þr sau ei þra Mynd. 2 Og þr lofudu þ/ad þr lidu ecke slijkt/z þr þockudu þ/ad þr hinu sømu þ fyrr høfdu skada af þm feingid/hefndu sijn ei a þm/z oskudu ad þr mættu vera langt fra þm. 3 Þar a mot gafstu þessū eirn elldligañ Stol pa/þ þm visſade okuñugañ Veg/z þu liest Solena ecke skada þa a þre dyrle gre reisu.

Exo. 10/23. Exo. 13/21.

4 Þuiad hiner voru z þess verdugir/ad þr skylldu Liosed missa/z liggia fangader j Myrkru nū/so sem j añare Myrkuastøfu/þeir þ hiellldu þijn Børn Herteknū/Fyrer huor/þ Oforgeingelega Løgmælsins Lios/skyllde Heimenū giefed verda. 5 Og þa þr þeinktu Børn þra Heilogu ad drepa (z a eitt af þm/sm vt var borid z þm til straffs vardueitt)þa tokstu þra Børn burt/hopū samañ/z þu fordiarfader þau j einu Megtugu Vatne.

Exo. 10/22. Exo. 1/10. a (Eitt) Pad er Moyses. Exo. 2/6. Exo. 12/29

6 Sañlega su sama Nott vard ædur kuñgiord vorū Forfedrum/so ad þr være oefader/z gleddu sig af þui Fyrerheite/a huort þr trudu. 7 Og þitt Folk beid epter Hialpræde þra Riettlætu/z fordiørfun Ovinaña. 8 Þuiad riett a þm tijma þa þu straffader Motstodumeñena/þa giørder þu oss dyrdlega/huoria þu til þijn kallader. 9 Og þa þaug Heilogu Børn þra Riettlætu Offrudu þier heimuglega/z høfdu þ Guddomlega Logmæl ein hugader vm hond/þa mztoku þeir þ/so sm Heilager/ad lijda bæde Illt z gott til samans/z Fedurner sungu Lofsaungeñ fyrer.

Pad Pæskala mb Fornfærdu þr sijn a mille/z ecke med Egyptskum.

10 En hier j mot hlydde Ovinaña Oop langtū ødruvijs/z Meñ heyrdu Hormungar Græt aptur z fram yfer Børnunū. 11 Þui þar gieck eins Hefnd yfer Herrana z Sueinana/z Konguriñ hlaut ad lijda lijka mz Alþijduñe. 12 Og þr høfdu aller oteliañlegañ fiølda Daudra Maña/sem dou af einu Sottarferle/so ad þr lifendu voru ecke nogu marger til ad grafa þa. Þuiad a einū tijma fyrerforst þra beste Burdir. 13 Og þa þr villdu ei trua fyrre/þa þr voru af Galldramoñunū forhindrader/þa vrdu þr ad mzkieña/þegar aller Frumburder vrdu drepner/ad þetta Folk sie Guds Børn.

Exo. 12/30.

14 Þuiad þa aller Huluter voru kyrr^r z husklødust/z þar var riett midnættistijd. 15 Þa for þitt Almættis Ord ofañ af Himnum/fra þui Konglega Tignar Sæte/ lijka sem hugadur Strijdsmadur/midt j þ Landid þ fordiarfad skylldi verda. 16 Sem var þ bitra Suerd/þ hafde aluarlegañ Bodskap/stood z fillte allauegana med dauda Lijkame/ Og þo ad þ stæde a Jørduñe/þa næde þad þo allt j Himiniñ. 17 Þa hrædde þa snogglega ein Syn hrædelegra Drauma/z þar kom oforuarandis Otte yfer þa. 18 Og hier la eirn/añar þar/halfdaudr/so ad meñ kuñu vel ad merkia a hm/af huoriu efne hñ so andadist. 19 Þuiad þr Draumar þ þa hofdu ædur hrædda giort/vottudu þ/huar þ þeir voru so jlla Plægader/so ad þeir skylldu ecke æn Viduørunar fordiarfast.

20 Þañ tijma kom z Daudans Freisting yfer þa Riettlætu/z þar vard eitt Skard j Mañfioldañ j Eydemørkiñe/Eñ su Reide varde ecke leinge. 21 Þui sa ostraffanlige Madr þ strijdde þ þa/kom strax mz Vopn sijns Embættis/þ var Bæneñ z Forlijkuñeñ mz Reykelsi/z stood j mott Reidiñe / z giorde eiñ enda a Hørmunguñe/Þar mz audsyndi hñ sig ad va þiñ Þiēnara. 22 Hñ yfiruañ þ hrædilega Athæfi/ei mz holldlegre Makt/ei helldr mz styrkleik Vopnaña/helldr mz Ordēu varpadi hñ Plægarañ vnd^r sig/þa hñ fram setti þañ Eid z Sattmæla þ Fedrunū var þheitid. 23 Þuiad þa þr daudu fiellu nu hrønum hu vm añañ/þa stod hñ j mille z stillti Reidēa/z bañade hm Veigiñ til þra Lifēdu. 24 Þui ad j hñs sijda Kirtle var øll ^b Pryden/z Fedraña ^c Heidur var vtgrafeñ j þm fioorū Rodū

Num. 16/49 Þegar Elldur kom a medal Folk sins Exo 28/6 b (Prijde) Sa dyrlege Presta klædnadur c (Heidur) tolf Nøfn tolf Israelis ættkuysla

 Steinaña

Steinaña/⁊ þı́n Ord a hñs Nøfudklæde. 25 Fyrer slı́kum Hlutum hlaut Fordiarfareñ ad vı́kia/⁊ slı́kt hlaut hñ ad ottast. Þuiad ꝥ nægdist ad ꝥ var Freisting Reideñar.

XIX

HEn yfer þa Ogudlegu fiell Reidiñ vægdarlaust/allt til enda. 2 Þui hñ visse gıøꝛ vel/huad ꝥr mūdu giora eptera seiña/s̄ var/Þa ꝥr høfdu bodid þm̄ j burt ad fara/⁊ lætid þar mꝫ vandlega vı́sa þm̄ Veigiñ/þa mūde þa angra ꝥ/⁊ reña epter þm̄. 3 Þui þa ꝥr voru eñ nu ad syrgia ⁊ græta yfer Leidū ꝥrra Framlidnu/þa hittu ꝥr vppa eirn añañ dærlegañ Asetning/ad ꝥr villdu ellta þa so sem flottameñ/huoria ꝥr høfdu þo ædur vtrekid med grætbeidne. 4 Eñ ꝥ hlaut so ad skie/so ad ꝥr feinge þañ enda sem ꝥr høfdu verdskulldad/⁊ vrdu þut ad gleyma/sm̄ þa hafde skied/So ad Straffid ꝥ sem eñ nu var epter/skyllde fullkomlega kōa yfer þa. 5 Og ad þitt Folk skyllde ferdast vndarlega Reisu/eñ hiner adrer skylldu fiña nı́jañ Nætt Daudans.

Exo. 12/31.

6 Þuiad øll skiepnan/sem hafde sı́na eigiñ Tegund/vmskipte sier aptur epter þiñe skipā/huorre hun þionar/Vppa ꝥ ad þı́n Børn yrde skadlaus varducitt. 7 Þar voru Skyiñ/⁊ skygdu a Herbuderrnar/Þar s̄ ædꝛ voru Votn/þar sau Meñ þurt Land vppkoma. Þar vard af Hafenu Rauda hindranarlaus Vegꝛ/⁊ grænar Grunder af myklū Votnū. 8 Huar j giegnū allt Folkid gieck/huoriu þı́n Hond hlı́fde/sem sa soddañ miøg furduleg Vndur. 9 Og ꝥr geingu s̄ Hestar j Grashaga/⁊ stucku vpp so s̄ Lomb/lofande þig DROTteñ s̄ þa hafde frelsad. 10 Þui ꝥr mintust eñ nu þar a huorniñ þm̄ hafde geingid j Eymdiñe/Huorniñ Jordiñ gaf af sier Flugur/j stadiñ fæddra Dyra/⁊ Vatnid gaf marghættadar Poddꝛ/j stadiñ Fiskaña. 11 Eñ þar epter sæu þeir eina nyrra Fugla Tegūd/ þa ꝥr feingu Lysting ⁊ bædu vm kræsingar Mat. 12 Þui þar komu til ꝥra Vacktelur vpp vr Hafēu/ad stilla ꝥra lysting.

Exo. 14/22

Exo. 16/13. Num. 11/31

13 HAR kom ⁊ Straff yfer þa Syndugu/ꝑ Teikn/þaug s̄ skiedu mꝫ myklū Elldingū Þui þad var riett ad ꝥr lidu slı́kt vegna siñar Jllsku/ mꝫ þui ꝥr høfdu jlla breytt vid Gestena/Sumer mꝫtoku þa ecke s̄ komu/so ad ꝥr ⁊ vissu ecke huort ꝥr skylldu. Eñ suer þuyngudu Gestēa til þrælkunar/s̄ þm̄ høfdu gott giort. 14 Og ei ad eins ꝥta/helldꝛ mun þar ⁊ eirniñ ønꝛ tilsion yfer þm̄ høfd vera/af þui ꝥr breyttu so Jlla vid þa Framande. 15 Eñ nockr' s̄ þa høfdu mꝫtekid mꝫ Glede/⁊ vnt þm̄ Borgarriettsins mꝫ sier/þa Plægudu ꝥr mꝫ storre Pı́nu. 16 Eñ ꝥr vrdu ⁊ slegn' mꝫ Blindleik(so s̄ hiner ꝑ Dyrū ꝥss Riettlæta) ⁊ mꝫ so þyckuum Myrkrum yferfallner/ ad huor eirn leitade epter Gaungū til siña Dyra. 17 Høfudskiepnurnar geingu huor j giegnum adra/so s̄ Streinger a Hliodfære/⁊ hlioda þo til samans/ so s̄ ad Meñ meiga vel sia þar vppa. 18 Þuiad ꝥ s̄ vant var ad vera a þurru Lande/ꝥ var j Vatnenu/⁊ ꝥ s̄ j Vatnenu var vant ad vera ꝥ gieck a þurt Land. 19 Elldurñ var megtugꝛ j Vatnenu fram̄ yfer siñ krapt/⁊ Vatnid gleymde siñi Nætturu ad slockua. 20 Þar þuert a mot/þa vppbrende Logeñ ecke Holld daudlegra Dı́ra/s̄ þar jbland geingū/ ⁊ hñ brædde ecke þañ Odaudlega ᵃ Mat/sem þo audvelldlega brædnade so sm̄ Jis.

Gen. 19/11

a (Mat) Himnamiøled ꝥ af Soluñe brædnade, et ct.

21 DROTtiñ þu hefur Vegsamlegt ⁊ Dyrdarlegt giort þitt Folk allstadar/ og hefur ei fyrerlitid þad/helldur stadid hia þui ætı́d/og j øllum Stødum.

Ending Bookar Spekiñar

Formaleñ yfer
Tobias Book

HAd s̄ talad er vm Judiths Book/ ꝥ sama ma ⁊ sagt vera vm Tobias Bok/ hafe ꝥtta so tilborid/þa er ꝥ ein Agiæt Heiløg Historia/Eñ sie ꝥ eirn Diktꝛ/ þa er ꝥ ⁊ so j sañleika eirn Agiætꝛ/Heilnæmꝛ/Nytsamlegꝛ Diktꝛ/⁊ eins Skalldz Leikꝛ ⁊ Spil/s̄ hefꝛ haft rı́kulega Andagypt/⁊ er trulegt ad slı́ker kostuleiger Diktar ⁊ Spil/hafe margerverid hia Gydingū/huoria ꝥr hafa Jdkad ⁊ leiked a

kit a þra Hatiđū & Sabbatzdøgū/Og hafa ſo kient & vnderuiſſad Vngu Folke med lyſt/ Gudz Ord & Giorninga/Sierdeilis þa þr høþdu goodañ Frid & Rykis ſtiornan. Þui þr høþdu miøg merkelega Meñ/ ſ voru Prophetar/ Saungmeñ/ & Diktarar/ & adrer fleire/ þeir ſ framþylgdu koſtgiæfelega Gudz Orde j adſkiliañlegañ Maata.

Og Gud giæfe ad þr Gricker heþde af Gydingū teked þra ſidueniu a þeñañ haatt ad ſpila & leika þra Comedir & Tragedir/ ſo ſ añañ Vyſdom & Gudz Þionuſtugiord. Þt Judithz Bok framſetur eina goda aluarlega & koſtulega Tragediu. So giefur & Tobias Book eina lyſtelega ſiſna & gudlega Comediu. Þuiad lyka ſo ſm̄ Judiths Book auyſar/ huørnin ad Londū & Lydū optlega ſtirdlega vegne / & huørſu ad Tyrañar & Vykingar æde j þyrſtu fram med Metnadar drambſeme/ Eñ ōda þo vm ſijder mz ſkøm̄ eydelagder/ ſo kieñer & auyſar Tobias Book/ huorneñ ad einū goodū Borgara edur Bonda ſtirdlega vegne/ & ad þar ſie mikill Motgangr j Ecktaſkaparſtiettiñe/ Eñ Gud hialpar ætyd Myſkunſamlega/ & gieþur ad endalykt unū Fognud & Glede. So ad Hioneñ lære ad hafa Þoliñmæde/ & ad lyda giarnañ allſkyns Motgang j riettū Otta DROTTins/ & ſtødugre Tru vppa tilkomande Von.

Og þ Griſka Exemplar er ſo ad ſia/ ſo ſ hafe þta verid eirn Leikr edur Spil/ Þui þr talar allt vnder Tobias Perſonu/ lyka ſem þ Perſonur plaga ad giora j ſoddañ Leik. Þar epter er eirn Meiſtare komiñ ſem ſnuid hefr þeſſū Leik/ j eina ſkickañlega ſamþellda Rædu. Þeſſu verda & Nofneñ vel ſamhliodande. Þui Tobias þydiſt goodur Madr/ hñ gietr & añañ Tobiam. Og hlytur ad lifa j Hæſkaſemdū & Møtgange/ bæde vegna þra Tyrañа/ & ſo þ ſiña Naagrañа ſakir. Hñ verdur & ſo þar mz blindur (ſo ſem þ ſkiedur/ ad eingiñ Ogiæfa er einſømul) Og ad ſyduſtu oſamþyckur vid ſyna kiæru Hwſþrw Oñu/ & þau ſendu burt þrra Son fra ſier/ Og þ er ad ſøñu eirn eymdarlegur Sorgfullur Liþnadur. Eñ hñ var faſtur j Truñe / & Þoliñmædeñe/ & goodū Verkum.

Aña þydiſt Blyd/ þad er/ ein elſkuleg Eigeñkuiña/ ſu ſem j elſku & kiærleika lifer med ſynū Mañe. Aſmodeus Diofull heiter Eydeleggiare edr Fordiarfare/ þ er/ Hws Diøfull/ ſa allt hindrar & Fordiarfar/ ſo ad Meñ raada ønguu huorke vid Børneñ nie Hiueñ. Saara kallaſt Hetia edur ſu ſem ſigrar/ ſ ad ſyduſtu yferuiñur. So er Eingelleñ Raphael/ Þad er Lækna re edur Heilſugiaþare/ & hñ nefner ſig Aſaria/ þ er/ Hialparmañ & Fulltyngiara/ ſon hins Mykla Aſaria/ þ er/ Gudz/ ſ er ſa ædſte Hialparmadur/ Vtſendare edr Sendebode/ Þuiad Gud ſtyrker til Hwſkaparlagſins/ & hialpar Hionunum/ ellegar kyñe þau huorge ad vera fyrer þm̄ Aſmodeus.

Þar þ er þſſe Book öſſ Chriſtnū Mønū vel leſande & ein Nytſemdarbook/ ſo ſ eins Ebreſks Poeta Agiætlegur Diktur/ ſa ſ ønguañ Hiegoma hefur jñe ad hallda/ helldur þa riettu Sokena/ miøg vel & Chriſtelega framſetr & vtmaalar. Og til ſlykrar Bokar heyrer mz riettu Jeſus Syrach/ ſo ſem ſa/ ſ er riettur Kieñefader & Huggare Almwgans & ſierhuors Buanda j øllum Greinū/ & Tobias er ſo ſem eitt Epterdæme ſlykrar Bookar.

Comediur og Tragediur/ þra Griſku.

Huad Judithz & Tobias Bækur auyſa.

Tobias.

Anna. Aſmodeus. Sara. Raphael. Aſaria.

Tobias Book.

I

NAR var eirn Madur / ad Naþne Tobias / af Kyne Nephthali/ vr eirne Borg j efre Galilea/ fyrer ofan Aſer/ a Veigenum til Vinſtre Handar vid Naþed. 2 Þeſſe ſame Madur var & mz hertekiñ a Døgū Salmanaſſar Kongs aþ Aſſyria. Og þo hañ være med Framanda Folke Herteken/ ſo er hañ þo ecke ad helldur fra horfeñ Guds Orde. 3 Og allt þad hañ hafde/ þui ſkipte hañ med ſynum Herteknum Brædrum & Naungum. 4 Og þo hañ være Madur yngſtur af Kyne Nephthali/ hiellt hañ ſig þo Obernſklega. 5 Og þa huør Madur þionade þeim Gullkalþum / ſem Jeroboam Iſraels Kongur hafde giøra laated/ fordadeſt hñ ſoddañ Suiuirding. 6 Og hiellt ſig til Muſteris & Guds Þionuſtu j Jeruſalem/ & þionade þar DROTTne/ & ákallade Gud Iſraelis / Gaf & ſiñ fyrſta Auoxt & Tyunder hardla Trulega. 7 So hñ gaf alltyd a þridia Aare Vtlendum Mønū/ Eckium & Fødurlauſum þr ra Tyunder. 8 Þeſſu hiellt hñ fra Barnæſku/ epter Løgmaale DROTTins.

9 OG þa er hñ var vaxeñ/ fieck hñ ſier Hwſþrw af kyne Nephthali ſ hiet Aña/ & gat hñ vid heñe

Salmanaſſar. 2/Reg. 17/3.

1 Reg. 12/28. Deut. 26/10. Exo. 22/22 og 23/19

Num. 36/3

vid heñi Son/huorn ad hñ nefnde z so Tobiam. 10 Og kiende honū Gudz Ord/vpp þra Vngdome/ad hñ ottadist Gud/z fordadist Synder.

11 Og so sem hñ var mz ollu sïnu Frændlide/Nwsþrw z Bornum/ medal añara herfekiña fluttur j Borg þa er heiter Niniue. 12 Og huor Madur æt af Foornum z Fædslū Heidiña Maña/varducitte hñ sig/z saurgade sig ecke med þuilikre Fædslu.

Gen. 43/32
Dan. 1/8.
Judith. 12/2

13 Og mz þui ad hñ ottadist DROTTeñ aþ ollu Hiarta/veitte Gud hm̄ Myskun j Augli te Salmanassar Kongs af Assyria. 14 So ad hñ leyfde hm̄ j Frelse ad fara huort hñ villdi z ad þramkuæma þ hñ haþde ad giora. 15 So Foor hñ nu til allra þra sem j Herteknìng vo ru/ z veitte þm̄ Huggun med Gudz Orde.

16 Og þa er hñ kom j Borgena j Meden/er Rages heiter/z hafde hia sier tïu Pūd Silþu rs/þar Kongureñ hafde bigæþad hñ med. 17 Og sem hñ sa eitn a mæal Israels Sona/ Ga bel ad nafne/af siñe ætt/miog þurþande/fieck hñ hm̄ þ sama Silfur/z tok af hm̄ eina Han dskrift þar vppa.

Gabel.
Infr. 4/21
og 9/6

Senacherib.

18 EN laungu epter Dauda Salmanassar/þa Sonur hañs Senacherib epter hann Rïkte / huor ed var Fiandmadur Israels Barna. 19 Gieck Tobias til allra Isra els Maña/hñ huggade þa z skipte sierhuorium nockru af sïnum Audæfum/sm̄ hñ mætti. 20 Hñ nærde Hungrada/z klædde Nakta/þm̄ ed voru slegner z drepner/veitte hñ Gr oft. 21 Eñ Senacherib Kongur haþde flwid af Gydingalande/þar Gud haþde losted hñ saker siñar Gudlastanar. Þa þegar hñ kom nu aptur/grimadist hñ/ z liet drepa marga af Israels Folke/þra somu Lïkame liet Tobias grafa. 22 Eñ þeg^r Konguriñ friette slïkt/ba ud hñ þa ad hñ skyllde drepa/z tok fra hm̄ alla hñs Eigu/Eñ Tobias flwde a burt med Nwsþrw siñe z Syne/z leindest heimuglega mz goodū Vinum.

Inf. 4/9/18.
2/Reg. 19/35
Esa. 37/35

23 Eñ epter fim̄ z fiorutïu daga/var Kongureñ af sïnum eigiñ sonum drepiñ. 24 Þa foor Tobias heim aptur/z aller Fiarhluter hñs voru hm̄ aptur skipader.

II

EPter þ ad Hatïdar deigi DROTtins/ þa Tobias hafde mikiñ Snæding j Nwse sïnu tilreidt/talade hñ til son^r sïns/Far þu z kalla a gudhrædda Me nn af vorre ætt/ad þr ete med oss. 2 Og so sem hñ kom apt^r/sagde hñ sïnū Fodur Tobiæ/ad hñ fañ liggiande Mañ daudañ a Strætinu. 3 Þegar jafn snart stod Tobias vpp fra Bordinu/þ Mæltïdena / z gieck til þess Dauda Lïkama/tok hñ vpp z bar leinelega heim j Nws sïn/so ad hñ græfe hñ leine lega a Nættarþele. 4 Og ẽ hñ hafde þalid Lïkid leinelega/æt hñ sitt Braud mz Sorg. 5 Og hugade til Ordz þess er DROTteñ hafde mællt/þ Amos Spamañ. 6 Hatïder yd ar skulu snuast j Sorgardaga. 7 Og a þeirre Nott for hñ til z groof hiñ Dauda.

Infr. 12/12.

8 Eñ hñs Viner z Frændur/ásokudu hñ aller/so seigiande/Konguriñ heþ^r nu þ stuttu skip ad ad drepa þig þ þessa Sok/z komstu naumlega vndañ/þo greþur þu eñ dauda Meñ. 9 Eñ Tobias ottadist meir Gud eñ Kongeñ/z bar þa samañ leinelega er drepner voru/Og leinde j Nwse sïnu/ eñ a Næt^r grooþ hñ Lïkame þeirra.

Amos. 8/10
1 Mach. 1/14.
Supra. 1/23.

10 SO bar til a einum Deige/sm̄ hñ kom heim miog mæddur af þessu Verke ad grafa Dauda meñ / kastade hann sier nidur vid Veggiñ / og sofnade. 11 Og ein Sua la dreit vr Hreidre sïnu/þ kom so heitt j hñs Augu/þar af vard hñ Sionlaus. 12 Eñ soddañ hrygd liet Gud yfer hñ kōa/til þss/ad Epterkomendurner hefde Þolinmædiñar epterdæme/so ẽ a hinū Heilaga Job. 13 Og af þui ad hñ hafde aþ Æsku alldre ottast Gud/ z hallded hñs Bodord/reiddist hñ huorke nie moglade j mote Gude/ fyrer þ hñ liet hñ Bli ndañ verda/helld^r stod hñ stodug^r j Gudz otta/giorde Gudi þacker a ollū Dogū Lïfs sïns. 14 Og lïka sem Kongarner hæddu ad hinū Heilaga Job/so komu z Viner Tobias/ z spot tudu hañ/so seigiande. 15 Huar er nu þitt Traust/ þar þyrer ad þu heþur þïnar Olmosur giefed/z so marga Dauda meñ graþed? 16 Eñ Tobias avïtade þa z suarade. 17 Talid ei so/Þuiad vier erum syner Heilagra Maña/z væntum eins Lïfs. 18 Sem Gud mun giefa þeim er j Truñe standa/Sterker z stoduger j hñs Auglite.

Þolinmædiñar Epterdæme.

Jobi. 4/6.

19 EN Aña Kona hñs vañ þrissālega mz sïnū Hondū/z nærde hñ mz sïnū Spūa. 20 So skiede z ad hñ bar eirn Kidling heim j hws sïn. 21 Og þa Böde heñ^r Tobias heyrde

hñ Jarma

hṅ Jarma/sagde hṅ/Giaed til ad hū sie eige stolin̄/⁊ afhended þm̄ rietta Eiganda hū apt ur / þt oss soomer ecke ad eta stoled Gootz/edr þ saa ad snerta. 22 Vid þsse Ord reiddist Hws fru hn̄s/suarade ⁊ sagde/Þar meiga Men̄ sia ad þitt Traust er einkis vert/⁊ ad Olmosur þn̄nar eru glatadar. 23 Med þssū Ordū ⁊ ødrū fleirū /brẏxlade hū hm̄ vm sẏna Eymd.

Deut. 22/1.
Job. 2/9.

III

Bæn Tobiæ.

NA Anduarpade Tobias diupt/⁊ tok til ad Græta/⁊ bidiast þẏrer/⁊ sagde. 2 Riettlætur ertu DROTTen̄/⁊ allar Giorder þn̄nar eru riettar/ ⁊ einsaman Goodgirne ⁊ Trigd. 3 Og nu DROTten̄ min̄ vert mier Mẏskunsamur/⁊ tak ei Hefnd a Syndū mn̄nū/Endurminstu ecke min̄a/edur Fedra min̄a Misgiorda. 4 Þuiad þẏrst vier høfū þn̄n Bodord ei hallded/ So erum vier ⁊ j burt giefner j Valld Ouina vorra / ad þeir ræne oss/herteknum hallde og drepe/ ⁊ erum vier til Skamar / Spotts og Hædungar ordner þui Framanda Folke/ þangad sem þu hefur dreift oss. 5 Og nu DROTten̄/hrædeleger eru þn̄ner Domar af þui vier høfū ecke halldid þn̄n Bodord/⁊ ecke riettelega framgeingid fẏrer þier. 6 O DROttin̄ sẏn mier Mẏskun/⁊ taktu j burtu j Fride min̄ Anda. Þui eg Kẏs mẏklu hellдur ad vera daudur en̄ ad Lifa.

Deut. 28/13.

Sara Raguels Dotter.

7 SO Bar til þan̄ sama Dag/ad Sara Dotter Raguel/j Borgin̄e Rages j Meden/ vard ⁊ so af eirnre Ambatt Fødurs hen̄ar jlla skamyrdt/⁊ løstud. 8 Þeirre somu hofdu giefner verid Sis Men̄/huor epter an̄an̄/⁊ eirn Jllur Ande/Asmodeus kalladur/hafde drepid þa alla/jafnsnart s̄ þr skylldu hia hen̄e huyla. 9 Þar þ hroopade hana hen̄ar Fødr Ambatt/⁊ sagde/Gud giefe ad alldrei siaū vier af þier a Jardrẏke/huorke Sō nie Dottr / Þu Man̄amordingian̄ þn̄n. 11 Villtu drepa mig eirnen̄ Lẏka s̄ þu hefur drepid þa sis Men̄?

12 Epter soddan̄ Ord gieck hū j eitt Herberge vppi Hwsinu/⁊ æt huke nie drack vppi þria daga/⁊ þriar Nætr/⁊ liet ecke af Bæn nie Tarū/bad Gud ad hū frelsade hāa af þui Brẏxli. 13 A hinū þridia Deige þar epter/Þa hun hafde lokid Bæn sin̄e/Lofade hun Gud ⁊ sagdi. 14. Blessad sie þitt Nafn DROTTen̄/s̄ ert Gud Fedra vorra/þt þegar þu reidest/ þa tiaer þu Næd ⁊ goodgirnd/⁊ j Hrẏgdin̄e fẏrergiefur Synndernar/þm̄ er þig akalla. [15 Til þn̄n DROTTin̄ min̄ snẏ eg min̄e Asionu/ Til þn̄n vpplẏpte eg mn̄num Augum. 16 Og bid þig ad þu Frelser mig af þessu þunga Brẏxle/ edur taker mig j burt hiedann. 17 Þu veist DROtten̄ ad eg hefe ecke nockurn Man̄ girnst/⁊ eg hefe varдueitt mn̄na Sæl flecklausa af øllū vondū Losta. 18 Og hefe ecke nockurn tn̄ma samlagad mig ohæfuerskū ⁊ lauslætū Selskap. 19 En̄ einū Man̄e ad Giptast/hefe eg samþẏck ordid j þn̄nū Otta/ en̄ ecke af Vellisting. 20 Og hefe eg an̄ad huort verid þra/edur þr mn̄n ouerduger/⁊ ma vel skie ad þu hafer mig varдueitt ødrū Man̄e til handa. 21 Þuiad þitt Ræd stendr ecke j nockurs Man̄s valldi. 22 En̄ þ veit eg san̄arlega/þm̄ s̄ Gude þionar/mun epter Freistingina veitast Huggun/ og mun hū af Hrẏgdin̄e frelsadr verda/⁊ epter Hirtingena fin̄r hū Mẏskun. 23 Þui þu hefr on gua þocknan a vorre Gløtun. þui eptr Ouedrattūa lætr þu Solēa skn̄na/⁊ eptr Græt ⁊ Kueinā bẏgær þu oss mz Fognude rẏkuglega. Þn̄nu Nafne sie eilẏfft lof ⁊ Dẏrd/þu Gud Jsrael.

Bæn Saræ.

Raphael.

24 OG a þre somu Stundu vrdu beggia þra Bæner heyrdar af DROTTne a Himnū. 25 Og Eingill DROttins hin̄ Heilage Raphael vr sendr vt til hialpar bædū þeim/af þui ad þra Bæner komu þ DROTTen̄/riett a somu Stundu.

IIII

Skipaner Tobiæ.

NEgar nu ad Tobias huxade ad sn̄n Bæn være heyrd/j þū mæta ad hū mūde deyia/kallar hū til sn̄n Son sin̄/⁊ sagde til hn̄s. 2 Son min̄ Elskulegur/heyrdu mn̄n Ord / ⁊ hallt þm fast j Hiarta þn̄nu.
3 Þegar Gud tekur j burtu mn̄na Ønd/þa graf þu min̄ Lẏkama. Og heidra Modr þn̄na alla þn̄na Lẏfdaga. 4 Huxa þar vppa j huilẏkū Haska hū stod/ þa hū bar þig vnder sn̄nu Hiarta. 5 Og þegar hun er Øndud/ grafdu hāa hia mier. 6 Og haf Gud þ Augū þir ⁊ j Hiarta alla þn̄na Lẏfdaga/⁊ fordast þu ad þu siert

Exo. 20/12
Syra. 7/29.

Rom. 6/1.
Prouerb. 3/9.
Syra. 35/4.
Dan. 4/24.
Syrac 4/1
Jnf. 12/9
1 Tess. 4/3.

Nockurn tijma samþyckur j nockre Synd/ z giorer a mote Gudz Bode.
7 Aþ Fiarhlutū þijnū hialpa þm̄ Fatæku / z snw þier ecke fra þm̄ Fatæka/ So mun Gud Myskunsamlega aptur til þijn lijta. 8 Nuar þu kant/ þa veit þu Nialp Naudstoddum. 9 Naþer þu mikid/ so veittu rijkuglega/ Eñ eþ þu hefur lijted so veittu þo af þui litlu mz trwu hiarta. 10 Þuiad þu munt saþna þier goodre Vmbun j Neyd. 11 Þuiad Olmøsur frelsa fra øllū Syndū z aþ Dauda/ z yþergiefa onguañ j Neidiñe. 12 Olmusañ er traust mikid þ hinum Nædsta Gude.

13 Fordast þu Son miñ allra handa Saurlijfe/ z hallt þig til ongrar añarar/ vtañ alleina þiñar Nwsfrwr.

Gen. 3/5.

14 Drambseme lættu alldrei Drottna/ huorke j þijnu Niarta nie j þijnū Ordum/ Þuiad hun er vpphaf allrar Glotunar.

Leuit. 19/13.
Deut. 24/14
Matth. 7/12
Esa. 58/7.
Sup. 1/20.
Lucæ. 14/14.

15 Eþ Madur starfar eda viñur þ þig/ gialld þm̄ skiotlega Verdkaup/ z halltu ecke þ neinū Mañe verdskulldudum Launum. 16 Nuad þu villt Meñ giore þier / giordu þ z ødrum. 17 Skiptu Braude þijnu med Nungrudū/ z hyl þa Nøcktu med Klædum þijnū. 18 Gief þu Olmøsu af þijnu Braude z Vijne/ yfer Greftre Riettlætra mañā/ z et ecke nie dreck med Syndugum. 19 Leita alltijd Ræda hia Nyggnum Moñum.

20 Og giør alltijd þacker Gude/ z bid ad hañ stypre þier/ z ad þu epter fylger hañs Orde j øllu þijnu atforme.

Gabel
Supr. 1/16.
Jnfr. 9/6.

21 SO z skalltu vita Son miñ/ ad þa þu varst Barn ad Alldre/ lænade eg tiju Pund Silfurs/ einum Mañe þm̄ er Gabel heiter/ j Borgeñe Rages j Meden/ z hañs Handskriþt hef eg hia mier. Og þar þ huxadu huorneñ þu kuñer ad fiña hñ/ z kreſia slijks Fiar/ z fa hønum aptur sijna Nandskrift.

22 Kuijd ecke Son miñ/ vid erum Fatæker/ Eñ vid munum mikid gott haþa/ ef vid erū Gud hrædder/ fordunst Synder z giorum gott.

V.

NA suarade Tobias hiñ Vnge/ Fødur sijnū/ z mællte/ Allt vil eg giora epter þui s̄ þu heþur sagt miñ Fadir. 2 Eñ eige veit eg huorniñ eg skal heimta þessa Peninga/ hñ þecker mig eige/ z eige helldur þecke eg hñ. Nuad sk eg færa hm̄ til marks ad hñ trwe mier? So z veit eg ecke Veg þangad. 3 Þa suarade Fader hñs z sagde/ Eg heþe hia mier hñs Nandskrift/ þegar þu sijner hm̄ hana/ so mun hñ strax giallda þier Peningana. 4 Far þu nu z leit a þier ad trwum Fielaga / sem þerdest þangad med þier fyrer sitt Kaup/ ad þu þaer aptur þessa Peninga medañ eg liþe.

Raphael.

5 ÞA gieck hiñ Vnge Tobias wt/ z fañ eirn þijnañ vngañ Mañ standa/ sa hafde klædt sig z bwest til ad ferdast. 6 Og hñ visse ecke ad þ var Guds Eingell/ heilsade honum z sagde/ Nuadañ ertu ad hiñ goode Mañ? 7 Hñ suarade/ Eg er eirn Israels Madur. 8 Tobias sagde til hñs/ Veistu þañ Veg sem liggur j Land Meden? 9 Nañ suarade/ Vel veit eg hñ/ z eg heþe hañ opt fared/ z vered til Nerbergis hia Brodur vorū Gabel/ s̄ byr j Borg Rages j Meden/ þre er liggur a Fialle Egbatana. 10 Og Tobias sagde til hñs/ Miñ Kiære/ duel litla Stund/ so leinge/ ad eg seige Fødur mijnū þtta aptur.

Gabel.

11 Þa gieck Tobias jñ/ z sagde þetta Fødur sijnum/ z Fadereñ vndradest/ z bad hiñ Vnga Mañ ad ganga jñ þangad. 12 Og hñ gieck þa jñ til hins Gamla / z heilsade vppa hañ/ og sagde/ Gud giefe þier Føgnud. 13 Og Tobias sagde til hañs/ Nuilijkañ Føgnud skyllde eg hafa/ eg sem hlijt ad sitia j Myrkrum/ z kañ ecke ad sia Lios Nimensins? 14 Þa mællte hiñ Vnge Madur til hans/ Naf Þoleñmæde. Gud mun snarlega hialpa þier.

15 Tobias talar þa til hñs/ Villtu fylgia Syne mijnum j Borgena Rages j Meden/ til Gabels? Þa vil eg giallda þier þitt Kaup þegar þu kiemur aptur. 16 Og Eingelleñ sagde til hñs/ eg vil þara med honum z þæra þier hñ hingad aptur.

Raphael.
Azarias.

17 Og Tobias sagde til hñs/ Eg bid ad þu seig' mier/ af huore Ætt edr Kyne þu ert? 18 Og Eingelleñ Raphael suarade/ Vertu til Frids/ nægier þier þ ei ad þu heþr Sendeboda/ Nuad gioreſt þi' þorþ ad vita huadañ eg er ad? 19 Þo til þss ad þu siert þss sijdr Ahygginfullr/ þa vil eg seigia þi' þ/ Eg em Azarias Sō hins mykla Anñanias. 20 Og Tobias sagde/ þu ert af godre ætt. 21 Eg bid ad þu reidest ecke þo eg hafe spurt af þiñe ætt. 22 Og Eingelliñ sagde/ Eg vil

Eg vil fylgia Syne þinum heilbrigdum ꝼram z aptur hingad. 23 Tobias ſuarade/ ꝼarid þa/ Sie Gud j Fylgd mz yckur/ z hañs Eingell leide yckur.

24 ÞA bio Tobias ſig z allt ꝥ hn̄ villde mz ſier haꝼa/ z bleſſade Fodur ſiñ z Moodur z foor aꝼ ſtad mz ſijnū Førunaut. 25 Eñ Moder hn̄s took ad græta/ ſo ſeigiande. 26 Huggun Elle ockar hefur þu tekid fra ockur/ z j burt ſent / Eg villde ad all drei heꝼde verid þr Peningar/ ꝼyrer huorra ſkulld þu ſender hañ j burt. 27 Vier hefdū vel lætid oſſ nægia mz vora Fatækt/ Þad være ſtor Audæfe eꝼ Sonur ockar være hier hia ockur 28 Og Tobias ſagde Græt þu ecke / þuiad Sonur ockar mun Heill og hrauſtur fara / og aptur koma/ z þijn Augu munu ſia hn̄. 29 Þuiad eg true ad Gudz goodur Eingell fylgie hm̄ z mun øllum þm̄ hlutum vel ſkicka/ ſem hn̄ æformar/ So ad mz Fagnade mun hn̄ aptur til ockar koma. Þa þagnade Mooder hn̄s/ z gaꝼ ſig til Fridz.

Infr. 10/4.

VI

OG Tobias ꝼerdadiſt a burt z eirn lijtill Hūdr rañ mz hm̄. Hiñ fyrſta Nætt ſtad hafde hn̄ hia þre Aa er Tygris heiter. 2 Hn̄ for a burt ad þuo ꝼætr ſijnar/ Og ſia þu/ eirn mikell Fiſkur ſkaut ſier vpp ad gleypa hn̄. 3 Hūn ad Tobias hræddiſt/ z kallade vpp mz hærre Rauſt/ z ſagde/ O Herra hn̄ vill ſuelgia mig. 4 Þa ſagde Eingelleñ til hn̄s/ tak þu j Vgga hn̄s/ z drag hn̄ vpp. 5 Og hn̄ kipte hm̄ vppa þurt Land/ þar ſpriklade hn̄ ꝥ Footū honum.

6 Þa ſeiger Eingelleñ/ ſundra þu Fiſkiñ/ Eñ Hiartad/ Gallid z Lifrena geym þu hia þier þui þau eru miog good til Lækninga. 7 Eñ nockur ſticke af Fiſkenū ſteiktu þeir/ z høfdu mz ſier a Veigiñ / Eñ ſumt løgdu þr j Sallt/ ad hafa vppa Veigiñ/ þar til þr kiæmi j Borgena Rages j Meden.

8 Þa ſpurdi Tobias Eingeliñ/ z ſagde til hn̄s/ Aſaria miñ Broder/ eg bid þig ad þu vilier ſeigia mier/ huad ꝥ Lækning ad Meñ meige giora af þm̄ ſtickium/ er þu baudſt ad geyma? 9 Þa ſuarade Eingelleñ/ Þa þu leggur lijtiñ Part aꝼ Hiartanu a gloanda Kol/ þa burtrekur ſa Reikur allar jllar Voꝼur/ fra Korlū z Kuiñ/ umſo ad þær kuña þm̄ framarmeir øngu añ ſkada ad giora. 10 Og Gallid wr Fiſkenū er gott/ ad ſmyria med Augu/ til ad burt dryꝼa blindleika.

11 TObias mællte/ huort vilium vid fara til Herbergis? Eingilleñ ſuarade z ſagde. 12 Hier er eirn Madur hn̄ heiter Raguel/ þiñ vinr/ aꝼ þiñe Ætt/ hn̄ a ſier eina einka Dottur/ hun heiter Sara / z eingeñ Børn fleyre. 13 Þier eru otlud øll hn̄s Audæfe/ z þu munt fa Dottur hn̄s. 14 Þar fyrer haꝼ þu vpp Bonord vm hana vid Fodur heñar/ Þa mun hn̄ giefa þier hana til eigiñ Konu. 15 Þa ſuarar Tobias/ Eg hefe heyrt þad hun haꝼe verid allareidu trulofud ſiø Moñum/ z eru þr aller dauder/ Þar med mæla Meñ/ ad eirn jllr Ande haꝼe drepid þa. 16 Þar ꝥ Ottaſt eg/ ad mier mune eins ganga/ Og mundu þa Forelldrar miñer deyia af Harme/ þar ſem eg er þeirra einka Son.

Raguel. Sara.

xxum. 27/8. og 36/8.

17 Þa ſagde Eingelleñ Raphael/ Hlyd þu til/ z ſkal eg ſeigia þier yfer huorium Diøfulliñ hefur Valld. 18 Sem er/ yfer þm̄ ſem Gud forakta/ z alleina fa ſier Kueña ꝥ Saurlijfis ſaker/ lijka ſem ſkynlaus Kuikinde. 19 Eñ þegar þu kiemur j Sængarherbergid med þiñe Brudr ſkalltu hallda þiˢ ꝼra heñe j þria Daga/ z vera a Bæn mz heñe. 20 Og a þre ſømu Nottu/ þegar þu leggur Lifrena vr Fiſkenum a Glood/ mū Diøfulliñ verda burt rekiñ. 21 Eñ a añare Nott ſkalltu hæfiſklega til heñar ganga/ ſo ſem Heilager Patriarchar. 22 Eñ a þridiu Nott mūtu odlaſt Bleſſan/ ad heilbrigd Børn af yckr Fædiſt. 23 Eñ ad lidiñe þridiu Nott/ ſkalltu hallda þig til Jungfrwariñar med Gudhrædſlu/ meir ꝥ Gyrndarſaker til Afkuæmis/ helldur eñ vondrar Loſtagirndar/ So ad þu z þijn Børn odliſt þa Bleſſan/ ſem Sæde Abrahams er fyrerheitin.

Psalm. 32/9.

VII

OG þeir komu til Raguel/ z Raguel tok vid þm̄ med glede. 2 Og hañ ſtarde a Tobias/ z mællte til ſiñʳ Hwsfrw Hñu/ huad lijkr ad ſa vnge Sueirn er vorū Frænda ad Yferlitum. 3 Og ſem hn̄ ſagde þetta/ þa mællte hn̄/ Huadañ er ud þid kiærer Brædur? 4 Þeir Suorudu/ aꝼ Kyne Nephthali erum vid/ af tølu þra Herleiddu j Niniue. 5 Raguel ſagde þa til þra/ Þecke þid Brodr

Aña Raguel ſo Hwſꝼrw.

miñ

Infra. 9/8.

miñ Tobias? Þr søgdu/Ja/vid þeckiũ hñ vel. 6 Og ẽ hñ talade nu margt gott af Tobias/ sagde Eingelleñ til Raguel/Tobias sa er þu spurder epter er Fader þſſa unga Mans. 7 Þa hneygde Raguel sig ad hm̃ grætande/z fiell um Hals honum/z kyste hañ seigiande/O miñ kiære Son/Blessadur siertu/Þuiad þu ert eins Agiætasta Mañs Son. 8 Og þær Husfrw hañs Aña/z Sara Dotter hra toku eitniñ til ad Græta.

Gen. 24/33

Tobias bidur Saru.

9 SYdañ baud Raguel ad einum Saud skyllde slatra/z bua til Giestabod. 10 Og ẽ þau bædu þa ad setiast nidr til Bordz/sagde Tobias/Þeñañ Dag vil eg huorke eta nie Drecka/nema þu veiter mier eina Bæn/z heiter ad gipta mier Sara Dottur þı̃na. 11 Þa Raguel heyrde þetta/vard hñ hræddur/Þuiad hñ mintist a huorniñ þr sio meñ høfdu ßarid/sem ædur fyrri hefde hñ gypt Dottur sı̃na/z ottadist ad þessi munde eins fara. 12 Og sem hñ villdi þar ecke neitt suar tilgießa/talade Eingelliñ til hñs/Ottast ecke ad giefa Meyuna hm̃/Þuiad Dotter þı̃n er ætlud hm̃ til eigiñ Konu/af þui hñ er Gudhræddr/Þar fyrer heßur onguum ødrum ørdid audid ad ßa Dottur þiñar

Num. 36/6.

13 Þa mællte Raguel/eg efa ecke/þad Gud mune haßa heyrt mı̃n heitu Tar/z Bæn. 14 Og true ad þar ꝥ hafe hñ lætid yckr til mı̃n koma/so ad Dotter mı̃n ßeinge þessa Mñs/aß heñar ætt/epter Moysis Logũ/Þui haß onguañ eßa þar um/eg vil gipta þier hana. 15 Og hñ tok j Hond sıñar Dottur/z lagde hana j Hond Tobias/z sagdı/Gud Abrahams/Gud Isaacs/Gud Jacobs/vere mz yckur/z hialpi yckur til samans/z giefe sı̃na Rı̃kuglega Blessan yfer yckr. 16 Og þeir toku Brieß z skrifudu þeñañ Ecktaskaps giorning. 17 Og lofudu Gud/ z hielldu Maltı̃d.

Sara Trulof aſt Yngra Tobia

18 RAguel kallr til sı̃n Hwsfru sı̃na Oñu/z bydur heñe ad bua til añad Suefnhus. 19 Og hañ leidde þangad Dottr sı̃na Saram/z hũ griet. 20 Hñ talar þa til heñar/Vert þu med goodu giedi mı̃n Dotter/Himna DROTTeñ giefe þier Glede fyrer þiñ Harm/sem þu hefur bored.

VIII

Sup. 6/3.

EPter Snædingiñ fylgdu þr hinum Yngra Tobias til Meyiariñar j Suefnherberged. 2 Mintist Tobias þa a rædu Eingelsins/og tok eitt sticke af Lifreñe ur Þũge sı̃num/z lagde þ a Kola glood. 3 Eñ Eingelliñ Raphael fangade Andañ z batt hñ j eitnre Eydemork/j fiarlægd a Egyptalande. 4 Sıdañ giorde Tobias Meyuñe Amiñing/z mællte/Stattu upp Sara/z bidium til Gudz j Dag z a Morgun/Þuiad þessar þriar Nætur skulum vid a Bæn vera/Epter þ skuluñ vid hallda ockur til samans/so sem Eckta Hion. 5 Þuiad vid erũ Heilagra mañа Børn/z ockr heyrer ecke þuilı̃ka Stiett ad uppbyria/sem Heidner Meñ/þr ed ßorsma Gud.

1 Cor. 7/14.

Bæn Tobiæ z Saru.

6 Þaug risu upp z bædu bæde samañ j hielega/ad Gud villde giæfa þra. 7 Tobias bad z sagde. DROTTEN Gud miñ/sm̃ ert Gud Fedra vorra/þig skylldast ad Lofa Himeñ z Jord/Sioor z Votn/z allar Uppsprettur/z allar Skiepnur/z huad j þeim er. Þu skapader Adam aß Jardar Hnaus/z Evu gafstu hm̃ til Medhialpar sier. 8 Og nu veistu DROTTiñ ad þ jllrar Lystingar saker heß eg ei ßeingid þessarar miñar Systur/mier til Hwsfrwr. 9 Helldur til þess ad eg meige Børn eiga. Þar fyrer ad Nafn þitt dyrkest z Lofad verde ad eilı̃fu. 10 Og Sara mællte/ Myskuna ockur DROTTiñ/ ad bæde vid heilbrigd ødlunst ad na ockar Elliedøgum.

Gen. 2/7

21 OG um Midnætte kallade Raguel a Viñumeñ sı̃na / z gieck med þeim/ ad þeir skyllde giora Groß. 12 Þuiad hñ sagde/ma vel skie ad eins hafe hønũ tiltekist/z hinum sio er hun var trwloßud. 13 Og sem þeir høfdu giort Grøfina/kom Raguel til Hwsfrw siñar/z sagde. 14 Send þu eina aß Ambættunum þangad/og læt sia huort hañ er Daudr/so vier meigũ grafa hñ fyrer Dageñ. 15 Og Ambættiñ læddist j Suefnhwsed/z ßañ bæde þau heil z hraust/sofande huort hia ødru. 16 Og hun sagde þeim þesse ßagnadar Tı̃dende.

Þackargiord.

17 Eñ þau Raguel z Aña Husfru hñs giordu þacker Gude/z søgdu/Þacker giorũ vid þier Gud DROtteñ Israels/ad ecke er so skied ẽ ad vid kuidũ vid/Þuiad þu synder oss Myskũ z hefur rekid j burt þañ Andskota er oss hrygde. 18 Þu hefur synt þı̃na Myskũ a þessum tueimur einka Børnum. Veittu þeim nu DROTTEN/ ad þaug Lofe þig Alla Tı̃ma

fyrer

fyrer ſlijka Naad/ ꝛ Fornfæra þier jafnan Lof ꝛ Dyrd/ ſo ad adrer meige þeckia a þm̄/ ad þu eirn ert Gud vm alla Veroolld.

19 Þa ſtrax ſkipade Raguel ad ꝼylla aptur Grofena/ ædur eñ rynñe Dagur. 20 Eñ hañ bad Konu ſiñe/ ad hun byggie til eitt Gieſtabod ad nyiu/ ꝛ tilreidde þm̄ allt þ̄ s̄ þeim giordiſt þorꝼ a Veigenum. 21 Liet hñ þa ſlatra tueimur feitum Vxum/ ꝛ fiorum Saudum/ ꝛ baud ollum ſijnū Nagrøñum ꝛ Vinum til Geſtabodz. 22 Raguel ſærbænde ꝛ ſtorlega Oſkade af Tobia/ ad hñ villde duelia hia ſier j tuær Vikur. 23 Og hñ gaf Tobias Helming af ollū ſijnū Fiærhlutum. Og Brieffſette ad epter ſiñ Dag ſkyllde Tobias eignaſt þañ Helming s̄ epter var af Fienu.

IX

Þa kallade Tobias Eingeliñ til ſijn/ þui hañ ætlade ad þ̄ munde eirn madr vera/ ꝛ talᵉ til hñs/ Aſaria miñ Broder/ eg bid þig/ Heyr Ord mijn. 2 Þo eg giæfe þier ſialfañ mig til eigenlegs Þræls/ þa være þ̄ einkis vert hia þijn ū velgiordū. 3 Ecke ad ſijdur bid eg þig/ tak þeſſa Þræla ꝛ Vluallda/ ꝛ far þu til Gabels/ j Borg Rages j Meden/ ꝛ fær hm̄ Handſkrift þſſa og tak vid Peningunum aꝼ hm̄/ ꝛ bid hañ ad koma til Brwdkaups mijns. 4 Þui ad þu veiſt ad Fader miñ telur ſtunder ꝛ Daga/ ꝛ eꝼ eg være eiñ Dag Ofleinge j burt/ þa hryggdiſt hñs Sæl. 5 Og þu veiſt huærſu mikelega ad Raguel hefr bedid mig/ ſo eg ma hønum ei nei ſeigia.

Supra. 4/2[illegible]
Gabel.

6 Þa took Eingelleñ Raphael/ fioora aꝼ Þrælū Raguels mz ſier/ ꝛ tuo Vlfallda/ ꝛ foor til Rages/ ꝛ ꝼañ Gabel/ ꝛ fieck hm̄ Handſkriftena/ ꝛ took vid Fienu af hønum. 7 Og ſagde hønum aꝼ Syne Tobias allt þ̄ ſm̄ giørſt hafde/ ꝛ baud hm̄ til Brwdkaupſins.

8 Og þa þeir komu huør mz ødrum j Hws Raguels / ꝼundu þr Tobias ſitiande til Børds/ Og ſiæ/ hñ ſtood vpp j mote þm̄/ ꝛ þr kyſtuſt. Og Gabel Tærfellde/ Lofade Gud ꝛ ſagde/ Bleſſe þig Gud Iſraels/ þuiad þu ert Sonr gods Mans Riettꝼerdugs ꝛ Gudrækins/ hū ad miked gott hefur giort þurfande Møñū. Bleſſud ſie þijn Hwſfrw ꝛ Forelldrar/ Og giefe þ̄ Gud/ ad þid ſiaed yckar Born/ ꝛ Barna Børn j þridia ꝛ fiørda Ættlid/ Og Bleſſad ſie þitt Sæd af Iſraels Gude/ huor ed Rijker ꝛ Drottnar ad eilijꝼu. 9 Og þa aller þr høfdu ſagt Am̄/ geingu þr til Bords/ eñ Brwdkaupsveiſlūa ꝛ Gledſkapiñ hielldu þr j Guds Otta.

Sup. 7/7[illegible]

X

Þa nu hiñ Vnge Tobias dualdeſt ſo leinge j burt/ ſaker Brwdkaups ſijns/ took Fader hñs hiñ Gamle Tobias/ Ahyggiuꝼullur ad vera/ ꝛ ſeiger ſo/ Huad mun vallda ad Sonr miñ er ſo leinge j burtu/ eda huad mū hñ tefia? 2 Ma vera ad Gabel ſie Andadur/ ꝛ eingeñ vilie þa greida hønū Peningana aptur. 3 Og vrdu þa miøg hrygg bæde Tobias ꝛ Aña Hwſꝼrw hans ꝛ grietu bæde ſamañ/ ad Sonr þra kom ei heim aptr j akuediñ Tijma.

Gamle Tobias er hugſiukur vm ſiñ Son.

4 Og Mooder hñs bar ſig ꝛ miøg lijtt/ ſo ad hun villde ſig ei hugga læta/ ꝛ mællte. 5 O ſonr miñ/ O ſonr miñ/ Huar ꝼ̇ høfū vid þig j burt ſent ꝼra ockur/ s̄ ert ockᵉ Glede ꝛ einka Huggun j ockar Elle/ Hiarta ockᵉ ꝛ ockᵉ Erfd. 6 Vid heꝼdū nøga Peninga haft/ hefdū vid ecke þig læted j burt fra ockur ꝼara. 7 Þa talade Tobias til heñar/ Þeige þu ꝛ vert hughrauſt Syne ockar geingr vel med Guds hialp/ hñ heꝼr eirn truañ Stallbrodur med ſier. 8 Eñ hū villde ecke læta ſig hugga / ꝛ daglega var hū a farins Fæte/ ꝛ leit a allar Þiodbrauter/ þar ſem hñs var ad vænta/ ꝛ villde vita huort hun kyñe ei vør vid hñ ad verda.

Aña moder hins vnga Tobias
Supra. 5/26

9 Eñ Raguel talar þa vid Dottur mañ ſiñ Tobias/ Vertu kyrr hier hia oſſ/ ꝛ eg vel ſenda Bod til Tobias/ Fødurs þijns/ ꝛ kuñgiora hm̄ ad þu mætt vel. 10 Þa ſuarar Tobias/ Eg veit ad Fadᵉ miñ ꝛ Modᵉ reikna nu alla Daga ꝛ ſtūder/ ꝛ eru miøg Ahyggiu ꝼull ſokum mijn. 11 Og ſo ſem Raguel bad Tobiam mz mørgum ordum/ eñ hañ villde þui ecke mz nockru mote ſamþyckiaſt/ biſꝼalade hñ hm̄ j Vallo Saram/ ꝛ gaꝼ hm̄ Helming allrar eigu ſiñar/ aꝼ Þrælum og Ambættum/ Buſmala/ Vluolldum og Yxnum/ og miked Fie/ og liet hñ Heilañ og Fagnande ꝼra ſier fara. 12 Og ſagde/ Heilagur Eingell DROTTEns ſie

j Ferd

ferd mz þier/ z leide þig Heilbrigdan̄ aptur heim/ so ad þu finer heila þijna Forelldra/ z Gud giefe/ ad mier verde audid ad sia yckar Børn mz mijnū Augū/ adur en̄ eg dey.

Forelldranna Aminning til sinnar Dottur

13 Og Forelldrarner toku Dottur sijna/ z kystu hana/ z lietu hana fra sier fara/ giørande hē sie Aminning/ ad hun skylldi sijns Mans Forelldra j Heidre hafa/ so s̄ sijna eigen̄ Forelldra/ elska Bonda sin̄/ mz athygle sia þ sijnum Hiuum/ z hallda sig sialfa hæverskelega.

XI

Raphael.

Sa a Veigenum þa þr komu til Haran/ huad ad er a midium Veige til Nini ue/ a hin̄ ellepta Deige/ þa mællte Engellen̄. 2 Tobias min̄ Broder/ veistu vel huorsu vid skildū vid Fodur þin̄. 3 Ef þier lijkar so/ þa skulū vid fara he im vndan̄/ en̄ Husfru þijn med Hiuum z Busmala/ skal fara eptera j hægd um. 4 Og sem Tobias lijkade þetta vel/ sagde Raphael/ tak þu med noc̄kud af Galle Fisksins/ Þui þess mun þier þorf giørast. 5 Tok þa Tobias mz si er Gall Fisksins/ z þr foru so vndan̄.

6 En Anna sat daglega vid Veigen̄ vppa einu Fialle/ so hun mætte sia langt j kring. Og s̄ hun horfde epter hm̄ vr þm̄ sama Stad/ vard hun vør vid Son sin̄ langt fra z þeckte hn̄ jafnsnart/ hliop hun burt/ z sagde þetta Bonda sijnum/ z mællte/ Sia Sonur þin̄ kiemur. 7 Og þa talar Raphael til Tobias/ Jafnskiott s̄ þu kiemur j Hwsid/ so bid þu z kalla til DROTTins/ z gior hm̄ Þacker/ sijdan̄ skalltu ganga til Fodurs þijns z min̄ast vid hn̄. 8 Og strax þa smyr þu Augu hn̄s med Gallenu vr Fiskenum/ er þu hefr mz þier/ z allt j sen̄ munu lwkast vpp Augu hn̄s/ z fær Fader þin̄ þa aptur Syn/ z verdur harla feigen̄. 9 Hleypur Hundurin̄ þa heim vndan̄/ sa þr høfdu med sier haft/ z Dynglar Halanum/ støckur vpp z lætr gladlega. 10 Og Fader hn̄s blindur sprettur strax a Fætr/ z fly ter sier so miøg ad hn̄ meider sig/ Kallar hn̄ þa a ein̄ Suein/ þan̄ er hiellde j Hønd hm̄/ z leidde hn̄ j moote Syne sijnum. 11 Sømuleidis giorer Mooder hn̄s eirnen̄/ z kistu hn̄/ z gri etu bæde saman̄ af Feigen̄leik. 12 Þegar nu sm̄ þr høfdu giort sijna Bæn/ z Gude þackad/ settust þr nidr til samans. 13 Þa tekur Tobias af Galle Fisksins/ z smyr Augu Fødr sijns. 14 Og þoler hn̄ þ nærre vm halfa stund/ for þa Slijmed af Augū hn̄s/ so sem Himna af Egge. 15 Og Tobias tok þ z dro þ af hans Augū/ z fieck hn̄ þa strax aptr Syn sijna. 16 Og Lofudu Gud/ hn̄ z hn̄s Hwsfrw/ z aller þr ed þ spurdu. 17 Þa mællte Tobias/ Þacker giøre eg þier DROTTIN Israelis Gud/ ad þu hefr hirt mig/ z þo aptur a ny/ hialpad mier / so ad eg sie nu min̄ Elskulega Son.

Sara.

18 Ǫ lidnum sio Døgū/ kiemur Sara Sonarkona hn̄s / mz øllu sijnu Heimilisfolke/ Fienade z Vlfølldum/ z flutte mz sier mikid Gull/ so z Fie þ hn̄ hafde feingid af Gabel. Sagde Tobias þa sijnum Forelldrū fra/ Huorsu mikid Gott ad Gud hefdi veitt hm̄ þ Fielaga hn̄s/ er ferdadist mz hm̄. 19 Komu þa til Tobias Frændr hn̄s/ Achior z Nabath/ z bædu hm̄ Hamingiu/ z samfognudu mz hm̄ þ alla þa Luck/ s̄ Gud hafde hm̄ giefed. 20 Og sio Daga j samt/ Møtudust þr aller til samans z vøru glader.

XII

Þier þetta kallar Tobias a sin̄ Son z mællte/ Huort Kaup skulum vid þa gie fa þeim Heilaga Man̄e/ Stallbrodur þijnum/ sem med þier hefur ferdast. 2 En̄ Tobias suarade Fødr sijnū/ Huornen̄ kun̄ū vid hm̄ ad launa hn̄s stooru Velgiorder s̄ hn̄ mier veitt hefur? 3 Hn̄ hefr komid mier heilū fram z aptr/ han̄ sokte sialfur Fied til Gabels/ z veitti mier Fylge ad fa þessa mijna Eig en̄konu/ Hier med j burt rak hn̄ þan̄ illa Anda/ z gladde hennar Forelldra. 4 Ja sialfan̄ mig frelste hn̄/ þa sa hin̄ mykle Fiskur villde suelgia mig/ Og þier hialpade hn̄ ad þu fieckst Syn þijna apturz ærid gott hefur han̄ ockur giort. 5 Huorsu kun̄um vid þa ad jnna honum aptur/ þuilijkar miklar velgiorder? En̄ eg bid þig Fader min̄ / ad þu bioder hm̄ Helming alls þess Fiear s̄ vid høfdum hingad med ockur/ ad hn̄ vilie taka vid þui.

Þackargiord.

6 Og þr kolludu hn̄ afsydis/ bædi Faderen̄ z Sonurin̄/ z bædu hn̄ ad taka vid helming fi arins alls þss̄ s̄ þr høfdu flutt mz sier. 7 Og hn̄ mællti þa heimuglega vid þa/ lofid z

þacker gio

þacker giored Gude a Himnū ꝥ huoriū Manne/ad hñ heꝑur ſynt ydur ſlyka Myſkun. 8 Yf er Konganña ꝛ Hoꝑdingiaña Raade ꝛ Leyndar Mꝏlum ſkulu Meñ þeigia/ eñ Gudz Verk ſkulu meñ dyrdlega prŷſa ꝛ opiñbera. 9 Slyk ein Bæn mꝫ Føſtu ꝛ Ølmoſugiord/er betre eñ myklu Gulle til Fieſiodz ſaman ad ſafna/ Þuiad Ølmoſu giorder frelſa af Dauda/ aꝑmꝏ Synder/ ꝛ hallda vid Lyꝑed. 10 Eñ Ogudrækner meñ fyrerfara ſialꝑer ſynu Lyꝑe.

Ølmoſa. Sup. 4/12.

11 Eg vil nu opiñbera Sañleik/ ꝛ dylia ecke yckur þre heimuglegre Byfalning. 12 Þa þu grietſt ſo beiſklega/badſt ꝥ ꝛ ſtodſt vpp fra þiñe Mꝏltyd/ ꝛ greptrad° Dauda meñ/ ꝛ geymd er Lyk þra j Huſe þynu/ ꝛ grofſt þa vm Nꝏttartyma/ þa flutte eg Bæn þyna ꝥ DROttñ.

Sup. 2/3.

13 Og fyrſt ad þu varſt Gude kiær/ þa hlaut þ ſo ad ſkie/ ad ꝥ vtañ freiſtne mꝏtter þu ecke vera/ ſo ad þu værer reyndur. 14 Og nu vtſende Gud mig til ad lækna þig/ ꝛ ad vtreka þañ illa Anda ſem var j kringum Sara Sonarkonu þyna. 15 Og eg em Raphael/ eirn af þm ſiø Einglum vier ſem ſtøndum fram̃e fyrer DROTTNE.

16 Þegar þeir nu heyrdu þtta/ vrdu þr ſkielꝑder ꝛ Ottuduſt/ fiellu fram̃ a Aaſionur ſyn þar til Jardar. 17 Þa ſagde Eingelleñ til þra. 18 Verid med godu Giede/ ꝛ hirdid ecke ad Ottaſt/ Þuiad Gud hefur ſo viliad vera lꝏta/ ad eg hefe hia yckur vered/ loꝑed hñ ꝛ þacked hm̃. 19 Þad ſyndiſt ſo ſem eg æte ꝛ Drycke mꝫ ydur/ eñ eg neyte Oſynelegrar Fædu/ huoria eingiñ Madur ma ſia. 20 Og er nu mꝏl ad eg huerfe aptur til þeſſ er mig ſende/ giøred Gude þacker/ ꝛ kuñgiored hñs Stormerke.

Gen. 18/9. Jud. 13/16.

21 Sem hñ hafde þetta ſagt/ leid hñ ꝑra þra Augum/ ꝛ þr ſau hñ ecke meir. 22 Og þr fiellu ꝑram̃ vm þriar Stunder/ giørande Gude þacker/ Epter þad ſtodu þeir vpp/ og ſøgdu fra ſlyku ꝑram̃veigis/ og kuñgiørdu hñs Stormerke.

XIII

ÞAn Tobias lauk vpp ſynum munne/ ꝛ Lofade Gud ſo ſeigiande.

2 DROTteñ/ þu ert eirn mykell ſtyrkꝛ Gud/ ꝛ þitt Ryke endiſt ad Eilyfu. Þu hirter ꝛ huggar aptur/ þu kañt ofañ ad hrinda til Heluitis/ ꝛ aptur j burt þadañ ad leida/ ꝛ eingiñ er ſa ad vndañ meige flyia þiñe Hende. 3 Þier Iſraels Børn loꝑe þier DROTteñ/ ꝛ dyrked hñ ꝥ Heidingiunum.

Þui þar ꝥ hefur hñ ydur dreyft a medal Heidingiaña/ þra er hñ þeckia ecke/ ad þier boded hñs Stormerke/ Og ad Heidingiarner vite/ ad eingeñ er Gud Almꝏttugur vtañ hañ eirn.

Deut. 32/39. 1 Sam. 2/6. Sap. 16/13.

Huar þyrer Iſrael ſie dreiꝑd: vt a mille Heidingiaña

4 Hñ heꝑur tyktad oſſ fyrer ſaker Synda vorra/ Og af ſiñe Giæſku hialpar hñ oſſ aptur.

5 Siaed huad hñ hefur giørt vid oſſ/ lofed hñ j ſynū Verkum/ mꝫ Otta ꝛ ſkielfingu/ ꝛ Vegſamed hañ ſem ad Eilyfu Drottnar.

6 Og eg vil eirnen gøꝑga hñ j þeſſu Lande/ þar vier erum herteknerþt hñ heꝑur ſynt ſyna Daſemd yꝑer einum Syndugum Lyd.

7 Snueſt þier þar ꝥ þier Synduger/ ꝛ giored gott ꝥ Gude/ ꝛ trued þui/ þad hñ ſynir ydꝛ Myſkunſeme.

8 Og nu vil eg af Hiarta fagna j Gude. 9 Lofid DROTteñ þier hñs Vtualder/ hallded Fagnadar Daga/ ꝛ Dyrkid hñ.

10 JEruſalem þu Gudz Stadur/ Gud mun tyfta þig/ ꝥ þyn Verk/ Eñ þo mun hñ þier Myſkun veita ad nyu.

11 Lofa þu DROTteñ ꝥ ſynar Gꝏꝑur/ ꝛ pryſa þañ Eilyfa Gud/ ſo ad hañ vpp aptur bygge þynar Tialldbuꝺer.

Og aptur kalle alla þyna hertekna/ ſo ad þu meiger þig gledia æfenlega.

12 Þu munt lyſa ſ ſkynande birte/ ꝛ j øllū Jardrykis Endemørkū/ mūu Meñ þig vegſama.

13 Af fiarlægum Londum munu Meñ til þyn ſækia/ ꝛ þier Giaꝑer færa.

J þier munu þr tilbidia DROTteñ/ ꝛ muntu Helgedomur kallaſt/ þeir mūu þ mikla Naꝑn DROTtens akalla j þier.

Eſa. 60/4.

14 Boluader verde aller þr ſem þig ꝑorſmꝏ/ Og fyrerdæmder þr aller ſem þig laſta/ Bleſſader munu verda þr aller er þig vppbyggia.

15 Eñ þu munt fagna yfer þynum Børnum/ þui þaug munu øll Bleſſud verda/ ꝛ flytiaſt til DROTtins. 16 Sæler eru þr ſem þig elſka/ ꝛ þeir ſem æſkia ad þier velgange.

Myn

17 Mijn Sæla lofe DROTTeñ/ Þuiad Gud DROTTeñ vor mun Borgena Jerusalem þrelsa aþ allre heñar No.mung.
18 Sæll er eg/ ef ad þr sem epterkoma af mijnu Sæde sia Jerusalem j siñe Dyrd.
Apoc. 21/18. 19 Jerusalems Borgarhlid skulu verda af Saphirus z Smaragdus smijdud/ z aller heñar Mwrvegger allt vm kring af dyrum Steinum.
20 Med Nuijstum z fogrum Marmara Steine munu øll heñar Stræte løgd/ Og a øllū Gø u m mun Halleluia sunged verda.
21 Blessadur sie Gud sem hana heþur bænheyrt/ Og vare hñs Rijke yfer heñe ad Eilijfu Amen.

XIIII

Epter þtta skied/ þa ed Tobias haþde feinged aptur sijna Syn. 2 Þa lifde hñ þadañ Fiorutijger z tuo Aar/ z sa Barna born sijn. 3 Og þa hñ var nu hū drad Aara Gamall z tuø betur/ var hñ heidursamlega greptradz j Niniue. 4 Þuiad þa hñ var Fimtijge z sex Aara ad Alldre/ vard hñ Sionlaus/ eñ a Sextugasta Aare fieck hñ Syn sijna aptur. 5 Og þ epter var hñs Alldurs/ lifde hñ j Glede/ z proadest j Gudz Otta/ z Andadist j goodum Fride.
Spadomz Tobiæ. 6 Nu þ Andlaat sitt kallade hñ Son siñ Tobias til sijn/ z þa sio vngu Sueina Sonar sonu sijna/ z talade til þra/ Jñañ skams mun Niniue j gruñ eideleggiast/ þuiad Ord DROTTins mun ei bregdast/ Eñ j Rijke Medorum mun eñ þa vm nockurn tijma Fridur vera/ Og Brædur vorer s aþ Israels Jørdu eru dreifder/ munu þangad aptz huerfa
Nah. 1/2/3. 7 Og vort Land huort nu liggur j eyde mū allstadar aptur bygt verda/ Og þ Gudz Nws s brent var/ skal vpp a nytt verda vppbygt/ z aller þr s Gudhrædder eru munu þangad aptur koma. Og Heidner meñ munu fyrerlaata sijn Skwrgod z koma til Jerusalem/ z þar bwa/ Og allar Þioder z Konungar munu j heñe fagna/ z Israels Gud tilbidia.
Tobiæ Amiñing. 8 So heyred mig nu Syner mijner Fødur ydarn. Þione þier DROTTne j Sañleika/ og hallded ydur til hñs rieittþerduglega/ Giorid huad hñ hefur bodid/ z kieñid slijkt ydrum Børnum/ ad þaug giefe Olmøsz/ Ottest Gud ætijd/ z treysted a hñ aþ øllu hiarta. 9 Heyred mig nu kiæru Syner/ z blijfed hier ecke j Niniue/ Helldur þegar þier hafed eirneñ aþleyst ad grafa Modur ydar hia mier j miñe Grøþ/ epter þ taked ydur vpp z fared hiedañ. 10 Þuiad eg sie ad Synder Niniue giora vt af vid hana.
11 HEgar Jaþnsnart epter Andlaat Modur siñar/ for Tobias burt vr Niniue/ mz Hws fru siñe Børnū z Barnabornū/ z huarf til siña Maaga/ z Frænda Konu siñar. 12 Og hitte þa alla heila z hrausta j roolegre Elle/ veitte hñ þm Forsta/ Og þegar þr onduðust lukte hñ aptur þra Augu/ Og tok so vid øllū Arfe z Audæfum Raguelis. Og lifde allt fram j Fimtu ættkuijsl/ z sa sijn Born z Barnaborn. 13 Og er hñ var niju z niutijger Aara gamall/ sem hñ hafde lifad j Gudz Otta med Fagnade/ grooþu Frændur hñs hñ. 14 Og øll hñs ætt bleif j Heilogum Liþnade og vmgeingne/ so ad þeir voru bæde Gude og Mønum þecker/ og øllum þeim er bygdu j Landenu.

Ending Bookar Tobiæ.

Formaaleñ yfer Book ena Jesu Syrachs.

Þesse Book

Þesse Bok hefur hier til kollud verid a Latinu Ecclesiasticus/ huad þr hafa þydt enu Andlegu Hæuerſku/ Og hefr hū harla miog verid frameñ & jdkud j Kyrkiuñe/ mz Lesning/ Saung & Predikun/ þo mz litlum ſkilninge edr Nytſemd/ ꝥ vtañ ꝥ hū hefr hlotid þm̄ andlegū Stat & Kyrkna Prange ad hrosa. Añars heiter hū ſijnu riettu Nafne Jesus Syrach/ epter ſijnū Meiſtara ſo ſ̄ hñs Formále & ꝥ Gryſka Exemplar vtuijſar/ lijka ſem & ſo Moyses/ Josue/ Esaias & allar Spamaña Bækurnar epter ſijnum Meiſtorum heita/ Nun er & ecke halldeñ af hinū gomlu Fedrum j tolu Heilagrar Skriftar/ helldur ſem ein god Nytſom Bok/ eins hyggins Mans/ þar vier eirniñ lætum hana med blijfa.

Ptolomeus Euergetes

Jesus Syrach hefur verid fyrer hingadburdiñ Christi. 241. Aar.

En oss þiker (af þui ad hñ ſialfur j Formálanum medkieñer/ ad hñ hafe a Dogum Kongsins Euergetis komid a Egiptaland/ & þar þessa Bok endad/ huoria hñs Fodr fader hafde ádur byriad) ad hñ hafe vt af morgū Bokū ꝥ allra beſta/ ſem hñ fundid hefur til ſamans leſid/ ſierlega af þui ad a Egiptalande var fiolde koſtulegra Boka/ fyrer Fodr Euergetis Philadelphum til ſamans ſafnadr/ So ad a þm̄ tijmum voru bæde Bækurnar & Lærder meñ j myklum Heidre hafder/ & af ollum Londum/ ſo ſ̄ j eirn hæañ Skoola þar til ſamans komu/ einkañlega af Gricklande. Hier ad auk hofdu Judar ſialfer þar eitt Muſtere bygt/ & Gudz þionuſtu vppreiſt.

Kostuleg^r Bækr j Egyptalande.

Slijkt auijſar & ꝥ/ ad j þſſare Bok er ecke eitt Sticke vid añad ſo ſkyckanlega til ſamansſett ſo ſ̄ eins Meiſtara Verk/ Helldr af marghættudū Meiſturū/ & Bokū ſamandreiged/ og huad vid añad meingad/ ſo ſ̄ ein Bijfluga af margskonar Blomſtrū Hunang ſygur/ & eitt vid añad meingad. Og ꝥ ſyneſt ſ̄ þſſe Jesus Syrach hafe verid af Konglegre ættkuijſl Dauidz/ & naeñ ad ſkylldſeme vid Amos Syrach/ huor ed verid hefr yppaſte Hofdinge j Huſe Juda ſm̄ meñ meiga ſia a Bokum Philonis Spekings/ tueim hundrudū Aara fyrer Hingadburdeñ/ nockud nærre a Dogum Maccabeorum.

Amos Syrach

Þetta er Nytſamleg Bok ꝥ Almuga Folkid/ Þuiad oll hñs Aſtundan er ꝥ/ ad hñ giore eirn Borgara edur Huſbonda Gudhræddañ/ Fromañ & Hyggiñ/ & kieñer hñ huornen hñ ſkal hallda ſig vid Gud & Gudz Ord/ Kieñemeñ/ Forelldra/ Kuiñu & Born/ ſitt eigid holld/ Audæfe/ Þionuſtumeñ/ Nagraña/ Vine & Ouine/ Valldſtiornarmeñ/ & vid hūn Mañ. So meñ mætte vel kalla hana eina Bok af Hwshæuerſku/ edur af Digdū godz Huſbonda/ huor & ad er/ & heita ſkyllde ſu andlega Hæuerſka.

Jesus Syrach er Nytſemdar Book fyrer Alþydu Folk.

Book wt af Hwshæverſku.

En huad oss þetta Erfidi koſtad hefr þſſa Bok vt ad leggia. Huor ꝥ gyrneſt ad vita/ hñ ma bera vora Þyſku ſamañ vid oll oñur Exemplaria/ bæde j Griſku & Latinu/ og Þyſku/ huort þaug eru Ny edur gomul/ So mun þtta Verk vel bera Meiſtaranū vitni. Þar hafa þo marger Sialfuitringar j ollum Tungū ſynt ſitt Meiſtaraſtycke yfer þessa Bok/ ad eingeñ Vndur være þo ad hun være olldungis ordiñ okieñeleg & oſkiliañlig/ & med ollu onyt (fyrſt ad aller hluter þar jñe/ fra vpphafe heñar/ hafa ecke verid epter riettre ſkyckan ſamſetter) Eñ vier hofum hana lijka ſ̄ añad ſundurriſid/ fottrodid & vijds Vegar dreyft Brief/ aptur ſamañ leſed/ & Saur afþueigid/ & heñe ſo langt komid ſ̄ ſierhū ma vel ſia/ Gude ſie lof & þacker Am̄. Þeir enu Gudhræddu munu oss ecke hier vm æuijta. Eñ Heimureñ mun vita ad þacka oss hier ꝥ/ epter ſijnū Mañkoſtū/ ſ̄ hñ hefr giort hier til Dags.

Formále Jesu Syrachs
yfer ſijna Book

Marger & merkeleiger meñ hafa oss Vijſdom/ vt af Logmálenu/ Spamoñunum/ & odrū ſ̄ þm̄ ſialfū epterfylgt hafa/ kuñañ giort. Þar af meiga meñ Jſraels lyd maklega lofa/ ſaker þra Viſku & lærdoms. Þar fyrer ſkulu ecke alleinaſta þr ſem ſlijkt hafa & leſa/ þar vtaf vijſer verda/ helldr & eirnen odrum þiena/ med Lærdome & Skrife.

Jesus Syrachs Afe.

Miñ Afe Jesus/ epter þui ad hñ ſig ſierdeilis jdkade til ad leſa logmálſins/ Spamañaña & adrar fleire Bækur/ þær ſem oss af vorum Fedrum epterlætnar voru/ og ſ̄ hñ hafde ſig þar jñe vel jdkad/ lagde hñ fyrer ſig nockud ad ſkrifa/ af Vijſdome & godū Sidum/ So ad þr hiner ſomu ſem giarnan villdu læra & Hyggner verda/ yrde þſſ ſkynſamare &

ſkickan

skickanlegre til/ gott Lijferne bram ad fœra.

Þar fyrer bid eg ad þier vilied þetta vinsamlega medtaka/ z mz gaate lesa/ Og so hallda oss til goda/ þott vier kunum ecke so vel ad tala/ sem hiner vijdfrægu Ordsnillingar. Þuiad þ s̄ j Ebresku maale er skrifad/ þ hlyder ecke so vel þegar Meñ snua þui j añad Maal. ecke a(l)eina þesse mijn Book/ helldur fleire Logmaalsins z Spamañana z adrar Bækur/ hlioda langtum odruvijs/ þa þær verda j þra eigen̄ Maale taladar.

Ptolomeus. Euergetes

Og s̄ eg kom j Egypta land a Attūda z þritugasta Are/ a Dogū Kongsins Ptolomei Euergetis/ z alla hn̄s Lijfdaga þar jñe var / Fieck eg tijma til marga goda Hlute þar ad Lesa z skrifa. Þar þ̇ syndest mier bæde ad vera gott z nytsamlegt/ ad eg miñe Giætne z Mædu þar til vendade / z þssa Book vtlegde/ Og af þui eg hafde tijma til/ Aruidade eg og snere miñe Astundan til/ ad eg þessa Book vtgiorde z j lios leidde/ So ad þr Framande meñ s̄ læra vilia/ venie sig til goodra Sida/ so þr epter Logmaale DROTtins lifa meige.

Jesu Syrachs Book.

I

Allur Vijsdo mur er af Gude. 1 Reg. 3/9. Jobi. 28/29 Jacobi. 1/5.

ALLur Vijsdomr er af Gude DROTTne/ z er mz hm̄ Eilijflega. 2 Huor hefr fyrre huxad huorsu margt Sandkorn j Sionum er/ huorsu marger Dropar j Regnenu eru/ z huorsu marger Dagar Veralldareñar verda skyllde? 3 Huor hefur ædur mællt huorsu hæar ad himeneñ er/ z huorsu Vijd ad Jorden̄ sie/ z huorsu Diupur ad Sioren̄ er? Huor hefur Gude nockurn tijma kient/ huad hn̄ skyllde giora? 4 Þuiad hn̄s Viska er þ̇ ollum hlutum.

Rom. 11/34.

5 Ord hins hæsta Gudz er Bruñur Viskuñar/ z þ eilijfa Bod ord er heñar vppspretta. 6 Huor kyñe ellegar ad vita huorneñ Mañ skyllde Vijsdom z Klokleik odlast? 7 Eirn er allra hæstr Skapare allra hluta/ Almattugur/ eirn Volldugr Kongur/ z mi og Ognarlegur. 8 Sa vppa sijnum Stole situr/ eirn Drottnande Gud. 9 Hn̄ hefur hana þ̇ sin̄ Heilagan̄ Anda kuñgiort/ Hn̄ hefur alla Hlute ædr fyrre vm þeinkt/ vitad/ z Metid. 10 Og hefur ædr Viskuñe vt hellt yfer oll sijn Verk/ z yfer allt Hold/ epter siñe Naad/ z giefur hana þm̄ s̄ elska hn̄.

Gudz Ord er Bruñur Viskuñar

Gudz Ord kienner ad ottast z elska Gud.

11 OTte DROTtens er Dyrd z Hroosan/ Fognudur z fegurdar Korona. 12 Otte DROTtens giorer Hiartad gladt/ z giefur Fognud z eilijfa Vnadseınd. 13 Huor hn̄ Ottast DROTten̄/ þm̄ mun vel ganga j siñe sijdustu Neyd/ z hn̄ verdur endelega Blessan halldande. 14 Gud ad elska þ er su en allra fegursta Viska. 15 Og huor s̄ hana sier sa elskar hana/ þt hn̄ sier huorsu myklar Dasemder hun giorer.

Job. 28/28 Psal. 111/10. Prou. 1/7. Cap. 9/ 10.

16 Otte DROTtens er Vpphaf Viskuñar/ z er hun j Gruñe Hiartans/ alleinasta hia truudum/ z hun bygger alleina hia vtuoldum Kuiñum/ Og alleina Fiña meñ hana hia Riettlatum z truudum.

17 Otte DROTtins er su rietta Gudz Þionusta. 18 Hn̄ geymir z giorer Hiartad gott/ z giefur Fognud z Glede. 19 Huor sem DROTtin̄ Ottast/ þm̄ mun vel vegna/ z þegar hn̄ þarf Huggunar vid/ mun hn̄ Blessadur verda.

Sap. 7/20.

20 Gud ad Ottast er su Viska s̄ ad audgar/ z allt gott med sier fœrer. 21 Hun vppfyller allt Husid med sijnum Gaafum/ z oll Herberge med sijnum Fiesiod.

22 Otte DROTtens er Korona Viskuñar. 23 Giefande noglegan̄ Frid z Heilsu.

24 Þesse Vijsdomur giorer Riett hygna meñ/ z sa ed fast a hm̄ helldur/ þm̄ hialpar hn̄ vt mz Dyrd.

25 DROTten̄ ad Ottast er Root Viskunar. 26 Og heñar Greiner Blomgast eilijflega.

27 Otte DROTtens ver Syndeñe. 28 Þuiad huor hn̄ er þ̇ vtan̄ Otta/ sa er ecke Gude þeckur / z hn̄s Diorfung mun hm̄ steypa. 29 En̄ Lijtelatur bijdur þess tijma sem hn̄ mun hugga. 30 Þuiad þo hn̄s Sok vm stundarsaker verde vnderþryckt/ munu þo Fromer meñ hrosa hn̄s Speke.

31 Guds Ord er Ogudræknum Mañe andstiggelegt/ þt ꝥ er Spekiñar Fiesiodur/ sem ꝥ hm̄ er hulen̄.
32 Son min̄/ Villtu hygginn verda/ so lær þu Bodordin̄/ þa mun Gud þier Visdom giefa.
33 Þuiad Otte DROTtens er su rietta Speken̄ ꝛ Næuerska. Og tru ꝛ Þoliñmæde þock nast Gude vel.
34 Sia þu til ad þin̄ Guds Otte sie eingen̄ Hræsne/ ꝛ þiona hm̄ ecke med følsku Hiarta.
35 Leita einkis Lofs hia Moñunū/ ꝥ Hræsne. Og sia til huad þu talar/ truer edr Aformar.
36 Hreyk þier ecke sialþum vpp/ so ad þu faller ecke/ ꝛ skam̄adur verder. 37 Og DROTT en̄ opiñbere þijn Suik/ ꝛ steipe þier berlega ꝥ Moñunū. 38 Þar fyrer ad þu j soñum Gudz Otta ecke þionad heþur/ ꝛ þitt Hiarta heþur verid Falskt.

Hræsne. Matth. 6/2/5. Acto. 19/15

II

Barn mitt/ Villtu Gudz Þionustumadur vera / þa bw þig vid Freistne. 2 Vert stadfastur/ ꝛ veiklast ecke/ þa men̄ locka þig þar fra. 3 Halltu þig ad Gude/ ꝛ vijk ecke (þra hønum) so ad þu jaþnan̄ styrkuare verder. 4 Allt hu ad þig skiedur lijd þu / og vert þolen̄modur j allzkonar Hrygd. 5 Þui ad lijka s̄ Gulled ꝥ Elldin̄ reyneſt/ so lijka verda þr enu somu s̄ Gude eru þe cker ꝥ Elld Hrygdareñar reynder. 6 Treystu Gude/ þa mū hn̄ hialpa þier/ Gior þijna Vegu rietta ꝛ vona til hn̄s.
7 Þier sem Ottist DROTTEN / treysted hønum/ þui þad mun ydur ei bregdast. 8 Þi er s̄ Ottest DROTten̄/ vænted hins besta af hm̄/ so mun ydur alla tijma Næd ꝛ Huggun veitast. 9 Þier s̄ Ottest DROTten̄/ væntid hn̄s Nædar. 10 Og vijked ecke af/ so þier ecke til Gruns ganged.

Huor Gud ott ast ꝛ elskar/ blijþr ei þyrer vtan̄ Freisting. Matth. 4/1. 2 Tim. 3/12. 1 Pet. 4/13.
Trw/ Von ꝛ Þolinmæde. Prouer. 17/3 Sap. 3/6.

11 Lijte þier a Dæme hiña Gømlu / ꝛ merked þaug. Huor heþur nockurn tijma skam̄adur or ded/ s̄ setti sijna Von til hn̄s? 12 Huor hefur nockurn tijma fyrerlæten̄ vered/ sa s̄ staded hef ur j Gudz Otta? Edur huor hefur nockurn tijma aþ hm̄ þorsmædur vered/ sa s̄ a hn̄ kallad hefur? 13 Þuiad DROTtin̄ er Nædugur ꝛ Myskunsamur/ ꝛ a ꝥgiefur Syndernar/ ꝛ hial par j Neyden̄i.
14 Vei verde þm̄ s̄ a Gud mistreyster/ ꝛ ecke þast hellдur. Og þm̄ Ogudræknu s̄ hingad ꝛ þangad veyklast. 15 Vei Eþunarsømum/ þui þr trua ecke/ þar ꝥ munu þr ecke verda vernd ader. 16 Vei þm̄ sem ecke bijda. 17 Huornen̄ mun þm̄ vegna/ þegar DROTTEN vill þa heim sækia?
18 Þeir s̄ Ottast DROTten̄/ trua hn̄s Orde/ ꝛ þr sem hn̄ elska hallda hn̄s Bodord. 19 Þe ir sem DROTtin̄ Ottast/ giora huad hm̄ lijkar vel. 20 Og þr s̄ hn̄ elska hallda Logmælid riettilega. 21 Þeir s̄ DROtten̄ ottast/ reidubua sijn Hiortu/ ꝛ audmijkia sig ꝥ hm̄/ ꝛ seigia. 22 Vier vilium̄ Helldr j Hendur DROTtens falla/ en̄ j Mañana Hendr. 1 Þui hn̄s Myskun seme er so mikel sem hn̄ er sialfur.

Job. 4/7. Psalm. 37/25
a (Fyrergieþur) ꝥ er/ hn̄ alcucur ꝥ ei/ huorsu jller og Omakleger vier erum.
1 Reg. 18/40.
Joh. 14/21/23
2 Sã. 24/14

III

2 Kæru Børn/ hlyded mier ydrum Fodr/ ꝛ lifed so/ ad ydur vel gange. 3 Þuiad DROTten̄ vill Fodurenn af Bornunum heidradan̄ hafa/ ꝛ huad Moodur en̄ bydur Bornunum/ ꝥ vill hn̄ hallda læta.
4 Huor hn̄ sin̄ Fodur heidrar/ þess Synder mun Gud ei straffa/ ꝛ huor sijna Moodur heidrar/ hn̄ safnar sier goodum Fiesiod. 6 Huor sin̄ Fodur heidrar hn̄ mun ꝛ a sijnū Bornum Fognud hafa/ ꝛ huonær hn̄ bidur þa verdur hn̄ Bænheyrdur. 7 Huor hn̄ heidrar Fodur sin̄/ sa mun þess leingur lifa. 8 En̄ huor fyrer saker DROTtens hlyden̄ er/ af þm̄ hefr Moodurin̄ Huggun. 9 Sa er DROTten̄ Ottast/ hn̄ heidrar ꝛ Fodurenn/ ꝛ þionar sijnum Forelldrum / ꝛ helldur þa ꝥ sijna Herra.
10 Heidra Fodur ꝛ Modur/ mz Giordum/ Ordum ꝛ Þolinmæde/ so ad þra Blessan yþer þig kome. 11 Þuiad Fodursins Blessã bygger Bornunum Hws/ en̄ Moodurin̄[v] Bøluã brytr þau nidr. 12 Hæd þu ecke ad Brest Fodurs þijns. Þui ꝥ er þier eingin̄ Heidur. 13 Þuiad Fodur en̄ ad heidra er þin̄ eigen̄ Heidur/ ꝛ þijna Moodur ad Forakta er þijn eigin̄ skom̄.

Vitskyring hi ns Fiorda Bod ords. Exo. 20/12. Math. 15/4. Eph. 6/2. Infr. 7/29
Gen. 27/27. Cap. 49/2.

14 Kiæra Barn/ Añast þu þiñ Fodur j siñe Elle/ ⁊ stygg hñ ei so leinge hñ lifer. 15 Og hällt hm̃ ꝥ til goda/ þo hñ Bernsklegur verde/ ⁊ þorsma hñ eige þar ꝥ / ad þu skickanlegre ert eñ hñ. 16 Þuiad þre Velgiord s̃ þu giorer Fodur þijnum/ mun alldrei gleymt verda. 17 Og þig mun gott skie/ þo ad þu Syndugur siert/ ⁊ þijn mun minst verda j Neydeñe/ Og þijnar Synder munu þorganga sem Js ꝥ Solu. 18 Nuor siñ Fodur fyrerlætur/ sa verdur Smadur/ Og huor hñ sijna Modur stygger/ sa er Boluadur af DROTTne.

a (Lijtelætu) þordast þu ꝥ mest þu kant/ ad komast hætt sem Verolldiñ stūdar epter.

Jnfr. 7/ 7.
Prov. 25/7.

Nuor eirn vakte sitt Kall ⁊ Embætte.

19 Kiæra Barn/ Bliff þu jafnañ j lægre Stiett/ ꝥ er betra eñ allt ꝥ s̃ Verolldeñ epter stundar. 20 Þui hærre þu ert/ lijtelæt þig þui meir/ So mū DROttēñ þier Hollr vera 21 Þuiad DROTTeñ er allrahæstur/ ⁊ giorer hñ þo mykla hlute ꝥ hina a Litelætu. 22 Stunda þu ecke epter nockre hærre Stiett/ ⁊ hygg ecke yfer megn þier. 23 Helldur huad Gud hefur bodid þier/ ꝥ tak þu þier jafnañ til. Þuiad ꝥ batar þig ecke/ þo þu gaper epter þui s̃ þier er ei bifalad. 24 Og huad ei til þijns Embættis heyrer/ þᵛ lættu þijna Foruitne epterligga. 25 Þui allt til reidu er þier meira bodid eñ þu kañ ad framkuæma. 26 Soddañ Ofdyrd hefur margañ suiked/ ⁊ þra Metnadur hefur þm̃ steipt. 27 Þuiad huor h añ legg ur sig giarnañ j Hæskañ/ sa tapast þar j. 28 Og einū b Ofdiorfum Mañe selst ꝥ jlla vt vm sijder. 29 Ofdiarfur madur giorer sier sialfū mykla Olucku/ ⁊ stofnᵛ eina Sijnd epter adra 30 Þuiad Drambseme giorer alldreige gott/ ⁊ þar kañ ecke vtañ jllt af ad vaxa.

b (Ofdiarfr) þr sem þreingia sier jñ til þess sm̃ þeir eru ecke duganleger til/ edr ei kallader til/ þar vill vmsyder ecke neitt gott af verda.

IIII

13 Almosugiord.
Dan. 4/ 24.
Tobi. 4/ 7.
Jnfr. 29/14.

31 Hijrn skynsamur madur lærer Guds Ord giarnan. 32 Og huor sem elskar Vitskuna/ hñ heyrer giarnañ þar til.

33 So sem Vatned slockur Elld loganda / lijka so afmær Olmosann Syndena. 34 Og hiñ Ædste Endurgialldare mun þess sijdar miñast/ ⁊ vid hialpa hm̃ j Motgangenum.

Tobi. 4/ 7.
Jnfr. 14/13.
Luce. 14/13.
Prætusamur.

1 Kiæra Barn/ lættu hiñ Fatæka ecke Neyd lijda/ ⁊ vert ecke hardur vid hiñ Naudþurftuga. 2 Fyrerlijt ecke Hūgradañ/ ⁊ stygg ecke hiñ Naudþurfstuga j sijnū Armod. 3 Sorgfullu Hiarta auk þu ecke meire Sorg/ ⁊ drag ecke vndañ Giofena þm̃ hinū Naudþurftuga. 4 Nei kued ecke vid Bæn hins Auma/ ⁊ snu ecke Asionu þiñe fra þm̃ Fatæka. 5 Snu þijnum Augū ecke fra Naudþurfanda Mañe/ so ad hñ klage ecke yfer þier. 6 Þuiad sa s̃ hñ skapad hefur heyrer hñs Bæn/ nær hñ mz hrygguu Hiarta klagar yfer þier. 7 Vert ecke Þrætusamr ꝥ Riettenum/ ⁊ hallt þiñ Domara j Heidre. 8 Heyr þu hiñ Fatæka giarnañ/ ⁊ suara hm̃ vinsamlega ⁊ mz Hoguærd. 9 Hialpa hm̃ s̃ ꝥ Ofrijke verdur/ af þss henᵈe sem hm̃ giorer oriett/ ⁊ vert ecke Bliugur þa þu skallt Dæma. 10 Halltu þig sem eirn Fodur vid fodurleysingiana/ ⁊ so s̃ eirn Hwsbonda vid þra Modur. 11 Og muntu vera so sem Sonur hins allra Hæsta/ ⁊ mun hñ þig elskare hafa/ helldur eñ þijn Moder hefur þig.

Gen. 14/16.
Exo. 2/ 12.
Pro. 24/11.

Speken.

12 Viskañ vpphefur sijn Born/ ⁊ tekur vid þm̃ sm̃ heñar leita. 13 Nuor hana elskar/ sa hefur lijfed kiært/ ⁊ huor heñar glogt leitar/ mun mikiñ Fognud hafa. 14 Nuor a heñe þast helldr/ mun mikeñ Heidur odlast/ ⁊ huad s̃ hñ Aþormar/ þar mun DROTTiñ giefa Lucku til. 15 Nuor Guds Ord heidrar/ sa giorer rietta Guds Þionustu/ og huor hñ elskar ꝥ/ a þm̃ hefr DROTTiñ ⁊ so Elsku. 16 Sa s̃ Viskuñe hlyder/ hñ kañ ad kieña odru Folke/ Og sa s̃ sier til heñar helldr/ mū Hæskalaust bwa. 17 Nuor falslaus er/ sa mū hana odlast/ Og hñs Epterkomendū mū vel veita. 18 Og þo hñ mz fyrsta hegde sier odruvijs vid hñ. 19 Og giore hm̃ Angist ⁊ þyngsl/ ⁊ reyne hñ mz sijnū Vende/ ⁊ freiste hñs mz siñe Typting/ þar til ad hū siñr ad hñ er falslaus. 20 So mū hun þa aptr til hñs koma/ a riettañ Veg/ glediande hñ. 21 Og sijna heimuglega hlute fyrer hm̃ openbera. 22 Eñ siñ est hñ med Falsi / so fyrerlætur hun hñ/ so ad hñ hlytur ad fordiarfast.

Guds Ords heidran.

23 Kiæra Barn/ Neyt þu tijmans/ ⁊ vara þig vid rangre Sok. 24 Og skamast þijn ecke saker þiñar Sælar ad iæta ꝥ s̃ riett er. 25 Þui Madr kañ so skamast sijn/ ad hñ odryie Synd þar mz. Og kañ skamast sijn so/ ad hñ hafe þar af Nad ⁊ Heidr. 26 Læt þig ongua Personu bifa/ þier til skada. 27 Nie skielfa þig þier til Fordiorfunᵛ. 28 Jata helldur frialslega ꝥ sem riett er/ þegar madur skal odrum moñum hialpa. 29 Þuiad þyr er Medkieñingena opinberast Sañleikuriñ ⁊ Riettuꝛiñ.

Rom. 12/19.
Meñ eiga ad hialpa þeim Riettferdugu / ⁊ Hræd ast onguañ Vada þar fyrer.

30 Mæl þu ei a a mote Sannindunũ/ lꝍttu helldꝛ Sneipumaþer þig ganga/ Hafer þu j Sa keñe villt farid. 31 Skammast þijn ei ad jꝍta huad þu hefur farid villt/ ⁊ kiepst ecke a mot Straumnũ. 32 Þiona ecke Heimskũ Mañe j siñe Søk/ ⁊ lijt ecke a hñs Makt. 33 Forsuara helldur Sañleikañ allt til Dauda/ ⁊ mun Gud DROTTeñ þyrer þig Strijda.
34 Vertu ecke so sem þr er sig mz myklũ Ordũ tilbioda/ eñ giora þo allz eckert til.
35 Ver ecke Leon j þijnu Hwse/ ⁊ ecke styrialldarsamur vid þijn Heimahiu. 36 Þijn Hønd skal ecke opiñ vera jafnañ vid ad taka/ eñ aptur luki til ad giefa alldrei.

a Þad giera þr ecke/ eñ þo ad þuñ sie vppa bꝛuuſ ad/ ad þr hafe farid villt/ edur giørt orꝛett/ þa villia þeir vegna Myn kñar ecke lꝍta vn dañ/ helldur fara afram j siñe Heim sku/ ⁊ eiñ Heimsk ur klecker jafnañ vnder med ødrũ.

V

TReystu ecke a þinn Rijkdoom/ ⁊ huxa ecke/ eg hefe noglegt fyrer mig. 2 Fylg þijnum Girndũ ecke/ þo ad þu megner þ/ ⁊ giør ecke huad þig lyst er. 3 Og huxa ei/ huor vill mier þad banna? Þuiad DROTTiñ hiñ ædste Hefnare mun þess hefna.

Rijke Dæmed giører Dijrþijg. Luc. 12/19.

4 Huxa þu ecke/ eg hefe ædur syndgad ⁊ mig hefr eckert vont skied. Þuiad DROTTEN er ad søñu Poliñmodur/ eñ ecke mun hñ þig ohegndañ lꝍta. 5 Og vert ecke Vggalaus þo ad þijnar Synder sieu eñ ecke hegndar/ ad þu þar fyrer jafnañ framar meir villder Synder drygia. 6 Huxa ⁊ ei/ miøg er Gud Myskunsamur/ ecke mũ hñ a mier hefna/ þo eg syndge so miked siñ eg vil. 7 Hñ kañ so snarlega ad verda re idꝛ siñ hñ er Nꝍdugꝛ/ ⁊ hñs Reide yfer Ogudrꝍkum lꝍtur alldrei af.

Infr. 16/21.

8 Þar fyrer drag þu ecke vndañ ad snua þier til DROttins/ ⁊ skiot þui ecke fra einũ Deige til añars. 9 Þuiad harla skiott kiemꝛ hñs Reide/ ⁊ mũ þess hefna ⁊ þier fyrerfara. 10 Treystu ei vppa Rangfeinged Fie/ þui þad hialpar þier ecke/ þegar Freistingarnar koma. 11 Lꝍt ecke sierhuorn Vind þier veifa/ ⁊ fylg þu ei sierhuorium Veige/ so sem ostodug Hiortu giora. 12 Ver helldur stodugur j þijnum Ordũ/ og blijf vid einsslags Rꝍdu. 13 Vertu reidubueñ ad heyra ⁊ suara þui sem rett er/ ⁊ hasta þig ecke. 14 Ef þu skilꝛ Søkẽa/ so vnderuijsa Nꝍunga þijnum/ Eñ skilier þu hana ecke/ so halltu aptur Muñe þijnum. 15 Þuiad Meñ kuña ad tala sier til Heidurs/ ⁊ Meñ kuña ad tala sier til Skamar/ ⁊ Mañenum kiemur hñs eigeñ Tunga til falls.

Infr. 18/20.
Prov. 10/4.
2 Cap. 11/29.
Ezech. 7/19.
Jacob. 1/19.

Stadfeste.

Søgvijser.

16 Vert ei Søgvijs/ ⁊ Bakmꝍlltu ecke med þiñe Tungu. 17 Eirn Þiofur er skamarlegur Hlutur/ eñ þo er Bakmalugꝛ madꝛ myklu skamarlegre. 18 Reikna þ ecke klient/ huort þ er miked edur litid. 1 Lꝍt þier ecke vijkia so þu gremiest Vin þijnũ/ Þuiad slijker Bakmꝍlugr verda vm sijder til skamar.

VI

Rom. 12/3.

2 VIge skalltu þyckiast Ofvijs til ad straffa huorn Mañ. 3 Ad þijn Blod vijsne ecke/ ⁊ þiñ Auoxtur fordiarfest/ og verde ecke eitt siñ s þurt Trie. 4 Þuiad soddañ Eiturlegur madur skadar sig sialfañ/ ⁊ verdur sijnum Fiandmoñum ad Spotte. 5 Þar j mot/ Huor alla hlute fꝍrer til betra vegar/ sa giorer sier marga Vine/ ⁊ huor hañ leggur Sokeñe til hid Besta/ hm̃ tala Meñ aptur j moot hid besta til.

Þetta eru þeir Agnar Doomarar/ sm̃ eige sia sialfo Bialka

6 HAllt þig vid huorn mañ vingiarnlega/ eñ af þushund kru valla einũ. 7 Treystu on guũ Vin/ nema þu hafer ædꝛ j Neyd reint hñ. 8 Þuiad marger eru Viner a mzañ þr hafa þess Not. Eñ þegar neyd er vm/ eru þr ecke stadfaster. 9 Og þar er margur sa Vinur/ s snarlega verdur Ouinur/ Og visse hñ vppa þig Mansmord/ þa segde hañ þad. 10 Nockrer eru ⁊ Matbordz Viner/ ⁊ eru ecke stadfaster j Neydeñe. 11 A medañ þier vegnar vel/ þa er hñ þiñ Fielage/ ⁊ lifer j þijnu Hwse/ so sem vꝍre hñ eirneñ Hwsbondeñ. 12 Eñ ef þier vegnar jlla/ þa motfellur hñ þig/ ⁊ lꝍtur sig huorge fundiñ verda.

Viner eru marghꝍttader.

Mich. 7/5
Matth. 10/21
Infr. 37/4.
Trwfastꝛ vinꝛ

13 Hallt þig fra þijnũ Ouinũ/ Og vara þig ei sijdur ꝥ þijnũ Vinũ. 14 Eirn Trur Vinur er ørugg Vernd/ Huor hana hefur/ sa hefur mikeñ Fiesiod. 15 Trufastur Vinur kañ ecke mz nockru Gotzi edꝛ giallde ad verda bitaladꝛ. 16 Eirn trur Vinur er ein Huggun alla þa Stund s madurinn lifer/ sa er Ottast Gud fꝍr soddañ Vin. 17 Þuiad huor sem oottast Gud honũ mũu vel luckast Vinerner/ Og slijkur s hñ er/ slijkur mun ⁊ vera hñs Vinur.

Vijsdoomur.

18 Kjæra Barn/ lꝍttu Visküa ala þig vpp fra Barnꝍsku/ so ódꝛ af þier hyggiñ madꝛ. 19 Hallt þier til heñ/ so s sa er eriar ⁊ sꝍer/ ⁊ vꝍntu epter heñ godũ Auexti. 20 Þu

munt

munt þa fa vm litla stund Mædu ꝛ Erfide fyrer heñar skulld/ eñ miog skiott muntu neyta heñar Avaxta. 21 Beysk er hun Oforsoktum Moñum/ ꝛ hirdulaus madur nemur ecke hia heñe stadar. 22 Þuiad hun er honum hardur Profunar steirn/ ꝛ hñ kastar heñe snogt fra sier. 23 Þeir hroosa vel mikid af Viskuñe/ eñ vita þar þo lÿtid af.

Matth 11/29

24 Kiæra Barn/ hlyd miñe Kieñingu/ ꝛ fyrer lÿt ecke mitt Raad. 25 Læt þÿnar Fætr j heñar Fiotur/ ꝛ Hals þiñ j heñar Halsjarn. 26 Beyg þu þÿnar Axler ꝛ ber hana/ ꝛ spirn þu ecke vid heñar Bondum. 27 Halltu þig til heñar af ollu Hiarta/ ꝛ vert mz ollum Krapte a heñar Veige. 28 Spyr þu epter heñe/ ꝛ leita heñar/ so muntu hana fiña. 29 Og þegar þu fær hana/ so læt hana ecke burt fra þier. Þuiad med sÿdasta muntu af heñe Huggun hafa/ ꝛ þÿn Hrygd mũ snuast þier j Fognud. 30 Og heñar Fiotur mũu verda þier ein sterk Vernd/ ꝛ heñar Halsjarn kostulegur Klædnadur. 31 Hun hefr Gullega Koronu mz eirnre Þurpura hwfu. 32 Þeim sama Klædnade muntu jskrydast/ ꝛ þa fegurdar Koronu vppsetta.

Jere. 31/13. Joh. 16/22

33 Kiæra Barn/ Villtu fylgia so verdur þu Vÿs/ ꝛ taker þu ꝥ þier til Hiarta/ so verdur þu Hyggiñ. 34 Villtu giarnañ hlÿda/ so muntu fa hana. Villtu þÿn Eyru til hneigia/ so muntu Vitur verda. 35 Ver giarnañ hia Gomlum Moñum/ ꝛ huar eirn hyggiñ Madr er/ hallt þig til hañs.

infra. 8/9

Gudz Ord ad heyra. Psal. 1/2.

36 Heyr þu giarnañ Gudz Ord/ ꝛ athuga gooda Malshættu Spekiñar. 37 Huar þu lÿtr eirn skynsamañ Mañ/ þa halltu þig til hñs mz Gæt/ ꝛ far mz hm̃ vt ꝛ jñ. 38 Vmhuxa þu jduglega Gudz Bodord/ ꝛ þeinktu jafnañ a hñs Ord. Hñ mun Algiort giora þitt Hiarta/ ꝛ giefa þier Vÿsdom so sem þu girnist.

VII

Ad leita Hiegomlegs Metnadr. Job. 9/2/20 Psal. 143/2.

GJør eckert jllt/ so skiedur þig ecke jllt. 2 Vara þig vid Rangindum/ so hendꝛ þig ongua Ohamingiu. 3 Sa þu ecke vppa Akur Ranglætisins/ so muntu þadañ ecke siofallt vpp skiera.

4 Þreing þier ecke jnn j Embætte ꝥ Gude/ ꝛ stunda ecke epter Vallde hia Kongenum. 5 Læt þier ecke þykia ꝥ Gude/ ad þu siert þar nogu vel til falliñ ꝛ læt þier ecke þÿkia hia Kongenũ/ þu siert þar nogu hyggiñ til. 6 Læt þig ecke langa til ad vera Domara/ Þuiad ꝥ þitt Megn kantu ecke oll Ranginde a riettañ Veg ad færa. Og þu kyñer Ottasleigiñ ad verda ꝥ nockrum Maktarmañe/ ꝛ læta Riettiñ med skom̃ nidur falla.

a (Vpphlaup) Sa sem giarnañ vill vera hætt hñ dregr Folk til sÿn/ ꝛ giorer vpphlaup/ vill forbetra allar saker ꝛ leidrietta allt Ortt/ ꝛ meinr ad Gud muni alÿta sÿn a Bæn/ og gooda meining.

7 Byria þu ecke a Vpphlaup j Stadnum/ ꝛ æfest þig ecke Almwgafolke. 8 So þu hlioter ecke ad bera tuofallda Skulld. 9 Þuiad eckert soddañ mun strøffunarlaust vera. 10 Huxa þu ꝛ ecke/ Gud mun mitt hid mykla Offur þar ꝥ alÿta/ ꝛ þegar eg fære hæstum Gude Forner þar fyrer/ þa mun hñ þær þiggia.

11 Nær þu giorer Bæn/ þa efast þu ecke/ og vert ecke tregur ad giefa Olmosur.

12 Hlæ ecke ad hrygguum Mañe/ Þuiad sa er eirn sem bæde kañ ad lægia ꝛ Vpphefia.

13 Kueik þu onguar Lygar a mote þÿnum Brodur/ ꝛ ei helldur a mote Vin þÿnum. 14 Ven þig ecke ad liuga/ ꝥt þad er skadsamlegur Vane.

15 Vertu ecke Malugur hia þeim Olldrudu/ Og þa þu bidur haf þa ecke morg Ord.

Matth. 6/7. Gen. 3/17.

16 Þo þier veiti bægt med þiñe Næring ꝛ Akuruerke/ þa læt þier þad ecke mislÿka. Þui ad Gud hefur þad so skickad.

Inf. 18/24.

17 Treystu ecke þar vppa ad fioldiñ er stor/ fra ſ þu giorer jlla mz. 18 Helldur Huxa ad Hefndiñ er ecke langt fra þier.

19 Þar fyrer Lÿtelæt þig af Hiarta/ Þuiad Elldr ꝛ Ormr eru Ogudrækiña mañа Hefnd.

20 Yfergief ecke þiñ Vin ꝥ nockra Fiemũe/ nie þiñ truañ Brodr/ ꝥ skulld hins besta Gullz.

Leuit. 19/13. Inf. 13/31.

21 Skil þig ecke vid gooda ꝛ skynsama Konu/ ꝥt hun er kostulegri eñ nockurt Gull.

22 Handla þu ecke jlla vid eirn truañ Þienara/ ꝛ Jdiñ Arvidismañ. 23 Læt þier kiærañ vera goodañ Þionustumañ/ ꝛ gior hm̃ ecke Hindran/ ef hñ kañ frials ad verda.

Prov. 13/24. og 23/13. Inf. 30/12.

24 Hafer þu Kuikfie/ so giæt þu þess. Og ef þad færer þier Nytseme/ þa byhalltu þui.

25 Hafer þu Born/ þa fæd þaug vpp/ ꝛ beyg þeirra Hals allt j fra Barnæsku.

26 Hafer þu Dætur/ so giæt þu ad þra Lÿkama/ ꝛ ven þær onguum Ouanda.

27 Gyft þÿna Dottr/ so hefr þu giort mikid Verk/ Og Gyft hana skynsomum Mañe.

28 Hafer þu Konu þa ſ þig elskar/ so læt ecke giora þig heñi frahorfiñ/ Hana ad forleggia/ og

gia/ ꝛ trw ecke þeirre hinne[b] Heiptugu.

29 Heidra þinn Fødur aꝼ øllu Hiarta/ ꝛ gleym ecke huorsu þu heꝼur vered þinne Moodr þun g?. 30 Og hugsa ad þu ert aꝼ þeim ꝼæddr/ ꝛ huad kantu þeim ad giøra þar j møt sem þau haꝼa þier giørt?

31 OTTast þu DROTTinn aꝼ øllu Hiarta/ ꝛ haꝼ hans Presta j øllum Heidre. Elska þann er þig skapad heꝼr/ aꝼ øllum Kroptum þijnum / ꝛ yꝼergieꝼ ecke hans Þionustu menn.

Summa.

32 Ottast DROTTenn/ ꝛ heidra Prestana. 33 Og gieꝼ þeim sinn Hluta sem þier er bodid.

34 Aꝼ þeim ꝼyrsta grooda/ ꝛ Syndaꝼornum ꝛ Vpplyptingar ꝼornum.

35 Og þui ꝼleira sem Helgad verdur til Offurs/ ꝛ aꝼ allskonar Helgum ꝼyrsta groda. 36 Vtrett þijna Hond Fatækum/ so ad þu verder þess rijkuglega Blessadr. 37 Og þijn Velgiørd giøre þig þeckan øllum lifande Mønnum þægelegann. Audsyn ꝛ þijna Velgiørd a[c] Framlidnum Mønnum.

38 Yꝼergieꝼ ecke þa sem grætande eru um Huggunar/ harma helldr med hørmondum.

39 Lat þier ecke mikid þycka ad vitia Siukra/ þuiat ꝼyrer þess skulld muntu elskadur verda.

40 Huad þu giører hugsa ꝼyrer Endanum/ og muntu alldrei Illa giøra.

[b] (Heiptugu) Þetta er talad epter Gydinga sidvenium/ þa ein Eckta kuinnann bolar hina adra vt/ enn hiaa oss merker þad so mikid/ so sem trw ecke øllu þui sem Iller Menn seigia þier vm Hwsꝼrw þijna/ sem hylla ꝼyrer þier enn er Illa vid hana.

c (Framlidnum) Þa ad sueipa/ og ærlegt Greptrar Embætte ad veita ꝼyrir Guds ꝛ Vpprisunnar saker.

VIII

DEilldu ecke vid þann Vollduga / so ad þu ꝼaller ecke honum j Hendur. 2 Kijꝼa ecke vid Rijkann Mann/ so hann verde þier ecke oꝼþungur. 3 Þuiad marger læta Fied tæla sig/ ꝛ þad bregdr einnen Hiørtum Konganna. 4 Þrætta ecke vid Maalskaps Mann/ so ad þu berer ecke Vid ad hans Ellde. 5 Skipt ecke Gamanyrdum vid Heimskann Mann/ so ad hann Ordlyte ecke þijna Ætt.

6 Bregd þu þeim ecke vm sijna Synd/ er sig bætt heꝼr. Og hugsa þu ad aller vær erum nockurs sakader. 7 Forsma ecke Ellina/ þui vier þeinkium oss einnen Gamler ad verda.

8 Hlacka ecke yꝼer Dauda Ouinar þijns/ minstu þess vier hliotum aller ad deyia.

9 Forakta ecke huad Hygner menn tala/ riettu þig helldr epter þeirra Ordum. 10 Þuiad aꝼ þeim mattu nockud læra/ ꝛ huorsu þu skallt haga þier hia Miklum Mønnum.

11 Þu skallt ecke þykiast klokare gømlum Mønnum/ þuiat lijka haꝼa þeir numid aꝼ sijnum Forelldrum. 12 Og aꝼ þeim kantu ad læra/ huornenn þu skallt andsuara/ þegar Þørꝼ vinnur.

13 Kueik þu ecke vpp[a] Elld Ogudrækinna Manna/ so ad þu ecke med þeim brenner.

14 Ert þu ecke vpp jllordann Mann/ so ad hann snue ecke til vonda þijnum Ordum.

15 Læna ecke þier Volldugra Manne/ Enn eꝼ þu lænar honum/ reikna þad sem glatad.

16 Gack ecke j Borgun yꝼer þitt Megn/ Enn eꝼ þu giører þad/ hugsa þu ad bitala.

17 Klagast ecke a vid Domarann/ þui menn leggia Vrskurd a epter þui sem hann vill.

18 Drag ei til samfara med Fiflldiorꝼum Manne/ so ad hann kome þier ecke j Olucku/ Þui hann ꝼer ꝼram epter þui sem hann vill/ so þu hlytur þa skada ad lijda/ saker hans Fiflsku.

19 Deilldu ecke vid Reidann Mann/ ꝛ gack ecke vm Grunder med honum/ Þuiad hann reiknar Blodz vthelling ꝼyrer ecke/ ꝛ eꝼ þu heꝼur þa øngua Hialp/ so myrder hann þig.

20 Haꝼ þu ecke Radagiørd vid[b] Heimska Menn/ þuiat þeim geingur þad ecke til Hiartans.

21 Fyrer Framande giør þad ecke neitt sem þu villt læta vera heimuglegt/ Þuiad þu veist ei huad þar ma aꝼ koma. 22 Lat ecke þitt Hiarta j liose huorium Manne/ ad hann leggie þier ecke jlla j Pock.

Inf. 31/6.

1 Cor. 2/ 6.
Gal. 6/ 1.
Leuit. 19/32.
Sup. 6/35.

a (Kueik) Þeer/ Reyttu hann ecke ꝼyrer vtann Søk til ad lasta.

Prou. 26/21.
Infra. 29/4.

Ad ganga j Borgun.

Gen. 4/8.

b (Heimska.) Ostadꝼasta Laustingia þa ed ecker[t] akta.

IX

WAndlættu ecke vm þijna goda Kuinnu/ þuiat slijkt Hørd Adsion giører ecke gott. 2 Lattu þijna Konu ecke Magt haꝼa yꝼer þier/ so hun ode ei þinn Herra. 3 Fordast þu Lausakonu/ so ad þu ꝼaller ecke j hennar Snørur. 4 Ven þig ecke til kuedendis Kuenna/ so ad þær ꝼae Fang a þier med sinne Areitan. 5 Sprogset ecke Jungfrur/ so þu verder ecke til þeirra vppkueiktur. 6 Samlagast ecke vid Hooruna/ so ad þu ei þijnu ꝼyrerꝼarer.

7 Skyma ecke allauega vm kring/ j Stadnum/ ꝛ hlaup ecke vm allar Krær. 8 Snu þijnu Andlite ꝼra Frijdum Konum/ ꝛ lijt þu ecke a Andlitsꝼegurd annara Manna Kuenna. 9 Þuiad frijd-

Gen. 6/2.
Prou. 5/3.

Matth. 5/28.

Gen. 34/2.
2 Sam. 11/4.
Judit. 10/14.

dar Konur hafa margan gabbad/ & vond Girnd tendrast þar af s(em) annar Elldur. 10 Sittu ecke mz annars Konu/ & tak hana ecke þier j Fadm. 11 Og haf ei samdryckiu mz henne/ so Hiarta þitt hneygest ecke til hennar/ & þitt Sinne verde ecke fangid.

12 Yfergief ei gamlan Vin/ Þuiad þu veist ecke huort þu auinnur so mikid mz hinu Nya. 13 Nyr Vinur er so s(em) nytt Vijn/ lattu hann gamlan verda/ so mun hann þier vel smacka.

Gamler Vin'

a (Þoknast) þ ad þu hræsnar & helldur med þm.

14 Lattu ecke Ogudlega Menn vinkia þier j sinne stoorre Vegsemd/ Þuiad þu veist ecke huorn Enda þ(at) fær. 15 Lat þier ecke a þocknast Ogudlegra manna Asetning / þui þr verda alldrei goder/ fyrr enn þr fara nidur j Heluijte.

b (Oddum) so s(e)m a Turnum þ(ei)r s(e)m Hæskasamlegt er/ & Madur fær Höfudsundla af.

16 Halld þig fra þm s(e)m Valld hafa til ad deyda/ þa þarftu ecke ad sorga ad hann mune þig Drepa. 17 Enn verd(ur) þu hia hm ad vera/ þa forgrijp þig eigi/ so hann ecke suipte þig þijnu lijfe/ þegar þig allra sijdst varer. 18 Og vit þ(at) vijst/ þu fer hia Taalsnorum/ & geingr vppa einumsam ann hæfum b Oddum.

c þ(at) er/ Et & dreck & hallt med þm hæuerskleg(a)r samdryckiur.

19 Lær þu mz allre gaumgiæfne ad þeckia þinn Naunga/ & þa þier gioerest raads þorf/ leita þess hia Hyggnum Mönnum/ & tala vid þa s(e)m forsialer eru/ og sticka þijnu öllu efne epter Guds Orde. 20 c Samlaga þig vid gooda Menn/ & vert gladur/ þo mz Gudhrædslu.

X

21 Vijsir Herrar.

a (Obliugr) þ er/ sa s(e)m læst vera fullur af Raadum Klokindum & Ra upe/ & hann eirn vill heyrast vm Stiornena.

Pro. 29/12
1 Reg. 12/13

Verkid lofar sinn Meistara / & Hyggen Höfdingia hans giorder. 22 Þad er hættulegt j Valldstiornenni ad vera fiolmælugur/ & a Obliugur Skualldurs Madur verdur til skammar.

1 Hyggenn Stiornare er hardur. Og huar ad er skynsöm Valldstiorn/ þar geingur skyckanlega til. 2 Lijka s(e)m Stiornarenn er/ so eru & hans Embættis Menn. So s(e)m Raaded er/ so eru Borgararner. 3 Illur Kongr fordiarfar Land & Lyde/ Enn þegar þr megtugu eru Forstaler/ so þrijfst vel Borgenn.

b (Canzeler) so s(e)m hid næsta Raad lijka s(e)m Naeman var Rögenum j Syria

2 Reg. 5/1.

4 Stiornenn a Jordunne stendur j Guds Hende. Hann giefur stundum dugande Stiornara. 5 Þad stendur j Guds Vallde/ ad Stiornaranum velvegne/ honum giefur hann Lofsamlegann b Canzelera.

Drambseme.

6 Hefndu ecke of strangt allra Misgiorda/ & suala ecke Sinne þijnu þa þu skallt Refsing a leggia. 7 Drambsomum Mönnum er bæde Gud & Verolldenn Ouinur/ þui þeir giora fyrer þeim bædum Rangt.

Agirne.

8 Fyrer saker ofrijkis/ Ranglætis & Agirndar/ kiemur eitt Kongs rijke fra einu Folke til annars. 9 Huar fyrer vpphefur sig su arma Jord & Aska? 10 Þo er hun ecke vtann slæm Saurinde a medann hun lifer. 11 Og þott lenge Læknarenn þar vppa lappe/ þa geingur þ(at) so til med sijdasta. 12 Kongur j Dag/ Daudur a Morgun. 13 Og þa Madurenn er Daudr/ þa eta Madkar & Ormar hann.

Jer. 27/6.
Dan. 4/14.
Roof & Vpp sprettа Drambseme(n)nar.

c (Fellur) þad er/ ad hann fyrer lijtur Guds Ord.

Luc. 1/51
Cap. 14/11
Cap. 18/14.

14 Þadan af kiemur allt Dramblæte/ ad Madurenn c fellur j fra Gude/ & hans Hiarta huerfur fra sijnum Skapara. 15 Drambseme dregur til allra Synda/ & sa sem þar j er fastur hann reiser vpp marga Suiuirding.

16 Þar fyrer hefr DROTTinn alltijd Drambsemenne nidrad/ & endilega kollvarpad. 17 Gud hefur Dramblætum Höfdingium wr Sæte hrundid/ & Lijtelæta þar vppa sett. 18 Gud hefur Rætur stolltra Heidingia vpprætt/ & Lijtelæta j þra stad plantad. 19 Gud hann hefur Heidenna manna Löndum vm snwed/ & allt til grunna fordiarfad. 20 Hann hefur læted þaug vppuisna/ & foreydast. 21 Og afmæd þeirra Nafn af Jordunne.

Syndenn er ecke af Gude

22 Þad er Mönnum ecke af Gude skapad/ ad þr eru Drambsamer & Grimmer. Ecke er Madurenn jllur skapadur/ Helldur sa sem Ottast Gud/ hann mun med Heidre standa. 23 Enn huör sem brijtur Guds Bodord/ hann verdur til skammar.

24 Og þeir enu sömu sem Gudhrædder eru/ hafa sijnna Stiornara j Heidre/ þar fyrer geymer hann þeirra.

25 Huorke hinn Rijke nie Fatæke/ Stoore nie Smææ/ skal hroosa sier af ödru enn þui/ ad þeir Ottest Gud.

26 Þad duger alls til einkis / ad Menn fyrerlijte Fatækann Mann Skynsamann. Enn Heidre Audugann Mann Ogudlegann.

27 Höfdingiar/ Herrar & Stiornarar/ eru j miklum Heidre/ Enn þo eru þeir ecke so mikler/ sem sa er Ottast Gud.

28 Einum vitrum Þienara hlytur Herrañ ad þiona/ꝛ eirn ſkynſamur Herra moglar þar ecke vm.

29 Fylg ecke þijnu eigiñ Hofde j þijnu Embætte/ꝛ ſtær þig ecke þa Meñ þurþa þijn vid.

30 Betra er ad Madur take ſiñ Verknad til vara/þañ hñ hialpaſt vid/ eñ taka ſier margt fyrer Hendur/ꝛ verda þurfa Madur þar med.

31 Barn mitt hafdu gott Gied j øllum Mootgange/ ꝛ forlæt þig vppa þitt Embætte. 32 Þuiad huor vill þm̃ hialpa ſem ſijnu Embætte ørvænter ? Og huor vill hialpa þeim til æru ſem ſialfur laſtar ſitt Embætte?

33 Hiñ Fatæke verdꝛ lofadur fyrer ſiñar Viſku ſkullð/ꝛ hiñ Rijke fyrer ſiñar Audlegdar ſkulld. 34 Og ef Viſkañ er loffamleg a Fatækum/Huad mijklu meir a Rijkum? Og huad jlla ſtendur Rijkum/þad ſtendur myklumeir jlla Fatækum.

1 Viſka lijtelmeñeſins kiemur hm̃ til heidurs/ꝛ ſetur hñ hia Høfdingiunum nidur.

2 Onguum ſkalltu hrooſa ſaker ſiñar mikellrar Aſijndar/nie laſta nockurn ſaker ſiñar lijtellrar Aſijndar. 3 Þuiad ein Bijfluga er eirn lijtell Fugl/ꝛ gefur þo hiñ ſætaſta Auoxt.

4 Stær þig ecke af þijnum Klædum/ꝛ vert ecke Stolltur j þijnum [a] Heidre/Þuiad DROTTEñ er Furdanlegur j ſijnum Verkum/ꝛ eingeñ veit huad hñ vill giora. 5 Marger Tyrañar hafa ordid ad ſitia a Jordu nidre/ Og vppa þñ hefur Korona ſeiſt/ſẽ Meñ hafa ecke ætlad. 6 Marger Stoor Herrar eru ad ønguu ordner/ꝛ Mektugier Kongar hafa komed j añara Mañа Hendur.

7 Fyrerdæm þu ønguañ/ædur eñ þier ſie Sokeñ fyrre kuñug/ſkil þu hana ædꝛ/ꝛ ſtraffa ſijdañ. 8 Þu ſkallt ecke leggia vrſkurd a/fyrr eñ þu heyrer Søkena/ꝛ lættu Meñ ædꝛ vttala.

9 Vef þig ecke j Sokum añara Maña/ꝛ Sit ecke hia Raungum Dome.

Prouerb: 17/2
Prouerb. 12/9
Gen. 41/4
Psal. 113/8
Dan. 6/3
a (Heidre) þ er þegar þu med þine Makt ꝛ Vallde matt yfer geysa.
Judic. 1/7
1 Sam. 9/16
Esthe. 6/7
Deut. 13/14
Proue. 18/13
Infra. 33/4

XI

10 **B**Arn mitt/haf ecke marga Jdiu fyrer Hondum/þui ef þu hefur margt j take/ſo viñur þu þar lijted a. Og þott þu allareidu þar miøg epter ſtunder/afrekar þu þad ecke. Og þott þu hier ꝛ huar ad hnyſſer/kiemſtu þar þo ecke vt med.

11 Sa er margur ſem lætur ſier miked vmuerda/ꝛ flijter ſier til Rijkdoms/og hindrar þo ad eins þar med ſialfañ ſig.

12 Þar j moot er ſa margur/ ſem lætur ſier lijted vmuerda/ ſa er vel þyrfte Hialpar mz/ ꝛ er þar med Veykur ꝛ Aumur. A þañ lijtur Gud med Næd/ꝛ hialpar hm̃ vr Eymdeñe. 13 Og kiemur hm̃ til Heidurs ſo marger vndraſt a hønum.

14 Allt kiemur af Gude/ Hamingia ꝛ Ohamingia/Lijf ꝛ Daude/Fatækt ꝛ Audæfe.

15 Goodũ giefꝛ Gud Audæfe þaug ẽ vara. 16 Og huad hñ tilſkickar/þ luckaſt jafnan vel.

17 Margur er Sinkur ꝛ Spar/ꝛ verdur þar ꝥ Rijkur/ꝛ hux^v hñ hafi nockud ꝥ ſig dreigid.

18 Og ſeiger/Nu vil eg hafa gooda Daga/Mat ꝛ Dryck af mijnu Godze.

19 Eñ hañ veit ecke ad ſo nær er komed hñs tijma/ꝛ hlytur alltſamañ ødrum epter ad læta/ꝛ deyia.

20 Halltu þig vid Guds Ord/ꝛ jdka þig þar jñe/ꝛ blijf j þiñe Stiett. 21 Og læt ecke bleckia þig/þott Ogudlæker meñ epter Audæfũ ſæke. Treyſtu Gude ꝛ vert j þiñe Stiett. 22 Þui ad harla audvellt er DROTTne ad giora Fatækañ Mañ Rijkañ.

23 Gud Bleſſar godra Maña Audæfe/ꝛ þegar tijmeñ kiemur/aukaſt þaug ſkiotlega. 24 [a] Seig ecke/Huad hialpar mier þ/eda huad hef eg a medañ? 25 Seig ecke/Eg hef nog/huo reñ ma mig nockud breſta?.

26 Þa þier vel vegnar/huxa þu/aptur ad nyu ma þier jlla vegna/Og þa þier jlla vegnar/huxa þu/ad aptur ad nyu ma þier vel vegna. 27 Þuiad DROTTiñ kañ audvellega j Daudſins tijd ſierhuorium aptur ad giallda/ſo ſem huor hefur forþient. 28 Ein jll Stund giorer ad Meñ gleyma øllum Fagnade/ꝛ þegar Madureñ deyr/þa verdur hñ var vid huorneñ hñ hefur lifad. 29 Þar fyrer ſkalltu ønguañ lofa fyrer ſitt Endadægur/Þuiad huad huor he hefur vered fyrer eirn Mañ/ſiña Meñ a hñs Epterkomendum.

Job. 42/10
Proue. 10/23
Job. 1/21
Luc. 12/19
Huor blijfe vid ſijna Kallan.
a (Seig) Fatækur Madꝛ ſkal ecke auruænta og ecke Rijkur ofltreyſta.
Inf. 18/25.

XII

Herberg

Giestrisne.

30 HErberg ecke huorn sem eirn j þijnu Hwse/ þuiad Verølldeñ er full Otrulet ka ⁊ Suika. 31 Falskt Hiarta er sem eirn Tælþugl/ ⁊ vmsitur huorsu þad meige þig fanga. 32 Þuiad ꝥ ē hñ sier Gott/ færer hñ ꝥ til hins Vesta/ og hid besta/ lastar hñ allra mest. 33 Af einum Neysta verdur stor Elldur/ og eirn Ogudlegur madur hætter ecke/ þar til hñ vtheller Blode. 34 Tak þier vara ꝥ soddañ Skalkū/ þm̄ byr eckert gott j Giede/ so ad þr kome ei a þig Eilijfri Skøm̄. 35 Tekur þu til þijn eirn Framanda Mañ/ þa mun hñ giora þier Omak/ ⁊ reka þig vt af þiñe Eign. 1 Villtu giora nockud gott/ so sia þu til huorium þu ꝥ giorer/ þa þorþienar þu þier þar Þock med. 2 Gior þu godum gott/ ⁊ mun þier verda þad rijkuglega endurgolldid/ Sie ꝥ ecke af hm̄/ so skicdur ꝥ visselega af DROTtne. 3 Eñ vondū Skalkū sem ecke þacka ꝥ velgiort/ mun ecke vel ganga.

Huoriū Menn skulu gott giøra.

4 Gief þu Gudhræddum/ ⁊ sia þu ecke aumur a Ogudhræddū. Giør þu gott Aumum/ eñ gi ef eckert þm̄ Ogudlega. 5 Halltu Braude þijnu ꝥ hm̄/ ⁊ gief hm̄ ecke/ so hñ verde ecke styrk uare þar af/ ⁊ Foottrode þig/ þuiad þu munt so myked aþ hm̄ jllt fa/ ē þu hefr giort hm̄ gott til. 6 Þuiad hiñ Hæste er Ouin Ogudlegra/ ⁊ Ogudlegum mun hñ refsa.

Gala. 6/10. 1 Tim. 5/8.

7 Þegar nockrū vegnar vel/ kañ Madr ønguañ Vin riettelega ad þeckia/ Eñ þegar jlla veg nar/ þa kañ þiñ Ouinur sier ecke leyna. 8 Þuiad þegar einū veiter vel/ ꝥ þorþøcknast hñs O uin. Eñ þegar nockrum veiter jlla/ flyia eirneñ hñs Viner fra hm̄.

Ovinum sijnū skal Mann Ecke Trwa.

9 Tru þu alldrei þijnū Fiandmañe. 10 Þuiad so ē Jarnid ridgar alltijd aptur/ so lætur hñ alldrei sijna Hrecke. 11 Og þo hñ hneyge sig ⁊ beyge/ halltu þier þo/ ⁊ giæt þu þijn fyrer hø num. Og þo þu fæger aþ hm̄ so ē af einū Speygle/ þa er hñ þo Rydugr. 12 Drag þu hñ ecke ad þier/ so hñ burt reke þig ecke/ ⁊ gange j þiñ Stad. Set hñ ecke hia þier/ so hñ stūde ei epter þijnu Sæte/ ⁊ med seinasta hlioter þu a mijn Ord ad miñast/ ⁊ þa jdre þig þss. 13 Eñ ka ē þa eirn Høggorma Toþrare verdur biteñ/ ꝥ aumkar eingeñ/ ⁊ eþ nockur vmgeingur mz Villudyr/ ⁊ verdur aþ þm̄ rifeñ/ So geingur ⁊ þm̄ sem samlaga sig vid Ogudræka/ ⁊ sig veþ ia j þra Syndum. 14 Hñ er nockra stund hia þier/ eñ eþ þu rasar eda þellr blijfr hñ ecke.

Jerem. 41/6.

15 Fiandmadureñ gieþur vel god Ord/ ⁊ aumkar þig miøg ⁊ syner sig vingiarnlegañ/ ⁊ þar mz þa kñ hñ ad græta. 16 Eñ j Hiartanu huxar hñ hūneñ hñ meigi koma þier j Grøfena/ ⁊ þær hñ Rwm/ so kañ hñ ecke þijns Blods saddur ad verda. Og vilie þier nockur skada gio ra/ so er hñ fyrstur/ ⁊ syner sig riett ē hñ vilie hialpa þier/ riett ē þelle hñ þig oforuarad. 17 Sitt Høfud mun hñ skaka/ ⁊ j Loofa sier hlæia/ þig spotta/ ⁊ Naser j Løpt vppreka.

XIII

Deut. 7/2/4.

HVor a Bikenu tekur sa saurgast þar mz/ Og huor sem samlagar sig Dramb latum/ hñ lærer Drambsemena.

Ad hallda sier til sijña jaþningia

2 Samlaga þig ecke vid Volldugañ ⁊ Rijkañ/ ellegar hledur þu vppa þig þunga Byrde. 3 Huad skal Leirpottureñ hia Eirpottenum? Þuiad eþ þr ber iast samañ/ þa brotnar hñ.

4 Rijkur Madur giorer rangt/ ⁊ hælest vm þar ofana. Eñ Fatækur madur hlijtur ꝥ ad þola/ ⁊ mz Þockum taka. 5 So leinge ē þu ert hm̄ nytur/ helldur hñ þig/ Eñ þegar þu ert vppgieþeñ/ lætur hañ þig þara. 6 A medañ þu hefur nockud neyter hñ þess mz þier/ ⁊ ꝥ angrar hñ ecke ad þu fordiarfast. 7 Þegar hñ þarþ þijn vid/ so kañ hñ ad gin na þig/ ⁊ broser vppa þig/ loþar þier mørgu ⁊ giefur þier enu bestu Ord/ ⁊ seiger/ Þarftu nockurs vid? 8 Og bydur þier tuisuar edur þrisuar suiksamlega til Giestabodz/ þar til hñ vie lar af þier þitt/ ⁊ spiar þig mz ꝥ sijdasta. 9 Og þo hñ allt til reidu siae þijna Eymd/ lætur hñ þig ecke sijdur fara/ ⁊ skiekur Høþud sitt ad þier. 10 Þar þyrer sia þu til ad þiñ Einþa lldleike suike þig ecke. 11 Og kome þier j Olucku.

12 Þegar nockur Megtar madur vill þig ad sier draga/ telst vndañ/ þa mun hñ þig þss meir ad sier draga. 13 Þreyng þier ecke til hñs sialþur/ so þu verder ei vtrekeñ. Far þu ⁊ ecke ofmi og vndañ/ so meñ meige þijn j Þorf neyta. 14 Mæl ecke j mote ef hñ skipar þier nockud. 15 Eñ treyst þar þo ecke a/ þo hñ giore sig Alþijdlegañ vid þig. 16 Þui hñ freystar þijn þar mz ⁊ mz sijnu vinsamlegu tillite teyger hñ þig. 17 Þa hñ verdr gramr/ so hellst ꝥ ecke mz slijkū

vin

vinskapar Ordum/ z hn̄ gamnar ecke med Refsingum z Fangelsi. 18 Þar þ vakta þig z sia vel fyrer þier/ þu lifer j myklum Haska.

19 Huort eitt Dyr samlagar sig vid sin̄ Lijka. 20 So skal huor Madur samlaga sig vid sin̄ Lijka. 21 Þui þ er eins s̄ Vargurēn leggur saman̄ vid Saudēn/ z þegar Ogudlegz madur sālagar sig vid godan̄. 22 So s̄ Hyena sig vid Hundēn samlagar/ so lijka Rijkur madur vid Fatækan̄. 23 So sem Leoned etur Villudyrēn a Eydemorkun̄e/ so eta þr enu Rijku Fatæka. 24 Lijka sem foraktanlegt er þ Dramblætum man̄e þ sem lægt er/ so er Fatækur madur þyr er Rijkum Foraktanlegz. 25 Þegar hin̄ Rijke dettur/ so reisa hn̄s Viner hn̄ vpp. Þegar hin̄ Fatæke fellz/ so troda hn̄s Viner hn̄ z so vnder. 26 Þegar Rijkz madz hefur rangt giort/ so eru þr marger s̄ hialpa honū vpp/ Þegar hn̄ hefur sig j Ordum forsied/ so hliota Men̄ ad læta þ vera riett. 27 En̄ þegar Fatækur Madur hefur rangt giort/ so kun̄a Men̄ þ miked ad reikna/ En̄ þo hn̄ tale hyggelega/ hefur þ þo onguan̄ Stad. 28 Þa Rijkur Madur talar þeiger huor Madur/ z hn̄s Ord hefia men̄ vpp j Himenen̄. 29 En̄ þa hin̄ Fatæke talar/ sei gia Men̄/ huor er sa? Og verde hm̄ a/ þa ma hn̄ plæta þar fyrer.

30 Audæfe eru good þegar Men̄ neyta þra fyrer vtan Synd/ En̄ Fatækt Ogudrækins ma ns kiefter hm̄ margt jllt ad tala.

31 Huad einum byr j skape/ þ sia Men̄ a hn̄s Augum/ huort s̄ þ er gott edur jllt. 32 Er hm̄ nockud gott j Hug/ þa lijtur hn̄ gladlega til. En̄ sa s̄ med Heimuglega prette vmgeingur/ kan̄ ecke nockrar Ræder þar fyrer ad hafa.

1 Sæll er sa sem eckert jllt Ræd giefur/ z ongua vonda Samuiſku þar af hefur.

2 Sæll er sa madur sem ongua vonda Samuiſku hefur/ z ecke hefur mist sitt Traust.

Infra. 27/10
2 Cor. 6/14
Hyena heite er Dyr a Egypta lande/ Þad lærer ad kalla a Hund en̄ med Nafne sin̄ Madur/ z Etur han̄ sydan̄.

Rijkdoomur.

Good Sāuiſka

XIIII

3 Synkum Man̄e hæfer jlla ad hn̄ sie Rijkur. Og huad skal Nørgum Hunde Goss z Peningar?

4 Huor hn̄ miked samandregur/ z giorer sialfum sier eckert gott/ sa dregur sa man̄ fyrer adra/ z adrer munu þui onytsamlega vppeyda.

5 Huor ecke giorer sialfum sier neitt gott/ huad skal sa odrum gott giora? hn̄ mun alldrei af sijnu godze gladur vera. 6 Eingin̄ hlutur er skamarlegre en̄ sa/ ad Madurēn an̄ sier sialfum einkis godz/ z þ er makleg Plaga þ hn̄s Vondsku. 7 Giore hn̄ nockud gott/ so veit hn̄ þar ecke par af/ z mz seinsta verdur hn̄ Opolin̄modur þar af.

8 Þad er jllur madur sem ecke ma sia odrum gott giort/ helldur fra snyr sijnu Andlite z Mykunar onguum.

9 Eirn Auikings giarn madur lætur sier alldrei nægia mz sin̄ Hluta/ z kan̄ ecke fyrer Agirne ad prijfast.

10 Eirn Ofundsiukur madur ma ei giarnan̄ sia ad etid sie/ z þ er hm̄ sart þegar hn̄ skal giefa ad eta.

Sinkur z Agyrne.

Prov. 27/20.

11 Barn mitt/ gior sialfum þier til gooda af þijnu eigin̄/ Og gief DROTTNe þaug Offur sem honum tilheyra.

12 Minstu a þ ad Daudēn duelur ecke/ z þier er vel kun̄ugt huorn Sattmæla ad þu hefur vid Daudann.

13 Gior þijnū Vin nockud gott þ þitt Endadægz/ Og gief þm̄ Fatæka epter þijnū Faungū.

14 Gleym þu ecke Fatækū þa þu hefz Glede dag/ so mū þier Fognudz veitast so s̄ þu girnist.

15 Þu hlytur þo þin̄ swran̄ Sueita odrum ad ættla/ z þitt Eruide hia Eruingium þijnum epter ad læta.

16 Giefz þu giarnan̄/ so mun þier giefid verda/ z a Helga þu þijna Sæl. 17 Þuiad þa þu ert Daudur / þa hefur þu vt tært.

18 Allt Holld slitnar sem Klæde/ Þuiad þad er hit̄ Gamle Sattmælēn. þu hlytur ad deyia.

19 Lijka sem græn Lauf a fogru Trie/ sum falla af/ en̄ sum vaxa aptz/ so geingur z til fyrer Monnunum/ sumer deyia en̄ sumer fædast aptur.

20 Aller forgeingeleiger hluter hliota Enda ad taka. Og þr s̄ þar mz vmgangast/ fara z so j burtu med.

Tob. 4/7.
Sup. 4/1.
Luc. 14/13.
a (Helga) Þad er/ giefz Riettemæt enum sitt tilheyre legt Offur sem Logmæled bydur þier.
Esai. 40/7.
Jaco. 1/10.
1 Pet. 1/24

XV

Aminning ad heyra Guds ord. Psalm. 1/1. 2/

21 SÆll er sa Madur ſ jafnan med Gudz Orde vmgeingst/ z ꝥ sama vtleggur z kiener. 22 Sa er ꝥ stundar af Hiarta/ z lærer ꝥ aþ Grunduelle ad skilia. 23 Og jafnañ epter Viskuñe framarmeir fregnar/ z stiller epter heñe / huort ſ hun geingur. 24 Og giæist jñ vm heñar Glugga/ z hlustar til fyrer heñar Dyrum. 25 Leitar Herbergis hart nær heñar hwse/ z reiser vpp sijna Tialld bwd vid heñar Vegg/ z ꝥ er hm̃ gott herberge. 26 Hñ flytur z vnder heñ" Þekiu sijn Børn/ z blijþur vnder heñar Lauþbladum. 27 Þar vnder verdur hñ ꝥ Hitanum verndadur/ z ꝥ er hm̃ heidursamleg bygd.

Joh. 4/ 10. Rietter Lærefedur.

1 Soddañ giorer eingiñ nema sa er Ottast DROTtiñ/ z huor sier helldur ad Gudz Orde/ sa mun hana fiña. 2 Og hun mun mæta hm̃ so sem Moder/ z medtaka hñ eins sem vng Brwdur. 3 Hun mun fæda hñ mz Braude skilningsins/ z giefa hm̃ ad drecka af Viskuñar Vatne. 4 Þar aþ mun hñ styrkur verda/ so hñ kañ stødugt ad standa/ z hun mū sier ad hm̃ hallda/ so hñ verde ecke sneypptur. 5 Hun mū hefia hñ yþer sijna Naunga/ z hun mun hañs Muñe'j Søfnudenum vppluka. 6 Hun mun Korona hñ mz Fognude/ z Vnadsemd/ z bijgæfa hñ mz eilijfu Nafne.

7 EN Heimsker meñ fiña hana ecke. 8 Og Ogudræker meñ fa ecke ad sia hana. Þuiad hun er langt fra Dramblætum/ z Hræsnis meñ vita ecke aþ heñe.

9 Ogudrækiñ madur kañ ecke neitt riett ad kieña/ þuiad ꝥ kiemur ecke aþ Gude. 10 Þuiad til riettz Lærdoms heyrer Vitska/ so gieþur Gud þar Næd til.

a (Geþur Gud) þesser eru þr Falskieñendur/ sm̃ vnder Guds naþne vt selia sijna Villu z sueria vppa ad ꝥ sie Guds ord/ edr Gud kieñe ecke Ri et z et: Matth. 19/17 Jerem. 21/ 8. Psalm. 34/ 16 Ebre. 4/13.

11 Þu þarft ecke ad seigia/ hafe eg rangt kieñt/ þa [a] heþur Gud ꝥ giort/ Þuiad huad ſ hñ hatar/ ꝥ skyllder þu ei giora. 12 Þu þarft ecke ad seigia/ haþe eg rangt kieñt / so hefur hañ suiked mig/ Þui hñ þarf einkis Ogudrækins vid. 13 Þuiad DROTteñ hatar alla Afguda dyrkan/ Og huor hñ elskar / sa hrædist fyrer heñe.

14 Hñ hefur skapad Mañeñ þra vpphafe/ z giefed hm̃ Kiør. 15 Vilier þu/ so halltu Boden/ z gior ꝥ sem hm̃ lijkar/ af riettum trunade. 16 Hñ heþur Vatn z Elld fram ꝥ þig sett/ tak til huors sem þu villt. 17 Maduriñ hefur þyrer sier Lijfed z Daudañ. 18 Og huort er hñ vill verdur hm̃ gieþed. 19 Þuiad Vijsdomur Gudz er mikell z mattugr/ z sier alla hlute. 20 Og hñs Augu lijta a þa sem hñ Ottast/ z hñ veit vel huad riett er giort/ eda huad hræsne er. 21 Onguum bydur hñ Ogudrækum ad vera/ z ønguñ leyþer hñ Synd ad drygia.

XVI

Oduganleg Børn.

FAgna ei yþer þui þo þu hafer morg Oþyrerlatsøm Børn/ z stær þig ecke aþ þui ad þu hefur mørg Børn/ þegar þaug Ottast ecke Gud. 2 Forlæt þig ecke vppa þaug/ z treystu ei vppa þra Megn. 3 Þuiad eitt gott Barn er betra eñ Þusund Ogudræken. 4 Og betra er ad deyia Barnlaus eñ ad eiga Ogudrækeñ Børn.

5 Eirn goodur Madur kañ eirnre Borg vid ad hialpa. Eñ þo ad marger sieu Ogudrækner/ verdur hun þo j eyde løgd ꝥ þa. 6 Slijkt heþ eg vm mijna Daga margt sied z þo myklu fleira heyrt. 7 Elldurin breñde allañ hoop Ogudlegra maña/ z Reidiñ byriadist yfer þm̃ Vantruudu. 8 Hñ hlijþde ei hinum Gømlu Risum/ huorier mz sijnu Afle þyrerforust. 9 Hñ þyrmde z eirniñ ecke þm̃ mz huorium Loth var framande/ helldur þdæmde þa fyrer þra Drambseme. 10 Og fordiarþade allt ꝥ Land/ ꝥ vtañ alla Myskū/ þr ed ofmikid hofdu haft vid ad syndga. 11 So heþr hñ ꝥ þared vel sex hundrudum Þusunda/ þ" ꝥ ad þr voru Ohlijdner. Huorsu skyllde þa nockur eiñ Ohlijdeñ ohegndur vera? 12 Þuiad hñ er ad vijsu Myskunsamr/ eñ hñ er z eirneñ Reidr. 13 Hñ lætr blijdka sig/ enda hefner hñ ogurlega. So mikel ſ er hñz Myskun/ so mikel er hñs Hefnd/ z dæmer sierhuorn epter sijñe Verdskulldan. 14 Ogudrækeñ Madur mun ei vndañ hlauþa mz sijnu Ranglæte/ z Godz mans Von mun ei ad onguu verda.

Infra. 21/10. Gen. 6/ 4. Gen. 19/ 24 Num. 14/ 20 Cap. 26/51. Supra. 5/ 4. Rom. 2/ 6.

15 Øll Velgiord mun siñ Stad fiña/ Og þad mun þram vid huorn koma sem hñ hefur forþienad.

16 Seig ecke/ DROTteñ sier ecke til mijn/ Huor hirder vm mig a Himnum? 17 A medal soddañ stors fiolda/ huxar hñ eige til mijn/ huad er eg hia þre storu Verølldu? 18 Þuiad sia þu/ ad Himineñ a alla vegu/ Sioreñ z jordeñ bifast. 19 Fiøll z Daler skialþa þ" hñ viliar 20 Skyllde hañ þa ecke sia j þitt Hiarta? 21 Eñ huad hañ vill giøra / þad sier eingeñ/ Og

2 Pet. 3/10.

geñ/ Og ꝥ Ouedur ſ er ꝥ Hondum/ ꝥ merker eingiñ Madur. 22 Og hñ kañ ꝥ margt ad giøra ſ ønguañ varer. 23 Og huor kañ vt ad mæla eda vmbera þa hñ dæmer? Eñ ſoddañ Hotan er oꝼlangt fra Augunū. 24 Og þegar nockur Hirdulaus madur heyrer hana/ helldur hñ ſamt a ſiñe Villu ꝛ Heimſku.

XVII

25 HEyr mig Barn mitt/ ꝛ Lær þu Viſku ꝛ gaumgiæf mijn Ord mz Aluoru. 26 Eg vil þier gieꝼa viſſañ Lærdom/ ꝛ lioſlega þier vnderuijſa.

27 GVd hefur fra Vpphafe ſijnum Verkum velſkickad/ ꝛ ſierhuorium einum ſitt eiged Verk gieꝼid. 28 Og hañ helldr þm̄ vm Alldr ꝛ æfi/ j ſlijkre ſkickan ad þau fullgiora auallt ſitt Embætte. 29 Og ꝥ eina hindrar ei ꝥ añad. 30 Helldur eru þau jaꝼnlega hlijdeñ hñs Bifalningu. 31 Framarmeir heꝼur hñ ꝛ ſo alited Jordena/ ꝛ fillt hana mz ſijnum Giædum. 32 Og giorer Jardrijked fullt Dyra/ huor ed koma aptur vndir Jordena.

Gen. 1/27
Cap 2.

Madureñ.

1 GVd hefur ſkapad Mañeñ af Jorduñe. 2 Og giorer hñ aptur ad Jordu. 3 Og akuedur hm̄ tijma ſijns lijfs/ ꝛ ſkapade bæde þaug/ ſierhuort til ſiñar [a] Tegundar/ ꝛ giørde þaug epter ſiñe Mynd. 4 Hñ veitte þm̄ ad allt Holld ſkyllde þaug Ottaſt/ ꝛ ad þau ſkylldu Drottna yfer Dyrum ꝛ Fuglum. 5 Hñ gaf þm̄ ſkylning/ Mæl/ Augu ꝛ Eyru ſkynſemd ꝛ kuñættu. 6 Og vijſade þm̄ bæde gott ꝛ jllt. 7 Og hefr þa framar ødrū Dyrū ꝛ ſierlega alited. 8 Til ad audſyna þm̄ ſitt mykla Vellde. 9 Hñ heꝼur kieñt ꝛ giefed þm̄ Logmæl Lijfſins. 10 Hñ heꝼur giort vid þa Eilijfañ Sattmala/ ꝛ opeñberad [b] þm̄ ſiñ Riett. 11 Þeir hafa ſied hñs Vellde mz ſijnum Augum/ ꝛ heyrt mz ſijnū Eyrum hñs dyrdlegu Rodd. 12 Og hñ ſagde til þra. Vared ydur vid øllum Rangindum/ Og bijfalade huorium ſ einū ſiñ Haunga. 13 Þeirra Athæfe er jafnan ꝥ hm̄/ ꝛ eige folged.

Gen. 1/27
Cap. 2/7
a (Tegundar) ꝥ er/ Kallmañ og Kueñmañ.
Gen. 9/11.
Deut. 4/13.
Cap. 5/2.
Cap. 9/5
b (Þeim) vid Jſrael vppa Fiallenu Sinai

14 J øllum Londum hefr hñ Valldſtiørn ſkyckad/ Eñ yfer Jſraels lyd er hñ ſialfr eirn Herra ordiñ. 15 Øll þra Verk eru ſo opiñber ꝥ hm̄ ſo ſ Soleñ/ ꝛ hñs Augu ſiaan aꝼlætz/ allt þra Athæfe. 16 So er ꝛ allur þra Vondſkapur ꝥ hm̄ oduleñ/ ꝛ allar þra Synder eru hm̄ lioſar.

Rom. 13/2.
Deut. 4/7.
Cap. 10/17.
Cap. 14/21.
Pſalm. 33/12.

17 Hñ geymer ꝛ manſins Velgiorder ſem añañ ſigneitz Hring/ ꝛ Godgiørdena ſem eirn Augaſtein. 18 Og mz ſeinaſta mun hñ vppuakna/ ꝛ ſierhuorium yfer ſitt Høfud endurgiallda/ ſo ſ hñ hefur ꝼorþienad. 19 Eñ þa er ſig betra/ lætur hñ til Hædareñar koma/ ꝛ þa ſem þre ytter verda huggar hñ/ ſo þr ecke øruænte.

Matth. 25/35.
Act. 3/7.

20 Þar fyrer ſnu nu þier til DROTTens/ ꝛ fyrerlæt þiñ ſyndſamlegañ Liꝼnad/ Bid þu DROTteñ ꝛ læt af jllu. 21 Halltu þig til hins Hæſta / ꝛ ſnu þier fra Rangindum/ ꝛ hata aꝼ Aluøru Aꝼgudadyrkan. 22 Huor vill loſa þañ allra hæſta j Heluijte? Þuiad alleina þr eru Lifendu kuña ad loꝼa. 23 Hiner Daudu/ ſo ſ þr ed eige leingur eru/ kuña eige Lof ad ſeigia. 24 Þar ꝥ loꝼa DROTteñ a medañ þu lifer ꝛ ert Heilbrigdur

Jdranar Aminning.
Pſalm. 6/6.
og 30/10.
og 115/17.
Eſai. 38/19.

XVIII

25 HVad mikel ad Myſkun DROTteñs er/ ꝛ hñ lætur fiña ſig Nædugañ/ af þm̄ ſ til hñs ſnua ſier. 26 Þuiad huad kañ Madureñ þo ad vera/ þyrſt ad hñ er ecke Odaudlegur? 27 Huad er Soluñe biartara? Þo hlytr hun ad forganga/ ꝛ huad Holld ꝛ Blod vppþeinker/ ꝥ eru vondir hluter. 28 Hñ ſier Omælañlega hæd Himenſins/ eñ aller meñ eru Molld ꝛ Aſka.

1 Eñ allt huad hñ giorer ſ eilijflega lifer/ ꝥ er fullkomid. 2 DROTteñ er alleina Riettlætr/ eingiñ kañ vt ad ſeigia hñs Verk. 3 Hú kañ ad høndla hñs ſtoru Furdu Verk? 4 Huor kañ hñs mykl u Magt ad mæla? 5 Huor kañ hñs myklu Myſkun ad telia? 6 Meñ kuña hüke ad aftra heñe nie auka/ ꝛ Meñ kuña ei ad høndla hñs myklu Daſemder Eñ þegar madur hefr allt til reidu ſitt beſta giort/ ſo er ꝥ þo valla vppbyriad/ Og þegar hñ meinar hñ haꝼe ꝥ fullkomnad/ þa er þo mikels vant. 7 Þuiad huad er Madureñ? Huar duger hñ til? Huad kañ hñ bata eda ſkada? 8 Þegar hñ lifer leinge ſo lifer hñ hundrad aar Lijka ſem eirn Vatzdrope j moote Siafar hafe/ ꝛ ſo ſ eitt Korn hia Siaꝼarſande/ ſo ſtutt eru hñs Aar hia Eilijfdeñe.

Gudz Myſkun ſemd ꝛ Mañſins Eymd.
Pſalm. 90/10.

9 Þar ꝥ hefur Gud Þoleñmæde vid þa/ ꝛ heller ſiñe Myſkun vt yfer þa. 10 Hañ ſier vel

2 Pet. 3/8.

ꝛ veit

z veit/ad þr hliota aller Daudans ad verda.11 Þar fyrer mysknar hn̄ sig þess rijkuglegar yþer þa.12 Mansins Myskun geingur alleina yþer hn̄s Naunga.13 En̄ Guds Myskun geing ur yþer alla Verolldena.14 Hn̄ straffar z tyftar/hn̄ kieñer z Þn̄ elur/lijka sem eirn Hirder fyrer siñe Hiord.15 Hn̄ myskunar þeim ollum s̄ læta sier vnderuijsa/ z Gudz Ord gaumgi æþelega heyra.

Huorneñ gott skal giora. Prou. 15/1

16 MItt Barn/þegar þu giorer einhuorium nockud gott/so gior ei þig atolusamañ/ Og þa þu giefur nockrum nockud/so stygg hn̄ ei med hordum Ordum.17 Dogg eñ kiæler Hitañ/so er z betra eitt gott Ord helldur eñ Gæþa.18 Ja/eitt Ord er opt þægelegra eñ mikel Gæþa. Og Hyllesæll madur giefur þad huortueggia.19 En̄ eiñ Heimskur madur telur þ epter m̄z Ohæuersku. Og Ouinsamleg Gafa er leidiñleg.

Odrū ad kieña Luc. 4/23 Prou. 18/17 Luc. 6/42

20 Lær þu sialfur ædur eñ þu kieñer odrum Moñum.21 Hialpa fyrre sialþum þier eñ þu læknar adra/ Straffa þig fyrst ædur eñ þu dæmer adra/so muntu Næd siña þa adrer straffad er verda.

Nær meñ skulu jdrast.

22 FEþ ecke med þijna Yferboot/þar til þu siukur verdur/ Betra þig helldur a mæñ þu kant eñ ad Syndga.23 Drag þu ei vndan goodur ad verda/z bijd ecke m̄z Betrun þijns lijþs allt til Daudans.

24 Og vilier þu Gude þiona/so lat þier þ vera aluoru/so þu freyster eige Gudz.25 Min stu a þa Reide sem koma mun ad sijdustu/z a þa Heþnd þa þu hlytur j burt ad fara.

Supra. 7/18

26 Þuiad þa mañ er saddur/þa skal hn̄ þeynkia ad aptur ad nyu kañ hn̄ hungradur ad verda/Og þegar mañ er Rijkur/so skal hn̄ huxa/ ad aptur ad nyu kañ hn̄ Fatækr ad verda.27 Þuiad þ kañ þ Kuolldtijmañ odruvijs ad verda/eñ þ var vm Morguniñ/Og slijkt allt skiedur snarlega fyrer Gude.

Sup. 11/27.

28 Eiñ hyggiñ madur er i þessu ollu Ahyggiufullur/z spornar vid Syndum/a medañ hañ kañ eñ ad Syndga.

29 Huor skilnings fullur er/sa medtekur þuilijkañ Vijsdom/z huor hn̄ fær/sa lofar hn̄.

30 Huor slijkañ Lærdom riettelega hefur numid/sa kañ sig vijslega ad hallda/z vel þar vt af ad tala til betrunar.

XIX

jllar Girnder. Rom. 6/13 Oþneytsla. Oþdryckia.

31 Fylg ecke þijnū vondum girndū/helldur briot þiñ vilia. 32 Þuiad ef þu fylger þijnum jllū girndū/so muntu þig sialfañ þijnū Ouinū giora ad Hæde.33 Vert eingiñ Rwtare/ z ven þig ecke til Dryckiusuallz.34 So þu verder eige ad Þurþamañe/z þeg^r þu onguā Peninga j siod hefr/hlioter þu vppa Ok ur ad medtaka. 1 Ofdryckiusam̄ Erfuidis Madur verdur ecke Rijkur/z sa ei sier ad litlu/ hn̄ fer hnygnande Dag fra deige.

Gen. 19/33 1 Reg. 11/1 Þortlijfe. Audtrua Josu. 9/15 Cap. 22/11

2 Vijn z Kon̄ giora heimska hyggna Meñ.3 Og þr s̄ samlaga sig Skiækiū voda villter/z fa ad Launum Mel z ᵃ Orma / z visna vpp odrum Moñum til merkelegs Epterdæmis.4 Sa er snarlega truer hn̄ er ostadfastur/z giorer sialþum sier skada/ þa hn̄ lætur sig so bleckia.5 Huor hn̄ gledst af þui/ad hn̄ kañ ᵇ Skalkaraskap ad fremia/sa verdur foraktadur.6 En̄ huor ed hatar slijka onyta Malskapsmeñ/sa varast skadañ.

ᵃ (Orma) þ er Pockusott/Lys z ønnur krankdæme/ þurþande maña. ᵇ (Skalkarask ap) so sem Vlysp eigell/z adrir hn̄s makar. Leuit. 19/17 Matth. 18/15.

7 Eyrer þu nockud vondt/þ seig ei epter/þuiad Þogn giorer þier onguañ skada. 8 Hu skallt huorke seigia þ þijnum Vin nie Ouin/z opeñbera þu þ ecke/kuñer þu ad giora þ þ vtañ vonda Samuisku. 9 Þuiad Meñ hlyda þier vel þar vm/z taka þ til vara/eñ hata þig þo s̄ ædur.10 Hafer þu nockud heyrt/lættu þ med þier deyia/so heþur þu hæga Samuisku/Þuiad þu munt ecke þar af j sundurbresta.11 En̄ eirn Fauijs madur bryst vt lijka sem tijmabært Barn vt vill. 12 Þegar eitt Ord er folged j heimskum mañe/er þ eins z þa Þijla stæde j Lærenu.13 Tala til þijns Naunga þar vm/ ma vel skie/hn̄ haþe þ ecke giort/eda hafe hn̄ þ giort/hn̄ giore þ ei optar.

14 Tala þu til þijns Naunga þar vm/ma vel skie hn̄ hafe þ ei talad/eñ hafe hn̄ þ talad/ ad hn̄ giore þ ei optar.

Infr. 25/8 Jaco. 2/3

15 Tala vid þiñ Vin þar vm/þui mañ lygur giarnan a adra meñ/z þar þ tru eige ollu þui þu heyrer.16 Einum sleppur opt Ord/z meinar hn̄ þo ei so/Þui huor er sa sem eige hryt ur stundum eitt Ord?

17 Tala vid þiñ Naunga þar vm/ fyrr eñ þu deiler vid hn̄/ og huxa vppa Guds Bodord

Þui

18 Þuiad Guds Otte giorer þ ad Mañ fer hyggelega fram̃ vm alla Hlute/ z Guds Bodord kieñer ſkynſamlega ad handtiera j allre Syſlan.

19 PRettuiſſe er eingen Viſka/ z Ogudrækeña mañа Hrecker eru eingeñ Hyggindе. 20 Helldur er þ Vondſkapur z Skwrgoda Villa/ Heimſka z Fauiſka.

21 Lijtill Klokſkapr mz Gudz Otta er betre/ eñ mikell Klokſkapr mz Gudz Forakte.

22 Margur er huaſſvitur/ z er þo ſkalkur/ z kañ ad ſnua Sokiñe huorniñ ſem hñ vill hafa hana. 23 Sa ſame ſkalkur kañ ad heyngia nidur Hoꝼudid/ z diarflega til ad lijta/ huad ad þo er ecke vtan Falſid eitt. 24 Hñ lijtur Augunum nidur/ z hluſtar mz ſkalka Eyrum/ z hall der þu ongua Vakt a hm̃/ ſo mũ hñ þig yferꝼalla. 25 Og þo hñ ſie Magnlijtill til ad giora þier Skadañ/ mun hñ þig þo hueckia þegar hñ ſier/ ſier tijma til. 26 Mañ ſier þ vel a einũ z ſa s̃ ſkynſamur er tekur til vara Mañeñ a hñs yferbragdi. 27 Þuiad hñs Klædnadur/ Hlatur/ z Gangur ſeigia til hñs.

Infra. 21.23

XX

28 EJrn Madur muijtar opt ſiñ Naunga j Otijma/ z hñ giorde vyſſlegar þo hñ þegde.

Ad ſtraffa.
Infr. 32/4.

1 Þad er betra frijlega ad ſtraffa/ helldur eñ leinelegt Hatr ad hafa. 2 Og huor þad tekur ſier til Þacka/ þeim giorer þ gott.

3 Huor hñ ſyner Ofrijke j Dome/ hñ er s̃ eirn Hofgardzmeiſtare/ hañ ed blygdar þa Jungfrw ſem hñ ſkal geyma.

4 Margr þeiger þ ꝥ ad hñ kañ ei ad forſuara ſig. 5 Eñ añar þeiger z bijdur ſijns tijma. 6 Vitr Madr þeiger ſo leinge hñ ſier ſier tijma/ eñ eirn hoſtugr Narre kañ tijmans ei ad bijda.

Eccl. 3/7
Infr. 32/7.

7 Huor margt þuæler hñ giorer ſig Opeckañ/ z ſa s̃ mikel Volld ad ſier tekur/ þeim verda Meñ gramer.

8 Morgum luckaſt vel j vondum Sokum/ eñ þ ſtodar honum til fordiorfunar.

9 Opt giefur eirn nockud/ ſo ad hñ kiemur þui jlla nidur/ Þar j moot giefur añar nockud/ þar hñ þui harla vel nidur kiemur.

10 Huor ad miog er ſkrautſamur/ hñ fordjarfaſt þar af. Eñ huor ſig læckar ſa vpphefſt.

11 Margur kauper j fyrſtu miked z margt/ eñ þar epter hlytur hñ þ nogu dyrt ad bitala.

12 Vitur Madur giorer þecka ſijna Gæfu mz liufligũ Ordum. Eñ huad Heimſker giefa/ þ giora þr ſialꝼer opeckt.

13 Fauiſſs mañs Giof mun þig ei bata mikid/ þuiad hñ giefur med einu Auga/ eñ med ſio Augum ſkymar hñ þar epter/ huad hñ ꝼær ꝥ þ. 14 Hñ giefur lijtid / z telur epter miked/ z giorer þ heyrum kuñugt/ lijka s̃ ſa ad hroopar vt huar Vijn ſie. 15 J Dag lænar hñ/ a morgun vill hñ aptur hafa þ/ Þad eru leideñleiger Meñ.

Heimſkra manna Giaꝼer.

16 Heimſkur Madur klagar/ Eingiñ er mier [a]Trwr/ Eingiñ þackar mier ꝥ mijnar Velgiorder. 17 Og þr s̃ neyta mijns Braudz/ ſeigia ecki neitt gott aꝼ mier. 18 O huad opt/ z aꝼ hu ad morgum hñ verdur dæradur. 19 Hñ fellur færlegᵛ ꝥ þuilijkar Rædur/ eñ þo hñ fielle aꝼ Hwslopte/ Lijka ſo geingur vondum Moñum ad þr hliota mz ſeinaſta haſtarlega ad falla.

[a] (Trur) hañ kañ ecke hañs Vel gierder ad þullrækna.

20 Eirn druſslegr Agalaus madr ſlufrar oforſialega/ z þuætter jaꝼnan þ hm̃ j hug kiemr.

21 Þott Fauiſs madur allareidu nockud gott tale/ þa duger þ eige/ Þuiad hñ talar þ ecke j riettañ tijma.

32 Morgum hamlar ſijn Fatækt/ ad hñ giorer ei jllt/ þar af heꝼur hñ þañ Auiñing/ ad hñ hefur ongua vonda Samuiſku.

23 Margur giorer helldur hid veſta/ eñ hñ miſſe ſijna Æru/ z giorer þ ſaker Ogudrækeña Maña.

24 Margur þionar odrum til Oriettferdugra Hluta/ z riett þar mz verdur hñ hñs Ouinr.

25 Lijgeñ er eirn ſkam̃ar Fleckur a einum Mañe/ z er almeñelegur hia agalauſu Almwga Folke. 26 Eirn Þiofur er ecke ſo vondur/ s̃ ſa Madur er ſig venur til Lygaña/ eñ mz ſeinaſta koma þr bader j Gælgañ.

Lygar.

27 Ad liuga er Mañenum ſkam̃arlegt/ z hñ kañ alldrei til Heidurs ad koma.

28 Eirn Hyggeñ Madur færer ſig ſialfañ til Heidurs ꝥ ſijna viturlega Rædu/ z Klokr madur er Kiær z vel virdtur hia Hofdingium.

Gen. 41/26
Dan. 2/28
Prou. 12/11
og 18/19

29 Huor ſiñ Akur jduglega ræktar/ ſa giorer ſijna Hrwgu mykla/ z huor hañ helldur ſig

ſo hia

Giafer ⁊ Mwtur.
Exo. 23/8.
Deut. 16/19

so hia Hoꝼdingiunū/ad hn̄ er þeim kiær/⁊ vel virdtur/ sa kan̄ ad aptra morgu Illu.
30 Gæꝼur ⁊ Mwtur blinda vitra Menn / og leggia Beisl j þeirra Mun̄/ so ad þeir kunna ecke vm ad vanda.
31 Eirn Vitur Madur sa er sijn ecke neyta lætur/⁊ Jardfolgen̄ Fiesioodur/ Huar til eru þr bæder nytsamleger? 32 Þad er betra sier leyne sa hin̄ Fauꝼsse/ helldur en̄ sa hin̄ Vitre.

XXI

Synder skal Man̄ fordast.
Supr. 5/5.

a (Ofrijke) So sem þr Fiærploogs Men̄/⁊ ofrijkis Kompanar.

b (Ogudrækna) ꝥ er/ꝥss hins fyrer dæmda/ sem til Refsingar er vtskurdadur.
Supra. 16/7.

MItt Barn/hafer þu syndgast/so lattu af/⁊ bid/ad þier eirnen̄ þær enu fyrre fyrergiefnar verde. 2 Fordast þu Syndena/lijka sem̄ an̄an̄ Hoggorm/ Þuiad ef þu kiemur ofnærre hen̄e/þa stingur hū þig. 3 Hen̄ar Ten̄ur eru sem Leons Ten̄ur/⁊ drepa Man̄en̄.
4 Sierhuor Synd er sem biturt Suerd/⁊ særer so ꝥ kan̄ eingen̄ ad lækna.
5 Huor hn̄ giører a Ofrijke ⁊ Ranginde/sa verdur med sijdsta Þurfamadur/Og huor hn̄ er Drambsamꝛ/sa misser med sijdsta Gotz ⁊ Garda. 6 Þuiad so snart sem hin̄ Aume kallar/ heyrer Gud ꝥ. Og Hefnden̄ mū fliott koma. 7 Sa er ei lætz sier segiast/hn̄ er þegar a Gøtu hins b Ogudrækna/⁊ huør hn̄ ottast Gud/sa tekur ꝥ sier til Hiarta/En̄ sa s̄ þar ad auk hælest vm/þan̄ sier Gud langt til. 8 Og eirn vijs Madꝛ merker vel/ad hn̄ vill fordiarfast.
9 Huør sitt Hws bygger med an̄ara Man̄a Eign/hn̄ safnar Griote til sin̄ar Grafar.
10 Selskapur Ogudlegra Man̄a/er lijka sem Lijn̄hrwga sem a Ellde brend verdur.
11 Ogudrækner Men̄ ganga a fogru Steingolfi/þess ender ad er Heluijtis Afgrun̄.

Guds Bodord ad hallda.

12 HVør Guds Bod helldur/sa fylger ecke sijnu eigen̄ Hofde. 13 Og ad ottast Gud af Aluøru/er Vitska.
14 Huar eingen̄ Skynseme er jn̄e/ sa lætur sier ecke vnderuijsa .15 Sumer eru nogu skynsamer/en̄ reisa þo marga Olucku þar med.

Hyggin̄a manna ⁊ Heimskra bæde Ord ⁊ Verk.
Jnfra. 33/5.

16 Einz Hyggins Mans Kien̄ing flytur fram̄ lijka sem fliotande Vatn/og so sem lifande Vppspretta.
17 Fauijss Man̄s Hiarta er lijka sem Pottur sa ed lekur/⁊ kan̄ onguū Lærdome ad hallda.
18 Nær eirn skynsamur Madur heyrer gooda Kien̄ing/lofar hn̄ hana ⁊ vijdfrææer. En̄ ef hana heyrer Mootþroounarsamur madur /so mislijkar hm̄ hun/⁊ kastar hen̄e a Bak sier.
19 Heimsks Mans Straff þynger lyka sem Byrde a Veige/En̄ nær Hyggen̄ Madur talar þa er þad liuflegt ad heyra.

c (Raad) Þad er/ han̄s Raad og Huxun.

20 J Rædenu taka Men̄ til vara huad vitur Madꝛ talar. 21 Og huad hn̄ rædleggur er noc kurs vert. 22 Fauijss Mans Ræda er alijka ad sia ⁊ nidurfalled Hws/ ⁊ c Raad hins Oskynsama kan̄ Man̄ ei vita huad þad er.
23 Þegar Men̄ vilia kien̄a hinum Heimska/ þa hagar hn̄ sier lijka sem villdu Men̄ Fiotur a hn̄ leggia/vm Hendur ⁊ Fætur. 24 En̄ eirn Vitur Madur reiknar ꝥ ꝼ Gullega Prijde/ ⁊ ꝼ eirn smijdis Grip a hægra Arme.

d (Giæist) Þad er / Sa sem fyrer Raadstofu Dyrū stendꝛ / Hlustar ⁊ Hlerar til Huad Menn tala edur giøra.
Supr. 19/27.
Jnfra. 28/15

25 Heimskur Madur hleypur giarnan̄ jn̄ j an̄ara man̄a Hws/en̄ skynsamur Madur blygdast þar vid. 26 Eirn Afgalpe d giæest jn̄ vm an̄ara Glugga/en̄ forsiall Madꝛ stendur vte.
27 Þad er Oskynsamlegt ad hlera fyrer Dyrunum/⁊ Forsiall madur helldur ꝥ fyrer Lijte.
28 Hiner Onytu Skrafmen̄ þuætta/ꝥ s̄ onguu nytt er/edur hæft til Efnesins/ En̄ Hygner men̄ vega sijn Ord med Gullvigt.
29 Heimsker men̄ hafa sitt Hiarta sier j Mun̄e/en̄ vitrer men̄ sin̄ mun̄ j Hiartanu.
30 Heimskur madur hlær ofur hatt/en̄ Hyggen̄ madur hlær ecke nema lijtid.
31 Þa Ogudrækin̄ madur blootar nockrum Skalk/þa boluar han̄ sier sialfum.
32 Søguyser men̄ giora sialfum sier Skada/⁊ eingin̄ vill giarnan̄ vmgangast med þeim.

XXII

Latur Madur

LAtur Madur er lijka sem Steirn sa er j Saure liggur. ⁊ huør hn̄ vpptekꝛ/ hn̄ hlytur ad þuo aptur sijnar Hendur.

Jll Børn

3 Eirn Osidsamur Sonur er sijnū Fødur Vanheidur. 4 Skynsøm Dotter fær vel Man̄/en̄ Oræduanda Dottur læta men̄ heima sitia/⁊ Hun Angrar

sinn

siñ Fødur. 5 Eñ su sem Galeñ er/er bæde Fodurnum z Mañenum Vanheidur/ z verdur af bædum þeim høtud.

6 Su ræda sem skiedur j otijma/kiemur eins vid sem añad Streingia hliodfære/ þegar nockr er hryggur. Auistan z Kieñing/skal mañ j riettañ tijma þremia.

7 Huor hñ kieñer Heimskum Mañe/ sa bæter samañ broteñ Leirpott/ z giører riett sem þa Mañ vekur nockurn af þostum Suefne. 8 Huor hñ talar vid Heimskañ mañ/sa talar vid sofanda Mañ. 9 Þa þad er wte/so seigir hñ/Huad er þad?

Heimsker mett eru Ogudleiger.

10 Epter Daudañ Mañ plaga Meñ ad syrgia/Þuiad hñ hefur ecke Lioosed leingur. Eñ yfer Heimskum skylldu Meñ Sorg bera/þad hñ heþur ønguañ Skilning.

Infra. 38/16.

11 Mañ skal ecke ofmiøg Harma hiñ Dauda/ þuiad hñ er til huijldar komeñ. 12 Eñ Lijf hins Heimska er verra eñ Daudeñ. 13 Sio Daga bera meñ Harm epter hiñ Dauda/ eñ fyr er Heimskum z Ogudrækinum/alla þeirra Lijfdaga.

Gen. 50/10.
Judith. 16/29

14 Tala þu ecke margt vid Fauijsañ Mañ/ og haf ecke mikla vmgeingne med Heimskum Mañe. 15 Hallt þig fra hønū/so þu komer ecke j [a] Olucku/z verder Saurugr af hñs Opecki. 16 Vijk ad eins fra hønum/so ertu j Fride/z kiemur þu ei j Angist z Neyd þyrer hañs Heimsku. 17 Huad er þyngra eñ Bly? Og huad vilia Meñ añad kalla Heimskañ mañ eñ Bly? 18 Þad er liettara ad bera Sand/Sallt z Jarn/helldur eñ eirn Heimskann Mann.

Prouerb. 23/9

[a] (Olucku) Stallbrædur z Vl ner konta Suitan um vt a mørgum

19 Lijka sem eitt Hws/þad sem sterklega er bundid til samans / fellur ecke fyrer Storm vinde. 20 So z þad Hiarta/ sm̄ ørugt er vm sitt eþne/ þad hrædest ecke þyrer neirnre skielfing.

Pro. 27/3

21 Lijka sm̄ þagurt Lijmkast a sliettu Veggnum/vid Regnenu/z Gardur a hæþu Fialle/kañ ecke vid Vindenum ad standa. 22 Lijka so þa stendur Bleyde hiarta eins Heimsks Mans j siñe æþorman/moote nockre skielfingu.

23 Þegar Madur kreister Augun/þa ganga þar Tær wt af/Og þegar mann ratar a ann ars Hiarta/þa lætur hñ sig þorniærkia.

24 Huor hñ kastar j Fugla flockeñ/sa burt þæler þa/z huor sijnum Vin Hædung giører/ Hñ slijtur j sundur Vinskapiñ.

Hædung.

25 Þott þu allareidu drager vt Suerd ad þijnum Vin/þa giører þu þ ecke so vondslega(so ẽ med Smæneñe)Þuiad þid kuñid aptur ad nyu Viner ad verda/þegar þu þordast hñ ei/z talar vid hñ. 26 Þuiad Meñ kuña vel allt ad forlijka/nema Hædung/Fyrerlijtning/Opiñberan leindra Hluta/z Falskleg Suik/ Soddañ Hluter burt reka Vineñ.

Sup. 19/7
Infra. 27/17
og 42/1

27 Vert þijnum Vin trur j hñs Fatækt/so ad þu med hm̄ glediast meiger þa hm̄ velgeingr.

28 Stattu fast hia hm̄ þa hønū geingur jlla/ad þu meiger z so hñs Lucku niotande verda.

29 Reykur z Suæla kiemur fyrerfram̄/ þa Elldureñ vill breña/ so kiemur z aþ Hædung uñe Blods Vthelling.

30 Skamast þijn ecke ad vernda þiñ Vin/z þordast hñ eige. 31 Skiedr þig nockud vondt af hønum/þa mun sa vakta sig vid hønum sem þad heyrer.

XXIII

32 EG villde eg kyñe Lås fyrer miñ Muñ ad setia / og traust Innsigle a mijnar Varer ad þryckia/so ad eg ei þar fyrer til þalls kome/og mijn Tunga mig ei þordiarþe.

Psal. 141/3

1 DROTTeñ Gud Fader/z Herra mijns Lijþs/lát mig ecke a mille Last araña koma/z lát mig ei a medal þra tapast. 2 O þ eg kyñe mijnar Hugrheñingar j Taume ad hallda/z mitt Hiarta mz Gudz Orde ad Aga/ og eg mier eige hlijþe huar eg fer villt. 3 So ad eg ei aþ stad kiæme nockre Synd/z vppsette stora Villu/z giorde miked jllt/So ad eg þyrþte þyrer mijnum Ouinum eige ad þortapast/edur aþ þeim hæddur ad verda.

Bæn Jesu Syrachs.

4 DROTTeñ Gud Fader z Herra mijns Lijfs. 5 Giæt þu mijn fyrer Obliugu Alite/og vijk fra mier allre vondre Lyst. 6 Lát mig eige falla j Ofneytslu z Saurlifnad/z geym mijn þyrer Obliugu Hiarta.

7 Kiæru Born/ læred ad hallda Muñenum. 8 Þui huor hønum helldur sa forster sig eige j Ordunum. 9 So ẽ þr hiner Ogudræku Hædgiornu z Drambsømu þar fyrer falla.

Ad kuña ad þegia.

Ven þinn

Ad Sueria
Exo. 20/7.
Infra. 27/15.
a (Onytis.) ꝥ vtañ Maungans ſkada.

10 Ven þiñ Muñ ecke til ad ſueria/ z Guds Naßn ad vanbrwka. 11 Þuiad lijka ſem ſa Þræll ſem opt verdur ſtryktur/ er ecke vtan Beniar/ So kañ ecke helldur ſa hreiñ aß Syndum ad vera / ſem optſiñis ſuer z Guds Naßn vanbrwkar.
12 Huor ſem ſuer optlega ſa Syndgar optlega/ z Plagan mun ecke aß hũs Huſe ganga. 13 Eß hñ ſuer z ſkilur ecke/ Syndgar hñ þo ecke ad ſijdur. Eñ ef hñ ſkilur z ſkepter ei þᵛ vm/ þa Syndgar hñ tuofalldlega. 14 Eñ ſuerie hñ til ᵃ Onytis/ er hñ eige æn Syndar ad helldur/ hũs Hus mun hardlega hegnt verda.

b (Boluan.) Suo ſem þa Heidner ſueria vid Afgude.
Matth. 5/33.

15 Þar er ein Daudleg ᵇ Boluan/ þar ꝥ geyme Gud Hws Jacobs. 16 Og þr enu Gudhræddu fordaſt ſoddan/ z ſaurga ſig ecke med ſlijkre Synd.
17 Ven ecke þiñ Muñ til ad ſueria framhleipelega/ þuiad ꝥ kiemur af jllu Vppſætre.
18 Gleym ecke þijns Fodurs z þiñar Modur Kieñingu/ þa muntu a millum Herrañа ſitia.
19 Og þier mun ecke gleymt/ ſo þu venier þig ecke til Heimſkuñᵛ/ z mz ſeinaſta villder þu ad þu hefder ei fædur vered/ z boluar Deige þiñar Fædingar.

c (Hædne.) ꝥ er ad bakmæla z ad ra Meñ ad dæma
a Sam. 16/7.

20 Huor ſig venur til ᶜ Hædne/ ſa bæter ſig ecke ſijna Lijfdaga. 21 J añañ tijma er ofinyked ad Syndga/ J þridia ſiñ færer ꝥ mz ſier Hefndena.

Loſtaſeme.

22 HVor hñ i Brunanũ vpptendraſt/ hñ er ſ̄ añar Breñande Elldur/ z hætter ecke allt þar til hñ breñer ſig vpp ſialfur.
23 Eiñ loſtaſamur Madz hefur ongua Roo/ a ſijnum Lijkama/ þar til hñ eirn Elld vppkueiker. 24 Saurlijfũ mañe er allz ᵈ Matz ſætz/ z hñ hætter ei fyrr eñ hñ ꝥ fullgiorer.

d (Matur) ꝥ er/ hñ tekur huad hñ kañ fa/ opt eirn leidenlegañ Saurſeck / fyrer Eigen Konu ſijna.

25 Eirn Madz ſa Hordom dryger/ z huxar mz ſialfũ ſier/ Huor ſier mig? 26 Þar er myrckt yfer mier/ z Veggerner leyna mier ſo eingeñ ſier mig. Huorn ſkal eg fordaſt? 27 Sa hiñ allra hæſte ſkeyter ecke mijnũ Syndũ. 28 Eirn ſoddañ Madur Fordaſt ad eins Mañаña Augu z huxar ecke ad Augu DROttens eru mijklu ſkiærare eñ Soleñ/ z ſia allt ꝥ ſ̄ Meñerner giora/ z ſo eirneñ j heimuglega Afkyma. 29 Aller Hluter eru hm̃ kuñuger fyrr eñ þeir verda ſkapader/ jafnuel z þa þr eru ſkapader. 30 Sa ſame Madz mun opiñberlega j Stadnum ſtraffadur verda. 31 So hñ mun gripeñ verda/ þa hñ ſialfañ ſ̄ minſt varer.

Leui. 20/10.
Deut. 22/22.
Sap. 3/16.

32 So mũ ꝥ z ganga þre Konu ſ̄ ſiñ Mañ forlætz/ z eirn Erfingia vid odrum fær. 33 Fyrſt er hun Gudz Bodorde Ohlydeñ/ J añañ mata Syndgaſt hun j mote ſijnũ Mañe/ J þridiu Grein a hun Born j Hoordome vid odrum Mañe. 34 Þeſſa munu Meñ aß Soßnudinum vtreka/ z heñar Born hliota heñar ad giallda. 35 Heñar Born munu ecke Rootfeſtaſt/ z heñar Kuiſter munu onguañ Auoxt bera. 36 Nũ lætur boluada miñing epter/ z heñar ſkom mun alldrei afmaaſt. 37 Þar af læra Epterkomendurner/ ad ecke neitt ſie betra eñ ad Ottaſt Gud/ z eckert Sætara eñ vppa Gudz Ord ad ſkunda.

XXIIII

Gudz Speke.

VJskañ priſſar ſig/ z a medal Folkſins hrooſar hun ſier. 2 Hun predikar j Gudz Soßnude/ z loßar ſig j ſijnu Rijke. 5 Og ſeiger ſo. Eg er Gudz Ord/ z ſueyma yfer alla Jordena lijka ſm̃ Sky. 7 Mijn Tialldbwd er j hædunum/ z miñ Stoll j Skyunum. 8 Eg ein er allſtadar/ ſo vijtt ſem Himeniñ er/ z ſo diupt ſem Vnderdiupid er. 9 Allſtadar j Sionum/ allſtadar a Jordune/ a medal alls Folks/ a medal allra Heidingia. 11 Hia þſſũ ollũ hef eg Bygdᵘ leitad/ ad eg finde miˢ nockurn ſtad. 12 Þa baud miˢ Skapare allra Hluta/ z ſa mig ſkapad hefz ſkyckade miˢ Buſtad. 13 Og ſagde/ þu ſkallt bua j Jacob/ z Jſrael ſk va þijn Erfd.
14 Eg er ſkopud aß Vpphaße fyrr eñ Verolldeñ/ z mũ eg eilijflega vera. 15 Og eg heß ꝥ hm̃ j Tialldbwdeñe þionad/ Epter ꝥ j Zion viſſañ Stad feinged/ z hñ hefz ſett mig i þñ Heilaga Stad/ ꝥ eg ſkyllde j Jeruſalem rijkia. 16 Eg heße jñrætſt hia einu Heidarlega Folke/ ꝥ ſ̄ Gudz Erfdardeilld er. 17 Eg er hatt vaxeñ ſo ſ̄ Cedrus Trie a Libano/ z ſo ſ̄ Cypreſſus vidur a Fiallenu Hermon. 18 Eg em vppuaxeñ lijka ſem Palmvidar Greyn vid Vatn/ z ſo ſ̄ þau Roſa Trie er takaſt vpp j Jericho. 19 So ſ̄ eitt ßagurt Vidſmiors Trie a vijdũ Velle. Eg em vppvaxeñ ſ̄ Platanus Trie. 20 Eg gaf lyſtelegañ Jlm aß mier/ ſo ſem Cynñamomum/ z koſtulegar Jurter/ z ſ̄ ſu beſta ᵃ Myrrha. 21 So ſem Galbanum/ z Onych z Myrrha z ſo ſ̄ Reykelſe j Muſterenu.

a (Beſta Myrrha) ſa fyrſte Vokuе/ ſem ſialfkraß a reñur vt aß Myrrutrienu/ og heiter Stacte dropᵛ hitt kallaſt ſlett Myrrha/ ſem reñz aß Trienu/ þa j ꝥ er ſkorid.

Gudz Ords vtbreidſla.

22 Eg vtbreidde mijna Kuiſte ſ̄ ein Eik/ z mijner Kuiſter eru fagrer/ og lyſteleiger. 23 Eg

25 Eg gaf kostulegañ Ilm af mier/so sem Vÿnuidur/& mÿn Blomstur bæru Erlegañ og Rÿkuglegañ Auoxt.

26 Komed hier til mÿn aller þeir sem mÿn girnist/ & sedied ydur af mÿnum Auoxtum. 28 Mÿn Predikun er sætare eñ Hunang/& mÿn Gæfa sætare eñ Hunangsseimur/Huor aff mier etur/þñ hungrar jafnañ epter mier/& huor af mier dreckur/þañ þyrster jafnan epter mier. 30 Huor mier heyrer sa mun ecke verda skammadur/& huor sa ad mier fylger mun saklaus blÿffa.

32 ALlt þta er su rietta Book Sattmalans/sem er vid hiñ allra hæsta Gud giordur. 33 Sem er Logmæled/huort Moyses hefur bifalad Hwse Jacobs til eins Fiestodz.

35 Þar vt aff Viskañ er vtruñcñ so sem Vatnid Phison/þa þ er miked/& so sem Vatnid Tygris/þa þ floer yffer a Vordag. 36 Þar vt aff er skilningurinñ floteñ/lÿka sem Euphrates/þa þ er mikid/& so sem Jordan a Kornskurdar tÿma. 37 Þadañ er komeñ Hæverskañ so sem añad Lios/& so s Vatnid Nilus a Haustiñ. 38 Sa heffur alldrei nockur verid ad hana hafe vtlært/& sa verdur alldrei til sem mun fa hana wt grundad. 39 Þuiad heñar skilningur er gnægre eñ nockur Sior/& heñar Ord diupare eñ nockurt Vnderdiup.

40 Þar fliota marger Læker vtaf mier j Jurtragardana / lÿka s veitte Meñ þur jñ Vatne. 42 Þar vokua eg mÿna Jurtragarda/& Dryckia mÿnar Eingiar. 43 Þar voda mÿner Smalæker ad storu fliotum/& mÿn Fliot verda miked Haf. 44 Þuiad miñ Lærdomur lysir so vÿdt sem klaar Morgun/& skÿn langt a burt. 46 Lÿka & vthellter miñ Lærdomur Spasogum sem eilÿfflega hliota ad blÿffa. 47 Þar siae þier ad eg alleina þ mig arfida ei/ helldur þ alla þa sem a Vÿsdomiñ girnast.

Vtbreidsla Gudz Ordz.

Gen. 2/11. Joh. 3/15.

Jurtragardar eru Christiña Mañna samkunda. Infra. 33/18.

XXV

ÞAr eru þrÿr hluter fagrer/ sem bæde Gude & Moñum velþoeknast. 2 Þegar Brædr eru samþÿcker/ & Nagrañar elskast/ & Madr & Kona vel forlÿkast. 3 Þrÿr hluter eru þr huorium eg er af hiarta Ouinur/ & þra athæfe mislÿkar mier miog. 4 Þegar Fatækur Madur er Dramblatur/& Rÿkur madr lygur giarnañ/& eirn Gamall Glappe er Hoorkall.

5 Ef þu dregur eckert samañ j þÿnu Vngdæme/huad villtu þa fiña j þinñ Elle?

6 Huad vel þ stendur þegar þaug Græu Hofudeñ eru hyggeñ/Og Olldungarner Kloker. 7 Og Herrarner skynsamer & Forsialer.

8 Þad er Korona Gamallra eff þr hafa margt forsokt/& þ er þra Heidur/Þegar þr Ottast Gud.

9 Nÿu Hluter eru þr s eg helld j mÿnu Hiarta miog Loflega/& þañ Tÿunda vil eg mz mÿnum Muñe Þrÿsa. 10 Eirn Madur sa s hefur Glede af sÿnum Bornum. Huor so leinge liffer ad hñ sier sÿna Ouine ffyrerffarast. 11 Sæll er sa s hefur skynsama Eigeñ Konu. Huor ed j sÿnum Ordu ønguañ skada giorer. Huor ecke þarf þm ad þiona s þess eru Ouerduger. 12 Sæll er sa s Trufastañ Vin hefur. Sæll er sa s Forsiall er. Og sa ed kieñer þar s Meñ vilia giarnan heyra. 13 O/huad mikell sa er s Vitur er. Eñ huor Gud ottast/yfer hm er eingiñ. 14 Þuiad Gudz Otte geingr yfer alla hlute. 15 Huor þm sama ffast helldur/ huoriñ skulum vier þañ samiaffna?

j ij iij iiij v vj vij viij ix x.

17 ONckert Angur er so miked s Hiartans Angur/Þar er eingiñ Klokskapur yffer Konuñar Klokskap. 20 Þar er eingeñ Vmsæt yffer Offundsiuks mañs Vmsæt. Þar er eingiñ Heffndar girnd yfer Fiandmañsins Hefndargirnd. 21 Þar er eckert Hoffud so vielaffullt s Hoggormsins Hoffud/Og þar er eingiñ Reide so Heiptug s Konuñar Reide.

Kueña Klokskapur & Reide.

22 Eg villde helldr bwa hia Leonu & Dreku eñ hia Illre Konu. 23 Þegar hun verdur jll/so skipter hu siñe hegdun/& verdr Skessuleg so s eirn Seckr. 24 Heñar Madr hlytr sijn heñar ad skammast/& þegar meñ bregda hm þar vm/so ffær hñ þar af angr j hiartad. 25 Oll jllska er lÿtel hia konuñar jllsku. 26 Skie hana þ sem Ogudrækeñ mañ skiedur.

Prov. 21/19 og 25/24

27 Ein Mælug kona er hoflindu mañe lÿka s Sanduegur vppamote Gomlu mañe ad ganga. 28 Lattu hana ecke bleckia þig þo ad hun sie væn/& girnstu hana ecke þ þañ skulld.

Fiolmælug Kona.

29 Þegar Konañ giorer Mañeñ Rÿkañ/so er þar & ei vtañ Agg/fforocktun & stor Smæn. 30 Ein vond Kona giorer hrygt Hiarta/dapran Yfferlit & hiartans Angur. 31 Ein Kona su Madurinñ hefur ønguа glede aff/hun giorer hm alla hlute leida.

a (ſkil) Þad er talad Epter Moyſes Logum.

32 Synden er aff Konunne komen til/ ꝛ ꝥ hennar ſkulld hliotum vier aller ad deyia. 33 Lijka ſem Men̄ ſkulu eige Vatnid læta gang hafa/ ſo ſkulu Men̄ ꝛ ecke læta Konuna ſin̄ vilia hafa. 34 Vilie hun ecke ganga epter þin̄e Hønd/ ſo a ſkil vid hana.

XXVI

Dygdaſom Kuinna.

Sup. 25/11

Sæll er ſa Madur ſem dygduga Konu hefur/ þar ꝥ tuøfalldaſt hans æfe Tala. 2 Ein good Forſtødu Kona er ſijnum Manne Føgnudur/ ꝛ giorer hønum eitt gott Rooſamt Lijf. 3 Dygda full Kona er ein edla Gaaffa/ ꝛ verdur giefin þeim ſem Ottaſt Gud. 4 Huort ſem han̄ er Rijkur eda Fatækur/ þa er honum þad Huggun/ ꝛ giorer han̄ all tijd gladan̄.

5 Þrijr Hluter eru hrædeleiger/ en hin̄ fiorde er Ognarlegur. 6 Forrædara ſkapur/ Vpphlaup/ Vthelling ſaklauſs Blods. 7 Huad allt er verra en̄ Dauden̄. 8 En̄ þad er Hiartans Angur/ þegar ein Kona vandlæter vm adra/ ꝛ ſkammar hana ꝥ huorium Manne.

Jllar Konur.

a (Olijk) þad er þaug verda ſialld an̄ ryk.

9 Nær nockur Madur heffur jlla Konu/ ſo er þad æmynt ſem a Olijk Yxn/ þaug ſem ſkulu draga aſamt/ huor hana tekur/ han̄ tekur eirn Scorpion.

10 Druckin̄ Kona er mikel Plaaga. 11 Þuiad hun kan̄ ſijn Lyte ecke ad hylia.

Dætra Ogun

Jnfr. 42/11

12 Lauſlæta Konu þeckia Men̄ af hennar Ohæfuerſku til lite/ ꝛ aff hennar Augum.

13 Se þijn Dotter ecke bliug/ ſo halltu hana hart/ ſo hun fremie ecke ſin̄ Motþroadan Vilia a medan hun er ſo frij.

14 Þegar þu merker þad hun litaſt driſtuglega j kringum ſig/ ſo tak þad vel til vara. En̄ eff þu giorer þad ecke/ ꝛ hun brytur þar ꝥ a moote þier/ ſo læt þu þig þad ecke vndra. 15 Lijka ſem eirn Gaungumadur/ ſa þyrſtur er/ ſo mæſar hun ꝛ dreckur þad næſta Vatn er hun fær/ ꝛ ſetur ſig a huorn Stock hun fin̄ur/ ꝛ tekur vid þui ſem hun kan̄ ad fa.

16 Ein þyd Kona gledur ſin̄ Man̄/ ꝛ þegar hun ſkynſamlega med honum vmgeingur/ endurnijar hun hans Hiarta.

17 Ein Kona ſu ed þegia kan̄/ er ein Gudz Gaaffa. 18 Ein vel vanen̄ Kona kan̄ ecke ad verda bitølud.

b Han̄ talar vm Lioſaſtiakan̄ j Moyſes Tialldbwd og Stolpana

Cant. 5/15.

19 Þar er eige neitt hier a Jordu liſtelegra en̄ hæfuerſk Kona. 20 Og ei neitt koſtulegra en̄ hreinlijff Kona.

21 Lijka ſem Soolen̄ þa hun kiemur vpp a hæſum Himne DROTTins er ein Prijde/ Lijka ſo er ein dygdaſom Kuin̄a Prijde j ſijnu Hwſe.

22 Ein Frijd Kona ſu from blijfr/ hun er ſo ſem ſa ſkiære Lampe/ vppa hinum helga b Lioſaſtiaka.

23 Ein Kona ſem heffur ſtødugt Sin̄e/ hun er ſo ſem ſa Gulleige Stolpen̄/ vppa Silffurſtolnum.

XXVII

24 Tveir hluter eru þr/ ſem mier miſlijka/ ꝛ ſa hin̄ þridie giorer mig reidan̄. 25 Þegar Men̄ læta eirn Strijdzman̄ med ſeinaſta Fatækt þola/ ꝛ hyggin̄ Raadaneyti med ſeinaſta forøktud verda/ Og ſa ſem fellur fra riettre trw til Rangrar Trwar/ þennan̄ hefur Gud vnder Suerdid fyrerdæmt.

Kaupmen̄.

Kramarar.

1 Tim. 6/9

a (Augunum) þad er/ þeir haffa ecke gaat a ſamuiſkun̄e/ edur þeir giora ſier øngua Samuiſku.

26 Eirn Kaupmadur kan̄ ſijn traudlega ad giæta ꝥ Rangindum/ og eirn Kramare ꝥ Syndum. 1 Þuiad ꝥ Gotz giora marger rangt/ Og þr ſem Rijk er vilia verda lijta fra a Augunum. 2 Lijka ſem eirn Nagle ſtendur j Mwruegg a millum tueggia Steina. 3 So ꝛ lijka ſtingſt Synden̄ a millum þeſſ er kauper ꝛ ſelur. 4 Geyme han̄ ſijn ecke mz giætne j Otta DROTTins/ þa mun hans Hws ſliotlega nidurbrotid verda.

5 Þegar Men̄ ſigta/ ſo blijffa Oklærenden þar epter j/ So ꝛ huad ſem Maduren̄ Affurmar þar lodir æualltt nockur Saur vid.

Motgangur.

6 Lijka ſo ſem Ofnen̄ reyner nyia Leirpotta/ So reyner Motganguren Manſins Sin̄e.

7 Af Auextenum marka Men̄ huornen̄ ad Tried er vaktad. Lijka ſo taka Men̄ til marks a Maalenu/ huornen̄ hattad er Hiartanu.

8 Onguan̄ ſkalltu laffa adur en̄ þu heffur heyrt han̄/ Þuiad af Ordunum mattu kien̄a Man̄en̄.

9 Eff þu epter fylgier Riettlætenu/ muntu fa þad/ ꝛ jklædaſt þui ſo ſem vænum Stacke.

10 Fuglarner hallda ſig til ſiña Lijka/ſo helldur Sañleikureñ til ſamans vid þa ſē honum hlyda.

Supr. 13/19

11 Lijka ſem Leoned vmſitur Bꝛædena/ſo grijpur Synden med ſeinſta Jllgiordamañeñ.
12 Eirn Gudhrædur Madur talar auallt ꝥ ſem heilnæmt er/ eñ eirn Aþglape vmbreyteſt ſo ſem Tungled.
13 Þa þu ert med heimſkum Moñum/þa hyxa þu huad Tijmeñ vill lijda/Eñ a medal Vitra Maña mattu afram hallda.
14 Heimſkra Maña tal er miøg leidinlegt/ ⁊ þra Hlætur er ecke nema Synd/ ⁊ þr [b] Kitla ſig þo ſialþa þar med.

b (Kitla) ꝥ gior er þeim glede/ ad þr hryggia adra ⁊ giora þm̄ ſkada.

15 Huar Meñ heyra mykla Suardaga/þar ſkendur Hæred a einum andhæris. Og þra Kijf giorer ꝥ/ad Meñ verda þyrer Eyrun ad hallda.

Marger Suardagar.

16 Nær ed Dramblæter Meñ deila ſijn a mille/ſo þylger Blods vthelling þar epter/ ⁊ ꝥ er leideñlegt ad heyra þa þeir ſkamyrdaſt ſo.

Supr. 23/11

17 Huor leynda Hlute opiñberar/hñ tapar Trygdeñe/ ⁊ mun alldrei fa truañ Vin.

Leynder Hluter

18 Haf þiñ Vin j heidre/ ⁊ hallt hm̄ Tru. 19 Eñ ef þu opiñberar hñs leynda hlute/þa fær þu hñ ecke aptur.

Supr. 19/10 og 22/27 Infra. 42/2

20 Huor hñ miſſer ſiñ Vin hm̄ geingr ecke miña a mote eñ hm̄ ed ſlepper ſijnum Ouin. 21 Lijka ſem þu læter lauſañ Fugl vr Hende þier/ſo er ꝥ ⁊ þegar þu þyrerlætur Vin þiñ. 22 Þu þær hñ ecke aptur/þu þarft ecke ad hlaupa epter hm̄/hñ er oflangt j burt/ hñ er burt hlaupiñ ſo ſem Villudyr vr Nete. 23 Vid Sær meiga Meñ binda/ ⁊ Hropyrde kuña Meñ ad ſætta. 24 Eñ ſa ſem leynda hlute opiñberar/ med þm̄ er vtgiort.
25 Huor hñ bender med Augunum/hm̄ byr nockud jllt j ſkape/ ⁊ lætur ecke koma ſier þar af.

Prouer. 10/10

26 Fyrer þier kañ hñ þagurt ad tala/ ⁊ lofar miøg ꝥ ſem þu talar/Eñ a Bak þier talar hñ añad/ ⁊ vmſnyr þijnum Ordum. 27 Eg em ønguum hlut þuilijkur Ouinur ſem þeſſum/ og DROTTeñ er eirneñ hñs Ouinur.

XXVIII

28 HVor ad Steine hætt j lopt kaſtar/j Høfud a þm̄ dettur hñ/Huor leyneleg a ſtingur/ſærer ſialfañ ſig. 29 Huor hñ grefr Grøfena ſa fellur þar j ſialfur. 30 Huor ꝥ añañ Snøruna leggur/ſa fangar ſig ſialþañ. 31 Huor hañ vill ødrum ſkada giora/hm̄ kiemur ꝥ ſialþum yfer hñs Hals/ſo ad hñ veit ecke huadañ hñ kiemur.

Pſalm. 7/16 Prouer. 26/27 Eccle. 10/8

32 Dramblæter Meñ hæda ⁊ ſpotta/eñ hefndeñ vmſitr þa ſo ſē eitt Leon.
33 Þeir ſem fagna þegar godum Moñum geingur jlla/þr munu verda j Snøru tekner/Hiartans Angur mun lwka þm̄ adur þr deyia.
Reyde ⁊ Grimd eru Suiuirding/ ⁊ Ogudrækeñ Madur fremur þær.

Reide. Hefnd.

1 Huor ſijn ſialfur hefner/a þm̄ mun DROTTeñ aptur hefna/ ⁊ hm̄ eirneñ hñs Synder aptur hallda.

Deut. 32/35. Matth. 6/14. Rom. 12/19.

2 Fyrergieþ þijnum Naunga/ꝥ ſem hñ heþur misgiort vid þig/Og bid ſijdañ/ſo munu þier og lijka þijnar Synder verda fyrergiefnar.

Ad fyrergieþa

3 Eirn Madur helldur Reidiñe vid añañ/ ⁊ vill leita Nadar hia DROTTne. 4 Hñ er O myſkunſamur vid ſiñ lijka/ ⁊ vill bidia ꝥ ſijnū Syndum. 5 Hñ er ei nema Holld ⁊ Blod/ ⁊ helldur Heipteñe. Huor vill hm̄ þa hñs Synder þyrergieþa?
6 Hyxa þu vm Endañ/ ⁊ lattu Fiandſkapeñ fara. 7 Hm̄ ad leit[v] Daudans ⁊ Fordiorfunar iñ[v]/ ⁊ blijf j Bodordunū. 8 Minſtu a Bodordid/ ⁊ lat af þiñe Hotan j giegn þijnū Nauga. 9 Minſtu a Sattmala hins hæſta/ ⁊ fyrergieþ Fauiſkuna. 10 Lat aþ Kijfe/ ſo verda margar Synder epter. 11 Þuiad Heiptugur Madur kueiker Deilur/ ⁊ Ogudrækeñ Madr ſturlar gooda Vine/ ⁊ huetur huorn j mots vid añañ þra ſem hafa goodañ Frid.
12 Þegar mikell er Elldeuidureñ/þa verdur þeſſ meire Elldureñ/Og þegar Meñ eru Megtuger/verdur þui meire Reiden/ Og þegar Meñ eru Rijker/verdur Reideñ þeſſ Heiptugre/ Og þegar Þrætañ leinge hellſt/ſo breñur þad þeſſ meir.

prouer. 26/20

13 Ad vera fliotur til ad deila/kueiker Elld vpp/Og ad vera þrætugiarn vthellir Bloode.

Deilur. Supra. 8/1.2

14 Blæſer þu a Gneiſtañ ſo verdur þar aþ mikell Elldur/eñ ef þu hræker a Gneiſtañ/þa ſlocknar hñ/ ⁊ huorutueggia ma koma af þijnum Muñe.

Jllar Tungur
Supra. 21/32

15 SOguꝼꝼer ⁊ jller Falsmuñar eru Bøluader/Þuiad þr ſturla marga þa ſem hafa godan Frid.

16 Jllꝛ Muñur giorer marga Meñ ſundurþycka/⁊ rekur þa vr einu Lande j añad. 17 Hñ brytur nidur ſterkar Borger/⁊ ruglar Høfdingia Domunum. 19 Vondur Muñur j burtrekur ærlegar [a] Konur/⁊ ræner þær þui øllu ſem þær hafa ſafnad mꝫ miklu Omake. 20 Huor hm̄ hlyder hñ hefur alldrei Nꝛꝺld/⁊ kañ huorge j Fride ad vera.

[a] (Konur) epꞇ Moyſes Logmaale þa ſkilnadarbref eꝛñ gilltu/ vard mørg Kona ſakl aus vtrekeñ þyrir ſlukar vondar Tungur.

21 Suipañ giorer Beniar/Eñ jllur Muñur mølar j ſundur Bein ⁊ alla Hlute.
22 Marger hafa falled ꝥ Sueꝛdꝫ egguñ/Eñ huorge ſo marger ſem ꝥ vondre Tungu.
23 Sæll er ſa ſem geymdur er ꝥ vondum Muñe/⁊ af hm̄ er okualeñ/⁊ eige þarf hñs Ok ad bera/⁊ ecke er bundeñ j hñs Snørum. 24 Þuiad hñs Ok er Jarn/⁊ hñs Snørur af Eire.
25 Hñs Plaaga er beiſkare eñ Daude/⁊ verre eñ Heluꝼte.
26 Eñ þañ ſ̄ Gud Ottaſt mun hñ ecke vnderleggia/⁊ ecke mun hñ j hñs Ellde breña. 27 Huor hñ fyrerlætur DROTteñ/ſa mun þar j falla/⁊ þar jñe breña/⁊ ꝥ mun eige ſlokt verda/Þad mun yfer falla hñ ſo ſ̄ Leon/⁊ vppeta hñ ſo ſ̄ Pardus. 28 Þu girder vm þitt Gotz med Þyrnū/Huar ꝥ giorer þu ecke miklu helldur Hurd ⁊ Grind ꝥ þiñ Muñ? 29 Þu vegur þitt Gull ⁊ Silfur/ Eñ huar ꝥ vegur þu ecke ⁊ ſo þꝼn Ord mꝫ Gulluiktiñe? 30 Tak þier vara ad þier verde ecke hꝼlt þar a/ ⁊ faller fyrer þꝼnum Fiandmøñum ſ̄ þig vmſitia.

XXIX

Laan ad taka ⁊ j borgun ad ganga.
Leuit. 25/36.
Deut. 15/7

HVor ſem̄ lꝼanar ſꝼnum Naunga ſa giorer Myſkunaruerk/Og ſa ſem hefur Audæfe ſkal ſo giora.
2 Laana þꝼnum Nauñga þa hañ þarf þeſſ med/⁊ giallð ødꝛum þad ⁊ ſo aptur j akuedeñ tꝼma. 3 Halltu ꝥ ſ̄ þu talad hefꝛ/⁊ handtiera eige ſuikſamlega vid hñ/ſo fiñur þu alltꝼd þꝼna Naudþurft.
4 Marger meina ꝥ ſie ſo ſem añar fundur ſem hñ til lꝼans tekur/⁊ giorer þeim til ouilia ſem hm̄ hialpad hefꝛ. 5 Hñ kyſſer a Hondena a einum a medañ hñ lꝼanar hm̄/⁊ talar audmiuklega ſaker Naungañs Peninga. 6 Eñ þegar hñ ſkal giallda aptur/ ſo freſtar hñ þui/ ⁊ ber ſier ꝥ ſie dyrtꝼd. 7 Og þott hñ meige alla reidu giallda/giellður hñ valla helmingiñ aptur/⁊ reiknar hinum ꝥ fyrer Auiñing. 8 Eñ formeige hñ eige/ſo ſuꝼkur hañ hiñ vm Peningana/ſa hiñ ſame hefur þa keypt ſier Ouin mꝫ ſꝼnū ſialfs Peningum. 9 Og hiñ añar bitalar med Boluan ⁊ Skamaryrdum/⁊ giefur hm̄ Smanaryrde fyrer Þock.
10 Margꝛ lꝼanar øgiarnañ vt af øngre Vondre meiningu/ helldꝛ ꝥ ad hñ Ottaſt ad hñ miſſe ſitt.

[a] (Neydeñe) ꝥ er/a medañ hñ er naudſtaddur.

11 Þo ſem ꝼdur haf Þoleñmæde vid þiñ Naunga j Neydeñe/⁊ gior þa Olmoſuna þar til ad þu ætlar hm̄ tꝼma.
12 Hialpa þu Fatækum fyrer Bodordſins ſkulld/ ⁊ lꝼattu hñ j [a] Neydeñe ecke ſyniande fra þier fara.
13 Tapa þu fuſlega þꝼnū Peningum ꝥ þꝼns Brodurs ⁊ Naunga ſkulld/⁊ graf þa ecke nidur vnder Stein/ þar ſem þr onyttaſt.
14 Safna þier Fieſiod epter Bodorde hins Hæſta/hñ mun þier betre vera eñ nockurt Gull.
15 Legg þu þꝼna Olmøſu j ſierlegañ [b] Stad/ꝥ ſama mun frelſa þig af allre Olucku. 18 Þad mun beriaſt ꝥ þig j mote þꝼnum Ouin/betur eñ nockur Skiolldur edur Spiot.

[b] (Stad) Tel þu af ꝥ þu hyggꝛ ad giefa fra ødru gotſsenu/ ſo ſem Moyſes kieñer ad leggia afſꝼdis Tiundernar/⁊ ſkilia fra ꝥ ſem þu vilt ødrum til gooda giora/ ſo ſem S. Pall ſeiger 2 Cor 9/3.4.5
Supra. 8/16

19 Eirn goodur Madur geingur j borgun ꝥ ſiñ Naunga/eñ ſa ſem ecke kañ ad ſkamaſt ſꝼn hñ lætur ſtanda ſꝼna Borgun.
20 Gleym ei Velgiord þꝼns Borgunarmans/Þuiad hñ hefur ſialfañ ſig j Ved ſett ꝥ þig.
21 Ogudrækeñ Madur kiemur ſꝼnum Borgunarmañe j ſkada. 22 Og Opacklætur Madur ſkilur vid ſiñ Borgunarmañ.
24 Ad ganga j Borgun hefur marga Rꝼka meñ fordiarfad/⁊ hingad ⁊ þangad kaſtad/ lꝼka ſem Siafarbylgia. 25 Þad hefur megtuga meñ fordiarfad/ſo ad þr hafa orded villt ad fara j framanda Lande.
26 Eirn Ogudrækeñ Madur/ef hñ hefur j Borgun geingid/⁊ hefur Vifeleingiur j frammi ad hñ kome ſier þar vndañ/hñ mun ecke ſneida hia Straffenu.
27 Hialpa þꝼnū Naunga vt ſ̄ meſt mꝼttu/⁊ ſia þu ꝥ þier/ad þu þar fyrer ei j ſkada komer

28 Þad næger til þessa Lijfs/huor hann hefur Vatn z Braud/Klæde z Hws/þar med hann kann ad hylia sijna Þørf.
29 Lijtid Vidurlijfe vnder eingelegu Fiala Þake er betra/enn kostulegt Bordhalld hia Framande Mønnum.
30 Lat þier þ vel lijka huort sem þu hefur mikid edur lyted/ þt þ er skammlegt Lijferne ad ganga Hws af hwse. 31 Og hu^ᵛ eirn er okunnugr/þar þorer hann ei sijnum Munne vpp ad lwka.
32 Hann hlytr vid ad taka/z sierhuorn mz sier drecka lata/z øngua Þøck/þar fyrer ad hafa.
33 Auk þess hlytr hann ad heyra snørp Ord/s er/þu gestkomande Madur / far þu burt z bw til bords/lattu mig eta mz þier þ s þu hefur. 34 Frammuegis/far þu j burt/eg hefe feinged ærlegann Gest/Eg hlyt sialfur ad hafa Hwsrwm/ Broder minn sæker mig heim. 35 Slijkt er þungt skynsømum Manne/ad hann verdur þyrer Herbergiann skulld slijk ord ad eta/ z þa mann bregdur hm vm þad/þegar hann hefr lanad hønum nockud.

Psalm. 37/16
1 Tim. 6/ 8
Infra. 40/ 1
Psalm. 37.16
1 Tim. 6/ 8
Ebre. 13/ 5

Slijkt skiedr z se þa sm taka til lans rqvast j mikar Byggingar/ z annad/ z hliota sydann ad giefa þ vpp vid adra.

XXX

Hvor hann elskar sitt Barn/sa helldur þui jafnann vnder Vondenn/so ad hann seinna meir af þui Føgnud hafe.
2 Huor hann helldur sijnu Barne j Aga/ sa mun af þui glediast/ z þurfa eige þess vegna sijn ad skammast/ hia sijnum kunningium.
3 Nær ed nockur Madur vpptyftar sitt Barn/ þad misslijkar hans Ovin/z gled ur hans Vine. 4 Þuiad þo Fader hans deyie/so er þ sem hann sie ecke daudur/Þuiad hann hefr sinn lijka epter lated. 5 Þa hann lifde sa hann sijna Lyst/ z hafde Føgnud af hønu. 6 Þegar hann deyde þurfte hann ecke ad sorga/ Þuiad hann hefr Verndar mann epterlated j mote sijnum Ovinum/z þann sm Vinunum kann aptur ad þiena.
7 Enn sa hann er oftmiur sijnu Barne/hann vorkyner þess Beniar/ z sturlast so opt sm þ grætr.
8 Eitt ogunarlaust Barn verdr ofyrerlatsamt so sem galenn Hestur.
9 Hampar þu Barne þijnu/so hlytur þu sijdar meir þ ad ottast/Leikur þu vid þad / so mun þig þad angra seirna meir.
10 Gamna þier ecke vid þad / so þu hlioter ecke med þui sijdann hryggur ad vera/z med sijdasta hlioter þu þijnum Tonnum ad gnijsta.
11 Lat þad ecke hafa sinn Vilia j Vngdomenum/ z afsaka ecke þess Heimsku. 12 Sueig þu hans Hals a medann hann er vngur/so hann verde þier eige Hardsuunradur/z ohlydenn. Og ber þu hans Hrygg a medann hann er Lijtill.
13 Tyfta þitt Barn/z lat þad eige jdiulaust vera/so þu eige þess vegna til smanar verder.
14 Þad er einum betra ad hann sie Fatækur/hraustur z Heilbrigdur þar med/helldur enn Rijkr z Vanheill. 15 Heilbrigdur z hraustr ad vera/er betra enn Gull/og Heilbrigdur Lijkame betre enn mikel Audæfe. 16 Eingenn Rijkdomur er Heilbrigdum Lykama samjafnande/ Og eingenn Føgnudur lijkur Hiartans Føgnude.
17 Daude er betre enn siukt Lijf eda jduglegur Krankleikur. 18 Þad er so sm godr Riettr fyrer þeim Munne sm ecke gietr etid/z so sem sa Matr sm Menn setia vid Dauds Manns Grøf.
19 Þui til huors gagns er Skwrgodinum Offrid? Þaug kunna huorke ad eta nie þefa. So er lijka þm Rijkum Manne s Gud kreinker. 20 Hann sier þ vel mz Augunum/z anduarpar þar epter/Og er so sm annar Gielldingur sa er liggur hia eirnre Þijku/z anduarpar.
21 Gior þig sialfann ecke hrygguann/z kuel þig eige sialfur mz þijnum Hugreningum. 22 Þuiad Gladt Hiarta er Mannsins Lijf/z hans Føgnudr er hans langlijfe. 23 Gior vel vid þig/z hugga þitt hiarta/z rek Hrygdena langt fra þier. 24 Þuiad Hrygdenn drepur margann Mann/og er þo ad a onguu nyt.
25 Vanlæting z Reide stytter Lijfdagana/z Ahyggiann gioret Mann gamlann p tijmann.
26 Einu gladuæru Hiarta smackar allt vel/ sem þ etur.

Barna Agenn
Prouer. 13/24.
og 23/13.
Supr. 7/25

Supra. 7/25

Heilbrigdur Lykame

Les vm Bel j Babilon

Sorg Skal Mann þordast
Prov. 12/ 25
og 15/13
a (Aunguu)
Hun duger til einkis/z bæter vm ecker/huad sk Madur þa med hana giøra?

XXXI

Ad vaka epter Audæfum/fortærer Holldenu/ z Ahyggiu þar p ad hafa / bannar ad sofa. 2 Þegar nockur liggur mz Ahyggiu/so vaknar hann opt/lijka s mikel Sott jafnan vppuekur.
3 Sa er Rijkur s ad aruidar z dregur samann Peninga/og hætter vid/og Neyter

Agirne z Ahyggia þyrer Ryke dæme.
1 Tim. 6/ 9.

þeirra

þra eirneñ. 4 Eñ ſa er Fatækur ſ erꝥuidar/ ⁊ þrÿſt ecke/ ⁊ þegar hñ hælter vid/ a er hañ þo Olmoſumadur.

5 Huor hñ elſkar Peninga/ ſa blÿꝥur ecke án Syndar/ ⁊ huor hñ leitar forgeingelegra hluta/ mun þar mz tapaſt.

6 Marger koma ꝼ Peninga ſaker j fall/ ⁊ fordiarꝥaſt þar af/ ꝼ þra Augum.

Supra. 8/3.
a (Offra) Þeir ſm þiona Mamõ ſo ſem S. Páll ſeiger/ ad Agirndſe Skurgoda dyrkan/ ⁊ hiner Agyrndarꝥullu eru Mamons Preſtar ⁊ Þienarar.

7 Þa ſ hm̃ a Offra þeim nidur ſteiper hañ/ ⁊ ꝥ hertekur hina Oforſialu.

8 Sall er ſa Rÿkur ſ finſt Oſtraffanlegur ⁊ ecke leitar Peninga. 9 Huor er ſa? Þa viliũ vier hñ lofa/ Þuiad hñ giorer mykla hlute mzal ſÿns Folks. 10 Sa j þeſſu verdur reindur/ ⁊ fundeñ riettferdugur/ hñ verdur maklega loꝥadur. 11 Hñ matte jllt giora ⁊ giorde ꝥ þo ei/ og ſkada giora ⁊ giorde hñ ei/ Þar ꝼ hellſt hñs Goz/ ⁊ hiner heilogu prÿſa hñs Olmoſu. 12 Þa þu ſitur vid Rÿkis mans Bord/ ſo rek ecke j ſundur þitt Gin. 13 Og huxa ei/ hier er mikid ad eta. 14 Huxa þu helldur ad eitt Otrwtt Auga er Oꝥundar ꝥullt. 15 (Þuiad huad er Ofundſiukara eñ þuilÿkt Auga?) ⁊ æper þegar ꝥ ſier til teked.

Bordſider.

16 Tak ecke til alls þeſſ ſ þu ſier/ ⁊ tak ecke ꝥ ſ liggur ꝼ honum a Diſkenum. 17 Tak þu mark a ſialfum þier/ huad þiñ Naunge giarnan edur ogiarnan hefur/ ⁊ hallt þig ſkynſamlega vm alla hlute.

b (Madur) ecke ſo ſem Suyn. Infra. 38/32

18 Et ſo ſ eirn Madur/ aꝥ þui ſ fram ꝼ þig er ſett/ ⁊ et ei ofmiked ſo Meñ gremieſt þier ecki. 19 Fyrer hæuerſku ſkulld hættu fyrſtur/ ⁊ vert ecke oſediañlegur Suelgur/ ſo þu faer onguañ Ouinſkap.

20 Þegar þu ſitur hia morgum/ ſo tak þu ei fyrſtur til.

21 Eirn ſidſamur Madur lætr ſier nægia mz lÿtid/ þar ꝼ þarf hñ j Sængeñe ecke ſo ad ſtynia. 22 Og þegar Kuidurinñ er ſo hooflega halldeñ/ þa ſofa Meñ hægt/ So kañ eirn ad Morne ſnemma vpp ad ſtanda/ ⁊ fer fÿnlega mz ſialꝥum ſier. 23 Eñ eirn grædugur Matarſuelgur ſefur ouært/ ⁊ fær jdra Verke ⁊ jñantokur.

24 Nær þu hefur etid ofmiked/ ſo rÿs vpp/ gack j burt/ ⁊ legg þig til huÿlldar.

XXXII

Erfide.

25 BArn mitt/ hlÿd þu mier ⁊ forſma mig ei/ ſo ad med ſeinſta hitte ei mÿn Ord vppa þig. 26 Legg þu nockud ꝼ þig ad jdia/ ſo vnderliggr þig ei neirn Krankleike. 27 Eirn matarnulldañ Mañ lofar Alþÿdañ/ ⁊ ſeigia hñ ſie ærlegur Mañ/ ⁊ ſlÿkt er godur prÿs. 28 Eñ aꝥ einum Brioſtleyſinge talar allur Stadureñ jllt/ ⁊ Meñ ſeigia ꝥ riett. 29 Vertu eingeñ Vÿnſuelgur/ Þuiad Vÿned ꝥyrerkiemur morgũ Moñum. 30 Afleñ reyner allra handa Jarn/ ſo reyner Vÿned Forſug Hiortu/ þa þaug eru Druckeñ.

Rom. 12/6.
Orlæte.
Prouc. 22/9
Tÿmuleiſe.
Ofdryckia.
Eph. 5/18.
Judit. 13/4.
Pſalm. 104/15
1 Tim. 5/23.
Prov. 31/4.

31 Vÿned nærer Manſins Lÿꝥ/ eꝥ Meñ drecka ꝥ mz hoofe. 32 Og huad er þetta Lÿf þar Vÿn er ecke/ Vÿn er ſkapad til þeſſ ad þad ſkal giora Mañ gladañ. 26 Og Vÿn epter þorꝥ drucked/ gledur Lÿꝥ ⁊ Sæl. 38 Eñ ef Meñ drecka ꝥ ofmiked/ aflar ꝥ hiartans Trega. 39 Ofdryckiañ giorer galeñ Afglapa eñ galdara. 40 Ad hñ traſſar ⁊ ſkualldrar/ allt þar til hñ verdur bareñ/ ſleigeñ ⁊ ſærdur.

Hæuerſka j Gieſtabodum
Supra. 20/28
a (Elldingr) Elldinginñ giörer ſnögglega allt biart vndañ þrumuñe ſo giörer Bliugleike ſnögglega Vañuſtu hia huorinni Mañe/ þui öll Verölldeñ elſkar þad Vngmeñe ſem er Blygdunar ſamt. Þar j moot hatar öll Veröllldeñ Blygdunarlauſañ Vngdoom.

41 Skamÿrdtu ecke þiñ Naunga/ vid Vÿndruck/ ⁊ veit hm̃ ongua Hædne j hñs Fognude/ 42 Gief hm̃ eingeñ vond Ord/ ⁊ giegn hm̃ ecke mz hordum Ordum. 1 Helldur hallt þig lÿka ſem þr. 2 Og hegda þier epter þm̃/ ſo ſitur þu riett. 3 Og gief þar til ꝥ þier ber/ vilier þu ⁊ med ſitia ſo ad þr meige vid þig glader vera/ ⁊ þu ꝥaer þar af Heidur / ⁊ Meñ kalle þig ſidſamañ/ ⁊ Vingiarnlegañ Mañ.

4 Hiñ ellſte ſkal tala/ Þuiad hm̃ heyrer ꝥ/ ſem þm̃ ed ꝥorſoktur er. 5 Og hindra ecke Spilmeñena. 6 Og þa meñ Kueda Vÿſur þuættu ecke þar fram j/ ⁊ ſpara þiñ froodleik til þſſ j añañ tÿma. 7 So ſem eirn Rubin lyſer j ꝥogru Gulle / ſo prÿder Saungurinñ Gieſtaboded. 8 Og ſo ſem Smaragdus ſtendur j fogru Gulle/ ſo er Vÿſnaſongurinñ prÿde hia godu Vÿne. 10 Eitt Vngmeñe ma vel tala eirn tÿma eda tuiſuar/ þegar hm̃ er þeſſ þorf. 11 Og þa Meñ ſpyria hñ/ ſkal hñ ſeigia ſnogt ꝥram. 12 Og læte ſem ecke vite hñ margt/ ⁊ þeige helldur. 13 Og ſkal ei telia ſig jaꝥnan Herranum/ ⁊ nær alldradur Madur talar/ þa hañ ſkal ei tala þar fram j.

14 Reidarþrumur giora myklar a Elldingar/ Bliugleike giorer ſtora Hylle.

Stattu

15 Stattu vpp j tyma/ z ver ei hiñ seinaste. 16 Far þu helldur fliott heim z leik þier þar/ z gior huad þu villt/ þo so ad þu giorer ecke neitt jllt/ z deiler vid b ongvañ. 17 Packa helldur Fyrer allt þm̃ ſ þig skapad hefur/ z mz sijnum Audæfū saddañ hefur.

b (ongvañ) þ er Slær ecke þitt heimafolk z eigenkonu helldur leik/ þ er vert gladur vid þaug.

XXXIII

Nirkin z.

18 Hvor hñ Ottast DROTteñ sa lætur sier giarnan seigiast/ z huor sier snem̃a þar til helldur/ mun Naad fiña.

19 Huor hñ grenslast epter Guds Orde/ sa mun þ nooglega odlast. Eñ sa ſ þ meinar ecke mz aluoru/ verdur ei vtan verre þar þ.

20 Huor hñ Ottast DROTteñ/ sa hittir riettañ Lærdom/ z hñ lætr Riettlæted lysa so ſ Lios.

21 Eirn Oguđrækur Mañ lætr sig ecke auſka/ z veit sier ad hialpa mz añara Mañа a Dæmum/ j sijnum Asetninge.

a (Dæmum) Eg sie ecki ad þm̃ gange miøg so jlla/ sem rangt talar þo Guds ord/ Ja þſſ verre sk*a* fur/ þſſ betre Luka.

22 Eirn skynsamur Madur forsmaer ei good Raad/ Eñ eirn galeñ Madur z Dramlatur Ottast eckert. 23 Þo hañ hafe z giort huad hñ villde.

24 Gior ecke neitt vtan Raad/ so jdrar þig þſſ ecke epter Verked.

25 Gack ei þañ Veg ad þu meiger falla/ eda þ þu meiger þig a Steinum meida.

26 Treystu eige þar a ad Veguriñ sie b Sliettr/ Ja/ vara þig z eirneñ þ þijnum eigeñ Bornum.

b (Sliettur) þ synest riett sm̃ vōder gange a eirnre samañ Hamingiuñe/ eñ med seinsta steiper þra vegur þeim j afgruñed.

27 Huad ſ þu vppbyriar/ treystu Gude af øllu Hiarta/ Þuiad þ er Guds Bodord ad hallda.

Ad treysta Gude.

28 Huor hñ truer Guds Orde/ hñ aktar Bodordeñ/ z sa ſ treyster DROTtne/ þm̃ mun eitt skis vant.

Guds Otte.

1 Huor hñ Ottast DROTteñ/ hñ mun ecke neitt vont skie/ helldur þegar hñ verdur freystadur so mun hñ aptur frelstur verda.

2 Eirn vitur Madur lætur sier Guds Ord ecke vera leidegiarnt/ eñ eirn hræsnare riggar/ lijka sem Skip a okyrrum Sio. 3 Eirn skilnings fullur Mañ helldr fast a Gudz Orde/ z Gudz Ord er hm̃ vijst lijka sem lios Ræda.

4 Vertu viss Efnisins / z tala þar sijdañ af. Lættu fyrst vnderuiſſa þier vel/ so kantu ad suara. 5 Fauyſs Mañs Hiarta er so sem Hiol a Vagne/ z hñs Huxaner hlaupa vm kring lijka ſ Hiolvinda.

Supra: 10/7

Supr. 21/17

6 Lijka so sem Stodhesturiñ hnieggiar j moote øllū Hrossum/ so samlagar c Hræsnariñ sig øllum Haadgiornum Moñum/ z seiger. 7 Huar þ er eirn Dagur heilagre eñ añar/ þar ad Soleñ giorer so vel eirn Dag j Aarenu ſ añañ?

c (hræsnariñ) er meistare sialfuitr/ hñ vill vera skarpuitur j Skrifteñe z spyr ad hu^{v} fyr er þ z þ verde kieñt: huar þ eirn dagur verdur helldr helgut/ eñ añar ecke/ huar þ Vatsskyrnñ er styrkud þ Sælina/ huar þ Braud z Vin skullu vera Christi lijkame og Blod.

8 Viska DROTtins hefur þa so sundur greint. 9 Og hñ hefur Aartijder so skickad/ z Helga daga. 10 Hañ hefur suma vtvaled z helgad fyrer odrum Dogum. 11 Lijka so sem aller Meñ af Jorduñe/ z Adam af Jardarleir er skapadur. 12 Og þo hefur DROTtiñ þa sundur greint/ epter sijnum margfolldum Vijsdome/ z hefur margskyns hættu/ þra a mzal skickad. 13 Nockra hefr hñ blessad/ hafed z helgad/ z til sinar þionustu krafed/ eñ sumū hefr hñ bøluad z nidrad/ z þra þra Stett þm̃ kolluarpad. 14 Þuiad þr erū j hñs hende/ so ſ Leireñ j Leirkerasmidsins hende/ Hñ giorer øll sijn Verk ſ hm̃ lijkar. 15 Lijka so eru z Meñerner j Hende þſſ ſ þa hefur giort/ z giefur sierhuorium epter þui ſ hm̃ gott synest. 16 So er þ goda j giegn jllu skipad/ z Lijfed j giegn Daudanum/ z Gudhræddur madur j mote Ogudhræddū. Lijttu a øll Verk hins hæsta/ so er jafnan tuent j mote tueñu/ z eitt odru j mot sett.

17 Eg er d seinastur vppuaknadur/ ſ nockur sa ed epter Les a Hausttijma/ z Gud hefur mier þar til Blessan giefed/ ad eg hefe z so mijna Vijnþrøgu vppfyllt / lijka ſ a fullu Hauste. 18 Siaed/ huorsu eg hefe eige þ mig aruidad/ helldur þ alla þa ſ giarnañ villdu læra.

d (seinaste) eg hefe ei giefed gott Suar vppa þu lyka heimski e meña spurning vm Helga Daga.

Hwe skiornar Befalning.

19 Lijded mier þier Storherrar/ z þier stiornendur a mzal Folksins taked þ til Hiarta. 20 Lat Soneñ/ Eiginkonuna/ Brodureñ z þier skylldañ/ ongva magt yfer þier hafa a medañ þu lifer/ z yfergief onguum þijna Eign/ so ad þig jdre þſſ ecke/ z hlioter þu þau þar vm ad bidia. 21 A medañ þu lifer z hefur Anda/ so vndergief þig onguū Mañe. 22 Þad er betra ad þijn Born þurfe þijn vid/ helldur eñ þu hlioter þm̃ j hendur ad sia.

23 Vertu Hofdinge j þijnum Audæfum / og Lat þinn Heidur ecke fra Þier taka. 24 Þegar ad Kiemur þitt Enda Dægur / Ad þu Hlytur Þadann j burt

j burt para/skiptu pa þijnum Arpe.

25 Asnanum heyrer sitt Fodur/Suipa/ z Byrde/so z Prælnum sitt Braud/Stroffun z Eruide. 26 Halltu Præle þijnum til Eruidis/so hefur þu Nad ꝥ hm̃/En̄ læter þu hn̄ vera jdiulausan̄/so vill hn̄ vera eirn Jonkiære.

27 Ok z Bond beygia Halsen̄/en̄ vondan̄ Præl Stockur z Keyre. 28 Rektu hn̄ til Eruidis ad hn̄ gange ei jdiulaus. 29 Jdiuleyse kienner margt jllt. 30 Legg a hn̄ Eruide/ꝥ einu Præli tilheyrer/Hlyder han̄ eci pa eige/so set hn̄ j Stock. En̄ þo legg þu ecke a neirn ofmikid/ z hallt hoope vm alla Hlute.

Supr. 7/23

c (Sialfur) so ad ꝥ an̄ad heimil is Folk meige hallda hn̄s Ord pyrer þijna Skipun.

31 Hafer þu nockurn Þienara/so vernda þu hn̄ sem sialpan̄ þig/Þuiad huor hm̄ giører von dt/hn̄ meinar þin̄ Lijkama z Lijf/Hafer þu eirn Þienara/so lættu hn̄ halldast / s̄ þu værer par c sialfur/Þuiad þu þarft hn̄s vid so s̄ þijns eigen̄ Lijfs.

32 En̄ ef þu helldur hn̄ jlla/so hn̄ tekur sig vpp z hleypur pra þier/Huort villtu hn̄s þa leita?

XXXIIII

Draumar.

a (Ohreint) Draumarner eru palsk er z ohreiner/Hu ad Heilagt edr gott skylldu ꝥr þa giøra

b (Lyga) þu þarpt ecke ad spyria Drauman̄a þar ad huad gott þu skulder giora/þu hepur Guds Ord.

Hauinsk Folk suikkur sig sialpt/mz Heimsklegre Von/ z Heimsker Men̄ treyst a vppa Drauma.

2 Huor a Draumunum tekur vara/hn̄ gripur epter Skugganum/ z vill hon dla Vinden̄. 3 Draumar eru ecke vtan̄ Mynd æn veru. 4 Þad a Ohreint er huorsu ma ꝥ hreint vera? Og huad osatt er/huorsu kan̄ ꝥ satt ad vera?

5 Eigin̄ Spadomur/Þijdingar/ z Draumar eru eckert/ z giora þo einum þungar Huxaner. 6 Og ef ꝥr koma ecke ꝥ jnblastur hins Hæsta/so halltu þar ecke vt af.

7 Þuiad Draumar suikkia marga Men̄/ z bregdast þm̄ sem þar vppa byggia.

8 Men̄ þurfa ecke b Lyga vid/til ꝥss ad Men̄ hallde Bodorden̄/Og Gudz ord ma nægia/ þegar Men̄ vilia rett kien̄a.

9 Eirn velreyndur Madur skilur margt/ z eirn vel porsocktur Man̄ kan̄ vm Visku ad tala. 10 En̄ huor oforsoktr er/hn̄ skilr lijtid. 11 Og ꝥr villu parande Andar koa vpp myklu jllu.

12 Þegar eg var en̄ j Villun̄e vafen̄/kun̄e eg z so margt ad kien̄a/ z var so Lærdr ad eg kun̄e ꝥ eige allt ad seigia. 13 Og em optlega j Daudans hæska þar ꝥ komen̄/allt til þess eg er þar af frelsadur orden̄. 14 Nu sie eg ad Gudhrædder Men̄ hapa riettelegan̄ Anda. 15 Þui ad ꝥra von stendur til hn̄s sem þm̄ kan̄ ad hialpa.

Gud ad Ottast

16 Huor hn̄ Ottast DROTTen̄/þarf ꝥ onguu ad skielfast/nie hræddur ad vera/Þuiad hn̄ er hn̄s traust.

17 Sæll er sa s̄ Ottast DROTTen̄. 18 Vppa huad forlætur hn̄ sig? Huort er hn̄s traust?

Psal. 33/18

19 Augu DROTTen̄s sia yfer þa s̄ hn̄ elska/hn̄ er Volldugur Verndare/stor Styrkur/og Hlijþd j mott Hitanum/Ein Tialldbwd j moote Hita Middagsins/Eirn Geymare j mote Rasunen̄e/Ein Hialp j mote Fallenu. 20 Huor ed fagnande giører Hiartad/ z glatt giører Andlited/ z giepur Heilbrigde/Lijf z Blessan.

XXXV

Prouer. 15/8 og 21/27

a (Bygder) ꝥr villa Oppra z ꝥr omer veras/z læta þo ecke ap Syndunum/ꝥ kallast vndercetis vpp ad byggia z nidr ad briota/bidia z bølua

23 Hvor hn̄ Offrar af rangpeingnu Godze/þess Offur er Spott. En̄ soddan hæ dne Ogudræknn̄a lijkar Gude allz ecke.

23 Gæfur Ogudlegra þocknast onguan̄eigen̄ hinum Hæsta/Og Syndernar læta sig mz morgum Offrum ecke porlijka.

24 Huor hn̄ pærer Forn ap eigu Fatæks Mans/hn̄ giører amynt sem sa ed fyrer Fodursins Augum slatrar Synenum.

25 Hin̄ Fatæke hefur ei nema lijtid Braud/ huor ꝥ af hm̄ tekur sa er Man̄drapare.

26 Huor hn̄ tekur fra odrum hn̄s Næring/hn̄ drepur sin̄ Naunga.

27 Huor hn̄ giepur eige Arvidis Man̄enum sijn Laun / sa er Blod Hundur.

28 Þegar nockur a bygger vpp/ z þad sama nidur aptur brytur/huad hepur hn̄ þar meira af en̄ Eruidid?

29 Þegar nockur bidur / z aptur ad nyu Boluar/huorsu skal DROTTen̄ hn̄ heyra?

Aptur ad nyu ad Syndgast.

Numer. 29/12

30 Huor hn̄ þuær sier epter ꝥ hn̄ hepur snorted Daudan̄ Man̄/ z snerter hn̄ aptur ad nyu huad hialpr hm̄ hn̄s Þuottr? 31 So er sa madr s̄ saker Synda sin̄a fastr/ z Syndgar jafn

opt aptur/ Huor skal hñs Bæn heyra? Og huad hialpar hm̃ hñs Fasta?

1 Gudz Bodord ad hallda ꝥ er eitt rijkt Offur. 2 Gudz Bodord mikils ad akta/ ꝥ Offur hialpar vel.

4 Huor hñ þackar Gude/ ꝥ er su rietta Similiu Foorn.

Huor Myskun ꝥremur/ ꝥ er riett þacklætis Offur.

5 Ad læta af Syndunum ꝥ er Guds Þionusta su ed DROTtne lijkar. Ad gieꝥa vpp oriett ad giora/ ꝥ er riettelegt Fridþægingar Offur.

6 Eñ þar fyrer skalltu ei b Tomhentur birtast ꝥ DROTtne. 7 Þuiad slijkt hlytur Mañ ad giora ꝥyrer Gudz Bodords skulld.

8 Riettlætz Mañs Offur giorer Alltarid audugt/ z þess Offurs Ilmr er sætur ꝥ þm̃ hæsta.

9 Riettꝥerdugs Mañs Offur er þægelegt/ z þui sama verdur alldrei gleymt.

10 Gief þu Gude sijna Dyrd mz glødum Augū/ z þiñ ꝥyrsta Grooda ꝥ vtañ allañ Brest.

11 Huad þu giefur/ þad gief fuslega/ z helga þijnar Tiunder gladlega.

12 Gieꝥ þu hinum Næsta/ eptir þui sem hñ hefur þier veitt/ z huad þijn hønd Forma/ þad gieꝥ þu med glødum Augum. 13 Þuiad DROTtiñ sem er eirn Endurgialldare/ mun þier þad sioꝥalldlega Endurgiallda.

14 Taktu ei aꝥ þiñe Gæfu/ Þuiad ꝥ er oþægelegt. 15 Leita øngrar Fordilldar þa þu skallt Offra/ Þuiad DROTteñ er Hegnare/ z ꝥ hm̃ gillder eckert Alit Personañа. 16 Hñ hiallpar Fatækum/ z mlijtur ønguar Personur/ z hñ heyrer Bæn þess er Oriætteñ lijdur. 17 Hañ forsmæer ei Bæn hins Fødurlausa/ nie helldur Eckiuñar/ þa hun klagar.

18 Tæreñ Eckiuñar reña vel ofan epter Vongunū/ eñ þau kalla vpp epter/ a mote þm̃ sem hana vtrekur.

20 Huor Gude þionar mz godfyse/ hñ er þægelegur/ Og hñs Bæner taka allt vpp j Skyeñ. 21 Bæn Aumra Maña þreinger sier j giegnum Skyeñ/ z hætter ecke fyrr eñ hun ꝥramm kiemur/ z gieꝥur ecke vpp allt til ꝥss ad sa hiñ Hæste þar a lijtur. 22 Og DROTTeñ mun riett dæma z straffa/ z þad eige vndañ draga nie a leingdar lijda/ þar til hñ j sundurslær Lendar Omyskunsamra. 23 Og Hefner sijn a slijkum Moñum/ z afmæer alla þa ē hinum mein giora. 24 Og steiper Vallde Ranglætra/ z giælldur huorium epter sijnū Verkum/ z launar þm̃ so sem ꝥr hafa verdskulldad. 25 Og hefner sijns Folks/ z gledur ꝥ mz siñe Myskunsemi. 26 Lijka sem Regnid kiemur vel þa þurt er/ so kiemur Myskunseme j Neydeñe a riettum Tijma.

Þad rietta Offur.
1 Sam. 15/22
Jerem. 7/3.
Phil. 4/18
Exo. 23/15
og 34/22
Deut. 16/16
b (Tomhendtr) Lyka sm̃ ꝥr seigia/ Ep Goodverk eñ hialpa ei/ so vilū vier eckert giøra/ Til huors skulu oss ꝥrestar?
Gen. 4/4.
2 Cor. 9/7.
Tob. 4/9.
Leuit. 22/20
Deut. 15/41
Deut. 10/17.
Rom. 2/11
Gala. 2/6
Eph. 6/9
Colos. 3/25
Exo. 3/7
Judith 4/12

Aumra mañа Bæner.

XXXVI

ALmættugur Gud DROTteñ. 2 Myskuna þu oss/ z sia þar til/ z skielf allar Þioder. 3 Vpphef þijna Hond yꝥer þa enu añarlegu/ ad ꝥr siae þijna Magt. 4 Lijka so ē þu ꝥ ꝥra Augum/ helgadur verdur hia oss. So tia þu þig herlegañ a mote þm̃ ꝥ vorū Augū. 5 So ad ꝥr kuñe ad þeckia lijka ē vier þeckiū/ ad eingiñ er añar Gud/ eñ þu DROTtiñ. 6 Giør ny Teikn z ny Furduverk. 7 Audsijn þijna hond z þiñ hægra Arm dyrdlegañ. 8 Vpp reis þijna Grimd z vthell Reideñe/ Snara j burt Motstandaranum/ z sundurmer Ouineñ. 10 Og flyt þier þar med/ z minstu a þijn Sære/ so ad Meñ prijse þijnar Dasemder. 11 Reide Logans suelgie þa/ sem so liꝥa athugalauser/ og ad þeir sem þijnu Folke mein giora/ hliote ad ꝥordiarfast. 12 Sundurmola Hoꝥud Høfdingiaña sem eru vorer Ouiner/ z seigia/ vier erum a alleina.

13 Samañsafna øllum ættkuislum Jacobs/ z læt þær vera þijna Erfd/ lijka sem af Vpphaꝥe. 14 Myskuna þu Lyd þijnum þm̃ af þier heꝥur Nafn/ z Jsrael þañ þu kallar þiñ Frumgeteñ Son. 15 Myskuna þu Borgeñe Jerusalem/ þar þiñ Helgedømur er/ z þar þu bijr. 16 Reis þu Zion vppaptur/ so ad j þm̃ sama Stad þitt Ord ad nyu vppgange/ ad þijn Dyrd a medal Lydsins verde mikel. 17 Audsijn þig vid þa sem verid hafa ꝥra Vpphafe þijn eigiñ Eign/ Og vppfyll þær Spasogur ē j þijnu Nafne bodadar eru. 18 Gialld þu þeim sem vppa þig vænta/ so ad Spameñ þijner fiñest sañorder. 19 Heyr þu DROTTeñ Bæner ꝥra er þig akalla/ epter Blessan b Aarons/ yꝥer þijnū lyd/ so ad aller ꝥr ē a Jordu byggia vidurkieñe ad þu DROTteñ ert eilijfur Gud.

Agiæt Bæn.
Jerem. 10/25
Psalm. 79/6

a (Alleina) Gud er eckert.

Exo. 4/22
b (Aarons) So sm̃ stendur j Numeri. 6. Ad ꝥr skyllde blessa Lydeñ j Guds Nafne.

XXXVII

20 KViduren̄ tekur allskonar Fædu til sijn/þo er ein Fæda betre en̄ onnur.
21 Lijka s̄ Tungan̄ Villebrædsrietten̄ smackar/so merker skynugt Hiarta Folsk Ord.
22 Eirn Þrettugs Man̄ kan̄ einū j Olucku ad koma/ Eñ sa sem er Forsoktur veit sig þar fyrer ad vakta.
23 Mædurnar hafa alla Sonu kiæra/Eñ þo farnast stundum betur mz eina Dottur eñ Son.

Good Kuiña.

24 Ein Fryd Kona gledur siñ Mañ/z Maduren̄ hefur onguan̄ hlut elskara. 25 Og sie hū þar med æstudleg z good/ so finst ecke þess Mañs Lijke.
26 Huor eina Hwsfru hefur hñ færer fram̄ sijna Eigu/z hefur trua Hialp/z stod sem hñ ma vppa treysta.
27 Huar eingiñ Gardur er/þar eydest Gotzed/z Huar eingeñ Hwsfru er/ þar vegnar Bondanum riett sem fære hñ villt.
28 Lijka s̄ Meñ trua ecke Reyfaranum/er lædist fra einum Stad til añars/so trua Meñ z ei þm̄ Mañe s̄ ecke neitt Hreidur hefur/z fara verdur til Herbergis huar s̄ hñ kuolldr vppe.

Viner.

1 Sierhuor Vinur seiger vel/Eg er z so Vinr / Eñ nockrer eru alleina ad Nafne Viner.
2 Þegar Viner verda sijn a millū Ouiner/ so varer su reide allt til Daudans.
3 Æ Huadan̄ kiemur su vondska/ad oll Verolldiñ er so full af Falskleik?

Supra. 6/ 11. a (Skiölldenn) Huar þr vita sig ohrædda z i good re Hylle/huort sem þad er Gude med eda moote.

4 Þegar Vinenū velgeingr/so fagna þr mz hm̄/Eñ þegar hm̄ geingr jlla/so verda þr hñs Ouiner. 5 Þeir harma mz hm̄ þ Bwksins skulld/Eñ þegar Neyden̄ ad fer/læta þeir a Skiolldiñ hlijfa/
6 Gleym eige þijnū Vin þa þu ert gladur/z huxa þu til hñs þa þu ert Rijkur.

Rædgiafarar Supra. 8/ 20 og 9/ 19

8 Sierhuor Rædgiafe vill Ræd giefa/Eñ sumer Rædleggia sier til eigeñ Gagns. 9 Þar fyrer vara þig vid þm̄ Rædgiofum/huxa þu ædur huort þ er nytsamlegt. 10 Ma vel skie ad hñ huxe sier sialfum ad Radleggia/z vill læta þig a hætta/z seiger/þu ert a þm̄ rietta veige/z hñ stendur ecke ad sijdur a mote þier/z gaumgiæfer huorneñ þ vill rædast.
11 Haf þu eingiñ Ræd vid þan̄ s̄ Anka a þier hefur/z tak þa eige þier til Rædgiafa/sem þig hata.
Lijka sm̄ þa þu Rædgast vm vid nockra Konu/ huorsu Madr skal vera vingiarnlegur vid heñar Ovinkonu/Ellegar vid Ragan̄ mañ/huorniñ beriast skal. 12 Eda vid eirn Kaupmañ/huad mikid hñ vill reikna þijna Voru hia siñe/ edr vid eirn Kaupanda/huorsu dyrt þu skuler selia/Edr vid eirn Nijding/huorneñ madr skal giora gott af sier/Edr vid eirn ompskunsaman̄ mañ/huorneñ Mañ skule Ræd syna. 13 Edr eirn Letingia vm mikid starf/ edr eirn Leigudreing sa huorge hefr heimile/huorsu trulega Mañ skal viña asett Verk/ Edr eirn Latañ Viñumañ vm mikla wtuegu.

Exo. 18/ 21. b (Þo) Þad er ecke noog ad hafa good Ræd/ Gud verdur z so ad leggia Luckuna þar til/añars hafa þa ug ecke framgang/ þui hū vill og vera med/z verda ækalladr/ þad er so mikid. æn Bænr ennar eru god Ræd eckert Ræd/M añ aña eigeñ æform geingur aptur a Bak/þesser eru þr sm̄ mikid rædslag hafa/ og hafa þo ongua Ræd þar til.

14 Leita eige Ræds vid soddan̄ Folk. 15 Helldr hallt þig jafnan̄ til Gudhræddra maña/þra sem þu veist Guds Bodord hallda. 16 Þeir siñader eru so sm̄ þu ert/ þr ed mz þier samhar ma/ef ad þu rasar. 17 Og haf þu þra Ræd/þui þu munt eckert betra Ræd fiña. 18 Og eiñ þuilijkr Madr kñ optsiñis betr ad sia nockud/eñ sio Vardhallds meñ er sitia vppa Vakt. 19 b Þo j ollu þessu ækalla z so hiñ Hæsta/ad hñ þijnr giorder vel greide z eige bregdast læte.
20 Adr eñ þu byriar nockud/so spyrstu fyrer/ Og ædr eñ þu giorer nockud/ haf þar Ræd vid. 21 Þuiad huar sm̄ meñ hafa nytt fyrer Hende/þar hlytur eitt af fiorū ad skie/ad þ verde gott edur jllt/ ad Lijf edr Daude þar af kome/z þssu ollu styrer Tungan̄ ætijd.
22 Margr er vel skickadur til odrū Moñū Ræd ad leggia/z er sier sialfū einkis nytr.
23 Margur vill kloklega Ræd leggia/z meñ heyra hm̄ þo ecke giarnan/z blijfr þurfande.
24 Þuiad hñ hefr þar ecke Ræd til af DROTTne/z eingeñ Vitska er j hm̄.
25 Margr er vijs af eigenlegre reinslu/hñ giorer gagn mz sijnu ræde/z fiñur riett vppa.
26 Eirn Hyggeñ Madur kan̄ ad vndervijsa sijnu Folke/ z hñ giorer gagn med sijnu Ræde z æhitter þad riett.
27 Eirn Vitr Madr verdur miog Lofadur/z aller þr sm̄ hñ siæ/Prijsa hñ.
28 Huor z eirn Madr hefur akuediñ tijma til ad lifa/Eñ Jsraels tijme hefr ongua tolu.
29 Eirn Hyggiñ Madr hefr hia sijnu Folke mikid ælit/Og hñs Nafn varer æfiñlega.

XXXVIII

Barn

30 MItt Barn/profa huad heilnæmt er þijnu Lijfe / ꝛ sia huad þui er oheilnæmt/ þ gief þu ecke. 31 Þuiad allskonar þienar ecke huorium mañe/ so hef̄ur ꝛ eige huor Madur Lijst til alls.

32 Offylll þig eige af allskonar lystelegre Fædu/ ꝛ neyttu ecke grædugle ga. 33 Þuiad miked æt giorer Siuklcik/ ꝛ Ofsediañlegur Atmadur fær jñ añtokur.

34 Marger hafa sig til dauds eted/ eñ sa sem hooflega etur/ lifer þess leingur.

1 Heidra Læknarañ/ med tilheyrelegum Heidre/ so þu hafer hñ þier vijs[s]añ j Naudsyn. 2 Þuiad DROTTiñ hefur skapad hñ/ ꝛ Lækningslisteñ kiemur af hinum hæsta/ ꝛ Kongarner heidra hñ. 3 Listiñ Læknersins vpphef̄ur hñ/ ꝛ giorer hñ mikeñ hia Hofdingiū ꝛ Herrum.
4 DROTteñ lætur Lækningena af Jorduñe vaxa/ ꝛ eirn skynsamur Madur foraktar hana ecke. 5 Vard þo þad beiska Vatnid sætt af einu Trie/ so ad Meñ skyllde þeckia þess Krapt. 6 Og hñ hef̄ur slijka Lijst Moñum giefed/ so ad hñ verde dyrkadr ꝗ sijnar Dæsemder. 7 Þar med Læknar hñ/ ꝛ j burt drijfur Særindiñ/ ꝛ Apotekereñ giorer þar af Læknis Lif. 8 Snogt ad seigia/ Guds Verk kuña Meñ ei øll ad greina/ ꝛ hñ giefur allt þ gott ſ a Jorduñe er.
9 Mitt Barn/ fyrerlijt þ ei þa þu ert siukur/ bid þu helldur DROTteñ/ þa mun hñ Lækna þig. 10 a Lættu af Syndum/ ꝛ gior Hendur þijnar Ostraffanlegar/ ꝛ hreinsa Hiarta þitt af allre Misgiord. 11 Offra Sætañ Jlm/ ꝛ Similiu til Miñis fornar/ ꝛ gief þu feita Forn/ riett sem eiger þu hiedañ. 12 Sijdañ lættu Læknarañ koma til þijn/ Þuiad DROTteñ hefur skapad hñ/ ꝛ læt hñ ei burt fra þier/ medan þu þarft hñs vid.
13 Su Stund kañ koma ad hinum Siuka alleina veitist fyrer/ b Hina Hialp. 14 Þegar þeir bidia DROTteñ/ ad hm̄ skule batna/ ꝛ fa heilbrigde leingur ad lifa.
15 Huor hñ syndgast fyrer sijnum Skapara / sa hlytur vnder Læknaranz Hendur ad koma.
16 Mitt Barn/ Þegar nockur Andast/ so grættu hñ ꝛ harma/ sem þier hafe miked a mote geinged/ ꝛ sueipa hñs Lijkama epter tilbærelegum Hætte/ ꝛ veit hm̄ ærlegañ Grof. 17 Þu skallt beisklega græta/ ꝛ af hiarta hryggur vera/ ꝛ bera Harm epter þui sem hñ hefur vered/ hid allra minst eirn Dag eda tuo. 18 So ad Meñ meige ecke neitt Vondt til þijn leggia/ Og hugga þig eirneñ aptur/ so ad þu hryggest ecke. 19 Þuiad af Hrygd kiemur Daude/ og Hiartans Hrygd veiker Mætteñ.
20 Hrygd ꝛ Fatækt giorer Angur j Hiartanu j Freistneñe/ ꝛ c yfergeingur.
21 Læt Hrygdena ei koma j þitt Hiarta/ helldur hrind þu heñe fra þier/ ꝛ huxa a d Endañ.
22 Og gleym þu eige/ þui þar er ecke aptur huarf/ þad hialpar hm̄ eige/ ꝛ þu giorer þier skada. 23 Huxa til hñs/ lijka sem hñ hef̄ur daid/ so hlytur þu ad deyia/ J giær var þad a mier/ j Dag er þad a þier.
24 Af þui sa daude liggur j Huild/ so gief þu eirneñ vpp/ til hñs ad huxa/ Og hugga þig aptur yfer hm̄/ fyrst hñs Ond er hiedañ vid skileñ.

XXXIX

25 HVør læra skal Ritningena/ sa kañ eckert añad Eruide ad vackta/ Og sa sm̄ skal læra/ sa kañ eckert añad hafa ad giøra. 26 Huørneñ kañ sa taka vara vppa Kieñsluñe/ er hñ hlytur ad eria/ Og sa sm̄ Yxana keyrer giarnañ mz Suipunum/ ꝛ mz þess hættar Verkum vmgeingur/ ꝛ veit ecke nema af Yxnum ad seigia? 27 Hñ hlytur ad huxa huorneñ hñ skal viña sitt Akurverk/ ꝛ hlytur sijd ꝛ ærla Kwnum Foodur ad giefa.
28 So ꝛ eirneñ Snickarar ꝛ Triesmider/ þeir Noott ꝛ Dag erfida/ ꝛ skiera wt Likneske/ ꝛ eru jdner ad giora marghættud Erfide/ Þeir hliota ad huxa/ ad þad fare riett/ ꝛ ærla ꝛ sijd þar yfer ad liggia/ ad þeir fullgiore þad.
29 So ꝛ eirneñ Smidureñ/ hñ hlytur ad vera vid siñ Stedia/ ꝛ sitt smijde ad vakta/ ꝛ verdr Ellds moodur/ ꝛ erfidar sig moodañ fyrer Aflenū. 30 Hamars hlioded fyller vpp hñs Eyru/ ꝛ sier þar til huørsu hñ kuñe ad giora riett sitt verk. 31 Og hñ hlytr ad huxa huorsu hñ þ giøre til reidu/ ꝛ Snema ꝛ seint þar vid ad vera/ ad hñ kuñe ad smijda þ glæselega.
32 So ꝛ eirn Leirpottamakare/ hñ hlytr ad ba vid sitt Erfide/ ꝛ Hiolenu mz Fotū sier ad snua/ ꝛ hlytur jduglega sitt Verk ad viña mz Ahyggiu/ ꝛ hefr sitt Dagsverk vijst. 33 Hñ hlytur med sijnū Armleggium wt af Leire sitt Kier ad mynda/ ꝛ hlytr mz Mædu sig ad beygia ad

sijnum

---

1 Cor. 6/12. 2 Cap. 18/23 [illegible] 31/13

Sparneytne j Mat ꝛ Dryck.

Læknarañ skal Mañ heidra.

Exo. 15/25

Huorneñ meñ skulu sier hegda j Kranckleika.

a (Lættu af) Her/ Gior fyrst Jdran/ þar næst læt þu bidia fyrer þier/ j þridia mata neyttu Læknerstns.

b (Hina) Bænstodur meir enn Læknis Domureñ/ ꝛ Prestureñ giører meira til eñ Læknareñ/ eñ Meñ vilia ogiarnañ vera goder þar ꝗ huxa Meñ þess miña vm Bænena ꝛ Prestiñ.

c (Yfergeingr) Þad er/ hef̄ur øngvañ mæta.

d (Endañ) So sm̄ giørde Dauid yfer sijnu Barne/ ꝛ sagde/ Eg hlyt til hañs ad fara/ hñ huerfur ei aptur til mijn/ Mier j Giær/ þier j Dag

Þeir ed Ritningena skulu læra kuña ecke adra jdu ad hafa.

Jerem. 18/2/4

sijnū Footū. 34 Hñ hlytur ad hura huorsu hañ glerreñe þ fijnlega/ & ærla & seint Ofneñ Hreinse.

35 Þesser aller treysta sier af sijnū Handauerkū/ & sierhuor kostgiæfer ad hñ kuñe sitt Erui de. 36 Meñ kuña ei j Borgiñe þra ad missa. 37 Eñ huorge kuña meñ þa j burtu ad skicka Þeir kuña ei a þui Yfervallds Embætte vara ad taka/ & ei j Samkundū ad stiorna/ Þeir ku ña ei þñ skilning ad hafa/ odrū Skriftina ad kieña/ nei helldr Dom & Riettlæte ad predika. 38 Þeir kuña ecke Spakmæle ad lesa/ helldr hliota þr vppa sijna tijmanlega Næring ad þe inkia/ & hura ei framar/ eñ huad þr kuña mz sijnu Eruide ad afla.

Presta & Predikara Embætte.
a (Læra) Eiñ prestur og predikare skal studera/ og sig jdka/ j alls hættudū Bookū/ þa giefr Gud hm̄ Skilning/ Eñ løtum Bwkprestū giefur hañ ecke.

1 Eñ huor hñ vill sig tilleggia ad a læra Løgmal hins hædsta/ sa hlytur Vijsdom allra hi ña gømlu ad ransaka/ & j Spamaña Bokum ad studera. 2 Hñ hlytur ad gaumgiæfa Lijfs Søgur Nafnfrægra Maña/ & þar eptir ad hura/ huad þær hafa ad þijda & kieña. 3 Hañ hlytr ad læra Andlegar mæls Greiner/ & sig j diupsettre Rædu ad jdka. 4 Sa kañ Høfdin gium ad þiona/ & hia Herrunum ad vera. 5 Hñ ma læta skicka sig j framande Lønd/ Þui hñ hefur forsokt /huad hia Møñum er duglegt/ & eigi duglegt. 6 Og hurar ad hñ ærla vpprij se/ ad leita DROTTens/ s hñ hefur skapad/ & bidst þ fyrer þeim Hæsta. 7 Hñ lykur vpp þrijlega siñ Muñ & bidur þ Misgiordum allz Lyds. 8 Og þa þegar DROTteñ er so blijd kadur/ so giefur hñ hm̄ Vijsdoms Anda gnooglegañ. 9 Ad hñ kañ vitsurlegt Ræd / & Lær dom vollduglega ad giefa/ Þar þ giorer hñ DROttne þacker j siñe Bæn. 10 Og DROtteñ giefur þar Ræd til/ ad hñs Ræd & kieñing framgeingr. 11 Og hñ vmhurar ædur mz sialfū sier/ sijdañ framseiger hñ sialfur sitt Ræd & kieñing/ & sañar þ mz Heilagre Skrift. 12 Og margur vndrast a hñs Vitsku/ & hū mun alldrei forganga. 13 Hm̄ mun alldrei verda gleymt & Nafn hñs varer vm alldur & æfe. 14 Huad hñ hefur kient/ þ munu Meñ framueigis Pre dika/ & Søfnuduriñ mun hñ prijsa. 15 A medan hñ lifer/ hefur hñ meira Nafn/ eñ Þusund adrer/ & epter hñs dauda þa er hñs sama Nafn vppe.

XL

Aminning til Þackargiørdar

16 EG hef eñ ad seigia nockud meira. 17 Þuiad eg em lijka sem fullt Tungl. Heyred mig þier Heiløgu Børn/ & varid so s Roser plantadr vid Læki. 18 Og giefed af ydur sætañ jlm so s Reykelse/ blomgest þier s Liliur/ & jlmid vel. 20 Syngid loflega/ & lofed DROTTiñ j ollū sijnū Verkū/ Prijsed Nafn hñs dyrdlega/ Þacker gjored hm̄ / & lofed hñ mz Saung & hliom ande Glede/ so seigiande j Þackargiørdeñe.

Þackargiørd.
Gen. 1/31
Marc 7/37
a (Stood) So sm̄ j Hafed rauda og Jordan
Exo 14/22

21 ALl Verk DROTtins eru harla god/ & huad hñ bydur/ þ skier j riettañ tijma/ og Meñ þurfa ecke ad seigia/ huad skal þ? Þuiad j siñ tijma koma þaug s Oskud. 22 Lijka s þa ad þ hañs Bodord a stod Vatnid so s Mwr/ & þ hñs Ord stodu Vøtniñ riett s være þaug høndlud. 23 Þuiad huad s hñ giorer þ sitt Bodord/ þ er liuflegt/ & meñ þu rfa vm ønguañ Brest ad klaga a hñs Hialp,
24 Allra maña Verk eru hm̄ kuñug/ & þ hñs Augū er eigi neitt leynt. Hñ sier alla hlute fra Vpphafe Veralldar allt til Enda Veralldar/ & hm̄ er eingiñ hlutr nyr. 26 Meñ þur fa ei ad seigia/ huad skal þ? Þuiad hñ hefur sier huad skapad/ ad þ skule til nockurs stoda. 27 Þuiad hñs Blessan flytur fram s añad Vatn/ & dogguar Jordena s añad Synda Flod. 28 Hier j mot hæfir hñs Reide þa enu Heidnu/ so s þa hñ lætur Votsamt Land vppþorna. 29 Hñs Verk eru hia Heiløgum riettileg/ eñ hiner Ogudræku steyta sig þar af. 30 Allt þad s skapad er fra Vpphafi/ er Goodū Gott/ eñ Ogudrækū skadsamlegt.

Sup 29/28

31 Maduriñ þarf sier til Lijfs / Vatn / Elld / Jarn/ Sallt / Miol. 32 Hunang Miolk/ Vijn/ Vidsmiør, & Klædnad/ Þetta allt kiemur godum til goda/ eñ Omilldū til ska da.
33 So eru & nockrer af Vindunum til hefndar skapadir / & mz sijnum stormum giora þr ska da/ & þegar koma skal Strøffuniñ/ so æsast þr & framkuæma Reide þss s þa skapad hefur. 34 Elldur/ & Hagl/ Hungur & Daude/ slijker hluter aller eru til hefndar skapader. 35 Villu dyr/ Scorpiones/ Høggormar/ & Suerdid/ er & so til hefndar skapad/ þa enu Ogudræknu ad fordiarfa. 36 Med fagnade giora þr hñs Bifalning. 37 Og eru reidubuner huar s hñ þa rf þra vid a Jorduñe/ & þegar sa tijme kiemur/ læta þr ecke af.

Exo 9/23
2 Reg 6/25
Jerem 24/0

38 Þad er þ sem eg vppbyriade/ & þeinkte ad skrifa. 39 Sem er/ Øll Verk DROTTIns eru good

eru good/ ⁊ sierhuort j sijnum tijma nytsamlegt. 40 So Meñ þurfa ecke ad seigia/ Þau eru ecke oll good/ Þuiad sierhuort er j siñ tijma kostulegt. 41 Þar fyrer skulu Meñ lofa ⁊ Þacker seigia Nafne DROTTins/ af Hiarta ⁊ Muñe.

1 ÞAd er eirn Aumlega Hormulegur Hlutur vm allra Maña Lijf fra Modurkuide/ allt til þess ꝥr eru j Jordena grafner/ huor ad er allra vorra Mooder. 2 Þar er æuijd [b] Ahyggia/ Otti/ Von/ ⁊ mz seinasta Daudeñ. 3 Jafnvel hia þm̃ j storũ Heidre sitia/ ⁊ hia þm̃ minsta a Jordu. 4 Jafnuel hia þm̃ ẽ Silki ⁊ Koronu bera/ ẽ hia þm̃ ẽ Klæder eru græmre Hempu. 5 Þar er jafnañ [c] Reide/ Vanlæting/ Motgangur/ Ofridur/ ⁊ Daudans Hæski/ Natur/ ⁊ Þrætur/ Og nær eirn skal huijlast/ ⁊ sofa j siñe Sæng a Nættarþele/ koma hm̃ j Hug marguijslegar Huxaner. 6 Og þo hñ alla reidu nockra Huijld hafe/ so er ꝥ þo eckert. Þuiad hañ skielfest j Draume/ lijka ẽ sæe hñ Ouine koma. 7 Og þegar hañ vaknar/ ⁊ sier hñ er Oruggr/ so fer hm̃ ẽ þm̃ er komist hefur vr Orustu/ ⁊ er furdu gladur/ ꝥ hañs Otti var eckert. 8 Slijkt skiedur ollu Hollde/ bæde Moñum ⁊ Kuikindũ/ eñ Ogudrækũ Mañe siofalldlega framar.

9 Mord/ Blods vthelling/ Þræta/ Suerd/ Olucka/ Hungur/ Fordiorfun/ ⁊ Plaaga/ allt þett a er skickad j giegn Ogudrækum/ Þuiad ꝥ ꝥra skulld hlaut Vatzfloded ⁊ so ad koma.

XLI

10 ALlt ꝥ ẽ af Jordune kiemur/ ꝥ hlytur aptur j Jordena ad snuast/ lijka sem oll Votn aptur j Sioeñ falla.

11 Allar Giafer ⁊ rangfeingid Fie hlytur ad forganga. 12 Eñ Sañleikureñ varer eilijflega.

13 Ogudlegra Maña Audæfe þorna vpp sem Læker / So sem Reidarþrumañ eydest j Regnenu.

14 Þeir eru kæter a medañ ꝥr taka vid Giofunũ/ Eñ mz sijdsta ganga ꝥr þo til grũñs.

15 Afkuæme Ogudlegra mun ecke fa nockra Kuiste/ ⁊ Root Orietthferdugra Maña stendur a berũ Steine. 16 Og þott ꝥr allareidu være j myklum Vokua/ ⁊ vid Vatn stæde/ verda ꝥr þo vpprætter ædur eñ ꝥr eru fulluaxner.

17 Eñ vel ad giora/ er so sem blessadur Grasgardur/ ⁊ Myskunseme blijfur ad eilijfu.

18 Huor sig mz sijnu Eruide nærer/ ⁊ lætur sier þar mz nægia/ sa hefr fijnañ Nadugañ Lifnad/ Þad kallast ad fiña Fiesiod ollum Fiesiodum fremra.

19 Born ad gieta/ ⁊ Borger ad bæta/ giorer æfinlega Miñing/ Eñ ein ærleg Kuiña framar eñ ꝥ huorttueggia.

20 Vijn ⁊ Streingleikur gledur Hiartad/ Eñ Viskañ er æstsamlegre eñ ꝥ huortueggia.

21 Þijpur ⁊ Horpur hlioda vel/ eñ Vinsamleg Ræda betur eñ ꝥ huortueggia.

22 Þitt Auga sier giarnañ ꝥ ẽ frijtt ⁊ fagurt er/ Eñ ꝥ græna Sæd helldr eñ ꝥ huortueggia

23 Eirn Vinur vitiar añars j Neyd/ Eñ Eckta Madur ⁊ Eckta Kona myklu meir.

24 Eirn Broder hialpar odrum j Neyd/ eñ Myskun myklu meir.

25 Gull ⁊ Silfur veita Mañe vpphellde/ eñ myklu meir gott Rad. 26 Gots ⁊ Þeningar gi ora Mañ Diarfañ/ eñ mijklu meir Otte DROTTens. 27 Otta DROTTens er einkis vant/ ⁊ hñ þarf ongua Hialp.

28 Otte DROTTens er eirn Blessadur Jurtagardur/ ⁊ þar er ecke neitt so fagurt/ ẽ hñ er.

29 Barn mitt/ gief þig ecke til [a] Þurfamans Stiettar/ Þad er betra ad deyia eñ ad fara a Vonarvol.

30 Huor hñ freyster vppa añars Matbord/ sa huxar sig ecke mz Heidre ad næra/ hñ hlytur ad [b] Syndga sig ꝥ añarlegrar Fædslu skulld. 31 Eñ eirn skynsamur ⁊ Hyggeñ Madur varar sig þar vid.

32 Boonbiorg smackast Obliugum mañe sæt/ Eñ vm sijder mun hañ fa þar af jlla Kolldu.

1 O þu Daude/ huad beyskur þu ert/ þegar nockur Madur a þig miñest/ sa ẽ goda Daga ⁊ nog hefur/ ⁊ ꝥ vtañ Ahyggiu lifer. 2 Þeim sem vel vegnar vm alla hlute/ ⁊ eñ er vel Mathress.

3 O þu Daude/ huad vel giorer þu vid Naudstaddañ. 4 Þañ sem ad er Veikur ⁊ Gamall/ sem vefst j allre Sorg/ ⁊ ecke hefur neitt betra til ad vona nie epter ad bijda.

Eymd ⁊ Vesolld Mañeskiunar Lijfs.

b (Ahyggia) Fyrer Gude ⁊ oskunu Lijfe.

c (Reide) J moote Mauñanum/ ⁊ medal Mañaña j þessu Lijfe.

Gen. 7/ 10.

Infra. 42/ 13

Eccles. 1/ 7.

1 Tim. 6/ 6.

a (Þurfamañs) Þad eru Borddiska þleñsarar/ snijkiu gester/ Hwsgangsmeñ/ ⁊ Leterdrelnger/ sem ecke vilia vinna.

b (Syndga) Hñ hlytur ad hræsna/ lasta ⁊ lofa ꝥ hñs Herra vill.

Daude.

Daudann ſkal Mañ ei hrædaſt.

5 Ottaſt þu eige Daudañ/ Nuxa/ ad ꝥ er ſo af DROTtne tilſkickad yfer ollu Hollde/ bæde þra ſem þ̇ þig hafa verid/ z epter þig munu koma. 6 Og huad mæler þu j mote Gudz Vilia/ Lifer þu tiu/ Hundrad/ eda Þuſund ar? 7 Þuiad j Daudanum ſpyria Meñ ecke ad huorſu leinge nockur hefur lifad.

XLII

Ogudrækeña Maña Børn.

8 Børn Ogudlegra Maña/ z þr ſig ſamlaga vid Ogudræka/ verda ecke vtan Suiuirding.

9 Ogudrækeña Barna Arfa Gots fyrerferſt/ z þra Epterkomendur hliota forſmæder ad verda.

10 Børneñ hliota ad aſaka ſiñ Ogudlegañ Fødur/ Þuiad þ̇ hñs ſkulld eru þau forøktud. 11 Vei ydur Ogudlegum ſem forlæted Løgmal hins Næſta.

12 Huort helldur þier lifed edur deyed/ ſo erud þier Boluader.

Supr. 41/10

13 Lyka ſem allt ꝥ er kiemur af Jorduñe/ aptur ad nyu ad Jordu verdur/ So koma Ogudræker af Boluanenne til Fyrerdæmingareñar.

14 Motgangur Mans ma hier vara ſo leinge ſem hñ lifer/ Eñ Nafn Ogudlegra hiytur af ad mæſt/ Þuiad ꝥ duger ecke.

15 Sia þu til ad þu hallder goodu Nafne/ þad blyfur viſſara/ eñ Þuſund ſtoorer Fieſiod er af Gulle. 16 Lifſed/ ꝥ ſie ſo gott ſē ꝥ vill/ þo varer ꝥ vm lytiñ tyma/ Eñ eitt gott Nafn blyfur æfeñlega. 17 Børn myn/ Nær ydur vel geingur/ ſiaed til z blyfed j Guds Otta. 20 Nu ar fyrer ſkameſt þier ydar vegna miña Orda? Meñ ſkamaſt ſyn opt/ þar meñ ſkylldu ſyn ecke ſkamaſt/ z ſamþyckia opt þad ei ſkal ſamþyckiaſt.

Huar meñ ſkullu ſkamaſt ſyn þ̇.

21 Fader z Moder ſkameſt ſyn af Hoordomum. Eirn Høfdinge z Herra af Lygum. 22 Eirn Domare z Rædaneyte af Rangindum. Alþydu Folk af Ohlydne. 23 Eirn Naunge og Vinr mein ad giora. Eirn Nægrañe ad ſtela. 24 Skamaſt þyn ad þu liggr mz þynū Armleggiū yfer Braudenu a Bordenu. Skamaſt þyn ad þu kañt ei ad ſtanda þiñ Reiknings ſkap/ z þackar ecke þegar Meñ heilſa a þig. 25 Skamaſt þyn epter Skiækium ad lyta/ og þiñe Aſionu fra þier ſkylldum Mañe ad ſnua. 26 Skamaſt þyn Arfſkipte z Morgungiof fra ad taka/ z añars mañs Eigiñkonu ad gyrnaſt. 27 Skamaſt þu þyn añars Ambætt ad girnaſt/ z vid heñar Sæng ad ſtanda. 28 Skamaſt þu þynum Vin vm nockud ad bryxla/ z nær þu gefur hm̃ nockud/ ſo tel ꝥ ecke epter hm̃. 1 Skamaſt þu þyn eptir ad ſeigia allt ꝥ þu heyrt hefur/ z ad opiñbera leynelegt Trunadar Mal/ So ſkamaſt þu þyn riettelega/ z verdur øllum Møñum liufur z vel virdtur.

Matth. 5/28
Supr. 19/7
Cap. 22/15
Cap. 27/17

Huar þ̇ Meñ ſkulu ei ſkamaſt ſyn
Leuit. 19/15
Deut. 1/17
Cap. 16/19
Prouc. 24/23

2 Eñ þeſſara hluta ſkamaſt þu þyn ei/ Og gior þ̇ einkis Mañs Skulld Rangt. 3 Sem er Løgmal/ z Sattmale hins Næſta/ ad hialpa þm̃ Gudhrædda til Riettinda/ Trulega ad høndla vid þiñ Naunga/ z Fielaga. 4 Vinum Arfſkiptenu til ad ſnua. 5 Giætnum ad vera/ riettañ Mæler z Vigt ad hallda/ Ad vera til Frids huort ſē þu aflar mikid eda lyted. 6 Riettelega ad handtiera mz ſtūdlegt Gots/ j Kaupe z Solu. Børn mz athygle vpp ad ala. 7 Vondañ Þræl vel ad ſtrykia/ Fyrer Jllre Konu ꝥ þitt er/ vel ad geyma. Þar ſē huor hrifſar til ſyn/ alla hlute vel ad læſa. 8 Huad Meñ verda þm̃ j hendur ad fa/ telia allt z vega/ Allt vtgialld z jñtekt ad vppſkrifa. 9 Oſkynſømū z Heimſkum ad kieña/ eirneñ z afgømlu Folki/ ad deila ei vid Vngmeñe/ ſo verdur þu riett vel ſkickadur Madur/ z af øllum lofadur.

Dætur
Supr. 25/13

10 Ein Dotter ſu ogiefeñ er/ hun giorer Fødurnū myklar Vøkur/ Og ahyggia þ̇ heñe ſuipter hñ myklum Suefne/ A medan hū er Vng/ ad hū meige verda Gømul/ Edur þegar hun gipteſt/ ad heñar Madur meige heñe gramur verda. 11 Edur a medañ hun helldr Meydomenū/ ad hun meige verda ſkømud/ z j ſyns Fødurs Hwſe Oliett ꝍda/ eda þegar hū er hia Mañe/ meige hū ſig ecke vel hallda/ edr hñ kuñe ei Børn vid heñe ad eiga. 12 Þegar Dotter þyn er ecke bliug/ ſo halltu hana hart / ſo hun giore þig ecke þynum Outinum ad Spotte/ z øll Borgeñ vm þig ſkrafe/ z hlioter þu Skøm ad heyra af huoriū Mañe/ z þyn fyrer øllum ad ſkamaſt.

13 Lyt ecke j kringū þig epter Frydre Mañeſkiu/ z vert ecke ſo giarnañ hia Konum. 14 Þuiad lyka ſem vr Klædunum kiemr Mølur/ ſo kiemr z af Konunū mikid jllt. 15 Haſkalauſara er ad vera hia jllum Mañe/ eñ hia vinſamlegre Konu/ ſē giører Mañe Hædung z Spott.

XLIII

16 NV vil eg Prÿsa Verk DROTtens/vtaf Heilagre Skript boda hn̄s Verk/sem eg hefe þaug lesid.

17 Solen̄ giefur Lios allre Verolldu/& hen̄ar Lios er þ skiærasta Lios.

18 HAd hefur & en̄ Helgum Mon̄um alldrei giefed verid af DROTtne/ad þr kyn̄e allar hn̄s Dasemder vt ad seigia/ Þuiad DROTten̄ Almættugur hefur þær so myklar giort/og aller hluter eru so mikelega epter þra Verdugleik lofande.

19 Hn̄ alleina ransakar Vnderdiupid & Hiortun Man̄an̄a/& veit huad þr hyxa. 20 Þuiad DROTTen̄ veit alla hlute/& sier a huorium tÿma huor hlutur skie skal. 21 Hn̄ bodar huad vmlided er & okomande/& opin̄berar huad leynt er. Hn̄ skilur allan̄ Heimugleik/& hm̄ er eckert efne dulid. 22 Hn̄ audsyn' sÿna myklu Speke dyrdlega/& hn̄ er fra Eilÿfd til Eilÿfdar. 23 Men̄ kun̄a hn̄ huorke ad giora stærra nie min̄a/& hn̄ þarf einkis Man̄s Rad.

24 Huad elskuleg ad eru øll hn̄s Verk/þott ad Men̄ eige vtan eirn Neista þar vtaf þeckia kun̄e. 25 Þaug lifa øll & blÿfa ætÿd/ Og huar til s̄ han̄ þra þarf/þa eru þaug øll hlÿd en̄. 26 Þaug eru jafnan̄ tuø j moots vid tuø/& eitt j mote einu/& huad hn̄ giorer þar er eingen̄ brestur a. 27 Og hefur sierhuad tilsett/huar til þ skal sierdeilis nytsamlegt vera.

1 OG huor kan̄ sig af hn̄s Dyrd saddan̄ ad sia? Men̄ sia hn̄s Dyrd af þre Megtugu myklu Hæd/a þre klaaru Festing Himensins/a þm̄ fagra Hiinne.

2 ÞEgar Solen̄ kiemr vpp so bodar hun Dagen̄/hū er eitt dasemdar Verk hins Hæsta. 3 Vm middeiged þurkar hun Jordena/& huor kan̄ þ hen̄ar hita ad standa? 4 Hun giorer heitara en̄ marger Ofnar/& bren̄er Fiollen̄ & blæs fra sier einumsaman̄ Hitanum/& giefur af sier slÿka skiæra Geisla/ad hun blindar Augun. 5 Þad hlytur ad vera eirn mikell Herra sem hana hefur giort/ & hen̄e hefur skipad so hart ad hlaupa.

6 OG Tunglid hlytur vm alla Verolldena ad skÿna j sin̄ tÿma/& Manudena j sundr ad greina/& Aarenu vt ad skipta. 7 Epter Tungleinu reikna Men̄ Hatÿdarhollden̄/ Þad er eitt Lios s̄ mÿnkar & aptr vex. 8 Þad giorer Manudena/þ vex & vmbreytest vndarlega.

9 SO & lyser allur Hiinneskur Her j Hæden̄e/a Festing Himensins/& þær skiæru Stiornur prÿda Himenen̄. 10 So hefur DROTten̄ boded þm̄ j hæden̄e/ Verolldena ad vppbyrta. 11 Fyrer Guds Ord hallda þær sin̄e skyckan/ & þreytast ei j sin̄e Voku.

12 Skoda þu Regnbogan̄/& lofa þan̄ s̄ hn̄ hefur giort/ Þuiad hn̄ hefur miøg fagra Litu. 13 Hn̄ hefur Himenen̄ fÿnlega kringlottan̄ giort/& Hønd hins Hæsta hefur hn̄ vt vÿdkad. 14 Fyrer hn̄s Ord fellur mikell Snior/& hn̄ lætur vndarlegar Elldingar huoriar j motz vid adrar verda/so ad Himenin̄ opnast. 15 Og Skyen̄ sueima lÿka sem þa Fuglar fliuga. 16 Af Krapte sÿnum giorde han̄ Skyen̄ þyck/so þar hrytur Hagl af. 17 Hn̄s Reidarþrumr skielfa Jordena/ & Fiollen̄ bifast fyrer hm̄.

18 Fyrer hn̄s vilia blæs Sunnan̄ Vindur & Nordan̄ Vindur. 19 Og lÿka s̄ Fuglar fliuga so snua sier Vindarner/& dreifa vm allt Snionum/ad hn̄ slær sier j Drifter/lÿka sem þa Gras hoppur falla nidur. 20 Han̄ er so huitur ad hn̄ blindar Augun/& hiartad hlytur ad vndrast so Sialldsied Regn.

21 Hn̄ dreifer Hielun̄e a Jordena so sm̄ Sallte/& þegar frÿs so verda Jsdynglar/ so s̄ huasser Stafs Oddar. 22 Og þegar kalldur Nordan Vindr blæs/so verdr Vatned ad Jise. huar Vatn er/þar blæs hn̄ yfer/& færer Vatned so s̄ j eina Harneskiu. 23 Þad fordiarfar Fiollen̄ & bren̄er Eydemerkur/& visid giorer allt þ s̄ grænt er/s̄ an̄ar Elldur. 24 Þar j moot/ hialpar dim̄ Þoka & Dogg epter hitan̄/hun nærer allt aptur.

25 Med sÿnu Orde ver hn̄ Sionum/ad sig ei vtbriote. 26 Og hefur þar Eylønd jn̄sett/Þeir s̄ Sioferdast seigia af þm̄ Haska/& vier s̄ heyrū þ/vndrūst þ. 27 Þar eru siallдsiener furdanleiger hluter/margskonar kuikinde & Hualfiskar/millum þra sømu Skipferdast Men̄.

28 SVm̄a/fyrer hn̄s Ord standast aller Hluter. 29 Þo vier alla reidu margt skrøfū/þa kun̄ū vier þui þo ei ad na. 30 Stuttlega ad seigia/hn̄ er allt saman̄. Þott vier hrosū miøg øllū hlutū/Huad skal þ? Þui hn̄ er myklu hærre en̄ øll hn̄s Verk. 31 DROTTin̄ er ovmrædelega mikell/& han̄s Mattur er dasamlegr. 32 Lofed & dyrked DROTten̄/so miked sm̄ þier meiged/þo er hn̄ en̄ hærre. 33 Prÿsed hn̄ af øllū Kroptum an aflaats/

Þackargiord þ Skepnurnar. | Guds Verk. | Solen̄ | Festingar Himen | Solen̄ | Tunglid | Stiornurnar | Regnbogen̄ | Himenen̄ | Snioren̄ | Elldingar | Hagl | Reidarþrumur | Vindur | Snior | Hielan̄ | Jsen̄ | Þoka | Dogg | Hafed | Hafsins vndur | Psa. 47/3 og 95/4

þo munud

þo munūd þier ecke ꝥa þui nææd. 35 Huør hefur sied hn̄/þad hn̄ kun̄e aꝥ hm̄ ad seigia. Hu ør kan̄ ad vegsama hn̄/so hæatt sem han̄ er? 36 Vier siaum hin̄ min̄sta part af hn̄s Verk um/ Þuiad morg stærre eru en̄ ꝥ oss dulen̄. 37 Þuiad allt þ sem er/þa hefur DROTTin̄ gi ørt/z gieꝥur þ Gudhrædd̄ ad vita.

XLIIII

Hier vppreikn ast þr ꝛc. nafnfrægu Men̄ a med al Guds Lyds.

HJer viliū lofa þa Nafnꝥrægu Men̄/ z Fedur vora / huørn epter an̄an̄. 2 Marga Dyrdlega Hlute heꝥur DROTTin̄ giørt vid þa fra Vppha fe/ꝥ sijna myklu Magt. 3 Þeir hafa sijnū Kongarijkiū vel stiornad/ z losleg Verk giørt. Þeir hafa vered vijsser j Ræade z Spaadome. 4 Þeir hafa Løndum z Lydū stiornad med Rædū z Skilninge Skriftaren̄ar. 5 Þeir hafa lært Saunglist/z diktad andlega hrodra. 6 Þeir voru z Rijker z hafa haꝥt mikel Audæꝥe/ z stiornad j Fride/a medan̄ þeir voru hier. 7 So hafa þr aller a sijnū tijmū/loꝥsamleger vered/z prijsader j sijnu Lijfe. 8 Og hafa eitt erlegt nafn epter sig læated. 9 En̄ hiner adrer hafa ønguan̄ prijs/z ꝥforust/ riett s̄ þr hefde alldrei vered. 10 Og en̄ þa þr lifdu/voru þr riett s̄ liꝥdu þr ei/z lijka eirnen̄ þra Børn epter þa. 11 En̄ þm̄ hel gū Mønū/hv́ra Riettlæte ecke gleymt verdur/er eirn godur Arꝥur epter læaten̄/z þra Bør nū. 12 Þeirra Epterkomendr hafa j Sættmaalanū staded/z ꝥ þra skulld hafa þra Barna børn halldest vid Magt æꝥenlega. 13 Og þra Lof mū ei dun̄na. 14 Þeir eru j Fride greftra der/en̄ Nafn þra liꝥer eilijflega. 15 Folked seiger af þra Vitsku/z Søfnuduren̄ bodar þra (Lof.

Enoch.
Gen. 5/22
Ebre. 11/5

16 ENoch lijkade DROTTne vel/z er burt numen̄/so ad hn̄ være Verølldun̄e ein Jd ranar Amin̄ing.

Noe.
Gen. 6/9
&. 7/11
Ebre. 11/7.

17 NOe vard ostraffanlegr funden̄/z a Reiden̄ar tijma hefur hn̄ Nææd ꝥunded. 18 Og Her epterbliꝥen̄ a Jørdun̄e/þa Synda floded kom. 19 Hn̄ medtok Sættmaalan̄ veg na Veralldaren̄ar/ad vpp þadan̄ skyllde allt Holld ei j Vatzflode aꝥmæad v́da. 20

Abraham.
Gen. 17/10.
Ebre. 11/17
Gen. 22/18

ABraham sa hæatt Nafnꝥræge Fader margra Þioda/heꝥr ei sin̄ Lijka j Vegsemden̄e. Hn̄ hiellt Logmaal hins Hæsta. 21 Og Gud giørde Sættmaal vid hn̄/ z sette þ sama Sættmaal a hans Holld/Og hn̄ ꝥanst trwr þa hn̄ vard ꝥreistadur. 22 Þ'ꝥ hiet Gud hm̄ med Suardaga / ad fyrer hans Sæde skylldu Heidnar Þioder Blessadar verda/ Og ad hn̄ skyllde margfalldast/sem Dupt Jardar. 23 Og ad hn̄s Sæde skyllde vpphefiast s̄ Stior nur/z Arꝥtakande verda fra einu Hafe til an̄ars/Og j fra Vatnenu til Heims enda.

Psalm. 72/8

Isaac.
Jacob.
Gen. 28/29.
Josu. 18/19

24 OG hefr þa somu Blessan yfer alla Men̄/ z eirnen̄ Sættmaalan̄ stadꝥest vid Isaac ꝥ saker sijns Fodurs Abrahams. 25 Og hefr þ læated koma/ z blijfa yfer Jacob. 26 Hm̄ heꝥr hn̄ nææduglega blessad/z giefed hm̄ Arꝥ/z hans Hlutskipte fra skiled/z j tolꝥ Ættkuijsler skipt.

XLV

Moses.
Exo. 11/3.

27 HAn̄ hefr fra hm̄ koma læated þn̄ helga Man̄ Moysen/huør allre Verøllden ne var kiær z mikels virdr. 1 Huør ed bæde hafde hylle af Gude z Mønū/ huørs Nafn ad nnog prijsad verdr. 2 Hn̄ hefur hm̄ z Heidur veitt/so s̄ hin um Helgū Fedrū/z hæatt vpp hafed/so ad hn̄s Ovner vrdu hn̄ ad ottast/Hn̄ liet hn̄ med Ordum giøra mørg Takn. 3 Hn̄ giørde hn̄ Dyrdlegan̄ ꝥ Kong unum/ z gaꝥ honum bifalning vid sin̄ Lyd/ og synde honum sijna Dyrd. 4

Exo. 7/8.

Han̄ hefur kosed hn̄ til heilagrar Stiettar/saker sijns Truskapar z Hooguærts/z aꝥ øllum Mønum hn̄ wtvaled. 5 Han̄ liet han̄ heyra sijna Rødd / z leidde han̄ j þad myrkua Sky. 6 Han̄ hefur hm̄ nalægur Bodorden̄ gieꝥed/sem er Løgmaal Lijꝥsins z Viskun̄ar/ad han̄ skyllde Jacob Sættmaala kien̄a/z Israel sijn Riettinde.

Aaron.
Exo. 4/14.
Exo. 28/1.

7 HAn̄ hefur Aaron hn̄s Brodr af þui sama Kyne Leui vpphafed/ z hn̄ eirnen̄ lijka vt valed. 8 Hn̄ giørde vid han̄ eilijfan̄ Sattmaala/z gaf hm̄ Prests Dæme a mzal Lyd sins. 9 Hn̄ hefr hn̄ fagurlega z heidarlega kladdan̄/z færde hn̄ j dyrdlegan̄ Kyrtel/ z sette a hn̄ allskonar skart. 10 Han̄ wtbioo hn̄ med kostulegu smijde/z færde hn̄ j Nidurkl æded/Sijdkyrtelen̄ z Lijꝥkyrtelen̄. 11 Og ꝥeste margar Gullbiollur z Hnappa a hn̄ j kring/ so ad þær Hliod giæfe/þa ed hn̄ wt edur jn̄ gieck/z Hliomuren̄ heyrdur yrde j Helgedomenū/ so ad hn̄s Lyds yrde j Guds Auglite þar mz min̄st. 12 Ja/ þan̄ helga Kyrtel sem var sauma dur af Gulle/Gulu Silke/z Skarlate. 13 Magtarskiølld a Brioste/mz Liosed z Rietten̄ ly

stelega

ſtelega giørt med Gimſteinum / þar Nøfn Tolf Kynkuyſla Jſraels voru a grafenn/ og j Gulle grefvt fyrer Steinſmidaran̄/ So ad þa yrde minſt fyrer Gude. 14 Þa Gullegu Ennis Spong a Mitrenu/ þar Helgedomurenn̄ var grafen̄ j/ huad allt var Heidurſamlegt/ ⁊ Koſtulegt/ liuflegt ⁊ Fagurt. 15 Men̄ hafa þuilijkt alldrei ſied ꝥ hn̄. 16 So mátte þꜱſu ein gen̄ klædaſt [illegible] alleina hn̄s Syner ⁊ Epterkomendur æfin̄lega. 17 Hn̄s Offur vrdu dagle ga tuiſuar fu[illegible]mnud. 18 Moſes fyllde Hendur hn̄s/ ⁊ ſmurde hn̄ m̄ helgu Vidſmiore. 19 Vid hn̄ var ꝥ Sattmaal giørt/ ad hn̄ ⁊ hn̄s Syner ſkyllde æfen̄lega ſo leinge ſem Dagꝰ Himēſins vara/ hm̄ þiona/ vera Preſtar/ ⁊ hn̄s lyd j hn̄s Nafne Bleſſa. 20 Hn̄ hefur vtua lid hn̄ af øllum lifondum/ ad hn̄ ſkyllde fornfæra DROTtne Fædſluoffr/ ⁊ Reikelſis Offr/ til ſæts Jlms og Min̄ingar/ til forlijkunar ꝥ Folkid. 21 Hn̄ bifalade hm̄ Embætte ſijns Or ds þad hn̄ ſkyllde kien̄a Jacob ſijna Vitnisburde/ ⁊ vpplyſa Jſrael med ſijnu Logmaale. 22 Þar vpphoofu ſig adrer j mote hm̄/ ⁊ ofundudu hn̄ j Eydemorkun̄e/ ſierdeilis þr ſem m̄ Dathan ⁊ Abiram voru/ ⁊ ſa galde Selſkapur Korah. 23 En̄ DROTten̄ ſa ꝥ/ ⁊ ꝥ lijka de hm̄ ecke. Og þr vrdu gleypter af grim̄re Reide. 24 Hn̄ ſijnde ogurleg Vndur a þm̄ ⁊ ſu elgde þa med ſijnum Ellde.

25 Hn̄ heidrade Aaron en̄ meir/ ⁊ gaf hm̄ Arfſkipte/ ſem er/ ad allan̄ fyrſta Groda ſkipte hn̄ hm̄. 26 Vm allt an̄ad fram̄ ſkyckade hn̄ hm̄ j fyrſtu Brauds nægd/ ꝥt þr ſkdu neyta Offu rs DROTtens ē hn̄ gaf hm̄ ⁊ hn̄s Sæde. 27 En̄ þr mattu ecke af Landenu neitt hlutſki pte hafa/ eda med Folkenu Erfd taka/ helldur var DROTten̄ þra Hlutdeilld ⁊ Arfur.

28 Phinees ſonur Eleazar var hin̄ þridie j ſlijkum Heidre. 29 Hn̄ vandlætte j Gudhræ dſlu/ Og þa ed Lyduren̄ frahuerfdeſt/ ſtod hn̄ trulega ſtodugur ⁊ diarfur/ ⁊ forlijkte Jſrael. 30 Þar fyrer vard hm̄ giefin̄ fridarens Sattmaale/ ꝥ hn̄ ſkyllde Helgedom en̄ ⁊ Lydnū forſtodu veita/ ⁊ hn̄ ⁊ hn̄s Sæd ſkyllde æfen̄lega Kien̄emans tign hafa. 31 Lijka ſm̄ vid David/ af Kyne Juda er Sattmaale giordur/ ad alleina af hn̄s Sonum ſkal eirn Kongur vera. So ſkal ⁊ Aaron ⁊ hn̄s Sæd Erfingiar vera/ ad þr oſſ Vijſdom kien̄e/ ⁊ ſijnu Folke riettelega ſtyre/ Vppa ꝥ/ ad þra Stiett ⁊ Heidur ecke fyrerfareſt/ Helldur vm Alldur ⁊ æfe hia hm̄ blijfe.

Leuit. 8/12 — Dathan Abiram Korah — Num. 16/1 Cap. 26/9 — Phinees

XLVI

Jeſus Naue var ein̄ Kappe j Strijde/ ⁊ eirn Spamadr epter Moyſen. ⁊ Huor ed miken̄ Sigur van̄ ꝥ Guds Vtualda (ſo ē hn̄s Nafn hlyder) ⁊ hefnde þra a Ouinunū/ af huorium þr vrdu ofſokter/ So ad Jſraels Lydur feinge ſijna Erfd. 3 Hn̄ hefur Heidur hlotid þa hn̄ vtriette ſijna Hond/ ⁊ rykte Suerdenu j mote Borgunum. 4 Huor hefr nockurn tijma ſtaded ſo hugdiarfur? Hn̄ her tok Ouine DROTtins. 5 Fyrer hn̄s ſkulld ſtod Solen̄ kyrr/ ⁊ eirn Dagur vard ſo langur ſem tueir

6 Hn̄ akallade hin̄ hæſta ⁊ mattuga/ þa hn̄s Ouiner allauega ad hm̄ þreyngdu/ ⁊ ſa myk le DROTtin̄ Bænheyrde hn̄/ ⁊ liet harla ſtora Hagl ſteina falla yfer Ouinena. 7 Og j Hel ſlo hn̄s Motſtodu men̄/ þa þr ofanforu. 8 Og Heidingiar vrdu varer huad þꜱſer hofdu fyrir ſkot/ ⁊ ad DROTtin̄ ſialfur j Bardaganum nalægur være/ ⁊ hn̄ ellti þa Mattugu.

9 Og a Døgum Moſis/ þa giorde hn̄ ⁊ Caleb ſon Jephun̄e eitt gott Verk/ Þa þr ſtodu j mote Man̄fioldanū/ ⁊ bon̄udu Folkinu ad ſyndgaſt/ ⁊ ſtilltu ꝥ ſkadſamlega Vpphl aup. 10 Þar ꝥ vrdu þr tueir alleina vardueitter/ a medal ſexhundrud Þuſund man̄a/ ⁊ hafa Lyden̄ til Erfdar ført j ꝥ Land/ þar Miolk ⁊ Hunang jn̄eflytur. 11 Og DROTtin̄ hiellt Caleb vid ſin̄ Lijkams ſtyrkleika/ allt til Elledaga/ ad hn̄ vppſtie j lādſins Fiallbyg der/ ⁊ hn̄s Sæde odladeſt Erfdena. 12 So ad oll Jſraels Born ſæe/ huad gott ꝥ er ad hlyda DROTtne

13 Og Domendurner ſierhuor med ſijnu Nafne 14 Huorier ongua Skurgoda Villu þr omdu/ nie fiellu fra DROTTni/ verda ⁊ eirnen̄ prijſader. 15 Þeirra Bein bloma aſt en̄ nu jafnan þar ſem þaug liggia/ Og þra Nofn verda prijſud a þra Bornū/ huorium ꝥ er til Erfda falled

16 Og Samuel Spamadur DROTtins af ſijnū Gude elſkadur/ vppreiſte eitt Kongs Rijke/ ⁊ ſmurde Hofdingia yfer ſin̄ lyd. 17 Han̄ dæmde Sofnuden̄ epter Logmaale DROTtens/ Og DROtten leit aptr til Jacobs. 18 Og ſa Spamadr vard Riett ferdugr ⁊ trur fundin̄/ Og Men̄ þecktu ad hn̄s ſpaar voru viſſelega ſanꝰ. 19 Hn̄ akalladi þn̄ Mattuga DROTtin̄/ þa hn̄ ad ſijnum Ouinum a alla vega þreyngde/ og fornfærde Vng

Jeſus Naue — (Jeſus) þijdeſt hjalpare/ edur Siguruegare j Bardaga — Joſ. 10/12 — Caleb. Num. 14/6 — Joſu. 14/11 — Domendur — Samuel 1 Sam. 10/1 Cap. 12/3 1 Sam 7/10

lømb. 20 Og DROTTenn̄ þrumade af Himne/ ⁊ giorde sig so heyrum kunnan̄/ j myklum Storme. 21 Og slo Hofdingiana j Tyro/ ⁊ alla Herra Philistinorum.
22 Og fyrer sitt Endadægr/ ædur hn̄ deyde/ vitnade hn̄ fyrer DROTTne ⁊ hn̄s Smurda/ ad hn̄ fra ønguum Manne Pening/ ⁊ ecke eirn Skoo tekid hefde/ ⁊ eingin̄ Madr kunne han̄ vm nockud ad asaka. 23 Og þa ed hn̄ var nu sofnadur a spaade hn̄/ ⁊ bodade Kongenum sin̄ Lijfsenda/ ⁊ liet sig heyra vpp vr Jordunne/ ⁊ fyrer spaade/ ad þr Ogudlegu mundu forfarast.

a (Spaade) þ giorde Samuel ecke/ so sem hn̄ meinar epter skilninge Galdragañs/ helldr Andr nockur j Samuels Nafne.

XLVII

2 Sam. 12/1
Nathan
David
1 Sam. 17/34

NAr epter a Døgum Davids/ spaade Nathan. 2 Og David var medal Israelis Barna vtvalenn̄ so sem þ Feita a Fornenne Gude eignad er. 3 Hn̄ vmgieckst mz Leonū riett sem lieke hn̄ sier vid Kidakorn/ ⁊ med Biarndyrū so sem med Lombum. 4 J sijnu Vngdæme slo hn̄ Rysan̄ j hel/ ⁊ burt tok Bryxle af sijnu Folke. 5 Hn̄ vpphof sijna Hond ⁊ snarade med Slaungunne/ ⁊ slo til Jardar þan̄ stollta Goliath. 6 Þviad han̄ akallade Nafn hins hæsta DROTTins. Hn̄ styrkte hn̄s Hond so hn̄ drap þan̄ sterka Strijdsman̄/ ⁊ vpphof Horn sijns Folks. 7 Hn̄ liet prijsa hn̄ so sem tiu Þusund Manna verdan̄/ ⁊ heidrade hn̄ med Guddomlegre Blessan/ so ad hn̄ hrepte Konglega Koronu. 8 Han̄ slo Ovinena allavega/ ⁊ afmaade Philisteos sijna Motstandara/ ⁊ braut j sundur þra Horn/ so s̄ þ er enn̄ j Dag sundurbrotid.

1 Sam. 18/7.
2 Sam. 5/2
2 Sam. 8/1

9 Fyrer sierhuort Verk giorde hn̄ þacker þm̄ heilagasta ⁊ hæsta/ med einum fogrum Dikt. 10 Hn̄ saung af øllu hiarta ⁊ elskade þan̄ sem hn̄ hafde skapad. 11 Hn̄ sette Saungmenn̄ vid Alltared/ ⁊ liet þa syngia sijna sætu Dikta. 12 Og skipade Hatijdisdagana heidarlega ad hallda/ ⁊ ad Menn̄ ærlegar Hatijder vm allt Aarid skylldu fagurlega hallda/ til ad lofa Nafn DROTTins/ ⁊ syngia j helgedomenum vm Mornana. 13 DROTTenn̄ fyrergaf hm̄ sijnar Synder/ ⁊ vpphafde hn̄s Horn eilijflega/ ⁊ giorde vid hn̄ Sattmaal/ ad þ Kongs Rijke og Konungs Stoll j Israel skyllde hia hm̄ blijfa

1 Para. 16/4.
2 Sam. 12/13

Salomon
3 Reg. 4/31

14 EPter hn̄ vard Kongur hn̄s vitre son Salomon/ huorium Faderenn̄ hafde feingid godar Næder/ ad hn̄ rijkte j Fride. 15 Þviad Gud hafde allt j kring stillt til frids/ vppa þ hn̄ skyllde byggia sijnu Nafne Hws/ ⁊ vppbyggia þn̄ Helgedom s̄ vm alldur ⁊ æfe stæde. 16 O huad lærder þu vel a vnga alldre/ ⁊ varst fullur skilnings/ lijka sem eitt Vatn/ þ Landed hylur. 17 Og þu hefur allt vppfyllt med Spakmælum/ ⁊ kienningum. 18 Og þitt Nafn vard vijdfrægt a fiarlægum Eylondum/ ⁊ fyrer þijns fridar saker varstu halldenn̄ kiær ⁊ verdugur. 19 Øll Lønd vndrudust þijna Dikta/ Spakmæle/ Epterlijkingar/ ⁊ Vtlegging* ⁊ lofudu DROTTenn̄ huor ed heiter Gud Israels. 21 Þu samansafnader so myklu Gulle s̄ Tin/ ⁊ so myklu Silfre sem Bly.

3 Reg. 10/27

22 Þitt Hiarta hneygdist til Kuenna/ ⁊ liest þær villa þig. 23 Og heyngder vppa þin̄ Heidur eirn skiemdar Fleck/ og giorder þad ad þijn Børn vrdu ad vera vtreken̄/ ⁊ Reidenn̄ geck yfer þijna Epterkomendur til hefndar þinnar heimsku/ þa ad Kongsrijkid vard j sundurskipt/ ⁊ j Ephraim vppkom eitt Afguda Kongsrijke.

1 Reg. 11/4

24 Enn̄ DROTTinn̄ snere sier ecke fra sinne Myskū/ ⁊ vmbreytte ecke sijnu fyrerheitnu Verke. 25 Og afmaade ecke mz øllu Epterkomendur sijns hins Vtvalda/ ⁊ hn̄ suipte eige burt Sæde sijns elskulega 26 Helldur hiellt hn̄ nockru epter af Folke Jacobs/ ⁊ eirnre Rot af David.

2 Sam. 7/15

Roboam

27 OG Salomon sofnade med sijnum Fedrum. 28 Og liet epter af sijnu Sæde Roboā/ eirn Fauijsan Mann̄ Folkenu ad stijra/ sa ønguá skynsemd hafde/ huor Lydnum kom til ad falla fra med sijnu Einsinne. 29 Hier ad auk Jeroboam son Nebat huor ed kom Israels Lyd til Skurgoda villu/ ⁊ færde Ephraim j Synder/ og fra Synder vrdu ofsa margar. 30 So þr vrdu med sijdsta af sinne ætt jordu vtrekner. 31 Þviad þr vppþeinktu allskyns Afgudadyrkan/ allt þar til yfer þa kom Hefndenn̄.

Jeroboam
1 Reg. 12/28. 29.30.

XLVIII

Elias
1 Reg. 17/1
2 Reg. 1/1

OG Elias Spaamadur braust fram̄ sem annar Elldur/ ⁊ hn̄s Ord brunnu so s̄ Blys. 2 Og leidde yfer þa Hallære/ ⁊ fæckade þm̄ fyrer sitt Vandlæte. 3 Þviad fyrer Ord DROTTins byrgdi hn̄ aptur Himenenn̄/ Þremsinnum færde hn̄ Elld ad ofan̄. 4 O Huad Dyrdlegur hefur þu verid Elias j þijnum Furdu verkum/ Huor er jafn Dyrdarlegur sem þu?

5 Med Orde hins hæsta hefr þu vppvaked eiñ Daudañ/ ꝛ vtaf Heluijte hñ aptr leidt. 6 Þu hefur steypt stolltum Kongum af ꝥra Sæng/ ꝛ þeim fyrerfared. 7 Þu hefur heyrt a Fiallenu Sinai þa tilkomande a Straffun/ ꝛ j Horeb Hefndena. 8 Þu hefur Kongunum fyrer spaad/ sem þar skylldu refsa/ ꝛ Spamen̄ epter þig skyckad. 9 Þu ert Vppnumeñ j Vind byl/ mz Elldlegum Vagne/ ꝛ Hestum. 10 Þu ert tilsettur til ad straffa a sijnum tijma/ til ad stilla Reidena/ ꝥyrr eñ Grymdeñ kiemur/ ꝛ ad snua Hiortū Fedrana til Barnanna/ ꝛ ættkuijsler Jacobs aptur ad leida.

a (Strøppun)
1 Reg. 19/ ꝥ er dur/ huorsu ꝥ Hazael/ Jehu/ Eliseus/ sem vtlegztast ꝥ/ Vind/ Jardskialpta/ ꝛ Elld/ skyllu drepa þann Oguðlega Lyd.

11 Sæler eru ꝥr ed þig sia/ ꝛ ꝥyrer þijns Vinskapar saker verda heidrader. 12 Þar munum vier ꝥ riettu Lijfed hafa.

1 Reg. 19

13 ÞA Elias var vppnumeñ j Vindbylnum/ kom hñs Ande rijkuglega yfer Eliseum. A sijnum Dogum hræddist hñ ongua Hofdingia/ ꝛ einginn kuñe hñ ad sigra. 14 Hñ liet sig ecke neitt þuinga/ Og s̄ hñ var andadr/ spaade eñ þa hñs Likame. 15 Þa hñ lifde/ giorde hñ tækn/ ꝛ þa hñ var daudur giorde hñ stormerki. 16 Þo dugde ꝥta alls ecke/ ad Folkid jdradist ꝛ liete af sijnum Syndum/ þar til ꝥr vrdu vtrekner af sijnu Lande/ ꝛ vm oll lond tuistrader. 17 Og þar vard eirn lijtill Hopur epter/ ꝛ eirn Hofdinge j Husi Dauidz. 18 A mzal huorra ad nockrer giordu huad Gude lijkade/ eñ sum̄r syndgudu harla miog.

Eliseus
2 Reg. 2/9
2 Reg. 13/21
Huad skal þa hier alpa? Daudiñ og heluitis Elldur.

Ezechias

19 EZechias giorde styrkua Mwruegge j kringum sijna Borg/ ꝛ veitte Vatni þar jñ/ hñ liet grafa nidur j Bergid ꝛ giora þar Brunna. 20 A hñs Dogum ꝥerdadist Sennacherib vpp/ ꝛ sende vt Rabsacen/ Hñ hoof vpp sijna Hond j moti Zion/ ꝛ dreissadi med myklu Drambe. 21 Þa vrdu ꝥra Hiortu ꝛ Hendur skialfandi/ ꝛ ꝥr þoldu Angist lijka s̄ Kona j Barnburdarneyd. 22 Og ꝥr kolludu a hiñ Myskunsama DROTteñ/ ꝛ hoofu vpp til hñs sijnar Hendr. 23 Og sa hiñ Heilage a Himninū/ heyrdi þa brått/ ꝛ frelsadi ꝥ Esaiam. 24 Hñ slo Her ꝥra Assyrianska/ ꝛ hñs Eingill afmædi þa. 25 Þuiad Ezechias giorde þad DROTtne lijkade vel/ ꝛ stod stodugur a Veige sijns Fodurs Dauids/ so s̄ Esaias kiende hm̄/ huor ad var eirn mikell og sannordur Spamadur j sijnum Spasogum.

2 Reg. 20/20
Sennacherib.
Esa. 37/15
1 Mach. 7/41
2 Mach. 8/19.
Esaias

26 A Hñs Dogum gieck Solen̄ aptur a bak/ ꝛ hñ jok Kongsins Lijfdaga. 27 Hñ sagde ꝥ mz rijkum Anda/ huad mz seinasta skyllde skie/ Og veitte traust hryggdarfullum Lyd til Zion/ þar ꝥr mætte sig vm alldur ꝛ æfe med hugga. 28 Hñ bodade Okomna ꝛ leynda hlute adur ꝥr komu.

Esa. 38/8

XLIX

HAfn Josias er lijka s̄ Edla Lykt/ vt af jurta Husi. 2 Og er sætt sem Hunang j Muñe/ ꝛ s̄ streingia hliodfære med Vijne. 3 Hñ hafde stora Naad til ad snua Folkenu/ ꝛ Suiuirding Skwrgodauillunnar af ad taka. 4 Hñ vogade ꝥ vt af ollu hiarta til DROTtins/ hñ vppaptur reiste sanna Guds Þionustu/ þa Landid var fullt Afgudadyrkunar.

Josias
2 Reg 23/5.6.7
2 Para. 34/34

5 ALLer Kongar/ ad vndannteknum Dauid/ Ezechias/ ꝛ Josias hafa sig sakada giort/ Þui ꝥr fliettu logmal hins hæsta. 6 Sijdan var ꝥ mz Kongunū Juda vtgiort. 7 Þui ad ꝥr vrdu sijn Kongarijke odrum ad giefa/ ꝛ annarlegū Lyd sijna Dyrd. 8 Þeir vpp brendu þa vtuoldu Borg Helgedomsins/ ꝛ j eyde logdu hennar Stræte/ sem Jeremias hafde ꝥ spaad/ vid huñ ꝥr harla jlla hondludu. 9 Sa þegar j Modurkuide var vtualeñ til eins Spamans/ ad hñ vppræta/ nidurbriota/ rugla/ ꝛ þar j mot vppbyggia ꝛ planta skylldi.

Juda Kongar
2 Reg. 25/9
Jeremias
Jere. 3./6
Jere. 1/5

10 EZechiel sa Dyrd DROTtins j Syn/ huoria hñ synde hm̄ af Vagne Cherubim. 11 Hñ hefur ꝥspaad j giegn Ouinunum/ ꝛ huggun bodad þm̄ s̄ giora riett.

Ezechiel
Ezech. 1/4.5

12 OG Bein þeirra Tolf Spamanna blomgast enn nu þar þaug liggia/ Þuiad þeir hafa Hugsualad Jacob/ og fyrer heited þeirre Frelsan huorrar þeir skylldu vissulega vænta.

Tolf Prophetar

13 HVorneñ vilium vier ꝥrijsa Sorobabel/ huor ed var so s̄ Hringur a hægre Hende? 14 Og Jesus sonr Josedech huorier ed Mustered vppbygdu a sijnum Dogum/ Og ꝥ heilaga Hws DROTtne vppaptur reistu/ ꝥ er blijfa skyllde til eilijflegrar Dyrdr.

Sorobabel
Esdr. 3/2
Hagg. 1/12.
Zach. 3/1

15 OG Nehemias er ætijd lofs verdur/ sem oss vppaptur reiste fallna Mwrvegge/ ꝛ Lassa fyrer Porteñ sette/ Og vor Hws aptur ad nyiu vppbygde.

Nehemias
Neh 2/5.
Cap 7/1

16 ENgeñ er sa a Jordu skapadur/ ad slijkur sie sem Enoch/ Þuiad hañ var af Jordu tekinn burt numeñ. 17 Eingiñ er sem Joseph/ huor ed var eirn Herra sinna Brædra/ og hialpare sijns Lyds. 18 Hñs Bein voru heim aptur flutt.

Enoch
Joseph
Gen. 41/ 14

Seth.
Sem.
Gen. 4/25.
Adam.

19 Seth og Sem hafa hiá Mønnum vered j myklum Heidre.
20 En Adam veitest Heidur fram yfer allt þad lifer/ þuiad hann er fyrstur af Gude skapadur.

L.

Simon.

Simon son Onie/ Kiennemanna Høfdinge/ huor a sijnum tijma smijdade Gaungena vm Husid og Pilæra þar vid sette. 2 Og Helminge hærra Grunduollenn mwrade/ og giorde vmgang hid efra a Musterenu. 3 A hans Døgum var Brunnur enn nidurfallenn/ huorn hann bio med Kopar. 4 Hann bar vmhyggiu þ skada sijns lyds/ og giorde øruggua Borgena j giegn Ovinunum. 5 Hann giorde loflegt verk j þui hann kom Folkenu aptur til riettrar skyckanar.

6 Þegar hann gieck þram af Fortialldenu/ so lyste hann so Morgunstiarna j giegnum Skyen so sem fullur Mane. 7 Lijka sem þa Solenn skijn a Musterc hins Hæsta. 8 So sem Regnboge med sijnum føgru Litum/ so sem føgur Roosa a Vortijma/ sem Liliur vid Vatn/ Lijka sem Reykelsis Trie a Vortijma. 9 Sem tendrad Reykelsi j Glodarkeri. 10 So sem eitt Gullkier prydt med allskyns dyrum Steinum. 11 Sem eitt Friosamt Vidsmiorstrie/ og so sem hid Hæsta Cypressus trie. 12 Þegar hann klædde sig þeim fagra sijdkyrtle/ og allt Skarted vppa sig sette

Exo. 28/16.

og gieck til Heilags Alltaris/ þa Prydde hann allann helgedomenn j kring. 13 Enn þegar hann tok Fornarstyckenn af Kiennemanna Hende/ og stod vid Elldenn þann sem a Alltarenu logade. 14 Þa stodu Brædur hanns j kringum hann / so sem Cedrus vidur a Libano plantadur / og vmkringdu hann so sem Palmuidarkuister. 15 Og øll Børn Aaronis j sinne Fegurd/ og høfdu j þra hendum Forn DROTTins/ þ øllum Søfnude Israels Lyds. Og hann framkuæmde sitt Embætte a Alltarenu/ og þærde so hinum Hæsta Almættuga þagra Forn. 16 Hann vtriette sijna Hønd med Dryckiu offur/ og fornfærde hid rauda Vijn. 17 Og vthellte a Alltaris Botnenn sætleiks Ilm/ hinum hæsta sem Kongur er allra.

a (Gladt hiarta) goda Samuisku.
(Samueriker) eru Falsheilager Menn og Villuandar a medal Guds Barna.
c (Philistear) eru jller Nabuwar og Offoknar menn sem eige gieþa vpp ad Ofsækia Guds Ord
(Sichem) er þ Ohlydna vpphlaupsama Almwga Folk sem Guds ord heyrer/ og þorsmar þad og þorakttar.

18 Þa kolludu hatt Børn Aarons/ og bliesu j Trametet og dunudu hatt/ so ad þra yrde minst j Auglite hins hæsta. 19 Þa jafnsnart fiell allt Folkid asamt nidur til Jardar/ a sitt Andlit og Akallade DROTTenn sinn Almættugann Hæstann Gud. 20 Og Saungmennerner loþudu hann med Psalmum / og allt Husid tok epter þeim sætann hliom. 21 Og Lydurenn bad til hins hæsta DROttens/ þ hann villde vera Myskunsamur/ þar til ad Gudsþionustugiord var vte/ og þr høþdu endad sitt Embætte.

22 Og þegar hann gieck burt aptr/ framriette hann sijna Hond yfer allann Søþnudenn Israels barna/ og gaf þeim Blessan DROTTins med sijnum Munne/ og æskte þeim Heilsu j hans Nafne. 23 Þa bædu þr j annad sinn/ og medtoku þa Blessan aþ hinum hæsta. 24 Og søgdu/ giored nu aller Gudi þacker/ sem mykla hlute verkar j øllum ættum/ huor ed oss helldur vid Lijfed/ fra Modurkuide/ og giorer oss allt gott. 25 Hann giefi oss glatt a Hiarta/ og veite jafnann Frid vm vora Daga j Israel. 26 Og ad hans Nad jaþnann med oss sie/ og þrelsi oss so leingi sem vier lifum.

27 Tveimur Þiodum er eg af Hiarta Ovinur/ enn hinum þridia er eg so gramur/ sem onguum ødrum. 28 Þeim Samueriskum/ Philisteis / og þeim heimska Lyd j Sichem.

29 Þessa Kienning og Vijsdom hefur Iesus sonur Syrachs þra Jerusalem j þessa Bok skrifad / og af sijnu Hiarta þuilijkum Lærdome vthellt.
30 Sæll er sa Madur sem sig hier jnne jdkar/ og huor þ hirder j hiarta/ sa mun Vitur verda. 31 Og ef hann þar epter giorer so mun hann til allra hluta hentugur vera/ Þuiad Lios DROTTins leider hann.

Bæn Jesu Sonar
Syrachs.

(Falskrer) fyrer Guds Ords sakar hliota menn alls hattar ad lyda/ sa er/ Falsværendur/ Hæduugarmunn/ Ofrijki/ Elld/ Fiøtur og Fangelse/ Enn þra þessu.

Þacker giore eg þier DROTTenn Kongur/ og lofa þig Gud minn Frelsare.
2 Eg þacka þijnu Nafne ad þu ert minn Hlijfare og Hialp/ og hefur frelsad minn Lijkama þra þordiorfun. 3 Fra Snoru c Falskrar Tungu/ og Lygegiørnum Mønnum.
4 Og þu hefr hialpad mier moti Ovinunum / og frelsad mig epter þinni storu og Nafnkunnugre Myskun aþ grenian þra er mig villdu suelgia. 5 Aþ hendi þra sem sokttu epter mijnu lijfi/ Af mørgum harmkuælum þar eg laa j. 6 Af Brunanum sem mig vmkringt haþde/ Ur

midium

midium Elldenum/so eg brañ ecke þar j/ Aþ diwpu Helwtis Sine. 7 Fra folskū Bakmælurum/ & Lygurum / Fyrer Kongum & fra rongum Dome.

Ølu hialpar Gud trulega.

8 Eg var hardla nalægur Daudanum / & mitt Lijf var so nærre sem socked til Heluijtes. 9 Eg var ymkryngdur/ & eingeñ hialpade mier. 10 Eg leitade Hialpar hia Moñū & fañ engua. 11 Þa miñtest eg DROTTiñ a Myskun þijna / & huorsu þu allijd hialpad hefur. 12 Þuiad þu vidhialpar øllū sem vppa þig vona/ & frelsar þa af Hondū Heidingiaña. 13 Eg bad til Guds mote Þra Grimd/ & beidde om frelsan fra Daudanū. 14 Og kallade a DROTTiñ miñ Fodur & Stiornara/ ad hñ fyrerlicte mig ecke j Neyd / & þegar hiner Dramblætu dreijsudu/ & eg haþde ongua Hialp. 15 Eg loþa Nafn þitt æn aflats/ & eg prijsa & Þacker giøre þier. 16 Þuiad mijn Bæn er heyrd/ & þu leyster mig fra Glotun & øllu Jllu. 17 Þar fyrer DROTTiñ vil eg þier lof seigia & þacka/ & þitt Naþn prijsa.

18 Ha eg v^r eñ Ungr/ ædr eg vard villtr/ leitade eg Spekeñar diarflega mz miñe Bæn.

Speke.

19 J Musterenu bad eg þar vm/ & vil eg heñ^r leita allt til mijns enda. 20 Mitt Hiarta fagn^r yf^r heñe/ lijka s̄ þa Vijnb^r fulluaxa. Eg gieck strax a veg til heñar/ & gieñstadist epter heñe/ allt þra miñe Barnæsku. 21 Eg hlustade þ^r til/ & mztok hana. 22 Þa lærde eg vel/ & jok myklu vid fyrer hana. 23 Þar þ giøre eg þeim þacker/ s̄ mier gaf Vijsdom. 24 Eg einsetta mier ad giøra þar epter/ & gott ad astunda/ & þar yfer vard eg ecke sneyptur. 25 Eg keptest epter þui af Hiarta/ & var giæteñ ad giøra þar epter. 26 Eg hoþ Hendr miñnar til Himens/ þa vpplystest mijn Ond aþ Vijsdome/ so eg bar Kienslu a mijna Heimsku. 27 Eg stundade epter heñe aþ aluoru/ Hun & Eg vrdum eitt Hiarta fra Upphafe/ og eg fañ hana hreina. 28 Þar fyrer mun mier ecke verda ᵇ burtkastad.

Psa. 90/9

b (burtkastad) halldur ovnalleñ verda/ fiær & veluird ur þyrer Gude og Moñum.

29 Mitt Hiarta langade epter heñe/ & eg fieck eirn goodañ Fiesiod. 30 DROTTeñ heþur mier gieþed þ hana nyia Tungu/ þar vil eg hñ med loþa.

13

Nælgest hingad til mijn þier skynsomu/ & komed j miñ Skola. 32 Og huad ydur brestur þ meiged þier hier læra / Þuiad sañlega erud þier miøg þyrster. 33 Eg heþe vpploked mijnum Muñe & kient/ Huxed nu & kauped ydur Visku a medañ þier meiged haþa hana æn Peninga. 34 Og giefed Hals ydar vnder heñar Ok/ & læted ydur vnder ujsa. Meñ fiña hana nu j Nænd. 35 Siaed mig/ eg hefe eina litla Stund Mædu & Eruidi haft/ & hefe eg þunded mykla Huggun. 36 Medtaked Lærdom so sem eirn mikeñ Fiesiod Silfurs/ & hallded hñ lijka so sem storre Gull hrægu.

Esa. 95

Kunsteñ leitar sier nu Brauds/ eñ Braudid mun aptur j stadenn leyta heñar/ & ecke þiñna.

37 Gledied ydur af Myskun Guds/ & ᶜ skamest ydar ei þ hñs Lof. 38 Giøred þ sem ydur boded er/ a medañ þier hafed Tomstund/ þa mun hñ ydr þ vel launa a sijnum tijma.

c (Skamest) Guds Ord ad medkieña/ er þyrer heimenum skom/ ja skade & Vode.

Ending a Jesu Syrachs Sonar Book

Formale yfer Baruch

Mjog lijtil er þesse Bok/ & huor þesse goode Baruch verid heþur/ þ vita Meñ ecke/ Þui ad otrulegt er ad S. Jeremie Þienare/ sa s̄ & neþndest Baruch (huorrū ad þtta Brief er eignad) skyllde ei hafa haft eirn hærra & rijkugligra Anda/ eñ þsse Baruch er. Þar til þa kiemr þsse Aaratala ei saman vid sialfa Historiūa. So eg hafde hartnær lætid hana hialijda/ mz þridiu & fiordu Bok Esdre. Þuiad þær tuær Esdre Bækur hoþum vier ecke viliad vtleggia/ med þui þar er eckert þss hættar j þm/ ad Meñ fiñe ecke myklu betra j Esopo/ edur eñ miñe hættar Bokum/ An þss ad j hiñe fiordu Bok eru & so einsamañ Draumar/ So sem S. Jeronymus seiger/ Lyra hefur & ecke viliad vtleggia þær/ Eige helldur fiñast þær j Griskuñe. Þær ma vtleggia huor ed vill/ Þo so ad hñ sleynge þeim ecke saman vid Tolu þessara Boka. Baruch lætum vier hier med fylgia/ Þuiad hñ skrifar hardlega j mote Skurgoda Þionustu / & fram þylger Moses Logmæle.

Prophe

I

Essar eru þær Ordrædr/huoriar ad Baruch sonur Nerie/ Sonar Mahasie/Sonar Sedechie/Sonar Sedei/ Sonar Helchie/heßur skrifad j eina Bok j Babylon. 2 A fim̄ta are/a siøunda Deige Manadarins/a þm̄ tÿma/þa þr Chaldeāsku høfdu vn̄ed Jerusalem/⁊ vppbrent hana mz elldе. 3 Og Baruch las þssa Bok ꝥ Jechania Joiakims syne/Juda Kōge/⁊ ꝥ Eyrū alls Folksins/ s̄ þangad kom. 4 Og ꝥ Eyrū Høfdingian̄a/⁊ Kongan̄a sona/⁊ Olldūga an̄a/⁊ ꝥ øllu Folke/bæde Smam ⁊ Storum/ sem biuggu til Babylon/vid Vatned Sud.

Sud.

5 Og þr grietu/fostudu ⁊ bæduſt ꝥ/aluarlega ꝥ DROTTne. 6 Og þr løgdu til samans huad hú formatte. 7 Og sendu ꝥ til Jerusalem / til Joiakims Helchie sonar/ Salom sonᵛ/Kien̄emās/⁊ til þra(an̄ara)Prestan̄a/⁊ til alls Folksins/s̄ var mz hm̄ til Jerusalem. 8 Ad hn̄ skyllde færa þau Kieren̄ Hwssens DROTTins til þra j Juda Lande/þau sem fyrr meir voru burt teken̄ vr Musterenu/þan̄ tÿunda Dag Manadarins Siban/sm̄ voru þau Silfurkieren̄/huor ed Zedechia Josia sonur/Juda Kongr hafde giøra læted. 9 Þa Nabogodonosor Babylons Kongur hafde burt flutt JechanJa/ ⁊ Høßdingiana/ ⁊ þa Herteknu/⁊ þa Megtugu/⁊ ꝥ Landsfolked ßra Jerusalem/⁊ hafde ßlutt þa til Babylon/Og skrifudu þm̄ til a þen̄an̄ hætt.

2 Reg. 25/13
Siban.

Deut. 14/26
Jerem. 29/17
1 Tim. 2/ 1.

10 SJa/vier sendum ydur Peninga/Kauped þar med Brenneforner/Syndaforner/Reykelse ⁊ Mataroffur/⁊ offred þui vppa Alltare DROTTins/Guds vors. 11 Og bidied ßyrer Lÿße Nabogodonosors Kongsins af Babylon/ ⁊ fyrer Lÿße hn̄s Sonar Balthazar/ad þra Dagar meige vera a Jørdun̄e/ so leinge sm̄ Himensins Dagar vara. 12 Þa mun DROTTin̄ giefa oss nægd ⁊ goda Daga/⁊ vier munum lißa vnder Skugga Nabogodonosors Kongsins aß Babylon/⁊ vnder Skugga hn̄s sonar Balthazar/⁊ þiona þm̄ leinge/ ⁊ fin̄a Nad fyrer þeim. 13 Bidied ⁊ eirnen̄ ßyrer oss til DROTTins Guds vors/ þuiad vier høfum syndgast a mote DROTTne Gude vorum / ⁊ hans Grimd ⁊ Reide er ecke en̄ fra oss snuen̄ nu a þessum Deige. 14 Og lesed þessa Bok/ Þuiad vier høfum þar ßyrer sent hana til ydar/ad þier skylldud lesa hana/j Hwse DROTTins/ a Hatÿdū ⁊ Aartÿdis Døgum. 15 Og seiged so/DROTTin̄ vor Gud er Riettlætur/En̄ vier berū maklega vora Smæn/So sem nu geingur þm̄ aß Juda/⁊ þm̄ af Jerusalem. 16 Og vorū Kongum/ ⁊ vorum Høfdingium/⁊ vorū Prestum/⁊ vorum Prophetum. 17 Af þui ad vier syndgudunst ßyrer DROTTne/⁊ trwdum honum ecke. 18 Og hlyddum ecke Raustu Guds vors/ Ad ganga epter hans Bodordum/sem hn̄ hafde oss giefed. 19 Ja fra þeim tÿma/þa DROTTin̄ leidde vora Fedur wt aß Egypta lande/ allt til þessa Dags/þa høfum vier vered Ohlydner DROTTne Gude vorum/⁊ høßum fyrerlited ad heyra hans Raust.

Dan. 9/5.
Infra. 2/6.

20 Þar fyrer er nu þetta straff ⁊ Bøluan komed yßer oss/so sem DROTTin̄ heßur kun̄giort oss fyrer sin̄ Þienara Moysen. Þa DROTTin̄ wtleidde vora Forfedur af Egyptalande/ til ad giefa oss eitt Land sem Miolk ⁊ Hunang j ren̄ur. 21 Og vier hlyddū ecke Raust DROTTins vors Guds/s̄ Spamen̄erner mælltu til vor/huøria hn̄ sende oss. 22 Helldur gieck huør eirn epter sÿnum vondum Hiartans Hugren̄ingum/ ⁊ þeir þionudu an̄arlegū Gudum/⁊ giørdu jllt ßyrer Auglite DROTTins Guds vors.

Leuit. 25/14
Deut. 28/15

II

OG DROTTin̄ heßur hallded sÿn Ord/þaug sem han̄ talad hefur til vor/⁊ vorra Domara/ Konga ⁊ Høfdingia/sem stiorna skylldu Jsrael/⁊ til þra af Jsrael ⁊ Juda. 2 Og han̄ hefur læted so stort Straff koma yfer oss/ huørs lÿke ei er skied vnder øllū Himnenū/sem komed er yfer Jerusalem. 3 Lÿka so s̄ skrifad stendur j Moyses Løgmæle/ad Madr skyllde eta sÿns Sonar/⁊ sin̄ar Dottur Holld. 4 Og hn̄ gaf þa burt til Þræla/j øll þau Kōga rÿke s̄ þar liggia vm kring/ til smæn

Deut. 28/53
2 Reg. 6/28/29

til Smanar z til Boluanar medal allra Þioda/ s̄ eru j kringum oss/ a medal huorra DRDTteñ hefur vidreist þm̃. 5 Og þr verda jafnlega nidurþrycker/ z gieta ecke komist vpp aptur/ Þuiad vier hofum Syndgast j mote DRDTtne Gude vorum/ j þui ad vier hlyddum ecke hn̄s Raust.

6 DRDTtiñ vor Gud er Riettlatur/ Eñ vier z Fedur vorer berum maklega vora Smaan/ so sem nu skiedur. 7 Oll su Ogiæfa vm huoria DRDTteñ hefur talad j giegn oss/ hun er yfer oss komeñ. 8 Og vier hofum ecke Grætbænt DRDTteñ/ so ad huor hefde snuid sier/ fra sijnum jllum Hiartans Hugreñingum. 9 Og DRDTteñ vakte yfer oss til þrar Olucku/ sem hn̄ liet yfir oss koma/ Þuiad DRDTteñ er Riettlatur j ollum sijnum Verkum/ s̄ hañ hefur oss bodid. 10 Eñ vier hlyddum ecke hn̄s Roddu/ so ad vier hefdum geinged ept᷑ Bodordum DRDTtens/ sem hn̄ gaf oss.

Dan. 9/7.
Supr. 1/15.

11 OG nu DRDTteñ Jsraels Gud/ þu sem vtleidder þitt Folk/ af Egypta Lande/ med eirnre styrkre Hende/ mz storre Makt z hafu Vallde/ ꝥ Teikn z stormerke/ z hefur giort þier eitt Nafn/ so sem nu er ꝥ. 12 Vier hofum syndgast/ z hofum (Þui verr) verid Ogudleiger/ z vier hofum brotid j moti ollum þijnū Bodordum. 13 O DRDTtiñ Gud vor/ lattu af þiñe Grimdar Reide yfer oss/ Þuiad vi᷑ erum ordner harla faer a mal Heidingiaña/ þangad sem þu hefur vtdreift oss.

14 Heyr DRDtteñ vora Bæn/ z vora Grætbeidne/ z hialpa oss vegna sialfs þijns/ Og lat oss fiña Nad hia þm̃ sem oss hafa j burt flutt. 15 So ad oll Verollden meige kañast vid/ ad þu DRDTteñ ert vor Gud/ Þuiad Jsrael z hn̄s Sæd/ hefur sitt Nafn af þier. 16 Lijttu DRDTteñ af þijnu Heilaga Hwse/ z hugsa til vor. Hneyg þu DRDTtiñ þitt Eyra og Bænheyr þu. 17 Vpplyk þu DRDTteñ þijnum Augū z sia ꝥ. Þuiad þr framlidnu j Helvite/ huorra Ande lideñ er af Lijkamanum/ þeir prijsa ecke Dyrd z Riettlæte DRDTtiñs. 18 Helldur su Sala sem miog er sorgfull/ z geingur biug z Hrygdarfull/ z hefur hartnær vtgratid sijn Augu/ z er hungrud/ Hun prijsar DRDTteñ/ þijna Dyrd/ z þitt Riettlæte.

2 Para. 6/19
Deut. 26/15.
Esa. 63/15.
Psalm. 115/17
Esa. 38/18.

19 Og nu DRDTteñ vor Gud/ vier liggium frame ꝥ þier mz vorre Bæn/ ecke ꝥ saker Riettlætis vorra Fedra z vorra Konga/ Helldur ꝥ saker þiñar Myskunseme. 20 Epter þui ad þu hefur ætijd lated þijna Grymd z Reide ganga yfer oss/ so s̄ þu talader ꝥ Muñ Prophetaña þiña Þienara/ seigiande. 21 So seiger DRDTteñ/ beygied ydar Herdar/ z giefid ydr vnder Konungeñ af Babilon/ þa muñud þier blyfa j þui Lande/ sem eg gaf ydar Fedrum. 22 Eñ ef þier heyred ecke Roddeñe DRDTtens/ z giefid ydur ei vnder Konungeñ af Babilon. 23 Þa vil eg j burt taka vr Borgunum Juda/ z vr Jerusalem Glediñar z Fagnadarens Kall z Brudgumans Rodd z Brudariñar/ z allt Landid skal vera j eyde/ z þar skal eingiñ bua.

Dan. 9/7.
Jerem. 27/12

24 Eñ vier vorum ecke hlyduger þiñe Roddu/ so ad vier giæfum oss vnder Kongiñ af Babilon. Þar ꝥ hefur þu hallded þijn Ord/ þaug sem þu talader ꝥ Spaameñena þijna Þienara/ so ad þr hafa j burt kastad Beinum vorra Konunga/ z Beinum vorra Fedra/ af þra Grofū og sundurtuistrad þm̃. 25 So ad þaug lau vm Daga j Solskine/ z vm Nætur j Doggu/ Og þeir hafa harla hryggelega fyrerfarest af Hungre/ Suerde z Fiotrum. 26 Og ꝥ saker Synda Hwssins Jsraels z Juda/ þa hefur þu latid nidurbriota þitt Hws/ j huoriu þitt Nafn var tilbedid/ so sem þad stendur eñ nu.

27 OG þu DRDTteñ vor Gud hefur harla Nadarsamlega / z epter allre mikellre þiñe Myskunseme vid oss giort. 28 So sem þu talader vid Moysen þiñ Þionustumañ a þm̃ Deige þa þu baudst hm̃ ad skrifa þitt Logmal ꝥ Jsraels Bornū/ seigiandi. 29 Ef ad þier hlydid ecke miñe Roddu / þa skal sañarlega þesse Hoopur/ sem er eirn mikell mañfiollde/ verda miog lijtell a medal Heidingiaña/ þangad sem eg vil vtdreifa þm̃. 30 Þui ad eg veit vel/ ad þr hlyda mier ecke/ Þui ꝥ er eitt Hardsuijrad Folk.

Leuit. 20/14
Deut. 4/27
Cap. 28/64

Eñ þr muñu snua sier/ j þui Lande þar þr eru Herteknar. 31 Og muñu þeckia ad eg sie DRDTteñ þra Gud/ Og eg vil giefa þm̃ skynsamdar Hiarta/ z Eyru so þr Heyre. 32 Þa munu þr vegsama mig/ j þui Lande þar þr eru Hertekner halldner/ z þr munu miñast a mitt Nafn. 33 Og þr munu snua sier fra sijnu hardsuijrudu Siñe/ z fra sijnū Syndū/ Þui þr munu miñast a ꝥ/ huorneñ ad ꝥ gieck þra Fedrū/ þr sm̃ Syndgudust fyrer DRDTtne. 34 Og eg vil leida þa aptr j sitt Land/ sm̃ eg soor þeirra Fedrū/ Abraham/ Jsaach z Jacob/ z þeir skulū rijkia þar jñe/ Og eg vil fiolga þa z ei fæcka. 35 Og eg vil vppreisa eiñ eilijfañ Sattmala

mæla vid þa/ ad eg vil vera þra Gud/ & þr mitt Folk. Og eg vil ecke þadañ af vtreka mitt Folk Jsrael/ af þui Lande sem eg hefe giefid þeim.

III

ALmættugur DROTteñ/ þu Jsraels Gud/ Eg akalla þig j þessare storre Angist & Neyd. 2 Bænheyr þu/ & vertu Myskunsamur DROTteñ/ þuiad vier hofum Syndgast j mote þier. 3 Þu Drottnar æfijd & ad eilijfu/ Eñ vier for gongum jafnan. 4 Almættugur DROTteñ/ þu Jsraels Gud/ Heyr nu Jsraels Bæner/ sem nu er staddur j Daudans Kuerkum/ & Bæner þra Barna sem syndgast hafa j mote þier/ & ei hafa hlydtt Roddu DROTtens/ sijns Guds/ Þar þ hefur hefndar Straffed æfijd vered a Bake vor.

5 Minstu ecke a misgiorder vorra Fedra/ Helldur minstu nu a þijna Hønd/ & a þitt Nafn.
6 Þuiad þu DROTteñ ert ad vijsu vor Gud/ Þa viliũ vier lofa þig DROTteñ.
7 Þuiad þar þ hefur þu giefed þiñ Otta j vor Hiortu/ ad vier skulum akalla þitt Nafn/ og vegsama þig j vorum Fiøtrum. 8 Þuiad allar Misgiorder vorra Fedra sem syndgudu fyrer þier/ þær ganga oss til Hiarta/ vier sem nu erum j vorre Herleidingu/ þar sem þu hefur vt dreift oss/ til Smæanar/ til Boluunar & Suiuirdingar/ vegna allra Misgiorda vorra Fedra/ sem viku fra Gude DROTtne sijnum.

9 HEyrdu Jsrael Lijfsins Bodord/ Giefdu granduarlega giætur ad þui/ & varduei tu þ vel. 10 Huorneñ kiemur þ til Jsrael/ ad þu vanmegnast j Lande Heidingiaña? 11 Ad þu ert j okuñu Lande? Ad þu saurgar þig a medal þra Daudu? Ad þu ert reiknadur a medal þra sem fara til Heluijtis? 12 Þad er Sokeñ/ ad þu hefur yfergiefed Spekeñar brunñ. 13 Hefder þu blifed a Guds Veige/ þa hefder þu æfijd buid j Fride.

Psal. 81/14

Spekeñ.

14 So lær nu saña Speke/ so ad þu meiger reyna/ huor sa sie sem ad giefur langa Lijfdaga/ Audlegd/ Glede & Frid. 15 Huor veit huar hun byr? Huor hefur komed j heñar Herberge? 16 Huar eru Heidingiaña Hofdingiar/ sem Drottna yfer Villudyrunũ a Jordu. 17 Þeir sem leika vid Fugla Himensins/ þr sem safna Silfre & Gulle/ huar a ad Meñ setia sitt Traust/ & kuña þar af alldrei metter ad verda. 18 (Þuiad þr vtuega Fied & hafa alla kostgiæfne a þui/ & þ er þo alltsaman til einkis) 19 Þeir eru afmæder & foru nidur til Heluijtis/ & adrer eru komner j stadeñ þra. 20 Þeirra Epterkomendur sia ad soñu Liosid/ & bua a Jardrijke/ Eñ hitta þo ecke a þañ Veigeñ/ þar ed Spekeñ verdur fundeñ. 21 Þuiad þr fyrerlijta hana/ Þar med hafa & þra Børn villt fared.

22 J Canaans Lande heyra Meñ eckert af heñe/ J Theman sieft hun ei. 23 Børn Hagar leita ad vijsu epter jardlegre Speke. Sømuleidis Kaupmeñerner af Meran/ & þr j Theman sem hallda sig hyggna ad vera/ Eñ þo hitta þr ecke a þañ Veg/ þar sem Spekiñ finst. 24 O Jsrael huad dyrlegt er DROTtens Hws/ Huad vijdur & stor er sa Stadur þar hñ byr? 25 Hñ hefur ønguañ Enda/ & er omælelega hær. 26 Þar voru fordum Risar/ mykler Nafnfræger Meñ/ & gooder strijdsmeñ. 27 Þa hina sømu hefur DROTteñ ecke vtualed/ & eigi helldur opinberad þeim Vidurkieñingareñar Veg. 28 Og med þui þr høfdu ecke Spekena/ þa eru þr for eydder j siñe Heimsku.

29 Huor er fareñ vppi Himeneñ/ & hefr sokt hana/ & haft hana ofañ hingad vr Skyunũ? 30 Huor hefur siglt yfer vm Hafed & fundid hana/ & flutt hana hingad fyrer kostulegt Gull? 31 Suña/ Þar er eingiñ sem þañ Veg veit/ þar ed Spekeñ finst.

Spekeñ er hia Gude

32 NEn sa sem alla Hlute veit/ hñ þecker hana/ & hñ hefur fundid hana fyrer sitt Skilning/ sa sem tilbio Jardrijked af eilijfre Tijd/ & vppfyllte þ af allskyns Dyrum. 33 Hñ sem læ tur Liosid vppreña/ & þa nær hñ kallar þ aptur/ þa hlytur þ ad hlyda hm. 34 Stiørnurnar lysa j siñe skickan mz Fagnade/ & þa hñ kallar a þær/ þa suara þær. 35 Hier erũ vier/ & þær lysa mz Glede hñs vegna/ sem þær hefur skapad. 36 Þad er vor Gud & eingeñ er hm samiafn. 37 Hñ hefur funded Spekena/ & hñ gaf hana Jacob sijnum Þienara/ & Jsrael sijnum elskulega. 38 Epter þad birtest hun a Jorduñe & bio medal Folksins.

Josu. 10/12
Esa. 38/8
Syr. 46/5
Psal. 147/19
Joh. 1/14

1 Þesse Speke er su Bok vm Guds Bodord/ & vm þ Løgmæl sem er eilijft. Aller þr sem hallda hene/ þr muñu lifa/ eñ þr sem yfertroda hana þr muñu deyia. 2 Snudu þier þangad aptur Jsrael/ & mz taktu hana/ gacktu epter þuilijku Liose sem fyrer þier skyn. 3 Yfergief þu ecke ødrum þijna

Vegsemd

Vegſemd/ z einu aħarlegu Folki þiñ Fieſiod. 4 O ſæler erum vier Jſrael/ Þuiad Gud heꝑ ur opiñberad oſſ ſiñ Vilia.

IIII

5 VErtu med godu Giede mitt Folk/ þu Jſraels Prijs. 6 Þier erud Heidingiu num ſellder/ ei til fordiorfunar/ helldur af þui ad þier ſtygdud Gud/ þa erud þier j ydra Ouina Vallo giefner. 7 Þui þier haꝑed til reidereitt þañ ſem yd ur ſkapade/ j þui/ ad þier Forner færdud ecke Gude/ helldur Dioflunum. 8 Þier forgleymdud þm̃ eilijfa Gudi ſem ydr ſkapade/ z þier hrygdud Jeru ſalem ſem fæde ydur vpp. 9 Þuiad hũ hefur ſied þa Guds Reide/ ſ̃ koma ſkyllde yfir ydur/ ſeigiande/ heyre þier Jñbyggendr j Sion/ Gud hefur ſent mier ſtora Hør mũg, 10 Þui eg hefe ſied Herteckning miña Sona z Dætra/ huoria ſa eilijꝑe liet yfir þa ko ma. 11 Eg vppfædde þa med Glede/ Eñ med Hrygd z Hiartans Angre/ heꝑ eg ſied þa j bu rt flutta.

2 Reg. 17/6

12 Eingeñ fagn: yfer mier/ ad eg er ein Eckia/ z af morgum yfergiefeñ/ Eg er eydelogd ꝥ ſaker Synda miña Barna. 13 Þui þaug eru afuikeñ fra Guds Logmæle/ z þecktu ecke hñs Riettinde/ þaug lifdu ecke epter Guds ſkipan/ z hafa ecke halldid hñs Bodord.

14 Komid hingad þier Jñbyggiendr j Sion/ z kuñgiored mijnũ Sonum z Dætrum/ þa Her leidingena ſem ſa hiñ eilijfe hefur yfer þa leidt. 15 Þuiad hñ heꝑur leidt yfer þa eitt Folk vr fiarlægd/ Eitt Ognarlegt Folk/ z eitt Okuñugt Tungumæl, 16 Þeir ſem ecke blygdaſt ꝥ þm̃ Olldrudu/ z eige helldur ſia aumur a Smabornum.

Deu 28/49.50

Þeſſer enu ſomu haꝑ j burt flutt Ecknaña æſtkiæra (Syne) z rænt Dætrum fra þre ſem er einſomul. 17 Eñ huorneñ kañ eg ad hialpa ydur? 18 Þuiad hñ/ ſm̃ þijſa Ogiæfu hefur yfer ydur leidt/ hñ mun freiſa ydur aꝑ ydar Ouina Hondum. 19 Farid burt kæru Born/ Farid burt/ Eñ eg er yfergiefeñ einſomun. 20 Eg hefe afklædt mig mijnum Glediñar Klædum/ z jklædſt Hrygdareñar Klædnadi/ Eg vil kalla til hins eilijfa æiijd z allatijma.

21 VEred hughrauſt Born/ kalled til Guds/ þa mun hñ frelſa ydur fra ydra Ouina Vallde z hendi. 24 Þuiad eg vona nu þegar/ ad ſa eilijfe ſkal hialpa ydur/ z eg mũ hafa Glede af þm̃ Heilaga/ vegna þrar Myſkunſemi ſ̃ ydr mun ſnarlega veitaſt af vorum eilijfa Frelſara. 22 Eg liet ydur burt fara med Sorg z Grat/ Eñ Eud mun gie fa mier ydur aptur med Fognude/ z Glede eilijflega. 24 Og lijka ſo ſ̃ Sions jñbyggiarar ha fa nu ſied ydar Herleiding/ So ſkulu þeir z ſnarlega ſia Hialpena Guds ydars/ ſem koma mun yꝑer ydur med mikellre Dyrd/ z Eilijꝑre Huggun.

Huggun

25 Þier Born/ lijdid Þoliñmodlega þa Reide/ ſ̃ af Gude yfer ydur kiemur. Þuiad þiñ Fia ndmadur hefur ofſokt þig/ Og þu ſkallt ſnarlaga ſia hñs Fordiorꝑun/ z þu ſkallt ſtijga vp pa þra Hals. 26 Mijn Blautu (Born) vrdu ad ganga a oſlettum Veige/ Þaug eru burt flutt lijka ſ̃ ein Hiord/ huorre Ouiner haꝑa rænt.

27 Verid Hughrauſt þier Born/ z kalled til Guds/ Þuiad ſa ſ̃ liet burtflytia ydur/ hñ mũ ecke gleyma ydur. 28 Þuiad ſo ſ̃ þier hafed aſtundad/ ad vijkia fra Gude/ ſo ſnuid ydur nu/ z legged tiuꝑallda aſtundan a ad leita DROTtins. 29 Þuiad hñ ſem liet þetta ſtraff koma yfer ydur/ hñ mun hialpa ydur z gledia ydur eilijflega.

30 Jeruſalem vertu Hughrauſt/ ꝥ hñ mun hugga þig epter huorium þu ert neꝑnd. 31 Ve ſæler munu þr vera ſem þier haꝑa jllt giort/ z voru glader yfer þiñe Hraſan. 32 Veſæler mu nu þr Stader verda huorium þijn Born hafa þionad/ z Veſæler ſkulu þr verda ſem halld a þijnum Bornum Herteknum. 33 Þuiad eins ſo ſem hun ꝑagnade yfer þiñe Hraſan/ z v glod af þiñe fordiorꝑun/ lijka ſo ſkal hun verda Hrygg þa hun verdur eydelegd. 34 Og eg vil burtſuipta heñar Magt af huorre hun Drambar/ z heñar Hroſan vil eg vmſnua til kue inunar. 35 Þuiad yꝑer hana mun koma eirn Elldur/ af þm̃ eilijfa vm marga Daga/ z Dio flar munu byggia j heñe vm langañ tijma.

V

36 LJtu j kring þig Jeruſalem til Auſturs/ z ſkoda þa Huggun ſem til þijn ki emur af Gude. 37 Stadu/ þijn Born ſem burt voru flutt koma/ Ja þaug koma ſamanſoſnud bæde aꝑ Auſtre z Veſtre/ ꝥ Ord hins Heilaga z þrijſa Guds Dyrd. 1 Jeruſalem afklæd þig þijnum Sorgar klædum/ z jſkrydſt þijn um Dyrdarſkrwda af Gude eilijflega. 2 Jklædſtu Kyrtle Guds Riettlætis/

Og ſet

z ſet vppa þitt Hofud Koronu Dyrdarinnar/ þeſſ Eilijꝼa. 3 Gud mun openbera giora þijna Vegſemd vnder ollum Himnenum. 4 Þuiad þitt Nafn ſkal nefnaſt af Gude eilijflega/ Fridr Riettlæte/ Prijs z Gudhrædſla.
5 Tak þig vpp Jeruſalē/ z far vppa Hædena/ z lijt vm kring til Auſturs/ z ſkoda þijn Børn/ ſem bæde af Auſtre z Veſtre eru til ſamans komenn/ ꝼ̇ Ord hins Heilaga/ og eru glød ad Gud hefur minſt þra aptur. 6 Þaug eru aꝼ Quinunum burt flutt ꝼra þier gangande/ Enn Gud mun leida þaug til þijn/ vpphafenn med Heidur/ lijka ſo ſem Rijkeſins Born.
7 Þuiad Gud vill læcka øll hæ Fioll/ z vppfylla þær laungu Fiorr z Dale ſm̄ Land/ ſo ad Iſrael meige ꝼerdaſt ohræddur/ z vegſama Gud. 8 Enn ſkogarner z øll ilmande træ ſkulu ſkyggia a Iſrael/ epter ſkipan Guds. 9 Þuiad Gud ſkal leida Iſrael hingad aptur med Glede/ ꝼ̇ ſijna Dyrdlega Huggun/ med Myſkunſeme z ſijnu Riettlæte.

VI

Vtſkrift aꝼ Jeremie Sēdebrieꝼe

Hetta er ein vtſkrift aꝼ þui Sendebriefe/ ſem Jeremias ſende til þra ſ̄ burt ſkylldu flytiaſt Hertekner til Babylon/ af Kongenū j Babylon/ j huoriu hann kunngiorde þm̄ ꝥ ſo ſem Gud hafde hm̄ bifalad.
1 Vegna ydar Synda/ ſm̄ þier haꝼed Gude j mote giort/ þa ſkulud þier her tekner j burtflutter verda til Babylon/ af Nabogodonoſor Babylons Kōge.
2 Og þier ſkulud vera j Babylon langann tijma/ ſem er/ ſiotiu Aar/ Epter ꝥ vil eg flytia ydur þadann hingad aptur med Fride.
3 Enn a medann/ þa munud þier fa ad ſia j Babylon/ ad Menn bera a ſijnum Oxlum/ Skurgod giord aꝼ Silꝼre/ Gulle/ z Trie/ ꝼ̇ huorium ad Heidingiarner eru hrædder. 4 Þar ꝼ̇ ſiaid ydr vel ꝼyrer/ ad þier giored ei ſlijkt epter þm̄/ z ad þier ecke verdid ſo ſ̄ Heidingiar. 5 Og þegar þier ſiaid ꝥ Folk ſm̄ vndann ꝼer z epter geingur bidiande til Skurgoda/ þa ſeigid ſo j ydru Hiarta/ DROTTenn þig eiga Menn ad tilbidia. 6 Þuiad minn Eingill ſkal vera hia ydur/ z eg vil heꝼna yduara Sælna.

Eſa. 44/12

7 Þeirra Tungur eru vel Smijdadar af Hagleiksmannenum/ z þaug eru prijdd med Gulle z Silfre/ z hafa fagrar vtſkornar Tungur/ Enn ꝥ eru ei riettelegar Tungur/ og þær kunna ecke ad tala. 8 Þeir prijda þaug med Gulle ſuo ſem eina Jungfrw j Dans/ z ſetia Koronr a þau. 9 Og Preſtarner ſtela Gulle z Silfre j ꝼra Skurgodunū/ z eyda þui med Lauſakonum j Hooruhuſi. 10 Og þr prijda Skurgodenn med Klædum ſ̄ eru af Gulle/ Silfre z Trie/ ſo ſem være þaug Madur. 11 Enn þaug gieta ecke varduett ſig ꝼ̇ Ryde z Mol. 12 Og þa nockur færer þaug j Purpura Klæde/ þa ma ſtriuka Duptid af þeim/ ſem a þeim liggur.
13 Þad hefur Stiornarſprota j Hende lijka ſ̄ Kongur/ z kann þo ønguann ad ſtraffa þann ſem þui jllt giorer. 14 Þad heꝼur eitt Suerd z eina Oxe j ſinne Hende/ Enn gietur þo ecke varid ſig ꝼ̇ Þioꝼum z Ræningium. 15 Aꝼ þeſſu ſia Menn vel/ ad þr eru ecke Guder/ þar fyrer hrædeſt þa ecke.
Lijka ſ̄ eitt Kier/ ꝥ Menn hafa haꝼt ſier til gagns/ ꝥ er til einkis þa ꝥ er j ſundurbrotid/ So eru z þra Skurgod. 16 Þegar Menn ſetia þau j þra Hws/ þa verda þau full aꝼ Dupte af Footum þra ſ̄ þar jnnganga. 17 Preſtarner giæta Skurgodanna Muſteris med Hurdum/ Læſum z Slagbrøndum/ ſo ad Ræningiar ſtele þm̄ ecke j burt. Eins ſo ſ̄ þa nockur Fange er fiotradur z geymdur/ ſa ſ̄ ꝼorbrotid heꝼur j moti Kongenum/ z til Dauda er dæmdur. 18 Þeir tendra fleyre Lampa ꝼ̇ þm̄/ enn ꝼ̇ ſialfum ſier/ z þaug ſia þo eckert.
19 Þaug eru ſo ſ̄ Bitar j Huſinu/ z Skridormar Jardarennar eta þra Hiørtu/ z Klædnad/ z þaug verda ecke vør vid þad.
20 Þaug eru ſuort j Andlitenu af Reyknum ſ̄ er j Huſinu. 21 Og Nætturglur/ Suølur og adrer Fuglar ſetiaſt þm̄ a Høfud/ ſomuleidis z eirnenn Kietterner. 22 Af þſſu meiged þier merkia/ ad þr eru ecke Guder/ þar ꝼyrir hrædiſt þa ecke.
23 Þad Gull ſem Menn feſta vppa þaug þm̄ til prijdis/ ꝥ ſkijn ecke þegar Menn faia ecke rydid af þui. 24 Þa þaug voru ſteipt/ þa kiendu þaug þar ecke til/ Menn hafa ſmijdad þaug af allrahanda ꝼorkoſtulegu Eꝼne/ Og þar er þo ecke Lijf j þm̄. 25 Fyrſt þaug gieta ecke geingid/ þa verda Menn ad bera þaug a Oxlunum/ Af þeſſu meiga Menn ſia/ ad þetta eru hæ dugleger Guder.
26 Þeir meiga z ſkammaſt ſijn þrra vegna ſem þaug gøfga/ Fyrer þui ad þaug huorki kunna ad ſtanda

ad standa sialf vpp ef þau falla a Jord/ ⁊ eige helldur ad hræra sig þo þau sieu vppreist ⁊ j burt sett/ Eige helldur reisa sig vpp þo Meñ halle þm̄. Og lijka sm̄ Meñ setie Forn ꝼ þa Daudu / so setia Meñ ⁊ ꝼ þaug. 27 Eñ þra Prestar eyda þui vpp sem þm̄ er giefid/ somu leidis ⁊ þra Kuiñur skarta þar af/ ⁊ giefa huorke þm̄ Fatæka nie þm̄ Siuka nockud af þui 28 Ohreinar Konur ⁊ þær sem j Vtestodu eru koma vid þra Offur/ af huoriu þier meiged merkia ad þr eru ecke Guder/ Þar fyrer Ottest þa ecke.

29 Og huar af skylldu þr nefnast Guder? Þuiad Kuiñurnar þiona þm̄ Afgudum sem eru af Silfre/ Gulle/ ⁊ Trie. 30 Og Prestarner sitia j þra Musterū/ hafande vijdar Koorkapr afrakad Skegg/ rakadar Krwnur/ sitia þar berhøfdader. 31 Yla ⁊ æpa fyrᶦ sijnum Afgu dum/ lijka sem Meñ plaga ad giøra þa Daudra er minst. 32 Prestarner stela fra þm̄ þrra Klædum/ ⁊ Klæda þar med Konur sijnar ⁊ Børn.

33 Huort sem þm̄ er gott giort edur jllt/ þa kuña þau ꝥ ecki ad launa. Þaug gieta huorke jnsett eirn Kong nie helldur hañ afsett. 34 Þaug kuña huorki ad giefa Gotz nie Peninga. Heite Madur þm̄ nockru ⁊ hallde ꝥ ecki/ þa krefia þaug þess eige. 35 Þaug gieta ecke frelst nockurn fra Dauda/ ⁊ ei helldur hialpad þm̄ veyka j moti þm̄ sterka.

Deut. 23/21

36 Þaug kuña ecke ad giefa nockrū Blindū Syn/ Þaug hialpa øngū Mañe j Neyd. 37 Þaug sia ecke aumur a Eckiuñe/ ⁊ hialpa ecke þm̄ Fødurlausa. 38 Þui þaug eru af trie/ pr ijdd med Gulle ⁊ Silfre/ lijka sem Steinar þr sem Meñ høggua af Biarge/ Þar ꝼ skulu þr ad skøm̄ verda sem þaug vegsama.

39 HVorneñ meiga Meñ þa hallda þau ꝼ Gude/ eda kalla þau ꝥ? 40 Med þui ad þr Chaldei hallda ei størlegt af þm̄. Þuiad nær þr sia eirn Mællausañ/ s̄ ecki kañ ad tala/ þa leida þr hn̄ ꝼ Bel. 41 Og seigia/ ad sa Mællausi skule akalla hn̄/ lijka so s̄ ad skylde hn̄ ꝥ/ Og þo ad þr vite ꝥ ad j þm̄ er eckert Lijf/ þa hlaupa þr þo eptir þm̄. 42 Eñ Kuiñurnar sitia vte ꝼ Kirkiunum/ vmgyrtar mz Lijnbelltum/ ⁊ bera Alldine til Offurs. 43 Og þegar nockur geingur þar fram̄ hia/ ⁊ tekur eina j burt af þeim/ ⁊ sefur med heñe/ Þa hroosar hun sier þar af j mote hinum ødrum/ ad hinar adrar hafe ecke vered verdugar þar til so s̄ hū/ ad þra Bellte skyllde vppleysast. 44 Allt ꝥ s̄ skiedur af þm̄/ eru einsomun su ik/ Huorniñ meiga Meñ þa hallda þaug fyrer Gude/ edur nefna þaug so?

Bel

45 ÞAug eru giord af Hagleiks Møñum ⁊ Gullsmidū/ ⁊ huad s̄ Smiderner vilia ꝥ ve rdur þar af/ eñ eckert añad. 46 Og þr s̄ þaug hafa giort kuña ei leinge ad lifa/ hu orneñ skyllde ꝥ þa vera Gud s̄ af þm̄ er smijdad? 47 Þar ꝼ giefa þr Epterkomen dunum ecke vtañ Hneyxlun ⁊ efne til liotlegrar Afgudadyrkunar. 48 Þuiad þegar Ofridur edur oñur Olucka kiemur yfer þa/ þa hallda Prestarner Rædagiord huor vid añañ/ huar þr skule fela sig mz Skwrgodunū. 49 Af þui meiga Meñ vel merkia/ ad þaug eru onguer Gu der/ med þui ad þaug kuña ecke ad hialpa sier/ huorke ꝼ Ofride/ nie añare Olucku/ Þui þa ug eru ecke añad eñ Skwrgod af Trie/ sem eru forgillt/ ⁊ med Silfre yfersleygeñ.

Psal. 115/4
Sup/ 13/18
og 15/15

50 Þar ꝼ meiga Meñ framueigis nu vel vita ad ꝥ eru Suik/ sem eru opiñber ꝼ øllum Hei dingium/ ⁊ Kongum/ ⁊ ecke Guder/ Helldur eru þaug giord med maña Hondum/ og þar er ein geñ Guddomur j þm̄. 51 Þar ꝼ ma huor madur vel merkia ad þaug eru ecke Guder. 52 Þui ad þaug vppuekia ønguañ Konung j Landenu/ Þaug giefa ecke møñum Regn. 53 Og þaug stiorna ei nie straffa/ so lytt sem Fuglarner/ þr s̄ j Loptenu fliuga aptur ⁊ fram̄

54 Þegar ad Skwrgoda Husid/ s̄ er af Trie forgyllt ⁊ med Silfre þackt breñur af Ellde/ þa skūda Prestarner þᵘ fra ⁊ forda sier ꝼ skadanum/ Eñ þaug breña vpp so s̄ adrer Biælkᵃ. 55 Þaug kuña huorke Konge nie strijds folke motstødu ad veita/ Þui skulu meñ þa hallda þaug ꝼ Gude/ eda nefna þaug so?

56 Þesse trie God/ forgyllt ⁊ med Silfre yfersleygeñ/ Þaug kuña ecke ad varduceita sig fyrer Þiofum ⁊ Ræningiū. 57 Þuiad þr verda þm̄ yfersterkare/ ⁊ þr ræna þau ⁊ afklæda/ taka burt þra Gull/ Silfur ⁊ Klæde/ ⁊ komast so vndañ/ Og þaug kuña ei sialf ad hialpa sier. 58 Þar fyrer er myklu betra ad vera eirn Kongur sa ed audsijna kañ sijna magt/ edur nytsamle gt Kier/ s̄ er til gagns j Husenu/ edur ein Hurd s̄ Hused geymer/ edur ein trie stod j Kongs Herberge/ helldur eñ slijkt vanmættugt Skurgod.

59 Sol/ Tungl/ ⁊ Stiørnur skijna ⁊ eru hlydnar/ so sem Gud skipar. 60 So ⁊ lyser ellding eñ/ so ad meñ sia hana/ Vindureñ blæs j øllū Løndū. 61 Og skyeñ fara j giegnū allā Heim eñ/ ⁊ giora ꝥ s̄ Gud skipar þm̄. 62 So ⁊ lijka sa Elldurīn þar ofañ ad/ hn̄ slær Fioll ⁊ Sko oga/ ⁊ giorer ꝥ sm̄ hm̄ er boded. 63 Eñ Skwrgodeñ kuña huorke ad hræra sig nie nockud

 ad giora

ad giora. Þar ꝥ ſkulu Meñ ecke hallda þaug ꝥ Gude/ edur nefna þaug ſo/ Þuiad þaug kuñ a huorke ad ſtraffa nie hialpa.

64 VPter þui ad þier þa vitid/ ad þaug eru ecke Guder/ þa ottiſt þaug ecke. 65 Þui þa ug kuña huorke ad bolua nie bleſſa Kongana. 66 Þaug kuña ecke nockurt Teikn Heidingiunum ad gieꝥa a Himnum. Þaug kuña ei biart ad giora ſ̄ Soleñ/ eige he lldur nockra birtu ad gieꝥa ſem Tunglid. 67 Skynlaus Dyr eru betre eñ þaug/ þaug kuña ad Flyia j Fylſni ꝛ fela ſig. 68 Af þui er olldungis opiñbert/ ad þau eru ecke Guder. 69 Þui ad lijka ſm̄ ein Fugla hræda j Grasgarde kañ einſkis geyma/ So eru ꝛ þra Triegod Gyllt ꝛ med Silfre yferſleigiñ til einkis gagns. 70 Og ſo ſ̄ Buſkur j einū Alldiñgarde/ Huar a all ra handa Fuglar hreidra ſig/ edur ſo ſem Framlideñ ſa ſem j Grofeñe liggur/ So eru ꝛ þra Trieſkwrgod/ forgyllt ꝛ med Silfre yꝥerſleigeñ.

71 Meñ meiga ꝛ þar aꝥ merkia ad þaug eru ecke Guder/ Þuiad ꝥ Skallatz Klæde ſem þa ug eru j/ ꝥ verdꝛ vppetid af Mol/ ꝛ eirniñ þaug ſialf vm ſijdᵛ/ ſo ad huor Madꝛ ſpottᵛ þau. 72 Sæll er ſa Madꝛ ſ̄ er Riettlatꝛ/ ꝛ eingiñ Skwrgod hefꝛ/ hñ mun ei verda til ſkamar.

Ending a Baruchs Bok

Formaale yfer þa Fyrſtu Book Maccabeorum.

HEſſe Bok er eirneñ ein þra ſ̄ ei er taleñ j þre Ebreſku Bibliu/ eñ er þo j Ordū ꝛ atkuædū miog lijk odrum Bokū Heilagrar Ritningar/ ꝛ mætte vel reiknaſt med þm̄/ ꝥt hun er miog nytſamleg Bok/ til ad ſkilia Danielem j xj Cap. Þuiad ꝥ ſama ſ̄ Daniel hefur ꝥ ſpad j neꝥndū Cap. Vt aꝥ þre Sutuirding ꝛ Olucku ſ̄ koma munde yꝥer Iſraels Folk/ Þad ſeigiſt j þſſa re Bok vppꝥyllt ꝛ ꝥramkomid/ ſem er vm Antiochum ſem kallaſt hiñ Gof ge/ ꝛ vm þa litlu Hialp/ ꝛ þær ſtoru Offoknᵛ Heidingia/ ꝛ falſkra Gydinga/ huad allt ad ſkie de a Dogū þra Maccabeorū/ Þᵛ ꝥ er oſſ Chriſtnū mōnū nytſm̄d j ad leſa ꝛ kuña þſſa Bok.

Sa xj. Capit. Danielis.

Antiochus merker Antachriſteñ/ ſa riette Antachriſtur ꝥ þa ſijduſtu hingadkomu.

FYrſt ꝥ þa Grein ad þſſe ſame Antiochus er hallldeñ ein Figura ꝛ fyrermyndan Antachriſtſins/ huor Antiochus ſoddan Sutuirding ꝛ foreydſlu Gudlegrar Þionuſtugiordar vppſette j Ieruſalem ꝛ j Gydingalandi/ ſkamt eitt ꝥ Chriſti hingadburd ꝛ fyrſtu hingadkomu/ Þa meigum vier þar vt af læra/ ad þeckia þañ rietta Antachriſtū/ ſem ꝥ þa adra ꝛ ſijduſtu hingadkomu Chriſti/ eydeleggia ſkal Chriſtnena/ ꝛ Gudsþionuſtugiord nidurbriota. So ad vier ecke ſkielꝥunſt/ þegar vier reynum ſlijkt ꝛ ſiaum ꝥ med vorum Augum/ helldur ſieum Hughrauſter/ ꝛ truum ꝥaſtlega þui ad vier ſamt mꝫ Chriſtniñe munum verda vardueitter/ ꝛ ad endalycktunum frelſader verda/ huorſu mikil ſem offokneñ verdur/ Og þo ad Diofulleñ verde ſo reidur ſem meſt ma hñ/ Þuiad vier ſiaum ꝛ formerkium nu þa ſomu Hialp (þo ad hun ſie lijtil ꝛ auduirdeleg) ſ̄ Almattugꝛ Gud hefur vppbyriad oſſ ad veita.

Suerdid mꝫ huor ꝛu Antachriſtꝛ eñ verdur ſleigeñ. Þr Maccabei

Og Euangelium er þad ꝥagra Saluhialplega Suerdid/ med huoriu Guds Þienarar a vorum Dogum miog ærlega ſla vppa Antachriſteñ/ ꝛ koma miklu til leidar/ þo ad ꝥ koſte þa mikellrᵛ Offoknᵛ ꝛ Blods vthellingar/ Alꝥka ſ̄ Gud a þm̄ Dogū Hialp veitte ſijnu ꝥolke ꝥ Suerd þra Maccabeorū/ þo ad ꝥ ſkiede ecke an Offoknar ꝛ mikellrar Hiartans Sorgᵛ þa hreinſudu þr ſamt Muſterid/ ꝛ vppbyriudu Guds Þionuſtu aptur ad nyiu/ ꝛ ſamañſofnudu Folkenu aptur ad nyiu til ad vppbyria þa fyrre Rijkisſtiornan. Eins burtfæger ꝛ hreinſar Euangeliū nu a vorū Dogū Skwrgoda villuna/ Og ſo ſ̄ Chriſtur ſeiger/ ad Einglarner ſkule j burt taka allar Hneixlaner vr hñs Rijke / ꝛ ſamañſaꝥna ad nyiu þm̄ riett Chriſtnu/ til þrar gomlu riettu Chriſtelegrar Truar/ ꝛ til ſañra godra Verka ꝛ Guds Þionuſtu.

Gagn ꝛ Auoxtur ſem Euangelium ꝥærer

Huggun Chriſtiña maña a þeſſum ſijdaſta tyma.

IAnnañ mata/ ad vier ſkulum Hugga oſſ þar vid ad Gud hialpade þeim hinum/ ecke ad eins/ j moote Antiocho og Heidingiunum / Helldur eirneñ j moote þeim Suikurū

og af

ꝛ af þollnum Gydingum/ sem ad fiellu til Heidingia/ ꝛ Styrk veittu til ad offækia ꝛ lijflæ ta sitt eigid Folk ꝛ Brædur/ ꝛ ad giora þm̄ allshættad Hiartans Angur/ So ad vier sieum stadfaster ꝛ ohrædder/ Þo ad Falschristner ꝛ villu Andar þr s̄ nu eru ordner vorer Suikar ar/ vppsetie sig j mote oss/ ꝛ pijne ꝛ plage oss miog hardlega/ ef ad þr giora oss ei þyngre Þī nu ꝛ skada/ helldr eñ vor Antiochus edur Antachristus. Þuiad þetta hefur Daniel ꝥ sagt ꝛ kuñgiort oss ꝥ til Huggunar/ ad ꝥ hliote so ad skie ꝛ tilganga/ ad Born vors eigiñ Folks mu nu suiksamlega breyta vid oss/ ꝛ veita styrk til ad offækia oss. Þar ꝥ skulum vier ecke eiga sto rs betra/ eñ þau godu Israels Born ættu/ vnder sijnum Antiocho edur Antachriste/ hia þra Folskum Brædrum.

Falsker Brædur giøra stærra Skada eñ Tyrañar.

EN ad sijdustu vrdu þo samt þsser sømu Fiandmeñ ꝛ Forrædarar af Gude miog mak lega ꝛ þunglega straffader/ ꝛ þra Offsokner/ Yfergangur ꝛ Suik/ vrdu ecke ohegnd. So ad vier ꝛ eirneñ siaum med glødum Augum ꝛ med godu Giede a vorum Antachri ste/ Offsoknurum ꝛ Villuøndum / ꝛ meigum þui vmlijda þra Ognan ꝛ Offsokner/ Þui vier vitum vissulega/ ad þr munu ecke slijkt til leingdar fremia/ eñ sijdur ꝥ allt framkuæma s̄ þr Huxa/ Helldur munu þr snarlega fa sijn forþienud laun/ so s̄ Antiochus ꝛ adrer Forrædarar feingu/ ꝛ slijkt straff er allareidu yfer þa komid/ ꝛ eykst daglega/ þo ad þr blinder ꝛ forherter Meñ skynie þar ecke vm/ Þad vardar oss ei/ þr munu fiña ꝥ so s̄ hiner giordu/ Þad giefi Almættugur Gud/ mz þui ad þr vilia ecke hafa ꝥ ødruuijse/ ad ꝥ mætte snarlega skie/ hn̄s Nafne til Helgūar/ ꝛ hn̄s Rijke til styrktar ꝛ til Huggūar øllum Harmþrungnū Hiortum/ s̄ eru Herteken j Diøfulsins ꝛ Antachristsins Rijke/ Amen.

Fyrsta Book Maccabeorum

I

ALexander Philippi son/ Kongr j Macedonia/ sa fyrste Monarcha af Gricklande/ hañ vt dro af Lande Chitim/ ꝛ ætte storar Orust ur/ Hn̄ vañ sterkar Borger/ ꝛ hn̄ j helslo Darium Kong af Persia. 2 Þar epter braut hn̄ vnder sig adra Konga j øllū Løndū. 3 Og hn̄ reyste jafnan afram̄/ ꝛ vañ øll Lond ꝛ Kongarijke. 4 Og eingeñ þorde hm̄ j mote ad standa/ Og hn̄ hafde Megtugt Strijdsfolk.

Alexander. Chitim.

5 HA hn̄ hafde nu vñed Kongarijkeñ/ vard hn̄ Drambsamr ꝛ fiell j Siukdō. 6 Eñ þa hn̄ merkte ad hn̄ mūde deya. 7 Þa kallade hn̄ til sijn sijna Hofdingia/ þr s̄ vpp hofdu alist mz hm̄ fra Barndome/ Og hn̄ giorde þa ad Hofudsmøñum yfer Løndeñ þa stund hn̄ lifde. 8 Þui næst andadist Alexander/ þa hañ hafde rijkt j tolf ær.

Alexander Rijkte 12 Aar.

9 Epter hn̄s Dauda kom rijkid til hn̄s Hofdingia/ þr eignudust Londeñ/ huor Hofudsmadur sitt Plæss. 10 Og þr giordu sig aller ad Kongum/ ꝛ þr ꝛ þra Epterkomendur rijktu langa tijma. Og þr ættu margar Orustur sijn a mille/ Og þar voru myklar Hormungar allsta dar vm allañ Heimeñ.

11 VT af einū þssara Hofdingia er gieteñ ein skadsamleg jll Root/ Antiochus s̄ kalladest hiñ Gøfgi/ hn̄ var settur j Gisling j Rom/ fyrer Fodur siñ Antiochum hiñ mykla. Og þesse Antiochus hiñ Gøfge/ Hof sijna Rijkisstiorn a þui Hundradasta Sextianda ꝛ Tuttugasta ære Rijkisstiornar Grickia.

Vpphaf Rijkis Antiochi hins gøfga/ var a 137 Aare Gricklands Rykis/ Eñ fyrer hingadburdeñ Christi. 187. Aar.

12 A þm̄ tijma voru vonder meñ j Israel/ s̄ Radløgdu Folkenu ꝛ søgdu/ Latū oss giora Sattmæla vid Heidnar Þioder/ s̄ eru allt j kringum oss/ ꝛ vpptøkum þra Gudsþionustu/ Þuiad vier høfum miked lidid sijdañ vier settum oss vpp j mote Heidingium. 13 Þesse Meining þocknadist þm̄ vel. 14 Og nockrer af Folkenu voru sender til Kongsins/ hn̄ baud þm̄ ad vppbyria Heidna Sidu. 15 Þa vppreystu þr Heidna Leikskæla til Jerusalem/ ꝛ hielldu ei leingr vm skurnena. 16 Og þr fiellu fra þm̄ Heilaga Sattmæla/ ꝛ hielldu sig eins s̄ Heidingiar/ ꝛ þr vrdu ølldungis Forherter/ til ad drygia allskins Skam̄er ꝛ Løstu.

Deut. 7/2. Judi. 2/2. Jerem. 44/17 Dan. 11/14.

Marger Gydingar giefa sig til Heidingia.

2 Macc. 4/14

2 Macc. 5/21

17 HA Antiochus var nu Volldugur ordeñ j sijnu Rijke/ Asette hñ sier ad þuinga vnder sig Egyptalandz Kongarijke/ so ad hñ hefde bæde Kongsrijkeñ. 18 Og hñ for til Egyptalands mz myklum Vidurbuninge/ mz Vøgnum/ Filum/ Riddaralide z Skipa fiølda/ z bardest vid Ptolomeum Egyptalands Kong. 19 Eñ Ptolomeus ottadist/ z flydi vndan/ z þar fiell fiølde Egyptiskra. 20 Og Antiochus vañ sterkar Borger Egyptalands/ z rænte þar myklu Gotze/ z flutte j burt þadañ.

Ptolomeus. Philometor.

143 Aar.

Antiochi ræde j moote Musterenu og Jerusalem.

21 EN þa Antiochus hafde vñid Sigr j Egyptalande/ z for heim aptr/ a þui Hundrad Fiørutugasta z þridia are/ þa reysti hñ j giegnum Israelsland. 22 Og kom til Jerusalem mz myklu Lide. 23 Og hñ gieck drambsamlega jñ j Helgedomeñ/ z liet burt taka Gullalltarid/ Liosastiakañ/ z allt þ s̄ þar til heyrde/ Bordid a huoriu Skodunarbraudiñ lau/ Bikarana/ Skalernar/ Gullskeidernar/ Fortialldid/ Koronurnar/ z þa Gullegu Fegurd Musteresins/ z braut þta alltsamañ j sundr. 24 Og hñ tok Gull z Silfr/ z kostuleg Kier/ z þa folgnu Fiesiodu/ so miked s̄ hñ fañ/ z flutte þ burt mz sier j sitt Land. 25 Og hñ liet j hel sla marga Meñ/ z liet vthropa suiuirdeleg Vijfalningar. 26 Þa var stort hiartans Angr j øllu Israel/ z huʳ s̄ þr biuggu. 27 Høfdingiarner voru hrygguer/ Molldungarner/ Jungþrur z Kuiñr voru aumlegʳ alits. 28 Meñ z Kuiñr baru sig jlla. 39 Og allt Ladid var Sorgfullt vegna slijks Tyrañaskapar s̄ þar skiede/ Og allt Jacobs Hus var fullt af Hørmung.

Jerusalem Ræ nd z ruplud z þiø lde Folks j Helstei geñ.

Infra. 7/15.

Dauids Kasta le styrkest og skip ast ad Heidingia Lide.

Psalm. 79/ 1.

30 OG epter tuø ar lideñ/ þa sende Konguriñ eirn Høfudsmañ j Juda/ hñ kom mz myklu Lide til Jerusalem. 31 Og bad ad þr skdu lata hñ jñ/ þa skde hñ ønguañ skada giora þm/ eñ þ voru einsømun Suik. 32 Þa þr nu trudu hm/ z lietu hñ jñ. 33 Þa fiell hñ yþer Stadeñ suiksamlega/ z slo j hel fiølda Folks af Israel z rænte stadiñ z breñde Husiñ/ reiþ ndur Mwrueggena. 34 Og burt flutte Kuiñur z Born z Kuikfie. 35 Og hñ giordi Dauids Kastala sterkañ/ mz sterku Mwrueggium z Turnum. 36 Og liet þangad flock Ogudlegra mana/ s̄ þar giordu allt jllt. 37 Og þr toku vr Borgiñe Jerusalem øll Vopn z allar Vister/ z lietu þ vppj Kastalañ. 38 Og þr settust vm Helgedomeñ/ z satu vm Folkid sm til Musterisins gieck/ z fiellu vt vr Kastalanum jñ j Helgedomeñ/ Guds þionustu ad forhindra. 39 Og þr vthelltu myklu Saklausu Blode hia Helgedomenu/ z saurgudu hñ. 40 Og Borgarmeñerner j Jerusalē fludu j burt/ z þr aharlegn voru epter j Jerusalem/ z þr Odalbornu vrdu ad vijkia. 41 Helgedomureñ vard j eyde/ Hatijdardagarner vrdu einsamañ Hrygdardagar/ Sabbathsdagarner vrdu einsaman Hormūg/ z øll þra Dyrd vard ad ønguu. 42 So dyrdleg z hæ s̄ Jerusalem hafde adr verid/ so hryggeleg z aumleg hlaut hun nu ad vera.

Helgedomureñ lagdur j eyde.

Amos. 8/ 10.

Tobi. 2/ 6.

Antiochi skipā

43 OG Antiochus liet vtganga eitt bod vm allt sitt Kongsrijki/ ad allt Folk skyllde haþa einshattada Gudsþionustugiord. 44 Þa yþergaþu allar Þioder þra Logmal/ og vrdu samþyckar Sidum Antiochi. 45 Og marger af Israel samþycktust þessu/ z fornþærdu Skwrgodum/ z vanhelgudu Sabbaths Dageñ.

Antiochi Bri eþ til Gydinga ad þeir skyllde mzta ka Afguda Þion ustu giord Heidin giaña.

46 ANtiochus sende eirneñ Brief til Jerusalem/ z vm allʳ Borger Juda/ huar jñe hñ baud þm vpp ad taka Þionustugiorder Heidiña Þioda. 47 Og ad afleggia Breñeforner/ Matarforner/ Syndaforner j Helgedomenum/ Sabbaths Dagana / z adrar Hatijder. 48 Og skipade ad saurga Helgedomeñ z þ Heilaga Folk Israel. 49 Og hñ liet vppreisa Alltare/ Kirkiur/ z Skwrgod. 50 Og offra Suijna Kiøte z odrum vhreinum Dyrum. 51 Og hñ þbaud Vmskurnina/ z baud ad venia Meñ til allshattadra Suiuirdinga/ ad þr skylldu gleyma Guds Logmale z Riettindū/ z ad taka vpp adra Side. 52 Og huor sem ecke være hlijdiñ Antiocho/ þañ skylldu Meñ aflijþa.

Saurgā Helgi doomsins.

53 Þetta Bod liet hñ vtganga vm allt sitt Kongsrijki/ z sette til Høþuds-meñ/ þr s̄ Folkenu skylldu naudga til ad hallda slijkt. 54 Þesser vppbyriudu Offraner j Juda/ z budu ad hallda þær. Og margt af þolkenu fiell til þra fra Guds Logmale. 55 Þeir drygdu alla Hrecke j Ladenu. 56 Og vtraku Israels folk/ so ad þr vrdu ad geyma z fela sig j Holū so s̄ Flottameñ.

Suiuirding Foreydsluñʳ var vpp sett a Guds Alltare.

145. Aar.

Casleu.

Logmals Bækurnar j sundr rifnar z vppbrendar

57 A þui Hūdradasta fertugasta z fimta are/ a þm fimtāda Deige Mānadarins Casleu/ liet Kong Antiochus setia Suiuirding Foreydsluñar vppa Guds Alltare. 58 Og hñ liet reisa Alltare j øllū Borgum j Juda/ so ad Meñ opiñberlega gafu Reykelsi z offrudu a Strætunū/ z huor þ sijnu husi. 59 Og hñ liet j sundur rijfa Bækr Gudz Logmals z breña þær. 60 Og j hel sla alla þa hia hūiū ad fūdust Bækr Gudz sattmals/ z alla þa s̄ hielldu Guds Logmal. 61 Og þtta giordu þr mz sijnu strijdzþolke huorn Manud/ þa Folked til samans kom j Stødunū. 62 A þm fimta z tuttugasta deige Manadarins/ færdu þr For

ner a

ner a þui Alltare ſ̄ þr hofdu vppreiſt/ j giegn Alltare DROTTENS.
63 Kuiñurnar þær ſ̄ Vmſkæru ſijn Born/voru drepnar/ſo ſ̄ Antiochus hafde ſkipad. 64 Forelldrarner voru myrter j ſijnum Hwſum/z Borneñ voru þar vppheyngd. 65 Eñ marger af Iſraels Folke voru ſtadfaſter/z villdu eckert ohreint eta/z lietu helldr drepa ſig/eñ ad þr ſaurgudu ſig. 66 Og villdu ecke ƀalla fra heilogu Gudz Logmæli/þar ꝥ vrdu þr lyflatner.

Ein ſtor Eymd.

Leuit. 11/2

II

ENN þar var eirn Preſtur Matathias / Sonur Iohañis / Sonar Simeons/ vtaƀ Ætt Ioarim/ af Ieruſalem/hñ bio a Fiallenu Modin. 2 Og ætte ſiñ Sonu. 3 Iohañañ ad Vidurnefne Gaddis. 4 Simon mz vidurnefne Thaſi. 5 Iuda med vidurneƀne Maccabeus/ z Eleazar mz vidurnefne Aaron/z Ionathan mz Vidurnefne Apphus. 6 Þeſſer aumkudu miog þa myklu Eymd j Iuda z Ieruſalem.

Matathias

7 Og Matathias klagade/ Auui ad eg er ƀæddur til þeſſ/ ad eg verd ad ſia foreydſlu mins Folks/z þeſſ Heilaga Stadar/z ſitia kyrr þar til/z læta Fiandmeñena drygia ſitt Oƀbellde. 8 Framande Meñ hafa ſetſt j Helgedomeñ/ z Muſtere Gudz er ſo ſ̄ Fordæmd Mañeſkia/þeſſ Priyde er j burt flutt. 9 Þeir enu Gomlu eru j helſlegner a Strætunum/og æſkumeñerner eru af vilendum j giegn lagder. 10 Ryked er orded til hlutſkiptis ollū Heidingium/ſ̄ þ ræna/oll þeſſ Vegſemd er j burtu. 11 Þad var ein Drottning/eñ nu er þ ein Ambatt. 12 Siaed vor Helgedom z vor Loƀſtyr z Hroſan er j burt/Heidingiar hafa þ j eydelagt. 13 Huor vill eñ nu hafa Lyſt ad lifa? 14 Og Matathias ſundur reif ſijn Klæde/hañ z hñs Syner/z jklædduſt Seckium/z ſyrgdu miog.

Matathias klogun.

15 ÞA ed Hofudzmeñ Antiochi kōu z þāgad/ad naudga þm̄ ſ̄ ſlun voru j þ̄ Stad Modin/til ad ƀalla ƀra Guds Logmæle/z ad offra fornum z Reykelſi. 16 Þa fiellu marger fra Iſraels Folke til þra (Eñ Matathias z hñs Syner blifu ſtadƀaſter). 17 Og Hofudzmeñerner Antiochi toludu til Matathias/Þu ert eirn Hellſte/z Megtugaſte j þſſū Stad/z þu hefur marga Sonu z fiolda Ættmaña. 18 Þar ꝥ gacktu fyrſtur ƀram/z gior þ ſ̄ Kongureñ heƀur ſkipad/ſo ſ̄ oll Lond hafa giort/og þr meñ Iuda ſ̄ eñ nu eru j Ieruſalem/þa mun Kongurin Nædugur vera þier z þ̄num Sonum/ z gieƀa þier Gull z Silfur og myklar Gæfur.

Antiochi Hofudsmeñ hödla vid Matathia.

19 Þa ſagde Matathias diarflega til þra/Þo ad oll Lond ſieu Antiocho hlydeñ/z huor madur falle ƀra Logmæle ſiña Fedra/z verde ſamþyckir Kongſins Bode. 20 Þa vil hūke eg nie mijner Syner z Brædur ƀalla fra Logmæle vorra Fedra. 21 Þad forbiode Gud/Þad er oſſ ecke gott ad vier ſkulum falla fra Guds Orde/z Guds Logmæle. 22 Vier vilium ecke ſamþyckiaſt bodi Antiochi/z ei viliū vi fornfæra/z falla fra voru Logmæle/z vpptaka adra ſidu.

Matathie andſuar z ſtødugleike.

Act 5/29

23 ÞA hñ hafde þta ſo talad/þa gieck eirn Gydingr fram̄ ad j Augſyn allra þra/z offrade Skwrgodum a Alltarenu j Modin / ſo ſ̄ Konungureñ hafde bodid. 24 Þad leit Matathias z þ ſærde hñs Hiarta/ z hñs Vādlæting brañ vegna Logmælſins. 25 Og hañ hliop þangad ad/ z j hel ſlo þañ Gyding hia Alltarenu/ og Hofudsmañ Antiochi. 26 Og hñ ſlo Alltarid vm koll/z vandlætte vegna Logmælſins/ſo ſ̄ Phinees giorde vid Samri Salomi ſon. 27 Og Matathias kalladi med hærre Roddu vm allañ Stadeñ/Huor hñ vandlætir vegna Logmælſins/z vill hallda Sattmalan/hañ fare med mier vtaf Stadnum. 28 So flyde hñ z hñs Syner vppa Fiolleñ/z yƀergæfu allt þ þr ættu j Stadnum. 29 Og marger goder Meñ flydu burt vt j Eydemerkur. 30 Og hielldu ſig þar med Kuiñum og Bornum z þra Kuikfie/ Þuiad Oþriyktd var ofmiked orded.

Eirn Gyding ur Oþƀrar Aƀgude j Modin

Matathia vandlæter vegna Logmælſins

Num 25/7

31 EN þa Kongſins Folk til Ieruſalem j Dauids ſtad heyrde/ ad nockrer ſettu ſig vpp j moti Kongſins Bode/z voru burtƀarner af Stodūnum/ad fela ſig z hallda ſig heimuglega j Eydemorku/z ad margt Folk v vtfarid til þra. 32 Þa toku þr ſig vpp med ſkynde a Þuottdeige ad yferfalla þa. 33 Og lietu ſeigia þm̄/ Vilie þier eñ nu ecke hlijdner vera? Farid vt hingad/z giorid eptir Kongſins ſkipan/þa ſkulud þier vera okuñdner. 34 Þar til ſuorudu þr/vier viliū ei fara vt/vi hukū z ecki ad ſaurga Þuottdagiñ/ſo ſ̄ Kongurin bydr. 35 Og þr ſ̄ vtan til voru/ſoktu ad Bergēu. 36 Eñ hin þ jñe veittu ongua Vorn/z ei koſtudu þr vt einū ſteine/luktu z ei bergid aptr/z ſogdu. 37 Vier viliū ſo deyia j voru ſakleyſi Himen z Iord ſkulu vitni vera ad þier deydid oſſ mz Valldi z oriette. 38 I þañ mata vrdu þr

Þuſund Gydingar myrter

 þar jñe

jñe yþerfallner a Þuottdeige/ z lijflatner med sijnum Kuiñum/ Bornum/ z Kuikfie/ nær Þus und Mana.

Matathias Raadslagar vid sijna Menn.

39 Þa ed Matathias z hñs Viner heyrdu slijkt/ hormudu þr þ miog. 40 Og þr tølu du sijn a millе/ Ef ad vier aller vilium giora lijka s̄ vorer Brædur/ z veria oss ecke þ Heidingium/ ad biarga voru Lijfe z Logmæle/ þa verdū vier auduellega mz øllu aþ þm̄ afmæder. 41 Og þr samtoku þ med sier/ Ef ad þr yferþalla oss a Þuottdogum/ þa viliū vier oss veria/ so ad vier deyiū ecke aller/ Lijka so s̄ vorer Brædr/ þr j Hellrenū voru myrdter. 42 Og þᵃ kom til þaans mykell fiølde Godra Mana/ þr ed allᵉ voru stadfaster j Logmælenu. 43 Og aller þr s̄ ad flydu þ Oþrijkenu/ komu til þra. 44 Þar þ efldu þr styrk z j hel slou mar ga ogudlega z affallna j siñe Vandlætingu z Reide/ Eñ þr s̄ vndañ komust toku a ræs z fly du til Heidingia. 45 Þui næst for Matathias z hñs Viner diarflega vm kring j Israels lan de/ z nidurbrutu aptur Olltoriñ. 46 Og vmskaru Borneñ/ þaug s̄ ei voru eñ vmskorñ. 47 Og yþerfiellu þa Ogudlegu. 48 Og þ luckadist þm̄ vel/ ad þr hielldu Logmælenu/ j mote all re magt Heidingiaña z Kongaña/ so ad þr Ogudlegu vrdu ecke Herrar yþer þm̄.

Matathias áminer og huggar Sonu sijna/ fyrer sin̄ Dauda.

49 ENN þa Matathias var miøg a efra Alldur hnygeñ/ talade hann til sinna So na ædur hñ andadist/ Miked Ofrijke z Ofsokn/ z ein stor Grimd z Þungt Str aff er komid yfer oss. 50 Þar fyrer kiæru Syner/ Vandlæted vegna Logmælsins/ z vogied ydar lijfe vt vegna Sattmælans vorra Forþedra. 51 Og huxed vm þa Giorninga s̄ vorer Fedur giordu a þra Dogum/ þa mūnd þier odlast saññ Heidur/ z eitt eilijft Nafn.

Abraham. Gen. 22/1.

52 Abrahams vard þreystad/ z hñ var stodugur j Trune/ þ vard hm̄ reiknad til Riett lætis.

Joseph. Gen. 41/40.

53 Joseph hiellt Bodordid j sijnum motgange/ Og vard eirn Herra/ j Egyptalande.

Phinees. Num. 25/7.

54 Phinees vor Fader vandlætte Gude til Dyrdar/ z odladest Sattmælañ/ ad Kieñemans skapureñ skyllde hia hm̄ blyfa.

Josua. Josuæ. 1/2.

55 Josua giorde þ s̄ hm̄ var bifalad/ Þar þ vard hñ hiñ ædste Hofdinge j Israel.

Caleb. Num. 14/6.

56 Caleb bar Vitne z auytade Folkid / Þar þ odladest hñ eitt sierlegt Arfskipte.

Dauid. 1 Sā. 16

57 Dauid var trufastur z Riettuñs þ Gude/ Þar þ erfde hñ Kongzrijked æfiñlega.

Elias. 2. Re. 2/11

58 Elias vandlætte þ Logmælid/ Og er numeñ til Himins.

Anania. Dā. 3/16

59 Anania/ Azaria/ z Misael trudu/ Og voru frelster aþ Elldenum.

Daniel. Dan. 6/22.

60 Daniel var frelstur þra Leonunum/ þ saker sijns Sakleysis.

61 So skulud þier huxa/ huad a huoriū tijma skied er/ Þa munud þier fiña/ ad aller þeir sem Gude treysta/ þeir verda aller vardueitter. 62 Þar þ hrædest ecke Heitingar þra Ogudlegu/ Þuiad þra Vegsemd er Ohreinindе z Madkar. 63 J Dag er hñ vpphafeñ/ eñ a Morgū liggur hñ falleñ/ z er ecke meir til/ Þa hñ er ordiñ aptur ad Jordu/ z hñs Asetningur er ord iñ ad ønguu.

64 Þar þ kiæru Born/ verid ohrædd/ z hallded fastlega Logmælenu/ þa mun Gud giora ydr dyrdlega aptr ad nyiu. 65 Simon ydᵃ Brodᵉ er hyggeñ/ hlydid hm̄ so s̄ Fodr. 66 Judas Maccabeus er sterkur z eiñ Kappe/ hann skal verda Hoþudsmadur z hallda Strijded. 67 Og kalled til ydar alla þa s̄ Logmælid hallda/ heþnid þss Ofrijkis s̄ giort er ydru Folke. 68 Og endurgialldid Heidingiunum so s̄ þr hafa forþient/ z blijfid aluarlega vid Logmælid. 69 Þui næst blessadi hñ yfer þa/ z saþnadist til siña Fedra/ z Andadist a þui Hundradasta fer tugasta z siøtta æri/ z hañs Syner jordudu hñ j siña Fedra Grøþ til Modin/ z allur Israel harmade hñ miog.

Matathias Andadest a sijnu 145 Aare.

III

Judas Maccabeus.

MEG Judas Maccabeus kom j sijns Fodurs stad. 2 Og hñs Brædur/ z allir þr s̄ sier hofdu hallдid til hñs Fodurs/ hialpudu hm̄ j mote Ouinūum/ z þr slou þa gladlega. 3 Judas aflade Folkenu mykillrar æru/ hñ tok a sig sijna Bryniu so s̄ eirn kappe/ z hlijfde sijnu Herlide med sijnu Suerde. 4 Hñ var fullhugad ur s̄ eitt Leon/ z diarfur s̄ eitt vngt greniandi Leon þa þ leitar ad Brad. 5 Hñ leitadi þra affollnu z Ogudlegu/ sm̄ naudgudu Folkenu til ad falla fra Log mælenu/ z hañ straffade z vppbrendi þa. 6 So ad Ouinernᵉ voru hrædder þ hm̄ allauegana z flydu/ z Hijdingarner vrdu nidurlæckader/ Og hañ hafdi Lucky z Sigr. 7 Þetta mislijkadi

morgum

morgum Kongum. Eñ Jacob var þ eirn fognudur/ z hm̃ eilijþur Prijs z æra. 8 Hñ ferdad ist j giegnum Borgern^r Juda/ z afmadi þar jñi þa Ogudlegu/ til ad snua Reideñe fra Jsra el. 9 Og hñ hafþde mikeñ Lofstyr allauegana j Landenu/ so ad aller nidurþrycker hlupu til hñs.

10 Þ Ar j mot dro Apollonius eirn mikiñ Her til samans af Heidingium/ z af Samaria ad beriast j mote Jsrael. 11 Þa Judas þ heyrde/ for hñ hm̃ j mote z bardest vid hñ z j hel slo hñ/ z mikeñ fiolda Ouina med hm̃/ Eñ þr sem epter vrdu flydu. 12 Og Judas fieck Herþangio/ z hñ tok Apollonij Suerd/ þ bar hñ sijdañ so leinge s hñ lifde.

13 EPter þtta þa ed Seron Hofudsmadur j Syrlande heyrde/ ad þr godu hielldu sier til Juda/ Og ad þar var fiolde folks til samans/ þa sagde hñ. 14 Eg vil vinña fræ gdar Verk/ so ad eg verde prijsadur j ollu Kongs rijkenu/ Og vil eg sla Judam z ha ns Selskap/ sem forakta Kongsins bod. 15 Þar fyrer bio hñ sig til/ z dro fram̃ med mikellre Magt/ ad hefnast a Jsrael/ z þr komu allt til Bethoron.

Seron

16 Þa þor Judas j moti hm̃ mz eirn lijteñ flock mañа. 17 Og er þr sau Ouinena þa sogdu þr/ vier erũ faer/ z þar mz erũ vier vannegna af Fostu/ Huorneñ gietũ vier barest vid so megtugañ z mikeñ fiolda? 18 Eñ Judas sagde/ Vel ma þ skie ad faer gieti sigrad marga/ þt Gud kañ so vel ad giefa Sigr þ fa so sem þ marga. 19 Þuiad Sigureñ kiemur af Himnum/ z hñ kiemur ecke af myklum Mañfiolda. 20 Þeir treista vppa sijna mykla Ma gt/ z vilia deyda oss/ z vilia ræna vorum Kuiñum z Bornum. 21 Eñ vier neydunst til ad veria oss z beriast þ voru Lijfe z Logmæle. 22 Þar þ mun Gud afma þa þ vorum Augum/ Þier skulud ei þa hrædast.

Judas Lughreister sitt Folk/ z c
1 Sam 14/6
2 Par 4/11
og 25/8

23 Þa hñ hafþde so talad / Fiell hañ yfer Ouinena adur eñ þa varde/ z slo Seron z hañs Folk a flotta. 24 Og rak flottañ fra Bethoron ofan a sliettlendid/ z slo j Hel atta Hundrud eñ hiner adrer sem epter vrdu fludu j Philistea Land. 25 So kom ein hrædsla yfer allt Folk vmhuerfis þa/ fyrer Juda z hñs Brædrum/ z Rycktid af Juda z hñs verkum/ barst vt vm oll Lond. 26 Þad kom z so þ Kongiñ.

Seron z hañs Folk verdur j Hel sleiged/ 800. Heidingiar

27 Þ A Antiochus heyrde nu allt þetta vard hañ æfa reidur/ z liet wtbioda Leidangre vm allt sitt Kongsrijke. 28 Og samañsafnade storre Magt/ Og hñ tok a sijnũ Fiesi odũ/ og gaf Mæla til eins Ars/ z baud ad Meñ skylldu ætijd vera tilbuner. 29 Eñ þa hñ sa ad hñ hafde ecke noga Peninga/ z ad þ Land kuñe ecke mikid ad giefa/ vegna þess Strijds s hñ hafde nu leinge fært j mote Logmælenu. 30 Þa ottadest hñ ad hñ mũde ei lein gr giefa haft so storañ Kostnad/ s hñ hafde haft allt þangad til/ þa hñ hafde Mæla z Ga fur vtgiefid/ meir eñ aller Kongar fyrer hañ. 31 Þar þ vard hañ hryggur/ z for j Persia la nd ad skatta þ sama Land/ z fie til samans ad draga.

Inf. 6/3

32 OG hñ liet eirn Hofdingia j Landenu epter/ sa hiet Lysias/ þeñan giorde hñ ad Hofu dsmañe yfer allt Kogsrijkid/ fra Euphrate/ allt til Egyptalands. 33 Og bifaladi hm̃ siñ Son þañ vnga Anthiochum/ a mzañ hñ væri vr Landi. 34 Og hñ liet ept er hia hm̃ helming Hersins z Fijlaña/ z gaf hm̃ bifalning yfer ollum Mælefnum. 35 Eñ ka eirneñ yfer Judea z Jerusalem/ ad hñ skyllde senda þangad meira lid/ ad eydeleggia þ Fo lk s epter var j Jsrael z Jerusalem. 36 Og ad skipta Landenu med framande Moñum/ z jñ setia Heidingia þar j alla Stade/

Lysias

37 A þui Hundradasta Fertugasta z siounda ære/ reyste Kongurin vt af siñe Borg An tiochia/ yfer vm Euphraten vpp j Vpplondeñ. 38 Eñ Lysias vtualde nockra Hø fdingia af Kongsins Vinum til Hofudsmaña/ Sem var/ Ptolomeum son Doryme nis/ Nicanor z Gorgiam. 39 Og hñ fieck þm̃ fiorutiju Þusunder Fotgaungu lidz/ z sio Þus und Riddara/ so ad þr skdu draga j giegnũ Gydinga land/ z afma Gydinga so s Kogureñ ha fde bifalad. 40 Þa ed þr voru nu af stad farner mz þeñañ Her/ þa settu þr fyrst sijnar Her bwder hia Amao/ a þm̃ sliettu vollũ. 41 Eñ s Kaupmeñerner j Londunum allt j kring heyr du þta/ komu þr til Herbudaña/ hafande med sier nægd fiar/ ad kaupa Jsraels Born sier til þræla. Og af Syrlande z fra odrum Heidingium þa kom til þra eñ meira Lid.

147 Aar
Ptolomeus
Nicanor
Gorgias

42 SEm Judas z Brædr hñs sau nu ad Offokniñ vard stærri/ z ad Ouinerner læu vid Landamerkiñ/ z fornumu ad Kongurin hefdi boded ad eydeleggia alla Juda. 43 Þa voru þr ohrædder/ z samtoku mz sier ad þr villdu hialpa sijnu Folke/ z beriast þ þa enu Heilogu. 44 Þar þ sofnudu þeir sijnu Strijdzfolke til samans/ ad þr væri huor hia odrũ/ og giæfe giætur ad nær ed þr skylldu yfirfalla Ouinena/ z ad þr bæde huor med odrum vm Rad z Hialp af Gude.

Judas

Eñ

Jeruſalem j eyde z Helgedomurẽ ſaurgadur.

45 MEn a þeim tijma var Jeruſalem j eyde/ z onguer Borgar^r høfdu þar ſiñ Bwſtad/ z Helgedomureñ var ſaurgadur med þui Skwrgode ſem þangad var ſett/ z Heidingiarner høfdu Kaſtalañ jñe ad hallda/ z øll Vegſemdeñ var burttekeñ fra Jacob/ z Meñ heyrdu þar huorke Pijpna hliod nie Horpuſlag.

Miſpath.

46 Þar fyrer ſafnadiſt Folkid til ſamans j Miſpath/ gagnuart Jeruſalem/ Þuiad j fyrnd eñi ploguđu Meñ ad bidiaſt fyrer j Miſpath. 47 J þſſū ſtad komu þeir nu til ſamans/ Foſtudu þar z jklæddult Seckiū/ dreyfdu Auſku yfer Hofud ſier/ z ſundur rifu ſijn Klæde. 48 Og þr bæru fram Logmals Bækurn^r/ ept^r huĩū Heidingiarner lietu ſækia/ ad ſkrifa z vpp mala þ^r a ſijn Skwrgod. 49 Þeir høfdu z þangad þau Kieñemañlegu Klædiñ/ Frumgroda z Tiūder/ z giordu Nazareos/ ſ̃ hallda ſkdu fra tilſetta tijma. 50 Og þr bæru ſig jlla/ kalladе vppi Himeneñ/ Huort ſkulum vier flytia þtta? 51 Þuiad þiñ Helgedom̃ er ſaurgadur/ þijner Kieñemeñ eru j burt rekner. 52 Og ſia þu/ aller Heidingiar reiſa ſig vpp j mote oſſ/ ſo ad þr afmae oſſ med øllu. 53 Þu veiſt huad þm̃ byr j ſkape j giegn oſſ/ huorneñ gietum vier ſtadeſt ꝧ þm̃/ vtañ þu hialper oſſ/ vor Gud.

Num. 6/2/3.

Ein Bæn.

Judas talar ꝧ ſynu Lide.
Deut. 20/5.
Judic. 7/3.

54 HAr epter liet Judas kalla Folkid til ſaman mz Baſunū. 55 Og giørde Strijdsregiment/ Yferſtrijds Herra/ Hoꝼudzmeñ z ſkyckñar Meiſtara. 56 Hñ liet z eirneñ vt hropa/ ad huor ſem Hus hefde j byggingu/ edur ſig villde gipta/ edꝛ Vijngard hefde ad planta/ edur være hræddur/ ad þr mættu fara heim aptur/ ſo ſem ad Logmælid giefur ſliku Heimfararleife. 57 Epter þta reiſtu þr fram̃ z ſettu eirneñ ſijnar Herbwd^r vid Am̃ao mot Sudrenu. 58 Og Judas aminte ſitt folk z ſagde/ Tilbued ydur z vered oſkielfder/ ſo ad þier ſieud a Morgun reidubwner ad beriaſt j mote þeſſū Heidingiū/ ſem ætla ſier j eyde ad leggia oſſ z vorn Helgedoom.

59 Betra er oſſ ad vier follum j Oroſtum/ eñ ad vier ſiaum ſlijka Hormung a voru Folke z Helgedoome. 60 Eñ huad Gud a Himnum vill/ þad verde.

Matth. 6/10

IIII

Gorgias.

OG Gorgias tok til ſijn fim̃ Þuſund Fotgaungu Lids/ z Þuſund Riddara hina beſtu/ z for heimuglega vm Nottena burt til Herbwda Gydinga/ viliande yfer falla þa ouarlega. 2 Og nockrer af þm̃ ſ̃ høfdu vered a Slotenu til ad beuara ꝧ/ voru Foringi^r Hopſins. 3 Eñ Judas var fyrre vppe z hñs beſta lid/ ad hñ kiæme fyrre z fielle yfer Ouinena. 4 Og ſlæ þa a medañ þr læu eñ nu dreifſt/ hier z huar.

5 Þa Gorgias kom nu j Herbwder Juda/ z fañ þar ønguañ/ þa for hñ epter þm̃ a Fiølliñ z meinte ad þr hefde fluid ꝧ hm̃. 6 Eñ Judas flytte ſier ſo hñ kiæmiſt ſnem̃a Morguns a ſliettlendid mz þriar Þuſunder Mañа/ þr ed þo ønguar Bryniur høfdu/ vtan ad eins ſijn klæde z Suerd. 7 Þa þr ſæu nu ad Ouinerner voru vel bryniader/ z høfdu ſterka Fylking Riddaralids/ z voru riettꝛ Strijdsmeñ. 8 Þa ſagde Judas til ſiña mañа/ hrædiſt ecke þeñañ mykla Mañfiølda/ z ſkielfeſt ecke ꝧ þra Magt. 9 Miñiſt a þ huorniñ vorer Fedur voru frelſader j þui Rauda Hafi/ þa Pharao for epter þm̃ med myklu Herlide. 10 Kollū til Himins/ þa mun DROTtiñ verda oſſ Lijknſam̃/ z miñaſt a þañ Sattmæla ſ̃ hñ giorde vid fedur vora/ Og hñ mun afma Ouine vora ꝧ vorum Augum. 11 Og aller Heidingiar ſkulu formerkia ad Gud er ſa ſem añaſt Jſrael/ Hialpar z frelſar.

Judas talar ꝧ ſynu Folke.
Infra. 9/26.
Exo. 14/9.

Epter Dæme Trwareñar.

12 Þegar Heidingiar ſau nu ad Judas kom j moti þm̃. 13 Þa foru þr z vr Herbwdūm til mots vid Judam. 14 Eñ Judas liet blæſa j Trometur/ z fiell yfer Ouinena/ z Heidingi^r vrdu ſlegner a flotta/ ſo ad þr flydu yferum ſliettlendid/ z þr ſ̃ ſeinaſter voru vrdu j giegnum lagder. 15 Þuiad Judas rak flottañ allt til Aſſaremoth/ z til Edoms Vallar/ j mot Aſdod z Jamnia z þar fiellu nærre þriar Þuſunder mañа.

Heidingiar koma a flotta og þriar Þuſunder j hel ſlegnar.

16 Eñ þa Judas kom aptur/ baud hñ ſijnu lide z ſagde. 17 Þier ſkulud ecke Herfang taka/ þui vier eigum eñ nu eina Oruſtu eptir. 18 Gorgias z hñs lid er ꝧ oſſ a Fiøllunū/ þar ꝧ farid mz fylgtu lide/ z veried ydur. Eptir þ þa ad þier hafed Ouinena ſleiged/ þa meiged þier taka Herfangid/ ohrædder z ad hæſkalauſu.

19 Þa Judas talade þta/ liet ſig j lioſe eiñ Hopꝛ fram̃ a Fiøllunum. 20 Og Gorgias ſa ad hñs Lid var fallid/ z Herbwdernar vppbrendar/ þt hñ ſa Reykeñ huar af hñ merkte huad j hafde giorſt. 21 Þar til ſau þr Judã z hñs ſtrijdsfolk a þm̃ ſlettu vøllū bwid til Bardaga.

Af þeſſu

þessu skielfdest Gorgias miog/ ⁊ flyde a Heidingiana Land. 23 So snere Judas aptur ad ræna Herbwdernar/ ⁊ hn̄ fieck miked Herfang/ med Gull/ Silfur/ Silke/ Purpura ⁊ stormiked Fie. 24 Epter þetta foru þr heim/ þackande ⁊ lofande Gud med Saung ⁊ sǫgdu/ Þacker giorid DROTtne þt hn̄ er godur/ ⁊ hn̄s Myskunseme varer ad eilijfu. 25 A þessum Deige fieck Israel Dyrdligan Sigur

Psal. 106/1 og 118/1. og 136/1

26 EN Heidingiar sem vndan̄ hǫfdu komist/ þr komu til Lysia/ ⁊ sǫgdu hm̄ huornenn þm̄ hafde geingid. 27 Þa Lysias heyrde þta vard hn̄ miǫg hryggur/ af þui ad þetta hafde ecke tekist so s̄ Kongurenn hafde bifalad. 28 Þar þ safnadi Lysias Lide myklu/ ad nyiu a eptirkomande are / Sextiu Þusunder Fotgaungu Lids/ ⁊ fim̄ Þusunder Riddara Lids/ til ad afmæ Gydinga. 29 Þetta Lid reiste j Idumeam/ ⁊ sette sijnar Herbwder hia Bethzura. Þangad kom ⁊ Judas med tiu Þusund Manna.

Lysias safnar margfiǫlda Folks til ad eyde legg ia Gydingana.

30 En̄ er hn̄ sa ad Ouinerner hǫfdu so stormikenn Her/ þa badst hn̄ þ ⁊ sagde/ Lofadur sier tu Israels Frelsare/ þu s̄ þ Hǫnd þijns Þienara Dauids hefr sleigid þan̄ stora Risa/ ⁊ hefr heilan̄ her Heidingianna giefid j Hendr Jonathe Saul sonr/ ⁊ hn̄s Þienara. 31 Eg bid þig ad þu villder þssa vora Ouine eirnenn giefa j Hendur þijnu Folke Israel. So ad þr med sine Magt ⁊ Rijdande Lidi verde skammader. 32 Gief þm̄ eitt hrædt ⁊ bliugt Hiarta, 33 Sla þm̄ nidur med Suerde þra s̄ þig elska/ so ad aller Lofe ⁊ prijse þig sem þeckia þitt Nafn. 34 Þui næst fiell hn̄ yfer þa/ Og Lysias miste nær fim̄ Þusunder Manna.

Bæn Jude Maccabei
1 Sam. 17/49
1 Sam. 14/13

35 EN sem Lysias sa sitt Lid flyia/ ⁊ ad Gydingar voru oskielfder/ ⁊ þr voru reidubuner bæde ærlega ad lifa/ eda ærlega ad deyia/ þa rejste hn̄ ofan̄ til Antiochiam/ ad safna Lide ad nyiu/ ⁊ ad draga en̄ med meira Lid j mote Gydingum.

Af Lysias falla 5000. manna.

36 EN Judas ⁊ hn̄s Brædur sǫgdu/ Fyrst ad vorer Ouiner eru a flotta rekner/ þa lætum oss fara vpp ⁊ hreinsa Helgedomenn aptur. 37 Þar þ kom allt Strijdsfolked til samans/ ⁊ foru huor mz ǫdrum vpp a Fiallid Sion. 38 Og þa þr sau huornenn Helgedomurenn var j eyde/ Alltarid saurgad/ ⁊ Portenn vppbrennd/ ⁊ Floturenn þar vm kring Grasi vaxenn/ so sem Skogur edur Fiall/ Og ad Prestanna Herberge voru nidur fallenn. 39 Þa sundurrifu þr sijn Klæde/ ⁊ bæru þr sig miǫg hormulega/ dreifdu Ǫsku yfir sijn Hǫfud. 40 Fiellu fram̄ a sijnar Asionur/ bliesu j Tromet/ ⁊ hropudu vppi Himenenn.

Helgedomurenn hreinsast ad nyu.

41 Og Judas vtualde eirn Flock/ til ad hamla Ouinunum j Kastalanum/ so ad þr fiellu ei vt a medan̄ hn̄ liet hreinsa Helgedomenn. 42 Og hn̄ tok þa Kiennemenn til sijn sem ecke hǫfdu saurgad sig/ helldur hofdu stadfaster stadid j Lǫgmælenu. 43 Þesser hreinsudu Helgedomin̄ ⁊ burt bæru Suiuirdingarnar/ ⁊ þa ohreinu Steina j burt j eirn Ohelgan̄ Stad.

44 OG med þui ad Brenneforna Alltarid var saurgad/ þa hielldu þr Rææd huornenn þr skylldu þar med fara. 45 Og þr fundu eitt gott Rææd/ sm̄ var/ ad þ skyllde med ǫllu nidurbriotast/ so ad þar kiæme ei hneyxlan af/ med þui ad Heidingiar hǫfdu saurgad þ/ þui vard þ med ǫllu nidurbrotid. 46 Og þr geymdu þessa Steina a Fiallenu/ vid Hwsid j einum sierlegum Stad/ Þar til ad einhuor Spææmadur kiæmi/ sem segde þm̄/ huad þr skylldu þar med giora. 47 En̄ þr toku adra nyia ohoggna Steina/ so sem Lǫgmællid kienner/ ⁊ vppbygdu eitt nytt Alltare/ lijka so sem hid fyrra hafdi verid. 48 Og þr bygdu Helgedomenn vpp aptur/ ⁊ Salenn/ ⁊ Kiennemanna Capellur j Husinu. 49 Og þr lietu smijda ny Heilǫg Kier/ þan̄ Gullega Liosastiakan̄/ Reykelsis Alltarid/ ⁊ Bordid / og settu þetta aptur j Mustered. 50 Og þr gæfu Reykelsid a Alltarid/ ⁊ tendrudu Lampana a Liosastiakanum/ ad þr skylldu lysa j Musterinu. 51 Þeir lǫgdu Braud a Bordid/ ⁊ vppfestu Fortialldid/ ⁊ biuggu til Musterid Olldungis ad nyu.

Alltarid vppbyggest ad nyu/ ⁊ þau heilǫgu Kier smijdast. ⁊ c.
Exo. 20/25
Deut 27/5
Jos. 8/31

52 OG a þm̄ tuttugasta ⁊ fimta Deige hins Niunda Manadar s̄ kallast Casleu/ a þui Hundradasta Fertugasta ⁊ Attunda ære. 53 Stodu þr ærla vpp/ og Fornfærdu ad nyiu epter Lǫgmælenu yfer Brenneforna Alltarid. 54 Þetta var þ fyrsta Offur/ sijdan ad Heidingiar hǫfdu saurgad Helgedomenn/ Og þetta Offr vppbyriadist ad nyiu med Lofsǫngum̄/ Hliodpijpum̄/ Hǫrpum̄/ ⁊ Cymbalis. 55 Og allt Folkid fiell fram̄ a sijnar Asionr/ tilbidiande ⁊ lofande DROTtin̄ a Himnum̄/ huor ed þm̄ hafdi giefid Farsælld ⁊ Sigr. 56 Og þr hielldu Hatijd hins nyia Alltaris/ j ætta Daga/ ⁊ fornfærdu þar a brennifornr ⁊ Þacklætis fornr mz fognudi. 57 Og þr prijddu Mustered mz Gylltum̄ Krǫnsum/ og Skiolldum̄/ ⁊ giǫrdu nyar Dyr ⁊ Capellr. 58 Og stormikill fognudr var mz Folkenu/ ad su smæn var fra þm̄ tekin̄/ huia Heidingiar hǫfdu þm̄ vppalagt. 59 Og Judas ⁊ hn̄s Brædr ⁊ allt Israels Folk/ alyktudu med sier / ad Menn skylldu ærlega fra þeim fimta og Tuttugasta Deige Manadarens

Casleu
Fornfæring byriast ad nyiu 148 Aar

Joh. 10/ 22.

Casleu

Casleu / hallda Hatijd hins Nyia Alltaris ꝫtta Daga j samt/ mz fognude ꝛ Þackargiord. 60 Og þr vppbygdu sterka Mwruegge ꝛ Turna j kringum Helgidomeñ vppa Sions Fialli so ad Heidingiar skyllde ecke jñtaka ꝛ eydeleggia Helgedomeñ so s̄ þyrr. 61 Og Judas sette til strijds Folk þ s̄ Helgedomeñ skyllde varducita. Hñ giorde ꝛ Bethzura sterka/ So ad Folked hefde eitt styrckt Vijge j mote Idumea/ huar þad kuñe ad hallda sig ꝛ veriast.

Bethzura

V

NV s̄ Heidingiar allt j kring heyrdu þtta/ad Alltarid var vpp aptur reist ad nyiu/ ꝛ Helgedomureñ hreinsadur var/ þ gramdest þm̄ miøg. 2 Og toku sier þ Hendur ad afmꝫ alla Jacobs Kynslod/ ꝛ toku til ad Lijflꝫta alla Gyding a hia þra Landamerkium.

3 Eñ Judas reiste jñ j Idumeam j mote Esau Bornum/ ꝛ yþer fiell þa j Arabath/ þar sem þeir høþdu vmkringt Jsraels Born/ ꝛ hñ slo j hel marga Idumeos/ ꝛ rꝫnti þa. 4 Og med þui ad Beans Born høþdu verid Otru / ꝛ myrt Jsrael a Veigenum. 5 Þa mintist Judas ꝛ eirneñ þra/ og settist vm þa / og brendi þra Borg med ollu þui s̄ þar var jñe. 6 Epter þtta reiste hñ a mote Amon/ þr voru vel vidbwner/ ꝛ høfdu fiølda Lids/ ꝛ eirn Høfudsmañ Timotheum. 7 Þar þ ꝫtte Judas margar Orustur vid þa/ ꝛ fieck Sigur. 8 Og vañ Borgena Jazer/ med ødrum vmliggiande Þorpum/ Þui næst reiste hñ heim aptur j Judeam.

Beans Børn.
Amon
Timotheus
Jazer

9 HAr voru ꝛ Heidingiar vppe i Galaad j mote Jsrael/ j þra Landamerkium ad afmꝫ þa. 10 Eñ Folkid flyde j þñ Kastala s̄ nefndest Datheman/ ꝛ sende skriþ til Judam ꝛ hñs Brꝫdra/ so lꝫtande/ Aller Heidingiar vmhuerfis oss/ eru til samañs komner oss j moti/ ꝛ vilia eydeleggia oss alla. 11 Timotheus er þra Hoþudz Mañ/ ꝛ þr ꝫtla sier ad strijda ꝛ storma vppa vorn Kastala/ þangad s̄ vier flydū. 12 Þar þ bidiū vier ad þu komer oss til hialpar ꝛ frelser oss/ þt vier erum faer/ ꝛ Ouinerner haþa marga j hel sleiged. 13 Og j Tubin hafa þr drepid Þusūd Mans/ ꝛ rꝫnt þra Kuiñū/ ꝛ Børnū ꝛ Gotze. 14 Þa þr lꝫsu þta Brief/ þa komu eñ fleire Sendemeñ vr Galilꝫa/ med sundurrifnum Klædū/ klogudu ꝛ sogdu. 15 Ad Heidingiar vr øllum Stødū vmhuerfis þære med Makt j giegnū Galileam/ vr Ptolomais/ Tyrus ꝛ Sidon/ ꝛ ad allt Galilꝫa Hierad være fullt Ouina/ s̄ villdu eydeleggia Jsrael.

Datheman
Heidingiar breyngia a alla vega ad Jsrael

Tubin
Galilea

16 SEm Judas ꝛ Folked heyrdu nu þetta/ toku þr Raad/ huorneñ þr gꝫte hialpad sijnum Brædrum j þessare Neyd. 17 Og Judas bifaladi sijnum Brodur Simon/ ad hñ skyllde vtuelia sier sierlegañ Flock/ ꝛ fara j Galileam/ Brædurnar þar ad frelsa/ Þa hñ ꝛ hñs Broder Jonathas villde fara j Galaad. 18 Og hañ sette Joseph Zacharias son ꝛ Azaria/ Høfudzmeñ yfer þ Folk sem heima var epter/ ad varducita Judeam. 19 Og hñ skipade þm̄/ ad þr skyllde stiorna Folkenu/ ꝛ þara ecke vt/ ꝛ giefa sig ecke j mote Ouinum fyrr eñ hñ kiꝫme aptur.

20 Og Simon for j Galileam mz Þriuþusund Mañs/ Eñ Judas mz ꝫtta Þusund mañа med hm̄ þoru j Galaad. 21 Þa Simon kom nu j Galileam ꝫtte hñ margar Orustur vid Heidingia/ ꝛ fieck Sigur. 22 Og hñ ellte þa allt til Porta Ptolomais Stadar/ So ad þar fiellu þriar Þusunder Heidingia/ ꝛ Simon rꝫnte þa. 23 Þui næst kom hñ aptur til siña Brædra j Galileam/ ꝛ til Arabath/ ꝛ baud þm̄ ad reysa med sier til Judeam med Kuiñum ꝛ Bornum ꝛ hñ flutte þa þangad med storre Glede.

Simon
Þriar Þusunder Heidingia fiellu

24 EN Judas Maccabeus ꝛ Jonathas Broder hñs reistu yfer vm Jordan/ j Eydemorku þriggia dagareysu. 25 Þa komu til þra Nabathei/ ꝛ toku blijdlega vid þeim/ ꝛ sogdu þm̄ fra huorneñ ad þ geinge þra Brædrum j Galaad. 26 Og ad marger være þanger burtflutter til Baraza/ Bosor/ Alima/ Casbon/ Mageth ꝛ Charnaim/ huad allt ad være storar ꝛ sterkar Borger. 27 So ꝛ þa være marger herteknir j odrum Borgum j Galaad. Þar þyrer kom þm̄ þ samañ/ ad þr strax ad Morgne skylldu reisa til þssara sterku Stada/ ꝛ storma vppa þa. 28 Og Judas snere apt: eina Dagferd/ ꝛ strijdde vppa Staden Bosor/ ꝛ kom þm̄ a Ouart/ ꝛ hñ vañ hñ ꝛ liet j helstinga allt þ kallkyns sem þar var jñe / ꝛ rꝫnte ꝛ vppbrende Stadeñ.

Judas Maccabeus
Nabathei

Bosor

29 Epter þ reiste hñ vm Nꝫttartijma til þss Kastala/ þar jñe hñs Brædur voru vmkringder. 30 Og j þui sama/ sem hñ kom þangad vm Morguneñ/ þa leit hñ þar eirn mikiñ Megtugañ oteliande Mañfiolda/ s̄ baru stiga ꝛ Vagna/ ꝛ toku til ad storma. 31 Og þar var eitt hryggiligt Oop ꝛ kall j Kastalanū/ s̄ hliomade vppi himeneñ. 32 Þa bad Judas sitt folk ad

beriast

beriast þ þra Brædur/so ad þr giætte hialpad þm̄. 33 Og hn̄ giorde þriar Fylkingar/ z kom a bak til vid þa j Bardaganū/ z liet blasa j Trametur/ Og Folkid kallade hærre Roddu z bad til Guds. 34 En̄ þegar Timothei Herlid sa ad Judas var a bak til vid þa/ flyde þ/ og vard hardlega sleiged/ so ad þar fiellu a þm̄ Deige ætta Þusunder mans. 35 Epter þta þor Judas til Maspha/ strijdde z van̄ hana/ z liet j helsla allt Kallkyns þar jn̄e/ z rænti z br ende Stadin̄. 36 Þar epter van̄ hn̄ Casbon/ Mageth/ Bosor/ z adrar Borger j Galaad.

Ætta þusunder mans fiellu aþ He idingium

Staderner j Galaad verda vun̄er.

37 Enn Timotheus safnade en̄ ad nyiu miklu lyde / z sette sijnar Herbwder giegnt Raphon hinumeigin̄ Lækiarens. 38 Þa vtsende Judas Niosnarmen̄/ z liet niosna hűsu myken̄ Her ad Ouinern' hefdu/ z hűnin̄ þr læge. Þeir sogdu hm̄ aptr/ ad þ være ei rn stor margfiølde/ af øllū Heidingium vmhuerfis. 39 Þeir hefde z med sier Strijdsmen̄ vr Arabia/ huorium þeir ættu sie ad gieþa/ Og ad þtta Tid heþde sett sijnar Herbwder hinumeigin̄ Lækiarins/ z være buner til Bardaga. 40 Þar þ reyste Judas vt j mote þm̄. Og Timotheus sagde til sin̄a Hoþudsman̄a/ Þegar Judas kiemur ad Læknum/ z sie hn̄ so diarfur ad hn̄ þorer ad þara yferum hn̄/ þa gietum vier hm̄ ecke j moti stadid/ helldr mun hn̄ sla oss. 41 En̄ ef hn̄ ottast z þorer ei yferū þen̄an̄ Læk/ Þa velium vier fara yferum Vatnid/ z yferfalla z sla hn̄. 42 Þa Judas kom nu ad Læknum/ skyckade hn̄ Kien̄emen̄ena vid Vatnid/ z bad þm̄ ad þr skylldu drijfa Folkid allt yferū/ so ad þr hialpudu til ad sla Ouinena/ z ad eing in̄ skyllde epter verda. 43 Þa Judas z hn̄s Her var nu þyrst komin̄ yþer vm Vatnid/ þa fly du Ouinerner z lietu sijnar Veriur þalla/ z þr komust j eitt Mustere j þm̄ Stad Carnaim. 44 En̄ Judas van̄ Stadin̄/ z bren̄de vpp Musterid/ z þa alla þar jn̄e voru/ z Carnaim v' foreydd/ z kun̄e ecke ad veria sig þ Juda.

Timotheus

Judas vikur z eydeleggur Carnaim

45 Þui næst liet Judas koma til samans allt þ Israels folk s̄ var j Galaad/ smæ z stora/ Kuin̄ur s̄ Børn/ so ad þr fære med hm̄ j Judeam. 46 Og a veigenum komu þr til Ephron s̄ var stor z sterkur Stadr/ z hn̄ læ j Þiodbraut/ j giegnum huorn men̄ vrdu ad ferdast/ z kun̄u ei ad komast j kringum hn̄. 47 Nu villde Folkid j Ephron ei gieþa Judas þararleyfe þar j giegnum/ helldur høfdu þr sig j Borgena z lucktu aptur Portin̄. 48 En̄ Judas sende til þra Fridarbodskap/ z bad vingiarnlega ad þr mætte þar j giegnū reysa/ Þuiad þr skylldu ønguan̄ skada þa aþ hn̄s Folke/ Hn̄ girntist eige aññad en̄ ferdast ad eins þ' j giegnum. En̄ þr af Ephron villdu ei leyfa þm̄ þar jn̄.

Ephron

Num. 20/17

49 Þa liet Judas Bod vtganga vm allann Herinn/ ad Strijdsfolkid skyllde giøra Fylking z strijda z storma til Stadarens/ sierhuor Fylking j sijnum stad. 50 So stormudu þr til Stadarins allan̄ þan̄ dag z alla þa Nott/ z vn̄u hn̄. 51 Og Judas liet drepa allt Karlkyns þar jn̄e/ rænte z nidurbraut Stadin̄/ z for þar j giegnum a Lijkum Daudra Man̄a. 52 Og þr komu yferū Jordan a sliettlendid. 53 Og Judas dreiþ folkid þram̄ s̄ tafde epter/ z huggade þ a þssare allre reysu/ þ' til hn̄ færde þ j Lādid Judea. 54 Þa foru þr vppa Sions Fiall mz mykl um fagnade/ z fornfærdu Bren̄efornum / ad Gud haþdi giefid þm̄ Sigur / z leidt þa heim aptur med Gledi.

Ephron yfer un̄en̄ rænd z nidur broten̄

55 Enn a medan̄ Judas z Jonathas voru j Galaad/ z Simon þra Broder j Galilæa fyrer (Stadnum) Ptolemais. 56 Og Joseph Zacharie son z Azaria Hoþudsmen̄ heyrdu þra Sigur/ z Storuirke/ þa sogdu þr. 57 Vier vilium z eirnen̄ vin̄a fræg dar Verk/ z yþerfalla Heidingia/ þa s̄ eru j krijngū oss. 58 Og þr budu sijnu Strijdzfolke ad vera til reidu/ z þr foru til Jamnia. 59 Þa reyste vt j mote þm̄ Gorgias mz sijnu Herlide. 60 Og slo Joseph z Azaria a flotta/ z ellte þa allt jn̄ j Landid Juda. Og Israel misste margt Folk a þm̄ deige/ s̄ v' nær tuær Þusunder mans. 61 Aþ þui ad þr hlyddu ei Bifalningu Judas z hn̄s Brædra z toku sier þ vt aþ sin̄e eigin̄ Oþdirfd Frægdar ad leita. 62 Þar þr þo ei voru somu Men̄/ Huorium Gud haþde giefed ad hialpa skylldu Israel. 63 En̄ Judas z hn̄s Brædur voru storlega virdter hia øllum Israel / z hia øllum Heidingium. 64 Og huar s̄ þra var giefid/ þa voru þeir Prijsader.

Jamnia

Joseph z Azaria voru slegner aþ Gorgia

Tuær Þusūd' Gydinga þelldar

65 Og Judas z hn̄s Brædur reystu j Sudurætt j mote Børnum Esau/ z hn̄ van̄ Hebron z þa Stade þar j kring/ z vppbrende þra Mwruegge z Turna. 66 Og hn̄ snere aptur jn̄ j Heidingian̄a Land/ til Samaria. 67 Þar fiell fiølde Kien̄eman̄a/ huorier z so voru ofdiarþ er/ gæfu sig vt j mote Ouinunum æn Raads z bifalningar. 68 Epter þetta reyste Judas j mote Asdod j Land Heidingian̄a/ z nidurbraut Skwrgoda alltorin̄ z vppbrende Aþgudena z rænte Stadena/ z kom heim aptur j Landid Juda.

Hebron vun̄en

Asdod

Deut. 7/25

En̄ þa

VI

Sup. 3/31
Antiochus
Elimais

AN þa Antiochus Kongur for aptr & fram vm Vpplønden̄ j Rijkenu/ þa spurde hn̄ til eirnrar Nafnfrægrar Borgar/ ſ̄ hiet Elimais/ j Persia lande/ ad þar ſkyllde vera mikid Gull & Silfur/ & ſtor Rijkdomur. 2 Og ad j Muſtere nu være mikid Fie/ & Gulleg Klæde/ Brynıur & Skyllder/ Huorta Alexander Philippi ſonur/ Kongurenn af Macedonia/ hafde þangad giefid. 3 Þar ꝥ kem Antiochus til Borgarinnar ad jnntaka hana & ræna. 4 En̄ þeir ſem j Stadnū voru feingu Nioſn þar af/ þar ꝥ voru þr vidurbuner ad veria ſig. Og Antiochus van̄ þar eckert a/ helldur hlaut hn̄ ad reyſa j burt þadan/ & hn̄ ſnere ſinne Ferd aptur til Babylon/ og lijkade þetta ſtorilla.

Antiochus vinnr eckert a Elimais
Babilon

5 HA komu hm̄ þau Tijdende/ ad hn̄s Herlid være fallid ſem hn̄ hafde ſent j Landid Juda/ & ad Lyſias hefde ordid ad flyia. 6 Og ad Gydingar hefde feingid ſtormikid Fie & fiølda Vopna j hn̄s Herbwdum/ huar med þr hofdu ſijdan̄ bryniad ſig betur/ & voru ordner Megtugre. 7 Og ad þr hefde burt kaſtad Suiuirdinguñe vr Muſterenu til Jeruſalem/ & hefde giort ſterka Mwra til varnar vid Helgedomen̄/ ſo ſem ædur var/ & þar ad auk ramlega bijgt Bethzura

Antiochus fellur j Siukdom af Sorg & hugarangre/ & deyr þar vt af
2 Macc 9/5

8 Þa Antiochus heyrde þetta/ vard hn̄ miog hræddur & hryggur/ lagdeſt ꝥ & vard ſiukur/ af Hugarſott/ ad hn̄s Aform luckadeſt ecke. 9 Og var leinge j þm̄ ſama Stad/ þuiad hn̄s hrygd ox dag fra deige/ & giorde hn̄ ſo veikan̄/ ad hn̄ ſa ſin̄ Dauda fyrer. 10

HAr ꝥ kallade hn̄ til ſijn ſijna Vine/ & ſagde til þra/ Eg nyt einkis Suefns framar meir ꝥ ſaker þrar ſtoru Hrygdᵛ & hiartans angurs ſ̄ eg hefe. 11 Auui huornen̄ eru nu aller hluter mier ordner vmſkipteleiger? a mædan eg hefe rijkt/ hefe eg haft Glede & Sigr/ & eg hefe haft eirnen̄ Elſku & ſtora Virding af mıııū. 12 En̄ nu er eg ſo hryggur af hiartans Angre/ Og eg minniſt nu a ꝥ vonda ſem eg giorde j Jeruſalem/ þa eg burt tok vr Muſterenu Gullkier & Silfurkier/ & liet j hel ſla ſaklauſt Folk j Judea. 13 Þar ꝥ kiemr nu oll þeſſe Olucka yfer mig/ & eg hlyt ad deyia af þeſſare Sorg j einu framande Lande. 14 Og hn̄ kallade til ſijn Philippum eirn af ſijnum Vinum/ þen̄an̄ giørde hn̄ ad Hofudzmañe yfer allt Kongzrijkid. 15 Og gaf hm̄ Koronuna/ Skyckiuna/ & Hringen̄/ Og baud hm̄ ad vppfoſtra ſin̄ Son þan̄ vnga Antiochum/ & ad jnnſetia hn̄ j Kongsrijkid. 16 Þui næſt andadeſt Antiochus j þm̄ ſama Stad/ a þui Hundradaſta fertugaſta & niunda ære.

Philippus

Antiochus deyr 149 Aar

17 NEgar Lyſias heyrde ꝥ ad Kongurenn var daudur/ þa giorde hn̄ þan̄ vnga Antiochū Son Antiochi hins Gøfga/ ad Konge/ huors Tyftunarmeiſtare hn̄ hafde verid/ & kallade hn̄ Eupator.

Antiochus Eupator er ſettur j ſijns Føðurs ſtad til Kongs af Lyſia.

18 NV giordu þr Heidingiar Jſraels folke j Helgedomenū miken̄ ſkada/ þr ſ̄ Kaſtalan̄ a Sion hofdu jnne ad hallda/ Þuiad þr hofdu eitt ſterkt Vijge. 19 Þar ꝥ aſette Judas ſier ad ſetiaſt vm þa/ ſo ad hn̄ feinge þa afmæd. 20 Og folkid ſafnadiſt ſamā a þui Hundradaſta & Fimtugaſta ære/ & flutte þangad allſkyns Vopn & Vijguielar. 21 Og nockrer Heidingiar komu vr Kaſtalanum/ & villdu fara til Kongſins/ hialpᵛ ad leita. 22 Til þeſſara gæfu ſig marger Nijdingar af Jſrael/ þr foru med þm̄ til Kongſins & ſogdu/ huar ꝥ villtu ecke ſtraffa & hefna vorra Brædra? 23 Þuiad vier villdum hafa verid vndergiefner þijnum Fodur & hlydt hn̄s bode. 24 Þa fiell margt vort folk fra oſſ/ & huar þr nædu einum af oſſ þa ſlou þr hn̄ j hel/ & ſkiptu mz ſier vorum Arfi. 25 Og þr plægudu ei ad eins oſſ/ helldur frømdu þr ſlijkt j ollu Landenu. 26 Og nu hafa þr vmkringt Kaſtalan̄ til Jeruſalem/ & villia vinna hn̄/ & hafa ſterkan̄ giort Helgedomin̄/ & Bethzura. 27 Og ef þu flytir þier ei ad hamla þeim þeſſ/ þa verda þeir en̄ ſtyrkuari/ & giora en̄ meira Skada/ & muntu ecke þadan j fra þa þuingᵃd geta.

150. Aar.

28 HA Kongurinn̄ heyrde þetta/ vard hn̄ æfareidur/ & liet ſamankalla ſijna Hofdingia & Hofudzmen̄ yfer fotgaunguliðenu & Riddaralidenu. 29 Og hn̄ tok til ſijn vtlendſkt Folk af Eyunum. 30 Og ſafnade til ſamans Hundrad Þuſund Fotgonguliðz/ & tuttugu Þuſund Riddaralids/ & tolf & tuttugu Fijla vanda vid Oruſtu. 31 Þeſſe Her reyſte j giegnū Jdumeā/ & er þr komu vid landid/ ſettuſt þr vm Bethzura/ & ſtrijddu & ſtormudu þᵃ til mz allſkins vijguielū. En̄ Gydingᵃ fiellu vt & brendu þra ſmijdᵃ & børduſt allhreyſtelega.

Antiochus ſafnar myklu Lide j mote Gydingum.
Bethzura vmkringd
Bethzachara.

32 NV Judas reyſti ofā fra Siōs Kaſtala/ & kō mz ſin̄ her til Bethzachara motzuid Kōgſins Herbwdᵃ 33 Þa vᵃ Kōgurin̄ ſnem̄a vppi vm morgnin̄/ ædr en̄ dagadi/ & flutti ſin̄ her a veigin̄ til Bethzachara/ & liet ſkipa fylkingᵃ/ & blaſa j Tramet. 34 Og hn̄ liet

ſtockua

stockua a Fijlaña raudu Vijne z Morberialøg/so ad þr skylldu sækia afram z vera grimer. 35 Og hñ skipte Fijlunū a medal Flockaña so/ad hia huorium Fijl skyllde vera Þusund meñ Fotgangande/hafande Jarnhialma z Bryniur/ z fim hundrud Nestar. 36 Þesser toku so vara a Fijlunum ad þr viku ecke fra þm/ z huort s̄ Meñ sneru Fijlunum/þangad skylldu þr z eirniñ. 37 Og huor s̄ eirn Fijll bar eirn Kastala af trie/þar a voru tolf z tuttugu Strijds Meñ/z sa Blamadur s̄ Fijlnum stijrde. 38 Eñ þa Riddara s̄ afgeingu sette hñ a bædar sijdur til hlijfdar vid Fotgongu lidid/ so ad þ skildest eige j sundur.

39 Og þa Soleñ rañ vpp/z skeyn a þa forgylltu Skiolldu/þa leiftrade allt Fiallid þar af/ lijka sem þ hefde verid klær Elldur. 40 Og Kongsins Her for sumur vpp a Fialled/eñ sum ur nidre a slietllendenu j godre Fylkingu z forsialega. 41 Og huor s̄ til þra heyrde sa skelf dest/ af þra hrædelegum hliodum/z af þm mykla mañfiolda z ohliodū s̄ þr giordu med sijnū Narneskium z Jarnū/Þuiad þtta var eirn harla mikell z velbryniadur Her. 42 Og Judas for z so med fylktu lide j moti þm ad veria sig z slo j hel sexhundrud af Kongsins Herlide.

43 Og þar var eirn Madur ad nafne Eleasar Saura son/hñ hugleidde ad einum Fijl/ s̄ var stærre z betur bryniadur eñ adrer/z hañ hugde ad Konguriñ munde vera þar a. 44 Hñ vogade sier so ad hñ feinge frelsad Israels Folk/z odladist eitt eilijft Nafn. 45 Hñ hliop ad med storre Dirfd/z freyngde sier j giegnum Duina fylkingena/z felldemargt af þm a bædar Hendur. 46 Og hñ gaf sig vnder Fijleñ/z lagde hñ so ad Fijlleñ fiell daudur yfer hñ/z slo hñ z so j hel. 47 Eñ af Þui ad Gydingarner sau/ad Kongsins Her hafde so mykla magt þa viku þr afsijdis z yfergafu Duinena j þ siñ fra sier. 48 Þar ḟ dro Kongsins Her fram til Jerusalem/z kom j Judeam.

49 Enn þr s̄ voru j Bethzura/kuñu þar ecke vid ad halldast leingr ḟ hungurs saker/þt þtta var þ siounda ær / a huoriu Akrarner skylldu hujlast/ Og þr feingu burtfar farleyfe af Kongenum/so ad þr mætte fara ohrædder j burtu þadañ. 50 Þa jñ tok Konguriñ Bethzura/z sette þar jnn Strijdsfolk til ad vardueita þa Festingu. 51 Og reyste so a veigeñ til Sion z settest vm Helgedomeñ langañ tijma/z vppreyste j mote hm allzhattar Vijgvielar. 52 Eñ Israels Folk vardist marga Daga vr Helgedomenum/z giorde eirn eñ Skotvopn z Veriur j mot Ouinunum. 53 Eñ þr høfdu ecke helldur Fædslz af Þui/ad þe tta v̄ hid siouñda ær/ Og þr Vtlendu Gyding̃/ s̄ af Neidingiaña løndū voru flutt̃ jñ j Judeā/ḟ varengd̃ sak̃/þr høfdu eydt øllū þra Vistū. 54 Og þr enu heiløgu vrdu miøg faer þt þr deydu af Hungre/Þar ḟ vrdu þr ad skilia/z skipta sier vm adrar Borger.

55 A medan þta skiede/formerkti Lysias/ad Philippus(huorium Kongsins Fader Antiochus hafde ad sier lifanda a hendr falid þñ vnga Kong z Rijkid)var komiñ aptur af Persia z Media. 56 Med þ Strijdzfolk s̄ Konguriñ hafde þangad haft/z ad Philippus tok Rijkisstiornena til sijn. 57 Þar ḟ hastade hñ sinne ferd vr Gydingalande aptr j Rijkid/z hñ sagde til Konungsins z til Hofudzmañaña/Vier lijdū hier Neyd z hofum ecke ert til Matar/z missū margt Folk/z þessi Stadur er miøg sterkr/Eñ vier høfum þo heima nytsamlegar saker ad hādtiera/so ad vier mættum hafa Frid j Rijkenu. 58 Vier viliū giora satt vid þetta folk. 59 Og leyfa þm ad þr hallde sijnu Logmæle so s̄ ædur fyrre/Þuiad þr eru þar ḟ reider/z beriast alleina ḟ þañ skulld/ad vier vilium suipta þa þra Logmæle. 60 Þesse meining þocknadest Kongenum z Hofdingiunum vel.

Og Konguriñ giorde þm bod/ad hñ villde giora Fridarsattmæla vid þa. 61 Eñ s̄ þr komu vt af sijnum Kastala/þa for Konguriñ þar jñ. 62 Og er hñ sa ad hñ var so sterkur/þa hiellt hñ ei siñ Eyd/ helldur baud hñ ad rijfa nidur Mvriñ allt vm kring. 63 Epter þ reyste hñ j burt mz flyte j Antiochiam/þa formerkte hñ ad Philippus hafde giort sig ad Konge/z hñ bardest vid hñ z vañ Stadeñ aptur

Sex Hundrud Mañā j Helsteig enn.

Eleasar.

Konguren viñ ur Bethzura z jñ setur Heidingia Leuit. 25/3

Konguren sett est vm Helgedom enn.

Lysias.

Philippus.

Philippus giorer sig ad Konge

VII

A Þui Hundradasta fimtugasta z fyrsta Aare/kom Demetrius Seleuci son fra Rom/heim aptur j sitt Rijke/z vañ eirn Stad vid Hafed/mz litlu Lidi/ z rijkte þar sem eirn Kongr. 2 Og s̄ hñ kom jñ j Hofudstadeñ Antiochiam/ þa handtok Strijdsfolked Antiochum z Lysiam/ z villdu j hendur selia þa Demetrio. 3 Eñ þa Demetrio var þ sagt/þa baud hñ ad þr skylldu ecke koma hønum fyrer Augu. 4 Þar fyrer sloo Strijdsfolked þa j hel. 5 Eñ A Demetrius hafde nu jñteked Rijked/komu þ̃ til hñs marger Ogudleger z af falln er af Israel/z Alcimus var hiñ hellste af þm/hñ villde giarnañ verda ædste Prestur.

Demetrius.

Antiochus og Lysias fangner z j Helsleigner af strijdsfolkenu.

Alcimus.

Judas aklag ast ḟ Demetrio.

Þesser

6 Þeſſer kløgudu vppa Judam z ſitt eigid folk ſeigiande/Judas z hn̄s Brædur hafa j helſt eigid/edr aꝼ landı burt reked alla þa ſ̄ þi' villdu hlydner vera. 7 Þar ꝼ ſend þangad einhuorn þan̄ ſ̄ þu truer/z lát ſkoda huornin̄ þr hafa Fordiarfad oſſ z Kongſins Land/z lát ſtraffa þa og alla þeirra Fielaga.

Bacchides Hoꝼuds Madur Demetrij.

8 Þar fyrer giørde Kongurin̄ Bacchidem ſin̄ Vin/ſ̄ var meglugur j Ryken̄u z mikell trunad armadur Kongſins/ad Hoꝼudzman̄e yꝼer øllu Landenu þeſſumeigin̄ Euphratis. 9 Og ſende mz hm̄ Nydingen̄ Alcimum/huorn hn̄ hafdi ſkyckad til Kienemanahøfdingia/z ſkipade hm̄ ad ſtraffa Iſraels folk. 10 Og þr reyſtu jn̄ j Landid Juda mz myklu lide/z ſendu bod til Juda/z hn̄s Brædra/vm Fridargiord þra a mille. 11 Og lietuſt vilia hallda Frid vid hn̄/en̄ þ voru einſømun Suik/Þar ꝼ trude Judas þm̄ ecke/þt hn̄ ſa ad þr voru vel bryniader/ og høfdu mikin̄ hersfiølda med ſier.

Alcimus verdr ædſtur Preſtur giordur aꝼ Kong Dimetrio

12 MEnn marger aꝼ Preſtunum komu til Alcimum z Bacchidem/z marger goder Men̄ j Iſrael/vonudu gods til Alcimū. 13 Bædu vm frid ſeigiande. 14 Alcimus er eirn Preſtur vtaf Aarons Ætt/hn̄ ſijner oſſ onguan̄ Otruleika. 15 Og Alcimus lofade þm̄ Fride/z ſoor þm̄ eirn Eyd/ſeigiande/Vier vilium ecke giora ydur nie ydar Vinum jllt.

Alcimus hondlar ſo ſem hoꝼud ſkalkur. Sup. 1/31 Pſalm. 79/1.2.3

16 Og þa þr ſo trudu hm̄ þa liet hn̄ grypa ſextiger af þm̄/ z liet ſla alla j hel a einū Deige/ſo ſ̄ Skriftin̄ ſeiger. 17 Þeir haꝼa giefid Dyrum Holld þin̄a Heilagra/Þeir haꝼa vthellt Blodenu j kring vm Jeruſalem/lijka ſ̄ Vatne/z þar var eingin̄ ſa ſ̄ þa jardade. 18 Þar ꝼ kom ein ſtor mikel hrædſla z ſkielfing a medal ꝼolkſins/ſ̄ klagade ad med Alcimo være huorke tru nie Trygd/Þuiad hn̄ hiellt ecke ſin̄ Eyd.

Bacchides. Bethzecha. Preſtur og Oſ ryke Alcimi.

19 OG Bacchides reyſte fra Jeruſalem/z ſetteſt vm Bethzecha/z hn̄ ſende wt z liet grijpa marga aꝼ þm̄ ſ̄ ádr høfdu giefid ſig til hn̄s/z flydu fra hm̄ aptur vegna hn̄s Otruleika/z hn̄ liet drepa marga af þm̄/z kaſtade þm̄ j eina ſtora Gryfiu. 20 Þui næſt bijfalade Bacchides Alcimo Landid/ z liet epter Strijdsfolk hia hm̄/z reyſte til Kongſins. 21 Og Alcimus aſette ſier mz Vallde ad vera ædſte Kiennemadur. 22 Og hn̄ ſafnade ad ſier øllum affølln̄um j Iſrael/z braut Landid Juda vnder ſig med Makt/z æꝼiade Iſraels Folk miøg hardlega.

Judas ſtraffar þa aꝼꝼøllnu. Alcimus klagar Judam ꝼ Demetrio hardlegar en̄ ádur. Nicanor vtſendeſt aꝼ Demetrio ad aꝼmá Gyding a ølldungis.

23 ÞA Judas ſa nu ad Alcimus z þr ſ̄ affallner voru fra Iſrael giordu ſo ſtormikin̄ ſkada j Iſrael. 24 Þa reyſti hn̄ en̄ vm kring j giegnū allt landid Juda/z ſtraffadi þa affollnu z varde þm̄/ſo ad þr ꝼordu ecki þan j fra ad fara hingad z þāgad j lādeu.

25 EN ſ̄ Alcimus ſa ad Judas z hn̄s folk efldeſt aptur ad ſtyrk/ſo ad hn̄ gat ei ſtadid j moti þm̄/þa ꝼor hn̄ til Kongſins aptur z klagade hardlega vppa þa. 26 Þar ꝼ ſende Kongurin̄ þangad eirn megtugan̄ Hoꝼdingia/ſ̄ hiet Nicanor/ſa ſem var miøg reidur vppa Iſraels folk/z ſkipade hm̄ ad aꝼ má allt Iſraels folk. 27 Og Nicanor for mz mikid Herlid til Jeruſalem/z giorde Men̄ til Judam z hn̄s Brædra/ſuikſamlega/huorier ed láta ſkyllde ſo ſ̄ villde hn̄ hallda frid vid þa / ſeigiande. 28 Vier viliū haꝼa ꝼrid huor vid an̄an̄/Eg z þier/z eg vil koma fridſamlega mz fa eina Men̄/ad eg meige tala vid þig. 29 So kom Nicanor til Judam/z þr heilſuduſt z tøluduſt vid ꝼridſamlega/En̄ ſo var aſett ad Men̄ ſkylldu þar handtaka Judam. 30 Þeſſa vard Judas vijs aꝼ Njoſnarmon̄unum/ad Nicanor være þar ꝼ til hn̄s komin̄/ad hn̄ villdi grijpa hn̄ ſuikſamlega/ þar ꝼ ꝼordadiſt Judas hn̄/z villdi ecke framar til hn̄s koma.

Nicanor miſſer 5000. Man̄s

31 OG þa Nicanor formerkte ad hn̄s fyrerøtlun var auglios ordin̄/reyſte hn̄ j mote Juda/z hiellt Bardaga vid hn̄/hia Caphar Salama. 32 Þar fiellu af Nicanor fim̄ þuſund man̄a/z hn̄s Herlid vard ad flyia vppa Dauids ſlot. 33 Epter þ kō Nicanor z til Helgedomſins / Og Preſtarner z Ølldungarner geingu vt/ ad medtaka han̄ fridſālega/z ad ſijna hm̄/ad þr fornꝼærdu ſtorar forner ꝼ Kongen̄. 34 En̄ Nicanor ſpottadi þa z þra Gudsþionuſtu/z laſtade z vanhelgade Fornernar/z ſoor eirn Eyd ſeigiande. 35 Ef ad þier ecke j hendur ſelied mier Judam/z hn̄s lid/þa ſkal eg vppbren̄a þtta Hus jaꝼnſnart ſ̄ eg kiem mz Lucku hingad aptur/z hn̄ for j burtu med ſtorum Grimdarhuga. 36 En̄ Preſtarner geingu jn̄/z ſtodu ꝼ Alltarenu j Muſterenu grátande/z ſøgdu. 37 O DROtten̄/med þui ad þu vtualder þetta Hus/ad Men̄ ſkylldu þar akalla þig/z Predika vm þig. 38 Þa bidium vier ad þu vilier heꝼnaſt a þeſſum Nicanor z hn̄s Herlide/Og min̄aſt þar a/ ad þr hafa laſtad þin̄ Helgedom z þig/z ad þu villder vtreka z aꝼmá þa af Landenu.

Nicanor ſuer ad hn̄ vilie bren̄a vpp Muſterd. 2.Par.7/12.

39 OG Nicanor reyſte fra Jeruſalem z ſette ſijnar Herbwder hia Bethoron/ Þangad kom til hn̄s en̄ meira Lid vr Syrlande/hm̄ til hialp". 40 En̄ Judas ſetti ſijn" Herbwder

vart hm̃ hia Adaſar mz þriu Þuſund mañ/z bad til Guds ſo ſeigiande. 41 DROTTeñ Gud/ þa Kõgſins Senacheribs Sendebodar løſtudu þig/ þa vtſender þu eiñ Eingel/ hñ ſlo j hel Hundrad fim̃ z attatiige Þuſund Mañ. 42 Slaa þu z eins a þeſſum deige vora Ouine ꝥ vorum Augum/ z dæm þeñañ Nicanor epter ſijnum mykla Misgiorninge/ ſo ad adrir þeckte/ ad þu hefur ſtraffad hñ ꝥ ꝥ/ hñ laſtade þiñ Helgedom

43 Og a þm̃ þrettanda deige Manadarins Adar/ attu þr Oruſtu til ſamans/ og Nicanor fiell ꝼyrſtur. 44 Eñ þa hñs Her ſa ꝥ/ þa køſtudu þr Veriunum fra ſier z flydu. 45 Eñ Judas rak flottañ eina dagreyſu/ fra Adaſar allt til Gaza/ z liet trometa. 46 So ad ꝼolkid aꝼ øllum Stødum vmhuerfis j Landenu ſkyllde koma vt til hñs/ z hialpa til ad ſla Ouinena/ Og þr komu til Judam/ z hielldu ſier til hñs ad nyiu. So fiell Nicanors Her/ z þar komſt ecke eirn vndañ. 47 Og Judas rænte þa/ z burt flutte Herfangid med ſier. Og hann liet høggua Hofudid af Nicanor z Hægre høndena/ ſ̄ hañ hafde vtrett til Eidſins/ þa ad hñ laſtade/ z hootade Helgedomenum/ z hñ liet flytia bæde Hofudid z Hondena med (ſier) og vppheingde ꝥ j Jeruſalem. 48 Þa vard Folkid ſtorlega gladt ad nyiu/ z hiellt þeñañ Dag helgañ med myklum Føgnude. 49 Og þr ſkipudu/ ad Meñ ſkylldu arlega hallda þeñañ Dag heilagañ/ ſ̄ er þañ þrettanda Dag Manadarins Adar. 50 So vard Fridur ad nyiu j landenu Juda/ vm litla Stund.

Bæn Jude
2 Reg 19/35
Eſai 37/36

a (Adar) er Februarius Manudur

Nicanor drepiñ

Nicanors her ſlegiñ
1 Sam 17/51.
Judit. 13/10
2 Macca 15/30

VIII

HA heyrde Judas vt af Romuerium/ ad þr være miog Megtuger/ z tæke giarnañ ꝼramande Folk j ſijna Vernd/ ſm̃ leitade hialpar til þra/ z ad þr hielldi trygd z truſkap. 2 Þuiad hñ heyrde huorſu ærlega giorninga þr hoꝼdu giort vid Gallos/ huoria þr hoꝼde þuingad z ſier vndergieꝼna giort. 3 Og huorſu ſtorar Oruſtur þr hefdu att j Hiſpania/ z vñid Malmbergid þar ſem Meñ grafa bæde Gull z Silfur/ z ad þr hofdu vñid morg lønd fiarlæg Rom/ med mykelle Kiænſku z Aluøru/ z hielldu þm̃. 4 Og ad þr heꝼdu i helſleigid z vr lande rekid marga Megtuga Konga/ ſ̄ med makt jñreyſtu j þra lønd/ z vñu þra Kõgarijki vnd' ſig. 5 Og ad þr heꝼdu nylega yꝼeruñid Philippũ/ Kongiñ af Kithim/ z ſijdañ hñs ſon Perſen.

6 Sømuleidis vtaf þm̃ ſtora Antiocho/ Aſia Konge/ ſ̄ vtreyſte j mote Romuerium med Hundrad z tuttugu Fijlum/ med myklu Riddaralide z Vøgnum/ Eñ þr Romuerſku hoꝼdu ſleigid hñs Her/ z þreyngdu ad hm̃ ſo hñ vard ad bidiaſt Fridar. 7 Og þr løgdu a hñ z hñs Erfingia eptir hñ eitt mikid Skattgialld/ huort þr ſkylldu giefa arlega þm̃ Romuerſku/ Þar til hlaut hñ ad giefa þm̃ Romverſku Giſlinga. 8 Þeir toku fra hm̃ Jonian/ Aſiam/ z Lydiam/ þaug beſtu Lønd/ z gaꝼu þaug Eument Konge.

9 Grickiar reyſtu ſig z eirniñ þm̃ j moti/ med mykellre Magt. 10 Eñ þr ſendu eirn Hofuds mañ a moti Grickium/ hañ yꝼervañ þa z jñtook Landid/ z liet nidurbriota Mwrueggena j Stødunum/ ſo ad þr vrdu ad hallda frid z vera hlyduger. 11 Slijka Aluøru ſyndu þr øllũ ſijnum Ouinum/ ſo ad þr þuyngudu þa alla/ ſ̄ vppreyſtu ſig j mote þeim.

12 Eñ vid ſijna Vine z Fielaga hielldu þr godañ Frid/ z hielldu tru/ z voru Megtuger/ z j øllũ løndũ voru Meñ hrædder vid þa. 13 Huoriũ þr hialp veittu/ hñ var holpiñ z hiellt ſijnu Rijki/ Eñ huorn þr villdu ſtraffa/ hñ var fra Lande z Lydum burtrekiñ/ Og þr vrdu miøg Mektuger. 14 Og ſlijk Dygd var med þm̃ ad eingiñ þra giorde ſig ad Konge. 15 Og eingiñ Kongz var þar vtañ Radid/ Þad var þriuhundrud mañs z tuttugu/ þr ſtiornudu vel. 16 Og arlega vtuøldu þr eirn Hofudsmañ/ ſ̄ haꝼa ſkyllde Bijꝼalning yfer øllum þra Løndum/ hm̃ vrdu aller ad hlyda/ z eingiñ Drambſeme/ Hatur eda Oſamþycke var a mille þra.

17 OG Judas vtualde Eupolemum ſon Johañis/ ſonar Jacobs/ z Jaſon Eleazar ſon/ z ſende þa til Rom/ ad giora Vinattu z Sattmala vid Romueria/ ſo ad þr hialpudu þm̃. 18 So ad Iſraels Rijki ſkyllde ecke nidurþryckiaſt aꝼ Grickium. 19 Þeſſer foru til Rom langa Reyſu/ z komu ꝥ Radid z ſøgdu ſo. 20 Judas Maccabeus z hñs Brædur z Gydinga ꝼolk hafa ſent oſſ til ydar/ ad giora frid z Sattmala vid ydur/ ad þier villdud taka oſſ j vernd/ ſo ſ̄ Vine z Fielaga. 21 Þetta þocknadiſt Romuerium/ Og þr lietu ſkrifa þeñañ Sattmala a Meſſings ſpiølld. 22 Huorn þr ſendu til Jeruſalem/ til eirnrar miñing' vm þañ Frid z Sattmala ſ̄ giordur var / ſem ſo hliodar.

Dan. 11/14.
Eumenes.
Gricker.

Makt og god ryktisſtiornan Romueria

Dygd Romueria

Judas ſender Eupolemũ z Jaſonem til Rom/ ad giora Sattmala vid Romueria

23 GVd gieꝼe Romuerium z Gydingum Lucku z Frid til Lands z Siaꝼar/ z vardueite þa ꝥ Oꝼride z Ouinum/ ad eilijꝼu. 24 Eñ ef Romueriar hafa Ofrid j Rom/ edur j þra løndum/ z þar ſ̄ þeir eiga yꝼer ad rada. 25 Þa ſkulu Gydingar trulega hialpa

Sattmælen̄ a millum Romueria og Gydinga.

Romuerium/ so s̄ þorf kreꝼur. 26 Og þr skulu ecke senda Ouinum Romueria Vister/ Vopn/ Fie/ Skip/ edur adra hlute. Þetta girnast Romueriar aꝼ Gydingum/ Og Gydingar skulu trulega hallda þessa hlute/ Suika laust/ ꝛ an hindrunar. 27 Þar j mote/ eꝼ ad Gydingar hafa Ofrid/ þa skulu Romueriar trulega hialpa þm̄/ so s̄ þorf kreꝼur. 28 Og þr skulu ecke senda Ouinum Gydinga Vister/ Vopn/ Fie/ Skip/ nie adra hlute/ Þessu lofa Romueriar/ vilian de þen̄an Sattmæla trulega hallda/ ꝛ an Vnderhyggiu. 29 So var sa Sattmæle giordur a millum Romueria ꝛ Gydinga.

Huad gott þar aꝼ leidde / ꝼylger hier strax a epter

30 Eñ ef adrer huorier huxa sijdarmeir/ ad setia fleire Greiner vid/ edur ad vmbreyta nockru/ edur af ad taka/ þa skulu huorutueggiu hafa þar Magt til/ Og huad þar verdr vidaukid eda aftekid/ þ skal alltsaman̄ halldast ætijd ꝛ stadfastlega.

Romveriar skr ꝼa Demetrio til.

31 OG þar s̄ Demetrius Kongur veiter Gydingum yferualld/ þar vm hỏfum vier hm̄ so tilskrifad/ Huar ꝼyrer plægar þu vora Vine ꝛ Tilheingiara? 32 Ef ad þr klaga yfer þier optar þar vm/ þa hliotū vier ad vernda þa ꝛ vera j mot þier/ bædi til Lands ꝛ Siafar.

IX

Bacchides Alcimus.

NEss a mille þa Demetrius formerkte ad Nicanor ꝛ hn̄s Herlid var fallid/ og j hel sleigid/ þa sende hn̄ en̄ aptur j Judeam þessa tuo/ Bacchidem ꝛ Alcimū ꝛ mz þm̄ sitt valdasta lid/ þ s̄ j Orustū var vant ad vera j hægra fylkingar Arme. 2 Þesser reystu til Galgala/ ꝛ settust vm Masloth j Arbela/ ꝛ vñu hana ꝛ j hel slou þar fiỏlda Folks.

Galgala. Arbela.

152. Aar.

3 ÞVi næst a þui Hundradasta fimtugasta ꝛ ỏdru are/ j ꝼyrsta Manade/ reystu þr til Jerusalem. 4 Og þadan til Berea med tuttugu Þusunder Fotgaungulids/ ꝛ tuo Þusund Riddara. 5 Og Judas sette sijnar Herbuder hia Laisa mz þriu Þusund Mañа. 6 Eñ þa hn̄s Meñ sau/ ad Ouinerner hỏfdu so stormykla Magt/ þa skielꝼdust þr ꝛ flydu j burt/ so ad ecke voru epter hia Juda nema ætta Hundrud Mañа.

7 Þa Judas sa ad sitt lid hiellt ei til samans/ ꝛ Ouinerner þreyngdu þo ad hm̄/ þa fieck hm̄ þ Ahyggiu/ Og er hn̄ sa/ ad hn̄ hafde ecke tijma til ad hugga sitt lid/ ꝛ safna þui til samans aptur. 8 Þa talade hn̄ j þessare Angist til þra s̄ epter voru/ Rijsum vpp/ ꝛ lætum oss reyna til/ ef ad vier kuñum ad taka a mote Ouinunum/ ꝛ sla þa. 9 Eñ þr villdu ei/ og vỏrnudu hm̄ seigande/ Ei er þ mogulegt ad vier orkum nockru/ Helldur vñkium ad siñe ꝛ ꝼorum burt ꝛ sỏꝼnum vorū Brædrū til samans aptur/ s̄ ꝼra oss hafa fluid/ Þa vilium vier snua aptur a mote Ouinunū/ ꝛ yꝼer falla þa/ eñ ad siñe erū vier oꝼ ꝼælidader. 10 Eñ Judas sagde/ Fiærri sie þui/ ad vier skulum flyia/ Sie vor tijme komiñ/ þa vilium vier deya kallmañlega vegna vorra Brædra/ ꝛ læta ecke vora Æru verda til skam̄ar.

11 OG Ouinerner voru vppe/ ꝛ fylktu sijnu lide so/ ad Skytturn° voru fremst/ ꝛ þ besta strijdsfolk var j onduerdre Fylkingu. 12 Eñ Riddaralide var skipt j tuent/ siñ flockr var hia huorium Fylkingar Arme/ Hofudzmaduriñ Bacchides var j hiñ hægra fylkingar Arm. 13 Med so skipudu lide reystu þr fram̄ mz myklu Heroope/ ꝛ trometudu. Þa liet Judas ꝛ eirneñ trometa/ ꝛ riedst j moti þm̄. Og þr bỏrdust vpp fra Morne allt til Kuollds/ so iordiñ skalꝼ af myklu Harke.

Atta Hūdrud mañа gieꝼa sig vt a mote tueimur ꝛ tuttugu Þusundū

14 Eñ þegar Judas sa/ ad Bacchides sialꝼur ꝛ hn̄s stærsta Magt var j þm̄ hægra fylkingar Arme/ Þa fiell hn̄ þangad/ hn̄ ꝛ adrer þr s̄ vogudu sijnu Lijꝼe/ ꝛ hræddu þa s̄ voru til hægre Handar. 15 Og slou þañ sama Hoop a flotta/ ꝛ elltu þa allt ad Bergenu hia Asdod. 16 Eñ þa hiner j vinstra Arm sau þetta/ ad Judas ellte þa/ þa flyttu þr sier ꝛ eirneñ epter Judas. 17 Þa vard Judas ad snuast vid þm̄/ ꝛ hn̄ vardist leinge/ ꝛ þar vard hardur Bardage/ so ad marger vrdu særer/ ꝛ fiellu af beggia lide. 18 Þar til Judas fiell ꝛ eirniñ vm sijder/ Þa flydu hiner s̄ epter voru. 19 Og Jonathas ꝛ Simon toku sijns Brodurs Lijkama Judæ / og grofu hn̄ j hn̄s Fedra Grỏf. 20 Og allt Jsraels ꝼolk griet Judam langañ tijma/ ꝛ harmadi hn̄ miỏg/ ꝛ sagde. 21 Auui/ Kappiñ er falleñ/ sa s̄ verndade ꝛ frelste Jsrael.

Judas ꝼellur j Bardaga.

22 Þetta er Sagañ vm Juda/ Eñ hn̄ giorde þo myklu fleire Storuirke/ s̄ ecke eru ỏll skriꝼud ꝼ fiỏlda saker.

Bacchides.

23 EPter Dauda Judæ/ vrdu þr Ogudlegu ꝛ þr aꝼfỏllnu aptur ad nyiu Megtuger j ỏllu Jsraels Lande. 24 Og vm þañ tijma var mykid Hallære j Landenu/ so ad allt folk gaf sig vnder Bacchidem. 25 Þa vtualde Bacchides Ogudlega meñ/ þessa sette hn̄ til Foueta. 26 Og hn̄ liet allauegana leita epter Viñ ꝛ

Fylgdarmøñum Judas/ z hafa þa þ sig/ so ad hñ giæte hefnst a þm̃/ z framkomid illsku sinne vid þa. 27 Og þar var soddañ Hrygd z Eymd i Israel/ huorrar lijke ecke hafde verid/ siñ dañ þ Meñ høfdu onguañ Propheta haft.

Hørmung z eymd i Israel

28 Þar þ kōu Fylgdarmeñ Judæ til saans/ z sogdu til Jonathas. 29 Epter þijns Brodurs Judæ Dauda/ þa høfū vier onguañ hñs Lijka / s̄ oss kañ ad vernda þ vorū Ouinū z Bacchide/ s̄ oss ofsæker. 30 Þʳ þ kiosū vier þig i hñs stad/ til ad vera Hofdinge z Hofudzmadr ad hallda þta Strijd. 30 So vard Jonathas þra Hofdinge z Stiornare i stadeñ sijns Brodurs. 32 Þa Bacchides friette þ/ þa liet hñ leita hñs z villde lijflata hñ. 33 Eñ s̄ Jonathas z hñs Broder Simon feingu þ ad vita/ þa flydu þr z aller þr s̄ hia þm̃ voru/ til Eydemerkur Thecoe / z settu sijnar Herbwder vid Vatnid Aspar. 34 Þetta spurde Bacchides/ z hñ bio sig til/ z for i mote þm̃.

Jonathas vt ualeñ til Høfdingia i sijns Brodurs Stad

35 NV hafde Jonathas sent siñ Brodr Johañem/ s̄ var eirn Hofudzmadur/ til siña Vina Nabatheos/ ad bidia þa ad þr villdu taka þra Fie z Gotz i sijna Borg/ z vardueita þ. 36 Eñ Born Jambri foru vt af Madaba/ z yferfiellu Johañem z gripu hñ z toku allt þ s̄ hñ hafde med sier/ z fluttu þ i sijna Borg.

Syner Jambri fanga z drepa Johañem Jonathas Brodur

37 Þar epter var þm̃ Jonathe z Simone sagt/ ad Jambri Børn hiuggu til eitt mikid Brwdkaup/ z ætttu ad flytia Brwdena fra Nadabath med storu bramle/ Þuiad hū var Dotter eins Hofdingia af Canaan. 38 Nu mintist Jonathas z Simon/ ad þsſ er høfdu drepid þra Brodur Johañem / þar þ risu þr vpp/ z geymdu sig vnder Fiallenu/ z sætu vm Jambri Børn. 39 Eñ þegar Brudgumeñ reyste þar fram hia mz sijnū Vinum/ z mz fiolda Folks z Audæfum myklum/ mz Bumbum z Þijpum/ z forkostulegu Skraute. 40 Þa stodu þr Jonathas z Simon vpp vndañ Fiallenu/ z fiellu yfer þa/ z slou marga i hel/ so ad þr s̄ epter voru flydu a Fioll/ Og ræntu ollu þra Gotze. 41 Þa vard af Brudkaupenu eitt Hiartans Angur/ z Þijpuhliodeñ vrdu ad sorgargræt. 42 So hefndu þr Dauda þra Brodurs/ z huurfu aptur z foru til Jordanar.

Jonathas z Simon hefna Brodur sijns Johañis

43 Þa kom Bacchides z til Jordanar mz mijklu lide a Sabbathsdeige. 44 Þa sagde Jonathas til sijns Folks/ ståded vpp/ z bwist til Bardaga/ þt nu kuñe þier ei hier kyrrer ad liggia so s̄ fyrre. 45 Þuiad Ouinerner eru þar þ hende/ z vier hliotum ad veria oss/ mz þui vier gietum ecke vndañ komist. Þuiad vier hofum Ouine bæde a bak og þ/ So er Jordan til eirnrar handar/ eñ til añarar eru Fioll z Flooar. 46 Þar þ skulud þier kalla i Himeneñ/ so ad þier verdid frelsader/ fra Ouinunum. 47 Og þeir bordust/ z Jonathas slo til Bacchidem/ eñ Bacchides veik aptur a bak. 48 Og Jonathas z hñs folk gæfu sig i Jordan/ z komust yfer Vatnid/ Eñ Bacchides folk var ecki so hugdiarft/ ad þ þyrde ad giefa sig i Vatnid. 49 Og þar drapust a þm̃ deige Þusund Maña af Bacchides lide.

Bacchides

Sup. 4/19

Þusund Maña i helslegner

50 Þar þ reyste Bacchides i burt aptur/ z kom til Jerusalem / z tok til ad giora sterkar Borgernar i Landenu/ Hñ liet byggia Port z hæfa Mwruegge kringum Jericho/ Amao/ Bethoron/ Bethel/ Thamnata/ Phara/ Topo. 51 Og sette þar i þñ Strijdzfolk til Verndar/ s̄ plæga skylldu Israel. 52 Somuleidis liet hñ styrkia Bethzura/ Gaza/ z Kastalañ til Jerusalem/ z sette þar iñ strijdzfolk/ z forsorgade þm̃ Fædslu. 53 Og hañ tok Børn fra yppustu Maña i Gisling/ z vardueitte þau i Kastalanum til Jerusalem.

54 A þui Hundradasta Fimtugasta z þridia are/ a odrum Manude/ skipade Alcimus nidur ad rijfa þñ insta Mwrueggeñ Forhussins/ s̄ var næst Musterenu/ huorn þeir Heilogu Prophetar hofdu byggia lætid. 55 Og þa þr toku til þss/ þa straffadi Gud Alcimum/ so ad þ vppbyriada Eruide vard forhindrad/ Þuiad hñ vard sleigiñ mz Limafalls sott/ so ad hñ kuñe ei neitt ad tala/ skicka nie skipa/ af sijnum Erindum. 56 Og hñ andadest mz myklum harmkuælum. 57 Eñ þa Bacchides sa ad Alcimus var daudur/ Þa reyste hñ burt aptur til Kongsins. So vard Fridur z Spekt i Landenu vm tuo ær.

153 Aar

Gud straffar Alcimum

Fridr i tuo ær

58 Eñ þr af føllnu i Landinu toku Rad samañ z sogdu/ Jonathas z hñs Selskapur eru nu i Kyrrsetu/ z hafa Frid z eru athugalauser/ vier vilium kalla a Bacchidem aptur/ hñ giæte nu veidt þa alla a eirnre Nottu. 59 So foru þr til Bacchidem z sogdu hm̃ sijna Radagiord. 60 Þa tok Bacchides sig vpp mz myklu Herlide/ z sende heimuglegt Brief til siña tilheingiara i Gydingalande/ ad þr skylldu næ Jonathas z ollum þm̃ s̄ mz hm̃ være. Eñ Jonathas fieck vitneskiu af þssare Radagiord/ þui vard þar eckert af. 61 Eñ Jonathas fangade nær fimtyger Meñ/ þa Nafnkuñugustu af Hijdingum/ og þm̃ Ogudlega Selskap/ z hñ liet lijflata þa.

Radslag vñ þeirra fra føllnu Gydinga moote þeim Riettferdugu

Jonathas fangar fimtigu Gydinga

62 Þui næst viku þr Jonathas z Simon/ z þra Folk burt i Eydemorku/ til eins nidurbrot

Stadar ſ hiet Bethbeſen/þeñañ bygde hñ vpp aptr/⁊ giorde hñ ſterkañ. 63 Þa nu Bacchides ſpurde þetta/þa var hñ vppe med allt ſitt Nerlid/⁊ hñ liet ⁊ ſo vtbioda Gydingum. 64 Og reyſte ꝼ Bethbeſen ⁊ ſettiſt þar leinge vm/⁊ hñ ſtormade ⁊ ſtrÿdde þar vppa/ og giorde Skotvopn ⁊ Vÿguielar þar fyrer.

Bethbeſen

65 Eñ Jonathas beꝼalade ſÿnum Brodur Simone Stadiñ/⁊ hñ reyſte vt med eirn Flock mañа, 66 Og ſlo Odaren ⁊ hñs Brodur ⁊ Phaſerons Børn j ꝥra Landtiølldū. Og af þui ad þetta luckadiſt hm̄/þa ſafnadiſt eñ meira Folk til hñs/ſo ad hñ efldiſt ad ſtyrk. 67 Þeſſ amillū fiell Simon vt af Stadnum ꝼñ j Ouinañа Nerbwder/⁊ vppbrende ꝥra Vÿguielar/ ⁊ rak Bacchidem a flotta. 68 Og Bacchides gramdiſt miøg ad hñs Aſetningꝛ ⁊ Reyſa v" til forgiefins. 69 Og hñ vard æfareidur þm̄ afføllnu Gydingum ſ hñ hoꝼdu eggiad a ꝥ/ ad koma aptur j Landid/⁊ liet j helſta marga aꝼ þm̄/Og hñ bio ſig til ad ꝼara heim aptur j ſitt Land

Simon rekur Bacchidem a flotta

Bacchides lætr drepa marga affallna Gydinga

70 Ha Jonathas merkte ꝥta/ſende hñ bodſkap til hñs/ad hñ villde giora frid vid hñ/⁊ bad hñ leggia aptr Nerfangid/⁊ gieꝼa lauſa Bādingiana. 71 Þetta ſāþyckte Bacchides giarnañ/⁊ giorde ſo ſ Jonathas bad/⁊ ſoor hm̄ eirn Eid/ad hñ ſkyllde ecki giora hm̄ leingur jllt vm ſÿna lÿꝼdaga. 72 Og hñ lagde hm̄ aptr Nerꝼangid/⁊ liet banding iana af Juda lauſa/ ⁊ ſnere aptur ⁊ ꝼor j ſitt Land/⁊ kom ecke j Judaland ꝥanȷ fra. 73 So vard ꝼridꝛ j Iſrael ad nyu / Og Jonathas bio j Machmas ⁊ ſtiornade folkenu/⁊ j eydelagde þa aꝼfollnu fra Iſrael.

Fridur j Iſrael

X

160 Aar.

Alexander ſon Antiochi hins gøfga

A Þui Hundradaſta ⁊ ſextugaſta ære kom Alexander ſon Antiochi hins gøfga/⁊ vañ Borgena Ptolemais ⁊ Rÿkte þar. 2 Eñ þa ed Demetrius merkte ꝥ/ſafnade hñ myklū Her til ſamans/⁊ riedſt j mote Alexandro/ad reka hñ vt. 3 Þar ꝼ ſkriꝼade Demetrius til Jonathas/⁊ lofade hm̄ ad hñ villde hallda frid vid hñ ⁊ ad hñ villde giora hm̄ allt gott. 4 Þuiad hñ huxade mz ſier/betra er/ad eg lade hñ fyrſt til mÿn/ædur hñ giefur ſig til Alexandrū a mote mier. 5 Af þui ad eg drap hñs Brodur/⁊ giorde hm̄ ⁊ hñs folke þar ad auk margt jllt

Skrif Demetrij til Jonatha

6 Og Demetrius ſende ſkriꝼ til Jonathas/⁊ leyꝼde hm̄ til ſÿn ad taka ⁊ hallda Strÿdsfolk/⁊ ad ſmÿda ſtrÿds Vidurbunad/⁊ ad hñ ſkyllde vera j hñs Sattmæla. Og baud ad meñ ſkylldu giefa hm̄ lauſa þa ſem j Giſling voru j Kaſtalanum.

7 Þar ꝼ kom Jonathas til Jeruſalem/⁊ liet leſa þeſſe Brief ꝼ øllu Folkenu/⁊ ꝼ þm̄ j Kaſtalanū. 8 Og er ꝥr heyrdu ad Konguriñ leyꝼde hm̄ ad taka til ſÿn Strÿdzꝼolk/og ad giora Veriur til Strÿds/⁊ ad Konguriñ haꝼde giort Sattmæla vid hñ/þa ottuduſt ꝥr hñ miøg. 9 Og gæfu þa lauſa ſ j Giſling voru/Og Jonathas gaꝼ þa ſÿnum forelldrū aptr. 10 So tok Jonathas ad bwa j Jeruſalem/⁊ ad byggia ⁊ ad endurbæta Borgena ad nyiu. 11 Og hñ liet vppreyſa Mwruegge ad nyiu/ ⁊ ſtyrkti giora Sions Fiall ad nyiu / med godū ſterkum Steinueggium af einum ſamañ hoggnum Steinum. 12 So var Jeruſalem ad nyiu ſterklega vppbygd. 13 Og Heidingiarner j þm̄ Þorpum ſ Bacchides hafde lætid ſterklega byggia flydu burt þadañ j ꝥra lønd. 14 Eñ ꝥr hielldu alleinaſta Bethzura/⁊ þangad flydu Hÿdingarner/Þuiad þeir høꝼdu þar ſitt adhuarf.

Jeruſalem ad nyiu vppbygd/og endurbætt aptur aꝼ Jonatha

Bethzura

15 Ba Alexander merkti nu ad Demetrius leitade Vinættu til Jonathas/⁊ heyrde þa loflegu giørninga ſ Jonathas ⁊ hñs Brædur høfdu giort/þa ſagde hñ. 16 Þeſſ ærlega Mans jaꝼninge finſt ecke/þar ꝼ viliū vier ſkrifa hm̄ til/ad hñ ſie vor Vinur ⁊ Fielage. 17 Og hañ ſkrifade a þeñañ hætt.

Sendebrief Alexandri til Jonatha.

18 Alexander Kongur bydur ſÿnum Brodur Jonathe ſÿna Kuediu. 19 Vier heyrū ad þu ert prÿſadur ꝼ eirn loflegañ mañ/⁊ þeſſ maklegur ad þu ſiert vor Vinur. 20 Þar ꝼ ſetiū vier þig til hæſta Preſts yfer þitt Folk/⁊ þu ſkallt heita Kongſins Vinꝛ/⁊ vier ſendum þier hier mz eitt Purpuraklæde ⁊ eina Gullkoronu. Ad þu þar j ſtadiñ halldir þig trulega vid oſſ/⁊ ſiert vor Vinur.

160 Aar

21 So ſkryddiſt Jonathas þm̄ Preſtlega Skrwda/a þui Hundradaſta ⁊ Sextugaſta ære/a ſiøūda Manade a Laufſkalahatÿdeñe/⁊ hñ ſaꝼnade Her ſamañ/⁊ liet ſmÿda mørg Vopn ⁊ Verꝛ til Bardaga. 22 Eñ þa Demetrius formerkti ꝥta/vard hñ miøg hryggꝛ vid. 23 Ad Alexander ſnere Gydingū ꝼra hm̄ til ſÿn/⁊ efldiſt ad ſtyrk þar med. 24 Og huxade mz ſier ad

hñ villde

hn̄ villde ꝛ eirneñ ſkrifa þm̄ vinſamlega til/ ꝛ lofa þm̄ Gotze ꝛ æru/ ſo ad þr ſkyllde lofa ho num ad veita hm̄ ſtyrk. 25 Og hn̄ ſkrifade þm̄ til a þeñañ hætt.

26 Demetrius Kongur bÿdur Gydingum ſÿna Kuediu. 27 Vier høfum giarnañ heyrt/ ꝛ þ er oſſ mikil Glede/ ad þier erud ecke fallner fra oſſ/ til vorra Ouina/ helldr ad þier halldid mz oſſ mz allre Trygd. 28 Þar ꝼ bidium vier ad þier ꝛ ſo framueigis halldid ꝛ ſo trulega mz mi er/ ꝛ lætid ecke ſnua ydur fra mier. 29 Þeſſa ydar Trygd vilium vier vmbuna/ ꝛ lietta af ydr myklum þyngſlum/ ꝛ giefa ydur meire frÿheit ꝛ audſyna ydur Næd. 30 Og eg gief nu ollū Gydingum vpp Skattiñ/ Salltolliñ/ Krunu Skattiñ/ þañ þridia Kornmæler/ þañ helmīng Auaxtarins ſ̄ mier til heyrir. Af þeſſum þyngſlum ſkal nu hiedan af Landed Juda ꝛ þaug þriu Nierod ſem þar til heyra/ j Samaria ꝛ Galilæa Lande/ frÿ vera alla tÿma. 31 Og Jer uſalem ſkal vera Heilog ꝛ frÿ ꝼ ollum þyngſlum/ Skattgiallde ꝛ Tiundum. 32 Eg vil ꝛ gie fa vpp Kaſtalañ til Jeruſalem/ ꝛ afhenda þm̄ yppaſta Preſte/ ad hn̄ ſkal jñtaka hn̄/ ꝛ ſetia þangad folk þegar hn̄ vill/ hn̄ ad varðueita. 33 Og aller herteknir Gydingar j mÿnu Rÿke/ ſkulu lauſer lætnir verda/ ꝛ vera frÿ/ ꝛ þr ꝛ þra Kuikfie ſkulu vera Skattfrÿ.

Demetrij ſkrif til Gydinga

34 Þeir ſkulu ꝛ hafa Frÿheit j ollu mÿnu Rÿke/ ad hallda þra Sabbathsdaga/ Tunglko mu helgar/ ꝛ adrar tilſettar Natÿder. 35 Og þr ſkulu vera ohindrader ꝼ huorium Mañe j þeirra Gudzþionuſtu/ þria daga fyrer ꝛ epter Natÿdena.

36 Og þar ſkulu vtueliaſt þriatiger Þuſund Maña j Judea/ þm̄ vil eg giefa Mæla ſo ſem odru mÿnu Strÿdzfolke/ ꝛ þr ſkulu ſkiptaſt j Kongſins faſtar Borger. 37 Og vt af þm̄ ſku lu nockrer veliaſt/ huoria Konguriñ kuñe ad hafa til ſiña ſtæſtu Erinda/ ſo ſ̄ trufaſta Ræd giafa. Gydingar ſkulu ꝛ ecke hafa vtlenſka Hofudzmeñ/ helldur þra ſialfs eigiñ/ ſ̄ eru vtua lder af þm̄ ſialfum/ ſo ad þr kuñe ad hallda þra Logmæl/ ſo ſ̄ j Lande Juda. 38 Og þaug þriu Nierod j Samaria ꝛ Galilæa/ ſ̄ heyra til Gydinga Lande/ þaug ſkulu onguum vndergi efiñ vera / vtan alleina þm̄ Ædſta Preſte / ad meñ vite ad hañ ſie alleina þar Herra yfer. 39 Staðeñ Ptolemais ꝛ þær Landzælfur ſ̄ þar til heyra/ gief eg Muſterenu til Jeruſalem/ til Koſtnadar ſ̄ þarf til Fornfæringaña.

40 Eg vil ꝛ ærlega ſkicka til Muſtereſins vppbyggingar fimtan þuſūd Sikla Silfurs/ af miñe eigiñ Rentu. 41 Og huad ſ̄ eg er ſkylldugur ad fornu ad giefa til Muſtereſins af mÿ nū Forlieningum/ þ ſkal ſtrax afgreidaſt þm̄. 42 Og þr fim̄ þuſūd Siklar Silfurs/ ſ̄ mÿner Embættismeñ hafa vndañ komid af Muſtereſins Jñtecktum / þr ſkulu giefaſt aptur Preſt onum ærlega. 43 Muſterid ſkal ꝛ hafa þetta Priuilegium/ ad huor ſem j ollu mÿnu Rÿki forſkulldad hefr nockurt ſtraff/ ꝛ hn̄ flyr j Muſterid/ hn̄ ſkal vera þar frÿ med lÿfi ꝛ Gotze. 45 Til Muſtereſins byggingar ꝛ forbetrunar/ ꝛ til Mwraña ꝛ Turnaña j Jeruſalem/ ꝛ añarſtadar j Landenu vill Konguriñ vtleggia Koſtnad af ſiñe eigiñ Jñtekt.

46 Da þta Brief var leſid ꝼ Jonathas ꝛ Folkenu/ þa villdu þr ecke trua hm̄/ ꝛ þr mztoku þ ecke/ þt þr viſſu vel huilÿka Otru ꝛ hrædelegan Tyrañaſkap hn̄ hafde fram id ædur j mote Jſrael. 47 Og þr ſamtoku ad hialpa Alexandro/ ſem fyrre leitade Vinættu til þra ꝛ hiet þm̄ Fride / hm̄ veittu þr ſtyrk ſo leinge ſem hn̄ lifde.

48 Þa Alexander ꝛ Demetrius reyſtu huor j moti odrum ꝛ borduſt/ þa flyde Demetrij Her. 49 Og Alexander haſtade ſier epter hm̄. 50 Og veitte hm̄ eitt hrædelegt ſlag/ fra Morgne allt til Kuollds / ꝛ Demetrius fiell a þm̄ ſama Deige.

51 Þui næſt ſende Alexander Bod til Ptolomeum Kongs j Egyptalande / mz þeſſum Erendū. 52 Med þui ad eg em komiñ aptur j mitt Rÿke/ ꝛ ſit j Konglegu hæſæti ꝛ hefe Rÿkisſtiornena tekid til mÿn aptr/ ꝛ hefe burtrekid Demetriū/ ꝛ vñed mitt Arf land aptur. 54 Þa girntiſt eg ad binda Vinættu vid þig/ ꝛ bidia ad þu giptir mier þÿna Do ttur/ Þa vil eg hegda mier vid þig ſ̄ eirn Dotturmægur/ ꝛ vera þacknæmur/ ꝛ ſkicka heñe eitt Konunglegt Lÿfs vpphellde. 55 Hier til andſuarade Ptolomeus/ ꝛ oſkade Alexandro Lu cku / ad hn̄ var aptur komiñ j ſitt Fodurland/ ꝛ hafde vñid ſitt Rÿke. 56 Og hiet ad veita hm̄ þ hn̄ girntiſt. Eñ bad ad hn̄ villde koma til hn̄s j Ptolemais Borg/ þar ſkylldu þr ſial fer talaſt vid/ ꝛ fullgiora þar þetta Boonordzmæl.

Demetrius ſlegeñ

Alexander bidr Cleopatra Dottr Ptolomei Kongs

57 A þui Hundradaſta Sextugaſta ꝛ odru ære/ reyſte Ptolomeus med ſÿna Dottur Cleop atra vr Egyptalande ꝛ kom til Ptolemais/ Þangad kom ꝛ Alexander Kongur. 58 Og Cleopatra var trulofud Alexādro/ ꝛ Brudkaupid var halldid mz mikellre Konglegre Prakt.

162 Aar

59 Og Alexād' Kōgr ſēdi ſkrif til Jōathas ad hn̄ kiæmi til hn̄s. 60 Þa kō Jōathas mz mi killre Vegſemd til Ptolemais/ til beggia Kongaña/ ꝛ ſkeinkti þm̄ ꝛ þeirra Vinum

Cleopatra trulofaſt Alexandro

forkoſtu

forkostulegar Gæfur af Gulle ⁊ Silfre/ ⁊ þañ Ræd hia hm̄.

61 OG nockrer affallner fra Jsrael komu þangad ad klaga Jonathan/ Eñ Kongurinn villde ei heyra þm̄. 62 Og hñ baud ad Jonathas skyllde afleggia sijn klæde/ ⁊ jklæ dast Purpura/ huad ⁊ skiede. 63 Þa sette Kongurinn hñ hid næsta sier/ ⁊ baud sijnū Hofdingium ad þr skylldu fara vm kring med hm̄ vm Stadiñ/ ⁊ læta vthropa ad eingiñ sky llde hñ aklaga/ edur j añañ mæta nockud vontt hm̄ giora. 64 Eñ þa hñs Aklagendur sau ad Kongurinn veitte hm̄ so hæ Virding/ ad hñ skipade hm̄ ad jklædast Purpura ⁊ liet slijkt vthropa vm hñ/ þa flydu þr aller j burt þadañ. 65 Og Kongurinn veitte hm̄ stora æru/ ⁊ liet skrifa hñ a medal siña yppustu Vina/ ⁊ giorde hñ ad Hofudzmañe/ ⁊ ad sijnu næsta Ræde. 66 Þui næst reyste Jonathas heim aptur til Jerusalem med Glede ⁊ j godum Fride.

Jonathas verdur heidradur

165 Aar Demetrius hins fyrra Demetrij sonur Apollonius

67 A Þui Hundradasta sextugasta ⁊ fimta are/ kom Demetrius Kongur sonur hins fyrra Demetrij vr Creta j sitt Erfd[er] rijke. 68 Þa skielfdist Alexander miøg ⁊ settist j Antiochiam. 69 Eñ Demetrius ladadi til sijn Apolloniū Hofudsmañ j nedra Syrlande/ Þesse safnade hñs vegna Strijdsfolke til samans/ ⁊ sette sijnar Herbwder vid Jamnia. 70 Og hñ sende til Jonathan þss yppasta Prests/ ⁊ liet seigia hm̄/ Eingiñ veiter oss motstodu vtan þu alleina/ ⁊ þu velldur þui ad Meñ forakta mig. 71 Þu treyster ad søñu vppa Fiallbygdernar / Eñ vilier þu giora mañdoms Verk/ þa far þu ofan hingad a Sliettlendid/ ⁊ reynum med ockur. 72 Vilier þu adspyria huorn lidzafla vier høfum/ ⁊ þr ē mz mier reysa til styrktar mier/ þa mun þier ꝥ sagt verda/ Þier munud ecke standast ꝥ þssu folke/ af huoriu ydar Fedur eru j tuær reysur slegner j ydar eigiñ Lande. 73 Eñ sijdur muntu stadid giefa j mote so myklum folksfiølda a Hestum ⁊ a Fæte a þm̄ sliettu Vøllum/ þar eingiñ Fiøll edr Klettar eru þar Meñ meige tilflyia.

74 ÞA Jonathas heyrde soddan Raup/ þa gramdist hñ ⁊ vtvalde tiu Þusund Maña ⁊ for fra Jerusalem/ ⁊ hñs Broder Simon kom hm̄ til hialpar/ ⁊ þr settu sijnar Herbwder ꝥ Joppe. 75 Eñ þr j Stadnum Joppe villdu ei vpplæta Borgena ꝥ hm̄/

Jonathas Byst j mote Apollonio Høfudsmañe Demetrij

Þuiad Apollonius hafdi sent þangad folk Stadnum til varnar/ þar ꝥ stormadi Jonathas vppa Stadiñ. 76 Þa vrdu Borgarmeñerner skielfder/ ⁊ lietu vpp Porteñ/ Og so vañ Jonathas þañ Stad Joppe.

Joppe jñtekeñ

77 ÞA Apollonius fornam ꝥ/ þa settist hñ vm Joppe mz þriu Þusund Riddara/ og med myklum Her Fotgaungu lidz. 78 Og liet so ē villde hñ reysa til Asdod/ so ad hñ fenge lockad Jonathan vt a sliettlendid/ þt hñ hafde fiolda Riddaralids/ þar vppa treyste hñ. Jonathas skundade epter hm̄ til Asdod/ ⁊ for fram forsialega mz fylktu lide bwiñ til Bardaga. 79 Eñ Apollonius hafde epter lætid j Herbwdunum Þusund Riddara heimuglega. 80 Nu formerkte Jonathas ad Meñ voru leinelega a baktil vid hñ/ þar ꝥ þa þr komu nu ad hñs Her/ þa hiellt Jonathas siñe fylkingu. 81 Og Riddararn[er] skutu allañ dag til Kuollds ad folkenu/ þar til ad þra Hestar vrdu þreitter.

Asdod rænt.

82 Þui næst tok Simon sitt lid/ ⁊ fiell yfer Ouinena. Þa flyde Riddaralided/ þui þr voru mæd der. 83 Og ridluduſt hingad ⁊ þangad vm Vellena ⁊ flydu til Asdod/ ⁊ skundudu jñ i Musterid Skwrgodsins Dagon/ ad biarga þar sijnu Lijfe. 84 Eñ Jonathas rænte Stadiñ Asdod ⁊ Þorpeñ þar vmhuerfis/ ⁊ kueikte þar j Elld. 85 Hñ brende ⁊ vpp Afguds Mustered mz øllum þm̄ ē þangad hofdu fluid / Og talañ þra ē j helslegner ⁊ brender vrdu/ var nær ætta Þusund Maña.

Atta Þusund maña j helslegner

86 Þui næst reyste Jonathas mz sitt lid ꝥ Ascalon. Þa geingu Borgarmeñerner Stadarins hm̄ j mote / ⁊ gæfu sig vpp ⁊ toku vid hm̄ miøg Vegsamlega. 87 So reyste Jonathas heim aptur til Jerusalem / med sijnu lide ⁊ Herfange.

Alexander

88 EN þa Alexander heyrde þetta/ þa heidrade hñ Jonathā eñ meir/ ⁊ sendi hm̄ eirn Gull Linda/ huorn alleina plagsidur er ad giefa Kongbornum Vinum. 89 Þar til gaf hñ hm̄ Accaron med øllu þui sem þar til heyrer til eignar.

XI

Ptolomeus hygst ad viña Rijke Alexandri sijns Dotturmægs/ vnder sig med suikū

OG Kongurinn j Egyptalande safnadi myklu lide/ so ē þa er Siafarsandur/ og myklū Skipafiolda/ ⁊ feste med sier þa ætlan/ ad viña Alexandri Rijke vnder sig mz Suikum/ so ad hñ hefde bæde Rijken. 2 Þar ꝥ reyste hñ j Syrland mz þui yferuarpe/ ad hñ liest vera komeñ so ē hñs Vinur. Þa lietu þr vpp ꝥ hm̄ allar Borger/ ⁊ foru vt j mote hm̄ ⁊ føgnudu hm̄ Veglega/ so ē Alexād[er] hafdi bodid/ Þuiad hann var Fader hanns Kuinnu. 3 Enn j huorn þañ Stad sem Ptolomeys jnnkom / þa liet hann þar epter Eirn Flock Strijdsmanna

til var

til varnar. 4 Og þa ed hn̄ kom til Asdod/þa syndu þr hm̄ huorneñ Jonathas hafde vppbrent/z poreytt Musterid Dagon/z þᵘ ad auk Stadiñ/z huorsu ad Lijkamar þra Daudu lau hiᵗ z haᵗ dreyfder/z ad Haugar voru giorder vid Veigiñ/j hūm̄ þr hoþdu dysiad þa helsleg nu j Hopū samañ. 5 Og þr sogdu Kōgenū fra ad Jonathas hefde giort þeñañ skada/Nuᵘ af Konguriñ fieck Duilld til hn̄s. 6 Eñ Konguriñ þagde þar vid. 7 Og Jonathas reyste z for j moti Kongenū til Joppe/Þar toludust þr vid/z voru þar bader vm Nott. Og Jonathas fylgde Kongenum allt ad þui Vatne/s̄ kallast Eleutherus/Epter þ for hn̄ heim aptur til Jerusalem. 8 Og Konguriñ Ptolomeus jn̄tok Borgernar allt ad Seleucia vid Hafid/Og tok sier þ þa ætlan/ad vtreka Alexandrum. 9 Og hn̄ giorde Demetrio bod/ad koma til sijn/z giora Sattmæla vid sig/Þa villde hn̄ giefa hm̄ sijna Dottur/þa s̄ Alexander atti/z efla hañ til Kongsrijkis. 10 Og sagde sig angra þ/ad hn̄ hefde giefid sijna Dottur Alexandro. 11 Og hn̄ gaf Alexandro þ ad sok/ad hn̄ hefde stundad eptir sijnu Lijfe z Kongsrijke. 12 Hn̄ liet sitt Natur opiñberlega j liost/z bakhuerfdist Alexandro/z tok fra hm̄ sijna Dottur/z gaf hana Demetrio. 13 Og þa Ptolomeus kom til Antiochiam/ þa sette hn̄ vpp badar Koronur bæde Egyptalands rijkis z Asia rijkis.

> Eleutherus.
>
> Ptolomeus tek ur syna Dottr Cleopatrā aptr fra Alexandro z giefr hana Demetrio. 1 Sam. 25/44.

14 En j þañ tijma var Alexander Kongur j Cilicia/þt nockrar Borgir hefdu þar snuid sier fra hm̄. 15 Þa hn̄ heyrde nu af Ptolomeo/þa for hn̄ j moti hm̄ aptur ad striida/Eñ Ptolomeus hafde lidsafla mikeñ/ z riedst j moti hm̄ z rak hn̄ a flotta. 16 Og Alexander flyde til Arabia ad hn̄ mætte vera þar Ohræddur/Eñ Ptolomeus Kongur var miog megtugr. 17 Þar þ liet Zabdiel sa Arabianske hælshoggva siñ Giest Alexandrū/ z sende Ptolomeo hn̄s Hofud. 18 Og a þridia deige þar epter deyde Ptolomeus. Þa vrdu z Strijdsmeñerner s̄ Ptolomeus hafde sett j Borgernar/z so j helslegner af Borgarmoñum. 19 So tok Demetrius rijkid ad sier/a þui Hundradasta Sextugasta z siounda are.

> Alexāder a flotta rekeñ/z j Arabia af Zabdiel hālshøgguen.
>
> Ptolomeus deyde.
>
> Demetrius Kōgur epter Alexandri Dauda. 167. Aar.

20 A þm̄ tijma samansafnade Jonathas sijnu Folke j lande Juda/ ad viña Kastalañ aptur j Jerusalem/z hn̄ liet vppreisa Triekastala z oñr Vopn þar þ. Þa foru nockrer Nijdingar til Demetrium Kongs/z klogudu a moti Jonatha/seigiande/ad hn̄ hefde sest vm Kastalañ. 22 Þa vard Konguriñ miog reidur/z reyste skiotlega til Ptolemais z skrifade til Jonathas ad hn̄ skylldi ei setiast vm Kastalañ/Og ad hn̄ skyllde koma strax til sijn j Ptolemais/þar villde hn̄ vid hn̄ tala vm nockur Erinde.

> Jonathas aklagadr fyrer Demetrio Konge.

23 Eñ þegar Jonathas fieck þeñañ bodskap/liet hn̄ ecke af ad vmsitia Kastalañ / z vtvalde hn̄ nockra af Olldungunū z Prestunū j Jsrael/þr sem m̄ hm̄ fara skylldu/z hañ tok sig vpp/z hætte sijnu lijfe. 24 Og hn̄ tok med sier marga kostulega dyrgripe af Gulli/Silfre/z Klædū/ z þr foru til Ptolemais til Kongsins/z fūdu Nād þ hm̄. 25 Og þegar þr frasnunu af hn̄s folke klogudu hn̄/þa hiellt Konguriñ hn̄ ærlega/so s̄ hn̄ var halldiñ ædur fyrre/og veitte hm̄ myklar Virdingar þ ollū sijnū Hofdingium. 27 Og stadfeste hn̄ j hn̄s Hofud Prestskapar Embætte/ z j ollum odrum Virdingum/s̄ hn̄ hafde þangad til haft/z hiellt hn̄ þ siñ yppasta Vin.

> Demetrius syner Jonathe vinattu.

28 Og Jonathas badst af Kongenum ad hn̄ liete allt Gydingaland/z þa þria Foguita Doma j Samaria z Galilæa vera frij fra Skatte/z baudst til ad greida þ þtta þr else þriuhundrud Centener Gulls. 29 Þessu jatade Konguriñ/z gaf Jonathe þar vppa eitt Bref so hliodande. 30 Demetrius Kongur tilbijdur sijnum Brodur Jonathe/ og Gydingafolke sijna Kuediu. 31 Vier sendum ydur eina Vtskrift af þui Briefe/s̄ vier hofū skrifad vorum Fodur Lasthenen til ydar vegna / so ad þier vitid þ.

> Centener er Talentum z þriu Hundrud Talenta eru Hundrad z attatigu Þusund Kronur.

32 Demetrius Kongur tilbydur Lastheni sijnum Fodur sijna Kuediu. 33 Vier hyxum ad giora gott vorum Vinū / z truūm Lagsmoñum Gydingum/vegna þra Truskapar z Vinattu vid oss. 34 Þar þ stadfestum vier/ad Kieñemeñerner j Jerusalem/skule eignast alla Judeam z þær þriar Borger/ Apharema/Lyda z Ramatha/z þ s̄ þm̄ tilheyrer. 35 Vier giefum þm̄ z eirneñ kuitt/allt þ s̄ þr hafa ædur ordid ad giefa Kongenum ærlega/Korn/ Auoxt/Tiunder/Skatt/ Salltskatt/z Koronu Peninga. 36 Vm allt þetta skulu þr hier epter kuitter vera/z slijkum Frijheitum skulu þr hallda/ætijd obrigdanlega. 37 Vtskrift þessa Briefs skal j Hendur seliast Jonathe/so ad þ verde vtsleigid a þui Heilaga Stalle/so s̄ a einum ærlegum z opiñberum stad.

> Lasthenes.

38 Eg ᵘ Demetrius Kōgr sa nu/ad fridr vᵘ j ollu hn̄s Rijki/z eingiñ reysti sig fremar vpp j moti hm̄/þa liet hn̄ fra siᵗ Strijdsfolkid/þ s̄ heima atti j rijkeu/z liet hūn fara aptr til siñar Borgar. Eñ þ vtleñska Strijdzfolk/s̄ hn̄ hafdi til sijn tekid/hier z huar j Eyunum

unum/Þui hiellt hn̄ hia sier/Þar ꝥ reiddest ꝥ jsilendska Folkid hm̄ miog.

39 En þegar Hofudsmadurinn Tryphon/sa s̄ fyrrmeir hafde verid Vinur Alexandri/sa ꝥ ad Strijdsfolkid hafde feingid Hatur til Demetrius Kongs/þa for hn̄ til þss Arabianska Emalkuel/huor ed hafde þan̄ unga Antiochum Alexandri son ad fostre. 40 Og hn̄ hiellt sier til hn̄s/ad hn̄ skyllde fa sier j Hendur þan̄ unga Suein/þa villde hn̄ setia hn̄ aptr jn̄ j sijns Fodurs Rijke/z hn̄ tiade ꝥ þm̄ sama Arabianska/hűnen̄ z hu" ꝥ ad Strijdsfolkid hefde hatur til Demetrium Kōgs/Og hn̄ var leinge hia þm̄ Arabianska.

Jonathas til skrifar Demetrio

41 Þess a mille skrifade Jonathas Demetrio Konge til/ z beiddist af hm̄/ad hn̄ villde skipa þm̄ s̄ j Kastalanum voru/ad þr skylldu fara j burt/ z skylldu giefa Kastalan̄ j hn̄s Valld/Þuiad þr giordu Jsrael storan̄ skada. 42 Þa skrifade Demetrius Jonathas til/so lm̄tandi/ Ecke ad eins þta s̄ þu girnest/Helldur vil eg giora þier z þijnu folke myklu meire Sœmd z Velgiorninga/Þad fyrsta eg kan̄ vid ad komast. 43 En̄ nu er eg j myklum Voda staddur/Þar ꝥ giordu so vel mier til/z send mier Styrk/Þuiad allt mitt strijdsfolk er mier frahorfid ordid/z setur sig vpp j mote mier. 44 Þar ꝥ sende Jonathas til hans þriuþusund einuala lids/þr komu til Antiochia til Kongsins/z Kōgurin̄ vard miog feigen̄ þra komu

Vpphlaup a mote Demetrio/ stillt af Gydingum̄

45 Þa gyriade folkid j Stadnum̄ eitt Vpphlaup/nær Hundrad z tuttugu Þusunder manna/z villde slaa Kongin̄ j hel. 46 En̄ Kongurin̄ flude vppa sitt slot. Þa tok Folkid Strætin̄ jn̄/z villde storma vppa slotid. 47 Þui kallade Kongurin̄ Gydingana til sijn/ad þr skylldu vernda hn̄. Þa hlupu aller Gydingarner til Kongsins/z skiptust vm strætin̄. 48 Og j helslou a þm̄ Deige Hundrad Þusunder Mañia / og settu Elld j Borgena z brentu hana/so hialpudu þr Konginum.

100 Þusunder mañia slegnar j Antiochia.

49 En̄ þegar Borgarmeñerner sau ad Gydingar høfdu feingid Valld yfer Borgeñe / þa brugdu þr sier/kolludu til Kongsins z bædust Fridar/ad Gydingar skylldu lm̄ta af/ad vega Folkid/z foreyda ecke Borgena med ollu. 50 Þa vard Fridr z Gydingar løgdu fra sier sijn Vopn/z þr feingu storan̄ Heidr af Kongenum̄/z vrdu Þrijsader j ollu Rijkenu. 51 Og þr reistu heim aptur til Jerusalem/z fluttu mz sier nægd Fiar/s̄ þm̄ hafde aflast j Bardaganum̄.

Opacklæti Demetrij

52 Þa Demetrius var nu ohrœddur ordin̄ aptur/z hiellt Rijke sijnu med Spekt. 53 Þa hiellt hn̄ eckert af þm̄ hlutum s̄ hn̄ hafde lofad Jonathe/z hn̄ snere sier fra hm̄ mz ollu/z var hm̄ opacklœtur ꝥ sijna Velgiorninga/z sijnde hm̄ alla Otru.

Antiochus son Alexandri

54 Skamt eptir þetta kom Tryphon aptur med hin̄ vnga Antiochum/ þesse Antiochus vard Kongur z sette vpp Korønuna. 55 Og allt Strijdsfolkid kom til hn̄s/huorin Demetrius hafde Orlof giefid. Og þa þr Børdust vid Demetrium/þa slou þr hn̄ a Flotta/z ræku hn̄ a burt. 56 Og Tryphon tok Fijlana til sijn/z van̄ Antiochiam. 57 Og sa vnge Antiochus skrifade til Jonathas/z stadfeste hn̄ j sijnu hæsta Prestzembætte/og sam þyckte ad hn̄ skyllde eignast z bijhallda þm̄ storū Stodum/z vera Kongsins Vinur. 58 Og sende hm̄ Gullkier/z leyfde hm̄ ad hafa Gullkier a Borde/z ad bera Purpura/z Bellte af Gulle. 59 Og Simon Jonathas Brodur sette hn̄ til Hofudsman̄s yfer Londen̄ fra Tyro allt til Egyptalands.

Demetrius verdur vtrekēn

Vinattu skrif Antiochi til Jonathan

60 Þa Jonathas reiste nu vt yferum Euphraten/z for vm kring j Borgunum/þa for allt strijdsfolkid j Syrlande til hn̄s/hm̄ til fulltings/Og þa hn̄ kom til Ascalon þa geingu Borgarmeñerner vt j mote hm̄/z medtoku hn̄ Heidarlega/z gæfu sig vnder hn̄s Valld. 61 Þui næst reyste han̄ fyrer Gaza/ en̄ þr af Gaza villdu ei vpp lm̄ta fyrer hm̄/þar ꝥ settist hn̄ vm Staden̄/z vppbrende vnderborgern" allt j kring/z rænti þær. 62 Þa bædust þr af Gaza Fridar/z Jonathas giorde eirn frid vid þa/z tok nockra af þra sonum j Gisling z sende þa til Jerusalem/En̄ hn̄ reyste framueigis j giegnum Landid/allt til Damascum

Ascalon Gaza

63 En þa hn̄ friette ad Demetrij Kōgs Hofudsmen̄ voru komner j Kedes/j Galilæa mz myklū Her/þau Lond ad jntaka s̄ Kongurin̄ hafde hm̄ giefed. 64 Þa reyste hn̄ j moti þm̄/z liet sin̄ Brodur Simon epter j Landenu. 65 Hn̄ reiste ꝥ Bethzura/og vmsat hana j langan̄ tijma/ so hardlega ad þr þordu ecke ad giefa sig vt. 66 Þui beiddust þr Fridar/z Simon gaf þm̄ Frid/z liet þa fara j burt mz frelsi/z van̄ Staden̄/og sette þar jn̄ strijdsfolk til varnar.

Hofudzmenn Demetrij

Bethzura Sigrast

67 En̄ Jonathas mz sijnu lide for til Siafarins Genesara/ z var ærla morguns vppe/z kō til Hasar sliettlendis. 68 Þa riedust Heidingiar a mote hm̄ a sliettlendenu/ z hofdu falid eirn Flock mañia a mzal fiallan̄a. 69 Þa Jonathas riedst nu a moti einū flocken̄. Þa fiell sa leynde

Flock

Flockur sa ē sig hafde falid fram vndan Fiollunū/ z ricdst eirniñ til Bardaga. 70 Þa flyde allt Lid fra Jonatha/ z þar vard eingiñ epter/ vtañ alleinasta Hofudsmeñerner/ Matathias Absalomi Son/ z Judas Calphi son. 71 Þa sundurreif Jonathas sijn Klæde/ z dreifde Molldu yfer Hofud sier/ z badst ꝥ. 72 Og hñ rende ad Ouinunum aptur/ z slo þa a flotta. 73 Eñ ē hñs Folk/ ē adur hafde fluid/ sa ꝥ/ þa snere þr eirniñ aptur/ ad veita Jonathe fullting z þr ræku flottañ Ouinaña/ allt til Kedes j þra Herbwder/ z þr giordu sier z so þar Herbwder. 74 Og þar fiellu a þm deige nær þriar Þusunder Heidingia. Þui næst for Jonathas aptur til Jerusalem.

fiellu þriar þusunder Heidingia

XII

EN þa Jonathas sa sig nu hafa Tomstund/ þa vtualde hñ nockra Meñ ē hñ sende til Rom/ ad endurnyia z vppaptur rietta Sattmalañ vid þa Romuersku. 2 Hñ skrifade z eirniñ til þra j Sparta/ z til añara fleire Borga. 3 Þegar nu Sendemeñerner komu til Romam/ geingu þr ꝥ Radid og sogdu/ Jonathas sa yppaste Prestur/ z Gydingalydur hafa sent oss/ ad endurnyia ꝥ Sattmal/ ē fyrrmeir er giort vor a mille. 4 Og Romuertar gæfu þm Brief z Fararleyfe/ so ad þr reystu hættulaust heim aptur.

Sattmal endurnyast vid Romuerja Sup. 8

5 OG Jonathas skrifade/ a þeñañ hatt/ til þra j Sparta. 6 Jonathas sa yppaste Prestur/ z Olldungar Folksins/ z Prestarner z Gydinga lydur/ biooda þra Bradrum þeim af Sparta sijna Kuediu.

Brief Jonathe til þra j Sparta.

7 Fyrer nockrum Aarum skrifade ydar Kongr Areus til vors yppasta Prests Oniam/ ad þier værud vorer Brædur/ so ē ꝥ sama Brief vtuijsar. 8 Og Onias tok heidarlega ydar Sendemeñ/ z tok vid þm Vinskap z Sattmala/ huat vm ad Briefid hliodade. 9 Og þo ad vier nu a þessum tijma hofum ecke þorf añarlegrar hialpar/ z hofum Huggun af Gudz Orde/ huort vier Daglega lesum. 10 Þo samt sendum vier vorn Bodskap til ydar/ ad endurnyia og stadfesta ꝥ Broderne z Vinskap a millū vor/ so ad vier gleymū þui ecke/ Þuiad þer er nu langt sijdañ er þier sendud til vor. 11 Þar ꝥ skulud þier vita/ ad ætijd a Hatijdunū z ollum odrū dogū/ þegar Meñ Offra/ þa miñūst vier ydar j vorum Bænum/ z j vorum Fornū/ so ē tilheyrelegt er Brædra ad miñast. 12 Og ydar Heidur z Velferd er oss eirn Fognudur. 13 Eñ vier hofum sijdañ lidid stora Neyd/ Og ætt myklar Orustr vid Kongana j Kring vm oss. 14 Eñ vier villdum ecke giora ydr z odrū vorū Vinum z Lagsmoñum þyngsl/ j þessū vorū Ofride. 15 Þuiad vier hofum haft hialp af Himne/ Og Gud hefur hlijft oss ꝥ vorū Ouinū/ z Ouinena nidurþryckt. 16 Eñ af þui ad vier sendum nu þssa vora Sendeboda/ Numenium Antiochi son/ z Antipatrū Jasonis son til Romuerja/ ad endurnyia Vinskap z Sattmala vid þa vpp aptur. 17 Þa hofum vier bodid þm þar mz/ ad þr skylldu z so reysa til ydar/ z seigia ydr vora Kuediu/ z afhenda ydur þetta Brief. 18 Til ad endurnyia vort Broderne/ z ad beidast Andsuars.

Areus.
Onias

19 EN þtta er Vtskriften af þui Briefi sem Areus Sparta Kongur sende oss fyrrmeir. 20 Areus Kongur j Sparta/ sender Onie yppasta Preste sijna Kuediu. 21 Vier fiñū j vorum gomlum Ritningum/ ad þr af Sparta z Gydingar sieu Brædur (mz þui hu orutueggia Folkid er komid af Abraham.) 22 Nu mz þui vier vitum þta/ Þa bidium vier ad þier vilied skrifa oss til huorneñ ꝥ ydur geingur. 23 Og ef ydur lijkar ꝥ/ Þa skal vort Kuikfie/ Gotz/ z Griper z huad ē j voru Vallde er/ vera so ē være ꝥ ydart eigid/ z ꝥ ydart er/ so ē være ꝥ vort eigid. Þetta hofum vier bifalad ad vnderuijsa ydur.

Arei Brief til Onias.
Arius var sa þridie Kongur j Sparta/ fra þeim seinasta/ z hñ ætti vid Kongiñ af Macedonia/ stort Strijd/ z hafde luckū/ z hñ hialpade þm af Athenis a mote Antigono/ z lifde til daga Antiochi hins mikla/ Skamt epter þeñañ Areū kom Sparta vnder Romuerja.

24 HVi næst spurde Jonathas/ ad Demetrij Hofudzmeñ kiæmi eñ aptr mz meira lid eñ fyrr/ z villdu yferfalla hñ. 25 Þar ꝥ reysti hñ fra Jerusalē j moti þm j Lādid Hemath/ þt hñ villdi ei bijda þss/ ad þr skylldu ædr jñfalla j hñs Lād. 26 Og þa hñ sendi nu Niosnarmeñ til Ouina Herbwda/ þa kōu þr z sogdu/ ad Ouinernr ætludu sier ad yferfalla hñ a þre somu Nott. 27 Þar ꝥ baud Jōathas sijnu lidi vm Kuolldid/ ad þr skylldu vaka z vera brynia der/ z vidur buner alla þa Nott/ z hñ sette Meñ til ad hallda skialldvorn j kring vm Herbwdernar.

28 Eñ þa Ouinerner sau/ ad Jonathas var bweñ til Bardaga/ þa kom ein Hrædsla yfer þa/ so ad þr suiptu Herbwdunū z foru j burt/ Og ad ꝥ skylldi ei merkiast/ þa lietu þr kynda marga Ellda hier z huar j Herbwdunū. 29 Þar ꝥ huxade Jonathas ecke ad þr fære j burt fyrr eñ vm Morguniñ snemā/ Þuiad hñ sa Ellldiñ hier z þar j Herbwdunum. 30 Eñ vm

Morg

Morgunin̄ for hñ epter þm̄/ ⁊ kuñe ei na þm̄/ Þuiad þr voru þa allareidu komner yfer vm Vatned Eleutherum. 31 Þa snere Jonathas leid siñe til þra j Arabia/ s̄ kølludust Zabdei/ hñ slo þa ⁊ rænte/ ⁊ snere so apt᷑ til Damascum/ ⁊ eydde ꝥ Land allt vm kring. 32 Eñ Simon reyste til Ascalon/ ⁊ til þra sterku Borga/ þᵛ j kring. 33 Þar næst snere hñ til Joppen. 34 Þuiad hñ merckte ad þr vilidu giefa sig vnder Demetrij Hofudsmeñ/ Þar f vard hñ fyrre ⁊ vañ Joppe / ⁊ liet þar epter strijdzfolk til ad varduerta Stadiñ.

Zabdei. — *Joppe*

35 HVi næst kom Jonathas heim apt᷑/ ⁊ hiellt Rad vid Olldungāa Folksins/ ad meñ skylldu styrkia nockrar Borger j Judea. 36 Og giora Mwrueggena hærri j Jerusalem/ ⁊ vpbyggia eirn hæañ Steinuegg a mille Kastalans ⁊ Borgareñar/ til ad skilia Borgena fra Kastalanum/ so ad þr giæte ecke vtfallid vr Kastalanum j Borgena/ og Meñ skylldu ecke flytia nockud til þra nie selia þm̄.

37 Þa folkid kom nu til samans/ ⁊ tok til ad byggia/ Epter þui ad sa Steinueggurin̄ j moti Austrenu yfer vm Lækiñ var falliñ/ þui byggdu þr vpp aptur þañ sama Spøl/ s̄ kallast Caphnatha. 38 Og Simon bygde vpp Kastalañ Adida j Sephela/ ⁊ giorde hñ sterkañ/ ⁊ varduerte hñ mz einu sterku Porte.

Caphnatha

39 NV hafde Tryphon einsett sier ad taka vnder sig Asia rijke/ ⁊ setia Koronuna vpp a sialfañ sig/ ⁊ ad lijflæta þañ vnga Antiochum Kong. 40 Eñ af þui hñ ottadest/ ad Jonathas mūde giora hm̄ hindran/ ⁊ rædast j mote hm̄/ þa leitadest hñ vid huorniñ hñ giæte fangad Jonatham/ ⁊ drepid hñ/ þᵛ f reyste hñ til Bethsan. 41 Jonathas kom eirniñ þāgad mz fiørutijger Þusund mañs vel bwna. 42 Eñ þa Tryphon sa ꝥ/ ad Jonathas hafde so mykla Magt hia sier/ þa ottadest hñ/ ⁊ þorde ecki ad vppbyria nockud hm̄ j mote opiñberlega. 43 Helldr tok hñ hm̄ vegsamlega/ ⁊ baud sijnū Vinū ad hafa hñ j Heidre/ og gaf hm̄ Gæfr/ ⁊ baud sijnu lide/ ad ꝥ skyllde vera hlydid Jonathe/ so s̄ sialfum sier.

Tryphon hondlar falsklega ⁊ suiksamlega. — *Bethsan*

44 Og hñ sagde til Jonathas/ Þui giorer þu folkenu soddan þuyngun/ þar s̄ vid høfū ong vañ Ofrid? 45 Læt þa fara heim aptur/ ⁊ vel þeir ad eins fa eina Meñ/ ad vera epter hia þier/ ⁊ far mz mier til Ptolemais/ Þañ Stad vil eg afhenda þier/ ⁊ so fleyre adrar sterkar Borger/ ⁊ eg vil bijfala þier allt Strijdzfolkid/ ⁊ Embættismeñena/ Þuiad eg hlyt ad reysa j burt aptur/ ⁊ em nu hingad komiñ alleina þss vegna/ Þar f bid eg þig ad þu farir mz mier. 46 Jonathas trude hm̄/ ⁊ liet folkid fara heim apt᷑ fra sier til Gydinga Lands. 47 Og hiellt epter hia sier ad eins þrem Þusundum Maña / Þar af sende hñ tuær Þusunder j Galilæam/ eñ eitt Þusūd for mz hm̄. 48 Þa Jonathas kom nu j Stadiñ Ptolemais/ þa liet Tryphon byrgia aptur Borgarhliden/ ⁊ tok Jonatham til fanga/ ⁊ liet j helsla hñs Meñ. 49 Og hñ sende fotgaungu lid ⁊ Riddara j Galilæam/ a þa vijdu Vollu/ ad þr skde ⁊ drepa ꝥ añad Jonathe Strijdzfolk. 50 Eñ er þr formerktu ad Jonathas vᵛ gripeñ/ ⁊ falleñ mz sijnu Folke/ þa vpphuatte hū añañ ⁊ biuggust til Bardaga/ ⁊ riedust alldiarflega j mote Ouinū um. 51 Eñ þa Ovinerner sau ad ꝥ munde gillda þra Lijf/ mz þui ad hiner villdu veria sig þa sneru þr aptur ⁊ foru j burt.

Tryphon tok til Fanga Jonatham

52 Þa reyste ⁊ Folkid heim aptur j Landid Juda/ mz Fride ⁊ grietu Jonatham/ ⁊ þa adra s̄ j hel voru slegner mz hm̄/ Og allur Israels Lydur harmade Jonathā miøg. 53 Og allᵉ Heidingiar vm̄ kring/ toku til ad metnast ⁊ ad plaga folkid/ ⁊ søgdu. 54 Þeir hafa nu ecke leingur neitt Høfud nie nockurn Verndara/ Nu viliū vier yferfalla þa/ ⁊ vppryckia þm̄/ ⁊ afmaa þra Nafn af Jorduñe.

XIII

HA Simon heyrde nu ad Tryphon hafde safnad myklum Her til ad yferfalla ⁊ fordiarfa Landid Juda. 2 Og hñ sa ad folkid hafde mykla Ahyggiu ⁊ Angist/ Þa kom hñ til Jerusalem ⁊ huggade Folkid ⁊ sagde. 3 Þier vitid huorsu þungar Orustur eg ⁊ mijner Brædur ⁊ miñ Fader høfum att venga Logmalsins ⁊ Helgedomsins/ ⁊ þiᵉ hafid sied þa Neyd allz Israelzlydz 4 j huorre aller mijner Brædur hafa farist vegna Israel/ ⁊ þar lifer nu eingeñ epter vtan eg. 5 Nu girnest eg ecke ad spara mitt Lijf j þssare Hørmungu/ Þuiad eg er ecke betre Brædrum mijnū/ ⁊ ei girnist eg ad hafa betra eñ þr. 6 Helldur vil eg hefna mijns Folks/ vors Helgedoms/ ⁊ vorra Kueña ⁊ Barna/ Þuiad aller Heidingiar vmhuerfis eru gramer vppa oss/ ⁊ safnast til samans ad afmaa oss.

7 Af þessare Huggun fieck Folkid aptur ad nyiu eitt Hiarta/ ⁊ vard Hughraust. 8 Og suarade þar

ade þar til / og hropade / Þu skallt vera vor Hofuds Mann/ j stadenn Judas og Jona
thas/þiña Brædra/ad pram̃ pylgia voru Strijde. 9 Og vier vilũ vera þier hlydner/j ollu
þui sem þu bydur oss. 10 Þa kallade Simon Strijdspolked til samans/ꝛ hñ skipade ad þar
skyllde japnsnart vppbyggiast Mwrueggerner til Jerusalem/so ad Borgeñ være allt vm kr
ing sterk ꝛ vel porusrud. 11 Og hñ sende Jonathan Absalomi Son med Lide til Joppen.
Og Jonathas rak Ovinena vt ap Joppe/ꝛ hiellt Stadnum.

Simon vtualen til Hosdingie j Jonathe stad

12 ÞA reyste Tryphon wt af Ptolemais med mikellre Makt/ ꝛ villde jñfalla j Landed
Juda/ꝛ hñ flutte Jonathan mꝫ sier fangadañ. 13 Eñ Simon riedst j mote hm̃/ꝛ se
tte sijnar Herbwder framanuert a þeim sliettu Vollũ hia Addus. 14 Eñ þa Tryph
on formerkte ad Simon var ordiñ Hoꝑudzmadꝛ j stadiñ sijns Brodurs Jonathe/ꝛ ad hñ æt
lade sier ad hallda Orustur vid hañ/þa sende hñ Meñ til Simonar/ꝛ liet seigia hm̃. 15 Eg
hefi Jonathan j hallde vegna þss Fiar s hñ er Kongenũ skylldugꝛ ordeñ af Forlieningũ. 16
Vilier þu nu senda mier Hundrad Centener/ꝛ giefa mier hñs sonu tuo j Gisling/so ad hñ sn
ue si ei fra oss/ꝛ setie sig vpp j moti oss/þeg/hñ er laus ordiñ/þa vil eg gieꝑa þi hñ lausã.
17 Eñ þo Simon vel visse ad þta var eige vtan vnderhyggia/ þa liet hñ senda Fied ꝛ Bor
niñ til Tryphon/so ad Folkid skyllde ecke klaga yfer hm̃. 18 Ad Jonathas yrde þui lijflatiñ
ad verda/ad hñ villde ecke leysa hñ. 19 Þar þ sende hñ Borniñ ꝛ hundrad Centener til Try
phons/Eñ Tryphon hiellt ongua lofan/ꝛ villde ecke giefa Jonathan lausañ. 20 Þar ad
auk reyste Tryphon pram̃ a veigiñ/ad hñ kiñe ad komast j Landid/ꝛ giora skada/ꝛ hñ reysti
mꝫ Landenu/a þm̃ veige s liggur til Ador. Eñ Simon mꝫ sijnu lide var ætijd a adra Hond
hm̃/ꝛ huar hñ villde jñfalla þa hamlade Simon hm̃.

Tryphon

100 Centener edur Talenta/eru so mi kid sem 60 þusund Krunur

21 OG þr j Kastalanum sendu bod til Tryphon/ad hñ skyllde reysa j giegnum Eydemo
rk/ꝛ koma til þra adꝛ eñ Simon yrde var vid/ꝛ hñ skyllde lata flytia til þra Vist
er. 22 Þar þ villde Tryphon brádlega reysa af stad/mꝫ allt sitt Riddaralid ꝛ kom
a til þra. Eñ a þre somu Nott fiell miog diupur Snior/þ hamlade ad hñ kom ecke. 23 Þui
næst reyste hñ j Galaad/ ꝛ liet myrda Jonathan ꝛ hñs sonu hia Baschama/þar voru þeir
grapner. 24 Epter þetta reyste Tryphon heim aptur j sitt Land.

Jonathas j hel slegeñ/ꝛ hñs tveir syner

25 ÞA sende Simon þangad/ꝛ liet sækia sijns Brodurs Lijkama/ꝛ lagde hñ j sijns Fo
durs Grof j Modin. 26 Og allur Israels lydur griet Jonathan særlega j langã
tijma. 27 Og Simon liet giora hæꝑa Groꝑ af hoggnum Steinũ/sijnum Fodur og
sijnũ Brædrũ. 28 Og liet þar yꝑer reysa sio Stolpa/huorn hia odrũ/handa Fodurnũ/Mod
ureñe/ꝛ þm̃ fiorũ Brædrũ. 29 Og hñ liet byggia stora Pilara þr vm kring/þar vppa feste
hñ þra Harneskiz/til eirnr eilijfr Miñingr/Og vpp yfer Harneskiunũ liet hñ setia vthogg
ueñ Skip/huor ad siast mattu aꝑ Sionũ. 30 Þsse Grof j Modin stedꝛ eñ nu a þssũ Deige.

Modin

Groꝑ Macchabeorum j Modin.

31 EN Tryphon flutte Antiochum hiñ vnga aptur ꝛ pram̃ vm Landid suiksálega/ allt
þangad til hñ drap hñ leinelega. 32 Þui næst sette hñ Koronuna a sialꝑañ sig/ꝛ va
rd Kongur j Asia/ꝛ Plagade Landid Juda þunglega.

Tryphon myrder Antiochum og tok Kongdomeñ

33 EN Simon vppbygde ꝛ styrkte margar Borger j Lande Juda/mꝫ þyckuum Stein
ueggiũ ꝛ hafum Turnũ/ꝛ sterkum Borgarhlidũ/ ꝛ liet Vister j þær sterku Borg
ernar. 34 Og hñ sende bod til Demetrium Kongs/ꝛ bad vm vppgiof a þm̃ þyngslũ
s Tryphon haꝑde vppa þa lagt/þt Tryphon framde ecke vtan Rán ꝛ Mord j Landenu. 35
Þar til suarade Demetrius/ꝛ sagde so.

Demetrius skrif til Simonar

36 DEmetrius Kongꝛ til bydꝛ þm̃ yppasta Preste Simone ꝛ Olldungunum ꝛ Gyding
alnd sijna Kuediu. 37 Þa Gullkoronu ꝛ Palmana s þier sendud mier / hofũ vier
mꝫtekid/Og erum reidubwner ad giora godañ Frid vid ydur/ ꝛ ad tilskrifa byꝑalni
ngs moñunum/ad þr aftake oll þaug þyngsl s vier fyrrmeir loꝑudũ ad taka af ydur. 38 Og
huad vier hofũ heitid ydur/ þ skal trulega ætijd ꝛ fastlega halldid verda. 39 Ollum Kostu
lũ skulud þier byhallda/s þier hafid vppbyggt ꝛ eignast þa/Og vier gieꝑũ ydꝛ kuitt þ s þi
hafid oss a moti giort þar a mille. Þañ Krunuskatt ꝛ adra Tolla/s Jerusalem hlaut ad gie
þa/þa giefum vier ydur kuitta. 40 Og þr s oss vilia þiona/þa vilium vier taka þa til vor/ꝛ
þar skal vera godur Fridur ꝛ samþycke vor a medal.

41 A Hundradasta ꝛ siotugasta are/var Israel pyrst fry fra Heidingiũ. 42 Og tok til
ad skrifa so j þra Briefum ꝛ Giorningum/a fyrsta are Simonis yppasta Prestz/
og Hoꝑdingia Gydinga.

170 Aar Israel verdꝛ fri als þra ahian Heidingiaña

43 A þm̃ tijma settist Simõ vm Borgena Gaza/ꝛ vpprepste i moti hene Vijguelar og

Gaza vuñen

Skot

skotuopn/ z stormade til Borgariñar/ z vañ eirn Turn. 44 Og þr sømu s̄ j Turniñ komust stucku jñ j Stadiñ. 45 Þa skielfdist þolkid j stadnum/ z gaþ sig olldungis/ z þr hlupu vppa Mwriñ mz Kuiñu z Børnu/ z sundur riþu sijn klæde/ z kolludu mz hærri roddu/ z bædust Nædar/ seigiande. 46 Straffa þu oss eck e epter vorre jllsku/ helldur vert oss nædugur/ þa vi lium vier giarnañ hlydner vera. 47 Þar af sa Simon aumur a þm/ so ad hañ slo þa ecke j hel/ Eñ hñ baud þm ad fara vr Borgiñe/ z liet hreinsa husiñ aptur/ þar s̄ þr høfdu sett sijn Skwrgod. 48 Þui næst reyste hñ jñ j Stadeñ/ z liet burt taka z vppræta allar suiuirdingar z sette þangad þa Meñ s̄ hielldu Gudz Logmal. Og hñ eflde Stadeñ/ z bygde þar eitt hus þ̄ sialfañ sig.

49 OG þr s̄ voru j Kastalanum til Jerusalem voru vmkringder/ so ad eingiñ komst huorke vt nie jñ/ z huorke gætu þr Keipt nie sellt/ z þr lidu so stort Hungur/ ad þr for ust marger aþ hũgre. 50 Þar þ̄ kolludu þr til Simon^s/ z bædu vm Frid/ z gæfu sig vpp. Þa synde Simon þm Næd/ z liet þa liþa/ eñ þr vrdu strax ad ryma Kastalañ. 51 Og Simon liet hreinsa Kastalañ aptur af ollũ Suiuirdingum/ Og hñ jñtok hñ a þm þridia z tuttugasta Deige j ødrum Manude/ a þui Hũdradasta siotugasta z fyrsta æ ære. Og hñ rey ste þangad jñ mz Loþsaunguum/ z Pælmuidargreinum z allra handa Hliodfærum/ Þackande Gude ad Jsrael var kuittur ordiñ þess mykla Tyrañaskapar. 52 Og hñ baud ad Meñ sky lldu ærlega Aars hallda þañ Dag mz fognude. 53 Og hñ bygde Steinuegge a Fiallenu/ j kringum Musterid þ̄ nedañ Kastalañ/ z giorde hñ eñ sterkara/ z bio þar vppa/ hñ z þr sem hñ haþde hia sier. 54 Og mz þui ad hñ sa ad hñs son Johañes var duganlegur Madur/ þa sette hñ hñ til Hoþudzmañs yfer allt Strijdzfolkid/ z liet hñ bwa j Gaza.

Simon lætr hr einsa Kastalañ

171. Aar. a (Aare) Antioch us jñtok Slotid a hũdradasta þertu gasta z þimta Aa ri/ so høþdu Heidi ngiar Hønd yþer þui vppi 25. ær/ allt til 171. ærs.

Johañes Simonar Son

XIIII

A Þui Hundradasta siotugasta z ødru ære/ bio Demetrius Kongur sig til/ z reyste j Meden/ ad afla styrks j mote Tryphon. 2 Eñ þa Arsaces Kongur j Persia z Meden formerkte þ/ ad Demetrius var komiñ j hñs Rijke/ þa sende hñ vt eirn Hoþudzmañ hm̃ j mote/ z baud hm̃ ad hñ skyllde na hm̃ liþande/ z hafa hñ til sijn. 3 Þesse Hofudsmadr slo Demetrij þolk/ z fãgade hñ/ z hafde hñ þ̄ siñ Kong Arsacen. Þa hafde Arsaces hñ j hallde/ z liet vardueita hñ.

172 Aar Demetrius.

Arsaces

Fra þissũ tijma eru þr Parthi j Austur Veige/ ordner mægtuger / og Grycker haþa mist þisse Lønd/ þui Arsaces var eirn parthus

4 ÞA kom Landid Juda til hwijldar/ z þar vard godur Fridur a mzan Simon lifde. Og Simon stiornade harla vel/ z giorde Landenu mikid gott/ so ad þr høþdu hñ giarnsãlega sier til Herra sijna lijþdaga. 5 Hñ vañ z Borgena Joppe mz mikellre æru/ z Nøfnena þar j hia/ vr huorre Meñ skipferdudust vt a Hafid til Eyiaña. 6 Og hañ vañ fleyre Lond sijnu folke/ z vt vijdkade Þra Lãdamerke/ Og frelsade marga/ s̄ ædr voru nidurþryckt^r z Herteknar. 7 Hñ hafde valld yfer Gaza z Bethzura/ z Kastalanum til Jerusalem/ z hreinsade þaug ad nyiu/ z eingiñ dyrþdist ad reysa sig vpp j mote hm̃. 8 Huor Madur yrkte siñ Akur/ j godum Fride/ z Landid var Auaxtarsamt/ z Alldentrien voru friosom. 9 Olldungarner stiornudu ohindrader/ z hielldu godre skyckan/ z Borgernar audgudust miøg/ og biuggu til Vopn z Veriur til Strijdz.

Joppe jñtekiñ

Fridsøm tijd Leuit 26/4.5 1 Reg 4/25

10 Simon liet z j Borgernar noglegt Korn/ ad þr skylldu hafa nægd Vista þegar a læge/ z hñ vard Nafnfrægr vm allañ Heim. 11 Hñ hiellt Fride j Lãdenu/ so ad einsamall Fognudr var j Jsrael. 12 So ad hũ z eiñ hiellt sijnũ Vijngarde z sijnũ Alldiñgarde j Fride/ z þurfte eckert ad ottast/ þteingeñ þorde þa ad yferfalla. 13 Og Kongarner j Syrlande kuñu ecke a þm̃ tijma ad giora þm̃ meira skada. 14 Og hñ hiellt Riett j Landenu/ z frelsade þañ Fatæka a mzal sijns Folks þra Ofrijke/ z straffade oll Ranginde/ z afmæde þa Ogudlegu. 15 Hñ tilbioo z so Helgedomeñ ad nyu þorþrydelega/ z liet giora fleire heilog Verkþære þar jñe.

16 OG þa þ spurdest j Rom/ z j Sparta/ hónẽ ad Jõathas deyde/ þa v^r þ hũũ Mañe leidt. 17 Eñ þeg^r Romueriar spurdu ad Broder hñs Simon v^r ypparste Prestr/ z haþde valld yfer Landenu/ z hafde wt reked Ovinena. 18 Þa endurnyudu þeir þañ Sattmæla/ s̄ þr høþdu fyrr meir giort vid Juda z Jonathan hñs Brædr/ z skrifudu hm̃ til vppa Messings spiolld/ z sendu þ til hñs. 19 Þesse Skrift var leseñ j Jerusalem þ̄ Folkenu.

Romueriar endurnyia Sattmaal vid Simon

Þeir aþ Sparta skrifudu z til Simonar a þeñañ hatt.

20 Ræded z Borgarmeñerner j Sparta/ til bioda Simone þeim ypparsta Preste/ Olldungunũ/ Prestunum/ z Gydinga Folke/ þra Brædrum/ sijna Kuediu.

Skrif þra j Sparta til Simonar

Ydar

21 Ydar sendemeñ eru komner til vor/ z haȝa rædt vid oss z pramsagt/ ad þier hafid nidurdē þad ydar Ouine/ mz storum Priss/ z ad þier hafid nu godañ Frid/ Þad er oss mikell Fognud ur. Vier høfum z lætid jñskrifa j vora almeñelega Stadarbok / huort þra Erinde var/ a þennañ hatt. 22 Sendemeñ Gydinga/ Numenius Antiochi son/ z Antipater Jasonis son/ eru komnir til vor/ ad endurnyia þañ Vinskap a mille Gydingaña z vor. 23 Og vier høfum samtekid/ ad þss' Sendemeñ skulu heidarlega medtekner verda/ z þra Ræda skal skrifast j vo ra Stadarbok/ til eirnrar eilifrar miñingar. Þetta Andsuar skrifudu þr til Simonar þess yppasta Prests.

24 Þvi næst sende Simon Numenium aptur til Rom/ ad hafa þangad eitn mikiñ Gull skiolld/ sa ed vo Þusund ª Pund/ z ad endurnyia Sattmalañ. 25 Þa Romueriar heyrdu nu þeñañ bodskap/ þa sogdu þr/ Vier skulum mz riettu veita Simone z hñs Bornum æru. 26 Þuiad hñ z hñs Brædur haȝa manlega halldid sig/ z hlifft Jsrael z burt rekid Ouinena/ Þar þ samþycktu Romueriar ad Gydingar skylldu vera friï/ z þetta lietu þr skrifa vppa Messings spiolld/ ad þ skyllde festast vppa Pilarana a Sions Fialle.

ª (Þūd) Þusund minæ eru tiu þus und Kronur.

27 Þesse epterþylgiande skrift var vppsett a atianda Deige Manadarins Elul/ a hundradasta siotugasta z odru are/ a þridia are þess yppasta Prests Simonar. 28 J Saramel j þm mykla Sofnude Ylldūgaña/ Pr estaña z Folksins/ vr ollu Judalande.

(Elul) er Augustus Manudur 172. Aar.

29 Huoriū Mañe skal vera viturlegt z opeñbert/ ad j þm þunga mykla Oþride/ s verid heþur j voru Lande/ Þa heþur Simon Matathie son/ af Jarids æt/ z hñs Bræðr vogad siñu Liþe z veitt Fiandmoñum siñs Folks motstodu/ So ad Helgedomuriñ z Gudz Logmal yrde ecke aþmæd/ z þr hafa aflad siñu Folke mikils Lof styrs. 30 Þuiad Jonathas kō Folkenu til samans aptur/ z tok a sig Valldstiornena/ z vard yppaste Prestur. 31 Eñ epter hñs Afgang/ komu Ouinerner aptur/ z villdu fordiarþa Lādid z foreyda Helgedomiñ. 32 Þa tok Simon sig vpp/ z hiellt strijd j mote vorum Ouiniū/ z liet vort Herlid þa Vopn / og gaf þeim Mala aþ siñu eigiñ Fie z Gotze. 33 Hann styrkte Borgernar j Landenu Juda/ z Bethzura s er vid Lādamerkeñ/ huar Ouinerner hofdu adr siñ Vopn z Veriur/ z hñ sette þangad Gydinga til varnar. 34 Hñ styrkte z Joppē vid ha fid/ z Gaza giegnt Asdod/ Þuiad Gaza hafde verid adur styrktarvīge Ouinaña/ Eñ Sim on vañ hana/ z skipade hana mz Gydinga/ z kom þar a godre stiornan.

35 Og nu aþ þui ad Folkid hafde reynt þa myklu Trygd Simonis/ z visse þa Velgior ninga s hñ haþde folkenu veitt/ þa vtualde folkid hñ til siñs Hofdingia z yppasta Prests/ vegna siñ' Godmensku z trulyndis s hñ hafde synt ollu folke/ z kostade kap ps a j allañ mata ad giora siñu folke til goda. 36 Þuiad a hñs Dogum gaþ Gud Lucku/ þ hñs Hendur/ ad Heidingiarn' vrdu vr voru Lande z vr Jerusalem/ z vr Kastalanū burt rek ner/ huar þr hielldu sig z flycktust vt/ z foreyddu Helgedomeñ/ z hindrudu hreina Gudz þion ustugierd. 37 Eñ Simon vañ Kastalañ/ z skipade hñ mz Gydinga/ til verndar vid Borgen a Jerusalem/ z Landid/ og hñ hækkade Steinueggena vm Jerusalem.

Simon vtual eñ til Hofdingia.

Demetrius

38 Og Demetrius Kongur stadfeste hñ j siñu yppasta Prests Embætte. 39 Og hiellt hñ þ siñ Vin/ z veitte hm storañ Heidur. 40 Þuiad hñ spurde/ ad Romueriar hef de heidarlega hlydt Sendemoñum Gydinga/ z heþde giort Sattmala vid þa/ z tek ed þa vnder siña vernd. 41 Og ad Gydingalydur z þra Prestar heþde sāþyckt/ ad Simon sky llde vera þra Hofdinge z ypparste Prestur/ ad alldodle/ þangad til ad Gud vppueckte þm þñ rietta Propheta. 42 Og ad hñ skyllde vera Hofudzmadur/ z skyllde varduetta Helgedomeñ/ z skicka Valldstiornarmeñ j Landēu/ z j siñu Vallde ad hafa oll Vopn z Kastala. 43 Og skal huor madur hm hlydiñ vera/ z allar skipaner skulu vnder hñs Naþne vtganga/ z hñ sk al bera Purpura z Gyllene stycke. 44 Allt þetta skal trulega z stadfastlega halldast af ollu folke/ z ollum Prestum/ z eingiñ skal reysa sig þar vppa mote. Þar skal z eingiñ hafa Ma kt til ad steþna Landzfolkenu til samanz/ edur ad bera Purpura z Gullsinda/ vtañ hñ alleina. 45 Eñ hū hñ giorer þar j moti/ edur dirfist þssa skipan ad briota/ edur burt taka sa sk vera j Bañe. 46 So hiet allt þolkid ad vera Simone hlydugt. 47 Og Simon samþeckte þetta/ og vard Ædste Prestur og Hofdinge Gydinga. 48 Og þolkid baud ad skrifa þssa skrift a Messings spiolld/ z heyngia þau vppa Vmgaung Musteresins/ a einum opiñberum Stad. 49 Og ad leggia eina Afskrift þr' af j Fiesioda hirdsluna/ so ad Simon z aller hñs Epter komendur mattu alla tijma hana þar fiña.

Christur sa rietti Spamadur.

 Antio

XV

Antiochus Demetrij son

a Þesse Antiochus var ad vidurnefne Gryphus z hñ hiellt sidañ strijd vid Gydinga/ eñ vañ lijtid a

ANtiochus Kongur son Demetrij skrifade z eirniñ vr Eyunum til Simonar/ z til Gydingafolks/ med þessum hætte.

2 a Antiochus Kongur tilbijdur þm̃ yppasta Preste Simone/ z Gydingafolke sijna Kuediu.

3 Med þui ad nockrer styrialldarmeñ hafa tekid fra mier mitt Erfdar rijke/ þa berst eg ꝥ ad na þui aptur/ z ad koma þui aptur vnder rietta Arfa. 4 Og þss vegna hef eg tekid til mijn framāde Strijdzfolk/ z lætid smijda Skip/ z vil reysa jñ j Rijkid/ so ad eg straffe þa Styrialldarmeñ/ s̄ mikiñ skada giora mijnu Rijke/ z margar Borger eydelagt hafa. 5 Þar ꝥ leyfi eg þier ad bihallda ollu þui/ s̄ þr fyrre Kongar hafa þier veitt. 6 Og eg gief þier Makt ad læta sla eigiñ Mynt j þijnu Lande/ z Jerusalem z Helgedomuriñ skal vera frij. 7 Þu skallt z hallda øllū þm̃ Kostulū/ s̄ þu hefr vppbygt/ z þu hefur hingad til haft/ z øllū Strijdz Vopnū s̄ þu hefur giort. 8 Og eg gief þig kuittañ ꝥ ollu þui s̄ Meñ eru Konginū skylldugier/ eda Kōgenū kañ til ad heyra/ fra þssu z ætijd hier epter. 9 Og ef vier viñū aptur vort Rijke/ þa vilium vier eñ meire Heidur veita þier/ z þijnu folke z Musterenu/ so ad þier skulud prijsader verda j ollu Rijkenu.

174 Aar Tryphon hrockur ꝥ Antiocho Dora

10 A þui Hundradasta siøtugasta z fiorda Aare/ kom Antiochus aptur j sitt Erfdaland z allt Strijdzfolkid fiell fra Tryphon z til hñs/ z miøg fatt lid var epter hia Tryphon. 11 Þa Antiochus Kongr reyste nu epter hm̃/ þa flyde hñ til Dora vid hafid. 12 Þuiad hñ sa ad ꝥ var vtgiort med sier/ z Strijdzfolked fiell fra hm̃. 13 Eñ Antiochus reyste epter hm̃ til Dora/ med hundrad z tuttugu Þusunder Fotgaungulidz z ætta Þusunder Riddara. 14 Og settist vm Borgēa til Lands z Siafar/ so ad eingiñ kōst huorke vt nie jñ.

Brief Romuerja til Kongaña.

15 Um þeñañ tijma kom fra Rom Numenius/ z þr adrer s̄ mz hm̃ sender voru/ z høfdu Brief til Kongaña z Landzherraña/ so lætande.

16 Lucius Consul j Rom tilbijdur Ptolomeo Konge sijna Kuediu.

17 Simon yppaste Prestur z Gydingafolk/ hafa sent Meñ til vor/ ad endurnyia þa Vinattu z Sattmæl vor a medal. 18 Og hafa þar mz sent oss eirn Gulleganñ Skiolld/ Þusund punda þūgañ. 19 Þar ꝥ tilskrifū vier Kongunū z ødrum Landzherrū/ ad þr giore eckert j mot Gydingum/ z falle ecke yfer þa/ þra Lønd z Borger. 20 Og ad þr efle ønguañ Styrk þm̃ j mote/ þt vier høfū þeñañ Skiølld af þm̃ mztekid. 21 Og ef ad nockr ohlyduger eru fluner vr Þra Lande til ydar/ þa sendid þa sømu þm̃ yppasta Preste Simone/ so ad hñ straffe þa epter sijnu Logmæle. 22 Med sama hætte høfū vier skrifad til Demetriū Kongs/ til Attalū/ til Aretham/ til Arsacen. 23 Og til allra lāda/ eirniñ til Sampsaci/ z þm̃ j Sparta/ til Delo/ Mindo/ Sycion/ Caria/ Samos/ Pamphylia/ Lycia/ Halicarnasso/ Rhodis/ Faselis/ Co/ Side/ Gortyna/ Gnido/ Cypro/ z Cyrene. 24 Og Vtskrift þssara Briefa høfū vier sendt þm̃ yppasta Preste Simone z Gydingafolke.

25 Hess j mille flutte Antiochus eñ meira Lyd ꝥ Dora/ ad þreyngia eñ hardara ad Stadnū/ z giorde Vijguielar þar ꝥ/ z stormade fastlega vppa Borgena/ so ad Tryphō var þar jñe byrgdur/ z kuñe huorke ad komast vt nie jñ. 26 Og Simon sende Antiocho til hialpar tuo Þusund Mans/ mz gott einuala Lid/ z mikid Gull z Silfur/ z Vopn.

Antiochus helldur ecke Simone Tru

27 Eñ Antiochus tok ei vid þssu/ z hiellt eckert af þui s̄ hñ hafde ædur talad/ z snere sier æll dungis fra Simone.

Athenobius

28 OG hñ sende til hñs eirn siñ Vin/ sa hiet Athenobius/ ad hñ skyllde hondla vid hñ z seigia so/ Þier hafid tekid til ydar Joppe z Gaza/ z Kastalañ j Jerusalem/ huad allt mijnu Rijke tilheyrer. 29 Og hafid eydt Landid vmhuerfis/ z giort mikiñ skada j mijnu rijke/ z tekid fra mier mitt Erfdaland. 30 Þar ꝥ kref eg af ydur aptur þssara Stada/ s̄ þier hafid fra mier tekid/ z alls þess afgiallds af þm̃ Stodū/ s̄ þier hafid/ frateknu Ladenu Juda. 31 Eñ ef þier vilied ecke leggia mier ꝥ aptur/ þa giefid mier ꝥ þær Borger fim̃ hūdrud b Centener Silfurs/ z ꝥ skadañ z skattgialldid eirniñ fim̃ hundrud Centener. Eñ ef þier huxid ei ad giora þtta/ þa vilium vier yferfalla ydur.

b (Centener) allt til samans reiknad er sex Tuñur Gulls

Andsuar Simonar til Antiochum

32 HA Athenobius Kongs Vinur kom nu til Jerusalem/ z sa Dyrd Simonar/ z hañs Skraut mz Gulli z Silfre/ z hñs Vidurbūad/ þa vndradist hñ ꝥ miøg/ z sagde hm̃ Kongsins Ord. 33 Þar vppa gaf Simon hm̃ þetta andsuar/ Þetta Land s̄ vier høfū vñid aptur/ er vorra Fedra Erfd/ z heyrer ønguū odrū til. 34 Eñ vorer Ouiner hielldu þui vm Stund med Vallde og Oriette/ Þar ꝥ høfum vier nu vnder oss teked aptur þad sem

vier

vier ættum/eñ ecki tekid fra odrum. 35 Eñ þar þu klagar ad vier hofum jñtekid Joppe/og Gaza/þar til er þesse Ordsok/ad þr giordu mikiñ skada voru Lande/ꝛ voru Folke. 36 Þo vili ñ vier þar þ bitala hundrad c Centener. Hier til gaf Athenobius eckert andsuar/helldr reid dist ꝛ for j burt þadañ aptur til Kongsins/ꝛ sagde hm̃ Andsuar Simonis/ꝛ af hñs Dyrd/ ꝛ huad hñ hafde sied/þa vard Kongureñ miog reidur.

c (Centener) 100 Talenta eru 60. Þusund Kronur

37 EN Tryphon tok sig vpp til Skafar ꝛ flyde til Orthosia. 38 Þa giorde Kongureñ Cendebeũ ad Hofudzmañe yfer þm̃ Londũ s vid Hafid liggia/ꝛ liet epter hia hm̃ str ỹdzfolk bæde Fotgaungulid ꝛ Riddara. 39 Og skipade hm̃ ad hñ skde setia sỹnar Her bœder vid Landamerke Gydingalands/ꝛ skyllde efla Stadiñ Cedron/ꝛ vppbyggia eirn Kastala hia Fiollunum/ꝛ skyllde jñfalla j landid Juda. Eñ Konguriñ sockte epter Tryphon / ad na hm̃. 40 Þa Cendebeus kom til Jamnia/fiell hñ yfer Gydinga/foreydde þra land/ ꝛ liet drepa fiolda folks/ꝛ hertok margt mañа/ꝛ flutte j burt. 41 Og hñ vppbygde Stadeñ Cedron/ꝛ sette þar jñ Strỹdsfolk/ad þr skylldu vtfalla þadañ j Landamerkeñ/ꝛ eydelegg ia Þiodbrauternar/so s Konguriñ hafde skipad.

Tryphon flyr þ Antiocho

Cendebeus

Cedron

XVI

HAr þ reyste Johañes fra Gaza/vpp til syns Fodurs Simonar/ꝛ sagde hm̃ fra/ad Cendebeus være jñfalliñ j Landed/ꝛ hefde giort skada.

2 ÞA kallade Simon sỹna tuo sonu ellstu til sỹn Judam ꝛ Johañem ꝛ sagde til þra/Eg ꝛ mỹner Brædur ꝛ mỹns Fodurs Hus/hofũ fra barndome allt til þssa Dags ætt Orustur vid Israels folks Fiandmeñ/ꝛ Gud hefur giefid oss Lucku/so ad Israel er opt frelstur þ vorar hendr. 3 Eñ af þui ad eg er nu gamall ꝛ veikur þa sku þid ganga j miñ stad/ꝛ miña Brædra/ ꝛ þid skud reysa vt/ꝛ beriast þ ydart folk/Gud af Himnũ hialpe yckr/ꝛ vere mz yckr. 4 Og hñ liet vtuelia j Landenu tuttugu Þusũd mañа ꝛ nockra Riddara/med þra lid riedust Johañes ꝛ Judas j mote Cendebeo/ꝛ lau vm Nottena j Modin. 5 Eñ ad Morne þa þr reystu fra Modin/ꝛ komu a þa slicttu Velle/þa riedst eirn mikill her rỹdañde mañа ꝛ Fotgaũgu lids a moti þm̃/Nu var eitt Vatzfall a millum huorutueggia Hersins. 6 Þa reyste Johañes ad Vatninu/ꝛ sneri sier a mote Ouinunum. Eñ þegar hñ sa/ad folkid felmtrade sier ad giefa sig j Vatnid/þa hætte hñ sier fyrstum/ꝛ komst yfer vm Vatzfallid. Þa Lidid sa þ/ þa fylgde þ hm̃ epter.

Johañes sonur Simonar

Simon amiñ' sonu sỹna

Modin

7 Þui næst fylkte Johañes lide sỹnu til Bardaga/ ꝛ skickade Riddarana hia fotgaungulid enu. Eñ Ouinerner voru langtum Mektugre ad Riddaralide. 8 Eñ þa Johañes liet trometa med Prestaña Basunum/ꝛ riedst j mote Ouinunum/þa flyde Cendebeus ꝛ hñs Her/ꝛ vrdu marger særder ꝛ drepner/eñ hiner adrer flydu j eirn sterkañ stad. 9 J þessũ Bardaga vard Judas Johañis Broder ꝛ so sær. Eñ Johañes rak flottañ Ouinaña allt til Kastalanz Cedron. 10 Og Ouinerner flydu vppa Kastala Lãdsins hia Azod. Þa vppbrende Johañes þa somu Kastala/so ad þar fiellu nær tuo Þusund Ouina. Þui næst reyste Johañes heim aptr j Landid Juda.

Cendebeus flyr

2. Þusũd j hel slegner af Heidingium

11 EN þar var eirn Hofudsmadr yfer Landenu Jericho/sa hiet Ptolomeus sonur Abobi/hñ var miog Audugur. 12 Og sa ædste Prestur Simon hafde giefid hm̃ sỹna Dottur. 13 Þar þ var hñ drambsamur/ꝛ leitade epter ad verda Herra yfer Landenu/ꝛ feste med sier þa ætlan/ad lỹflata Simon ꝛ hñs sonu med Suikũ. 14 Og þa Simon reyste vm kring j Landenu Juda/ad vmskoda ꝛ ad skicka Landsins stiornan/ꝛ er hñ kom til Jericho mz sỹnum tueimur sonum Matathia ꝛ Juda/a þui Hundradasta Siotugasta ꝛ siounda are/a þm̃ ellefta Manade s kallast Sabat. 15 Þa medtok sonur Abobi þa vppa sitt slot/s kallast Doch/ꝛ bio þm̃ til eitt veglegt Giestabod eñ þra vr einsomũ Vnderhyggia/þt hñ falde strỹdsfolk leinclega þr jñe. 16 Og þa Simon ꝛ hñs Syn' voru glader ꝛ hofdu vel druckid/Þa reys Ptolomeus vpp mz sỹnum Þienurum/tok sỹn Vopn ꝛ jñ fiell j Giestabodid til Simons ꝛ slo hñ ꝛ hñs tuo sonu ꝛ Þienara j hel. 17 Þessa skiemelega Otru framde Ptolomeus j Israel/ꝛ sỹnde hm̃ soddañ jllsku þ sỹna Velgiorninga.

Ptolomeus magur Simonar

177. Aar. (Sabat) er Januarius Manudr

Doch

Simon mz sỹnum tueimur sonũ j hel slegiñ af sỹnum eigeñ Mag

18 ÞAr epter skrifadi hñ þta til Kõgs Antiochũ/ꝛ bad hñ ad senda sier strỹdzfolk til hialpar so ad hñ nædi Lãdeu ꝛ Borgunũ mz allre þra Rentu. 19 Hñ sendi ꝛ eirn flock til Gaza ad þr skylldu drepa Johañem/ꝛ skrifade til Hofudzmoñunũ/ad þr skyllde kõa til hñs/ Þa villde hñ giefa þm̃ mikiñ Mæla og skeinkingar. 20 Somuleidis vtsende hañ Strỹds

 folk

folk ad jnntaka Jerusalem z Helgedomenn.
21 Enn þar kom eirn Sendemadur fyrr til Gaza/ z sagde Johanne ad hns Fader z hns Brædur være j helslegner/ z ad so være asett ad hn skyllde z eirnin j Hel slast. 22 Þa Johannes heyrde þ/ vard hn miog skielfdur/ z liet grijpa þa Menn sem vtsender voru til ad slaa hn j Hel. Og þa hn reynde þ/ ad þr villdu hafa myrdt hn/ þa liet hn slaa þa j hel.
23 Enn huad Johannes hefur giort meira epter þetta/ z þær Orustur sem hn atte/ z huornin hn stiornade/ z vppbygde. 24 Þad er alltsaman skrifad j eirnre serlegre Bok/ fra hns Valldstiornartijma/ so leinge sem hn var yppaste Prestur epter sinn Fodur.

Johannes Simonis Son.

Ending þeirrar Fyrstu Bookar Maccabeorum.

Formaale yfer þa Adra Book Maccabeorum.

Þesse nefnest z skal vera su önnur Bok Maccabeorum/ so sem hennar Titill vtuijsar/ Enn þ kann ecke ad vera riett/ med þui hun talar vm neckra Giorningar z Hondlaner/ sem fyrr hafa vid borid enn þr Giorningar/ vm huoria su fyrsta Bokenn talar/ Og hun tekur ecke leingra fram enn til Judam Maccabeum/ z er til hins vij. Cap. hinnar fyrstu Bokar/ So ad hun ætte med riettu ad nefnast su fyrsta Bok/ helldur enn su önnr/ Vtan Menn vilie læta hana heita/ ein annr Bok/ enn ecke su önnr Bok Maccabeoru/ Alium vel Alienu scilicet/ non secundu. Enn vier lætu hana hier fara mz/ vegna þra 7. Pijslaruotta Maccabeorum/ z þra Modur z annara fleire agiætlegra Giorninga. Enn so er ad sia sem hn hafe eingenn Meistare verid/ sem hana hefur skrifad/ helldur þa sie hun samantekenn af mórgum Bokum.

Hun hefur z eirn hardann Knut j þm xiiij. Cap. vm Rasias/ sem drap sig sialfur/ hnar z eirnenn S. Augustinus z þr Gomlu Forfedur steita sig a/ þuiad soddann Dæme duga ecke z eru ecke lofleg/ þo ad þaug sie lidinn/ z kunne vel ad vtleggiast/ So z skrifar hun vm Dauda Antiochi/ j fyrsta Capitula nockud odruuijs/ enn j þre fyrstu Bokinne. Snogt ad seigia/ So sem su fyrsta Bokinn ætte med riettu ad vera j tolu annara Boka Heilagrar Ritningar/ so ætte þesse med riettu ad vera þar þ vtan/ þo ad þar stande jnne nockud Gott/ Enn þad sie vnder godum Lesara komid/ þar vm ad dæma z ransaka.

Annur Book Maccabeorum

I

Vier Gydingar/ ydar Brædur sem erum til Jerusalem z vm allt Gydingaland/ oskum ydur Gydingu/ vorum Brædrum sem erud j Egyptalande/ Lucku z Velferdar.
2 Gud blesse ydur/ z minnist a sinn Sattmaala/ sem hn hefur lofad Abraham/ Isaac z Jacob sijnum truum Þienurum. 3 Og giefe ydur eitt riettelegt Hiarta/ so ad þier blijfed stoduger z stadfaster j hns Logmaale. 4 Og vnne ydr þess/ ad þier stundid hns Bodord/ z hugge ydr. 5 Hann heyre ydar Bæn/ z sie ydr lijknsamur/ z yfergiefe ydr ecke j Neydenne. 6 So bidium vier þ ydr mz jafnade.

Deut. 30/15

7 Vier hofum skrifad ydur til j vorre stæstu Neyd/ þa Jason og hans Selskapur fiell fra þui Heilaga Lande/ og fra Rijkenu/ og vppbrende vor Borgar Hlid/ og vthellte Saklausu Blode. 8 Þa bædum vier/ og DROTTENN Bæn heyrde oss/ Og vier Offrudum honum Similiu Miole/ og kueiktum a Lompunum/ og logdum vpp Skodunar Brauden. 9 Og vier Oskum ad þier

Jason

Leuit. 23/5

villdud

villdud nu hallda Kyrkiuvigsluna med oss/ j Manudenum Casleu. 10 Giefid a þui hundrad asta sextugasta ꝛ Niunda aare/ j Kong Demetrij tijd.

Casleu 169 Aar
Demetrius Kōgur
Aristobulus

11 WJer j Jerusalem ꝛ ollu Gydingalande/ asamt mz Olldungunum/ ꝛ Johañes/ Oskum Aristobulo Kongsins Ptolomei Skolameistara/ huor ad er af Prestlegre ætt ꝛ þm̄ odrum Gydingum s̄ eru a Egyptalande/ Lucku ꝛ Velferdar.
Vier þockum Gude s̄ vel er verdugt/ ad hñ hefur frelst oss vr storre Neyd/ þar s̄ vier vrdū ad veria oss þ̄ so Megtugum Konge. 12 Þuiad Gud hefr burt tekid vora Ouine/ vr þm̄ heilaga Stad allt j Persia land. 13 Þar vard Kongurīn mz sijnum Oyþeruiñañlegum Her myrdtr j Musterenu Nane/ mz Klokskap Prestañа Nane. 14 Þuiad þa Antiochus kom þangad mz sijnum Vinum/ til Gydiuñar Diane so s̄ villde hñ giptast heñe/ ꝛ taka allt Fied vr Musterenu til Morgungafu. 15 Og þa Prestarn' Nane baru þ̄ fram̄/ ꝛ hñ var geingiñ mz nockrū Moñum j Capelluna/ þa lietu þr Kyrkiuna aptur epter hm̄. 16 Og lomdu hñ til Daudz mz Griote/ ꝛ alla þa s̄ mz hm̄ voru/ Þui næst hiuggu þr þa j sticke/ ꝛ kostudu þm̄ vt. 17 Gude sie ætijd Lof ad hñ hefur so burt dæmt þa Ogudlegu.

Nane Musteri
Hier seiger od ruvys þra Antio chi Dauda/ enn j 1 Bok Maccabeo rum 6/8. og 2 Macca 9/28

18 Epter þui ad vier hugum þa ad hallda hreinsunarhatijd Musteresins a þm̄ tuttugasta ꝛ fimta deige Manadarins Casleu/ þa hofum vier viliad lata ydur þ̄ vita/ so ad þier hielld ud mz oss þa somu Hatijd/ Lijka s̄ sa Dagr er halldiñ/ a huorium Nehemias fañ Elldiñ/ þa hñ vppbygde Musterid ꝛ Alltarid/ ꝛ fornfærde ad nyiu.

19 ÞViad þa vorer Fedur voru burt flutter j Persia land/ þa folldu Prestarner og byrgdudu Elldiñ Alltarisins j eirnre diupre þurre Gryfiu/ so ad eingiñ visse þad. 20 Þa Nehemias var nu nockrum arum seirna/ epter Gudz vilia heim sendur af Kongenum/ þa skipade hñ Epterkomendū þra somu Presta s̄ Elldiñ hofdu falid/ ad þr skdu leita hñ vpp. Eñ epter þui s̄ þr hafa sagt oss/ þa fundu þr onguañ Elld/ helldur eitt þyckt Vatn. 21 Þad sama baud hñ þm̄ vpp ad ausa ꝛ fram̄ ad bera/ Þa aller hluter voru nu buner til Offursins/ Þa baud Nehemias ad þr skylldu vthella Vatnenu a Videñ ꝛ yfer Offred s̄ la a Vidnum. 22 Þeg' þr hofdu þ̄ giort/ ꝛ Soleñ var vel vppkomiñ/ ꝛ Skyeñ lidu j burt þa kuiknade þar eirn mikell Elldur/ þ̄ vndrudust þr aller. 23 Þa toku Prestarner ꝛ Folkid til ad bidiast f̄/ þangad til ad Forneñ var vppbrend. Og Jonathas saung fyrer/ eñ hiner adrer sungu þ̄ epter hm̄ med Nehemia.

huornig Nehemias fañ Elldeñ Infr 2/5

24 OG þesse var Nehemie Bæn/ DROTTiñ vor Gud/ þu s̄ skapad' alla hlute/ ꝛ ert hrædelegur/ Styrkur/ ꝛ Riettlatur ꝛ Myskunsamr/ ꝛ alleina sa riette Kongr ꝛ Smurdur. 25 Þu s̄ alleina giefur allar gafur/ þu sem alleina ert Riettlatur/ Almattugur ꝛ Eilijfur/ þu s̄ frelsader Jsrael af ollu jllu/ þu sem vtualder vora Fedur ꝛ helgader þa. 26 Medtak þetta Offur vegna alls Jsraels folks/ ꝛ vardueit ꝛ helga þitt Arf. 27 Kom þu oss til samans aptur sem sundurdreifder erum/ Frelsa þa sm̄ þiona verda Heidingiunū/ ꝛ lijt til vor Fyrerliteña/ a huorium huor Madr hefur Andstygd/ So ad Heidingiarner mættu fornerkia/ ad þu ert vor Gud. 28 Straffa þa sem nidurþryckia oss/ ꝛ af myklum metnade veita oss alla Vanuirdu. 29 Grodurset þu þitt Folk ad nyiu/ j þijnum heilaga Stad/ sem Moyses hefur talad.

Nehemie Bæn
Deut 30/3

30 Þui næst sungu Prestarner lofsaungua þar til/ þangad til ad Forniñ var bruñiñ. 31 Epter þ̄ baud Nehemias ad hella þui Vatne s̄ epter var/ yfer þa storu Steina. 32 Þar kom ꝛ eirneñ Elldur vpp/ Eñ hñ vard fortærdur af Ellzloganum/ sem var a Alltarenu. 33 Þetta barst strax vt/ ꝛ kom f̄ Kongiñ j Persia/ huorsu ad fundist hefde Vatn j þm̄ stad/ sem Meñ hofdu Elld faled/ ꝛ þ̄ sama Vatn hefde vppbrent Fornena. 34 Og Kōguriñ liet ꝛ so reyna þ̄/ ꝛ hñ liet fra skilia ꝛ j frid taka þñ Stad. 35 Og gaf þangad mikid Fie. 36 Og Nehemie Lagsmeñ kolludu þñ Stad Nechpar/ a Norrænu Hreinsun/ sum' nefndu hñ ꝛ so Nepthar.

1 Reg 18/34
Nechpar

II

MEñ fiña ꝛ so j Skrifteñe / ad Jeremias Spamadur baud þm̄ s̄ burt voru flutter/ Ad þr skylldu taka med sier Elldiñ/ s̄ adr er sagt. 2 Og hñ fieck þm̄ j hendur Logmalid/ ꝛ baud þm̄ ad þr ecke skylldu gleyma Bodordum DROTTins/ ꝛ lata ecke villa sig/ þa þr sæe Afgude af Gulle/ ꝛ Silfre/ og þra Prydе. 3 Og hñ baud þeim margt fleyra þuilijkt/ ad þr skylldu ei lata Logmalid fōa vr sijnu Hiarta. 4 Þad stod ꝛ j þre somu Skrift/ ad Spamaduriñ baud þm̄ epter Guds bijfalningu/ ad þeir skylldu taka med sier Vitnisburdarins Tialldbudena og Orkena.

Leuit 6/12.
Cap. 10/1
Cap 16/1

Og þa

Deut. 34/1.

5 Og þa þr komu nu til Fiallsins/a huoriu Moyses hafde verid/ ꝛ sied Erꝼdarland DROttins/ þar fañ Jeremias eirn Heller/ þar geymde hñ j Tialldbwdena ꝛ Orkena/ ꝛ Reykelsis Alltarid ꝛ byrgde aptr Muñañ. 6 Eñ nockrer þr s̃ mz foru/ villdu marka ꝛ giora Teikn hia Muñanum/ Eñ þr gátu hñ ecke fundid. 7 Og þa Jeremias ꝼornam þ/ þa auitade hñ þa/ ꝛ sagde/ eingiñ Madur skal fiña edur vita aꝼ þssum Stad/ fyrre eñ DROTtiñ samansaꝼnar sijnu Folke aptur ad nyiu/ ꝛ verdr þui nádugr/ Þa mũ DROTtiñ vel opiñberast þm̃. 8 Og þa mun dyrd DROTtins siast j einu Skye/ so sem hñ byrtist j Möysis tijd/ og so sem Salomon bad ad hañ villde helga þañ Stad.

Leuit 9/24
3 Reg 8/62
2 Par 7/1

9 Og Jeremias sagde þm̃ ꝛ so fra/ huorniñ Salomon offrade/ þa Kirkiañ var vijgd/ ꝛ Musterid var bwid. 10 So ꝛ huorniñ Moyses bad til DROTtins/ ꝛ Elldur af Himnum vppbrende Fornena. So bad ꝛ Salomon/ ꝛ Elldur vppbrende ꝛ so Breñeꝼornena. 11 Og lijka s̃ Moses hafde sagt/ ad hñs Offur vppbrendest af Elldenum/ ꝛ þſſ var ecke neytt. 12 So fornfærde Salomon ꝛ eirniñ j átta Daga.

13 Þetta finst alltsaman j þui skrifi s̃ j tijd Nehemie skrifad var/ Og lijka so s̃ hñ sáansafnade Bokũ Kõgaña/ Spámañaña ꝛ Dauidz/ ꝛ Briefũ Kongaña vm ꝼornfæringarnar/ ꝛ tilreidde fiølda Booka. 14 So giørde ꝛ Judas/ Og huad þ̇ Bækur/ sem fargast høfdu a medã Ofridur var j Landenu/ þm̃ safnade hñ til samans aptur. 15 Og vier hoꝼum þær hier/ Villied þier nu þær lesa/ þa látid sækia þær til vor.

Fiølde Boka

16 Nu mz þui vær vilium hallda slijka Hatijd/ þa vilium vier haꝼa skrifad ydur þ til/ þt til heyrelegt er/ ad þier halldid hana ꝛ eirniñ. 17 Og vier vonum til Gudz/ ad DROTtiñ s̃ hialpar sijnu folke/ ꝛ giefur oss Erꝼdena aptr. 18 Sem er Rijkid ꝛ Prestsskapuriñ/ s̃ hñ hefr loꝼad j Logmálenu/ hñ mun snarlega lijkna oss/ ꝛ samansaꝼna oss ad nyiu/ vr þre vijdu Verølldu/ til þess Heilaga Stadar. 19 Lijka s̃ hñ hefr allareidu frelst oss fra mikellri Ogiæꝼu/ ꝛ hreinsad Stadeñ.

Deut 30/3.5

20 Hn Historiañ vm Judam Macchabeũ ꝛ hñs Brædr/ ꝛ vm Hreinsan Hofud Prestsins/ ꝛ huorsu Alltarid var vijgt. 21 Og vm þær Orustr j mote Antiocho hinum gofga/ ꝛ hñs syne Eupator. 22 Og af þm̃ Taknũ Himensins er þm̃ birtust/ s̃ Gydingadomeñ mañlega vordu/ Ad þier so fa einer meñ/ ræntud allt Landid/ ꝛ rákud a flotta mikeñ fiølda Heidingia/ ꝛ elltud þa. 23 Og eñ framueigis vm Musterid/ hũsu þ v̈ vppbygt aptr/ hũsu Meñ vita af þui allstadar nu þeg̈/ ꝛ ad Borgeñ náde sijnu ꝼrelsi aptur/ ad allshattad añad Logmál skule afleggiast/ eñ DROTtins alleina hallдast/ huor nu hefur godañ vilia til vor/ ꝛ er oss lijknsamur. 24 Þetta ꝛ añad fleira sem Jason hefur vppteiknad j sijnum Bokũ/ þ huxũ vier ad draga hier til samans/ mz stystu Máле.

Judas
Antiochus hiñ gøfge

25 Þuiad vier siaum/ huorniñ tøluñe er samañsleigid/ So ad þ vill vera þungt/ ad semia Historiuna riett/ mz þui ad heñe er so samansleingt. 26 Þar þ̇ vilium vier giøra þ so/ ad þ sie betra ad lesa/ ꝛ audvelldara ad miñast/ ꝛ ad þ meige vera huorium Mañe nytsamlegt. 27 Og sañlega merkium vier/ ad þ vill vera oss jafn þungt/ ad vier hoꝼum tekid vppa oss slijkt Omak/ Þui þar heyrir til mikid Eruide ꝛ stor jdne. 28 So sem þ er ecke eruidislaust/ þa nockur vill tilbwa eitt Giestabod/ ꝛ veita Giestunum vel. Þo viliũ vier ecke huxa þar vm/ ꝛ vilium giarnan hafa þetta Omak/ ødrum til þienustu.

Jason

29 Vier viliũ ønguu vmbreyta j Historiuñe sialfre/ helldur láta hana vera so s̃ hun var skrifud fyrr/ Nema ad vier vilium giøra hana styttre. 30 Og lijka sem eirn Triesmidur þa hñ bygger vpp nytt hus/ þa huxar hñ ei leingra fram/ eñ ad hñ giete so giort þ ad þ kuñi ad vera stødugt/ Eñ huorniñ þ skal prijdast ꝛ vtmálast/ þar lætur hñ eirn añañ hafa vmhyggiu þ̇. 31 So vilium vier ꝛ giøra/ Og láta þañ sem ꝼyrst skrifade Historiuna/ haꝼa þar ahyggiu þ̇/ huorniñ hñ hefur alla hlute talad/ ꝛ allar greiner sett/ ꝛ sãid mz godre giætni allt til enda. 32 Eñ vilium ecke añad giora/ eñ taka samañ Suñuna mz fæstum Ordum. 33 Og vilium nu vppbyria Historiuna/ ꝛ høfũ þta sett so sm̃ añañ jñgang/ so ad ꝼormáleñ verde ei leingre eñ øll Historiañ.

III

NA Meñ biuggu nu j godũ fride ad nyiu j Jerusalem/ ꝛ Logmálid hafdi godañ framgãg/ mz þui ad Hoꝼudpresturiñ Onias var so fromr/ ꝛ giætte þar ad so kostgiæfelega. 2 Þa vrdu ꝛ Kongarner hrærder/ ad veita Stadnũ heidr/ ꝛ sendu veglig̈ Presentr Musterenu. 3 So ad Seleucus Kongr j Asia liet skicka af

Onias hæste Prestur

Seleucus.

cka af sijnum Tienum/ allan Kostnad sem þurfte til Fornfæringanna.

4 Hn var j þ sinn eirn Fouite Mustercsins/ sa Simon hiet/ af Beniamins ætt/ hn̄ hafdi Domskap a þm̄ ædsta Preste/ af þui ad hn̄ villde ecke leyfa hm̄ hn̄s Ohlutuendni ꝛ Stadnū. 5 En̄ af þui ad Onias var hm̄ megtugre/ þa for hn̄ til Apolloniū/ Thra sei sonar Hofudzmans j nedra Syrlande/ ꝛ Phenice. 6 Og sagde hm̄ fra/ huorsu ad Guds Kistan j Jerusalem være vr hofe rijk af Penngū/ ꝛ ad þar være langtū meira/ en̄ þorf giorde til Fornfæringanna/ ꝛ Kongurin̄ mætte vel taka þ til sijn. 7 Þa nu Apollonius kom til Kögsins/ þa skyrde hn̄ hm̄ fra ordum Simonar vm Fied. Þa sende Kongurin̄ sin̄ Drotseta Heliodorum/ ꝛ gaf hm̄ þa Bijfalning/ ad hn̄ skyllde sækia þa somu Peninga. 8 Hn̄ tok sig vpp jafnsnart/ ꝛ liet so sem skyllde hn̄ taka Rentu j nedre Syria ꝛ Phenice/ En̄ hn̄s meining var ad fullkomna Kongsins skipun.

9 Sem Heliodorus kō nu til Jerusalem ꝛ Hofudpresturin̄ tok hn̄ vingiarnlega/ þa sagde hann hm̄ fra huad hn̄s Herra hefde hm̄ bijfalad/ ꝛ huar fyrer hann være þar/ Og spurde hn̄ ad/ ef þetta være so/ edur ecke. 10 Þa suarade Kiennemanna hofdingin̄ hm̄/ Sumt er oss tiltruad ꝛ j hendur feingid til godrar geymslu/ s̄ heyrer til Eckium ꝛ Fodurlausum Bornū. 11 Sumt heyrer Tobias Hircani til/ huor ed var eirn merkelegur madur/ Og þ er j onguan̄ mata so s̄ sa Suikare Simon hefur sagt/ Þuiad þar er ecki meira en̄ fiogur hundrud Centener Silfurs/ ꝛ tuo Hundrud Centener Gullz. 12 So være þ mikil Ranginde ad taka þ so j burt/ ꝛ suikia þ af þm̄/ s̄ þui heilaga Mustere hafa truad til sijns/ huort ad j ollum Heime hefur so storan̄ Heidur ꝛ Frijheit. 13 En̄ Heliodorus stod fast a Kongsins Skipun/ hn̄ yrde ad taka þ til sijn. 14 Og hn̄ kom a tilsettum deige j Musterid/ ꝛ villde skoda þ. 15 Þa hoofst ein stor Hormung vm allan̄ Stadin̄/ Prestarner lau framme fyrer Alltarenu j þm̄ heilaga Skrwda/ ꝛ kolludu til Guds a Himnum/ huor ed sialfur hefur skipad/ ad men̄ skule ecke otrulega varduetta þ s̄ þm̄ er til geymslu feinged/ Og ad hn̄ villde læta Folkid hallda sinu/ þui s̄ þ hafde til trwrrar geymslu burt lagt j þn̄ Stad. 16 En̄ hæste Presturin̄ bar sig aumlega/ ad eingin̄ leit hn̄ so ad kiendde ei j briestum hn̄/ Þui þ mætti sia a hm̄/ ad hn̄ var j storre Angist/ mz þui ad hn̄ var so folur j sijnu Andlite. 17 Þuiad hn̄ var med ollu skielfdr ꝛ þ skalf allt s̄ a hm̄ var/ huar af auduelldlega mætte merkia/ huorsu jllt hm̄ var j sinne. 18 Og folkid hliop hingad ꝛ þāgad j husunū til sāans/ ꝛ badst fyrer hū mz odrū/ af þui ad þr sau ad Musterid skyllde koma j fyrerlitning. 19 Og Kuinnurnar jklæddust Seckin̄/ ꝛ hlupu j kring a Strætunum/ ꝛ Jungfrurnar (s̄ annars ecke geingu vt a medal folksins) hlupu vnder Porten̄ ꝛ vppa Mwrueggena/ Sumer lau vt vm Gluggana. 20 Og vpplyptu sijnum hondum til Himens/ ꝛ bædust fyrer. 21 Þad var bæde Hormulegt/ ad folkid vard so skielft jn̄byrdis/ ꝛ ad ædste Presturin̄ var j slijkre Angist.

22 A medan þr ækolludu so þn̄ Almattuga Gud/ ad hn̄ villde varduetta þm̄ sitt Fie/ sin̄ þ hofdu þangad til geymslu lagt. 23 Þa huxade Heliodorus sier ad framkuæma sin̄ Asetning. 24 Og s̄ hn̄ stod hia Gudz Kistunne/ med Strijdsmonnunū/ þa giorde Almattugur Gud eitt mikid Teikn/ so ad hn̄ ꝛ þr s̄ j kringum hn̄ voru/ skielfdust fyrer Guds Magt/ ꝛ þar fiell yfer þa stor Otte/ ꝛ hrædsla. 25 Þuiad þr sau eirn Hest/ s̄ var vel prijddur/ þar a sat eirn ognarlegur Riddare/ hn̄ rende med ollu afle ad Heliodoro/ ꝛ fleitte a hn̄ med framfotunum/ Og Riddaren̄ a Hestenum var j eirnre forgylltre Harneskiu. 26 Þeir sau ꝛ so tuo vnga Men̄/ s̄ bæde voru sterker ꝛ Dægeleiger/ ꝛ miog vel klædder/ þr stodu sin̄ til huorrar handar Heliodoro/ ꝛ bordu hn̄ kasklega. 27 So ad hn̄ fiell af Omeigen̄ til Jardar/ ꝛ vard Sionlaus. 28 Þa toku þr hn̄ s̄ nylega var jngeingin̄ j Peningaherberged mz myklu skraute/ ꝛ mz ollū sijnum Strijdsmonnum/ ꝛ bæru hn̄ þadan̄ a einū Stool/ Og hn̄s Magt hialpade hm̄ alls ecke. 29 (So ad Men̄ mattu opinberlega merkia Krapt DROTTins) ꝛ hn̄ la so hart nær sem daudur/ ꝛ talade eckert Ord. 30 En̄ Gydingar prijsudu Gud/ ad hn̄ hafde so vegsamad sitt Mustere/ Og Musterid sem ædur var fullt af hrædslu ꝛ Otta/ þ vard fullt af Fognude ꝛ Glede/ epter þetta Teikn Almattugs Guds.

31 En nockrer af Vinū Heliodori/ kōu ꝛ bædu Onian̄ ad hn̄ villde bidia til DRottins ad hn̄ villde vnna Heliodoro Lijfs/ hū nu vær ad fram kominn. 32 En̄ af þui ad Kiennemanna hofdingin̄ var hræddur/ ad Kongurin̄ munde hafa misgrun a Gydingū/ ad þr hefde giort Heliodoro nockud/ þa offrade hn̄ fyrer hm̄/ ad hn̄ mætte verda heilbrygdur. 33 Og a medan̄ hn̄ bædst fyrer/ þa byrtust j annad sin̄ þr tueir vngu Men̄/ j þra fyrra klædnadi/ ꝛ sogdu til Heliodorū/ Gior þu hugarlætlegar þacker þm̄ hæsta Preste Onia/ Þuiad hans vegna hefur DROTTin̄

Simon

Apollonius

Heliodorus

Infr 5/18

Tobias Hircani

Exo 22/7

Ogurleg Syn Heliodorus straffast af Gude.

Onias bidur fyrer Heliodoro

Act. 27/24

DROTTinn giefid pier lífid. 34 Og kunngiør huoruetna þann mykla Krapt DROTTins/ med þui þu ert af Himnum ofan hyrdstrycktur. Og þa þr høfdu þetta talad/ lidu þeir j burt. 35 Enn Heliodorus færde DROTTine Forner/ z hiet hm̃ myklu/ ad hn̄ hefde giefid hm̃ aptur Lífid/ z þackade Onia. 36 Og reyste þui næst aptur til Kongsins/ z sagde huorium Manne fra huorninn hn̄ hefde sied Verk hins hæsta Gudz med sijnum Augū. 37 Enn er Kongurinn spurde hn̄ ad/ huorn hn̄ hugade ad senda skyllde til Jerusalem/ s̄ nockud vtuegade. Þa suarade Heliodorus hm̃. 38 Hafer þu Ouin edur þann nockurn s̄ þier hugar ad hrinda vr Rijke nu/ þann send þangad/ Þegar sa hinn same fær slijka Hyding s̄ eg/ z kiemst mz lijfe j burt/ þa mattu vel medtaka hn̄ aptur. 39 Þuiad Gud er krøptuglega j þm̃ Stad/ z sa s̄ a Himnum byr hefur þar tilsion/ z frelsar hn̄/ z straffar þa sem hm̃ vilia Skada giora/ z slær þa til daudz. Þetta er fulltalad vm Fiarhirdslu husid z Heliodorum.

IIII

Simon. Sup 3/4

AN Simon sa sem Fiesiodūa z sitt Fodurland hafde forrædid/ talade jlla vm Oniam/ huorsu hn̄ hafde giort Heliodoro þssa Olucku/ sem hn̄ skiede. 2 Og skulldade hn̄/ ad hn̄ stundade ad verda Herra Landsins þar hn̄ giorde þo Stadnum allt gott/ z vnne sijnu Folke af Hiarta/ z hiellt fast a Gudz Bodordum. 3 Og er hn̄s Hatur z Ofund vard so stor/ ad þeir sem hielldu mz Simone/ slou þar þ nockra j hel. 4 Og Onias sa ad þar munde koma mikid jllt af slijku Osamþycke/ med þui ad Apollonius Høfudzmadr j nedre Syria/ var so galinn ad hn̄ styrkte Simonem til sinnar Ohlutuende. 5 Þa tok hn̄ sig vpp z reyste til Kongsins/ ecke til þess ad æklága sitt Folk/ helldur Landenu z Lydnum til goda. 6 Þuiad hn̄ sa/ ad ef Kongurinn villde eckert giora hier til/ þa være ecke mogulegt ad hafa Frid til leingdar/ elleg^r ad stilla Ohlutuende Simonis.

Apollonius

7 EN þa Seleucus var daudr/ z Antiochus hinn gøfge fieck Rijked/ þa stūdade Jason Onias Broder epter hæsta Prestzins Embætte. 8 Og hiet Kongenū/ ef hn̄ kiæme þui til leidar/ þriu hundrud z sextijger Centener Silfurs/ z af ødrū Rentū/ attatijger Centener. 9 Og hier ad auk hiet hn̄ hm̃ ad giefa/ hundrad z fimtijg^r Centener/ ef ad hm̃ leyfdist ad vpp reysa Leikhws/ z ad venia þa til Jerusalem/ epter Sidum Antiochi.

Seleucus Antiochus Epiphanes Jason Infr. 5/5 1 Macca 1/15 | Athuga hier gode lesare/ huornenn þesser skalk^r Jason/ Menelaus komast so ad Prests Embættenu/ z haga sier j þui.

10 ÞEgar Kongurinn vard þssu samþyckr/ z Jason fieck Prestz Embættid/ þa vande hn̄ jafnsnart sitt Folk til Heidinna sida. 11 Og þr godu z loflegu Sider/ s̄ setter voru af þm̃ fyrre Kongum vrdu aflagder þ Johannem Fodur Eupolemi/ sem sendur var til Rom/ ad binda Vinattu vid Romueria/ Og hn̄ afmæde þaug gomlu heidarlegu Log/ z vpp sette adrar oliterlegar skyckaner. 12 Hn̄ vppbygde eitt Leikhus j Borgenne z sette til ad þr sterkustu Yngismenn skylldu þar jnne jdka sig. 13 Og Heidinna manna Athæfe þroadest so miøg. 14 Ad Prestarner oktudu huorke Fornfæringar nie Musterid/ helldr hlupu j Leikhusid/ z horfdu a Soppleik z adra Leika. 25 Og yfergæfu so Sidu sinna Fedra/ z hielldu þo hina Heidnu mykelega. 16 Þeim vard þ z vel endurgolldid/ Þuiad Gud sende þa sømu yfer þa/ ad huorium þr villdu læra slijka Leika/ ad þr hinu sømu skylldu straffa þa/ Þuiad Menn eiga ecke ad skiemta sier mz Gudz Orde/ þ kiemur þo fram̃ vm sijder.

Menn eiga ecke ad giøra sier gleus vid Guds Ord.

18 EN þr myklu Leikar voru halldner j Tyrus/ z Kongurinn var þar sialfr vid. 19 Þa vtsende Suikarenn Jason nockra Antiochenos/ z liet sem þr være af Jerusalem/ ad þr skylldu z horfa a leikana/ z mz þm̃ sende hn̄ þriu hundrud Drachmas/ ad offra Herculi þar af. Enn þr s̄ þa bijfalning høfdu/ sau ad þ var eige so skyckanlegt/ z villdu þar þ ecke hafa þa Peninga þar til/ helldur til nockurs annars. 20 Þui keiptu þr Skipreida þar mz/ þo ad hn̄ hefde þa vtsent til Herculis Offurs.

Jason Antiochus kiemr til Jerusalem z verdur virduglega medtekenn af Jasone.

21 Enn epter þui ad Ptolomeus Philometor/ sa vnge Kongur j Egyptalande/ villde hallda sinn fyrsta Rijkis Dag/ þa sende Antiochus Apollonium/ Mnestei son til Egyptalands/ a þann sama Herradag. 22 Enn þegar hn̄ formerkte ad þr villdu ecke hafa hn̄ þ Forueriara/ þa reyste hn̄ aptur/ z hugadi vm huorninn hn̄ mætte hallda sijnu Rijke j Fride. Og hn̄ kō til Joppē/ z þadann reysti hn̄ til Jerusalem/ z var heidarlega mztekinn af Jason z øllum Stadnū/ z jnleiddur mz Blysum z mikellre Hoffrakt/ þui næst reyste hn̄ aptur j Phenicen.

Ptolomeus Philometor

23 EN ad þrem̃ ærū lidnū/ sendi Jasō Mēelaū Brodr Simōar/ þss s̄ fyrr er getid/ med Fie til Kōgsins/ z ad minna hn̄ a nockr Naudsynia Erendi. 24 Og er hn̄ kom j Vinskap vid Kōginn/ var hn̄ Hræsnare z kom þui yppasta Prestz embætte til sijn/ z gaf

Menelaus Brodr Simonis

Konge

Kongenum þriuhundrud Centener Silfurs meir en̄ Jason. 25 Og kom so aptur til Jerusalē med Konunglega Bifalning / z breytte ecke so sem sa ædste Prestur/helldur so sem Olmur Tyran̄e/og so sem eitt hrædelegt Villudyr.

26 Þan̄en̄ vard Jason/sa ē sijnū Brodur hratt vr sijnu Embætte/af ødrū aptr burthrund en̄/z hlaut ad flyia j burt j Amorita lād/z Menelaus hiellt Rijkisstiornēa. 27 En̄ ē hn̄ kun̄e ecke ad vtuega þ͛ sie/ē hn̄ hafdi Kongenū lofad/þa Sostratus Høfudsmadr a Slotinu kraf de þss af hm̄/epter Kongsins skipan. 28 Þa liet Kongurin̄ kalla þa bada þ͛ sig. 29 Og afse tte Menelan̄/ z sette hn̄s Brodur Lysimachum j hn̄s stad/z Sostratum sette han̄ Bijfalningsman̄ j Cypren.

30 ÞA þetta var nu so skipad/þa giordu þr j Tharsis z Mallotis eitt Vpphlaup/þar þ͛ ad Kongurin̄ hafde skeinkt þa sin̄e Frillu. 31 Þa tok Kongurin̄ sig vpp skiotlega / so ad hn̄ feinge stillt þ͛ Vpphlaup/z liet epter til Statholldara/Hofdingian̄ Andronicum. 32 Þegar Menelaus heyrde þ͛/þa þuxade hn̄ ad nu være tiltækelegur tijme ad na aptur sijnu gamla Embætte/Og stal nockrū Gullegū Klenodiū vr Musterēu/z gaf Andronico/sumar sellde hn̄ j Tyro/z j ødrum kringumliggiande Stødum. 33

HA Onias visse þta/gaf hn̄ sig j eirn frijan̄ Stad j Daphne/ē liggr þ͛ Antiochia/z a uistade hn̄. 34 En̄ Menelaus kom alleina til Andronicum/z bad hn̄ ad taka Oniam Hondū. 35 Þad giorde hn̄/z gieck til hn̄s/z talade vid hn̄ suiksālega/z gaf hm̄ sijna Hond z sin̄ Eid þar vppa/ad hn̄ kiæme til hn̄s mz fielegheit/þt hn̄ visse ad Onias vænte sier goodz af hm̄/Og þa hn̄ hafde so vmtalid þ͛ hm̄/þa stack hn̄ hn̄ j hel j mote øllum Riette. Þad angrade ei ad eins Gydingana/ helldr mislijkade þ͛ mørgū af Heidingiunū/ad hn̄ hafde so drepid þan̄ froma Man̄.

36 ÞA Kongurin̄ hafde nu vtrieett allar saker j Cilicia/z reyste heim aptur/ þa hlupu Gydingarnir til hn̄s vr øllum Stødum/ z so marger af Heidingiū/z kløgudu fyrer hm̄ ad Onias hefde saklaus drepen̄ verid. 37 Og Antiochus hrygdist af Hiarta þess vegna/ z þ͛ aumkade hn̄/ad sa frome heidarleige Madr var so hørmulega drepen̄. 38 Og hn̄ vard gramr Andronico/z liet fletta hn̄ Purpuraklædenu z øllu ødru skarte/z liet leida hn̄ vm kring j øllū Stadnum/z drepa hn̄ ad sijdustu j þm̄ sama stad/ē hn̄ hafde j hel stungid Oniam/so straffade Gud hn̄ aptur epter sinc forþienan.

39 NV þegar Lysimachus hafde stoled myklu vr Musterenu/epter rādū sijns Brodurs Menelai/z þa þtta Ryckte barst vt a mæal Folksins/þa safnadest Almugen̄ til samans a mote Lysimacho/þa þr Gullegu Dyrgriper voru allareidu marger j burt tekner. 40 Þegar Man̄fiølden̄ kom nu til samans/z var miøg reidr/þa bryniade Lysimachus þriuþusund man̄a/z villde veriast mz Vallde/z hn̄ sette eirn gamlan̄ kyndugan̄ Høfudzman̄ yfer þa. 41 Þa Borgarmen̄erner sau þ͛/gripu sumer Steina/sumer sterkar Steingr/sumer kostudu Øsku þm̄ j Augu. 42 So ad sum̄ af þm̄ vrdu særer/z sum̄ mz øllu nidurslegn̄ til Jard̄/z hin̄ adrer hlupu j burt þan̄/z þr nædu so Kirkiureifaranū vid Fiehirdslu Husid.

43 EPter þ͛ høfdu þr hn̄ fram̄ þ͛ Rietten̄. 44 Og mz þui ad Kongurin̄ var kōen̄ til Tyro/þa sendu þr þria Men̄ vtaf Rædenu/ad tia þ͛ hm̄ þta Mælefne/ ad han̄ segde þ͛ Dom yfer. 45 En̄ ē Mælid gieck a Menelan̄/þa hiet hn̄ ad giefa Ptolomeo mi ked fie/ef hn̄ feinge hn̄ lausan̄ af Kongenū. 46 Þa gieck Ptolomeus alleina til Kongsins vppa hn̄s Sal/þar ē hn̄ sualade sier/z talade vm þ͛ Kongenum. 47 So ad hn̄ liet Menelaum lausan̄/ē v̄ eitt Vpphaf allrar Olucku/ z dæmde þ͛ Fatæka folk til Dauda/huort iafn vel j hia Tatrum hefde fundest z þott saklaust vera. 48 So vrdu þr saklausu lijflætner/ē hid trulegasta høfdu handtierad Folksins z Musteresins Mælefne. 49 Þad misþocknadist nockrū j Tyro/z veittu þm̄ ærlegan̄ Grofþ. 50 En̄ Menelaus var vid sitt Embætte/ þ͛ til løgr noekra Magtarman̄a j Hofgardenum/sm̄ gagn høfdu af hm̄/z var þess verre ē han̄ var leingur/z lagde a Borgarana allskins Ogiæfu.

Jason
Sostratus
Lysimachus
Andronicus
Menelaus
Daphne
Onias veigen̄ af Andronico
Antiochus liet riett̄a Andronicū
Menelaus
Lysimachus
Ptolomeus
Hofgardurenn

V

UM þen̄an̄ sama tijma/reyste Antiochus j an̄ad sin̄ til Egyptalands. 2 Og Men̄ sau vm alla Borgēa/fiorutijg̃ daga huad ept̄ an̄ad j Loptenu/Ridda ra j forgilltū Bryniū/mz løngū Spiotū j Fylkingu. 3 Og Men̄ sau hūsu ad þr rendu til samans/og hlijfdu sier med Skiolldunum z Spiotunum/z huorsu ad þr ryckttu Suerdunum/ z skutu huorier ad ødrum/z huorsu ad

Daniel 11/42
Hrædelegar sioner j Loptenu.

ſkein a þaug þorgylltu Vopn/ z huorſu ad þr hoþdu adſkilianlegar Bryniur. 4 Þa bad hu
or Madur ad þad ſkyllde ecke neitt jllt merkia.

Jaſon
Menelaus

5 EN þar komu vpp oſañ tijdēde/ huorſu ad Antiochus ſkyllde vera daudur. Þa tok Ja
ſon til ſijn þuſund mans/ og fiell oforuarandis yþer Staden̄ / Og þa han̄ ſtte vppa
Mwren̄ med ſijna men̄/ z took jn̄ Staden̄/ þa flyde Menelaus j Kaſtalan̄. 6 En̄ Ja
ſon myrdte ſijna Borgarmen̄ ſæargrætelega/ z huxade ei/ ad þta var han̄s eigin̄ ſtoor Oluc
ka/ad hn̄ hafde ſoddan̄ lucku j mote ſijnū Vinum/ Helldr liet hn̄ ſier þikia/ad hn̄ yñe Sigr a
ſijnum Fiandmønum/ þar hn̄ van̄ Sigur a ſijnum Borgarmønū. 7 Og þo gat han̄ ei næd
Valldſtiorneñe/ helldur fieck hn̄ ſijn laun/ ſo s̄ hn̄ haþde þorþienad/ z flyde mz ſneypu aptur
til Amorita lands. 8 Ad ſijduſtu vard hn̄ klagadur þ Areta Arabia Konge/ ſo ad hn̄ vard ad
flyia fra einum Stad til an̄ars/ z var huorge ohrædur. Og huor Madur var hm̄ gramur/
ſo s̄ þm̄ ed fallen̄ var fra ſijnu Logmæle/ Og huor madur formællte hm̄/ ſo s̄ odrum Forræd
ara z Fiandman̄e ſijns eigen̄ Fodurlands/ Og ſo vard hn̄ vtflæmdr til Egyptalands. 9 Og
ſo s̄ hn̄ hafde marga rekid af ſijnu Fødurlande/ ſo vard z hn̄ ſialþr ad deyia j Eymd j Lace
demonia/ þar hn̄ vonade ad hn̄ munde fin̄a Vpphellde/ mz þui ad þeir være ættmen̄ ſijn a mil
le. 10 En̄ ſo s̄ hn̄ haþde mørgū j burt kaſtad æn greftrunar/ ſo z do hn̄/ ad eingin̄ bar harm
epter hn̄. Og hn̄ haþde ecke alleinaſta ecke þa Lucku/ ad hn̄ være graþen̄ j ſijnu Fødurlāde/
helldur fieck hn̄ z eirnen̄ ongua Grøf j framande Lande.

Aretas Arabi
anſkra Kögr.
Jaſonis Afga
ngur.

11 ÞA þetta kom þ Kongin̄ / þa huxade hn̄ ad allt Gydingaland munde fallid þra hm̄/
Og hn̄ reyſte mz grym̄um huga j burtu vr Egyptalande/ z jn̄tok Jeruſalem med
Vallde. 12 Og baud Strijdzmønunū j hel ad ſla æn allrar vægdar/ allt huad þeir
þundu a Strætunum/ z j Hwſunū. 13 Þa voru j hel ſlegner vnger z Gamler/ Men̄ z Kuñr z
Børn z Jungþrur/ Ja z ſo Børnen̄ j Vøggunū. 14 So ad a þremur døgū lietuſt þar att
atijgu þuſund Man̄a/ fiorutijger þuſund voru herteknir/ z nær attatijgu þuſund ſellder.

Jeruſalem yf
erfallin̄ aþ þm̄ gr
im̄a Antiocho.
Dani. 11/41

15 EN Antiochus liet ſier ecke þta nægia/ helldur yferfiell hn̄ z ſo þn̄ heilagaſta Stad
a Jordune/ Og Suikaren̄ Menelaus leidde hn̄ jn̄ þangad. 16 Þa rænte hn̄ mz ſij
num bøluødū Hondū þm̄ heilogu Kierum/ z ollu þui s̄ adrer Kongar hoþdu giefid
Muſterenu/ til fegurdar z Prijde/ þ reyþ hn̄ j burt med ſijnum ſyndugū Hondū/ z vpphof ſig
miog. 17 Og ſa ei ad DROttin̄ leyþde ad ſlijkt kiæme yfer þa s̄ j Stadnū voru/ vegna þra
Synda.

Muſterid rænt
z ruplad
Menelaus

18 HEtta var ſøken̄/ ad Gud liet ſo ſkam̄lega fara med þan̄ heilaga Stad/ ellegar mun
de þ ſo hafa geingid Antiocho/ ſo s̄ þ gieck Heliodoro/ huor ad vtſendr var af Sel
euco Köge/ ad ran̄ſaka Fiarſioda Herbergid/ z vard hardlega ſleigen̄ þar þ/ ſo ad hn̄
neyddeſt til ad læta af ſin̄e oþrijkis Vpptekt. 19 Þuiad Gud hefur ei vtualid Folkid Stadar
ins vegna/ helldur Staden̄ Folkſins vegna. 20 Þar þ hlaut þ heilaga Muſtere ad lijda eir
nen̄/ þa Folkid var ſtraffad/ Lijka ſo s̄ þ þar j mote hafde gagn aþ Folkenu/ Þuiad lijka ſo
s̄ Muſtered var vn̄id af Ouinunū/ þa DROTtin̄ var reidur/ lijka ſo fieck þ aptur Heidur/
z Riett/ þa DROTten̄ vard þm̄ aptur Lijknſamur.

Heliodorus
Supr. 3/9

21 SVm̄an̄ a ollu þui s̄ Antiochus rænte vr Muſterenu/ var atian hundrud Centener
Silfurs/ þ tok hn̄ med ſier z reyſte ſtrax til Antiochiam/ med ſoddan̄ Drambſeme z
Metnade/ ad hn̄ huxade ſier nu ad giora Jordena/ ſo ad Men̄ mættu ſigla vm han
a/ ſo s̄ vm Sioen̄/ Og Hafid/ ad Men̄ ſkylldu ganga þar a/ ſo s̄ a Jordun̄e. 22 Og hn̄ liet ep
ter nockra Vijfalningsmen̄ j Jeruſalem/ vonda ſkalka/ s̄ var Philippus vr Phrygialāde/ ſa
en̄ var verre z argare/ en̄ hn̄s Herra. 23 Andronicum j Garizim/ z Menelaum mz þm̄ bæd
um/ huor ed var yþer ollum ødrū ſo ad hn̄ þuingadi ſitt eigid Folk.

Suman̄ a þui
ſem rænt var vr
Muſterenu
Philippus

Andronicus
Menelaus

24 OG af þui ad Antiochus var ſo hardlega gramur vppa Gydingana/ ſende hn̄ til þr
a eirn ſkam̄legan ſkalk/ Apolloniū/ j Landed/ mz tuo z tuttugu þuſund Man̄a/ z
baud hm̄ ad hn̄ ſkyllde j hel ſla alla fulluaxna Kallmen̄/ en̄ ad ſelia Kuñurnar z
þ yngrafolkid. 25 Þa hn̄ kom nu þ Jeruſalem/ ſkickade hn̄ ſier fridſamlegá/ allt til Sabba
ths dagſins/ a huorn̄ Gydingar hallda heilagt/ Þa baud hn̄ ſtrax ſijnu Folke ad Vopnaſt.
26 Og s̄ huor Madur hliop nu þangad ad/ z villde ſia huad þar ſkyllde ſkie/ Þa liet han̄ j
helſla þa alla/ z kom ſo j Stadin̄ med allan̄ ſin̄ Her/ z j hel ſlo mikin̄ fiolda.

Apollonius

ſtor Hormung
j Jeruſalem

27 EN Judas Maccabeus tok ſig þar fra med Niju Brædrum / burt j Eydemork/
z a fioll/ z hiellt ſig þar/ med ollū þm̄ s̄ ſig hoþdu giefid til hn̄s/ z lifde vid Jurter/
So ad hn̄ ſkyllde ecke liþa a medal þra ohreinu Heidingia.

Judas Macc
abeus

ſkamt

VI

SKamt epter þtta/þa sende Kongurinn eirn gamlañ Mañ/fra Antiochia/ ad hñ skylldi naudga Gydingū/ad falla fra Logmale sīna Fedra/z hallda ei le ingur Gudz logmal. 2 Og ad hñ skyllde saurga Musterid j Jerusalem/z sky llde kalla þ Jouis Kyrkiu Olympij/z Musterid j Garizim skyllde nefnast Jo uis Kyrkia Xenij/af þui þar bygde framande Folk. 3 Slijkt villt Athæfi fie ck huoriū Mañe Hugarangurs. 4 Þuiad Heidingiar atu z druncku sig gald a j Musterenu/z drygdu mz Kuiñum allskins Blygdunarleisi j þm̃ heilaga Stad/ z baru jñ þangad margt þ ē ecke var hæfilegt. 5 Meñ offrudu yfer Alltarenu/forbodnū Fornū j Lo gmalenu. 6 Og hiellldu huorke Sabbathsdaga nie adrar vanalegar hatijder/z eingiñ þor de ad lata a sier merkia ad hñ være Gydingr. 7 Og þr naudgudu þm̃ til mz Vallde/ ad offra j huoriñ Manude/þegar Kongsins fædingar dagr var. Og þegar Meñ hiellldu Bacchi Ha tijd/þa neyddu þr Gydinga til ad gāga fram̃ mz Krāsa af Lauerbertrie/Baccho til vegsemd ar. 8 Þar var z af Radū Ptolomei vtgeingid eitt bod vm Heidingiañа stade/ē voru kringū Jerusalem/ad þr skylldu huoruetna naudga Gydingū til ad offra. 9 Og ef ad nockrer være stoduger j þui/ad þr villdu ecke hallda þ mz Heidingiū/þa skylldu meñ jafnsnart leggia þa til daudz/Þa matte sia eina mykla Hørmung.

Mustered saurgast

Hatijd Bacchi

10 ÞAr vrdu framleiddar tuær Kuiñr/ af þui ad þær høfdu vmskorid sonu sijna/vid þr a Briost bundu þr Bornen/ z leiddu þær vm kring j giegnum allañ Stadiñ/z ad sijdustu køstudu þr þm̃ ofañ ꝥ Mureñ. 11 Nockrer høfdu falid sig þar j nand j Holum/so ad þr mætte hallda Sabbathsdageñ/ þegar þ var sagt Philippo / þa voru þeir brender/þui þr villdu ei veriast/so ad þr bryte ecke Sabbathsdageñ. 12

Epterdæme tueggia Kueñe

Philippus

EN hier verd eg ad amiña Lesarañ/ad hñ hneyxle sig ecke a þssare Hørmūgu/helldr huxe/ad þetta Straff er yfer þa komid/ei þm̃ til fordiorfunar/helldr til vidurv̄r. 13 Þuiad þ er ein stor Lijkn/ad Gud hindrar Syndarana/so ad þr fae ei framgang/z straffar þa jafnsnart. 14 Þuiad vor DROTTeñ Gud hefur ecke slijkt langlundargied vid oss/so sm̃ vid adra Heidingia/huoria hñ lætr framganga/þangad til þr hafa fyllt mæler siña Synd a/so ad hñ straffe þa þr epter. 15 Helldr varnar hñ oss vid/so ad vier skulū ei hafa ofmikid vid/z ad hñ ad sijdustu ei hefne sijn a oss. 16 Þar ꝥ hefur hñ eñ nu alldrei j burttekid mz ollu fra oss sijna Myskunseme. Og þo hñ hafi tyftad oss mz eirnre ogiæfu/þa hefur hñ þo eigi helldur mz ollu yfergiefid sitt Folk. 17 Þetta hef eg sagt til eirnrar amiñingar/Nu viliū vir koma aptur til Historiuñar.

Gud kiemur fram ꝥ strafft med straffi til sijns folks

18 ÞAr var eirn Mañ af þm̃ Yppurstu Skriftlærdu/sa hiet Eleasar/eirn alldradr ma dur/z þo miog fríjdr/a hm̃ spertu þr Muñeñ vpp mz Valldi/ ad hñ skylldi eta Su ijnakiot. 19 Eñ hñ villde helldur deyia ærlega/helldr eñ ad lifa so skam̃lega/z hñ leid þ med Þoliñmæde. 20 Og þa hñ gieck til pijnuñar/þa auijstade hñ þa/ē atu forbodid ki øt/af elsku þessa stūdlega lijfs. 21 Þeir ē nu voru setter til ad þuinga følkid til ad eta Suij nakiøtid a mote Logmalēu/af þui ad þr høfdu þeckt hñ leinge/þa toku þr hñ afsijdis vt af z søgdust vilia bera hm̃ þ kiøt ē hm̃ være vel etande/eñ hñ skyllde lata lijka sem þad være offrad Suijnskiøt/z skyllde eta þ Kongenū til vilia. 22 Ad hñ mætte so Lijfe hallda/z nio ta gamalls Vinskapar.

Eleasar

Epterdæme vpp a støduga vidur kiening Guddomlegs Lærdoms

Leuit 11/4

23 Eñ hñ huxade so sm̃ somde hñs Elle/z grahærdu høfdi/z epter hñs godu framferde/ sm̃ hñ hafde haft fra vngdome/z epter þui Heilaga Gudz Logmale/z sagde berlega fram/ sended mig strax vnder Jordena ofañ j Grøfena. 24 Þuiad jlla hæfer þ miñe Elle ad eg sku le soddañ hræsne hafa/so ad þr enu Vngu huxe so/Eleasar hiñ nijræde er z ordeñ eirn He idinge. 25 Og mundu þa verda afuega leidder ꝥ miñ hræsnaraskap/ z ad eg hegdade mier so ꝥ folkenu/z frelste so mitt lijf vm litla stund/ ē eg hefe eñ nu olifad/þ være mier ein eilijf sk øm̃. 26 Og ad vijssu/huad kañ eg ad hafa þar af/ þo ad eg nu allareidu komist vndañ Ma ñaña straffe/mz þui ad eg ecke kañ ad komast vndañ Gudz hondū/huort helldur eg er Lijfs/ eda daudur? 27 Þar ꝥ vil eg nu gladlega deyia/so sm̃ þ hæfer mier gømlum mañe. 28 Og lá ta god Dæme epter mig/hia þm̃ Vngu/so ad þr deyie viliuger z hreystelega/vegna þess dy rdlega z Heilaga Logmals.

29 ÞA hñ hafde talad þesse ord/þa leiddu þr hñ til pijnuñar/Eñ þr sm̃ hñ leiddu/ og adr høfdu verid hañs Viner/þr reiddust hm̃ fyrer slijk Ord/þui þr meintu ad hañ hefde af Metnade talad þtta. 30 Og þa þr høfdu sleiged hañ so ad hann var ad

Dauda

Dauda komeñ/ þa anduarpade hñ z sagde/ DROTtiñ ꝥ huorium eckert er hulid/ hñ veit ad eg mætte vera aan þssara slaga z storrar Pijnu/ sem eg ber a mijnū Lijkama/ heþde eg viliad. Eñ Sælareñar vegna lijd eg ꝥ giarnan ꝥ Gudsskullð. 31 Og hñ gaf so vpp Andañ/ z liet med sijnū Dauda epter sig eitt Huggunarsamlegt Epterdæme/ huort ecke alleinasta Vngdomeñ aminña skl til Mañkosta/ helldur z eirneñ sierhuorn Mañ.

Añad stadþastleikans Epterdæmi

VII

Historiañ vt af þm vij Brædrum z þra Modur

Leu. 11/4
Deu. 14/4

i

HA vrdu z gripner siø Brædur z þra Moder/ z voru hwdstrycker med Suipū z Dolum/ z af Kongenum þuñgadir/ til ad eta Suijnakiot sem þm var bañad j Logmælenu. 2 HA sagde hiñ ellsti so a medal þra/ huad villtu spyria margs z vita af oss? Vier viliū helldur deyia eñ giøra nockud j mote vorra Fedra Logmæle. 3 Þa reiddest Kongureñ z baud ad setia strax Poñur z Katla yfer Eldeñ. 4 Þa ꝥ var giort/ þa skipade hñ ad skiera Tunguna vr þm ellsta/ z hoggua af hm Hendur z fætur/ ad asiaande odrum Brædrunū z Moduriñe. 5 Þa hñ var nu so af limadur þa liet hñ bera hñ ad Elldenū/ z steikia hñ j Poñuñe. Og þegar Logañ lagde all

Deut. 32/36

stadar jñ j Poñuna/ þa aminte huor añañ/ asamt Moduriñe/ ad þr skylldu hrausilega deyia. 6 Og søgdu/ Gud DROTteñ mun alijta Rietttindiñ/ z vera oss Myskunsamur/ so sem Moses vitnar j sijnū Saung/ Og hñ er sijnum þienurum Lijknsamur.

ij

7 ÞEgar sa þyrste hafde nu so Ondena vppgiefid/ þa leiddu þr hiñ añañ fram/ ad syna þra Grymd a hm/ z þr flettu Hwdeñe mz hæréu af hñs Hoþde/ spyriande hñ ad/ hũt hñ villde eta Suijnakiot/ eda læta pijna allañ siñ Lijkama z Lidu. Eñ hñ suarade a sitt mæl z sagde/ Eg vil ecke giora ꝥ. 8 Þa toku þr hñ z kuøldu hñ so s̄ þañ hiñ þyrsta. 9 Og þa hñ var nu ad dauda komeñ/ þa sagde hñ/ Þu boluud Mañeskia/ þu tekur ad søñu fra mier ꝥ stūdlega Lijþ/ Eñ DROTteñ allrar Veralldar/ mun vppuekia oss til eilijfs Lijfs/ vier sem deyiū þyrer hñs Logmæls saker.

iij

ÞVi næst toku þr þañ þridia/ z þromdu vid hañ siñ motþroa. Og er þr skipudu hm/ þa kriette hñ vt Tūgūa frijutliuglega/ z breidde vt Hendurnar/ z sagde mz hreyste. 11 Þessa Lime heþur Gud af Himne giefid mier/ þar ꝥ vil eg giarnañ missa þa ꝥ hñs Logmæls saker/ þui eg vona ad hñ skal giefa mier þa aptr. 12 Eñ Kongiñ þurdade/ z hñs þienara/ ad sa vnge Sueirn var so hughrausiur/ z acktade so alldeilis eckert vm Moderena.

iiij

13 ÞA þesse var z daudur/ þa pijndu þr z so þañ fiorda/ z hwdflettu hñ. 14 Eñ sem hñ skyllde deyia/ þa sagde hñ/ þad er oss mikel Huggun/ ad vier vonum ꝥ Gud mune vekia oss vpp aptr/ þegar Meñern' drepa oss/ eñ þu skallt ei vppuaktr óda til lijffins.

v.

15 EPter ꝥ toku þr hiñ fimta/ z hwdstrycktu hñ eirneñ. Hñ leit til Antiochū/ z sagde til hñs. 16 Þu ert ein mañeskia z skallt deyia/ Eñ med þui ad þu ert Volldugur a Jorduñe/ þa giorer þu huad þu villt. Eñ þu skallt ecke hyxa ad Gud hafi mz øllu yfergiefid oss. 17 Bijd eina litla stund/ þa skalltu siña huorsu mektugur Gud er/ sem skal plaga þig z þijna Ætt.

vj

18 EPter þeñañ leiddu þr hiñ siotta þrañ/ hñ sagde z so j sijnu Andlæte/ þu skallt ecke so suijkia mig/ þt vier høfū vel verdskulldad þssa Pijnu/ af þui vier høfū syndgad a moti vorū Gudi/ z hñ breyter hrædelega vid oss. 19 Eñ ꝥ skal ecke so ganga þier wt ad þu æder so j mote Gude.

20 MEn ꝥ voru stor vndur vm Modurena/ z er eitt Epterdæme s̄ vel er verdugt ad skrifast skuli vm hana/ þt hun sa sijna siø sonu alla pijnda a einū Deige huorn ept' añan/ z leid ꝥ mz mikellre Þoleñmæde/ vegna þeirrar vonar s̄ hun hafde til Gudz. 21 Aþ þui vard hun hughraust/ so ad hun huggade huorn soneñ epter añañ a sitt Tungumæl/ z tok mans Hiarta til sijn/ z sagde til þra. 22 Eg er ad vijsu ydar Moder/ z þædde ydur/ eñ Anda z Lijf gaþ eg ydur ecke/ eige helldur giordi eg ydar Limu. 23 Þar ꝥ skal sa s̄ skapade Heimeñ z allar Mañeskiur/ Myskunsamlega gieþa ydur aptur Anda z Lijþ/ Lijka so sem nu voge þier þui vt/ z læted ꝥ fara vegna hñs Logmæls.

vij

24 ÞA Antiochus heyrde ꝥ/ þa meinte hñ ad hñ hefde forackstad z spottad hñ a sitt mal z hñ tok þañ yngsta Son ꝥ sig/ sem eñ var epter/ z aminte hñ med godū ordū / z loþade hm mz Eide/ ad ef hñ villde ganga fra siña Fedra logmæle/ þa villde hñ vera hm eirn nædugur Herra/ z hñ villde giora hñ rijkañ/ z ad einū Herra.

25 EN sm hñ villdi ecke læta sier seigaist/ þa liet Kōguriñ Modurena koma fyrer sig z

bad

bad hana ad tala vm þ ſyne ſijnū/ſo ad hn̄ mætte Lijfe hallda. 26 Þa hn̄ haþde bedid hana þ vm med morgū Ordū/ſo loþade hn̄ þ ad giora/eñ hun dœrade ad eins Vijkingin̄. 27 Þui ad hn̄ gieck til Sonarins/ꝛ talade vid hn̄ heimuglega a ſitt Mæl ꝛ ſagde. Þu mitt hiartans barn/ ſ eg bar nyu Mānude vndʳ mijnu Hiarta/ꝛ hafde þig þriu ar a brioſte/ꝛ vppþædde þig mꝫ ſtoru omake/ Sia þu aumur a mier. 28 Sia þu Himenen̄ ꝛ Jordena ꝛ allt þ ſ þar er jñi þ hefur Gud allt ſaañ giort aþ ønguu/ ꝛ vier Mañeſkiurnar erū ſo giørdar. 29 Þar þ hrædd ſtu ecke Kualarañ/ helldur deydu giarnañ/ lijka ſo ſ þijner Brædur/ſo ad ſa Naaduge Gud giore þig Liþanda aptur mꝫ þijnū Brædrū/ꝛ gieþe mier ydur aptur.

30 Þegar Moderin̄ var eñ nu ad tala ſo vid ſin̄ Son/ þa ſagde Barnid/ Epter huoriu bijded þier? hyre þier ecke þ ad eg munde hlijden̄ vera þm̄ Vijkinge j þſſu/ helldur vil eg hallda Log mælid / ſ vorū Fedrum er giefid þ Mosen. 31 Eñ þu ſm̄ giører Gydingū allt jllt/ þu ſkallt ecke flyia vndañ DROTtne Gude vorū. 32 Vier lijdū vegna vorra Synda/ þ er viſſt. 33 Og þo ad ſa Lifande Gud ſie oſſ reidur vm ſtundarſaker/ꝛ ſtraffe ꝛ hirte oſſ/ þa mun hn̄ þo verda ſijnū Þienurū Lijknſamꝛ ad nyiu. 34 Eñ þu hin Ogudlega boluada Mañeſkia/ vpp hroka þier ecke ofmiøg af þiñe Magt/ꝛ ſtær þig ecke af þiñe falluølltu Von/ ad þu ofþſæker Guds Børn. 35 Þuiad þu hefur eñ nu ecke vmflvid þeſſ Almættuga Guds Dom/ ſ all a hlute ſier. 36 Mijner Brædur ſ lietu Þijna ſig vm litla ſtund/ þr vænta nu Eilijfs lijfs/ epter Guds Fyrerheite/ eñ þu munt ſtraffaſt epter Guds Dome/ lijka ſo ſm̄ þu heþur þorſkulldad med þijnū Metnade. 37 Eg vil vtgieþa miñ Lijkama ꝛ Lijf vegna miña Fedra Logmæls/ ſo ſm̄ mijner Brædur/ꝛ kalla til Guds ad hn̄ verde ſnarlega Myſkunſamur ſijnu Folke. Eñ þu munt verda ad medkieña ſialþur/ vt af ſtorre Kuøl ꝛ Þijnu/ ad hn̄ ſie alleinaſta ſa ſañe Gud. 38 Eñ Guds Reide ſk ſnuaſt til mijn ꝛ miña Brædra/ huor ed maklega er geingen̄ yfer allt vort Folk.

39 Þegar Kongurin̄ heyrde þetta/ þa vard hn̄ oodur ꝛ ær/ꝛ liet kuelia þeñañ meir eñ hina adra/ Þuiad hm̄ gramdiſt þ/ ad þr dœrudu hn̄ þar ad auk. 40 So andadiſt ꝛ þeſſe Agiætligum Dauda/ꝛ ſette allt ſitt trauſt til Guds. Ad ſijduſtu var ꝛ Moderin̄ aflijfud. 41 Þetta er nu nog ſagt vm þær Heidnu Fornþæringar/ꝛ þær hrædelegu Þijſler.

Modurin offrast med syostu

VIII

Þ**E**n Judas Maccabeus ꝛ hn̄s Lagsmeñ/ geingu heimuglega hingad ꝛ þangad vm Borger/ꝛ kølludu ſijna ætt Meñ til ſamans/ꝛ adra þa ſ ſtøduger voru j Gydingaña tru/ ſo ad hn̄ fieck nær ſex þuſūd maña til ſamans. 2 Og þr bædu til Guds ad hn̄ villde alltſta þ auma Folk ſ plægad vʳ aþ huorin̄ Mañe/ ꝛ myſkuna ſig yþer Muſterid/ huort ed þr Ogudlegu Meñ høþdu ſaurgad/ ꝛ yþer þa fordiorfudu Borg/ ſ med ollu var j eyde. 3 Og ad hn̄ villde þo heyra þad ſaklauſa Blod/ ſem til hn̄s hropade. 4 Og miñaſt a þaug ſaklauſu ſmaborn ſ j mote øllū Riette voru myrdt / ꝛ hefna Hæduungar ſijns Naþns.

Judas Maccabeus

5 **O**G Judas Maccabeus ꝛ hn̄s Flockꝛ plægade þa Heidnu miog/ þt DROtten̄ liet af ſiñe reide/ꝛ vard þm̄ Lijknſamꝛ ad nyiu. 6 Hn̄ yþerfiell ouarlega Stade ꝛ Kauptwn/ꝛ ſette Elld þar j/ꝛ jñtok þa Hagkuæmuſtu Stade/ꝛ giorde ſtorañ ſkada Ouinunū. 7 Eñ optaſt giorde hn̄ þetta vm Nætr/ ſo ad meñ viſſu vijdt ꝛ breidt aþ hn̄s Mañdomsuerkū ad ſeigia.

8 Eñ ſ Philippus ſa ad hn̄ vard ſterkari ꝛ ſterkare/ mꝫ þui ad hm̄ luckadiſt þetta/ þa ſkriþade hn̄ til Ptolomeum Hoþudsmañs j nedra Syrlande ꝛ Phenice/ꝛ bad hn̄ vm lidsafla/ þt Kongmum læge þar ſtor magt a. 9 Þa ſende Ptolomeus vt ſin̄ beſta Vin/ ſa hiet Nicanor Patrocli ſon/ꝛ med hm̄ tuttugu þuſunder maña/ ad afmæ Gydingalyd med øllu/ꝛ fieck hon ū eirn Hoþudsmañ til ſijn/ ſa hiet Gorgias eirn reindur Bardagamadur. 10 Eñ Nicanor huxade ſier ad vtuega þa Peninga af þm̄ Herteknu Gydingum/ ſ Kongurin̄ var þm̄ Romuerin̄ ærlega ſkylldugꝛ ad giefa/ ſ var tuo þuſūd Centener. 11 Þar þ ſende hañ jafnſnart bod/ hingad ꝛ þāgad vm Borgernʳ vid ſioen̄/ꝛ liet vthropa hūſu ad hn̄ villde ſelia Gydingāa/ nijutijger Gydinga þ eitt Centener/ þt hn̄ huxadi ei ad Gudꝫ hefndʳ ſtraff være hm̄ ſo nalægt.

Philippus
Ptolomeus

Nicanor
Gorgias
Gydingar

12 **Þ**A Judas ſpurde þeſſe Hernadartijdinde/ vm Nicanor/ þa tiade hn̄ þ ſijnū Gydingū ſ hia hm̄ voru/ ad þar kiæme eirn Her. 13 Og þr ſ voru blaudhiartader/ꝛ høþdu ecke trauſt a Gude/ ad hn̄ munde ſtraffa/ þr hlupu ꝛ flydu j burt. 14 Eñ hiner adrer ſelldu allt þ þr attu/ꝛ bædu til DROTtins/ ad hn̄ villde þrelſa þa/ huoria Nicanor hafdi ſellt adꝛ eñ þ hn̄ hafdi þa herteкid. 15 Og ef hn̄ villdi ei giora þta þra vegna/ þa villdi hn̄ þ

Bæn Gydinga

 þo giora

Judas kala ꝥ sijnu lide/ z hugyt eyster þad

Deut. 20/1/2.
2 Para. 20/4.

þo giora vegna þess Samtmæla / sem hn̄ giort hafde vid Fedur þra/ z ꝥ sakir sijns Dyrdar samlega mykla Nafns/ epter huoriu þr eru nefnder.

16 Þa Maccabeus hafde nu saman̄safnad sijnu̅ Mön̄u̅/ ſ voru nær sex þusunder/ þa aminti hn̄ þa j fyrstu/ ad þr skylldu ei vera hrædder ꝥ Ouinunu̅/ z ottast ei þan̄ mykla fiolda Heidingian̄a/ ſ þa plægudu oriettelega. 17 Helldr veria sig dreingelega/ z huxa vm þa Sman/ ſ þr hofdu giort þm̄ Heilaga Stad/ z huorsu þr hefdu hædt z plægad Stadin̄/ z aftekid Logmalid. 18 Þeir treysta (sagdi hn̄) a sijnar Bryniur/ z eru fuller Offstopa/ En̄ vier treystum vppa þan̄ Almattuga Gud/ huor ed a einu augabragde kan̄ nidur til Jardar ad sla/ ei ad eins þa/ ſ nu rædast j moti oss/ helldur jafnuel allan̄ Heimen̄.

Psalm. 20/ 8.
Jerem. 17/ 5.
Sennacherib
2 Reg 19/35
Esa. 37/36.

19 Hn̄ framtalde z ꝥ þm̄ allar Historiur/ huorsu Gud optlega Myskunsamlega hialpad hefde þra Fedrum. Huorsu ad Senacherib mz hundrad fim̄ z attatijger þusunder mans var a eitnre Nott sleigen̄. 20 Huorsu ꝥ giecf til j Babylon/ j Orustunne mote þm̄ Galatis/ j huilkra neyd þr komu aller/ atta þusund af Gydingu̅/ z fiogur þusund af Macedoniu̅/ Huorsu þr Macedonij stodu kyrrer af hrædslu/ En̄ atta þusund Gydinga alleina med Hialp Guds/ felldu Hundrad z Tuttugu þusunder man̄a/ z feingu so ofur Fiear þar med.

21 ÞA hn̄ hafde nu med soddan̄ ordum vpphert þra Hug/ so ad þr voru reidubun̄ ad deyia vegna Logmalsins z sijns Fosturlands. 22 Þa giorde hn̄ fiorar Fylkingar/ z skipade sijna Brædur fremst j briost Fylkingar/ ad þr skylldu fylgia þm̄ fram̄/ ſ voru þeir/ Simon/ Joseph/ z Jonathas/ z fieck huꝛ̄u̅ þra fimtan hundrud man̄s. 23 Þui næst liet hn̄ Eleazaru̅ lesa þa heilogu Bok/ z gaf þm̄ eitt Teikn/ ad Gud munde hialpa þm̄/ z for so vndan̄ odru̅/ fremst j Fylkingu/ z riedst a vid Nicanor. 24 En̄ Almattugur Gud stod hia þm̄/ so ad þr ræku a flotta allan̄ þan̄ Her/ z særdu marga z felldu nær niju þusunder man̄a. 25 Og foru epter hinu̅ odru̅/ ſ komner voru til ad kaupa Gydingana/ z toku Fied af þm̄ 26 Þo vrdu þr ad snua aptur samt/ þt þta var Sabbaths Aftan hin̄ fyrre/ ꝥ var soken̄/ huar ꝥ þr hietu af ad reka flottan̄.

Nicanors Her flyde
niu þusund hei dingia fiellu

27 Þui næst ræntu þr/ z toku Vopn z Verit/ z hielldu Sabbathsdagen̄/ lofande z Vegsamande Gud/ sa ſ þa hafde vardueitt a þm̄ deige/ z til var teken̄ aptr ad sijna þm̄ Nad. 28 Ad vmlidnu̅ Sabbathsdeigenu̅ skiptu þr Herfangenu/ vt a mzal Fatækra Eckna z Fodurlausra Barna/ en̄ ꝥ auk var/ ꝥ hofdu þr ꝥ sig z sijn Born. 29 Og þr hielldu eina almen̄elega Bæn/ ad sa myskunsame Gud villde olldungis burtsnua sin̄e Reide fra þm̄.

Num. 31/ 27.
Josu. 22/ 8.
1 Sam. 30/24.

30 EPter þetta attu þr margar Orustur vid Timotheu̅ z Bacchidem/ z j hel slou meir en̄ tuttugu þusunder man̄a/ z vnu Kastalana/ z skiptu Herfangenu mz sier/ z mz vtdrifnum Fodurlausum Bornu̅/ Ecku̅ z Olldrudum Mön̄u̅/ til jafnadar. 31 Og þa þr hofdu rænt þa/ fluttu þr Vopnen̄ j Kastalana/ z fluttu eirnen̄ mikid Herfang til Jerusalem. 32 Og drapu eirn Hofudzman̄ af Timotheo/ eirn Ogudlegan̄ man̄/ sa ed hardlega plægad hafde Gydingana.

Timotheus
Bacchides
Tutugu þusund Heidingia fiellu.

IX

Antiochus flyr ur ad reysa aptr vr persia med skömm
Ecbathana

UM þta bil vard Antiochus ad fara vr Persia Lande med skom̄. 2 Þuiad þa hn̄ var komin̄ til Persepolin/ z hugdist ad ræna Musterid/ z vin̄a Staden̄/ þa toku Borgarmen̄ sig vpp/ z vorduft/ z ræku Antiochum til baka/ so ad hn̄ hlaut ad snua fra med skom̄. 3 En̄ þegar hn̄ var j Ecbathana/ þa kom u hm̄ þaug tijdinde/ huornin̄ þm̄ Nicanor z Timotheo hafde geingid. 4 Þa vard hn̄ gramur/ z huxade ad hefna þessarar smanar a Gydingu̅/ og reyste Dag z Nott/ ad hn̄ kiæme sem fyrst þangad/ þt Reide Gudz rak hn̄/ af þui hn̄ hafde so drambsamlega talad/ ad jafnsnart sm̄ hn̄ kiæme til Jerusalem/ þa skyllde hn̄ giora Staden̄ ad eitnre Daudra man̄a Grypiu.

5 HAr ꝥ straffade Almattugur DROTTin̄ Jsraels Gud hn̄/ med Leynelegre Plægu/ huoria eingin̄ kun̄e ad græda. Þuiad jafnsnart ſ hn̄ hafde vttalad þaug Ord/ þa fieck hn̄ soddan̄ slit j Lijfid/ z so storan̄ Verk j Jdren̄/ ad eingin̄ kun̄e hm̄ bot ad ræda 6 Og ad visſu kom ꝥ maklega yfer hn̄/ af þui ad hn̄ hafde adra lyde mz marghattudu̅ z fahenrdu̅ Pijslu̅ pijndt. 7 Þo samt liet hn̄ ei af sin̄e Drambseme/ Helldr var hn̄ þess Olmare/ z bran̄ af illsku til Gydinga/ z flytte sier/ z j þui bile/ han̄ rende fram̄/ þa fiell han̄ so hartt af Vagnenum/ ad þad tok vt j huorn hanns Lid. 8 Þa vard hann (sem fyrr af myklum Metnade liet sier þikia/ ad hann villde bioda Siafar Hafenu/ og setia Fiollen̄ huort a an̄ ad ofan̄

Gudz straff yfer Antiocho

Supra. 5/18.

ad ofan) af einu Falle ad læta bera sig a Börũ/ so ad hũ sa lioslega Gudz Magt a hm̃. 9 Þar vxu ⁊ Madkar af þm̃ boluada Lijkama/ ⁊ hñ funæde mz storre pijnu/ ad heil stycken fie llu af Lijkamanũ/ ⁊ slijk Olykt var af hm̃/ ad eingiñ kuñe hana ad lijda. 10 Og sa ẽ fyrr liet sier þikia/ ad hñ næde vppj Himenũ/ þañ gat eingiñ borid vegna olijdanlegrar Fijlu. 11 Þa vard hñ ad læta af siñe Drambseme/ ⁊ jata sig/ af þui Gud hafde so Plagad hñ/ ⁊ hañs Kuol vard ætijd meire.

12 Og ad sijdustu þa hñ gat ei sialfur leingr lidid þa Olykt/ þa sagde hñ/ Riett er ad me ñ audmyke sig ꝥ Gude/ ⁊ ad daudlegr madur Drambe ecke so/ ad hñ læte sier þikia hñ sie lykur Gude. 13 Og sa arge skælkur hoof vpp/ ⁊ bad til DROTtins/ huor ecke villde nu leingur vera hm̃ lijknsamur. 14 Og hiet ad þñ heilaga Stad ẽ hñ hafde ædr huxad ad afmæ/ ⁊ ad eirnre Daudra Maña grof ad giøra/ villde hañ frialsañ læta. 15 Og Gydingana/ huoria hñ hiellt ecke verduga Grefftrunar/ helldur ad þr skylldu giefast Fuglũ ⁊ Dyrum/ ad ætu/ þa villde hñ nu med frijũ læta vera/ so sem Athenu Borgarmeñ. 16 Og ꝥ heilaga Mustere sm̃ hñ hafde ædur rænt/ ꝥ villde hñ prijda med allskyns Fegurd/ ⁊ giefa þangad myklu fleyre heilog Verkfære/ eñ þar hofdu fyrr verid/ Og huad þar þurfte til off urs ærlega/ ꝥ villde hñ til læta af siñe eigiñ rentu. 17 Þar ad auk skylldi hñ vera sialfur eirn Gydingur/ ⁊ j øllum Stødum prijsa ⁊ boda Gudz Vellde.

18 En þegar Siukdomenũ villde ecke af hm̃ lietta/ ꝥt Gudz Riettlætis reide vᵃ so hard lega yfer hañ komiñ/ þa örvænte hñ sier Lijfs/ Og skrifade þetta audmyktar Brief til Gydinga/ sem hier epter fylger.

19 Antiochus Kongur ⁊ Hofdinge tilbijdur þeim fromu Gydingum sijna Kuediu.

20 Ef ad þier mz ydrum Bornum erud hrauster ⁊ Heilbrygder/ ⁊ ydur geingur vel/ ꝥ þack a eg Gude/ Eñ eg em miøg siukur.

21 Med þui ad eg giarnan vil hallda almeñelegañ Frid/ sm̃ ꝥ gioꝛest vel þørf/ mz þui eg em nu ordiñ siukur a þessare reysu fra Persia Lãde/ þa huxa eg næduglega vpp a ydar tru ⁊ Vinskap. 22 Þo ad eg vone ad mier muñe batna. 23 Og so sem miñ Fader þa hñ reyste vm Vpplønd/ þa sette hñ Kong epter sig. 24 So ad Meñ vissu (ef hñ ky nne nockud ad skada/ edur ef Ofridur vppkæme) huor Herrañ skyllde vera/ ⁊ ad Rijkid ecke sky lldc sturlast. 25 So ⁊ eg med þui eg sie/ ad nalæger Hofdingiar stunda epter mijnu Rijke/ ef mier jlla geingur/ Þa hef eg giort miñ son Antiochum ad Konge/ huorn eg hefe optsiñis yd ur trulega befalad/ þa eg hefe j Vpplondeñ reyst/ Þeñañ sama befala eg ydr eñ nu. 26 Þar ꝥ amiñe ⁊ bid eg ydr ꝥ allra Velgiorninga saker/ ẽ eg hefi almeñelega/ ⁊ einũ ⁊ sierhuorium audsynt/ Ad þier framueigis hallid Vinattu ⁊ tru vid mig ⁊ miñ son. 27 Þuiad eg vona þe ss til hñs/ ad hñ skal hegda sier næduglega ⁊ vinsamlega vid ydur/ ⁊ fylgia mijnũ Sidum. 28 So deyde ꝥsse Mordingie ⁊ Gudlastare Antiochus med storũ Harmkuælũ/ so ẽ hñ hafdi ødrũ Møñum giort/ j okuñu Lande/ ⁊ j Eydemørku/ med einum hormulegũ afgãge. 29 Og Philippus ẽ med hm̃ var vppfostradur/ liet jarda hañ/ Og af þui ad hañ ottadist Antiochi Son/ flyde hñ j Egyptaland til Kongsins Ptolomeum Philometor.

Actor. 12/23.

Athene

Skrif Antio chi til Gydinga

Antiochus Eu pator

Aumlegr Dau dz Dagur Antio chi,
1 Macc. 6/8.
Supra. 1/16.

X

So gaf Gud Maccabeo ⁊ hñs Lidsmøñum þañ hug/ ad þr jñtoku Muste red ⁊ Borgena aptur. 2 Og nidur rifu hin øñur Olltoriñ/ ⁊ Kyrkiur/ ẽ Hei dingiar hofdu hier ⁊ huar a Strætunũ vppreyst. 3 Og þa þr hofdu Muste rid hreinsad/ þa smijdudu þr eitt añad Alltare/ toku Elldstein ⁊ slou Elld/ ⁊ Fornfærdu ad nyiu/ huad ecke var giort j tuo Aar/ ⁊ sex Manude/ ⁊ offrudu Reykelsi/ ⁊ kueiktu a Lompunũ/ ⁊ framsettu skodunar Braudeñ. 4 Þa þetta var allt buid/ fiellu þr fram a sijnar Asionur ꝥ DROTtne/ ⁊ bædust ꝥ/ Ad hñ ecke leingur liete þa koma j slijka Hormung. Helldur ef þr misgiordu optar hm̃ a mote/ þa villde hñ my skunsamlega straffa þa/ eñ giefa þa ecke þm̃ Gudløstꝛunum ⁊ grimũ Heidingium j hendur. 5 Og Gud liet ꝥ so ske/ ad Musterid var hreinsad a þm̃ sama Deige/ a huorium ꝥ var ædr af Heidingium saurgad/ sem ad var a þañ tuttugasta ⁊ fimta Dag Manadarins Casleu. Og þr hielldu heilagt med Fognude j ætta Daga/ so sem Laufskala Hatijd. 6 Og mintust þar a/ ad þr ꝥ litlu hofdu hallдid þra Laufskæla Hatijd j Eydestødum/ ⁊ j Hellerũ/ so sem

Judas vinr ap tur Jerusalem/ og hreinsar Musterid

tuo ar ⁊ sex ma uder

1 Macc. 4/52.

Casleu.

Villudyr. 7 Og þeir báru Brum/ z grænar Kuistu/ z Pálmviidu/ lofandi Gud/ s þm̄ hafdi Sigurin̄ giefid/ ad hreinsa hn̄s Mustere. 8 Þeir lietu z eitt bod vtganga vm allt Juda Rïm dæme / ad men̄ skylldu hallda árlega Hatijd á þessum Deige. 9 So hafde Antiochus hinn gøfge eirn Endadag.

Antiochus Eupator

10 HUB epter fylger vm Antiochum Eupator/ hins Ogudlega Antiochi son/ huad þ O fridi verid hefur vnder hm̄/ átyd.

Lysias
Ptolomeus Macron

11 Þa Eupator var Kongur/ sette hn̄ Lysiam til hins hæsta Høfdingia / sa fyrr var Høf udsmadr j Phenice z Coelosyria. 12 En̄ Ptolomeus Macron/ sa s giarnan̄ hlijfft hefde Gydingū mz Riette/ af þui ad þr hofdu þangad til lidid so mikid Ofrijke z Oriettinde/ hn̄ kostade kapps a/ ad Men̄ skylldu láta þa j Fride vera. 13 Þar þ klǫgudu hans Viner hn̄ þ Eupator/ z kolludu hn̄ opin̄berlega eirn Forrædara/ af þui ad hn̄ hafde vppgiefid Eyna Cyprus þ Antiocho/ hinū gøfga/ huoria Philometor hafde hm̄ byfalad/ z hn̄ hlaut ad hafa mi nie byfalning/ þ fieck hm̄ slijks Hugarangurs/ ad han̄ deydde sialfan̄ sig med Eytre. 14 Þa

Gorgias
Edomitar

Gorgias vr nu Høfudzmadr yfer þeim somu Stodum/ safnade hn̄ Strijdzfolke/ z lagde sig sierdeilis j mote Gydingū. 15 Þad sama giordu z Edomitar/ huar sem þr gátu/ þa vtráku þr Gydingana af Kostolunum/ z hagstædū Borgum/ z toku til sijn þa affollnu Gydinga/ s vtrekner voru af Jerusalem. 16

Maccabeus z hn̄s lid bidr Gud vm hialp/ z fellur yfer Ouinena.

ÞA kom Maccabeus z hn̄s flockr til samans/ z bádu ad Gud villde hialpa þm̄. 17 Og þr fiellu jn̄ j fastr Borger þra Edõita/ z vnu þær mz Vallde/ z j helslou alla þa s gripu til Vopna a Mwrūum/ z adra þa s þr gátu yferkomist/ so ad þ voru tuttugu þusunder. 18 En̄ niju þusunder flydu vndan̄ þm̄ j tuo sterka Turna/ huorier ed buist hofdu vid Ofridr storme. 19 Þa sette Judas Maccabeus/ Simon/ Joseph z Zacheum/ z liet epter hia þm̄ so mikid Folk ad þr hofdu nogan̄ Lidzafla ad storma/ en̄ hn̄ reyste sialfur þ adrar Borger.

20 Þusunder Heidingia slegnar.
Timotheus 2 Macc. 5/37

20 En̄ sa flockur s var hia Simon/ liet snua sier med Fie/ af þm̄ s j Turnunū voru/ z medtoku af þm̄ fimtán z tuttugu þusunder Gyllene/ z lietu þa fara j burt. 21 Þa Maccabeus spurde þ/ kallade hn̄ Høfudzmen̄ena til samans/ z aklagade þssa/ ad þr hefde sellt sijna Brædur þ fie/ z lietu Ouinena komast j burt. 22 Og hn̄ liet lijflata þa so s Suikara/ z stormade jafnsnart til þra tueggia Turna. 23 Og þ luckadist hm̄/ z hn̄ j hel slo j þm̄ bádū Kostulū meir en̄ tuttugu þusunder man̄a.

24 ENN Timotheus huor Gydinga hafde ádur sleiged / bioo sig til med myklu Lide af Vtlendsku Folke/ z safnade myklu Riddaralide vr Asia/ z kom þrar Meiningar/ ad hn̄ villde olldungis afmá Gydinga. 25 Og þa hn̄ kom til Landsins/ þa

Maccabeus z hn̄s lid bidst fyrer
Deut. 28/ 7.

bad Maccabeus z hn̄s flockur til DROTTins/ dreifande Øsku yfer hofud sier/ z jklæddest Seckium. 26 Og fiellu fram̄ þ Alltarenu/ z bádu/ ad Gud villde vera þm̄ myskunsamr/ en̄ Ouinunū gramur/ z setia sig j mote þm̄/ s sig vpprreyste j mot þm̄/ so sm̄ j Logmálenu skrifad stendur.

27 Þa þr hofdu nu so lokid sine Bæn/ toku þr sijnar Veriur z reystu langan̄ veg vt af Stad nū þar til þr mættu Ouinunū. 28 Og jafnsnart sm̄ Solen̄ gieck vpp/ tokst þar Bardage/ þo þr være Lidsmunur/ þt Gydingarner hofdu ørugt traust til DROTTins (s er vijst Sigur merke) en̄ hiner adrer hofdu þ vppbyriad af einumsaman̄ Offkopa z Drambseme.

Supra. 3/ 25.
Infra. 11/ 8.
2 Reg. 6/17.
20 Þusunder z fim̄ hundrud Fotgangande/ og Sex hundrud Riddara Lids sleiged

29 ÞEgar Bardagen̄ var nu sem hardastur/ þa birtust Ouinunum af Himne/ fim̄ Men̄ vegleiger/ a Hestum/ hafande Gull Beisl/ þr foru fram̄ vndan̄ Gydingum / z tueir voru hia Maccabeo/ z hlijfdu hm̄ med sijnum Vopnū/ so ad eingen̄ gat komid sáre a hn̄. 30 Og þr skutu Oruum z Elldingū ad Ouinunū/ so ad þr vrdu blynder z flydu. 31 Og þar fiellu tuttuguþusunder z fim̄ hundrud Fotgaungu Lids/ z sex hundrud Riddarar.

32 ÞA flyde Timotheus til Gazara/ j eina sterka Borg/ huoria Høfudzmadurin̄ Chereas hafde jn̄e ad hallda. 33 Maccabeus z hn̄s Lid/ la þar þ j fiora daga. 34 En̄ Borgarmen̄ treystu þar a ad Borgen̄ la so hátt/ z hædu z spottudu þa miog vr máta. 35 En̄ a þm̄ fimta deyge vrdu tuttugu vnger Men̄ reider/ vegna slijkrar Hædungar/ z hlupu alldreingelega ad Mwrueggnum/ z stormudu vppa hn̄/ z þr drápu j sine Grimd/ allt þ s þ þm̄ vard. 36 Hiner adrer komu þa epter þm̄/ z komust j Stadin̄/ z settu Elld j Turnen̄/ z vppbrendu þa Gudz Spottara. 37 Adrer hiuggu vpp Portin̄/ so ad allt Lidid kiæmeist jn̄ z so vnu þr Stadin̄/ z drápu Timotheū þr hn̄ hafde geymt sig/ j eine Gryfiu/ z Chere am hn̄s Brodur/ z Apollophanem. 38 Epter þetta allt giort/ Vegsomudu þr Gud med Lofsaungun̄/ s Jsrael hafdi veitt slijka Velgiorninga/ z giefid þm̄ Sigur.

Timotheus Chereas Apollophanes j helslegner

Þegar

XI

NA Lysias Kongsins Fostre ꝛ Frænde/ ꝛ yppasta Rad þriette allt þta/ mislijk ade hm̄ þ miøg. 2 Og hn̄ safnade attatiger þusundū Mana/ ꝛ øllu Ridda ralidenu/ ꝛ reyste j mote Gydingū/ þrar meiningar/ ad hn̄ villde skipa Borg ena mz Heidingia. 3 Og hafa Mustered til siñar Gagnsemdᵛ ærlega/ so s̄ vorꝛ heidin̄ Mustere/ ꝛ Prestzembættid ærlega ad veita. 4 Eñ hn̄ huxade ei ad Gud er mektugre/ helldur dreissade hn̄ af sijnu mykla lide s̄ hn̄ hafde rij dande ꝛ gangāde/ ꝛ af attatijgu Fijlū. 5 Þa hn̄ vᵛ nu komen̄ jn̄ j Gydingalād/ settest hn̄ vm eirn Stad s̄ kallast Bethzura/ s̄ la fra Jerusalem nær fim̄ Skeida Rwm hia einu Fialle.

> Lysias byr sig vt mote Gydingū med miklu lid

> Bethzura

6 EN þegar Maccabeus ꝛ hn̄s lid heyrde ad hn̄ stormade vppa Staden̄/ þa bad han̄ ꝛ allt lidid med Anduarpan ꝛ grate til DROTtens/ ad hn̄ villde senda eirn Eing el sm̄ hialpade Israel. 7 Og Maccabeus var hin̄ fyrste sem bio sig til/ ꝛ aminte ad ra ad þr skylldu voga sier med hm̄/ ꝛ hialpa þra Brædrū/ Og þr foru so vt huor mz ødrum. 8 Og jafnsnart sm̄ þr komu vt ꝥ Borgena Jerusalem/ Þa byrtest þm̄ eirn madur rijdande/ han̄ var klæddur huijtu Klæde/ og hafde eina Gullega Briniu/ og reid vndan̄ þeim. 9 Þa vegsømudu þr aller þan̄ Myskunsama Gud / ꝛ vrdu hugdiarfer ad sla Ouinena/ þo ad þr være þaug Olmustu Dyr/ ꝛ hefde Jarnuegge fyrer sier. 10 Med slijkre Hugarhreyste for allur Heren̄ fram̄/ med sijnum Hialparmañe/ er sa Myskunsame Gud hafde sent þm̄. 11 Og þr fiellu yfer Ouinena so sem Leon/ ꝛ slou j hel af þm̄ ellefu þusunder Fotgaungulids/ ꝛ sextan hundrud Riddara. 12 Og þr ráku alla hina adra a flotta/ so ad flester af þm̄ sm̄ vndan̄ komust vrdu sárer. 13 Og Lysias flyde sialfur med sneypu/ ꝛ komst vndan̄. Eñ Lysias var eirn forstandigur Madur.

> Maccabeus ꝛ hn̄s Selskapur re ysa fyrst vt j mote Ouinunū med si n̄e Þen

> Supr 10/29

> Ellefu þusūdᵉ Heidingia af Fot gaungu lide/ ꝛ se xtan hundrud af Riddaralide j hel slegenn

Þa hn̄ huxade nu med sialfum sier vm sitt Osigꝛ/ ꝛ sa ad Gydingafolk var ouin̄ande/ mz þui ad Almattugur Gud stod so hia þm̄. 14 Þa sende hn̄ til þra ꝛ baud þm̄ Frid/ ꝛ hiet þeim þᵛ mz/ ad hn̄ villde koma þui til leidar hia Kōgenū/ ad hn̄ yrde þra godꝛ Vinur. 15 Þetta liet Maccabeus sier vel linda/ þt hn̄ sa ad þ var best/ ꝛ Kongurin̄ samþyckte þessa Sætt sem Lysias hafde giort vid Maccabeum ꝛ Gydinga.

> Fridur giordur vid Gydinga

16 Og þ Brief sem Lysias skrifade til Gydingum/ var so latande. Lysias sender Gydingum sijna Kuediu.

> Lysiæ Brief til Gydinga

17 Johañes ꝛ Absalom ydrer sendemen̄/ hafa borid oss eitt Brief/ ꝛ bedid vm þ Mælefne huors vegna þr voru vtsender. 18 Huad sem nu var Kongenum vnderuijsande/ þ hef eg giort/ ꝛ hn̄ hefꝛ sāþyckt allt þ s̄ nytsamlegt er. 19 Ef þier halldid nu Tru ꝛ trygd/ þa vil eg framuegis kapps a kosta/ ad vera ydur til hins besta. 20 Og miner ꝛ ydrer Sendemen̄ hafa eñ meire bijfalning ad vnderuijsa ydur/ vm huoria grein sierdeilis/ hier med ydur Gude bifalande. 21 Giefid a þui 148 Aare/ a þn̄ 24 Dag Dioscori Manadar.

> 148 Aar

22 Kongsins Brief var so latandi. Kong Antiochus tilbydur sijnū Brodꝛ Lysia sijna Kuediu

23 MEd þui ad vor Fader er hier vidskilen̄/ ꝛ eirn Gud vrden̄/ þa er oss eingen̄ hlutꝛ kiærare/ eñ ad þar kuñe ad blijfa fridur j voru Rijke/ so ad huor Madꝛ meige sijns giæta. 24 Nu heyrum vier ad Gydingar hafa ecke viliad sāþyckia vmbreyting sins Gudzþionustu i heidna sidu/ vilia helldur blijfa vid sijna tru/ ꝛ bidia þessuegna ad þr meige þar vid blijfa. 25 Nu mz þui ad oss lijkar vel/ ad þetta folk life med fride/ ꝛ sie kyrt/ Þa er vor meinig su ad þm̄ sie giefid aptur þra Mustere/ ꝛ þr hafe sijna Valldstiorn ꝛ sidueniur/ so sem þra Forfedur hafa halldid. 26 Þar ꝥ send nockra Men̄ til þra/ ꝛ giør Frid vid þa/ so ad þr meige vera ohræddér vm sig/ ꝛ taka vara vppa þui sm̄ þr eiga ad giøra ahyggiulaust/ þegar þr vita vora meining.

> 148 Aar Antiochi Eupatoris Brief til Gydinga

27 Kongs Brief til Gydinga hlyder so.

ANtiochus Kongur tilbydꝛ Rādenu ꝛ Almwganū Gydinga lyds sijna Kuediu. 28 Ef ydur geingꝛ øllū vel/ þ heyrum vier giarnan/ Oss geingur eñ nu vel. 29 Menelaus hefur vnderuijsad oss/ ad þier girnest ad reysa j vort Land/ ydar Erinde hia oss ad framkuæma. 30 Þui skulu aller Gydingar sem ferdast fra þessu ꝛ til hins þritugasta Dags Aprilis/ hafa fritt ꝛ fullkomlegt fararleyfe/ ad hallda sig med Mat ꝛ adra hlute/ epter þeirra Logmale/ so sem ædur. 31 Eingin̄ sk ꝛ þss giallda sem hier til Dags hefur giort verid oss a mote. 32 Til merkis hier vm/ sende eg Menelaū til ydar/ ad hn̄ sk eñ framar meir vnderuijsa ydur hier vm. 33 Hier mz ydꝛ Gude bifalande. A þui 148 Aare/ þan̄ 15 Dag Aprilis.

> Antiochi Brief til Gydinga

> Menelaus

> 148 Aar

34 Romueriar sendu ꝛ eirnen̄ Gydingū so latande Brief.

Romuerska Bref til Gydinga

35 Quint. Mutius/Titus Manlius/Sendmenn Romueria tilseigia Gydingū sijna Kuediu.
36 Alt þ ſ Lysias Kongsins Frænde hefur ydr vnt/þa samþyckium vier z eirnen. Og af þui ad hm̄ þiker rædlegt vera/ad Men̄ læte senda med nockrar Greiner til Kongsins/þa takid ydar ræd saman̄/z sendid nockra Men̄ til vor/med þ fyrsta/so ad oss meige saman̄koma/Þuiad vier reysum nu til Antiochiam. 37 Þui hradid ydur/z sendid nockra men̄ hingad/so ad vier faū ad vita huad ydur er til sin̄is. 38 Nier med ydur Gude befalande.

XII

148 Aar

Timotheus
Apollonius
Hieronymus
Demophon
Nicanor

A þui Hundradasta fertugasta z attunda ære/þan̄ fimtænda dag Aprilis/Þa þsse Sættargiord var so samþyckt/reyste Lysias til Kongsins/Og Gydingar giættu sinar Akuruinu z næringar. 2 En̄ Nøfudzmen̄erner yfer þm̄ sømu takmørkū/Timotheus z Apollonius/sonur Apollonij hins Gøfga/z Hieronimus z Demophon/æsamt Nicanor Nøfudzman̄e j Cyprus/lietu þa onguan̄ Frid nie Nu̇ſld hafa.

Nijdings verk þeirra j Joppe.

3 OG þr j Joppen giordu eitt Nijdingsverk/Þuiad þr tøludu vm þ þm̄ Gydingū ſ a med al þra biuggu/ad þr skylldu stijga a þaug Skip/ſ af þm̄ voru tilbwen̄/med þrra Kuin̄ū z Børnū/lijka so ſ ad hefdu þr verid þra goder Viner. 4 Þa ed Gydingar giørdu nu þtta/so sem ad samþyckt var j Stadnum/z ottudust onguan̄ Ofrid/z er þeir komu vt a Sioen̄/þa dreckttu þr þm̄ øllū/z þ voru nær tuo hundrud Personur.

Judas akallar Gud

5 ÞA Judas heyrde þetta/huorsu grim̄lega þeir hofdu handtierad vid hn̄s Brædur/þa baud hn̄ sijnum Mønum ad vera vppe/ z kallade til Guds þss Riettlæta Domara. 6 Og riedist j mote þm̄/ ſ myrdt høfdu hn̄s Brædur/z sette Elld j Borgarhlid en̄ vm Nott/z vppbrende øll Skipen̄/z alla þa ſ j Borgarhlidenu voru/drap hn̄ med Suerde. 7 En̄ af þui ad Stadurin̄ var tilluktur/þa reyste hn̄ þar fra/j þeirre Meiningu/ad hn̄ villde snart aptur koma/z nidurbriota Staden̄.

Jamnia

8 HOnum var z sagt/ad þeir j Jamnia hefde slijkt j sin̄e/ad giora þm̄ Gydingum ſ med al þra biuggu. 9 Þar þ fiell hn̄ z eirnen̄ yfer þa vm Nott/z vppbrende þra Borgarhlid z øll Skip/So ad Elldurin̄ sæst til Jerusalem/huor ed þo liggur þar fra tuo hundrud z fioruttijger Ren̄eskeid ad Vegaleingd.

Judas vinnur Arabianska z giører Frid vid þa

10 EPter þ reyste hn̄ en̄ nyiu ren̄eskeid fram̄ leingra/j mot Timotheo/Þar mættu hm̄ fim̄ þusund Arabiar/z fim̄ hundrud Riddarar/z ættu Orustu vid hn̄/ z þar vard mikid man̄fall. 11 En̄ Judas z hn̄s lid hafde Sigur/þ Gudlega tilhialp. Og af þui ad þr Arabiar fiellu/þa bædu þr vm Frid/z hietu ad giefa hm̄ Kuikfie/z veita hm̄ eirnin̄ adra hialp. 12 En̄ Judas huxade ſ z satt var/ad þr mundu vera hm̄ nytsamleiger/z gaf þm̄ Grid. Og þa þr høfdu þ med fastmælum bunded/reystu þr heim aptur.

13 HAn̄ fiell z yfer eina þa Borg/ſ mz Bryggiū var vel vmuerndud/ z tilluckt med einn̄ Steinuegg/j huorin̄ Stad ad margra handa Folk bygde/z Stadurin̄ hiet Caspin. 14 En̄ Borgarmen̄ treystu vppa sijna sterku Mwruegge/z sijnar myklar Vister z skeyttu ei miked Juda nie hn̄s Mon̄ū/ J a þr dærudu hn̄ þᵛ ad auk/z løstudu hn̄ z formælltu hm̄ þunglega.

Judas bidur til Guds

Josu 6/20

Caspin yferun̄en̄

15 Þa akallade Judas z hn̄s Lid þn̄ Mættuga DROTTin̄ allrᵃ Verallda/ sa ſ j Josua Tijd vmkoll kastade Jericho/æn allra Strijdzuopna. 16 Og þr rend̄u ad Mwrveggnū mz grimd/z vn̄u so Stadin̄/z dræpu oteliande Men̄ þar jn̄e/so ad Fiskeuatnid ſ þar lœ j nænd/z var tueggia ren̄eskeida breitt/ syndist allt so ſ Blod.

Tharah

17 EPter þtta drogu þr en̄ leingra fram̄/ sio hundrud z fim̄tijger Ren̄eskeid/z komu til þra Gydinga j Tharah/ſ kallast Thubiani. 18 En̄ Thimotheū fundu þr ecke/þt hn̄ hafde haft sig þan̄ erendizlaust/vtan þ han̄ hafde sest hardlega vm eirn Stad.

Dositheus
Sosipater

19 Þa toku sig tueir Nøfudzmen̄ vpp/af Maccabei Selskap/ſ var Dositheus z Sosipater/ z dræpu nidr alla þa ſ Timotheus hafde epter lætid Stadnū til varnar/meir en̄ tiu þusund ad fiølda.

tiu þusund Heidingia slegner

Timotheus sterklega vtbuenn

Carnion

Judic 7/22
1 Sam 14/14
2 Para 20/23

20 ÞA skipade Maccabeus Lide sijnu/z skipte þui j nockra flocka/z reyste j mot Timotheo/hu̇ ed hafde hūdrad z tuttugu þusūd Fotgaungulids hia sier/z fimtæn hūdrud Riddara. 21 En̄ ſ Timotheus formerkte ad Judas riedst j mote hm̄ / þa sende hn̄ Børn z Kuin̄r/z þ ſ ecke var duganlegt til Strijds/j eirn Stad ſ hiet Carnion/hn̄ lœ a mz al þrongra fialla/so ad hn̄ vard ecke vmkringdur. 22 En̄ ſ hn̄ fieck ad sia þa fyrstu Fylking Maccabei/þa fiell eirn hrædsla z Otte yfer Ouinen̄a. Af þui ad sa vᵃ j mote þm̄/z liet sig sia

s̄ alla hlute sier/ꝛ þr toku til ad flyia/eirn hingad eñ añar þangad/so ad þr skødudu ꝛ sær du sialfa sig jñbyrdis. 23 Eñ Judas fylgde fastlega a epter/ꝛ slo þa Ogudlegu/ꝛ drap af þm̄ nær þrtatiger þusunder Maña.

30 þusund Heidin gia slegner.

24 Og Timotheus kom j hendur þm̄ Dositheo ꝛ Sosipatro/ꝛ bad þa mikelega/ad þr slæge sig ecke j hel/ꝥt hñ hafde marga aß þra Fedrum ꝛ Brædrū s̄ ꝛ eirneñ hefde drepner vered/ hefde hñ vered lijflateñ. 25 Þa hñ hafde nu trulega þui lofad/ad hñ villde giefa þa lausa/ oskaddada/a tilsettañ Dag/þa lietu þr hñ lausañ vegna siña Brædra. 26 Epter ꝥ reyste Maccabeus til Carnion ꝛ Atargation/ꝛ drapu þar nær fim̄ ꝛ tuttugu þusunder Maña.

25 þusunder Heid ingia felldir.

27 EPter þessa reysu ꝛ þeñañ Bardaga/reyste Judas ß þañ sterka Stad Ephron/j hu horium ad Lysias var ꝛ fiølde añars Folks. Eñ þr Yngismeñ s̄ ß Stadnū stodu vør dust dreingelega/þuiad þr høfdu skotuopn ꝛ Verir nog[r]. 28 Þa kølludu þr til DROttins sa ed med Vallde sundurbrytur Ouinaña styrkleika/ꝛ vñu Stadeñ ꝛ drapu þar fim̄ ꝛ tuttugu þusunder Maña.

Ephron

25 þusunder sleg nar.

29 ÞVi næst reystu þr þadañ til Borgar þra Schithis/s̄ liggur fra Jerusalem sexhūd rud skeida rwm. 30 Eñ af þui ad Gydingar þr s̄ hia þm̄ Schithis biuggu/bæru þm̄ ꝥ Vitne/ad þr heßde alla Vinattu synt þm̄ j þre æßellistijd/þa voru þr og vid þa Vinsamleiger. 31 Og þockudu þm̄ þar ß/bidiande þa ad þr ꝛ so framueigis være goduil iader vid þra folk/Og þr komu so aptr til Jerusalem/ riett a sialfa Huijtasunu.

32 EAn epter Huijtasuñu rieduſt þr j mote Gorgia s̄ var Høfudsmadur þra Edomita. 33 Hñ mætte þm̄ med þriu þusund Fotgaungu lids/ꝛ fiogr hundrud Riddara lids.

Gorgias Høf udsmadur Edomi ta

34 Og þa er Bardageñ hoofst/ þa fiellu faer Gydingar. 35 Og Dositheus eirn øflugr Ri ddare/af flocke Bacenoris nade Gorgias/ꝛ hiellt j hñs Kyrtil/ꝛ leidde hñ med Vallde/ vili ande fanga hñ lißande/Eñ eirn Riddare af Thracia rende ad hm̄ ꝛ hio af hm̄ Høndena/ so ad Gorgias flyde þadañ til Moresa.

36 Nu s̄ Gorgias lid vardist leinge/ꝛ neyd var ß Høndū/þa kallade Judas til DROttins. 37 Ad hñ villde hialpa þm̄ ꝛ beriast ß þa/ꝛ hñ kallade til sijns folks a Hebresku/ꝛ vppbyria de eirn Loßsaung / Þa snere Gorgias lid a flotta oforuarandis. 38 Og Judas reyste med sijnu Lide j þañ Stad Odollam / Og med þui ad Huijtasuñu vika var/þa hreinsudu þr sig epter Logmalenu/ꝛ hielldu þar j sama stad Sabbathsdageñ.

Judas akallar DROTtinn.

39 ANnars dags þar epter/komu þr til Juda/ad sækia sijna enu framlidnu/ so s̄ sidr er til/ꝛ grafa þa hia þra Fedrum. 40 Þa þr foru nu vt/þa fūdu þr hia sierhuorium þr ra sm̄ slegner voru/ vnder Skyrtuñe /Hnoss/af Skwrgodū vr Jamnea/ huad Gydi ngum var j Logmalenu ßyrerbodid. Þa vard huorium Mañe augliost/huar ß þr høßdu fa llid. 41 Og þr giordu Gude þm̄ Riettlata Domara þacker/sa s̄ liet ꝥ leynda so øpiñbert ve rda. 42 Og badu hñ/ad hñ ecke ß þessa Synd aßmade þa alla/Og Kappeñ Judas aminte flockeñ huggunarsamlega/ad þr skylldu giæta sijn ßramueigis ß Syndeñe/ ꝥ fyrst þr sæe ꝥ ß sijnum Augū/ ad þesser hefde vegna siña Synda j hel slegner verid.

Huijtasunu ha tijd

Deut. 7/25

Josu. 7/11

43 ÞVi næst bad hñ þa ad leggia nockurn Peningastyrk til samans/tuø Þusund Drach mas Silßurs/ꝥ sende hñ til Jerusalē/til Synda Offurs/Og hñ giorde ꝥ vel ꝛ sijn lega/ad hñ giørde eina Amiñing vm Vpprisūa. 44 Þuiad hefde hñ ei vonad ad þe ir j helslegnu munde vppaptur rijsa/þa være ꝥ til onitis ꝛ ein Heimska ad bidia ß þm̄ fram lidnu. 45 Eñ af þui hñ huxade/ad þr s̄ deyia j riettre tru/eiga ßagnadar og Saluhialpar ad vænta/þa hefur þetta verid ein god ꝛ heiløg meining. 46 Þui hefur hñ ꝛ so bedid ß þess um framlidnu/so ad þeim yrde Syndernar ßyrergießnar.

XIII

A Þui hundradasta/fertugasta ꝛ nijunda are/spurde Judas ꝛ hñs Meñ þau tijdende/ad Antiochus Eupator føre mz mykellre makt j Gydingalād. 2 Og Lysias hñs Fostre/ꝛ ædsta Rad med hm̄/ꝛ hñ hefde hundrad ꝛ tiju þusund er aß Grysku Fotgaungu lide/ꝛ fim̄ þusund ꝛ þriu hundrud Riddara/og tuo ꝛ tuttugu Fijla/ꝛ þriu hundrud Vagna Jarne slegna. 3 Menelaus gaß sig ꝛ so til þra/ꝛ manade Antiochum til med myklum Fagurmælum/ad fordi arßa sitt fødurland/so ad hñ a þañ hatt ßeinge ꝥ yppasta Prestsembætte.

149 Aar Antiochus Eu pator reyste med storre magt j mot e Gydingum.

4 EAn Kongureñ allra Konga vppuakte Antiochi siñe/so ad hñ straffadi þañ frasnueñ Skalk

Skalk/ Þuiad Lysias æsſade hm̄/ huørnen̄ han̄ være ſok & epne til alls þſſa Okyrrleyka. Þar ꝥ liet hn̄ flytia hn̄ til Berea/ & j þm̄ ſama ſtad lyflæta hn̄/ epter þra Lands vyſu. 5 Þui ad þar var eirn Turn/ fim̄tiju Alna ad Hæd/ fullr Oſku/ & oþan a þre Oſku ſtod eitt vmhla upande & Jarnſleiged Hiol. 6 Þu uppa voru ſteglđr Gudlaſtarar/ & Storbrota men̄. 7 Slyku Dauda hlaut ſa Nydingur Menelaus ad deya/ & verda ecke jardadur/ & ꝥ ſkiede hn̄ makle ga. 8 Þuiad med þui hn̄ ſo optſin̄is ſyndgade j mote Herrans Alltare/ þar ſem var ſa Hei lage Elldurenn & Askan̄/ þui hlaut hn̄ & a Oſku lyflæten̄ ad verda.

Menelaus verdur Stegldur.

9 EN Kögurenn var miøg gramr orden̄ Gydingū/ & ætlade ſier ad plaga þa eins grim̄ lega/ & hn̄s Fader haþde giørt. 10 Þetta merkte Judas/ & hn̄ baud øllu Folkenu/ ad ꝥ ſkyllde Dag & Noott akalla DROttin̄/ ad hn̄ villde ſo nu ſ͂ opt adr/ veita þm̄ hialp j mote þm̄ ſ͂ ræna villdu þa Løgmaalenu/ Foſturlãdēu/ & þui heilaga Muſtere. 11 Og hn̄ vill de ecke giefa bøluudū Heidingiū j Hendur/ ꝥ Folk ſem litla vidrietting hefde feinged. 12 Þa þr høfdu nu med einū Huga þta giørt/ aller huør med ødrū/ & bædu þn̄ Myſkunſama Gud med Tarū/ faſtande/ & lagu heila þria Daga a Jørdu/ Þa huggade Judas þa/ & baud þm̄ til ſyn ad koma. 13 Og þa hn̄ & Olldūgarner voru til ſamans komner/ þa kom ꝥ æſamt mz þm̄/ ad hn̄ ſkyllde reyſa j mote Kongenū/ & læta ſuerfa til Stals mz Guds hialp/ fyrr en̄ hn̄ kiæme j Gydinga land/ med ſitt Her/ & ynne Borgena. 14 Og hn̄ fal ſig ſo Gude/ & Hughrey ſte ſo ſitt Lid/ ad þr ſkylldu beriaſt hreyſtelega/ allt til Dauda/ ſo þr næde ad hallda Løgmæ lenu/ Muſterenu/ Borgene/ Foſturlandenu/ & Rykisſtiornene. 15 Og hn̄ ſette ſynar Herbud er hia Modin/ & hn̄ gaf þm̄ þeſſe Ord til a Leyſingiar/ Gud giefr Sigur. Þui næſt tok hn̄ ſig vpp vm Nottena/ mz beſta Stridsfolk/ & fiell jn̄ j Kögſins Herbuder/ & ſlo j hel fiorꝰ Þuſ ũder maña/ & þan̄ Fylin̄ ſem fremſtr var/ mz øllū þm̄ ſem j Kaſtalanū voru. 16 Med þeſſu komu þeir mikellre ſkielfingu & Hrædſlu j allar Herbudernar. 17 Og komuſt med Heidur & Lucku þan j burt vm Morgunen̄/ þa lyſte/ Þuiad Gud var þra Hialpare.

Judas æminner ſitt Lid ad bidia ſt pyrer.

Judas huggar & eggiar ſitt Lid

a (Leyſing kallaſt ſierleg Ord & Maaltæke ſm̄ men̄ haþa j Oruſtum/ ſo þeir þeckeſt þra Ovinunum/ Symbolum a Latinu.

Fiorar Þuſunder Heidingia ſlegnar.

18 En̄ þegar Kongurenn hafde reynt/ ad Gydingꝰ voru ſo einhugader/ þa ſnere hn̄ ſine Ferd & reyſte j giegnū Ovegu. 19 Og flutte ſin̄ Her pyrer Bethzura/ ſem var Vyge Gydinga/ og ei vꝰ vmkryngt. En̄ hn̄ var þar & eirnen a Flotta reken̄/ & þramkuæmde eckert/ & fieck Ska da. 20 Þuiad Judas ſende j Kaſtalan̄ allt ꝥ þeir vid þurftu.

Bethzura.

21 EN eirn Madr var a medal Gydinga/ ad Naþne Rodocus/ hn̄ ſagde Ovinū mz ſuikū/ allan̄ þra Heimugleik/ En̄ þr høþdu nioſn af hm̄/ nædu hm̄ & ræku han̄ a burt.

Rodocus

22 ÞVi næſt vard Kongurenn ødruvyſ til Sin̄is/ & giørde Frid vid þa j Bethzura/ & rey ſte þadan̄/ & ætte Oruſtu vid Judam/ & fieck Oſigur. 23 Og med þui hn̄ haþde ſpu rt/ ad Philippus var þallenn fra hm̄/ huørn hn̄ liet epter j Antiochia/ til Landuarn ar/ þa vard hn̄ miøg ſkielþdur/ Og hn̄ leitade vm Sætter vid Gydinga/ & giørde vid þa Fr id/ & van̄ Eid ad hallda þa Sættargiørd/ & vard ſo þra Vinur. 24 Og hn̄ færde Foorner/ & vegſamade Muſtered/ & audſynde ſig Vinſamlegan̄ vid Staden̄/ took Maccabeum j Vin ættu/ & giørde hn̄ ad Høfudsmane/ fra Ptolemaide/ allt til þra Gerrener.

Philippus.

25 En̄ þegar Kongurenn kom til Ptolemais / lykade þm̄ j Ptolemais ecke vel þeſſe Sættar giørd/ þuiad þr voru hrædder vm ꝥ/ ad þſſe Sætt munde ei vid þa hallden̄ verda/ ſo ſem þr høfdu ecke hallded ſyna Trw. 26 Þa gieck fram̄ Lyſias openberlega/ & aþſakade Kongen̄/ & talde vm ꝥ þm̄/ ſo ad þr voru til Frids/ & ſtillte þa/ ſo ad þr ſkylldu vænta alls gods til þra/ Þui næſt reyſte hn̄ a bak aptr til Antiochiam/ & ſo gieck ꝥ til mz Kögſins herþor & heimrey ſu.

XIIII

OG þremur Arum þar epter/ friette Judas/ & þr ſem med hm̄ voru/ ad Demet rius Seleuci ſon/ var komen̄ til Tripoli mz myklu Lide/ & Skipafiølda myk lū. 2 Og haþde vn̄ed Landed vnder ſig/ & ſleiged Antiochū/ & hn̄s Foſtra Ly ſiam. 3 En̄ Alcimus/ ſa fyrr hafde vered Kien̄emanahøþdingie/ & ſuiuirde lega var affallen̄/ a þm̄ Oþſoknartyma/ & nu huxade huørke ad liþa/ nie apt ur ad na þui hæſta Kien̄emans embætte. 4 Hn̄ reyſte ꝥ Demetrium Kong/ a þui Hundradaſta fim̄tugaſta & fyrſta Aare/ & þærde hm̄ eina Gullega Koronu/ Palmuid/ & Vidſimørsvidar greiner/ ſem Muſterenu til heyrde. 5 Og þan̄ fyrſta Dag gaf hn̄ ſig ecke framm/ þar til hn̄ ſæ ſier føre/ til ad fremia ſitt Galenſkap.

Demetrius Seleuci Son.

Alcimus.

151. Aar.

6 ÞA Demetrius kallade han̄ nu ꝥ Raaded/ & liet han̄ ad ſpyria/ hūnen̄ Gydingū gein ge/ & huad þr hefde j ſine/ Þa ſuarade hn̄ ſo/ Þeir Gydingar ſ͂ kalla ſig goda/ hūra

Alcimus klagar Judam & hn̄s Folk.

Hofuds

Hoꝼudzmadur Judas Maccabeus er/ þr byria ætijd Strijd ꝛ styriolld/ ꝛ læta þitt Rijke ecki j Fride. 7 Mig haꝼa þr ꝛ eirnen̄ suipt min̄e ꝼødurlegre Vegsmd/ sm̄ er Prestdœmenū/ þui er eg hingad komin̄/ fyrst Kongenū til goda/ ꝛ j hina bestu meining. 8 J aꝼan̄ mæta/ af þui ad eg villde giarnan̄ sia gott ræd mijnu Folke/ Þuiad ꝥ slijka vanskyckun verdur oll vor Ætt ad ønguu. 9 Villde þui Kōgurin̄ alijta þta Mœlefne/ ꝛ epter sin̄e frægū goduilld giefa god ræd ꝛ hialpa Landenu ꝛ allre vorre ætt/ j þessu mœlefne. 10 Þuiad a medan Judas er a Lijfi/ þa er ecke mogulegt ad fridur verde j Landenū.

Nicanor verdr Hoꝼudsmadr mote Juda

11 Og er hn̄ haꝼde lokid sijnu mæle/ vrdu hiner adrer gramer vppa Judam/ og vpphuøttu Demetriū hm̄ j mote. 12 So ad hn̄ jaꝼnsnart heimte a tal vid sig Nicanor/ sm̄ var Hoꝼuds madur yfer Fijlahernum/ ꝛ skipade hn̄ til Høfudsmans j mote Gydingum. 13 Og baud hm̄ ad drepa Judam/ ꝛ j sundur tuistra hn̄s lide/ ꝛ setia Alcimum til yppasta Prests. 14 Þa gā fu aller Heidingiar sig j ꝼerd med Nicanor/ s̄ Judas haꝼde vr Lande reked/ ætlande ad Gydi ngan̄a Ogiæꝼa niunde þm̄ ad Giæfu verda.

Judas ꝛ hans folk ákallar Gud

15 ÞEgar Judas ꝛ þr sem med hm̄ voru/ heyrdu ad Nicanor reyste j mote þm̄/ ꝛ ad Hei dingiar søꝼnudust til hn̄s vr øllū Stødū/ þa dreifdu þr Øsku yfer Høfud sier/ ꝛ kol ludu til Guds/ sem fra Verølldar vpphafi hafde vardueitt sitt Folk/ ꝛ sijnū litla hø op opinberlega hialpad haꝼde. 16 Og þa þra Hoꝼudsman̄ baud þm̄/ þa toku þr sig vpp/ ꝛ mættu Ouinunū hia þui Kauptune Dessa. 17 En̄ Simon Judas Broder gaꝼ sig j mote Ni canor/ ꝛ Nicanor vr so nær ꝛ sleigin̄/ þeg' Ouinern' fiellu a moti hm̄/ ædr hn̄ vard þra var. 18 Þa Nicanor heyrde nu ad Judas heꝼde mꝫ sier so hughrausta Men̄/ s̄ diarflega vogudu lijf fe ꝛ Gotzi ꝥ sitt Fødurland/ þa ottadest hn̄/ ꝛ villde ei eiga Bardaga vid þa. 19 Helldr sende til hn̄s Possidonium/ Theodotū/ ꝛ Matathiā ad semia Frid vid hn̄. 20 Og epter lāga ræd agiord/ þa þra Hoꝼudsmadur hafde tiad ꝥ Folkenu Søkena alla/ ꝛ þm̄ kom saman̄/ sampy cktust þr þessare Sattargiord. 21 Og tilsettu eirn Dag/ a huoriuin þr skylldu fin̄ast bæder/ alleina. 22 En̄ þegar sa Dagr kom/ vard sin̄ stoll settur handa huiu̇ ꝥ sig. Og Judas tilsette nockra bryniada men̄/ eige langt þar ꝼra/ So ad Ouinerner giordu hm̄ oforuarandis einger Suik/ ꝛ ræddust so vid sijn a mille vm þra naudsyniar. 23 Og Nicanor var til Jerusalem no ckra stund/ ꝛ byriade eckert þm̄ j mote/ ꝛ liet sitt Strijdsꝼolk reysa j burt. 24 Og heidradi Ju dam ꝥ ꝼolkenu/ ꝛ tiede sig vingiarnlegan̄ vid hn̄. 25 Og riede hm̄ ad Kuōgast ꝛ afla sier Af kuæmis/ So kuongadest Judas/ ꝛ var j godū ꝼride/ ꝛ tok vara a sin̄e næringu.

Dessa.

Possidonius
Theodotus
Matathias
Fridargiord

Alcimus klagar Nicanor

26 EN þeg' Alcimus sa nu ꝥ/ ad þsser tueir voru nu Viner ordner/ ꝛ høfdu giort frid sijn a mille/ reyste hn̄ aptur til Demetriū/ ꝛ aklagade Nicanor/ ad hn̄ være otrur or din̄/ þui hann heꝼde Kongsins Ouin Judam/ sett til hins hæsta Prestz j sinn stad. 27 Þa stygdist Kongurin̄ ꝛ vard miog reidur/ af Lygum þessa jllmen̄is/ ꝛ skriꝼadi Nic anor til/ ad sier lijkade ecke j neirn mæta/ su Fridargiord sem hn̄ hafde giort vid Gydinga/ ꝛ baud hm̄ hn̄ skyllde snarlega grijpa Maccabeū/ ꝛ senda hn̄ til Antiochiam.

28 Þa slijk bifalning kom til Nicanor/ þa hrygdest hn̄/ ꝛ hn̄ angrade/ ad hn̄ vard ad bregda sijna tru/ þar s̄ Judas hafde ecke til saka giort. 29 En̄ aꝼ þui hn̄ dirfdist ecke ad giora j mo te Kongenum/ þa huxade hn̄ ad grijpa hn̄ mꝫ suikū. 30 En̄ þeg' Maccabeus merkte/ ad hn̄ var ecke so Vingiarlegr vid hn̄ s̄ ꝼyrr/ þa huxade hn̄ ad ꝥ mundi ecke neitt gott merkia/ og hn̄ tok nockra men̄ til sijn/ ꝛ geymde sig ꝥ hm̄.

Nicanor suer ad niturbriota Musterid
1 Macc 7/35

31 EN þa Nicanor sa ꝥ/ ad Maccabeus haꝼde so kloklega vndan̄ komest/ þa gieck hn̄ vpp til hins fagra heilaga Musteris/ ꝛ baud Prestunum s̄ þar ꝼornꝼærdu/ ad þr skylldu framselia hm̄ þn̄ man̄. 32 En̄ þr soru dyran̄ Eyd/ ad þr vissu ecke huar hn̄ være/ þa vtriette hn̄ sijna hægre hond j mote Musterenu/ ꝛ soor. 33 Eꝼ so er ad þier ofursel ied mier ei Judam j hendur bunden̄/ þa skal eg nidurbriota þetta Guds Hus/ ꝛ sla nidur Alltarid/ ꝛ setia þar vpp j staden̄ Baccho eina prydelega Kyrkiu/ ꝛ þa hn̄ hafde þtta talad/ þa gieck hn̄ j burt þadan̄.

Bæn Prestanna ꝥ Musterenu

34 Þa vpplyptu Prestarner sijnū Høndū til Himens/ ꝛ kølludu til hn̄s s̄ alltijd hefur vernd ad vort ꝼolk/ ꝛ søgdu. 35 DROTTin̄ þo þu hafer ei þørf a nockrū hlut/ þa hefur þu samt lætid þier lijka/ ad þitt Mustere j huoriu þu byr/ sie a medal vor. 36 Þar ꝥ þu heilagi Gud huoriū alleina tilheyrer allt ꝥ sm̄ heilagt er/ vardueittu framueigis þitt Hus/ huort vier nu ꝥ litlu hnfū hreinsad/ so ad ꝥ saurgest ei aptr ad nyiu/ Og vppstappa vonda Mun̄a.

Nicanor
Rhazis

37 HA v' Nicanor sagt fra einū aꝼ Ølldūgunū j Jerusalē/ sa hiet Rhazis/ ad hn̄ være

eirn sa

a (Sialpur) hetta bordæmer S. Augustinus med riettu/ huar þ þesse Bok ꝙ. þur eckc gyllt hia þm̃ gømlu Fedrum/ þo añars stꝛu þar bleyre ad rar Gydinga mannagar j

eirn ſa Madr ſm̃ elſkade ꝥra Fedra Logmaal/ z hafde allauegana godã Lofſtyr/ z ſlyka aſt af ſynũ Borgarmoñum/ ad huor Madr nefnde hñ Gydingaña Fodur. 38 Hñ var z adr þ^r þ klagadur z opſoktur/ z hafde mañlega vogad ſynu Lyfe z Lucku/ vegna Gydingaña tru ar. 39 Þeg^r Nicanor villde nu læta ſia huad þũgañ Fiandſkcp hñ hafde til Gydingaña/ þa ſende hñ meir eñ fim̃ hundrud Stryđzmeñ ad grypa hñ. 40 Þuiad hñ huxade þegar hñ hefde hñ fangad/ þa hefde hñ giort þm̃ eirn ſtorañ ſkada. 41 Og þr ſtormudu vppa Portid/ a Turninũ ſ̃ hñ v^r jñe/ z ſkipudu ad ſækia Elld z leggia j Portcd/ Og hñ merkte ad hñ var fangadr/ þa villde hñ hafa lagt ſig j giegnũ a ſialfr. 42 Þuiad hñ villde helldr ærlega dey a/ eñ ad kõa j hendur þm̃ Ogudlegu/ z verda mz Hadũg hæddr af þm̃/ Eñ j ꝥre Angiſt hæf de hñ ſig ecke riett. 43 Þeg^r þr brutuſt nu jñ vppa hñ hopũ ſaman/ þa kõſt hñ fra þm̃ vppa Mœriñ/ z fleygde ſier hrauſtlega þ^r ofan þ/ a mãal Folkſins. 44 Eñ Folkid veik ſier vndan ſo ad hñ hafdi rœm. 45 Og hñ fiell nidr a Lendarn^r z var þa eñ lyfs/ Reis vpp reiduglega/ þo ad hm̃ blædde miøg/ z være miøg ſar/ brauſt fram̃ a medal Folkſins/ z for vppa eirn hæ añ Klett. 4 Og þa hm̃ hafde vtblætt/ þa tok hñ garnirnar vr Lyfenu z kaſtade ad Stryđz moñunũ/ z hñ kallade til Guds/ huor ad er DROttiñ Lyfſins z Andans/ ad hñ villde giefa hm̃ aptur allt ꝥta/ z ſo do hñ.

XV

Nicanor

EN þeg^r Nicanor heyrde/ ad Judas z þr ſ̃ mz hm̃ veru/ hielldu ſig j Samaria/ þa huxade hñ ad yferfalla þa/ a Sabbathsdeige hættulauſt. 2 Og ſ̃ þr Gydingar/ huım̃ hñ hafde naudgad mz ad reyſa/ amintu hñ/ ad hñ ſkyllde ei þm̃ ſo hryggelega þfara/ helldr hlyfaſt vid ad giora ꝥ a þm̃ Helga deige/ hũn Gud ſialfr hafde heidrad z helgad. 3 Þa ſpurde þeſſe hofudſkalkr þa/ Sa ſ̃ bodid hefr Sabbathsdageñ/ er hñ Herra a Himnũ? 4 Og þa þr ſuør udu/ Ja/ ꝥ er ſa Lifande DROtteñ/ hñ er Herra a Himnũ/ ſem bodid hefur ad hallda helg añ þñ ſiøũda Dag. 5 Þa ſuarade hñ/ þa er eg Herra a Jorduñe/ z eg byd ydur ad brynia ydr z giora Kongſins ſkipan. Eñ hñ kuñe þo ecke ad framkuæma ſitt aform. 6 Og Nicanor hæ ldeſt vm z hroſade/ z lieſt fullviſs þar vtj/ ad hñ ſkyllde viña ſtort þrægdaruerk a Juda.

1 Reg 20/10
Exo 20/8

Nicanors opſt ope

7 EN Maccabeus hafde eitt ſtødugt trunadartrauſt z Von/ ad DROTtiñ mũde hialpa hm̃. 8 Og huggade þa ſ̃ hia hm̃ voru/ ad þr ſkylldu ecke vera hrædder vid þa Heidingia ſ̃ riedust j mote þm̃/ helldur huxa vppa ꝥ þulltyng/ ſ̃ þyrr meir oſialldañ/ ſkied var vid þa af Himnum ofañ. 9 Og eñ nu vona a þañ tilkemanda Sigur/ z þa hialp ſ̃ DROTtiñ mũnde ſenda þm̃. 10 So huggade hañ þa vr Logmaalenu z Spamonnunum/ z minte þa a þær Sigurſælu Oruſtur ſ̃ þr hofdu fyrr att/ z giorde þa ſo hugdiarfa. Og þa hñ hafde ſo amint þa/ þa tiade hñ þ þm̃/ huorniñ Heidingiar høfdu forbrotid/ z giort j mote ꝥra Eide. 11 Og briniade þa ſo ecke mz Træſſan vppa Spiot nie Skiølld/ helldr med Trauſt vppa Guds Ord.

Judas aminner z huggar ſitt lid

12 HAñ ſagde þm̃ z ſo fra eirnre Syn/ ſ̃ trulegt var ad hñ hafde ſied/ huar af þr vrdu aller hugdiarfer/ eñ Syneñ var þeſſe. Onias ſa hæſte Preſtur/ eirn merkelegur/ heidarlegur/ goduilldarſamr/ mikell Maalſnilldarmadur/ ſa ed fra Barndome vande ſig til allra Mañkoſta/ hñ vpphof ſynar hendur/ z bad þ øllu Gydinga folke. 13 Þui næſt byrteſt hm̃ eirn añar gamall Dyrdlegr Madur/ j koſtulegũ Klædnade hafande miøg dyrdlegt yferbragd. 14 Og Onias talade til Judam/ Þeſſe er Jeremias Spamadur Guds/ ſ̃ miøg elſkar ſyna Brædur/ z jafnañ bidur þ þeſſu folke z þm̃ heilaga Stad. 15 Þui næſt fieck Jeremias Juda mz ſynũ hondũ eitt Gullbuid Suerd/ z ſagde til hñs. 16 Tak vid þſſu Heilaga Suerde/ ſ̃ Gud giefur þier/ med þui ſkalltu ſla Ouinena.

Tuær Sioner ſem Judas vitru duſt.

Onias
Jeremias

17 Þa Judas hafde nu huggad þa/ mz ſo føgrum ordum/ huar af þr feingu hug z Hiarta þa kom æſamt med þm̃/ ad reyſa onguar Herbuder/ helldur rædaſt ſtrax j moti Ouinunum z yferfalla þa hreyſtelega/ z læta ſo ſuerfa til ſkals/ Þuiad Borgeñ/ Gudz þionuſtañ og Muſtered være ſtatt j Voda. 18 Og ad vyſſu þa huxudu þr ei ſo frekt vm haſkañ ſiña Kueña z Barna/ Brædra z Vina/ helldr var ꝥra meſta ahyggia þ þui Heilaga Muſtere. 19 Og þr ſ̃ j Borgeñe voru/ høfdu ſtoora Sorg þ ꝥra Stryđsfolke.

20 ÞA Oruſtã ſkylldi nu takaſt/ z Ouinern^r voru til ſamans kõner/ z hofdu fylkt Lide ſyñu/ z ſett Fylana þ^r þr ſkylldu va/ z Riddaralidid j bæda fylkingararma. 21 Og þa

Maccabeus

Maccabeus ſa Quinena/ ꝛ þra margfalldañ Stryꝺsuidurbunad/ ꝛ þaug ognarlegu Dyreñ þa vpplypte hñ ſyñu Hondũ til Himens/ ꝛ tilbad þañ Daſamlega Gud/ ſ alla hluti ſier/ ꝥt hñ viſſe vel/ ad Siguriñ kiemr ecke aꝼ Bryniu/ helldr gieꝼur Gud hñ þm̃ ſ hñ vill hñs vñna/ ꝛ hñ bad ſo.

22 DRottẽ þu vtſender þiñ Eingel/ j tyd Ezechie Gydinga Kōgs/ ꝛ hñ ſlo j Herbudũ Senacherib/ hũdrad ſim̃ ꝛ ættatyger þuſunder mañna. 23 So ſend nu ꝛ ſo (þu DROTteñ a Himnũ) eirn godañ Eingel vndañ oſſ/ ad ſkielꝼa Quinena. 24 Lat þa ſkielfaſt aꝼ þyñu Sterkum Armlegg/ ſ reyſa mꝫ Gudlaſtan j mote þyñu Heilaga Folke/ Og þar mꝫ hætte Judas.

25 So reyſte Nicanor fram̃ mꝫ ſyñu Herlide/ med Trametũ ꝛ miklu herope. 26 Eñ Judas ꝛ hñs meñ hofu Oruſtuna med Bæn ꝛ akalle til Guds. 27 Med Hondunũ vogu þr/ eñ med Hiartanu kolludu þr til Guds/ ꝛ þr ꝼelldu fimtan ꝛ tuttugu þuſunder Mañna/ og voru miog glader/ ad Gud hafde ſo Myſkunſaman audſynt ſig.

28 DEg þ Oruſtañ vꝛ vte/ ꝛ þr reyſtu j burtu/ þa þecktu þr Nicanor aꝼ hñs Bryniu/ ad hñ vꝛ ꝛ ſo ſleigeñ. 29 Þa vpphofſt eitt mikid Sigur oop ꝛ ꝼagnadar kall/ ꝛ þr lofudu Gud a ſitt Tungumaal. 30 Og Judas ſa ſ Lyfe ꝛ Gotze hafde vogad aꝼ ſitt ꝼolk/ ꝛ fra Barndōe hafde ſyñu ꝼolke margt gott giort/ hñ baud ad hoggua Hoꝼudid ꝛ Hōdẽa med Oxleñe aꝼ Nicanor/ ꝛ flytia til Jeruſalem. 31 Þa hñ kom nu þangad/ ſãankallade hñ ſitt ꝼolk/ ꝛ ſette Preſtana aꝼ Alltarid/ ꝛ ſende epter Quinunũ vppa Kaſtalañ. 32 Og ſynde Nicanors Hoꝼud/ ꝛ Hondena þſſ Gudlaſtara huoria hñ hafde vpphafid j giegn þui heilag a Huſi hins Almættuga/ med myklũ Metnade. 33 Hñ ſkar ꝛ Tunguna vr Hoꝼde hins Ogudlega Nicanors/ ꝛ baud ad ſaxa hana j ſmætt ꝛ giefa Fuglum. Og þa Hond ſ hñ hafdi haft til þeſſ Galeñſkapar/ baud hñ vpp ad heyngia gagnuart Muſterenu.

34 Og allt folkid vegſamade Gud a Himnũ/ ſeigiande/ Lofadur ſie ſa ſ ſiñ Stad hefur varduueitt/ ſo ad hñ er ei ſaurgadur ordiñ. 35 Og hñ vppꝼeſte Nicanors Hoꝼud ſo ad huor madur mætte ſia ꝥ vr Kaſtalanũ/ til eins opiñberlegs Merkis/ ad Gud hafde hialpad þm̃. 36 Og ꝥ var med Eindrægne ſamþyckt aꝼ þm̃ ollũ/ ad gleyma ecke þſſñ deige. 37 Helldur ſkylldu Meñ hñ helgañ hallda/ ſ er þañ þrettanda dag hins tolꝼta Manadar/ huor ed kallaſt Adar a Syrlendſku/ næſta Deige aꝼ Hatyd Mardochei.

38 So vil eg nu hier med enda þeſſa Bok/ epter fall Nicanors/ ꝛ epter ꝥ ad Gydingar hofdu vñed aptur Stadiñ. 39 Og haꝼe eg ſett ꝛ ſamed hana vel/ ꝥ villda eg giarnañ giort haꝼa/ Eñ hafe ꝥ midur ordid/ þa heꝼe eg þo giort ſo mikid þar ad/ ſo ſem eg kuñe. 40 Þuiad ecke er lyſtelegt ad drecka alla tyma Vyn eda Vatn/ helldur ad drecka ſtundũ Vyn/ ſtundum Vatn/ ꝥ er lyſtelegt. So er ꝛ ꝥ lyſtelegt ad leſa margt/ þetta ſkal vera Endeñ.

Maccabeus bæn: Jud 7/2.3; 2 Para 14/11. Maccabei bæn: 2 Reg 19/35; Eſa 37/35. Nicanor Þriatyg ꝛ fim̃ Þuſunder Heidingia ꝼiellu. Fall Nicanorꝫ. Judith 14/7. Adar.

Ender a añare Book Maccabeorum

Formæle yfer

þær Greiner aꝼ Eſth er ꝛ Daniel.

HJer epter ꝼylgia nockrar Greiner/ huoriar vier hofũ ecke viliad vtleggia/ j Prophetans Daniels/ og Eſthers Book/ Þuiad vier hoꝼum ſoddañ Blæ Korn vppſlitid (med þui ad þaug ſtanda ei j þm̃ Ebreſka Daniel ꝛ Eſther) ꝛ þo ſo ad þaug ecke ſpilliſt/ þa hofũ vier ſett þau hier j eirn ſierdeilis ſtad/ edur Jurta Gard/ med þui ad þar finſt margt gott jñe/ ſierdeilis Lofſaungurñ/ Benedicite. Eñ Texteñ vm Suſoñu/ Bel/ Abacuc/ ꝛ Drekañ/ ſyneſt ad vera ſo ſ þr fogru andlegu Dicktar/ eins ꝛ Judith ꝛ Tobias/ ꝥt Hofneñ hlyda ꝛ ſo þar vppa. Suſaña þyꝺeſt ein Roſa/ ꝥ er eitt Fagurt ꝛ fromt Land ꝛ Folk/ edr eirn veſlugr Hoopur a medal þyrna. Daniel þyꝺeſt eirn Domare/ ꝛ ſo ꝼramueigis/ Þetta kañ allt ſamã hæglega ad vtleggiaſt/ vm eina Lyꝺſtiornan/ Huſſtiornan edur vm godañ Selſkap þra Truudu/ huornen ſem vm Giorningiñ er vared.

Greiner af Est
hers Book

Þꜵa Grein ma lesa/ næst epter iij. Ca. j Bok Esther

Artaxerxes Esther 1/1

Ꝺ
Nn so er ꝥ Brieꝼ hliodande. Hiñ mykle Kongur Artaxerxes ꝼra Indialandi til Mørlands/ sender þm̃ hundrad sio ⁊ tuttugu Høfdingium/ og ꝼra Vnder møñum ſijna Kuediu.

2 Nn þo ad eg sie Megtugur Kongur/ ⁊ sa stæste Herra a Jordune/ þa hefe eg þo ecke viliad vpphroka mier af miñe Magt/ helldur hef eg kostgiæft/ ad rijkia Rædarsamlega ⁊ speektarsamlega/ ⁊ ad hallda æ tijd þañ goda Frid/ af huorium huor Madur gledst/ So ad huor madur meige lifa roolega ⁊ giæta sijns verknadar. 3 Þar vm hiellt eg ꝛæd vid mijna Hoꝼdingia/ huorniñ slijkt mætte ṽda. 4 Þa skyrde Aman mier ꝼra/ miñ sa hiñ hyggnaste/ Elskulegaste ⁊ trꝛaste Rædgiaꝼe/ ẽ næst Kongenum er hæstur/ Ad þar være eitt folk vtdreift vm øll Lønd/ ẽ hefꝛ sierdeilis Logmæl/ þuert j mote Sidueniu allra Landa ⁊ Þioda/ ⁊ ꝼyrerlijte jafnañ Kongaña Bod/ huar med þꝛ hindra Frid ⁊ samþycke j Rijkenu.

Aman Esther 3/8

5 Þa vier nu merktũ ꝥ/ ad eitt einstaka Folk sette sig j mote øllũ Heimenũ/ ⁊ hiellde sijnar eigeñlegar Sidueniur/ ⁊ fyrerlyte vor Bod / Huar med þꝛ giøra storañ skada/ ⁊ sturla Frid og samhellde j voru Rijke. 6 Þui budũ vier ad huoria ẽ Aman sa yppaste Hoꝼdinge/ ⁊ ædstꝛ er næst Kongenũ/ vor Fader/ tilnefner/ þꝛ skulu med Kuiñum ⁊ Børnũ j hel slegner verda/ aꝼ siña Ouina Suerde/ æn allrar Myskunar/ ⁊ ønguñ skal þyrmt verda. 7 Og þetta skal ske þañ fiortanda dag j tolfta Manude Adar/ a þꜵu Are/ so ad þꝛ ohlydnu verde j helslegner aller a einũ Deige / ⁊ ad þar kuñe ad verda stadꝼastur Fridur j vorum Rijkium. 8

Þessa grein ma lesa epter Ending þess fiorda Cap.

Ꝺ
G Mardocheus bad til DROttins ⁊ vpptalde hñs Dædsedarvk/ seigiãde/ DROttiñ Gud/ þu ert sa Almættuge Kongꝛ. 9 Aller hlutꝰ eru j þinu vallde/ ⁊ eingeñ kañ ad stãda j mote þijnũ Vilia/ þegar þu villt hialpa Jsrael. 10 Þu hefur skapad Himen og Jord og allt þad sem þar er jñe. 11 Þu ert DROTTJN allra/ ⁊ eingeñ kañ þier j mote ad standa. 12 Þu veist alla hlute/ ⁊ hefur þad sied/ ad ꝥ hefꝛ ecke verid aꝼ neinnre Drambseme nie Metnade/ þo eg villde ei tilbidia hiñ stollta Aman. 13 Þuiad eg hefde ved reidubuiñ/ Jsrael til goda/ velviliuglega ad kyssa a hñs Fætur. 14 Helldꝛ hef eg giort ꝥ af otta/ so ad eg ecke gieꝼe þa æru nockrũ Mañe/ ẽ mijnũ Gude tilheyrer/ ⁊ ad eg tilbidie ønguañ añañ/ eñ miñ Gud. 15 Og nu DROTtiñ/ þu Kongur ⁊ Gud Abrahams/ myskuna þu þijnu Folke/ þt vorer Ouiner vilia afmæ oss/ ⁊ þiñ Arf vppræta/ þñ þu hefur haft fra vpphafe. 16 Fyrerlijt þu ecke þiñ litla Hoop/ ẽ þu frelster af Egyptalande. 17 Heyr mijna Bæn/ ⁊ vertu Lijknsamur þijnu Folke/ ⁊ snu þu vorre hrygd j Glede/ So ad viꝰ liꝼum ⁊ prijsũ þitt Nafn/ aꝼmæ þu ecke Muña þra ẽ þig loꝼa. 18 Og allur Jsraelꝛ lydur kallade til DROTtins af øllu megne/ Þuiad þꝛ voru j Daudans Neyd.

Mardochei Bæn

1 Ꝺ
G Drottningiñ Esther snere sier ⁊ til DROTtins/ j þessare Daudans hættu. 2 Og hun lagde af sier sijn Koninglegu Klæde/ ⁊ jklæddest hrygdar klædum/ ⁊ j stad eñ dyrmætz Vatz ⁊ Balsams/ þa dreifde hun Øsku ⁊ Dupte yfer sitt Hoꝼud/ ⁊ audmykte siñ Lijkama med Føstu. 3 Og allstadar þar hun hafde ædur haft Gladuærd/ þa reytte hun sitt hær af sier/ ⁊ tilbad Jsraels Gud/ seigiande.

Bæn Esthers

4 Ꝺ
DROtteñ þu ẽ ert alleina vor Kongꝛ/ hialpa þu mier aumre/ Eg hefe ønguañ añañ Hialparmañ/ vtañ þig/ ⁊ Neydeñ er ꝼ Augunũ. 5 Eg heꝼe heyrt af mijnũ Fødꝛ DROTtiñ/ ad þu vtualid hafer Jsrael fra øllũ Heidingiũ/ ⁊ hafer tekid vora Fedꝛ fra gamallre tijd til eilijfs Arꝼs/ ⁊ þu hefur halldid vid þa/ huad sem þu hefur talad. 6 Vier høfum syndgast ꝼ þier/ Þar ꝼ heꝼur þu yfergiefid oss j vorra Ouina Hendur. 7 DROTtiñ/ þu ert Riettlætur/ Þuiad vier høꝼum heidrad þra Skwrgod. 8 Enn nu læta þꝛ sier ecke þar med nægia/ ad þꝛ hallda oss j so stoorre þiæningu. 9 Helldur eigna þeir Macktiñe sinna Skwrgoda þra Sigur/ ⁊ vilia giora þitt Fyrerheit ad ønguo/ ⁊ vppræta þiñ Arf/ og apturbyrgia Muñiñ a þm̃ ẽ þig lofa/ ⁊ aꝼmæ Vegsemd þijns Musteris ⁊ Alltaris. 10 Og þꝛ vilia vppliuka Heidiñgiaña Muñe/ til ad Vegsama magt Skwrgodaña/ ⁊ ad veita ein um Daudlegũ Konge eilijꝼa Hroosan. 11 DROTtiñ gieꝼ þm̃ ei þiñ Velldissprota ẽ eckert eru/ so ad þꝛ hæde ecke ad vorre hrygd/ helldur læt þra vppsætur koma yfer þa/ ⁊ merk þa sem þetta vppbyria j mote oss.

Dut. 4/32. og 6/7. Jere 32/37. 38.39

Minstu

12 Minſku a oſſ DROTtiñ/ z audſyn þig ȷ verre Neyd/ Og ſtyrk mig DROTtiñ/ þu Kongr allra Guda z Herra. 13 Kieñ þu mier huorniñ eg ſkal tala þ Leonenu/ z ſnu þu hſ̃s Hiarta/ ſo ad hñ verde gramr vorum Oumnū/ So ad hñ fyrerfariſt ſialfur med ollum þm̄ ſm̄ hm̄ tilheyra. 14 Og frelſa oſſ þ þyna Hond/ z hialp mier þiñe Ambꝍtt/ ſm̄ ongua adra Hialp hefur vtan þig DROTteñ alleina. 15 Þu ſ̃ alla hlute veiſt z ſkilur/ ad eg heꝼe ongua Glede/ aꝼ þre Vegſemd/ ſ̃ eg hefe ȷ hia þm̄ Ogudlegu/ z ad eg heꝼ ongua Lyſting a þm̄ Heidna z framanda Hiuſkap. 16 Þu veiſt ad eg hlyt ad giora þ/ z eige akta eg þa Vegſamlegu Fegurdarpryde/ ſ̃ eg ber a mynu Høfde/ þegar eg verd ad ſkarta/ Helldur helld eg þ ſo ſ̃ eitt ſaurugt Klæde/ z ber þ ecke vtan þegar eg ſkal ſkarta. 17 Eg heꝼ z eñ alldrei ſaneytt Aman/ z eige helldur haft Gladuærd vid þ Konunglega Bord/ z ecke druckid aꝼ Fornarvine. 18 Og þyn Ambꝍtt hefur alldrei Gladuær verid/ ſyđañ eg var hingad leidd/ allt til þeſſa tyma/ vtan alleina ȷ þier DROTteñ/ þu Gud Abrahams. 19 Bænheyrdu rødd ꝼra ꝼorlꝍtnu/ þu ſtyrkur Gud yfer øllum hlutū/ z frelſa oſſ fra Hende ꝼra Ogudlegu/ z hialp mier af miñe Neyd.

4 OG a hinū þridia Deigi lagde hun aꝼ ſier ſiñ Daglega Klædaburd/ z ſkryddeſt ſynu Konunglega Skarte. 5 Og var miøg fryd/ z hun akallade Gud/ þann Frelſarañ ſ̃ alla hlute ſier. 6 Og hun tok mz ſier tuær Jungꝼrur/ z ſtudde ſig ſo hægt vid þa eina. 7 Eñ hin auñur gieck a epter/ z hiellt vpp Fallde heñar Klæda. 8 Heñar Andlits ꝼegurd var miøg væn/ blyđleg z gledeleg ad ſia/ Eñ heñar Hiarta var fullt af Angiſt z Harme.

9 Og þa hun kom ȷ giegnum allar Dyrnar/ þa gieck hun/ z ſtod gagnuart Kongenū/ þar hñ ſat ȷ ſynu Konunglegu hæſæte/ ȷ ſynū Konunglegum Skrwda/ ſ̃ var af Gulle z Gimſteinū z var Ognarlegur a ad lyta. 10 Þa hñ nu vpplypte ſynū Augū/ z leit reiduglega til heñar/ þa leid yfer Drottningena/ z hun fiell ȷ Onguit/ z lagde Høfudid vppa Jungfruna.

11 Þa ſnere Gud Kongſins Hiarta til goda/ z hñ vard hryggur heñar vegna/ z ſtock vt ſynū Stole/ z tok hana ſier ȷ Fadm/ þar til hun raknade vid aptur/ z talade blydlega til heñar. Huad er þier Eſther? 12 Eg er þiñ Broder/ ottaſt ecke. 13 Þu ſkallt ecke deyia. 14 Þuiad þtta Forbod ahrærer alla adra/ eñ þig ecke/ kom hingad. 15 Og hñ vpplypte þm̄ Gullega Sprota/ z lagde hñ vppa heñar Axler/ mintiſt vid hana/ z ſagde/ Seigdu ꝼram̄.

16 Og hun andſuarade/ þa eg leit þig/ þa þotte mier ſ̃ eg ſæe Eingel Guds/ Þar þ ſkielfdeſt eg þ þynu mykla Vellde. 17 Þuiad þu ert miøg hrædelegur/ z þiñ yferlitr miøg dyrdarlegr. 18 Og þegar hun hafdi ſo talad/ kom yfer hana omeigeñ ȷ añad ſiñ/ z fiell nidur. 19 Þa vard Konguriñ ſkielfdur z hſ̃s Þienarar/ z huggudu hana.

A Þui fiorda Aare Ptolomei Kōgs z Chleopatre/ høfdu þr Doſitheus (huor ed hiellt ſig vera Preſt/ af Leui Ætt) z hañs Sonr Ptolomeus þetta Purims Brief/ z ſøgdu/ Ad Lyſimachus þeſſ ſama Ptolomei Sonur/ heꝼde vtlagt þ ȷ Jeruſalē.

1 ARtaxerxes hiñ mykle Kongur/ ꝼra Jndialande allt til Morlands ſender hundrad ſio z tuttugu Høꝼdingiū/ z ꝼra Vndermøñum ſyna Kuediu.

2 Vier formerkiū/ ad þeir eru marger/ ſ̃ misbrwka Høfdingiaña Nꝍd/ z verda Metnadar ſamer z vonder/ af þm̄ Heidre ſ̃ þm̄ veitiſt. 3 So ad þr ei ad eins yferfalla þa Vndergiefnu Helldr huxa þr ad a troda Herrañ ſialfañ vnder Fætur þm̄/ af huoriū þr eru vpphafder. 4 Og giora ei ad eins a moti Nꝍtturlegū Riettindū/ med þui Opacklæte/ Helldur eru þr ſo blindader aꝼ Drambſemeñe/ ad þr huxa eirniñ ad Gud (huor ed alſiar þa godu) ſtraffe ecke ſlyka Otru. 5 Þeir ſuykia z eirniñ goda Høfdingia/ z koma þm̄ til ad vthella ſaklauſu Blode. 6 Og þr ſ̃ þiona þm̄ trulega z ærlega/ þa færa þr ȷ allſkyns Olucku. 7 Þuylyk Dæme fiña Meñ/ ei alleina ȷ þm̄ Giørningū ſ̃ ſkied haꝼa fordū/ Helldur reina Meñ eñ nu þ daglega Huad mikellre Ogiæꝼu ad ſlyker otruir Rꝍdgiaꝼar af ſtad koma.

8 Af þui ad oſſ ber ad ſia z ſo til/ ad þar meige ꝼramueigis hallbaſt Fridur ȷ Rykenu. 9 Þa neydunſt vier ſtundū eptir Mꝍlauoxtum ad ymbreyta vorum ſkipunū/ þa vier formerkiū ad þ er odruuyſ/ eñ ſ̃ oſſ er vnderuyſſad/ z raſa ei þ Rꝍd fram̄ ofmiøg. 10

HUaꝼ þui ad Aman/ Hamadathi ſon/ ſ̃ er af Macedōia eñ ecke af Perſa Blode/ z ei vorrar Giæſku tegundar/ helldr er eirn Gieſtur hia oſſ. 11 Hūū vier (ſo ſ̃ vier pløgū ad giøra ollum Þiodū) ſyndū alla Nꝍd/ z vpphoofum hñ/ ſo ad vier neꝼndum hñ vorn Fodur/ ſo ad hñ vard af huørium Mañe heidradr/ næſt Kongenum. 12 Þa vard hñ ſo drambſamur

Margin notes:

Þeſſe grein ma vera ein Glo[illegible] an til vpphaꝼſins þiñs 5 Capitula

Gen 33/10
2 Sam 14/17

Doſitheus
Þetta ma leſa epter ending 8 Capitulans/ þ hiñ 9

a (Troda) ſo ſagdi z Margreyþiñ ȷ Muſſen/ Eirn Høꝼdinge þarꝼ ecke ſo ad otteſt miøg þ þm̄ ſm̄ langt er ȷ burt fra høñū/ helldur myklu meir þ þm̄ ſm̄ epter hm̄ ganga þui þr ganga giarnan vppa Høꝼudid a hm̄ eꝼ þr kyñe.

Eſther. 9/14

Aman

ſamur

samur/ad hn̄ hugde sier ad skilia oss bæde vid vort Kongarijke z Lijf. 13 Þuiad hn̄ hefr Mardocheum (s̄ þ siijna tru z Velgiord frelsade vort Lijf) z vora saklausa Hwsfru Drottning Esther/ asamt mz øllu hen̄ar Folke/ falsklega z hreckuijslega rægt / so ad þr yrde allir Lijfi suipter. 14 Og þegar þr hefde nu j burt verid s̄ oss vardueita/ þa ætlade han̄ sier ad Lijfflæta oss eirnin̄/ z koma Persarijke vnder þa Macedonios.

15 En̄ vier formerkiu̅/ ad Gydingar/ huoria sa vtflæmde Skalkur villde drepa læta/ eru saklauser/ hafa god Log. 16 Og eru Børn hins hæsta/ stæsta z eilijfa Guds/ huor ed voru̅ Forfedrum z oss hefur giefid þtta Rijke/ z en̄ þui vid magt helldur. 17 Þar þ skulud þier ei hallda ydur epter þui Briefe/ s̄ Aman vtfærde. 18 Þuiad þ slijks giornings saker er hn̄ med øllum sijnum Ættmon̄um a Gælga heingdur þ Susans Porte/ Og so hefur Gud skiotlega endurgolldid hm̄/ so s̄ hn̄ hefur forskulldad.

19 Nu þessa skipu̅ s̄ nu sendum vier til ydar/ skulud þier læta kun̄giora j øllu̅ Borgum ad Gydingar meige med frelsi hallda sijnu Logmæle. 20 Og ef nockur vill veita þeim Ofrijki/ a þm̄ þrettāda deige hins tolfta Manadar/ s̄ kallast Adar/ þa skulud þier vernda þa/ so ad þr meige hefnast a hinum. 21 Þuiad þan̄ sama Dag hefur Gud Almættugur giort þm̄ ad Føgnude/ a huorium þ vtualda Folk ætte Lijfflætid ad verda.

22 Þar þ skulud þier z so hallda þen̄an̄ dag helgan̄/ mz ødrum Hatijdu̅/ mz øllum Føgnude. 23 So ad oss vel gange/ z øllum þm̄ s̄ holler eru Persum/ Og þ skal vera Epterdæme/ huorsu ad Otruleike verdur straffadr. 24 En̄ huort þ Land edur Borg/ s̄ ecke helldur þta Bod/ þ skal med Suerde z Ellde afmæd verda/ so þadan j fra skulu þar huorke Men̄ nie Dyr nie Fuglar gieta in̄e buid.

Adar.

1 ANdru Aare hins mykla Kongs Artaxerxis/ a hinum fyrsta deige Manadarins Nisan. 2 Hafde Mardocheus eirn Draum/ s̄ var eirn Gydingur/ sonur Jairi/ sonar Semei/ Sonar Kis/ af ætt Beniamin. 3 Og bio j Borgen̄e Susan/ eirn heidarlegur Madur/ z vel halldin̄ j Kongsins Garde. 4 En̄ hn̄ var eirn af þm̄ Herteknu/ s̄ Nabogodonosor Konguren̄ af Babylon hafde flutt fra Jerusalem/ med Jechonia Konge Juda/ z þetta var han̄s Draumur.

Nisan. Þetta ma les ast fyrst edur sein ast/ huad Draumuren̄ vr fyrer Giørningen̄/ Ut þyd ingen̄ epter.

Draumr Mardochei.

5 HAr hofst vpp Oop z mikid Hareysti/ Reidarþru̅ur z Jardskialfte/ z ein hrædsla a Jordun̄e. 6 Og siadu þar voru tueir storer Drekar/ þr riedust til Bardaga huor j mote ødrum. 7 Og þ hareysti var so mikid/ ad øll Lond toku sig vpp ad beriast j mote einu heiløgu Folke. 8 Og þ var eirn dagur mikels Myrkurs/ harmkuælis z Angistar/ og mikel Nørmung z Hrædsla var a Jordun̄e. 9 Og þ heilaga Folk var j mikellre Hrygd/ z hræddest sijna Ogiæfu/ z hafde rædagiorder vm sitt Lijf/ z þ akallade Gud. 10 Og epter slijkt kall/ spratt vpp eirn mikell Vatzstraumur vr einu̅ litlum Brun̄e. 11 Og Solen̄ giecl vpp z skein fagurt/ z þr Vesolu feingu Sigur/ z drapu þa enu Drambsømu.

12 Nu þegar Mardocheus vaknade epter sin̄ Draum/ þa huxade hn̄ huad Gud mu̅de meina hier mz/ z hn̄ vardueitte þen̄an̄ Draum j Hiarta sijnu/ z huxade eptr hm̄ allt til Nætr/ z villde giarnan hafa feingid ad vita hn̄s vtskyring. 4 Og Mardocheus sagde/ Gud hefur til stickad þ alltsaman. 5 Eg huxade vm min̄ Draum/ z þ hefr so tilgeingid sm̄ mig dreymdi.

Utþyding Draumsins.

6 SA litle Brun̄r/ sm̄ vard eitt mikid Vatzfall/ þa Solen̄ skein z vard klar/ þad er Esther/ huoria Kongurin̄ tok sier til eigen̄ Kuin̄u/ z giørde hana ad Drottningu. 7 Þeir tueir Drekar/ þad em Eg z Aman. 8 An̄ar þra merker Heidingia sm̄ til samans kōu z villdu afmæ Gydingana Nafn. 9 An̄ar merker mitt Folk Jsrael/ hu̅t ed til DRottins kallade/ z DROTTin̄ hialpade sijnu Folke/ z frelsade oss fra þre Ogiæfu. Han̄ giører mikel Takn z Stormerke a medal Heidingian̄a. 10 Þuiad hn̄ hefur ætijd giort Mismun a millum sijns Folks z Heidingia. 11 Og þegar su stund kom/ þa Heidingiarner voru sm̄ stollt aster en̄ vier s̄ veikaster/ z Gud skyllde dæma. 12 Þa mintist hn̄ a sitt Folk/ z gaf sijnu̅ Arfe Siguruin̄ingena. 13 Og þen̄an̄ dag skulu Men̄ hallda j Manuden̄u Adar/ þan̄ fiortanda z fimtānda dag þss Manadar/ mz allre glede/ z mz allre giætne/ þegar folkid kiemur til samans/ Og þad skal so halldast æfin̄lega/ a mzal Jsraels folks.

Adar.

Hier endast þær Greiner af Esther.

Historia

Historian af Susaña og Daniel.

J Babylon var eirn Madur/ sa hiet Joakim. 2 Hañ ætte sier Kuiñu/ hun hiet Susaña/ Helkie Dotter/ hün var miøg væn/ ⁊ þar med Gudhrædd. 3 Þuiad hũ ætte gooda Forelldra/ s̃ hana høfdu mentad epter Mosis Løg maale. 4 Og heñar Madr Joakim var storaudugr/ ⁊ haꝼde eirn ꝼagrañ Alldeñgard/ hia sijnu Huse. Og ætijd komu Gydingar til samans/ j hia hm̃/ ꝥt hñ var hellstr Madur a medal allra þeirra.

Joakim Susaña

5 OG a þui sama Aare voru tueir Olldungar setter af Folkenu/ til Domenda/ ꝥ voru þess hættar Meñ vm huoria DROTteñ haꝼde talad/ Þeirra Domendr drygia allskyns Vondsku j Babylon. 6 Þesser komu daglega til Joakim/ ⁊ huor sm̃ nockud hafde ad maalþarfa/ hñ hlaut ad koma fyrer þa.

7 Þegar Folkid var nu burt geinged vm Middeiged/ þa var Susaña von ad ganga j Alldeñ gard Mans sijns. 8 Og þa Olldungarner sau ad hun gieck þangad daglega/ þa kueikte st þm̃ vond girnd til heñar. 9 Og vrdu þar vtaf Dærar/ ⁊ so rendu þr Augum til heñar/ ad ei ge kuñu þr ad lijta til Himensins/ ⁊ huorke huxudu þr vm Guds Ord nie Hegning.

10 Eñ bæder bruñu þr af heñar Aast. 11 Og skamadist huor vm sig ad seigia ꝥ ødrũ/ ⁊ hũ ꝼ sig villde ꝼeigeñ heñe sãlagast. 12 Og daglega toku þr kostgæfelega vara a/ ad þr mætte ad eins sia hana. 13 Og huor sagde til añars/ Førum heim ꝥt maaltijdartijme er komeñ. 14 Og þa huor þra var vid añañ skileñ/ þa snere aptur huor ꝼ sig/ ⁊ fundust ad nyiu. Þegar huor sp urde nu añañ ad/ þa geingu þr bæder vid siñe vondre girnd. Þui næst kem þm̃ ꝥ samã/ ad þr skylldu stunda þar vppa/ ad þr mætte fiña Kuiñuna einsamla.

15 OG þa þr høfdu nu tilsett eirn tiltækelegañ Dag/ ad vmsitia hana/ þa kom Susaña mz tueimur sijnum Ambattum j Alldiñgardeñ epter vana sijnum ad þuo sier/ ꝥt mik ell Hite var. 16 Og eingeñ Madur var j Alldiñgardenum/ nema þsser tueir Olldu ngar/ s̃ sig høꝼdu falid leynelega/ ⁊ vm hana sætu. 17 Og hun mællte til Ambatta siña/ sæ ked mier Balsamum ⁊ Sæpu/ ⁊ læsed aptur Alldiñgardeñ/ so eg meige þuo mig. 18 Þionust tupijkurnar giørdu so sem hun baud/ ⁊ lietu aptur Alldiñgardeñ/ ⁊ geingu vt vm nockrar Ley nedyr/ ad sækia ꝥ s̃ hun villde haꝼa/ Og ecke sau þær Meñena/ ꝥt þr høfdu falid sig.

2 Sam 11/2

19 ÞA Þionustupijkurnar voru nu j burtu/ þa komu þesser tueir Olldungar þar fram/ hlupu ad heñe ⁊ søgdu. 20 Sia/ Alldingardurin̄ er apturlycktur/ ⁊ eingeñ sier oss/ ⁊ vid breñum af þiñe Ast/ þui giørdu ockarn Vilia. 21 Eñ eꝼ þu villt ꝥ ecke/ þa viltũ vid vitna j mote þier/ ad vid høfum fundid eirn vngañ Mañ hia þier einsamlañ/ ⁊ þar fyrer haꝼer þu j burtu sendt þijnar Þionustupijkur ꝼra þier.

22 Þa anduarpade Susaña/ ⁊ sagde/ æ huad mykla Angist hefe eg/ ꝥt eꝼ eg giøre þetta/ þa heꝼ eg ꝼorskulldad Daudañ/ Eñ giøre eg ꝥ ecke/ þa mun eg ei komast vndañ yckar Høndũ. 23 Þo vil eg helldur ꝼalla saklaus j Mañaña hendr/ eñ ad syndgast j mote DROTtne. 24 Og hun tok til ad kalla hærre roddu. 25 Eñ Olldũgarner kølludu ⁊ so yfer heñe. Og añar þra hliop a Dyr Alldingardsins/ ⁊ liet þær vpp. 26 Þeg' Þionustufolkid heyrde nu slijkt ka ll/ þa hliop ꝥ vt j Alldiñgardiñ vm leynedyrnar/ ad sia/ huad heñe være ad høndum komid. 27 Og Olldungarner hoofu vpp ⁊ søgdu fra heñe/ So ad Þienararner skomudust sijn heñar ve gna/ ꝥt slijkt hafde alldrei heyrst fyrre vm Susøñu.

28 ANnars dags/ þegar ꝼolkid var til samans komid/ j Hwse Joakims Mañs heñar/ þa komu ⁊ þar þesser tueir Olldungar/ fuller flærdar ⁊ Suika j giegn Susøñu/ ad þr kiæme heñe j Daudañ. 29 Og þr mælltu til alls folksins/ Sended burt/ ⁊ læted hingad komã Susøñu/ Dottur Helchie/ Kuiñu Joakims. 30 Og þegar hun var kølllud/ þa kom hun med sijnum Forelldrum/ Børnum/ ⁊ allre siñe ætt. 31 Eñ hun var miøg Hertug ⁊ frijd. 32 Þar ꝼ skipudu þr skalkar ad taka Lijnid fra heñe/ huar med hun haꝼde hulid sig/ so ad þr mætte skiemta sier aꝼ heñar Fegurd. 33 Og aller þr s̃ þar vid voru/ ⁊ hana þecktu grietu yfer heñe.

34 Og þr tueir Olldungar stodu vpp mitt a medal ꝼolksins/ ⁊ løgdu sijnar hendr yfer heñar høfud. 35 Eñ hũ griet ⁊ lypti vpp sijnũ Augũ til Himins/ ꝥt heñar Hiarta hafdi trunadar

traust

traust a DROTtne. 36 Og Olldungarner hoofu vpp/ ⁊ sogdu/ Þa vid geingū alleina bæ der vm kring j Alldingardenum/ þa kom hun þangad mz tueimur Þionustupijkum/ ⁊ liet ap tur alldiñgardeñ/ ⁊ sende j burt Þionustupijkurnar fra sier. 37 Þa kom til heñar eirn vngur Madur sa s̄ sig hafde faled/ ⁊ lagdist med heñe. 38 Eñ þegar vid vr eirnre Hyrningu Alld eñgardsins saum slijka skom/ þa hlupum vid jafnsnart þangad ad/ ⁊ fundum þaug bæde hu ort hia odru. 39 Eñ Ingismañeñ gatum vid ecke hondlad/ þt hñ var ockur yfersterkare/ ⁊ hratt vpp Dyrunum/ ⁊ stock j burt. 40 Eñ hana tokum vid hondum/ ⁊ spurdū epter/ huor sa eñ vnge Madur var/ Eñ hun villde ecke seigia ockur þ' þetta vottum vid.

41 Og folkid trude þm̄ tueimur/ so s̄ Domendū ⁊ yppustū a medal folksins/ ⁊ dæmdu Susoñ am til dauda. 42 Eñ hū kallade vpp mz hærre roddu/ ⁊ sagde/ DROTtiñ eilijfr Gud/ þu s̄ þecker alla heimuglega hlute/ ⁊ veist alla hlute adur eñ þr verda. 43 Þu veist ad þsser ha fa borid Falskañ Vitnisburd j moti mier. Og nu sia þu/ eg hlijt ad deyia/ þo ad eg sie sakla us af þssu s̄ þr hafa jlla vppa mig loged. 44 Og Gud bænheyrde heñar kall.

Bæn Susoñu

45 Þegar hun var nu vtleidd til daudans/ þa vppuakte Gud Anda eins Vngmeñis/ sa hiet Daniel. 46 Hñ hoof vpp ⁊ kallade med hærre roddu/ Eg vil vera saklaus af þssu Blode. 47 Og allt Folkid snere si' vid til hñs/ ⁊ spurde huad hñ meinte mz þssū Ordū? Eñ hñ gieck fram ad ⁊ sagde. 48 Eru þier af Israel so heimsker/ ad þier fordæm ed eina af Israels Dætrum/ adur eñ þier rañsaked Sokena ⁊ vitid hana? 49 Snuid aptur þ Domiñ/ þt þesser hafa borid Falsuitni j mote heñe/ Og allt folkid snere aptur jafnsnart.

Daniel
2 Sam 3/28
Math 27/24
Act 20/26

50 Þa sogdu Olldungarner toludu vid Daniel/ set þig hier nidur hia oss/ ⁊ vnderuijsa oss/ fyrst ad Gud kallar þig til þessa Domara Embættis. 51 Og Daniel sagde til þra/ skilied þa ad huorn fra odrum/ þa vil eg yferheyra huorn þ sig sierdeilis. 52 Og þa þr voru nu adskilder/ þa kallade hñ a þañ eina/ ⁊ sagde til hñs. 53 Þu hiñ vonde gamle skalkur/ Nu koma yfer þig Synder þijnar s̄ þu hefur fyrrmeir giort/ þa þu vppsagder Ranga Doma/ ⁊ fordæmder saklausa/ eñ liest sakada lausa/ Þar DROTtiñ hefur þo sagt/ Þu skt ecke deyda þa godu/ ⁊ saklausu. 54 Hafer þu nu sied þesse/ þa seigdu fram/ Vnder huoriu trie fanstu þau til samans? Eñ hñ suarade/ vnder einu a Lindetrie. 55 Þa suarade Daniel/ riett/ Eingell DROTtins mun fiña þig/ ⁊ sundur snijda þig/ þt mz þijnū Lygum giorer þu þig sialfur Lijflausañ.

Prouer 17/15
a (Lindetrie) J þm̄ Griska Text añū stendr/ vnder einum Schino/ þ heiter a Latinu/ Lentiscus/ ⁊ er þ Trie af huoriu ad Guñi vtflyte/ sm̄ kallast Mastych. Eñ af þui þ Trie er ei kuñugt hia oss þa hliotū vier ad setia añad j stadiñ.

56 Þegar þesse var j burtu/ baud hñ ad hiñ añar skyllde kōa þ hñ/ ⁊ sagde til hñs/ Þu Canaans Art eñ ecke Juda/ Fegurdiñ heft heimskad þig/ ⁊ su vonda Fysneñ hefur vmsnuid þijnu Hiarta. 57 So hafi þid farid mz Israels Dætur/ ⁊ þær hafa ordid af hrædslu ad giora ydarn vilia/ Eñ þesse Dotter Juda hefur ecke samþyckst ydar hreckuijsi. 58 Seigdu nu fram/ Vnder huoriu Trie fanstu þau bæde somun? 59 Eñ hñ suarade/ vnder eirnre Eik. Þa suarade Daniel/ riett/ Eingill DROTtins skal vppteikna þig/ ⁊ j sundur hoggua þig/ þt med þijnū Lygum giorer þu þig sialfur Lijflausañ.

60 Þa hoof allt Folkid vpp ⁊ kallade med hærre roddu/ ⁊ prijsade Gud/ s̄ þm̄ hialpar/ er vppa hñ vona ⁊ treysta. 61 Og risu vpp j mote þm̄ tueimur Olldungum/ mz þui ad Daniel hafde yfferuñid þa/ af þra eigeñ ordū/ ad þr voru Lygvottar. 62 Og giordu vid þa epter Mosis Logmæle/ so s̄ þr hofdu forskulldad vid siñ Naunga/ ⁊ drapu þa. So vard a þm̄ deige frelsad saklaust Blod. 63 Eñ Helchia ⁊ hñs Kuiña lofudu Gud þ sijna Dottur Susaña/ ⁊ Joakim heñar Madur ⁊ aller þra Ættmeñ/ ad eckert vanlegt var mz heñi fundid. 64 Og Daniel var mikels virdtur hia folkenu/ vpp fra þm̄ deige/ ⁊ jafnā þar epter.

Deut 19/18

Um Bel i
Babylon

65 EPter dauda Astyagis/ kom Kongsrijkid af Persia til Cyrum. 1 Og Daniel var jafnan hia Kongenum/ ⁊ meir virdtur eñ aller Kongs Viner.

Cyrus

2 Þeir Mn þr j Babylon hofdu eirn Afgud/ hñ nefndest Bel/ hm̄ vrdu Meñ daglega ad offra/ tolf Mæler Hueitis/ Fiorutijger Saude/ ⁊ þriar Aamur Vijns. 3 Og Kongureñ þionade þessū Afgud sialfr/ ⁊ gieck daglega ofañ til hñs/ ad tilbidia hñ/ Eñ Daniel tilbad Gud siñ.

Bel

Og

4 Og Kongurinn sagde til hans/ Huar þu tilbidur þu ecke Bel? þa sagde hann/ Eg þiona ecke Skurgodum/ sem med Hondum eru giord/ helldur þeim lifanda Gude/ sem Himen z Jord hefur giort/ z eirn DROttinn er allz þess sem lifer. 5 Þa sagde Kongurinn til hans/ Helldur þu þa ecke Bel þad eirn lifanda Gud? Sier þu ecke huorsu mikid hann etur z dreckur daglega? 6 Enn Daniel broste ad z sagde/ Herra Kongur/ lát ecke villa þig/ þuiat þesse Bel er ecke hid jnra nema Leir enn vtann til af Kopar/ z hefur enn nu alldrei nockud etid.

Deut. 6 / 13.
Math. 4 / 10.

Syr. 10 / 19.

7 Þa vard Kongurenn reidur/ z liet kalla a alla sijna Presta/ z sagde til þra/ Ef þier seiged mier ei huor ad neyter þessa Offurs/ þa skulud þier deyia. 8 Enn gieted þier bwijst ad ad Bel neyte þess/ þa skal Daniel deyia/ þuiat hann hefur lastad Bel. Og Daniel sagde/ Ja Herra Kongur/ verde so sem þu hefur talad.

9 Enn Prestar Bel voru siotijger/ þad vtann þra Kuinnar z Born. Og Kongurinn geck med Daniel j Mustere Bel. 10 Þa sogdu Prestarner/ sia/ vier vilium ganga j burt/ z þu Herra Kongur skalt allt sialfur leggia Fædu z Dryck þad hann/ z læsa aptur Dyrunum epter þier/ z jnnsigla þær med þijnum Hring. 11 Og a Morgun ærla þa þu kiemur aptur/ z finnur þu ecke ad Bel hafe neytt alls þessa/ þa vilium vier giarnan deyia/ Ella Daniel skal drepenn verda/ sem slijkt hefur logid a oss. 12 Enn þeir treystu þar vppa/ ad þeir hofdu giort eirn heimuglegann Nidurgang/ vnder Bordenu/ þar geingu þeir jafnan jnn/ z ætu allt þad sem þar var til.

Prestar Bels siotijger

13 Þa Prestarner voru nu vtgeingner/ þa liet Kongurinn setia Fæduna þad Bel. Enn Daniel baud sijnum Þienurum ad sækia Osku/ z liet dreifa henne vm allt Musterisgolfid þad Konginum. Þui næst geingu þeir vt/ z læstu aptur Dyrunum/ z jnnsigludu þær med Kongsins Hring/ z geingu j burt. 14 Enn Prestarner geingu vm Nott þar jnn/ epter þra vana/ med þra Kuinnum z Bornum/ ætu z drucku vpp allt þad sem þar var.

15 Ad Morgne dags miog snemma/ var Kongurinn vppe z Daniel med honum. 16 Og Kongurenn sagde/ er Jnnsiglid oskadad? Enn hann suarade/ Ja Herra Kongur. 17 Og jafnsnart sem Dyrnar voru vpplæstnar/ þa leit Kongurinn vppa Bordid/ z kallade vpp med hærre roddu/ Bel/ þu ert eirn mikell Gud/ z einginn suik eru med þier. 18 Enn Daniel broste/ z hiellt Kongenum/ so ad hann skylldi ecke ganga jnn/ z sagde/ horfid a Golfid/ z hyggid ad huada Fotspor þetta eru. 19 Kongurinn sagde/ eg sie Fotspor Karlmanna/ Kuenna z Barna. 20 Þa vard Kongurinn reidur/ z liet taka Prestana/ þra Kuinnar z Born/ Og þeir vrdu ad sijna honum þaug heimuglegu gaung huar vm þeir geingu vt z jnn/ z hofdu vppetid allt þad sem a Bordenu var. 21 Og Kongurinn liet drepa þa/ Og gaf Bel j Valld Daniels/ hann nidurbraut hann/ z hans Mustere.

Vm Drekann j Babylon

22 Þar var z j þeim sama stad eirn mikell Dreke/ huorn þeir j Babylon tilbadu. 23 Og Kongurinn sagde til Daniel/ Huad? Villtu og seigia vm þennan ad hann sie ecke annad enn Skurgod af Kopar? Siadu hann lifer ad vijsu/ þuiad hann etur z Dreckur/ z ei kantu ad seigia/ ad hann sie ecke eirn Lifande Gud/ þar fyrir tilbid þu hann. 24 Enn Daniel suarade/ Eg vil tilbidia DROTtinn minn Gud/ þuiat hann er sa lifande Gud. 25 Enn þu Herra Kongur/ Leyfdu mier/ þa vil eg drepa þennan Dreka/ enn huorke med Suerde nie med Stongum/ Og Kongurinn sagde/ Ja þad leyfest þier. 26 Þa tok Daniel Bik/ Feite z hær/ z saud þad til samans/ z giorde þar af sma Kokur/ z kastade þeim j Munnenn a Drekanum/ z Drekenn brast þar af sundur j midiu j tuo hlute. Þa sagde Daniel/ Siaid/ þetta eru ydrer Guder.

27 Þegar þeir j Babylon heyrdu nu þetta/ þa lijkade þeim þad storilla/ z giordu Vpphlaup j mote Kongenum/ z sogdu/ Vor Kongur er ordenn eirn Gydingur/ þuiat hann hefur nidurbrotid Bel z drepid Drekann/ z j helsleigid Prestana. 28 Og þeir geingu þad Konginn z sogdu/ gief oss framm Daniel/ Ellegar skulum vier drepa þig z allt þitt Hws. 29 Þegar Kongurenn sa ad þeir þrengdu ad honum med Vallde/ þa vard hann ad giefa þeim Danielem. 30 Og þeir kostudu

hann

hm̄ nidur til Leonan̄a j Grøfena/þar la hn̄ j ſex Daga. 31 Og j þre grøꝼ voru ſiø Leon/þm̄ gaꝼu Men̄ daglega tuo men̄ ꝛ tuo Saude. En̄ a þeſſū døgū var þm̄ eckert giefid/ſo ad þa ug ſkylldu eta Danielem.

Daniel kaſtaſt j Leona grøꝼina. Jerem 38/6 Dani 6/15

32 En̄ j Gydingalāde var eirn Prophete/ Abacuc/ hn̄ haꝼdi ſoded eitt Juck/ꝛ brotid þar Braud ofanj/a einu diupu ſate/ꝛ gieck mz þ̄ta vt a Akurcn̄/ad ꝼæra þ ſÿnū Kornſki erumon̄um. 33 Og Eingell DROTTins ſagde til Abacuc/Þu ſkallt ꝼæra Daniel/þan̄ Mat ſm̄ þu ber/til Babylon j Leonagrøfena. 34 Og Abacuc ſuarade/DROTTin̄/eg heſe alldrei ſied Staden̄ Babylon/ ꝛ eige veit eg huar Grøfin̄ er.

Abacuc ꝼærer Daniel ꝼædſlu

35 Þa greip Eingellen̄ ofā j Huirfilen̄ a hm̄/ꝛ flutte hn̄ ſ̄ eirn ſterkꝛ Stormuindꝛ til Graꝼaren̄ar j Babilon. 36 Og Abacuc kallade ꝛ ſagde/Daniel Daniel/medtak þ̄ſſa ꝼædu ſ̄ Gud hefur ſent þier. 37 Og Daniel ſagde/DROTTin̄ Gud/ þu min̄iſt en̄ nu a mig/ꝛ yfergiefꝛ þa ecke ſm̄ þig akalla/ꝛ þig elſka. 38 Og hn̄ reys vpp ꝛ at. En̄ Eingell DROTTIns flutte Abacuc jafnſnart apter j ſin̄ Stad.

Ezech 8/3

39 Og a hinū ſiounda deige kom Kongurin̄/ad ſyrgia Daniel. Og þegar hn̄ kom til Grafaren̄ar/ꝛ leit þar jn̄/Sia þu/ þa ſat Daniel midt a mille Leonan̄a. 40 Og Kongurin̄ kallade vpp hære røddu ꝛ ſagde/O DROTTen̄ þu Gud Danielis/þu ert eirn̄ mikell Gud/ꝛ þar er eingin̄ Gud nema þu. 41 Og hn̄ liet taka hn̄ vpp vr Grøfin̄e. En̄ hinū ødrū ſem hm̄ villdu haꝼa ꝼyrerkomid liet hn̄ kaſta j Grøfina. ꝛ þr vrdu jafnſnart ꝼ hn̄s Augū af Leonunū vpp ſuelgder.

Bæn Aſſarie

Dan. iij. Vtlogd

wr Griſkun̄e.

25 OG Aſarias ſtod midt j bren̄anda Ofnenū/lauk ſÿnū Mun̄e vpp/badſt ꝼyrer ꝛ ſagde. 26 Lofadur ſiertu DROTTin̄ Gud Fedra vorra/ꝛ þitt Nafn hlytꝛ Loflegt ꝛ Dyrdarſamlegt ad vera eilÿflega. 27 Þuiad þu ert Riettlatꝛ j øllu þui ſ̄ þu hefꝛ oſſ giort/ Øll þÿn Verk eru riettelig/ꝛ huad þu giører þ̄ er riett/ꝛ aller þÿner Domar eru oſtraffanleiger.

28 Þu giører oſſ riett/j þui þ̄ þu heꝼur ſtraffad oſſ/med ſlÿkre Hegning/ſem þu hefur lated yꝼer oſſ koma/ꝛ yfer Jeruſalem þa Heiløgu Borg Fedra vorra/Ja/þu giører riett ꝛ vel j þui ſyrer vorra Synda ſaker.

29 Þuiad vier høꝼum ſyndgaſt ꝛ jlla giort j þui ad vier vikum fra þier/ ꝛ høfū allavegana þier a mote giort. 30 Og hlydt ecke þÿnū Bodordū/nie ſkeitt þm̄/ſo ad vier giordū þar epter/ ſ̄ þu hefur bodid oſſ/ſo þ̄ oſſ mætte vel vegna. 31 Þar ꝼ þa hefur þu riettelega giort/ ad þu hefur latid allt þetta koma yfer oſſ. 32 Og giefid oſſ vt j Hendur Ouinū vorū/þm̄ Ogudleg um vondū Mønnum/ꝛ þm̄ Ranglata grim̄aſta Konge a Jardrÿke.

33 Og vier dirꝼunſt ecke vorū Mun̄e vpp ad luka/ſo erū vier ſkam̄ader/ꝛ ad Hæddūg ordner ꝼ þÿnū Þiōuſtumønnum/ꝛ ꝼ øllū þm̄ ſem þig ottaſt. 34 En̄ vtſkuꝼa oſſ þo ei med øllu ꝼ þÿns heilaga Naꝼns ſaker/ꝛ j burtkaſta ei þÿnum Sattmala. 35 Og tak ecke þÿna Myſkun ſm̄e fra oſſ/vegna Abrahams þÿns elſkulega Vinar/ꝛ þÿns þions Jſaacs/ꝛ Jſraels þÿns hins Heilaga. 36 Huorium þu hefur fyrerheitid/ad fiølga hn̄s Sæde lÿka ſem Stiørnur a Himne/ ꝛ ſo ſ̄ Sand j Siafarhaꝼe.

37 Þuiad vier erum ordner ꝼærre/ en̄ aller Heidingiar/ꝛ erum nu hiner allra fyrerlitnuſtu a Jordun̄e/ ꝼ vorra Syndaſaker. 38 So þ̄ vier høꝼū nu ecke framar meir nockra Hofdingia/ Spamen̄ nie Kien̄emen̄ / ꝛ ecke neitt Bren̄eoffur nie Daglegt offur/eige Matoffur nie Reykelſe / ꝛ høfum onguan̄ þan̄ Stad þar ed vær gietum Offrad ꝼ þier ꝛ fundid Nad. 39 Helldur med einu ſorgfullu Hiarta ꝛ ſundurknoſudum Anda/ þa komum vier ꝼ þig. 40 So ſem ad Offrudū vier Bren̄eꝼorner af Hrutum ꝛ Vxum/ ꝛ mørgum Þuſundum feitra Sauda/ lÿka ſo þa lattu vort Offur j dag verda ꝼ þier þacknæmelegt/Þuiad þu lætur þa ecke til ſkam̄ar verda/ſ̄ vppa þig treyſta.

Og nu.

41 Og nu komū vier mz øllu Hiarta/ & leitū þijns Auglitis med hrædslu. 42 Þar þ þa lᴂt þu oss ecke til skamar verda/ helldur gior þu vid oss DROTtiñ epter þiñe millde/ & epter þi ñe mikellre Myskunseme. 43 Og frelsa oss epter þijnū Dasemdū/ & gief þijnu Nafne Dyr dena. 44 So ad sijn skamest aller þr s þijnū Þionustumoñū til miska giora/ & verde til skam ar þ þiñe storre Magt/ & Vellde/ so ad þra Makt verde foreydd. 45 Huar med þeir munu reyna/ þ þu siert DROTtiñ/ alleina Gud/ Dyrdlegur a Jardrijke. 46

OG Kōgsins Þionustumeñ/ þr ed høfdu jñkastad þm j Ofneñ/ lietu ei af ad kasta jafn añ Breñesteine/ Bike/ & Hør/ & þurru Hrise ad. 47 So þ Loganū slo vpp vr Ofnenū/ so hᴂtt sem niu alner & fiorutijger. 48 Og ᴂt j kringū sig/ & vppbrende þa Chaldeos s hañ gat til nᴂd þ vtañ Ofneñ. 49 Eñ Eingell DROTtins gieck mz þm s hia Asaria voru j Ofnenū. 50 Og keyrde vt Elldzbᴂlid vr Ofnenū/ & giorde so j Ofnenum/ lijka s ad blesi Vindr mz Døggu/ so þ Elldurin snerte þaølldungis ecke/ nie pijnde þa/ eda giørde þe im neirn skada.

Lofsaungur þeirra þriggia Mana
j Elldenū/ Dan. iij. af Griskuñe

51 NA hoofu vpp þesser þrijr ad syngia huor med ødrum/ Prijsudu og lofudu Gud j Ofnenum/ & søgdu.
52 Lofadur siertu DROTtiñ Gud Fedra vorra/ & þu skallt Prijsadur og hᴂtt lofadur verda æfiñlega.
53 Lofud sie þijn Dyrd & heilagt Nafn/ & þ verde Prijsad & hᴂtt lofad æfeñlega.
54 Lofadur siertu j þijnu Heiløgu Dyrdarsamlegu Mustere/ & þu skallt prijsadur & hᴂtt lofadur vera æfinlega.
55 Lofadur siertu huor ed situr yfer Cherubim/ & sier j Vnderdiu ped/ Og þu skallt prijsadr & hᴂtt lofadur vera æfinlega.
56 Lofadur siertu a þijnum veglega Konunglega Stole/ & þu skallt prijsadur & hᴂtt lofadur vera æfinlega.
57 Lofadur siertu a Himensins Festingu/ & þu skallt prijsadr & hᴂtt lofadur vera æfiñlega.
58 ÞIer Øll Verk DROTtens Lofe hñ/ & þaug skulu Prijsa hñ & hrosa hm̄ æfiñlega
59 Þier Himnarner/ Lofid DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
60 Lofid DROTtiñ þier Einglar DROTtins/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
61 Øll Vøtn/ vppa Himnū/ Lofed þier DROttiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
62 Allar Hersueiter DROTtins/ Lofid þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega
63 Sol & Tungl/ Lofid þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
64 Allar Stiørnr a Himnenum/ Lofid þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
65 Regn & Døgg/ Lofid þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
66 Aller Vindar/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
67 Elldur & Hite/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
68 Hregguidre & Hagl/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
69 Dagur & Nott/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
70 Lios & Myrkur/ Lofed þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
71 Ys & Frost/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
72 Hiela & Snior/ Lofed þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
73 Elldingar & Sky/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
74 Jordeñ Lofe DROTtiñ/ Prijsi hñ & hrosi hm̄ æfiñlega.
75 Fiølleñ & Halsarner/ Lofed þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
76 Allt þ af Jorduñe vex/ Lofe DROTtiñ/ Prijsi hñ & hrosi hm̄ æfiñlega.
77 Þier Bruñar/ Lofed þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
78 Siafarhafid & reñande Vøtn/ Lofid þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.
79 Þier Hualfiskar & allt huad hræristj Vatnenu/ Lofe þier DROTtiñ/ Prijsid hñ & hrosid hm̄ æfiñlega.

Aller

80 Aller Fuglar vnder Himnenũ lofid þier DROTTiñ/ Prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega.
81 Øll Villudyr ꝛ Fienadr lofid þier DROTTiñ/ prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega.
82 Þier Mañaña Born lofid þier DROTTiñ/ prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega.
83 Jsrael lofi DROTTiñ/ prýsi ꝛ hrosi hm̃ æfiñlega.
84 Þier Prester DROTTins lofid þier DROTTiñ/ prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega.
85 Þier Þionustumeñ DROTTins lofid þier DROTTiñ/ prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega.
86 Þier Andar ꝛ Sæler Riettlætra lofid DROTTiñ/ prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega.
87 Þier Heilager/ s̃ aumer erud ꝛ hrygguer/ lofid þier DROTTeñ/ prýsid ꝛ hrosid hen̄ æfiñlega.
88 Anania/ Asaria/ ꝛ Misael lofid þier DROTTiñ/ prýsid ꝛ hrosid hm̃ æfiñlega. Þuiad hñ hefur leyst oss vt af Heluijte/ ꝛ hialpad oss fra Daudanum. Og hañ hefr frelsad oss af þm̃ breñãda Oþne/ ꝛ midt j Elldenum varduei tte hañ oss.
89 Þacke þier DROTTne þt hñ er godur/ ꝛ hñs Giæska varer ad eilýfu.
90 Aller þier sem ottest DROTTiñ/ lofid þañ Gud sem er yfer ollum Gudũ/ Prýsid og hrosid hm̃/ þuiad hñs Giæska varer ad eilýþu.

Bæn Manasse Konung

sins Juda/ þa hñ var Fang adur j Babilon.

DROTTiñ Almattugur Gud/ vorra Fedra/ Abrahams/ Jsaacs ꝛ Jacobs/ ꝛ þra Riettferdugs Sædis/ þu sm̃ giort hefur Himen ꝛ Jord/ ꝛ allt þad sem þar er jñe. Og þu heþur Hafed jñsiglad med þýnu Bode/ ꝛ hefur vnderdiu pen jnneluckt ꝛ jñsiglad/ til Dyrdar þýnu hrædelega og Tyrdlega Naþne/ so ad huor Madur ottest þig/ ꝛ hrædest fyrer þiñe stooru Makt. Þuiad þýn Reide er obærleg/ huar mz þu Ognar þeim Syndugu. Eñ su Myskunsemi sm̃ þu lofar/ er omæleleg ꝛ oransakañleg. Þuiad þu ert DROTTeñ/ sa allra Hæsti/ yfer ollu Jardrýke/ mikellrar þoliñmæde ꝛ miøg myskunsamur/ ꝛ straffar ogiarnañ Meñena/ ꝛ hefur epter þiñe Giæsku/ fyrerheitid Jdran til Fyrergiefningar Syndaña.

Eñ af þui þu ert Gud þeirra Riettferdugu/ þa hefur þu ecke sett Jdran þm̃ Riettlætu/ Abraham/ Jsaac ꝛ Jacob/ huorier ecke syndgudust j mote þier/ Eñ eg heþe syndgast/ ꝛ mýnar Synder eru fleyre eñ Sandur j Sionum/ ꝛ eg er beygdur j þungũ Jarnbondũ/ ꝛ hef øngua Hugsld/ af þui ad eg vppuakte þýna Reide/ ꝛ giørde margt jllt þyrer þier/ þar med ad eg vppbyriade slýkar Suiuirdingar ꝛ so margar Hneyxlaner.

Þar fyrer beyge eg nu Knie mýns Hiarta/ ꝛ bid þig DROTTiñ vm Nææd/ O DROTTiñ/ Eg hefe syndgast/ Ja/ Eg hefe Syndgast/ ꝛ eg medkieñe mýnar Misgiorder/ Eg bid/ ꝛ grætbæne þig/ Fyrergief þu mier/ O DROTTeñ fyrergieþ þu mier þad/ Læt mig ei fyrerfarast j mýnum Syndum/ ꝛ læt Straffed ecke eilýflega liggia a mier. Helldur hialpa mier omaklegũ/ epter þiñe mikellre Myskunsme/ þa vil eg vegsama þig alla mýna Lýfdaga. Þuiad þig loþa aller Himen sins Herskarar/ ꝛ þig skulu Meñ prýsa æ ꝛ eilýflega/ Am̃.

Ending Booka þess Gamla Testamentesins.